

Centrul Pentru Perfecționare În Educație
TeachIT

WWW.TEACHIT.RO

Revista Educațională TeachIT

NUMĂRUL 16 VOLUMUL 1

ISSN 2971-8619

ISSN-L 2971-8619

CENTRUL PENTRU
PERFECTIONARE
TEACHIT

VALEA ARGOVEI 2025

Simpozionul Internațional „TRIADA EDUCAȚIONALĂ: Împreună pentru Viitorul Copiilor”

SECȚIUNEA 1

Articole științifice

Cuprins

Achim Manuela Ioana	11
Adochitei George	19
Agache Ionela.....	23
Agirbiceanu Ana-Maria	28
Albu Georgiana	33
Anton Ana	36
Apreotesei Tania Dorina	40
Arsenie Madalina	44
Baba Andreea Teofana.....	53
Balogh Marioara	56
Barjac Sanda Mariana	60
Basarim Constanta Magdalena	66
Bejan Paula	74
Bercaru Geta Elena	78
Bobirsc Adriana.....	82
Borboana Bianca	87
Bors Alina Anna Maria	93
Bostina Bianca.....	98
Branzea Georgiana.....	101
Branzei Loredana	103
Brotac Daniela.....	107
Bucsa Ana-Maria.....	112
Bucur Mihaela Ana	116
Bucuresteanu Eliza.....	119
Bulzan Alina-Gabriela.....	122
Bumbel Mariana, Camalesa Ileana Daniela	126
Butu Mihaela Liliana	129
Calin Mihaela	132
Calma Bianca.....	134
Calugaru Iulian Viorel.....	140

Caraliu Aurel	164
Ceausescu Iuliana Elena.....	167
Cernat Gabriela	177
Chiochiu Loredana	182
Chipaila Florica.....	184
Ciaus Liliana	185
Ciobanu Costel Daniel.....	186
Ciobanu Cristina.....	191
Ciobanu Valentina.....	197
Ciobara Andreea	201
Cireasa Stefania-Simona	204
Cismaru Daniela	211
Cocos Elena	213
Cojocariu Iuliana	224
Constantin Mihaela.....	228
Cornea Irina-Emilia	232
Coroiu Liana Ioana	236
Cosma Marius Ion	239
Costea Iuliana – Maria	244
Cozma Cezar Daniel	247
Culman Nicoleta.....	249
Dascalu Vasile, Maraciuc Eliza.....	251
David Luiza Mihaela	255
Diguta Elena Andreea	261
Dima Alina Florentina	264
Dima Elena Cristina	267
Dima Valerica	269
Dinu-Patrascu Madalina.....	270
Dioszegi Erika	273
Dobre Eleonora	278
Dobre Eleonora, Murgulet Elena Liliana	296
Dobrescu Gabriela	301

Dorobantu Adela.....	308
Dorotan Manuela Carolina	313
Dragomir Irina	315
Dragu Oana	317
Drobotă Angela Maria	320
Ducec Lizeta Emilia	322
Dumitru Emanuela Mihaela.....	325
Dumitru Mariana	328
Egyed Agnes Erika	331
Egyed Ildiko	333
Fanica Daniel.....	343
Fanuta Bogdana	348
Feraru Petronela Daniela	350
Firtat Mariana	363
Firu Elena	366
Folea Ana Maria.....	369
Fotache Maria-Magdalena.....	371
Frantescu Beatrice	379
Gabor Elena	388
Galeteanu Teodora.....	391
Galusca Irina	394
Gaman Georgiana	396
Gavril Ana-Maria.....	400
Gavrilescu Ana	403
Gheorghe Geanina.....	405
Gheorghita Cristina-Andreea, Gheorghita Sebastian	408
Gherghisan Liliana.....	412
Ghita Anca.....	418
Gordin Iuliana	421
Grama Daniela-Giorgiana	423
Graure Claudia Elena	427
Graure Florentina Daniela.....	430

Grec Claudia Doina	432
Gutila Denisa-Madalina	439
Hinsa Raluca.....	443
Iancu Loredana Anda	448
Ievuta Mirela Nicoleta.....	454
Ionel Alina Daniela	456
Ionescu Daniela.....	458
Iordache Camelia Elena	460
Iordanoaia Luminita	470
Iosub Georgescu Alina Sanda	476
Iriza Claudia.....	480
Ivanciu Constanta Claudia.....	489
Jecu Mircea	492
Judeanu Iosif	496
Jurjiu Emilia.....	498
Kincses Irina	502
Klimpa Gianina Larisa.....	504
Kocsis Maria-Magdalena.....	507
Kosa Tibor Attila	509
Lacatus Cristina	512
Lacatusu Stefan.....	516
Laichici Dorca, Neag Tabita	519
Lazar Gabriela-Liliana.....	523
Lipciuc Bianca Roxana	526
Litiu Florina	528
Lungu Corina	534
Lungu Daniela	538
Madina Ana Maria	542
Maghet Alina.....	545
Maier Ana- Maria.....	547
Manases Mara	561
Manole Ani Lorena.....	564

Manole Delia Magdalena.....	565
Manole Luminita.....	571
Mare Diana	574
Marian Gina	578
Marin Nicoleta, Marin Constantin	580
Martiniuc Alina Monica	583
Matei Alina.....	585
Matei Daniela-Stefania	591
Mates Rodica	594
Megelea Mihaela	597
Miercan Elena	600
Minda Corina	604
Minzicu Simona Valentina	607
Miron Gabriela.....	610
Mitru Ioan Remus	615
Miulescu Tatiana	618
Moisa Adriana – Claudia	620
Moldoveanu Manuela	622
Mos Amalia Oana Alina.....	624
Muraru Marlena-Antoaneta	629
Muresan Gabriela-Delia.....	634
Nagy Ofelia.....	636
Neacsu Ana-Maria	639
Nechita Elena Oana.....	643
Negrisan Gica	646
Negru Larisa	651
Nica Diana Elena	654
Nica Elena Loredana	659
Nica George-Florin	661
Nicolae Doina.....	664
Niculae Mihaela	672
Nistor Cristina Maria.....	675

Nistor Liana Monica	678
Nistor Simonela.....	682
Nita Florina-Adelina	689
Nita Oana-Maria	692
Obada Iuliana.....	696
Ogrezeanu Ana, Ogrezeanu Cristina	700
Onaci Mariana.....	705
Oncescu Manuela	708
Onel Maria Antoaneta	713
Oprea Irina-Maria	716
Oprea Mara Andreea	720
Oprisan Maria Magdalena	725
Osan Carlota Lenuta	728
Osztalos Ioan.....	730
Panus Letitia-Casandra	734
Papa Mariana.....	738
Paraschiv Corina.....	740
Paraschiv Mirela Magda.....	743
Pascan Sabin Gavril	749
Paval Andreea	752
Petcu Cristina Georgiana.....	754
Petcu Titiana	757
Petrache Dorina	760
Petre Crenguta Malina	765
Petrenciu Valentina.....	769
Petrovici Alina Cristina	772
Pinzaru Ana Maria.....	774
Pitis Eugenia.....	780
Poiana Roxana.....	788
Popa Carmen.....	792
Popa Ecaterina	795
Popa Ioana	801

Popescu Alina Cosmina.....	806
Popescu Mihaela.....	809
Popi Miruna Irina	816
Popina Nicoleta	818
Preda Loredana Melania.....	819
Preoteasa Carmen Florina	822
Prunaru Constantina	825
Purcarescu Oana Angela	827
Rachina Teodora	830
Radoi Simona Mihaela	835
Raileanu Mihaela	839
Ranta Florina.....	847
Ratiu Andreea	852
Rebrean Georgeta-Otilia	856
Roman Anamaria	861
Rotaru Cremona.....	863
Runcan Aspazia Lucia.....	865
Rupa Doriana Mihaela	868
Rusu Alina	872
Schiteanu Corina.....	878
Schuhmann Monica	881
Silveseanu Alexandra Teodora	884
Sima Nicoleta	887
Simon Maria.....	891
Sirbu Simona	897
Slabutu Doina.....	902
Smocot Adriana	904
Soaca Erika	907
Sorodoc Oana Gabriela	915
Sova Anca.....	918
Spiridon Elena	920
Stanciu Andreea Madalina.....	923

Stanciu Nicoleta	926
Stancu Marilena.....	929
Stefan Melania.....	931
Stoica Maria	934
Stoica Simona.....	936
Stotii Daniela.....	941
Tahir Luiza Veronica	946
Tamas Ramona.....	957
Tanase Mariana.....	960
Terescu Mariana.....	969
Tesa Laura	970
Tetcof Elena-Izabela	972
Tipu Mihaela	976
Toia Alina.....	979
Ursu Dumitrita Carmen.....	980
Vasilescu Irina Madalina	983
Vaslavic Edit Laura.....	986
Vespan Madalina Antoaneta.....	994
Vestemean Alexia Maria	996
Viezure Isabelle	999
Vitoreanu Cremona.....	1001
Vlad Simona Maria.....	1003
Vladut-Marin Maria	1008
Voinea Mitru Carmen	1011
Weisz Reka, Kertesz Katalin.....	1013
Xenis-Oprea Roxana	1018
Zachman Mihaela	1025
Zaharia Stefan	1029
Zahariuc Andreea.....	1033

Comunicarea eficientă între școală și comunitate este un pilon esențial pentru îmbunătățirea performanței elevilor. De la utilizarea canalelor variate de comunicare la organizarea de evenimente comunitare, fiecare inițiativă contribuie la crearea unui mediu educațional stimulant și colaborativ. Iar cei care sunt inițiatorii acestui proces de comunicare trebuie să fie reprezentanții școlii: directori și profesori.

Despre parteneriatul școală – familie – comunitate (SFC) profesor doctor Julia Bryan, afirma că este o relație prin intermediul căreia personalul școlii acționează împreună cu familia și alți membri ai comunității în vederea susținerii copiilor pentru a avea succes școlar. Joyce Epstein, profesor doctor în sociologie, atrage atenția asupra relației de tip win-win pe care o implică un asemenea parteneriat: nu doar că un rol semnificativ al implicării părinților în colaborarea cu școala în ceea ce privește dezvoltarea este benefică pentru copii, dar are avantaje și pentru părinți, profesori și comunitate.

În România, conform Legii educației naționale nr. 1/2011, părinții sunt considerați parteneri principali și beneficiari (indirecți) ai procesului de învățământ. Articolul 80 prevede ca toate deciziile majore din învățământul preuniversitar să fie luate prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților.

Parteneriatul SFC presupune colaborarea între personalul școlii și familii, membrii comunității, organizații (de exemplu: companii, biserică, biblioteci, servicii sociale etc.) pentru a implementa programe și activități în beneficiul elevilor. Și beneficiile lui au fost dovedite în timp pentru că elevii învață mai bine atunci când părinții, educatorii și alți membri ai comunității au scopuri și responsabilități comune legate de învățare, iar elevii lucrează împreună cu aceștia, nu în mod izolat. De aceea tot mai multe sisteme de învățământ au acordat o tot mai mare posibilitate de implicare părinților și reprezentanților legali ai copiilor în problemele școlii: de la alegerea unei părți din curriculum la stabilirea obiectivelor activităților extracurriculare sau la participarea efectivă la activități. Cu implicarea reprezentanților comunității la fel.

Dar nu doar americanii s-au preocupat de studierea SFC. Români implicați și interesați de sistemul de învățământ au făcut același lucru. Între aceștia, Speranța Țibu, de la Institutul de Științe ale educației, București, în parteneriat cu Delia Goia au publicat în 2014 o culegere de studii în domeniu. Utilă și necesară pentru toate școlile care vor să implementeze SFC. Între altele, studiile au mai arătat că parteneriatele pot fi construite numai dacă inițiativa vine din partea școlii.

Părinții sunt, în general, interesați, dar adoptă o atitudine pasivă, așteptând nu doar o invitație din partea școlii, dar uneori chiar un ordin. Un rol important în stabilirea unei bune colaborări cu familia revine consilierului școlar, care poate oferi modele de rol cadrelor didactice sau poate derula cursuri de formare pe această tematică. Cât despre colaborarea școlii cu comunitatea, rolul principal îi revine directorului, sprijinit de consilierul educativ.

Pe de altă parte, experiențele practice de lucru cu cadrele didactice și părinții în cadrul campaniei UNICEF “Hai la școală!”, derulată în scopul prevenirii absenteismului și abandonului școlar în școli din comunități dezavantajate, au oferit informații privind modalitățile concrete în care se realizează comunicarea școală-familie în aceste medii. Observațiile directe au arătat că profesorii interacționează cu părinții cu precădere în cadrul ședințelor, tema principală a discuțiilor fiind notele slabe sau comportamentele indezirabile ale copiilor. Părinții și cadrele didactice nu reușesc să depășească limita colaborării formale, lipsa sau insuficienta dezvoltare a abilităților de comunicare reprezentând o barieră importantă în calea construirii unor parteneriate școală-familie.

Experiența personală este și ea relevantă în problemă adată și, ca urmare pot afirma că există un paradox cu privire la SFC: cu cât cadrele didactice conștientizează impactul familiei asupra rezultatelor obținute de elevi, cu atât părinții consideră în continuare că școala este unica responsabilă de procesul educațional. Apare astfel necesitatea schimbării de paradigmă: găsirea unor metode de întărire a relației de încredere dintre părinți și profesori, părțile asumându-și un angajament reciproc clar definit în educarea copiilor și stabilind relații de parteneriat autentic.

Într-o lume conectată și dinamică, rolul comunicării eficiente între școală și comunitate devine din ce în ce mai crucial pentru succesul elevilor. O comunicare deschisă și clară poate transforma experiența educațională, aducând beneficii semnificative atât pentru performanța elevilor, cât și pentru comunitatea extinsă. În cadrul acestui articol, vei descoperi cum o colaborare strânsă între directori, profesori, elevi și părinți nu doar că îmbunătățește rezultatele academice, dar contribuie și la crearea unui mediu educațional incluziv și motivant.

Bibliografie:

- <https://www.ise.ro/parteneriatul-scoala-familie-comunitate>
- Agabrian, Mircea, Școala, familia, comunitatea, Institutul European, Iasi, 2006
- Baban, Adriana, Consiliere educațională, Editura Psinet, Cluj-Napoca, 2003
- Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001
- Pescaru, Băran, Adina, Parteneriat în educație, Editura Aramis Print, București, 2004

introducere

Un nou aspect important al școlii românești azi este acela de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte. Un răspuns la această recalibrare a învățământului românesc este școala incluzivă. Având drept scop să creeze pentru toți copiii un cadru prielnic învățării, această școală pornește de la premiza că diferențele dintre oameni sunt normale și ele trebuie acceptate. Când vorbim despre o școală incluzivă de referim concret la integrarea efectivă în învățământul de masă a tuturor copiilor, oricât de speciali sau (ne)speciali ar fi ei.

Un prim argument în sprijinul integrării elevilor cu CES în școlile de masă este promovarea incluziunii sociale și a diversității, ceea ce contribuie la dezvoltarea empatiei și a respectului pentru diversitate. Oferind copiilor cu CES oportunitatea de a învăța alături de colegii lor tipici, se elimină stigmatizarea și izolarea lor, promovând în același timp acceptarea și înțelegerea diversității umane. Totodată, integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă favorizează formarea/ educarea valorii toleranței, promovând clase și școli în care toți copiii au drepturi egale și acces egal la atenție, la cuvânt, la activitate practică (în interiorul curriculei sau în afara ei). Elevii tipici pot învăța prin interacțiunea permanentă cu elevii cu CES lucruri noi despre toleranță, empatie, solidaritate și respect față de diferențele dintre ei, față de deficiențele fizice, mentale, cognitive și educaționale ale colegilor lor. Integrarea în învățământul de masă a elevilor cu CES este activitatea principală care transformă o școală oarecare într-un mediu incluziv.

Succesul unei școli incluzive este garantat de comunicarea cu familia. Când vorbim despre colaborarea eficientă dintre profesori și părinți trebuie să avem în vedere câteva aspecte:

→ respectul (reciproc) – poate fi indus de către cadrele didactice și pentru acesata este esențial să se plece de la premisa că părinții sunt cei mai importanți profesori din viața copilului;

→ atitudinea imparțială, care solicită gândirea pozitivă și deschisă despre familii și evitarea judecăților dezaprobatore, care se poate realiza prin încurajarea familiilor să participe la educare;

→ empatia față de părinte poate fi ușor sesizată de către acesta prin atitudinea deschisă către dialog și comunicare sinceră.

Astfel, prin comunicare eficientă cu familia, aceasta ajunge să-și conștientizeze rolul în educația și integrarea cu succes a copilului său. În plus, școala incluzivă și toate cadrele didactice trebuie să creeze un mediu propice implicării familiei în recuperarea , adaptarea și integrarea propriului copil cu cerințe speciale, prin:

→ solicitarea tuturor familiilor cu copii care prezintă cerințe educative speciale să participe la aplicarea programului educațional și terapeutic propus;

→ recunoașterea cerințelor și drepturilor familiilor de a alege dacă, în ce măsură, cum și când pot participa la cât mai multe activități terapeutice, pentru continuarea lor acasă;

→ identificarea resurselor din cadrul programului educațional și recuperator-terapeutic al elevilor cu cerințe educative speciale prin care se pot sprijini activitățile părinților;

→ stimularea unei comunicări sincere și obiective în vederea educării și recuperării copiilor urmărind împreună progresul înregistrat de copil în diverse situații de viață.

Educația integrată se referă în esență la integrarea în structurile învățământului de masă a copiilor cu cerințe educaționale speciale (copii cu deficiențe senzoriale, fizice, intelectuale sau de limbaj, cu ușoare tulburări psiho-afective și comportamentale defavorizați social, economic și cultural, copii din centrele de asistență și ocrotire, copii infectați cu virusul HIV etc.) pentru a le oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cât mai echilibrate a personalității acestora. Alături de conceptul de educație integrată îl regăsim și pe cel de educație incluzivă, reprezentând esența unui sistem educațional caracterizat prin promovarea egalității în drepturi și responsabilități, implicarea activă a comunității în programele școlii, flexibilitatea programelor școlare, parteneriat cu familia.

Barierile în calea unei comunicări eficiente cu părinții în ceea ce privește integrarea copilului cu cerințe educaționale speciale sunt determinate în special de insuficienta informare asupra acestui relativ nou domeniu. În practica educațională s-au constatat de nenumărate ori că în planul relației educaționale apar destule obstacole:

- a) blocaje determinate de caracteristicile persoanei angajate în comunicarea didactică;
- b) blocaje determinate de relațiile social-valorice;
- c) blocaje determinate de canalul de transmisie;
- d) blocaje determinate de particularitățile domeniului în care se realizează comunicarea.

datele cazului

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă este așadar o necesitate și în același timp o obligație morală a societății contemporane. Această practică poate aduce numeroase beneficii atât elevilor, cât și societății în ansamblul său.

Sau nu?

Acesta este întrebarea care a constituit motivația cercetării mele. Prima întrebare a fost dacă nu cumva, părinții copiilor speciali doar profită de câteva ore de pauză, sau chiar sunt interesați de școala copilului lor. Mai ales având în vedere reticența cu care sunt primiți de către ceilalți părinți (altă problemă de studiat). Și, pentru că nu am putut porni singură la drum, am beneficiat de ajutorul colegei mele, consilier școlar, doamna profesor având acces la mai multe date decât mine (eu predând doar la câteva clase). Cercetările efectuate atestă faptul că părinții se confruntă în prezent cu o multitudine de probleme în educația copiilor pe care deseori nu știu cum să le gestioneze pentru o rezolvare cât mai eficientă și cu efecte pozitive pe termen lung. Aceștia sunt supuși unei noi abordări asupra vieții, care presupune un alt tip de cultură a educației în familie, mult diferită de cea învățată „de acasă”. Părinții sunt implicați profund în activitatea profesională, motivată de satisfacerea nevoilor economice specifice familiei, muncind adesea în străinătate, lăsând copilul de cele mai multe ori în grija bunicilor, acest fapt generând incoerență la nivelul sistemului de valori pe care familia îl poate transmite, o stare de nesiguranță a copilului și de nemulțumire de sine a părintelui. Un alt fel de abandon al copilului de către părinte este cel în care părintele pune pe umerii școlii întreaga responsabilitate legată de educația copilului.

cercetarea

Studiul pe care l-am întreprins pe parcursul anului școlar trecut a avut în vedere familiile copiilor cu diferite tipuri de cerințe speciale și cu probleme de comunicare. Copii care sunt elevi la școala la care lucrez și care sunt implicați în consiliere, copii pentru care s-a cerut părinților acordul pentru prelucrarea datelor. Un obiectiv operațional pe care și l-a propus cercetarea noastră a fost studierea modului în care familia comunică cu copilul, a modului în care îl sprijină în activitățile educative dar și în cele corectiv- terapeutice. Am avut de asemenea în vedere și ilustrarea modului în care familia percepe școala, încrederea în metodele educative ale școlii, comunicarea dintre acești doi factori educativi, precum și identificarea modului în care este privită colaborarea familiei profesorul consilier în cadrul școlii.

Pentru a ne atinge obiectivele propuse am folosit ca metodă cercetare chestionarul, fiind una dintre cele mai facile și utile metode de investigare socio-psihologică.

Chestionarul a fost pe format de hârtie, cu autocompletare (pentru asigurarea anonimatului, dar și pentru elaborarea unor răspunsuri care să oglindească realitatea), care a cuprins atât întrebări închise cât și deschise în vederea identificării unor aspecte cantitative. Subiecții au fost rugați să acorde importanță tuturor întrebărilor și să aleagă variantele de răspuns în funcție de felul întrebării, solicitându-le în mod special argumentarea răspunsurilor la întrebările deschise pentru a surprinde cât mai multe aspecte ale problemelor cercetate.

Eșantionul a fost de 24 de părinți, ponderea cea mai mare a respondenților fiind reprezentată de către mame, reprezentând un procent de cca 70%, tații ocupând a doua poziție, urmați de bunici, frați (1) și asistenți maternali (2). În ceea ce privește vârsta respondenților, cei mai mulți dintre părinți s-au situat în categoria de vârstă 30-40 de ani (68%), a doua poziție a fost ocupată de părinți mai vârstnici și bunici, și doar 1 părinte s-a încadrat în categoria de vârstă 19-29 de ani. În privința studiilor, prima poziție este a studiilor medii (63%), urmată de studiile universitare, apoi de absolvenți ai școlii profesionale și chiar fără studii, sau cu studii în curs (3 părinți).

rezultatele

Așa cum ne propusesem în obiective, întrebările au vizat trei domenii:

1. comunicarea în interiorul familiei:

▪ aspecte pozitive:

- majoritatea răspunsurilor au arătat o relație eficientă între părinți și copii, părinții având discuții frecvente cu copiii despre școală, manifestând disponibilitate în sprijinirea copiilor acasă (au cărți pentru copii, chiar cărți speciale, citesc și lucrează împreună).
- majoritatea recunosc necesitatea și sunt de acord ca ai lor copii să participe la cursuri de dezvoltare personală (creșterea încrederii în sine, creativitate, de învățare a unor metode pentru eliminarea emotivității) și activități de la consiliere individuală și de grup.

▪ aspecte negative:

- nu toți părinții stimulează dezvoltarea limbajului verbal al copilului prin achiziționarea cărților de povești ori a activităților de citire a acestora împreună cu copii – 2 respondenți au afirmat că nu există în casa lor nicio carte (cu excepția manualelor din ghiozdanul copilului)

- s-au observat inadvertențe (minciuni): deși au răspuns pozitiv la timpul petrecut vorbind/citind cu copilul, timpul petrecut la muncă nu face posibil timp cu copilul
- copiii nu sunt implicați în activitățile gospodărești ale familiei, fiind „lăsați să își facă temele” (singuri!).
-

2. comunicarea dintre familie și școală (profesori, diriginte, consilier școlar, director, alți angajați ai școlii)::

▪ aspecte pozitive:

- toți părinții chestionați consideră importantă obținerea de informații periodice despre evoluția școlară a copiilor (chiar dacă nu cred că acestea sunt adevărate).
- majoritatea familiilor chestionate cunosc și participă la activitățile extracurriculare

▪ aspecte negative:

- majoritatea urmărește rezolvarea intereselor familiale (bursa fiind pe primul loc, apoi notele), implicarea părinților în activitatea școlară a copiilor fiind percepută ca o obligație
- există diferențe majore între părinți și cadrele didactice în ceea ce privește părerile despre copil,
- majoritatea așteaptă ca profesorii să „îi cheme la școală”, la ședințele cu părinții (430%), sau la întâlniri individuale (23%) , sau la telefon (10%) – restul fiind reprezentat de părinți care inițiază comunicarea cu școala (indiferent de oră și mai ales ca să ceară sototeală).

3. Comunicarea familiei cu profesorul consilier școlar

La acest capitol am constatat că cea mai mare încredere dintre reprezentanții școlii o au acești consilieri care lucrează efectiv, individual cu ai lor copii. Despre activitatea lui părinții știu chiar mai mult decât despre activitățile și orarul copiilor lor. Majoritatea vede în consilier un sprijin nu doar pentru copil, dar și pentru familie. Ceea ce este, desigur un aspect pozitiv. De aceeași încredere se bucură și profesorul de sprijin, despre care am colectat date, chiar dacă nu existau în chestionar întrebări specifice (uneori rolul consilierului și al profesorului de sprijin fiind confundat).

concluzii

Corelarea acestor date cu datele din cataloage sau de la profesori, confirmă premisele de la care am plecat: acolo unde familia este conștientă de „specialitatea” copilului și este implicată în activitățile școlare „de acasă” dezvoltarea copilului este posibilă.

Am constatat că școala (încă) nu dispune de mijloacele necesare pentru a determina familiile să fie mai active în viața propriilor lor copii. Poate prin programe de tipul „Școala părinților”, sau prin „Cursuri de dezvoltare personală pentru părinți și copii”.

Cerințele educative speciale (CES) desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, educațională etc.). Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar (clasă) și de desfășurare cu succes a prestațiilor școlare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecințe în planul acțiunii sale.

Referințe:

- Gherguț Alois, Psihologia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată, Ed. Polirom , Iași , 2001
- Popovici, D.V.. Elemente de psihopedagogia integrării, Ed. Pro Humanitate, București
- Traian Vrășmaș, Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2004
- *** Dezvoltarea practicilor incluzive în școli. Ghid managerial, București, 1999

MODELE EDUCATIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV PENTRU ELEVII ADOLESCENȚI, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE, LA ORELE DE RELIGIE ORTODOXĂ

Adochiței George Marius, Colegiul Tehnic "Costin D. Nenițescu" – București

În peisajul educațional contemporan, orele de Religie Ortodoxă se confruntă cu nevoia de a răspunde unei generații de elevi adolescenți profund marcați de diversitate, globalizare și acces facil la informație. Religia, ca disciplină, este chemată nu doar să transmită cunoștințe despre credință, ci și să contribuie la formarea caracterului, promovarea empatiei și dezvoltarea unei viziuni morale coerente. Astfel, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect reciproc și incluziune, devine o prioritate strategică pentru profesorii de religie. Obiectivul acestui articol este de a explora modelele educaționale capabile să susțină aceste demersuri, ancorate în temele propuse de programa școlară la nivel liceal.

Educația colaborativă este un model pedagogic care presupune implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, punând accent pe interacțiunea între colegi și pe rezolvarea comună a sarcinilor. John Dewey, unul dintre pionierii acestui tip de învățare, susținea că educația trebuie să reflecte viața reală, iar colaborarea între elevi reprezintă o condiție a învățării autentice. În contextul orelor de religie, educația colaborativă devine un instrument valoros pentru explorarea conceptelor teologice, cultivarea empatiei și înțelegerea profundă a celuilalt. Adolescenții, aflați într-un proces intens de formare identitară, beneficiază de pe urma acestor metode care le permit să-și exprime opiniile, să asculte perspective diferite și să participe activ la construcția sensului. Procesul colaborativ încurajează comunicarea deschisă și sinceră, iar prin activități desfășurate în echipă, elevii învață să respecte ritmul și ideile celorlalți, să negocieze opinii și să caute împreună adevărul, devenind astfel mai receptivi la valorile creștine. De asemenea, educația colaborativă contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a responsabilității colective și a toleranței.

Modelul transdisciplinar permite integrarea cunoștințelor din religie cu alte domenii, precum istoria, arta, filosofia sau literatura. Astfel, lecțiile devin spații de întâlnire a cunoașterii, iar elevii pot înțelege mai bine semnificațiile simbolice și culturale ale credinței ortodoxe. De exemplu, o lecție despre Învierea lui Hristos poate include referințe la pictura bizantină, la poeziile lui Vasile Voiculescu sau la teme filosofice despre viață și moarte. Această abordare holistică nu doar că îmbogățește experiența de învățare, dar contribuie la formarea unei gândiri complexe și flexibile. Modelul educației integrale, ce presupune colaborarea între școală, familie și biserică, oferă elevului un cadru de susținere coerent, în care valorile creștine sunt reflectate în toate dimensiunile vieții. Profesorul de religie devine astfel mediator între aceste trei entități, facilitând dialogul și coerența mesajului educativ. Prin acțiuni comune, precum participarea la evenimente religioase sau organizarea de activități caritabile, elevii resimt consistența

valorilor transmise și sunt încurajați să le aplice în viața personală. Modelul educației incluzive promovează accesul egal la învățare pentru toți elevii, indiferent de particularitățile individuale. La ora de religie, aceasta înseamnă adaptarea conținuturilor pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, promovarea respectului față de alte religii și confesiuni și încurajarea participării tuturor, fără discriminare. Un cadru incluziv presupune empatie, echitate și recunoașterea demnității fiecărui elev, aspecte esențiale într-un context de învățare religioasă care vizează formarea conștiinței morale.

Exemple de bune practici includ proiectul "Atelierul de dialog" implementat la Colegiul Național Pedagogic "Ștefan Odobleja", Drobeta-Turnu Severin, unde elevii organizează dezbateri pe teme religioase și etice în parteneriat cu preoți, psihologi și profesori de la alte confesiuni. Astfel de inițiative oferă un cadru concret de aplicare a educației colaborative și de promovare a gândirii deschise. În cadrul programului „Religia în imagini” la Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, Galați, elevii creează portofolii tematice, colaje, expoziții vizuale și creații literare, contribuind la o învățare activă și personalizată. Prof. Mariana C. de la Liceul Teologic Ortodox din Sibiu organizează ateliere tematice pe teme morale, în echipe mixte de elevi, fiecare având roluri specifice (facilitator, cercetător, prezentator, evaluator). Astfel de activități dezvoltă nu doar cunoștințele religioase, ci și abilități sociale, de organizare și cooperare, fiind adaptate nevoilor și potențialului fiecărui elev.

Metodele activ-participative, precum dezbaterile, studiile de caz, proiectele de grup sau cercurile de lectură, favorizează implicarea elevilor și le permit acestora să învețe unii de la alții. Acestea încurajează dialogul, negocierea de sensuri și dezvoltarea empatiei. Interacțiunea directă cu textele religioase sau cu experiențele de viață ale altora stimulează reflecția personală și asumarea valorilor creștine în mod conștient. Tehnologiile educaționale, cum ar fi platformele online, aplicațiile interactive și resursele multimedia, pot susține învățarea colaborativă prin crearea unor spații virtuale de lucru în echipă și prin diversificarea canalelor de comunicare. Un exemplu de bună practică este utilizarea unui blog de clasă unde elevii postează reflecții, eseuri sau creații artistice inspirate de temele religioase discutate. Prof. Andrei T. de la Liceul „Mihai Eminescu” din Bârlad utilizează platforma Padlet pentru ca elevii să contribuie cu idei și interpretări personale la teme precum „Iertarea” sau „Dumnezeu ca Tată”, creând o arhivă colaborativă a reflecțiilor spirituale. Evaluarea formativă, centrată pe proces și nu doar pe rezultat, este esențială într-un mediu colaborativ. Feedback-ul continuu, autoevaluarea și evaluarea colegială contribuie la dezvoltarea responsabilității și a conștiinței critice, permițând o învățare reală, care depășește simpla acumulare de informații.

Temele propuse în programa școlară, cum ar fi identitatea creștină, valorile morale, sensul vieții, suferința și speranța, oferă oportunități multiple pentru activități colaborative. De exemplu, tema "Valoarea vieții" poate fi abordată printr-un proiect de echipă care implică cercetări documentare, interviuri cu persoane din comunitate și realizarea unei prezentări multimedia. Astfel, învățarea devine

contextualizată și semnificativă, iar elevii simt că participă la un act educațional cu relevanță personală și socială. Prin metode colaborative, elevii nu doar învață informații teologice, ci dezvoltă o înțelegere vie, personalizată a mesajului creștin. În plus, lucrul în grupuri eterogene promovează incluziunea și reduce distanțele dintre elevi proveniți din medii sociale și culturale diferite. Proiectul „Împreună pentru viață” – parteneriat între Liceul Teologic Ortodox „Sf. Vasile cel Mare” și Spitalul Municipal – implică elevii în activități de voluntariat și campanii de conștientizare despre suferință și speranță. Prof. Laura N. de la Colegiul Național „Unirea” din Focșani a coordonat un proiect tematic pe tema „Credința și tinerii în secolul XXI” – cu implicarea elevilor în scriere de eseuri, crearea unui podcast și organizarea unei conferințe școlare. Astfel de inițiative favorizează asumarea activă a credinței, în dialog cu realitățile contemporane.

Profesorul de religie are un rol cheie în modelarea unui climat educațional deschis, empatic și respectuos. El trebuie să fie nu doar un bun cunoscător al doctrinei ortodoxe, ci și un facilitator al dialogului, un observator atent al dinamicilor de grup și un sprijin autentic pentru fiecare elev. Competențele esențiale includ empatia, flexibilitatea didactică, cunoașterea principiilor educației incluzive și capacitatea de a colabora cu părinții și alți actori educaționali. Formarea continuă și reflecția pedagogică sunt necesare pentru a răspunde provocărilor diversității din clasele actuale. Prof. Ion D., profesor de religie la Liceul Teoretic „Ion Barbu” din București, a implementat un program de mentorat peer-to-peer în care elevii cu rezultate mai bune îi ajută pe cei aflați în dificultate, în cadrul unei atmosfere de sprijin reciproc, fără presiune și stigmatizare. În plus, este esențial ca profesorul de religie să creeze un spațiu sigur pentru exprimarea autentică a elevilor, în care aceștia să se simtă ascultați și validați. Practicile de ascultare activă și sprijinul emoțional acordat elevilor contribuie semnificativ la dezvoltarea unei relații de încredere și la combaterea fenomenului de marginalizare. Astfel, ora de religie devine un context în care fiecare elev are șansa de a fi înțeles, valorizat și încurajat să se exprime, indiferent de provocările personale sau sociale cu care se confruntă.

Crearea unui mediu de învățare colaborativ și incluziv în cadrul orelor de Religie Ortodoxă este nu doar posibilă, ci și necesară. Modelele educaționale analizate oferă instrumente valoroase pentru adaptarea predării la nevoile adolescenților și pentru promovarea valorilor creștine într-un mod viu, actual și accesibil. Într-o societate marcată de pluralism și de provocări etice complexe, ora de religie poate deveni un spațiu privilegiat de reflecție, dialog și formare a conștiinței morale. Printr-o abordare colaborativă și incluzivă, educația religioasă contribuie nu doar la dezvoltarea intelectuală a elevilor, ci și la coeziunea socială și la promovarea demnității umane. În acest sens, profesorul devine un mentor al sufletului, un constructor de punți între credință și viața reală, între învățare și devenire. Iar dacă vom reuși să le oferim adolescenților un cadru în care să învețe împreună, să se respecte reciproc și să se simtă incluși, vom fi pus deja o temelie solidă pentru o lume mai bună – o lume în care iubirea aproapelui devine realitate educațională, nu doar ideal spiritual.

Bibliografie:

- Bălan, Petru, "Didactica religiei. Ghid metodologic pentru profesori", Editura Doxologia, Iași, 2011.
- Bolocan, Carmen-Maria. Catehetica și didactica religiei. Interferențe și deosebiri. Editura Performantica, Iași, 2005.
- Cucuș, Constantin, "Pedagogie", Editura Polirom, Iași, 2006.
- Cucuș, Constantin. Educația religioasă. Repere teoretice și metodice. Editura Polirom, Iași, 1999.
- Dewey, John, "Democrație și educație", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
- Holbea, Gheorghe; Opriș, Dorin; Opriș, Monica; Jambore, George. Apostolat educațional. Ora de religie – cunoaștere și devenire spirituală. Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2010.
- Iucu, Romiță, "Managementul clasei de elevi", Editura Polirom, Iași, 2008.
- Jigău, Mihai, "Ghid pentru incluziunea școlară", Editura MarLink, București, 2004.
- Marcu, Maria (coord.). Educația incluzivă: realități și provocări. Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2023.
- Nicola, Ioan, "Tratat de pedagogie școlară", Editura Aramis, București, 2003.
- Opriș, Dorin; Opriș, Monica. Metode active de predare-învățare. Modele și aplicații la religie. Editura Sfântul Mina, Iași, 2006.
- Popa-Bota, Ioan. Realizarea misiunii Bisericii prin educația religioasă în epoca contemporană. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004.
- Potolea, Dan (coord.), "Educația incluzivă în România. Realități și perspective", Editura Polirom, Iași, 2008.
- Șebu, Sebastian; Opriș, Dorin; Opriș, Monica. Metodica predării religiei. Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2000.
- Șerbănescu, Monica. Școala creștin-ortodoxă. O perspectivă transdisciplinară, pentru un management inovator. Editura Zbor, București, 2021.
- Tamaș, Petru Sebastian (coord.). Strategii inovative în predarea religiei. Editura Sapiientia, Iași, 2010.
- Timiș, Vasile. Religia în școală. Valențe eclesiale, educaționale și sociale. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004.

STUDIU DE CAZ: PARTENERIAT ȘCOALĂ-FAMILIE-SOCIETATE -PILON AL REUȘITEI EDUCAȚIONALE

Profesor-educator AGACHE IONELA

ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU” GALAȚI

Într-o societate modernă, în care educația devine un instrument esențial pentru dezvoltare personală și socială, colaborarea dintre școală, familie și societate nu mai este un lux, ci o necesitate. Succesul educațional al copiilor este influențat semnificativ de acest triunghi colaborativ, în care fiecare actor își asumă un rol activ și conștient în formarea viitoarelor generații. Ultimul deceniu a cunoscut o creștere a cercetării și a practicilor de implicare a școlii, familiei și comunității în educația tinerilor. Această tendință poate fi atribuită mai multor factori. Performanța scăzută și ratele ridicate de abandon școlar, în special pentru tinerii săraci și marginalizați, au determinat educatorii și oamenii de științe sociale să devină mai conștienți de importanța implicării familiei și a comunității pentru eficacitatea școlii și rezultatele pozitive ale elevilor. Mai mult decât atât, comunitari și alții au subliniat pierderea vieții comunitare și colective pe care mulți oameni o simt și în cartierele lor, la locul de muncă și la școli. Sanders și Epstein susțin că, pentru ca școlile să educe toți tinerii în mod eficient, familiile și comunitățile trebuie să devină parteneri deplin în acest proces.

Nu toate școlile și nu toate națiunile, subliniază ei, sunt în același punct în munca lor privind parteneriatele. Unii se concentrează pe participarea părinților în consiliile școlare; alții se concentrează mai mult pe alegerea școlilor decât pe ceea ce se întâmplă să implice familiile după ce alegerea este făcută; unii caută cu atenție să ajute familiile să înțeleagă disciplinele școlare și programele de învățământ ale copiilor lor; iar alții lucrează la îmbunătățirea comunicării generale. Bazându-se pe modelul lui Epstein al diferitelor forme de relație școală-comunitate, acest capitol rezumă și discută studiile de cercetare colectate de la oameni de științe sociale din douăzeci de națiuni pentru a ne îmbunătăți înțelegerea modului în care abordările de parteneriat sunt legate de procesele și rezultatele schimbării educaționale și îmbunătățirea școlii.

Parteneriatul școală–familie–societate se referă la colaborarea sistematică dintre:

- **Școală** (cadre didactice, conducere),
- **Familie** (părinți sau tutori legali),
- **Societate** (ONG-uri, autorități locale, mediul de afaceri, comunitatea largă).

Scopul este de a crea un mediu educațional favorabil dezvoltării armonioase a elevilor.

Rolul familiei în educația copilului este primordial, în special în primii ani de viață, dar devine și mai eficient atunci când este susținut de o comunicare deschisă și constructivă cu școala. În același timp, implicarea societății – prin organizații non-guvernamentale, autorități locale, biserică sau mediul de afaceri – aduce un plus de resurse și experiențe educaționale practice. Astfel, parteneriatul între cele trei entități nu doar sprijină performanța academică, ci și contribuie la dezvoltarea emoțională, morală și civică a copilului.

Joyce Epstein (1995) definea șase tipuri de implicare parentală, de la sprijinul pentru învățarea acasă până la colaborarea activă cu comunitatea, evidențiind importanța unei abordări holistice. Studiile PISA și rapoartele OECD confirmă: elevii care beneficiază de un astfel de sprijin combinat au rezultate mai bune și sunt mai motivați să continue studiile.

Școala este cheia bunăstării și dezvoltării unei țări prin educarea copiilor. Parteneriatul dintre acești actori influențează îmbunătățirea competențelor educaționale și parentale, creează un mediu mai sigur în școală și contribuie la îmbunătățirea curriculumului și a rezultatelor elevilor. Multe studii au arătat că copilăria, familia, școala și comunitatea au un impact mare asupra dezvoltării și creșterii copilului. Rețelele sociale oferă sprijin copiilor, dar cu cât sprijinul social în timpul adolescenței este mai mare, cu atât mai mari sunt șansele ca acest elev să aibă succes la școală. Școala prin instruire, predare și diverse programe poate consolida sistemul de sprijin pentru tinerii din școli care provin din familii sărace. Mulți cercetători au susținut ideea că munca școlii este de a continua munca începută în familie. Școlile, familiile și comunitatea se confruntă astăzi cu o provocare comună: o educație de calitate pentru copii și tineri, precum și oportunități de a răspunde nevoilor acestora dincolo de pregătirea academică. Elevii ar trebui să cunoască și să se implice în chestiunile și problemele sociale ale comunității lor.

În România, nevoia unui parteneriat educațional eficient este cu atât mai acută în contextul provocărilor sociale actuale: sărăcie, migrația părinților, acces inegal la resurse educaționale. Totuși, există exemple de bune practici care dovedesc că progresul este posibil.

1. Programul „Școala după școală”

În mai multe școli din mediul rural din județul Cluj, a fost implementat programul „Școala după școală”, sprijinit de autorități locale și ONG-uri. Prin implicarea părinților în activități extracurriculare și oferirea de sprijin educațional pentru elevi după ore, abandonul școlar a fost redus cu peste 20% în 3 ani. Parteneriatul activ cu părinții a fost cheia succesului.

2. Proiectul „Părinți implicați – copii reușiți”

Inițiat de Fundația „World Vision România”, proiectul a inclus sesiuni de educație parentală, întâlniri regulate între părinți și profesori și implicarea comunității în organizarea unor activități școlare. Rezultatele au fost notabile: creșterea încrederii părinților în școală, dar și o îmbunătățire vizibilă a frecvenței elevilor și a notelor la evaluările naționale.

3. Parteneriatul comunitar în școlile din Sectorul 3, București

Aici, mai multe școli au colaborat cu ONG-uri și Primărie pentru a introduce ateliere de educație civică, antreprenariat și voluntariat. Părinții au fost încurajați să participe la cluburi tematice, iar comunitatea locală a contribuit cu resurse și voluntari. Proiectul a întărit legătura între elevi, părinți și mediul social din jurul lor.

Studiile au arătat că implicarea părinților în școli poate promova educația pozitivă și comportamentele de sănătate la copii. Există dovezi ale unei relații puternice între implicarea părinților și rezultatele educaționale, inclusiv frecvența la școală, notele și scorurile mai mari la evaluările naționale. Implicarea părinților în școli a fost, de asemenea, identificată ca un factor de protecție promițător pentru comportamentele și rezultatele cu risc pentru sănătatea sexuală a adolescenților. În plus, atunci când elevii simt că mediul școlar le oferă sprijin și îngrijire, iar părinții lor sunt implicați în viața școlară, este mai puțin probabil să se angajeze în activități care le-ar putea pune în pericol sănătatea și bunăstarea. Nivelurile de implicare a părinților sunt legate de statutul socio-economic și de timpul de care dispun pentru anumite activități. Cu toate acestea, cercetările arată că atunci când familiile au un statut socio-economic scăzut, copiii pot performa remarcabil de bine dacă familia lor este implicată activ cu managerii școlii și profesorii.

Un studiu publicat în revista *Social Sciences* a analizat practicile instituționale de parteneriat școală-familie-comunitate în școlile majoritare și minoritare maghiare din trei țări din Europa Centrală și de Est. Rezultatele au arătat că părinții cu un nivel de educație mai scăzut percep politicile de dezvoltare comunitară și sprijinul special ca fiind mai semnificative. De asemenea, percepțiile părinților asupra practicilor de parteneriat au avut o relație mai puternică cu implicarea parentală decât caracteristicile individuale ale elevilor și părinților. Studiul sugerează dezvoltarea unor practici orientate către cerințele părinților pentru a crea experiențe mai echitabile pentru familii.

În Statele Unite, parteneriatul dintre școală și familie este considerat esențial pentru succesul educațional al elevilor. Numeroase studii și cadre teoretice au fost dezvoltate pentru a înțelege și îmbunătăți această colaborare.

Joyce Epstein, cercetătoare la Universitatea Johns Hopkins, a dezvoltat un model influent care conceptualizează relațiile dintre școală, familie și comunitate ca sfere de influență suprapuse. Modelul identifică șase tipuri de implicare parentală: parenting, comunicare, voluntariat, învățare acasă, luarea deciziilor și colaborarea cu comunitatea. Acest cadru oferă o abordare sistematică pentru școli în vederea implicării părinților și comunității în procesul educational

Nancy E. Hill, profesoară la Harvard Graduate School of Education, a realizat o meta-analiză a 50 de studii care a evidențiat că implicarea parentală în școala gimnazială este asociată cu o performanță academică mai bună a elevilor. Studiul a subliniat că strategiile de socializare academică, cum ar fi stabilirea așteptărilor educaționale și sprijinirea planificării carierei, au un impact semnificativ asupra succesului elevilor.

Rezumatele cercetărilor ne spun că: copiii ai căror părinți sunt activi și interesați de procesul educațional prin care trec înregistrează progrese vizibile încă din primii ani de școală. În același timp, copiii ai căror părinți sunt implicați în parteneriat cu școala tind să obțină cele mai bune rezultate în învățare și, de asemenea, au mai puține probleme de comportament.

Concluzie

Implicarea familiei în educație are un impact major asupra dezvoltării armonioase a copiilor. Prin implicarea directă a familiei în educația copiilor, înțelegem o relație de colaborare între părinți, educatori și alți parteneri pentru a sprijini și a îmbunătăți învățarea, dezvoltarea și sănătatea fiecărui elev.

Parteneriatul dintre școală, familie și societate este un instrument puternic de incluziune, motivare și creștere educațională. Experiențele din România confirmă faptul că, atunci când toți actorii implicați își asumă responsabilitățile și colaborează, rezultatele nu întârzie să apară. Într-un sistem educațional în continuă transformare, consolidarea acestui parteneriat este o investiție sigură în viitorul copiilor noștri.

Bibliografie

1. **Epstein, J. L.** (1995). *School/family/community partnerships: Caring for the children we share*. *Phi Delta Kappan*, 76(9), 701–712.
2. **OECD** (2012). *Let's Read Them a Story! The Parent Factor in Education*. OECD Publishing.
<https://www.oecd.org/education/>
3. **OECD** (2018). *Education 2030: The Future of Education and Skills*.
<https://www.oecd.org/education/2030-project/>
4. **UNICEF România** (2015). *Educație incluzivă de calitate pentru copii*.
<https://www.unicef.org/romania>
5. **ARACIP** (2020). *Calitatea educației în România. Raport de analiză instituțională*.
<http://aracip.eu>
6. **Institutul de Științe ale Educației (ISE)** (2018). *Parteneriatul educațional: modele de bune practici în școli din România*.
7. **World Vision România** (2020). *Raport de impact: „Părinți implicați – copii reușiți”*.
<https://worldvision.ro>
8. **Ministerul Educației Naționale** (2021). *Ghid metodologic pentru parteneriate educaționale*. București.
9. **Clipa, O. (coord.)** (2016). *Parteneriatul școală–familie–comunitate în educația contemporană*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Introducere

Într-o societate tot mai diversă și interconectată, educația joacă un rol esențial în formarea unor cetățeni responsabili, empatici și deschiși la cooperare. Un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, nu este doar un ideal educațional, ci o necesitate pentru dezvoltarea armonioasă a fiecărui elev. Pentru a atinge acest obiectiv, anumite modele educaționale s-au dovedit a fi eficiente și relevante.

1. Modelul învățării colaborative

Învățarea colaborativă presupune activități educaționale în care elevii lucrează împreună în grupuri mici pentru a rezolva probleme, a realiza proiecte sau a învăța concepte noi.

Exemple și activități practice:

- Proiecte de grup interdisciplinare
- Metoda „Jigsaw” (Puzzle)
- Roluri în echipă

2. Modelul educației incluzive

Acest model pleacă de la premisa că fiecare elev are dreptul la o educație de calitate, adaptată nevoilor sale.

Exemple și activități practice:

- Adaptarea materialelor didactice
- Perechi de sprijin
- Zile tematice despre diversitate

3. Modelul democratic în educație

Inspirat de principiile democrației, acest model presupune implicarea activă a elevilor în luarea deciziilor care îi privesc.

Exemple și activități practice:

- Consilii ale elevilor sau mini-parlamente

- Alegeri pentru roluri în cadrul grupului
- Discuții libere/dezbateri

4. Modelul pedagogiei critice (Paulo Freire)

Acest model pune accent pe dialog, reflecție și conștientizarea realităților sociale.

Exemple și activități practice:

- Jurnale reflexive
- Proiecte de educație civică
- Ateliere de dialog

5. Modelul constructivist

În cadrul acestui model, cunoștințele sunt construite activ de către elevi, prin explorare, colaborare și reflecție.

Exemple și activități practice:

- Studii de caz
- Proiecte personale sau de cercetare
- Spații de învățare flexibile

Concluzie

Integrarea acestor activități în procesul educațional nu doar că sprijină învățarea academică, ci și dezvoltarea personală, emoțională și socială a elevilor. Prin aceste modele, școala devine un spațiu în care fiecare voce contează, iar diversitatea este recunoscută ca o valoare fundamentală.

AGÂRBICEANU ANA-MARIA – LICEUL TEORETIC AXENTE SEVER MEDIAȘ

Strategii educaționale inovative bazate pe cooperare în școlile din România și Republica Moldova studiu de caz comparativ

În ultimii ani, sistemele educaționale din România și Republica Moldova au fost supuse unor reforme menite să modernizeze procesul instructiv-educativ. Accentul a fost pus pe dezvoltarea competențelor – cheie, digitalizarea educației și promovarea învățării prin cooperare.

Proiecte transfrontaliere și inițiative comune între cele două țări au facilitat schimbul de bune practici.

Aceste demersuri au venit și ca răspuns la nevoia de adaptare a educației la noile cerințe ale societății contemporane, în care colaborarea, comunicarea și învățarea permanentă devin abilități esențiale. Mai mult decât atât, contextul post-pandemic a evidențiat importanța unei educații flexibile și interactive, capabilă să răspundă diverselor stiluri de învățare ale elevilor. În acest cadru, învățarea prin cooperare și utilizarea tehnologiei în mod creativ au fost identificate ca soluții eficiente pentru creșterea implicării elevilor și reducerea abandonului școlar.

Totodată, legăturile culturale și lingvistice dintre cele două state contribuie la crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea de proiecte educaționale comune, care valorifică patrimoniul comun și stimulează învățarea interculturală. Schimburile educaționale contribuie la întărirea identității culturale și naționale, consolidând în același timp toleranța și acceptarea diversității.

Un alt argument puternic în favoarea acestor inițiative îl reprezintă faptul că proiectele comune contribuie la formarea profesională continuă a cadrelor didactice, prin ateliere de lucru, webinarii și cursuri organizate în parteneriat. Astfel, profesorii devin mai bine pregătiți pentru a aplica metode moderne de predare centrate pe elev.

În plus, implicarea comunității locale – biblioteci, părinți, instituții culturale – oferă un caracter sustenabil inițiativelor și întărește relația școală-familie-comunitate.

Obiectivul studiului:

Analiza modului în care strategiile educaționale inovative bazate pe cooperare au fost implementate în școlile din ciclul primar (clasele pregătitoare/I) din România, respectiv Republica Moldova, evidențiind impactul acestora asupra *dezvoltării literației și cooperării între elevi*.

Descrierea contextului

Școala 1 – România:

Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale” , Brăila

Strategie aplicată: Lectura interactivă și cooperarea prin jocuri didactice, activități de grup în cadrul orelor de comunicare în limba română. Utilizarea teatrului de masă, poveștilor audio, fișelor de lectură.

Școala 2 – Republica Moldova:

Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”, Chișinău

Strategie aplicată: Activități ludico-educative, teatru de umbre, ateliere de poveste împreună cu bibliotecarii locali, jocuri de rol inspirate din povești tradiționale moldovenești și românești.

Proiect transfrontalier: „Prietenii personajelor din povești”

Scop: Dezvoltarea literației timpurii prin activități cooperative în școli din România și Republica Moldova.

Grup țintă: Elevi de clasa pregătitoare și clasa I din ambele țări.

Activități specifice:

- Citirea poveștilor comune („Ridichea uriașă”, „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului”).
- Crearea unor personaje din povești folosind materiale reciclabile.
- Schimb de desene și scrisori ilustrate între elevii celor două școli.
- Teatru online cu participarea ambelor clase („Scena din poveștile noastre”).
- Atelier de storytelling prin aplicații video (Flip, Book Creator).

Rezultate observate:

- Elevii au dezvoltat interes pentru lectură și au reușit să redea povestiri în cuvinte proprii.
- S-a consolidat vocabularul activ și capacitatea de exprimare orală.
- A crescut empatia și cooperarea în grup.

Alte strategii inovative implementate

1. Jocuri cooperative cu rol educativ: puzzle literar, ghicitori de grup, „Roata personajelor” (elevii extrag sarcini de interpretare).
2. Lectura ghidată în perechi: elevii mai avansați lucrează cu colegii lor pentru a reconstitui firul narativ.
3. Tehnologie educațională: lecturi interactive prin aplicații ca Voki, Wordwall, d esene animate personalizate cu povestiri proprii.

Proiectele educaționale inovative implementate la nivelul claselor mici au contribuit la dezvoltarea literației timpurii și la creșterea motivației pentru lectură. Cooperarea între școlile din România și Republica Moldova a adus beneficii semnificative în plan educațional și socio-afectiv.

În viitor, ne dorim extinderea proiectului „Prietenii personajelor din povești” în rețele educaționale mai largi, integrarea activităților cooperative în toate ariile curriculare, precum și organizarea de schimburi de experiență în format fizic și online pentru cadrele didactice din cele două țări.

Strategii educaționale inovative bazate pe cooperare în școlile din România și Republica Moldova studiu de caz comparativ

Prof.înv.primar: Albu Georgiana

Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale”, Brăila

În ultimii ani, sistemele educaționale din România și Republica Moldova au fost supuse unor reforme menite să modernizeze procesul instructiv-educativ. Accentul a fost pus pe dezvoltarea competențelor – cheie, digitalizarea educației și promovarea învățării prin cooperare.

Proiectele transfrontaliere și inițiative comune între cele două țări au facilitat schimbul de bune practici.

Aceste demersuri au venit și ca răspuns la nevoia de adaptare a educației la noile cerințe ale societății contemporane, în care colaborarea, comunicarea și învățarea permanentă devin abilități esențiale. Mai mult decât atât, contextul post-pandemic a evidențiat importanța unei educații flexibile și interactive, capabilă să răspundă diverselor stiluri de învățare ale elevilor. În acest cadru, învățarea prin cooperare și utilizarea tehnologiei în mod creativ au fost identificate ca soluții eficiente pentru creșterea implicării elevilor și reducerea abandonului școlar.

Totodată, legăturile culturale și lingvistice dintre cele două state contribuie la crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea de proiecte educaționale comune, care valorifică patrimoniul comun și stimulează învățarea interculturală. Schimburile educaționale contribuie la întărirea identității culturale și naționale, consolidând în același timp toleranța și acceptarea diversității.

Un alt argument puternic în favoarea acestor inițiative îl reprezintă faptul că proiectele comune contribuie la formarea profesională continuă a cadrelor didactice, prin ateliere de lucru, webinarii și cursuri organizate în parteneriat. Astfel, profesorii devin mai bine pregătiți pentru a aplica metode moderne de predare centrate pe elev.

În plus, implicarea comunității locale – biblioteci, părinți, instituții culturale – oferă un caracter sustenabil inițiativelor și întărește relația școală-familie-comunitate.

Obiectivul studiului:

Analiza modului în care strategiile educaționale inovative bazate pe cooperare au fost implementate în școlile din ciclul primar (clasele pregătitoare/I) din România, respectiv

Republica Moldova, evidențiind impactul acestora asupra *dezvoltării literației și cooperării între elevi*.

Descrierea contextului

Școala 1 – România:

Școala Gimnazială „Ion Luca Caragiale” , Brăila

Strategie aplicată: Lectura interactivă și cooperarea prin jocuri didactice, activități de grup în cadrul orelor de comunicare în limba română. Utilizarea teatrului de masă, poveștilor audio, fișelor de lectură.

Școala 2 – Republica Moldova:

Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”, Chișinău

Strategie aplicată: Activități ludico-educative, teatru de umbre, ateliere de poveste împreună cu bibliotecarii locali, jocuri de rol inspirate din povești tradiționale moldovenești și românești.

Proiect transfrontalier: „Prietenii personajelor din povești”

Scop: Dezvoltarea literației timpurii prin activități cooperative în școli din România și Republica Moldova.

Grup țintă: Elevi de clasa pregătitoare și clasa I din ambele țări.

Activități specifice:

- Citirea poveștilor comune („Ridichea uriașă”, „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului”).
- Crearea unor personaje din povești folosind materiale reciclabile.
- Schimb de desene și scrisori ilustrate între elevii celor două școli.
- Teatru online cu participarea ambelor clase („Scena din poveștile noastre”).
- Atelier de storytelling prin aplicații video (Flip, Book Creator).

Rezultate observate:

- Elevii au dezvoltat interes pentru lectură și au reușit să redea povestiri în cuvinte proprii.
- S-a consolidat vocabularul activ și capacitatea de exprimare orală.
- A crescut empatia și cooperarea în grup.

Alte strategii inovative implementate

1. Jocuri cooperative cu rol educativ: puzzle literar, ghicitori de grup, „Roata personajelor” (elevii extrag sarcini de interpretare).
2. Lectura ghidată în perechi: elevii mai avansați lucrează cu colegii lor pentru a reconstitui firul narativ.
3. Tehnologie educațională: lecturi interactive prin aplicații ca Voki, Wordwall, d esene animate personalizate cu povestiri proprii.

Proiectele educaționale inovative implementate la nivelul claselor mici au contribuit la dezvoltarea literației timpurii și la creșterea motivației pentru lectură. Cooperarea între școlile din România și Republica Moldova a adus beneficii semnificative în plan educațional și socio-afectiv.

În viitor, ne dorim extinderea proiectului „Prietenii personajelor din povești” în rețele educaționale mai largi, integrarea activităților cooperative în toate ariile curriculare, precum și organizarea de schimburi de experiență în format fizic și online pentru cadrele didactice din cele două țări.

MODELE EDUCAȚIONALE COLABORATIVE ȘI INCLUZIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Anton Ana

Profesor pentru învățământ primar

Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”, sat Potigrafu

Județul Prahova

În contextul educațional contemporan, modelele care promovează învățarea colaborativă și incluzivă devin tot mai relevante, având în vedere diversitatea elevilor și nevoia de a crea un mediu în care fiecare copil să se simtă valorificat și susținut. Aceste modele nu doar că îmbunătățesc performanțele academice, ci contribuie și la dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și de colaborare ale elevilor.

Învățarea cooperativă

Învățarea cooperativă este un model educațional ce pune accent pe colaborarea între elevi pentru a atinge obiective comune. Acest model presupune învățarea într-un cadru în care elevii nu concurează între ei, ci lucrează împreună pentru a rezolva probleme și pentru a învăța unii de la alții. Prin structuri de grupuri mici, diversificate, elevii dezvoltă competențe sociale și învață să își aprecieze colegii pentru contribuțiile lor.

Elemente cheie ale învățării cooperative:

- Interdependența pozitivă: fiecare membru al grupului are un rol important, iar succesul grupului depinde de participarea activă a fiecărui elev ;
- Responsabilitate individuală: fiecare elev este responsabil pentru propria învățare, dar și pentru a contribui la succesul întregului grup ;
- Interacțiune față în față: elevii au ocazia să colaboreze direct, să își împărtășească ideile și să își ajute colegii să înțeleagă concepte dificile ;
- Dezvoltarea abilităților interpersonale: prin activitățile de grup, elevii învață să comunice eficient, să își exprime opiniile și să rezolve conflicte.

Exemple de activități:

- Proiecte de grup interdisciplinare: elevii pot fi implicați în proiecte care combină diferite discipline, cum ar fi științele, matematica și artele, pentru a rezolva probleme din viața cotidiană ;
- Jocuri educative cooperative: activități care necesită colaborare pentru a atinge un scop comun, de exemplu, jocuri de echipă pentru învățarea conceptelor de matematică sau limbă.

Educația incluzivă

Educația incluzivă reprezintă o abordare care își propune să asigure accesul tuturor elevilor la un învățământ de calitate, indiferent de nevoile lor educaționale speciale. Aceasta nu se limitează doar la integrarea elevilor cu dizabilități, ci vizează crearea unui mediu în care toți elevii, indiferent de cultura, etnia sau statutul lor socio-economic, pot învăța împreună și beneficia de sprijinul necesar pentru a înțelege și a progresa în învățătura lor.

Principii ale educației incluzive:

- Diversitatea ca valoare: diversitatea este privită ca o resursă educațională, iar diferențele dintre elevi sunt acceptate și valorizate;
- Flexibilitate și adaptabilitate: curriculumul și metodele de învățare sunt adaptate pentru a satisface nevoile fiecărui elev;
- Colaborarea între profesori și părinți: există o comunicare constantă între cadrele didactice, elevi și părinți pentru a asigura un sprijin adecvat fiecărui copil.

Strategii de implementare:

- Adaptarea curriculumului: crearea de activități diferențiate pentru elevii cu nevoi educaționale speciale, utilizând resurse auxiliare și tehnologie ;
- Grupe eterogene: formarea de grupuri de lucru diversificate, astfel încât fiecare elev să poată învăța de la ceilalți și să aducă contribuții valoroase.

Exemple de practici incluzive:

- Învățarea prin parteneriate: elevii cu dizabilități pot lucra alături de colegii lor pentru a rezolva probleme împreună, beneficiind de suport reciproc ;
- Resurse educaționale adaptate: folosirea unor resurse vizuale sau auditive pentru elevii cu deficiențe de auz sau de vedere, sau materiale interactive pentru elevii cu dificultăți de învățare.

Pedagogia culturii respectului

Pedagogia culturii respectului se axează pe construirea unui climat de învățare în care respectul pentru diversitate, drepturile fiecărui individ și incluziunea sunt esențiale. În acest

model, accentul este pus pe educarea elevilor nu doar în ceea ce privește cunoștințele academice, ci și în ceea ce privește dezvoltarea unei atitudini de respect față de colegi, profesori și comunitate.

Componente ale pedagogiei culturii respectului:

- Respectul reciproc: promovarea unui climat în care fiecare elev este apreciat pentru unicitatea sa ;
- Comunicare nonviolentă: încurajarea unui dialog deschis și respectuos, în care conflictele sunt rezolvate prin negociere și compromis, nu prin agresivitate ;
- Promovarea gândirii critice: elevii sunt încurajați să reflecteze asupra normelor sociale și culturale și să dezvolte o înțelegere mai profundă a diversității.

Exemple de activități:

- Cercuri de dialog: sesiuni în care elevii discută despre teme de diversitate culturală și socială, învățând cum să abordeze conflictele cu respect și empatie ;
- Proiecte interculturale: organizarea de evenimente școlare care celebrează diverse culturi, tradiții și limbi, promovând respectul și înțelegerea între elevi.

Abordarea colaborativă a pedagogiei incluzive

Acesta este un model care integrează diferite aspecte ale educației incluzive, concentrându-se pe crearea unui spațiu educațional în care toți elevii pot contribui activ și învață împreună, respectându-se reciproc.

Principii fundamentale:

- Accesibilitatea învățării pentru toți: fiecare elev are acces la aceleași oportunități de învățare, indiferent de fundalul lor social, economic sau educațional ;
- Utilizarea tehnologiilor de asistență: aceste instrumente sunt folosite pentru a sprijini elevii cu nevoi educaționale speciale în procesul de învățare ;
- Învățarea prin colaborare între profesori: cadrele didactice colaborează între ele pentru a crea un mediu de învățare care să răspundă nevoilor tuturor elevilor.

Exemple de practici:

- Mediile de învățare interactive: integrarea tehnologiei pentru a permite elevilor să participe activ în activități educaționale, chiar și în condiții de diversitate a capacităților ;
- Grupe de învățare colaborativă: organizarea elevilor în grupuri mici pentru a rezolva probleme sau a crea proiecte, oferind oportunități de sprijin reciproc.

Crearea unui mediu educațional colaborativ, respectuos și incluziv este o necesitate practică. Modelele discutate oferă soluții viabile, iar implementarea lor poate transforma școala primară într-un spațiu al echității și excelenței.

Bibliografie:

- Ainscow, M., Booth, T., & Dyson, A. (2006). Improving Schools, Developing Inclusion. Routledge;
- Florian, L., & Spratt, J. (2013). Enacting inclusion: A framework for interrogating inclusive practice. European Journal of Special Needs Education;
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning. Allyn & Bacon;
- Nieto, S. (2010). The Light in Their Eyes: Creating Multicultural Learning Communities. Teachers College Press;
- Slavin, R. E. (2014). Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice. Pearson Education;
- Cucoș, C. (2006). Pedagogie. Iași: Editura Polirom;
- Jigău, M. (2001). Educația incluzivă. București: Editura Alpha MDN.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Autor, APREOTESEI TANIA DORINA

Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau”

Loc. Timișoara, Jud. Timiș

Introducere

Într-o lume marcată de diversitate culturală, socială și economică, sistemele educaționale contemporane se confruntă cu provocarea majoră de a crea medii de învățare care să valorizeze respectul reciproc, colaborarea și incluziunea. Modelele educaționale care pun accentul pe aceste valori esențiale nu doar că facilitează accesul echitabil la educație, dar contribuie și la dezvoltarea unor cetățeni responsabili, empatici și pregătiți pentru viața într-o societate globalizată.

Conceptul de mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Un mediu de învățare colaborativ presupune o atmosferă în care elevii sau studenții lucrează împreună pentru atingerea unor obiective comune, învățând nu doar cunoștințe academice, ci și abilități sociale precum comunicarea eficientă, rezolvarea conflictelor și respectul pentru diferențele individuale. În același timp, un mediu incluziv asigură participarea activă a tuturor, indiferent de origine, statut socio-economic, dizabilitate sau alte diferențe.

Modele educaționale axate pe colaborare, respect și incluziune

Modelul Învățării Cooperante

Învățarea cooperantă este un model educațional bazat pe ideea că elevii pot învăța mai eficient atunci când lucrează în grupuri mici, ajutându-se reciproc. Caracteristicile cheie ale acestui model includ:

- Interdependența pozitivă
- Responsabilitatea individuală
- Abilități interpersonale dezvoltate
- Reflectarea asupra procesului de grup

Învățarea cooperantă favorizează un climat de respect și sprijin reciproc, stimulând incluziunea prin valorizarea contribuției fiecărui participant.

Modelul Învățării Sociale și Emoționale (SEL)

Modelul SEL pune accent pe dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor, esențiale pentru construirea unui mediu respectuos și colaborativ. Acesta include:

- Autocunoașterea și autocontrolul
- Conștientizarea socială
- Relații interpersonale sănătoase
- Luarea responsabilă a deciziilor

Implementarea SEL în școli reduce conflictele, crește empatia și îmbunătățește relațiile între elevi, facilitând o atmosferă incluzivă.

Modelul Pedagogiei Critice

Pedagogia critică, dezvoltată de Paulo Freire, promovează un proces educațional bazat pe dialog, respect reciproc și conștientizare socială. Elevii sunt încurajați să analizeze critic realitatea înconjurătoare și să contribuie activ la transformarea acesteia. În acest model:

- Profesorul nu este autoritatea absolută, ci un facilitator al învățării
- Dialogul este cheia procesului educativ
- Diversitatea opiniilor este respectată și valorizată

Astfel, pedagogia critică susține incluziunea prin promovarea respectului pentru pluralismul de idei și experiențe.

Principii fundamentale pentru crearea unui mediu colaborativ, respectuos și incluziv

Promovarea diversității ca resursă

Diversitatea nu trebuie văzută ca un obstacol, ci ca o sursă de îmbogățire a experienței de învățare. Recunoașterea și valorizarea diferențelor contribuie la dezvoltarea empatiei și la diminuarea prejudecăților.

Crearea unui climat de siguranță psihologică

Un mediu educațional sigur din punct de vedere psihologic permite elevilor să se exprime liber, fără teama de a fi judecați sau excluși. Această siguranță este esențială pentru colaborare autentică și respect reciproc.

Participare activă și echitabilă

Asigurarea faptului că toți elevii participă activ și au șanse egale de exprimare este crucială pentru un mediu de învățare inclusiv. Profesorii trebuie să folosească strategii didactice care încurajează implicarea tuturor.

Dezvoltarea competențelor interculturale

Într-un context globalizat, capacitatea de a interacționa eficient cu persoane din medii culturale diferite este esențială. Educația interculturală ajută la construirea unei atitudini deschise și respectuoase față de diversitate.

Strategii practice pentru implementare

Grupuri de învățare heterogene

Formarea de grupuri de lucru diverse, din punct de vedere al abilităților, experiențelor și background-ului socio-cultural, stimulează colaborarea și învățarea mutuală.

Tehnici de învățare activă

Activități precum dezbaterile, proiectele de grup, studiile de caz și simulările încurajează implicarea activă și dialogul respectuos.

Învățare bazată pe proiecte (PBL)

Învățarea bazată pe proiecte permite elevilor să colaboreze în vederea rezolvării unor probleme reale, dezvoltându-și astfel atât competențele academice, cât și pe cele sociale.

Feedback constructiv și continuu

Oferirea de feedback într-un mod constructiv și orientat spre îmbunătățire ajută la construirea încrederii reciproce și la dezvoltarea unui mediu de învățare pozitiv.

Rolul profesorului în modelarea unui mediu incluziv

Profesorul are un rol esențial în crearea și menținerea unui mediu educațional colaborativ și respectuos. Acesta trebuie să fie un model de comportament inclusiv, să gestioneze conflictele într-un mod echitabil și să încurajeze participarea tuturor elevilor. De asemenea, profesorul trebuie să-și dezvolte continuu propriile competențe interculturale și abilități de facilitare a învățării colaborative.

Concluzii

Crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, este un proces complex, dar esențial pentru o educație de calitate în secolul XXI. Modelele

educaționale precum Învățarea Cooperantă, Învățarea Socială și Emoțională și Pedagogia Critică oferă repere valoroase pentru această misiune. Implementarea acestor modele necesită angajament din partea întregii comunități educaționale, o deschidere autentică către diversitate și o abordare centrată pe elev, în care respectul și incluziunea să fie principii fundamentale ale actului educațional.

Bibliografie

1. **Freire, Paulo.** *"Pedagogia oprimatului."* Editura Polirom, 2010.
2. **Johnson, David W., Johnson, Roger T., și Holubec, Edye J.** *"Învățarea cooperantă în sala de clasă."* Editura Polirom, 1999.
3. **CASEL** (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning). *"What is SEL?"* <https://casel.org/what-is-sel/>.
4. **UNESCO.** *"Inclusion and education: All means all."* Global Education Monitoring Report, 2020.
5. **OECD.** *"Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools."* OECD Publishing, 2012.
6. **Vygotsky, Lev S.** *"Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes."* Harvard University Press, 1978.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE - PENTRU O EDUCAȚIE DE CALITATE-

Prof. dr. Arsenie Adela Mădălina
Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Tg-Jiu, Gorj

Importanța implicării părinților în activități coordonate de școală

Există o serie de motive pentru care implicarea părinților în activități coordonate de școală este mai mult decât recomandată:

- Implicarea părinților îmbunătățește performanțele școlare ale copiilor. Cu cât părintele este implicat mai mult, cu atât șansa de succes școlar a copilului este mai mare.
- Implicarea părinților duce la un comportament al copiilor în clasă mai bun.
- Un părinte poate influența decisiv atitudinea copilului față de școală, comportamentul la clasă, stima de sine și motivația.
- Părinții ar trebui să rămână la fel de implicați în educația copiilor lor, de la nivel preșcolar până la liceu inclusiv.
- Formarea adecvată și disponibilitatea resurselor necesare pot ajuta părinții să se implice.
- Exercițiile de lectură ale copilului împreună cu părinții îmbunătățesc considerabil abilitățile copilului și de aceea școlile caută în mod activ modalități pentru a-i implica pe părinți.
- Implicarea părinților ridică moralul profesorilor.
- Implicarea părinților aduce beneficii atât pentru copii, cât și pentru părinți. Părinții vor avea o mai bună înțelegere a curriculum-ului și a activităților școlare și vor comunica mai bine cu copiii lor.

Conjunția școală – familie este fundamentată pe finalități primordiale și pe obiective comune.

Pentru realizarea acestui parteneriat un rol foarte important, de liant, îl are profesorul diriginte.

Un diriginte conștient de rolul său esențial în educația părinților acționează astfel:

- Cunoaște și organizează colectivul de părinți pe clasă;
- Stabilește programul activităților cu familia (întâlniri colective, consultații individuale etc.) și îi consultă pe părinți, reținând propuneri și sugestii venite din partea acestora;
- Definitivează tematica generală a adunărilor colective cu părinții – cele obligatorii – centrate pe situații instructiv – educative specifice clasei pe care o conduce;
- Mediază eventualele stări conflictuale apărute în relația profesor – elev – părinte;
- Pregătește și conduce adunările colective, armonizează posibilele puncte de vedere discordante;

- Ține permanent legătura cu părinții (prin vizite, corespondență etc.) și îi contactează prompt în situații speciale (abateri disciplinare, tensiuni în stare incipientă etc.);
- În urma cunoașterii elevilor săi, realizează caracterizările individuale și de grup;
- Îi invită pe părinți la școală și îi antrenează ca parteneri (îi consultă, le acordă drept de opinie și de decizie, le dă sfaturi) în soluționarea unor probleme ale clasei/școlii;
- Inițiază și conduce programul de educație a părinților clasei sale, în raport cu nevoile lor de educație;

Forme de colaborare a dirigintelui cu familia:

- Întâlniri programate de diriginți (cu toți părinții clasei, cu un grup de părinți, numai cu părinții unui copil);
- Întâlniri întâmplătoare (în pauze, la terminarea orelor, pe stradă etc.);
- Convorbiri telefonice;
- Corespondență;
- Vizite la domiciliu;
- Activități nonformale (excursii, acțiuni sportive, cercuri, concursuri, serbări, aniversări, etc.);
- Consultații la cererea părinților;

Părinții vor veni cu interes, chiar cu plăcere la școală și vor participa la discuții numai atunci când:

- Nu vor fi săpuniți și îngropați în reproșuri;
- Nu vor fi tratați ca niște inculți, incapabili de a-și crește copilul fără ajutorul școlii;
- Dirigințele va recunoaște cu obiectivitate și greșelile școlii;
- Dirigințele va renunța la aerele de superioritate, la aroganța cu care își etalează opiniile sau la atitudinea populist – demagogică;
- Copilul nu va fi stigmatizat în fața celorlalți părinți;
- Dirigințele va renunța la lecturi pedagogice interminabile și triade, încurajând expunerea opiniilor celor prezenți și dezbateră;
- Dirigințele își respectă promisiunile și oferă soluții realiste, a căror rezolvare va fi urmărită până la capăt;
- Imaginea dirigintelui este completată de cea a unui profesor competent;

Constrângerile de timp sunt cel mai mare obstacol în privința nivelului de implicare a părinților. Buna comunicare cu profesorul pentru a găsi modalități potrivite și convenabile de a colabora este soluția în acest caz.

Importanța implicării profesorilor în procesul comunicării

Profesorii ar trebui să fie foarte buni în profesia lor, să exceleze în comunicare, să primească informații, să înțeleagă, să sintetizeze și să exprime ideile la un nivel ridicat/adekvat. Ei trebuie să

fie în măsură să transmită cunoștințe, atitudini și valori în același timp, precum și să demonstreze grija pentru elevii încredințați lor. Tot ei sunt cei ce trebuie să-i ajute pe elevi în privința motivației de a învăța. Profesorii trebuie să se exprime adecvat atât verbal, cât și în scris, în scopul de a-i informa pe părinți cu privire la progresul copiilor lor. Ei trebuie să poată explica punctele forte și punctele slabe ale elevilor lor, astfel încât părinții să înțeleagă mesajul și să fie receptivi mai degrabă decât să aibă o atitudine defensivă. Acest lucru este important mai ales atunci când profesorul transmite un mesaj referitor la abateri disciplinare sau probleme de învățare ale elevului. Mesajul trebuie să fie livrat în mod clar și cu tact. Profesorii ar trebui să se simtă confortabil în comunicarea cu părinții în mod regulat, utilizând apeluri telefonice și note informale, în plus față de notele/rapoartele formale.

Importanța implicării elevilor în comunicare

Un elev care nu poate comunica eficient nu se va putea integra cu succes în societatea modernă. Acesta este motivul pentru care formarea unor abilități de comunicare dezvoltate trebuie să servească drept deziderat major pentru orice program de pregătire a tinerilor pentru lumea secolului XXI.

Abilitățile de comunicare sunt esențiale pentru a avea o carieră de succes în orice domeniu de activitate. În lumea competitivă de astăzi, abilitățile de comunicare în afaceri, împreună cu un nivel de educație adecvat sunt calități absolut necesare. Citirea, scrierea și abilitatea de a asculta cu atenție sunt cele trei abilități comunicative care trebuie permanent dezvoltate la elevi. Elevii trebuie să știe - trebuie să fie învățați - printre multe alte lucruri, cum să se prezinte în mod corespunzător, cum să stabilească contact vizual semnificativ, cum să înceapă și să susțină conversații, cum să interacționeze cu tot felul de oameni, cum să susțină un interviu de succes, cum să gestioneze relațiile și, în cele din urmă, cum să se adreseze unui public, cu autoritate și încredere. Elevii trebuie să învețe să stabilească raporturi interumane, bazate pe încredere și respect. Acestea sunt componentele de bază ale unei interacțiuni umane de calitate, specifică secolului actual.

Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Reacția scolii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi care să le permită integrarea socială rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului.

Bibliografie

-www.proform.snsh.ro

CREATIVITATEA ȘI PERFORMANȚA ȘCOLARĂ

Prof. dr. Arsenie Adela Mădălina

Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Tg-Jiu, Gorj

Putem defini imaginația ca fiind *acel proces psihic al cărui rezultat îl constituie obținerea unor reacții, fenomene psihice noi pe plan cognitiv, afectiv sau motor.*

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativității o constituie imaginația, dar creația de valoare reală mai presupune și o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Și cum noutatea, azi nu se obține cu ușurință, o altă componentă este voința, perseverența în a face numeroase încercări și verificări.

Despre importanța creativității nu e nevoie să spunem multe: toate progresele științei, tehnicii și artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur există mai multe trepte de creativitate; C.W. Taylor descrie cinci „planuri” ale creativității.

- a. *Creativitate expresivă* se manifestă liber și spontan în desenele sau construcțiile copiilor mici. Nu se pune problema la acest nivel de utilizare sau originalitate. Este însă un mod eficient de a cultiva aptitudinile creatoare ce vor urma ulterior
- b. *Planul productiv* este planul creării de obiecte, specific muncilor obișnuite. Un olar sau o țesătoare de covoare produc obiecte a căror formă se realizează conform unei tradiții, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.
- c. *Planul inventiv* este accesibil unei minorități importante. Este vorba de inventatori, acele persoane ce reușesc să aducă ameliorări parțiale unei unelte, unui aparat, unei teorii controversate.
- d. *Creativitate inovatoare* o găsim la oameni caracterizați ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puțin pe plan național.
- e. *Creativitatea emergentă* este caracteristică geniului, a omului care aduce schimbări radicale, revoluționare într-un domeniu și a cărei personalitate se impune de-a lungul mai multor generații.

Metode pentru stimularea creativității

Stimularea creativității este un demers socio-educational complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare și susținere), antrenare, cultivare și dezvoltare a potențialului creator. Trebuie, însă precizat faptul că premisele naturale, dispoziționale oferă o bază mult mai largă pentru dezvoltarea creativității decât este ea realizată în activitățile instructiv-educative în care

sunt antrenați cadrele didactice și elevii. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condițiilor sau factorilor favorizanți afirmării și dezvoltării creativității.

1.Tehnica Pălăriilor gânditoare.

Tema: Resursele umane, resurse strategice ale organizației

Pălăria albastră este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii, clarifică, alege soluția corectă (moderatorul);

Pălăria albă deține informații despre tema pusă în discuție, fac conexiuni, oferă informația brută așa cum a primit-o, informează (povestitorul);

Pălăria roșie își exprimă emoțiile sentimentele, emoțiile, supărarea față de situația întâlnită, nu se justifică, spune ce simte (psihologul);

Pălăria neagră este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative, identifică greșeli (criticul);

Pălăria verde oferă soluții alternative, idei noi, inovatoare, caută alternative, generează idei noi (gânditorul);

Pălăria galbenă este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul, identifică aspecte pozitive (creatorul).

- Ce este managementul resurselor umane?

- Care sunt principiile esențiale ale managementului resurselor umane?

- Care este diferența între managementul resurselor umane și managementul de personal?

- Care sunt obiectivele managementului resurselor umane?

- Argumentați abordarea resurselor umane ca o resursă vitală pentru organizație.

- Propuneți metode de motivare a resurselor umane.

Cele 6 pălării gânditoare pot fi privite în perechi:

Pălăria albă – pălăria roșie

Pălăria neagră – pălăria galbenă

Pălăria verde – pălăria albastră

2.Tehnica Turul galeriei.

Tema: Funcțiile manageriale

Elevii au de rezolvat în grupuri de câte 4 într-un interval de timp dat, următoarea sarcină de lucru: să caracterizeze fiecare dintre cele cinci funcții manageriale: planificare, organizare, decizie, antrenare-motivare și control. Fiecare grup identifică 5 caracteristici pentru fiecare funcție managerială care sunt notate pe hârtie (poster). Posterele sunt expuse pe pereții clasei care devine o

galerie. Grupurile trec pe rând pe la fiecare poster și examinează variantele propuse. Comentariile elevilor sunt scrise pe postere. La terminarea turului galeriei fiecare echipă analizează comentariile și observațiile făcute de elevi și compară posterele lor cu ale celorlalți. Elevii primesc feedback de la profesor.

3.Tehnica Mozaic.

Tema: Funcțiunile întreprinderii

Clasa de elevi se împarte în grupuri de câte 5 elevi, profesorul alege modalitatea de grupare a elevilor. Cadrul didactic împarte conținutul textului ce urmează a fi analizat în 5 părți egale (cele cinci funcțiuni ale întreprinderii). Fiecare grupă va primi același text structurat pe cele 5 etape. Fiecare elev primește o parte din textul ce urmează a fi studiat (câte o funcțiune), iar fiecare fișă (sunt 5 fișe) descrie o funcțiune a întreprinderii. Toți elevii care au același conținut formează grupul de experți. (toți cei cu fișa 1, cei cu fișa 2, etc.) care lucrează împreună, extrag ideile, vor gândi modalități de verificare a conținutului și pregătesc prezentarea. Fiecare expert va preda conținutul pregătit celorlalți colegi asigurându-se că au înțeles toți textul. Elevii revin în grupurile inițiale.

După această activitate pe grupe, cadrul didactic poate organiza o dezbatere subliniind caracteristicile fiecărei funcțiuni a întreprinderii, făcând tranziția către activitatea următoare. Cadrul didactic se asigură că informațiile se transmit și se asimilează corect. Elevii pot fi evaluați prin teste, răspunsuri orale, eseuri.

Bibliografie

- 1.Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006;
- 4.Landau, E., Psihologia creativității, E.D.P. , Bucuresti, 1979;
- 5.Matei, C., Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ, E.D.P., Bucuresti, 1982;
- 6.Roco, M., Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004.

PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV ȘI CREATIVITATEA

Prof. dr. Arsenie Adela Mădălina

Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Tg-Jiu, Gorj

„A educa înseamnă a fi un artizan al personalității, un poet al inteligenței, un semănător de idei.”

Criza prin care trece educația în zilele noastre, necesită schimbări la nivelul sistemului de învățământ. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor.

Un prim pas trebuie făcut în formularea obiectivelor instructiv-educative, astfel încât cultivarea creativității să stea alături de educarea gândirii, prin combaterea conformismului cultural manifestat la mulți dintre profesori. Astfel, chiar progresul gândirii în soluționarea problemelor depinde de factorul creativitate.

Educarea creativității la copiii de toate vârstele, presupune atingerea următoarelor obiective cu caracter general:

- formarea unei atitudini pozitive față de progres, față de elementele de noutate și față de introducerea acestora în propriile acțiuni;
- pregătirea lor pentru a accepta noul ca un indiciu al progresului, al inovațiilor și al creativității umane;
- încurajarea manifestărilor elevilor caracterizate prin caracter și rezultate originale;
- formarea și dezvoltarea aptitudinilor și capacităților de a crea, de a regândi strategiile de lucru și de a le integra în sisteme dinamice, flexibile și eficiente;
- formarea și dezvoltarea capacităților creative, a capacităților de a realiza ceva nou: conexiuni, idei, teorii, modele ideale sau materiale, produse materiale etc.

Foarte importantă este atitudinea profesorului, relația sa cu elevii. Atitudinea autoritară poate crea blocaje afective ale elevilor. Este de preferat o atmosferă democratică, destinsă, prietenoasă. Profesorul trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor (în limite rezonabile), să încurajeze imaginația.

De asemenea, este necesar ca profesorul să fie creativ, în următoarele direcții:

- proiectarea activităților instructiv-educative;
- organizarea și conducerea activităților didactice, respectiv realizarea activităților de învățare și predare;
- desfășurarea procesului de verificare și evaluare a randamentului școlar al elevilor;
- reglarea demersurilor didactice proprii pe baza informațiilor obținute prin feed-back;

- realizarea de cercetări științifice teoretice și practic-aplicative în domeniul specialității sale și în cel al psihopedagogiei, introducerea și valorificarea unora din rezultatele acestor cercetări în practica școlară curentă.

Elevii cu potențialități creative superioare au nevoie de asigurarea unor condiții speciale de dezvoltare a acestora. Ei pot fi depistați cu ajutorul unor teste speciale sau prin observarea directă, la clasă.

După Augusto Cury, psihiatru și educator, cadrele didactice trebuie să se axeze pe anumite criterii care să le ghideze activitatea la clasă, pentru a-i pregăti pe tineri pentru viață. El consideră că foarte importantă este educarea emoției elevilor, care înseamnă printre altele, învățarea lui „a gândi” înainte de a reacționa, acceptarea sentimentului de frică, managementul propriilor gânduri, filtrarea stimulilor stresanți și capacitatea de a opera și cu contradicțiile vieții, nu doar cu probleme concrete, curajul de a-și asuma riscuri și a ști să piardă.

Profesorii trebuie să pătrundă în inima elevilor dându-le exemple de viață, povestindu-le din experiența proprie sau a altora, rezolvând conflictele prin blândețe și surprinzându-i cu reacții neașteptate.

Pe de altă parte, următoarele comportamente nu sunt indicate:

- corectarea elevilor în public;
- exprimarea autorității prin agresivitate;
- critica excesivă și compararea copilului cu alți colegi;
- pedepsirea copilului fără a da explicații;
- lipsa de răbdare și pierderea afectivității pentru elevi;
- încălcarea promisiunilor;
- distrugerea speranțelor și viselor copiilor.

Pentru dezvoltarea creativității elevilor există mijloace nespecifice, care nu au legătură cu vreun obiect de învățământ și metode specifice pentru o anumită materie, în funcție de conținutul acesteia.

În prima categorie se includ probele de tip imaginativ-inventiv (li se cere copiilor să elaboreze o compunere care are în centru un obiect simplu – o frunză, un nasture etc.); exercițiile de tip problematic (elevii trebuie să formuleze întrebări în legătură cu obiecte cunoscute); exercițiile combinate (realizarea unor mici compuneri pe baza unor tablouri cu diverse scene sau formularea moralei ce se desprinde dintr-un astfel de tablou).

Rolul acestor metode nespecifice este acela de a dezvolta atitudini creative și aptitudinea de a căuta și găsi probleme.

Progresul creativității se realizează și prin metode și procedee specifice, de care beneficiază procesul instructiv-educativ: metodele active cum ar fi învățarea prin descoperire, descoperirea

dirijată (călătoriile pe hartă, continuarea unei nuvele sau povestiri), brainstormingul, sinectica, metoda 6-3-5, metoda „Philips 6-6”, discuția panel. De asemenea, un rol important îl au metodele moderne de predare-învățare, centrate pe elev.

De exemplu, printre procedeele aplicate la clasă pot fi: la cererea profesorului elevii trebuie să creeze o problemă și să o rezolve singuri, individual sau în grup; pot să imagineze probleme cu mai multe soluții; foarte interesante sunt călătoriile pe hartă la geografie; la literatură pot continua un text (poveste, nuvelă, povestire) folosind un început dat, personajele autorului etc.; jocurile de rol activează imaginația și capacitatea de a empatiza cu personajul.

Pentru ca stimularea creativității să aibă loc, este necesară cultivarea la elevi a unor capacități:

- ✓ valorificarea și dezvoltarea spiritului de observație;
- ✓ cultivarea flexibilității gândirii, a abilităților intelectuale care să le permită elevilor să stabilească dacă o ipoteză este sau nu validă, să renunțe la cele neproductive și să identifice altele;
- ✓ cultivarea curajului de a încerca și a perseverenței, precum și dezvoltarea asumării riscului;
- ✓ dezvoltarea fluidității ideilor și asociațiilor realizate de elevi prin enumerarea unui număr cât mai mare de obiecte, fenomene, procese, elemente de conținut ideatic, în funcție de anumite criterii prestabilite.

În concluzie, pentru educarea spiritului creativ în școală este necesară schimbarea modului de gândire tradițional, a stilului de lucru în clasă, a atitudinii față de elevi.

Bibliografie

- 1.A. Cury, *Părinți străluciți, profesori fascinanți*, Ed. For You, București, 2005;
- 2.M. Ionescu, *Demersuri creative în predare și învățare*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.

ÎMPREUNĂ REUȘIM: ȘCOALĂ, FAMILIE, COMUNITATE

Prof., BABA ANDREEA TEOFANA

Grădinița cu P.P., Nr.12, Huși, Jud.Vaslui

Formarea personalității și instruirea copiilor depinde într-o anumită măsură de relația dintre **școală, familie și comunitate**. Între cele trei entități trebuie să existe o relație strânsă pentru a sta la baza educației permanente, de calitate. Relația bună dintre școală, familie și comunitate influențează dezvoltarea copilului la diferite vârste.

Părinții și cadrele didactice pot crea diferite parteneriate, angajându-se în activități comune de învățare, sprijinindu-se unii pe alții în îndeplinirea rolurilor cerute, desfășurând proiecte de curriculum colaborativ, participând împreună la diverse activități de luare a deciziei. Rata învățării crește și se menține ridicată în situațiile în care părinții se implică în sprijinirea copiilor prin diverse activități acasă. Părinții care participă la programele educaționale inițiate de școală vor putea aprecia mai bine abilitățile și aptitudinile copiilor, problemele și posibilitățile de rezolvare a acestora în procesul învățării.

Prin activitatea în parteneriat cu părinții, cadrul didactic își asigură un sprijin în propria activitate. Învățându-i pe părinți să se implice în dezvoltarea copiilor lor, întărim interacțiunile și relațiile dintre părinți și copii. Prin cooperare reală și comunicare cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și acțiune între cei doi factori. De asemenea, activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor problemă, a conflictelor posibile și a situațiilor de risc în dezvoltarea copilului.

Obiectivele educaționale realizabile în familie pentru etapa școlarității sunt:

- asumarea de către părinți a rolului de colaborator activ al școlii;
- cunoașterea cerințelor specifice școlii;
- creșterea condițiilor necesare activității de învățare continuă;
- asigurarea unității de cerințe, în procesul de formare și consolidare a comportamentelor specifice, prin instrucție și educație de tip școlar;
- controlul îndeplinirii sarcinilor școlare;
- controlul respectării programului zilnic;
- crearea condițiilor necesare extinderii capacității de cunoaștere prin mijloace adiacente: cărți, reviste, expoziții, teatru, radio-tv., site-uri educaționale, excursii, etc;

- consolidarea deprinderilor moral-civice, a conduitei civilizate, în relațiile cu mediul social;
- crearea condițiilor necesare dezvoltării aptitudinilor artistice și sportive.

În ceea ce privește relația dintre școală și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt :

- Ședințele cu părinții;
- Discuții individuale între cadrele didactice și părinți;
- Organizarea unor întâlniri cu părinții;
- Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;
- Voluntariat;
- Asociațiile de părinți;

Școala și autoritățile locale au diverse modalități de colaborare:

- realizarea de demersuri pentru participarea copiilor la învățământul obligatoriu;
- dezvoltarea unor programe de educație pentru părinții tineri;
- organizarea și dezvoltarea unor posibilități adecvate de petrecere a timpului liber și odihnă.

Alături de școală care asigură maxima comunicare între generații, familia și comunitatea au o deosebită valoare în formarea personalității copilului. Fiecare om vine pe lume cu o anumită zestre nativă, apoi grație climatului afectiv din familie, copilul cunoaște lumea din jur printr-un permanent dialog cu cei mari, învață și poate să iubească, comunică, se ghidează după anumite modele, imită diferite acțiuni până își formează propriile valori, propriile principii despre lume, despre viață.

Cu un rol important în maturizarea psiho-socială a copiilor, în special în conturarea imaginii de sine, familia este cea care pune bazele educației încă din primii ani de viață. Școala continuă acest proces, diversificând și aprofundând, cu scopul de a forma integral personalitatea copiilor.

În relația școală - familie - comunitate trebuie să existe relații de respect, de acceptare reciprocă, de simpatie și admirație, nu de suspiciune, nedumerire sau iritare și provocare. Relațiile dintre școală, elevi, familiile acestora și comunitate trebuie să fie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de lucruri, de influențe pozitive asupra comportamentelor elevilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare.

Cooperarea activă a școlii și a învățătorilor cu ceilalți factori educaționali – familia, comunitatea locală, mass-media, biserica, organizații nonguvernamentale – trebuie să conducă la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a problemelor diverse ale tinerilor elevi. Școala trebuie să găsească formele optime prin care cei implicați în acest proces de educare să poată gestiona resursele umane, să aibă cunoștințe de psihologie și pedagogie, să se poată adapta rapid la managementul schimbărilor din societatea actuală. Totuși, rolul important, cel puțin acum, îl are școala, cadrele didactice, învățătorul care, prin activitățile elaborate, pot dezvolta la elevi norme și conduite sociomorale, pot dezvolta abilități și conduite morale și civice, în contextul european actual.

A educa înseamnă a dezvolta personalitatea individului, a-i deschide noi orizonturi, a-i insera o gama variată de valori. Profesorul contribuie la formarea conduitei lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni.

Ca profesor am încercat să le insuflu elevilor o gamă variată de valori care să-i ajute și în viața de zi cu zi. Rolul de educator nu se limitează doar la catedră și în clasă. Pentru mine a educa înseamnă folosirea unor metode care să formeze elevilor atenția pentru munca independentă, să le dezvolte virtuți sociale. Modul cum profesorul gândește și își exteriorizează gândurile reprezintă pentru elev un model metodologic care îl însoțește în propriul lui fel de a gândi și de a se exprima. Elevii trebuie învățați din prima zi de școală să gândească singuri, să știe să se folosească independent de o serie de repere și instrumente pentru investigarea independentă a lumii.

Consider că există o relație pozitivă între existența și funcționarea parteneriatului școală-familie și succesul indivizilor.

Școala și familia sunt cei doi piloni sprijin ai educației, iar între aceștia și comunitate, mediul extrașcolar și extrafamilial, evoluează copilul, obiect și subiect al educației. Dacă aceste medii educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Bibliografie:

1. Maciuc Irina, Formarea continuă a cadrelor didactice ,Editura Omniscope, Craiova -1998
2. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educație”,Editura Aramis Print, București, 2004
3. Robu, Maria, Empatia în educație, Didactica Publishing House, București -2008
4. Șerdean Ioan , Pedagogie, Editura Fundației România de Măine, București -2004

FAMILIA PRIMA ȘCOALĂ SAU ȘCOALA PRIMA FAMILIE?

Prof. Balogh Florica Marioara
Liceul Teoretic "Nicolae Jiga"
Loc. Tinca., jud. Bihor

Încă de la începutul secolului trecut, Kant scria: "Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia mai buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel, nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea".

Accelerarea transformărilor sociale, democratice, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale (pe care l-a avut până la introducerea învățământului obligatoriu), progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților. Școala capătă astfel o misiune suplimentară.

Au existat întotdeauna educatori excelenți și părinți iubitori, care nu și-au pus probabil atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine; dar poate că acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt. Modificarea pe care au suferit-o, în curs de o generație sau două, relațiile dintre părinți și copii, dintre adulți și tineri, apare mai vădită în considerația pentru copilul ce "are semnificația de recunoaștere intimă și profundă a valorii persoanei copilului și de încredere în potențialul lui de dezvoltare" (Osterrieth).

Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare.

Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau

sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor. De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Ora de dirigiență este cea în care ne putem apleca asupra acestei laturi. Tot în această oră, se urmărește valorificarea abilităților de inter-relaționare, de asumare a responsabilităților, de cultivare a capacității de a lua o decizie corectă, de descoperire a propriilor interese și aspirații spre formarea școlară și profesională ulterioară. Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

În zilele noastre s-a trecut la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia în care accentul este pus pe angajamentul mutual clar stabilit între părinți și profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual; contractul între familie și școală nu se mai consideră doar ca un „drept opțional”, ci ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Între acțiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate decât de rivalitate, acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

Căile perfecte colaborări constau, în primul rând, în cunoașterea permanentă, de către școală și familie, a problemelor ridicate de creșterea copilului, apoi de perfecta sincronizare a criteriilor educative, de intransigența activă, practică unitară a tuturor.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;

- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală–familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Dealtfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

O serie de studii realizate în ultimii zece ani au adus precizări față de acest subiect și au demonstrat că părinții și cadrele didactice consideră că o colaborare între ei ar putea ameliora randamentul școlar și conduita elevilor în clasă. Numeroși părinți afirmă că sunt doritori să se implice în procesul de educație al copiilor lor. Cadrele didactice trebuie totuși să formuleze așteptări realiste privind această colaborare. În ceea ce privește activitățile care pot fi propuse părinților, acestea trebuie să fie multiple, variate și să corespundă nevoilor și posibilităților lor.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată. Educația

școlarilor în școală nu are sorți de izbândă fără o colaborare strânsă cu alți factori activi implicați în procesul instructiv-educativ. Între aceștia, familia, considerată dintotdeauna celula de bază a societății și "un soi de personalitate colectivă" de a cărei armonie generală depinde dezvoltarea personalității copilului, are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea școlii. Oricine lucrează în învățământ observă cum familia nu mai poate realiza socializarea primară prin care copilul să-și interiorizeze valorile civice fundamentale. Pe o astfel de temelie șubredă școala nu poate construi certitudini. Formarea cetățean se află sub influența societății și în special a familiei.

Cu părere de rău trebuie să afirmăm că se constată în ultima vreme o depărtare a familiei de școală, o scădere a interesului părinților pentru rezultatele școlare. Părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor dar, în același timp nu mai au răbdare să le acorde atenție. Acest lucru se constituie într-un semnal de alarmă și se impune o reconsiderare a relației familie-școală. Aceasta nu trebuie să fie semidirecțională, redusă la simpla informare a părinților asupra rezultatelor la învățătură. Școala trebuie să convingă familia ca ea să devină un participant activ în procesul de instruire-educare.

Influențele pe care familia le exercită asupra copilului sunt directe sau indirecte, determinând în mare măsură dezvoltarea personalității acestuia. Modelul moral-civic propus de școală (un comportament civilizat, demn, tolerant, bazat pe cinste, corectitudine, prietenie) găsește un răspuns pozitiv în familiile unde aceste valori sunt puse la loc de cinste.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Eminescu, M., De bine de rău. În vol. "Ne e silă..." (Scrieri politice). București, Editura Societății Soroc, 1991.
3. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
4. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
5. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
6. Osterrieth, P., Copilul și familia. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
7. Soica, M., „Pedagogie și psihologie”, Editura Gheorghe Alexandru, 2002;
8. Stern, H.H., Educația părinților în lume. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.
9. Stoian, M., Abecedarul părinților, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972;
10. Șerbănescu, D., Exemplul în educația copiilor, Editura științifică, București, 1967;
11. *** - „Tribuna învățământului”, 2000.

ROLUL PROFESORULUI, CA ELEMENT AL PSIHOLOGIEI ȘCOLARE, ÎN MANAGEMENTUL CLASEI

PROF. ÎNV. PRIMAR, BÂRJAC SANDA-MARIANA
Școala Gimnazială „GHEORGHE LAZĂR”, ZALĂU- SĂLAJ

Ca fenomen antropologic complex, educația este un proces asemănător cu alte procese cum ar fi: munca, jocul, cotidianul, personalitatea etc. Această complexitate evidentă și indiscutabilă a fenomenului educație determină o pluralitate a modalităților de abordare.

Disciplinele psihologice abordează premisele și condițiile individuale ale educației, dar și regulile generale după care funcționează mecanismele mentale în procesele educative.

Disciplinele psihosociologice cercetează mai cu seamă condițiile interpersonale ale educației, de la relația dintre educator și educat până la structura și dinamica grupurilor centrate pe sarcini educative.

Disciplinele sociologice explorează vastul continent al condițiilor sociale ale educației, modul în care educația se integrează în societate, contribuie la integrarea socioculturală a indivizilor educați și face acest lucru într-o gamă foarte diversă de perspective teoretice, conceptuale și de viziune.

Educația mai este studiată și de disciplinele economice, medicale etc. Disciplinele care se ocupă de educația ca atare sunt însă disciplinele pedagogice.

Una din primele specializări ale psihologiei au constituit-o studiile consacrate psihicului infantil. Psihologii au intuit existența unor deosebiri importante între felul copilului de a înțelege lumea și cel al adultului. Urmărind sistematic modificările de comportament ale copiilor de diferite vârste s-a ajuns la elaborarea *psihologiei copilului*.

Dar copiii au fost observați și în condițiile vieții școlare. Au putut fi înregistrate în acest fel reacțiile lor la diverși factori educativi, la atitudinea profesorilor, la metodele și materialele utilizate, la conținutul diferitelor discipline. Astfel s-a constituit *psihologia școlară*. Psihologia școlară studiază, din punct de vedere psihologic, procesul instructiv-educativ desfășurat în școală cu scopul de a spori eficiența acestuia.

Din punct de vedere practic, cunoștințele acumulate de către psihologia școlară sunt prețioase în primul rând pentru profesori, dar și pentru părinți- pentru oricine este antrenat într-o muncă cu caracter de instruire și educație. Necesitatea cunoașterii derivă din aceea că actul de instruire și de educație trebuie să se adapteze la situații infinit de variate, dată fiind diversitatea aptitudinilor, atitudinilor și aspirațiilor populației de școlari. Există deci o serie de probleme, dificultăți pe care profesorii le întâmpină. E firesc ca profesorii să aibă nevoie de psihologie școlară. Pentru a aplica în mod eficient diferitele metode de învățământ ei trebuie să fie conștienți de felul în care observă elevii, de condițiile ce favorizează însușirea cunoștințelor, de cum poate fi simulată gândirea, de ceea ce favorizează formarea unor atitudini și sentimente superioare. Acestea și multe altele sunt analizate de psihologia școlară.

Diferența dintre școlari și profesori este foarte mare în ce privește experiența, bagajul de cunoștințe. Profesorul trebuie să facă un efort deosebit pentru a lega noile noțiuni de cunoștințele sărace și uneori eronate ale copiilor. Ei nu diferă de adult numai prin volumul cunoștințelor, ci se deosebesc și prin mentalitate, prin interese, prin trebuințele firești vârstei. Ignorarea lor poate să-l pună pe profesor într-o postură chiar ridicolă. Particularitățile individuale ridică mari probleme în practica instructiv-educativă. Copiii de aceeași vârstă sunt foarte diferiți, uneori au firi opuse, ceea ce ne obligă la procedee variate. În ceea ce privește problema aptitudinilor școlare, sarcina profesorului, indiferent de disciplina predată, constă în primul rând în cunoașterea individualizată a nivelului de dezvoltare al aptitudinilor fiecărui elev, apoi în adaptarea conținutului și metodelor didactice în funcție de acestea asigurând astfel eficiența demersului educativ.

Pentru o acțiune eficientă, orice educator trebuie să renunțe la tipare unice și la prejudecăți, să-și direcționeze acțiunea bazându-se pe cunoașterea capacităților, intereselor și atitudinilor elevilor, pe cunoașterea reprezentărilor și sentimentelor acestora la vârste diferite, folosind mijloace eficiente de influență și formare. Acțiunea pedagogică devine eficientă numai dacă procesul de formare se realizează urmărindu-se aptitudinile și caracteristicile generale de personalitate, asigurându-se concordanța dintre caracteristicile persoanei și obiectivele procesului formativ. Organizarea științifică a acțiunilor instructiv-educative este dependentă de cunoașterea individualității elevilor și de organizarea sistemului școlar care să permită găsirea unor posibilități integrative accesibile pentru fiecare.

Profesorii abordează diferențiat elevii în raport cu care au expectanțe, așteptări înalte sau scăzute. Expectanțele profesorilor modelează comportamentul și performanțele elevilor și aceștia devin ceea ce credem noi că pot deveni. În aceste condiții, optimismul pedagogic se instituie ca o condiție necesară a succesului. Abordarea diferențiată a elevilor trebuie să conducă la conștientizarea și valorificarea resurselor de care aceștia dispun și nu la *constricția* personalității prin interiorizarea unor etichete globale negative.

Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme, în condițiile în care școala se restructurează în echipe de elevi și profesori, într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant. Profesorul nu mai este un simplu depozitar al cunoașterii, nici intermediarul obligatoriu între volumul informațional și persoana care se formează. El este o sursă printre altele. Deci, în misiunea sa, accentul se mută de pe transmiterea cunoștințelor spre organizarea cadrului și activităților în care ele pot fi acumulate.

“Capul bine umplut”- ca obiectiv obsedant și păgubos al modelului transmisiv-normativ- lasă loc „capului bine format”. Alături și uneori în locul categoricului „a ști”, eventual tot- își fac loc, ca obiective educative, nuanțările „a ști să fii”, „a ști să devii”, „a ști să trăiești”. Pe lângă cunoștințele de tip științific își câștigă loc și cele menite să accentueze și celelalte componente ale personalității în formare. „Să știi să faci”, „să știi să înțelegi”, „să știi să relaționezi”, „să știi să te exprimi” intră pe picior de egalitate cu „să știi matematică, chimie, istorie” etc.

Profesiunea de educator este- fără îndoială- încărcată de tensiune. Pentru a putea răspunde atâtor cerințe și articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, el trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire. Stările tensionale sunt inevitabile. Soluția e organizarea unui învățământ educativ articulând cele două tendințe: educația fără instrucție e imposibilă, componenta educativă stimulează și motivează instruirea.

Copilul crește prin intermediul unor relații interpersonale în interiorul cărora el deprinde atitudini de sociabilitate față de cei din anturajul său. Aceste relații se dezvoltă într-un sistem de instituții- familie, școală, societate- ce sunt la rândul lor independente și inevitabil contradictorii.

La vârsta școlară mică conduitele școlarilor sunt programate minuțios. Socializarea constă într-o modelare prin condiționare care să-i permită adaptarea la viața adultă. Socializarea însă rămâne activitatea ce aparține persoanei și care trece printr-un proces de comunicare, prin controlul de sine, prin căutarea unor semnificații.

În familie, comunicarea îi dezvăluie copilului lumea muncii și problemele sociale, impregnată de judecățile de valoare ale celor din jur. În școală, comunicarea este centrată pe activități specifice. În funcție de percepția acestora, elevul acordă o anumită atenție valorilor școlare. Se adaugă și valorile cercului de prieteni, importanța jocului cu regulile lui ca element al integrării sociale.

Managementul clasei de elevi poate fi înțeles ca un ansamblu de strategii și tehnici de gestionare a relației profesor-elev în condiții date. O clasă de elevi se individualizează prin maniera în care participă la activitățile pe care le desfășoară. Aceste activități fac parte din ceea ce se numește *viața școlii*. În acest cadru se inserează și *cultura clasei*, însemnând modul specific de viață al unui grup de elevi. Fiecare clasă are o cultură proprie, deci anumite *constante* a căror interacțiune o individualizează.

După Anita Woolfolk și Charles Galloway, *există 6 asemenea constante*:

- Modalitatea în care se desfășoară procesul de învățare;
- Conținutul academic care face obiectul procesului de învățare;
- Elementele spațio-temporale ale mediului în care se desfășoară procesul de învățare;
- Maniera în care profesorul evaluează activitatea elevilor;
- „Actorii” angajați în procesul de învățare;
- Interacțiunea concretă, dinamică dintre „actorii” respectivi.

Aceste șase componente ale culturii unei clase interacționează reciproc, astfel încât o modificare a parametrilor uneia dintre ele afectează configurația tuturor celorlalte, dar și a întregului.

Prima componentă vizează *strategia de predare* utilizată de către profesor. Tipul de strategie ales va impune un anumit ambient, un anumit tip de evaluare, un anumit tip de reacții din partea elevilor.

A doua componentă se referă la *conținutul propriu zis* al lecției care trebuie predată. Este evident că vom avea conținuturi diferite de la un obiect de studiu la altul, dar și de la o lecție la alta.

A treia componentă vizează acele *elemente spațio-temporale* care conturează o oră de clasă, într-o sală aranjată anume. Sălile de clasă din școlile românești sunt standard, permit un număr restrâns de strategii de lucru cu elevii și elimină posibilitatea de a configura un anume spațiu. De exemplu, pentru o dezbatere, configurația optimă a meselor este în formă de cerc, pătrat sau U pentru a permite participanților să se privească unii pe alții. Munca în echipă reclamă o grupare a meselor în formă de ciorchine în funcție de mărimea echipelor. O sală de clasă adecvată este una multifuncțională și care să permită participarea elevilor la personalizarea ei (postere, expoziții, flori).

A patra componentă se referă la *tipul de evaluare* adecvat (teste, lucrări de control cu subiecte diferențiate, elaborarea de proiecte individuale) și care trebuie ales în funcție de conținut, de particularitățile elevilor, dar și de obiectivele pe care profesorul le urmărește.

A cincea componentă se referă la *elevi, profesor și relațiile* care se stabilesc între ei. Profesorul poate practica un tip de interacțiune cu un singur pol de decizie sau poate practica diseminarea unor responsabilități către elevi, transformându-i pe aceștia în participanți responsabili la ceea ce se întâmplă în sala de clasă.

A șasea componentă vizează *articularea concretă a tuturor factorilor* amintiți anterior în cadrul unei ore de clasă anumite. Ea surprinde fizionomia reală a unei lecții date, la o clasă anume, cu un profesor anume.

În funcție de interacțiunea acestor componente, întâlnirea profesorului cu elevii poate fi una formativă sau poate fi o întâlnire ratată, lipsită de valențe educative. Relația profesorului cu elevii săi este într-o oarecare măsură prefigurată în cadrul primelor ore de clasă, dar aceasta se concretizează cu fiecare întâlnire, scăpând astfel oricărei încercări de introducere a sa într-o schemă. Transformată în rutină, relația profesorului cu elevii se atrofiază, își pierde încărcătura educativă, generând nesfârșite situații conflictuale în sala de clasă.

Un management eficient al situațiilor școlare presupune *prezența regulilor*. Regulile care guvernează situația normală dintr-o sală de clasă trebuie să satisfacă următoarele criterii: *relevanța, proprietatea de a fi semnificative și pozitivitatea*. Pentru a fi relevante, regulile trebuie să evite extremele: să nu fie nici atât de generale încât să nu se potrivească nici unei situații reale, dar nici atât de specifice încât fiecare lecție nouă să reclame alte reguli. Relevanța presupune o anumită ierarhie a regulilor, prezența unei compatibilități între acestea, precum și o relativă flexibilitate în interiorul ierarhiei respective.

Pentru Kasambira, o regulă adecvată este *univocă* (nu lasă loc de interpretări), *necesară* (nu este impusă doar pentru a spori numărul celor deja existente) și poate *fi impusă* (elevii trebuie să fie convinși că regulile se vor aplica, că încălcarea lor nu va fi tolerată și că respectarea lor, în schimb, va fi recompensată).

În același timp, inconsecvența în aplicarea regulilor le va face inefficiente. Elevii își vor pierde respectul față de reguli și nu vor mai accepta impunerea lor. Elevii acceptă mai ușor regulile al căror sens este *transparent*. Transparența se obține fie prin negocierea regulii, prin discutarea ei, fie prin clarificarea faptului că este impusă de îndeplinirea unei sarcini școlare anumite, adică impusă de situație. Regulilor formale li se adaugă adesea unele reguli suplimentare de natură informală, specifice și care operează într-o anumite clasă, în anumite perioade de timp, la anumiți profesori.

Un bun management al clasei implică stabilirea de reguli clare acolo unde este nevoie, evitarea celor inutile, revizuirea lor periodică, schimbarea sau eliminarea lor când este cazul. Pe lângă scopul lor pragmatic, de a face controlabilă o situație școlară dată, negocierea și asumarea regulilor vizează o finalitate pe termen lung: formarea unor mentalități și atitudini democratice în raport cu norma și cu exigențele acesteia.

BIBLIOGRAFIE:

- Antonesei Liviu – Ghid Pentru Cercetarea Educației, Ed.Polirom 2009
- Emil Stan, Managementul Clasei, Ed. Aramis, 2006
- Andrei Cosmovici, Luminița Iacob- Psihologie Școlară, Ed. Polirom 2005
- Maria Elena Druță, Cunoașterea Elevului, Ed. Aramis 2004

Dezvoltarea relației școală-familie-comunitate

Prof. Basarim Constanta Magdalena
C.S.E.I Rm. Sarat

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate. Dacă este adevărat că școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, tot atât de adevărat este că educația coerentă nu poate face abstracție de rosturile familiei în această comuniune. Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Școala și familia trebuie să găsească fâgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral. Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice etc.), ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență. În societatea contemporană educația este o nevoie stringentă pentru toți cetățenii întrucât fără educație nu este posibil să te integrezi într-un mediu în care totul se bazează pe cunoaștere. Educația contribuie la formarea fiecăruia ca persoană și permite evidențierea valorilor. Deoarece școala realizează multiple relații cu mediul social, cultural și economic, putem spune că socializarea și responsabilizarea sunt scopuri principale ale educației. Realizarea de proiecte la nivelul unităților școlare este o realitate tot mai prezentă și necesară pentru rezolvarea diverselor probleme și atingerea unor obiective. Fiecare elev și cadru didactic trebuie să participe la dezvoltarea societății, la viața comunității, la îmbunătățirea condițiilor în care se desfășoară activitatea școlară, în funcție de aptitudini, disponibilitate, capacitate de relaționare și spirit de responsabilitate. În viața de zi cu zi elevii pot deveni un factor de seamă al schimbării, dezvoltării și îmbunătățirii mediului școlar și comunităților din care fac parte. Totul este să se asigure un cadru de cooperare și participare activă, responsabilă și voluntară a elevilor. Elevii ar trebui orientați către activități voluntare, de interes obștesc, participare la întruniri civice. Munca de echipă este un factor important pentru realizarea unui parteneriat. Relația școală-familie-comunitate în educația copilului.

Relația școală – comunitate

Instituția de învățământ nu se poate dezvolta și, de asemenea, nu poate oferi servicii educaționale de calitate, fără menținerea și implicarea hotărâtă a autorităților locale în rezolvarea problemelor cu care se confruntă școala. Parteneriatul dintre școală și autoritățile locale trebuie să se sprijine pe identificarea intereselor comune și pe acordarea de sprijin reciproc. Felul în care școala și autoritățile locale colaborează are o influență importantă asupra calității serviciilor

educaționale oferite de către unitatea de învățământ. Școala are o misiune și roluri bine stabilite în comunitate. Colaborarea școlii cu comunitatea poate avea în vedere: punerea în comun a resurselor materiale, umane, financiare, de timp, informaționale; activități, proiecte, programe comune; voluntariat și implicare; atragerea de resurse către comunitate. Școala trebuie să adopte ca obiective dezvoltarea spiritului comunitar, formarea unor buni locuitori ai comunității, cărora să le pese de cei din jur și de localitatea în care trăiesc și care să contribuie la creșterea calității vieții în comunitatea respectivă.

Relația școală – familie

Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi care să le permită integrarea socială rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului. Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile. Când școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună ca parteneri, beneficiarii sunt elevii. Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și pregătirea părinților pentru toate problemele ce le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Familia are obligații și drepturi ce decurg din statutul de elevi al copiilor în sistemul de educație, poate stimula elevul, îl poate mobiliza către un anumit domeniu de activitate față de care manifestă interes, în valorificarea capacităților proprii. Părintele își poate da seama mai bine de aceste preocupări numai printr-o colaborare strânsă cu școala. Implicarea familiei este condiționată de gradul de interes al acesteia față de școală. Învățământul nu este decât o componentă din educația copilului, o bună parte a educației se petrece în afara școlii. Familia ocupă un loc special în sistemul educațional, oferă elevilor informații despre lumea care-i înconjoară, primele reguli care trebuie respectate, drepturile și obligațiile fiecăruia. Este necesară o colaborare sistematică și permanentă a celor două componente ale sistemului educațional-familie-școală, unitate în direcția de urmat și continuitate în munca de formare a copiilor. Părinții pot completa și sprijini dezvoltarea tinerilor doar dacă se află într-o permanentă colaborare cu școala. În general, părinții elevilor cu rezultate

bune participă la ședințele cu părinții, se interesează de situația școlară a copiilor. Părinții elevilor care nu au rezultate bune, înregistrează absențe, sunt indisciplinați și creează mereu probleme, nu țin legătura cu școala, cel mai des fiind invocate probleme sociale.

Familia, indiferent ce preocupări valoroase ar avea în legătură cu educația elevilor, nu va obține rezultate bune decât în condițiile în care colaborează cu școala. Din primul an de școală, elevul trebuie să fie stimulat să citească, să scrie, să gândească, să comunice, să acumuleze noi cunoștințe și deprinderi care să îi ajute în formarea și educarea lor. De aceea trebuie să gândim, să căutăm, să găsim și să alegem modalități și metode adecvate pentru o colaborare eficientă între cei doi factori principali școală-familie, care să ajute la formarea educativă a elevilor:

- Chestionarul;
- Lectoratele cu părinții;
- Vizite la domiciliul elevului;
- Corespondența;
- Antrenarea părinților în activități școlare și extrașcolare;
- Informarea reciprocă;
- Ședințe comune cu elevii și părinții (programate din timp).

Relația profesori-elevi

Nu în cele din urmă o importanță deosebită în realizarea unei educații de calitate o are legătura stabilită între elevi și profesori. Școala nu înseamnă numai ore de curs, note și teste. Școala reprezintă locul în care atât elevii cât și profesorii construiesc un mod de a trăi împreună, petrec mult timp unii cu alții, înseamnă mai mult decât a preda și a învăța ceea ce este cuprins în manual. Elevii și cadrele didactice trebuie să simtă că școala este a lor, că aparțin comunității acestei școli, că fiecare se implică în viața școlii. Elevii nu trebuie să fie doar executanți, trebuie să simtă că ceea ce fac le aparține, că este inițiativa lor și astfel implicarea lor să fie mai mare și motivația puternică. Unul din mijloacele prin care se poate stimula sentimentul de membru al comunității școlii este inițierea de proiecte care să contribuie la atingerea unuia sau a mai multor obiective ale școlii. În același timp, implementarea proiectelor va duce la valorificarea timpului liber al elevilor într-un mod mai eficient.

Implicarea efectivă a școlii noastre în dezvoltarea relației-școală-familie-comunitate

Una din problemele majore cu care se confrunta fiecare școală la momentul actual este reprezentată de buget. Banii alocați sunt foarte puțini, mai ales pentru modernizare. Sursele de finanțare sunt limitate, nevoile sunt din ce în ce mai multe, astfel că trebuie să găsim noi oportunități pentru ca școala noastră să prospere. Nu trebuie să ne lăsăm descurajați de probleme, ci să alegem să le rezolvăm. În contextul în care resursele acordate educației nu sunt suficiente, parteneriatul cu comunitatea poate fi o formă prin care se realizează o mai bună gestionare a resurselor locale, o modalitate de atragere a resurselor către școală și de valorificare a resurselor școlii în beneficiul comunității. În contextual descentralizării sistemului de învățământ, sponsorizările, veniturile extrabugetare vor căpăta un rol din ce în ce mai important

Propuneri de programe pentru dezvoltarea parteneriatului școală – familie

Familia în orice societate, joacă rolul cel mai important în formarea și socializarea copilului deoarece ea reprezintă cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile sale psihologice și sociale și împlinite etapele întregului său ciclu de creștere și dezvoltare fiind astfel primul său intermediar în relațiile cu societatea și, de asemenea, constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale. Privită ca nucleu social, familia este prima care influențează dezvoltarea copilului deoarece își pune amprenta pe întreaga sa personalitate iar trăinicia edificiului depinde de calitatea temeliei. În altă ordine de idei, rolul familiei este acela de a pregăti copilul pentru viață oferindu-i cel mai potrivit cadru în care să își formeze principalele deprinderi, pentru transmiterea principalelor cunoștințe asupra realității și pentru formarea primelor principii de viață. (<http://fatitimp.blogspot.ro/2013/01/dezvoltarea-copilului-rolulfamiliei.html>). Când școlile și familiile lucrează împreună ca parteneri, beneficiari sunt elevii. Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Parteneriatele dintre școli și familii pot ajuta profesorii în munca lor; perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților; conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității și pot crea un mediu mai sigur în școli.

Familia are un rol primordial în educația copilului, fiind primul mediu de educație cu care intră în contact copilul încă de la naștere completându-se ulterior pe parcursul vieții cu școala și alte medii de educație.

STUDIU DE CAZ

Eleva Daria J. este elevă în clasa a IV-a și provine dintr-o familie cu doi copii. Ea întâmpină dificultăți în învățare care se datorează stării sale de sănătate, este diagnosticată cu o boală la inimă, încă din clasa I fiind nevoită să lipsească foarte mult de la școală pentru internări/ analize, fapt ce și-a pus amprenta pe evoluția sa de mai târziu. Faptul că și sora sa suferă de aceeași boală a îngreunat situația familiei, căreia i-a fost destul de dificil să gestioneze aceste probleme. În rest, este un copil normal, veselă, sociabilă, o bună colegă și prietenă. Implicarea familiei în procesul educațional nu a fost permanentă, nu au fost recuperate pierdirile din zilele absente, nu a primit sprijin permanent la teme, lucru ce a condus la curențe în educația elevei. Eleva Daria J. întâmpină dificultăți de comunicare, nu are un vocabular complex, abilitățile lingvistice sunt limitate, capacitatea de raționament este lentă, nu are dezvoltată gândirea logică și critică, nu dă dovadă de stăpânire de sine, se teme de eșec, are nevoie permanent de încurajări, ezită dacă nu este ajutată. Familia manifestă o atitudine pozitivă față de activitatea școlară, cere periodic informații despre evoluția copilului și este receptivă la sugestiile date de factorii educativi din școală.

Parteneriatul școală – familie vizează analiza a trei paliere temporale:

- trecut - istoria cazului (determinarea, cu ajutorul familiei, a factorilor ce au condus la înregistrarea rezultatelor slabe la învățătură);
- prezent – situația prezentă (analizarea, împreună cu familia) a cazului și luarea de măsuri potrivite astfel încât situația școlară a elevei să se îmbunătățească);
- viitor – rezultatele obținute (analizarea, împreună cu familia a acestor rezultate și dezvoltarea

parteneriatului școală-familie).

Pasul 1: Pentru obținerea informațiilor necesare identificării factorilor ce au condus la înregistrarea rezultatelor slabe la învățătură am utilizat toate metodele de cercetare enunțate: ancheta pe bază de chestionar (ce cuprinde întrebări închise, deschise, mixte, cu variante la alegere-Anexa nr.1), observația (Protocol de observatie-Anexa nr.2), interviul structurat, discuțiile cu părinții .Toate acestea au ajutat la realizarea unei radiografii asupra situației copilului și la luarea deciziei de necesitate a încheierii unui parteneriat, în formă nescrisă, între școală și familie.

Pasul 2: În continuare, se realizează un Plan de intervenție combinat ce cuprinde activitățile propuse părinților și sarcinile ce le revin acestora pentru a ajuta elevul să progreseze (Anexa nr.3).

Pasul 3: În aplicarea acestui plan de intervenție, părinții au întâmpinat unele bariere și a necesitat o discuție în urma căreia s-au găsit soluții la refuzurile copilului(Protocol de discuție-Anexa nr.4). Scopul discuțiilor purtate cu părinții a fost acela de a-i consilia în procesul educării copilului .

Pasul 4: Analizarea rezultatelor școlare , progresul, regresul sau stagnarea acestora. Rezultatele sunt comunicate părinților. Interpretarea rezultatelor se face pe baza răspunsurilor oferite de elevă la lecții, pe parcursul studiului de caz, pe baza fișelor de evaluare și pe baza interpretării răspunsurilor părinților la chestionar, aplicat și la finalul cercetării. Informarea părinților despre comportamentele copilului de către specialiștii în domeniul educației poate contribui la prevenirea efectelor negative ale acțiunilor lor educative. Implicarea părinților în activitățile școlii trebuie să fie una dintre prioritățile învățământului actual. Obiectivul fundamental al acestor acțiuni vizează transferul de experiență, cunoașterea aprofundată a exemplelor de succes fiind unul dintre cele mai eficiente mijloace de a motiva părinții pentru a deveni aliați ai școlii. Antrenarea părinților în realizarea activităților are ca scop îmbunătățirea rezultatelor școlare. Astfel că, pentru realizarea activităților propuse este necesară implicarea totală a familiei, acordarea de timp elevului, o comunicare optimă între părinte și copil, dar și între familie și învățător, organizarea unui program zilnic al elevului, stimularea permanentă a acestuia pentru ca dorința de a-și îmbunătăți rezultatele școlare să se îndeplinească.

Exemplu de creare a unui mediu propice pentru învățare prin intermediul unei activități de discuție și colaborare

**Prof. Basarîm Constanța Magdalena
C.Ș.E.I Rm. Sărat**

„Educația este cea mai bună provizie pe care o poți face pentru bătrânețe. ”Aristotel

În calitate de profesor sau educator, este important să ne asumăm responsabilitatea de a crea un mediu de învățare pozitiv și sigur pentru elevii noștri. Să respectăm diversitatea culturală și nevoile individuale ale elevilor. Aceste lucruri pot fi realizate prin furnizarea de instrucțiuni clare și concise, oferind feedback constructiv și încurajând dialogul și colaborarea între elevi.

În ceea ce privește o situație specifică de învățare, am putea utiliza tehnici de învățare cooperative, cum ar fi discuțiile în perechi sau grupuri mici, pentru a încuraja elevii să vorbească și să asculte activ într-un mediu mai puțin intimidant decât o dezbatere între întreaga clasă. În timpul discuției, elevii trebuie să asculte și să ia în considerare opiniile și ideile colegilor lor și să încerce să ajungă la o concluzie comună sau să găsească o soluție la problema discutată.

Pentru a facilita crearea unui mediu propice pentru învățare, începem prin a stabili așteptările pentru comportamentul dorit la începutul exercițiului. Acestea includ ascultarea atentă a celorlalți, participarea activă și constructivă la discuție și respectul pentru punctele de vedere ale colegilor de grup. În timpul exercițiului, monitorizăm comportamentul elevilor și îi încurajăm să își respecte colegii de grup și să se concentreze asupra subiectului discutat. Dacă apar probleme sau conflicte, îi încurajăm pe elevi să găsească împreună o soluție și să se străduiască să colaboreze în mod constructiv. La finalul exercițiului, revizuim comportamentul elevilor și discutăm împreună despre ce s-a făcut bine și cum se poate îmbunătăți pentru viitoarele exerciții. Această evaluare oferă o oportunitate pentru elevi să reflecteze asupra comportamentului lor și să identifice moduri în care își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare și colaborare.

De asemenea, am putea utiliza jocurile de rol sau alte activități interactive pentru a le permite elevilor să își exerseze abilitățile de comunicare într-un mod distractiv și interactiv. În timpul acestor activități, vom monitoriza și oferi feedback individual pentru fiecare elev în parte, pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile de comunicare și pentru a îi încuraja să se simtă confortabil în a-și exprima ideile și opiniile.

Un alt exemplu de activitate care poate crea un mediu propice pentru învățare este implicarea elevilor în proiecte. Elevii pot fi invitați să lucreze în echipă la un proiect de cercetare, de construcție sau de creație. Această situație de învățare îi poate ajuta pe elevi să își dezvolte abilitățile de cercetare, creativitate, colaborare și comunicare. În cadrul proiectelor, elevii pot fi încurajați să împărtășească idei, să colaboreze și să învețe unii de la alții. De asemenea, feedback-ul constant oferit de către profesor și de către colegii de echipă poate ajuta elevii să se dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile.

Simulările reprezintă și ele o modalitate eficientă de a crea un mediu propice pentru învățare. Elevii pot fi implicați în simulări care să le permită să își exerseze abilitățile și cunoștințele într-un mediu controlat și sigur. Aceste situații de învățare pot ajuta la dezvoltarea abilităților de analiză, de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor. Prin simulări, elevii pot fi expuși la situații reale sau imaginate, iar apoi pot reflecta asupra experienței lor și pot învăța din rezultatele obținute.

Excursiile reprezintă o altă modalitate prin care putem crea un mediu propice pentru învățare. Excursiile la muzeu, la laboratoare sau în natură pot fi utilizate pentru a face învățarea mai realistă și mai tangibilă. Această situație de învățare poate ajuta la dezvoltarea abilităților de observare, de înțelegere și de apreciere a lumii din jur. În timpul excursiilor, elevii pot avea ocazia să exploreze, să descopere și să învețe prin experiență directă, ceea ce poate încuraja un mediu de învățare activ și captivant.

Prin crearea unui mediu propice pentru învățare și prin facilitarea unui exercițiu interactiv de discuție și colaborare, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilitățile de comunicare, colaborare și ascultare activă, comportamente care sunt esențiale pentru succesul în școală și în viață.

În concluzie, facilitarea unui mediu propice pentru învățare este esențială pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile și comportamentele dorite. Ca educator, este important să ne concentrăm pe comunicarea clară, feedback-ul constructiv și colaborarea între elevi, pentru a ajuta fiecare elev să se simtă confortabil în învățare și să își atingă potențialul maxim.

Parteneriate eficiente pentru un mediu educațional incluziv: Dezvoltarea triadei educaționale

Profesor: Bejan Paula
Școala Gimnazială Specială "Constantin Păunescu"-Iași

Introducere

Într-o societate modernă, educația nu mai poate fi privită ca o responsabilitate exclusivă a școlii, ci ca un efort comun între instituțiile de învățământ, familie și comunitate. Această triadă educațională este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor, facilitând un mediu educațional colaborativ și incluziv. Parteneriatele eficiente între aceste entități pot contribui semnificativ la creșterea performanțelor școlare, reducerea abandonului școlar și la formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Importanța triadei educaționale

Școala, familia și comunitatea au roluri complementare în educația unui copil. Școala asigură formarea academică și dezvoltarea competențelor cognitive, familia oferă sprijin emoțional și motivație, iar comunitatea creează oportunități pentru învățare aplicată și integrare socială. O colaborare eficientă între aceste trei părți poate conduce la îmbunătățirea performanțelor elevilor și la crearea unui mediu favorabil incluziunii sociale.

Soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării

1. **Crearea unor platforme digitale de comunicare** – Implementarea unor aplicații educaționale care să permită comunicarea în timp real între profesori, părinți și elevi, facilitând accesul la informații despre progresul școlar, teme și evenimente comunitare.
2. **Organizarea de ateliere și sesiuni de formare pentru părinți** – Oferirea unor cursuri și întâlniri pentru părinți pe teme educaționale, cum ar fi metode moderne de învățare, sprijinirea copiilor în procesul educațional și dezvoltarea inteligenței emoționale.
3. **Proiecte comune între școli și comunitate** – Implicarea organizațiilor locale, bibliotecilor, ONG-urilor și firmelor în activități extracurriculare, mentorat și programe de voluntariat pentru elevi.
4. **Învățarea bazată pe proiecte comunitare** – Elevii pot participa la proiecte reale în comunitate, cum ar fi inițiative ecologice, activități caritabile sau proiecte de antreprenariat social, consolidând astfel legătura dintre educație și realitatea socială.
5. **Crearea unui consiliu educațional comunitar** – Înființarea unor grupuri de lucru formate din profesori, părinți și reprezentanți ai comunității care să colaboreze pentru dezvoltarea unor strategii educaționale eficiente și personalizate.

Colaborarea între școală, familie și comunitate este un factor cheie pentru succesul educațional al elevilor. Prin implementarea unor soluții inovative și dezvoltarea unor parteneriate eficiente, se poate crea un mediu educațional colaborativ și incluziv. Astfel, fiecare elev beneficiază de o educație de calitate, iar societatea în ansamblu câștigă indivizi

bine pregătiți și responsabili. Implicarea tuturor factorilor în procesul educațional nu este doar o necesitate, ci și o oportunitate pentru a construi un viitor mai bun.

O activitate educațională eficientă care promovează colaborarea și dezvoltarea autonomiei elevilor în contextul învățării active este **"Proiectul de soluționare a unei probleme comunitare"**.

1.Denumire activitate:

„Schimbăm comunitatea împreună!”

Obiective:

- Dezvoltarea gândirii critice și a creativității
- Îmbunătățirea abilităților de colaborare și comunicare
- Creșterea autonomiei elevilor în procesul de învățare
- Aplicarea cunoștințelor în contexte reale

Descrierea activității:

1. **Identificarea problemei** – Elevii sunt împărțiți în grupuri și aleg o problemă reală din comunitatea lor: siguranța rutieră
2. **Cercetare și analiză** – Fiecare grup investighează problema, discută cu membrii comunității și colectează date relevante.
3. **Generarea soluțiilor** – Elevii propun soluții inovatoare și sustenabile pentru rezolvarea problemei.
4. **Prezentarea proiectului** – Fiecare grup își expune soluțiile printr-o prezentare creativă -afișe.
5. **Implementare și evaluare** – Dacă este posibil, elevii aplică soluțiile la scară mică și analizează impactul acestora.

Metode utilizate:

- Învățare prin proiect
- Lucru în echipă
- Învățare bazată pe probleme (PBL)
- Gândire critică și reflecție

Această activitate stimulează implicarea activă a elevilor, oferindu-le oportunitatea de a lua decizii și de a-și asuma responsabilitatea pentru învățarea lor.

2.Proiect de activitate: „Siguranța rutieră – Fii responsabil!”

Grup țintă: Elevi cu CES (11-12 ani)

Durată: 45-60 de minute

Loc desfășurare: Sala de clasă și/sau spațiul exterior al școlii

Tip de activitate: Învățare activă, colaborativă și practică.

Obiective

- Înțelegerea regulilor de circulație pentru pietoni și bicicliști;
- Dezvoltarea autonomiei și a responsabilității în trafic;
- Exersarea comportamentului sigur pe drumurile publice;
- Creșterea încrederii în sine prin activități practice;

Materiale necesare

- Planșe cu semne de circulație;
- Semafor didactic (dacă este disponibil) sau imagini cu semafor;
- Figurine sau machete auto pentru simulări;
- Fișe de lucru cu scenarii reale din trafic;
- Accesorii pentru joc de rol

Desfășurarea activității

1. Introducere (10 min.)

- Profesorul prezintă tema „Siguranța rutieră” și discută cu elevii despre importanța respectării regulilor.
- Se folosesc imagini și întrebări simple pentru activarea cunoștințelor anterioare:
 - Ce semne de circulație cunoașteți?
 - Ce trebuie să facem înainte de a traversa strada?

2. Activitate practică – Joc de rol (25 min.)

- **Simularea traversării corecte:** Profesorul creează un „mini-traseu” în clasă și apoi în curtea școlii, marcând o trecere de pietoni. Elevii exersează traversarea corectă respectând semaforul și semnele de circulație.
- **Joc de rol – Șofer, pieton și polițist:** Elevii interpretează diferite roluri pentru a înțelege perspectivele participanților la trafic.

3. Activitate creativă – „Siguranța rutieră prin ochii noștri” (15 min.)

- Elevii desenează semne de circulație și realizează un afiș cu regulile de bază ale siguranței rutiere.
- Se prezintă lucrările și se discută despre mesajele transmise.

4. Concluzii și reflecție (10 min.)

- Se face un scurt rezumat al activității prin întrebări ghidate.
- Elevii primesc o diplomă simbolică de „Pieton responsabil”.

Metode și strategii

- Învățare prin joc
- Metoda demonstrației
- Lucru în echipă
- Exerciții practice

Această activitate ajută elevii cu CES să învețe într-un mod interactiv și adaptat nevoilor lor, dezvoltând atât abilități cognitive, cât și sociale.

Bibliografie:

1. Bruner, J. (1996). *The Culture of Education*. Harvard University Press.
2. Cuceș, C. (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Editura Polirom.
3. Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Macmillan.
4. Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Routledge.
5. Păun, E. (2017). *Școala – abordare sociopedagogică*. Editura Polirom.
6. Stănculescu, E. (2014). *Incluziunea educațională și școala prietenoasă pentru copii*. Editura Polirom.

DE LA AUTORITATE LA COLABORARE. REDEFINIREA TRIADEI EDUCATIONALE IN SCOALA ROMÂNEASCĂ

GETA ELENA BERCARU

COLEGIUL ECONOMIC “VIRGIL MADGEARU”-BUCURESTI

Introducere

Punctul de plecare al acestui articol a fost articolul “**Nota vrăjbei noastre. Poziția elevului în școala românească**”

<https://republica.ro/nota-vrajbei-noastre-pozitia-elevului-in-scoala-romaneasca>

Într-un context educațional marcat de schimbări rapide și de exigențe crescute privind adaptabilitatea, incluziunea și echitatea, rolul parteneriatelor în cadrul triadei educaționale — elev, profesor, părinte — devine fundamental. Articolul „Nota vrăjbei noastre: Poziția elevului în școala românească” atrage atenția asupra unor disfuncționalități structurale și relaționale care afectează grav eficiența actului educațional, punând în lumină necesitatea urgentă a unei regândiri profunde.

Dezvoltarea unui mediu educațional colaborativ și incluziv presupune nu doar implementarea unor reforme de suprafață, ci o schimbare de paradigmă: de la o educație centrată pe autoritate și conformism la una axată pe participare activă, parteneriat și respect reciproc.

Nevoia de reconfigurare a triadei educaționale

Modelul tradițional românesc de relaționare între școală, elev și familie a fost, istoric, caracterizat de o asimetrie a puterii, în care profesorul deținea autoritatea supremă, iar elevul și părintele erau percepuți mai degrabă ca receptori pasivi ai deciziilor educaționale. Această paradigmă s-a perpetuat prin practici educaționale rigide, orientate preponderent spre performanță academică, în detrimentul dezvoltării integrale a personalității elevului.

Așa cum subliniază sociologul Philippe Meirieu, educația modernă trebuie să fie „un act de cooperare între cel care învață și cel care îl însoțește în învățare” (Meirieu, 1995). În această perspectivă, este esențială reconstruirea relațiilor educaționale pe baze de parteneriat real și dialog deschis, în care fiecare actor — elev, profesor, părinte — are un rol activ și complementare responsabilități

Elevul ca partener activ în educație

Un prim pas fundamental este reconceptualizarea elevului ca subiect activ al propriei formări. Aceasta presupune nu doar încurajarea exprimării opiniilor elevilor, ci și integrarea acestora în procesul decizional la nivelul clasei și al școlii. Crearea consiliilor elevilor funcționale, implicarea lor în proiectele școlare și valorizarea feedback-ului oferit de ei constituie instrumente esențiale pentru sporirea motivației și a responsabilizării acestora.

Mai mult, aplicarea principiilor educației incluzive presupune recunoașterea diversității elevilor ca o resursă și nu ca o problemă, oferindu-le sprijinul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim într-un cadru sigur și stimulat

Profesorul — facilitator al învățării

Profesorii joacă un rol esențial în configurarea unui mediu educațional colaborativ. În locul rolului tradițional de autoritate absolută, se impune modelul profesorului ca facilitator al învățării, capabil să creeze contexte de explorare, dialog și reflecție critică.

Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice trebuie să pună un accent deosebit pe dezvoltarea competențelor de comunicare, de gestionare a relațiilor educaționale și de lucru în echipe multidisciplinare. Așa cum arată John Hattie în „Visible Learning” (2009), calitatea relației profesor-elev este unul dintre cei mai importanți predictorii ai succesului educațional. Prin urmare, profesorii trebuie să adopte practici pedagogice centrate pe elev, caracterizate prin empatie, respect și sprijin individualizat.

Părintele — partener educațional și sprijin comunitar

Implicarea părinților în educația școlară a copiilor lor trebuie să depășească nivelul formal, administrativ. Crearea unui parteneriat real între școală și familie presupune transparență, comunicare constantă și deschidere din partea ambelor părți.

Școlile trebuie să dezvolte strategii eficiente pentru implicarea părinților: organizarea de ateliere de parenting educațional, întâlniri periodice de tip forum, sesiuni de consiliere sau proiecte comune elev-părinte-profesor. Astfel, părinții pot deveni adevărați aliați ai profesorilor în sprijinirea dezvoltării socio-emoționale și cognitive a copiilor.

În același timp, este important ca părinții să înțeleagă și să susțină principiile educației incluzive, încurajând toleranța, diversitatea și respectul reciproc în mediul familial.

Școala ca spațiu al colaborării și incluziunii

Dezvoltarea unui mediu educațional colaborativ presupune și deschiderea școlii către comunitatea locală. Parteneriatele cu organizații non-guvernamentale, instituții culturale, autorități publice și mediul economic pot aduce resurse valoroase în sprijinul educației, diversificând oportunitățile de învățare pentru elevi și contribuind la reducerea inegalităților.

Un model de succes în această direcție este reprezentat de conceptul de „comunitate educațională” (Epstein, 2001), în care școala devine un nucleu de cooperare între diverse entități sociale, promovând coeziunea, respectul reciproc și dezvoltarea durabilă a întregii comunități

Concluzii

Articolul „Nota vrăjbei noastre” evidențiază fragilitatea actualului model educațional românesc, bazat adesea pe suspiciune, conflict și lipsa unui dialog real între elevi, profesori și părinți. În acest context, dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente nu este doar o necesitate teoretică, ci un imperativ practic pentru modernizarea școlii românești.

Numai printr-un efort comun și coerent, fundamentat pe respect, responsabilitate și deschidere, se poate construi un mediu educațional autentic colaborativ și incluziv, capabil să răspundă nevoilor reale ale elevilor și să contribuie la formarea unor cetățeni activi, empatici și competenți într-o societate democratică.

Bibliografie selectivă

- Epstein, J. L. (2001). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools. Westview Press.
- Hattie, J. (2009). Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement. Routledge.
- Meirieu, P. (1995). Frankenstein éducateur. Éditions ESF.
- <https://republica.ro/nota-vrajbei-noastre-pozitia-elevului-in-scoala-romaneasca>

Abandonul școlar

Prof. Bobîrsc Adriana

Școala Gimnazială Nr.1 Oțelu-Roșu

1.Natura problemei

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ , indiferent de nivelul la care s-a ajuns , înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studiu început. Din punct de vedere economic, abandonul școlar reprezintă un indicator al eficienței sistemului școlar astfel încât, dacă indicele de abandon este mai mare atunci sistemul școlar respectiv este inefficient.

Numărul copiilor care abandonează școala crește de la an la an. Pe durata unui ciclu școlar de opt ani, din 100 de elevi care intră în clasa I, aproape 20 se pierd pe parcurs, conform datelor Institutului de Științe ale Educației.

Fenomenul se înregistrează în special la sate și în comunitățile de rromi, unde copiii sunt folosiți ca sursă de venit sau văzuți ca indivizi cu responsabilități în gospodărie. Situația a început să se înrăutățească din 2001, când rata abandonului s-a dublat brusc, iar de atunci continuat să urce.

În general cei care abandonează școala nu mai sunt reprimiți ulterior în aceeași instituție educativă și nu sunt înscriși într-un program de școlarizare alternativă. Rata abandonului școlar se stabilește ca raport procentual între numărul elevilor înscriși și numărul absolvenților.

Abandonul școlar crează condițiile eșecului integrării sociale, în sensul că reduce semnificativ șansele autorealizării în domeniile de activitate legitime. Eșecul în a-și realiza o educație școlară completă se asociază cu perspectivele ocupaționale și economice limitate, detașarea de valorile societății și de instituțiile ei și cu o scădere a venitului personal de-a lungul întregii vieți.

2. Cauze

a). La nivelul elevului și al familiei:

- Dificultățile materiale. Familiile numeroase, dezorganizate, lipsite de resurse, au probleme în a asigura îmbrăcămintea adecvată tuturor copiilor și resimt uneori nevoia de forță de muncă (fie pe câmp, fie în gospodărie).
- Modelul educațional oferit de părinți. Cel mai adesea, elevii care ajung să renunțe la educație provin din familii în care părinții nu au mai mult de opt clase. Există însă și excepții.
- Modelul educațional oferit de frați este mult mai influent. Familiile unde există frați mai mari ce au renunțat timpuriu la educație tind să reproducă modelul și în ce privește frații mai mici.
- Dezorganizarea familiei atrage după sine dificultăți materiale. Divorțul, alcoolismul, violența în familie sunt semne ce preced adesea decizia de abandon.
- Implicarea în activități aflate la limita legii. Prostituția, apartenența la găști de cartier, integrarea în rețele de cerșetorie conduc aproape mereu la renunțarea la educație.
- Intrarea pe piața muncii. Fie că este vorba de lucrul ca zilier, de activități regulate ca barman, de prostituție sau cerșetorie, prezența pe durata semestrelor școlare în astfel de activități aducătoare de venit constituie elemente de risc ce se soldează aproape mereu cu renunțarea prematură la educație.
- Încrederea scăzută în educație se dovedește a fi mai degrabă un stereotip infirmat de realitate. Este posibil ca să apară însă o încredere redusă în educație chiar în momentele imediat premergătoare abandonului școlar.
- Migrația circulatorie nu pare a fi un factor de risc în sine, dar există probleme importante de reintegrare a copiilor de migranți ce părăsesc sistemul și apoi se reîntorc, la vârste mai mari.

b). La nivelul comunității:

- Norma mariajul timpuriu acționează ca un factor puternic de stopare a continuării educației mai ales în comunitățile rurale.
- Apariția unui copil este de asemenea un puternic determinant al renunțării la educație, fiind prin caracteristici mai degrabă un atribut al comunității decât un act individual.

- Lipsa de securitate în zonă. Există comunități unde, datorită infracționalității ridicate, cadrele didactice se feresc să interacționeze cu părinții, iar lipsa de colaborare contribuie la creșterea riscurilor de renunțare la educație.
- Norma non-continuării educației după clasa a VIII-a. Această normă a fost întâlnită într-o singură comunitate, relativ bine conectată la oraș, unde absolvenții clasei a VIII-a evită continuarea educației la nivelul secundar superior, motivând adesea absența colegilor care să continue studiile.

c). La nivelul școlii, situațiile de abandon pot fi determinate de repetențiile repetate și frecvente, de integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi sau de calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii. În școală se remarcă însă și lipsa unor intervenții preventive. Cadrele didactice pot avea un rol important în prevenirea abandonului școlar timpuriu, deoarece sunt în permanent contact cu elevii, le pot identifica și diagnostica problemele și pot atrage atenția organismelor (autorități sau organizații non-guvernamentale) competente asupra eventualelor nevoi de intervenție.

3. Programe și proiecte sociale operaționale

Pentru a încuraja terminarea studiilor, autoritățile centrale prin anumite programe alocă sume substanțiale pentru renovarea școlilor și schimbarea mobilierului precum și dotarea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie, geografie, înființarea unor cabinete dotate cu calculatoare de ultimă generație la care să aibă acces toți elevii școlilor, construirea sălilor în care tinerii să facă orele de educație fizică și sport.

S-au mai implementat programe ce asigură încă de la învățământul pre-școlar până la cel primar inclusiv, un strict necesar ce constituie pachetul pentru timpul petrecut în sălile de curs. Acest program a fost numit “Cornul și laptele” și a fost întâmpinat cu indignare de către parlamentari și deputați, însă de copii preșcolari și școlari, dar și de părinții acestora, a fost foarte apreciat.

Acestor proiecte li s-au mai alăturat și altele cum ar fi: bursele pentru rezultate deosebite pe parcursul unui an de studiu, banii de liceu, s-au mai oferit ajutoare bănești și pentru achiziționarea de calculatoare personale pentru elevii cu un venit modest. De asemenea li s-a mai pus la dispoziție mijloace de transport pentru a nu mai fi un impediment distanța dintre școala și locuințele lor. Un alt fel de sprijin pentru a continua studiile este și oferirea gratuită de manuale și rechizite școlare.

4. Scopul, obiective și tipuri de intervenții

Scopul acestor nenumărate proiecte este de a eradica acest fenomen de abandon școlar și de a încuraja tinerii de a-și continua studiile, pentru a-i ajuta să se realizeze pe plan profesional și apoi pe plan financiar.

Obiective:

- asigurarea pachetului zilnic pentru elevii din ciclul primar și gimnazial;
- asigurarea resurselor necesare îmbunătățirii metodelor de învățare;
- sprijinirea părinților din punct de vedere financiar;
- realizarea unei bune colaborări între școală și părinți;
- integrarea elevilor cu risc de abandon școlar și integrarea lor în sistemul școlar
- creșterea responsabilizării cadrelor didactice;
- reintegrarea elevilor care deja au abandonat școlar;
- monitorizarea stării sistemului, pentru a preveni de timpuriu apariția de crize și pentru a identifica periodic modificări în ceea ce privește factorii de abandon școlar.

Tipuri de intervenții:

- creșterea flexibilității programelor "a doua șansă": din punct de vedere a grupurilor de vârstă;
- creșterea flexibilității programelor "a doua șansă" - din punct de vedere al curriculei;
- creșterea atractivității școlii - prin activități extracuriculare care au loc în școală;
- creșterea atractivității școlii - prin folosirea resurselor școlii pentru atragerea elevilor pentru activități de timp liber;
- utilizarea experienței celor ce au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație;
- creșterea implicării proactive a cadrelor didactice în combaterea abandonului școlar și renunțării timpurii la educație;
- dezvoltarea unui program național de educație sexuală a elevilor, focalizat pe comunitățile cu risc ridicat de natalitate la părinți adolescenți și cu norme de nupțialitate timpurie;
- stimularea administrațiilor locale și a ONG-urilor de profil să implice ca voluntari tinerii elevi de clasa a VIII-a și de liceu proveniți din comunități cu risc ridicat de abandon în programe de suport pentru bătrâni și familii aflate în nevoie;
- ținerea evidenței situației elevilor aflați în fluxuri de migrație internațională circulatorie;
- dezvoltarea și implementarea unui sistem de urmărire a evoluției cohortelor școlare;
- motivarea prin premiere a cadrelor didactice.

5. Concordanța dintre valorile profesionale și tipurile de intervenții

Pentru a preveni abandonul școlar și pentru a scădea rata acestuia mai multe fundații au realizat o serie de evenimente. Un exemplu în acest sens este reprezentat de Fundația Dezvoltarea Popoarelor care a organizat o Caravană de Crăciun în cadrul proiectului Parteneriat multiregional pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii. Pe principiul educației între egali, protagoniștii caravanei au fost 10 copii cu rezultate foarte bune la învățătură care s-au întâlnit cu 10 de elevi din ciclul primar, care prezintă risc de abandon școlar. Copiii îndrumați de voluntari ai Clubului Lions București, de învățătoarea clasei și de personalul fundației au lucrat în echipe și au confecționat ornamente pentru îmbodobirea bradului de Crăciun. Obiectivul caravanei a fost creșterea interesului elevilor aflați în situație de risc de abandon școlar pentru integrarea în grupul clasei, prin activități bazate pe egalitate și respect reciproc.

Proiectul ”Parteneriat multiregional pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii” este implementat în București în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului sector 3 (DGASPC) și este cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Proiectul ”Parteneriat multiregional pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii” se adresează copiilor care fac parte din grupuri defavorizate, dar și părinților acestora. Sunt vizați mai ales elevii de etnie roma sau cei cu o situație socio-economică dificilă (venituri scăzute, familii monoparentale, dezorganizate, părinți plecați la muncă în strainatate). În cadrul programului, copiii vor beneficia de servicii de orientare și consiliere, dar și de burse de studiu. Fundația Dezvoltarea Popoarelor va iniția un program de tip „Școala după Școala” și va dezvolta parteneriate cu școli și cu instituții care se implica în prevenirea abandonului școlar.

Fundația Dezvoltarea Popoarelor susține, de mai bine de 14 ani, persoanele aflate în situație de risc social, în special copii și tineri, oferindu-le oportunități socio-educative și de integrare profesională.

CERCETĂRI ȘI ANALIZE DESPRE
IMPLEMENTAREA UNOR SOLUȚII
INOVATIVE PENTRU
ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIILOR ȘI
COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ,
FAMILIE ȘI COMUNITATE

PROF. ÎNV. PREȘC. BORBOANĂ BIANCA-NICOLETA
ȘC. GIMNAZIALĂ, COM. MILCOIU/ G.P.P. TEPȘENARI

VÂLCEA, 2025

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate reprezintă un proces multidimensional, esențial pentru dezvoltarea holistică a copilului și pentru eficientizarea sistemului educațional. În contextul schimbărilor socio-economice accelerate și a diversificării nevoilor comunităților, această lucrare analizează mecanismele de consolidare a parteneriatelor prin prisma unui cadru teoretic integrativ, evidențiind barierele structurale și propunând strategii inovatoare bazate pe sinergia dintre tehnologie, politici publice și intervenții comunitare.

Cadrul teoretic: Interdependența sistemelor educaționale

Potrivit teoriei sistemelor ecologice dezvoltată de Bronfenbrenner (1979), dezvoltarea copilului este influențată de o rețea complexă de interacțiuni între microsisteme (familia, școala), mezosisteme (relațiile școală-familie) și macrosisteme (politici culturale, norme sociale). Acest model subliniază că eficiența parteneriatelor educaționale depinde de capacitatea de a acționa simultan la toate nivelurile. Complementar, modelul de implicare parentală al lui Epstein (2001) identifică șase dimensiuni critice:

1. Parenting – sprijinirea familiilor în creșterea copiilor;
2. Comunicare – dialog bidirecțional între educatori și părinți;
3. Voluntariat – implicarea părinților în activități școlare;
4. Învățarea acasă – strategii de susținere a educației formale;
5. Luarea deciziilor – participarea familiei la elaborarea politicilor școlare;
6. Colaborarea cu comunitatea – integrarea resurselor locale în procesul educațional.

Studiile recente confirmă că 70,63% din dezvoltarea cognitivă și emoțională a copilului este determinată de mediul familial (Voinea, 1996), ceea ce evidențiază necesitatea unei abordări sistematice care să includă familia ca actor central.

Provocări structurale și culturale

Fragmentarea resurselor și a responsabilităților

Migrația forței de muncă (23% dintre familiile rurale au cel puțin un părinte plecat în străinătate) și tranziția de la familia comunitară la familia societală au redus stabilitatea structurilor familiale, afectând implicit capacitatea de implicare în activități școlare. În plus, grădinițele din zonele defavorizate se confruntă cu dificultăți în atragerea parteneriatelor cu

autoritățile locale sau unitățile sanitare din cauza lipsei unor cadre legislative clare – 67% dintre parteneriate rămân informale, limitând sustenabilitatea.

Discrepanțe în încrederea instituțională

Cercetările indică o scădere semnificativă a încrederii părinților din medii marginalizate în instituțiile educaționale. Doar 34% dintre aceștia participă la activități școlare, comparativ cu 68% în medii urbanizate. Acest decalaj este amplificat de diferențele culturale în interpretarea rolurilor educaționale – unele comunități percep școala ca o extensie a autorității statului, nu ca un partener.

Inadecvarea serviciilor comunitare

Colaborarea între grădinițe, poliție și unități sanitare este adesea fragmentată. De exemplu, programele de prevenire a violenței în familie sau a abandonului școlar nu sunt coordonate cu campaniile de educație pentru sănătate, reducând impactul intervențiilor.

Soluții inovatoare: De la teorie la practică

Politici de parteneriat cvadruplu

Extinderea modelului clasic (școală-familie) la un cadru cvadruplu (incluzând autorități locale și organizații neguvernamentale) permite o abordare sistematică. Proiecte de tipul "Comunitatea mea, viitorul meu" din multiple orașe sau chiar și localități ilustrează acest model:

- Poliția locală organizează ateliere de educație rutieră adaptate vârstei preșcolare;
- Medicii de familie participă la screening-uri periodice pentru depistarea tulburărilor de dezvoltare;
- Asociațiile de părinți coordonează tabere educaționale integrate în curriculum.

Impactul: Creștere cu 30% a participării părinților la activități într-un ciclu de 6 luni.

Tehnologie și comunicare adaptivă

Platformele digitale (e.g., EduConnect) oferă:

- Notificări personalizate despre evenimente școlare și progresul academic;

- Resurse educaționale (ghiduri despre gestionarea timpului pe ecran, tehnici de rezolvare a conflictelor);
- Feedback în timp real între profesori și părinți.

Un studiu de caz aplicat local a demonstrat o reducere cu 45% a conflictualității părinți-profesori.

Servicii comunitare integrate

Centrul "Sănătate pentru toți" (parteneriat între grădinițe, dispensare și ONG-uri) oferă:

- Consiliere nutrițională pentru familii cu venituri mici;
- Programe de terapie ocupațională pentru copiii cu cerințe educaționale speciale;
- Ateliere de educație sexuală adaptate vârstelor preșcolare.

Recomandări pentru politici educaționale

1. Cadrul legislativ unificat: Crearea unei legi a parteneriatelor educaționale care să standardizeze colaborarea între școli, autorități locale și unități sanitare.
2. Formarea continuă a cadrelor didactice: Integrarea modulelor de management al parteneriatelor în programele de formare inițială și continuă.
3. Finanțare bazată pe rezultate: Alocarea de fonduri competitive pentru proiecte care implică minimum trei actori comunitari.

Perspective viitoare și limitări

Deși soluțiile inovatoare au demonstrat potențial, există riscuri semnificative:

- Tokenismul – implicarea simbolică a comunității fără transfer real de putere;
- Dependența de fonduri externe – 82% dintre proiecte se încheie odată cu epuizarea resurselor financiare.

Cercetările viitoare ar trebui să se concentreze pe:

- Optimizarea modelelor de cost-eficiență;
- Analiza impactului pe termen lung asupra performanței academice.

Concluzii

Colaborarea școală-familie-comunitate nu este un proces linear, ci un ecosistem dinamic ce necesită adaptare continuă. Integrarea tehnologiei, consolidarea parteneriatelor cvadrupe și reformarea politicilor publice reprezintă piloni esențiali pentru transformarea educației într-un proces co-participativ. Așa cum remarcă Epstein (2001), succesul depinde de capacitatea de a „construi poduri, nu bariere” între actori.

Bibliografie

- I. Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development*. Harvard University Press.
- II. Epstein, J.L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships*. Westview Press.
- III. Ministerul Educației. (2023). Ghid de bună practică în parteneriatele educaționale.
- IV. Voinea, M. (1996). *Familia ca instituție socială*. Editura Didactică.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CREȘĂ-FAMILIE

**Prof. Borș Alina Anna Maria
Creșa Nr.1, Mangalia, Constanța**

CREȘA NR.1 MANGALIA

AN ȘCOLAR 2024-2025

ARGUMENT

Datorită faptului că societatea în care trăim este într-o permanentă schimbare, atât părinții cât și educatoarele trebuie să aibă în vedere o adevărată luptă cu mediul, să fie foarte atente la mijloacele pe care le folosesc pentru a-i putea crește corect pe copii, ei fiind foarte vulnerabili la această vârstă, iar influențele negative sunt la tot pasul. Pentru a avea o relație activă și pozitivă cu antepreșcolarii, trebuie să știm să le descoperim trebuințele și nevoile, pentru ca legăturile ce se stabilesc între antepreșcolari și adulți să se bazeze atât pe încredere, dar mai ales pe respectul reciproc.

După cum bine se știe, familia este factorul primordial în educarea unui copil și educația începe în familie, de aceea legătura dintre creșă și mediul familial va trebui să se întrepătrundă, iar educatorul să cunoască foarte bine mediul de viață al copilului pentru a putea colabora.

Parteneriatul dintre creșă și familie organizat corect duce la o educație solidă, fără pericolul de eșec școlar mai târziu. Antepreșcolaritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul creșei va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial.

Parteneriatul creșă – familie, acțiunile pe care aceștia le desfășoară, continuarea

de către familie a activităților desfășurate în creșă nu fac decât să ducă la o mai bună formare a antepreșcolarului ce urmează a se forma pentru etapa de preșcolaritate.

PARTENERI: Creșa și părinții copiilor

SCOPUL PROIECTULUI

■ Colaborarea dintre familie și creșă pentru o implicare cât mai activă în procesul de formare a antepreșcolarului.

OBIECTIVE:

- Cultivarea unor relații de parteneriat efectiv între creșă și familie, în sprijinul educației și creșterii copilului în vederea adaptării și integrării preșcolare cu succes;
- Cunoașterea și educarea copiilor antepreșcolari prin influența pozitivă atât a creșei, cât și a familiei;
- Stabilirea unor principii de bază ce trebuie respectate în formarea personalității copiilor, precum și a unor procedee de corectare a unor devieri comportamentale;
- Eficientizarea relației familie-creșă.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- Dobândirea de către părinți a unor abilități care să sprijine formarea de comportamente adecvate la copii, pentru a îmbunătăți relaționarea lor în cadrul grupurilor;
- Aducerea la cunoștința părinților a strategiilor de cunoaștere a copilului;
- Crearea oportunităților ca părinții să se împrietenească între ei și să-și împărtășească experiențele individuale;
- Stabilirea unei relații de încredere și comunicare între creșă și familie pentru a veni în sprijinul dezvoltării morale, sociale și psihologice a copilului;
- Folosirea unor metode eficiente pentru dezvoltarea psiho-afectivă;
- Inițierea unor acțiuni comune prin contactul direct al grupului de părinți cu persoane abilitate să desfășoare un proces educațional;
- Găsirea unor soluții comune în educație;
- Studiarea unor cărți, documentare, reviste de specialitate în vederea realizării unor dezbateri pe teme date;
- Valorificarea unor experiențe personale;
- Exprimarea opiniei participanților cu privire la acțiunile întreprinse în cadrul acestui parteneriat.

METODE/TEHNICI DE LUCRU

- ședințe cu părinții, mese rotunde, lectorate, vizionare de materiale educative, vizite, activități demonstrative, programe artistice cu diferite ocazii, etc.

GRUPUL ȚINTĂ

- Antepreșcolarii din grupă
- Părinții copiilor
- Invitați în funcție de temele dezbătute

DURATA

- 1 an școlar

RESURSE UMANE

- Antepreșcolarii grupei
- Familiile antepreșcolarilor
- Alte persoane cu care copiii intră în contact (personalul auxiliar al creșei), cadrele medicale (doctorul, asistenta)

RESURSE MATERIALE

- Consumabile
- Calculator
- DVD-player
- Aparat foto
- Albume de fotografii
- Prezentări Power Point cu diferite teme
- Materiale audio-video

LOCAȚIA: creșa și alte spații impuse de calendarul acțiunilor

MONITORIZARE, EVALUARE

- Chestionare, expoziții, albume foto

IMPACTUL ESTIMAT AL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI ASUPRA

GRUPULUI ȚINTĂ ȘI AL BENEFICIARILOR

Prin acțiunile propuse în cadrul proiectului de parteneriat, părinții vor fi captați să participe ca parteneri în procesul educativ, având acces astfel la informații despre valorile promovate în instituțiile specializate în educația celor mici, formându-i ca beneficiari direcți ai achizițiilor de ordin educațional al propriilor copii.

Participarea activă la actul învățării va duce la creșterea gradului de implicare și responsabilitate din partea părinților în adoptarea deciziilor, în recunoașterea și valorificarea informațiilor despre copii. Prin acțiuni practice concrete părinții vor înțelege importanța colaborării cu creșa, cu educatoarele și personalul de îngrijire, formându-și astfel deprinderea de a se interesa și a sprijini activitățile pe care copilul le desfășoară în creșă, se vor implica mai activ în derularea lor, îmbunătățindu-și astfel relația copil – părinte – creșă.

Familia și creșa, vor fi mai deschise practicării atitudinilor și comportamentelor democratice și vor colabora în scopul dezvoltării armonioase a copiilor de azi, adulții de mâine.

Pe viitor părinții vor veni chiar ei cu propuneri pentru derularea altor proiecte, acțiuni și activități în creșă cu sprijinul și participarea lor directă. Fiecare zi a copilului la creșă va fi deosebită și interesantă pentru părinte, contribuind astfel la formarea încrederii în sine a copilului dar și în familie, societate și creșă.

Cadrele didactice de la grupă vor avea o mai bună colaborare și înțelegere din partea părinților dar și copiilor, cunoscându-i mai bine atât pe copii cât și pe părinți. Se vor lega relații de prietenie între copii, părinți, familie și educatoare, care vor facilita și favoriza tot procesul instructiv educativ din creșă, dar și din mediul familial.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Data	TEMA și conținutul acțiunii	Mijloc de realizare	Participanți	Evaluare
Oct.	„Familia și creșa” - informarea părinților asupra necesității derulării acestui proiect; - stabilirea acțiunilor și a modului de desfășurare a acestora;	masă rotundă cu membrii familiei	Cadrele didactice Părinții Colaboratori	Inregistrare fotografii
Nov.	„Cine este copilul meu?” - prezentarea unei caracterizări a grupei „Scrisoarea copilului către părinții săi” - distribuirea de chestionare de cunoaștere a antepreșcolarilor	Relatări, expuneri	Cadrele didactice Părinții copiilor	Chestionar pentru părinți
Dec.	„Vine, vine, Moș Crăciun ! ” - confectionare de ornamente și amenajarea sălii de grupă - prezentarea unui program artistic de Crăciun	Workshop, program artistic	Cadrele didactice de la grupă Părinți, Bunici	Inregistrare audio și video, fotografii

Ian.	„Timpul in viața noastră? ” • relatări ale părinților cu privire la modul în care își petrec timpul alături de copii • vizionarea de materiale informative pe această temă	discuții libere, exemple de bună practică	Cadrele didactice Părinții copiilor	Inregistrare fotografii
Feb.	„Ce înseamna ADHD?” • prezentarea principalelor simptome ale hiperactivității • dezbateri	lectorat	Cadrele didactice Părinții Doctorul, asistenta	Inregistrare foto
Martie	„Ea este mama mea!” • confecționare de felicitări pentru mămici de către copii, ajutați de tăticii lor • prezentarea unui program artistic dedicat Zilei de 8 Martie	workshop	Cadrele didactice de la grupă Părinții copiilor	Inregistrare foto, expoziție
Apr.	„Iepurașul darnic” • importanța cunoașterii de către antepreșcolari a sărbătorilor importante din an de la cele mai fragede vârste • expoziție cu lucrări realizate de copii	masă rotundă	Cadrele didactice Părinții copiilor	Expoziție, fotografii
Mai	„Mănânc sănătos, cresc sănătos!” • dezbateri • vizionarea de materiale informative	discuții, exemple de bună practică	Cadrele didactice, Părinții, Asistentul medical	fotografii
Iunie	„Și părinții au fost copii, azi e ziua tuturor copiilor! ” • activitate practică asistată de părinți • expoziție cu lucrările copiilor	activitate demonstrativă	Cadrele didactice Părinții copiilor	Concluzii, impresii, album foto

BIBLIOGRAFIE

1. Bunesu, Gheorghe, *Democratizarea educației și educația părinților*, www.leducat.ro, 2002;
2. Stern, H.H., *Educația părinților în lume*, București, Editura Didactica și Pedagogica, 1972.
3. Vrăsmaș, Ecaterina Adina, *Consilierea și educația părinților*, București, Editura „Aramis”, 2002;

TRANSFORMAREA ȘCOLILOR

Prof. ed. timpurie: Boștină Bianca Alexandra

L.T. „Aurel Vlaicu”, Breaza- structură Grădinița P.N. „Albinuța”

Crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, reprezintă o provocare și un obiectiv fundamental în educație. În ultimii ani, educația a evoluat dintr-un proces în care rolul principal îl aveau profesorii, într-un sistem mult mai dinamic, în care învățarea este văzută ca un proces interactiv și colaborativ. Modelele educaționale contemporane încearcă să răspundă nevoilor diverse ale elevilor, promovând o educație care nu doar furnizează cunoștințe, dar și cultivă valori fundamentale precum respectul, solidaritatea, și acceptarea diferențelor.

Înainte de a explora modelele educaționale, este esențial să definim câteva dintre conceptele fundamentale. Respectul se referă la aprecierea și acceptarea diversității fiecărui individ, fie că este vorba despre diferențe de origine etnică, religie, abilitate sau stiluri de învățare. Inclusivitatea se concentrează pe integrarea tuturor elevilor într-un mediu de învățare care sprijină diversitatea, asigurându-se că toți elevii au acces egal la oportunități educaționale și se simt valorizați. Colaborarea presupune crearea unui spațiu în care elevii nu sunt doar receptori ai cunoștințelor, dar și participanți activi la procesul educațional, învățând să comunice și să lucreze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Dintre modelele educaționale care sprijină un mediu colaborativ, bazat pe respect și incluziune, amintim:

Modelul constructivist: Una dintre cele mai influente abordări educaționale care susțin învățarea colaborativă și incluzivă este modelul constructivist, promovat de cercetători precum Jean Piaget și Lev Vygotsky. Acesta pune accent pe învățarea activă, în care elevii construiesc cunoștințele prin interacțiuni cu ceilalți și cu mediul lor. În cadrul acestui model, profesorul joacă rolul de facilitator, nu de furnizor de informații, iar elevii sunt încurajați să participe activ la procesul de învățare prin discuții de grup, activități de rezolvare de probleme și proiecte colaborative.

Pentru a sprijini respectul și incluziunea, învățarea constructivistă presupune crearea unui mediu în care fiecare elev are vocea sa și în care ideile și perspectivele diverse sunt apreciate și

discutate. De exemplu, prin activitățile de grup, elevii învață să își respecte colegii, să comunice eficient și să aprecieze contribuțiile celorlalți, ceea ce contribuie la dezvoltarea unui climat pozitiv în clasă.

Modelul învățării bazate pe proiecte: Învățarea bazată pe proiecte (PBL) este un alt model educațional eficient pentru promovarea unui mediu de învățare colaborativ. PBL încurajează elevii să colaboreze la soluționarea unor probleme reale sau la crearea unor proiecte care au un impact semnificativ în comunitatea lor. În acest context, elevii sunt nevoiți să își folosească abilitățile de lucru în echipă, să își împărtășească ideile și să respecte opiniile celorlalți pentru a atinge obiectivele comune. Această metodă nu doar că sprijină învățarea activă, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități esențiale pentru succesul în viața profesională, cum ar fi rezolvarea de probleme, gândirea critică și colaborarea.

În ceea ce privește incluziunea, PBL permite integrarea elevilor cu diferite abilități și stiluri de învățare, oferind oportunități de a învăța prin diferite modalități – vizuale, auditive sau kinestezice. De asemenea, în proiectele de grup, toți elevii sunt încurajați să participe activ, iar diversitatea fiecărei echipe poate contribui la crearea unor soluții inovatoare.

Modelul educației sociale și emoționale: Educația socială și emoțională (SEL) este un alt model care sprijină crearea unui mediu bazat pe respect și incluziune. SEL se concentrează pe dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale elevilor, cum ar fi autocunoașterea, autoreglementarea, empatia și abilitățile de comunicare. Aceste abilități sunt esențiale pentru construirea unor relații sănătoase și respectuoase, atât între elevi, cât și între elevi și profesori.

Prin integrarea SEL în curriculum, se creează un mediu de învățare în care elevii sunt încurajați să își exprime emoțiile într-un mod constructiv și să aprecieze emoțiile și perspectivele celor din jur. Acest tip de educație ajută la prevenirea bullying-ului, promovează respectul reciproc și contribuie la formarea unor relații pozitive în cadrul comunității școlare.

Modele educaționale bazate pe tehnologie: Tehnologia poate juca un rol esențial în crearea unui mediu educațional colaborativ și incluziv. Instrumentele digitale, cum ar fi platformele de învățare online, aplicațiile de colaborare și jocurile educaționale, permit elevilor să lucreze împreună, să împărtășească resurse și să își dezvolte abilități de colaborare. De asemenea, tehnologia poate sprijini elevii cu dizabilități prin oferirea de soluții personalizate, precum software pentru citirea textelor sau aplicații pentru învățarea limbajului semnelor.

În plus, tehnologia facilitează accesul la resurse educaționale diverse și poate contribui la depășirea barierelor geografice, economice sau culturale, asigurând o educație mai echitabilă pentru toți elevii.

În concluzie, modelele educaționale care sprijină un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, sunt esențiale pentru dezvoltarea unei educații echitabile și eficiente. În acest sens, modelele precum cel constructivist, învățarea bazată pe proiecte, educația socială și emoțională și utilizarea tehnologiei contribuie la crearea unui spațiu în care elevii pot învăța împreună, respectându-se reciproc și acceptându-și diferențele. Într-o societate tot mai diversificată și interconectată, implementarea acestor modele în școli este crucială pentru pregătirea elevilor pentru provocările viitoare și pentru construirea unei lumi mai echitabile și mai unite.

Bibliografie

1. Piaget, J. (1970). *Teoria lui Piaget*. În P. Mussen (Coord.), *Manualul psihologiei copilului* (ediția a III-a). Wiley.
2. Vygotsky, L. S. (1978). *Mintea în societate: Dezvoltarea proceselor psihologice superioare*. Harvard University Press.
3. Thomas, J. W. (2000). *O revizuire a cercetărilor despre învățarea bazată pe proiecte*. Fundația Autodesk.
4. Zins, J. E., Elias, M. J., & Greenberg, M. T. (2007). *Construirea succesului academic pe învățarea socială și emoțională: Ce spune cercetarea?* Teachers College Press.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Brânzea Georgiana, GPN Glodeanu Sărat Buzău, 2025

În calitate de profesor sau educator, este important să ne asumăm responsabilitatea de a crea un mediu de învățare pozitiv și sigur pentru elevii noștri. Să respectăm diversitatea culturală și nevoile individuale ale elevilor. Aceste lucruri pot fi realizate prin furnizarea de instrucțiuni clare și concise, oferind feedback constructiv și încurajând dialogul și colaborarea între elevi.

În ceea ce privește o situație specifică de învățare, am putea utiliza tehnici de învățare cooperative, cum ar fi discuțiile în perechi sau grupuri mici, pentru a încuraja elevii să vorbească și să asculte activ într-un mediu mai puțin intimidant decât o dezbatere între întreaga clasă. În timpul discuției, elevii trebuie să asculte și să ia în considerare opiniile și ideile colegilor lor și să încerce să ajungă la o concluzie comună sau să găsească o soluție la problema discutată.

Pentru a facilita crearea unui mediu propice pentru învățare, începem prin a stabili așteptările pentru comportamentul dorit la începutul exercițiului. Acestea includ ascultarea atentă a celorlalți, participarea activă și constructivă la discuție și respectul pentru punctele de vedere ale colegilor de grup. În timpul exercițiului, monitorizăm comportamentul elevilor și îi încurajăm să își respecte colegii de grup și să se concentreze asupra subiectului discutat. Dacă apar probleme sau conflicte, îi încurajăm pe elevi să găsească împreună o soluție și să se străduiască să colaboreze în mod constructiv. La finalul exercițiului, revizuim comportamentul elevilor și discutăm împreună despre ce s-a făcut bine și cum se poate îmbunătăți pentru viitoarele exerciții. Această evaluare oferă o oportunitate pentru elevi să reflecteze asupra comportamentului lor și să identifice moduri în care își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare și colaborare. De asemenea, am putea utiliza jocurile de rol sau alte activități interactive pentru a le permite elevilor să își exerseze abilitățile de comunicare într-un mod distractiv și interactiv. În timpul acestor activități, vom monitoriza și oferi feedback individual pentru fiecare elev în parte, pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile de comunicare și pentru a îi încuraja să se simtă confortabil în a-și exprima ideile și opiniile.

Un alt exemplu de activitate care poate crea un mediu propice pentru învățare este implicarea elevilor în proiecte. Elevii pot fi invitați să lucreze în echipă la un proiect de cercetare, de construcție sau de creație. Această situație de învățare îi poate ajuta pe elevi să își dezvolte abilitățile de cercetare, creativitate, colaborare și comunicare. În cadrul proiectelor, elevii pot fi încurajați să împărtășească idei, să colaboreze și să învețe unii de la alții. De asemenea, feedback-ul constant oferit de către profesor și de către colegii de echipă poate ajuta elevii să se dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile.

Simulările reprezintă și ele o modalitate eficientă de a crea un mediu propice pentru învățare. Elevii pot fi implicați în simulări care să le permită să își exerseze abilitățile și cunoștințele într-un mediu controlat și sigur. Aceste situații de învățare pot ajuta la dezvoltarea abilităților de analiză, de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor. Prin simulări, elevii pot fi expuși la situații reale sau imaginate, iar apoi pot reflecta asupra experienței lor și pot învăța din rezultatele obținute.

Excursiile reprezintă o altă modalitate prin care putem crea un mediu propice pentru învățare. Excursiile la muzeu, la laboratoare sau în natură pot fi utilizate pentru a face învățarea mai realistă și mai tangibilă. Această situație de învățare poate ajuta la dezvoltarea abilităților de observare, de înțelegere și de apreciere a lumii din jur. În timpul excursiilor, elevii pot avea ocazia să exploreze, să descopere și să învețe prin experiență directă, ceea ce poate încuraja un mediu de învățare activ și captivant.

Prin crearea unui mediu propice pentru învățare și prin facilitarea unui exercițiu interactiv de discuție și colaborare, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilitățile de comunicare, colaborare și ascultare activă, comportamente care sunt esențiale pentru succesul în școală și în viață.

În concluzie, facilitarea unui mediu propice pentru învățare este esențială pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile și comportamentele dorite. Ca educator, este important să ne concentrăm pe comunicarea clară, feedback-ul constructiv și colaborarea între elevi, pentru a ajuta fiecare elev să se simtă confortabil în învățare și să își atingă potențialul maxim.

Bibliografie: 1. Gheorghiu, F. (2005), Modalități de intervenție personalizată în cadrul învățământului integrat, Presa Universitară Clujeană. 2.UNESCO (2009). Politica de educație incluzivă. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași 4.Florian, L. (2008). Special educational needs and inclusive education: Principles and practices. Open University Press. 5.Loreman, T., Deppeler, J., & Harvey, D. (Eds.). (2005). Inclusive education: A practical guide to supporting diversity in the classroom. Routledge. 6.Farrell, P., & Ainscow, M. (Eds.). (2002). Making special education inclusive: From research to practice. Psychology Press.

SOLUȚII INOVATIVE PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA RELAȚIILOR ȘI COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE.

POP LOREDANA, Școala Gimnazială “Dr. Victor Babeș”, Baia Mare

Relația și interdependența dintre familie-școală-comunitate subliniază rolul familiilor și comunităților în educația copiilor și este orientat spre atingerea standardelor naționale în programe de pregătire a cadrelor didactice . Conținutul lor reflectă curente de cercetare și cele mai bune practici în domeniul educației . Pentru aceasta este necesară o înțelegere a familiilor contemporane, precum și abilitățile necesare pentru a construi relații cu familiile și comunitatea . E necesară o stimulare a implicării familiei în educația copiilor pentru o mai bună și eficientă educație. Trebuie găsite idei și strategii specifice pentru creșterea implicării familiei în comunitate și școală care să încurajeze învățarea și a reduce abandonul școlar. Elevul poate depăși anumite probleme contemporane cu care se confruntă familiile fiind ajutat de școală și invers, iar în ce constă comunitatea poate să își aducă și ea aportul în îmbunătățirea și susținerea educației. Se va pune accentul pe aptitudini reale necesare viitorului adult cerute de societate și pe construirea unor relații și parteneriate solide în cadrul comunității. (Donna Lee Couchenour, Kent Chrisman, *Families, Schools, and Communities Together for Young Children*, p.X) Bătălia în noul mileniu va fi cea de a crea o decență socială și de a stimula partea emoțională, prin crearea unor relații psihologice ce permite fiecăruia de a avea grijă unul de celălalt. Educația presupune crearea unor strategii optime de învățare și dezvoltare ce implică părinți, copii, școală și comunitate, ce sunt în permanentă corelare cu stadiile de dezvoltare. Pornind de la dezvoltarea biologică, contextuală și sistemele teoretice ale familiei în educația timpurie se regăsesc cinci puncte de reper care definesc rolul familiei în conturarea unui sistem înalt de educație:

Dintotdeauna copilul a fost influențat mai întâi de familie, care i-a oferit tot ce avea nevoie să crească, apoi interacțiunile sociale, economice și culturale și-au pus amprenta asupra sa șlefuiindu-l prin experiențe, nu au fost suficiente, iar cel mai mare impact asupra lui a fost și va fi contactul cu școala care îl vor pregăti pentru integrarea lui în societate. Până la urmă e nevoie de contribuția și aportul fiecăruia de a fi de folos unei comunități, iar pentru asta el are nevoie de cunoștințe, deprinderi și informații care să-l ghideze spre ceea ce vrea să facă sau să devină. Familiile sunt primii profesori sau educatori. Copilul când intră în școală deja are experiențe din familie și din mica comunitate. Pornind de aici cadrele

didactice trebuie să adopte o filozofie a familiei pentru ca educația să poată continua de unde a rămas. E necesară această continuitate pentru a nu crea întreruperi sau salturi foarte mari. (p.169)

Familia, școala și comunitatea funcționează independent în rezolvarea de probleme, dar au nevoie de a dezvolta o relație sau un parteneriat între ele pentru o mai bună eficiență a rezolvării acestor probleme și de a crea un viitor mai prosper și eficient al educației. Astfel creându-se legături strânse de care copilul va beneficia și după terminarea școlii. (Olivia N. Saracho, Bernard Spodek, *Contemporary Perspectives on Families, Communities, and Schools for Young ...*, p. XI) Familiile contribuie la învățarea din școală prin angajarea lor în activitățile copiilor, dar și prin crearea unor rutine de învățare, de rezolvare a temelor și punctualitate. Ele vor asigura un mediu de învățare necesar copiilor și vor fi în permanentă colaborare cu cei care se ocupă de educația copiilor lor, adică profesorii din școală. Se poate vorbi de o cultură a școlii care cultivă și asigură încredere, cooperare, intimitate și responsabilitate.

Astfel se organizează activități diversificate cu părinții și elevii în cadrul unui parteneriat școală-familie. Părinții devin părțile cele mai importante din acest context în care învață de la ceilalți părinți, preiau ceva util și împărtășesc experiențe. La acest parteneriat participă părți din comunitate. Spre exemplu în imaginea alăturată în care au participat voluntari ai unui ONG din oraș pentru a susține o cauză pe teme de ecologie, Ora Pământului. Părinții devin îndrumători și voluntari în sprijinul unei educații non-formale. În acest proiect fiecare părinte are șansa să ofere o lecție demonstrativă a unui experiment ce îl realizează împreună cu clasa. Copiii sunt încântați iar relațiile dintre ei devin foarte strânse. Rămân

momente de neuitat în care părintele alături de copii crează amintiri.

O altă apropiere de familie sunt ședințele cu părinții care devin adevărate momente de apropiere părinte-copil. Părinții sunt invitați la ceai și la jocuri de dezvoltare personală. Cadrele didactice s-au folosit dintotdeauna de această relație familie-școală-comunitate ca o uneltă productivă de a oferi asistență și

beneficii de dezvoltare copiilor. Susținerea dezvoltării comunității din care fac parte familiile afectează în mod direct copiii, iar aceștia au învățat să se implice în așa zisa mișcare de caritate a școlilor pentru bună dezvoltare și susținere a procesului de învățare. E de fapt o susținere reciprocă din care amândouă părți câștigă, susținându-se și aducând sprijin fiecare.(p.9) Școlile pot promova adaptarea socială și tot acestea două subliniază, de asemenea , importanța prevenirii problemelor de comportament . Nu e suficientă doar influența din partea familiei și a școlii asupra adaptării sociale a copiilor mici, și de aceea o comunitate mai mare își poate și ea să-și pună amprenta. Rolul părinților când sunt la muncă este înlocuit de educatori și profesori care să-i îndrume spre o educație mai bună și spre cele necesare unui comportament adecvat.(Olivia N. Saracho, Bernard Spodek, *Contemporary Perspectives on Social Learning in Early Childhood Education*, p.123)

Acest model de parteneriat între comunitate-școală-familie este interdisciplinar. Persoanele sistemului de învățământ din domenii de dezvoltare, din psihologie, educație, leadership educațional, politici educaționale, sociologie și asistență socială sunt implicate în cercetarea unei înțelegeri de a dezvolta modul de asigurare a unei mai bune educații din partea școlilor printr-o interacțiune cu elevii, familiile și comunitățile. Tot ei caută îmbogățirea mediului educațional și lărgirea oportunităților pentru elevi, profesori, familii și membrii ai comunităților. (Lee Shumow, *Promising Practices for Family and Community Involvement During High School*, p.3). Se urmărește dezvoltarea și succesul școlar și găsirea unor strategii promițătoare și eficiente care să implice toate părțile în educația copiilor.

Totodată, perspectivă contemporană aduce în prim-plan o alternativă pentru sistemele școlare publice și anume susținerea de către organizațiile sau comunitățile non-profit. Astfel luăm contact cu programe de perinatologie și cu părinți din cadrul Centrului sau Asociației de părinți. Se organizează în cadrul școlilor și grădinițelor cursuri de pregătire pentru părinți și parteneriate ce vin în sprijinul acestora. Astfel asistenții și cadrele specializate oferă ore de îngrijire perinatală de sănătate , ore de cum să fii părinte și de planificare a programului familial. (Marvin J. Fine, *The Second Handbook on Parent Education: Contemporary Perspectives, Volume 2*, p.179)

Dacă până în generațiile anterioare fiecare a funcționat separat, familia, școala și comunitatea, chiar fiind și studiate izolat promovând un individualism personal, acum s-au îmbinat construind o relație solidă prin care să conducă la o mișcare colectivă în vederea împărțirii aceluiaș scop, și astfel depășind individualismul trecut.

Bibliografie

1. Couchenour, Donna Lee, Kent Chrisman, *Families, Schools, and Communities Together for Young Children*, Thomson Delmar Learning, USA, 2008
2. Fine, Marvin J., *The Second Handbook on Parent Education: Contemporary Perspectives, Volume 2*, Editura Gulf Professional, 1989.
3. Saracho, Olivia N., Bernard Spodek, *Contemporary Perspectives on Families, Communities, and Schools for Young ...*, Age Publishing Inc., USA, 2005
4. Shumow, Lee, *Promising Practices for Family and Community Involvement During High School*, Editura IAP, 2009.
5. Saracho, Olivia N., Bernard Spodek, *Contemporary Perspectives on Social Learning in Early Childhood Education*, Editura IAP, 2007.

VALORIFICAREA PARTENERIATULUI FAMILIE - GRĂDINIȚĂ - ONG-URI ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE A COPILULUI

Prof. dr. pentru educ. timpurie Brotac Daniela

Grădinița Nr. 268

Cercetarea pedagogică în domeniul educației reprezintă o componentă în identificarea unor soluții ale procesului instructiv – educativ din instituțiile de învățământ și converg spre optimizarea acestui proces, spre perfecționarea strategiilor didactice de abordare a copilului.

Lucrarea de cercetare se referă la educația timpurie a copilului în vârstă de până la 5/6 ani, în contextul promovării parteneriatului familie – grădiniță – comunitate.

Scopul cercetării se referă la investigațiile comportamentale și sociale ale părinților și copiilor, propunând soluții de depășire a situațiilor critice ale copiilor proveniți din medii defavorizate din punct de vedere social, educațional și comportamental.

Subiecții sunt identificați din zona Zăbrăuți - Tunsu Petre – Ferentari (București) – zonă vulnerabilă pentru copiii care beneficiază de asistență socială, educațională și de protecție asigurată de Fundația Căminul Phillip.

Metodologia cercetării empirice, calitative și cantitative se referă la investigații concrete în teren, în cele 17 familii în care trăiesc 23 copii integrați în activitatea fundației, beneficiind de sprijin global și individual necesar ameliorării situațiilor critice.

Analiza metodologică a obiectului de studiu ne-a sprijinit în clarificarea înțelesului conceptelor utilizate în cercetarea întreprinsă, a metodelor și tehnicilor de cercetare, a rigurozității în formularea și aplicarea chestionarelor care sunt folosite în utilizarea scalelor de măsurare și apreciere, în sistematizarea și prelucrarea datelor culese din teren (coeficienți statistici, serii, date, teste aplicate).

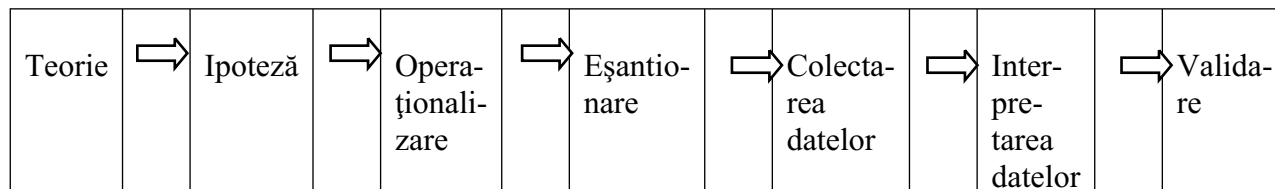
Rezultatele investigațiilor și interpretarea faptelor cercetării ne-a oferit posibilitatea analizei proiectării învățământului preșcolar, al educației timpurii a copilului, în contextul inițierii și contribuției parteneriatului educațional copil – familie – grădiniță – ONG-uri (ca organizații ale societății civile).

Etapela cercetării și motivației alegerii proiectului se referă la faptul că, statisticele arată că 28% din copiii aflați în această zonă înregistrează, pe parcurs, abandon școlar.

Ipotezele de lucru au reprezentat o reflectare într-o formă specifică a realității obiective „fiind un enunț cu caracter de probabilitate despre esența, intercondiționarea și cauzalitatea faptelor (S. Chelcea, pag. 105, 2007).

Colectarea, interpretarea și validarea datelor s-au realizat prin aplicarea metodelor cantitative și calitative, prin observarea din timp a fenomenului cuprins în studiu, prin aplicarea chestionarelor, a studiilor de caz și a observării.

În cadrul cercetării calitative, am accentuat cercetarea exploratorie, de descoperire a relațiilor dintre variabile, de testare a ipotezelor (Spianatos, apud S. Chelcea, pag. 177. Modelul linear al cercetării a fost acesta:

În verificarea ipotezelor de lucru și a variabilelor s-au folosit instrumente de cercetare ca: observarea fenomenului, chestionare aplicate părinților, cadrelor didactice și responsabililor ONG-urilor, precum și interviuri adresate părinților copiilor integrați în fundație.

În aplicarea acestor instrumente de investigare și cercetare s-au avut în vedere următoarele:

- Motivația subiecților; conjunctura subiectivă referitoare la temă;
- Relația părinților cu instituțiile de educație preșcolară și cu fundația;
- Nivelul de competență al factorilor implicați;
- Vechimea în activitatea desfășurată de instituțiile partenariale.

Stabilirea temei de cercetare se bazează pe implicarea personală, în calitate de voluntar al fundației, pe existența parteneriatului educațional și pe unele demersuri și rezultate pozitive în domeniul educației timpurii a copiilor integrați în învățământul preșcolar (grădiniță) și în fundație.

Obiectivele cercetării:

Investigarea cauzelor și dificultăților integrării și menținerii în sistemul educațional ale copiilor proveniți din medii sociale și educaționale vulnerabile.

Investigarea gradului de implicare a părinților, cadrelor didactice și a ONG-urilor în educația copiilor aflați în dificultate.

Proiectarea activităților de educație parentală.

Elaborarea ghidului de bune practici, de formare a competențelor centrate pe părinți, voluntari, cadre didactice și pe unii membrii ai ONG-urilor de profil educațional.

Construirea variabilelor și în interpretarea rezultatelor s-au avut în vedere: vârsta subiecților (adulți, copii); nivelul de pregătire prin studii; starea socială, economică a părinților; situația constituirii familiei (completă, monoparentală, concubinaj); voluntari, cadre didactice și responsabili ONG-uri.

Participanți:

Numărul acestora s-a stabilit în funcție de situația copiilor de vârstă timpurie aflați în zonă și de consecințele existenței sărăciei și lipsei de educație.

Astfel s-au stabilit, pentru eșantionarea subiecților, următoarele criterii:

- Numărul subiecților să fie corespunzător elaborării obiective a rezultatelor cercetării
- Calitatea răspunsurilor (inclusiv experiența în domeniu)
- Acceptul deliberat necesar participării la studiu
- Numărul instituțiilor în care se efectuează studiul și profilul acestora.

Eșantionarea se prezintă astfel:

- 17 familii;
- 23 copii în vârstă de 3 – 6/7 ani, aparținători ai acestor familii;
- 10 cadre didactice din învățământul preșcolar și școlar;
- 10 voluntari;
- 6 responsabili și membrii ONG-uri, reprezentanți ai societății civile,
- 3 responsabili ai comunității locale.

Instrumente utilizate în cercetare:

Observația – vizite, convorbiri, studierea situației reale din cele 17 familii și completarea fișelor de asistență socială a copiilor integrați în fundație și în grădiniță.

Chestionare aplicate subiecților – părinți, cadre didactice, voluntari, responsabili ai unor ONG-uri

Interviuri acordate responsabililor ONG-urilor și ai comunităților locale

Focus –grup cu participanți părinți (pentru formarea/dezvoltarea competențelor parentale).

Rezultatele cercetării:

Rezultatele aplicării chestionarelor, interviurilor, focus – grupului și al observațiilor se bazează pe analiza și prelucrarea datelor, precum și pe considerații personale.

Programul de prelucrare statistică SPSS a constituit un element important în interpretarea datelor.

Celelalte date au fost interpretate folosind metoda calitativă a conținutului.

Ca rezultate pozitive menționăm:

- Toți copiii aflați în familiile care au făcut parte din cercetare au fost integrați în sistemul educațional al grădiniței, beneficiind de sprijin în dezvoltarea globală și individuală, de ajutor financiar și material acordat de fundație (acoperirea contribuției părinților, nutriție (hrană), asistență socială și protecție din partea fundației;
- Părinții copiilor au beneficiat de cursuri de formare a competențelor parentale, mai ales în schimbarea atitudinii față de copii și în dezvoltarea interesului față de integrarea în școală a copiilor și în menținerea lor la cursuri;
- Acordarea (de către comunitate) de ajutoare sociale familiilor sărace (alimente, îmbrăcăminte, obiecte de uz igienico-sanitar, înscrierea la medicul de familie, sprijin în integrarea în muncă a unor părinți șomeri);
- Extinderea preocupărilor fundației de continuare a sprijinului acordat copiilor cuprinși în cercetare, care au devenit pe parcurs, școlari;
- Condiționarea copiilor necesară acordării asistenței sociale și educaționale de către fundație a fost aceea de a frecventa permanent școala;
- Cadrele didactice din grădiniță și din școală au continuat preocupările de a acorda sprijin individual pentru educarea copiilor și a părinților, pentru dezvoltarea interesului și a atitudinii pozitive față de copil;
- Părerile familiei – instituției de educație – ONG și comunitatea locală este un deziderat pentru toate aceste instituții care se ocupă de dezvoltarea copilului, de integrarea cu șanse egale în școală și în viața socială.

Bibliografie:

1. Chelcea, S. (2007). *Metodologia cercetării științifice* București: Editura Economica.
 2. Iucu R, Manolescu M. (2001). *Pedagogie*. Editura Fundației D. Bolintineanu.
 3. Jinga I, Istrate A. (2001). *Manual de pedagogie*. Editura All.
- Manolescu, M. (2010). *Teoria și metodologia evaluării* București: Editura Universitară

STRATEGII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A RELAȚIEI ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE

Prof. Înv. Primar: Bucșa Ana-Maria

Școala Gimnazială “Avram Iancu” Bistrița, Județul: Bistrița-Nasaud

Idealul educațional constă în formarea și dezvoltarea integrală a personalității din perspectiva exigențelor culturale, axiologice, social-economice, științifice și politice ale societății democratice pentru asumarea unui ansamblu de valori necesare propriei dezvoltări, realizării personale și integrării sociale și profesionale într-o societate a cunoașterii, în contextul valorilor europene și general-umane.

Realizarea acestui ideal nu poate fi concepută fără o legătură strânsă între cei trei piloni, care stau la baza educației permanente, de calitate. Acești piloni sunt: școala, familia, comunitatea - trei surse principale pentru dezvoltarea și educarea personalității umane.

De modul în care școala interrelaționează cu familia și comunitatea depinde formarea personalității și instruirea copilului. Relațiile bune dintre școală, familie și comunitate sunt în avantajul dezvoltării copilului la diferite vârste.

Familia are un rol decisiv în maturizarea psihosocială a copilului, în conturarea concepției lui despre lume și despre sine. Influența exercitată de către părinți asupra copilului este benefică, dacă aceștia sunt competenți privind educația, dacă îl îndrumă cu tact și cu înțelepciune, dacă îl respectă și-i stimulează creativitatea, responsabilitatea și libertatea.

Școala continuă, diversifică și aprofundează educația copilului, organizează procesul educațional, centrat pe formarea integrală a personalității acestuia. Calitatea acțiunilor și a influențelor familiei și ale școlii poate fi obținută numai printr-o comunicare și colaborare eficientă între actorii implicați în educația copilului. Relațiile bazate pe înțelegere, susținere, respect, dragoste creează temeiul comunicării și colaborării eficiente a familiei cu școala și cu comunitatea.

Este cunoscut faptul că din ce în ce mai mulți părinți plasează problemele legate de buna educație a copiilor printre cele mai importante preocupări ale lor. Printre ei sunt părinți care țin o

strânsă și permanentă legătură cu școala. Ei se străduiesc, îndrumați de cadrele didactice, să creeze în mediul familial o ambianță prielnică unei dezvoltări sănătoase a copilului. În felul acesta, influența favorabilă exercitată de școală asupra elevului continuă și acasă. Școala oferă acestor părinți prin intermediul diriginților, psihologului, administrației, sfaturi prețioase privitor la modul în care trebuie să rezolve probleme educative specifice vârstei.

Cu părere de rău, există și alt tip de părinți, care consideră că nu în toate cazurile este necesară menținerea unei legături permanente cu școala. Ajutorul calificat al cadrelor didactice este de neînlocuit, fiindcă ei sunt acei a căror profesie este tocmai de educator. De aceea menirea școlii este de a găsi cât mai multe și eficiente forme de colaborare, de atragere a părinților într-un dialog eficace spre formarea unui cetățean activ.

Nu mai puțin importantă este și colaborarea cu comunitatea și anume:

- Alte instituții care oferă servicii educaționale;
- ONG-uri;
- Administrația Publică Locală;
- Organele de drept;
- Agenți economici;
- Mass media; etc.

În acest context comunitatea reprezintă cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare a elevului.

Pentru o relație optimă a diriginților cu părinții este nevoie de a îmbina variate forme și metode de colaborare a școlii cu familia și comunitatea. Unele dintre acestea sunt:

- portofoliul pentru fiecare colectiv de părinți, care include teme speciale destinate educației copilului și prevenirii eșecului școlar;
- caietul cu notițe pentru fiecare elev privind organizarea orelor de lectură în familie;
- ședințele tradiționale cu părinții, dar și practicarea altor forme de lucru cu aceștia: ateliere, mese rotunde, lectorate pentru părinți;
- implicarea părinților în activități cognitive și educative în cadrul demersurilor didactice, la amenajarea sălilor de clasă, confecționarea materialului didactic, organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare, realizarea discuțiilor cu un caracter pedagogic, luarea deciziilor referitor la organizarea procesului educațional în instituție, procurarea literaturii pentru copii etc.

Aceste activități de colaborare au nenumărate avantaje:

- Clarifică diverse probleme educative;
- Oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității elevului;
- Sporesc conștientizarea din partea tuturor actorilor implicați în educație.

Există o serie de strategii pedagogice de îmbunătățire a relației școală-familie-comunitate și de valorificare a calității educației în formarea personalității integrale a elevului, și anume:

- strategia familiarizării părinților /familiei cu finalitățile /standardele de eficiență a învățării și curriculumul școlar;
- strategia implicării părinților în activitățile școlare ce urmăresc scopul formării competențelor de autoeducație la elevi;
- strategia axată pe educația părinților în scopul formării și dezvoltării competențelor educative parentale și a centrării pe autoeducație;
- strategia implicării actorilor comunitari în participarea sistematică la acțiunile educative în scopul integrării optime a educatului în societate.

Cu toate acestea se întâlnesc o serie de reproșuri care li se fac părinților privind colaborarea cu școala:

- Apatia (nu vin la reuniuni anunțate);
- Lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor);
- Timiditate (lipsa de încredere în sine);
- Participare cu ingerințe (critică cu impertinență școlară);
- Preocupări excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului);
- Rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului);
- Contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale,de criză în comportamentul copilului);
- Conservatorism (reacții negative la idei noi);

Nu lipsesc nici reproșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor. Acestea sunt similare cu cele pentru părinți dar nu identice:

- Dificultăți de a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca pe parteneri în educația copilului,decizând autoritar la reuniunile cu părinții);

- Definirea imprecisă a rolului de profesor;
- Lipsa pregătirii privind relația școală-familie.

În concluzie, numai printr-o colaborare strânsă, susținută, familia, școala și comunitatea pot pune în aplicare procesul de educare a copilului. Pentru a construi un mediu prietenos copilului și pentru a fi calitativă, interesantă, școala are nevoie de sprijinul conștient și partenerial al părinților și actorilor comunitari. Pe tot parcursul perioadei școlare este necesar să existe un acord conform căruia părinții să colaboreze cu instituția de învățământ frecventată de copiii lor și cu instituțiile educative din întreaga comunitate.

Bibliografie:

1. Băran- Pescaru, A., „Parteneriat în educație”, Editura Aramis Print, București, 2004.
2. Dolean, I., Dacian, D.- „Meseria de părinte”, Editura Aramis, București, 2002.
3. Popescu, M., „Implicarea comunității în procesul de educație”, Corint, București, 2000.
4. Vasile Gh. Cojocaru, ”Calitatea în educație”, Chișinău, 2007
5. Vărășmaș, E. - „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2001
6. Vărășmaș, E., A., „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2002.

Metode inovative de învățare

Prof. Bucur Mihaela Ana

Școala Gimnazială Dumbrăvița, Timiș

Metodele inovative de învățare pot transforma procesul educațional, făcându-l mai interactiv și mai captivant, și stimulând colaborarea activă între profesori și elevi. Aceste metode pot fi aplicate în diverse domenii de învățământ și pot facilita dezvoltarea unor abilități cheie, cum ar fi gândirea critică, creativitatea și colaborarea. Iată câteva exemple de metode inovative care pot stimula această colaborare activă:

1. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)

Descriere: Elevii lucrează împreună la un proiect pe termen lung, care implică cercetare, rezolvare de probleme și aplicarea cunoștințelor din mai multe domenii. Acesta poate fi un proiect interdisciplinar care le permite elevilor să își exprime creativitatea și să își aplice abilitățile în contexte reale.

Cum stimulează colaborarea: Colaborarea între elevi este esențială pentru a finaliza un proiect, iar profesorii acționează ca mentori, ghidând procesul de învățare și oferind feedback continuu.

Exemplu: Într-o lecție despre sustenabilitate, elevii pot crea un proiect în care propun soluții pentru reducerea deșeurilor într-o comunitate locală.

2. Învățarea prin gamificare

Descriere: Învățarea este transformată într-un joc, în care elevii participă la activități interactive care presupun competiție, recompense și obiective de învățare. Platformele educaționale gamificate sunt utilizate pentru a crește motivația și implicarea elevilor.

Cum stimulează colaborarea: Elevii lucrează în echipe pentru a rezolva probleme și a atinge obiective, dezvoltând abilități de lucru în grup. Profesorii pot crea scenarii de joc care să implice competiții amicale și colaborare între elevi.

Exemplu: Într-o lecție de matematică, elevii pot participa la o "misiune" în care trebuie să rezolve împreună diverse probleme pentru a "înfrunta" un antagonist fictiv.

3. Învățarea prin colaborare (Collaborative Learning)

Descriere: Elevii sunt împărțiți în grupuri mici și lucrează împreună pentru a atinge un obiectiv de învățare comun. Fiecare elev aduce cunoștințele și perspectivele proprii, iar învățarea se bazează pe dialog și schimb de idei.

Cum stimulează colaborarea: Elevii învață unii de la alții, iar profesorul facilitează discuțiile și activitățile, creând un mediu de învățare bazat pe colaborare. Rolul profesorului este de a ghida procesul și de a asigura echilibrul între participarea elevilor.

Exemplu: Într-o lecție despre istorie, elevii pot crea o linie a timpului colaborativă, fiecare adăugând informații despre un anumit eveniment sau perioadă.

4. Învățarea bazată pe probleme (Problem-Based Learning - PBL)

Descriere: Elevii sunt provocați să rezolve o problemă complexă și reală, care necesită cercetare și gândire critică. În acest proces, profesorul nu predă soluția, ci ghidează elevii să își formuleze propriile întrebări și soluții.

Cum stimulează colaborarea: Elevii lucrează împreună pentru a analiza și a rezolva problema, iar profesorul contribuie cu întrebări și îndrumări care stimulează gândirea creativă și colaborarea.

Exemplu: Într-o lecție de știință, elevii pot analiza un caz real de poluare și pot colabora pentru a propune soluții pentru reducerea impactului asupra mediului.

5. Învățarea prin tehnologie (Blended Learning / Flipped Classroom)

Descriere: Învățarea se combină între activitățile tradiționale în clasă și utilizarea tehnologiei. În modelul „flipped classroom” (clasa inversată), elevii studiază materialele teoretice acasă (prin videoclipuri, articole online etc.), iar timpul petrecut în clasă este folosit pentru activități interactive, dezbateri și aplicarea cunoștințelor.

Cum stimulează colaborarea: În clasă, elevii pot discuta și colabora pe teme din lecția online, aplicând ceea ce au învățat pentru a rezolva probleme în grupuri.

Exemplu: Într-o lecție de limba engleză, elevii pot viziona un videoclip despre gramatică acasă, iar în clasă să participe la discuții și jocuri de rol în grupuri.

6. Învățarea prin explorare (Inquiry-Based Learning)

Descriere: Elevii sunt încurajați să își formuleze propriile întrebări și să exploreze soluții prin cercetare și investigare. În acest model, învățarea este condusă de curiozitatea elevilor, iar profesorul servește drept facilitator al învățării.

Cum stimulează colaborarea: Elevii lucrează în echipe pentru a explora și răspunde întrebărilor, iar profesorul le oferă ghidaj în procesul de cercetare.

Exemplu: Într-o lecție de biologie, elevii pot explora cum influențează factorii de mediu creșterea plantelor, formulând ipoteze și colectând date în grupuri.

7. Învățarea prin storytelling (Storytelling)

Descriere: Folosirea poveștilor pentru a transmite informații și a stimula învățarea. Storytelling-ul poate fi utilizat pentru a crea contexte interesante care să le permită elevilor să învețe prin experiență și context.

Cum stimulează colaborarea: Elevii pot colabora pentru a crea propriile povești, folosind informațiile din lecție, sau pot discuta diferite perspective asupra unui subiect, aducând idei noi.

Exemplu: Într-o lecție de literatură, elevii pot lucra împreună pentru a scrie și prezenta o poveste bazată pe tema unei opere literare studiate.

8. Învățarea prin debateri și discuții (Debate-Based Learning)

Descriere: Elevii sunt împărțiți în echipe și trebuie să argumenteze pentru sau împotriva unei idei sau teorii, dezvoltându-și abilități de gândire critică și argumentare.

Cum stimulează colaborarea: Elevii lucrează în echipe pentru a pregăti argumentele și a discuta punctele de vedere ale fiecărei echipe. Profesorul ajută la structurarea dezbaterii și oferă feedback.

Exemplu: Într-o lecție de educație civică, elevii pot dezbate dacă anumite politici guvernamentale sunt benefice sau nu pentru societate.

9. Învățarea prin simulări și role-playing

Descriere: Elevii joacă roluri pentru a simula situații reale sau scenarii din viața de zi cu zi. Aceasta poate include jocuri de rol care implică scenarii profesionale sau sociale.

Cum stimulează colaborarea: Elevii colaborează pentru a crea și interpreta diferite scenarii, învățând despre comportamentele și interacțiunile dintr-un context dat.

Exemplu: Într-o lecție de științe sociale, elevii pot juca rolul unor reprezentanți guvernamentali care trebuie să negocieze un tratat internațional.

Aceste metode inovative nu doar că stimulează colaborarea între profesori și elevi, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități esențiale pentru succesul în viitor: gândire critică, comunicare eficientă, lucru în echipă și adaptabilitate.

MODELE EDUCAȚIONALE ÎN CREAREA MEDIULUI IDEAL DIN GRĂDINȚĂ

Prof. Bucureșteanu Eliza

Școala Gimnazială „Ștefan Bârsănescu” – GPN 13, Iași

În primii ani de viață, educația joacă un rol esențial în formarea unui copil, nu doar din punct de vedere cognitiv, dar și în dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și morale. La nivelul învățământului preșcolar, crearea unui mediu de învățare bazat pe respect, incluziune și colaborare este crucială pentru dezvoltarea unor comportamente care vor însoți copiii pe parcursul întregii lor vieți. Astfel, modelele educaționale care pun accent pe aceste valori devin fundamentale pentru o educație de calitate, încă de la cele mai fragede vârste.

Așa cum spun Shonkoff și Phillips, „copiii mici învață mai bine într-un mediu sigur, stabil și încurajator, în care relațiile pozitive sunt baza tuturor experiențelor de învățare” (Shonkoff, J.P., Phillips D.A., 2000, p.64), prin urmare jocul este fundamentul colaborării și respectului în educația timpurie.

În învățământul preșcolar, jocul reprezintă principalul mijloc de învățare. Prin jocuri colective, copiii învață nu doar despre lumea din jurul lor, dar și despre interacțiunea cu ceilalți. Aceste activități îi învață cum să coopereze, să împartă, să respecte rândul și regulile, și să accepte diferențele. Jocul în grup, fie că este vorba de jocuri de rol, construcții comune sau activități artistice, oferă prilejul ca micii învățăcei să experimenteze, să comunice și să colaboreze. Aceste momente ajută la dezvoltarea unor abilități sociale fundamentale, precum ascultarea activă și exprimarea respectuoasă a opiniei. Prin urmare, preșcolarii învață să fie asertivi, să știe să spună „nu”, să își spună părerea și să își ceară drepturile în mod respectuos.

În opinia lui Hirsh-Pasek și Golinkoff, jocul nu reprezintă altceva decât „munca copilului. Prin joc, copilul îmbină emoțiile, își construiește înțelegerea lumii și dezvoltă relații sociale esențiale” (Hirsh-Pasek, K., Golinkoff, R. M., 2003, p. 204). În mediul preșcolar, educația incluzivă presupune nu doar integrarea copiilor cu nevoi speciale, ci și crearea unui climat în care toți copiii sunt acceptați și încurajați să își exprime individualitatea. De la diferențele culturale la

diversele abilități și ritmuri de învățare, fiecare copil vine cu un bagaj unic, iar grădinița trebuie să fie un loc în care aceste diferențe sunt respectate și valorizate.

Prin cuvintele sale, Lani Florian subliniază că „incluziunea adevărată nu înseamnă doar acceptarea diferențelor, ci valorificarea lor în beneficiul tuturor copiilor” (Florian, 2008, p. 989). Prin urmare, fiecare copil trebuie să aibă de câștigat din diversitatea prezentă în grupul educațional.

Un alt model educațional important pentru învățământul preșcolar este cel inspirat de filosofia Reggio Emilia, care pune accent pe importanța mediului și a relațiilor interpersonale în educația timpurie. În acest model, copiii sunt considerați participanți activi în procesul educațional, iar educația se construiește prin proiecte colective, explorare și reflecție.

Edwards, Gandini și Forman sunt de părere că „fiecare copil vine în lume cu o mie de limbi – moduri prin care se poate exprima, învața și înțelege. Educația are datoria să le protejeze și să le cultive” (Edwards, C., Gandini, L., Forman, G., 1998, p. 11).

Un alt aspect esențial în crearea unui mediu educațional bazat pe respect și incluziune este colaborarea strânsă dintre educatori și părinți. În învățământul preșcolar, părinții sunt parteneri esențiali în procesul educativ. Implicarea lor activă contribuie nu doar la dezvoltarea unui sentiment de comunitate, dar și la formarea unei relații de împreună și încredere între școală și familie.

În educația timpurie, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Modelele educaționale care pun accent pe învățarea prin joc, educația incluzivă și învățarea prin colaborare sunt fundamentale pentru formarea unor copii empatici, care să aprecieze diversitatea și să înțeleagă importanța respectului reciproc.

Bibliografie:

- Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (1998). *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Approach*. Ablex Publishing Corporation;
- Florian, L. (2008). *Inclusion: Special or Inclusive Education: Future Trends*. *British Journal of Special Education*, 35(4). Blackwell Publishing;

- Hirsh-Pasek, K., & Golinkoff, R. M. (2003). *Einstein Never Used Flashcards: How Our Children Really Learn—and Why They Need to Play More and Memorize Less*. Rodale;
- Shonkoff, J. P. & Phillips, D. A. (2000). *From Neurons to Neighborhoods: The Science of Early Childhood Development*. National Academy Press.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ- FAMILIE-COMUNITATE, O PREOCUPARE ACTUALĂ

Prof. Bulzan Alina-Gabriela,
Școala Gimnazială „Martin Șuboni”, Jebel, jud. Timiș, Romania

Școala – familia - comunitatea reprezintă o triadă esențială în dezvoltarea armonioasă a elevilor, iar parteneriatul între acești factori a devenit o preocupare actuală importantă, așa cum reiese din diferite documente de politică educațională la nivel național și internațional, dar și din cercetările în domeniul educației.

În România, conform Legii educației naționale nr. 1/2011, părinții sunt considerați parteneri principali și beneficiari ai procesului de învățământ. Conform Articolului 80 toate deciziile majore din învățământul preuniversitar sunt luate prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților. Legea Educației Naționale dă dreptul părinților de a participa activ la conducerea unităților de învățământ, prin prezența în consiliul de administrație al școlii – a doi sau trei reprezentanți ai părinților, în funcție de mărimea școlii (Articolul 96). Mai mult, părinții sunt implicați în elaborarea ofertei educaționale a unității de învățământ, prin participarea la organizarea programelor Școală după școală și în stabilirea curriculumului la decizia școlii. Astfel, implicarea părinților în dezvoltarea și educația copiilor prin colaborarea cu școala este benefică, în primul rând pentru copii, dar are avantaje și pentru părinți, profesori și comunitate. Din păcate, în școlile de masă, dar mai ales în școlile din medii dezavantajate există unele bariere culturale, psihologice și sociale care blochează nu doar colaborarea dintre școală – familie - comunitate în interesul copiilor, dar de multe ori și o comunicare minimală între acești actori.

Prin urmare, permanenta îmbunătățire a relațiilor dintre acești actori principali în educație este o preocupare actuală menită să consolideze colaborarea dintre aceștia prin soluții inovative. Iată câteva dintre soluțiile ce contribuie la o mai bună colaborare între școală – familie-comunitate:

1. Crearea unui parteneriat activ între școală și familie

Crearea unui parteneriat activ între școală și familie este esențială pentru succesul educațional al elevilor. Acest parteneriat presupune o colaborare constantă, deschisă și bazată pe încredere între profesori, părinți și, desigur, elevi. Trei principii de bază sunt definitorii pentru un astfel de parteneriat. În primul rând, trebuie să existe o **comunicare deschisă și constantă** – ce poate fi asigurată prin folosirea unor canale variate (ședințe, email, platforme

online, grupuri WhatsApp) pentru a menține părinții informați și implicați. Un al doilea principiu se referă la **respect reciproc**, mai exact școala respectă valorile și cultura familiei, iar familia respectă autoritatea profesională a cadrelor didactice. Al treilea principiu se rezumă la **obiective comune**. Ambele părți partenere lucrează împreună pentru dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a copilului.

2. Organizarea de evenimente și activități comune

Activitățile propuse în parteneriate cu familia pot viza: intercunoașterea, socializarea cu ceilalți părinți, munca în echipă, exersarea unor tehnici de comunicare eficientă, prezentarea unor experiențe personale referitoare la educație, ateliere creative de lucru, planuri de acțiune pentru succesul copiilor lor, consilierea în alegerea carierei, campanii de voluntariat, etc. Evenimentele comune, precum serbările școlare, ședințele cu părinții și vizitele în comunitate, oferă oportunități pentru părinți și profesori de a interacționa și de a înțelege mai bine nevoile și așteptările fiecărei părți. De asemenea, acestea contribuie la consolidarea încrederii și la crearea unui mediu educațional pozitiv. Astfel de activități pot fi exemplificate prin:

- *Ziua ușilor deschise* – un eveniment în care membrii familiei au posibilitate să viziteze copiii în timpul orelor de clasă, să le observe comportamentul și observe atitudinea acestora față de activitatea de învățare, față de profesor, de ceilalți colegi.
- *„Serbările școlare”* sunt evenimente de o importanță deosebită în activitatea elevilor și în viața familiilor acestora – atât din punct de vedere afectiv, cât și cognitiv, oferind ocazia elevilor de a se manifesta într-o manieră personală și originală.
- *„Ședințele cu părinții”* – sunt întâlniri tematice organizate de către cadrele didactice, în care au loc exerciții de intercunoaștere, de autocunoaștere, de cunoaștere a copilului, se dezbate diverse probleme de interes general, studii de caz, se generează situații în care părinții trebuie să dea soluții.

3. Utilizarea tehnologiei pentru comunicare eficientă

Pentru a depăși provocări legate de diferențe sociale și culturale sau bariere de comunicare, este necesară implementarea unor strategii eficiente de colaborare între școală și familie. În primul rând, este esențială îmbunătățirea comunicării prin utilizarea unor canale moderne și accesibile, cum ar fi platformele online sau aplicațiile mobile. Acestea pot facilita schimbul rapid de informații și pot crea oportunități de dialog între părinți și profesori. În același timp, acestea permit o comunicare constantă și transparentă, esențială pentru construirea unui parteneriat solid în educație.

5. Formarea continuă a cadrelor didactice și părinților

Programele de formare pentru profesori și părinți, axate pe tehnici de comunicare eficientă și strategii educaționale, pot îmbunătăți colaborarea dintre școală și familie. Acestea contribuie la crearea unui mediu educațional coeziv și susținător. **Atelierele și cursurile comune pot fi o soluție în acest sens. De exemplu,** organizarea de ateliere practice la care participă împreună părinți și copii (ex: gătit sănătos, robotică, storytelling, reciclare creativă), uneori cu participarea specialiștilor locali ar avea ca **beneficii** învățare intergenerațională, relații mai apropiate, modele pozitive din comunitate.

6. Promovarea educației socioemoționale

Dezvoltarea competențelor socioemoționale ale elevilor, prin programe de mentorat și sesiuni de consiliere, sprijină formarea unei identități sociale sănătoase și promovează respectul față de diversitatea culturală și de opinii. Aceste inițiative contribuie la crearea unui mediu educațional pozitiv și incluziv. Starea de bine este unul din factorii esențiali prin care școala demonstrează sprijinirea elevilor să facă alegeri sănătoase de viață și să înțeleagă efectele acestora asupra sănătății și bunăstării lor. Provocarea majoră în promovarea stării de bine în școală este natura complexă și cu multe fațete a conceptului „stării de bine”. De aceea, este necesar a dezvolta o „cultură” a stării de bine în întreaga școală și implicarea activă a tuturor angajaților, a elevilor, părinților, inclusiv a comunității. Cadrele didactice și psihologii școlari vor contribui la promovarea culturii privind sănătatea, siguranța și protecția în școală prin: consiliere și sprijin emoțional, programare și implementarea de programe de prevenție, colaborare interdisciplinară, monitorizare și evaluare, consiliere pentru părinți.

În concluzie, parteneriatul școală-familie este mult mai mult decât un instrument de sprijin educațional; este un pilon al stării de bine al copilului, oferindu-i fundamentul necesar pentru o dezvoltare completă, sănătoasă și echilibrată. Colaborarea eficientă între cadre didactice și părinți reprezintă cheia pentru crearea unui mediu educațional favorabil, în care elevul poate să își atingă potențialul maxim și să se dezvolte în mod armonios. Parteneriatul dintre Școala și Comunitate reprezintă un pas important în crearea unui mediu educațional mai echitabil, integrator și orientat spre viitor. Prin implicarea activă a ambelor părți, elevii vor beneficia de oportunități care le vor stimula dezvoltarea intelectuală și personală, în timp ce comunitatea va consolida legăturile interne și va contribui activ la dezvoltarea educațională a noii generații.

Bibliografie:

1. Băran- Pescaru, A., „Parteneriat în educație”, Editura Aramis Print, București, 2004.
2. Dolean, I., Dacian, D.- „Meseria de părinte”, Editura Aramis, București, 2002.
3. Ionescu, M. „Educația în societatea modernă”, EDP, București, 2020.
4. Munteanu, A. „Comunicarea eficientă în educație”, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2021.
5. Neacșu, I. Formarea continuă a cadrelor didactice, Editura Polirom Iași, 2019.
6. Popescu, D. „Diversitatea culturală în educație”, Ed Universității de Vest, Timișoara, 2019.
7. Popescu, M., „Implicarea comunității în procesul de educație”, Corint, București, 2000.
8. Radu, E. „Psihologia copilului în context școlar”, Editura Trei, București, 2022.
9. Stan, L. „Parteneriatul școală-familie”, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2017
10. Vasile Gh. Cojocaru, ”Calitatea în educație”, Chișinău, 2007
11. Vasile, C. „Comunicarea în mediul educațional”, Ed. Pro Universitaria, București, 2018.
12. Vărășmaș, E. - „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2001
13. Ghid metodologic: Starea de bine în școală/UNICEF/ MEC
www.unicef.org/moldova/rapoarte/starea-de-bine-%C3%AEn-%C8%99coal%C4%83-ghid-metodologic

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Prof. Camalesa Ileana Daniela
Prof. Bumbel Mariana
Unitatea școlară: Liceul Tehnologic Dierna Orșova

Introducere

În contextul educației contemporane, accentul se pune tot mai mult pe formarea unor medii de învățare care să promoveze colaborarea, respectul reciproc și incluziunea. Diversitatea din cadrul claselor – fie că este vorba despre diferențe culturale, sociale, lingvistice sau de învățare – necesită abordări pedagogice care să sprijine dezvoltarea tuturor elevilor. Modelele educaționale moderne vin în sprijinul acestor cerințe, oferind cadre teoretice și practice pentru crearea unor medii de învățare echitabile și eficiente.

Învățarea colaborativă

Învățarea colaborativă este o strategie educațională care presupune ca elevii să lucreze împreună pentru a atinge obiective comune de învățare. Această abordare promovează dezvoltarea abilităților sociale, a gândirii critice și a responsabilității colective.

Modelele de învățare colaborativă, precum „învățarea în perechi”, „grupurile de discuție” sau „proiectele de echipă”, sunt eficiente în crearea unui mediu incluziv, deoarece valorizează contribuțiile fiecărui elev și sprijină diversitatea de perspective. În plus, prin cooperare, elevii învață să respecte opiniile celorlalți, să asculte activ și să găsească soluții împreună.

Profesorul are rolul de facilitator în acest proces, ghidând interacțiunile și promovând un climat de încredere și sprijin reciproc. Feedback-ul constructiv și reflecția sunt elemente esențiale ale învățării colaborative.

Modelul învățării prin cooperare (Cooperative Learning)

Acest model presupune organizarea elevilor în grupuri mici, eterogene, în care fiecare membru are un rol bine definit. Împreună, aceștia trebuie să rezolve sarcini comune, să se sprijine reciproc și să își asume responsabilitatea atât individuală, cât și de grup.

Avantajele acestui model includ:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare și de rezolvare a conflictelor;
- Învățarea activă prin schimb de idei;
- Crearea unui climat de respect prin valorizarea contribuției fiecărui membru;
- Reducerea competiției distructive și înlocuirea acesteia cu sprijin reciproc.

Un exemplu concret de aplicare este metoda **Jigsaw** (puzzle), în care fiecare elev studiază o parte din material, apoi explică colegilor ceea ce a învățat, devenind astfel „expert” pe o secțiune și

contribuind activ la învățarea celorlalți.

Modelul educației centrate pe elev (Learner-Centered Education)

Acest model pune elevul în centrul procesului educațional și pornește de la nevoile, interesele și ritmul propriu de învățare al fiecăruia. Respectul devine aici un principiu fundamental, întrucât fiecare copil este tratat ca o ființă unică, cu propriile sale experiențe, valori și potențial.

Elementele cheie ale acestui model:

- Dialog permanent între profesor și elev;
- Adaptarea metodelor de predare la stilul de învățare al fiecărui elev;
- Încurajarea autonomiei, gândirii critice și reflecției personale;
- Promovarea respectului față de diversitate și opinia celuilalt.

Un profesor care aplică acest model acționează ca un **facilitator**, nu ca o sursă absolută de informație. Elevii sunt încurajați să colaboreze, să își exprime liber ideile și să își asume învățarea.

Modelul educației incluzive

Educația incluzivă este un model care promovează accesul egal la educație pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor. Acest model presupune adaptarea curriculumului, a metodelor de predare și a climatului educațional pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor. Educația incluzivă se bazează pe principiile echității, respectului pentru diversitate și participării active a tuturor.

Într-un mediu educațional incluziv, profesorii colaborează pentru a identifica și a elimina barierele care pot împiedica învățarea. Se pune accent pe diferențierea instrucțională și pe utilizarea metodelor active de predare, care permit implicarea tuturor elevilor. De asemenea, se încurajează lucrul în echipă și dezvoltarea empatiei, contribuind la crearea unui climat bazat pe respect și cooperare.

Modelul pedagogiei critice

Pedagogia critică, teoretizată de Paulo Freire, pune accentul pe educația ca instrument de emancipare și transformare socială. Acest model încurajează elevii să devină conștienți de realitățile sociale și să participe activ la schimbarea lor. Respectul, incluziunea și dialogul sunt fundamentale în cadrul acestui model.

Prin abordarea critică, profesorii creează contexte de învățare în care elevii pot discuta liber, își pot exprima opiniile și pot analiza critic informațiile. Se promovează implicarea elevilor în problemele comunității și ale societății, contribuind astfel la dezvoltarea spiritului civic și a empatiei.

Această abordare sprijină incluziunea, deoarece oferă spațiu pentru voci marginalizate și pentru subiecte adesea ignorate în sistemele tradiționale de educație.

Modelul Reggio Emilia

Originar din Italia, modelul Reggio Emilia este aplicat mai ales în educația timpurie, dar principiile sale pot fi extinse și în etapele ulterioare ale educației. Acest model valorizează colaborarea, comunicarea și respectul față de ideile copiilor, încurajând exprimarea liberă și creativă a acestora.

Principii fundamentale:

- Copilul este văzut ca un co-constructor al propriei învățări;
- Profesorul este un partener de dialog și învățare, nu o autoritate absolută;
- Spațiul educațional este gândit ca „al treilea profesor” – un mediu care încurajează cooperarea;
- Familia și comunitatea sunt implicate activ în procesul educațional.

Reggio Emilia pune un accent special pe **respectul față de vocea copilului** și pe ideea că fiecare copil are „o sută de limbaje” prin care se poate exprima

Concluzie

Modelele educaționale moderne subliniază importanța creării unui mediu de învățare bazat pe colaborare, respect și incluziune. Fie că este vorba despre educația incluzivă, învățarea colaborativă, pedagogia critică sau modelul Reggio Emilia, toate aceste abordări contribuie la formarea unor generații mai tolerante, mai implicate și mai pregătite pentru a trăi într-o societate diversă.

Implementarea acestor modele presupune o schimbare de paradigmă – de la transmiterea pasivă a cunoștințelor la construirea activă a sensului în cadrul unor relații autentice și echitabile între toți actorii educaționali. Respectul și incluziunea nu mai sunt doar idealuri, ci principii de bază ale unei educații relevante și de calitate.

Bibliografie

1. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*.
2. Piaget, J. (1973). *To Understand is to Invent: The Future of Education*.
3. Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1998). *Cooperation in the Classroom*.
4. Thomas, J. W. (2000). *A Review of Research on Project-Based Learning*.

SOLUȚII INOVATIVE ÎN RELAȚIA ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE

Secretar BUȚU MIHAELA-LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "MARTIN ȘUBONI" JEBEL

Rezumat

Colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate este esențială pentru succesul educațional și dezvoltarea armonioasă a elevilor. Articolul investighează soluții inovative aplicate în diverse contexte educaționale, evidențiind impactul acestora asupra coeziunii sociale și performanței școlare. Sunt prezentate modele teoretice, analize empirice și studii de caz relevante care oferă o bază solidă pentru implementarea de bune practici în sistemul educațional românesc și internațional.

1. Introducere

Relația dintre școală, familie și comunitate formează un triunghi educațional fundamental. Cercetările contemporane arată că o cooperare strânsă între acești trei actori contribuie nu doar la performanțele academice, ci și la dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor (Epstein, 2011). În acest context, soluțiile inovative devin esențiale pentru depășirea barierelor tradiționale în comunicare și colaborare.

2. Cadrul Teoretic

Unul dintre cele mai utilizate modele este Modelul Epstein de implicare parentală, care propune șase tipuri de implicare: parenting, comunicare, voluntariat, învățare acasă, luare a deciziilor și colaborare cu comunitatea. De asemenea, teoria ecologică a dezvoltării umane (Bronfenbrenner) subliniază importanța interacțiunii între diferitele sisteme în care copilul este integrat – dintre care familia, școala și comunitatea joacă roluri majore.

3. Metodologie

Studiul combină o abordare calitativă și cantitativă. S-au realizat:

- Interviuuri semi-structurate cu 15 cadre didactice și 20 de părinți;
- Chestionare aplicate unui eșantion de 200 de elevi și părinți din școli urbane și rurale;

- Analiza a trei studii de caz din România și două din țări europene (Finlanda și Portugalia) unde s-au implementat programe de parteneriat școală-familie-comunitate.

4. Rezultate și Analiză

4.1. Soluții Inovative Identificate:

- Platforme digitale interactive (ex. Edmodo, ClassDojo): au crescut nivelul de comunicare zilnică cu părinții cu peste 45%.
- Ateliere de învățare intergenerațională: colaborare la proiecte între elevi, părinți și comunitate.
- Consilii de co-proiectare a curriculumului local.
- Programe de mentorat și voluntariat local.

4.2. Obstacole Identificate:

- Lipsa timpului din partea părinților (58%).
- Nivel redus de digitalizare în școli din mediul rural.
- Neîncrederea reciprocă între părinți și școală.

5. Studii de Caz

Cazul 1 – Școală din Cluj-Napoca:

A implementat un „Consiliu al Părinților Creativi” care colaborează lunar cu profesorii.

Rezultate: creștere cu 30% a participării la activități.

Cazul 2 – Școală rurală din Vaslui:

A inițiat parteneriate cu primăria și biserica pentru programe de sprijin. Rezultate:

scăderea absenteismului cu 25%.

6. Concluzii și Recomandări

Colaborarea poate fi îmbunătățită prin:

- Integrarea tehnologiei;
- Adaptarea curriculei la specificul local;
- Formarea continuă a cadrelor didactice;
- Crearea unor rețele de parteneriat pentru schimb de bune practici.

Bibliografie (selectivă)

- Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships*.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development*.
- Goodall, J., & Montgomery, C. (2014).

- Băran-Pescaru A. Parteneriat în educație – familie-școală-comunitate. București: Aramis Print, 2004.

- Bunescu Gh., Alecu G., Badea D. (coord.). Educația părinților – strategii și programe. Chișinău: Lumina, 1997.

FAMILIA, CEL MAI FRUMOS VIS

Prof. Călin Mihaela – Marinela
Liceul Tehnologic „Nicolae Titulescu” Medgidia, Jud. Constanța

Este greu să începi un eseu despre familie, fără să invoci o vorbă celebră: „Familia este celula de bază a societății”. Societatea presupune o organizație, care funcționează în virtutea unor reguli; acestea trebuie respectate. La baza societății se află familia, care și ea este întemeiată pe reguli. Dacă regulile sociale sunt scrise, devenind legi, cele din familie sunt nescrise; acestea din urmă sunt fluctuante, în funcție de interesele membrilor „organizației”.

O familie armonioasă determină în mod inevitabil o armonie individuală, a membrilor: sunt calm, liniștit, eficient atât timp cât în familia mea domnesc liniștea și înțelegerea. Dimpotrivă, dezechilibrele familiale determină drame personale. Aceste dezechilibre familiale sunt provocate, cel mai adesea de disfuncții ale organizației sociale, în ansamblul ei. Există o influențare societate – familie – individ. În lumea contemporană, în spațiul în care trăim, această influențare are consecințele cunoscute: dramele individuale (în special ale copiilor, dar nu numai), sunt provocare de familii destrămate de opțiunea de a lucra pe țărâmurile străine, opțiune care este determinată de criza manifestată la nivelul comunității, respectiv imposibilitatea adulților de a-și găsi un loc de muncă bine plătit, prin care să asigure un confort financiar membrilor familiei...

Tematica (a se citi problematica, sau în funcție de context, drama) familiei nu este doar o chestiune de actualitate, ci este eternă. Cultura universală înregistrează opere artistice care dezvoltă această chestiune.

Familia primordială este cea formată din cuplul mitic Adam și Eva. Disfuncțiile apărute în cadrul acestei familii sunt provocate de o intervenție exterioară (tentația). Mesajul transmis inevitabil este acela că armonia perfectă nu există, mereu apare ceva imprevizibil care tulbură liniștea inițială. Inteligența membrilor este ilustrată de felul în care reușesc să gestioneze situația conflictuală sau destabilizatoare.

Tot Biblia, ne oferă, într-o perioadă mai recentă, un alt model de familie: Maria și Iosif. Pruncul divin, viitorul Mântuitor, nu putea să apară decât în cadrul unei familii (legitim constituite).

În literatură, imaginea familiei este cvasiprezentă. Aproape că nu există text „serios” care să nu abordeze în prim plan sau în subsidiar problema familiei. Într-un roman precum „Moromeții” de Marin Preda, în centru se află problema familiei, construite după model patriarhal. Destrămarea familiei, anticipată de scena tăierii salcâmului, provoacă prăbușirea morală a personajului principal, Ilie Moromete. Omul trăiește o dramă, pe lângă cea provocată de tulburările sociale, drama de a-și vedea fiii „sălbăticiți la minte”, dornici de îmbogățire, în dezacord cu idealurile tatălui.

Poate nu e întâmplător faptul că finalul basmelor dezvoltă motivul literar al căsătoriei, asimilat cu destinul fericit al eroului. Pentru orice om, comun sau „ales” (împăratul), suprema realizare înseamnă întemeierea unei familii.

Puține sunt textele pentru copii în care să nu apară imaginea familiei; aceasta este o sugestie despre cât de importantă este familia în dezvoltarea individului, de la primii ani de viață.

Un text precum „Singur pe lume” de Hector Malot ilustrează, alături de câte altele?, drama provocată de absența familiei. Este adevărat că există întotdeauna reversul medaliei: încercările vieții te fac mai puternic și mai înțelept.

Perfecțiunea, am stabilit deja, este un dat al omului, epuizat în perioada adamică. După căderea în păcat a rămas doar nostalgia recuperării acelui timp primordial, marcat de armonie și înțelegere. Lumea este prin definiție un spațiu imperfect, familiile nu pot fi și ele decât imperfecte. Datoria noastră, ca muritori care ne naștem și evoluăm în cadrul unei familii, este să depunem toate eforturile să limităm disfuncțiile, efectele negative care pot avea repercusiuni în special asupra dezvoltării copiilor.

Privesc o pictură celebră, *Familia Sfântă*, de Francisco de Goya: fericirea și liniștea părinților care își privesc pruncii este de neegalat. Orice familie este sfântă, pentru că actualizează un model sacru, arhetipal. Îmi cad apoi ochii pe o pictură mai puțin celebră, dar nu mai puțin tulburătoare, de Ipolit Strâmbu, numită *O seară în familie*, care și aceasta ilustrează imaginea unei familii, una netradițională, însă, din care lipsește modelul patern. Nu sunt critic plastic, nu mi-am propus să fac o analiză a imaginii din această perspectivă. Ce mă copleșește este deplina relaxare a celor două femei tinere, vegheate de o a treia, mai în vârstă, mama, autoritară și protectoare. Acest tablou este pentru mine un prilej de a evoca o convingere, aceea că familia nu înseamnă obligatoriu mamă, tată și copii, ea poate să însemne orice. Orice mediu în care te simți protejat, în siguranță, confortabil cu tine însuși înseamnă familie. Tinerele femei din pictura lui Ipolit Strâmbu citesc sub privirea liniștitoare a mamei, vegheate fiind, toate trei de un ceasornic, care demonstrează, probabil, că timpul nu trece în mod inutil, ci cu mult folos, în sânul familiei, fie ea și netradițională... Dincolo de jocul de lumini și umbre, dincolo de culorile care îți inundă privirea, de neegalat de nimic altceva, pe care numai familia ți-l oferă.

Poate nu e întâmplător că un poet precum Mihai Eminescu a debutat într-o revistă numită „Familia”, condusă de Iosif Vulcan. Numele revistei ilustrează dezideratul suprem al fiecărui muritor, acela de a avea o familie, evident una armonioasă.

Ce impact are asupra individului, copil sau adult, absența unei familii, sau prezența unei familii disfuncționale? Vedem în jurul nostru drame, oameni nefericiți, incapabili să se integreze în societate, măcinați de probleme personale, toate acestea determinate de absența unei familii care să susțină. De fiecare dată când aud de o sinucidere, primul meu gând este că acel om a luat decizia disperată pentru că s-a simțit singur, fără să beneficieze de ajutorul nimănui.

Dar ce este familia, în cele din urmă? Tradițional, ea este o entitate formată din părinți și copii, la care de adaugă bunicii și rudele apropiate. Dar, până la urmă, familia este formată din toți cei care te iubesc și îți poartă de grijă. Se spune despre o comunitate (colegii de școală sau de serviciu) că formează o familie. Din familie fac parte toți cei care îți sunt aproape, fie că sunt prieteni, colegi sau simplii cunoscuți, atât timp cât ei îți conferă confortul de a te simți tu însuși, ca totalitate armonioasă și productivă pentru societate.

Bibliografie

- Malot, Hector, *Singur pe lume*, Editura Nicol, 2014.
Preda, Marin, *Moromeții*, Editura Cartex, 2017.

Modele europene de integrare educațională

Calma Bianca Maria
Prof. logoped
CJRAE Caraș-Severin

Modelul francez

RASED - Rețeaua de ajutor specializat pentru elevii în dificultate este o structură educativă din Franța, constituită în 1990 și modificată de-a lungul anilor. Aici pot lucra doar specialiști care dețin certificatul CAPA-SH, adică Certificatul de Aptitudini Profesionale pentru Ajutor specializat, învățământ adaptat și Școlarizarea elevilor în situație de Handicap. RASED urmărește să adapteze elevul la mediul școlar și mediul școlar la elev. Scopul ei general este de a contribui la prevenirea și reducerea dificultăților de învățare sau relaționare pe care copiii le întâlnesc în școli. Ea oferă ajutor elevilor din grădinițe sau școli care întâmpină dificultăți școlare și/sau personale.

Ajutorul este oferit atunci când efortul pedagogic al învățătorului, profesorului de la clasă sau consilierului nu este suficient. Acest ajutor nu se substituie acțiunii învățătorului/profesorului, ci o însoțesc sau prelungesc cu scopul de a instaura sau reinstaura dorința de a învăța. Pentru ca acest lucru să se întâmple, trebuie să existe o colaborare strânsă între profesorii de sprijin și învățătorii/profesorii de la clasă. Sprijinul este adaptat fiecărui copil în dificultate. După o evaluare ce evidențiază dificultățile copilului, un plan de intervenție este propus elevului, dascălului și părinților. Pe parcurs, planul este reevaluat și, dacă este cazul, este readaptat în funcție de rezultatele obținute.

Există trei tipuri de sprijin pe care îl oferă acest program: pedagogic, reeducativ și psihologic.

Sprijinul din punct de vedere pedagogic permite elevului să depășească dificultățile pe care le are în realizarea achizițiilor școlare, să învețe anumite metode de lucru, să devină conștient de progresul său. Acest tip de sprijin conjugă caracteristicile psihice ale elevului și metodele școlare cele mai potrivite de a fi însușite și folosite în activitatea școlară. Un psihopedagog lucrează cu acești elevi individual sau în grupe de până la patru copii. Psihopedagogul este un specialist care deține certificatul CAPA-SH, opțiunea E (profesori specializați însărcinați cu ajutor specializat cu dominantă pedagogică).

Ajutorul reeducativ exprimă intervențiile specifice asupra elevilor care au dificultăți școlare. El este recomandat în situațiile care necesită reevaluarea de către elev a așteptărilor sale față de exigențele școlare, a instalării unei atitudini pozitive față de procesul de învățământ. Reușita școlară presupune ca procesele psihice să fie eficiente, dar ea necesită de asemenea o bună funcționare a interacțiunii dintre profesor și elevi, precum și capacitatea de a răspunde solicitărilor permanente și uneori stresante ale instituției de învățământ. În fața acestora din urmă, anumiți elevi, din cauza condițiilor sociale sau culturale din viața lor, sau din cauza istoriei de viață personale, nu sunt capabili să satisfacă cerințele școlare sau nu pot să se mobilizeze pentru a face față așteptărilor (părinților, școlii). Sprijinul specializat reeducativ are drept obiectiv tocmai depășirea de către elev a acestor obstacole, în sens particular fiind vorba de a-i ajuta să stabilească legături între lumea lor personală și codurile culturale cerute de școală. Acest lucru se realizează de către o categorie profesională care în Franța poartă numele de specialist în reeducare care deține certificatul CAPA-SH, opțiunea G – (profesori specializați însărcinați cu ajutor specializat cu dominantă reeducativă) (a nu se confunda cu

reeducarea infractorilor din sistemul judiciar românesc). Această intervenție se realizează cu acordul părinților, și, în măsura posibilului, cu concursul lor.

Sprijinul psihologic are drept scop reperarea și lucrul cu elevii care au tulburări de învățare ca urmare a înscrierii în școala primară. Specificitatea acestui tip de sprijin rezidă în faptul că el poate fi cerut de profesori, de părinți sau chiar de către elevi. De acest sprijin se ocupă un psiholog care realizează observația copilului, interviuri clinice cu elevul și părinții săi și examinări psihologice. Aceste intervenții psihologice se realizează cu respectarea Codului deontologic profesional și cu acordul scris al părinților elevului. Acest psiholog este cel care va recomanda ca elevul să consulte alt specialist dacă este cazul: un logoped, un psihopedagog (a se vedea primul tip de sprijin).

Pentru ca aceste tipuri de sprijin să fie oferite elevilor, are loc o ședință la care participă directorul școlii, membrii rețelei și învățătorul sau profesorul diriginte al elevului în dificultate. Această reunire permite definirea modalităților și a tipului de ajutor care va fi propus. Planul de intervenție va fi realizat de un specialist de tip E sau G (vezi mai sus). În prealabil, specialistul încearcă să colaboreze cu familia, dar și elevul are un rol activ în aprecierea progreselor și a nivelului la care se află. În fiecare etapă importantă, în general începutul, mijlocul sau sfârșitul programului de sprijin, părinții sunt solicitați să participe. Premisa este că reușita unui program de sprijin depinde de o bună interacțiune între copil, părinte profesor și partenerii lor.

Modelul elvețian

Față de Franța, în Elveția fiecare dintre cantoane are autonomie în ceea ce privește structurarea procesului de învățământ, astfel încât, chiar și în două cantoane alăturate pot exista diferențe în ceea ce privește organizarea grădinițelor, a ciclului primar sau gimnazial pe clase, materiile predate, împărțirea vacanțelor.

Sală de clasă din cantonul Luzern (Elveția)

În Țara Cantoanelor, pedagogia generală a școlilor obișnuite și a învățământului special susține că educația trebuie să vizeze dezvoltarea cât mai bună și cuprinzătoare a elevilor, respectând în același timp principiul egalității. Învățământul special este considerat ca sprijin al școlii obișnuite. Elveția este semnatară a Declarației de la Salamanca – 1994 în care se arată că fiecare copil are caracteristici, interese, abilități și nevoi de învățare unice și că școlile obișnuite cu orientare incluzivă sunt cele mai bune. Legea Învățământului din Cantonul Zurich susține, de exemplu, că toți oamenii se pot dezvolta numai dacă sunt condiții favorabile pentru a învăța și trăi împreună.

În școlile elvețiene, în clasele din învățământul de masă sunt incluși și elevi cu cerințe educative speciale: copii cu dificultăți de învățare, cu tulburări de comportament, copii care învață limba germană ca a doua limbă (copiii imigranților). Aceasta pentru că cercetările desfășurate la nivel educativ în această țară au arătat că integrarea influențează dezvoltarea învățării copiilor cu CES care au expectanțe pozitive de învățare. De asemenea, aceste cercetări au demonstrat că la elevii cu performanțe academice superioare învățarea nu este încetinită de existența în clasă a unor copii integrați.

Sală de clasă din cantonul Luzern (Elveția)

În clasele cu elevi cu nevoi speciale lucrează un profesor de sprijin alături de cadrul didactic de la clasă. Uneori în cazuri individuale, se poate dovedi faptul că un elev dintr-o clasă normală are nevoie de mai mult sprijin decât standardul clasei și atunci poate fi vorba de un transfer temporar într-o clasă de copii cu CES integrată în școala normală sau într-o clasă pentru copii cu CES dintr-o Școală Specială. În cazuri justificate, dacă este dovedit că învățarea integrată nu este posibilă sau nu are sens, atunci sunt indicate măsuri de separare. Cu toate acestea, formarea integrativă este întotdeauna de dorit. De asemenea, este posibil transferul într-o școală normală și a acelor elevi care anterior au fost într-o școală specială sau în școlarizare specială la domiciliu.

Școlile integrative elvețiene se bazează pe principiul că toți elevii învață mai bine în grupuri eterogene decât separați. Accentul nu se pune pe deficiențe, ci pe cunoștințele existente și pe capacitățile de dezvoltare ale copiilor. Predarea integrată sprijină solidaritatea, cooperarea, luarea în considerare a lumii elevilor.

Un design integrat, durabil al școlii de masă presupune cooperarea între toate părțile interesate (elevi, părinți, profesioniști, autorități școlare). Problemele care apar nu sunt delegate experților externi, ci împreună partenerii încearcă să le rezolve apelând la resursele interne. În cazul în care anumite resurse umane și financiare nu sunt suficiente, se realizează o relocare a acestora din Școala Specială la școlile integratoare care au nevoie.

Profesorul de la clasă, împreună cu echipa de specialiști din clasă poartă responsabilitatea pentru dezvoltarea și promovarea tuturor copiilor din clasa lor, dar și pentru activitățile terapeutice și de recuperare.

Elevi dintr-o clasă integratoare din cantonul Luzern (Elveția) participând la o activitate extrașcolară dedicată indienilor din America de Nord

Modelul german

În Germania, toți copiii care trăiesc în această țară trebuie să meargă la școală. Educația școlară este așadar obligatorie, inclusiv pentru copiii și tinerii cu diferite deficiențe.

La fel ca în Elveția, și în Germania, regulamentele concrete cu privire la educația școlară obligatorie diferă de la un land la altul, în virtutea faptului că Germania este o țară federală. Astfel, sectorul de învățământ este responsabilitatea fiecărui land în parte, existând diferențe între acestea în ceea ce privește regulamentele școlare, organizarea instituțiilor de învățământ, curriculum-ul, împărțirea vacanțelor etc.

Începând cu anii 1980, elevii cu dizabilități au fost incluși în învățământul de masă în școli-pilot. Din 1990, metodele de educație promovate de acestea au devenit standarde.

În aproape toate landurile germane, părinții pot alege școala pe care o doresc pentru copilul lor, chiar dacă acesta are deficiențe severe. În cele mai multe landuri, educația incluzivă se realizează de la începutul ciclului școlar (primar, gimnazial). Există centre de sprijin și consiliere în fiecare land pentru a sprijini educația incluzivă, profesorii de la clasă și profesorii de sprijin.

Dacă un elev cu deficiențe nu face față programei școlare într-o școală de masă fără profesor de sprijin, conducerea școlii îl recunoaște ca elev cu C.E.S. În continuare, se ia decizia ce tip de școlarizare să urmeze: școală specială sau școală de masă cu profesor de sprijin. Decizia se ia împreună cu familia, și, acolo unde este posibil, cu elevul în cauză.

În Germania, profesorul de sprijin nu trebuie să aibă studii superioare, ci doar vârsta peste 21 de ani. El se poate califica drept profesor de sprijin prin urmarea unui curs de specializare. De exemplu, în landul Nordrhein-Westfalen, acest curs durează 133 de ore dacă este realizat în sistem de învățământ cu frecvență la zi, sau 14 luni, câte 6-8 ore pe săptămână, dacă este făcut on-line. În acest din urmă caz, există obligația ca persoana respectivă să mai fi lucrat în învățământ (în grădiniță, școală) cel puțin 2 ani. Desigur, pentru fiecare land pot fi condiții diferite pentru a deveni profesor de sprijin, precum și alte materii studiate la cursul de specializare.

Profesorul de sprijin lucrează cu elevul în clasă, alături de cadrul didactic de la clasă. În cazuri speciale se permite lucrul într-o altă sală separată, dar nu în afara programului orelor de curs.

Profesorul de sprijin întocmește planul de sprijin individualizat, participă la lecție în calitate de co-observator și co-profesor și poate consilia cadrele didactice și familia în ceea ce privește educația elevilor cu nevoi speciale.

În Germania, măsurile de sprijin al copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale se bazează pe principiul dezvoltării potențialului individual, în loc de focusarea pe deficiențele elevilor și pe tipul de școală ce trebuie urmat.

BIBLIOGRAFIE

*** <https://www.about.ch/education/index.html>

*** <https://www.education.gouv.fr/les-reseaux-d-aides-specialisees-aux-eleves-en-difficulte-rased-11312>

*** <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/79c489df-en.pdf?expires=1591440775&id=id&accname=guest&checksum=AD6D4D8AE8CB3BB95D0C353B2067FD97>

*** Angebote für Schulerinnen und Schuler mit besonderen pädagogischen Bedürfnissen. Von der Separation zur Integration. Zurich: Ed. Raschle&Partner, 2007 găsit la www.zh.ch › [vsa](#) › [publikatione](#)

https://www.zh.ch/dam/bildungsdirektion/vsa/schulbetrieb/sopaed/publikatione/Ordner%203/01_die_schule_als_ganzes_staerken.pdf.spooler.download.1392989381620.pdf/01_die_schule_als_ganzes_staerken.pdf

*** Bildung und Erziehung der vier-bis achtjährigen Kinder in der Schweiz, Conferința Directorilor de școli ai cantoanelor elvețiene, Berna, 1997 disponibil la <https://www.edk.ch/dyn/bin/14541-14546-1-d48a.pdf>

*** Circulara nr. 2014-107 din 18.08.2014 a Ministerului Educației Naționale din Franța, disponibil la https://juridique.defenseurdesdroits.fr/index.php?lvl=notice_display&id=12278&opac_view=-1

Soluții inovative pentru consolidarea colaborării între școală, familie și comunitate: Modele, provocări și oportunități în educația contemporană

Profesor, Călugăru Iulian Viorel
Școala Gimnazială „Pan M. Vizirescu” Braneț, Bârza, Olt

I. Introducere

Într-o lume în continuă schimbare, învățământul se află într-un proces constant de adaptare la noile cerințe și provocări. Colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate devine din ce în ce mai esențială pentru succesul educațional al elevilor. Deși tradițional, aceste trei entități sunt legate de un sistem educațional bine cunoscut, în care școala joacă un rol central, iar familia și comunitatea sunt mai mult observatori, în prezent există o conștientizare tot mai mare a faptului că aceste relații trebuie să fie mult mai integrate și interdependente pentru a sprijini dezvoltarea completă a elevilor.

În această direcție, soluțiile inovative de colaborare între școală, familie și comunitate pot transforma nu doar performanțele academice ale elevilor, dar și aspectele sociale și emoționale ale acestora. Implicarea activă a părinților în educația copiilor lor, colaborarea strânsă între școli și autoritățile locale, precum și implicarea activă a comunității în sprijinirea educațională a elevilor sunt doar câteva dintre direcțiile ce pot sprijini un sistem educațional mai echitabil și mai eficient.

Obiectivul principal al acestui referat este de a explora soluțiile inovative care pot îmbunătăți aceste relații și colaborări între școală, familie și comunitate. Vom analiza metodele prin care tehnologia poate facilita comunicarea între aceste entități, rolul părinților în susținerea procesului educațional, dar și modalitățile prin care proiectele educaționale comune și evenimentele educaționale pot crea o legătură mai strânsă între școli și comunitate. Totodată, vom discuta despre provocările întâmpinate în implementarea acestor soluții inovative și cum pot fi depășite aceste obstacole.

Această lucrare își propune să contribuie la o înțelegere mai profundă a importanței colaborării între școală, familie și comunitate și a impactului pe care soluțiile inovative le pot avea asupra educației. Pe lângă creșterea performanțelor academice, această colaborare poate sprijini dezvoltarea unei societăți mai incluzive și mai coezive, în care fiecare elev, indiferent de contextul său social, are șanse egale la succes.

II. Modele de colaborare tradiționale între școală, familie și comunitate

1. Colaborarea tradițională: istoricul și modelele tradiționale

În sistemele educaționale tradiționale, rolurile școlii, familiei și comunității au fost clar delimitate, fiecare entitate având o funcție bine definită. Școala era văzută ca principalul factor responsabil pentru educația elevilor, în timp ce familia era percepută ca un sprijin secundar,

limitat la îndatoririle legate de disciplină și susținerea unui mediu de învățare acasă. Comunitatea, pe de altă parte, avea un rol pasiv, iar relațiile dintre aceste entități erau de obicei reglementate de norme sociale și tradiții, fără o structură formalizată de colaborare.

Modelele de colaborare tradiționale erau, în general, bazate pe evenimente de contact punctual, cum ar fi întâlnirile periodice între părinți și profesori sau evenimentele de promovare a școlii organizate ocazional. Comunicarea între profesori și părinți se făcea adesea prin intermediul notelor scrise, al convocărilor pentru discuții generale sau al raportărilor la sfârșitul anului școlar. Acest tip de colaborare era destul de limitat și, de multe ori, unidirecțional, având la bază un model de comunicare în care părintele avea rolul de a primi informații despre performanța copilului său, fără o implicare activă în procesul educațional propriu-zis.

Comunitatea era adesea văzută doar ca un cadru general, care susținea educația prin facilitarea unor resurse externe (locuri de muncă pentru stagiile de practică, sponsorizări pentru activitățile extrașcolare), dar fără o legătură directă cu activitățile educaționale zilnice. În acest context, educația nu era văzută ca un proces comunitar, ci mai degrabă ca un act închis în interiorul școlii, la care familia și comunitatea aveau o contribuție minimală.

2. Provocările colaborării tradiționale

În ciuda intențiilor pozitive, modelele tradiționale de colaborare între școală, familie și comunitate au demonstrat numeroase limitări și provocări. Acestea sunt unele dintre principalele dificultăți întâmpinate:

- **Lipsa comunicării eficiente:** Una dintre cele mai mari provocări ale modelelor tradiționale este lipsa unei comunicări continue și bidirecționale între școală și familie. De multe ori, părinții erau informați doar despre problemele disciplinare ale copiilor sau despre rezultatele lor academice, fără a fi implicați activ în procesul educațional. Comunicarea sporadică, adesea concentrată doar pe evaluarea performanței elevilor, nu oferea oportunități pentru o implicare reală din partea părinților.
- **Rolul pasiv al părinților în procesul educațional:** În multe cazuri, părinții erau văzuți doar ca susținători ai învățării acasă, dar nu erau implicați activ în procesul educațional propriu-zis. Acest model presupunea că școala este responsabilă de educația copilului, iar părinții aveau doar rolul de a sprijini cu resurse externe, fără a participa în mod activ la deciziile educaționale. Astfel, legătura dintre școală și familie rămânea superficială.
- **Izolarea școlii față de comunitate:** În multe cazuri, școlile funcționau într-un mod izolat, fără a se conecta la comunitatea locală sau la organizațiile non-guvernamentale care ar fi putut aduce o valoare educațională semnificativă. Această separare a făcut ca educația să fie percepută ca un proces izolat, care nu ținea cont de contextul social mai larg în care trăiau elevii.
- **Infrastructura limitată pentru implicarea comunității:** În modelele tradiționale, nu existau structuri sau instituții dedicate integrării comunității în procesul educațional. De exemplu, nu existau platforme online pentru a facilita comunicarea între părinți, profesori și autorități, iar multe școli nu aveau parteneriate active cu organizațiile locale

care să sprijine învățarea. Acest lucru a dus la o lipsă de resurse pentru educație, în special în zonele defavorizate.

3. Limitările abordărilor tradiționale

Abordările tradiționale de colaborare între școală, familie și comunitate au demonstrat, în general, o eficiență limitată, având în vedere contextul educațional și social actual. În primul rând, aceste modele nu răspund nevoilor unei societăți tot mai diverse și mai dinamice. Într-un astfel de context, colaborarea strict unidirecțională și episodică între școală și familie nu mai este suficientă pentru a sprijini dezvoltarea completă a elevilor.

În plus, schimbările rapide din societatea contemporană, precum digitalizarea, schimbările economice și sociale, au necesitat o adaptare a sistemului educațional. Modelele tradiționale nu sunt pregătite să facă față provocărilor actuale, cum ar fi integrarea tehnologiilor moderne în educație, accesul limitat la resurse educaționale în zonele rurale sau facilitarea unui dialog constant între școală, familie și comunitate.

Astfel, este necesar să se adopte soluții inovative care să depășească limitările acestor modele tradiționale. Soluțiile propuse în continuare se vor concentra pe utilizarea tehnologiilor moderne, îmbunătățirea canalelor de comunicare și crearea unor parteneriate active între școală, familie și comunitate, pentru a construi un sistem educațional mai integrat și mai incluziv.

III. Importanța colaborării între școală, familie și comunitate

Colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate reprezintă un element esențial în crearea unui mediu educațional stimulat și de susținere pentru elevi. Fiecare dintre aceste entități joacă un rol fundamental în dezvoltarea și formarea unui copil, iar implicarea lor activă în educația elevilor are efecte pozitive pe termen lung asupra performanțelor academice, dezvoltării sociale și emoționale, precum și asupra succesului personal al acestora. În această secțiune, vom analiza relațiile dintre școală, familie și comunitate, precum și beneficiile colaborării eficiente între aceste entități.

1. Relația dintre școală și familie

Relația dintre școală și familie reprezintă un pilon important în procesul educațional. Colaborarea între profesori și părinți poate contribui semnificativ la îmbunătățirea performanțelor elevilor și la sprijinirea acestora în depășirea dificultăților educaționale. Părinții sunt cei care au un impact direct asupra comportamentului și motivației elevilor, iar o comunicare constantă și deschisă între profesori și părinți poate facilita sprijinul reciproc și corectarea unor posibile probleme înainte ca acestea să devină obstacole majore.

Implicarea activă a părinților în procesul educațional poate contribui la formarea unui mediu mai favorabil învățării acasă. De asemenea, părinții care sunt informați despre progresul școlar al copiilor lor pot să le ofere suport emoțional și să le stabilească așteptări realiste în ceea ce privește performanțele lor. Mai mult decât atât, atunci când părinții sunt implicați în activitățile școlii (de exemplu, prin participarea la întâlniri de părinți sau organizarea de activități educaționale în comun), aceștia devin modelele unui comportament activ și responsabil, pe care elevii îl pot imita.

2. Relația dintre școală și comunitate

Comunitatea joacă un rol esențial în susținerea educației, mai ales în zonele rurale sau defavorizate, unde accesul la resurse educaționale poate fi limitat. Colaborarea între școli și organizațiile comunitare poate aduce o serie de beneficii, de la furnizarea de resurse suplimentare pentru educație până la organizarea de activități extracurriculare care să sprijine dezvoltarea completă a elevilor.

De asemenea, comunitatea poate ajuta la crearea unor oportunități de învățare dincolo de sala de clasă. Proiectele educaționale în colaborare cu organizațiile locale sau autoritățile publice pot contribui la dezvoltarea de abilități practice, cum ar fi gândirea critică, abilități de rezolvare a problemelor și abilități profesionale, care sunt esențiale pentru viitorul elevilor. În acest sens, implicarea activă a comunității în educație poate crea o legătură mai strânsă între școală și lumea reală, oferind elevilor o înțelegere mai profundă a aplicabilității cunoștințelor dobândite în viața cotidiană.

Un alt aspect important al colaborării între școală și comunitate este sprijinul pe care comunitatea îl poate oferi în gestionarea problemelor sociale sau emoționale ale elevilor. De exemplu, parteneriatele cu organizații non-guvernamentale sau autorități locale pot ajuta la integrarea elevilor din medii defavorizate, prin oferirea de resurse educaționale și sprijin social.

3. Relația dintre familie și comunitate

Chiar dacă relația directă dintre familie și comunitate nu este întotdeauna la fel de vizibilă ca cele dintre școală și celelalte entități, aceasta joacă un rol important în crearea unui mediu educațional echilibrat și susținător. Implicarea familiei în activitățile comunității poate contribui la întărirea legăturii dintre elevi și mediul înconjurător. În plus, părinții care participă activ în comunitate devin exemple pentru copii în ceea ce privește importanța contribuției la binele colectiv.

Comunitatea poate sprijini familia prin furnizarea unor resurse externe, cum ar fi consiliere psihologică, programe educaționale pentru părinți sau activități educative suplimentare care ajută la integrarea elevilor cu nevoi speciale. Astfel, părinții beneficiază de sprijin suplimentar în gestionarea problemelor educaționale și sociale ale copiilor lor, iar acest lucru contribuie la dezvoltarea unui mediu mai stabil și mai coeziv pentru elevi.

4. Beneficiile colaborării eficiente

Colaborarea între școală, familie și comunitate are un impact direct asupra dezvoltării elevilor, iar beneficiile acestei colaborări sunt multiple:

- **Îmbunătățirea performanțelor academice:** Elevii care beneficiază de sprijin continuu atât din partea părinților, cât și din partea comunității, sunt mai motivați și mai implicați în procesul educațional. Aceștia au șanse mai mari să atingă performanțe academice superioare, datorită sprijinului constant și al unor resurse educaționale adecvate.
- **Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale:** Colaborarea între școală, familie și comunitate ajută elevii să învețe să comunice eficient, să rezolve conflictele într-un mod

constructiv și să aprecieze diversitatea. Aceștia devin mai încrezători și mai capabili să interacționeze într-un mod respectuos cu colegii lor, profesori și membri ai comunității.

- **Reducerea abandonului școlar:** O colaborare activă între școală, familie și comunitate ajută la identificarea timpurie a problemelor care ar putea conduce la abandonul școlar, precum problemele financiare, sociale sau emoționale. În acest fel, elevii beneficiază de suport suplimentar, care poate preveni retragerea lor din școală.
- **Promovarea incluziunii:** Colaborarea între aceste entități ajută la crearea unui mediu educațional mai inclusiv, în care toți elevii, indiferent de mediul lor social sau de condițiile lor familiale, au șanse egale la o educație de calitate.

Colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor. Fiecare dintre aceste entități joacă un rol fundamental în sprijinirea educației și în asigurarea unei educații de calitate, care răspunde nevoilor fiecărui elev în parte. Colaborarea activă și susținută între aceste entități contribuie la construirea unui sistem educațional mai echitabil și mai eficient, care sprijină nu doar performanțele academice, dar și dezvoltarea socială și emoțională a elevilor.

IV. Soluții inovative pentru îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate

Colaborarea între școală, familie și comunitate nu mai poate fi bazată pe metodele tradiționale de comunicare și interacțiune, care adesea se limitau la întâlniri periodice sau schimburi punctuale de informații. Astăzi, este nevoie de soluții inovative care să faciliteze un dialog continuu, să răspundă diversității de nevoi ale elevilor și să integreze noile tehnologii în procesul educațional. În această secțiune, vom explora câteva dintre soluțiile inovative care pot îmbunătăți relațiile și colaborarea între aceste trei entități, în scopul de a sprijini dezvoltarea elevilor în mod eficient.

1. Tehnologia în sprijinul colaborării

În era digitală, tehnologia joacă un rol crucial în facilitarea comunicării și colaborării între școală, familie și comunitate. Utilizarea platformelor online și a aplicațiilor educaționale poate îmbunătăți semnificativ transparența și accesul la informații, oferind părinților și comunității posibilitatea de a se implica activ în educația elevilor.

- **Platforme online pentru comunicare și monitorizare:** Unele școli utilizează platforme online pentru a facilita comunicarea constantă între profesori, părinți și elevi. De exemplu, platformele care permit părinților să monitorizeze progresul școlar al copilului lor în timp real, să participe la forumuri de discuții cu profesori sau să primească alerte cu privire la performanțele academice sau comportamentale ale elevilor sunt instrumente eficiente în promovarea unui dialog constant și deschis. Aceste platforme pot include și resurse educaționale suplimentare, care să ajute părinții să sprijine învățarea acasă.
- **Aplicații educaționale interactive:** Aplicațiile educaționale pot sprijini procesul de învățare acasă și pot facilita comunicarea între părinți și profesori. De exemplu, aplicațiile care permit părinților să colaboreze cu profesori în crearea unor planuri de

învățare personalizate sau în stabilirea unor obiective educaționale clare pentru copii pot îmbunătăți considerabil implicarea părinților în educația copiilor lor.

- **Rețele sociale educaționale:** Platformele de socializare educațională, care permit părinților să se conecteze între ei și cu cadrele didactice, reprezintă un alt instrument eficient. Acestea pot fi folosite pentru a împărtăși idei, resurse și informații utile, încurajând astfel o colaborare activă și deschisă.

2. Evenimente educaționale comune

O altă soluție inovativă pentru îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate este organizarea de evenimente educaționale comune. Aceste evenimente pot contribui la întărirea legăturilor dintre toate părțile implicate și la consolidarea relațiilor de încredere între părinți, profesori și comunitate.

- **Sesiuni de formare pentru părinți și profesori:** Organizarea de workshopuri sau sesiuni de formare pentru părinți și profesori poate fi benefică în crearea unui limbaj comun și în încurajarea unui parteneriat activ. În aceste sesiuni, părinții pot învăța cum să sprijine mai bine învățarea copiilor lor acasă, iar profesorii pot primi feedback despre nevoile și așteptările părinților. De asemenea, părinții pot învăța tehnici de gestionare a comportamentului elevilor, iar profesorii pot înțelege mai bine dinamica familială a elevilor.
- **Târguri educaționale și expoziții:** Târgurile educaționale sau expozițiile organizate de școli, în care părinții și comunitatea pot participa activ la prezentarea proiectelor elevilor, reprezintă o modalitate excelentă de a aduna toate entitățile implicate într-o activitate educațională comună. Aceste evenimente permit elevilor să își expună lucrările și să primească feedback de la părinți și membri ai comunității, iar părinții au ocazia să se implice direct în activitățile educaționale ale școlii.

3. Proiecte educaționale comune

Implicarea părinților și a comunității în proiecte educaționale comune este o soluție inovativă care poate întări colaborarea între aceste entități. Proiectele educaționale sunt o oportunitate excelentă pentru ca părinții să se implice direct în activitățile educaționale și pentru ca școlile să își conecteze elevii la realitățile din comunitate.

- **Proiecte interinstituționale:** Colaborarea între școli și organizațiile comunitare, cum ar fi biblioteci, muzeele locale, autoritățile publice sau organizațiile non-guvernamentale, poate aduce un plus de resurse și oportunități pentru elevi. De exemplu, organizarea unor proiecte de cercetare în colaborare cu instituțiile locale poate permite elevilor să învețe despre istoria și cultura comunității în care trăiesc, în timp ce părinții și membri ai comunității pot contribui activ la realizarea acestor proiecte.
- **Proiecte de voluntariat:** Încurajarea elevilor să participe la proiecte de voluntariat în comunitate poate întări legătura dintre școală, familie și comunitate. Aceste proiecte pot include activități de ecologizare, organizarea de evenimente culturale sau ajutorarea celor în nevoie, iar părinții pot fi implicați în organizarea și desfășurarea acestora.

Aceste experiențe nu doar că dezvoltă abilități sociale și profesionale la elevi, dar creează și un sentiment de responsabilitate față de comunitate.

4. Îmbunătățirea comunicării și implicarea părinților

Îmbunătățirea comunicării între profesori, părinți și comunitate este esențială pentru crearea unui mediu educațional susținător și eficient. În acest sens, trebuie promovate metode de comunicare continuă și de implicare activă a părinților în educația copiilor lor.

- **Canale de comunicare eficientă:** Crearea unor canale de comunicare eficiente, cum ar fi întâlniri periodice între profesori și părinți, dar și utilizarea platformelor online, poate sprijini o colaborare constantă. Aceste canale pot include nu doar actualizări periodice despre performanțele academice ale elevilor, dar și informații despre activitățile extracurriculare sau despre proiectele educaționale în desfășurare.
- **Sesiuni de consiliere pentru părinți:** Organizarea unor sesiuni de consiliere pentru părinți poate oferi sprijin în gestionarea problemelor educaționale ale copiilor lor și poate ajuta părinții să dezvolte strategii pentru a sprijini procesul educațional acasă. Aceste sesiuni pot aborda subiecte precum gestionarea timpului, sprijinul pentru teme, dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor și multe altele.

5. Modele de educație incluzivă

În contextul educației incluzive, colaborarea între școală, familie și comunitate devine și mai importantă. Soluțiile inovative pot sprijini integrarea elevilor cu nevoi speciale în procesul educațional, asigurându-se că aceștia beneficiază de suportul necesar.

- **Parteneriate pentru educația incluzivă:** Colaborarea strânsă între profesori, părinți și organizațiile care sprijină educația specială poate asigura un suport consistent pentru elevii cu nevoi speciale. Părinții pot fi implicați în procesul educațional prin întâlniri regulate cu profesori și specialiști, iar comunitatea poate contribui prin furnizarea de resurse și suport suplimentar.

V. Provocări și obstacole în implementarea soluțiilor inovative

În ciuda beneficiilor evidente ale soluțiilor inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate, există o serie de provocări și obstacole care pot limita implementarea și succesul acestora. Aceste provocări sunt legate de factori culturali, sociali, economici și tehnologici, iar pentru a le depăși, este necesar un efort coordonat între toate părțile implicate. În această secțiune, vom analiza principalele obstacole și modul în care pot fi abordate pentru a asigura succesul soluțiilor inovative.

1. Rezistența la schimbare

Una dintre cele mai mari provocări în implementarea soluțiilor inovative este **rezistența la schimbare**. Atât în rândul cadrelor didactice, cât și în rândul părinților și al comunității, schimbările care implică adoptarea unor metode și tehnologii noi pot întâmpina dificultăți semnificative. În multe școli și comunități, obiceiurile și tradițiile educaționale sunt adânc

înrădăcinate, iar schimbarea poate fi percepută ca o amenințare la stabilitatea sistemului educațional.

- **Rezistența profesorilor:** Mulți profesori sunt obișnuiți cu metodele tradiționale de predare și pot fi reticenți în a adopta noi tehnologii sau metode de colaborare cu părinții și comunitatea. Acest lucru poate fi din cauza lipsei de formare în utilizarea tehnologiei sau a lipsei de încredere în eficiența noilor metode.
- **Rezistența părinților:** De asemenea, părinții pot fi reticenți în a se implica activ în educația copiilor lor prin utilizarea unor platforme online sau prin participarea la noi tipuri de evenimente educaționale. Aceasta se poate datora lipsei de familiaritate cu tehnologia sau a unui sentiment de neîncredere în eficiența acestor metode inovative.
- **Strategii de depășire:** Este important ca autoritățile educaționale să ofere formare și sprijin continuu pentru profesori și părinți. Workshopuri de formare, sesiuni de consiliere și exemple de bune practici pot contribui la depășirea acestei rezistențe. De asemenea, promovarea beneficiilor pe termen lung ale acestor soluții inovative poate ajuta la crearea unui climat mai deschis și mai receptiv față de schimbare.

2. Accesul limitat la tehnologie

Un alt obstacol major în implementarea soluțiilor inovative este **accesul limitat la tehnologie**, în special în zonele rurale sau în familiile cu venituri mici. Tehnologia este un instrument esențial pentru facilitarea comunicării între școală, familie și comunitate, dar nu toți părinții și elevii au acces egal la resursele necesare pentru a beneficia de aceste soluții.

- **Lipsa echipamentelor:** În multe zone, elevii nu dispun de calculatoare, telefoane sau conexiuni stabile la internet, ceea ce limitează utilizarea platformelor educaționale online și a aplicațiilor educaționale.
- **Diferențe de competențe digitale:** În afară de lipsa echipamentului, mulți părinți și profesori nu au competențele digitale necesare pentru a utiliza eficient platformele educaționale și alte instrumente online. Aceasta poate crea un decalaj între elevii care beneficiază de acces la tehnologie și cei care nu au această oportunitate.
- **Strategii de depășire:** Autoritățile educaționale pot investi în infrastructura IT a școlilor și pot organiza programe de donație de echipamente pentru elevii din medii defavorizate. În plus, este esențial să se ofere formare continuă atât pentru profesori, cât și pentru părinți, pentru a le îmbunătăți competențele digitale. În cazul în care tehnologia nu este disponibilă, soluțiile tradiționale, cum ar fi întâlnirile față în față și comunicarea prin telefon sau scrisori, pot fi utilizate până când infrastructura digitală devine accesibilă tuturor.

3. Implicarea activă a părinților

Implicarea activă a părinților în educația copiilor lor rămâne un obiectiv cheie al colaborării între școală, familie și comunitate. Totuși, există diverse motive pentru care părinții nu sunt întotdeauna activi în procesul educațional al copiilor lor.

- **Lipsa de timp:** Mulți părinți sunt implicați în joburi full-time sau au program neregulat, ceea ce le face dificil să participe la întâlniri școlare sau să se implice în activitățile educaționale ale copiilor. De asemenea, unii părinți pot simți că nu au suficient timp pentru a sprijini educația acasă.
- **Nivelul scăzut de educație al părinților:** În multe cazuri, părinții cu un nivel scăzut de educație pot să nu aibă încredere în propriile abilități de a sprijini învățarea copiilor lor sau să nu știe cum să se implice eficient în procesul educațional.
- **Strategii de depășire:** Școlile pot organiza sesiuni de consiliere și formare pentru părinți, care să le ofere informații despre cum să sprijine educația copiilor acasă. De asemenea, se pot crea soluții de implicare flexibilă, cum ar fi întâlnirile online sau prin telefon, care să faciliteze participarea părinților care nu pot veni la școală din motive de timp sau locație.

4. Sustenabilitatea soluțiilor inovative

Implementarea soluțiilor inovative necesită resurse și o planificare atentă pentru a asigura **sustenabilitatea** acestora pe termen lung. Chiar și cele mai eficiente soluții pot avea un impact limitat dacă nu sunt susținute de un cadru instituțional adecvat și de resurse continue.

- **Lipsa de finanțare:** Multe soluții inovative necesită investiții semnificative în infrastructura școlară, în formarea cadrelor didactice și în furnizarea de resurse educaționale. În special în școlile din zonele defavorizate, bugetele limitate pot reprezenta o barieră importantă.
- **Soluții de finanțare:** În acest context, parteneriatele între autoritățile locale, instituțiile educaționale și organizațiile non-guvernamentale pot juca un rol esențial. De asemenea, implicarea comunității în sprijinirea financiară a proiectelor educaționale poate contribui la sustenabilitatea acestora.

VI. Studii de caz: Soluții inovative implementate în școlile românești și internaționale

În această secțiune, vom examina exemple concrete de soluții inovative care au fost implementate cu succes în școlile din România și din alte țări. Aceste studii de caz vor evidenția modul în care școlile, familiile și comunitățile pot colabora pentru a sprijini educația elevilor, abordând provocările și soluțiile aplicate.

1. Exemple din România

În România, mai multe școli și comunități au implementat soluții inovative care vizează îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate, prin intermediul tehnologiei, evenimentelor educaționale comune și proiectelor educaționale interinstituționale.

- **Proiectul „Școala pentru toți” (Programul național de educație incluzivă):** Acest proiect a fost implementat în mai multe școli din România și vizează integrarea elevilor cu nevoi speciale în școlile obișnuite. Proiectul promovează colaborarea strânsă între profesori, părinți și comunitate pentru a sprijini elevii cu nevoi speciale. În cadrul acestui proiect, au fost organizate sesiuni de formare pentru părinți și profesori, pentru a le oferi

instrumentele necesare în sprijinul educației incluzive. De asemenea, au fost înființate grupuri de suport în care părinții și profesorii lucrează împreună pentru a găsi soluții personalizate pentru fiecare elev.

- **Platformele educaționale online:** În mai multe școli din mediul urban, au fost implementate platforme educaționale online, precum „Educația pentru Toți” sau „Să învățăm împreună”. Aceste platforme permit o comunicare continuă între profesori, părinți și elevi, oferind părinților posibilitatea de a urmări progresul copiilor lor, de a comunica cu profesorii și de a participa la diverse activități educaționale. De asemenea, în cadrul platformei sunt disponibile resurse educaționale și activități extracurriculare care încurajează implicarea comunității.
- **Proiecte de voluntariat în comunitate:** Unele școli din România au încurajat elevii să participe la proiecte de voluntariat în comunitate, cum ar fi acțiuni de ecologizare sau ajutorarea persoanelor vârstnice. Aceste proiecte nu doar că îmbogățesc educația elevilor, dar și întăresc legăturile dintre școală, familie și comunitate. Părinții sunt adesea implicați în organizarea acestor activități și în coordonarea elevilor, iar comunitatea beneficiază direct de pe urma acestor acțiuni.

2. Exemple internaționale

De asemenea, în multe țări din întreaga lume, soluțiile inovative de colaborare între școală, familie și comunitate au fost implementate cu succes. Iată câteva exemple internaționale relevante:

- **Modelul educațional din Finlanda:** Finlanda este un exemplu mondial de succes în ceea ce privește educația cooperantă. În acest sistem, părinții sunt considerați parteneri activi ai școlii. Profesorii colaborează strâns cu părinții prin întâlniri regulate, dar și prin utilizarea platformelor online pentru a menține o comunicare continuă. În plus, școlile din Finlanda sunt încurajate să creeze parteneriate cu organizațiile comunitare, pentru a sprijini dezvoltarea elevilor în afacerea educațională. De exemplu, școlile organizează evenimente comune cu organizațiile locale, cum ar fi târguri educaționale sau proiecte de voluntariat în care sunt implicate familiile și comunitatea.
- **Programul „Parent-Teacher-Association” (PTA) din Statele Unite ale Americii:** În SUA, multe școli implementează cu succes Programul „Parent-Teacher-Association” (PTA), prin care părinții sunt implicați activ în activitățile educaționale ale școlii. Acesta include organizarea de întâlniri lunare între părinți și profesori, sesiuni de formare pentru părinți, dar și evenimente educaționale comune. Părinții din această rețea sunt încurajați să sprijine atât școlile, cât și comunitățile locale, prin implicarea în activități extracurriculare sau prin colectarea de fonduri pentru proiecte educaționale. Acest model de succes a contribuit la creșterea nivelului de implicare a părinților în educația copiilor lor și a întărit legătura dintre școală, familie și comunitate.
- **Proiectul „Community Schools” din Regatul Unit al Marii Britanii:** În Regatul Unit, programul „Community Schools” promovează un model educațional în care școlile sunt văzute ca un centru de sprijin pentru întreaga comunitate. Aceste școli nu se limitează

doar la educația academică, ci și la furnizarea de servicii sociale, cum ar fi consiliere pentru părinți, activități de educație pentru adulți și evenimente comunitare. În cadrul acestui model, părinții și membrii comunității sunt activ implicați în organizarea activităților educaționale, iar școlile colaborează strâns cu organizațiile locale și cu autoritățile publice pentru a răspunde nevoilor educaționale și sociale ale elevilor.

- **Școlile din Australia și programul „School and Community Partnerships”:** În Australia, programul „School and Community Partnerships” este un exemplu de succes al colaborării între școli și comunități. Acest program facilitează crearea de parteneriate între școli, părinți și organizații locale pentru a sprijini elevii în dezvoltarea abilităților lor academice și sociale. De exemplu, școlile colaborează cu biblioteci publice, organizații de tineret și agenții guvernamentale pentru a organiza activități educaționale extracurriculare și pentru a oferi suport educațional suplimentar elevilor care au nevoie de ajutor. Aceste parteneriate contribuie la crearea unui mediu educațional mai echilibrat și mai integrat, în care toate părțile implicate sunt responsabile pentru succesul elevilor.

VII. Concluzii și recomandări

Concluzii

Colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate este esențială pentru succesul educațional al elevilor și pentru dezvoltarea lor completă, atât pe plan academic, cât și pe plan social și emoțional. Fiecare dintre aceste entități joacă un rol fundamental în formarea și susținerea elevilor, iar integrarea lor într-un sistem educațional bine coordonat poate adresa provocările contemporane ale educației, cum ar fi diversitatea elevilor, nevoile educaționale specifice și accesul inegal la resurse.

Soluțiile inovative, cum ar fi utilizarea tehnologiei pentru a facilita comunicarea între școală, familie și comunitate, organizarea de evenimente educaționale comune și dezvoltarea de proiecte educaționale interinstituționale, pot întări aceste relații și pot sprijini un mediu educațional mai echilibrat și mai eficient. În acest sens, tehnologia devine un instrument esențial pentru modernizarea educației, facilitând un dialog constant și transparent între profesori, părinți și comunitate.

În paralel, abordările tradiționale de colaborare între școală, familie și comunitate, care s-au concentrat pe interacțiuni sporadice și unidireționale, au fost înlocuite de soluții inovative care promovează o implicare activă și continuă din partea tuturor părților. Cu toate acestea, implementarea acestor soluții inovative nu este lipsită de provocări. Rezistența la schimbare, accesul limitat la tehnologie, dificultățile de implicare a părinților și sustenabilitatea pe termen lung a acestor soluții sunt obstacole care trebuie abordate cu atenție și cu o planificare adecvată.

În ciuda acestor provocări, exemplele din România și din alte țări demonstrează că aceste soluții inovative pot avea un impact pozitiv semnificativ asupra educației, îmbunătățind performanțele academice ale elevilor, dezvoltându-le abilități sociale și emoționale esențiale și promovând o educație mai incluzivă.

Recomandări

1. **Investiții în infrastructura educațională digitală:** Este esențial ca autoritățile educaționale să investească în infrastructura IT a școlilor, pentru a asigura accesul tuturor elevilor și părinților la platformele educaționale online. În special în zonele rurale și în școlile din medii defavorizate, este nevoie de o îmbunătățire semnificativă a accesului la tehnologie pentru a sprijini colaborarea între școală, familie și comunitate.
2. **Formarea continuă a cadrelor didactice și părinților:** Profesorii și părinții trebuie să fie sprijiniți prin sesiuni de formare care să le permită să utilizeze eficient tehnologia în scopuri educaționale și să înțeleagă importanța colaborării active între școală, familie și comunitate. Aceste sesiuni de formare trebuie să includă atât aspecte tehnice, cât și sociale, pentru a sprijini o implicare mai activă a părinților în procesul educațional.
3. **Crearea unor platforme de comunicare transparente și accesibile:** Este recomandat să se creeze platforme de comunicare online care să fie ușor accesibile pentru părinți și profesori și care să ofere un feedback constant despre performanțele elevilor, activitățile școlare și proiectele educaționale. Aceste platforme pot include, de asemenea, resurse educaționale pentru părinți și elevi, promovând în acest fel o învățare continuă și colaborativă.
4. **Promovarea educației incluzive și integrarea elevilor cu nevoi speciale:** Este necesar ca școlile să adopte strategii educaționale incluzive care să asigure integrarea elevilor cu nevoi speciale în procesul educațional. În acest sens, colaborarea între școală, familie și organizațiile comunitare care susțin educația specială trebuie să fie întărită, pentru a oferi un sprijin constant și personalizat elevilor cu dizabilități.
5. **Implicarea activă a comunității în educație:** Comunitatea locală trebuie să joace un rol activ în procesul educațional. Parteneriatele între școli, autoritățile locale și organizațiile non-guvernamentale pot contribui la furnizarea de resurse educaționale suplimentare, la organizarea de activități extracurriculare și la sprijinirea elevilor din medii defavorizate. De asemenea, membrii comunității pot participa la proiecte educaționale care să adreseze nevoile specifice ale elevilor și să contribuie la dezvoltarea acestora.
6. **Încurajarea implicării părinților prin soluții flexibile:** Părinții trebuie să fie încurajați să participe activ în educația copiilor lor, dar acest lucru nu trebuie să fie limitat la întâlniri școlare tradiționale. Sesiunile de consiliere pentru părinți, întâlnirile online sau prin telefon, precum și comunicarea constantă prin intermediul aplicațiilor educaționale sunt soluții eficiente pentru a sprijini implicarea părinților, în special în cazurile în care aceștia nu pot participa la evenimente fizice din diverse motive.
7. **Monitorizarea și evaluarea impactului soluțiilor inovative:** Este important ca autoritățile educaționale să monitorizeze și să evalueze constant impactul soluțiilor inovative implementate. Evaluarea periodică a acestora poate ajuta la identificarea punctelor forte și a aspectelor care necesită îmbunătățiri. Feedback-ul primit de la profesori, părinți și comunitate trebuie să fie utilizat pentru ajustarea și optimizarea acestor soluții.

Soluțiile inovative pentru îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate pot transforma fundamental sistemul educațional, contribuind la crearea unui mediu educațional mai incluziv, mai echitabil și mai eficient. Deși există provocări semnificative în implementarea acestor soluții, beneficiile pe termen lung pentru elevi, familii și întreaga comunitate sunt considerabile. Este esențial ca toate părțile implicate — autoritățile educaționale, profesori, părinți și membri ai comunității — să colaboreze activ pentru a crea un sistem educațional care să sprijine dezvoltarea completă a elevilor și să răspundă nevoilor unei societăți în continuă schimbare.

Bibliografie:

- 1.Bocoș, M. (2011).** *Pedagogia învățării active*. Polirom.
- 2.Ciolan, L. (2004).** *Educația pentru diversitate: Provocări și oportunități în educația contemporană*. Universitatea din București.
- 3.Fâciu, D. (2017).** *Pedagogia educației incluzive: Teorii și aplicații*. Editura Universitară.
- 4.Ionescu, M. (2012).** *Metode active de învățare în educația contemporană*. Editura Universitară.
- 5.Lungu, C. (2018).** *Abordări moderne în educația incluzivă: De la teorie la practică*. Editura Tehnică.
- 6. Muntean, A. (2014).** *Educația socială și învățarea colaborativă: Modele și aplicații în școlile din România*. Editura Pro Universitaria.
- 7.Păun, I. (2010).** *Educația incluzivă și integrarea în învățământul românesc*. Editura Didactică și Pedagogică.
- 8.Petrescu, G. (2013).** *Teorii educaționale: Construirea unui climat educativ pozitiv*. Editura Polirom.
- 9.Vasile, C. (2009).** *Presa educațională și învățământul colaborativ*. Editura Universității din Iași.
- 10.Dufresne, L. (2018).** *Transforming Education: The Role of Schools, Families, and Communities*. Palgrave Macmillan.
- 11.Epstein, J. L. (2011).** *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press.
- 12.Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012).** *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Teachers College Press.
- 13.Hornby, G. (2011).** *Parental Involvement in Childhood Education: Building Effective School-Family Partnerships*. Springer.
- 14.Jeynes, W. H. (2007).** *The Relationship Between Parental Involvement and High School Student Achievement: A Meta-Analysis*. Educational Psychology Review, 19(3), 235–252.
- 15.Rothstein, R. (2004).** *Class and Schools: Using Social, Economic, and Educational Reform to Close the Achievement Gap*. Economic Policy Institute.

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare cooperant, bazat pe respect și incluziune

Profesor, Călugăru Iulian Viorel
Școala Gimnazială „Pan M. Vizirescu” Branet, Bârza, Olt

I. Introducere

În ultimii ani, educația globală a fost caracterizată de o serie de reforme menite să răspundă diversității în creștere a elevilor și să promoveze o învățare care să reflecte valorile respectului, incluziunii și colaborării. În acest context, modelele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare cooperant, bazat pe respect și incluziune, au devenit esențiale pentru formarea unei culturi educaționale moderne. Aceste modele sunt destinate nu doar să îmbunătățească performanțele academice ale elevilor, dar și să construiască abilități sociale și emoționale care sunt necesare într-o societate globalizată și interdependentă.

Un mediu de învățare cooperant nu presupune doar cooperarea între elevi, ci și între profesori și elevi, fiind un sistem educațional care pune accent pe interacțiune, responsabilitate comună și respect reciproc. În acest sens, educația trebuie să încurajeze nu doar dezvoltarea intelectuală a elevilor, dar și abilități de rezolvare a conflictelor, empatie și dialog deschis. Modelele educaționale care sprijină aceste principii vor fi examinate mai detaliat în următoarele secțiuni, oferind o viziune completă asupra modului în care acestea pot contribui la crearea unui mediu educațional mai incluziv și mai respectuos.

II. Modele educaționale care promovează învățarea cooperantă

1. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)

Învățarea bazată pe proiecte (PBL) este un model educațional care se concentrează pe rezolvarea unor probleme autentice, complexe, adesea de amploare globală, prin cooperarea activă a elevilor. În acest model, elevii sunt implicați activ în procesul de învățare, fiind încurajați să colaboreze pentru a înțelege concepte mai profunde și pentru a produce un rezultat final tangibil, de obicei sub formă de proiecte, prezentări sau soluții aplicabile.

PBL nu doar că promovează învățarea activă, dar și dezvoltarea unor abilități esențiale, precum gândirea critică, creativitatea și competențele de lucru în echipă. Această abordare aduce cu sine un mediu de învățare în care elevii sunt stimulați să învețe împreună, să împărtășească idei și să își asume responsabilități individuale în cadrul unui proiect colectiv. Respectul și colaborarea sunt elemente esențiale ale acestei metode, deoarece succesul proiectului depinde de capacitatea fiecărui membru al echipei de a contribui activ și eficient la obiectivele comune.

2. Învățarea cooperantă în grupuri (Cooperative Learning)

Învățarea cooperantă în grupuri reprezintă o tehnică pedagogică în care elevii lucrează în echipe mici pentru a atinge un obiectiv educațional comun. Această abordare este structurată astfel încât fiecare membru al grupului are un rol definit, iar succesul echipei depinde de implicarea

și colaborarea fiecărui membru. În acest model, profesorul joacă rolul unui facilitator care ghidează activitatea grupului, creând condițiile pentru ca elevii să învețe unii de la alții și să își dezvolte abilități de colaborare.

Tehnici precum „Think-Pair-Share” (Gândește-partajează-discută) sau „Jigsaw” (Puzzle) sunt foarte eficiente în promovarea unui învățământ cooperant. Aceste tehnici permit elevilor să își împărtășească ideile, să învețe de la colegii lor și să aprecieze diversitatea opiniilor. În acest context, respectul este fundamental, întrucât fiecare elev are dreptul să își exprime punctul de vedere și să contribuie la procesul de învățare.

3. Învățarea prin descoperire ghidată (Guided Discovery Learning)

Învățarea prin descoperire ghidată presupune un proces educativ în care elevii sunt încurajați să descopere noi cunoștințe prin activități interactive, în loc să primească informațiile în mod direct de la profesor. Acest model promovează o învățare activă, în care elevii sunt provocați să analizeze, să experimenteze și să colaboreze pentru a ajunge la concluzii și soluții proprii.

Rolul profesorului este esențial în acest model, deoarece el sau ea ghidează elevii în procesul de descoperire, asigurându-se că aceștia beneficiază de sprijinul necesar atunci când întâmpină dificultăți. Colaborarea între elevi este un element cheie, deoarece aceasta permite împărtășirea ideilor și soluțiilor, îmbogățind procesul de învățare. În plus, respectul față de contribuțiile fiecărui membru al grupului devine un factor determinant pentru succesul procesului educațional.

4. Modelul educațional inclusiv

Educația inclusivă se bazează pe principiul că toți elevii, indiferent de capacitățile lor, trebuie să beneficieze de o educație de calitate, care să le permită să își atingă potențialul maxim. Aceasta presupune adaptarea curriculumului, a materialelor didactice și a metodologiilor de predare pentru a sprijini elevii cu nevoi speciale, dar și promovarea unui mediu în care diversitatea este valorizată și respectată.

Un aspect important al educației incluzive este promovarea colaborării între elevi cu diferite abilități, într-un cadru în care fiecare poate învăța de la ceilalți. Acest model încurajează interacțiunea între elevi din medii diferite, iar învățarea se realizează nu doar pe baza abilităților intelectuale, ci și pe baza unui respect reciproc și a unei înțelegeri comune a diversității.

III. Principii fundamentale ale unui mediu de învățare, cooperant bazat pe respect și incluziune

1. Respectul reciproc

Un mediu de învățare cooperant presupune respectul între toți participanții, inclusiv profesori și elevi. Respectul se referă nu doar la ascultarea activă a punctelor de vedere ale celorlalți, ci și la aprecierea diversității opiniilor și experiențelor. Într-un astfel de mediu, elevii învață să fie deschiși la noi perspective și să aprecieze contribuțiile colegilor lor, indiferent de diferitele lor puncte de vedere sau stiluri de învățare.

De asemenea, respectul în învățământul cooperant înseamnă și recunoașterea nevoilor individuale ale fiecărui elev și ajustarea metodelor pedagogice pentru a răspunde acestor nevoi. Profesorii care promovează respectul în clasă nu doar că formează un climat de încredere, dar îi învață și pe elevi să fie mai empatici și să coopereze mai eficient.

2. Încurajarea diversității de opinii și perspective

Diversitatea reprezintă un element fundamental al procesului educațional, iar învățarea cooperantă oferă un cadru ideal pentru a valorifica această diversitate. Într-un mediu educațional în care elevii provin din medii culturale, sociale și economice diferite, dar și cu abilități și stiluri de învățare variate, diversitatea nu doar că adaugă valoare, dar devine o resursă deosebit de importantă pentru procesul educațional. Modelele educaționale care încurajează diversitatea permit elevilor să învețe nu doar din cunoștințele formale oferite de profesori, dar și din experiențele lor personale, din interacțiunile cu colegii și din discuțiile care decurg din acest schimb de idei.

În cadrul unui mediu educațional cooperant, diversitatea nu este privită ca o barieră, ci ca o oportunitate de învățare. Acest tip de mediu promovează o viziune incluzivă, care subliniază importanța respectării și înțelegerii diferențelor dintre elevi, iar învățarea cooperantă, în mod particular, contribuie semnificativ la dezvoltarea unor abilități de gândire critică și de empatie. Diversitatea culturală și de gândire adusă de elevi în cadrul grupurilor de lucru poate stimula dialogul constructiv și dezvoltarea unor soluții inovative la problemele educaționale sau sociale cu care se confruntă aceștia.

Într-un mediu în care diversitatea este încurajată și valorificată, elevii nu doar că dobândesc noi cunoștințe, dar și învață să aprecieze punctele de vedere ale colegilor lor. Acest proces se întâmplă printr-o interacțiune continuă în cadrul grupurilor de învățare, unde fiecare membru își aduce aportul unic la discuție, iar acest schimb de idei duce la o înțelegere mai profundă a subiectelor studiate. Așadar, învățarea devine o activitate comună, în care elevii învață nu doar de la profesori, ci și unii de la alții, într-un cadru deschis și flexibil.

Un alt aspect important al încurajării diversității este promovarea unui climat educațional respectuos, în care fiecare elev se simte în siguranță să își exprime punctele de vedere, fără teama de a fi judecat sau marginalizat. Aceasta înseamnă că diferențele de opinie trebuie respectate și apreciate, iar orice formă de discriminare, fie ea legată de etnie, religie, statut social sau alte diferențe, trebuie activ combătută. În acest cadru, elevii sunt încurajați să își exprime opiniile, să își susțină punctele de vedere și să contribuie la discuțiile din cadrul grupului. Această interacțiune nu doar că îmbogățește procesul educațional, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități sociale importante, precum respectul reciproc, toleranța și abilitatea de a lucra în echipă.

Mai mult, acest proces stimulează gândirea critică, deoarece elevii sunt provocați să analizeze și să confrunte diferite perspective asupra unui subiect. Fiecare membru al grupului poate adăuga o nouă dimensiune unei idei sau unui concept, iar acest proces de „reflecție colectivă” permite grupului să ajungă la o înțelegere mai nuanțată și mai completă a subiectului abordat. De exemplu, într-o discuție despre un subiect istoric sau social, un elev dintr-un context cultural

diferit poate oferi o perspectivă care să adâncească înțelegerea grupului, iar acest lucru poate duce la o mai bună integrare a diversității în cadrul educațional.

În acest sens, diversitatea devine un element cheie în procesul de învățare, contribuind la dezvoltarea unor abilități cognitive și sociale esențiale pentru succesul viitor al elevilor. Modelele educaționale care pun accent pe diversitate permit elevilor nu doar să învețe unii de la alții, dar și să se adapteze la o lume din ce în ce mai globalizată, unde interacțiunea cu persoane din medii diferite este o realitate inevitabilă.

Un alt beneficiu major al încurajării diversității este dezvoltarea unui climat educațional pozitiv și stimulator. Atunci când elevii sunt încurajați să își exprime opiniile și să interacționeze cu ceilalți într-un mod respectuos, aceștia dezvoltă un sentiment de apartenență și încredere în propria valoare. Acest climat pozitiv nu doar că sprijină învățarea academică, dar contribuie și la crearea unui mediu social sănătos, în care elevii învață să își rezolve conflictele într-un mod civilizat și să colaboreze pentru atingerea unui obiectiv comun.

Pentru a facilita acest proces, profesorii joacă un rol esențial. Aceștia trebuie să creeze condițiile pentru un schimb de idei deschis și să adopte un stil de predare care încurajează colaborarea și respectul între elevi. Profesorii trebuie să modeleze comportamentele respectuoase și să ofere un spațiu sigur în care elevii să își exprime punctele de vedere, să își pună întrebări și să își susțină ideile într-un mod constructiv. În acest fel, diversitatea de gândire devine un factor esențial în procesul educațional, iar elevii învață nu doar să accepte, dar și să aprecieze și să înțeleagă diferențele dintre ei.

Diversitatea de opinii și perspective este un element vital în procesul educațional, iar modelele educaționale care încurajează aceasta permit elevilor să devină nu doar mai buni în ceea ce privește cunoștințele academice, dar și mai bine pregătiți pentru a trăi și lucra într-o lume caracterizată prin diversitate. Într-un astfel de mediu, elevii învață să comunice eficient, să fie deschiși la noi idei și să aprecieze valoarea diversității în viața lor profesională și personală. Aceasta, la rândul său, contribuie la formarea unei societăți mai tolerante, mai incluzive și mai cooperante.

3. Partajarea responsabilităților în grupuri

Unul dintre principiile fundamentale ale învățării cooperante este partajarea responsabilităților între membrii grupului. În acest context, fiecare elev are un rol activ și important în succesul colectiv, iar învățarea se bazează pe ideea că, atunci când fiecare contribuie cu propriile cunoștințe, abilități și perspective, rezultatele sunt mult mai eficiente și mai complete. Partajarea responsabilităților nu doar că promovează învățarea activă și implicarea fiecărui participant, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități esențiale pentru viața academică și profesională, precum leadership-ul, luarea deciziilor și responsabilitatea personală.

Într-un grup de învățare bazat pe colaborare, fiecare membru are sarcini bine definite, care nu doar că ajută la realizarea obiectivelor grupului, dar și contribuie la învățarea individuală a fiecărui elev. De exemplu, un elev poate fi responsabil cu cercetarea unui subiect specific, altul cu organizarea informațiilor, iar un altul cu prezentarea rezultatelor. Astfel, fiecare rol este esențial pentru succesul proiectului și, în același timp, fiecare membru al grupului își asumă o

parte din responsabilitatea întregului rezultat. Partajarea responsabilităților în grupuri promovează, prin urmare, o atmosferă de cooperare și sprijin reciproc, în care toți membrii sunt motivați să contribuie activ și să asigure succesul echipei.

Această abordare are multiple beneficii pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor. Unul dintre cele mai evidente avantaje este dezvoltarea abilităților de leadership. Atunci când elevii își asumă diferite roluri și responsabilități, aceștia sunt încurajați să își coordoneze acțiunile, să ia decizii și să își gestioneze sarcinile. De exemplu, un elev care este responsabil de coordonarea grupului sau de prezentarea unui proiect poate învăța să își organizeze mai bine timpul, să comunice clar și să ofere feedback constructiv colegilor. Astfel, învățarea nu mai este doar despre acumularea de cunoștințe teoretice, ci și despre dezvoltarea unor abilități interpersonale și organizaționale care sunt esențiale într-un mediu profesional sau social.

Partajarea responsabilităților ajută și la dezvoltarea unui sentiment puternic de responsabilitate personală. Fiecare elev este conștient de importanța contribuției sale la succesul grupului și înțelege că lipsa sa de implicare poate afecta întregul rezultat. În acest sens, învățarea cooperantă este o metodă excelentă de a cultiva responsabilitatea, deoarece elevii înțeleg că performanța grupului depinde de contribuțiile fiecărui membru, iar acest lucru îi motivează să își asume un rol activ și să lucreze cu seriozitate la îndeplinirea sarcinilor atribuite.

Mai mult decât atât, partajarea responsabilităților este o metodă eficientă de a învăța interdependența. Într-un grup de învățare cooperantă, succesul nu depinde de performanțele individuale, ci de capacitatea fiecărui membru de a coopera, de a sprijini și de a se sprijini reciproc. Astfel, fiecare elev devine conștient de rolul său în cadrul unui întreg și învață că pentru a atinge obiectivele comune, este esențial să colaboreze eficient și să își pună la dispoziție cunoștințele și abilitățile într-un mod constructiv. În acest mod, elevii nu doar că învață să își aprecieze propria contribuție, dar și să înțeleagă valoarea contribuțiilor celorlalți membri ai grupului.

Un alt beneficiu al partajării responsabilităților este dezvoltarea unui climat de încredere și respect în cadrul grupului. Fiecare membru al echipei are încredere că ceilalți își vor îndeplini rolurile și vor contribui activ la îndeplinirea sarcinilor. În acest fel, partajarea responsabilităților contribuie la formarea unui spirit de echipă puternic și la consolidarea relațiilor interpersonale. De asemenea, elevii învață să comunice mai eficient, să își exprime opiniile și să rezolve conflictele într-un mod constructiv. Aceste abilități sunt esențiale în viața de zi cu zi și în carierele viitoare ale elevilor, unde colaborarea și comunicarea eficientă sunt fundamentale pentru succes.

Mai mult, această metodă de învățare promovează și o abordare activă a procesului educațional, în care elevii nu sunt doar receptori pasivi ai informației, ci participanți activi în crearea și consolidarea cunoștințelor. Prin partajarea responsabilităților, elevii sunt implicați în mod direct în procesul de învățare, iar acest lucru le permite să asimileze mai profund informațiile și să le aplice într-un context real. Această abordare este mult mai eficientă decât învățarea tradițională, în care elevii sunt adesea învățați prin predare directă, fără a avea ocazia să aplice activ ceea ce învață.

Împărțirea responsabilităților în grupuri este un principiu esențial al învățării cooperante, care contribuie la dezvoltarea unor abilități fundamentale precum leadership-ul, responsabilitatea personală și luarea deciziilor. Această metodă de învățare promovează interdependența, în care succesul grupului depinde de cooperarea activă și sprijinul reciproc al fiecărui membru. Într-un astfel de cadru educațional, elevii nu doar că învață din cunoștințele altora, dar și dezvoltă competențe sociale și cognitive care le vor fi utile în viața personală și profesională. Partajarea responsabilităților contribuie astfel la formarea unor indivizi mai responsabili, mai cooperanți și mai pregătiți pentru provocările viitoare.

4. Accesibilitatea și adaptabilitatea materialelor educaționale

Un alt principiu esențial al unui mediu de învățare cooperant și incluziv este accesibilitatea materialelor educaționale. Într-un mediu educațional divers, nu toți elevii au aceleași nevoi sau condiții de învățare. Prin urmare, este necesar ca resursele educaționale să fie adaptabile și accesibile tuturor, indiferent de abilități sau contextul social.

Accesibilitatea poate fi realizată prin furnizarea de materiale în formate diverse (de exemplu, audio, video, text sau imagini), astfel încât elevii cu dizabilități sau cu dificultăți de învățare să poată înțelege și asimila informațiile. De asemenea, instrumentele educaționale digitale, cum ar fi platformele de învățare online, pot oferi posibilități extinse de învățare personalizată și cooperantă.

Acest principiu ajută nu doar elevii cu nevoi speciale, ci și pe cei care provin din medii culturale și lingvistice diferite, prin adaptarea conținuturilor pentru a răspunde diversității de abilități și stiluri de învățare. Prin urmare, promovarea accesibilității și a adaptabilității materialelor educaționale este o componentă esențială în crearea unui mediu educațional incluziv și cooperant.

III. Implementarea unui mediu de învățare cooperant în diverse contexte educaționale

1. În școli

În școlile de zi, modelele educaționale cooperante pot fi implementate eficient prin integrarea unor strategii didactice inovative. De exemplu, în cadrul școlilor primare și gimnaziale, învățarea prin jocuri educaționale sau activități de grup poate stimula colaborarea între elevi. În aceste cadre, profesorii pot organiza grupuri de lucru pentru proiecte sau cercetări, iar elevii pot învăța să colaboreze pentru a găsi soluții comune.

Un exemplu de succes al învățării cooperante în școli este implementarea „grupurilor de învățare” (learning teams), unde elevii se împart în grupuri mici și lucrează împreună pentru a învăța un anumit subiect sau pentru a rezolva o problemă. Fiecare membru al grupului are un rol specific, iar colaborarea activă este încurajată prin metode de învățare bazate pe reflecție și evaluare reciprocă.

De asemenea, în cadrul școlilor incluzive, profesorii pot implementa sesiuni de învățare cooperante care pun accent pe înțelegerea diversității și pe acceptarea diferențelor. În acest mod, se poate contribui la construirea unui climat de învățare respectuos, în care fiecare elev se simte valorizat și sprijinit.

2. În educația universitară

Universitățile pot adopta, de asemenea, modele educaționale cooperante, având în vedere complexitatea și provocările învățării la acest nivel. În educația superioară, învățarea cooperante poate include proiecte de cercetare în grupuri, seminarii interactive sau activități de învățare prin simulări, care permit studenților să aplice cunoștințele teoretice în contexte practice.

Un exemplu excelent de implementare a învățării cooperante în universități este organizarea de grupuri de studii sau laboratoare, în care studenții colaborează pentru a rezolva probleme academice sau pentru a dezvolta soluții inovative într-un cadru de echipă. Această formă de învățare nu doar că stimulează gândirea critică și creativitatea, dar și dezvoltă competențe esențiale pentru viitorul profesional al studenților, cum ar fi abilități de comunicare, leadership și adaptabilitate.

În plus, universitățile pot organiza și conferințe sau workshopuri pe teme de actualitate, în care studenții din diferite discipline să lucreze împreună și să își aducă contribuțiile la dezbaterea unor subiecte interdisciplinare. Aceasta promovează nu doar colaborarea academică, dar și integrarea diversității de opinii și perspective, ceea ce este esențial într-un mediu educațional inclusiv și respectuos.

3. Educația la distanță

În contextul educației la distanță, modelele educaționale cooperante sunt deosebit de valoroase, deoarece permit elevilor și studenților să interacționeze într-un mediu virtual, depășind barierele geografice și sociale. Platformele de învățare online, precum Moodle sau Google Classroom, oferă oportunități pentru crearea de grupuri de lucru virtuale, forumuri de discuții și sesiuni de feedback între elevi și profesori.

De exemplu, în cadrul educației online, profesorii pot organiza sesiuni de tip webinar, în care elevii colaborează la dezvoltarea unor teme de cercetare sau la rezolvarea unor probleme complexe. De asemenea, utilizarea tehnologiilor interactive, precum platformele de videoconferință și aplicațiile de colaborare, permite elevilor să lucreze împreună, să partajeze resurse și să își construiască, împreună, cunoștințele. Aceste metode încurajează învățarea activă și pot reduce izolarea care adesea apare în cadrul educației la distanță.

IV. Provocări în crearea unui mediu de învățare cooperant, bazat pe respect și incluziune

Deși învățarea cooperantă aduce numeroase beneficii, există și provocări semnificative în implementarea acesteia. Una dintre principalele dificultăți este legată de diversitatea culturală și socială a elevilor, care poate influența modul în care aceștia interacționează într-un grup. În anumite culturi, poate exista o reticență față de exprimarea opiniilor personale sau față de lucrul în echipă, iar acest lucru poate crea bariere în dezvoltarea unui mediu de învățare cooperant.

De asemenea, resursele limitate, fie ele financiare sau materiale, pot constitui un obstacol în implementarea unor metode educaționale inovative. Școlile și universitățile din zonele defavorizate pot întâmpina dificultăți în accesarea tehnologiilor necesare pentru a sprijini învățarea cooperante la distanță sau în organizarea de activități de grup.

În plus, rezistența la schimbare a cadrelor didactice sau a instituțiilor educaționale poate reprezenta un alt factor limitativ. Mulți profesori sunt obișnuiți cu metodele tradiționale de predare și pot fi reticenți în a adopta noi metode care presupun mai multă implicare și flexibilitate.

V. Beneficii ale învățării cooperante și incluzive

Implementarea învățării cooperante, bazată pe respect și incluziune, aduce multiple beneficii atât pentru elevi, cât și pentru profesori, contribuind la crearea unui mediu educațional mai eficient, mai echitabil și mai stimulat. Pe lângă îmbunătățirea performanțelor academice, învățarea cooperantă influențează semnificativ dezvoltarea abilităților sociale și emoționale esențiale pentru viața de zi cu zi. Aceasta favorizează nu doar învățarea de cunoștințe, ci și formarea unor competențe interpersonale care sunt esențiale într-o societate caracterizată de diversitate și interconectivitate.

În primul rând, învățarea cooperantă ajută elevii să își dezvolte abilități importante de comunicare. Într-un grup de învățare cooperant, fiecare elev este încurajat să își exprime opiniile și să participe activ la discuții. Acest lucru îi ajută să își îmbunătățească abilitățile de comunicare verbală și nonverbală, să învețe să asculte activ și să răspundă într-un mod respectuos. Într-un astfel de mediu, elevii învață să își exprime punctele de vedere cu claritate, să argumenteze rațional și să aprecieze opiniile celorlalți. Astfel, învățarea cooperantă nu doar că sprijină dezvoltarea cunoștințelor, dar contribuie și la formarea unor abilități de comunicare eficiente, care sunt cruciale atât în viața școlară, cât și în carierele viitoare ale elevilor.

De asemenea, această metodă de învățare contribuie la dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor. Într-un mediu cooperant, elevii învață să își gestioneze emoțiile, să își exprime sentimentele într-un mod adecvat și să aprecieze diversitatea emoțională a colegilor lor. În plus, învățarea cooperantă pune accent pe empatie, iar elevii învață să își înțeleagă și să își susțină colegii, să recunoască și să răspundă la nevoile lor emoționale. Acest proces sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive față de ceilalți și contribuie la crearea unui climat educațional sănătos, în care toți elevii se simt acceptați și înțeleși. Astfel, învățarea cooperantă contribuie nu doar la dezvoltarea abilităților cognitive, dar și la formarea unui sentiment de solidaritate și sprijin reciproc între elevi.

Un alt beneficiu major al învățării cooperante este dezvoltarea responsabilității individuale și colective. Într-un grup de învățare cooperant, fiecare elev are un rol important de îndeplinit și este responsabil nu doar pentru propria învățare, dar și pentru succesul întregii echipe. Fiecare membru al grupului este încurajat să contribuie activ la îndeplinirea obiectivelor comune și să își asume responsabilitatea pentru propria muncă, dar și pentru rezultatul colectiv al grupului. Acest proces îi ajută pe elevi să învețe să colaboreze, să își împartă sarcinile și să își aprecieze contribuțiile reciproce. În acest mod, elevii sunt învățați nu doar să își îndeplinească responsabilitățile individuale, dar și să contribuie la succesul colectiv al grupului, promovând un sentiment de apartenență și de responsabilitate comună.

În plus, învățarea cooperantă ajută elevii să își dezvolte competențele de rezolvare a conflictelor. Într-un grup de învățare, pot apărea situații în care elevii au puncte de vedere diferite sau se

confruntă cu divergențe de opinie. În acest context, învățarea cooperantă îi încurajează să discute aceste diferențe într-un mod constructiv, să găsească soluții împreună și să ajungă la un compromis. Prin urmare, elevii învață să își exprime nemulțumirile într-un mod respectuos, să asculte opiniile celorlalți și să colaboreze pentru a rezolva conflictele într-un mod pașnic și eficient. Aceste abilități sunt esențiale nu doar în școală, dar și în viața profesională și personală, fiind un element cheie în dezvoltarea relațiilor interpersonale armonioase și eficiente.

În paralel, învățarea cooperantă promovează incluziunea socială, deoarece permite elevilor din diverse medii să interacționeze și să învețe împreună. Diversitatea din grupuri este apreciată ca o resursă valoroasă pentru procesul educațional, iar elevii sunt încurajați să învețe nu doar din cunoștințele formale, dar și din experiențele și perspectivele colegilor lor. Astfel, se creează un mediu de învățare în care elevii sunt mai deschiși la diferențele culturale, etnice și sociale, iar acest lucru contribuie la dezvoltarea unor atitudini de respect față de diversitate și de acceptare a celor diferiți. Într-un astfel de mediu, toți elevii se simt valorizați și acceptați, iar diversitatea este privită ca un factor care îmbogățește procesul educațional, nu ca o barieră.

În plus, învățarea cooperantă ajută la prevenirea marginalizării și a excluderii sociale. Elevii care provin din medii defavorizate sau care se confruntă cu diferite dificultăți sociale și educaționale au ocazia să colaboreze și să interacționeze cu colegii lor într-un cadru care le oferă sprijin și oportunități egale de învățare. Aceasta ajută la integrarea lor în comunitatea educațională și la reducerea sentimentelor de izolare și excludere, promovând un climat de încredere și sprijin reciproc.

Învățarea cooperantă și incluzivă nu doar că îmbunătățește performanțele academice, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități sociale și emoționale esențiale pentru viața de zi cu zi. Aceasta promovează respectul, responsabilitatea, empatia și rezolvarea conflictelor, iar în același timp sprijină incluziunea socială, oferind elevilor din diverse medii oportunitatea de a învăța împreună. Prin aceste beneficii, învățarea cooperantă contribuie la formarea unor indivizi mai responsabili, mai cooperanți și mai bine pregătiți pentru provocările unei societăți diverse și interconectate.

VI. Concluzii

În concluzie, modelele educaționale care sprijină învățarea cooperantă și includerea sunt esențiale pentru construirea unui mediu educațional respectuos și incluziv. Acestea promovează dezvoltarea abilităților academice, sociale și emoționale ale elevilor, contribuind astfel la formarea unor cetățeni responsabili, empatici și adaptabili. De asemenea, învățarea cooperantă ajută la crearea unui climat de încredere, respect și sprijin reciproc, care este esențial pentru succesul oricărui sistem educațional modern.

În ciuda provocărilor, implementarea acestor modele poate aduce schimbări semnificative în educație, îmbunătățind atât procesul de învățare, cât și relațiile între elevi, profesori și comunitățile educaționale. Aceste modele trebuie sprijinite și dezvoltate continuu pentru a răspunde nevoilor și provocărilor unei societăți din ce în ce mai diversificate.

Bibliografie:

1. **Anyon, J. (2005).** *What "Counts" as Educational Research: An Analysis of Diverse Epistemological Perspectives.* Teachers College Record, 107(4), 730–759.
2. **Aronson, E., & Patnoe, S. (1997).** *The Jigsaw Classroom: Building Cooperation in the Classroom.* Longman.
3. **Bocoș, M. (2011).** *Pedagogia învățării active.* Polirom.
4. **Booth, T., & Ainscow, M. (2002).** *The Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools.* Centre for Studies on Inclusive Education.
5. **Brown, A. L., & Campione, J. C. (1994).** *Guided Discovery in a Community of Learners.* In *Classroom Lessons: Integrating Cognitive Theory and Classroom Practice*, edited by K. McGilly, 229–270. MIT Press.
6. **Ciolan, L. (2004).** *Educația pentru diversitate: Provocări și oportunități în educația contemporană.* Universitatea din București.
7. **Cristea, S. (2016).** *Învățarea prin colaborare: Practici și perspective în educația românească.* Editura Lumen.
8. **DeLorenzo, S. E. (2009).** *Collaborative Learning in Higher Education: A Framework for Development.* Journal of Higher Education, 80(2), 129–147.
9. **Dewey, J. (1938).** *Experience and Education.* Macmillan.
10. **Fâciu, D. (2017).** *Pedagogia educației incluzive: Teorii și aplicații.* Editura Universitară.
11. **Fink, L. D. (2013).** *Creating Significant Learning Experiences: An Integrated Approach to Designing College Courses.* Jossey-Bass.
12. **Guskey, T. R. (2002).** *Does It Make a Difference? Evaluating Professional Development.* Educational Leadership, 59(6), 45–51.
13. **Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999).** *Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning.* Allyn and Bacon.
14. **Kagan, S. (1994).** *Cooperative Learning.* Resources for Teachers.
15. **Miller, M. (2001).** *The Inclusive Classroom: Strategies for Effective Instruction.* Pearson.
16. **Muntean, A. (2014).** *Educația socială și învățarea colaborativă: Modele și aplicații în școlile din România.* Editura Pro Universitaria.
17. **Petrescu, G. (2013).** *Teorii educaționale: Construirea unui climat educativ pozitiv.* Editura Polirom.

18. **Slavin, R. E. (1995).** *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. Prentice Hall.
19. **Sapon-Shevin, M. (2007).** *Because We Can Change the World: A Practical Guide to Building Cooperative, Inclusive Classroom Communities*. Allyn & Bacon.
20. **Vygotsky, L. S. (1978).** *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
21. **Hattie, J. (2009).** *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.

Mentținerea interesului elevilor cu CES în învățarea online - exemple de bune practici

Prof. Caraliu Aurel
Școala Gimnazială Nr.1 Mogosoia Ilfov

„Școala online a apărut neașteptat, ca o mare necesitate și ne-a provocat să fim deschiși către noile tehnologii la un alt nivel, mai înalt decât eram pregătiți emoțional, tehnologic, legislativ, economic etc. Experiența școala online este una inedită, iar acest tip de învățământ necesită o implicare activă a tuturor factorilor educaționali, pentru valorificarea eficientă și rațională a tuturor resurselor”. Platformele electronice pentru e-learning oferă facilități de derulare a unor activități de învățare utilizând în mod exclusiv Internetul. Platformele electronice cooperative oferă în plus o serie de facilități referitoare la partajarea informațiilor între cursanți, posibilități de lucru în cooperare, posibilități de a crea discuții de grup pe diferite teme etc

Copiii cu dizabilități, în special copiii cu dizabilități senzoriale și intelectuale sau dificultăți de învățare, au cele mai puține șanse de a beneficia de soluțiile oferite de învățământul la distanță. Învățământul la distanță nu doar necesită acces la echipament adecvat pentru tehnologii informaționale (IT) și conexiune la internet, disponibilitatea cărților și a altor materiale de învățare adaptate, dar și acces la dispozitive de asistență sau curriculumuri adaptate pentru a

permite participarea elevilor cu dizabilități și a face față necesităților lor de învățare. În plus, tinerii sunt afectați de suspendarea oportunităților de învățare nonformală pentru care puține substitute sunt disponibile online.

Ultimii ani au adus cu ei o creștere însemnată a importanței utilizării tehnologiei informatice în activitatea curentă cu elevii, la toate disciplinele, iar perioada de aproape un an ne-a obligat să căutăm soluții pentru a adapta toate conținuturile și activitățile de învățare la o predare on-line la elevii cu CES. Inovația în procesul de educație constă și în preocuparea cadrelor didactice de a se adapta la realitatea de azi legată de predarea on-line, de a găsi metode, soluții ingenioase care să aibă rolul de a menține elevul captivat la această formă de educație și de a găsi totodată mijloace pentru o dezvoltare cognitivă, socială și comportamentală.

Utilizarea diferitelor platforme educaționale în timpul activităților on-line necesită creativitate din partea cadrului didactic, abilități și competențe digitale ridicate nu numai pentru a învăța cunoștințe, reguli, algoritmi, ci și pentru a le stimula interesul, motivația și implicarea în activitatea de învățare. Este necesar ca elevii să dețină echipamentul necesar

participării la activitățile on-line, conexiune la internet (ceea ce pentru unii elevi cu CES care provin din medii dezavantajate este o adevărată provocare) dar și abilități de a opera cu echipamente noi, instrumente și concepte noi și abstracte de cele mai multe ori. Utilizarea acestor aplicații și a diferitelor instrumente trebuie gândită cu mare atenție astfel încât să țină cont de: obiective, specificul activităților derulate, specificul elevilor cărora li se adresează, nivelul de implicare, durata activităților on-line, etc. Pentru a fi eficiente, recompensele și sancțiunile trebuie să respecte anumite cerințe căci „o teorie a instruirii ar trebui să precizeze ritmul și natura recompenselor și pedepselor din cadrul procesului de învățare și predare”. Recompensa este un mijloc de influențare pedagogică folosit în cazul când elevul a îndeplinit cu succes o sarcină grea, a săvârșit o faptă bună. În școală pot fi folosite ca tipuri de recompense: lauda, recompensa materială, recompensa exprimată în timp liber, recompensa exprimată în termeni sociali (conferirea unor responsabilități ca formă de apreciere), nota. Recompensa acordată pe merit sporește încrederea elevului în forțele proprii, îi trezește dorința de a se evidenția, îl convinge că învățătorul și colegii îi apreciază străduința și rezultatele obținute.

Terapia veseliei, propusă de C. Păunescu, presupune crearea unui climat afectiv pozitiv, prin corelarea cât mai eficientă a influenței stării emoționale a copilului cu CES cu climatul social în care se desfășoară activitatea care necesită să fie motivată. Aceasta presupune, în primul rând, utilizarea emoțiilor pozitive pentru a crește productivitatea și motivația la elevii cu CES. O memorie bună și de lungă durată este în relație directă cu starea emoțională trăită de subiect în momentul memorării, susțin psihologii. Astfel, elevii învață mai bine atunci când învățarea este „acompaniată” de emoțiile plăcute. Utilizarea umorului, atunci când e cazul, dar fără a exagera, va avea ca efect stabilirea unor relații pline de afecțiune atât între educator și elevi, cât și între elevi - elevi.

Astfel, la Matematică, cls. I, pentru învățarea numerației până la 10, se pot folosi, în învățarea on-line, în diverse momente ale lecției, poezioare amuzante sau exerciții - joc de matematică distractivă, care fac mai ușor studiul acestei discipline, transformând-o într-o “joacă”:

Pe o scară imaginară, Numerele suie și coboară
Merge scara crescător, De la mic la mărișor
dar cine pe scară coboară De la mare la mic zboară
Sau: Câte rățuște ?

Trei rățuște sunt pe lac Și-un rățoi e sub copac. De le numărăm pe toate, câte fac?

Ghicești, nepoate?

Interacțiunile armonioase, prietenoase, bazate pe egalitate și respect vor întări motivația pentru cooperare și stima de sine. Fericirea, bucuria, entuziasmul vor asigura activității un cadru destins. Orice acțiune educativă trebuie să fie astfel structurată încât să anticipeze

satisfacția, întărirea pozitivă. Încerc să consolidez o relație interpersonală cu acești elevi. Activitățile intelectuale sunt condiționate de starea emoțională a subiectului. Aflându -se permanent într-o ambianță de dragoste, căldură, înțelegere și bunătate, de încredere și respect Dascălul care se apropie de copii cu iubire și cu simțul dreptății, care glumește cu ei, care le însuflă sentimente morale, este acela a cărui autoritate rezistă în timp, asemenea dascăli făcându-și simțită influența în întreaga viață ulterioară a copiilor. Deci, acțiunile proiectate cu copiii de vârstă și școlară mică trebuie proiectate în așa fel încât să se obțină o stare de relaxare și o înviorare afectivă. „În munca de predare să lipsească orice posomorâre, toate să fie tratate cu dragoste paternă”.

Acordarea recompenselor/sancțiunilor

Sancțiunea este un mijloc de influențare pedagogică folosit atunci când copilul nu îndeplinește cerințele stabilite sau încalcă regulile de comportare. Ca tipuri de sancțiuni se pot folosi: discutarea greșelii în colectiv, eliminarea temporară de la jocul sau ocupațiile colectivului, ignorarea, controlul fără calificativ/recompensă. Caracterul sancțiunii se schimbă în funcție de vârsta copilului, dar întotdeauna conținutul și gradul ei trebuie să corespundă greșelii comise.

Bibliografie:

București, Zlate , M., Psihologia mecanismelor cognitive , Editura Polirom, Iași
Bruner, J.S., Procesul educației intelectuale, Editura Stiintifica,
București,. Comenius J. A., Arta didactică, Ed. Didactică și Pedagogică,

CLIMATUL FAMILIAL ȘI IMPACTUL SĂU ASUPRA FORMĂRII COPILULUI

Prof. educație timpurie Ceașescu Iuliana-Elena
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu,, Stâlpeni

Familia este veriga cea mai trainică a societății . Ea a fost , dintodeauna , apreciată ca fiind o importantă instituție socială , datorită rolului ei hotărâtor în ceea ce privește formarea copilului pentru viață .

Familia este prima școală a copilului . Ea este cea care răspunde de trebuințele elementare ale copilului și de protecția acestuia , exercitând o influență atât de adâncă , încât urmele ei rămân , uneori , intipărite pentru toată viața în profilul moral – spiritual al acestuia.

Familia oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită , dar și climatul socio – afectiv necesar trebuințelor și dorințelor sale .

Oferind copilului un climat de profundă securitate în condițiile căruia se poate dezvolta armonios, grupul familial îi conferă totodată un ideal de sine, o imagine liniștitoare a propriului eu, un antidot pentru neliniștile sale interioare. Numai o familie unită și care prezintă conduite armonioase ale membrilor săi este capabilă să asigure un climat educativ propriu dezvoltării conduitelor normale și pozitive ale copilului, deoarece identificarea cu ambii părinți, imitarea comportamentului acestora și însușirea pe această bază a unor convingeri și atitudini favorabile solicită imperios un potențial funcțional definit de integralitate și coerență, care să asigure complementaritatea rolurilor și sarcinilor familiale.

Prin familie sunt conservate și transmise urmașilor obiceiurile, tradițiile socio-culturale, mentalitățile, prejudecățile etc. În general, rânduielile societății respective sunt reflectate în structura familiei, în concepția și demersurile vieții cotidiene. Intercondiționarea macrosistem-sistem-subsistem este atât de strânsă, încât elementul subordonat evoluează în direcția celor supraordonate. Din acest punct de vedere, bunici-părinți-copii urmează, în esență intimă familială, traseul marcat de antecesorii. Preponderența factorului tradiție-mentalitate se constată, în special, la familiile din mediul rural sau la cele din anumite zone urbane, „mai puțin urbanizate”.

Fiecare familie are un cod valoric, pe care îl apără din amor propriu. Copiii îl descifrează uimitor de repede și îl vor respecta ca atare, chiar dacă, pe măsură ce judecățile morale se vor forma și prin raportare la scala valorică socialmente acceptată, vor constata oarece

contradicție. Primele comportamente fiind bine consolidate, datorită fenomenului de interferență, o modificare atitudinală voită se va produce cu mari dificultăți.

Alte caracteristici ale mediului familial decurg din tipul de relații interindividuale. Între membrii unei familii, raportul de interdependență este foarte complex. Este tocmai elementul care asigură unitatea familiei. Un eveniment nedorit, de natură să creeze o fisură la un nivel sau altul, reverberează asupra întregului sistem, creând dezechilibre ale căror efecte pot prejudicia unitatea.

Prezența celor doi părinți în viața copilului este primul indiciu de echilibru al mediului de familie. Însă nu în toate cazurile este realizabilă această cerință. Schimbările profunde din societatea modernă au produs modificări substanțiale și la nivelul vieții de familie. Din ce în ce mai mult, atât bărbații cât și femeile participă la o viață socială mult mai intensă, față de secolul trecut.. Mult mai tristă este însă situația copiilor ai căror părinți (fie unul din ei, fie ambii) sunt plecați la muncă, în străinătate.

Relațiile interindividuale între părinți și copii sunt de o importanță covârșitoare. Dacă armonia matrimonială este constant menținută la cote de normalitate, împărțirea atribuțiilor între părinți în ceea ce privește creșterea și educația copiilor apare ca ceva firesc. Dacă echilibrul marital a fost perturbat, problemele de ordin educațional nu vor întârzia să apară. Când unele funcții ale familiei sunt deteriorate sau absente, apar traume sufletești pe care copilul le resimte în modul cel mai acut cu putință, la nivelul conștiinței sale morale în curs de formare. Intenționat sau nu, sistematic sau spontan, părinții exercită și influențe în plan moral, constituindu-se așa numita „conștiință morală” primară, care acționează ca un fel de „voce” a părinților, asigurând pe de o parte reglarea conduitelor, iar pe de altă parte o anumită securitate afectivă a copilului.

În familiile destrămate sau caracterizate prin lipsa de armonie a părinților au fost identificate mai multe cazuri de copii cu defecte de vorbire, tulburări nervoase și de caracter, perturbări sau retardări în dezvoltarea intelectuală și școlară și chiar perturbări ale moralității ceea ce demonstrează că există o strânsă legătură între așa zisa „patologie a copilăriei mici” și psihologia sau comportamentul părinților. Există și alte situații familiale similare care favorizează tendințe caracteriale pregnant deviante: copilul minte în permanență, săvârșește acte de furt, demonstrează agresivitate, este iritabil, lipsit de sensibilitate, dovedindu-se ceea ce se numește „copil dificil”. Aceste conduite deviante dezvoltate încă din perioada de preadolescență constituie premisa formării unei conștiințe morale deficitare, care poate stimula ulterior copilul la săvârșirea unor acte cu caracter antisocial.

Prin analogie cu personalitatea educatorului oficial, personalitatea părinților trebuie să fie un laborator de informație, de acțiune pozitivă, de noutate, însușiri care se transferă în personalitatea copiilor fără eforturi speciale, ci într-un climat de congruență nedisimulată. „În timpul copilăriei, individul uman este atât de dependent de alții, încât n-ar putea să trăiască dacă nu obține răspunsuri din partea lor”. Cea mai manifestă trebuință psihică a omului este aceea de răspuns afectiv. Climatul familial cu cel mai puternic impact pozitiv asupra formării copilului, este climatul susținut de o constantă afectivitate, bine temperată, manifestată în toate situațiile prin răbdare, calm, înțelegere, multă pricepere și devotament față de educația copilului.

Practica educațională dovedește, la fiecare pas, că nimic din ceea ce îl înconjoară pe copil nu are o forță mai puternică decât afecțiunea, ca element distinctiv al ambianței necesare dezvoltării puiului de om. Cele mai frumoase raționamente și cele mai nobile sfaturi nu fac cât un gest de mărinimie, de iubire și încredere. Exemplele de dragoste, de comportare delicată și de respect îl fac pe copii să nutrească, la rândul lor, dragoste și respect față de părinți, față de frați și, mai târziu, față de educatori și colegi. În teoria pedagogică, precum și în practica educațională, noțiunea de dragoste nu poate fi gândită decât împreună cu noțiunea de exigență. Actul pedagogic, fie în școală, fie în familie, evoluează pe cadranul dragoste-exigență, iubire-respect, autoritate-încredere.

Toți părinții vor să fie părinți buni și evită să facă ceea ce cred ei că ar face un părinte rău. Adoptă stilurile însușite de la părinții lor, pentru că nu știu ce altceva să facă și simt că aceasta este modalitatea corectă de a fi părinte.

BIBLIOGRAFIE

1. Baran – Pescaru, A. (2004), Parteneriat în educație, familie – școală – comunitate, Ed. Aramis, București
2. Golu, P., (2001), Psihologia învățării și dezvoltării, Ed. Fundației Humanitas, București.
3. Stănciulescu, E., (2002), Sociologia educației parentale, Ed. Polirom, Iași.
4. Voinea, M., (1996), Aspecte psihosociale ale modelelor familiale ale tranziției, Ed. I.N.I., București.

ROLUL INTERACȚIUNII GRĂDINIȚĂ-FAMILIE-COMUNITATE ÎN REZOLVAREA DEFICIENȚELOR SOCIO-EMOȚIONALE LA VÂRSTELE TIMPURII

Prof. educație timpurie Ceașescu Iuliana-Elena
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu,, Stâlpeni

Educația timpurie are un rol esențial în formarea și dezvoltarea copiilor . Ea este prima etapă a sistemului educațional. Aceasta cuprinde multitudinea experiențelor de învățare și dezvoltare a copiilor de la 0 la 6 ani. Cuprinzând perioada în care copilul crește rapid, educația timpurie este esențială în formarea copilului și în dezvoltarea lui în adultul de mai târziu.

Învățământul preșcolar românesc, încă de la începuturile sale a fost receptiv și a răspuns prompt noutăților din domeniul educației timpurii, asimilând idei, concepții și practici inovative, inspirate de cercetările din țară și din străinătate, care au creat premisele unor schimbări. De-a lungul timpului ,învățământul preșcolar a suferit noi schimbări, emițându-se un nou curriculum care promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, punându-se accent pe importanța domeniilor de dezvoltare ale copilului: domeniul -dezvoltare fizică,sănătate și igienă personală, domeniul –dezvoltarea limbajului și a comunicării,domeniul-dezvoltarea cognitivă , domeniul-capacități și atitudini în învățare și domeniul-dezvoltarea socio-emoțională.

Domeniul dezvoltarea socio-emțională vizează debutul vieții sociale a copilului, capacitatea lui de a stabili și menține interacțiuni cu adulți și copii. Interacțiunile sociale mediază modul în care copiii se privesc pe ei înșiși și lumea din jur. Dezvoltarea emoțională vizează îndeosebi capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și a răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine, crucial pentru acest domeniu. În strânsă corelație cu conceptul de sine se dezvoltă imaginea despre sine a copilului, care influențează decisiv procesul de învățare. Încetul cu încetul copilul va ajunge să-și răspundă la întrebarea „Cine sunt eu?”.

Dezvoltarea socială și emoțională reprezintă fundamentul relațiilor și interacțiunilor care dau semnificație experiențelor copiilor acasă, la grădiniță, în comunitate. Ea influențează semnificativ succesul copiilor în viață. Relațiile sociale pozitive se formează atunci când copii înțeleg semnificația diferitelor comportamente, când sunt capabili să se adapteze diferitelor contexte sociale și sunt implicați în activități de grup. Interacțiunile cu cei apropiați joacă un rol central în „sănătatea” socio-emoțională a copilului, oferind sentimentul de stabilitate,

securitate, apartenență și astfel hrănind dorința de învățare a acestuia. Relațiile pe care le stabilește copilul cu ceilalți necesită siguranță, receptivitate, disponibilitate și confort emoțional. Încetul cu încetul copiii dezvoltă abilități de cooperare, de negociere, de a conduce și a fi conduși, de a lega prietenii, de a-și exprima sentimentele într-o manieră acceptată social.

Dezvoltarea socială a copilului are loc în mai multe etape. Spre exemplu, pe la vârsta de 3-4 ani, cel mic învață ce sunt regulile și că ar trebui respectate în orice circumstanță, începe să ceară ajutorul adulților atunci când nu reușește să rezolve o sarcină singur și începe să dezvolte relații de joacă cu copiii din jurul său. Pe la vârsta de 4-5 ani, lucrurile încep să se schimbe, copilul începe să răspundă la solicitările adulților, învață să coopereze cu copiii pe parcursul jocurilor și începe să salute persoanele din jurul său și să realizeze importanța acestui gest (chiar dacă se întâmplă de multe ori la îndemnul adulților). După vârsta de 5-6 ani, copilul începe să se simtă independent, nu mai solicită implicarea adulților în jocuri, începe să își dezvolte strategii pentru ieșirea din anumite situații dificile și să înțeleagă conștiințele faptelor sale.

Prin interacțiunea cu copiii, copilul exersează cooperarea, capacitatea de a stabili și a menține relații de prietenie, învață să țină cont de dorințele și nevoile celorlalți, învață să respecte drepturile altor copii. De asemenea, contactul social cu ceilalți copii este o sursă importantă pentru a observa diferențele și asemănările dintre oameni, diversitatea oamenilor din multe puncte de vedere. Adaptarea la diversitate, respectarea ei prin stabilirea de relații pozitive, precum și empatia reprezintă competențe importante ale dezvoltării sociale.

Educația timpurie are loc și atunci când învățăm să înțelegem sentimentele și emoțiile celui mic și îi dăm o mână de ajutor acestuia în gestionarea situațiilor dificile din punct de vedere emoțional. Copiii încep să își dea seama de propriile emoții și să vorbească despre ele abia în jurul vârstei de 3-4 ani, atunci când diferențiază emoțiile de bază cum ar fi bucuria, tristețea, furia și frica. Tot în jurul acestei vârste apar și acele crize de furie în momentul în care nu obține ce vrea, situații care necesită mult calm și răbdare din partea părinților. La vârsta de 5-6 ani, copiii deja încep să trăiască și să își exprime emoții precum rușinea, vinovăția sau jena. Mai mult decât atât, în această perioadă de 3-7 ani, copilul începe să începe să conștientizeze anumite emoții, să asocieze anumite situații cu reacțiile emoționale, să înțeleagă cauzele apariției unei emoții și să explice ce simte într-un anumit moment.

Vârsta preșcolară constituie o perioadă destul de lungă în care se produc însemnate schimbări în viața copilului mai ales în plan emoțional. Prin intrarea în grădiniță copilul este mutat pentru o parte a timpului într-un mediu fizic, social și cultural nou și își

restructurează o parte a relațiilor cu mediul familial. Se integrează într-un grup de copii, este îndrumat de o educatoare care se ocupă și de ceilalți, nu numai de el, are un program mai bogat, dar și mai rigid, organizat și dirijat de educatoare, i se oferă și i se cere mai multă autonomie, iese mult de sub tutela părinților.

Copilul trebuie învățat încă de timpuriu cum să facă față simțămintelor de nemulțumire și cum să-și stăpânească emoțiile, deoarece ele îl pot face să-și piardă controlul asupra propriilor acțiuni. Este nevoie de multă înțelepciune și răbdare pentru a-l ajuta pe copil să realizeze această cucerire. Problema principală este aceea a prevenirii manifestărilor nedorite, ca : agresivitatea, tristețe, frică, dezgust, încăpățănare, timiditate etc. astfel încât intervențiile adultului să nu fie nici brutale, nici sâcâitoare prin frecvență. De aceea este foarte important rolul familiei în pregătirea copilului pentru primul contact cu grădinița, cu mediul social. Aceasta înseamnă, în principal, a-l obișnui pe copil că pentru mamă el este foarte important, dar importante sunt și alte persoane, trebuie obișnuit să gândească că el se poate descurca foarte bine și singur, trebuie lăudat și încurajat când își petrece timpul cu alte persoane, dar trebuie să știe clar de ce este necesar să meargă la grădiniță: pentru acunoaște alte jocuri, pentru a vedea cum sunt alți copii, pentru că acolo este o lume a lor, a copiilor, creată pe măsura lor și pentru că acolo sunt educatoarele, care știu o mulțime de lucruri și care îi vor învăța și pe ei tot ceea ce este necesar să știe un copil de vârsta lor. I se va mai spune că și mama a fost la grădiniță, și tata, și bunica, dar și alte persoane.

Este foarte important ca acest prim moment al primei zile sau al primei săptămâni la grădiniță să fie trecut fără crize, fără traume. Este un pas important al integrării sociale, este debutul vieții sale de individ independent. Iar familia ar trebui să știe că, de fapt, acesta este un prim examen al său, că acum se va vedea cum au știut părinții să-și îndeplinească rolul, cum și-au ajutat copilul: pentru că în acest moment copilul este ceea ce părinții au făcut din el. De aici încolo va interveni rolul grădiniței, apoi al școlii.

Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui.

Familia oferă copilului un mediu afectiv, social, cultural. Mediul familial, mai ales sub aspect afectiv, este o școală a sentimentelor. Părinții sprijină dezvoltarea emoțională a copiilor prin reacțiile pe care le au la emoțiile exprimate de copii (determinând încurajarea sau inhibarea exprimării emoțiilor viitoare ale copilului), modul prin care părinții își exprimă

emoțiile(acesta fiind un model pentru copil),discuțiile despre emoții(ajută copiii în înțelegerea situațiilor emoționale și în reacționarea adecvată în astfel de situații).

Trăim într-o lume tot mai izolată,mai puțin dispusă pentru socializare(din motive de timp ,preocupări sau din cauza situației pandemice prin care trecem),iar cooperarea între factorii educaționali-grădiniță, familie,comunitate-este tot mai necesară și se impune și ca obligație morală din partea acestora pentru a favoriza socializarea copiilor, pentru a-i familiariza, prin exemple și modele, cu adevăratele valori ale spiritualității umane.

Atmosfera din familie,statutul social și cultural al părinților își pun amprenta asupra dezvoltării socio-emoționale a copilului.În acest sens se impune ca parteneriatul grădiniță-familie-comunitate să se instituie ca o condiție a eficienței intervențiilor socio-educative printr-o unitate de cerințe. Un parteneriat reușit este în beneficiul copilului la toate vârstele.Munca în parteneriat este în avantajul copilului și în interesul acestuia prin faptul că permite o organizare mai bună a întregului demers educativ-recuperator; colaborarea și comunicarea permanentă între partenerii adulți constituie un model de comportament pentru ei;din punct de vedere afectiv, copiii capătă încredere în ei ,își dezvoltă autonomia,le apar sentimente de bucurie și satisfacție, simt interesul,afecțiunea, aprecierile adulților cu privire la activitatea lor. .

Triada grădiniță-familie-comunitate are un singur scop-copilul. De colaborarea acestor trei factori depinde reușita copilului în viață.

Implicarea familiei în actul educativ are o dublă semnificație, pe de-o parte aceasta își poate cunoaște cât mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup,comportamentul lor față de ceilalți copii,trăirile lor emoționale, iar copiii capătă încredere, în propriile lor forțe, manifestă bucurie, mulțumire, nădejde în grădiniță văzând că familia este preocupată de evoluția lor în societate .

Toți părinții așteaptă cu interes și emoții participarea la serbările copilului pentru a-l vedea cum recită o poezie, cum cântă sau cum dansează,cum reacționează din punct de vedere socio-emoțional la vederea atâtor persoane pe care le cunoaște sau nu, dar foarte puțini cunosc faptul că starea lor se răsfrânge asupra copiilor, că aprobarea sau dezaprobarea, că interesul sau neinteresul față de ceea se prezintă produce copiilor blocaje la nivel emoțional apărând frica, agresivitatea, timiditatea , încăpățânarea, iar acestea dacă nu sunt corectate la timp devin probleme, lăsând urme grave asupra dezvoltării emoționale a adultului de mai târziu.

Parteneriatul grădiniță – familie - comunitate se referă la construirea unor relații pozitive între familie, grădiniță și comunitate, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu

părinții și membrii comunității. Activitatea cu părinții ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copiilor în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinții lor și în membrii societății, iar aceștia, la rândul lor vor să crească mici genii.

În relațiile grădiniță –familie- comunitate trebuie să existe relații de respect, de acceptare reciprocă, de simpatie și de admirație reciprocă, nu de suspiciune, nedumerire sau iritare și provocare. Relațiile grădiniță-copii-familiiile acestora și comunitate trebuie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de bucurie, de influențe pozitive asupra comportamentului copiilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare.

Întodeauna ambianța, climatul din familie, relațiile cu cei din jur, influențează personalitatea copilului. Știm cu toții: copiii sunt diferiți. Și totuși câteva lucruri esențiale îi fac să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de hrană bună și stimulare, toți simt nevoia de siguranță, de acceptare, de recunoaștere, toți caută sprijin în cei de lângă ei și în cei din jurul lor.

BIBLIOGRAFIE:

- Băran- Pescarul, Adina, Parteneriat în educație: familie-școală-comunitatea, Ed. Aramis Print, București, 2004
- Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani, Ghid pentru cadrele didactice, UNICEF, 2007
- Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani, MECT București 2008
- Împreună pentru copii: grădinița și comunitatea, modul general pentru personalul grădiniței 2, MECT București 2008
- Kuzma, Kay, Înțelegeți copilul, Ed. Viață și sănătate, București, 2007
- Revista Învățământul Preșcolar, Ed. Arlequin, 1-2/2011

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ-ȘCOALĂ

Prof. educație timpurie Ceașescu Iuliana-Elena
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu,, Stâlpeni

Grădinița constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului, nu doar prin conținutul științific al procesului instructiv-educativ, ci și prin libertatea de acțiune oferită preșcolarului care-i stimulează interesele de cunoaștere și contribuie la lărgirea câmpului de relații sociale. Intrarea copilului la școală constituie un moment crucial în viața sa, date fiind “statutul” și “rolul” de mic școlar, natura relațiilor cu adulții și cu colegii de clasă, noutatea condițiilor de activitate și mai ales specificul învățării, act complex care angajează dintr-o nouă perspectivă întreaga sferă a vieții sale psihice, diferitele structuri anatomo-fiziologice, toate cunoștințele pe care le va dobândi în anii de școală.

O trecere eficientă de la grădiniță la școală se poate realiza printr-o serie de măsuri ce implică, în primul rând, stabilirea unui parteneriat permanent grădiniță-școală: discuții, schimburi de opinii, studierea reciprocă a documentelor oficiale, desfășurarea unor activități comune: jocuri distractive, de mișcare, dramatizări, jocuri didactice, vizite, activități practice etc.

Grădinița și școala reprezintă două trasee succesive, chiar dacă sunt părți ale unui proces care trebuie să rămână în ansamblu unitar, legătura dintre ele trebuie întărită pentru ca trecerea dintr-o instituție într-alta să asigure continuitatea proiectelor și finalizare lor adecvată. Astfel, personalul didactic din cele două instituții urmează să caute împreună acele prilejuri de colaborare care să faciliteze integrarea copilului în mediul formalizat al școlii.

În cadrul colaborării educator-învățător aceștia trebuie să fixeze obiectivele care vizează pregătirea preșcolarului pentru școală, în vederea dezvoltării vorbirii, cultivării inteligenței, a spiritului de observație, a independenței în gândire și acțiune, stimularea creativității, familiarizarea copiilor cu limbajul matematic, cu limbajul artei și cu limbajul muncii, constituirea premiselor proceselor cognitive, afective și voliționale, dezvoltarea perceptiv-motorie și accentuarea pregătirii pentru scris-citit, dezvoltarea deprinderilor de integrare în colectivitate, de adaptare la mediul social și înconjurător.

O trecere eficientă de la grădiniță la școală se poate realiza printr-o serie de măsuri ce implică, în primul rând, stabilirea unui parteneriat permanent grădiniță-școală. Colaborarea poate lua mai multe forme:

- colaborarea între cadrele didactice: discuții, schimburi de opinii, studierea reciprocă a documentelor oficiale, analiza componentelor educaționale ale acestor două trepte obiective, conținuturi, strategii didactice;
- desfășurarea unor activități comune grădiniță-școală: jocuri distractive, de mișcare, dramatizări, jocuri didactice, vizite, serbări, activități practice etc.
- organizarea unor excursii, vizite comune;
- realizarea unor activități metodice și cercuri pedagogice comune.

Un sistem național de învățământ este eficient dacă este unitar și încurajează continuitatea între treptele de învățământ. H. Wallon spunea: "Este împotriva naturii să tratăm copilul în mod fragmentar. Cu fiecare perioadă el constituie un ansamblu indisolubil și original. În succesiunea perioadelor, copilul rămâne una și aceeași ființă în curs de metamorfozare."

Copilul trebuie ajutat să pătrundă în școală cu optimism, cu încredere în sine și în ceea ce îi poate oferi mediul școlar. Acest lucru depinde de relația dintre grădiniță și școală.

BIBLIOGRAFIE:

- Ezechil, L., Păiși, M., Laborator preșcolar, Ed. V&I Integral, București-2001
- Băran-Pescaru, A., Parteneriat în educație, Ed. Aramis, București-2004

IMPORTANȚA UNUI PARTENERIAT REUȘIT ÎNTRE ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE

Profesor Cernat Gabriela

Grădinița nr. 3, Bragadiru, județul Ilfov

Educația trebuie să cultive valori precum respectul reciproc, credința în egalitatea sau complementaritatea culturală, în vederea unei bune comunicări sau conviețuiri. Colaboarea părinților cu școala este o condiție obligatorie pentru atingerea scopului educațional propus, aceasta conducând la completarea educației elevului și la dezvoltarea armonioasă a personalității acestuia.

O mare parte din sarcinile educaționale vor fi preluate de școală, dar procesul educațional trebuie să continue și în cadrul familiei, care constituie un sprijin și la îndeplinirea sarcinilor școlare (spre exemplu, la verificarea realizării temelor pentru acasă). Un efort unilateral din partea școlii, nu garantează o reușită școlară, în special la elevii cu probleme în familie. Trecerea de la sistemul educațional preșcolar la cel gimnazial, faptul că elevul se descurcă în viața cotidiană mai bine ca înainte, nu trebuie să fie interpretat de către familie ca un semn că acesta nu mai are nevoie de ajutor în munca educațională, ci din contră, trebuie intensificată colaborarea cu școala.

Școala are o misiune și roluri bine stabilite în comunitate. Colaborarea școlii cu comunitatea poate avea în vedere: punerea în comun a resurselor materiale, umane, financiare, de timp, informaționale; activități, proiecte, programe comune; voluntariat și implicare; atragerea de resurse către comunitate.

Familia ocupă un loc special în sistemul educațional, oferă elevilor informații despre lumea care-i înconjoară, primele reguli care trebuie respectate, drepturile și obligațiile fiecăruia. Activitatea de comunicare a școlii cu familia trebuie axată pe identificarea și combaterea factorilor de risc care pot influența în mod negativ educația copilului. Este necesară o colaborare sistematică și permanentă a celor două componente ale sistemului educațional, familie-școala, unitate în direcția de urmat și continuitate în munca de formare a copiilor.

Din primul an de școală, elevul trebuie să fie stimulat să citească, să scrie, să gândească, să comunice, să acumuleze noi cunoștințe și deprinderi. Familia nu va obține rezultate bune decât în

condițiile în care colaborează cu școala. Dintre factorii și modalitățile pe care le putem folosi, ca și cadre didactice, pentru o bună colaborare cu familia, amintim: chestionarul; lectoratele cu părinții; vizite la domiciliul elevului; corespondența; antrenarea părinților în activități școlare și extrașcolare; informarea reciprocă; ședințe comune cu elevii și părinții (programate din timp).

Lectoratele cu părinții constau în prezentarea sistematică de către școală a unor prelegeri cu caracter psiho-pedagogic, oferind părinților informațiile și metodicile necesare desfășurării în familie a activităților educative complementare. În cazul în care familia refuză colaborarea cu școala se ajunge, de cele mai multe ori, la un eșec al copilului, contrar voinței învățătorului și părinților.

În cadrul lectoratului am prezentat aspectele negative ale pregătirii elevilor și cauzele: elevii nu sunt îndrumați de către părinți să-și rezolve munca individuală pentru acasă conform cerințelor învățătorului, ci după părerea părinților; elevii nu sunt controlați dacă s-au pregătit pentru a doua zi; sistematic elevii vin cu sarcinile de muncă individuală pentru acasă neefectuate sau cu alte sarcini nerezolvate; un alt impediment îl reprezintă lipsa instrumentelor de scris și a manualelor; elevii nu citesc conținuturile învățării din manual. Spre exemplu, vin cu textul citit la limba și literatura română o dată, pe jumătate sau niciodată.

Am sugerat părinților să se implice mai activ în munca de educare a propriilor copii, să îi ajute mai mult la temele pentru acasă, să-i verifice sau măcar să-i încurajeze. Părinții au fost informați despre modul în care ar trebui elevul să se pregătească pentru lecții.

Vizita la domiciliu, o altă formă de colaborare a școlii cu părinții. Cunoașterea concretă a condițiilor de trai ale elevilor și a mediului familial în care aceștia se dezvoltă am realizat-o prin vizite la domiciliu, stabilite de comun acord cu părinții și planificate din timp. Acestea nu au inclus doar elevii cu probleme, ci și elevii cu rezultate bune și foarte bune la învățatură, întotdeauna existând loc de mai bine în educația unui copil. Scopul vizitelor la domiciliu a fost observarea mediului familial, dar și apropierea de părinți în vederea câștigării încrederii acestora și a stabilirii unui plan educațional adaptat fiecărui caz, după necesități.

Astfel că „valorile” promovate în familii nu coincid întrutotul cu cele cultivate în școală, părinții bazându-se pe tradiții și obișnuințe. De aici au apărut probleme în raportul școală-familie, cu implicații negative asupra reușitei școlare a copiilor și implicit asupra comunității.

Plecând de la aceste observații am realizat un proiect educativ derulat pe parcursul unui an școlar cu tema: „Un parteneriat de succes: școală-familie-comunitate, pentru viitorul copiilor!”.

Prin activitățile desfășurate am încercat ca, împreună cu părinții, să găsim factorii care să-i motiveze pe elevi să frecventeze cu plăcere activitățile instructiv-educative, am identificat astfel factorii care conduc la dificultăți de învățare, de adaptare al copiilor la mediul educațional.

În baza acestor considerente, împreună cu colegii mei, am deschis „porțile” școlii pentru diverse activități, reuniuni, în vederea promovării și sensibilizării comunității cu privire la viața elevilor. În acest fel școala a luat parte la viața comunității iar părinții au simțit că fac parte din aceasta fiind implicați în viața școlii.

Au fost stabilite obiectivele, ca și punct de plecare în cercetarea experimentală, urmărind astfel gradul de implicare al părinților în viața școlii, cauzele care i-au împiedicat pe părinți să ia parte la activitățile organizate de școală, condițiile de educație asigurate copiilor de către familie. Părinții au fost implicați în viața școlii pe căi informale și formale:

a) Implicarea informală - părinții au fost invitați să se implice în educația propriilor copii prin intermediul ședințelor cu părinții, lectorate, au participat la activitățile organizate de școală, au acționat ca voluntari în acțiuni precum „Împreună vom reuși”, „Suntem pe drumul cel bun”, „Copiii de azi, adulții de mâine”, implicarea elevilor în activități de voluntariat (ajutorarea bătrânilor de la Azilul de bătrâni din localitatea vecină, acțiune efectuată în colaborare cu biserica și primăria), „Bullying-ul și urmările acestuia” (în colaborare cu consilierul educațional), proiectul „Îngrijind mediul, înseamnă sănătate!” acțiuni de ecologizare și plantare de puieți în comunitatea locală. Cadrele didactice au sprijinit implicarea părinților în activitățile de îmbunătățire a comunicării părinte-copil prin antrenarea acestora în activitățile extrașcolare, părinții înțelegând astfel că profesorii nu îi învață numai să știe, ci îi învață și „să fie”, să devină oameni.

b) Implicarea formală - prin participarea părinților în: Consiliul de Administrație, elaborarea unei politici de participare al părinților, încheierea unui acord între părinți și școală, Comitetul părinților pe clase, Consiliul Reprezentativ al Părinților. Am responsabilizat părinții implicându-i în activitățile școlii: serbări („Moș Crăciun, darnic și bun”, „Este ziua mamei!”, „1 iunie-Ziua copilului”), drumeții, excursii, evenimente („Ziua eroilor”, „Ziua Europei este și ziua ta”), aniversări („Eminescu, poet național”), activități interactive pe teme de actualitate („Violența în grădinițe”, „Poluarea mediului”, „Drepturile copilului văzute prin ochi de copil”, „Educația pentru sănătate”), programe educative („Violența și urmările ei”, „Motivația-cheia reușitei”), în activități de parteneriat cu comunitatea locală, activități de voluntariat („Alături de tine”, „Dar din dar...”, „Salvăm natura, ne salvăm pe noi!”), etc.

Am antrenat părinții în activități de consiliere: „Educația în viața noastră”, „Comunicarea-cheia reușitei școlare”, „Dificultăți și remedii în comunicarea dintre părinți-copii”, „Climatul familial”, „Motivația elevilor”, realizând activități comune cadre didactice-părinti-elevi. În acest mod am dorit ca părinții să considere școala un loc în care sunt bineveniți oricând și nu un loc în care sunt tolerați, din când în când.

Pe tot parcursul derulării acestui proiect s-a pus accent pe o mai bună comunicare, relație între părinți-elevi-comunitate, încurajându-i pe părinți să vină în ajutorul elevilor, atunci când este vorba despre activitățile copiilor dar și de implicarea acestora în activitățile din comunitate.

Școala a organizat lectorate unde s-au discutat teme prin intermediul cărora pot să le vină în ajutor părinților pentru a-i sprijini pe copii în educație. Au fost organizate activități extracurriculare dar și programe de educație a adulților, au fost implicați părinții în luarea unor decizii care privesc școlarizarea propriilor copii.

Ca urmare a derulării acestui proiect, „Un parteneriat de succes: școală-familie-comunitate pentru viitorul copiilor!”, pe parcursul unui an școlar, rezultatele așteptate au fost: o mai bună înțelegere a sistemului educațional de către părinți, încredere mai mare în rolul de părinte, o mai bună frecvență a cursurilor din partea elevilor, implicarea unui număr mai mare de părinți în activitățile școlii, o mai mare implicare a copiilor în cadrul activităților instructiv-educative, îmbunătățirea relației școală-comunitate și creșterea prestigiului școlii în comunitate.

Aceste parteneriate educaționale care au vizat întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăli și comunitate ceea ce a condus la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali astfel încât școala să facă parte din comunitate, iar comunitatea să ia parte la viața școlii.

În concluzie, prin acțiunile pe care le-am derulat în școală și comunitate, consider că părinții au înțeles rolul pe care îl joacă în dezvoltarea propriilor copii prin faptul că, împreună cu școala, pot să contribuie la reușita școlară a propriilor copii. Este important ca parteneriatul școală-familie-comunitate să îmbunătățească performanțele elevilor și să creeze un mediu educațional eficient.

Bibliografie:

1. Butnar Lia, „Școala și familia, parteneri în educație”, lucrare de disertație, Suceava, 2010;
2. Godfrey, Claff, „Parteneriat școală-familie-comunitate”, MEC, București, 2006;
3. Radu I., Miclea M., Albu M., Moldovan O., Nemeș S., Szamoskozy, Ș., „Metodologie psihologică și analiza datelor”. Editura Sincron, Cluj-Napoca, 1993;
4. <https://revistaprofesorului.ro/studiu-privind-consolidarea-relatiei-scoala-familie/>

Jocuri utilizate în activitățile outdoor

Profesor învățământ primar Chiochiu Loredana

Școala Gimnazială „Aron-Vodă”, Aroneanu, Iași

Jocul în aer liber oferă copiilor oportunitatea de a experimenta lumea cu toate simțurile, iar acest lucru nu trebuie să fie, în mod obligatoriu, într-o pădure sau în zone cu iarbă verde. Timpul petrecut afară va contribui la dezvoltarea abilităților copiilor, la dezvoltarea armonioasă și sănătoasă a copilului. Abilitățile pe care și le dezvoltă copilul în aer liber sunt diferite de abilitățile pe care și le dezvoltă în spațiile închise.

Educația prin jocuri în aer liber urmărește:

- creșterea încrederii în forțele proprii
- creșterea gradului de colaborare în cadrul grupului
- creșterea gradului de într-ajutorare din cadrul grupului
- creșterea nivelului de ușurință în mișcări și coordonare neuro-musculară
- creșterea satisfacției pentru propriul corp și a bucuriei de a fi împreună cu ceilalți
- creșterea familiarizării cu mediul natural.

Jocurile propuse la disciplina Joc și mișcare, clasa a III-a:

- Salut, prietene!
- Uliu și porumbeii
- Țurca
- Țările
- Rațele și vânătorii
- Jocul cu parașuta
- Leapșa
- De-a v-ați ascunselea
- De-a prinselea
- Țară, țară, vrem ostași!
- Jocuri cu mingea: volei, handbal, fotbal.
- Trasee aplicative – învățătorul are posibilitatea să creeze diverse trasee
- Mingea la căpitan
- Ocupă locul
- Batistuța
- Șoarecele și pisica
- Acul cu ață
- Salut, prietene!
- Cocosul
- Pescarul cu plasă

- Vizitiul și căluțul
- Vizitiul și doi cai
- Ciobanul își apară oile
- Cursa pe numere
- Cursa vocalelor
- Păsărică mută-ți cuibul
- Podul de piatră
- Buchețelele
- Șotronul
- Broscuțele sar în lac
- Sărituri la coardă
- Cursa cu mingea

JOC DISTRACTIV: CURSA CU MINGEA

Clasa a III-a

SCOP: Dezvoltarea spiritului de echipă, a atenției și a îndemânării.

REGULI DE JOC:

1. Învățătorul explică jocul și regulile jocului
2. Învățătorul realizează demonstrația jocului
3. Învățătorul explică elevilor poziția corectă a corpului pentru a putea transporta mingea și a nu o scăpa.
4. Elevii se vor ține de mâini pe întreg parcursul cursei.
5. Elevii care nu vor respecta regulile vor fi eliminați din joc.

DESFĂȘURAREA JOCULUI:

Elevii vor fi împărțiți în perechi, câte doi, aceștia fiind așezați spate în spate, ținându-se de mâini, între ei aflându-se o minge. Fiecare echipă trebuie să alerge dintr-o parte în alta a spațiului indicat, pe rând, fără a pierde mingea. Cine pierde mingea iese din joc.

Câștigă perechea care duce cursa la bun sfârșit, fără ca mingea să cadă.

Pentru a se desfășura acest joc învățătorul alege locul de desfășurare a activității ca fiind curtea școlii. Pregătește materialele necesare. Împarte clasa în 2 echipe prin numărare și explică regulile jocului. Prima echipă va pleca la cursă pentru a face demonstrația jocului.

După ce fiecare elev a înțeles jocul se trece la desfășurarea propriu zisă a jocului sub atenta coordonare a învățătorului. Câștigă echipa care duce cursa la final fără să piardă mingea.

Educația viitorului – între știință, tehnologie și nevoia de adaptare în contextul românesc

Școala Gimnazială Nicolae Titulescu Călărași
Prof.înv.primar Chipăilă Florica

Într-o societate aflată în permanentă schimbare, educația nu poate rămâne statică. În România, transformarea învățământului prin aplicarea științei și a tehnologiei devine tot mai vizibilă și necesară. Acest proces nu presupune doar modernizarea sălilor de clasă, ci și o schimbare profundă de mentalitate în ceea ce privește modul în care învățăm și predăm.

Un exemplu semnificativ din România este introducerea platformei **Educred**, un program național de formare continuă a cadrelor didactice care pune accent pe competențele digitale. Prin acest proiect, profesorii au învățat să folosească tehnologia nu doar ca suport, ci ca instrument activ de predare și evaluare. Mai mult, platformele ca **Google Classroom** sau **Adservio** sunt tot mai utilizate în școli, facilitând comunicarea profesor-elev-părinte și gestionarea eficientă a temelor și notelor.

În timpul pandemiei, sistemul educațional românesc a fost forțat să se adapteze rapid. Deși inițial au existat dificultăți, în special din cauza lipsei echipamentelor în mediile rurale, au apărut inițiative precum „**Școala de acasă**” și programele prin care Ministerul Educației, împreună cu organizații non-guvernamentale, au distribuit tablete și laptopuri elevilor defavorizați. Acest efort a arătat că digitalizarea educației este posibilă și necesară, dar și că trebuie susținută constant.

Universitățile românești nu au rămas în urmă. Facultățile de profil tehnologic, precum cele din cadrul **Politehnicii din București** sau **Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj**, folosesc simulatoare, laboratoare virtuale și softuri de analiză pentru a îmbunătăți procesul de învățare. De asemenea, cercetarea în domeniul educației – cum este cea realizată de **Institutul de Științe ale Educației** – contribuie la dezvoltarea unor politici bazate pe date și pe metode moderne de învățare.

Totodată, start-up-uri educaționale din România, cum ar fi **Brio.ro** – o platformă de testare standardizată – sau **Kidibot**, care îmbină învățarea cu elemente de joc, aduc un suflu nou în învățământ, motivând elevii să învețe prin metode atractive și interactive.

Cu toate aceste progrese, trebuie recunoscut faptul că România se confruntă în continuare cu provocări: diferențele dintre mediul urban și rural, lipsa de formare a unor cadre didactice în domeniul digital și rezistența la schimbare. Tocmai de aceea, transformarea reală a educației trebuie să fie susținută de investiții, dar și de o strategie coerentă, pe termen lung.

În concluzie, România are toate premisele pentru a-și moderniza sistemul educațional prin știință și tehnologie. Proiectele existente dovedesc că schimbarea este posibilă, dar pentru a fi eficientă și sustenabilă, ea trebuie să fie echitabilă, bine coordonată și centrată pe nevoile reale ale elevilor și profesorilor. Educația viitorului nu înseamnă doar tehnologie, ci mai ales deschidere, adaptabilitate și viziune.

METODA PROIECTULUI ÎN LECȚIILE DE BIOLOGIE

Profesor CIAUȘ LILIANA
COLEGIUL NAȚIONAL ANDREI MUREȘANU BRAȘOV

Un bun profesor trebuie să creeze elevilor un mediu de învățare potrivit pentru descoperirea de noi cunoștințe, pentru formarea de noi deprinderi și abilități practice, pentru dezvoltarea gândirii logice și a creativității, toate acestea adaptate societății moderne în care trăim. Aceste obiective pot fi îndeplinite prin utilizarea la clasă a unora dintre cele mai inovative metode de predare, cum sunt: învățarea pe bază de proiecte (Project Based Learning), învățarea colaborativă (Aronson Puzzle), Design Thinking.

Învățarea pe bază de proiecte (Project Based Learning), este o metodă didactică modernă, care oferă elevilor posibilitatea să exerseze interdisciplinaritatea cât și transdisciplinaritatea, să aplice și să integreze cunoștințele și deprinderile dobândite la biologie, în diferitele etape ale proiectului. Această metodă poate oferi atât profesorului de biologie cât și elevilor, informații cu privire la competențele și progresul elevilor, dobândite pe durata desfășurării proiectului.

Prin metoda proiectului, profesorul de biologie poate să provoace elevii să coopereze și să-și asume diferite roluri în cadrul echipelor, pentru a investiga sistemic și pentru a soluționa, anumite situații problemă din natură, de interes pentru aceștia.

Subiectele proiectelor pot fi propuse de profesor sau de către elevi, iar rezultatele obținute pot fi prezentate întregii clase sau chiar unei comunități mai largi (cadre didactice din școală sau de la alte școli, părinți, elevi de la alte clase, etc.)

Exemple de proiecte:

1. Calendarul naturii – clasa a V-a
2. Măsurarea variației factorilor abiotici dintr-un mediu terestru sau acvatic – clasa a V-a
3. Băuturile carbogazoase – pericolul din spatele gustului – clasa a VI-a
4. Educație pentru sănătate, educație pentru viață- clasa a VI-a
5. Mișcarea și sensibilitatea la plante – clasa a VII-a
6. Arborele genealogic al familiei – clasa a VIII-a
7. Șirul lui Fibonacci și armonia naturii – clasa a VIII-a

Bibliografie

Jose Fito, Senior Consultant Esmovia Valencia, "4 Tools for Innovative Education: Project Based Learning, Cooperative Learning, Design Thinking and Educative Coaching"

Rolul proiectelor și parteneriatelor școlare în practica educațională a realizării succesului social

Prof. Ciobanu Costel Daniel
Școala Gimnazială Ipotești

Educația este o instituție socială care se implementează pe un anumit profil psiho-cultural. Așadar, educația în România este grevată de profilul psihocultural al țării, caracterizat în prezent de un nivel crescut de colectivism, o concentrare mare a puterii sociale și o evitare crescută a incertitudinii. Evitarea incertitudinii nu încurajează învățarea prin problematizare și descoperire (elevii trebuie să se mulțumească cu cât stabilește profesorul că trebuie să știe).

În logica unei educații europene moderne, elevul ar trebui valorizat ca individ autonom, spre exemplu printr-un traseu educațional adaptat nevoilor/intereselor/abilităților sale. Apoi, elevul ar trebui încurajat să învețe prin descoperire și dezbateri, să știe unde să caute informațiile deja accesibile public (ex. online) și cum să le evalueze critic. Problematizările în procesul educațional și îmbrățișarea incertitudinilor ca oportunități sunt modalități educaționale moderne; dar pentru asta trebuie să renunțăm la frica față de imprevizibilitățile aduse de viitor. În fine, curajul de a iniția acțiuni și de a învăța din greșeli este un alt mecanism educațional modern; dar pentru asta trebuie să începem să modelăm comportamentul social cât prin recompense.

În contextul societății contemporane caracterizate prin criza de timp și prin explozia informațională și tehnică, computerul și, implicit, internetul, au devenit fenomene globale a căror înțelegere încă ne depășește. Aprecîm, desigur, efectele pozitive, conectivitatea, rapiditatea găsirii răspunsurilor, dar mai greu ne dăm seama de potențialul lor nociv. Copiii și adolescenții pot deveni foarte ușor prizonierii unui dialog virtual, joc sau aplicație, devin dependenți de net, renunță la a mai socializa în mod direct, la jocuri sportive, se însingurează, iar dezvoltarea personalității lor va avea serios de suferit. În plus, se deschid porți de vulnerabilitate fără precedent, de care adulții nu au știut niciodată și nu le percep prea ușor pentru că nu au crescut cu așa ceva. Iată de ce, din ce în ce mai mult, se afirmă că școala și specialiștii săi au un rol esențial în formarea și pregătirea tinerilor pentru viață.

O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând, o astfel de școală, dă seama de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele. Școala este o organizație care învață, dar nu e totdeauna și un loc al învățării: școlile rezistente la noutate și la schimbare nu sunt un astfel de loc; organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile. Cel mai mare dușman al învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experiențe și de reguli, pe care organizația ajunge să le considere imuabile.

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Parteneriatele școlare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare.

Proiectarea și implementarea unor activități extracurriculare și extrașcolare, în școală și în comunitate, pe baza proiectelor și parteneriatelor dintre elevi, profesori și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice.

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează

împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. În practica școlară există mai multe expresii destinate parteneriatului educațional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educație, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, proiect de parteneriat și altele.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” (Cucoș, 2009).

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare - evaluare - planificare - formare - inițiere - realizare - verificare - reglementare - consolidare - acționare - implementare - evaluare. Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru condiții de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat. Procesul de colaborare pornește de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Condițiile realizării unui parteneriat reușit implică: identificarea scopurilor, interesele comune, utile partenerilor și comunității; găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus; organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus; identificarea competențelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim; combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini; utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituției.

Elaborarea, coordonarea și desfășurarea unor proiecte educative extracurriculare atrag atenția nu atât asupra importanței acestora în sine, cât mai ales asupra implicațiilor pe care le au asupra construirii și modelării personalității viitorilor cetățeni ai planetei, elevii de azi. Aceste activități sunt apreciate de către copii și factorii educaționali în măsura în care urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ; valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile celor supuși actului educațional; organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă; formele de organizare ale acestor activități au caracter recreativ, dar urmăresc un scop educativ; au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creează un sentiment de siguranță și încredere.

Organizarea unor activități extrașcolare prin care elevii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face școala. Acestea sunt: împletirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învață la școală, poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete; acțiunile dezvoltă la elevi empatia, responsabilitatea față de semenii lor; se creează legături la nivelul comunității; se stimulează gândirea critică; se educă percepția multiculturalității; se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menționa: creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării; stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității; creșterea gradului de socializare și valorizare a elevilor; reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar; creșterea ratei promovabilității școlare; asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală; ridicarea calității resursei umane din sistemul educațional; formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii; asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra; transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară. Proiectele de parteneriat educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați: școală, familie, comunitate.

Un rol anume în stabilirea relațiilor de colaborare îi revine managerului instituției școlare, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educațional, care vizează întărirea relațiilor

dintre părinți, elevi, profesori și comunitate, care contribuie la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. De faptul cum managerul instituției a reușit să formeze o relație de comunicare, relaționare, cooperare între părțile implicate depinde reușita parteneriatului educațional școală-familie-comunitate.

Școala face posibilă participarea grupurilor și colectivităților la viața publică, elaborarea și luarea deciziilor. Schimbul de informații favorizează interacțiunea socială și permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluționarea problemelor.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Astfel, elevii învață să gândească critic, complex, își dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță și, nu în ultimul rând, socializează, învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale. Experiențele elevilor participanți sunt pozitive, legăturile de prietenie dintre participanți sunt stabile și viabile astfel încât nu mai este nevoie de motivare suplimentară pentru participarea la alte programe asemănătoare, interne sau internaționale.

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie

1. Bătrînu, E.. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980.
2. Cucos, C. Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009

Familia, școala parteneri în educație

Prof. Ciobanu Costel Daniel
Școala Gimnazială Ipotesti

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune.

Relația școală – familie – societate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți. Societatea este instanța superioară care imprimă un anumit format atât școlii cât și familiei iar prin idealul educațional trasează liniile directorii pe care acestea trebuie să le urmeze. Pe de altă parte, familia și școala sunt cele care își aduc aportul continuu la modelarea societății. Relația școală – familie – comunitate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți.

Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative(extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii (literatură pentru copii).

„Școala încearcă să se pună de acord cu noi părinții; noi familia încercăm să ne punem de acord cu școala. Care sunt căile cele mai potrivite?”

În baza cercetărilor făcute în școlile din S.U.A. și în unele țări din Europa, a reieșit faptul că, atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii. Parteneriatul are un rol deosebit în funcționarea școlii, în îndeplinirea obiectivelor acesteia .

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate foarte bune în acumularea cunoștințelor la școală, ca să poată reuși să pășească pe treptele superioare ale învățării și pentru pregătirea lor de viitori adulți.

Atunci când elevii, părinții, comunitatea devin și se considera parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi.

Factorii instituționali ai educației sunt școala, familia, biserica s.a.m.d., totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură – oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupă părinții și educatorii. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt capabil să participe la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viața, să fie pregătit pentru muncă . Menirea școlii este nu numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Ajungem și la un alt factor care contribuie la educarea copilului, care este familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preșcolară familia împarte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii ; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt

parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natura relațiilor publice.

În relația școală-familie pot apărea dificultăți de ordin comportamental, întâlnite atât la părinți, cât și la profesori și la conducerea școlii, sau de ordin material; relația respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material și de timp. Aceste dificultăți pot apărea din păreri divergente privind responsabilitatea statului și a familiei cu referire la educația copiilor, libertatea de alegere a școlii, de către părinți, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea la gestionarea și procesul decizional din școală.

În relația școală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esențial în cadrul serviciului făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, cu alte cuvinte competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.

Din această perspectivă, se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază ca acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerat ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece:

- Părinții sunt clienți ai școlii; eficacitatea învățământului evaluată la școală și profesori poate fi ameliorată prin cooperare între școală și familie;
- Părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot evalua cu exigență rezultatele activității școlare.

În acest context, se pune întrebarea: de relațiile cu familiile trebuie să se ocupe profesori specializați sau tot profesori? Soluția cea mai potrivită ar fi ca toți profesorii să aibă relații obișnuite de colaborare cu familiile, ei sunt cei care cunosc sușurile sau căderile elevilor, iar consilierii specializați - pentru cazuri dificile.

Educația răspunde atât cererii sociale cât și nevoilor și aspirațiilor individuale. Presupune eliberare de energiilor lăuntrice, prin împlinirea armonioasă și creatoare, a insecurității, inferiorității și dependenței pe care le poate simți ființa umană într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Bibliografie:

- Ecaterina A. Vrasmas, Consilierea și educația părinților, București, Editura „Aramis”, 2002;
Ghe. Bunescu, Democratizarea educației și educația părinților, articol publicat pe Internet.
Ioan Nicola, Pedagogie, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1994;
Vasile Fetescu, Familia și atitudinea copilului față de învățatură în revista Învățământul primar, nr.2, 1992;
George Văideanu, Familia și viitorul, în Almanahul părinților, București, 1983;
Ion Drăgan, Unde, cum și de ce greșesc unii părinți, în Almanahul părinților, București, 1983

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ - FAMILIE ÎN DEZVOLTAREA VIITORILOR CETĂȚENI

Prof. înv. primar: Ciobanu Cristina

Școala Gimnazială "Episcop Gherasim Putneanul"

Vadu Moldovei, Județul: Suceava

Parteneriatul școală – familie poate contribui la creșterea factorilor educogeni ai familiei, prin activități specifice părinții pot fi sprijiniți să conștientizeze rolul pe care-l au în educația copiilor lor, să conștientizeze și să îndrepte comportamente și atitudini greșite în familie, să fie sprijiniți să se implice în activități educative.

Implicarea familiei în parteneriatul școlii este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală. Acesta este crescut dacă familiile au copii care frecventează școala.

Se crede că dacă școala reprezintă o valoare a familiei, cu atât gradul de implicare al familiei este mai mare. Se constată că acei copii care sunt sprijiniți de părinți, care au în familie atitudini pro-școală adecvate obțin performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l atingă. Atitudinea familiei față de școală se transferă și copiilor și se manifestă în gradul de interes față de activitățile școlii, față de teme, față de rezultatele evaluării, față de aprecierile cadrelor didactice etc.

Considerăm că școlile din România nu sunt unitar dezvoltate în ceea ce privește colaborarea școlii cu familia. Dacă pregătirea cadrelor didactice pentru a susține o relație corespunzătoare cu familia este abordată în programele de pregătire inițială și continuă a cadrelor didactice, colaborarea concretă este diferită de la o școală la alta.

Educarea părinților pentru un bun parteneriat școală - familie

Educația părinților poate fi etapizată pe două paliere mari:

- educația viitorilor părinți prin: introducerea unor cursuri de educație sexuală, educație pentru viața de familie etc.;
- educarea părinților care au deja copii în funcție de nevoile acestora. Dacă pentru copiii mici pot fi urmate cursuri privind îngrijirea și dezvoltarea copilului mic, aspecte medicale, juridice etc. pentru părinții copiilor adolescenți pot fi introduse cursuri referitoare la caracteristicile psihologice ale adolescenților, riscuri și modalități de comunicare cu adolescenții etc. Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala.

În același timp, există semne conform cărora legăturile dintre cele două instituții pot deveni mai puternice. Părinții își doresc foarte mult ca cei mici să reușească și vor să lucreze cu școala pentru a atinge succesul.

Școlile pot și chiar joacă un rol important în întărirea acestor interdependențe. Părinții se întorc către școală pentru a fi îndrumați. Când profesorii și conducerea sunt dornici să-i atragă pe părinți, atunci rezultatele copiilor se îmbunătățesc. Prin astfel de eforturi, precum și altele asemănătoare, școlile vor obține un sprijin și mai mare din partea părinților și se va observa mai clar progresul elevilor. Familiile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copiii și-i trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că le va fi furnizat sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Cercul acesta, în care școala și casa își împart acțiunea asupra capacităților copiilor, este unul ce a fost considerat central dezvoltării, al dezbaterilor și al obținerii informațiilor de orice natură. Majoritatea instituțiilor educaționale are un grup formal de legătură școală- familie, fie că este comitetul de părinți, consiliul școlii sau “camera părinților”, în unele state, dar toți lucrează pentru a crea o punte între familia și sistemul de învățământ.

Relația dintre școală și comunitate

Pentru școală, angajarea partenerială este o necesitate. În contextul actual, descentralizarea nu înseamnă numai delegarea autorității de decizie la nivelul școlii, ci și creșterea influenței comunității locale asupra școlii. Cu cât crește independența decizională a școlii față de nivelurile ierarhice superioare ale sistemului școlar, cu atât crește și dependența ei față de comunitatea locală. Având în vedere aceste tendințe, școala împreună cu partenerii ei, trebuie să găsească răspunsuri la o serie de probleme în scopul sprijinirii procesului de educație .

Colaborarea cu părinții și implicarea în viața școlii.

Colaborarea cu părinții a demarat la început de an școlar cu primele ședințe cu părinții pe clase, ocazie cu care s-au semnat contractile: „Acord cadru de parteneriat pentru educație”, și a continuat în cursul semestrului I cu ședința comitetului de părinți pe școală, în care s-a dezbătut noul regulament școlar și „Regulamentul de ordine interioară”. S-a solicitat implicarea părinților în toate acțiunile școlii și responsabilizarea lor pentru bunul mers al procesului de învățământ. Școala noastră a participat la o serie de programe și proiecte cu scopul asigurării calității învățării și ridicării gradului de educație atât al elevilor. Acest lucru s-a realizat cu succes și în cadrul activităților din săptămâna “ȘCOALA ALTFEL”.

Forme de organizare ale relației școală – familie

În ceea ce privește relația dintre familie și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt:

- *Ședințele cu părinții.*
- *Discuții individuale între cadrele didactice și părinți.*
- *Organizarea unor întâlniri cu părinții*
- *Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative*
- *Voluntariatul*
- *Asociațiile de părinți*
- *Activități comune*

Dimensiunea formală a parteneriatului școală – familie

Conform Regulamentului **școlar părinții au dreptul de a alege unitatea școlară.**

La nivelul școlii, părinții sunt implicați în mai multe tipuri formale de organizare:

- 1. Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți**
- 2. Consiliul clasei**
- 3. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în școală**
- 4. Comitetul de părinți ai clasei**

Parteneriatul școală – familie poate lua forma unor servicii dezvoltate de către școală și de care familiile elevilor să beneficieze. Acestea pot fi organizate exclusiv de către școală sau în parteneriat cu alte organizații/instituții.

Aceste servicii pot fi: centre de consiliere, centre de sănătate, de practicare a diverselor sporturi, centre pentru supravegherea copiilor la teme după orele de curs (after-school) care pot avea și alte servicii incluse: predarea limbilor străine, sport, miniexcursii, teatre, spectacole, vizite în diverse locuri etc.; centre de voluntariat; cluburi; cantine; seminternate etc.

Oferta de servicii pentru familii prin intermediul școlii reprezintă o strategie de întărire a relațiilor școală familie. Părinții capătă încredere în școală, instituție care devine mai transparentă și mai apropiată de nevoile comunității. Un punct câștigat este coerența serviciilor, părinții nu mai sunt nevoiți să caute prin mijloace proprii să beneficieze de diverse servicii, ei le găsesc în școală. Școala ca furnizor de servicii complexe va face trecerea de la educația instituțională, cu accent pe instituție (care are un program, curriculum la care elevii trebuie să se adapteze) la școala centrată pe elev, pe nevoile acestuia și pe ale comunității.

Relația profesor –elev

Relația profesor – elev este esențială pentru realizarea intențiilor educaționale și pentru efectivizarea influenței educaționale. De aceea, vom prezenta, foarte pe scurt, mai multe modele de educație școlară care se bazează pe anumite modele de considerare a acestei relații (după Leandre Coundray). Intenția noastră este de a sugera și necesitatea trecerii de la o relație asimetrică la una simetrică, de parteneriat autentic în educație. Principalele modele avute în vedere sunt :

- **Influența educațională prin acțiuni de opresiune-represiune.** Este primul tip de relație educațională apărut în istorie. El se bazează pe constrângerea violentă și pe pedepse aplicate elevilor de către profesor. Această relație creează dependență, bazată pe teamă, a elevului față de profesor (chiar dacă nu este vorba numai de corecția fizică ci și de cea morală sau simbolică.

- *Influența educațională prin ierarhizarea elevilor;*

- *Influența educațională care folosea supunerea spiritului prin ambianță și incitare la admirație și imitație;*

- *Influența educațională inițiată și întreținută prin raporturi afective, mai mult sau mai puțin profunde, între profesor și elevi;*

- *Influența asupra elevului prin acordarea unei anumite libertăți de mișcare și de inițiativă.*

Din cele enumerate mai sus rezultă cu claritate necesitatea reevaluării relației educaționale în conformitate cu valorile societății contemporane: libertate, responsabilitate, toleranță, cooperare etc.

Pentru ca această nouă **abordare a relației profesor- elev** să poată exista, sunt necesare:

- **Asumarea de către profesor și elevi, a unei responsabilități morale comune în cadrul relației educaționale** care duce la angajarea în procesul educațional.

- **Recunoașterea reciprocă a „dreptului de a fi altfel”** și valorizarea fiecărei ființe umane în parte, indiferent cât este ea de diferită.

- **Recunoașterea faptului că elevii și profesorii sunt parteneri sociali** cu funcții complementare dar cu responsabilitate comună.

- **Considerarea școlii** nu numai ca un loc de transmitere culturală ci ca un mediu de construcție culturală.

- **Promovarea autenticității și a sincerității:** a fi tu însuși este mai important decât a avea dreptate.

Școala și autoritățile/ instituțiile locale

Instituțiile autorităților locale, rolul lor social, educativ și responsabilități

Analiza responsabilităților principalilor reprezentanți ai colectivității locale – primarul și consiliul local, ne arată faptul că aceștia sunt răspunzători de asigurarea unui climat de ordine și liniște pe raza localității pe care o reprezintă, sunt cei care supervizează funcționarea serviciilor specializate destinate cetățenilor, gestionează fondurile la nivel local, sunt răspunzători de patrimoniu local etc.

Se ridică însă unele probleme legate de profesionalizarea administrației publice, de exercitarea influenței politice asupra deciziilor, influența personală a leaderilor informali față de deciziile consiliului local.

Dacă sistemul tradițional își găsea legitimarea în soliditatea regulilor și procedurilor, predictibilitate și conformitate, noul sistem de management își găsește legitimitatea în eficacitatea acțiunilor, în capacitatea sistemului de a-și îndeplini sarcinile și obiectivele, valorizează schimbarea, inovația, mobilitatea.

În sistemul românesc este greu de precizat în acest moment, unde ne situăm. După o lungă perioadă în care deciziile erau centralizate și supervizate de la un centru de putere s-a trecut la delegarea responsabilităților la nivel local. Pe de o parte, structurile au trebuit să se adapteze din mers, unele responsabilități au fost delegate, altele nu, pe de altă parte mentalitatea oamenilor se schimbă greu, aceștia învață greu să-și asume responsabilitățile. Controlul cetățenilor asupra autorităților publice este de cele mai multe ori inexistent. Organizațiile neguvernamentale ale cetățenilor își exercită prea puțin influența asupra deciziilor administrației locale.

Școala și poliția

1. Roluri educative ale Poliției în comunitate

În comunitate, Poliția reprezintă o instituție de referință pentru locuitorii săi.

Rolurile Poliției în domeniul educațional pot fi împărțite în două mari categorii:

- ***preventive;***
- ***de intervenție în situații speciale.***

Parteneriatul dintre școală și poliție are la bază îndeplinirea obiectivelor comune.

În comunități, întâlnim practici ale parteneriatului diferite de la o școală la alta. În esență, domeniile în care întâlnim parteneriatul școală – poliție sunt următoarele:

- Asigurarea integrității personale a elevilor, cadrelor didactice, a locuitorilor comunității în general;
- Prevenirea delincvenței juvenile și a criminalității;
- Violența în familie, stradală, în cadrul școlii;

- Prevenirea consumului, a traficului de droguri;
- Educația rutieră;
- Prevenirea prostituției/proxenetism, pedofiliei;
- Prevenirea exploatarei prin muncă a copiilor;
- Menținerea ordinii și liniștii publice în unitățile de învățământ, în afara acestora (perimetrul școlii, traseul de la școală – acasă al elevilor), în comunitate;
- Realizarea / proiectarea unor programe/proiecte de parteneriat;

Este de menționat faptul că pregătirea elevilor trebuie să îmbrace forme diferite, în funcție de nivelul de vârstă, de înțelegere al acestora, de potențialele riscuri ale grupelor de vârstă. Formele de parteneriat sunt multiple și implică nu numai școala și poliția, ci și alți actori comunitari cu rol educațional: părinții, organizațiile neguvernamentale, autoritățile etc.

Atunci când există un adevărat parteneriat între școală, familie și comunitate, profesorii își însușesc căi noi și puternice de a îndrepta copiii către standarde școlare provocatoare; părinții discută regulat cu educatorii despre comportamentul copiilor lor, raportat la acele standarde ridicate și despre modul în care-i pot ajuta pe aceștia acasă și la școală; elevii se străduiesc să atingă noile standarde specifice disciplinelor studiate.

Fiecare școală devine o „comunitate a celor care învață”, în condițiile propriului său plan de îmbunătățire continuă a predării, învățării și disciplinei. Toți elevii săi se străduiesc și fac progrese în direcția atingerii standardelor dorite, fiind ajutați de familiile lor, profesori și de alți parteneri.

Școlile și comunitatea au rolul de a îmbunătăți instrucția, evaluarea, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, abilitatea de a conduce a directorilor, implicarea părinților și a oamenilor de afaceri, astfel încât fiecare aspect al educației funcționează ca parte a unui sistem, care sprijină toți elevii pentru a-și atinge obiectivele.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băran-Pescaru, Adina. (2004) *Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate*. București: Aramis Print.
2. Bunescu, Gheorghe. (1997) *Educația părinților. Strategii și programe*. București: E.D.P.
3. Blaga, Lucian. (1985), *Trilogia culturii*, Vol. 9, Editura Minerva, București.

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT
de includere și menținere a elevilor cu CES în învățământul de masă
(categorie complexă: familie monoparentală, copil cu ADHD)

Dumitraș Maria- prof. învă. primar

ELEV: I. N.

DATE PERSONALE:

- Data nașterii :
- Constituție : normală
- Memorie: bună
- Exprimare: greoaie la intrarea în clasa pregătitoare
- Personalitate: hiperactivă, nesociabilă, agresivă în anumite situații;

FAMILIE: aparent normală, momentan **monoparentală**

FRAȚI: o soră mai mare cu 1 an

DURATA : un an școlar

CLASA: I

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

PROFESOR:

PARTENERI:

- psihologul școlii, medicul școlii, familie (tatăl);

PROBLEME CU CARE SE CONFRUNTĂ ELEVA:

- la intrarea în clasa pregătitoare, **eleva nu avea 6 ani**, fiind cu recomandare în urma evaluării psiho-somatice;
- *mai are o soră mai mare cu 1 an, în aceeași clasă;*
- **ambele fete sunt în grija tatălui**, locuind împreună în Suceava;
- **mama fetelor este într-un alt oraș** situat în vestul țării, unde își face o specializare profesională, timp de câțiva ani;
- înainte de intrarea la școală, surorile au stat cu mama, în acel oraș – unde s-au născut, frecventând foarte puțin și sporadic grădinița;
- *tatăl nu are abilitățile necesare să îngrijească două eleve de clasă pregătitoare*, în lipsa mamei lor, cu care se întâlnesc foarte rar; totuși, acesta face mari eforturi să-și exercite rolul patern, având și un loc de muncă ce îl solicită mult;
- fetița cea mare se încadrează în limite normale în privința adaptării școlare;

- cea mică, prezintă:
 - **deficit cognitiv**, din cauză că nu a frecventat grădinița decât foarte puțin;
 - **tulburări accentuate din spectrul ADHD**: labilitate emoțională, lipsă de concentrare a atenției, fire visătoare, dezinteres față de activitatea școlară, lipsă de receptivitate la observații, deranjează permanent în timpul lecțiilor, este neagreată de colegi, nu respectă regulile grupului, nu manifestă răbdare și face alte activități decât ceea ce i se cere...;

OBIECTIVELE PROIECTULUI :

- Să integreze elevul în colectivul clasei;
- Să diminueze deficiențele de comunicare și socializare;
- Să creeze un cadru pedagogic și afectiv optim pentru elev;

OBIECTIVE PENTRU ELEVUL cu CES:

- Să interacționeze cu adulții și cu colegii;
- Să minimalizeze impactul tulburărilor din spectrul ADHD;
- Să comunice oral cu cei din jur;
- Să parcurgă materia corespunzătoare nivelului de dezvoltare, în ritm propriu;
- Să participe la activitățile extrașcolare;
- Să contribuie la realizarea portofoliului personal;
- Să realizeze comunicarea prin jocuri de rol, inclusiv prin nonverbal;
- Să folosească citit-scrisul în activitatea de comunicare;
- Să rezolve calcule matematice simple;

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI:

- 1. Includerea elevului în colectiv** (încurajarea colegilor în manifestarea unei atitudini pozitive, prietenoase și de înțelegere față de elevul cu tulburări din spectrul ADHD).
- 2. Comunicarea:**
 - ✓ Învățător-elev (prin activitatea de predare-învățare-evaluare-ameliorare);
 - ✓ Elev-elev: prin jocuri de rol, ajutor și sprijin în echipă, discuții în timpul liber, jocuri;
 - ✓ Elev-familie: prin informarea familiei de către copil referitor la activitățile educative desfășurate, prin discuții libere despre comportamentul la școală;
 - ✓ Învățător-familie: prin ședințe cu părinții, ore de consiliere parentală, informare asupra dificultăților întâmpinate de elev la școală;
 - ✓ Familie-școală-comunitate: prin colaborarea cu medicul de familie, cu părinți din clasă, dispuși să coopereze cu tatăl elevei;

3. Organizarea clasei:

- ✓ Așezarea elevului cu tulburări ADHD cât mai aproape de învățător și de tablă;
- ✓ Amplasarea lângă un elev care are rezultate foarte bune la învățătură și comportament;
- ✓ Organizarea activităților pe echipe;

4. Activități educative:

- ✓ Activizarea la lecții a elevului cu tulburări ADHD ;
- ✓ Aplicarea unor teste mai simple, cu o durată de rezolvare mai mare;
- ✓ Fișe de lucru diferențiate;
- ✓ Activități de recuperare și dezvoltare a cunoștințelor după program:
Marți, 12-12:30 matematică, miercuri:12-12:30 limba română;
- ✓ Activități extracurriculare, implicarea în serbări, concursuri și activități preferate;

5. Competențe individuale:

- ✓ Abilități în aria curriculară *Arte* prin încurajarea exprimării cu ajutorul activităților de educație plastică;
- ✓ Realizarea unor lucrări practice în care să dovedească pricepere și îndemânare;
- ✓ Dezvoltarea capacităților motrice;

6. Sprijin individual:

- ✓ Învățarea elev-elev stimulează elevul cu tulburări de atenție și concentrare prin ajutorul acordat de colegul de bancă în rezolvarea unor sarcini de lucru;
- ✓ Organizarea muncii printr-un program atractiv, pentru acasă;
- ✓ Activitate individuală de lectură și jocuri diverse, acasă și la școală, la biblioteca școlii;
- ✓ Activitate sportivă organizată;

7. Mijloace de sprijin:

- ✓ Material didactic adecvat (jucării din ludoteca clasei, jetoane, imagini, litere din alfabetul mobil);
- ✓ Fișe de lucru diferențiate;

- ✓ Sala de sport pentru exerciții de dezvoltare a deprinderilor motrice elementare utilitare (cu sprijinul profesorului de sport);
- ✓ Caiete de muncă diferențiată;

8. Managementul comportamentului:

- ✓ Recompensarea comportamentului pozitiv;
- ✓ Lauda, evidențierea, premiarea;

9. Munca în echipă:

- ✓ Parteneriat și consultanță cu persoanele implicate (familie, medic, alte cadre didactice care predau la clasă);
- ✓ Atitudine pozitivă a tuturor persoanelor față de elevul cu tulburări ADHD;

10. Evaluare:

- ✓ Fișe de lucru, evaluare curentă;
- ✓ Implicarea în activitățile școlare și extrașcolare;
- ✓ Promovarea rezultatelor pozitive prin popularizarea în colectivul clasei;
- ✓ Monitorizarea progresului elevului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Fartușnic, Ciprian - coord., *Strategii didactice imaginative pentru elevii cu ADHD*, București, Ed. Didactica Publishing House, 2008;
2. Gherguț, Alois - *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Iași, Ed. Polirom, 2008;

Bibliotecile școlare în era digitală: internetul ca resursă educațională esențială

Bibliotecar, Andreea Ciobara

Colegiul Național „Eudoxiu Hurmuzachi” Rădăuți

Transformările aduse de internet în domeniul educației se reflectă în mod direct și în activitatea bibliotecilor, în special a celor școlare, care sunt parte integrantă a procesului educațional. Rolul tradițional al bibliotecii, de depozitar al cunoașterii, se extinde acum într-un spațiu virtual și colaborativ, în care elevii, profesorii și bibliotecarii utilizează internetul ca instrument pentru învățare, cercetare și dezvoltare a competențelor informaționale.

Biblioteca școlară modernă nu mai este doar un spațiu fizic pentru citit și împrumut de cărți, ci un centru de resurse educaționale care sprijină procesul de învățare asistat de tehnologie. Prin accesul la internet, bibliotecile pot pune la dispoziția elevilor platforme de lectură digitală, baze de date online, biblioteci virtuale și resurse multimedia adaptate diverselor stiluri de învățare.

Bibliotecarii, în acest context digital, devin facilitatori ai accesului la informații de calitate, contribuind la formarea gândirii critice și a competențelor digitale ale elevilor. Aceștia ghidează elevii în utilizarea responsabilă a internetului, în evaluarea credibilității surselor online și în organizarea eficientă a informației pentru proiecte și studii individuale.

Existența internetului în bibliotecile școlare permite organizarea de activități interactive precum cluburi de lectură online, ateliere digitale, expoziții virtuale, concursuri tematice sau vizite în biblioteci digitale naționale și internaționale. Platforme precum

Biblioteca Digitală a Bucureștilor, Europeana sau Biblioteca Digitală Mondială devin resurse esențiale pentru diversificarea activităților educaționale desfășurate în bibliotecă.

În timpul pandemiei, multe biblioteci școlare s-au adaptat rapid la contextul învățământului online, oferind acces de la distanță la resurse, lecturi și consiliere informațională. Acest fapt a evidențiat potențialul bibliotecilor ca veritabile huburi educaționale flexibile și inovatoare, capabile să sprijine elevii indiferent de spațiul fizic.

Totuși, provocările rămân semnificative. Disparitățile în accesul la internet și echipamente, lipsa formării continue pentru bibliotecari în domeniul digital și subfinanțarea cronică a bibliotecilor școlare sunt obstacole reale în calea transformării digitale durabile. Este necesar un efort instituțional susținut pentru a asigura infrastructura necesară, pentru a promova proiecte de educație media și digitală în cadrul bibliotecilor și pentru a consolida statutul profesional al bibliotecarului școlar.

Bibliotecarul modern trebuie să fie un mediator între resursele digitale și utilizatori, un promotor al alfabetizării informaționale și un partener activ al profesorilor în procesul educativ. Colaborarea dintre bibliotecari și cadrele didactice poate duce la integrarea eficientă a resurselor online în activitățile de învățare și la dezvoltarea unei culturi informaționale solide în rândul elevilor.

În concluzie, internetul nu doar că amplifică rolul bibliotecilor școlare, ci le transformă în spații dinamice, deschise și esențiale pentru educația secolului XXI. Pentru ca această transformare să fie sustenabilă, este nevoie de investiții, formare continuă și recunoașterea rolului strategic al bibliotecii școlare în ecosistemul educațional modern.

Extinderea rolului bibliotecii în era digitală

În contextul digitalizării accelerate, bibliotecile școlare pot deveni centre de inovație educațională, promovând inițiative precum învățarea prin proiecte, cercetarea documentară online și dezvoltarea competențelor de literație informațională. Ele pot sprijini de asemenea educația incluzivă, punând la dispoziție resurse adaptate elevilor cu nevoi speciale sau celor care învață într-un ritm propriu.

Un alt aspect esențial este colaborarea dintre biblioteci și alte instituții educaționale sau culturale, inclusiv bibliotecile județene și universitare, muzee, ONG-uri și organizații internaționale. Astfel de parteneriate pot facilita accesul la resurse și expertiză, dezvoltând o rețea educațională coerentă în care biblioteca școlară joacă un rol de interconectare.

În același timp, biblioteca poate deveni un spațiu de educație nonformală, în care elevii învață prin experiment, prin dezbateri, jocuri educaționale online și activități de coding sau robotică. Astfel, se poate realiza o punte între învățarea formală și dezvoltarea competențelor pentru viață și carieră.

Pe viitor, integrarea inteligenței artificiale și a realității augmentate în biblioteci ar putea revoluționa modul în care elevii interacționează cu informația, oferindu-le experiențe personalizate de învățare și explorare. În acest cadru, bibliotecarul va avea rolul crucial de ghid și formator într-o lume digitală în continuă schimbare.

Bibliografie

- UNESCO (2021). Education: From disruption to recovery. Disponibil la: <https://www.unesco.org>
- IFLA (2015). Guidelines for School Libraries. International Federation of Library Associations and Institutions.
- Europeana. Disponibil la: <https://www.europeana.eu>
- Biblioteca Digitală a Bucureștilor. Disponibil la: <http://www.digibuc.ro>
- Ministerul Educației (2020). Ghidul bibliotecarului școlar în context digital. București.

Medierea Muzicală

Medierea muzicală este un domeniu de profesie destul de vechi în Franța și foarte nou în România. Mușumiri deosebite aducem doamnei profesor universitare doctor Olguța Lupu pentru aportul deosebit la înființarea acestei profesii în România alături de echipa pe care o coordonează. Printre cele 24 de ocupații practicate de muzicieni incluse în C. O. R. (Clasificarea Ocupațiilor din România) la secțiunea Activități conexe/ activități suport în domeniul muzical găsim și mediatorul muzical – 265251, inclus în anul 2022 (Monitorul oficial Nr.141, parte I, din 11 februarie 2022), ca urmare a demersurilor Universității Naționale de Muzică din București.

Atribuțiile și responsabilitățile mediatorului muzical sunt specificate pe pagina de Cariere Muzicale (cod COR 265251). "Facilitează înțelegerea muzicii clasice și găsește mijloace de a realiza legături între creațiile muzicale și public, prin intermediul unor evenimente muzicale. Desfășoară activități specifice celor trei etape de mediere muzicală: a) conceperea evenimentului; b) repetiții cu muzicienii care participă la proiectul respectiv; c) desfășurarea propriu-zisă a evenimentului muzical. În etapa de concepere, mediatorul identifică o temă atractivă și relevantă, alege lucrări care să ilustreze această temă, creează corelații între aceste lucrări muzicale, imaginează activități de mediere muzicală care de regulă vor avea loc înaintea audițiilor muzicale propriu-zise prin selectarea unor elemente muzicale care vor fi asociate unor elemente kinestezice, vizuale, narative, etc, identifică strategiile interactive utilizate pentru medierea muzicală (dialog, joc de rol, jocuri muzicale, exemplificări ale unor elemente cu implicarea activă a publicului, mijloace multimedia, etc), și are în vedere profilul publicului țintă, în funcție de care va adapta elementele mai sus menționate. În etapa de repetiții explică muzicienilor și pregătește împreună cu aceștia momentele de mediere muzicală din cadrul concertului/spectacolului. În etapa finală, de susținere a evenimentului muzical coordonează și adesea se implică activ (inclusiv prin interpretarea unor fragmente muzicale) în desfășurarea activităților de mediere muzicală."¹

Primele încercări de a inspira un public tânăr cu o selecție specială de muzică pentru concerte clasice pot fi urmărite încă din 1830, când au avut loc așa-numitele "Concerte pentru minori" la

¹ Website Cariere Muzicale despre Mediatorul muzical

Boston. La începutul secolului al XX-lea, a avut loc o creștere a eforturilor pedagogice concertante, care poate fi legată de ideile pedagogiei reformiste ce câștiga teren din ce în ce mai mult. În Germania sunt documente care atestă concertele studențești din aceeași perioadă sau concertele pentru elevii de școală elementară și profesorii acestora organizate de către Corul Profesorilor din Hamburg între anii 1898-1921, însoțite de introducerile speciale ale directorului artistic Richard Barth. În anul 1928 profesorul și dirijorul de muzică Felix Oberborbeck stipulează criteriile care ar trebui îndeplinite pentru succesul concertelor pentru tineri astfel: 1. Să îndeplinească toate cerințele psihologice ale tineretului, 2. Să fie structurate sistematic, 3. Să respecte principiile spectacolelor artistice din punct de vedere al timpului și al locului.

Faptul că în a doua jumătate a secolului al XX-lea înțelegerea oportunităților și necesității muncii de educație muzicală a câștigat treptat teren în instituțiile culturale germane se datorează în mare parte impulsurilor din țările anglo-americane. Serialul de concerte "Young People's Concerts" al Orchestrei Filarmonicii din New York, difuzat la televiziune și astfel disponibil în întreaga lume, reprezintă o piatră de hotar. Compozitorul, dirijorul și moderatorul Leonard Bernstein a conceput în total 53 de programe de concerte pentru tineri cu vârste cuprinse între 8 și 18 ani, între anii 1958-1972. Leonard Bernstein a știut într-un mod special să-și îmbine "abilitățile artistice, pedagogice și comunicative în acest format pedagogic de concert pentru a deschide accesul copiilor și tinerilor la muzica clasică. Din acest motiv, el este încă considerat de mulți drept un pionier și prototip al unui mediator muzical."² Din anii 1970, dirijorul Gerd Albrecht a organizat în mod regulat în țările de limbă germană "concertele explicative" pentru copii.

Un nou impuls a venit din Anglia la mijlocul anilor 1980, unde Gillian Moore, primul mediator muzical cu normă întreagă în lume a condus primul proiect cu membrii orchestrei London Sinfonietta. Un model de interacțiune extrem de influent, mai ales pentru scena din Germania a fost metoda prin care copiii și tinerii își compun propriile piese pe baza unei lucrări de referință și le interpretează în public. Proiectul a fost realizat în parteneriat de către membrii orchestrei London Sinfonietta și Ensemble Modern în 17 școli din Berlin în 1988. Ideea de format al noului proiect a devenit parte integrantă a portofoliului de mediere de concerte.

²"Începuturile educației muzicale", Articol de John Voit (Webeside)

Concertele pentru copii, pe de altă parte, sunt total adaptate nevoilor grupului țintă. Conceptul face parte din ofertele uzuale ale tuturor orchestrelor din Germania. Abonamentele de concert se epuizează frecvent, iar multe locuri din sala de concert sunt transmise de la o generație la alta. Cele mai populare spectacole pentru copii sunt "Petrică și lupul" de Serghei Prokofiev (1891-1953) și "Carnavalul animalelor" de Camille Saint-Saens (1835-1921), prezentate adesea de un moderator care ghidează discursul pe scenă din perspective foarte variate. Copiii sunt frecvent implicați direct în acțiunile pe scenă, integrând interacțiuni cu publicul. Gama de oferte specifice pentru grupului țintă este în continuă expansiune și variază de la concerte pentru femei însărcinate, bebeluși sau grădinițe și elevi de școală primară până la tineri adolescenți. Reținem că nu foarte multe familii se îngrijesc de o educație culturală pentru concerte în weekend sau la teatru. Mediatorul muzical crează oferte cât mai atractive pentru adulți, aducând astfel toată familia în sălile de concerte. Ofertele muzicale pentru clasele de școlari sunt moderate corespunzător grupului țintă. O modalitate interesantă de a privi din culise este invitarea elevilor la repetițiile oferite de către studenții în practică. Un mare plus în pregătirea spectacolelor este adus de profesorul de Educație Muzicală, care oferă materiale didactice pedagogice în cadrul seminariilor de la clasă. În plus, ansamblurile mai mici de muzicieni sau muzicieni individuali vizitează clasele școlare ori Sala de Festivități a instituțiilor școlare, arătând instrumentele pe care copiii le pot atinge, urmat de o pregustare a ceea ce elevii vor vedea și auzi pe scenă cu un microrecital. Aceasta este o modalitate excelentă de a familiariza copiii cu muzica și de a le stârni interesul pentru spectacole.

Spectacolele muzicale care sunt organizate cu diferite ocazii și evenimente devin lipsite de importanță, dar oferă copiilor oportunitatea să experimenteze de aproape cu profesioniștii orchestrei. Aceștia dețin mai multe informații despre instrumentele lor și profesia pe care o practică, ceea ce poate fi extrem de benefic pentru dezvoltarea culturală și artistică a celor mici. Ulterior instrumentiștii pot fi admirați pe scenă în afara clasei iar tânăra generație de muzicieni nu mai așteaptă publicul în sala de concert. Aceasta aduce muzica oamenilor și realizează întâlniri muzicale în afara cadrului tradițional. Concertele de altădată nu răsună doar în sălile de concert ci și în centrele de tineret, grădinițe, parcuri, piețe, cinematografe, cămine de bătrâni, spitale și închisori. Muzica nu este doar pentru a asculta, ci și pentru a participa activ. Această abordare contribuie la democratizarea accesului la cultură și la crearea unor experiențe muzicale mai intime și mai concrete cu comunitatea. Scopul unor game imense de ateliere și proiecte cu

orchestra și a teatrelor de operă este pentru a permite copiilor și tinerilor, dar și adulților amatori, să realizeze o abordare activă și creativă a muzicii. În colaborare cu muzicieni, compozitori și artiști de orchestră, se crează ceva nou, care este interpretat în concerte pentru copii, spectacole școlare sau concerte suplimentare în sala de concert. Formele de proiect ce aparțin mediatorului muzical au dimensiuni diferite: vizitele la școală cu un atelier de o oră sunt la fel de importante și poate deveni un proiect de anvergură pe termen lung, care culminează adesea cu spectacole extraordinare. Evenimentele reușite au un impact asupra publicului, generând un efect pozitiv care nu poate fi ignorant. Mediatorul muzical, fie că este vorba despre o orchestră sau livratorii de cultură, beneficiază de un entuziasm unic datorită interacțiunii cu publicul în peisajul muzical. Deși unele proiecte pot avea un caracter unic și de scurtă durată, aceste experiențe pot trezi dragostea pentru cultură prin muzică inspirând participanții să se implice mai mult în activități culturale.

Medierea muzicală indică acțiunea de mijlocire între două părți, efectuată de către o persoană care are competențele necesare, numită mediator muzical. Scopul medierii muzicale este de a apropia publicul larg de muzica clasică, facilitând accesul la cultura muzicală. Domeniul medierii muzicale a apărut acum circa două decenii și s-a extins rapid, ocupând un loc din ce în ce mai vizibil în cadrul educației culturale la nivel internațional. Termenul Musikvermittlung (mediere muzicală) a fost folosit pentru prima dată în 1998, pentru a denumi o specializare oferită de Conservatorul din Detmold, Germania. Din anul 2000, termenul a fost extins, fiind aplicat nu doar în domeniile de activitate din învățământul concertistic și teatral, ci și în numeroase alte domenii muzicale școlare. Această expansiune include învățământul muzical elementar și chiar "jurnalismul muzical"³, reflectând astfel diversificarea și adaptarea educației muzicale la nevoile contemporane ale societății.

Principalul obiectiv al mediatorului muzical este apropierea unui public novice de muzica clasică, prin dezvoltarea capacității de receptare și înțelegere a limbajului muzical. Pentru a construi treptat relația cu publicul, sunt organizate de regulă proiecte de mai lungă durată/ cicluri de concerte, care se desfășoară pe parcursul mai multor luni/ani.

³ ibidem

Activitățile de mediere au loc, de regulă, înainte de audierea propriu-zisă a lucrărilor muzicale incluse în program; aceste activități își propun familiarizarea auditoriului cu anumite aspecte ale lucrării muzicale, prin crearea unor repere mentale (indicii) care să faciliteze urmărirea discursului sonor. Pentru a-și atinge obiectivul, mediatorul muzical apelează la diferite strategii interactive (dialog, elemente de teatru muzical, joc de rol, diverse jocuri muzicale, activități de modelare a unor elemente muzicale, activități de focalizare a atenției auditive, activități de participare în interpretare, audiție comparată, etc.) care asigură, pe de o parte, captarea interesului și menținerea atenției publicului, iar pe de altă parte, introducerea elementelor de mediere muzicală care asigură valoarea cultural- educativă a concertului. Aceste strategii interactive utilizează adesea asocieri între elementele muzicale și elemente kinestezice, vizuale, narrative etc.

Medierea muzicală este încă unul dintre cei mai folosiți termeni, mai ales în viața muzicală, culturală și politică. Exprimarea continuă cuprinde ambivalența definiției sale, cât și schimbarea modului în care societatea tratează cultura și manifestările ei. Medierea muzicală a apărut ca o reacție la declinul educației muzicale din programele școlare ale învățământului general și își propune să contracareze scăderea audienței, care este în contrast cu îmbătrânirea publicului prezent la concerte de muzică clasică.

Medierea muzicală poate evolua prin intermediul proiectelor menite să stârnească curiozitatea față de muzica clasică în societate și să devină un catalizator pentru dezvoltările sociale. Se evidențiază motivația practică și necesitatea activității de mediere a muzicii, oferind perspective asupra diversității ofertei. Medierea muzicală analizează competiția existentă și se referă la infrastructura deja disponibilă, dar și la cea în curs de dezvoltare. Instituțiile culturale din domeniul educației culturale solicită, în prezent, integrarea medierii muzicale în proiectele lor.

Muzica și medierea ei joacă un rol specific în această rețea de relații cu caracteristici culturale. Dincolo de structurările conceptuale, muzica dezvoltă propriul mod de înțelegere. Posibilitățile de comunicare specifice muzicii atât în cadrul unei societăți, cât și între diferite culturi sunt în centrul medierii lor. Pe acest fond, medierea muzicală este dezvoltarea și aplicarea unor metode, jocuri de rol și tehnici de natură artistică, reflexivă și comunicativă, cu scopul de a aduce muzica în diferite contexte sociale. Accentul trebuie să fie pus mai mult pe antrenarea comportamentului de recepție decât pe promovarea muzicii active. Medierea muzicală dezvoltă forme diferențiate

pentru a face muzica accesibilă unui public eterogen și pentru a construi punți de cercetare. Înțelesă astfel, medierea muzicală diferă prin preocupările sale de pedagogie instrumentală și muzicală, în măsura în care aceasta se referă la școlile de muzică sau școlile generale și se dezvoltă ca profesie independentă în legătură cu dezvoltarea concertelor sau a teatrului muzical.

Medierea muzicală dorește să stabilească relații între muzică și oameni, experimentând direct muzica. Concertele organizate pentru copii, numeroasele ateliere cu muzicieni sau cu sponsorii instituțiilor de învățământ, se impun în desfășurarea concertelor, operei, ansambluri și festivaluri independente. Acest aparat formulează o nouă cerere din partea instituțiilor culturale de a-și asuma responsabilitatea pentru educația muzicală prin intermediul medieri muzicale, nu numai a copiilor și a tinerilor ci și a unui public adult.

Educația muzicală prin medierea muzicală are o importanță elementară pentru conviețuirea socială. Transpus în practică, acest lucru duce la o mișcare de rinnoire. Ofertele audio inovatoare sunt menite să atragă noi grupuri țintă în sala de concert, la operă și la o viață muzicală cu scopul de a crește entuziasmul copiilor și tinerilor pentru muzica clasică de la o vârstă fragedă. Orchestrele, sălile de concerte, teatrele muzicale, festivalurile, dar și muzicienii sau compozitorii independenți sunt chemați să-și extindă gama de sarcini și să se adreseze în mod activ publicului.

Viața muzicală se confruntă cu noi provocări pe măsură ce societatea evoluează. Formele tradiționale de interpretare muzicală se bazează pe convențiile burgheze ale secolului al XIX-lea. În secolul XXI, activitatea muzicală se confruntă cu provocări moderne. În ceea ce privește implementarea, acest aspect îi afectează în mod special pe muzicienii care, la începutul carierei lor artistice, nu s-au gândit că vor susține ateliere în școli, grădinițe sau că vor performanța concerte în diverse personaje, purtând costume specifice pe scenă în opere pentru copii. Pentru mulți muzicieni, interacțiunea cu persoane cu dizabilități, vârstnici sau deținuți nu face parte din ceea ce și-au imaginat la începutul studiilor. Cu toate acestea, în urma evoluțiilor din ultimii zece ani, mulți muzicieni au devenit ambasadori activi în diverse locații non-formale.

Noile contexte au dat naștere la noi profesii în următoarele domenii de responsabilitate cum ar fi: mediatorii muzicali, profesorii de teatru și concert, curatorii muzicali și designerii de concerte culturale, care au devenit parteneri pe drumul educației și caută modalități de a pune în mișcare procese educaționale complexe în spectacole, festivaluri, mass-media și călătorii culturale,

modelate de sursa de proveniență și deschise impulsurilor din alte țări și regiuni. Mai presus de toate, ei sunt rețele active care reunesc profesioniștii muzicali, instituții și meserii în cursul procesului creativ cu scopul obținerii unui public eterogen în continuă schimbare.

Cererea din partea publicului iubitor de cultură, conferă proiectelor de educație muzicală locul bine-meritat în viața culturală actuală.

Bibliografie:

Cariere despre Mediatorul muzical

<https://carieremuzicale.ro/mediator-muzical/>

Jeunesses Musicales Germany de Ingrid Allwardt

<https://miz.org/en/news/internationales-netzwerk-fuer-musikvermittlung-nimmt-arbeit-auf-n4954>

Începuturile educației muzicale, Articol de John Voit

https://hampsongfoundation.org/wp-content/uploads/2016/12/SF_prog-06.pdf

iQULT pentru muzică și cultură

<http://iqult.de/>

Profiluri de practică în educație muzicală și fișe de post, Articol de Kollar Elke

<https://www.bundesakademie.de/akademie/dozent-innen/details/dozent/elke-kollar/>

Muzica crează perspective, Articol de Johannes Voit

<https://miz.org/en/articles/music-communication>

Istoria în Detmold din 1998

info@musikvermittlung-detmold.de

Educația muzicală-quo vadis?, Articol autor Johannes Voit, profesor de Educație Muzicală la Universitatea din Bielefeld

https://ekvv.uni-bielefeld.de/pers_publ/publ/PersonDetail.jsp?personId=126588306&lang=EN

Profesor, Ștefania-Simona Cireașă

Evaluarea metodelor de comunicare cu părinții și de integrare a comunității în activitățile educaționale

Comunicarea eficientă între școală și familie reprezintă un factor esențial în dezvoltarea armonioasă a elevilor și în susținerea unui proces educațional de calitate. Totodată, implicarea comunității locale în viața școlii contribuie la construirea unui mediu educațional incluziv, adaptat nevoilor reale ale copiilor. În această lucrare sunt analizate principalele metode de comunicare cu părinții, precum și modalitățile prin care comunitatea poate fi integrată în activitățile educaționale.

1. Metode de comunicare cu părinții – evaluare și eficiență

Comunicarea cu părinții poate fi formală sau informală, directă sau mediată prin diverse canale tehnologice. Printre cele mai utilizate metode se numără:

- Ședințele cu părinții, care oferă un cadru formal de discuție despre parcursul școlar al elevilor. Acestea sunt utile pentru transmiterea de informații generale, dar pot deveni ineficiente dacă nu permit un dialog real între cadrele didactice și părinți.
- Întâlnirile individuale sunt mult mai eficiente în identificarea problemelor specifice ale fiecărui copil. Acestea favorizează o relație de încredere între profesor și părinte și permit stabilirea unor obiective educaționale comune.
- Jurnalul de comunicare (în special în învățământul primar) este o metodă clasică, dar utilă, pentru monitorizarea zilnică a activității elevilor. Însă, în era digitală, această metodă începe să fie înlocuită de platformele online.
- Platformele educaționale (ex. Adservio, EduMe, Google Classroom) și aplicațiile de mesagerie (WhatsApp, Messenger) permit o comunicare rapidă și eficientă, facilitând transmiterea temelor, a notelor, dar și a mesajelor personalizate. Totuși, este necesară o alfabetizare digitală de bază pentru toți părinții.
- Chestionarele de opinie aplicate părinților oferă un feedback valoros despre percepția acestora asupra activității școlii. Acestea trebuie să fie structurate clar și analizate cu seriozitate pentru a aduce îmbunătățiri reale.

Evaluarea eficienței acestor metode trebuie realizată constant, prin monitorizarea participării părinților, a frecvenței interacțiunilor și a calității feedbackului primit. O comunicare autentică presupune ascultare activă, empatie și colaborare din partea ambelor părți.

2. Integrarea comunității în activitățile educaționale

Școala nu trebuie privită ca o instituție izolată, ci ca parte activă a comunității. Implicarea comunității locale contribuie la contextualizarea învățării, la dezvoltarea spiritului civic și la promovarea valorilor culturale locale.

Modalități concrete de implicare a comunității includ:

- Parteneriatele cu instituții locale (primărie, poliție, centre culturale, ONG-uri) pot aduce resurse materiale și umane valoroase în sprijinul școlii. De exemplu, organizarea de ateliere sau evenimente tematice cu sprijinul specialiștilor din comunitate oferă elevilor o perspectivă practică asupra cunoștințelor.
- Voluntariatul părinților și al altor membri ai comunității în cadrul activităților școlare (ex. cluburi, excursii, reamenajarea spațiilor) întărește sentimentul de apartenență și responsabilitate.
- Proiectele educaționale cu componentă comunitară (ex. campanii ecologice, proiecte de solidaritate, târguri școlare) contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și civice ale elevilor.
- Implicarea reprezentanților cultelor religioase, artiștilor sau meșteșugarilor locali poate contribui la păstrarea și promovarea patrimoniului cultural.

Evaluarea integrării comunității se poate realiza prin analiza gradului de participare la activități, satisfacția partenerilor implicați și impactul vizibil asupra elevilor (motivație, comportament, rezultate școlare). O comunitate educațională activă este una în care toți actorii – profesori, părinți, instituții locale – lucrează împreună pentru binele copilului.

Comunicarea eficientă cu părinții și colaborarea cu comunitatea sunt piloni esențiali ai unei educații moderne, centrate pe nevoile copilului. Pentru ca aceste relații să fie funcționale, este nevoie de deschidere, respect reciproc și un cadru clar de colaborare. Numai prin eforturi comune se pot crea contexte educaționale care să susțină dezvoltarea completă a elevilor, atât din punct de vedere cognitiv, cât și social și emoțional.

PROIECT ACTIVITATE DE CONSILIERE

Profesor consilier școlar: Cocoș Elena

Școala: Colegiul Național „ELENA CUZA,, Craiova

Clasa: a IX-a B

Disciplina: dirigenție

Tema: Comunicarea asertivă

Durata: 1 oră

Competențe: - să se dezvolte abilitățile interpersonale de comunicare în școală, în familie, în grupul de prieteni, în societate;

- să cunoască modalități de comunicare asertivă prin care se pot exprima dezaprobarea față de anumite comportamente și atitudini negative;
- să fie receptivi la nevoile celorlalți și să-și exprime gândurile respectându-i pe ceilalți;
- să valorizeze relațiile interpersonale;
- să cunoască diferența dintre comunicarea pasivă, agresivă, asertivă;
- să se exprime fără a-l leza pe celălalt, direct, deschis, hotărât, cu onestitate, motivându-și gândurile cu claritate, dar fără să se justifice.

Strategii didactice:

- a) **Metode didactice:** conversația, chestionarul, dezbateră, exercițiul,brainstormingul, activitatea pe grupe și individuală, lectura dirijată.
- b) **Mijloace didactice:** coli de hârtie, fișe de lucru, chestionare, markere, tabla digitală.
- c) **Forma de organizare:** frontal, individual, pe grupe.

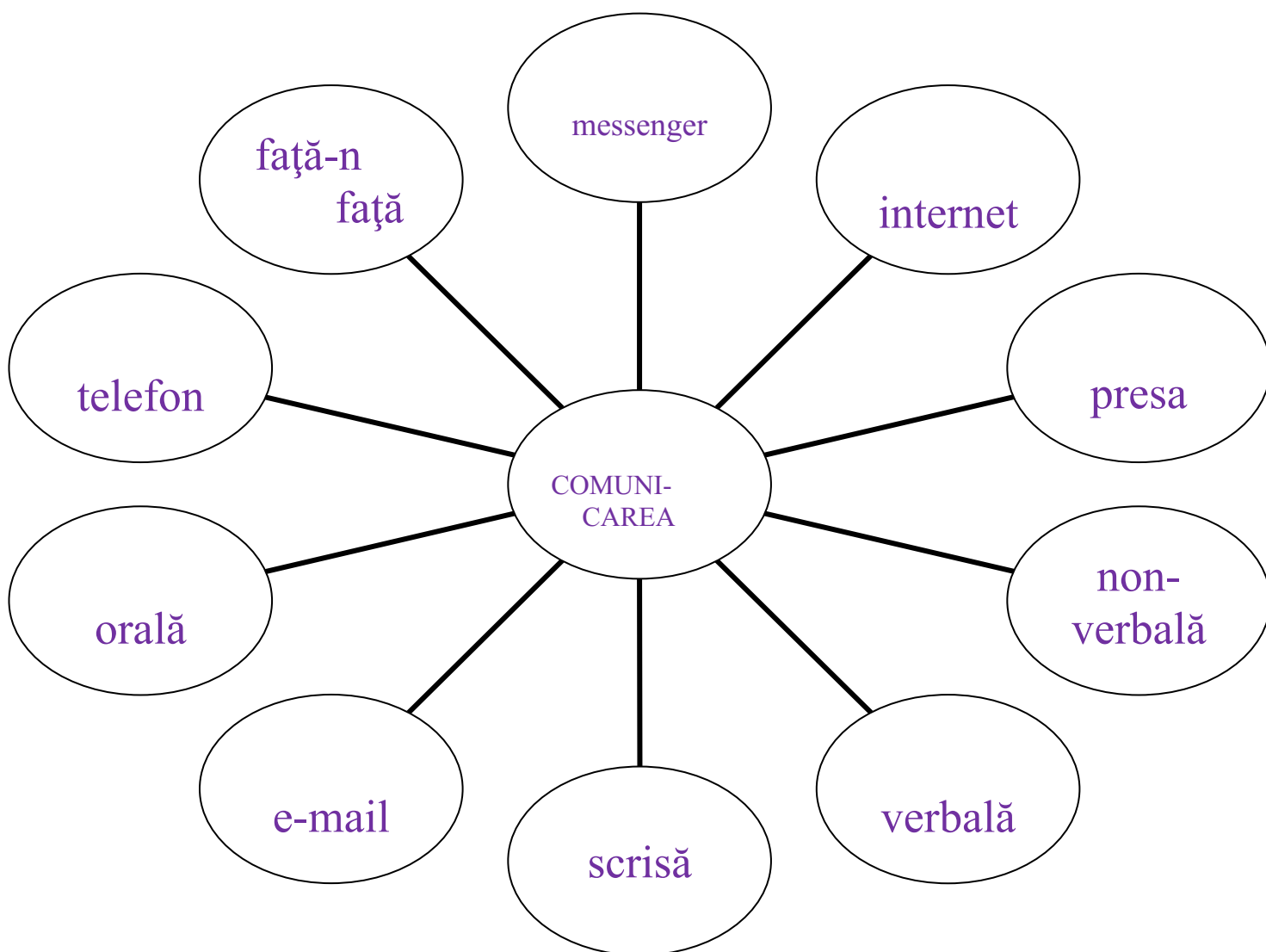
Scenariul propriu-zis

1. Organizarea clasei în vederea desfășurării activității

- notarea absenților, scurtă informare asupra activităților din săptămâna curentă, scurte comunicări.

2. Captarea atenției (motivarea elevilor)

- făcându-se referiri la ultima comunicare, dirigintele scrie cuvântul COMUNICARE pe tablă, plasându-l într-un cerc, chestionându-i pe elevi în privința tipurilor de comunicare cunoscute de aceștia și folosite de-a lungul timpului.

3. Anunțarea temei și a obiectivelor

1. Evidențierea unor principii de comunicare interumană.
2. Cunoașterea diferențelor dintre comunicarea pasivă, agresivă, asertivă.
3. Stabilirea gradului de asertivitate propriu.
4. Dezvoltarea abilităților de comunicare asertivă.

4. Desfășurarea activității

- elevilor li se cere să definească actul comunicării și să evidențieze anumite modalități prin care aceasta să fie una autentică și constructivă (cu exemplificații);
- apoi le distribuie fișe de lucru pe care sunt notate anumite caracteristici ale celor trei tipuri de comunicare, cu exemplificări orale.

Pasivul

- nu își exprimă emoțiile, nevoile și drepturile;
- nevoile celorlalți îi par mai importante, în detrimentul propriilor nevoi;
- consideră că nu are nimic important de spus, iar ceilalți eu întotdeauna dreptate;
- se teme să spună ceea ce gândește, pentru a nu fi luat în râs, batjocorit.

Asertiv

- își exprimă emoțiile, nevoile, drepturile și opiniile cu respect pentru ceilalți;
- este onest, direct în afirmații;
- își cunoaște drepturile, și le susține deschis;
- respectă drepturile celorlalți și nu le încalcă;
- acceptă și oferă complimente;
- face referire la comportamentul neadecvat al celorlalți, printr-o remarcă pozitivă;
- insistă pe consecințele negative ale comportamentului celorlalți asupra propriei persoane.

Agresivul

- își exprimă emoțiile, nevoile, drepturile și opiniile, fără a-i respecta pe ceilalți;
- este furios, amenințător, agresiv, violent;
- nevoile personale sunt mai importante, ignorându-le pe ale celorlalți
- ideile personale contează cel mai mult.

- și se aplică elevilor chestionarul: "Sunt o persoană asertivă?", se face interpretarea răspunsurilor, precizându-se că asertivitatea trebuie să devină un scop în sine și că este o abilitate care se poate dezvolta în timp, respectând anumite cerințe. Acestea sunt expuse pe tabla digitală (vezi material "Ca să devii asertiv"). Se lansează comentarii, se exprimă păreri vis-a-vis de felul în care se poate dezvolta asertivitatea.

5. Asigurarea feed-backului

- se împarte clasa pe trei grupe, elevii trebuind să conceapă, în scris, alternative de comunicare asertivă, pornind de la următoarele situații:

grupa I = un coleg de clasă vorbește vulgar, necivilizat cu o altă colegă;

grupa II = un elev vrea să chiulească de la ore. Colegul său de bancă îi surprinde intenția.

grupa III = un elev care este surprins copiind la un test de către un altul, acesta din urmă întorcând furtul.

- dirigintele precizează ca în elaborarea dialogurilor să se țină cont de faptul că emoțiile și sentimentele să fie exprimate cu eleganță și rafinament, fără jigniri și acuze directe, ofensatoare. Se recomandă ca situația negativă să fie redată clar, coerent, să fie evidențiate consecințele negative ale comportamentului negativ al celui alt asupra celui care vorbește, etc. Să se respecte, de asemenea, în tehnica adresării strategia comunicării asertive.

- la final se citesc replicile, se fac anumite observații, comentarii, corijări (dacă este cazul), dirigintele recomandând elevilor și să-l folosească, la concret, în viața de zi cu zi.

Ca sa devii aserviv(ă)...

- dezvoltă-ți stima de sine;
- câștigă respectul celorlalți;
- îmbunătățește-ți abilitatea de comunicare;
- îmbunătățește-ți abilitatea de a lua decizii;
- fii onest(ă) și direct(ă) în privința emoțiilor, nevoilor, convingerilor tale;
- exprimă-te ferm și direct, fără ezitări sau scuze;
- fii rezonabil(ă) la cererile pe care le ai;
- învață să spui NU la cerințele nereznabile pentru tine ale celorlalți;
- fii onest(ă) atunci când oferi sau primești feed-back;
- recunoaște și respectă drepturile celor din jurul tău;
- folosește un ton adecvat al vocii;
- fii atent(ă) la postura corpului tău;
- menține contactul vizual cu interlocutorii;
- folosește prenumele "eu" atunci când vorbești despre tine;
- încurajează-i pe ceilalți să-ți vorbească direct și clar;
- fii propriul tău șef.

Chestionar

Sunt o persoană asertivă?

Citește cu atenție situațiile prezentate mai jos și, în funcție de cât de confortabil te simți în fiecare caz, îți acorzi urmatorul punctaj: 1 (pentru inconfortabil), 2 (rezonabil), 3 (foarte confortabil).

Nr. Crt.	Situatia	1	2	3
01.	Vorbești tare și pui întrebări în clasă.			
02.	Atunci când te întrerupe cineva, îți exprimi dezacordul.			
03.	Îți exprimi opiniile în fața persoanelor cu autoritate.			
04.	Intri sau ieși dintr-o încăpere plină de oameni.			
05.	Vorbești în fața unui grup.			
06.	Menții contactul vizual în timpul unei conversații.			
07.	Îți folosești autoritatea fără să te consideri nepoliticos sau agresiv.			
08.	Soliciți din nou când nu ai primit ceva ce ai cerut.			
09.	Deși cineva așteaptă să te scuzi, nu o faci pentru că simți că tu ai dreptate.			
10.	Ceri să ți se înapoieze ceva ce ai împrumutat, fără să te scuzi.			
11.	Primești un compliment și spui ceva prin care ești de acord.			
12.	Accepți o respingere.			
13.	Nu ai obținut o aprobare de la o persoană importantă pentru tine.			
14.	Discuți deschis cu o persoană care te critică.			
15.	Îi spui cuiva că ceea ce a făcut te deranjează.			
16.	Refuzi să faci ce ți se cere atunci când nu dorești.			
17.	Refuzi o cerere de întâlnire cu cineva.			
18.	Îți exprimi nemulțumirea când crezi că cineva încearcă să te convingă de ceva cu care tu nu ești de acord.			
19.	Îți exprimi supărarea când te supără ceva.			
20.	Contrazici pe cineva.			
21.	Răspunzi cu umor atunci când cineva încearcă să te puna la punct.			
22.	Faci glume pe seama greșelilor pe care le-ai făcut.			

TOTAL			

<26 = lipsa de asertivitate poate fi o sursă de stres în viața dumneavoastră

26 - 35 = îmbunătățirea abilităților de comunicare asertivă

36 - 45 = asertivitate medie

46 - 55 = aproape de a deveni asertiv

>55 = persoană foarte asertivă

METODE INOVATIVE ÎN LUCRUL LA CLASĂ PENTRU UN STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Prof . dr Elena Cocoș CJRAE DOLJ/CN „ELENA CUZA,, Craiova

Drogurile sunt simple substanțe care și-au găsit receptori în organismul nostru, care acționează prin grăbirea, încetinirea sau modificarea proceselor unui anumit organ. Dependența este o noțiune generalizată, există persoane dependente de internet, de fast- food, asta deoarece orice substanță care îți induce o stare mai mult sau mai puțin falsă de bine îți activează un sistem de recompensare al creierului care eliberează anumite substanțe precum dopamina sau serotonina, responsabile pentru starea ta de spirit. Acest tip de dependență se numește dependență psihică, dependența fizică implică sevrajul care intervine odată cu retragerea substanței, acest tip de dependență îl întâlnim în rândul drogurilor tari (heroina, metamfetamina și cocaina).

Termenul **drog** are mai multe accepțiuni. În sens larg desemnează orice substanță (naturală sau artificială) care prin natura sa chimică determină alterarea funcționării unui organ. În sens restrâns se referă la substanțe care provoacă toleranță și dependență. În limbaj uzual, acest termen se referă la substanțe psihoactive, mai ales cele ilegale.

TEME DE REFLECȚIE

- Dănuț este elev de liceu: baiat mare! Toata lumea îl știa cuminte, până în ziua în care, împreună cu alți colegi, deși era în timpul programului școlar, a mers până la magazinul alimentar din apropierea școlii, de unde a cumparat bere, pe care s-a gândit s-o consume în sala de clasa. Desigur că...
- Imaginați o urmare a acestei întâmplări
- Ce credeți că a determinat comportamentul neașteptat al băiatului?
- Care credeți că sunt urmările consumului de alcool de la vârste mici?

FIȘĂ DE ACTIVITATE

- I. Completează următoarele propoziții după cum îți sugerează începutul;
-
- a) Drogurile
-
- b) Dacă cineva mi-ar oferi gratis droguri
-
- c) Persoanele care se droghează.....
-
- d) Aș lua droguri dacă
- II. A. Scrie cel puțin 3 motive posibile ale consumului de droguri:
-
- B. Scrie cel puțin 5 consecințe negative ale consumului de droguri:
- III. Citește cu atenție afirmațiile de mai jos și bifează-le pe cele pe care le consideri adevărate:
- a) Drogul te face să te simți liber.
- b) Numai persoanele slabe ajung dependente de droguri.
- c) Nu este nimic grav dacă încerci să vezi cum sunt drogurile.
- d) O petrecere reușită presupune și consumare de droguri.
- e) Uneori viața este atât de grea încât drogurile reprezintă singurul refugiu.

Bibliografie:

. Chiueh C, Kopin J (1978) Centrally mediated release of cocaine by endogenous epinephrine and norepinephrine from the sympathoadrenal medullary system of unanesthetised rats. J

- Pharmacol Exp Ther 205:148-154. (Abstract/FREE Full text).
2. Mouhaffet A, Madu E, Satmary W, et al. (1995) Cardiovascular complications of cocaine. Chest 107:1426-1434. (CrossRef) (Medline) (Web of Science) Google Scholar.
 3. Burke WM, Ravi NV (1990) Urinary excretion of cocaine. Ann Intern Med 112:548-549. Google Scholar.
 4. Henning RJ, Wilson RD, Glauser JM (1994) Cocaine plus ethanol is more cardiotoxic than cocaine or ethanol alone. Crit Care Med 22:1896–1906. (Medline) (Web of Science) Google Scholar.
 5. Lukas SE, Sholar M, Kouri E, et al. (1994) Marihuana smoking increases plasma cocaine levels and subjective reports of euphoria in male volunteers. Pharmacol Biochem Behav 48:715-721. (CrossRef) (Medline) Google Scholar.
 6. Albertson T, Walby W, Derlet R (1995) Stimulant induced pulmonary toxicity. Chest 108:1140-1149. Google Scholar.
 7. Mendelson J, Jones RT, Upton R, et al. (1995) Methamphetamine and ethanol interaction in man. Clin Pharmacol Ther 57:559-568. (CrossRef) (Medline) (Web of Science) Google Scholar.
 8. Henry JA, Jeffreys KJ, Dawling S (1992) Toxicity and death from 3,4-methylenedioxymethamphetamine (“ecstasy”). Lancet 340:384-387. (CrossRef) (Medline) (Web of Science) Google Scholar.
 9. Smit A, Wieling W, Voogel A, et al. (1996) Orthostatic hypotension due to suppression of vasomotor flow after amphetamine intoxication. Mayo Clin Proc 71:1067-1070. (CrossRef) (Medline) Google Scholar.
 10. Smith H, Liberman HA, Broody SL, et al. (1987) Acute myocardial infarction temporally related to cocaine use. Ann Intern Med 107:13-18. Google Scholar.

Metode de comunicare cu părinții și de integrare a comunității în activitățile educaționale

COJOCARIU IULIANA, Creșa Neghiniță, București

Metodele de comunicare cu părinții și de integrare a comunității în activitățile educaționale sunt esențiale pentru dezvoltarea unui mediu educațional sănătos și eficient. Aceste metode pot sprijini atât progresul elevilor, cât și consolidarea legăturilor între familie, școală și comunitate. Iată câteva exemple de metode eficiente:

1. Comunicarea directă cu părinții

- **Întâlniri periodice (ședințe cu părinții):** Organizarea de întâlniri între profesori și părinți este esențială pentru a discuta progresul elevilor și pentru a stabili obiective educaționale comune. Aceste întâlniri pot fi fizice sau online, oferind părinților posibilitatea de a se implica activ în procesul educațional.
- **Jurnale de comunicare între părinți și profesori:** Un canal de comunicare continuă între părinți și profesori, în care părinții pot adresa întrebări, iar profesorii pot oferi feedback constant.
- **Aplicații de comunicare (platforme educaționale):** Utilizarea unor aplicații online dedicate educației (de exemplu, Google Classroom, ClassDojo sau altele) prin care profesorii pot trimite mesaje, teme, progresul elevilor și pot primi feedback instantaneu din partea părinților.

2. Evenimente educaționale și implicarea comunității

- **Ziua porților deschise:** Aceste evenimente permit părinților și membrilor comunității să viziteze școala, să observe lecțiile și să participe activ la procesul educațional. Aceasta este o oportunitate de a consolida relațiile dintre profesori, părinți și elevi.
- **Ateliere educaționale pentru părinți:** Organizarea de workshopuri pentru părinți pe teme educaționale, cum ar fi metode de învățare acasă, educația digitală, dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor etc.
- **Proiecte comune școală-comunitate:** Implicarea părinților și a altor membri ai comunității în proiecte educaționale (ex. proiecte de ecologizare, activități culturale, voluntariat), care pot contribui la dezvoltarea abilităților și a spiritului de echipă al elevilor.

3. Comunicarea prin tehnologie

- **Platforme de feedback:** Crearea de sondaje sau formulare online prin care părinții pot exprima păreri și sugestii cu privire la activitățile educaționale și la modul în care pot sprijini învățarea copilului lor.
- **Canale de social media:** Utilizarea unor grupuri de Facebook sau alte platforme pentru a crea o comunitate online activă unde părinții pot discuta despre activitățile școlare, pot pune întrebări și pot împărtăși informații utile.

4. Întâlniri individuale

- **Consiliere individuală pentru părinți:** Uneori, o discuție unu-la-unu cu părinții poate fi mult mai eficientă, în special în cazul unor dificultăți specifice pe care le întâmpină un elev sau familia.
- **Plănuierea activităților educaționale personalizate:** Implicarea părinților în planificarea unor activități educaționale personalizate pentru elevi (de exemplu, sesiuni de învățare individualizate sau activități de susținere pentru elevii cu nevoi speciale).

5. Parteneriate cu instituții și organizații locale

- **Colaborări cu organizații non-guvernamentale:** Parteneriatele cu organizații care sprijină educația pot adresa nevoi specifice ale elevilor și pot oferi resurse suplimentare pentru activitățile educaționale.
- **Parteneriate cu afaceri locale:** Implicarea afacerilor locale în activitățile educaționale (de exemplu, sponsorizarea de evenimente școlare, sesiuni de formare a elevilor pentru viitoarea lor carieră).

6. Implicarea elevilor în activitățile educaționale

- **Proiecte educaționale în familie:** Încurajarea elevilor să își implice părinții în activitățile lor educaționale (ex. realizarea unor proiecte de grup acasă, participarea la evenimente educaționale organizate la școală).
- **Săptămâna activităților educaționale:** Organizarea unui eveniment anual în care părinții sunt invitați să participe activ în diverse activități educaționale alături de copii, cum ar fi concursuri, spectacole sau prezentări de proiecte.

7. Încurajarea feedback-ului constant

- **Chestionare de evaluare:** După activități educaționale importante, se pot trimite chestionare de evaluare către părinți pentru a obține feedback despre eficiența acestora și pentru a înțelege nevoile familiei.

- **Întâlniri de bilanț:** Organizează sesiuni de bilanț în care se discută progresul elevilor pe termen lung, abordând atât aspectele educaționale, cât și cele emoționale sau comportamentale.

Prin combinarea acestor metode, se poate construi o relație de încredere și cooperare între școală, familie și comunitate, contribuind astfel la dezvoltarea holistică a elevilor.

Integrarea comunității în activitățile educaționale reprezintă un pas important în crearea unui mediu educațional sustenabil și cu impact pozitiv asupra elevilor. Implicarea comunității poate oferi resurse suplimentare, sprijin emoțional și oportunități de învățare care nu ar fi disponibile exclusiv în cadrul școlii. Există mai multe moduri prin care comunitatea poate fi integrată în activitățile educaționale, iar acestea pot varia în funcție de nevoile și caracteristicile fiecărei comunități. Iată câteva metode eficiente:

- 1. Parteneriate cu organizații locale și instituții:** Colaborarea cu autoritățile locale, Colaborarea cu organizații non-guvernamentale (ONG-uri);
- 2. Implicarea părinților în activitățile educaționale:** Voluntariatul părinților, Proiecte comune școală-familie;
- 3. Includerea liderilor comunității în educație:** Invitați speciale din comunitate, Mentoratul;
- 4. Activități educaționale externe:** Excursii educaționale, Proiecte de cercetare locală;
- 5. Promovarea activităților extracurriculare în colaborare cu comunitatea:** Evenimente culturale sau sportive organizate în parteneriat cu organizații locale, Proiecte de voluntariat în comunitate;
- 6. Utilizarea resurselor locale:** Învățarea prin practică, Colaborarea cu biblioteci locale, centre de cultură sau universități;

Beneficiile integrării comunității în educație:

- Îmbunătățirea procesului educațional prin aducerea de perspective și resurse externe.
- Formarea unei rețele de sprijin pentru elevi, părinți și profesori.
- Crearea unui sentiment de apartenență și de responsabilitate comună între școală și comunitate.
- Promovarea unei educații mai incluzive și mai diversificate.

Concluzie:

În concluzie, integrarea comunității în activitățile educaționale este esențială pentru crearea unui mediu educațional mai dinamic, mai complet și mai sustenabil. Implicarea părinților, a organizațiilor locale, a liderilor comunității și a altor actori externi nu doar că sprijină

dezvoltarea elevilor pe plan academic și personal, dar contribuie și la întărirea legăturilor între școală și comunitate. Prin parteneriate, activități comune și resurse suplimentare, se poate crea un sistem educațional mai adaptat nevoilor și contextului local, oferind elevilor nu doar cunoștințe teoretice, ci și oportunități reale de învățare și dezvoltare. Astfel, colaborarea între școală și comunitate reprezintă o investiție în viitorul elevilor, dar și în progresul societății în ansamblu.

Bibliografie:

Bryk, A. S., & Schneider, B. (2002). *Trust in Schools: A Core Resource for School Reform*. Educational Leadership, 59(2), 40-45.

Jeynes, W. H. (2012). *A Meta-Analysis of the Efficacy of Different Types of Parental Involvement Programs for Urban Students*. Urban Education, 47(4), 706-742.

Shumer, R., & Shumer, M. (2001). *Community Schools and the Need for Community-Based Education Reform*. Education and Urban Society, 33(1), 89-112.

COLABORARE EDUCAȚIONALĂ ÎN BENEFICIUL PREȘCOLARILOR

Profesor Educație Timpurie Constantin Mihaela

Grădinița cu Program Prelungit Nr 36 Galați

Ne punem des întrebarea dacă există suficiente cercetări și analize despre implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între grădiniță, familie și comunitate. Ar trebui aprofundată această temă deoarece nu doar triada predare-învățare-evaluare poate ocupa un loc fruntaș pe podiumul învățământului, triada școală-familie-comunitate atâră și ea în balanță cu un procent semnificativ în ceea ce privește buna desfășurare a actului educațional. Ce rol are familia în această ecuație? Ce rol are comunitatea? Rolurile lor sunt la fel de importante precum rolul cadrului didactic. Doar o strânsă colaborare va duce la rezultate de succes, în beneficiul copiilor.

Modul în care instituțiilor de învățământ le pasă de copii este reflectat în felul în care le pasă de familiile lor. Fiecare instituție devine o mică comunitate a celor care învață în ea. Preșcolarii sau elevii trebuie să facă progrese în vederea atingerii standardelor propuse, fiind ajutați de părinți și profesori. Pentru că primul mediu social pentru copil este familia, regulile vieții de familie ar trebui să nu fie prea îngăduitoare iar copilul să facă ce vrea când vrea, dar nici prea exigente. Familia trebuie să stabilească reguli clare. Reguli va întâlni și în comunitate dar mai ales în grădiniță, iar odată familiarizat cu regulile nu i se va părea că este îngăduit.

Orice părinte primește cu reticență sfaturi despre cum ar trebui să își educe copilul însă modul de abordare ar putea face diferență. Oferindu-le siguranța că grădinița este un mediu la fel de important pentru copil ca și familia s-ar putea să le câștigăm încrederea. Viitorul copiilor stă și în mâinile noastre ca și cadre didactice iar datoria morală ne obligă să ne implicăm în cunoașterea mediului, familia din care provin, iar acolo unde putem, să sprijinim educația. Responsabilizarea părinților este datoria noastră chiar dacă nu vom reuși mereu. Meseria de părinte nu există și nimeni nu are rețeta perfectă pentru instruirea unor părinți ideali, de aceea noi ca și cadre didactice avem responsabilitatea de a-i face pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor.

Meseria de părinte este una pe care o învățăm abia atunci când ne confruntăm cu ea, nu ne învață nimeni cum să fim părinți. Să consiliezi un părinte sau să îl

îndrumi nu este lucru ușor de realizat însă este imperios necesar atunci când situația cere acest lucru. În calitate de cadru didactic mi-am propus să aleg o anumită zi și un loc outdoor dacă se poate, chiar și sala de clasă dacă nu voi găsi altul, unde ori de câte ori un părinte dorește poate veni. Dacă nu vor fi doritori voi alege eu o zi pentru fiecare părinte, o dată la două săptămâni dacă situații neprevăzute nu o cer mai des, când vom sta de vorbă. Ce vom discuta sau ce vom face? Voi încerca implicare părinților în mici activități doar pentru ei, cu scuza că avem ceva de confecționat sau realizat pentru grădiniță, prilej oportun de a ne cunoaște mai bine. Aceste lucruri le pot face individual cu fiecare părinte deoarece unii părinți sunt adevărate cutii ale Pandorei bine ferecate când sunt în prezența altor adulți. Pentru o bună consiliere sau informare vom avea o cutiuță pe care o vom numi „cutiuța informată” unde adunăm pliante de la specialiștii în domeniu, la care părinții au acces ori de câte ori doresc să apeleze și la un alt tip de specialist care s-ar putea plia pe nevoile copilului său (logoped, psiholog, nutriționist etc...).

În cadrul grădiniței în care voi activez pentru responsabilizarea părinților în număr cât mai mare mi-am propus să amenajez un colț din sala de grupă sau chiar o încăpere separată, dacă spațiul îmi va permite, unde părinții să aibă acces la materiale educaționale utile în sprijinirea copiilor. Aceste materiale educaționale îi vor ajuta pe părinți cum să îi asiste pe copii acasă astfel încât să le trezească interesul pentru cunoaștere și asimilare de informații necesare. Meseria de părinte nu există și nimeni nu are rețeta perfectă pentru instruirea unor părinți ideali, de aceea noi ca și cadre didactice avem responsabilitatea de a-i face pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor. Acest mic spațiu destinat părinților are ca scop principal să-i determine să înțeleagă că ușa le este deschisă în permanență și sunt oricând bine primiți. Dacă au această siguranță vor deveni partenerii nostri cu siguranță.

Acest spațiu destinat special părinților poate:

- facilita comunicarea dintre familii, comunitate și instituția de învățământ,
- oferi oportunități de cunoaștere a celorlalți părinți,
- oferi oportunități de socializare,
- promova o înțelegere multiculturală mai bună între familiile din grupă sau din grădiniță,
- promova serviciile de voluntariat,
- veni în sprijinul dezvoltării deprinderilor de conducere ale părinților, oferindu-le șansa de a se implica în comunitate.

Pentru amenajarea unui altfel de spațiu voi ține cont de nevoile părinților și nu de nevoile pe care eu presupun că le au. De aceea voi evalua interesele acestora prin chestionare pe care le vor primi acasă spre completare. Fie le sugerez anumite subiecte sau le solicit recomandări ale unor teme de interes. La ședințele cu părinții de asemenea pot aplica aceste chestionare și pot aduna astfel informații care să mă ajute la elaborarea unor materiale educaționale care să vină în sprijinul părinților în funcție de nevoi.

Le ofer părinților oportunitatea de a amenaja sau de a decora spațiu după cum doresc pentru ca ei să se simtă ca acasă. Vom întocmi împreună un panou unde expunem drepturile dar și responsabilitățile atât ale mele ca și cadru didactic dar și cele ale părinților și preșcolarilor. Util ar fi și un panou cu reguli pe care le impune grădinița pentru ca părinții să preia aceste reguli implementându-le acasă acolo unde este posibil. Voi încerca să aduc părinții de partea mea pentru a putea veni împreună în sprijinul preșcolarilor, de partea mea în sensul de a forma un parteneriat de sprijin pentru copii.

După amenajarea spațiului consider imperios necesar existența unor pliante cu tot ceea ce ar putea servi părinților pentru a-i ajuta: pliante cu cabinete de logopedie, pliante cu psihologi, pliante cu diverse locuri, spații unde copii își pot petrece timpul liber alături de părinți, pliante cu intervale orare în care părinții pot veni, iar într-un bol vor avea oportunitatea de a lăsa ori de câte ori simt nevoia un bilețel cu ce așteptări au de la grădiniță. Vom avea un bol și cu nevoile copiilor tot anonime sau semnate.

Colțișorul îl voi numi „*La taifas cu părinți*”. Oferindu-le siguranța că școala este un mediu la fel de important pentru copil ca și familia s-ar putea să le câștigăm încrederea. Viitorul preșcolarilor stă și în mâinile noastre ca și cadre didactice iar datoria morală ne obligă să ne implicăm cât putem de mult. Responsabilizarea părinților este datoria noastră chiar dacă nu vom reuși mereu, importantă este perseverența.

Sloganul grupei ar trebui să fie „*Griji, probleme, supărare/Le lăsăm noi la intrare*”. Atitudinea pozitivă sau negativă părinții o transmit copiilor, fără să își dea seama de multe ori, îmi propun să modelez acest aspect pentru a-i încuraja să își controleze trăirile astfel încât și copii la rândul lor să aibă un model pozitiv.

Colaborarea permanentă dintre instituția de învățământ, părinți și comunitate va contura un viitor armonios preșcolarilor, favorizând în acest fel o educație de calitate.

BIBLIOGRAFIE

1. Albulescu, I. & Catalano, H. (coord.). *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*. Didactica Publishing House.(2019).
2. Barna, A. *Curs de pedagogie.Didactica*. Universitatea din Galați.(1993).
3. Cucoș, C. *Pedagogie*. Polirom.(2014).
4. Golu, F. *Psihologia dezvoltării umane*. Editura Universitară.(2010).
5. Stanciu, M. *Didactica postmodernă.Fundamente teoretice*. Editura Universității Suceava.(2003).
6. Nicola, I. *Pedagogie*. Editura Didactică și Pedagogică.(1994).
7. Pânișoară, I-O. & Manolescu, M. (coord.), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*. Polirom.(2019).
8. Manolescu, M. Evaluarea în învățământul preșcolar. În I.-O. Pânișoară și M. Manolescu (coord.). *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*. vol.1.,(2019).
9. Manolescu, M. *Exigențe meritocratice în școala românească*. Editura Universitară. (2022).

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ-COMUNITATE

**Prof. ed. timpurie CORNEA IRINA-EMILIA
LICEUL TEHNOLOGIC I.C. PETRESCU STÂLPENI**

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional. Se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între: instituțiile educației: familie, grădiniță și comunitate; agenții educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho-pedagogi, terapeuți etc.); membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.).

Parteneriatul educațional se adresează în principal părinților și profesorilor și se referă la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărăște familia trebuie să fie în acord cu măsurile școlare, și ceea ce face un părinte, să nu fie negat de celălalt.

Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor comunitare. Ideea de parteneriat între grădiniță și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii și cunoștințe pe care părțile implicate trebuie să le cunoscă și să le folosească.

Grădinița ca și organizație, pentru a-și atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcții specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul grădiniței trebuie să asigure funcționarea și dezvoltarea sa ca sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai. Pentru a-și realiza obiectivele propuse grădinița este nevoită să atragă, aloc, folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaționale și de timp.

Partenerii reali ai grădiniței, din comunitate, sunt: familia, instituțiile autorităților locale, instituții de cultură, poliția, unitățile sanitare, biserica, ONG-uri, etc.

În ceea ce privește relația dintre familie și grădiniță cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt: ședințele cu părinții, discuții individuale între cadrele didactice și părinți, organizarea unor întâlniri cu părinții, implicarea părinților în manifestări culturale și activități recreative, voluntariatul, asociațiile de părinți.

În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități.

Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiții de realizare ale acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și, în final, parteneriat. Aceste distincții sunt importante pentru decizia privind tipul de relaționare pe care se poate miza, pentru un anumit partener din cadrul comunității.

Prin aceste colaborări, copiii conștientizează că în fiecare grup sau comunitate, oamenii se deosebesc între ei prin trăsături fizice și sufletești, că fiecare are propria lui fire și se manifestă comportamental diferit unii de ceilalți. În activitatea educativă trebuie doar să ne asumăm inițiativa și să conștientizăm faptul că parteneriatul educativ este benefic și că toți avem de câștigat.

BIBLIOGRAFIE:

-Bauman, Zigmunt, Comunitatea Căutarea sopiiiguranței într-o lume nesigură. ,Editura Antet, București,2001.

-Băran, Pescaru, Adina, Parteneriat în educație Familie – școală – comunitate., Editura Aramis Print, București,2004.

COMUNICAREA GRĂDINIȚĂ – FAMILIE

Prof. ed. timpurie CORNEA IRINA-EMILIA
LICEUL TEHNOLOGIC I.C. PETRESCU STÂLPENI

Relația grădiniță - familie nu se poate constitui fără asigurarea unei condiții de bază, fundamentală: cunoașterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor și potențialului ei educativ. Educatoarea trebuie să cunoască mai multe aspecte ale vieții de familie, deoarece aceasta o ajută în cunoașterea și înțelegerea copiilor cu vârste cuprinse între 3-6/7 ani.

Grădinița nu poate face minuni, iar educația dată în aceasta instituție nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini și nu va colabora cu familiile copiilor. Nu putem educa în mod just un copil fără a-l observa atent, fără a-l studia, fără a-i înțelege personalitatea.

Căldura raporturilor dintre părinți și educatoare, încrederea și respectul reciproc se stabilesc prin schimbul de informații - pentru care trebuie să găsim întotdeauna timpul necesar. Astfel, educatoarea poate ajuta familia în cel mai simplu și natural mod să urmeze calea justă în raporturile cu copilul său, să prevină îndepărtarea lui sufletească, să înlăture eventualele carențe educative. Complexitatea problemelor lumii contemporane cere deschiderea și flexibilizarea raporturilor în parteneriatul educațional. Implicarea, ca agenți ai educației, a diferitelor instituții și persoane din comunitate dezvoltă în prezent o imagine complexă și dinamică a influențelor educaționale. Grădinița, fiind puntea de legătură cu familia, are și menirea de a asigura părinților asistență de specialitate, informându-i asupra etapelor de evoluție a copiilor și venind în sprijinul celor ce întâmpină dificultăți în înțelegerea rolului de părinți și în îndeplinirea cu succes a educării copiilor.

Ocaziile de a discuta cu părinții pentru a găsi împreună soluții problemelor cu care se confruntă copilul trebuie căutate chiar și atunci când ele nu se oferă cu ușurință. În general ele sunt prilejuate de acele momente în care copilul este introdus ori este extras din programul grădiniței. Altfel spus, cele mai frecvente ocazii pe care le are educatoarea de a comunica cu părinții sunt: când părinții aduc copiii la grădiniță; la sfârșitul programului, când părinții își iau copiii de la grădiniță; cu prilejul diferitelor evenimente festive ce se organizează la nivelul grădiniței: sărbători diverse, festivități de început de ciclu ori la sfârșit de ciclu preșcolar; vizite la domiciliu, lectorate cu părinții, consultații pedagogice.

Cu cât cunoaștem mai bine familiile copiilor, cu atât mai eficient va fi parteneriatul cu ele. Cu cât părinții vor cunoaște mai bine programul educațional, cu atât va fi mai coerentă influența ambilor factori educaționali și a ambelor medii educaționale. Cu cât colaborarea dintre educator și părinți este mai strânsă cu atât mai bine ambii actori vor cunoaște mai bine copilul.

Dialogul educatoare-părinte se poate organiza, fie individual prin *consultații*, cu fiecare familie, fie în *adunările organizate cu părinții*; se informează reciproc, ceea ce contribuie atât la buna desfășurare a procesului educațional din grădiniță, cât și la o bună educație în familie. Dar, dialogul deschis bazat pe încrederea reciprocă cere timp pentru a fi clădit.

Unii părinți, care au avut experiențe negative în timpul propriilor lor ani de școală, se pot simți intimidați de prezența unor cadre didactice. Alții, care au fost învățați că educatorul *știe cum este mai bine*, nu pun la îndoială faptele acestuia. Educatoarele la rândul lor pot să fi avut experiențe negative; probabil unii părinți le-au dat lecții despre cum să-și facă meseria. Aceste atitudini sau sentimente pot obstrucționa o bună comunicare.

Participarea părinților la activități ale grupei reprezintă un alt prilej de cunoaștere a părinților, dar și un mod prin care aceștia sunt familiarizați cu programul grupei, cu conținutul și metodele didactice, cu materialele didactice și mijloacele necesare desfășurării activităților, cu modul de comunicare și abordare a situațiilor problematice, cu semnificația respectului față de copil. Relația părinte-educatoare astfel contribuie la constituirea unor relații pozitive între familie-grădiniță, la o coerență a practicilor educaționale și a cerințelor referitoare la copil.

Vizitele periodice la domiciliu vor fi programate la momentele convenabile acestora și-i oferă educatoarei posibilitatea de a cunoaște familia și copilul în mediul lor propriu. Familia va fi încurajată să viziteze la rândul ei sala de grupă în orice moment. Copiii vor fi atât de încântați de

ideea că educatoarea lor îi vizitează. Gazdele își pot imagina că o astfel de vizită ar putea însemna comunicarea unor vești proaste astfel este necesar ca să se informeze părinții cu ce scop sunt vizitați. La începutul vizitei, se reia prezentarea scopului acesteia; se deschide discuția prin a arăta câteva aspecte pozitive, întotdeauna, chiar și atunci când scopul vizitei este acela de a exprima îngrijorarea în anumite privințe. Vizitele la domiciliu pot fi utile atât pentru educatoare cât și pentru familii. Educatoarea poate afla lucruri interesante despre: cultura familiei respective; modul de a interacționa; talentele și aptitudinile membrilor acesteia; are șansa de a se discuta pe larg despre progresele și succesele individuale ale copilului. De aceea se pot aduce câteva mostre din activitatea copilului la grădiniță pentru a le arăta părinților, bucurându-se astfel de atenția educatoarei și vede cum aceasta intră în contact comunicational cu copilul. Părinții pot împărtăși: idei legate de anumite preocupări, neînțelegeri, sau obiective specifice referitoare la copilul lor.

Parteneriatul grădiniță-familie se poate realiza și prin **întâlnirile formale cu toți părinții** desfășurate în cadrul formal al negocierilor dintre administrarea grădinițelor și asociația părinților. În cadrul acestor întâlniri părinții trebuie implicați în luarea unor decizii menite să asigure securitatea copiilor, stabilirea meniului zilnic corespunzător pentru menținerea sănătoasă a copilului.

Participarea părinților la excursii, vizite, serbări, aniversări. *La serbare* pot participa părinți și rude ale copiilor. Părinții pot fi implicați nu doar în organizarea acestor evenimente, dar pot veni și cu sugestii, propuneri de teme, de activități.

Lectoratele cu părinții, organizate sistematic, au drept scop o vie propagandă pedagogică în rândul comunității. Părinții de la un întreg nivel beneficiază, în cadrul lectoratelor, de prezența și consilierea unor specialiști din domeniul psihopedagogiei sau a unor reprezentanți ai instituțiilor cu care grădinița derulează programe în parteneriat (poliție, dispensar medical, instituții culturale, ONG-uri). Comitetul de părinți al clasei, ales anual, constituie nucleul colaborării grădiniței cu familiile copiilor, fiind forul organizat în vederea găsirii și aplicării de soluții viabile la problemele de ordin socio-gospodăresc.

Realizarea unor vitrine cu material informativ de specialitate poate stimula interesul și curiozitatea părinților. Consultarea unora dintre acestea (cărți, broșuri, referate, planuri de intervenție, etc.) contribuie la lărgirea experienței pedagogice a părinților și, implicit, la o implicare potrivită în anumite situații educaționale.

Realizarea unor afișe speciale poate avea un rol stimulativ de a oferi copiilor condiții corespunzătoare de viață, de activitate intelectuală, de hrană etc., pentru eliminarea exploatării copiilor, determinarea părinților a-și integra copiii în activități recreative, în cluburi ale copiilor etc.

Sărbătorirea în comun a unor evenimente din viața constituie momente de cunoaștere reciprocă și de implicare în actul educativ.

Factorii de modelare a personalității umane trebuie să interacționeze ca un tot unitar, sub forma unui sistem bine încheiat, pentru atingerea țelului comun: *educarea copilului*. Pentru aceasta, este nevoie de un schimb permanent de informații, de completare și valorificare a influențelor dirijate spre micul învățăcel.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Băran, Adina**, (2004), *Parteneriat în educație: familie – școală – comunitate*, Editura Aramis Print, București
2. **Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D.**, (1997), *Educația părinților. Strategii și programe*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. **Dumitrana, Magdalena**, (2000), *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București

ETWINNING și contribuția în dezvoltarea preșcolarilor

- COLABORAREA ÎNTRE ȘCOLI

Prof. COROIU LIANA IOANA,

Școala Gimnazială "Martin Suboni", com. Jebel

Participarea la proiectele eTwinning este o experiență ce trebuie încercată de fiecare cadru didactic pentru beneficiile pe care le aduce activității didactice dar și pe plan personal. Scopul principal al acțiunii eTwinning este acela de a facilita comunicarea și colaborarea între școli din țările membre ale Uniunii Europene, implicând cadrele didactice și elevii în activități noi de învățare: crearea de diverse produse educaționale prin utilizarea noilor tehnologii și în elaborarea cărora colaborează cu echipe din alte țări. În 2022 am implicat preșcolarii într-un proiect eTwinning, din dorința de a-i conecta cu alți copii. Fiind interesată de includerea jocului didactic în educarea limbajului, și profitând de existența unui proiect eTwinning. Proiectul "First Step To Literacy" a reunit preșcolari din diferite țări cu culturi diferite și se adresa elevilor cu vârste cuprinse între 3-6 ani.

În proiect am folosit jocul care este o activitate specifică acestei etape de vârstă a preșcolarității care își găsește motivația și împlinirea în sine însuși. Spre deosebire de muncă, prin joc nu se propune obținerea unor bunuri materiale sau spirituale. Spre deosebire de învățătură, jocul nu-și propune în mod expres obținerea de noi cunoștințe. Jocul este activitatea definitorie pentru preșcolar. Cu frecvență mai mică și semnificație diferită, jocul este prezent și la adult. Pentru copil, reușita jocului pe care și-l propune este foarte importantă. De aceea el antrenează în joc toate posibilitățile sale fizice, intelectuale, afective de care dispune, în consecință, jocul este folosit ca formă de organizare a procesului de învățământ din grădiniță și chiar pe treptele următoare ale învățământului.

În ceea ce privește activitățile de dezvoltare a limbajului, acestea atestă posibilitatea și utilitatea cultivării limbajului oral, efectuându-se exerciții de pronunție, exprimare, conversație sub forma jocului didactic. În această privință accentul este pus pe activitățile de comunicare, pe dialogul liber, pe formarea deprinderii de exprimare ordonată a gândirii și de însușire a structurilor gramaticale.

Desfășurând jocul didactic "Fii atent!", copiii sunt puși în situația de a reprezenta grafic fiecare cuvânt al propoziției anunțate printr-un cerc, apoi de a citi, urmărind de la stânga la dreapta. În

acest fel, copiii își dau seama că propoziția este formată din cuvinte și fiecare cuvânt are un anumit loc, pentru a da sens propoziției.

Programa activităților instructiv-educative din grădiniță include și jocuri didactice de citire labială, labiolectura fiind considerată un excelent mijloc de dezvoltare a gândirii și atenției. În acest scop poate fi organizat jocul didactic de citire labială "loto cu fructe" ce are ca scop formarea deprinderii de a citi de pe nume denumirea fructelor și implicit a rapidității de gândire, a spiritului de observație pentru sesizarea unor greșeli.

În cadrul fiecărei activități, consider inovativ introducerea în orele de Desen artistic și educație plastică a fiecărui partener metodele și tehnicile noi de lucru învățate și însușite pe parcurs (utilizarea și prelucrarea diferitelor materiale textile, varietatea instrumentelor de lucru, modul de expunere al lucrărilor, utilizarea spațiului tridimensional, explorarea spațiului virtual prin utilizarea instrumentelor web 2.0). S-a îmbunătățit astfel calitatea lecțiilor de desen și educație vizuală ajutând elevii în asimilarea metodelor și competențelor noi în domeniul artistic.

Am îmbinat activitățile de primii pași spre litere cu activitățile practice, lucrând în grupuri mici și mari de preșcolari pentru a fi plăcute să fie cât mai dinamice și mai distractive.

Am decorat litera S cu flori colorate în culorile tricolorului țării noastre: roșu, galben și albastru.

Să se recunoască semnul virgulă, am folosit elementul grafic în activitatea practică prin presărare de făina de mălai în spațiul dat.

Printre oportunități se numără interesul elevilor față de astfel de activități, existența unui număr mare de proiecte pe teme variate se poate găsi pe portalul eTwinning. Totodată eTwinning.net oferă: oportunități de dezvoltare profesională, recomandări care vin în sprijinul cadrelor didactice ce vor să elaboreze și deruleze un proiect eTwinning de succes, informații despre modalitățile de recunoaștere a proiectelor, precum și exemple de proiecte de succes.

Proiectul a avut un mare impact atât în rândul copiilor dar și în rândul cadrelor didactice prin dezvoltarea spiritului de echipă, cunoașterea diferitelor culturi, a sistemelor de învățământ, dezvoltarea creativității și îmbunătățirea imaginii de sine.

Activitățile derulate la clasă au fost cunoscute de alte cadre didactice, noi am putut vedea alte abordări ale activităților instructiv educative la vârsta preșcolară, reușind astfel un schimb de bune practici vis-a-vis de abordarea temelor educaționale în diverse sisteme de învățământ. În cadrul focus-grupului organizat la nivelul comisiei metodice din grădiniță colegele mele au avut posibilitatea de a vedea modul în care cadrele didactice de nivel preșcolar din alte țări lucrează și de a adapta aceste practici în activitatea lor. Rezultatul concret al proiectului este faptul că am învățat unii de la alții am primit și împărtășit idei noi de activități interesante pentru dezvoltarea copiilor.

**GHID UTIL
PENTRU PROFESORI SI ELEVI**

**METODE, INSTRUMENTE ȘI ÎNCĂRCĂTURA
ANTRENAMENTULUI SPORTIV**

**Profesor, COSMA MARIUS ION
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TĂRLUNGENI**

1. Metoda instruirii

Această metodă se referă la modalitățile și procedurile care trebuie aplicate în vederea îmbunătățirii cunoștințelor, calităților și deprinderilor motrice.

a. metoda sintetică (globală) - învățarea unei mișcări astfel încât să se ia ca ansamblu

Utilizare:

- folosită la grupele de vârstă mică;
- pentru mișcări simple și în elemente care implică mișcarea;
- pentru perfecționarea deprinderilor motrice (elementelor tehnice)

b. metoda analitică – presupune învățarea unei mișcări prin împărțirea acesteia în unități mai mici. Nu se pot împărți toate mișcările în unități mici, ceea ce este important este o împărțire logică în entități independente.

Împărțirea illogică a mișcării poate transforma metoda analitică într-o metodă a cărei aplicare să aibă efecte complet negative!

Utilizare: - antrenarea unor mișcări complexe

- aprofundarea unui element al mișcării
- când în perioada anterioară de învățare s-a trecut peste o greșeală care trebuie corectată

c. metoda complexă - această metodă este o combinație a metodelor analitică și sintetică, iar în practică cel mai adesea se folosește o combinație a acestora, în funcție de elementul tehnic :

- analitic, sintetic, analitic
- sintetic, analitic, sintetic

2. Metode cu încărcătură

a. metoda continuă - este caracterizată prin faptul că în partea principală a antrenamentului încărcătura este aplicată fără pauză de odihnă (este cazul exercițiilor/exersărilor cu caracter ciclic)

De exemplu - metoda continuă de antrenament sau metoda continuă aplicată în exerciții

Există două variante de bază ale acestei metode:

- metoda continua uniformă (intensitate constantă)
- metoda variabilă continuă (modificarea intensității, care variază de la mediu la maxim sau de la maxim la mediu)

b. metoda intervalelor - este metoda dominantă în pregătirea baschetbaliștilor, intercalând efortul cu odihna, crescând numărul pauzelor pentru a odihni sportivii și pentru a-i pregăti pentru efortul următor. Efortul depus în timpul jocului este similar cu efortul depus în timpul exercițiilor în care se aplică metoda intervalelor în care momentele de efort intens sunt întrerupte de momente de pauză(de exemplu: ”minge moartă” determinată de fluierul arbitrului).

Variante:

Metoda de repetare cu intervale egale:

- determină cu exactitate numărul de serii și de repetări
- este o metodă circulară de antrenament

Metoda intervalelor variabile: mers - fartlek (alergare de durată); alergare - sărituri

c. metoda de antrenament competițional - este o metoda prin care în instruire domina mijloacele cu caracter competițional; competiția astfel utilizată poate avea scopuri, niveluri și organizări diferite.

d. metoda informării - fiecare exercițiu, fiecare eveniment, fiecare antrenament individual și fiecare fază a acestora încep și se termină de obicei cu o informație. În procesul de antrenare a unui sportiv se folosesc diferite tipuri de informații:

- cuvântul vorbit (o comanda, o explicație, o conversație...)
- demonstrația (este foarte important pentru antrenorii tineri să știe să demonstreze, uneori este util să se aducă foști jucători pentru a demonstra)
- observația (vizionarea de meciuri, videoclipuri ale marilor jucători)

3. Mijloacele de antrenament (exercițiile)

Din punctul de vedere al conținutului, antrenamentul reprezintă ceea ce folosim în pregătirea sportivilor, care înseamnă de fapt exercițiile folosite în pregătire.

Toate exercitiile din pregătire sportiva sunt împărțite în :

a. mijloace competiționale (tipic pentru baschet 5:5)

- * competiții (ca în meci)
- * exerciții sub formă de competiții (întreceri)

b. mijloace specifice (realizate în condiții specifice, cum ar fi antrenarea pe părți a sistemului defensiv)

c. mijloace generale (sarcini de dezvoltare a pregătirii generale în antrenament)

4. Incarcatura in antrenamentul sportiv

Încărcătura în antrenamentul sportiv reprezintă impactului exercitiului fizic asupra corpului sportivului, care generează un răspuns activ al sistemului funcțional.

Încărcătura poate fi: mică, medie, mare și maximă.

Componentele încărcăturii sunt:

- a. intensitatea (nivelul efortului realizat)
- b. cantitatea de muncă efectuată (volumul efortului)
- c. durata și tipul pauzei (pauză completă, scurtă, prelungită)
- d. caracterul exercițiilor
 - exerciții cu impact total (folosite pentru mai mult de 2/3 din corp)
 - exerciții parțiale (între 1/3 și 2/3 din corp)
 - exerciții localizate (până la 1/3 din corp)

PERIODIZAREA ANTRENAMENTULUI SPORTIV

1. Forma sportivă

Forma sportivă reprezintă o stare de pregătire optimă pentru evenimentele sportive și pentru obținerea rezultatelor în competițiile sportive. Sportivul obține forma sportivă prin pregătire adecvată, prin perfecționarea pregătirii în cadrul fiecărui nou nivel atins (componentele care generează forma sportivă sunt: pregătirea fizică, tehnică, tactică și psihologică)

2. Antrenamentul individual

Antrenamentul individual reprezintă forma de baza a organizării antrenamentului în sport. Durata sa depinde de scopul perioadei de pregătire, de vârsta sportivului, de nivelul de pregătire, de numărul de antrenamente zilnice din cadrul unui microciclu, de condițiile externe în care se desfășoară antrenamentul etc.

Putem împarti antrenamentul individual după următoarele criterii:

După scop

- antrenament de instruire, antrenament teoretic, antrenament de recuperare, antrenament model, antrenament combinat

După sarcini

- antrenament cu accentul pe alegeri
- antrenament complex

După specific

- antrenament de pregătire generală
- antrenament de pregătire specifică
- antrenament competițional
- antrenament combinat

După nivelul încărcăturii

- cu încărcare maximă
 - cu greutate mari
 - cu greutate medii
 - antrenament de rezistență

După metoda de antrenament

- antrenament cu intervale
 - antrenament cu caracter continuu
 - antrenament cu caracter analitic
 - antrenament cu caracter sintetic
 - antrenament combinat analitic-sintetic

După importanță

- antrenament de bază, antrenament suplimentar

După forma de organizare

- antrenament individual, antrenament pe perechi, antrenament în grup, antrenament frontal, antrenament liber

Antrenament combinate (combinarea variantelor de mai sus: individual, pe perechi, în grup, frontal, liber)

Fiecare antrenament are propria sa structura. În general, antrenamentul este format din trei parti (faze):

- 1) partea introductivă, pregătitoare
- 2) partea fundamentală
- 3) partea de încheiere

1. Partea introductivă - este numită de antrenori și sportivi încălzire. Principalul obiectiv al acestei faze a sesiunii de antrenament nu este numai să încălzească sportivul, ci să-l "introducă" și să-l pregătească pentru partea fundamentală a antrenamentului.

2. Partea fundamentală - numele însuși sugerează că este cea mai importantă parte a antrenamentului. În cadrul său se determină tipul de antrenament, încărcătura folosită, care metoda de antrenament este dominantă și altele.

3. Partea de încheiere - reprezintă aproximativ 5% din timpul total al antrenamentului. Sarcina fiziologică în această parte a antrenamentului este de a ușura procesul de revenire, de a determina ieșirea treptată a sportivului din antrenament prin liniștirea tuturor funcțiilor corpului. Antrenamentul nu trebuie întrerupt brusc după partea fundamentală, procesul de revenire trebuie să înceapă încă din timpul antrenamentului propriu-zis.

În această parte trebuie redusă intensitatea exercițiilor de bază sau executate exerciții de o mai mică intensitate.

Bibliografie:

1. Craig Ramsey, Dezvoltarea masei musculare, Editura Litera – București 2013
2. Maria Victoria del Barrio, Psihologia copilului, Editura Litera – București 2022
3. Scott Tudge, Fii în formă fără să mergi la sală, Editura Litera – București 2011

COLABORAREA DINTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE PENTRU INCLUZIUNE EDUCAȚIONALĂ

Costea Iuliana-Maria, Colegiul Tehnic C.F. UNIREA Pașcani

Rezumat

Lucrarea analizează modul în care parteneriatul dintre școală, familie și comunitate contribuie la construirea unui mediu educațional colaborativ și incluziv. Se propun strategii concrete pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare în școală și se evidențiază rolul activ al cadrelor didactice în consolidarea acestei triade esențiale pentru succesul educațional al elevilor. Lucrarea se bazează pe exemple de bune practici și oferă direcții aplicabile în instituțiile de învățământ din România.

1. Introducere

Un sistem educațional performant are la bază o colaborare autentică între factorii implicați în formarea elevului: școala, familia și comunitatea. În ultimii ani, accentul pus pe incluziune și cooperare a scos în evidență importanța unei comunicări permanente și eficiente între acești parteneri. Educația nu mai este un proces izolat, desfășurat doar în școală, ci o activitate partajată între toți actorii sociali, ceea ce impune o schimbare de perspectivă și o regândire a responsabilităților educaționale.

2. Triada educațională – un cadru colaborativ pentru succesul elevului

Triada educațională reprezintă fundamentul unei educații moderne, bazată pe valori precum respectul reciproc, comunicarea și sprijinul constant. Fiecare componentă are un rol specific, dar complementar:

- Școala oferă cadrul formal și resursele educaționale;
- Familia asigură sprijinul emoțional și valorile personale;
- Comunitatea extinde orizontul formativ prin oportunități și experiențe reale.

Conectarea acestor factori determină crearea unui ecosistem educațional echilibrat, capabil să susțină elevul în procesul său de dezvoltare integrală.

3. Strategii de consolidare a triadei educaționale

Pentru a stimula parteneriatul educațional și a-l face eficient, este esențial ca fiecare dintre cele trei componente să fie implicată activ. Printre strategiile validate în practică se numără:

3.1. Organizarea de întâlniri regulate și transparente

- Comunicarea constantă între școală și familie prin platforme digitale, jurnale de legătură și întâlniri tematice;
- Consultarea părinților în luarea unor decizii școlare relevante.

3.2. Implicarea comunității locale

- Proiecte comune cu ONG-uri, instituții culturale și agenți economici;
- Activități extracurriculare cu impact local (campanii ecologice, târguri, festivaluri școlare).

3.3. Crearea unor rețele educaționale locale

- Grupuri de lucru interdisciplinare;
- Rețele colaborative între unități școlare, autorități locale și parteneri sociali.

3.4. Formarea continuă a cadrelor didactice

- Ateliere și cursuri privind relaționarea cu familia și gestionarea diversității;
- Schimburi de experiență și comunități profesionale de învățare.

Aceste strategii contribuie la construirea unei școli deschise, receptive și adaptate la nevoile reale ale elevilor.

4. Studii de caz

4.1. Parteneriat educațional în cadrul Colegiului Tehnic C.F. UNIREA Pașcani
Prin proiecte Erasmus+, eTwinning și implicarea în parteneriate locale, colegiul a reușit să atragă resurse importante pentru susținerea elevilor, inclusiv din medii vulnerabile. Un exemplu concret îl reprezintă activitățile derulate în colaborare cu Consiliul Local, Asociația Șansa 2010, Asociația Asirys ce includ sesiuni de orientare profesională, ateliere de antreprenariat și vizite la agenți economici locali. Aceste inițiative au condus la o mai bună integrare a elevilor în comunitate și la creșterea interesului față de educație.

4.2. Implicarea părinților în viața școlară

În cadrul întâlnirilor tematice organizate periodic în cadrul proiectului Școala părinților, părinții elevilor din clasele IX–XI au participat la activități interactive privind siguranța online, igiena emoțională și prevenirea abandonului școlar. Aceste activități au contribuit la consolidarea relațiilor de încredere între școală și familie și la responsabilizarea părinților în susținerea copiilor.

4.3. Proiecte „Școala în comunitate”

Derulat în colaborare cu Primăria și alte instituții de învățământ din comunitate, proiectul a oferit elevilor oportunitatea de a participa la evenimente artistice și civice, precum „Festovleac” sau „*GAMES of SCIENCE – Entrepreneurial and Technical Innovation*”. Aceste activități extracurriculare au dezvoltat spiritul de apartenență și inițiativa civică.

5. Concluzii

Succesul educațional al elevilor nu poate fi obținut fără sprijinul unei rețele solide între școală, familie și comunitate. Triada educațională funcționează optim atunci când este susținută de comunicare autentică, respect reciproc și inițiative comune. Parteneriatele educaționale nu doar că îmbunătățesc performanțele școlare, ci contribuie la formarea unor tineri responsabili, empatici și activi în societate. Pentru a crea un mediu educațional cu adevărat incluziv, este necesar ca toate părțile implicate să își asume un rol activ și să construiască împreună o școală deschisă și conectată cu lumea reală.

6. Bibliografie

1. Cucoș, C. – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Iucu, R. – *Parteneriate educaționale în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012.
3. Jinga, I., Istrate, E. – *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2008.
4. UNESCO – *Education and partnerships for sustainable development*, Paris, 2020.
5. *Legea Educației Naționale nr. 1/2011, actualizată*.

CULTIVÂND ÎMPREUNĂ: MODELE EDUCAȚIONALE PENTRU UN MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Prof. Înv. Primar: Cozma Cezar Daniel

Școala Gimnazială Nr. 129

În inima oricărui sistem educațional eficient pulsează dorința de a forma nu doar indivizi informați, ci și cetățeni responsabili, empatici și pregătiți să navigheze o lume diversă și complexă. Cheia pentru atingerea acestui deziderat rezidă în crearea unui mediu de învățare care să depășească modelul tradițional, individualist, și să îmbrățișeze colaborarea, respectul și incluziunea ca piloni fundamentali. Acest articol explorează câteva modele educaționale inovatoare care sprijină activ construirea unui astfel de ecosistem educațional vibrant și armonios.

Unul dintre modelele cu o influență semnificativă este **învățarea colaborativă**. Dincolo de simpla grupare a elevilor pentru o sarcină, învățarea colaborativă presupune o structură bine definită în care fiecare membru al echipei are un rol specific și o responsabilitate clară pentru succesul colectiv. Activități precum rezolvarea de probleme în grup, proiectele comune de cercetare sau dezbaterile structurate încurajează elevii să împărtășească idei, să negocieze soluții și să învețe unii de la ceilalți. Acest proces nu doar consolidează înțelegerea materiei, dar dezvoltă și abilități esențiale de comunicare, ascultare activă și empatie, fundamentale pentru respect și incluziune.

Un alt model esențial este **învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)**. Prin implicarea elevilor în proiecte semnificative și relevante pentru lumea reală, PBL stimulează autonomia, creativitatea și responsabilitatea. Lucrul în echipe diverse, cu elevi având talente și perspective diferite, devine o necesitate naturală pentru succesul proiectului. Acest context oferă oportunități valoroase pentru a celebra diferențele, a valoriza contribuția fiecăruia și a depăși prejudecățile, construind astfel un climat de respect reciproc.

În plus, abordări precum **învățarea prin investigație (Inquiry-Based Learning)** încurajează curiozitatea naturală a elevilor și îi transformă în exploratori activi ai cunoașterii. Lucrând împreună pentru a formula întrebări, a căuta informații și a trage concluzii, elevii învață să aprecieze diversele perspective și abordări. Acest proces cultivă o mentalitate deschisă și respectul pentru opiniile diferite, esențiale pentru o comunitate incluzivă.

Nu putem ignora importanța crucială a **modelării comportamentului** de către educatori. Profesorii care demonstrează respect, empatie și deschidere față de diversitate creează un precedent puternic pentru elevi. Prin gestionarea claselor într-un mod incluziv, prin valorizarea contribuțiilor fiecărui elev și prin abordarea promptă și constructivă a conflictelor, educatorii pot stabili normele unui mediu de învățare sigur și respectuos.

Implementarea acestor modele necesită o schimbare de paradigmă în modul în care este conceput procesul educațional. Aceasta implică o planificare atentă a activităților, o structurare clară a sarcinilor colaborative, oferirea de feedback constructiv și crearea de oportunități pentru reflecție individuală și colectivă asupra procesului de învățare și a dinamicii de grup.

În concluzie, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune nu este un deziderat utopic, ci o necesitate imperativă pentru formarea unor generații pregătite pentru provocările lumii contemporane. Prin adoptarea și adaptarea modelelor educaționale centrate pe colaborare, proiecte, investigație și prin exemplul personal al educatorilor, putem construi împreună spații educaționale în care fiecare elev se simte valorizat, respectat și încrezător să își atingă potențialul maxim.

Bibliografie:

- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (2014). *Cooperative learning: Increasing college faculty instructional productivity*. ASHE-ERIC Higher Education Report, 30(4), 3-72.
- Larmer, J., Mergendoller, J. R., & Boss, S. (2015). *Setting the standard for project based learning: A proven approach to rigorous classroom instruction*.¹ ASCD.
- Hmelo-Silver, C. E., Duncan, R. G., & Chinn, C. A. (2007). Scaffolding and facilitation in problem-based learning environments. *The International Journal of Science Education*, 29(4), 489-521.
- Freire, P. (2000). *Pedagogy of the oppressed* (30th anniversary ed.). Continuum.
- jurnal-fkip.ut.ac.id

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Modelele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ bazat pe respect și inovație sunt fundamentale pentru formarea unui cadru în care elevii se simt motivați, încurajați și susținuți să învețe și să colaboreze. Iată câteva dintre modelele educaționale care promovează aceste valori:

1. Învățarea prin cooperare (Cooperative Learning)

Acest model se bazează pe crearea unor grupuri de elevi care colaborează pentru a învăța împreună. Fiecare membru al grupului are un rol clar definit și este responsabil pentru învățarea proprie, dar și pentru succesul întregului grup. Acest model promovează respectul reciproc și învățarea interdependentă, încurajând colaborarea, comunicarea și sprijinul între elevi. Învățarea prin cooperare ajută la dezvoltarea unor abilități esențiale, precum gândirea critică și empatia.

2. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)

În acest model, elevii lucrează la proiecte de lungă durată care rezolvă probleme din lumea reală. Acest tip de învățare permite colaborarea între elevi, dar și cu profesori și experți din afaceri sau industrie. Proiectele sunt de obicei interdisciplinare și oferă elevilor oportunitatea de a învăța prin aplicarea practică a cunoștințelor. În plus, învățarea prin proiecte promovează inovația, deoarece elevii trebuie să fie creativi pentru a găsi soluții noi și eficiente.

3. Învățarea bazată pe design (Design Thinking)

Acest model educațional se concentrează pe rezolvarea problemelor printr-un proces creativ și colaborativ. Elevii sunt încurajați să identifice o problemă, să cerceteze soluții, să creeze prototipuri și să testeze idei inovative. Învățarea bazată pe design încurajează gândirea critică, empatia și colaborarea, toate într-un cadru care sprijină respectul și inovația. Procesul de învățare este iterativ, ceea ce înseamnă că elevii învață din greșelile lor și îmbunătățesc continuu soluțiile lor.

4. Învățarea personalizată (Personalized Learning)

Învățarea personalizată se concentrează pe nevoile, interesele și ritmul fiecărui elev. Prin utilizarea tehnologiilor educaționale și a unor metode de predare flexibile, elevii au posibilitatea să își aleagă activitățile care le corespund cel mai bine și să își urmărească progresul într-un mod autonom. Acest model încurajează respectul pentru diversitatea ritmurilor de învățare și promovează o atmosferă de învățare în care fiecare elev se simte susținut și apreciat.

5. Învățarea bazată pe colaborare (Collaborative Learning)

În cadrul acestui model, elevii sunt încurajați să învețe și să rezolve probleme împreună, lucrând în grupuri de diverse dimensiuni. Învățarea colaborativă ajută la dezvoltarea abilităților sociale, precum ascultarea activă, respectul pentru ideile altora și capacitatea de a

ajunge la consens. În plus, acest model sprijină dezvoltarea unor relații interpersonale pozitive și susține inovația prin schimbul de idei și perspective diverse.

6. *Învățarea bazată pe tehnologie (Blended Learning)*

Blended learning combină învățarea tradițională cu învățarea online, permițând elevilor să învețe într-un mod flexibil și colaborativ. Acest model utilizează platforme educaționale și resurse digitale care permit interacțiunea între elevi din locații diferite, susținând astfel colaborarea pe distanțe mari. În același timp, permite personalizarea experienței de învățare, astfel încât fiecare elev să progreseze în ritmul său. Tehnologia stimulează, de asemenea, inovația în procesul de învățare.

7. *Învățarea reflexivă (Reflective Learning)*

Acest model pune accent pe autoevaluare și reflecție asupra propriului proces de învățare. Elevii sunt încurajați să analizeze ce au învățat, cum au învățat și ce ar putea face pentru a îmbunătăți procesul. Reflecția stimulează respectul față de propriile gânduri și față de opiniile colegilor, dezvoltând astfel un mediu educațional deschis și colaborativ. De asemenea, reflectarea asupra greșelilor ajută la dezvoltarea unei atitudini inovative, orientate către învățare continuă.

8. *Învățarea prin mentorat și tutoriat (Mentoring and Tutoring)*

În acest model, elevii pot învăța de la colegi mai mari sau de la profesori, într-un cadru care promovează colaborarea și respectul. Mentorii pot ghida elevii într-un mod personalizat, ajutându-i să își dezvolte abilități specifice și să exploreze domenii de interes. În plus, relațiile de mentorat și tutoriat sprijină inovația prin stimularea gândirii critice și prin crearea unui mediu educațional mai puțin formal, dar extrem de eficient.

Concluzie

Modelele educaționale menționate nu doar că sprijină învățarea colaborativă, dar contribuie și la formarea unui mediu educațional bazat pe respect reciproc și inovație continuă. Aceste abordări nu doar că sunt adaptate nevoilor actuale ale elevilor, dar creează și o atmosferă în care diversitatea de opinii, abilități și perspective este valorizată, iar învățarea devine o experiență comună și dinamică.

Profesor pentru învățământul primar - Culman Nicoleta

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎNTRE PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE

ROLUL PROFESORULUI ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ

Prof. Vasile Dascălu Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani

Prof. Eliza Mărăciuc Liceul „Dimitrie Cantemir” Darabani

Problematica cerințelor speciale în educație și asigurarea de șanse egale la educație și formare pentru toți copiii au devenit o preocupare prioritară pentru specialiștii din sistemul de învățământ românesc, în contextul promovării principiilor educației pentru toți și al normalizării vieții persoanelor cu cerințe speciale. Lumea contemporană este tot mai dinamică, influențând politicul, economicul, socialul. Printre primele sectoare sociale afectate de aceste schimbări de durată a fost și rămâne învățământul, îndeosebi cel pentru copiii cu cerințe educative speciale – o problemă a sistemului educațional, care nu poate răspunde exigențelor speciale din motive obiective și subiective.

Educația incluzivă este un proces complex, de durată, care necesită analize, schimbări și construcții continue pentru a realiza politici și practici incluzive și a asigura bazele unei culturi incluzive. Paradigma educației incluzive lansată în anii '90 ai secolului trecut pentru a depăși abordarea educației integrate s-a dovedit îngustă și insuficientă în asigurarea dreptului la educație pentru toți copiii și oamenii. Un rol deosebit în fundamentarea paradigmei educația incluzivă - educație pentru toți l-a avut recunoașterea efectivă și plenară, a tuturor drepturilor, pentru toți copiii, Convenția cu privire la drepturile omului, nevoia de incluziune în educație - educația pentru toți nu poate fi realizată efectiv decât dacă se acordă o atenție deosebită, specială celor mai vulnerabili și mai marginalizați, pentru a se preveni și diminua marginalizarea și excluderea socială, UNESCO, Conferința de la Salamanca, sistemele educaționale trebuie să fie incluzive și să caute în mod activ să cuprindă toți copiii și să răspundă cu flexibilitate la situațiile și nevoile tuturor copiilor/elevilor, Forumul mondial al educației pentru toți de la Dakar, crearea posibilităților persoanelor cu dizabilități să participe la școlarizarea obișnuită care este importantă nu doar pentru aceștia, ci și pentru persoanele fără dizabilități, în beneficiul înțelegerii de către oameni a diversității umane... Toate persoanele cu dizabilități, indiferent de natura și nivelul de deficiență au acces egal la educație. Astfel, incluziunea cuprinde principiul ca școlile să primească toți copiii, indiferent de condiția lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică sau alte condiții și, de asemenea, să se adapteze și să răspundă nevoilor acestora. Nevoia de incluziune în educație a început să devină astfel o parte integrantă a

sistemului național de planificare a învățământului; dezvoltare a curriculum-ului; dezvoltare a organizării școlare.

Dacă prin abordarea de tip educație integrată se aveau în vedere mai ales obiective legate de școlarizarea „normalizată” a copiilor cu CES, cât mai aproape de instituțiile școlare și clasele obișnuite – deci accentul se pune pe copiii și formele de suport pentru aceștia – incluzivitatea educației are ca sens și obiectiv principal adaptarea școlii la cerințele (speciale ori adiționale) de învățare ale copiilor, iar prin extensie, adaptarea școlii în general la diversitatea copiilor dintr-o comunitate - ceea ce presupune reforma și dezvoltarea de ansamblu a școlii (din comunitate). Este nevoie așadar de o abordare la nivel de sistem educațional, în totalitatea acestuia, cu provocări însemnate pentru toate sectoarele – inclusiv pentru cel de învățământ. Înțelegerea Educației pentru toți în relație directă cu Educația incluzivă nu poate fi realizată fără o schimbare a percepțiilor, imaginilor și ideilor tradiționale despre educație. Toți avem nevoie de educație, nu numai unii dintre noi, societatea nu este formată numai din unii oameni, ci din toți. Educați sau mai puțin educați, suntem parte a întregului și dăm fiecare identitate și specific comunității din care facem parte. Valoarea unui om este dată de unicitatea sa, de ceea ce reprezintă el prin particularitățile, caracteristicile, capacitățile și competențele pe care le are, dar și de modul în care este integrat social, apreciat de comunitatea și societatea din care face parte. Astfel, fiecare om are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea și integrarea lui socială și individuală. Copii cu CES au dreptul de a se dezvolta și forma cât mai adecvat pentru a-și construi unicitatea și a participa la identitatea socială și culturală din care fac parte, societatea trebuie să le ofere sprijin la nivel de familie, grădiniță și școală. Toți copiii au dreptul, și este firesc să fie participanți, la o educație de calitate, eficientă și permanentă.

Principalele provocări pe care le ridică incluziunea educațională a copiilor cu dizabilități sunt generate și de următoarele situații: caracterul interinstituțional al evaluării, lucrul în echipă, colaborarea cu părinții, eterogenitatea colectivelor de elevi din școlile inclusive.

Provocări generate de caracterul interinstituțional al evaluării copiilor cu dizabilități. În lipsa unor protocoale clare de colaborare între instituțiile implicate în evaluarea copiilor cu dizabilități apar o serie de dificultăți. Specialiștii în educația incluzivă consideră că evaluările pe care le primesc din partea altor instituții sunt făcute sumar, cu foarte puține detalii, nu oferă foarte multe informații, iar din ele nu reiese tabloul copilului.

Provocări generate de lucrul în echipă. Din interviurile cu cadrele didactice din școlile incluzive a reieșit faptul că întotdeauna au avut elevi cu dificultăți de adaptare școlară, care asimilau greu materia, iar părinții nu acceptau ca ei să frecventeze școala specială. Înainte de introducerea profesorilor de sprijin și a celorlalți specialiști, cu ei lucrau doar cadrele didactice

care predau la clase. Munca în echipă implică un schimb permanent de informații, de încredere și respect reciproc între specialiști, dar ascunde și o „muncă de culise”, astfel încât toți specialiștii să înțeleagă nevoile acestor copii și să-și împartă responsabilitățile.

Provocări generate de colaborarea cu părinții. Colaborarea cu părinții implică provocări pentru toți profesioniștii care se confruntă cu rezistența părinților, fie din teama de etichetare, respingere sau orientare a copilului spre școala specială, fie datorită comodității.

Provocări generate de colectivele de elevi. Lucrul cu colectivele de copii cu CES determină cadrele didactice să depună o muncă grea ca volum care presupune consum nervos, îi determină să trăiască sentimentul lipsei de eficiență, în ceea ce privește activitatea lor. Despre menirea dascălului se pot afirma multe, activitatea lui poate fi abordată din diferite puncte de vedere. În acest context, analiza rolului profesorului oferă posibilități multiple și complexe de studiu. Se pot întreprinde cercetări diverse și multiple care să urmărească activitatea, evoluția tânărului profesor, ajungându-se până la analiza muncii cadrelor didactice cu experiență, cu bogate realizări. Profunde transformări înnoitoare au avut efecte considerabile asupra științelor educației, implicit a statutului și a rolului cadrelor didactice. Odată cu lansarea formală a paradigmei „educație pentru toți”, după anul 1990, direcțiile strategice care au impus o mai mare responsabilitate și flexibilitate a serviciilor educaționale românești, au constatat în democratizarea școlii și în acțiunile de egalizare a șanselor tuturor elevilor, atribuind cadrelor didactice un nou statut și roluri multiple.

Preocupările intense ale specialiștilor din domeniul educației, în special din a doua jumătate a secolului al XX-lea, s-au concretizat în găsirea unor noi soluții la provocările apărute în fața școlii, ca: dificultățile la învățatură, atitudini și comportamente problematice, clasele incluzive, absenteism, abandon școlar ș.a. Implicit, au generat preocupări pentru a găsi formule noi de solidaritate umană, căi de prospectare a unor strategii eficiente pentru stimularea progresului la toți elevii, mai ales la cei supradotați, modernizarea învățământului și formarea cadrelor didactice.

Pentru a lucra într-un mediu educațional incluziv, cadrele didactice trebuie să posede și o serie de calități manageriale, pornind de la capacitatea profesorului de a planifica și a organiza activitățile clasei, astfel încât să asigure un climat favorabil învățării. Astfel, profesorul incluziv se va baza pe următoarele principii:

- recunoașterea unicității și a individualității fiecărui elev;
- încurajarea, valorizarea și acceptarea diversității;
- evaluarea comportamentului specific, fără etichete personale și caracterizări globale ale persoanei;

- exprimarea deschisă a încrederii în capacitatea de schimbare pozitivă;
- încurajarea comportamentului pozitiv al elevului;
- evidențierea rolului respectului de sine ca premiză în dezvoltarea personală.

Printre calitățile unui profesor incluziv, dragostea pentru copii este esențială. Un bun profesor are o vocație interioară pentru comunicarea adecvată a informației, adaptată și individualizată, ținând cont de potențialul psihoindividual al elevilor săi. Atitudinea pozitivă a profesorului își pune amprenta asupra relațiilor în clasă, iar dacă acesta le arată elevilor săi dragoste, respect și înțelegere, procesul didactic va fi mult simplificat. Empatia este și ea foarte importantă când se vorbește despre profesorul incluziv: acesta trebuie să cunoască psihologia copiilor cu CES, să știe cum funcționează mintea lor și în primul rând să poată să-i înțeleagă pe copii.

Empatia înseamnă intuiție, înțelegere, a putea să pătrunzi în lumea interioară a copilului și a putea să privești lucrurile (și) din perspectiva sa. Înseamnă și a putea să îți cunoști cât se poate de bine fiecare elev și să preconizezi care dintre ei va manifesta anumite dificultăți în anumite situații.

Printre calitățile unui bun profesor se află și competențele sociale: un profesor care știe să comunice cu elevii săi trebuie să fie sociabil, dezinvolt, deschis, să aibă abilități de relaționare dezvoltate.

În concluzie: educația incluzivă fiind un fenomen complex, constituie o provocare pentru instituțiile implicate și pentru societatea în ansamblu și are drept consecință nevoia de schimbare atât a mentalităților cât și a politicilor educaționale. Este recunoscut faptul că, în ultimii ani, s-au făcut progrese simțitoare în ceea ce privește incluziunea elevilor cu dizabilități în școlile de masă însă aceste realizări/încercări rămân a fi insuficiente pentru asigurarea șanselor egale la educație și instruire copiilor cu CES.

Bibliografie

Gherguț, A. - Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Editura Polirom, Iași,(2006),
 Crețu, T. - Psihologia educației, Editura Credis, București (2004).

Studiu de Caz: Implementarea unor Strategii Educaționale Inovative în Școala Gimnazială „Traian Savulescu Izvoarele”

Contextul educațional

Școala Gimnazială „X” se află într-o zonă semi-urbană, unde elevii provin din familii cu diverse nivele de educație. De-a lungul timpului, școala a observat o scădere a interesului și a motivației elevilor față de materii ca matematica, științele și limba română, în special în perioada pandemiei, când învățarea la distanță a adus multe provocări. Astfel, conducerea școlii a decis să implementeze strategii educaționale inovative pentru a stimula implicarea și performanțele elevilor.

Obiectivele implementării strategiilor educaționale inovative:

1. **Creșterea motivației elevilor** prin utilizarea tehnologiilor moderne și a metodelor interactive.
2. **Dezvoltarea abilităților de gândire critică și rezolvare de probleme** în cadrul unor activități educaționale colaborative.
3. **Promovarea unui învățământ adaptat nevoilor fiecărui elev**, prin utilizarea platformelor digitale.
4. **Implicarea părinților în procesul educativ**, prin platforme de comunicare mai eficiente.

Strategii educaționale inovative implementate

1. **Utilizarea tehnologiei în educație:**
 - *Platforme educaționale:* Școala a introdus Google Classroom și Moodle pentru a facilita colaborarea între elevi și profesori. Elevii au accesat materiale educaționale suplimentare și au participat la sesiuni de întrebări și răspunsuri.
 - *Aplicații interactive:* Elevii au utilizat aplicații ca *Kahoot!* și *Quizlet* pentru a învăța prin jocuri educative, ceea ce a transformat învățarea într-o activitate mai captivantă.
 - *Realitatea augmentată (AR):* În lecțiile de știință, elevii au folosit aplicații de realitate augmentată pentru a explora organismele vii, structura moleculară și fenomene naturale într-un mod vizual și interactiv.
2. **Învățarea activă și bazată pe proiecte (PBL):**
 - Elevii au fost împărțiți în grupuri pentru a lucra pe proiecte interdisciplinare, de exemplu, crearea unui „jurnal ecologic” sau dezvoltarea unui proiect științific despre reciclare și protecția mediului.
 - În cadrul acestor proiecte, elevii au aplicat cunoștințele acumulate în diferite domenii (limba română, matematică, științe), învățând prin experiență practică și colaborare.
3. **Învățarea personalizată:**
 - Fiecare elev a avut un plan de învățare personalizat, iar profesorii au folosit platforme educaționale pentru a monitoriza progresul fiecărei clase și pentru a oferi feedback individualizat.
 - S-au creat grupuri de elevi cu nevoi diferite, iar profesorii au adaptat lecțiile în funcție de ritmul de învățare al fiecărei persoane.

4. **Colaborare și învățare pe baza competențelor:**

- Lecțiile au fost structurate astfel încât elevii să colaboreze pentru a rezolva sarcini educaționale. De exemplu, în cadrul lecțiilor de matematică, elevii au fost încurajați să lucreze în echipe pentru a rezolva probleme complexe și pentru a explica soluțiile.
- Profesorii au jucat rolul de facilitatori, ghidând elevii prin procesele de învățare și colaborare, în loc de a le impune informațiile direct.

5. **Evaluare continuă și feedback:**

- Evaluările tradiționale au fost completate cu evaluări formative, pe parcursul semestrului, pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a ajusta strategiile de învățare, în funcție de necesități.
- În loc de teste scrise tradiționale, elevii au prezentat proiecte și au participat la sesiuni de discuții, iar profesorii au oferit feedback constant.

Rezultate și impact

1. **Motivația elevilor:**

- Elevii au manifestat un interes mai mare față de învățătura prin tehnologii, iar lecțiile interactive și jocurile educaționale au contribuit la o participare mai activă.
- În urma implementării tehnologiilor educaționale, majoritatea elevilor au declarat că preferă învățarea cu ajutorul aplicațiilor interactive și a platformelor online.

2. **Performanțele academice:**

- Rezultatele elevilor la testele naționale au crescut cu aproximativ 10%, iar feedback-ul elevilor și părinților a indicat o îmbunătățire semnificativă a înțelegerii materiilor mai dificile, cum ar fi matematică și științe.
- De asemenea, notele la disciplinele de umaniste (limba română, istorie) au arătat o creștere a nivelului de implicare și înțelegere din partea elevilor.

3. **Colaborarea între elevi și profesori:**

- Elevii au învățat să colaboreze mai eficient, să împărtășească idei și să lucreze în echipe. Profesorii au observat o atmosferă mai cooperantă în clasă.
- Părinții au fost implicați activ în procesul educațional prin platformele de comunicare folosite pentru a urmări evoluția elevilor și pentru a oferi feedback constant.
- **Provocări și lecții învățate**

1. **Accesul la tehnologie:**

- Unele familii nu au avut acces la dispozitivele necesare pentru utilizarea platformelor educaționale. În aceste cazuri, școala a implementat un program de împrumut al dispozitivelor mobile pentru elevii din familii defavorizate.

2. **Rezistența inițială a profesorilor:**

- Unii profesori au avut dificultăți în a adopta tehnologiile noi și metodologiile inovative. Acestea au fost depășite prin sesiuni de formare continuă și prin suportul echipelor de educație digitală ale școlii.

3. **Timpul necesar pentru adaptare:**

- Implementarea completă a strategiilor a necesitat mai mult timp decât a fost planificat inițial. Profesorii au avut nevoie de sprijin constant pentru a se adapta la noile metode de predare și evaluare.

Concluzii și recomandări

Implementarea strategiilor educaționale inovative a avut un impact pozitiv asupra motivației și performanțelor elevilor din școala gimnazială „X”. Folosirea tehnologiei, învățarea activă prin proiecte și evaluarea continuă au contribuit semnificativ la îmbunătățirea procesului educațional. Este esențial ca și alte școli gimnaziale să investească în formarea continuă a cadrelor didactice și în crearea unui mediu educațional interactiv, care să încurajeze gândirea critică și colaborarea.

Relatia scoala-familie- comunitate

Într-o lume în continuă schimbare, relațiile dintre școală, familie și comunitate au un rol esențial în dezvoltarea sănătoasă și echilibrată a copiilor. Colaborarea strânsă între aceste trei entități poate să sprijine nu doar performanța școlară a elevilor, dar și sănătatea lor emoțională și socială. Cu toate acestea, în ciuda importanței acestora, relațiile dintre aceste sectoare sunt adesea caracterizate de lipsă de comunicare, de încredere și de resurse insuficiente. Aceste obstacole pot fi depășite prin implementarea unor soluții inovative care să încurajeze un dialog deschis, o colaborare constantă și un sprijin reciproc. Iată câteva soluții inovative pentru îmbunătățirea acestor relații.

1. Platforme Digitale pentru Comunicare Transparentă

Unul dintre principalele obstacole în calea unei colaborări eficiente între școală, familie și comunitate este lipsa unei comunicări clare și rapide. Pentru a îmbunătăți acest aspect, implementarea unor platforme digitale dedicate poate reprezenta o soluție eficientă. Aceste platforme pot fi folosite de profesori pentru a transmite informații despre progresul elevilor, evenimentele școlare, activitățile extracurriculare și alte detalii importante.

În plus, părinții ar putea utiliza aceste platforme pentru a oferi feedback și pentru a pune întrebări, iar profesorii ar putea răspunde într-un timp mult mai scurt decât în cadrul întâlnirilor tradiționale. Astfel, comunicarea ar deveni continuă și mai ușor accesibilă pentru toți cei implicați, contribuind la crearea unei culturi de încredere și transparență.

2. Evenimente Comunitare pentru Consolidarea Legăturii

Un alt mod de a întări colaborarea între școală, familie și comunitate este organizarea de evenimente comune care să implice toate părțile. Aceste evenimente pot include târguri educaționale, zile de voluntariat în care elevii, părinții și profesorii să participe împreună, sau chiar sesiuni de formare pentru părinți și profesori pe teme de dezvoltare personală sau educație non-formală.

Astfel de evenimente nu doar că îmbunătățesc comunicarea, dar creează și un sentiment de apartenență, făcând ca fiecare persoană să simtă că este parte dintr-o comunitate mai mare, unindu-se în scopuri comune. De asemenea, acestea pot contribui la creșterea încrederii reciproce, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra relațiilor educaționale.

3. Consiliere și Suport pentru Părinți

Un alt aspect esențial al colaborării între familie și școală este sprijinul acordat părinților. Mulți părinți nu sunt suficient pregătiți pentru a răspunde nevoilor educaționale și emoționale ale copiilor lor din cauza lipsei de informații sau a stresului cotidian. O soluție inovativă ar fi crearea unor programe de consiliere pentru părinți, susținute atât de școli, cât și de organizațiile comunitare.

Aceste programe ar putea include sesiuni de formare în domenii precum tehnici de parenting, gestionarea timpului, sprijin în caz de dificultăți emoționale ale copiilor, sau chiar sprijin pentru părinți în contextul noilor provocări educaționale, cum ar fi utilizarea tehnologiei în învățământ. Părinții care sunt mai informați și susținuți vor putea să se implice mai eficient în educația copiilor lor, iar acest lucru va duce la o îmbunătățire semnificativă a relației școlii cu familia.

4. Proiecte de Voluntariat în Școli și Comunități

Voluntariatul reprezintă o modalitate excelentă de a construi legături între școală, familie și comunitate. Proiectele de voluntariat organizate de școli în colaborare cu familiile și comunitatea pot include activități ecologice, ajutor pentru vârstnici sau organizarea de evenimente culturale. Aceste proiecte nu doar că ajută la integrarea și sprijinirea comunității, dar și dezvoltă responsabilitatea socială a elevilor.

Mai mult, implicarea părinților în astfel de proiecte le oferă acestora o înțelegere mai profundă a educației și a nevoilor elevilor, în timp ce profesorii își pot cunoaște mai bine elevii și familiile acestora, având ocazia să interacționeze într-un context diferit de cel școlar.

5. Traininguri pentru Profesori în Gestionarea Relațiilor cu Părinții și Comunitatea

Profesorii pot avea un rol esențial în construirea unui dialog pozitiv între școală și familie. Astfel, este important ca aceștia să fie pregătiți nu doar din punct de vedere academic, dar și în gestionarea relațiilor interpersonale cu părinții și comunitatea.

Trainingurile pentru profesori în domenii precum comunicarea eficientă, soluționarea conflictelor, și dezvoltarea de strategii de implicare a părinților pot adresa aceste nevoi. De asemenea, aceste traininguri pot ajuta cadrele didactice să înțeleagă mai bine diferențele culturale și socio-economice din comunitatea în care activează, iar acest lucru va sprijini dezvoltarea unor relații mai armonioase și mai productive.

6. Utilizarea Tehnologiei pentru Proiecte Colaborative

În contextul educațional actual, tehnologia poate fi un instrument puternic pentru facilitarea colaborării între școală, familie și comunitate. Platformele educaționale interactive și instrumentele de învățare online permit elevilor să participe la proiecte comune, în care sunt implicați atât profesori, cât și părinți și membri ai comunității. De exemplu, proiecte educaționale de cercetare comunitară sau campanii de sensibilizare pot fi realizate online, încurajând astfel implicarea activă a tuturor părților.

Aceste soluții nu doar că facilitează învățarea și dezvoltarea personală a elevilor, dar și le oferă oportunități de a colabora cu părinții și membrii comunității într-un mod care le lărgeste orizonturile și le dezvoltă abilități esențiale pentru viitor.

Concluzie

Pentru a construi un mediu educațional favorabil dezvoltării copiilor, este necesar ca școala, familia și comunitatea să lucreze împreună într-un mod mai integrat și inovator. Soluțiile propuse – platformele digitale, evenimentele comunitare, programele de consiliere pentru părinți, proiectele de voluntariat și trainingurile pentru profesori – pot contribui la crearea unui sistem educațional mai unit, în care fiecare actor are un rol activ și contribuie la succesul elevilor. Îmbunătățirea relațiilor dintre școală, familie și comunitate nu doar că sprijină dezvoltarea armonioasă a copiilor, dar creează și o societate mai coezivă și mai responsabilă.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Profesor învățământ primar: Diguță Elena Andreea

Școala Gimnazială Nr.1 Budeasa, Județul Argeș

Introducere

Educația contemporană se confruntă cu provocări majore, determinate de diversitatea tot mai mare a populației școlare și de necesitatea de a construi contexte de învățare care valorizează respectul, colaborarea și incluziunea. Într-o lume globalizată, modelele educaționale tradiționale, bazate pe competiție și individualism, sunt înlocuite treptat de abordări centrate pe cooperare și respect reciproc. Scopul acestui articol este de a analiza câteva dintre modelele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe valori incluzive.

1. Modelul Învățării Colaborative

Învățarea colaborativă este un model educațional care presupune ca elevii să lucreze împreună în scopul atingerii unor obiective comune. Accentul se pune pe interacțiunea pozitivă dintre participanți, responsabilitatea individuală și cea de grup, precum și pe dezvoltarea competențelor sociale. Potrivit lui Johnson și Johnson (1999), cinci elemente cheie definesc învățarea colaborativă: interdependența pozitivă, responsabilitatea individuală, interacțiunea față în față, abilitățile interpersonale și evaluarea procesului de grup.

2. Modelul Educației Incluzive

Educația incluzivă presupune accesul egal la educație pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor individuale. Un mediu educațional incluziv promovează acceptarea diversității, combaterea discriminării și valorizarea diferențelor individuale. Profesorii sunt încurajați să adopte practici pedagogice diferențiate și să creeze contexte de învățare flexibile, adaptate nevoilor fiecărui elev.

3. Modelul Învățării Bazate pe Proiecte (PBL)

Învățarea bazată pe proiecte presupune implicarea elevilor în rezolvarea unor probleme reale și relevante prin activități colaborative. PBL dezvoltă competențe precum lucrul în echipă, gândirea critică și responsabilitatea socială, promovând incluziunea și respectul reciproc.

4. Modelul Pedagogiei Culturii Păcii

Pedagogia culturii păcii promovează dezvoltarea valorilor nonviolentei, respectului pentru drepturile omului și justiției sociale. Prin curriculum orientat spre cultura păcii, elevii sunt învățați să rezolve conflictele pașnic și să construiască relații bazate pe empatie și înțelegere.

5. Modelul Învățării Socio-Emoționale (SEL)

Învățarea socio-emoțională urmărește dezvoltarea competențelor de conștientizare de sine, autogestionare, conștientizare socială, abilități relaționale și luare responsabilă a deciziilor. Implementarea SEL în școli sprijină construirea unui climat de respect, colaborare și incluziune.

Concluzii

Modelele educaționale contemporane subliniază importanța respectului, colaborării și incluziunii ca fundamente ale unui proces de învățare autentic. Adoptarea acestor modele contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, empatici și capabili să trăiască și să muncească într-o societate diversă și globalizată.

Bibliografie

1. Johnson, David W.; Johnson, Roger T. – Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning, Allyn and Bacon, Boston, 1999.
2. Booth, Tony; Ainscow, Mel – Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools, Centre for Studies on Inclusive Education, Bristol, 2002.
3. Thomas, Gary – Education and Theory: Strangers in Paradigms, Open University Press, Maidenhead, 2007.
4. Blumenfeld, Phyllis C. et al. – Project-Based Learning: The Middle Years, Teachers College Press, New York, 1994.
5. Salomon, Gavriel – Peace Education: The Concept, Principles, and Practices Around the World, Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, 2002.
6. CASEL – Safe and Sound: An Educational Leader's Guide to Evidence-Based Social and Emotional Learning Programs, CASEL, Chicago, 2005.

Dezvoltarea relațiilor în cadrul triadei copil – părinte – profesor

Prof. Dima Alina Florentina

Școala Gimnazială Nr. 150

Îmbunătățirea relațiilor și colaborării între **școală, familie și comunitate** este esențială pentru a crea un mediu educațional solid și susținător pentru dezvoltarea copiilor.

Există câteva direcții și strategii care pot fi aplicate în acest sens:

1. Comunicare eficientă și constantă

- Organizarea de **întâlniri periodice** între cadrele didactice și părinți (nu doar la ședințele clasice), întâlniri în alte medii decât cel școlar.
- Utilizarea mijloacelor moderne de comunicare: aplicații educaționale, grupuri de WhatsApp, emailuri informative, teleconferințe.
- Buletine informative lunare scrise despre activitățile din școală și despre nevoile sau realizările elevilor.

2. Implicarea părinților în viața școlii

- Invitarea părinților să participe la **activități extracurriculare**: ateliere, serbări, proiecte educative, excursii.
- Sesiuni lunare de **formare și consiliere parentală** pentru a-i ajuta să sprijine educația copiilor acasă.
- Crearea unui **Consiliu al părinților** activ, prezent, implicat în luarea deciziilor locale privind educația.

3. Parteneriate cu comunitatea locală

- Colaborarea cu **primăria, biblioteci, alte unități de învățământ, centre culturale, ONG-uri**, poliție, medici, etc.
- Organizarea de **vizite tematice, excursii, voluntariat, campanii de conștientizare** în comunitate.
- Atragerea de către părinți de sponsorizări sau resurse pentru proiecte școlare (tehnologie, materiale didactice).

4. Proiecte educaționale comune

- Proiecte interdisciplinare care implică **elevii, profesorii, părinții și membri ai comunității**.
- Teme relevante și utile pentru viața comunității: mediu, tradiții locale, sănătate, siguranță rutieră.
- Exemple: „Școala părinților”, „Satul meu, istoria mea”, „Verde pentru viitor”.

5. Crearea unui climat de încredere și sprijin reciproc

- Atitudini deschise, collaborative, fără judecată, între cadrele didactice și părinți.
- Mediere în caz de conflicte sau neînțelegeri.
- Promovarea unei culturi a **respectului și colaborării**.

Analizând toate aceste aspecte, am creat un plan de acțiune pentru acest an școlar. Am clasa pregătitoare și a fost nevoie să existe o coeziune în grupul de părinți. Aceștia au înțeles că suntem parteneri în beneficiul copiilor.

Plan de Acțiune – An Școlar 2024–2025

Obiectiv general: Consolidarea parteneriatului educațional între școală, familie și comunitate pentru sprijinirea adaptării și dezvoltării armonioase a copiilor din clasa pregătitoare.

Septembrie – Început de an școlar

- - Întâlnire cu părinții – prezentarea echipei educaționale și a spațiului clasei.
- - Ziua porților deschise – părinții participă la activități demonstrative.
- - Chestionar pentru părinți privind așteptările lor de la școală.

Octombrie – Adaptarea copilului și implicarea părinților

- - Atelier pentru părinți: „Cum sprijinim copilul la început de drum”.
- - Crearea unei echipe de părinți voluntari pentru proiecte educaționale.
- - Campanie „Cartea copilăriei” – donații de cărți pentru clasa pregătitoare.

Noiembrie – Primii pași în comunitate

- - Vizită la biblioteca locală.
- - Invitați speciali: meserii prezentate pe înțelesul copiilor.
- - Atelier cu polițistul local: Siguranța copilului în trafic.

Decembrie – Tradiții de iarnă în familie

- - Atelier părinți-copii: confecționare de decorațiuni.
- - Spectacol de iarnă cu participarea familiilor.
- - Târg caritabil de Crăciun organizat împreună cu părinții.

Ianuarie – Reflecție și continuitate

- - Feedback de la părinți despre activitățile din primul semestru.
- - Planificarea împreună a semestrului al doilea.

Februarie – Luna sănătății și emoțiilor

- - Invitat: medic pediatru – activitate interactivă pentru copii.
- - Atelier cu părinții: „Cum înțelegem emoțiile celor mici?”.

Martie – Voluntariat și familie

- - Ziua mamei – activitate părinți-copii.
- - Acțiune de ecologizare cu implicarea părinților.

Aprilie – Sărbători și creativitate

- - Atelier de pictură pe ouă alături de părinți.
- - Participare la activități comune în școală (proiecte de Paște).

Mai – În lumea meseriilor

- - Vizite tematice în comunitate (ex. brutărie, farmacie).
- - Prezentări de meserii de către părinți în fața copiilor.

Iunie – Recunoaștere și încheiere

- - Serbare de final de an cu participarea părinților.
- - Diplome pentru părinți implicați și parteneri din comunitate.
- - Evaluare finală a planului de colaborare.

În fiecare an organizăm împreună cu părinții Târguri de Crăciun și Paște, activitate cuprinsă în calendarul activităților educative ISMB.

Implicarea activă a părinților și a comunității în viața școlii este un factor esențial pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor, în special în primii ani de școlarizare. Prin activități comune, dialog constant și respect reciproc, se construiește un parteneriat educațional solid, centrat pe binele copilului. Proiectele precum „Târgul de Paște” nu doar că oferă momente de bucurie și creativitate, ci și întăresc legăturile dintre școală, familie și comunitate. Doar împreună putem forma o generație responsabilă, empatică și pregătită pentru viitor.

COLABORAREA DINTRE PĂRINȚI ȘI PROFESOR - PRIMUL PAS CĂTRE O EDUCAȚIE DESCHISĂ, DINAMICĂ ȘI FLEXIBILĂ A PERSONALITĂȚII COPILULUI.

Prof. Dima Elena Cristina

Liceul Tehnologic „Radu Negru,, Galați

Familia contemporană este puternic influențată de schimbările majore din cadrul societății actuale, cunoașterea și înțelegerea familiei în calitate de partener la educație a devenit o prioritate. Prezența în cadrul diferitelor familii a elementelor tradiționale cu elemente moderne generate de noi realități socio-economice determină o diversificare a familiilor și a situațiilor considerate anterior atipice. În acest context, pentru a atrage familia, școala trebuie să ia act de aceste schimbări, prin atitudini și comportamente noi, adecvate.

Cunoașterea familiei de către școală devine extrem de importantă și are în vedere cunoașterea trăsăturilor, calităților, problemelor sale specifice, a valorilor și normelor pe care le promovează, a avantajelor pe care le-ar putea avea. Calitatea educației și succesul școlar necesită abordarea de strategii și practici variate privind relațiile de colaborare dintre școală, familie și comunitate. Unitatea școlară, centrată pe elevi și, totodată, responsabilă pentru educația formală a elevilor, trebuie să aibă în vedere crearea unor astfel de parteneriate, pentru a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport.

Parteneriatele reprezintă actual o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Parteneriatele școală - familie sunt esențiale în procesul de educație a elevilor și în succesul lor la școală. Pentru optimizarea relației școală-familie, este nevoie de a îmbina variate forme și metode de colaborare a școlii cu familia și comunitatea.

Dintre acestea amintim:

- ședințele cu părinții oferă acestora ocazia de a se cunoaște între ei, de a acționa ca o echipă, de a se cunoaște reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului școlar, de a afla despre progresele/ regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluția lor;
- lectoratele cu părinții cu teme diverse prin care părinții sunt informați cu privire la importanța cunoașterii personalității propriului copil, aprecierea corectă a comportamentelor copiilor, măsuri și soluții pentru ignorarea sau limitarea comportamentelor negative, tehnici și metode prin care își pot ajuta copilul la lecții;
- consultațiile individuale (convorbirile) oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinții pot furniza

informații mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educația și instrucția copilului;

- consilierea psihopedagogică constă în abordarea specializată, prin intermediul profesorilor consilieri școlari a dificultăților de adaptare a elevilor la cerințele școlii;
- vizite ale cadrelor didactice la părinții copiilor - specificul acesteia constă în aflarea directă a condițiilor concrete de viață și educație ale copilului în familie;
- excursii, drumeții – părinții pot contribui la organizarea și sponsorizarea acestor acțiuni, asigură supravegherea copiilor, trăiesc emoții pozitive alături de copilul lor, le oferă modele de comportare;
- participarea părinților la activități organizate de școală - lecții deschise pentru părinți astfel părinții au posibilitatea să cunoască nivelul de pregătire al copilului, deprinderile însușite, să se familiarizeze cu metodele și procedeele folosite în predare;
- participarea părinților la expoziții cu lucrări ale copiilor reprezintă un prilej de a-i familiariza cu date importante despre evoluția copiilor, atât pe plan artistic, cât și al bagajului de cunoștințe;
- serbările școlare prin care părinții pot descoperi aptitudini speciale ale copiilor, nivelul dezvoltării acestora, pot să le evalueze performanțele, să se implice în organizarea acestor activități;
- implicarea părinților în proiecte și parteneriate școlare (Ziua porților deschise) în cadrul cărora părinții participă la activitățile programate;
- ateliere de lucru cu părinții în cadrul cărora aceștia se familiarizează cu standardele de eficiență a învățării, finalitățile educației, conținuturile, strategiile aplicate, programul de activitate a școlii;
- mese rotunde în cadrul cărora părinții și profesorii fac schimb de experiență educațională.

Bibliografie:

- Pescaru-Băran, A. - Parteneriat în educație familie-școală-comunitate, Editura Aramis, București, 2004
- Nicola, I. - Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003

Modele educaționale care sprijină crearea unui **mediu de învățare colaborativ**, bazat pe **respect și incluziune** – valori esențiale pentru o educație modernă și echitabilă.

1. Modelul pedagogiei critice (Paulo Freire)

Acest model promovează dialogul, conștientizarea socială și respectul reciproc. Freire încurajează o educație în care profesorii și elevii învață împreună, schimbând idei și explorând lumea în mod critic.

Valori promovate: demnitate, echitate, solidaritate.

Aplicabilitate: ideal pentru contexte în care diversitatea culturală și socială este prezentă.

2. Învățarea cooperativă (Cooperative Learning)

Un model centrat pe activități de grup, în care elevii lucrează împreună pentru a-și atinge obiectivele, dezvoltând abilități sociale și empatice.

Principii cheie:

- interdependență pozitivă;
- responsabilitate individuală;
- interacțiune față în față;
- dezvoltarea abilităților sociale.

Rezultate: crește încrederea reciprocă și promovează incluziunea elevilor cu nevoi diferite.

3. Modelul clasei inversate (Flipped Classroom)

Deși este un model centrat pe tehnologie, promovează colaborarea și incluziunea, deoarece elevii pot învăța în ritmul propriu, iar timpul din clasă este folosit pentru activități interactive, de grup.

Beneficii: reduce presiunea, sprijină elevii care au dificultăți de învățare și încurajează colaborarea.

4. Modelul Reggio Emilia

Un model educațional destinat mai ales învățământului preșcolar, bazat pe respect față de copil ca individ activ, creativ și capabil să contribuie la procesul educațional.

Elemente esențiale:

- învățare prin explorare;
- rolul educatorului ca ghid;
- mediu adaptat nevoilor copilului;
- implicarea familiei și a comunității.

5. Educația incluzivă (bazată pe UNESCO)

Acest model nu este unul pedagogic propriu-zis, ci o viziune care poate fi integrată în orice metodă: accent pe acces egal la educație, adaptarea metodelor la nevoile fiecărui elev și încurajarea respectului față de diversitate.

Ideal pentru: școli multiculturale, copii cu CES, clase eterogene.

Un mediu educațional colaborativ și incluziv pentru toți

Prof. Mădălina Dinu-Pătrașcu,
Școala Gimnazială „Ion Câmpineanu”, Câmpina

Motto: „Pentru fiecare om viața sa este o școală de la leagăn până la mormânt, tot ce suntem, ce facem, ce gândim, vorbim, auzim, dobândim, posedăm, nu este altceva decât o anumită scară pe care urcăm din ce în ce mai mult, spre a ajunge cât mai sus, fără însă a putea atinge vreodată suprema treaptă”. (J. A. Comenius)¹

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării personale și sociale. Într-o lume caracterizată de diversitate, mobilitate și schimbări rapide, este esențial ca mediile educaționale să fie nu doar locuri de transmitere a informațiilor, ci adevărate spații de colaborare și incluziune. Un mediu educațional colaborativ și incluziv oferă fiecărui elev, indiferent de background, abilități sau particularități personale, șanse egale de învățare și afirmare. În acest eseu vom explora caracteristicile, beneficiile și provocările unui astfel de mediu, precum și modalitățile prin care acesta poate fi realizat eficient.

Caracteristicile unui mediu educațional colaborativ

Un mediu educațional colaborativ se bazează pe ideea că procesul de învățare este amplificat atunci când elevii lucrează împreună, împărtășesc idei și își sprijină reciproc dezvoltarea. Câteva caracteristici esențiale ale unui asemenea mediu sunt:

- Interacțiunea constantă: Elevii sunt încurajați să colaboreze în grupuri mici sau mari, să dezbată subiecte și să participe activ la procesul de învățare.
- Accentul pe proces, nu doar pe rezultat: Importanța este acordată modului în care elevii învață, nu doar notei finale. Se promovează înțelegerea profundă în locul memorării mecanice.
- Rolul profesorului ca facilitator: Profesorul devine ghid al învățării, nu simplu furnizor de informații. El creează contexte de învățare și stimulează participarea activă.
- Evaluarea colaborativă: Evaluările nu sunt doar individuale; proiectele de echipă și feedback-ul între colegi devin părți integrante ale procesului de notare.

Colaborarea îi învață pe elevi abilități sociale esențiale: ascultarea activă, empatia, negocierea și rezolvarea de conflicte. Aceste competențe sunt valoroase nu doar în educație, ci și în viața profesională și personală.

Caracteristicile unui mediu educațional incluziv

Într-un mediu educațional incluziv, fiecare elev este acceptat, respectat și valorizat, indiferent de diferențele sale individuale. Într-un asemenea context, diversitatea nu este văzută ca o problemă de depășit, ci ca o resursă valoroasă. Principalele trăsături ale incluziunii educaționale sunt:

- Acceptarea diversității: Diferențele de cultură, limbă, religie, dizabilități sau stiluri de învățare sunt considerate firești și sunt integrate în procesul educațional.
- Adaptarea metodelor didactice: Profesorii își modifică metodele pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev, folosind o varietate de tehnici, resurse și strategii.

¹Ioan Cerghit, *Metode de învățământ*, Ed. a IV-a, Iași, Editura Polirom, 2006, p. 49.

- Acces egal la resurse: Toți elevii beneficiază de suportul necesar pentru a participa activ și a reuși, fie că este vorba de asistență suplimentară, tehnologii asistive sau programe de sprijin emoțional.

- Promovarea respectului și a empatiei: Se cultivă o atmosferă de respect reciproc și de sprijin, unde fiecare elev este valorizat pentru ceea ce este.

Beneficiile unui mediu educațional colaborativ și incluziv

Crearea unui mediu educațional care să fie atât colaborativ, cât și incluziv are beneficii profunde:

- Îmbunătățirea performanțelor școlare: Studiile arată că elevii învață mai eficient atunci când lucrează împreună și când se simt acceptați.

- Dezvoltarea competențelor sociale: Prin colaborare și incluziune, elevii își dezvoltă abilități sociale și emoționale esențiale, precum empatia, comunicarea eficientă și rezolvarea de probleme.

- Reducerea fenomenelor de bullying și excludere: Un mediu incluziv și colaborativ reduce izolarea elevilor vulnerabili și descurajează comportamentele de intimidare.

- Creșterea motivației intrinseci: Elevii care simt că aparțin comunității școlare sunt mai motivați să participe activ și să se implice în propria lor educație.

- Pregătirea pentru o societate diversă și interconectată: Viața într-o societate globalizată cere capacitatea de a lucra cu oameni diferiți; școala trebuie să fie primul loc în care această competență este exersată.

Modalități de creare a unui astfel de mediu

Transformarea unei școli într-un spațiu colaborativ și incluziv necesită eforturi susținute din partea tuturor actorilor implicați – profesori, elevi, părinți și administrație. Câteva direcții esențiale sunt:

1. Formarea profesorilor

Educația incluzivă și colaborativă începe cu profesorii. Aceștia trebuie să primească formare continuă în:

- metode didactice diferențiate,
- managementul clasei în contexte diverse,
- abordări colaborative de predare,
- tehnici de promovare a empatiei și a comunicării nonviolente.

Felul în care profesorii sunt instruiți este factor determinant al nivelului de calitate al educației de care beneficiază un copil².

2. Utilizarea tehnologiei educaționale

Tehnologia poate sprijini semnificativ incluziunea și colaborarea, dacă este utilizată responsabil:

- platforme educaționale interactive,
- aplicații de învățare personalizată,
- instrumente de colaborare online (de ex. Google Classroom, Padlet),
- tehnologii asistive pentru elevii cu dizabilități.

3. Crearea de spații flexibile de învățare

Sălile de clasă tradiționale pot fi transformate în spații flexibile, unde:

- elevii lucrează în grupuri de diferite dimensiuni,
- mobilierul poate fi rearanjat ușor,
- există zone de lucru colaborative, dar și spații pentru concentrare individuală.

² Pedagogul David Émile Durkheim spunea „(...) copilul, ființă umană, situat într-un anumit mediu, este profund influențat de acesta; comportamentul său diferă după cum trăiește solitar sau în colectiv și depinde, într-o mare măsură, de natura relațiilor cu partenerii”. Investigând aceleași fenomene, Kurt Lewin a desprins următoarea concluzie „Interacțiunile sociale condiționează dezvoltarea intelectuală a elevului, atitudinile sale cu privire la obiectivele educative ale școlii și rezultatele sale. Relațiile elevului cu profesorul și colegii influențează foarte mult evoluția atitudinilor, a conduitelor și a cunoștințelor învățate”.

4. Curriculum flexibil și adaptabil

Un curriculum rigid poate exclude elevii care nu învață în mod tradițional. Prin flexibilizare:

- se pot integra proiecte interdisciplinare,
- se poate lucra pe interesele și talentele elevilor,
- se poate adapta ritmul de lucru la nevoile fiecărui copil.

5. Implicarea comunității

Școala nu funcționează izolat. Implicarea părinților și a comunității lărgeste orizonturile educației:

- workshopuri și seminarii pentru părinți,
- parteneriate cu organizații non-profit sau instituții culturale,
- activități de voluntariat și proiecte comunitare comune.

Provocări și soluții

Implementarea unui mediu educațional colaborativ și incluziv vine și cu provocări importante:

- Rezistența la schimbare: Atât profesorii, cât și părinții sau elevii pot fi reticenți la noile metode. Soluția: promovarea treptată a schimbării, prin exemple de succes și dialog continuu.
- Lipsa resurselor: Școlile pot întâmpina dificultăți în a accesa materiale, tehnologie sau formare. Soluția: identificarea de fonduri alternative, proiecte europene sau colaborări cu ONG-uri.
- Diversitatea extremă a nevoilor: Clasele pot deveni extrem de eterogene. Soluția: echipe multidisciplinare de sprijin (consilieri, logopezi, psihologi) și planuri educaționale individualizate.
- Epuizarea cadrelor didactice: Profesorii pot simți o presiune mare în a răspunde tuturor nevoilor. Soluția: sprijin emoțional și profesional pentru cadrele didactice, timp alocat pentru formare și reflecție.

Concluzie

Un mediu educațional colaborativ și incluziv nu este doar un ideal pedagogic, ci o necesitate a timpurilor actuale. Construirea acestuia necesită implicare, deschidere și curaj din partea tuturor actorilor educaționali. Odată realizat, însă, beneficiile sunt multiple și durabile: o școală unde fiecare elev învață nu doar să rețină informații, ci să gândească critic, să coopereze, să respecte și să valorizeze diversitatea umană. Investiția într-un astfel de mediu nu este altceva decât investiția într-un viitor mai bun, mai echitabil și mai uman.

IMPORTANȚA COMUNICĂRII DIGITALE ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR DIN GENERAȚIA Z

Autor: Dioszegi Erika

Școala Gimnazială Specială pentru Deficienți de Auz „Kozmutza Flóra”

Introducere

Generația Z, definită ca fiind formată din tinerii născuți între 1995 și 2010, reprezintă o eră digitală în care tehnologia și conectivitatea sunt omniprezente. Această generație a crescut în mijlocul revoluției tehnologice, având acces constant la internet, smartphone-uri și rețele sociale. Astfel, modul în care acești tineri comunică și învață este profund influențat de mediul digital.

Caracteristicile Generației Z

Membrii Generației Z sunt caracterizați printr-o adaptabilitate rapidă la tehnologie, abilități de multitasking și o preferință pentru comunicarea digitală. Potrivit unui studiu realizat de Portal HR, 98% dintre aceștia dețin un telefon mobil, iar 92% au o amprentă digitală activă (Portal HR, 2021). De asemenea, 79% dintre tineri rămân în contact cu prietenii prin aplicații de mesagerie zilnic, iar 57% utilizează rețelele sociale ca sursă principală de informații (Digi24, 2021).

Caracteristicile comunicării digitale

1. Comunicarea digitală – un nou limbaj pentru adolescenți

Comunicarea digitală a devenit forma dominantă prin care adolescenții interacționează. Mesajele text, rețelele sociale, aplicațiile de mesagerie instant (precum WhatsApp, Instagram sau Snapchat) au înlocuit în mare parte comunicarea față-în-față.

Potrivit unui raport Pew Research Center (2018), peste 95% dintre adolescenți au acces la un smartphone, iar 89% folosesc rețelele sociale zilnic. Această conectivitate constantă a dus la dezvoltarea unui limbaj hibrid, bazat pe texte scurte, abrevieri și simboluri grafice – în special emoji-uri.

2. Rolul emoji-urilor în comunicarea digitală

Emoji-urile sunt pictograme care exprimă emoții, reacții, obiecte sau idei. Pentru adolescenți, acestea au devenit o parte esențială a limbajului digital, oferind nu doar expresivitate, ci și claritate în comunicare. Conform unui studiu realizat de University of Toronto (2016), emoji-urile ajută la interpretarea tonului mesajului și reduc riscul de interpretări greșite în lipsa limbajului nonverbal.

Funcțiile principale ale emoji-urilor:

Expresia emoțională: Transmit emoții (😊, 😊, 😊) care altfel ar necesita propoziții complexe.

Clarificarea intenției: Previn ambiguitatea în mesajele scurte (de exemplu, “bine 😊” vs. “bine 😊”).

Consolidarea relațiilor sociale: Încurajează apropierea, familiaritatea și umorul între adolescenți.

Crearea de identitate digitală: Alegerea și folosirea anumitor emoji-uri reflectă stilul personal și apartenența la un grup.

Comunicarea digitală în educație

În contextul educațional, comunicarea digitală joacă un rol esențial în facilitarea învățării și în promovarea colaborării între elevi și profesori. Platformele online permit accesul rapid la resurse educaționale, iar instrumentele de comunicare digitală facilitează schimbul de idei și feedback în timp real. Acest mediu favorizează învățarea activă și participativă, adaptată stilurilor diverse de învățare ale elevilor.

Provocările comunicării digitale

Cu toate acestea, dependența de tehnologie poate aduce și provocări. Stilul de comunicare al Generației Z, caracterizat prin mesaje scurte, emoticoane și abrevieri, poate afecta dezvoltarea abilităților de exprimare coerentă și argumentativă. Un studiu realizat pe 585 de elevi din 33 de școli a evidențiat că 40% dintre aceștia au pierdut capacitatea de a scrie de mână din cauza digitalizării (Libertatea, 2023).

Impactul asupra dezvoltării comunicative

Pe de o parte, emoji-urile îmbogățesc comunicarea digitală și oferă un substitut pentru gesturi și expresii faciale. Ele sunt instrumente cognitive eficiente pentru adolescenți care își formează

încă stilul de comunicare. Pe de altă parte, specialiștii atrag atenția că o dependență exclusivă de acest tip de exprimare poate limita dezvoltarea vocabularului și capacitatea de a formula idei complexe în scris sau oral (Danesi, 2017).

Limite și provocări

Ambiguitate culturală: Un emoji poate avea semnificații diferite în funcție de context sau cultură.

Suprageneralizarea: Adolescenții pot înlocui exprimarea autentică cu emoji-uri generice, pierzând nuanțele comunicării.

Probleme de interpretare: Studiile arată că unele emoji-uri sunt interpretate diferit în funcție de dispozitiv sau platformă (Miller et al., 2016).

Filmul *Adolescentul* (2025), al platformei Netflix oferă o privire intimă asupra realităților adolescenței, abordând teme precum presiunea socială, sănătatea mintală și formarea identității personale. Astfel filmul oferă un cadru autentic pentru înțelegerea modului în care adolescenții din Generația Z comunică prin mesaje subtile, uneori provocatoare, într-un amestec de confesiune, ironie și revoltă. Aceste mesaje, prezente sub forma filmărilor personale, a story-urilor și a interacțiunilor sociale online, nu sunt doar forme de exprimare – ele devin manifestări ale identității, ale durerii personale sau ale aspirațiilor reprimite.

Importanța mesajelor subtile și provocatoare

1. Autenticitate emoțională

Mesajele aparent „banale” transmise de adolescenți în film (de exemplu, o frază aruncată ironic, o privire filmată în oglindă, o replică tăioasă spusă în glumă) devin, de fapt, coduri ale unui disconfort interior sau al unei crize de apartenență. Sublimul, în acest caz, nu e ceva grandios, ci se naște din realitatea crudă – o suferință exprimată fără a cere ajutor în mod explicit.

2. Provocarea ca formă de apărare

Comunicarea provocatoare, sarcastică sau sfidătoare, este adesea o mască – o formă de protecție împotriva unei societăți care nu le înțelege anxietățile sau aspirațiile. Filmul evidențiază cum adolescenții nu provoacă doar din dorință de scandal, ci pentru a atrage atenția asupra propriilor limite, frustrări sau nevoi neexprimate.

3. Estetica digitală a Generației Z

Montajele rapide, estetica verticală în stil TikTok, filtrele vizuale și inserțiile de text din film nu sunt simple artificii, ci o formă contemporană de poezie digitală. Mesajele transmise în aceste cadre sunt ambigue, fragmentate, dar pline de sens pentru cei din aceeași generație. Subtilitatea stă în limbajul codificat al emoji-urilor, în alegerea unui fundal muzical sau într-un zoom tremurat asupra unui gest.

4. Reflecția unei identități în construcție

Adolescenții nu comunică doar pentru a fi înțeleși – ci și pentru a se înțelege pe ei înșiși. Mesajele sublimale sunt tentative de auto-descoperire, exprimate artistic sau indirect. Iar provocările – în limbaj sau comportament – sunt adesea strigăte mute care cer validare sau libertate.

Concluzie

În Adolescentul, mesajele subtile și provocatoare nu sunt accidente ale adolescenței, ci forme deliberate de comunicare, adaptate unei epoci digitale hiperconectate și unei lumi în care exprimarea autentică e, paradoxal, mai greu de accesat. Filmul reușește să redea complexitatea acestui limbaj și ne invită să privim dincolo de suprafață: să vedem nu doar ce spun adolescenții, ci mai ales ceea ce nu reușesc – sau nu îndrăznesc – să spună direct.

Pe de o parte comunicarea digitală este parte integrantă a vieții adolescenților din Generația Z, iar emoji-urile reprezintă un instrument valoros pentru a transmite emoții, intenții și identitate. Pe de altă parte comunicarea digitală reprezintă un instrument valoros în educația elevilor din Generația Z, oferind oportunități de învățare și colaborare eficiente. Deși aduc beneficii evidente în ceea ce privește eficiența și expresivitatea comunicării, este esențial ca educația să cultive echilibrul între exprimarea digitală și dezvoltarea competențelor lingvistice tradiționale.

Bibliografie

- Digi24. (2021). Portretul tinerilor din Generația Z. <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/portretul-tinerilor-din-generatia-z-1592939>
- Libertatea. (2023). Generația Z pierde o abilitate pe care oamenii o au de mii de ani. De vină este influența rețelelor sociale. <https://www.libertatea.ro/stiri/generatia-z-pierde-o-abilitate-pe-care-oamenii-o-au-de-mii-de-ani-de-vina-este-influenta-retelelor-sociale-5143651>

Portal HR. (2021). Faceți cunoștință cu Generația Z. <https://portalhr.ro/faceti-cunostinta-cu-generatia-z>

Danesi, M. (2017). *The Semiotics of Emoji: The Rise of Visual Language in the Age of the Internet*. Bloomsbury Publishing.

Miller, H., Kluver, D., Thebault-Spieker, J., Terveen, L., & Hecht, B. (2016). Understanding emoji ambiguity in context: The role of platform. *Proceedings of ICWSM*.

Pew Research Center. (2018). *Teens, Social Media & Technology 2018*. <https://www.pewresearch.org/internet/2018/05/31/teens-social-media-technology-2018>

University of Toronto. (2016). *Emoji Use and Interpretation*. Department of Linguistics research paper.

ȘCOALA ȘI COMUNITATEA LOCALĂ

PARTENERIATUL ȘCOALĂ-FAMILIE

Prof. înv. primar: Dobre Frăcea Eleonora

Scoala Gimnazială Nr.79, sect.4 , București

Școala Și comunitatea

- **Școala** este o organizație formală, care are ca scop furnizarea serviciului social de educație în vederea educării, formării, socializării, profesionalizării tinerei generații.
- **Școala** funcționează într-o **comunitate** locală – dar are propriile reguli de funcționare, prescrie, transmite valori acceptate local.
- Pe de altă parte – **școala** „prelucrează material uman” din **comunitatea locală**, cadrele didactice și elevii sunt persoane care trăiesc în comunitate și suportă influențele acesteia.

ȘCOALA ȘI PARTENERII SĂI

Interogații pedagogice:

Care sunt agenții comunitari cu rol educativ major?

Cum poate colabora școala cu comunitatea locală?

PARTENERII Școlii:

- familia;**
- autoritățile locale;**
- agenții economici;**
- unitățile sanitare;**
- poliția;**
- biserica;**
- organizațiile neguvernamentale .**

I. Școala și familia

Parteneriatul școală – familie

Parteneriatul școală – familie poate contribui la creșterea factorilor educogeni ai familiei, prin activități specifice părinții pot fi sprijiniți să conștientizeze rolul pe care-l au în educația copiilor lor, să conștientizeze și să îndrepte comportamente și atitudini greșite în familie, să fie sprijiniți să se implice în activități educative.

Implicarea familiei în parteneriatul cu școala

- **Implicarea familiei în parteneriatul cu Școala** este condiționat de gradul de interes al familiei față de școală.
- Cu cât școala reprezintă o valoare a familiei cu atât gradul de implicare al familiei este mai mare. Se constată că acei copii care sunt sprijiniți de părinți, care au în familie atitudini pro-școală adecvate, obțin performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l atingă.
- Atitudinea familiei față de școală se transferă și copiilor și se manifestă în gradul de interes față de activitățile școlii, față de teme, față de rezultatele evaluării, față de aprecierile cadrelor didactice etc.

Alte întrebări/retorice...

- ☐ Școlile din România sunt unitar dezvoltate în ceea ce privește colaborarea școlii cu familia ?
- ☐ Pregătirea cadrelor didactice pentru a susține o relație corespunzătoare cu familia este abordată în programele de pregătire inițială și continuă a cadrelor didactice ?
- ☐ Parteneriatul Școală-familie este doar o țintă/ strategie managerială sau ar ține și de formarea inițială, continuă a cadrelor didactice în acest sens ?
- ☐ Educarea/formarea părinților în vederea unei colaborări optime cu Școala ,a implementării unor parteneriate strategice cu Școala –premisă în dezvoltarea instituțională a Școlilor?

Cred că această formare a cadrelor didactice, cât și a părinților, în acest sens, poate să sprijine dezvoltarea Școlilor, instituțional vorbind...

Educarea părinților pentru un bun parteneriat școală - familie

Educația părinților

- Dacă pentru părinții cu copii mici în Școală pot fi urmate cursuri privind îngrijirea și dezvoltarea copilului mic, aspecte medicale, juridice etc., pentru părinții copiilor adolescenți pot fi introduse cursuri referitoare la caracteristicile psihologice ale adolescenților, riscuri și modalități de comunicare cu adolescenții etc.
- Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala.

Forme de organizare ale relației școală – familie

- ☐ Ședințele cu părinții.
- ☐ Discuții individuale între cadrele didactice și părinți.
- ☐ Organizarea unor întâlniri cu părinții
- ☐ Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative
- ☐ Voluntariatul
- ☐ Asociațiile de părinți

Dimensiunea formală a parteneriatului școală – familie

La nivelul școlii, părinții sunt implicați în mai multe tipuri formale de organizare:

- 1. Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți*
- 2. Consiliul clasei*
- 3. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în școală*
- 4. Comitetul de părinți ai clasei*

II. Școala și autoritățile locale

Analiza legislației în vigoare ne indică **direcții de acțiune** ale colaborării dintre autoritățile centrale, județene și locale cu atribuții în domeniul educației astfel:

- ☐ în realizarea demersurilor pentru participarea copiilor la învățământul preșcolar și învățământul obligatoriu.
- ☐ dezvoltarea unor programe de educație pentru părinții tineri.
- ☐ organizarea unor cursuri de pregătire pentru copiii ce nu pot răspunde cerințelor programei naționale și celor care au abandonat școala, în vederea reintegrării lor școlare.
- ☐ organizarea și dezvoltarea unor posibilități adecvate de petrecere a timpului liber și odihnă.
- ☐ realizarea sau inițierea demersurilor necesare pentru prevenirea abandonului școlar din motive economice.

III. Școala și poliția

Roluri educative ale Poliției în comunitate

- În comunitate, Poliția reprezintă o instituție de referință pentru locuitorii săi.
- Rolurile Poliției în domeniul educațional pot fi împărțite în două mari categorii:
 - *preventive;*
 - *de intervenție în situații speciale.*

IV. Școala și unitățile sanitare

Temele care pot fi abordate în programele educative pot fi multiple:

- ☐ igiena personală, a locuinței, a spațiului școlii, a mediului înconjurător;
- ☐ acordarea de prim ajutor în cazuri de urgență;
- ☐ educație sexuală și de sănătatea reproducerii;
- ☐ educația pentru prevenirea consumului de droguri, alcool, tutun;
- ☐ educația pentru prevenirea îmbolnăvirilor și a accidentelor;
- ☐ educația pentru practicarea sporturilor;
- ☐ educația pentru organizarea timpului liber (timp de joacă adecvat, timp pentru sport, timp alocat televizorului și calculatorului, etc.)
- ☐ educație pentru consum alimentar sănătos etc.

V. Școala și biserică

Cele mai frecvente manifestări ale parteneriatului le întâlnim în:

- ☐ organizarea unor manifestări culturale artistice comune (serbări, expoziții, spectacole etc.) cu ocazia marilor sărbători creștine: Crăciun, Paști, Florii, Ziua eroilor neamului etc.;
- ☐ participarea reprezentanților bisericii la manifestări organizate de către școală: deschiderea/închiderea anului școlar, sfințirea lăcașului școlii, lectorate cu părinții, întâlniri ale reprezentanților bisericii cu elevii;
- ☐ organizarea de excursii, pelerinaje la diverse așezăminte bisericesti (mănăstiri, schituri);
- ☐ participarea reprezentanților bisericii la campanii destinate eradicării: violenței, comportamentelor deviante în rândul elevilor, traficului de copii etc.

VI. Școala și agenții economici

Scoala și agenții economici pot colabora prin:

- ☐ asigurarea de spații și dotări necesare efectuării practicii în cadrul unităților economice, acest lucru ducând la formarea deprinderilor profesionale ale elevilor;
- ☐ angajarea absolvenților. Sunt agenți economici care, selectează absolvenți în vederea angajării, unii chiar acordând burse elevilor cu rezultate bune condiționând acordarea bursei de angajarea la agentul economic respectiv după terminarea studiilor;
- ☐ organizarea de stagii de învățare, de întâlniri cu persoane din structura de management a companiilor, modele de succes profesional;
- ☐ organizarea și desfășurarea de programe de formare continuă pentru angajați în școli sau pentru cadre didactice în unități economice;
- ☐ realizarea, în parteneriat, a unor planuri de dezvoltare a resurselor umane;
- ☐ organizarea unor târguri ale firmelor de exercițiu, târguri de locuri de muncă pentru absolvenți;
- ☐ furnizarea unor servicii de informare, orientare și consiliere pentru carieră elevilor.

VII. Școala și organizațiile neguvernamentale

- Școala este o organizație publică, cu un tip aparte de management, cu roluri sociale recunoscute. Parteneriatul impune o schimbare managerială, o redefinire a rolurilor, adoptarea unor noi tipuri de servicii.
- Parteneriatul cu organizațiile neguvernamentale poate fi legitimize de mai multe motive:
 - complementaritatea serviciilor oferite copiilor și familiilor acestora;
 - crearea unei rețele de servicii care să răspundă nevoilor reale;
 - dezvoltarea profesională a celor implicați;
 - satisfacția beneficiarilor: elevi, părinți, comunitatea în ansamblu.

Parteneriatul școlii cu agenții comunitari poate funcționa în mai multe feluri:

- ☐ punerea în comun a resurselor (materiale, umane, financiare, logistice, de timp, informaționale etc.) pentru binele comun;
- ☐ activități / proiecte / programe comune;
- ☐ alocarea de resurse din partea agenților comunitari către școală;
- ☐ voluntariat și implicare în acțiuni la nivel comunitar;
- ☐ testarea nevoilor locale;
- ☐ formarea resurselor umane;
- ☐ atragerea de resurse către comunitate etc.

Influența organizațiilor neguvernamentale asupra școlilor

- ☐ *inițierea unor noi forme de organizare ale activităților educative: centre de zi pentru copii cu dizabilități cu servicii integrate (educație, socializare, recuperare), centre after school (pentru copii ai căror părinți sunt la muncă, provin din familii sărace etc.*
- ☐ *influențe asupra curriculumului;*
- ☐ *profesionalizarea și/sau perfecționarea cadrelor didactice;*
- ☐ *implicarea cadrelor didactice / elevilor / părinților / reprezentanților organizațiilor neguvernamentale în diverse activități;*
- ☐ *realizarea unor studii, asimilarea rezultatelor în practicile / politicile educaționale;*
- ☐ *influențe asupra politicilor educaționale;*
- ☐ *contribuții la îmbunătățirea condițiilor din școli;*
- ☐ *promovarea unor modele de activități/proiecte/programe educaționale inovatoare.*

BIBLIOGRAFIE

- Alexiu, Teodor, Mircea; Teodora, Anastăsoaei - *Dezvoltare comunitară*, Editura Waldpress, 2001
- Bunescu, Gheorghe - *Democratizarea educației și educația părinților*,
http://www.1educat.ro/resurse/ise/educatia_parintilor.html
- Stăiculescu, Camelia - *Managementul parteneriatului școală – comunitate*, în Spațiul sud-est european în contextul globalizării, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007
- Stăiculescu, Camelia - *Managementul parteneriatului școală – familie în Jinga I.*, Ciobanu O., *Managementul grupului educat*, Editura ASE, București, 2006

Webgrafie:

- <http://edu.ro>
- <http://www.1educat.ro>
- <http://www.copii.ro/>

DESCENTRALIZAREA, PREMISĂ A PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-COMUNITATEA LOCALĂ

DOBRE-FRĂCEA ELEONORA
MURGULEȚ ELENA LILIANA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 79, BUCUREȘTI

1. Premise teoretice ale descentralizării

Descentralizarea sistemului educațional este o opțiune de politică educațională necesară din perspectiva democratizării vieții interne și a eficientizării administrației serviciilor publice.

Școala, este o instituție care funcționează într-o comunitate alcătuită din mai mulți factori de educație: familie, autorități, organizații guvernamentale și neguvernamentale, agenți economici, biserică, poliție, unități sanitare etc. Pentru ca parteneriatul școală – comunitate locală să funcționeze adecvat, descentralizarea este absolut necesară. Ea este inevitabilă.

În esență descentralizarea învățământului preuniversitar reprezintă transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală. Se crează astfel cadrul unei colaborări eficiente între școală și comunitate.

Direcția aleasă, pentru politica educațională din sistemul educațional românesc, este cea a descentralizării. Analiza prevederilor legale și a măsurilor adoptate în cadrul procesului de reformă, ne indică faptul că, cel puțin formal descentralizarea este soluția aleasă.

Descentralizarea în educație presupune:

- *redistribuirea responsabilităților, a autorității decizionale și a răspunderii publice* pentru funcții educaționale specifice, de la nivel central către nivelul local ;
- *participarea* factorilor non-administrativi, a reprezentanților societății civile, la procesul de luare a deciziilor (părinți, ONG, mediul de afaceri, asociații profesionale, parteneri sociali etc.).
- *transferul competențelor decizionale* de la nivelurile centrale către cele locale și/sau organizaționale, pentru a apropia decizia de beneficiarii serviciului public de educație.

Descentralizarea nu este un scop în sine. Este o opțiune de politică educațională care se înscrie în strategia națională de descentralizare.

Succesul descentralizării se bazează în principal pe echilibrul între autoritate și responsabilitate pe de o parte, precum și capacitatea resurselor umane și fluxurile de informații, pe de altă parte.

Descentralizarea conferă școlii rolul de **principal factor de decizie**, asigurând participarea și consultarea tuturor actorilor sociali interesați din perspectiva dezvoltării durabile a comunității în care funcționează, pe de o parte, iar pe de altă parte din perspectiva globalizării educației

Descentralizarea este o politică intersectorială ce vizează și celelalte componente ale socialului (politice, economice, culturale, administrative).

2. Domenii ale descentralizării

2.1 Domeniul legislativ – asigurarea aplicării măsurilor de descentralizare trebuie făcută în primul rând prin prevederi legislative în care să existe o corelație între legislația specifică sistemului de învățământ și celelalte domenii.

2.2 Sincronizarea descentralizării învățământului cu celelalte procese similare în plan politic, economic, administrativ

Descentralizarea prin delegarea unor competențe de decizie sporite în direcția școlii, a partenerilor sociali și economici presupune realizarea unei reforme globale care afectează întreg sistemul educativ. Formarea comunităților locale, cu o politică de dezvoltare locală coerentă și

solidă este în măsură să încurajeze descentralizarea sistemului de învățământ. Școala componentă esențială a comunității locale trebuie să dezvolte astfel un parteneriat comunitar. Descentralizarea este un proces desfășurat în toate sectoarele sociale: servicii educaționale, servicii sociale, administrație publică, etc. Funcționalitatea măsurilor de descentralizare este asigurată de sincronizarea acestora în toate domeniile sociale.

2.3 Revizuirea și reelaborarea structurilor de decizie în domeniul educației

Descentralizarea este un process realizat în etape cu o durată mare și vizează atât mecanismele sistemului cât și schimbarea mentalităților. Realizarea unui plan al descentralizării, adoptarea unor strategii de acțiune pe termen mediu și lung sunt condiții esențiale.

4. Caracterizarea sistemului educațional românesc din perspectiva descentralizării

În studiul de diagnoză menționat în Strategia **Națională pentru Descentralizarea Sistemului de Învățământ Preuniversitar** și dat publicității în 2005, sunt menționate următoarele constatări referitoare la stadiul procesului de descentralizare:

- Acțiunile guvernamentale inițiate și realizate în perioada 1997-2004 în vederea modernizării învățământului preuniversitar și al compatibilizării acestuia cu sistemele de învățământ europene s-au materializat, între altele, în adoptarea și aplicarea unui set de acte normative care au asigurat, parțial, transferul de la nivelul central la cel al unităților de învățământ și consiliilor locale al unor responsabilități și atribuții cu privire la conținutul și structura procesului de învățământ, la rețeaua școlară, la finanțarea și administrarea unităților de învățământ și la politicile în domeniul resurselor umane.
- Deciziile privind descentralizarea nu au fost coerente și consecvente în perioada menționată. În 2004, prin HG nr. 1942/2004 au fost desemnate 8 județe-pilot în care se aplică prevederile Legii nr. 354/2004 de modificare și completare a Legii învățământului nr. 84/1995 și Legii nr. 349/2004 de modificare și completare a Statutului Personalului Didactic, cu privire la descentralizarea sistemului de finanțare și administrare a școlilor.
- Transferul de decizie de la nivelul central la cel local s-a desfășurat în ritmuri diferite pe diversele domenii ale sistemului – curriculum, resurse, administrarea unității de învățământ, politici de personal etc, într-un cadru legislativ în care persistă prevederi contradictorii, generând astfel unele incoerențe și disfuncționalități în sistem.

5. Impactul procesului de descentralizare asupra parteneriatului școală – comunitate locală

Impactul estimat al procesului de descentralizare vizează aspecte importante ale parteneriatului școală – comunitate și anume:

a) la nivelul școlii:

- democratizarea vieții școlii;
- inovație și diversificare a ofertei școlare;
- asumarea responsabilă a deciziilor privind calitatea procesului instructiv-educativ și a condițiilor de realizare a acestuia;

b) la nivelul consiliului local:

- implicarea reală și efectivă în funcționarea și dezvoltarea serviciului educațional;
- asumarea de către autoritățile locale a responsabilității privind furnizarea de servicii educaționale;
- dezvoltarea comunității prin transformarea școlii în centru de informare și dezvoltare pentru comunitate;

c) la nivelul societății:

- corelarea mai bună dintre oferta și cererea pe piața muncii;
- integrarea socială prin diferențiere a absolvenților, în funcție de competențe și opțiuni;
- promovarea valorilor autentice și a tradițiilor specifice.

Dezvoltarea comunitară și influența sa asupra instituției școlare

1. Dezvoltarea comunitară și efectele ei asupra dezvoltării școlii

Caracteristicile unei comunități dezvoltate

Școala, alături de alte instituții care funcționează în comunitate este direct influențată de nivelul de dezvoltare comunitară. În esență dezvoltarea comunității vizează evoluția acesteia, un proces de intervenție complexă, planificată, care are ca scop creșterea capacității comunității de a-și pune în practică propria viziune de dezvoltare.

Dezvoltarea comunitară urmărește, promovarea “binelui comun”, încurajează sentimentul de apartenență al individului la aceasta și-l face responsabil de dezvoltare.

În această perspectivă “dezvoltarea comunitară” poate fi definită ca un proces social prin care indivizii dintr-o comunitate controlează tot mai bine și se adaptează tot mai bine la aspectele specifice ale unei lumi în permanentă schimbare.

Dezvoltarea comunitară este o evoluție planificată în care aspectele economice, sociale, culturale, de mediu, administratice contribuie la realizarea unui mai “bine comun”, la bunăstarea comunității și a oamenilor care fac parte din ea. Membrii comunității acționează colectiv pentru a soluționa problemele comunității, inițiativele variind ca intensitate și întindere de la inițiative luate de grupuri mici până la inițiative majore care implică întreaga comunitate.

1.3 Factorii dezvoltării comunitare

Dezvoltarea comunitară este dependentă de o multitudine de resurse: naturale, umane, financiare, de infrastructură.

Resursele naturale sunt cele furnizate de natură: pământul, apă, aer, minerale și metale de suprafață/subteran, petrol și gaze naturale, păduri, vegetație, viață sălbatică. O bună gestionare și administrare a acestora aduce bunăstare comunității și membrilor săi.

Resursele umane sunt deosebit de importante în dezvoltarea comunitară și vizează: familii și stiluri de viață sănătoase, capacitatea de a construi, educa și pregăti, planificarea carierei, valori și norme etc.

Resursele financiare sunt importante în dezvoltarea comunitară în măsura în care ele sunt localizate, atrase și cheltuite adecvat la nivelul comunității.

Infrastructura este o parte necesară a dezvoltării comunitare. Aici putem include structuri și construcții fizice, transport, sisteme de comunicații, sisteme electrice, hidrotehnice, canalizare, încălzire, curățenie și gestionarea deșeurilor etc.

Nu trebuie să facem însă abstracție de istoria comunității, de contextul socio-economic și istoric în care se dezvoltă o comunitate.

În România dezvoltarea comunitară este diferită de la o regiune la alta și este dependentă de localizarea geografică, de nivelul dezvoltării economice și sociale.

2. Dezvoltarea școlii către o școală comunitară

Dezvoltarea școlii trebuie privită din cel puțin două perspective:

- aceea a eforturilor depuse de către comunitate în ansamblu în scopul dezvoltării: autorități active, oameni implicați, nivelul investițiilor crescut, venituri bune pe cap de locuitor, investiții în infrastructură în general și în infrastructura școlii etc.;

- eforturi depuse de către școală în scopul adaptării la cerințele comunității: management participativ, conlucrarea cu autoritățile, părinții, implicarea a cadrelor didactice și pregătirea adecvată a acestora etc.

Dezvoltarea comunității în care funcționează o școală o influențează decisiv pe acesta din urmă. Fenomene precum: scăderea natalității, migrația forței de muncă tinere, îmbătrânirea populației, schimbarea structurii ocupațiilor etc. influențează viața școlii, mai ales a perioadei de școlarizare obligatorie. Pe de altă parte, infrastructura nedezvoltată, accesul greu la unitățile școlare, insuficiența spațiilor de învățământ, lipsa spațiilor de cazare pentru copiii ale căror familii locuiesc departe de școală, lipsa de salubritate etc., influențează viața de zi cu zi a școlii. Într-o comunitate interdependența aspectelor sociale conduce la funcționalitatea sa. Dacă de exemplu, autoritățile nu se preocupă pentru sporirea condițiilor de viață ale locuitorilor (nu gestionează corespunzător: rețelele de apă și canalizare, electricitate, managementul deșeurilor, nu întreține rețeaua de străzi), locurile de muncă lipsesc etc. – tinerii sunt tentați să părăsească localitatea, natalitatea scade și acest lucru poate duce la desființarea unităților școlare.

Relația școală comunitate locală este influențată de o multitudine de factori printre care putem enumera:

- mediul social al comunității (rural, urban, mărimea comunității, întindere geografică etc.).
- gradul de cultură, nivelul studiilor populației care își trăiește viața în comunitate – influențează și viața școlii. Modelul social al profesiilor de succes, modelele oferite de către cei apropiați copiilor influențează și gradul acestora de aspirații.
- profesiile dominante în comunitate – pot deveni atât modele pentru copii dar pot dicta și o anumită orientare a școlii către pregătirea copiilor în domeniul profesiilor cerute de către comunitate, de agenții economici activi;
- dezvoltarea economică și tehnologică a comunității;
- reprezentările sociale, mentalitățile și atitudinile privind educația copiilor, nivelul aspirațiilor familiilor față de educația copiilor;
- valoarea acordată studiilor și profesiilor;
- percepția privind misiunea școlii în comunitate;
- componența demografică a comunității: ritmul creșterii demografice, structura pe vârste a populației, tipul de familii, structura ocupațională a locuitorilor etc.

Considerăm că o școală dezvoltată într-o comunitate este motorul dezvoltării comunitare. Inițiativele parteneriatului vin de cele mai multe ori din partea școlii. Parteneriatul școlii cu alți reprezentanți ai comunității se dezvoltă pe acele componente care au responsabilități, interese privind copiii și familiile acestora. Parteneriatul produce efecte benefice atât pentru școală, copii, familii dar și pentru comunitate. Școlile care au acces la mai multe resurse ale comunității (umane, materiale, informaționale, tehnologice) pot dezvolta forme de manifestare ale parteneriatului școală – comunitate diverse și centrate pe nevoile comunității.

Pe de altă parte, gestionarea optimă a problemelor educaționale și sociale identificate de către școală este dependentă de gradul în care școala este responsabilă de propriul management. Prin descentralizarea unităților de învățământ se încearcă sporirea ariei de responsabilitate a școlii în privința propriului management. Cu cât școala are responsabilități mai mari în ceea ce privește propriul management, cu atât parteneriatul este mai posibil.

Dezvoltarea școlii către o școală comunitară presupune un efort de voință din partea celor implicați dar și o opțiune managerială. În opinia noastră nu putem vorbi de o dezvoltare adecvată a școlii în context comunitar fără a ține seamă de toate aspectele enumerate. Deși investite cu

aceleași roluri sociale, școlile funcționează în comunități diferite, gradul de dezvoltare al acestora este dependent de resursele comunității, de tipul de management adoptat de conducerea școlii dar și de nevoile beneficiarilor de servicii educaționale: copii, familii, adulți etc.

O școală dezvoltată este aceea care răspunde adecvat unei game cât mai mari de nevoi ale beneficiarilor săi, dispusă și implicată în parteneriate, flexibilă și cu oameni pregătiți și motivați.

BIBLIOGRAFIE:

Alexiu, Teodor, Mircea; Teodora, Anastăsoaei - *Dezvoltare comunitară*, Editura Waldpress, 2001

Bunescu, Gheorghe - *Democratizarea educației și educația părinților*,

Stăiculescu, Camelia - *Managementul parteneriatului școală – comunitate*, în Spațiul sud-est european în contextul globalizării, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007

Stăiculescu, Camelia - *Managementul parteneriatului școală – familie* în Jinga I., Ciobanu O., *Managementul grupului educat*, Editura ASE, București, 2006

Webgrafie:

- ☐ <http://edu.ro>
- ☐ <http://www.1educat.ro>
- ☐ <http://www.copii.ro/>
- ☐ http://www.1educat.ro/resurse/ise/educatia_parintilor.html

ARTA POVESTIRII - METODĂ INTERACTIVĂ ÎN MATEMATICĂ

Dobrescu Gabriela

Școala Gimnazială „Ecaterina Teodorescu” Târgu Jiu/

Școala Gimnazială Săcelu

județul Gorj

Arta povestirii (storytelling) ca metodă interactivă în matematică este o strategie didactică inovatoare care combină narativul captivant cu implicarea activă a elevilor. Această abordare ajută la transformarea matematicii dintr-o materie abstractă într-o experiență concretă, logică și relevantă.

Cum poate fi utilizată arta povestirii ca metodă interactivă în matematică?

A. Povestiri problematizate (Storytelling-Based Problem Solving)

În locul unei probleme tradiționale, se creează un scenariu captivant, unde elevii devin protagoniștii unei aventuri matematice.

Exemplul 1: Călătoria prin tărâmul numerelor (Pentru clasele primare – adunare, scădere, înmulțire)

Scenariul: Un vrăjitor malefic a furat cifrele magice din Regatul Numerelor, iar elevii trebuie să le recupereze rezolvând puzzle-uri matematice. Elevii primesc "misiuni" sub formă de exerciții interactive. Pe măsură ce rezolvă problemele, descoperă coduri secrete și indicii care îi ajută să avanseze. Jocul poate fi implementat fizic (pe hârtie) sau digital (într-o aplicație sau platformă online).

Exemplul 2: Detectivi matematici – misterul dispariției codului secret (Pentru gimnaziu – ecuații și funcții)

Scenariul: Un grup de hoți au furat un cod secret care deschide seiful unei bănci. Elevii, în rol de detectivi, trebuie să descifreze ecuațiile și să găsească codul corect. Profesorul oferă indicii în etape – fiecare soluție corectă duce la următoarea piesă a puzzle-ului. Se pot folosi criptograme, hărți și

probleme logice pentru a menține suspansul. Se poate transforma într-un escape room matematic, unde elevii trebuie să lucreze în echipe pentru a găsi răspunsul.

B. Povestiri istorice cu impact matematic

Integrarea biografiilor și descoperirilor marilor matematicieni în lecții creează un fir narativ autentic care îi ajută pe elevi să înțeleagă contextul istoric și aplicabilitatea matematicii.

Exemplul 1: Povestea lui Gauss și suma primelor 100 de numere

Profesorul prezintă povestea lui Carl Friedrich Gauss, care, copil fiind, a găsit o metodă rapidă de a aduna numerele de la 1 la 100. Elevii sunt provocați să descopere singuri soluția și să o generalizeze pentru orice serie de numere consecutive.

Exemplul 2: Arhimede și coroana regelui (Pentru liceu – volum, densitate, principii fizico-matematice)

Se spune că regele Hiero a dorit să afle dacă o coroană este din aur pur, fără să o topească. Elevii trebuie să reconstituie experimentul lui Arhimede și să deducă formula volumului corpurilor neregulate. Se poate face un experiment practic, folosind apă și obiecte cu volume cunoscute.

C. Crearea poveștilor de către elevi (Storytelling participativ)

Elevii devin creatorii propriilor povești matematice, ceea ce îi motivează și îi ajută să înțeleagă mai bine conceptele.

Exemplul 1: Scrierea unei povești cu numere (Pentru clasele primare și gimnaziu)

Elevii creează personaje inspirate din numere (ex.: „Patru cel Curajos”, „Șapte cel Misterios”) și construiesc o poveste în care numerele interacționează folosind operații matematice. Această metodă dezvoltă gândirea logică și creativitatea.

Exemplul 2: Benzile desenate matematice (Pentru gimnaziu și liceu)

Elevii creează benzi desenate unde un erou rezolvă provocări matematice (de exemplu, un astronaut care trebuie să calculeze traiectoria unei nave).

D. Povestiri interactive cu tehnologie (Digital Storytelling)

Se pot folosi platforme digitale pentru a crea o experiență imersivă: Minecraft Education Edition- Crearea unor lumi virtuale unde elevii rezolvă probleme matematice pentru a progresa; GeoGebra și Desmos – Elevii pot explora povești matematice vizualizând grafice și funcții în timp real; Kahoot și Quizizz – Povestiri interactive sub formă de quiz-uri gamificate.

Structura unei lecții bazate pe arta povestirii interactive poate arăta așa:

- a. Introducerea poveștii (Captarea atenției printr-un scenariu intrigant)
- b. Explorarea matematică (Problemele sunt integrate în poveste și rezolvate interactiv)
- c. Confruntarea provocării finale (Elevii aplică ce au învățat pentru a rezolva „misterul” sau a finaliza aventura)
- d. Reflecția și concluzia (Se discută despre ce au descoperit și cum se aplică în viața reală)

Beneficiile utilizării artei povestirii ca metodă interactivă în matematică sunt:

- Crește motivația și interesul elevilor – Matematica devine o aventură, nu doar o materie abstractă;
- Îmbunătățește gândirea logică și creativitatea – Elevii nu doar aplică formule, ci gândesc critic și experimentează;
- Facilitează colaborarea – Povestirile interactive implică muncă în echipă și comunicare;
- Integrează tehnologia în educație – Folosirea platformelor digitale face matematica mai vizuală și accesibilă.

Bibliografie:

1. Martinov A., „Matematica... o plăcere!”, Editura Sigma, 2002, București
2. Nestorescu I., „Amuzamentele cunoașterii”, Editura Albatros, 1986, București
3. Câmpan T. Florica, „Povesti despre numere maiestr”, Editura Albatros, 1981, București

Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriat eficient pentru un mediu colaborativ și incluziv

Neag Tabita

Laichici Dorca

Liceul Teoretic Harul, Lugoj

Un mediu educațional colaborativ și incluziv eficient pentru dezvoltarea triadei familie – școală – comunitate presupune construirea unor relații de parteneriat reale între toți actorii implicați în educația copilului. Iată câteva direcții esențiale pentru un astfel de mediu:

Comunicare deschisă și constantă între familie și școală:

Stabilirea unor canale clare și accesibile de comunicare (ședințe, platforme online, grupuri de discuție). Comunicare creează încredere reciprocă între școală și familie, permite identificarea timpurie a dificultăților elevului, îi transformă în parteneri activi, susține adaptarea educației la nevoile individuale ale copilului.

Principii ale unei comunicări eficiente:

- ✓ Transparență: informarea clară și completă despre progresul elevului.
- ✓ Reciprocitate: părinții și profesorii își ascultă și respectă opiniile.
- ✓ Empatie și respect: abordarea cu deschidere și înțelegere a dificultăților fiecărei părți.
- ✓ Consecvență: întâlniri regulate și canale de comunicare stabile

Modalități de comunicare:

- ✓ Ședințe cu părinții (individuale și colective).
- ✓ Platforme online educaționale (ex: Adservio, Google Classroom, ClassDojo).
- ✓ Grupuri de WhatsApp/Telegram (moderate)
- ✓ Zilele porților deschise, ateliere comune și activități extracurriculare.
- ✓ Chestionare și consultări periodice cu părinții

Soluții:

- ✓ Crearea unui plan de comunicare școală–familie la nivel instituțional.
- ✓ Formarea cadrelor didactice în competențe de comunicare interpersonală.
- ✓ Promovarea unui climat prietenos, în care părinții să se simtă bineveniți.

- ✓ Acordarea de feedback pozitiv și nu doar în cazuri problematice.
- ✓ Implicarea părinților în luarea deciziilor privind procesul educațional.
- ✓ Organizarea de ateliere pentru părinți privind sprijinirea învățării acasă și dezvoltarea socio-emoțională a copiilor.

Implicarea comunității locale:

- ✓ Colaborări cu instituții locale (primării, ONG-uri, centre culturale, biblioteci).
- ✓ Proiecte comune (ecologizare, ateliere culturale, activități caritabile) pentru a crea un sentiment de apartenență și responsabilitate.
- ✓ Integrarea resurselor comunității în procesul educativ (ex: invitați speciali, excursii tematice).

Mediu incluziv care valorizează diversitatea:

- ✓ Adaptarea materialelor și metodelor la nevoile tuturor copiilor (inclusiv cei cu CES, din medii defavorizate, de etnii diferite).
- ✓ Promovarea respectului, empatiei și cooperării între elevi.
- ✓ Formarea cadrelor didactice în domeniul incluziunii și al colaborării interinstituționale.

Programe și activități centrate pe copil:

- ✓ Activități extracurriculare care implică familia și comunitatea (serbări, târguri, concursuri).
- ✓ Proiecte educaționale în care elevii au rol activ în stabilirea temelor și în implementare.
- ✓ Sprijin psihopedagogic și consiliere pentru elevi și familii.

Importanța parteneriatelor în mediul incluziv este esențială în contextul unei educații moderne, centrate pe echitate, diversitate și sprijin personalizat pentru fiecare copil. Într-un mediu incluziv, parteneriatele funcționează ca punți solide între școală, familie, comunitate și instituțiile de sprijin – toate având un rol cheie în succesul elevilor, mai ales al celor cu cerințe educaționale speciale (CES) sau din grupuri vulnerabile.

Mediul incluziv înseamnă un spațiu educațional în care toți elevii, indiferent de abilități, origine socială, cultură, religie, au șanse egale la învățare și dezvoltare. Accentul cade pe adaptarea școlii la copil, nu pe adaptarea copilului la sistem.

Rolul parteneriatelor în susținerea incluziunii:

- ✓ Părinții sunt primii susținători ai copilului și trebuie implicați activ în luarea deciziilor educaționale.
- ✓ Sprijin reciproc în înțelegerea nevoilor copilului (planuri educaționale individualizate – PEI).
- ✓ Colaborarea cu autorități locale, ONG-uri, centre sociale pentru resurse și sprijin (ex: transport adaptat, activități extracurriculare, consiliere).
- ✓ Activități comune care reduc prejudecățile și promovează diversitatea.
- ✓ Implicarea psihologilor, logopezilor, mediatorilor școlari.
- ✓ Crearea echipelor multidisciplinare care intervin integrat pentru fiecare elev cu CES.

Beneficiile parteneriatelor eficiente într-un mediu incluziv:

- ✓ Creșterea calității actului educațional prin adaptări eficiente și sprijin personalizat.
- ✓ Scăderea riscului de abandon școlar în rândul copiilor vulnerabili.
- ✓ Dezvoltarea empatiei și cooperării în rândul tuturor elevilor.
- ✓ Reducerea discriminării și a barierelor de comunicare între instituții și familie.

Provocări și soluții:

- ✓ Provocări: lipsa de formare a cadrelor în incluziune, prejudecăți, lipsa de resurse, comunicare deficitară.
- ✓ Soluții: formare continuă, crearea unei culturi a colaborării, planuri educaționale clare și sprijinite de întreaga comunitate.

Un mediu incluziv de succes nu poate exista fără parteneriate solide. Școala nu poate acționa singură. Numai printr-o colaborare strânsă cu familia, comunitatea și specialiștii poate fi asigurat dreptul fiecărui copil la o educație de calitate, în condiții de echitate și respect.

Parteneriatele în creșterea calității educației, aplicarea unei strategii coerente la nivel de unitate școlară pentru dezvoltarea acestora și educația ca responsabilitate comună: „Este nevoie de un sat întreg pentru a crește un copil” dezvoltă un mediu educațional colaborativ și incluziv.

Bibliografie:

1. Cucos, C. (2008). Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Iași: Editura Polirom.
2. Răduț-Taciu, R. (2014). Incluziunea educațională – perspective teoretice și aplicative. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
3. Pânișoară, I.-O. (2017). Comunicarea eficientă. Strategii și tehnici. Iași: Editura Polirom.
4. Jolivet, A. (2001). Familiile și școala – parteneri educaționali. Iași: Editura Polirom.
5. Neacșu, I. (2003). „Parteneriatul educațional: între ideal și practică”, Revista de Pedagogie, nr. 4.
6. Păun, E. & Potolea, D. (2002). Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative. București: Editura Polirom.
7. Booth, T., & Ainscow, M. (2011). Index pentru incluziune. București: Editura Alpha MDN.

PROMOVAREA COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚELOR ELEVILOR ȘI CREAREA UNUI MEDIU EDUCAȚIONAL EFICIENT

Prof. Dorobanțu Adela,
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alexandria

Educația este un proces complex, influențat de multiple variabile, dintre care relația dintre școală, familie și comunitate ocupă un loc central. Îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor nu poate fi realizată exclusiv prin acțiunile școlii, ci necesită o colaborare activă cu familia și un sprijin solid din partea comunității. Doar printr-un parteneriat autentic și constant se poate crea un mediu educațional eficient și motivant pentru elevi.

ROLUL ȘCOLII ÎN CONSTRUIREA PARTENERIATELOR

Școala reprezintă nucleul procesului educațional formal și, totodată, un catalizator al relațiilor dintre familie și comunitate. În calitate de instituție centrală în viața copilului, școala are responsabilitatea de a iniția, dezvolta și consolida parteneriate durabile și eficiente cu ceilalți actori implicați în educație.

Un rol esențial al școlii este acela de a crea punți de comunicare deschise și permanente cu familiile elevilor. Acest lucru se poate realiza prin organizarea de întâlniri regulate, consiliere parentală, informări despre activitatea elevilor și stabilirea unor canale de comunicare moderne (e-mail, platforme educaționale, aplicații mobile, grupuri de discuție online etc.). Nu este suficientă doar informarea părinților, ci este necesară implicarea lor activă în procesul educativ și în luarea deciziilor care afectează parcursul școlar al copiilor lor.

De asemenea, școala trebuie să se implice în construirea unei relații de încredere reciprocă cu familia și comunitatea, în care opiniile și contribuțiile fiecărui partener să fie respectate și valorificate. Profesorii joacă un rol-cheie, întrucât prin atitudinea lor pot stimula participarea părinților și pot încuraja colaborarea interinstituțională cu organizații din comunitate.

O altă direcție importantă în construirea parteneriatelor o reprezintă deschiderea școlii către comunitate. De exemplu, parteneriatele cu agenți economici locali pot contribui la organizarea de ateliere de orientare profesională sau la susținerea financiară a unor inițiative școlare (dotări, burse, excursii educative). Astfel, școala devine nu doar un spațiu de învățare, ci și un pol de coeziune socială.

Nu în ultimul rând, școala are datoria de a monitoriza și evalua permanent eficiența colaborării cu familia și comunitatea, adaptând strategiile și intervențiile în funcție de nevoile identificate. Prin activități de feedback, chestionare, sesiuni de consultare sau forumuri de discuții, se poate asigura un dialog constructiv și o implicare reală a tuturor părților.

IMPLICAREA FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA COPIILOR

Familia este primul și cel mai important cadru în care copilul învață norme, valori, comportamente și deprinderi fundamentale. Rolul său în educația copilului nu se încheie odată cu începerea școlii, ci continuă sub forma unui parteneriat activ cu instituția de învățământ. Implicarea familiei în educația școlară a copiilor are un impact direct asupra performanțelor academice, dezvoltării socio-emoționale și integrării armonioase a acestora în comunitate.

Un prim pas în acest proces îl reprezintă **interesul părinților față de parcursul educațional al copilului**. Elevii ai căror părinți sunt implicați constant au, de regulă, rezultate mai bune, sunt mai motivați, dezvoltă atitudini pozitive față de învățare și au o mai mare încredere în sine.

Totodată, este esențial ca părinții să **colaboreze activ cu cadrele didactice**, nu doar în situații de criză sau de sancționare a comportamentului copilului, ci și în mod preventiv și constructiv. Comunicarea deschisă, bazată pe încredere și respect reciproc, favorizează identificarea rapidă a nevoilor copilului și adoptarea unor măsuri educative coerente și unitare, atât în familie, cât și la școală.

În plus, părinții pot avea un rol educativ major prin **modelarea comportamentului prin exemplu personal**. Valorile promovate acasă – precum respectul, perseverența,

responsabilitatea sau empatia – sunt interiorizate de copii și se reflectă în atitudinea lor față de învățare și ceilalți.

Este important de menționat și faptul că, în anumite cazuri, implicarea părinților poate fi limitată din cauza unor factori precum: nivelul scăzut de educație, lipsa timpului, dificultăți de comunicare sau lipsa încrederii în propriile capacități de sprijin educativ. În aceste situații, **școala trebuie să vină în sprijinul familiei**, oferind consiliere, informare și încurajare. Prin organizarea de ateliere pentru părinți, întâlniri tematice sau activități interactive (precum „Școala Părinților”), se pot depăși aceste bariere și se poate construi o relație solidă între cele două părți.

ROLUL COMUNITĂȚII ÎN SPRIJINIREA EDUCAȚIEI

Comunitatea joacă un rol esențial în crearea unui mediu educațional eficient, completând eforturile depuse de școală și familie. Educația nu se desfășoară exclusiv în cadrul instituțional al școlii, ci este influențată semnificativ de contextul social, economic și cultural în care elevul trăiește. Astfel, o comunitate activă, implicată și responsabilă devine un partener real în procesul educativ.

În primul rând, comunitatea oferă **resurse materiale, umane și informaționale** care pot sprijini în mod direct educația.

Un alt aspect important îl constituie **colaborarea interinstituțională**. Prin parteneriate cu centre culturale, biblioteci, muzee, teatre, centre de tineret sau organizații caritabile, elevii pot beneficia de experiențe educaționale variate, care le dezvoltă creativitatea, empatia, spiritul civic și apartenența la comunitate. Acest tip de învățare nonformală contribuie la formarea unor cetățeni activi și implicați.

Mai mult, comunitatea are un rol major în **modelarea atitudinilor și valorilor sociale** ale elevilor. Promovarea unor modele pozitive, implicarea în acțiuni de voluntariat și susținerea inițiativelor tinerilor sunt modalități prin care comunitatea poate oferi sprijin moral și emoțional, dezvoltând în același timp spiritul de responsabilitate și solidaritate.

Comunitatea are și rolul de a **crea un climat de siguranță și sprijin** pentru copii. Un mediu social în care elevii sunt protejați, încurajați și stimulați le oferă încrederea necesară pentru

a se dezvolta armonios. Acțiunile comunității pot preveni fenomene precum violența, discriminarea, excluziunea socială sau abandonul școlar.

BENEFICIILE COLABORĂRII

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate aduce o serie de beneficii esențiale în ceea ce privește dezvoltarea elevilor și eficiența actului educațional. Această colaborare nu este doar o recomandare teoretică, ci o necesitate practică pentru formarea unui sistem educațional incluziv, echitabil și performant.

1. Creșterea performanțelor școlare ale elevilor. Studiile educaționale arată că elevii care beneficiază de sprijin din partea părinților și a comunității obțin rezultate academice mai bune. Aceștia sunt mai motivați, au o atitudine pozitivă față de școală și participă mai activ la ore. Sprijinul familial consolidează învățarea, iar resursele oferite de comunitate completează educația formală cu experiențe practice.

2. Reducerea absenteismului și a abandonului școlar. Atunci când familia și comunitatea colaborează activ cu școala, elevii se simt mai implicați și mai sprijiniți. Un climat pozitiv și interesul constant față de prezența și evoluția lor la școală descurajează absenteismul și reduce riscul de abandon. Elevii înțeleg că educația este o prioritate pentru toți actorii implicați.

3. Îmbunătățirea comportamentului și a relațiilor interpersonale. Copiii crescători într-un mediu care promovează valori comune (respect, colaborare, toleranță) dezvoltă abilități sociale mai bune. Relațiile dintre elevi, profesori, părinți și membrii comunității devin mai armonioase, iar conflictele sunt mai ușor prevenite sau gestionate. Colaborarea contribuie la formarea unui climat educațional bazat pe empatie și responsabilitate.

4. Sporirea încrederii și a comunicării. Un parteneriat autentic presupune o comunicare deschisă și constantă. Părinții se simt respectați și implicați în luarea deciziilor, iar cadrele didactice au acces la informații relevante despre elevi. Această transparență consolidează încrederea reciprocă, elimină suspiciunile și favorizează luarea deciziilor în interesul elevului.

5. Dezvoltarea unui mediu educațional echitabil și incluziv. Implicarea comunității ajută la reducerea inegalităților prin sprijinirea elevilor care provin din medii defavorizate.

Programele de sprijin (burse, mentorat, consiliere) oferă șanse egale tuturor copiilor, indiferent de statutul socio-economic sau etnia acestora. Colaborarea favorizează incluziunea și respectarea diversității.

6. Crearea unui sentiment de apartenență și responsabilitate comună. Atunci când școala, familia și comunitatea lucrează împreună, se creează o cultură a implicării și a responsabilității partajate. Elevii simt că fac parte dintr-o rețea de sprijin în care fiecare adult este preocupat de bunăstarea și dezvoltarea lor. Acest sentiment consolidează motivația intrinsecă și încrederea în sine.

7. Facilitarea tranziției între etapele educaționale. Parteneriatul cu familia și comunitatea sprijină elevii în momentele de tranziție (de exemplu, trecerea de la învățământul primar la cel gimnazial sau de la gimnaziu la liceu). Informațiile și resursele partajate îi ajută să se adapteze mai ușor noilor cerințe și medii educaționale. abilităților sociale și formarea unei culturi a responsabilității partajate.

CONCLUZII

Un sistem educațional eficient este acela în care toți actorii implicați colaborează activ și responsabil. Este esențial ca fiecare să contribuie la crearea unui mediu educațional centrat pe elev, în care acesta să se simtă susținut și valorizat.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucoș, Constantin – Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2000.
2. Jinga, Ioan; Istrate, Elena – Manual de pedagogie, Editura All, București, 2008.
3. Cerghit, Ioan – Pedagogie generală, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. Ezechil, Liliana – Parteneriatul educațional: familie – școală – comunitate, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015.
5. Pânișoară, Georgeta – Comunicarea eficientă. Ghid practic, Editura Polirom, Iași, 2011.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ - UN MEDIU EDUCAȚIONAL EFICIENT

Prof. Doroțan Manuela, Liceul Tehnologic "Mihai Viteazu" Vulcan

Învățarea interactivă și nonformală este esențială pentru creșterea interesului elevilor față de școală. Deși poate să pară superficială sau ieșită din contextul programei școlare, învățarea nonformală este cea care îi ajută pe elevi să se simtă valoroși chiar și atunci când au curențe educaționale, îi responsabilizează prin joc, îi face „să crească” fără să simtă presiunea maturizării.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil, mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor prin gama largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi;
- formarea capacității organizatorice, de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Procesul de învățare poate avea loc în multe medii, nu doar în sălile de clasă. Exemple de astfel de activități pot fi: educația prin serviciul în folosul comunității (voluntariat, service learning), eco-educația, antreprenoriat social, cetățenie activă, Leadership etc.

Educația pentru mediu sau pentru mediu accentuează cinci obiective:

- *Conștientizarea*: ajută elevii să capete o înțelegere și sensibilitate față de întreg mediul și problemele lui;
- *Cunoașterea*: ajută elevii să capete o înțelegere de bază privind funcționarea mediului, interacțiunea oamenilor cu mediul și despre cum apar și cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.
- *Atitudinea*: ajută elevii să capete un set de valori și sentimente de grijă pentru mediu, motivația și devotamentul de a participa la menținerea calității mediului.
- *Deprinderi*: ajută elevii să capete abilitățile necesare identificării și investigării problemelor mediului și să contribuie la rezolvarea problemelor acestuia
- *Participarea*: ajută elevii să capete experiență în utilizarea cunoștințelor și abilităților dobândite, în vederea unor acțiuni pozitive și bine gândite care vor conduce la rezolvarea problemelor mediului.

Pe de altă parte, educația pentru mediu sporește conștientizarea problemelor și înțelegerea valorilor personale prin „descoperirea” atitudinii și înțelegerii, ajutându-i pe elevi să-și evalueze și să-și clarifice sentimentele în ceea ce privește mediul și cum trebuie să reacționeze la problemele acestuia. Educația pentru mediu este și practică, în sensul învățării unor lucruri cum ar fi plantarea unui copac sau cum să trăim producând un impact negativ cât mai mic asupra mediului, iar scopul principal al programului de educație pentru mediu este să ajutăm elevii să-și dezvolte capacitatea de a gândi – atât critic cât și creativ.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie. „Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit.” Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea

ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

Voluntariatul reprezintă una dintre cele mai nobile și satisfăcătoare activități pe care le poate desfășura o persoană. A te implica în activități de voluntariat înseamnă să oferi timpul, energia și resursele tale pentru a ajuta o cauză, o organizație sau o comunitate fără a aștepta o recompensă financiară. Voluntariatul are numeroase beneficii pentru voluntari, pentru comunitatea în care aceștia activează, dar și pentru societate în ansamblu.

Voluntariatul reprezintă o activitate care aduce beneficii semnificative nu doar celor care primesc ajutor, ci și celor care aleg să se implice. Mulți dintre cei care fac voluntariat nu doar că își îmbunătățesc propria viață, dar ajută și la schimbarea în bine a comunității și chiar a lumii.

Voluntariatul poate contribui la îmbunătățirea abilităților de organizare, abilităților sociale și la o comunicare eficientă (vei fi nevoit să interacționezi cu oameni din diverse medii, cu diferite vârste și culturi, adaptându-te la diverse situații și tipuri de personalități)

Empatia joacă un rol crucial în voluntariat, deoarece ajută la înțelegerea și sprijinirea celor care au nevoie de ajutor. Abilitățile de colaborare și muncă în echipă sunt esențiale atât în viața personală, cât și în carierele profesionale. De asemenea, voluntariatul îți oferă o oportunitate constantă de auto-reflecție, unde îți poți evalua progresul personal și profesional și îți poți identifica punctele forte, dar și domeniile în care mai ai de lucrat. Acest tip de interacțiune socială este esențial pentru menținerea unei bune sănătăți emoționale, reducând riscul de depresie și anxietate.

Toate aceste beneficii derivă din faptul că educația nonformală pune individul în centrul procesului de formare și asigură mediul necesar identificării și dezvoltării înclinațiilor, aptitudinilor și abilităților personale.

Bibliografie:

- https://www.isjialomita.ro/red/download/Educatia_nonformala_ghid_pentru_cadrele_didactice.pdf
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_non-formal%C4%83
- https://www.google.com/search?q=EDUCA%C8%9AIA+NONFORMAL%C4%82+UN+MEDIU+EDUCA%C8%9AIONAL+EFICIENT&oq=EDUCA%C8%9AIA+NONFORMAL%C4%82+UN+MEDIU+EDUCA%C8%9AIONAL+EFICIENT&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyBggAEEUYOTIHCAEQIRigAdIBCTE0MDVqMGoxNagCALACAA&sourceid=chrome&ie=UTF-8
- <https://www.twh.ro/blog/de-ce-sa-faci-voluntariat-ghid-despre-beneficiile-voluntariatului/>
- Barna, A., Antohe, G., „Curs de pedagogie”, Editura Logos, Galati, 2001

Modele educaționale pentru un mediu de învățare colaborativ, respectuos și incluziv

Crearea unui mediu de învățare bazat pe colaborare, respect și incluziune este esențială pentru succesul elevilor în societatea actuală. Atunci când elevii se simt în siguranță, respectați și valorizați în clasă, ei devin mai implicați și dispuși să înfăptuiască riscuri în procesul de învățare. Un mediu colaborativ le permite tuturor să contribuie, să-și exprime ideile fără teamă și să învețe unii de la alții.

Modele internaționale de succes:

- Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning – PBL)

PBL este un model centrat pe elev, în care cunoștințele și abilitățile sunt dobândite prin proiecte relevante. Elevii lucrează în echipe, colaborează, găsesc soluții creative și învață în mod interdisciplinar. PBL sprijină incluziunea oferind fiecărui elev oportunitatea de a contribui și de a-și valorifica punctele forte.

- Învățarea social-emoțională (Social-Emotional Learning – SEL)

SEL dezvoltă abilități precum empatia, comunicarea, gestionarea emoțiilor și rezolvarea conflictelor. Prin integrarea SEL, elevii învață să aprecieze diversitatea, să colaboreze mai bine și să construiască relații bazate pe respect reciproc, ceea ce contribuie la un climat incluziv.

- Comunități de învățare profesională (Professional Learning Communities – PLC)

PLC-urile presupun colaborarea constantă a profesorilor pentru a-și îmbunătăți practica și pentru a sprijini în mod echitabil toți elevii. Aceste comunități dezvoltă un climat de sprijin în întreg mediul școlar, modelând incluziunea și colaborarea ca norme fundamentale.

În România Programul CRED a format mii de cadre didactice pentru a adopta un curriculum centrat pe competențe și incluziune, folosind metode interactive și adaptând predarea la nevoile fiecărui elev.

Organizația Teach for Romania pregătește profesori care predau în comunități vulnerabile, promovând incluziunea prin metode centrate pe elev și sprijin social-emoțional.

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS) sprijină școlile vulnerabile prin activități colaborative, tutorat și dezvoltare socio-emoțională, contribuind la crearea unor medii educaționale mai primitoare și respectuoase.

Strategii pentru implementare:

- Formarea cadrelor didactice în domeniul managementului diversității.
- Promovarea lucrului în echipă prin proiecte interdisciplinare.

- Crearea de reguli comune bazate pe respect reciproc.
- Utilizarea tehnologiilor educaționale pentru facilitarea participării.
- Evaluarea formativă continuă, centrată pe progresul elevilor.

Implementarea acestor modele presupune depășirea unor obstacole precum rezistența la schimbare, lipsa de resurse sau formarea insuficientă a cadrelor didactice. Exemple de bune practici includ școli care implementează programe de mentorat, sesiuni regulate de consiliere și ateliere dedicate diversității culturale.

Modelele educaționale care valorizează colaborarea, respectul și incluziunea sunt fundamentale pentru construirea unei societăți democratice și echitabile. Implementarea acestor modele necesită angajament continuu din partea cadrelor didactice, a elevilor și a comunității. Succesul lor depinde de disponibilitatea tuturor actorilor educaționali de a crea un mediu de învățare sigur, stimulativ și echitabil pentru fiecare elev.

Bibliografie

- Bergeron, H. (2022). **Using PBL to Build a Strong Learning Community**. Edutopia.
- D'Elia, P., Stalmach, A., Di Sano, S., & Casale, G. (2024). **Strategies for inclusive digital education**. Frontiers in Education.
- Ramirez, T., Brush, K., Raisch, N., Bailey, R., & Jones, S. M. (2021). **Equity in Social Emotional Learning Programs**. Frontiers in Education.
- Antinluoma, M., Ilomäki, L., & Toom, A. (2021). **Practices of Professional Learning Communities**. Frontiers in Education.
- Teach for Romania. (2025). **About us – Vision and Mission**.
- Redacția Edupedu. (2024). **Metoda Project Based Learning (PBL) – o provocare transcurriculară**. Edupedu.ro.

FIECARE COPIL, O REUȘITĂ COMUNĂ: ȘCOALĂ, FAMILIE, COMUNITATE

Prof. Dragu Oana

Școala Gimnazială Parava

Educația unui copil nu se realizează în izolare. Formarea unui adult responsabil, empatic, implicat social și de încredere presupune **o colaborare continuă și eficientă între școală, familie și comunitate**. De asemenea, relația **elev–părinte–profesor** devine fundamentul pe care se clădește personalitatea și competențele viitorului adult.

Această cooperare nu este un lux, ci o necesitate esențială într-o societate modernă, dinamică și bazată pe valori umane solide.

Rolul celor trei factori principali în dezvoltarea copilului

1. Școala – mediul de formare intelectuală și socială

- Oferă cunoștințe științifice și culturale;
- Dezvoltă competențe socio-emoționale (colaborare, empatie, responsabilitate);
- Modelează comportamente și atitudini prin cadre educaționale structurate.

2. Familia – suport emoțional și moral

- Creează baza valorilor și atitudinilor față de lume;
- Oferă sprijin afectiv și încurajare constantă;
- Întărește învățarea prin exemple personale și implicare activă.

3. Comunitatea – contextul de aplicare și validare a învățării

- Asigură oportunități de integrare socială și voluntariat;
- Întărește sentimentul de apartenență și responsabilitate civică;
- Oferă modele de implicare activă și sprijin reciproc.

Relația elev–părinte–profesor: fundamentul colaborării eficiente

Pentru a sprijini dezvoltarea copilului, este esențial ca **elevul, părintele și profesorul** să formeze un **parteneriat educațional** bazat pe:

- **Încredere** – fiecare parte să creadă în buna intenție a celeilalte;
- **Respect reciproc** – valorizarea eforturilor și limitărilor fiecăruia;
- **Comunicare deschisă și constantă** – pentru a preveni sau rezolva dificultățile rapid și eficient.

Aspecte esențiale pentru o comunicare eficientă

1. Comunicarea constantă și bidirecțională

- Profesorii să informeze părinții periodic asupra progresului școlar și comportamental;
- Părinții să ofere feedback profesorilor privind starea emoțională sau particularitățile copiilor;
- Elevii să fie încurajați să-și exprime nevoile și opiniile fără teamă.

2. Implicarea activă a părinților în viața școlară

- Participarea la ședințe, ateliere și evenimente școlare;
- Voluntariat în cadrul proiectelor comunitare organizate de școală;
- Sprijinirea activităților educative și extracurriculare.

3. Crearea unui climat de susținere și încurajare

- Evitarea criticii distructive;
- Încurajarea dialogului bazat pe soluții;
- Celebrarea realizărilor, indiferent de mărimea lor.

Exemple de bune practici pentru eficientizarea colaborării

Bună practică	Descriere	Beneficii
Zile ale porților deschise în școală	Organizarea de vizite în școală pentru părinți, cu participarea elevilor la lecții și activități	Întărirea încrederii și transparenței
Jurnal de comunicare profesor-părinte	Un caiet sau platformă online unde profesorii și părinții își pot transmite mesaje săptămânale	Monitorizarea constantă a progresului
Ateliere comune elevi-părinți-profesori	Ateliere creative sau științifice unde toți colaborează pe teme educative	Dezvoltarea colaborării și empatiei
Proiecte comunitare comune	Implicarea în campanii de mediu, caritate sau educație rutieră	Consolidarea spiritului civic
Platforme de comunicare digitală	Utilizarea Google Classroom, Edmodo, WhatsApp pentru comunicare rapidă și eficientă	Creșterea eficienței și a implicării

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate, precum și parteneriatul strâns între elev, părinte și profesor, sunt pilonii pe care se construiește un **adult responsabil, empatic și implicat**.

Comunicarea eficientă, implicarea activă și respectul reciproc sunt ingredientele esențiale pentru succesul educației.

Prin aceste eforturi comune, vom forma nu doar elevi buni, ci și cetățeni de nădejde, capabili să construiască o societate mai bună.

Bibliografie:

1. Epstein, J. L. - *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Routledge (2011).
2. Gordon, T. - *Părintele eficient*. Editura Curtea Veche (2003).
3. Comisia Europeană - *School Partnerships in Europe: Policy and Practice* (2017).
4. Ministerul Educației, România - *Strategia Națională pentru Educația Parentală* (2022).
5. Vrasmas, T. - *Școala incluzivă și educația de calitate pentru toți*. Editura Pro Universitaria (2017).

Tehnologia în educație

Prof. Drobotă Angea Maria

Colegiul Național de Informatică ” Spiru Haret ” Suceava

Competența digitală nu se referă doar la stăpânirea tehnologiei, ci mai degrabă la modul în care profesorii pot folosi această tehnologie pentru a-și îmbunătăți practica profesională, a deschide noi orizonturi cursanților și a îmbunătăți rezultatele învățării.

Utilizarea tehnologiilor digitale poate ajuta profesorii să creeze experiențe de învățare inovatoare, ceea ce duce la implicarea mai activă a elevilor. Tehnologiile digitale pot fi folosite de profesori pentru a personaliza învățarea și pentru a o adapta în funcție de nivelurile, interesele și nevoile individuale ale elevilor. Cu toate acestea, este important să se evite amplificarea inegalității, de exemplu în ceea ce privește accesul cursanților la tehnologie sau lipsa de competențe. Accesibilitatea pentru toți elevii este crucială, inclusiv pentru cei cu nevoi educaționale speciale.

Tehnologiile digitale pot deasemeni îmbunătăți și practicile de evaluare existente și pot facilita altele noi și inovatoare. Profesorii pot folosi tehnologiile digitale pentru a colecta date pentru a sprijini și a evalua mai bine elevii, permițându-le în același timp să reflecte și să își adapteze practica de predare.

La nivel european s-a condus un studiu de explorare a perspectivelor elevilor asupra învățării imersive în laboratoare STEM (un studiu de caz al ECVAM 3D Lab și Futuclass)

Scopul cercetării a fost de a evalua eficiența acestor instrumente în îmbunătățirea angajamentului elevilor, înțelegerea conceptelor complexe și reținerea informațiilor.

A fost utilizată o abordare cu metode mixte, combinând datele calitative din interviurile profesorilor și observațiile cu datele cantitative din sondajele elevilor. Eșantionul a fost format din 100 de elevi din învățământul secundar superior, inclusiv cei cu dificultăți specifice de învățare precum dislexia, discalculia și ADHD.

Rezultatele au indicat că atât laboratorul tridimensional (3D) ECVAM (Centrul European pentru Validarea Metodelor Alternative), cât și experimentele Futuclass gamificate cu VR au fost percepute ca instrumente valoroase de învățare de

către profesori. Elevii au prezentat niveluri ridicate de concentrare și implicare în timpul ambelor experiențe, în special atunci când au explorat structuri moleculare, au observat reacții chimice și au manipulat elemente și compuși în mediul virtual. Această abordare imersivă, practică, le-a oferit elevilor o oportunitate unică de a se implica activ cu concepte abstracte.

Concluziile acestui studiu se aliniază cu cercetările anterioare privind beneficiile VR și ale tehnologiei imersive în educație, evidențiind o motivație și colaborare crescute și o reținere îmbunătățită a informațiilor. Cele două laboratoare digitale au avut potențialul maxim de a aborda unele dintre limitările metodelor tradiționale de predare și de a oferi experiențe de învățare personalizate.

PROMOVAREA COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE PRIN METODE INOVATIVE

Ducec Lizeta Emilia
Școala Gimnazială Nr.1 Suceava

În contextul educațional actual, în care provocările cu care se confruntă elevii sunt din ce în ce mai complexe, promovarea unei colaborări strânse între școală, familie și comunitate devine esențială pentru îmbunătățirea performanțelor elevilor și pentru crearea unui mediu educațional eficient. O astfel de colaborare nu doar că sprijină dezvoltarea armonioasă a elevilor, dar contribuie și la consolidarea relațiilor interpersonale și a implicării responsabile a tuturor factorilor educaționali.

Colaborarea școală-familie este primul pas în crearea unui cadru favorabil învățării. Relația dintre profesori și părinți are un impact semnificativ asupra dezvoltării academice și personale a elevilor. Părinții sunt cei care au cele mai bune cunoștințe despre nevoile și dificultățile copilului, iar implicarea lor activă în procesul educațional este crucială. De asemenea, școala are rolul de a oferi informațiile necesare părinților, astfel încât aceștia să poată sprijini procesul educativ de acasă. Prin întâlniri periodice, sesiuni de consiliere și comunicare constantă, părinții pot fi mai bine informați despre performanțele și comportamentul copiilor lor. Aceste întâlniri nu trebuie să fie doar formale, ci trebuie să se transforme într-un schimb deschis de idei și soluții pentru orice provocare întâmpinată de elevi.

Pe lângă rolul informativ, școala poate organiza sesiuni de formare pentru părinți, în care aceștia să învețe strategii eficiente de sprijin în educația copiilor lor. Astfel, părinții pot fi mai bine pregătiți să răspundă nevoilor emoționale, psihologice și educaționale ale copiilor, încurajându-i să devină mai motivați și să își exprime mai liber opiniile. Implicarea activă a părinților în educația copiilor lor are un efect pozitiv asupra atitudinii acestora față de școală și învățatura.

Colaborarea școală-comunitate este o componentă la fel de importantă a unui sistem educațional de succes. Comunitatea locală joacă un rol fundamental în sprijinirea școlilor, nu doar prin oferirea de resurse materiale, dar și prin crearea unui mediu propice pentru educație. Colaborarea dintre școli și diverse organizații din comunitate poate include parteneriate cu biblioteci, centre culturale, instituții de învățământ superior sau organizații non-guvernamentale, care pot oferi elevilor acces la diverse activități extracurriculare, programe de voluntariat sau burse de studii.

Aceste activități contribuie nu doar la dezvoltarea competențelor academice ale elevilor, dar și la formarea lor ca membri activi ai comunității, capabili să își asume responsabilități și să participe activ la viața socială. De exemplu, prin parteneriatele dintre școli și firme locale sau instituții publice, elevii pot învăța din experiențe practice, având ocazia de a aplica teorie în practică, de a dobândi abilități suplimentare și de a înțelege legătura dintre educație și piața muncii.

Pe lângă aspectele educaționale, o colaborare eficientă între școală și comunitate poate ajuta și la rezolvarea unor probleme mai largi, cum ar fi combaterea abandonului școlar sau sprijinirea elevilor care provin din familii defavorizate. Organizațiile locale pot contribui la dezvoltarea unor proiecte de incluziune socială care să ofere elevilor materiale didactice, burse de studii sau sprijin psihologic, toate având un impact pozitiv asupra performanțelor școlare ale acestora.

În fine, importanța unei comunicări constante și eficiente între școală, familie și comunitate nu poate fi subliniată suficient. Colaborarea nu trebuie să se limiteze doar la întâlniri ocazionale, ci trebuie să devină un proces continuu, integrat în activitatea zilnică a tuturor celor implicați în educația elevilor.

În acest cadru de colaborare instituțiile educaționale trebuie să adopte metode inovative pentru a răspunde nevoilor elevilor și pentru a crea o colaborare activă între școală, familie și comunitate. Aceste metode nu doar că facilitează învățarea, dar și stimulează o interacțiune strânsă între toți actorii implicați în procesul educațional, contribuind astfel la dezvoltarea unui mediu educațional mai eficient, mai incluziv și mai responsabil.

1. Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning - PBL)

Una dintre cele mai eficiente metode inovative de învățare este *învățarea prin proiecte, care promovează învățarea activă, colaborativă și interdisciplinară. Această metodă implică elevii în activități concrete, în care aceștia sunt responsabili pentru soluționarea unor probleme reale, ce necesită atât cunoștințe teoretice, cât și abilități practice. Colaborarea între elevi, profesori, părinți și membri ai comunității este esențială pentru succesul proiectelor, iar acest tip de învățare stimulează dezvoltarea abilităților de comunicare, gândire critică și rezolvare a problemelor.

De exemplu, un proiect de educație ecologică în care elevii, alături de părinți și comunitate, ar putea implementa un program de reciclare în școli sau ar putea organiza campanii de conștientizare a problemelor de mediu. În acest fel, părinții și comunitatea nu doar că susțin, dar sunt activ implicați în procesul educațional, contribuind la dezvoltarea unei mentalități responsabile față de mediul înconjurător.

2. Învățarea digitală și platformele educaționale

În contextul digitalizării, învățarea prin tehnologie a devenit un pilon esențial al educației contemporane. Platformele educaționale online, aplicațiile de învățare interactive și instrumentele digitale pentru predare și evaluare permit elevilor să învețe în propriul ritm, să acceseze materiale educaționale variate și să colaboreze în timp real cu colegii și profesorii. Aceste tehnologii nu doar că îmbunătățesc accesul la informație, dar facilitează și implicarea părinților și a comunității în procesul educațional.

Un exemplu relevant este utilizarea platformelor precum Google Classroom sau Microsoft Teams, care permit profesorilor să creeze și să gestioneze lecții, să împărtășească resurse educaționale și să monitorizeze progresul elevilor. Părinții pot urmări evoluția copiilor lor prin actualizările constante și prin comunicarea directă cu profesorii, iar elevii pot participa la sesiuni interactive, la lecții online sau la proiecte de grup. Colaborarea între școală, familie și comunitate devine astfel mult mai ușoară și mai transparentă.

3. Învățarea prin joc (Gamification)

Gamificarea este o metodă inovativă care poate transforma procesul de învățare într-o experiență captivantă și motivantă. Prin integrarea elementelor de joc în activitățile educaționale, elevii sunt stimulați să participe activ la lecții, să își îmbunătățească performanțele și să dezvolte abilități de colaborare. De asemenea, această metodă stimulează competiția sănătoasă și recompensa pentru eforturile depuse.

Un exemplu de aplicare a gamificării ar putea fi organizarea unui concurs educațional între clase sau școli, în care elevii, părinții și profesorii sunt implicați în echipe și lucrează împreună pentru a rezolva diverse provocări. Astfel, familiile devin parte activă a procesului educațional, iar învățarea este percepută ca un joc interesant, nu ca o corvoadă.

4. Învățarea experiențială

Metoda învățării experiențiale presupune ca elevii să învețe prin intermediul experiențelor directe, prin activități care implică descoperirea și explorarea. Aceasta include activități în aer liber, vizite la muzeu, stagii de practică sau proiecte comunitare. Prin învățarea experiențială, elevii sunt încurajați să aplice cunoștințele teoretice în situații concrete și să colaboreze cu ceilalți membri ai comunității pentru a rezolva probleme reale.

De exemplu, un proiect în care elevii colaborează cu organizații locale pentru a învăța despre agricultură ecologică sau despre protecția mediului poate aduce beneficii imediate atât în educație, cât și în dezvoltarea comunității. În acest fel, familia și comunitatea sunt direct implicate în educația elevilor, iar aceștia sunt motivați să aplice învățătura în viața reală.

5. Învățarea prin mentorat și tutoriat

Mentoratul și tutoriatul reprezintă metode eficiente prin care elevii pot învăța de la alți elevi mai mari sau de la profesioniști din comunitate. Această metodă de învățare are rolul de a stimula colaborarea între școală, familie și comunitate prin crearea unui sistem de sprijin reciproc. Mentoratul nu se limitează doar la aspectele academice, ci poate include și aspecte de dezvoltare personală și profesională.

De exemplu, elevii din clasele superioare pot deveni mentori pentru colegii lor mai mici, ajutându-i să se integreze mai bine în școală, să înțeleagă mai ușor materiile școlare sau să învețe cum să își gestioneze timpul eficient. Acest tip de colaborare între elevi și comunitate dezvoltă o cultură a solidarității și a responsabilității, în care fiecare membru are un rol activ în procesul educațional.

În concluzie, metodele inovative de învățare nu doar că îmbunătățesc performanțele elevilor, dar contribuie și la stimularea unei colaborări active între școală, familie și comunitate. Prin implementarea acestor metode, elevii devin mai motivați, mai implicați și mai responsabili, iar procesul educațional capătă o dimensiune mai dinamică și mai relevantă. Implicarea activă a tuturor factorilor educaționali contribuie la crearea unui mediu educațional mai eficient și mai incluziv, în care fiecare membru joacă un rol esențial în dezvoltarea elevilor.

Bibliografie

1. Constantin, M.- “Colaborarea școală – familie – comunitate în educația contemporană”. Editura Universitară, București, 2013;
2. Radu, C.- “Comunitatea, factor de influență în educația școlară”. Editura Polirom, Iași, 2017;
3. Popa, I. & Ionescu, M.- “Strategii educaționale pentru dezvoltarea parteneriatului școală-familie-comunitate”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015;
4. Drăghicescu, M.- “Colaborarea în educație: Teorie și practică în relația școală-familie”, Editura Lumen, Iași, 2016;
5. Vasile, M. & Grigore, R. - “Rolul familiei și al comunității în educația copiilor”, Editura Eikon, București, 2019;
6. Șerban, D.- “Parteneriatele educaționale și impactul lor asupra dezvoltării elevilor”, Editura Pro Universitaria, București, 2014;
7. Nicolae, A.- “Metode și strategii de implicare a familiei în educația copiilor”, Editura Trei, București, 2020;
8. Scholte, M.- “The Importance of School-Community Partnerships in Education”, Springer International Publishing, New York, 2018.

ȘCOALA-FAMILIA-COMUNITATEA- PILONII EDUCAȚIEI
STRATEGII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A RELAȚIEI ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE
Prof. Educație Timpurie Dumitru Emanuela-Mihaela, Grădinița cu Program Prolungit Nr. 36,
Galați

Idealul educațional actual constă în formarea și dezvoltarea integrală a personalității din perspectiva exigențelor culturale, social-economice, științifice și politice ale societății, pentru asumarea unui ansamblu de valori necesare propriei dezvoltări, realizării personale și integrării sociale și profesionale într-o societate a cunoașterii, în contextul valorilor europene și general-umane.

Realizarea acestui ideal nu poate fi concepută fără o legătură strânsă între cei trei piloni, care stau la baza educației permanente, de calitate. Acești piloni sunt: școala, familia, comunitatea - trei surse principale pentru dezvoltarea și educarea personalității umane.

În contextul actual al societății românești, în care educația reprezintă un factor strategic pentru dezvoltarea durabilă, colaborarea dintre școală, familie și comunitate devine o prioritate esențială. Aceste trei entități trebuie să conlucreze pentru a sprijini procesul educațional, pentru a încuraja implicarea civică și pentru a construi un mediu social favorabil dezvoltării armonioase a copiilor. În lipsa unei colaborări eficiente, educația riscă să devină fragmentată și lipsită de coerență.

Colaborarea constantă și bine organizată între școală, familie și comunitate influențează pozitiv progresul școlar al elevilor, dezvoltarea personală a acestora și prevenirea comportamentelor deviate.

Familia oferă suport emoțional și formativ; Familia are un rol decisiv în maturizarea psihosocială a copilului, în conturarea concepției lui despre lume și despre sine. Influența exercitată de către părinți asupra copilului este benefică dacă îl îndrumă cu tact și cu înțelepciune, dacă îl respectă și-i stimulează creativitatea, responsabilitatea și libertatea.

Școala continuă, diversifică și aprofundează educația copilului, organizează procesul educațional, centrat pe formarea integrală a personalității acestuia, oferă structura și metodologia educației formale. Calitatea acțiunilor și a influențelor familiei și ale școlii poate fi obținută numai printr-o comunicare și colaborare eficientă între actorii implicați în educația copilului. Relațiile bazate pe înțelegere, susținere, respect, creează temeiul comunicării și colaborării eficiente a familiei cu școala și cu comunitatea, cea din urmă creând cadrul general, cultural, spiritual și geografic în care educația are loc.

Împreună, acești trei piloni ai formării copilului pot asigura un parcurs educațional solid și adaptat nevoilor societății contemporane.

Există, însă, și obstacole ce apar în realizarea unei colaborări autentice. Printre dificultățile întâlnite se numără lipsa de timp, atât a cadrelor didactice, cât și a părinților, neîncrederea reciprocă, diferențele de statut social și cultural, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea la gestionarea și procesul decizional din școală, dar și lipsa unor mecanisme instituționale clare care să faciliteze comunicarea.

Această colaborare se poate, însă, îmbunătăți prin intermediul programelor educaționale comune. Organizarea unor activități precum „Ziua părinților la școală/ grădiniță”, „Ateliere de lectură în familie” sau „Educație pentru comunitate” poate contribui la construirea unui parteneriat autentic. Aceste activități creează oportunități pentru dialog, învățare reciprocă și solidaritate între părinți, profesori și elevi.

De asemenea, este esențial ca părinții să fie implicați nu doar în activități ocazionale, ci și în procesul decizional al școlii, prin consilii consultative, comitete de părinți sau sondaje de opinie care să reflecte nevoile și dorințele comunității școlare.

Se mai pot realiza și parteneriate cu ONG-uri și autorități locale; Comunitatea locală poate furniza resurse materiale și umane importante pentru educație. Proiectele realizate în colaborare pot viza prevenirea abandonului școlar, sprijinirea familiilor dezavantajate sau promovarea educației pentru sănătate, ecologie și cetățenie activă.

Utilizarea tehnologiei pentru comunicare eficientă este o altă metodă ce poate facilita colaborarea școală-familie-comunitate. Tehnologia modernă oferă oportunități multiple pentru menținerea unei comunicări fluide între partenerii educației; aplicații de tip catalog digital, grupuri de discuție, videoconferințe, platforme educaționale sau mesaje automate pentru feedback rapid. Soluții actuale și inovatoare sunt astăzi platformele educaționale integrate (Adservio, Google Classroom, Microsoft Teams). Acestea facilitează comunicarea în timp real, accesul la materiale, evaluări și feedback pentru elevi, părinți, comunitate.

Se mai pot înființa/ organiza centre locale pentru activități extracurriculare, ateliere tematice și sprijin la teme, implicând și părinți-voluntari, programe de mentorat în cadrul cărora părinți sau membri ai comunității pot fi mentori în domeniile lor de expertiză (ex: antreprenariat, arte, meserii).

Așadar, colaborarea eficientă între școală, familie și comunitate este cheia succesului educațional. Soluțiile propuse trebuie adaptate contextului specific și implementate cu implicarea activă a tuturor părților.

Într-o lume în continuă schimbare, flexibilitatea, dialogul și inovația devin elemente esențiale pentru educația de calitate.

Bibliografie:

Cucoș, C. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Polirom, Iași, 2006.

Jinga, I. & Istrate, E. Manual de pedagogie, All Educațional, București, 2008.

Albulescu, I. & Albulescu, M. Parteneriatul școală–familie–comunitate, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015.

Holban, I. Familii și școală: parteneri în educație. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.

MEDIU EDUCAȚIONAL EFICIENT BAZAT PE COLABORAREA DINTRE ȘCOALĂ – FAMILIE - COMUNITATE

Prof.înv.primar : Dumitru Mariana
Liceul Teoretic „Nichita Stănescu”, București

„ Educația pentru familie, de rând cu educația de calitate în cadrul familiei și formarea pozitivității socioumane, realizată în instituțiile de învățământ și în contextul întregii comunități, are un rol decisiv în dezvoltarea personalității umane integre doar atunci când persoana urmează un mod demn de viață, iar valorile etern-umane au devenit călăuze ale conștiinței și conduitei sale morale...”

Larisa Cuznețov

În pedagogie se discută de mai mult timp despre colaborarea și raporturile familiei cu instituțiile de învățământ și comunitatea. În esență, până în anii ‘90, aceste raporturi se reduceau doar la un „consumatorism educativ” (Ballion R., 1982, Stănciulescu E., 1997) din partea familiei și la un șir de încercări disperate de diversificare, valorizare și de eficientizare a relațiilor de colaborare din partea instituțiilor de învățământ.

Formarea ființei umane, în orice societate, reprezintă rezultatul influențelor și acțiunilor exercitate de generația adultă asupra generației în creștere. Adulții îndeplinesc rolul de educatori, care se deosebesc de educații lor prin faptul că sunt cunoscătorii, purtătorii și propagatorii sistemului de valori specifice colectivității date. Anume această poziție constituie criteriul de legitimare a autorității educatorului indiferent de postura lui (fie în calitate de părinte, învățător, psiholog, profesor sau instituție etc.).

Mizând pe faptul că comunitatea socială constă dintr-un ansamblu de instituții ce exercită influențe asupra generației în creștere, care se cer coordonate, corelate, sistematizate și fortificate, cercetătorii din domeniul științelor educației au inclus în circuitul științific conceptul de parteneriat educațional.

Conceptul nominalizat tinde să devină unul central în pedagogia contemporană și denotă abordarea de tip sistemic holistic și de tip curricular, flexibilă și deschisă pentru soluționarea problemelor educative, reliefând interrelațiile agenților educaționali în ansamblul complexității lor, destinate realizării optime a posibilităților de învățare și a managementului acestora (în cadrul instituției de învățământ).

Parteneriatul educațional reprezintă un concept fundamental și complex, ce reflectă o atitudine și o relație de colaborare a agenților sociali, care devin parteneri în câmpul educației . Colaborarea, însă, este un concept operațional.

Astfel, ca atitudine, parteneriatul educațional presupune:

- acceptarea acțiunilor și influențelor educative care parvin de la agenții educativi;
- egalizarea șanselor pentru a participa la o acțiune educativă comună și eficientă;
- conștientizarea responsabilității privind acțiunile sale.

Ca relație, parteneriatul educațional presupune:

- colaborarea agenților educației sub diverse forme și modalități, orientate spre formarea personalității copilului;
- comunicarea optimă între agenții sociali care participă la educație;

- cooperarea de calitate în domeniul interrelațiilor și unirea eforturilor pentru realizarea acțiunilor educative comune;
- interacțiunea optimă, sistematică și feed-back-ul obținut și acceptat de toți partenerii.

În accepțiunea mai multor cercetători, parteneriatul educațional este definit ca o formă de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul sistemului și procesului educațional.

În acest context, este nevoie să menționăm că parteneriatul educațional se desfășoară în paralel cu procesul instructiv educativ. Ca și acestuia, factorii de decizie și actorii educaționali, trebuie să-i confere o atenție constantă, imprimându-i un caracter sistematic, prospectiv și permanent.

Parteneriatul educațional familie-școală-comunitate implică un ansamblu de agenți educaționali: copii, părinți, învățători, profesori, manageri, psihologi, membri ai comunității, ce sunt implicați în creșterea, educația și ocrotirea sănătății copilului; reprezentanți ai bisericii, poliției, jurisprudenței, ONG-urilor și ai mass-media.

În esență, comunitatea reprezintă un spațiu, dar și un agent cultural decisiv, care creează condiții favorabile și un context propice de viață și educație pentru toți membrii ei. Totodată, fiecare membru a comunității, venind în contact reciproc, învață unul de la altul, aceasta devenind un spațiu eficient de inter/ cunoaștere, inter/ comunicare și inter/ relaționare, inclusiv un spațiu de educație permanentă. Acțiunile umane nominalizate demonstrează că fiecare individ sănătos, în cadrul comunității devine și se manifestă ca actor, adică ca subiect al cunoașterii, capabil de receptare producere, prelucrare, transformare și valorificare a informației și valorilor.

Educația permanentă reprezintă un concept pedagogic fundamental de tip integrator, care înglobează toate aspectele actului educativ, ce pot și trebuie să fie valorizate de către individ pe parcursul întregii vieți; iar a doua fațetă constă în evidențierea altei poziționări importante: educația permanentă este abordată și ca concept pedagogic operațional, care denotă extinderea și individualizarea, diferențierea aplicațiilor sale concrete prin și asupra tuturor dimensiunilor, formelor și practicilor educației.

Condițiile socioumane și cele educaționale în care își desfășoară activitatea managerii școlari și cadrele didactice reclamă o abordare aplicativă a problemei parteneriatului educațional cu familia și comunitatea. Esența acesteia constă nu numai în cunoașterea și analiza unor teorii, dar și în unirea eforturilor actorilor și agenților educativi pentru a spori calitatea educației copilului.

Parteneriatul educațional are o importanță deosebită în realizarea unei evaluări, monitorizări permanente și sporirea calității imaginii instituției de învățământ, imaginii elevului și familiei. Momentul-cheie al acestui proces complex rezidă în operarea, coordonarea și asigurarea coerenței dintre formarea imaginii instituției de învățământ, a imaginii elevului și a imaginii familiei lui. De fapt, toate fenomenele elucidate țin de managementul imaginii.

Conștientizarea legăturilor dintre personalitatea, starea, profilul comportamental al elevului și imaginea lui, percepută de opinia publică a semenilor, rudelor, cadrelor didactice, cunoscuților, impune amplificarea acțiunilor orientate spre formarea și gestionarea fenomenului în cauză. Acțiunile ce vor fi întreprinse de învățători, diriginți, pedagogi în parteneriat cu elevul, familia lui și ceilalți actori educativi trebuie să fie realizate prin prisma mecanismului de formare a imaginii, care cuprinde următoarele etape: percepții ↔ reprezentări ↔ evaluare ↔ opinii ↔ motivație ↔ convingeri ↔ atitudini/ comportament. După cum observăm, formarea imaginii de sine la elevi este un proces constructiv, ce implică un ansamblu de elemente ale actului

atitudinal-volitiv și a celui social și relațional, ce contribuie la consolidarea comportamentului individual, care fiind structurat și cizelat de-a lungul timpului, creează imaginea individului.

Bibliografie:

1. Cuznețov Larisa „Parteneriatul și colaborarea școală-familie-comunitate. Educația de calitate a copiilor și părinților/pag.8, 9,10; pag.45, 46, 47, Chișinău, 2018
2. Braghiș M. Parteneriatul școală-familie-comunitate în treapta învățământului primar. Chișinău: CEP USM, 2013.
3. Breéhier E. Mari teme ale filozofiei. București: Editura Humanitas, 1993, p. 2-29.
4. Calaraș C., Gonciar E. Dirigintele-manager în actului educativ. Chișinău: CEP USM, 2009.
5. Cuznețov Larisa. Dimensiuni psihopedagogice și etice ale parteneriatului educațional. Chișinău: CEP UPS I. Creangă, 2002. 183
6. Cuznețov Larisa. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Chișinău:2010
7. Cuznețov, Larisa, Educație prin optim axiologic. Chișinău: Primex-com S.R.L., 2010.
8. Cuznețov, Larisa, Filosofia practică a familiei. Chișinău:CEP USM, 2013

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Egyed Ágnes

Sc. Gimn. Gaál Mózes

Introducere

Într-un context educațional în continuă schimbare, este esențial ca școala să devină un spațiu deschis învățării colaborative, respectului reciproc și incluziunii. Modelele educaționale moderne nu mai pot ignora diversitatea elevilor și nevoia de a construi relații autentice, bazate pe empatie și încredere. Acest articol explorează câteva dintre cele mai relevante modele pedagogice care sprijină formarea unui mediu incluziv și colaborativ în învățământul primar.

1. Învățarea colaborativă – o comunitate în miniatură

Învățarea colaborativă pune accent pe schimbul de idei, cooperare și dezvoltarea abilităților sociale. În acest model, elevii nu sunt doar receptori de informație, ci participanți activi în procesul de învățare. Prin lucru în perechi sau în grupuri mici, copiii învață să își asculte colegii, să își exprime punctul de vedere cu respect și să găsească soluții comune la probleme.

Un exemplu concret este metoda Jigsaw (sau „puzzle-ul cunoașterii”), care implică împărțirea unei teme complexe în subteme, iar fiecare elev devine „expert” într-o anumită parte, explicând ulterior colegilor săi ceea ce a învățat. Astfel, elevii devin responsabili unii pentru ceilalți și se creează un climat pozitiv, bazat pe sprijin reciproc.

2. Pedagogia incluzivă – fiecare copil contează

Incluziunea educațională nu se referă doar la integrarea elevilor cu nevoi speciale, ci la acceptarea tuturor diferențelor: culturale, lingvistice, sociale sau emoționale. Un cadru didactic care practică pedagogia incluzivă își adaptează metodele și materialele astfel încât fiecare copil să se simtă valorizat și sprijinit.

Un model eficient este Universal Design for Learning (UDL), care oferă multiple modalități de predare, exprimare și implicare a elevilor. UDL încurajează diversitatea în stilurile de învățare și permite fiecărui elev să își atingă potențialul printr-o abordare flexibilă și personalizată.

3. Educația bazată pe valori – fundamentul respectului

Un mediu colaborativ nu poate exista fără o cultură a respectului și responsabilității. Educația bazată pe valori promovează empatia, onestitatea, toleranța și spiritul civic. Integrarea acestor valori în activitățile zilnice contribuie la formarea unei comunități școlare solide, în care fiecare membru se simte în siguranță și valorizat.

Proiectele de tip „cercuri de discuții”, „jurnalul recunoștinței” sau „contractul clasei” sunt metode eficiente pentru a încuraja comunicarea deschisă și respectuoasă între elevi și pentru a le oferi un spațiu de reflecție și exprimare.

Concluzie

Construirea unui mediu de învățare colaborativ, respectuos și incluziv nu este doar o opțiune, ci o necesitate în educația contemporană. Cadrele didactice joacă un rol-cheie în această transformare, alegând modele pedagogice adaptate nevoilor reale ale elevilor. Prin colaborare, deschidere și empatie, putem crea un sistem educațional în care fiecare copil are șansa de a învăța, de a se dezvolta și de a fi acceptat așa cum este.

Bibliografie

Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). *An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning*. Educational Researcher.

Antonora. (2024). *Educația incluzivă – Modele de bune practici*. Didactic.ro.

Un articol care prezintă exemple de bune practici în implementarea educației incluzive în școlile din România.

UNICEF România. (2024). *Educație incluzivă de calitate - Rezultate în cadrul inițiativei România pentru fiecare copil*.

Un raport care detaliază inițiativele și rezultatele obținute în promovarea educației incluzive în diverse județe din România.

Toma, L. (2024). *Medierea între elevi – o abordare inovatoare pentru gestionarea conflictelor*. EDICT.

Un articol care explorează utilizarea medierii între elevi ca metodă de soluționare a conflictelor și promovare a unui mediu colaborativ.

PODURI DIGITALE: CĂI NOI ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

prof. Egyed Ildikó
CJRAE Covasna

*„Să construim poduri, nu ziduri.”
(Martin Luther King, Jr.)*

1. Introducere

Succesul educației depinde în mod fundamental de colaborarea strânsă și eficientă dintre școală, familie și comunitate. Dezvoltarea copilului, parcursul său școlar și integrarea sa socială sunt profund influențate de o comunicare constantă și bazată pe încredere între părinți și școală. La fel de important este ca și comunitatea – fie că vorbim de comunitatea școlară restrânsă sau de mediul social mai larg – să susțină activ educația și creșterea copiilor.

În ultimele decenii, schimbările sociale și evoluția tehnologică au creat noi oportunități în domeniul comunicării. Digitalizarea a deschis calea către o comunicare mai rapidă și mai extinsă, dar a adus și noi provocări: informațiile au devenit adesea mai superficiale, întâlnirile față în față s-au rărit, iar relațiile comunitare au devenit mai fragile.

Prezenta lucrare își propune să evidențieze modul în care tehnologia digitală a transformat comunicarea dintre părinți și școală, avantajele și problemele generate de acest proces, precum și impactul său asupra vieții comunității restrânse și largi, respectiv asupra imaginii sociale a școlilor.

2. Modelul ideal de comunicare digitală

Expansiunea comunicării digitale în educație a început treptat, însă a cunoscut un impuls semnificativ în primăvara anului 2020, când, din cauza pandemiei de COVID-19, școlile au fost nevoite să treacă la învățământul online. Învățarea și comunicarea s-au mutat aproape peste noapte în spațiul virtual. După o perioadă inițială de confuzie, s-a conturat rapid și s-a consolidat nevoia unor sisteme de comunicare digitală sigure, organizate și reglementate.

Pentru școli au devenit disponibile platforme gratuite, profesionale, precum Google Classroom, creată special în scopuri educaționale și introdusă de compania Google în sistemul educațional public pe bază non-profit. Google Classroom a permis distribuirea, predarea și evaluarea temelor, precum și informarea continuă a elevilor și părinților printr-o platformă unitară și ușor de utilizat.

De asemenea, tot mai multe instituții au început să folosească avantajele oferite de Padlet, o platformă vizuală, bazată pe colaborare, precum și de Teams, un sistem dezvoltat pentru sprijinirea administrării și comunicării școlare.

Modelul ideal de comunicare digitală s-a bazat astfel pe utilizarea platformelor oficiale, asigurând un nivel ridicat de protecție a datelor, un flux de informații documentat și ușor de urmărit, precum și o informare transparentă a părinților. Scopul a fost crearea unui sistem care nu doar sprijină procesul de învățare, ci oferă și un canal de comunicare sigur și controlat între școală și familie.

Deși perioada de învățământ online s-a dovedit a fi temporară, rolul instrumentelor de comunicare digitală a rămas durabil în viața cotidiană a școlilor. Utilizarea canalelor digitale continuă să definească formele de comunicare dintre școli și părinți, chiar dacă prezența fizică a revenit odată cu redeschiderea școlilor.

3. Practicile digitale ale părinților

Deși școlile oferă părinților platforme digitale sigure și structurate, în realitate principalul spațiu de comunicare nu a rămas cel al canalelor oficiale, ci s-a mutat pe rețelele de socializare. Majoritatea părinților preferă instrumentele de comunicare rapide, accesibile și familiare, care permit un feedback imediat, interacțiune directă și o utilizare facilă.

Facebook, Messenger și, din ce în ce mai mult, Instagram au devenit principalele canale de comunicare digitală pentru părinți. Aceste platforme erau deja bine integrate în viața personală a utilizatorilor, astfel că a părut firesc ca și problemele legate de școală să fie gestionate tot prin intermediul lor. Mesajele rapide, comunicarea de grup instantanee și partajarea simplă a fotografiilor au contribuit la faptul că rețelele de socializare au preluat locul sistemelor oficiale oferite de școli în practica zilnică a părinților.

În consecință, platforme precum Google Classroom, Padlet, Teams și alte instrumente oficiale au trecut în plan secundar. Deși acestea continuă să funcționeze și joacă un rol important în gestionarea informațiilor educaționale, ele nu au devenit canalele principale de comunicare zilnică pentru părinți.

Acest proces a generat o nouă situație: echilibrul dintre canalele oficiale și cele informale de comunicare s-a rupt, ceea ce a creat provocări privind calitatea, acuratețea și siguranța fluxului informațional.

4. Rețelele de socializare ca spațiu de comunicare

Comunicarea dintre școală și părinți, desfășurată pe platformele de socializare, a adus, pe lângă avantajele vitezei și ale accesibilității, numeroase provocări noi. Spațiile de

comunicare create în mediul digital – paginile publice ale școlilor, grupurile închise ale părinților și discuțiile private dintre părinți – au fiecare propria lor dinamică și implicații.

Paginile publice de Facebook ale școlilor au ca scop principal informarea: sunt postate știri, evenimente, rezultate la concursuri și programe școlare. Aceste pagini funcționează ca o vitrină, unde școala încearcă să-și prezinte imaginea într-o lumină pozitivă, atât pentru părinți, cât și pentru comunitatea extinsă. De asemenea, apar frecvent fotografii cu copii surprinși în diverse activități școlare, concursuri sau evenimente cotidiene.

Deși aceste pagini sporesc vizibilitatea și accesibilitatea școlii, ridică și probleme de protecție a datelor: apariția copiilor în spațiul public online are loc, adesea, fără consimțământ parental adecvat sau fără o cunoaștere deplină a reglementărilor legale. În plus, imaginea școlii formată pe baza postărilor publice este adesea idealizată, dominată de succese și evenimente spectaculoase, în timp ce dificultățile și problemele cotidiene rămân ascunse.

Grupurile închise de părinți – de regulă pe Facebook sau Messenger – creează un alt tip de spațiu de comunicare. În aceste grupuri, dirigintele sau profesorul responsabil de clasă moderează informațiile oficiale: anunțuri despre excursii, evenimente, colecte, termene limită. În același timp, comunicarea informală dintre părinți este foarte activă, cu organizări rapide și discuții intense.

Avantajul grupurilor închise constă în flexibilitatea și caracterul direct al comunicării, însă există și riscul deformării informațiilor și apariției neînțelegerilor. Moderarea nu reușește întotdeauna să echilibreze interesele divergente, iar conflictele între părinți se pot naște cu ușurință.

Comunicările private între părinți – în grupuri mai mici de Messenger sau prin mesaje personale – sunt și mai puțin controlate. În aceste sub-rețele are loc adesea „discuția din umbră”, în care sunt dezbătute, interpretate sau uneori criticate deciziile profesorilor sau ale altor părinți.

Această dinamică ascunsă amplifică frecvent tensiunile existente, pot apărea „clici” și alianțe interne, care pe termen lung pot destrăma unitatea comunității clasei. Acest tip de comunicare paralelă poate slăbi nu doar comunicarea oficială cu școala, ci și încrederea reciprocă dintre părinți.

În ansamblu, rețelele de socializare ca spațiu de comunicare oferă, simultan, oportunități eficiente pentru schimbul rapid de informații și provocări serioase în menținerea relațiilor comunitare. Vizibilitatea publică, organizările informale și dinamica ascunsă dintre părinți contribuie toate la complexitatea și fragilitatea relațiilor dintre școală și părinți în spațiul digital.

5. Școala în ochii comunității

Comunicarea online a modelat o nouă experiență comunitară în jurul școlilor. Pe lângă comunitatea restrânsă, alcătuită din elevi, părinți și cadre didactice direct implicate, există și o comunitate extinsă – formată din locuitorii locali, părinții altor școli și persoanele interesate de activitatea școlară – care își formează imaginea despre viața școlii în principal pe baza postărilor de pe paginile publice ale instituțiilor.

În funcție de știri, fotografii și relatări despre evenimente, școala apare într-o imagine adesea idealizată: succesele spectaculoase, concursurile, excursiile și festivitățile domină spațiul vizibil, în timp ce munca educațională de zi cu zi, realizările comunitare mai mici sau dificultățile individuale trec în plan secund. Acest efect de „vitrină” poate distorsiona realitatea, deoarece nu reflectă complexitatea și nuanțele vieții școlare reale.

Imaginile transmise prin rețelele sociale influențează nu doar percepția asupra școlii, ci și relațiile dintre părinți. De multe ori, părinții își definesc propriul rol parental prin prisma vizibilității online: se mândresc cu realizările copiilor lor, concurează pentru atenție și recunoaștere față de alți părinți. Această tendință de „vedetizare” și exagerare a succeselor intensifică rivalitatea între părinți și, indirect, are un impact negativ asupra copiilor.

În mediul online, atenția și recunoașterea sunt adesea rezervate copiilor care sunt vizibil talentați sau excepțional de performanți. Această realitate virtuală poate transmite mesaje periculoase copiilor: în loc ca motivația internă și dezvoltarea personală să fie prioritare, dorința de validare externă devine dominantă. Pe termen lung, acest lucru poate conduce la tulburări de autoevaluare, anxietate sau lipsa autonomiei reale.

Medializarea excesivă poate astfel denatura funcția originală a educației publice, care ar trebui să sprijine în mod egal toți copiii – talentați, harnici, retrași sau tăcuți. În ansamblu, spațiul comunitar digital – atunci când nu este gestionat conștient – poate nu doar să deformeze imaginea socială a școlii, ci și să pericliteze scopurile educației bazate pe valori umane.

6. Provocări și perspective

Expansiunea comunicării digitale în lumea educației nu a însemnat doar o schimbare tehnologică, ci a transformat fundamental relațiile dintre școală, familie și comunitate. Viteza și vizibilitatea rețelelor sociale au împins adesea în plan secundar profunzimea și autenticitatea relațiilor personale. Succesele de fațadă, imaginile idealizate ale școlilor și obiectificarea copiilor au generat noi dinamici sociale, care, pe termen lung, pot pune în pericol țesutul comunităților educaționale.

Situația de competiție, care nu se limitează doar la părinți, ci îi implică și pe profesori și școli, a deplasat accentul de pe valorile reale ale educației spre recunoașterea externă și

obținerea rapidă a succesului. De multe ori, școlile sunt chiar încurajate de comunitățile de părinți să fie prezente activ în mediul online, deoarece părinții caută vizibilitate și apreciere pentru succesele propriilor copii. Această rețea de așteptări reciproce amplifică formarea unor imagini distorsionate și adâncește competiția.

Aceste provocări nu pot fi abordate doar la nivel local sau individual. Este necesară o recunoaștere și o intervenție sistemică pentru a restabili misiunea educației bazate pe valori umane. Întărirea canalelor oficiale de comunicare școlară, protejarea datelor copiilor, utilizarea conștientă și reglementată a rețelelor sociale, precum și dezvoltarea conștiinței digitale atât în rândul profesorilor, cât și al părinților sunt pași indispensabili.

În lumea digitală, viitorul comunităților educaționale depinde de capacitatea noastră de a reveni la o educație bazată pe valori și de a trasa limite clare în fața dinamicilor sociale distorsionate generate de rețelele de socializare.

Bibliografie

- Goia, Delia, *Comunicarea profesori-părinți în școli din medii dezavantajate*, Editura Universitară, București, 2017.
- Florea, N., Surlea, C., *Școala și consilierea părinților*, Editura Arves, Craiova, 2008.
- Bertnard, Claude-Jean, *Deontologia mijloacelor de comunicare*, Institutul European, Iași, 2000.
- Klausz, Melinda, Páczkán, Zsófia, Rózsa, Kata, Sáringer, Viktória, *Next Gen Social Media*, Klausz Social Group Kft., 2025.

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE

PEDAGOGIA COLABORĂRII ÎN EDUCAȚIA SECOLULUI XXI

prof. Egyed Ildikó

CJRAE Covasna

Omul este o ființă socială, care își poate trăi și confirma natura umană doar în relație cu ceilalți oameni. Viața noastră este țesută dintr-o multitudine de relații umane; cu greu ne-am putea imagina existența fără parteneri, familie sau prieteni. Pentru integrarea și reușita socială, pe lângă cunoștințele de specialitate, sunt indispensabile abilități de comunicare dezvoltate, toleranța și capacitatea de cooperare.

Școlilor li se atribuie un rol nou: pe lângă oferirea de cunoștințe și competențe de bază, trebuie să dezvolte gândirea de nivel înalt, abilitățile de comunicare avansate și comportamentul social al elevilor. Învățarea prin cooperare presupune luarea în considerare a tuturor acestor aspecte. În această pedagogie, „cealaltă persoană” are un rol esențial. Fiind ființe sociale, educația este pentru oameni un „joc social”, esența sa fiind relația și interacțiunea manifestată prin activități comune între educator și educat.

Învățarea prin cooperare este astăzi una dintre metodele de organizare a învățării cu cea mai rapidă expansiune în America de Nord și Europa de Vest. Bazele sale teoretice în psihologia socială datează din anii 1920–30, iar aplicarea sa pe scară largă în sălile de clasă a apărut în anii 1970 în America de Nord. Motivul apariției sale a fost nemulțumirea față de educația tradițională și sistemul de notare.

Învățarea prin cooperare se bazează pe activitatea elevilor desfășurată în grupuri mici (3–6 membri), fiind o metodă de organizare a învățării în care dezvoltarea abilităților cognitive și sociale este un obiectiv simultan și egal. În procesul de învățare prin cooperare, activitățile inițiate și menținute de profesor sunt construite astfel încât copiii să nu poată reuși fără sprijinul reciproc, cooperarea fiind un element necesar și indispensabil al sistemului.

„Cooperarea înseamnă muncă comună. Ideal, aceasta se realizează între parteneri egali care lucrează pentru atingerea unui scop comun. Scopul poate fi ales de participanți sau impus din exterior. Partenerii cooperanți își aduc propriile idei, interese și nevoi în grup și sunt capabili să ia în considerare ideile, interesele și nevoile celorlalți, ajungând la compromisuri. Cooperarea este un proces care trebuie parcurs din nou și din nou pentru a obține un rezultat pe care o persoană singură nu l-ar putea atinge.” (Walker, 1997)

Numeroase cercetări internaționale se concentrează pe diferite aspecte ale învățării prin cooperare, iar mulți cercetători susțin eficiența sa. Studiile arată că această formă de învățare are un impact pozitiv asupra înțelegerii profunde a materialului, crește performanțele generale ale claselor, îmbunătățește stima de sine și implicarea elevilor în temele studiate, sprijină dezvoltarea creativității elevilor, le crește activitatea și interesul față de studiu. Posibilitățile lor de comunicare se extind, iar gândirea critică și toleranța lor se dezvoltă mai bine decât prin metodele tradiționale.

Kagan Spencer consideră că dezvoltarea conștientă a competențelor sociale, precum și învățarea experiențială sunt principalele avantaje ale aplicării metodelor de învățare prin cooperare, întrucât aceasta pe lângă cunoștințele de specialitate, include și dezvoltarea competențelor de comportament prosocial: empatie, respect reciproc, ajutor și acceptare, urmărirea raționamentului partenerului, organizare și conducere, evaluare, autoevaluare, competențele inteligenței emoționale etc. Accentul se mută de la predare la învățarea prin experiență. Sursa cunoașterii nu este doar profesorul și manualul, ci și situația educațională complexă.

Organizarea învățării prin cooperare depășește posibilitățile metodei cunoscute anterior sub denumirea de muncă în grup. Reprezintă un sistem complex în care elevii sunt efectiv interdependenți unii de alții și își asumă responsabilitatea atât individuală, cât și colectivă pentru performanța grupului. În contrast, munca tradițională în grup creează legături mai slabe între elevi, iar succesul realizării sarcinii nu depinde neapărat de activitatea fiecărui participant. Cele mai importante diferențe sunt prezentate în următorul tabel (Óhidy, 2005):

Muncă tradițională în grup	Învățare prin cooperare
Nu există dependență pozitivă în cadrul grupului.	Există dependență pozitivă în cadrul grupului.
Nu există responsabilitate individuală.	Există responsabilitate individuală.
Grup omogen.	Grup eterogen.
Liderul ales conduce grupul.	Conducere comună a procesului de învățare în cadrul grupului.
Accentul este pus pe rezolvarea sarcinii.	Atât rezolvarea sarcinii, cât și relațiile dintre membrii grupului sunt la fel de importante.
Competențele sociale sunt fie precondiții, fie nu contează.	Dezvoltarea competențelor sociale este importantă.
Profesorul nu intervine în activitatea grupului.	Profesorul monitorizează activitatea grupului și intervine pentru a ajuta, dacă este necesar.

Muncă tradițională în grup	Învățare prin cooperare
Nu există evaluare, reflecția și evaluarea procesului de învățare sunt responsabilitatea grupului.	Evaluarea și reflecția asupra procesului de învățare sunt responsabilitatea grupului

Așa cum reiese și din tabelul de mai sus, învățarea prin cooperare nu înseamnă doar că elevii lucrează împreună în grupuri sau discută în timpul rezolvării sarcinilor, ci presupune mult mai mult. Potrivit cercetătorilor, procesul de predare-învățare trebuie să fie caracterizat de patru elemente de bază pentru a fi considerat cu adevărat cooperativ (Kiss, 1991):

1. **Dependență pozitivă reciprocă.** Elevii trebuie să simtă că „înoată sau se scufundă împreună”. Acest lucru poate fi realizat prin stabilirea unui scop comun, împărțirea muncii, partajarea resurselor materiale sau informaționale și prin promisiunea unei recompense comune.
2. **Acțiune comună.** Comunicarea față în față și acțiunea comună pot consolida sentimentul de dependență pozitivă reciprocă între elevi.
3. **Responsabilitate individuală pentru însușirea cunoștințelor.** Fiecare membru al grupului este responsabil pentru propria sa performanță; nu este posibil să te „ascunzi” în spatele colegilor de echipă sau să profiți de munca lor. Scopul situației de învățare este de a maximiza performanța fiecărui elev. Periodic, trebuie evaluat progresul fiecăruia, pentru ca elevii să poată oferi sprijin reciproc.
4. **Utilizarea adecvată a abilităților interpersonale și de lucru în grup mic.** Competența de cooperare – ca orice altă competență – trebuie dezvoltată prin exercițiu: elevilor trebuie să li se ofere activități adecvate pentru a-și îmbunătăți treptat abilitățile de colaborare și trebuie motivați să le utilizeze. Este important să li se ofere oportunități de a analiza greșelile comise în timpul cooperării, pentru a deveni din ce în ce mai eficienți în munca lor în echipă.

În organizarea învățării prin cooperare, dependența reciprocă dintre membrii grupului este cea mai puternică, astfel încât, pe lângă însușirea materiei de studiu, elevii pot dobândi și norme de comportament social și abilități de colaborare. Aceste competențe și abilități nu sunt așteptate ca precondiții de la elevi, ci sunt dezvoltate și învățate prin aplicarea diferitelor metode cooperative.

Aplicarea metodei necesită o nouă abordare a rolului cadrului didactic. În conducerea lecțiilor tradiționale, profesorul ocupă poziția centrală, bazându-se pe propriile cunoștințe și

metode de predare. În schimb, în lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare, activitatea elevilor este primordială, iar profesorul îndeplinește în principal rolul de sprijin și facilitator.

La formarea grupurilor, profesorul trebuie să acționeze cu grijă, ținând cont de competențele ce trebuie dezvoltate și de scopul activității. Munca individuală trebuie de asemenea asigurată corespunzător în cadrul grupului. Elevii trebuie să simtă că munca lor are o importanță reală în performanța grupului.

Pentru a facilita organizarea procesului de învățare, elevii primesc roluri specifice în cadrul grupului. Cele mai clasice roluri în învățarea prin cooperare sunt:

- **Facilitatorul** – responsabil cu asigurarea că grupul nu se abate de la sarcina stabilită.
- **Secretarul** – organizează realizarea sarcinilor scrise individuale și de grup.
- **Responsabilul cu cronometrarea** – împarte timpul alocat și monitorizează utilizarea acestuia.
- **Armonizatorul** – garantează participarea egală, asigurându-se că nu există elevi marginalizați sau dominați în cadrul muncii colective.

Cooperarea și responsabilitatea individuală pot fi consolidate prin sarcini de lucru specifice. Profesorul organizează procesul astfel încât să existe cât mai multe oportunități de a găsi calea corectă: facilitează accesul larg la informații, coordonează dezbaterile dintre grupuri, și încurajează cererea și oferirea de ajutor între grupuri și membri individuali.

Învățarea prin cooperare are o importanță deosebită în integrarea elevilor cu CES (cerințe educaționale speciale) și a celor cu dezvoltare atipică. Rolurile diferențiate, dinamica de grup bazată pe interdependență și dependența pozitivă reciprocă permit fiecărui copil – indiferent de abilitățile sale – să participe activ la procesul comun de învățare. În cadrul organizării cooperării, și elevii cu CES pot experimenta succesul, contribuind la atingerea obiectivelor comune prin valorificarea punctelor lor forte individuale. Aceasta le sporește încrederea în sine, relațiile sociale și sentimentul de apartenență la comunitate, contribuind simultan la dezvoltarea competențelor lor cognitive, emoționale și sociale. Este esențial ca profesorul, la formarea grupurilor, să țină cont conștient de nevoile individuale ale elevilor și să organizeze activități cooperative care să permită valorificarea diverselor abilități și să contribuie la construirea unei comunități școlare acceptante și sprijinitoare.

Potrivit lui Norm Green, unul dintre experții internaționali în domeniul învățării prin cooperare, această metodă nu este doar o tehnică didactică, ci o adevărată filozofie. Viziunea cooperativă asupra vieții se bazează pe respectul reciproc, promovează colaborarea și pune în prim-plan realizările individuale ale elevilor; educă toleranța, acceptarea și sprijinul reciproc,

diminuând competiția, înfrângerea și excluderea celorlalți. Este o atitudine și o competență socială de care astăzi avem nevoie mai mult ca oricând.

Deși interesul pentru învățarea prin cooperare este în creștere la nivel mondial, în practică se folosește doar parțial din potențialul acesteia, deși metoda este aplicabilă la orice vârstă și în orice tip de instituție educațională. Limitările și dificultățile sunt generate de nivelul de pregătire al cadrelor didactice, de resursele materiale ale instituției sau de numărul mare de elevi din clasă. Învățarea prin cooperare nu este singura metodă valabilă, însă promovează principii pedagogice care corespund celor trei criterii ale educației de calitate: eficiență, performanță și echitate.

Bibliografie

- Green, Norm (2005). *Kooperatives Lernen*. Disponibil la: www.learn-line.nrw.de/angebote/greenline
- Kagan, Spencer (1992). *Cooperative Learning*. Kagan Cooperative Learning, USA.
- Kiss, Julianna (1991). *Együtt könnyebb*. Módszertani közlemények, nr. 1.
- Óhidy, Andrea (2005). *Az eredményes tanítási óra jellemzői*. Új Pedagógiai Szemle, nr. 12.
- Oprea, Crenguța Lacrimioara (2006). *Strategii didactice interactive*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Walker, Jamie (1997). *Feszültségoldás az iskolában*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

INOVAȚIA EDUCAȚIONALĂ

Prof. Fănică Daniel
Școala Gimnazială Cândești
Loc. Cândești, jud. Buzău

Educația reprezintă un sistem al vieții sociale sensibil la mesajele viitorului; viitorul fiind acțiunea actuală asupra condițiilor date, o anumită transformare, inovare și schimbare, a crea premise și nu a impune soluții unilaterale. G. Berger anticipa, cu mulți ani în urmă, că „trăim într-o lume în care, nu va mai fi loc decât de inovatori”.

„A nu inova, adică a apăra ziua de ieri, este mult mai riscant decât a face ziua de mâine.” – Peter Drucker

Societatea contemporană generează inovații numeroase și variate, pe diverse planuri (sociologic, pedagogic, economic, tehnic). Inovațiile din învățământ reprezintă un proces deosebit de complex ce presupune dezvoltare, schimbare, reformă, modernizare, perfecționare.

Inovarea pedagogică este o mișcare de la tradiție la modernitate, prin introducerea unor schimbări, în scopul creșterii eficienței procesului de instruire și formare a personalității omului contemporan. Implementarea inovațiilor în învățământ se realizează prin reforme educaționale sau prin introducerea diferitelor schimbări la nivel structural și funcțional în scopul perfecționării procesului educațional.

Procedeele tehnice de aplicare a inovațiilor sunt:

- remanierea, care vizează schimbări de structură, ca spre exemplu noua structură a învățământului liceal și superior;
- substituirea, de exemplu, înlocuirea unui manual cu altele mai moderne (manuale alternative);
- restructurarea, spre exemplu a planului de învățământ, prin introducerea unor noi discipline (informatica, ecologia);
- adăugarea, adică introducerea unor elemente noi în învățământ, a planurilor cadru, a calculatorului ș.a.;
- eliminarea unor forme învechite cum sunt relațiile autoritare și înlocuirea lor cu cele democratice în relația profesor-elev.

Inovația educațională este o schimbare cu caracter deliberat și voluntar, este o operație al cărei obiectiv este de a determina instalarea, acceptarea și utilizarea unei schimbări.

După Lazăr Vlăsceanu, inovația în învățământ se poate realiza prin reforma educațională și schimbarea pedagogică. Prima desemnează un tip de inovație structurală și sistematică – sistematică și structurală, care afectează funcționarea și raporturile structurale din întregul sistem de învățământ, având totodată referință intersistemică. A doua formă de realizare urmărește „îmbunătățirea sau modernizarea practicii educaționale , conform cu obiective predeterminate.” În viziunea autorului, cele două se pot corela în cadrul unui proces de inovare planificat.

Același autor mai precizează că schimbarea are anvergura reformei „fiindcă propune inovații și redimensionări la nivelul structurii, al combinării metodelor de predare-învățare și evaluare”.

Iar inovația în educație și învățământ este o necesitate stringentă și o premisă a afirmării societății educative.

Inovația în educație și învățământ poate fi definită ca o îmbunătățire măsurabilă, deliberată și durabilă, produsă ca urmare a instalării, acceptării și propagării unei schimbări. Ea reprezintă o înnoire intenționată și bine fundamentată, sugerată grație desfășurării de cercetări pedagogice științifice. O înnoire dobândește statut de inovație dacă îndeplinește următoarele cerințe:

- presupune schimbări de fond privind strategiile educaționale, modificări de atitudini și mentalități;
- presupune transformări importante și eficiente pe scară largă și de durată;
- presupune modificări substanțiale în proiectarea politicii educaționale.

Așadar, inovația în învățământ constă în acceptarea, instalarea și utilizarea unei/unor schimbări cu efecte pozitive asupra activității educaționale ulterioare. Inovațiile nu au valoare în sine și pentru sine, ci numai atunci când se pot „integra și articula în contextul general al sistemului educațional, sincronizându-se cu logica acestuia” (M. Bocoș).

Dacă inovațiile presupun un factor de masă critică, reprezentând gradul de presiune care se exercită în favoarea schimbării, și un factor de prag critic, respectiv, o anumită investiție de resurse umane, temporale etc., atunci putem vorbi de următoarele tipuri de inovații în școală (adaptare după A.M. Huberman):

1. Inovații materiale, care vizează mediul educativ și echipamentul școlar: sălile de clasă, laboratoarele, cabinetele, mijloacele de învățământ, manualele, cărțile ș.a.m.d.
2. Inovații „de concepție”, referitoare la modalitățile de proiectare și organizare a procesului instructiv-educativ, la întregul curriculum școlar și la componentele acestuia: conținutul învățământului, strategiile de predare și învățare, strategiile de evaluare etc.

3. Inovații legate de conduita interpersonală, care vizează atât rolurile și relațiile dintre cei doi poli/ factori ai binomului educațional – educatori și educați, cât și relațiile stabilite între cadrele didactice (de exemplu, colaborarea pentru realizarea unor cercetări pedagogice, pentru organizarea de cercuri școlare pe arii curriculare sau cu caracter interdisciplinar, pentru creșterea randamentului școlar etc.), relațiile dintre educatori, educați și personalul administrativ ș.a.m.d.

Diferitele tipuri de inovații educaționale se bazează, în primul rând, pe schimbarea concepției și a atitudinii cadrului didactic față de problemele care apar în realitatea educațională. De aceea, se impune ca absolut necesară educarea și autoeducarea cadrelor didactice în direcția producerii, acceptării și introducerii inovațiilor educaționale.

Dacă inovațiile reprezintă orice schimbare în structura și randamentul sistemului de învățământ (de la manifestările de suprafață, până la restructurările fundamentale), reformele sunt o instituție unică pentru toate tipurile de inovații care proiectează pe o durată mai mare schimbările necesare la toate nivelurile funcționale ale structurilor. Deosebirea față de inovațiile curente constă în faptul că reformele operează o schimbare de ansamblu în cadrul de desfășurare a învățământului, intervin mai rar și , introduc în interdependența lor mai multe inovații simultane. Reformele nu pot fi confundate cu inovațiile, indiferent de intensitatea lor, deoarece ele nu sunt decât un instrument, instituție socială, cu funcții specifice.

Conceptul de reformă este un concept complex, care poate fi nuanțat și analizat din perspectiva diferitelor domenii: istorie, sociologie, filozofie, politologie, economie, drept, științele educației. Prin dimensiunile și deschiderile sale multiple, de ordin istoric, sociologic, economic, juridic, reforma are un puternic impact psihologic și psiho-social. Ea poate fi definită ca acțiune de amploare, care implică modificări majore de structură și strategie, constituind o opțiune politică.

Așadar, reforma învățământului reprezintă o inovare macroeducațională care acționează asupra macrosistemului, adică asupra tuturor componentelor structurale și funcționale ale învățământului, vizând restructurarea integrală sau cvasiintegrală a acestora – a obiectivelor, structurilor, conținuturilor și strategiilor educației. Astfel, logica reformatoare proiectează o dinamică proprie a inovației educaționale, pe circuitul unor valori sociale complexe, structurale și sistematice, pe baza următoarelor schimbări:

- schimbarea orientării sistemului educațional;
- schimbarea structurii sistemului educațional;
- schimbarea conținutului procesului educațional.

Între cele două forme ale inovației se stabilește o legătură strânsă, în sensul că reforma învățământului nu este posibilă în absența inovației microeducaționale relevante, sistematice și coerente, iar, pe de altă parte, acestea sunt jalonate de liniile generale ale reformei. Pentru perfecționarea instruirii și formării și pentru realizarea reformei învățământului, este necesar să se elaboreze strategii de difuziune, extindere, generalizare și implementare a inovațiilor realizate în anumite „puncte” ale sistemului de învățământ, întrucât ele nu pot apărea dintr-o dată în întreaga rețea educațională.

Ca instituție specializată, reformele asigură un regim uniform inovațiilor, legea fiind nucleul în jurul căruia întreaga reformă gravitează, sursa care conferă autoritate și operativitate inovațiilor. Strategia reformelor cunoaște aceeași variabilitate ca și învățământul însuși în funcție de condițiile în/ și la care se aplică. Repetabilitatea reformelor educaționale este explicată de faptul că ele nu rezolvă în întregime dificultățile cu care se confruntă sistemul de învățământ. De aceea, reformele educaționale nu reprezintă totdeauna o soluție inovatoare. Pentru a avea această calitate ele trebuie să însoțească transformări adânci, restructurări și schimbări la nivelul sistemului social global.

În vederea producerii, acceptării, introducerii și generalizării inovațiilor educaționale, se impune realizarea unei pregătiri adecvate, teoretice și practice, a cadrelor didactice, în cadrul celor două subsisteme de pregătire și perfecționare a lor: cel al formării inițiale și cel al formării continue.

BIBLIOGRAFIE:

- * Cazacu, Aculin: *Sociologia educației*, Editura Hiperion XXI , București, 1992.
- * Ionescu, Miron: *Inovația în educație și în învățământ*, în revista „Învățământul primar” nr.2-3/2003, Editura Miniped, București.
- * Marin, Stoica: – *Pedagogie și Psihologie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002.
- * Vlăsceanu, Lazăr: *Decizie și inovație în învățământ*, E.D.P., București, 1979.

Transformarea învățământului prin aplicarea științei și tehnologiei pentru îmbunătățirea procesului educațional

Prof. Bogdana –Mihaela Fănuță , CSEI “Elena Doamna” Focșani

Educația digitală este o nevoie care crește exponențial încă de la apariția calculatoarelor și apoi a internetului. Desigur că prima formă a calculatorului, inventată de către Charles Babbage în secolul 19, era una mecanică și cerea o vastă cantitate de cunoștințe pentru folosirea acestuia. Însă aceasta a rămas rădăcina tuturor calculatoarelor apărute ulterior. Primul calculator (computer) care avea interfață grafică și suporta un sistem de operare a fost scos pe piață de către Xerox PARC în anul 1973. De atunci încoace tot mai mulți oameni își doreau să cunoască ce știe să facă această minune tehnologică apărută într-o formă atât de accesibilă chiar și celor necunoscători în ale matematicii și informaticii. Unul dintre lucrurile fascinante despre acest computer era acela că utilizatorul putea să printeze tocmai ceea ce vedea înaintea ochilor pe ecranul acestuia, lucru nemaiîntalnit până atunci. Educația digitală a ajuns să fie în prezent catalogată drept o nevoie esențială pentru societatea modernă.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Avantajele pe care cei mai mulți le aduc în discuție țin de logistica pe care o presupune bunul mers al unei școli. Deplasarea până la școală, folosirea manualelor care trebuie transportate în ghiozdane grele, murdăria care se face cu creta care trebuie cumpărată și transportată la școală etc., toate aceste probleme sunt rezolvate de școala online, unde tot ce-ți trebuie e un gadget cu acces la internet. Pe internet, tabla nu mai trebuie curățată, nu mai trebuie să te miști din casă, nu mai este nevoie să te trezești cu o oră înainte să înceapă cursurile etc. Acestea sunt avantajele educației în sistem digital, dar consider că, puse în balanță cu dezavantajele, acestea cântăresc mult prea puțin.

Profesorii își dau seama mai repede de ineficiența sistemului online și observă performanțele elevilor care sunt în continuă scădere. Elevii de astăzi, care chiar și în sala de clasă reușesc cu greu să se concentreze (cauză – dovedită științific – a consumului excesiv de smartphone/computer), sunt nevoiți să folosească tocmai gadget-urile care îi distrag în scopuri educaționale. Orice altă fereastră va fi mai interesantă pentru un elev decât cea de Microsoft Teams în care profesorul îi predă o lecție.

Aceasta este rădăcina multor alte dezavantaje care apar în discuție când vine vorba de școala în sistem digital. Feedback-ul din partea elevilor și către elevi este, de asemenea, mai greu de primit în mediul online, dar există totuși metode aplicabile și pentru a primi și a da feedback cursanților.

Școala online a adus celor mai mulți profesori bătăi de cap cum nici o altă provocare din cariera lor didactică. Cu precădere în țara noastră, care a trecut instant la școala exclusiv online odată cu declanșarea pandemiei, fără să se asigure că elevii și profesorii sunt pregătiți pentru așa ceva. Empiric vorbind, experiența online s-a dovedit și se dovedește în continuare a fi una neeficientă și nedorită de majoritatea cadrelor didactice.

Desigur că din partea elevilor și studenților există multe păreri bune cu privire la școala online, dar trebuie să ținem cont că acestea sunt păreri subiective. Sunt foarte des întâlniți elevii cărora le convine o școală în care se pot sustrage de la orice responsabilitate, și laptopul/tableta le oferă acest favor din plin.

Educația digitală ca set de cunoștințe și abilități pe care un individ le are când vine vorba de sisteme digitale este, fără discuție, viitorul. Indivizii care vor avea o educație digitală vastă vor fi cei care vor fi ținta locurilor de muncă din viitor.

Cursurile online au devenit tot mai solicitate, indiferent de disciplină, deoarece pandemia a reușit să demonstreze faptul că dorința și perseverența sunt cele care contează și nu prezența fizică într-un spațiu. Astfel, descoperă cursurile și atelierele conversaționale de germană care se desfășoară în mediul online; folosim metode non-formale atractive și interactive pentru predarea limbii. Educația digitală reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul joburi și meserii ale viitorului.

În final, nu prezența fizică în spațiul școlar aduce performanța în învățare, ci ambiția, dorința și perseverența copiilor sunt cele care facilitează drumul către succesul academic.

Referințe bibliografice:

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, Intruirea interactivă, Editura POLIROM, 2013, București.

CLIMAT EDUCAȚIONAL COLABORATIV – DE LA VIZIUNE LA PRACTICĂ PRIN PARTENERIATE STRATEGICE

Feraru Petronela Daniela, Profesor, Doctor în sociologie, Colegiul Național Iași

Abstract

This article explores the significance of the educational partnership between school, family, and community in shaping a collaborative, inclusive, and student-centered educational climate. In the context of ongoing educational reforms, the research highlights students' perspectives as direct beneficiaries of the learning process, aiming to evaluate the effectiveness of cooperation among key educational stakeholders. Conducted between May 2024 and April 2025, the study employed a questionnaire administered to a sample of 550 high school students from various pre-university institutions in Iași County, Romania. The research instrument focused on investigating students' perceptions regarding family involvement in education, school openness to collaboration, and the role of the local community in supporting the educational process. Data analysis revealed significant correlations between a positive school climate and the active involvement of educational partners, which directly influence students' motivation, well-being, and academic performance. The findings emphasize the urgent need for sustainable and efficient collaboration strategies that support students' harmonious development and transform schools into spaces of genuine partnership.

Keywords: educational partnership, collaborative climate, school engagement, educational community, pre-university education

Rezumat

Articolul de față analizează relevanța parteneriatului educațional între școală, familie și comunitate în configurarea unui climat educațional colaborativ, incluziv și centrat pe succesul elevului. Într-un context educațional aflat într-un continuu proces de reformare, cercetarea valorifică perspectiva elevilor – beneficiari direcți ai actului educațional – pentru a evalua eficiența colaborării între actorii implicați. Studiul a fost realizat în perioada mai 2024 – aprilie 2025 și a avut la bază aplicarea unui chestionar unui eșantion de 550 de elevi din învățământul preuniversitar, provenind din mai multe licee din județul Iași. Instrumentul aplicat a urmărit identificarea percepțiilor elevilor

cu privire la implicarea familiei în educație, deschiderea școlii către parteneriate și contribuția comunității locale la susținerea procesului instructiv-educativ. Analiza datelor a evidențiat existența unor corelații semnificative între prezența unui climat educațional pozitiv și implicarea reală a partenerilor educaționali, cu impact direct asupra motivației, stării de bine și performanței școlare a elevilor. Concluziile subliniază necesitatea elaborării și implementării unor strategii sustenabile de colaborare, capabile să contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor și la consolidarea școlii ca spațiu al parteneriatului autentic.

Cuvinte-cheie: parteneriat educațional, climat colaborativ, implicare școlară, comunitate educațională, învățământ preuniversitar

Introducere

În contextul transformărilor profunde care marchează educația contemporană, accentul cade tot mai mult pe construirea unui *mediu educațional colaborativ*, în care școala, familia și comunitatea să devină parteneri activi în sprijinul dezvoltării elevului. Nu mai este suficient ca educația să fie doar responsabilitatea școlii; este nevoie de o abordare integrată, în care fiecare actor educațional își asumă un rol clar în crearea unui climat propice învățării, incluziunii și performanței.

Studiile de specialitate subliniază constant că *implicarea părinților și colaborarea cu factorii comunitari* au un impact pozitiv asupra rezultatelor școlare, asupra stimei de sine și a motivației elevilor. În același timp, școala modernă este chemată să își redefinească rolul, devenind un spațiu al dialogului, al deschiderii și al parteneriatului autentic.

Importanța acestui demers rezidă în nevoia de a construi o educație cu sens, în care toți actorii implicați acționează în mod coordonat și responsabil. Relația profesor–părinte–elev nu mai poate fi privită ca o simplă componentă administrativă a sistemului, ci ca o veritabilă rețea de susținere a procesului educativ. Într-un mediu în care elevul este adesea confruntat cu multiple provocări – academice, emoționale, sociale – parteneriatul autentic dintre școală și familie devine un sprijin esențial pentru echilibrul și reușita sa.

Mai mult decât atât, tema investigată are o relevanță majoră în contextul noilor politici educaționale axate pe incluziune, echitate și învățare centrată pe elev. Studiul de față contribuie la o mai bună înțelegere a realităților din școală, aducând în prim-plan vocea elevilor – o voce adesea ignorată în formularea strategiilor educaționale.

Lucrarea de față își propune să investigheze, din perspectiva elevilor, modul în care funcționează aceste relații în practică și în ce măsură parteneriatul educațional este perceput ca o realitate sau ca o intenție nerealizată. Studiul a fost realizat în perioada mai 2024 – aprilie 2025, în mai multe licee din județul Iași, având la bază aplicarea unui chestionar unui număr de 550 de elevi din învățământul preuniversitar. Obiectivul principal a fost acela de a identifica *percepțiile, experiențele și nevoile elevilor* în ceea ce privește colaborarea între școală, familie și comunitate, cu scopul de a propune direcții de acțiune pentru dezvoltarea unui climat educațional eficient și incluziv.

În plus, tema parteneriatului educațional capătă o importanță tot mai mare într-un context social marcat de fragmentare, presiuni externe și schimbări accelerate în dinamica relațiilor interumane. În această realitate, *școala nu mai poate funcționa izolat*, ci trebuie să devină un actor relațional, capabil să coaguleze resursele educaționale ale familiei și ale comunității în jurul unui obiectiv comun: dezvoltarea integrală a elevului.

Triada profesor–elev–părinte trebuie înțeleasă ca o structură vie, dinamică, în care fiecare componentă susține și potențează celelalte. Profesorul nu mai este doar un transmițător de conținuturi, ci un facilitator al relației educaționale, părintele este partener în învățare, iar elevul – un participant activ, cu nevoi, idei și drepturi proprii.

Această cercetare își propune nu doar să observe aceste relații, ci să le analizeze dintr-o perspectivă aplicată, pornind de la realitatea percepută de elevi. Astfel, studiul devine și un demers de *conștientizare a potențialului real pe care îl are colaborarea educațională*, oferind repere utile pentru construirea unor practici sustenabile de comunicare și parteneriat.

1. Contextul conceptual al cercetării – Repere din literatura de specialitate

Tema parteneriatului educațional între școală, familie și comunitate a fost amplu tratată în literatura de specialitate, fiind recunoscută ca un factor esențial în crearea unui climat educațional favorabil dezvoltării integrale a elevului. Cuvintele-cheie care fundamentează cercetarea actuală – *parteneriat educațional, climat colaborativ, implicare școlară, comunitate educațională, învățământ preuniversitar* – sunt analizate mai jos din perspectivă teoretică și aplicativă.

Conceptul de *parteneriat educațional* se referă la cooperarea intenționată și structurată dintre școală, familie și comunitate în vederea sprijinirii procesului de învățare și dezvoltare a elevului. Epstein (2001) a elaborat un model cu șase tipuri de

implicare parentală, care include comunicarea, voluntariatul, învățarea acasă, luarea deciziilor, colaborarea cu comunitatea și sprijinul educațional, fiind un punct de referință în domeniu.

În literatura autohtonă, abordări recente pun accent pe parteneriatul ca formă de *co-responsabilitate educațională*, în care profesorul, elevul și părintele sunt văzuți ca actori complementari în succesul școlar (Cucoș, 2006; Potolea & Neacșu, 2008). Feraru (2025) propune o perspectivă aplicativă asupra colaborării dintre cei trei actori, accentuând nevoia unei comunicări autentice, a empatiei și a sprijinului reciproc în formarea elevului. Studiul de caz cantitativ, pe bază de chestionar, privind triada profesor-elev-părinte are la bază cunoașterea cerințelor școlii, valorificarea muncii elevilor, urmărirea activității de învățare în mediul familial, contribuind la îmbunătățirea acestei legături și diminuând sursele de neînțelegere, plasând părinții și elevii în relații de încredere cu mediul școlar. Eșantionului a fost format din 35 de părinți participanți la cercetare, din care 92% femei și 8% bărbați. Așadar, modelul „triadei educaționale” – profesor, elev, părinte – poate deveni, în această viziune, un *instrument eficient pentru gestionarea provocărilor educaționale*, cu condiția existenței unor strategii de colaborare clare, transparente și constante.

Cercetările au demonstrat că implicarea constantă a părinților în procesul educațional conduce la rezultate școlare mai bune, la scăderea absenteismului și la creșterea motivației pentru învățare (Deslandes, 2006).

Climatul colaborativ în educație presupune existența unei culturi organizaționale bazate pe încredere, comunicare deschisă și valori comune între actorii implicați. Studii recente arată că un astfel de climat are un efect direct asupra stării de bine a elevilor și profesorilor, precum și asupra eficienței procesului educațional (Bryk & Schneider, 2002). Climatul educațional este definit de ansamblul de relații, valori și practici care domină viața școlii. Un climat pozitiv se bazează pe *încredere, respect reciproc, deschidere și sprijin* între cadre didactice, elevi și părinți. Acest climat influențează semnificativ *motivația, angajamentul școlar și bunăstarea emoțională a elevilor* (Suldo et al., 2009).

Implicarea școlară a elevilor este definită prin participarea activă la activitățile de învățare, relaționarea pozitivă cu cadrele didactice și asumarea responsabilității pentru propria formare. Fredericks et al. (2004) disting între implicarea comportamentală, emoțională și cognitivă, sugerând că toate aceste dimensiuni sunt influențate de contextul familial și comunitar.

Ideea de *comunitate educațională* extinde responsabilitatea educației dincolo de perimetrul școlii, implicând instituții, organizații și actori locali în procesul formativ. Wenger (1998) introduce conceptul de „comunități de practică”, accentuând învățarea ca proces social, bazat pe participare activă și colaborare. Crearea unui climat colaborativ presupune, de asemenea, *practici de comunicare eficientă, luarea deciziilor în comun și construirea unei culturi a incluziunii*. Comunitatea educațională devine astfel un spațiu de învățare partajată și de sprijin reciproc.

În spațiul românesc, numeroase lucrări pun accentul pe reformarea *învățământului preuniversitar* prin modernizarea relațiilor educaționale și promovarea parteneriatelor funcționale. Un exemplu relevant este lucrarea coordonată de Cucos (2006), care abordează multiple perspective pedagogice actuale, inclusiv dimensiunea socială și comunitară a educației. În România, autori precum Cucos (2006) sau Potolea și Neacșu (2008) subliniază că reforma educațională nu poate avea succes fără *implicarea reală a comunității și a familiei în actul educațional*, promovând o cultură a parteneriatului.

2. Metodologia cercetării

Scopul cercetării

Studiul de față își propune să investigheze *percepțiile elevilor din învățământul preuniversitar* cu privire la parteneriatul educațional dintre școală, familie și comunitate, precum și impactul acestuia asupra *motivației, implicării și climatului educațional* resimțit la nivelul școlii.

Obiectivele cercetării: *Identificarea nivelului de implicare a părinților în activitățile școlare ale elevilor; Analiza modului în care elevii percep deschiderea școlii către colaborarea cu familia și comunitatea; Evaluarea impactului unui climat educațional colaborativ asupra stării de bine și performanței școlare; Formularea de recomandări privind dezvoltarea parteneriatelor educaționale eficiente.*

Metoda de cercetare

Cercetarea este de tip *cantitativ*, fiind utilizată metoda anchetei prin *chestionar*. Acest instrument a fost ales datorită eficienței în colectarea rapidă a datelor de la un eșantion numeros și pentru posibilitatea cuantificării răspunsurilor.

Instrumentul de cercetare

Chestionarul a fost conceput de autor și a cuprins atât întrebări *închise* (cu variante de răspuns predefinite), cât și *semi-deschise*, grupate pe următoarele

dimensiuni: Implicarea familiei în educația elevului; Comunicarea și colaborarea școală-familie-comunitate; Climatul școlar perceput de elevi; Motivația și implicarea elevilor în activitățile educaționale.

Validarea conținutului a fost realizată prin consultarea unui grup de cadre didactice cu experiență în domeniul educației.

Eșantionul cercetării

Eșantionul este format din *550 de elevi* din învățământul preuniversitar, provenind din *mai multe licee din județul Iași*. Grupul a fost constituit astfel încât să acopere o diversitate de profiluri (real, umanist, tehnologic) și ani de studiu (clasele IX–XII), ceea ce permite generalizarea rezultatelor într-o anumită măsură în raport cu populația școlară din județ.

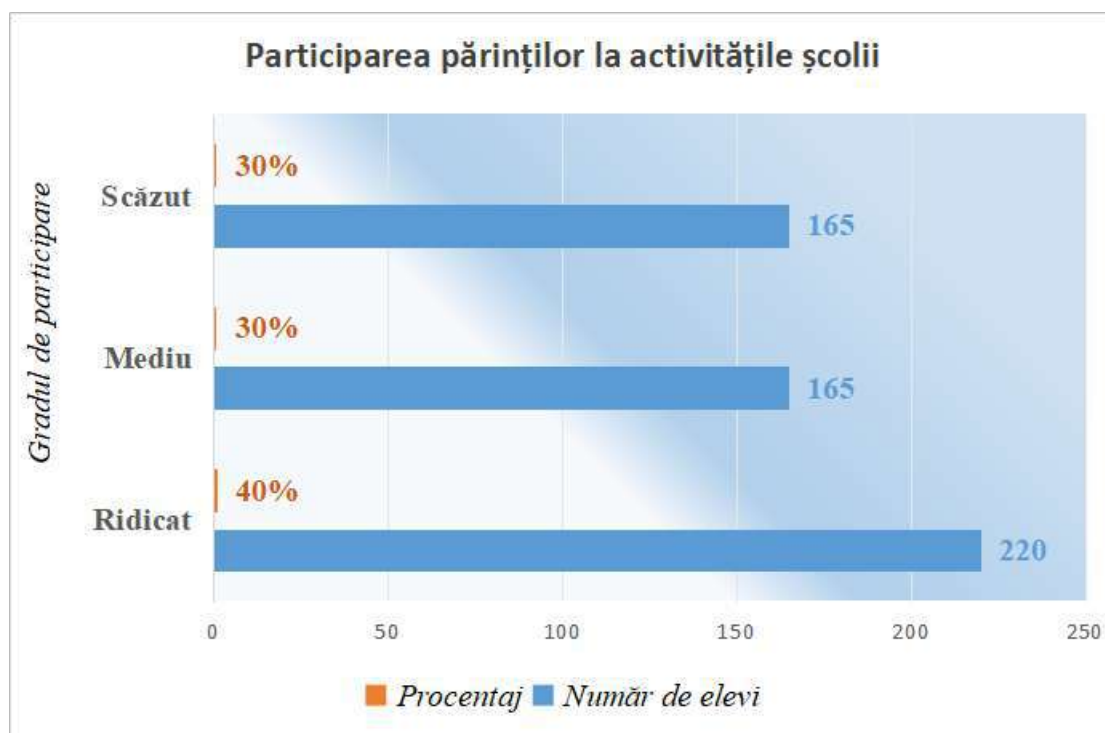
Perioada și contextul desfășurării

Cercetarea s-a desfășurat în perioada *mai 2024 – aprilie 2025*, în format fizic și online, cu sprijinul cadrelor didactice implicate în proiectul educațional „Triada Educațională: Împreună pentru Viitorul Copiilor”.

3. Analiza și interpretarea datelor

În analiza chestionarului aplicat celor 550 de elevi, au fost urmărite mai multe dimensiuni relevante pentru înțelegerea modului în care parteneriatul educațional influențează climatul școlar și performanța elevilor.

Referitor la *implicarea familiei în educația elevilor*, rezultatele arată că **peste 65% dintre elevi** declară că părinții lor sunt interesați de parcursul școlar, însă **doar 40%** afirmă că părinții participă efectiv la activitățile organizate de școală. Acest decalaj sugerează că **interesul teoretic nu se traduce întotdeauna în implicare practică**, fiind necesare strategii de atragere mai eficientă a familiei în viața școlii. (Vezi Graficul 1)

Graficul 1. Participarea părinților la activitățile școlii

Sursă: Concepție proprie a autoarei

Graficul 1 prezintă *nivelul de participare a părinților* la activitățile desfășurate în cadrul școlii, așa cum este perceput de către cei 550 de elevi chestionați. Informațiile sunt exprimate atât în *număr de elevi*, cât și în *procente*, pentru fiecare dintre cele trei niveluri de participare: *scăzut*, *mediu* și *ridicat*.

Nivel ridicat de participare – 220 elevi (40%), o proporție semnificativă a elevilor (40%) consideră că părinții lor participă activ la activitățile școlii. Acest lucru sugerează existența unui *nucleu stabil de familie implicate*, care colaborează constant cu școala și contribuie la crearea unui mediu educațional favorabil.

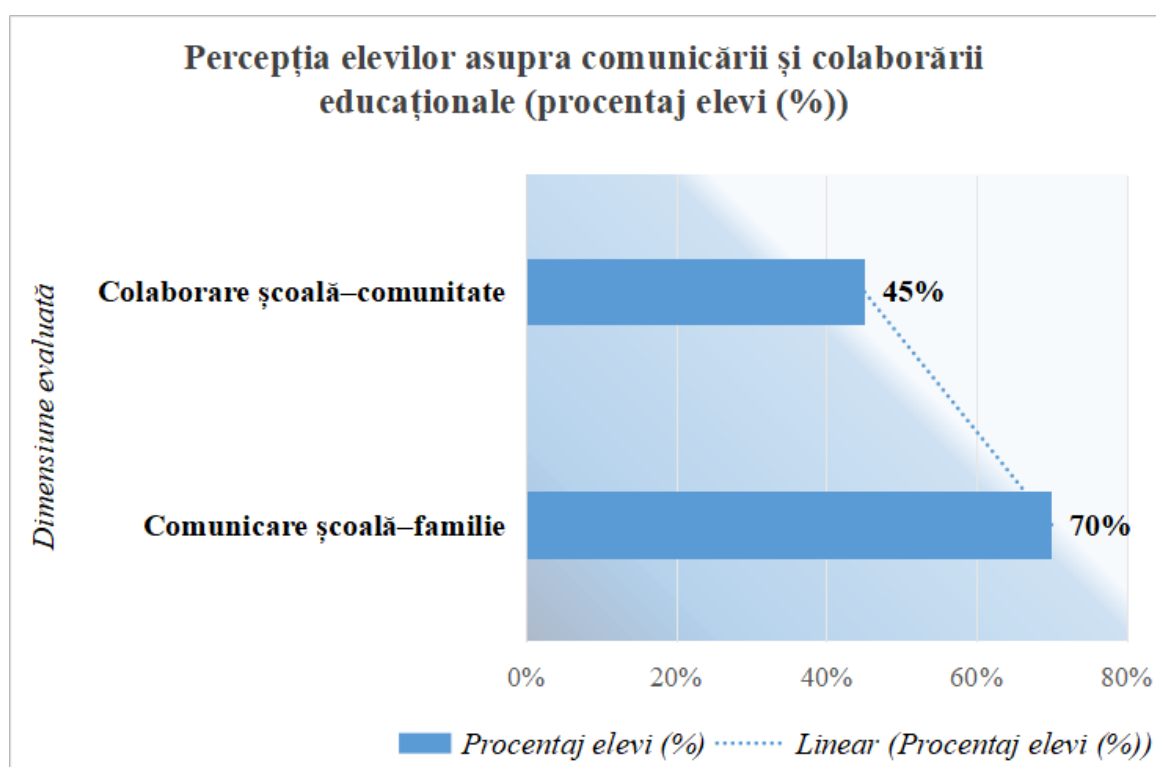
Nivel mediu de participare – 165 elevi (30%), aproximativ o treime dintre elevi percep o *implicare parțială* a părinților, ceea ce poate indica fie o participare ocazională, fie o lipsă de constanță în colaborare. Acest segment are un potențial important de activare prin măsuri adecvate din partea școlii (invitarea la activități informale, comunicare mai deschisă etc.).

Nivel scăzut de participare – 165 elevi (30%), la fel ca nivelul mediu, 30% dintre elevi raportează un *grad scăzut de participare a părinților*. Acest fapt poate fi cauzat de mai mulți factori: lipsa de timp, dezinteres, o relație slabă școală-familie sau

bariere de comunicare. Este un semnal de alarmă pentru nevoia unor *strategii de incluziune și motivare a tuturor familiilor*, nu doar a celor deja implicate.

În concluzie, graficul reflectă o situație echilibrată, dar și o *oportunitate clară de intervenție*: dacă școala reușește să mobilizeze segmentul mediu și cel scăzut, procentul de participare ridicată ar putea crește semnificativ. Implicarea activă a părinților nu este doar un indicator al unei bune relații școală-familie, ci și un *predictor al performanței și motivației elevilor*.

Cu privire la *comunicarea și colaborarea școală-familie-comunitate*, aproximativ 70% dintre elevi consideră că profesorii comunică suficient cu părinții, însă doar 45% simt că școala se implică activ în colaborarea cu comunitatea locală. Acest aspect indică o mai bună consolidare a relației școală-familie, dar o subutilizare a resurselor comunității în sprijinul educației. (Vezi Graficul 2)

Graficul 2. Percepția elevilor asupra comunicării și colaborării educaționale

Sursă: Concepție proprie a autoarei

Graficul 2 evidențiază *diferențele percepute de elevi* în ceea ce privește două dimensiuni fundamentale ale parteneriatului educațional: *comunicarea școală-familie* și *colaborarea școală-comunitate*.

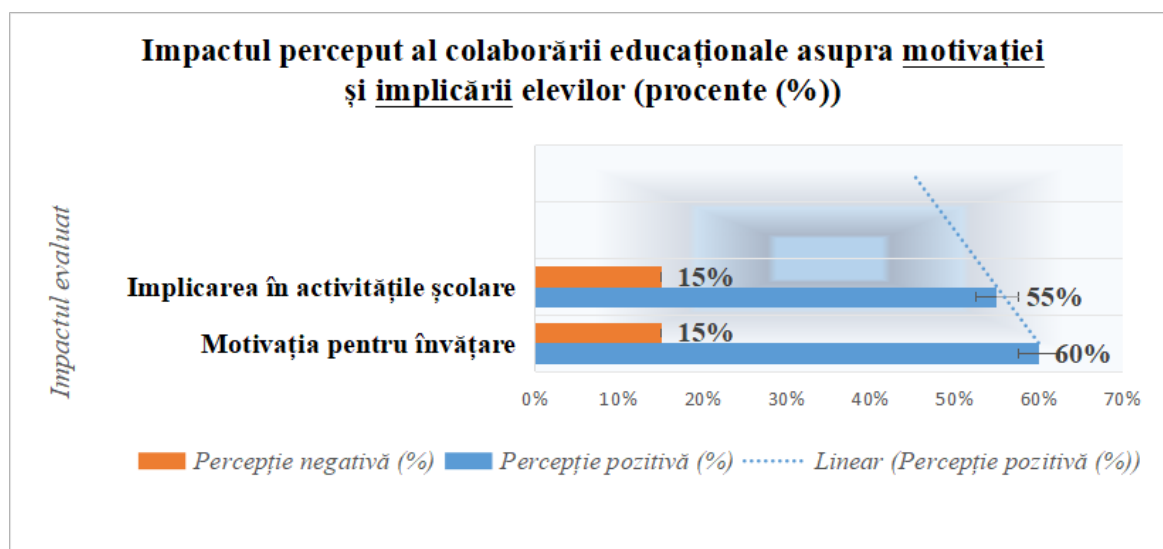
Comunicarea școală–familie este apreciată pozitiv de 70% dintre elevi, o proporție care indică un *nivel ridicat de satisfacție* privind dialogul dintre cadrele didactice și părinți. Sugerează că școlile din eșantionul studiat au implementat forme eficiente de comunicare (ședințe, platforme online, întâlniri individuale etc.).

Referitor la *colaborarea școală–comunitate*, doar 45% dintre elevi consideră că școala se implică activ în relația cu comunitatea. Acest rezultat indică un *nivel scăzut de implicare externă*, ceea ce poate însemna o slabă conectare a școlii cu ONG-uri, autorități locale, instituții culturale sau alți actori comunitari.

Liniile de trend adăugate în grafic subliniază *contrastul evident* între cele două dimensiuni și trasează direcția scăderii percepției de la un aspect la altul. *Punctul forte* constă în comunicarea cu familia este una dintre componentele bine dezvoltate ale parteneriatului educațional, fiind recunoscută de majoritatea elevilor. *Punctul vulnerabil* constă din relația cu comunitatea locală percepută ca slabă sau insuficient vizibilă, ceea ce limitează *potențialul educației nonformale* și al sprijinului extern pentru elevi. *Implicarea comunității* este esențială pentru crearea unui mediu educațional relevant, adaptat nevoilor sociale și economice actuale. Diferența de 25% între cele două dimensiuni sugerează o *nevoie urgentă de echilibrare a parteneriatului educațional*, astfel încât colaborarea cu actorii comunitari să devină la fel de firească și eficientă precum cea cu părinții. Așadar, graficul 2 transmite un mesaj clar: *relația școală–familie este bine conturată, dar relația școală–comunitate trebuie dezvoltată*. Investirea în colaborări externe poate oferi elevilor experiențe educaționale autentice și poate transforma școala într-un veritabil centru comunitar.

Din analiza datelor despre *climatul școlar perceput*, elevii care percep o colaborare activă între profesori și părinți tind să descrie un **climat școlar mai pozitiv**, caracterizat de sprijin, încredere și echilibru relațional. În schimb, acolo unde parteneriatul lipsește, elevii semnalează mai frecvent **sentimente de stres, neimplicare sau lipsă de motivație**.

Din analiza datelor cu privire la *motivația și implicarea elevilor*, rezultă că în școlile unde părinții și profesorii colaborează frecvent, **nivelul de implicare al elevilor în activitățile educaționale este semnificativ mai mare**. De asemenea, acești elevi raportează mai des sentimentul că „ceea ce învață are sens” și că sunt sprijiniți în evoluția lor. (Vezi Graficul 3)

Graficul 3. Impactul perceput al colaborării educaționale asupra motivației și implicării elevilor

Sursă: Concepție proprie a autoarei

Graficul 3 evidențiază percepția elevilor în legătură cu efectele parteneriatului educațional (profesor–părinte–comunitate) asupra *motivației* și *implicării în activitățile școlare*. Sunt prezentate două tipuri de percepții: *pozitive* – marcate în albastru, și *negative* – marcate în portocaliu. Din analiza datelor se remarcă următoarele valori: *motivația pentru învățare* la care 60% dintre elevi consideră că parteneriatul educațional are un impact pozitiv asupra motivației iar 15% declară că are un impact negativ; *implicarea în activitățile școlare* la care 55% percep un efect pozitiv asupra implicării în activitățile educative, la fel ca în cazul motivației, 15% simt un impact negativ.

Majoritatea elevilor recunosc valoarea colaborării între școală, familie și comunitate în sprijinul *motivației pentru învățare*. Acest lucru sugerează că parteneriatul educațional contribuie la construirea unui mediu care îi determină pe elevi să găsească sens în activitățile școlare și să își dorească să performeze. Deși percepția pozitivă este ușor mai redusă pentru *implicarea practică în activități*, proporția de 55% rămâne un indicator favorabil. Acest rezultat poate reflecta faptul că unii elevi, chiar dacă sunt motivați teoretic, nu sunt la fel de activi în realitate, ceea ce sugerează o *diferență între intenție și acțiune*. Procentul constant de 15% *percepție negativă* pe ambele dimensiuni atrage atenția asupra unui segment de elevi care *nu simt beneficiile parteneriatului educațional*. Este important ca acest grup să fie înțeles și susținut prin strategii de comunicare și includere mai eficiente. Linia de trend indică o *ușoară*

scădere a percepției pozitive de la motivație spre implicare, ceea ce poate semnala o nevoie de consolidare a legăturilor între actorii educaționali și activitățile concrete la care elevii participă.

În concluzie, graficul 3 sugerează că *parteneriatul educațional este perceput în mod clar ca având un impact benefic asupra motivației și implicării elevilor*, dar există și un procent semnificativ care indică o lipsă de eficiență resimțită. Este esențial ca școala, familia și comunitatea să continue dezvoltarea unor forme *active, coerente și accesibile de colaborare*, care să conducă nu doar la motivație, ci și la implicare concretă.

Datele evidențiază o *corelație pozitivă între gradul de implicare a părinților și nivelul de motivație școlară*. De asemenea, s-a observat o *asociere semnificativă între existența unui climat colaborativ și percepția elevilor privind sprijinul oferit de școală și familie*.

Constatările-cheie din analiza datelor cercetării de față sunt: *implicarea părinților rămâne o variabilă critică în succesul școlar al elevilor; comunicarea constantă și eficientă dintre școală și familie influențează pozitiv climatul educațional; implicarea comunității este încă slab reprezentată și necesită dezvoltarea unor parteneriate funcționale; elevii resimt direct beneficiile unui parteneriat educațional autentic: sprijin, motivație, siguranță și performanță*.

4. Concluzii și recomandări

Rezultatele cercetării confirmă faptul că *parteneriatul educațional între școală, familie și comunitate* reprezintă un factor esențial pentru crearea unui *climat educațional pozitiv, incluziv și motivant* pentru elevi. Percepțiile celor 550 de respondenți relevă o serie de aspecte importante: *implicarea părinților*, deși prezentă la nivel de interes, este limitată în ceea ce privește participarea efectivă la viața școlii; *profesorii* sunt percepuți ca fiind deschiși la colaborare, însă *comunicarea cu comunitatea locală* este adesea redusă sau formală; elevii care resimt o *colaborare autentică* între profesor și părinte manifestă un *grad mai ridicat de motivație, încredere și implicare școlară*; existența unui *climat educațional colaborativ* este asociată cu un mai bun echilibru emoțional și o percepție pozitivă asupra școlii ca mediu de învățare. Aceste concluzii întăresc ideea că triada profesor–elev–părinte nu este doar un concept teoretic, ci o *strategie concretă de susținere a succesului educațional*.

În baza datelor analizate, se conturează următoarele direcții de acțiune: *stimularea implicării active a părinților în viața școlară prin întâlniri informale, ateliere și activități comune cu elevii și profesorii; formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul comunicării și colaborării cu familia și comunitatea, ca parte integrantă a profesionalismului educațional; deschiderea școlii către comunitate prin parteneriate cu ONG-uri, instituții culturale și autorități locale pentru susținerea diversificată a procesului educațional; instituirea unor politici școlare clare privind parteneriatul educațional, inclusiv prin evaluarea periodică a relațiilor cu familia și comunitatea; includerea elevilor în inițiativele de colaborare, oferindu-le voce și rol activ în construirea unui climat educațional pozitiv.*

Pentru ca aceste direcții să devină funcționale, este esențial ca fiecare actor implicat în procesul educațional să își asume un *rol activ și conștient* în consolidarea parteneriatului. Profesorii trebuie sprijiniți în dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare, părinții în înțelegerea rolului lor formativ, iar comunitatea în valorificarea resurselor pe care le poate pune la dispoziția școlii.

De asemenea, școala trebuie să devină un spațiu *deschis, participativ și empatic*, în care colaborarea nu este impusă formal, ci construită prin încredere, transparență și valori comune. Elevii – beneficiarii direcți ai acestor relații – trebuie încurajați să fie *parteneri reali ai educației*, implicați în decizii, proiecte și inițiative care le privesc formarea.

În concluzie, parteneriatul educațional eficient nu este o opțiune, ci o *condiție esențială pentru un sistem de învățământ modern, echitabil și centrat pe elev*. Investiția în relația școală–familie–comunitate înseamnă, de fapt, o investiție în viitorul copiilor noștri și în calitatea societății pe care o construim împreună. Prin urmare, consolidarea unei culturi a colaborării educaționale presupune *schimbare de mentalitate, formare continuă și deschidere către inovație*. Educația de calitate nu poate exista în izolare – ea prinde contur doar *într-o rețea de relații vii și constructive* între toți cei care contribuie la formarea elevului. *Școala viitorului este o școală în parteneriat* – un spațiu al cooperării autentice, în care fiecare voce contează și fiecare implicare creează sens.

Bibliografie

- Bryk, A. S., & Schneider, B. (2002). *Trust in schools: A core resource for improvement*. Russell Sage Foundation.
- Cucoș, C. (Coord.), (2006). *Pedagogie*. Editura Polirom.

- Deslandes, R. (2006). Parent involvement: The missing link in school achievement. *Canadian Journal of Education Administration and Policy*, 176. <https://journalhosting.ucalgary.ca/index.php/cjeap/article/view/42888>
- Epstein, J. L. (2001). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Westview Press.
- Feraru, P. D. (2025). Un parteneriat social pentru succes: triada profesor, elev, părinte. *Revista Magazin Mugurași*, XX (aprilie), bianual. https://online.fliphtml5.com/dqzdx/phlg/?fbclid=IwY2xjawHBuqZleHRuA2FlbQIxMAABHXkHKqYOdqDBwIfYHUIUZQJPrD2QexYK4fcCvfEj9uJWaMrMG3zpWa5kSQ_aem#p=40
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59–109. <https://doi.org/10.3102/00346543074001059>
- Potolea, D., & Neacșu, I. (2008). *Pedagogie*. Editura Polirom.
- Suldo, S. M., Friedrich, A. A., White, T., Farmer, J., Minch, D., & Michalowski, J. (2009). Teacher support and adolescents' subjective well-being: A mixed-methods investigation. *School Psychology Review*, 38(1), 67–85. <https://doi.org/10.1080/02796015.2009.12087852>
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.

Îmbunătățirea colaborării dintre școală, familie și comunitate pentru un mediu educațional deschis și incluziv

Prof. ed. timpurie: Fîrtat Ionela-Mariana

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate este un factor esențial în succesul educațional al elevilor. Diverse studii au evidențiat importanța acestui parteneriat și impactul său asupra dezvoltării sociale, emoționale și academice a copiilor. Implementarea unor soluții inovative poate consolida această relație, oferind un mediu propice învățării și dezvoltării personale. O comunicare deschisă și transparentă între profesori, părinți și membri ai comunității poate asigura un sprijin constant pentru elevi, contribuind la reducerea problemelor legate de absenteism, abandon școlar și dificultăți de integrare socială.

1. Rolul colaborării în educație

Un parteneriat eficient între școală, familie și comunitate contribuie la creșterea motivației elevilor, reducerea absenteismului și prevenirea abandonului școlar. Potrivit cercetărilor realizate de Epstein (1995), implicarea părinților în educația copiilor lor duce la rezultate academice mai bune și la o atitudine pozitivă față de învățatură. De asemenea, cercetări recente ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) au arătat că elevii ai căror părinți participă activ la viața școlară obțin note mai mari și au un nivel ridicat de satisfacție față de școală. O colaborare constantă și structurată ajută la dezvoltarea unor strategii educaționale personalizate, care iau în considerare nevoile specifice ale fiecărui copil.

2. Soluții inovative pentru colaborarea școală-familie-comunitate

2.1. Platforme digitale pentru comunicare

Tehnologia poate facilita o comunicare mai eficientă între profesori, părinți și elevi. Aplicații precum Google Classroom, Microsoft Teams sau Edmodo permit schimbul de informații în timp real, monitorizarea progresului și implicarea activă a părinților în educația copiilor lor. De asemenea, implementarea unor platforme dedicate precum ClassDojo sau Seesaw poate crește transparența procesului

educațional și poate oferi părinților o imagine clară asupra activităților desfășurate în școală.

2.2. Ateliere de educație parentală

Organizarea unor sesiuni de instruire pentru părinți ajută la dezvoltarea competențelor acestora în sprijinirea procesului educațional. Studii recente au arătat că implicarea părinților prin astfel de programe contribuie la o mai bună adaptare a copiilor la cerințele școlare. Atelierele pot include teme diverse, precum gestionarea conflictelor, dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor sau metode eficiente de sprijin al învățării acasă. Totodată, implicarea unor specialiști în psihopedagogie poate oferi părinților instrumentele necesare pentru a-și sprijini mai bine copiii.

2.3. Proiecte comunitare și voluntariat

Activitățile extracurriculare care implică elevii, părinții și membrii comunității pot consolida relațiile interpersonale și pot sprijini dezvoltarea competențelor sociale. De exemplu, proiectele ecologice sau campaniile de sprijin pentru grupuri vulnerabile pot implica toți actorii educaționali într-un efort comun. Un exemplu de succes este "Biblioteca Vie", o inițiativă prin care membrii comunității devin "cărți vii", oferindu-și experiențele de viață și expertiza pentru a inspira elevii.

3. Studii de caz și bune practici

Un exemplu de succes este programul "Schools as Community Learning Centers" implementat în SUA, care a demonstrat că integrarea serviciilor comunitare în cadrul școlii duce la creșterea performanțelor școlare și la o mai bună colaborare între profesori, părinți și organizații locale. De asemenea, în Finlanda, sistemul educațional pune un accent deosebit pe colaborarea dintre școală și familie, organizând frecvent sesiuni de mentorat și workshopuri pentru părinți, ceea ce contribuie la un sistem educațional de succes.

Concluzii

Implementarea unor soluții inovative pentru colaborarea dintre școală, familie și comunitate este esențială pentru crearea unui mediu educațional incluziv și eficient. Utilizarea tehnologiei, formarea părinților și implicarea comunității sunt doar câteva dintre strategiile care pot contribui la succesul educațional al elevilor.

Colaborarea susținută și un dialog permanent între toate părțile implicate pot asigura un sistem educațional adaptat cerințelor actuale și nevoilor specifice ale fiecărui copil.

Bibliografie:

- Epstein, J. L. (1995). "School/family/community partnerships: Caring for the children we share." *Phi Delta Kappan*.
- Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). "A new wave of evidence: The impact of school, family, and community connections on student achievement."
- www.edutopia.org
- www.ise.ro

Implementarea Soluțiilor Inovative pentru

Îmbunătățirea Relațiilor și Colaborării între Școală, Familie și Comunitate

În contextul educațional actual, unul dintre cele mai importante obiective ale sistemului de învățământ este crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor, iar acest lucru presupune implicarea activă a tuturor actorilor educaționali: școală, familie și comunitate. Colaborarea între aceste entități nu este doar benefică, ci esențială pentru succesul educativ pe termen lung. Însă, pentru a asigura o colaborare eficientă, este necesară implementarea unor soluții inovative care să adreseze provocările moderne și să optimizeze interacțiunile dintre toate părțile implicate.

1. Tehnologia ca instrument de comunicare și colaborare

Una dintre cele mai mari schimbări din ultimii ani a fost impactul tehnologiei asupra educației. Instrumentele digitale au creat noi posibilități pentru comunicarea și colaborarea între școli, familii și comunități. Platformele online de management educațional, aplicațiile mobile de monitorizare a progresului școlar și platformele de comunicare instantanee între părinți și profesori sunt doar câteva exemple de soluții tehnologice care au început să fie integrate în mod activ.

Aceste instrumente permit părinților să fie la curent cu activitățile educaționale ale copiilor lor, cu evoluția lor școlară, dar și cu evenimentele din viața școlii. În același timp, profesorii pot primi feedback rapid de la părinți și pot comunica eficient cu aceștia pentru a rezolva orice problemă sau nelămurire legată de performanțele elevilor. De asemenea, tehnologia poate facilita întâlnirile online, care permit părinților să participe activ la întâlnirile școlii, indiferent de locația lor geografică.

2. Proiectele educaționale comunitare

Un alt mod eficient de a îmbunătăți colaborarea între școală, familie și comunitate sunt proiectele educaționale comune. Acestea pot include activități de voluntariat, campanii de educație pentru sănătate, sesiuni de formare profesională pentru părinți și profesori, dar și evenimente care implică elevii, părinții și membrii comunității locale.

Prin implicarea activă a comunității în procesul educațional, nu doar că se creează un mediu educațional mai sustenabil, dar se formează și o rețea de susținere pentru copii, care include atât cadrele didactice, cât și părinții și membrii comunității. Astfel, fiecare parte interesată în dezvoltarea copilului devine un actor activ în educația acestuia.

3. Formarea continuă a părinților și profesorilor

Un alt pas esențial pentru îmbunătățirea relațiilor dintre școală, familie și comunitate este dezvoltarea continuă a abilităților de comunicare și colaborare între părinți și profesori. De multe ori, lipsa unor abilități de comunicare eficiente poate duce la conflicte sau neînțelegeri. Astfel, este important ca atât părinții, cât și profesorii, să beneficieze de sesiuni de formare pentru a înțelege mai bine nevoile și așteptările celorlalți.

Atât educația continuă pentru profesori, cât și sesiunile de instruire pentru părinți, pot include teme precum strategiile de sprijinire a învățării la domiciliu, cum să sprijiniți dezvoltarea emoțională a copilului sau cum să gestionați situațiile de conflict între elevi. Aceste sesiuni contribuie la crearea unui climat mai pozitiv și mai deschis de colaborare.

4. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Pentru a sprijini o colaborare mai eficientă între școală, familie și comunitate, este important ca infrastructura educațională să fie una care încurajează interacțiunea. Sălile de clasă moderne, dotate cu echipamente tehnologice, dar și spațiile de întâlnire pentru părinți și profesori, sunt esențiale pentru o comunicare mai ușoară și o colaborare mai bună.

În plus, școlile care colaborează cu diverse organizații comunitare sau cu autoritățile locale pot beneficia de resurse suplimentare pentru organizarea de evenimente sau programe educaționale care implică părinții și comunitatea.

5. Abordarea educației holistice

Un alt aspect important în îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate este promovarea unei educații holistice, care să ia în considerare nu doar latura academică, ci și dezvoltarea personală și emoțională a elevilor. Astfel, școlile pot organiza sesiuni de consiliere și sprijin psihologic pentru elevi și familiile acestora, pentru a asigura o dezvoltare echilibrată și pentru a preveni eventualele probleme legate de sănătatea mintală sau conflictele familiale.

De asemenea, abordările educaționale bazate pe valori precum empatia, respectul reciproc și responsabilitatea contribuie la consolidarea legăturilor dintre școală, familie și comunitate. Această viziune holistică asupra educației poate crea un climat de încredere și cooperare care să fie benefic pe termen lung pentru toți participanții.

În concluzie, implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate poate aduce multiple beneficii pentru dezvoltarea elevilor. Tehnologia, proiectele educaționale comunitare, formarea continuă a părinților și profesorilor, îmbunătățirea infrastructurii educaționale și promovarea unei educații holistice sunt doar câteva dintre soluțiile ce pot transforma aceste relații într-un parteneriat sustenabil și benefic pentru toți cei implicați. Colaborarea dintre școală, familie și comunitate

trebuie să fie văzută ca un proces continuu, în care fiecare parte își aduce aportul pentru a asigura succesul educativ al fiecărui elev.

2/2

DEZVOLTAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN PARTENERIATE EFICIENTE PENTRU UN MEDIU EDUCAȚIONAL COLABORATIV ȘI INCLUZIV IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN PARTENERIATE ȘCOLARE ÎN CADRUL SĂPTĂMÂNII VERZI

**Prof. înv. primar Folea Ana-Maria
Școala Gimnazială Șona, jud. Alba**

Societatea contemporană a adus o nouă percepție a influenței pe care o are familia asupra formării personalității copilului. Deși s-a știut întotdeauna că familia este un factor determinant al acțiunii educative, astăzi s-a constatat că cele mai importante reguli ale familiei sunt cele care determină ceea ce înseamnă a fi o ființă umană.

Un părinte poate fi mai bun decât altul indiferent de nivelul lui cultural, dar toți au nevoie de sfaturi și sprijin pentru a preveni conflictele din viața de familie, pentru a fi un bun exemplu pentru copii.

Informarea părinților despre efectele propriilor comportamente asupra copilului de către specialiștii în educație poate contribui la prevenirea efectelor negative ale acțiunilor lor educative. Implicarea părinților în activitățile școlii trebuie să fie una dintre prioritățile învățământului actual. Nevoia de a forma o echipă între cadrele didactice, elevi, părinți și autoritățile comunității în vederea corelării acțiunilor, a influențelor educative este justificată pe de o parte de tendința de autoinvestire cu responsabilitate a părinților preocupați de viitorul copiilor, iar pe de altă parte, de acumularea de către școală a atribuțiilor socializatoare proprii unor instituții inactive la nivel local cum ar fi: cluburi, ateliere de creații, agenții de turism etc.

Antrenarea părinților în acțiuni educative specifice poate să se desfășoare în următoarele direcții:

- activarea comitetului de părinți prin implicarea în colaborarea, implementarea și monitorizarea planului de dezvoltare al școlii;
- identificarea părinților voluntari care să sprijine derularea eficientă a acțiunilor educative;
- consilierea părinților în cadrul orelor de consiliere după temele stabilite împreună cu aceștia;
- antrenarea părinților în procesul instructiv-educativ;
- crearea de mijloace de comunicare cu părinții: activități cultural-artistice, vizionarea de filme educative în cadrul ședințelor cu părinții, realizarea unor broșuri sau reviste cu caracter educativ, dezbateri etc.

O formă avantajoasă de colaborare între școală, elevi și părinți este parteneriatul. Parteneriatul educativ școală-familie trebuie inițiat de către instituția școlară, ce are autoritatea socială și legală de a se ocupa de educarea elevilor, având în același timp, și calitatea de a aprecia care sunt nevoile, posibilitățile elevilor, raportate la cerințele societății. Termenul de parteneriat

se bazează pe premisele că partenerii au un fundament comun de acțiune și un principiu al reciprocității, ceea ce le permite să-și unească eforturile spre atingerea unui țel comun.

Odată cu sfintele Paște, natura revine la viață și ne îmbie să petrecem cât mai mult timp afară. Profitând de timpul alocat “săptămânii verzi”, am organizat multe activități împreună cu părinții elevilor din clasă. Voi enumera câteva dintre acestea. Pentru început am stabilit împreună ce vom face în această săptămână și cum vom valorifica timpul petrecut la școală astfel încât să fie în folosul tuturor. Am strâns materialele necesare desfășurării activităților, am folosit aceste materiale reciclabile și nu numai dând naștere unor noi obiecte: jucării, costume, aranjamente de sărbătoare. Am colindat împrejurimile observând unde este necesară intervenția noastră astfel încât locul respective să fie mult mai frumos și atrăgător. Am încondeiat ouă și am pregătit diverse preparate culinare care se servesc în mod tradițional la masa de Paște. Totul s-a petrecut în atmosfera specifică sărbătorilor. Și nu doar părinții au fost cei implicați în proiectele și activitățile noastre ci și alți parteneri. Așa, de pildă, am avut ca invitați preotul din sat care ne-a vorbit despre însemnătatea Sfintelor sărbători, bibliotecara școlii, bunici care ne-au povestit despre tradițiile și obiceiurile locale, asistenta medicală care ne-a prezentat multe informații interesante despre igienă și sănătate, doamnele profesoare de religie și engleză, domnul profesor de sport, fiecare aducându-și aportul.

Participarea părinților la activitățile din școală –oferă acestora posibilitatea de a cunoaște nivelul de pregătire al elevului, deprinderile însușite, capacitatea de relaționare cu ceilalți colegi, metodele și procedeele specifice activității școlare.

Realizarea de expoziții cu produsele activității elevilor- asigură accesul părinților la traiectoria evoluției deprinderilor artistico-plastice, practice și cognitive ale elevilor. Aș adăuga aici că portofoliul activității elevului are același rol.

Factorii de modelare a personalității elevilor trebuie bine împlețiți pentru atingerea țelului comun: educarea elevilor în așa fel încât să se integreze optim în societatea contemporană.

✓ Bibliografie:

Agabrian, M., Milea V., Parteneriate școală-familie-comunitate, Ed. Institutul European, Iași, 2005

Bătrânu, E., Educația în familie, Ed. Politică, București, 2005

Cristea, S., Fundamentele pedagogiei, Ed. Polirom, Iași, 2010

ROLUL STORYTELLINGULUI ÎN EDUCAȚIA FORMALĂ

Autor: prof. înv. primar Fotache Maria-Magdalena, Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, Pitești

ARGUMENT

Copilul trebuie convins, nu învins. Profesorii au o „armă” teribilă în relația cu copilul: o experiență vastă de viață, o experiență vastă de comunicare. Profesorii pot să convingă copiii prin intermediul poveștilor. „Nu înveți destul!” nu sună mai brutal ca „simt că ai putea să-ți dai mai mult interesul exact ca personajul principal din Povestea...”? Este important să remarcăm că, în contextul educativ, formularea în termeni pozitivi și exprimarea sentimentelor poate influența pozitiv atitudinea copiilor și îi poate încuraja să-și dezvolte interesul și abilitățile.

Povestea este o formă de comunicare, este arta prin care se creează imagini interne în imaginația ascultătorului. Statisticile ne spun ce este realitatea - poveștile ne spun de ce contează și de ce trebuie să avem grijă. Statisticile validează un punct de vedere, dar acel punct este povestea. Un copil începe comunicarea pe calea interminabilă a întrebării „de ce?” „De ce este iarba verde?” De ce există zi și noapte? ” „De ce peștii trăiesc în apă?” „De ce este iarna rece iar vara este cald?”

Poveștile ajută la răspunsul la întrebarea „de ce?” De ce facem ceea ce facem ca oameni? De ce contează munca noastră?

Vanessa Boris de la Harvard Business School scrie, „Povestirea poveștilor este unul dintre cele mai puternice mijloace pe care liderii trebuie să le influențeze, să le învețe și să inspire ... povestirea creează legături între oameni și între oameni și idei. Poveștile transmit cultura, istoria și valorile care unesc oamenii”.

Îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, evaluările inițiale, monitorizarea dezvoltării socio-afective și formarea deprinderilor de comunicare sunt abordări semnificative. Este evidentă dorința de a îmbunătăți experiența educațională a elevilor prin integrarea **storytellingului** (poveștilor) în procesul de predare-învățare. Echilibrul între aspectele teoretice și practica educațională adaugă coerență și relevanță cercetării. În această lucrare avem următoarele obiective:

- Să punem în evidență importanța și valențele educative a metodei storytellingului (poveștilor) în dezvoltarea comunicării verbale și personale a copiilor în mediul educației formale și non-formale.

- Să punem în evidență importanța achiziționării unui vocabular conform vârstei, particularităților și nevoilor individuale ale copiilor dar și îmbogățirea vocabularului folosindu-ne de metoda storytellingului.
- Să arătăm că este necesar să se realizeze un parteneriat real școală-ONG în vederea conferirii unui conținut real și continuu comunicării copiilor, în vederea înlăturării la timp a disfuncționalităților în comportamentul copiilor și comunicarea cu aceștia.
- Să evidențiem necesitatea parcurgerii etapelor învățământului primar în vederea pregătirii elevului pentru ciclul gimnazial dar și parcurgerea programelor de dezvoltare personală și comportamentală oferit de ONG-uri partenere.
- Storytellingul (Povestea și Basmul) devine astfel un instrument puternic în educația copiilor, dezvoltându-le imaginația, creativitatea și abilitățile lingvistice. Importanța filtrării conținutului poveștilor pentru a se adapta la sensibilitatea copiilor și a promova înțelegerea corectă a mesajelor transmise devine evidentă. Când profesorii împărtășesc povești, se formează o legătură profundă, sprijinind copiii în cunoașterea de sine și dezvoltarea abilităților sociale. Cu toate că tehnologia se impune în viața cotidiană, implicarea activă în povești, chiar și în mediul online, păstrează interesul copiilor pentru lectură și încurajează interacțiunea dintre generații. Lectura poveștilor rămâne o comoară în dezvoltarea personală a copiilor, punând bazele unor viitori adulți echilibrați și creativi. Integrarea Storytellingului (poveștilor și basmelor) în învățământul primar aduce multiple beneficii în dezvoltarea copiilor.
- Iată cum:
 - - **dezvoltarea limbajului:** basmul și povestea oferă un bogat vocabular și expune copiii la structuri narative complexe, contribuind astfel la dezvoltarea limbajului lor.
 - - **stimularea imaginației și creativității:** personajele fantastice și decorurile din basme și povești stimulează imaginația copiilor, încurajându-i să-și creeze propriile povești și lumi.
 - - **învățarea valorilor morale:** basmul și povestea conțin lecții morale și etice. Poveștile cu conflicte dintre bine și rău oferă oportunități pentru discuții despre valori și comportament.
 - - **dezvoltarea abilităților de gândire critică:** analizarea acțiunilor și consecințelor din basme le oferă copiilor șansa să dezvolte abilități de gândire critică și să înțeleagă implicațiile deciziilor.

- - **învățarea deschiderii către diversitate:** basmul și povestea aduce în prim-plan culturi diferite și lumi fantastice, promovând acceptarea diversității și încurajând copiii să exploreze și să înțeleagă perspective diferite.
- - **motivarea pentru lectură:** poveștile captivante și personajele intrigante îi pot motiva pe copii să devină cititori entuziaști, dezvoltând astfel o dragoste pentru lectură.
- - **dezvoltarea emoțională:** prin identificarea cu personajele și simțirea emoțiilor lor, copiii învață să-și recunoască și să-și gestioneze propriile sentimente.
- - **învățarea prin exemplu:** personajele eroice din basme pot servi ca modele pentru comportamentul pozitiv, inspirând copiii să adopte calități precum curajul sau generozitatea.
- - **îmbunătățirea abilităților de comunicare:** discutarea și analizarea poveștilor în grup ajută la dezvoltarea abilităților de comunicare orală și de ascultare.
- - **creația unui mediu educativ plăcut:** introducerea basmelor și poveștilor în procesul instructiv-educativ, creează un mediu educațional plăcut și stimulant, unde copiii se simt atrași de procesul de învățare.
- Prin integrarea adecvată a storytellingului adică, a basmelor și poveștilor în programa școlară, profesorii pot transforma procesul de predare-învățare într-o experiență captivantă și educativă, pregătind astfel elevii pentru o dezvoltare echilibrată.

”A fost ce-a fost, că de n-ar fi fost, nici nu s-ar fi povestit”

Majoritatea poveștilor încep cu o astfel de formulare, care ne atrage atenția la faptul că personajele și firul epic au un izvor real, într-o faptă sau eveniment care s-a petrecut cândva. În pedagogie, se vorbește că ar exista trei tipuri de obiective educaționale: generale, intermediare și concrete. Și ne întrebăm unde intră storytelling-ul...

Nu doar cadrelor didactice și trainerilor le sunt de folos competențele în storytelling, ci mai ales elevilor, iar în acest sens, ar trebui să se lucreze la documentația necesară aplicării unui opțional de storytelling în învățământul primar și gimnazial.

Fiind o metodă constructivă care are drept scop conducerea auditoriului la o anumită înțelegere, metoda storytellingului poate fi aplicată în educație, constituindu-se și ca un instrument de diminuare a analfabetismului funcțional.

EȘANTIONUL EXPERIMENTELOR EFECTUATE CU AJUTORUL STORYTELLINGULUI

Copiii cu vârsta cuprinsă între 6 – 10 ani, au constituit grupul țintă, 40 de copii din care 20 elevi ai clasei pregătitoare de la Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu" – Structură I din Pitești și 20 de beneficiari ai serviciilor oferite de Asociația Cultural – Creștină "Aripi de Înger" din Curtea de Argeș.

În alegerea instrumentelor de lucru s-a ținut cont de un model de analiză comportamentală și de evaluarea tuturor celor 40 de copii. S-a urmărit punerea în evidență a elementelor constitutive ale piramidei triunghiulare ale creativității (Vasile Virgil Feier).

ABC: Subiectul creator; ABD: Produsul creator; BCD: Conținut creator;

Experimentul nr. 1: "Învățăm prin Povești"

Într-o clasă de 20 de elevi din ciclul primar, am decis să folosesc poveștile ca metodă de predare pentru a dezvolta abilități de lectură, gândire critică și empatie. Scopul ea fost de a integra poveștile în diferite discipline, cum ar fi limba română, științele sociale și educația morală. Am folosit **observația participativă**, o metodă de cercetare calitativă. În contextul acestui experiment cu elevii mei de la clasă în procesul de predare - învățare pe baza poveștilor, această metodă a oferit perspective valoroase asupra modului în care elevii au interacționat cu materialul didactic și între ei, precum și impactul pe care l-a avut poveștile asupra procesului de învățare.

1. **Dezvoltarea abilităților de lectură:** Elevii au citit și analizat povești pentru a îmbunătăți fluența și înțelegerea textului.
2. **Îmbunătățirea competențelor de comunicare:** Elevii au discutat despre povești, au prezentat idei și au învățat să asculte opiniile colegilor.
3. **Promovarea empatiei:** Prin identificarea cu personajele din povești, elevii au învățat să înțeleagă și să respecte emoțiile și perspectivele altora.
4. **Învățarea unor lecții morale:** Poveștile au fost utilizate pentru a discuta valori precum prietenia, corectitudinea și responsabilitatea.

Metodologia de predare – învățarea pe baza storytellingului folosită în acest experiment, a variat în funcție de vârsta elevilor, de contextul educațional și de obiectivele de învățare. Folosindu-mă și aplicând elementele cheie ale observației participative am realizat acest experiment pe un eșantion de 20 elevi, clasa pregătitoare și clasa I. Iată câteva strategii și metode care au fost utilizate în procesul de predare – învățare prin intermediul storytellingului:

1. Selectarea poveștilor: Am ales o varietate de povești, inclusiv clasice (de exemplu, „Cenușăreasa”, „Fata babei și fata moșneagului”) și contemporane, care să abordeze teme relevante pentru grupul țintă.

2. Lectura interactivă:

Implicarea elevilor: Am încurajat elevii să participe activ la poveste, să pună întrebări și astfel i-am provocat să își exprime opiniile sau să prezică ce se va întâmpla în continuare.

Dramatizare: I-am încurajat pe elevi astfel încât să poată interpreta personaje din poveste, ceea ce le-a îmbunătățit înțelegerea și empatia față de personaje.

3. Utilizarea resurselor vizuale:

Ilustrații și imagini: Am folosit cărțile ilustrate și materiale vizuale pentru a sprijini nararea poveștii.

Videoclipuri: Am prezentat adaptări cinematografice și animații ale poveștilor.

4. Activități de grup:

Discuții în grup: Elevii au început să discute chiar și în pauze despre teme, personaje și lecții învățate din poveste.

Proiecte de grup: I-am îndemnat și dirijat să creeze afișe sau prezentări despre poveste, explorând diferite aspecte ale acesteia.

5. Creativitate și scriere:

Scriere creativă: Am încurajat elevii să scrie continuări ale poveștii și să creeze povești originale inspirate de cele citite.

Poezie și rime: Am propus și am îndemnat elevii ca să transforme poveștile în poezii și cântece.

În acest experiment cu elevii de la clasă, în predarea pe bază de povești, am utilizat următoarele instrumente:

Povești scrise: Textul poveștilor selectate pentru a fi studiate, care pot fi adaptate la nivelul de înțelegere al elevilor.

Materiale vizuale: Ilustrații, desene sau benzi desenate care au completat poveștile și care au ajutat elevii să vizualizeze conceptele.

Jocuri de rol: Am inițiat activități în care elevii au putut interpreta personaje din povești, dezvoltându-și astfel abilitățile de comunicare și empatie.

Discuții de grup: Am organizat sesiuni de brainstorming și dezbateri pe baza temelor și mesajelor din povești, și astfel am promovat gândirea critică.

Fișe de lucru: Am inițiat activități scrise care au ajutat elevii să-și exprime ideile și să reflecteze asupra poveștilor citite.

Tehnologie: Am folosit aplicații și platforme online pentru ca elevii să reușească să creeze povești interactive, cum ar fi PowerPoint și aplicații de storytelling digital.

Evaluări formative: Am folosit teste scurte sau chestionare pentru a evalua înțelegerea elevilor asupra poveștilor și a lecțiilor învățate.

Jurnal de lectură: Am îndemnat elevii să folosească un caiet în care aceștia și-au notat impresiile despre povești, ce le-a plăcut, ce nu, și ce au învățat.

Ateliere de creație: Am inițiat activități în care elevii au putut scrie propriile povești, și astfel am reușit să le stimulez creativitatea și imaginația.

CONCLUZIILE ȘI REZULTATELE EXPERIMENTULUI „STORYTELLINGUL ÎN EDUCAȚIA FORMALĂ”

Indicatorii care au fost urmăriți în procesul de predare-învățare cu ajutorul Poveștilor și impactul pe care l-a avut și îl va avea în continuare, este:

- **a asculta:** cu siguranță elevii vor asculta cu plăcere legende, basme și povești citite, ascultate (CD) sau vizionate la videoproiector . Este foarte important ca elevii să asculte cu atenție interlocutorul și să asculte și ceea ce spun cei din jur.
- **a identifica:** elevii vor identifica personajele și ideile principale.
- **a răspunde:** elevii vor răspunde la întrebările referitoare la poveste, demonstrând că au înțeles conținutul.
- **a exprima:** elevii vor comunica direct exprimând gânduri, idei cu privire la textul audiat sau vizionat participând activ la discuțiile grupului;
- **a povesti:** tot prin comunicare directă elevii vor povesti un eveniment sau o secvență respectând succesiunea evenimentelor (cu sau fără suport intuitiv) și vor povesti o altă poveste pe care au vizionat-o cu familia sau la grădiniță.
- **a solicita:** elevii vor învăța să solicite explicații cu privire la cuvintele necunoscute;
- **a utiliza:** elevii vor utiliza dialoguri în jocuri simbolice sau de rol.
- **a aprecia:** elevii vor fi apreciați pentru efortul de a avea curaj și de a răspunde la întrebări.
- **a accepta:** este necesar să nu lăsăm ideile preconcepute despre etnia, sexul sau aspectul unei persoane să ne împiedice să înțelegem ce se dorește a se comunica, și să lăsăm, legendele, basmele și poveștile să îi învețe pe copii să accepte și să se facă acceptați, că, în viață binele și bunătatea întotdeauna vor învinge.

Efectuând studiul de cercetare în incinta unei școli, am remarcat că indiferent de context, **observația participativă** se dovedește a fi o unealtă valoroasă pentru a obține informații detaliate pentru a dezvolta strategii mai eficiente în cadrul organizațiilor și școlilor.

Astfel, observația participativă poate fi folosită de cadrele didactice în:

- **evaluarea procesului de învățare:** profesorii pot utiliza observația participativă pentru a evalua modul în care elevii interacționează cu materialele didactice, cum colaborează în grupuri și cum asimilează informațiile în procesul de învățare.
- **dezvoltarea practicilor didactice:** observația participativă permite cadrelor didactice să-și evalueze propriile metode și să identifice modalități de îmbunătățire a abordărilor lor didactice. Prin observarea directă, se pot identifica atât punctele forte, cât și pe cele slabe ale procesului de predare.
- **integrarea în programele de formare continuă:** observația participativă poate fi utilizată în programele de formare continuă pentru profesori. Aceasta oferă un feedback direct și context specific, contribuind la îmbunătățirea abilităților didactice ale cadrelor didactice.
- **evaluarea climatului școlar:** observația participativă poate ajuta la evaluarea generală a climatului școlar, inclusiv a relațiilor dintre elevi și cadrele didactice, promovând un mediu educațional pozitiv.
- **implicarea părinților:** observația participativă poate fi extinsă pentru a implica părinții în procesul educațional. Aceștia pot observa și participa la activități școlare, dezvoltând o mai bună înțelegere a progresului și a nevoilor copiilor lor.

Obiectivele acestei cercetări au fost foarte bine conturate, concentrându-se pe importanța poveștilor în dezvoltarea comportamentului și comunicării copiilor pe aspecte legate de vocabular, parteneriate școală-ONG, precum și pe pregătirea pentru ciclul gimnazial.

Sala de clasă din care face parte grupul țintă a fost transformată într-un mic-mare Univers. Asta pentru că toate ariile curriculare sunt interconectate și interdependente.

Atunci când se prezintă copiilor o lecție, cadrul didactic se leagă de o lecție anterioară sau urmează să fie în legătură cu lecțiile viitoare.

Proiectarea, exprimarea și validarea unor strategii educaționale care valorifică poveștile, a reprezentat în această lucrare, un ansamblu flexibil de etape cu potential adaptativ la situațiile concrete ce presupune atitudine critică și imaginație creatoare. Demersul folosit este unul specific direcției care promovează combinarea paradigmatelor și metodelor cantitative și calitative, valorificând designul metodologiei în fiecare etapă a cercetării prin care s-a urmărit punerea în evidență a importanței storytellingului (poveștilor), metodelor și tehnicilor folosite în predarea lor, a valențelor educative ale acestora, ca o condiție de bază în educația copiilor.

Astfel concluzia este că poveștile aduc numeroase beneficii în procesul instructiv-educativ de predare-învățare-consolidare, contribuind la îmbunătățirea experienței de învățare și dezvoltând diverse aspecte ale procesului de predare. Iată câteva dintre concluziile obținute în contextul educational al grupului țintă, respectiv al elevilor de la clasa pregătitoare:

- **captarea atenției și creșterea motivației:** poveștile captivante atrag atenția elevilor, îi captivează și îi motivează să participe activ la procesul de învățare. Personajele și intrigile fascinante stârnesc curiozitatea și dorința de a descoperi mai mult.

- **dezvoltarea limbajului și a vocabularului:** poveștile oferă o oportunitate naturală pentru extinderea vocabularului și dezvoltarea abilităților lingvistice. Prin expunerea la diverse cuvinte și structuri gramaticale, elevii își îmbunătățesc abilitățile de comunicare.

- **învățarea de valori și lecții de viață:** poveștile transmit în mod eficient valori morale și lecții de viață. Ele furnizează contexte prin care elevii pot reflecta asupra comportamentului, consecințelor acțiunilor și pot dezvolta un cadru etic și moral.

- **stimularea imaginației și creativității:** poveștile cultivă imaginația și creativitatea elevilor, încurajându-i să-și creeze propriile imagini mentale și să exploreze idei inovatoare. Această stimulare a gândirii creative poate avea impact asupra abilităților de rezolvare a problemelor.

- **conexiunea cu conținutul academic:** poveștile pot fi integrate în predarea diferitelor subiecte academice, facilitând înțelegerea și reținerea informațiilor. Utilizarea unor povești relevante poate face conceptele mai accesibile și mai ușor de înțeles pentru elevi.

- **promovarea empatiei și înțelegerii diversității:** poveștile care prezintă personaje variate și situații diferite dezvoltă empatia în rândul elevilor și îi pot sensibiliza la diversitatea lumii înconjurătoare.

- **construirea legăturilor afective:** citirea sau ascultarea poveștilor într-un mediu de clasă creează oportunități pentru construirea legăturilor afective între elevi și cadre didactice. Aceste momente consolidează relația dintre profesori și elevi, creând un mediu de învățare pozitiv.

- **îmbunătățirea abilităților de ascultare și concentrare:** poveștile solicită abilități de ascultare și concentrare, contribuind astfel la dezvoltarea acestor aspecte importante în procesul de învățare.

Cercetarea pedagogică, în acest context, are rolul de a surprinde relațiile și faptele între componente ale activității educaționale, atât formale, cât și nonformale, pentru a elabora soluții optime în concordanță cu cerințele sociale. Proiectarea, exprimarea și validarea unor strategii educaționale flexibile, care valorifică poveștile, implică atitudine critică și imaginație creatoare.

COLABORAREA DINTRE CONSILIERUL ȘCOLAR ȘI FAMILIE, ÎN VEDEREA ADAPTĂRII CU SUCCES A PREȘCOLARULUI ÎN GRĂDINIȚĂ

Profesor consilier, psiholog Franțescu Beatrice-CJRAE Timiș-Liceul Teoretic
“Coriolan Brediceanu” Lugoj/Grădinița cu Program Prelungit nr. 4 Lugoj

Introducere

Adaptarea preșcolarului la mediul grădiniței este un proces complex, influențat de factori emoționali, sociali și cognitivi și în același timp reprezintă un proces delicat, esențial pentru dezvoltarea lor emoțională și socială ulterioară.

Colaborarea eficientă dintre consilierul școlar, cadrele didactice și familie are un rol esențial în facilitarea acestei tranziții devenind vitală pentru a sprijini integrarea copiilor în noul context educațional.

Provocările adaptării la grădiniță sunt multiple și pot genera la rândul lor o multitudine de dificultăți tuturor celor care fac parte din acest proces. Dintre acestea amintesc doar câteva, fără a avea pretenția că am epuizat complet întreaga paletă a problemelor existențiale implicate în proces,

- ✓ Anxietate de separare față de părinți.
- ✓ Dificultăți în stabilirea de relații sociale cu colegii și educatorii.
- ✓ Probleme de autonomie personală (alimentare, igienă, somn).
- ✓ Crize de plâns, tantrumuri frecvente.
- ✓ Refuzul participării la activități sau comunicare redusă.

Cum poate interveni profesorul consilier în acest proces?

- să evalueze starea emoțională și comportamentală a preșcolarilor;
- să organizeze sesiuni de consiliere;
- să sublinieze importanța colaborării consilier – familie;
- să sprijine familia în înțelegerea emoțiilor copilului;
- să furnizeze strategii adaptate nevoilor individuale ale copilului;
- să prevină apariția unor tulburări de adaptare sau anxietate de separare;
- să consolideze relația copilului cu mediul educațional.

Metode și strategii de sprijin:

1. Consiliere parentală individuală și de grup

Exemplu de activitate:

Organizarea de sesiuni lunare de consiliere pentru părinți în cadrul grădiniței.

2. Storytelling adaptativ

Exemplu de activitate:

Utilizarea de povești terapeutice pentru a ajuta copilul să gestioneze separarea de familie și integrarea în colectivitate.

3. Terapia prin joc și artă

Exemplu de activitate:

Jocuri libere tematice (păpuși, desen) pentru exprimarea emoțiilor legate de separare.

4. Activități de tip mindfulness

Exemplu de activitate:

Exerciții simple de respirație înainte de despărțirea de părinți.

Recomandări pentru părinți

- ✓ Crearea unei rutine zilnice constante;
- ✓ Pregătirea copilului din timp prin discuții pozitive despre grădiniță;
- ✓ Validarea emoțiilor copilului fără minimalizare sau pedepsire;
- ✓ Încurajarea exprimării libere a sentimentelor prin joc și povești;
- ✓ Exprimarea optimismului față de grădiniță („Va fi o zi frumoasă!”);
- ✓ Menținerea comunicării deschise cu copilul despre emoțiile sale;
- ✓ Evitarea prelungirii despărțirilor dimineața.

Recomandări pentru cadrele didactice

- ✓ Oferirea unui mediu de primire cald și prietenos;
- ✓ Stabilirea unor reguli simple și clare încă din prima zi;
- ✓ Încurajarea exprimării emoțiilor prin desen, joc, povești;
- ✓ Stabilirea unor ritualuri de bun venit pentru fiecare copil.
- ✓ Observarea atentă a reacțiilor emoționale și adaptarea ritmului de lucru individual.
- ✓ Comunicarea frecventă și deschisă cu părinții.
- ✓ Activități practice suplimentare.
- „Povestea grădiniței mele”: Copilul creează o carte ilustrată despre experiența sa la grădiniță.
- „Calendarul adaptării”: Realizarea unui calendar vizual cu etapele adaptării (prima zi, prima săptămână etc.).
- „Zâmbetul de rămas-bun”: Ritual scurt de despărțire, stabilit împreună cu părintele.

- Povești terapeutice: Utilizarea poveștilor pentru a ajuta copilul să înțeleagă și să gestioneze emoțiile de separare.
- Desenele emoționale: Copilul exprimă prin desen cum percepe grădinița, familia, colegii.
- Jocuri de rol: Simularea scenariilor de plecare de acasă și sosire la grădiniță pentru a normaliza experiențele.

Concluzii:

Adaptarea reușită a preșcolarului la grădiniță este rezultatul unei colaborări strânse și continue între consilierul școlar, părinți și cadrele didactice. Comunicarea deschisă, susținerea emoțională și strategiile personalizate sunt elementele-cheie ale succesului. Prin colaborare constantă, deschidere emoțională și utilizarea unor strategii adecvate, tranziția poate deveni o experiență pozitivă și motivantă pentru toți cei implicați.

Bibliografie:

1. Gherguț, A. (2011). Educația incluzivă și pedagogia diversității. Iași: Editura Polirom
2. Rapee, R. (2011). Managementul anxietății la copii. București: Editura Trei.
3. Siegel, D. J. & Bryson, T. P. (2014). Creierul copilului tău. București: Editura Herald.

CONSILIEREA ELEVILOR CU TULBURĂRI EMOȚIONALE STRATEGII INOVATIVE APLICATE ÎN ACTIVITĂȚI INDIVIDUALE ȘI/SAU DE GRUP

Profesor consilier, psiholog Franțescu Beatrice-CJRAE Timiș-Liceul Teoretic
“Coriolan Brediceanu” Lugoj/Grădinița cu Program Prolungit nr. 4 Lugoj

În contextul educațional actual, consilierea elevilor care prezintă tulburări emoționale este esențială pentru asigurarea unui proces educativ echitabil și incluziv.

Tulburările emoționale în rândul elevilor reprezintă o provocare serioasă pentru mediul școlar. Acestea pot afecta atât procesul educațional, cât și dezvoltarea personală și socială a copiilor. Prin urmare, intervențiile de consiliere și sprijinul continuu sunt esențiale pentru o integrare eficientă și echilibrată a elevilor cu astfel de dificultăți.

Printre cele mai des întâlnite semne ale elevilor cu tulburări emoționale regăsim următoarele:

- Izolare socială, evitare a contactului cu colegii sau cadrele didactice.
- Fluctuații ale stării emoționale (anxietate, iritabilitate, tristețe profundă).
- Scăderea semnificativă a performanței școlare.
- Anxietate excesivă,
- Tulburări de comportament,
- Depresie,
- Probleme de atenție,
- Dificultăți de relaționare cu colegii și profesorii,
- Autoizolare sau reacții de agresivitate.
- Simptome somatice frecvente fără o cauză medicală evidentă.

Este foarte important ca având în vedere aceste semne evidente, să găsim cele mai optime variante de a-i ajuta pe adolescenți să depășească cât mai ușor posibil această perioadă presărată cu intense furtuni emoționale.

În cele ce urmează voi detalia câteva strategii de consiliere care pot fi eficiente în procesul de consiliere individuală sau de grup.

1. Crearea unui mediu sigur și suportiv

Asigurarea unui climat de încredere, acceptare și respect reciproc este esențial pentru a spori încrederea adolescentului și a crea legătura necesară deschiderii și împărtășirii experienței de viață problematice.

2. Utilizarea tehnicilor de restructurare cognitivă

Sprrijinirea elevilor în identificarea și corectarea gândurilor iraționale și negative prin activități precum cele de mai jos:

- „Îmblânzirea gândurilor negative”

Elevii primesc cartonașe cu gânduri negative și propun împreună alternative pozitive.

- „Cutia emoțiilor”: Fiecare elev scrie emoția dominantă pe un bilețel anonim și o introduce într-o cutie. Apoi se discută despre emoțiile frecvent întâlnite.

3. Implementarea programelor de mindfulness

Presupune a-i învăța pe adolescenți tehnici de relaxare, conștientizarea emoțiilor, exerciții de respirație.

Exemple de activități:

- „Respirația stelei”

Elevii trasează o stea mare pe hârtie și urmează liniile în timp ce inspiră și expiră conștient.

- „5-4-3-2-1” – identificarea a 5 lucruri pe care le pot vedea, 4 lucruri pe care le pot simți etc., pentru reducerea anxietății.

4. Terapia prin artă și storytelling

Încurajarea exprimării emoțiilor prin desen, pictură, modelaj sau povești creative.

- „Pictăm starea noastră de spirit”: În fiecare vineri, elevii aleg culori și forme pentru a exprima cum s-au simțit în acea săptămână.
- „Povestea curajului meu”

Elevii creează o scurtă poveste în care se confruntă cu o teamă și reușesc să o învingă.

- „Emoțiile mele în culori”

Elevii aleg o culoare pentru fiecare emoție și realizează un tablou al emoțiilor.

- Crearea unui „Jurnal vizual” unde elevii își exprimă emoțiile prin desen sau pictură.

5. Activități de grup pentru dezvoltarea abilităților sociale

Jocuri de rol, activități de colaborare pentru întărirea sentimentului de apartenență.

Alte posibile activități pe care le putem implementa la clasă ar putea să facă parte și dintr-un program de dezvoltare personală mai amplu, în care putem să

extindem formarea unor deprinderi sănătoase de a gestiona adecvat emoții, gânduri și reacții.

Dintre acestea amintesc următoarele:

- "Jurnalul emoțiilor" – Elevii își notează zilnic emoțiile principale și factorii declanșatori.
- "Cercul încrederii" – Sesiuni regulate de discuții libere despre emoții și soluții posibile.
- "Borcănașul recunoștinței" – Fiecare elev adaugă un bilețel cu ceva pozitiv despre ziua respectivă.

Este important ca personalul educațional să identifice aceste semne și să ofere sprijin adecvat și în acest caz consilierul școlar are o pondere semnificativă prin multitudinea de roluri pe care îl îndeplinește, roluri dintre care amintesc doar câteva:

- ✓ Realizarea și evaluarea psihopedagogică a elevilor;
- ✓ Aplicarea de planuri de intervenție personalizată;
- ✓ Colaborarea constantă cu profesorii, părinții și specialiștii;
- ✓ Promovarea activități de dezvoltare socio-emoțională la clasă;
- ✓ Activități practice suplimentare.

Concluzie:

Implementarea unor strategii inovative în lucrul cu elevii cu tulburări emoționale este vitală pentru dezvoltarea lor armonioasă. Consilierea activă și sprijinul constant îi ajută pe elevi să-și depășească dificultățile și să-și atingă potențialul.

Bibliografie

1. Gherguț, A. (2011). Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Iași: Editura Polirom.
2. Linehan, M. (2015). Mindfulness și terapia comportamentală dialectică. București: Editura Trei.
3. Rogers, C. (2009). A deveni o persoană. București: Editura Trei.

IMPACTUL DIVORȚULUI ASUPRA ADOLESCENȚILOR

Profesor consilier, psiholog Franțescu Beatrice-CJRAE Timiș-Liceul Teoretic
“Coriolan Brediceanu” Lugoj/Grădinița cu Program Prelungit nr. 4 Lugoj

Adolescența este o perioadă de schimbări emoționale intense, iar un eveniment major cum este divorțul părinților poate amplifica nesiguranța și conflictele interioare.

Divorțul părinților are un impact profund asupra dezvoltării emoționale și sociale a adolescentului. În perioada adolescenței, când se conturează identitatea personală și autonomia, pierderea echilibrului familial poate genera confuzie, stres emoțional, anxietate sau comportamente de risc.

Consilierii școlari joacă un rol esențial în sprijinirea adolescentului în procesul de adaptare, prin utilizarea unor metode de intervenție eficiente și personalizate.

Cele mai frecvente semne pe care le putem observa în această situație delicată de viață sunt sesizabile la nivel:

- ✓ Emoțional: sentimente de abandon, furie, vinovăție, tristețe profundă.
- ✓ Comportamental: izolare, agresivitate, scăderea performanței școlare, abuz de substanțe.
- ✓ Social: dificultăți în menținerea relațiilor de prietenie, probleme de atașament.
- ✓ Identitar: conflicte în definirea propriei identități și în stabilirea relațiilor viitoare.

Factori care influențează impactul divorțului asupra echilibrului socio-emoțional al adolescentului

- ✓ Calitatea relației cu ambii părinți după divorț.
- ✓ Modalitatea în care părinții gestionează conflictul.
- ✓ Sprijinul social disponibil adolescentului.
- ✓ Personalitatea adolescentului și resursele lui de coping.

Strategii de consiliere

1. Stabilirea unei relații de încredere

Crearea unui spațiu sigur în care adolescentul să poată exprima liber emoțiile.

2. Normalizarea emoțiilor

Explicarea faptului că sentimentele de furie, tristețe sau confuzie sunt normale.

3. Intervenție cognitiv-comportamentală

Identificarea și restructurarea gândurilor iraționale („Este vina mea”, „Nimeni nu mă iubește”).

Dezvoltarea unor modele pozitive de interpretare a realității.

4. Training de abilități sociale

Învățarea modurilor eficiente de comunicare și de stabilire a relațiilor sănătoase.

5. Susținerea rezilienței

Identificarea punctelor forte și a reușitelor personale ale adolescentului.

Model de intervenție propus

Etapa 1: Evaluare inițială

Discuții individuale și chestionare pentru identificarea problemelor emoționale și comportamentale.

Etapa 2: Consiliere individuală

6-8 ședințe centrate pe exprimarea emoțiilor și restructurarea gândirii.

Etapa 3: Activități practice

Tehnici de mindfulness pentru gestionarea stresului.

Exerciții de storytelling („Povestea mea de schimbare”) pentru a integra divorțul în propria poveste de viață.

Etapa 4: Implicarea părinților

Consiliere separată pentru părinți, orientată pe sprijinirea adolescentului.

Crearea unui plan de comunicare cooperantă între părinți.

Etapa 5: Evaluare finală și urmărire

Reevaluarea emoțiilor și a comportamentelor.

Stabilirea unor planuri de dezvoltare personală pe termen lung.

Activități practice propuse

1. Activitate: “Povestea mea de curaj”/”Povestea mea în schimbare”

Adolescentul este ghidat să scrie o scurtă poveste despre cum a trecut peste o situație dificilă (nu neapărat divorțul).

Se discută despre resursele personale utilizate și cum pot fi aplicate și în contextul divorțului.

2. Exerciții de art-terapie: „Desenează-ți familia acum și cum ți-ai dori să fie.”; „Podul dintre două case”: desenarea a două case conectate printr-un pod (adolescentul, familia tatălui și familia mamei).

Consilierea centrată pe nevoile lor emoționale și sociale este esențială pentru construirea unui parcurs de dezvoltare sănătos.

Desigur că sunt o multitudine de strategii și metode adecvate de intervenție specifice fiecărui caz în parte însă ceea ce este cu adevărat esențial constă în intervenția timpurie și personalizată în cazul adolescenților afectați de divorțul părinților este esențială pentru menținerea sănătății lor emoționale. Prin strategii de suport adaptate și colaborare eficientă cu familia, consilierul școlar poate facilita trecerea cu înțelegere, compasiune și respect față de tot ceea ce adolescentul împărtășește în proces, ajutându-l să înțeleagă că ceea ce se întâmplă nu îi aparține lui (dacă ne gândim la învinovățirea pe care și-o asumă) ci aparține unor adulți acri din diverse motive nu mai pot continua drumul împreună.

Bibliografie:

1. Emery, R. E. (2012). *Renegotiating Family Relationships: Divorce, Child Custody, and Mediation*. New York: Guilford Press.
2. Neamțu, G. (2019). *Consilierea educațională: teorii și practici*. Iași: Polirom.

ÎMPREUNĂ PENTRU VIITORUL COPIILOR-STRATEGII APLICATIVE

GABOR ELENA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5 PIATRA- NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ

Motoo: „Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor.” (A.S. Makarenko)

Familia și școala sunt cei mai importanți factori educaționali, fiind cu adevărat pilonii educației.

Empatia cu care părintele își înconjoară copilul îi permite acestuia să se dezvolte și să aibă încredere în forțele proprii. Copilul iubit de părinți se simte protejat și îngrijit, iar această idee de siguranță îi crează deschiderea spre învățarea și asigurarea regulilor de comportament.

Mediul familial îi asigură copilului modele de comportamente pe care, de obicei, acesta le imită cu fidelitate, astfel familia devine un pilon în educația elevului. „Cei șapte ani de acasă” sunt hotărâtori în procesul de adaptare și integrare în viața socială, familia fiind instituția primordială unde copilul dobândește cea dintâi „școală a vieții”.

Copiii de astăzi au mare nevoie de părinți, chiar dacă nu-și dau seama de acest lucru, personalitatea lor fragedă putând fi modelată discret și cu mult tact. Nu putem rămâne indiferenți la situația copiilor cu părinți conservatori, cu părinți plecați în străinătate, cu părinți de „weekend” care pun pe primul plan cariera și pe al doilea plan educația copilului.

Mulți părinți au renunțat la educația dură. Ei caută să evite împotrivirile copiilor ascultându-i și împăcându-i. Cedează în fața rezistenței lor ca să-i facă fericiți. Fac orice sacrificiu pentru a-i mulțumi. Acest mod de educație blândă nu dă rezultate, iar părinții devin suspicioși față de noile metode de educație pozitivă.

Școala este a „doua casă” a copilului și reprezintă pentru el un spațiu în care

se simte în siguranță, iar colaborarea cu părinții este primordială în procesul de educație, deoarece ei își cunosc cel mai bine copiii și pot oferi cele mai multe informații despre aceștia.

Legătura continuă dintre familie și învățătoare este foarte utilă , astfel încât părinții trebuie să știe ce se întâmplă cu copilul la școală , ce refuză și care activități îl atrag mai mult. Numai prin colaborarea cu părinții problemele care apar, mai mici sau mai mari, își vor găsi o soluție spre binele copilului.

Familia trebuie să fie un partener activ al mediului educațional, nu doar un receptor al informațiilor transmise de învățător cu privire la performanțele înregistrate de copil.

Pentru a ajuta copilul să se dezvolte și să-și formeze personalitatea în activitatea mea am recurs la un cumul de strategii, pe care voi relata în cele ce urmează.

Am implicat părinții în activitățile de zi cu zi ale școlarilor. De exemplu un părinte a citit o poveste, iar copiii au ascultat-o cu mare interes, apoi un alt părinte a inițiat un joc, alți părinți au recitat o poezie și astfel atât copiii cât și părinții au avut câte ceva de învățat.

Prin implicarea părinților în aceste activități, aceștia și-au observat comportamentul copilul în grupul din care face parte, identificând progresele lui și mai ales au aflat cum trebuie să-l susțină acasă. Prin prezența familiei în sala de clasă, copilul s-a simțit în siguranță și deschis către explorare. Cu cât comunicarea dintre adulți și învățător este mai eficientă, cu atât șansele de reușită sunt mai mari.

Am organizat ateliere de lucru cu familia sub formă de jocuri, activități practice care au contribuit la dezvoltarea copilului lor. Atelierele au presupus participarea directă a adulților la activitățile pe teme de interes alese de învățător și au avut ca scop principal formarea și implicit, dezvoltarea abilităților parentale ale acestora.

Am amenajat un colț destinat familiei, unde am etalat lucrări ale copiilor, poze din timpul activităților, un loc unde părinții s-au întâlnit și au schimbat idei, opinii.

Participarea părinților la orele de consiliere și a lectoratelor, au fost de real folos pentru ambii parteneri ai educației (școală-familie) pentru a discuta despre problemele organizatorice ale școlii, despre proiectele tematice ce vor fi derulate pe parcursul anului școlar dar și despre „ problemele copiilor de astăzi”.

Părinții pot deveni și voluntari ai educației prin sprijinirea școlii, în asigurarea

condițiilor optime de desfășurare a activităților instructiv-educative.

De asemenea părinții au participat la organizarea și desfășurarea de vizite, excursii împreună cu dascălul, răspunzând prezent la activitățile din cadrul proiectelor educative propuse de unitatea noastră de învățământ.

Prin implicarea părinților în educația copilului, aceștia își vor descoperi copilul sub diferite aspect ale creativității, sporind în același timp și încrederea familiei în școală .

De-a lungul experienței didactice am observat că atunci când nu se acordă importanța cuvenită comunicării cu părinții copiilor, în educația acestora rămân lacune semnificative în formarea și instruirea lor.

În acest sens relația dintre părinte și învățător ar trebui să fie, plină de înțelegere și respect. Pentru ca această relație să fie posibilă este nevoie de mult efort din partea amândurora. Fiecare trebuie să-și înțeleagă poziția și care sunt condițiile ce trebuie îndeplinite și limitele care nu trebuie depășite.

Desfășurând în acest mod activitatea din cadrul școlii, cu implicarea părinților în aceste activități, oferim posibilitatea familiei să observe că școala nu reprezintă o înșiruire de informații, ci reprezintă și un proces instructiv educativ bine organizat.

Colaborarea dintre părinți și învățător constituie primul pas către o educație deschisă, dinamică și flexibilă a personalității copilului.

Bibliografie:

1. Dumitrana Magdalena, 2011, Cum crește un pui de om?, Editura Compania, București;
2. Căpraru Emil, 2013, Mama și copilul, Editura Medicală, București;
3. Petrovai Domnica, 2013, Cum îi ajutăm pe copii să meargă fericiți la școală?, Editura Miniped, București, 2013;

ÎNVĂȚAREA PRIN COLABORARE

Prof. învă. primar Gălețeanu Teodora,
Școala Gimnazială Nr. 195

Modelele educaționale colaborative și incluzive sunt esențiale pentru formarea unor cetățeni empatici, critici și responsabili. Ele nu doar că sprijină performanța academică, dar contribuie decisiv la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale necesare într-o societate democratică și diversă. Prin aplicarea acestor modele, școala devine un spațiu al respectului, al cooperării și al incluziunii reale.

În ultimele decenii, educația a evoluat considerabil, depășind modelele tradiționale centrate exclusiv pe profesor. Accentul a început să cadă pe învățarea colaborativă, incluziunea diversității și cultivarea respectului reciproc între elevi. Într-o lume din ce în ce mai globalizată și diversă, școlile și universitățile trebuie să creeze medii de învățare în care fiecare voce să fie ascultată și valorizată. Acest referat explorează câteva dintre modelele educaționale care susțin aceste valori.

Învățarea colaborativă este un model în care elevii lucrează împreună pentru a rezolva probleme, pentru a finaliza proiecte sau pentru a înțelege concepte noi. În loc să primească informația în mod pasiv, ei sunt încurajați să participe activ, să discute și să negocieze idei.

Un element esențial în acest model este respectul față de opiniile celorlalți. Prin lucrul în echipe diverse, elevii își dezvoltă abilități sociale și învață să gestioneze diferențele culturale și de opinie. De asemenea, profesorii joacă rolul de facilitatori, nu doar de transmițători de informație, ceea ce sprijină un climat incluziv.

Învățarea prin cooperare este un pas mai structurat al învățării colaborative. Acest model presupune împărțirea elevilor în grupuri mici, în care fiecare membru are un rol specific și responsabilități clare. Scopul este ca succesul fiecărui individ să fie legat de succesul grupului. Modelul promovează incluziunea, deoarece fiecare elev este responsabilizat, indiferent de nivelul său de pregătire sau de particularitățile sale individuale. Astfel, elevii învață nu doar să colaboreze, ci și să își respecte colegii și să aprecieze contribuțiile diverse.

Educația incluzivă presupune adaptarea procesului de învățământ astfel încât toți elevii, indiferent de particularitățile lor fizice, cognitive, emoționale sau sociale, să aibă acces egal la educație de calitate.

Acest model promovează acceptarea diversității în toate formele ei. Profesorii sunt instruiți să adapteze materialele și metodele didactice astfel încât să răspundă nevoilor tuturor elevilor. În plus, accentul este pus pe crearea unei atmosfere de respect reciproc, în care fiecare elev este valorizat pentru unicitatea sa.

Învățarea bazată pe proiecte încurajează elevii să lucreze împreună pentru a rezolva probleme autentice, reale. Proiectele necesită colaborare, creativitate, comunicare și gândire critică – toate desfășurate într-un cadru de respect și sprijin reciproc.

Prin integrarea perspectivelor multiple în proiecte, elevii învață să aprecieze diversitatea ideilor și să își dezvolte abilități interculturale. În plus, acest model încurajează responsabilizarea elevilor față de propriul proces de învățare.

Un exemplu concret de proiect prin colaborare pentru clasele primare este „**Atelierul Reciclării Vesele**”.

Tema:

Crearea de obiecte decorative și utile din materiale reciclabile.

Scop:

Să-i învețe pe copii importanța reciclării și a protejării mediului prin activități creative și de colaborare.

Desfășurare:

Profesorul prezintă elevilor ideea de reciclare și le arată câteva exemple de obiecte create din materiale refolosite (ex: ghivece din PET-uri, rame foto din carton, jucării din dopuri de plastic).

- **Colectare de materiale:** Elevii aduc de acasă materiale reciclabile curate (sticle de plastic, cutii de carton, role de hârtie, dopuri, ziare vechi).
- **Formarea echipelor:** Se creează echipe mici de 3-4 copii.
- **Proiectarea:** Fiecare echipă își alege ce obiect vrea să creeze (ex: o jucărie, un suport pentru creioane, o decorațiune pentru clasă).
- **Realizarea obiectelor:** Elevii lucrează împreună, îmbinând materialele reciclate cu creativitate.

- **Expoziție finală:** Se organizează o expoziție în școală cu toate creațiile, invitând părinții și ceilalți colegi.

Beneficii:

- Dezvoltarea creativității și a muncii în echipă.
- Conștientizarea importanței protejării mediului.
- Stimularea responsabilității sociale încă de la o vârstă fragedă.
- Învățarea unor abilități practice (decupare, lipire, asamblare).

Bibliografie

Cerghit I. (2002). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Aramis, București,

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1998). *Cooperation in the Classroom*. Edina, MN: Interaction Book Company.

Împreună pentru viitorul copiilor

Gălușcă Irina, bibliotecar la Colegiul Național „Cuza Vodă,, Huși

„Părinții sunt modelele supreme pentru copii. Fiecare cuvânt, mișcare și acțiune au un efect. Nici o altă persoană sau forță externă nu are o influență mai mare asupra unui copil decât părintele (Bob Keeshan)”.

Pornind de la acest citat observăm însemnătatea unei familii pentru micuța creatură - **copilul**- care este un mare dar de la Dumnezeu. De la frageda copilărie, el este cel care copie orice gest, mișcare, vorbă a celor apropiați. Când cresc și intră în colectivitate deja gama de cunoaștere ia amploare și se apropie mai mult de colegi și doamna educatoare. Când ajung la școală ei împrumută din noul colectiv, respectiv doamna învățătoare, domnii profesori. De aceea, este necesar o atenție deosebită din partea adulților în ceea ce privește felul de a fi a lor.

Educația are drept scop de a-i învăța pe copii și adulți să fie cetățeni activi și eficienți demni de prețuit. Deși școala este importantă în formarea oricărei ființe raționale, familia este cea care are rolul principal de a pune bazele unui proces evolutiv în ceea ce privește educația copilului. Aceasta se face de la cea mai fragedă vârstă, cu pași mici dar siguri, când copilul abia gângurind mama îi vorbește, îl alintă, îi explică nenumărate lucruri, pe care mica făptură și-o însușește, se adaptează și o exersează. De aceea se spune că pilonii de bază ai educației sunt deopotrivă familia și educatorii. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată, formală a tinerei generații, este factorul decisiv în formarea unui individ apt pentru a contribui la dezvoltarea societății.

De asemenea, este foarte importantă strânsa colaborare între școală și familie în formarea lor pentru viitor, în însușirea valorilor, a percepțiilor despre viață, a țelului pe care și-l doresc. Parteneriatul educațional școală- familie este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional care presupune o unitate în cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni între factorii educaționali. Școala realizează un parteneriat cu elevul prin respectarea unei colaborări eficiente cu familia. Școala este responsabilă de procesul instructiv-educativ, părintele având obligația de a colabora eficient cu școala în beneficiul copilului, iar elevul fiind responsabil pentru propria educație. Parteneriatul trebuie să vizeze dezvoltarea pe mai multe planuri comune tuturor părților implicate pentru a fi eficient anume: luarea deciziilor, acordarea sprijinului, predarea, studiul, comunicarea.

Astfel, o comunicare pozitivă părinte- școală, în ceea ce privește situația elevului este în avantajul tuturor părților implicate, aceste parteneriate pot încuraja învățarea copiilor, sprijină obiectivele, direcțiile și ethosul școlar. Implicarea părinților poate ajuta profesorii să se

concentreze mai mult pe sarcina de predare, această implicare fiind o parte vitală a succesului școlar.

Școala și familia trebuie să găsească calea eficientă a colaborării bazată pe încredere și respect. Dacă părinții, educatorii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în actul educațional, se creează în jurul elevilor comunitate care are toate șansele să funcționeze. Parteneriatele sunt o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi, o modalitate prin care se pot perfecționa abilitățile școlare. Dacă trăiesc în bunăvoință și considerație, copiii învață respectul; dacă trăiesc în corectitudine, copiii învață să fie drepecți; dacă trăiesc împărțind cu ceilalți, copiii învață să fie generoși; dacă trăiesc în prietenie, copiii învață că e plăcut să trăiești pe lume. Pe lângă școală și familie un rol important îl are și Biserica.

„Se spune că suntem mai bine educați decât părinții noștri. De fapt, nu facem decât să mergem la școală o mai mare perioadă de timp, ceea ce nu este același lucru,, (Richard Yates) și întrădevăr ca să reușești în viață, îți trebuie să ai și școala vieții care se formează de-a lungul timpului cu susțineri atât din mediul familial cât și din instituțiile educaționale.

Închei cu următorul citat: „Nu ce faci tu pentru copilul tău, ci ce l-ai învățat pe el să facă pentru el, asta îl va ajuta să fie un om împlinit”(Ann Landers).

Bibliografie:

Dorothy Law Nolte, Rachel Harris, *Copiii învață ceea ce trăiesc, Ediția a doua*, Editura Humanitas: București, 2006.

V.A.Suhomlinski, *Lumea spirituală a școlarului (preadolescență și adolescență)*, Editura Didactică și Pedagogică, 1962.

Ora de dirigenție volumul II, Editura „ Tribuna învățământului S.A., București.

**MODELE EDUCATIONALE CARE SPRIJINA CREAREA UNUI MEDIU
DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI
INCLUZIUNE.**

**GĂMAN GEORGIANA, CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE
INCLUZIVĂ TG-JIU**

1. Învățarea Colaborativă (Cooperative Learning)

Cum se aplică la ciclul primar:

Elevii lucrează în **grupuri mici (3-5 copii)**, unde fiecare are un **rol specific** (lider, notator, prezentator etc.), și lucrează împreună la o sarcină comună (de exemplu, realizarea unui poster despre animale sau o poveste ilustrată).

Exemplu de activitate:

„**Detectivii Naturii**” – fiecare grup cercetează un habitat (pădure, deșert, ocean) și face o prezentare.

◇ **De ce funcționează:**

- Copiii învață să asculte și să se ajute reciproc.
- Se promovează răbdarea și aprecierea contribuțiilor colegilor.

🗨 **2. Cercuri de Dialog (Restorative Circles)**

Cum se aplică la ciclul primar:

Se formează un cerc, iar copiii discută teme precum „**Ce înseamnă pentru mine să fiu un prieten bun?**” sau „**Cum pot ajuta un coleg care are o zi grea?**” Fiecare vorbește pe rând, folosind un obiect simbolic (ex: o minge moale sau o jucărie de pluș).

Exemplu de activitate:

„**Cercul Prieteniei**” – o dată pe săptămână, copiii vorbesc despre un lucru bun care li s-a întâmplat și cum au ajutat pe cineva.

◇ **De ce funcționează:**

- Creează un spațiu sigur pentru exprimare.
 - Îi învață pe copii empatia și ascultarea activă.
-

 3. Modelul Educației Incluzive

Cum se aplică la ciclul primar:

Profesorul adaptează sarcinile și materialele pentru a răspunde diversității din clasă – elevi cu ritmuri diferite de învățare, limbi materne diferite, dificultăți de atenție etc.

Exemplu de activitate:

„**Colțurile de învățare**” – la finalul lecției, copiii aleg între 3-4 activități diferite pentru a-și exersa ce au învățat (colorat, scris, joc de rol etc.).

◇ **De ce funcționează:**

- Fiecare copil învață în ritmul și stilul său.
 - Promovează incluziunea și respectul pentru diferențe.
-

 4. Învățarea Socio-Emoțională (SEL)

Cum se aplică la ciclul primar:

Se integrează activități care ajută copiii să recunoască emoțiile, să le exprime și să le gestioneze.

Exemplu de activitate:

„**Termometrul Emoțiilor**” – dimineața, copiii indică cum se simt (fericit, trist, furios, obosit etc.) folosind pictograme. Profesorul poate ajusta interacțiunea în funcție de starea emoțională a clasei.

◇ **De ce funcționează:**

- Îi ajută pe copii să-și recunoască emoțiile și pe ale altora.
- Reduce conflictele și crește empatia.

 5. Proiecte Interdisciplinare Colaborative

Cum se aplică la ciclul primar:

Se organizează proiecte tematice în care se îmbină mai multe discipline (limba română + arte + științe).

Exemplu de activitate:

„Săptămâna Planetei Albastre” – copiii creează afișe, poezii și machete despre protejarea mediului. Fiecare echipă are o sarcină diferită: poeți, ilustratori, cercetători, prezentatori.

◇ **De ce funcționează:**

- Dezvoltă creativitatea și cooperarea.
- Copiii simt că munca lor contează.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Golu, M.** *Psihologia educației* Editura Universitară, București, 2005.
2. **Popescu, M.** *Învățarea cooperativă în educația primară* Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.
3. **Marian, M.** *Restaurative Circles în școlile din România* Editura Polirom, Iași, 2013.
4. **Miclea, M.** *Psihologia dezvoltării și educației* Editura Polirom, Iași, 2010.
5. **Bocoș, M., & Călin, M.** *Curriculum și evaluare în învățământul primar* Editura Lumen, Iași, 2008.
6. **Ștefănescu, D.** *Educația incluzivă: Teorie și practică* Editura Trei, București, 2012.

7. **Ciolan, L.** *Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor* Editura Universitara, București, 2016.
8. **Țarca, L.** *Proiecte interdisciplinare în școlile din România* Editura Aramis, București, 2014.

Colaborarea grădiniță-familie și importanța implicării părinților în proiectarea activităților cu copiii

Prof. inv. preșc. Gavril Ana-Maria, G.P.P. Nr.1 Orșova

Părinții care au hotărât școlarizarea copiilor, și-au asumat răspunderea educării lor în conformitate cu normele specifice “bunei creșteri”. Această categorie de părinți este, de fapt, reprezentativă pentru societate și prin ea se realizează legătura dintre generații.

Rolul jucat de către părinți, în continuitatea socială, prin contribuția lor la opera de educare a tinerilor generații, a determinat apariția unui nou domeniu de cercetare psihopedagogică, acela al psihologiei părinților.

Una din însușirile caracteristice psihologiei părinților este năzuința lor de a-și vedea copiii mari, bine instruiți și bine formați pentru viață. Însă, viziunea globală pe care o au unii părinți despre viitorul copilului este, de cele mai multe ori, expresia unei dorințe profund subiectivizate. Ei nu conștientizează suficient întreaga problematică pe care o crează traseul devenirii copilului, prin interferența atâtor alți factori care pot influența dezvoltarea normală și formarea personalității la parametrii standardelor sociale acceptate.

Experiența ne oferă destule exemple de situații în care decalajul dintre ceea ce doresc părinții în fazele inițiale ale apariției copilului și ceea ce se produce până în etapa în care ei pot considera atribuțiile încheiate, este foarte mare. Iată câteva cauze care determină astfel de decalaje:

- Mulți părinți consideră grija pentru copil doar în a-i asigura alimentația, igiena și satisfacerea altor trebuințe primare; dar acest gen de grijă are mai mult o încărcătură instinctuală;

- Noțiunii de educație i se atribuie un înțeles foarte îngust, de către mulți părinți, datorită unor cunoștințe vagi, incomplete, pe care le au ei despre educație sau datorită nivelului lor propriu de educație și cultură.

Pentru a elimina sau a micșora decalajul dintre ceea ce doresc părinții pentru copilul lor și ceea ce trebuie făcut eficient, societatea trebuie să ia anumite măsuri prin care să le asigure părinților o mai largă înțelegere a rolului pe care îl au în domeniul educației.

În primul rând, acțiunea de educație permanentă nu trebuie înțeleasă ca acțiune legată de performanțe profesionale. Ea trebuie să vizeze, în primul rând, ridicarea continuă a nivelului de cultură și civilizație a tuturor categoriilor de cetățeni, mai ales a părinților. Lor trebuie să le fie impulsionat interesul și bunătatea de a învăța, de a se informa, pentru ca atitudinea lor să fie cu adevărat eficientă (H.H.Stern, 138).

În multe state, educația părinților a fost integrată în sistemul național de educație. În acest sens, educația părinților a devenit o problemă văzută ca un efort egal cu cel acordat educației în toate

etapele dezvoltării individului uman și nu doar ca acțiune de etapă, cum ar fi instruirea mamelor în perioada pre sau postnatală. Datele oferite de medicină, psihologie, sociologie au condus în acest secol, la continuarea unei noi concepții despre educație și despre capacitatea omului de a învăța continuu.

Miliardele de neuroni, cu care a fost înzestrat omul, reprezintă un potențial inepuizabil, cu condiția instituirii și menținerii unui exercițiu continuu al învățării. Educarea omului din perspectiva viitorului părinte este privită azi ca acțiune neîntreruptă, care începe în copilărie, continuă în adolescență, accentuată în etapa prenuptială, în scopul prevenirii accidentelor ereditare și, în continuare, prin forme specifice, până în etapa maturității noii generații

Pe fundalul unui larg orizont de înțelegere a rolului pe care îl joacă părinții în viața socială, dar și în viața de familie, finalitățile educaționale vor dobândi un grad mai înalt de conștientizare. Obiectivele educaționale ale familiei sunt, în mod logic, integrarea obiectivelor sistemului educațional. Doar mijloacele de realizare diferă ca nuanță, în funcție de etapa ontogenetică a dezvoltării copilului.

În etapa premergătoare școlarității, influențele educaționale sunt mai intense din partea familiei, iar responsabilitatea îi revine în întregime. Odată cu instruirea și educarea instituționalizate, prin grădiniță și școală, responsabilitățile doar se împart.

Stabilirea unei legături optime grădiniță – familie spre educare și autoeducare sunt direcții importante în dezvoltarea optimă a preșcolarilor. Deprinderea de a colabora cu profesorii și nivelul lor de exigențe, de fi activ în viața colectivului aferent mediului de viață al preșcolarului, de a participa la activitățile derulate în grădiniță sunr în beneficiul minorilor.

O bună comunicare între părinți și personalul grădiniței construiește o relație de încredere. Părinții se simt mai confortabil să-și exprime preocupările și să participe activ la educația copiilor lor, în timp ce educatoarele primesc informații valoroase despre nevoile și particularitățile fiecărui copil. Colaborarea strânsă între grădiniță și familie asigură un mediu de sprijin consistent pentru copii, promovând dezvoltarea lor emoțională, socială și cognitivă. Atunci când părinții și educatoarele colaborează, copiii beneficiază de un sentiment de siguranță și continuitate.

Prin colaborarea cu părinții, educatoarele pot adapta activitățile și metodele de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale copiilor. Părinții pot oferi informații despre interesele, preferințele și stilurile de învățare ale copiilor lor, ceea ce permite o abordare mai personalizată și eficientă a educației.

Modalități de Colaborare

1. Întâlniri periodice organizate regulat între părinți și educatoare pentru a discuta progresul copiilor, obiectivele educaționale și eventualele probleme. Aceste întâlniri pot fi formale, cum ar fi conferințele părinte-educator, sau informale, cum ar fi discuțiile zilnice la preluarea copiilor.

2. Implicarea în activități, părinții pot fi invitați să participe la activitățile grădiniței, cum ar fi ateliere, excursii, sărbători și proiecte speciale. Aceasta nu doar întărește legătura dintre grădiniță și familie, dar și oferă părinților oportunitatea de a vedea cum învață și interacționează copiii lor.

3. Comunicarea prin tehnologie pe grupurile de discuții online, platformele educaționale și aplicațiile de mesagerie pot fi instrumente eficiente pentru a menține părinții informați și implicați în activitățile grădiniței.

4. Feedback și sugestii prin intermediul sondajelor, cutiei de sugestii sau grupurilor de discuții.

Încurajarea părinților de a-și exprima părerea cu privire la activitățile grădiniței.

Importanța implicării părinților în proiectarea activităților

- creșterea relevanței activităților, atunci când părinții sunt implicați în proiectarea activităților, aceste activități devin mai relevante și mai conectate la viața copiilor. Părinții pot aduce perspective și cunoștințe despre interesele și experiențele copiilor, ceea ce poate îmbogăți și personaliza activitățile educaționale.
- promovarea continuității învățării prin implicarea părinților ajută la crearea unei continuități între ceea ce copiii învață acasă și ceea ce învață la grădiniță. Activitățile pot fi proiectate astfel încât să fie consolidate și extinse acasă, implicând întreaga familie în procesul de învățare.
- îmbunătățirea abilităților parentale prin colaborarea cu grădinița, părinții pot învăța strategii și metode educaționale pe care le pot aplica acasă. Aceasta poate include tehnici de disciplină pozitivă, activități de dezvoltare a limbajului și abilități de joc educațional
- întărirea relației părinte-copil planificând activități împreună sau implicând părinții în activități, oferă oportunități valoroase pentru părinți de a petrece timp de calitate cu copiii lor, de a se conecta emoțional și de a construi relații puternice și sănătoase.

Colaborarea grădiniță-familie și implicarea părinților în proiectarea activităților cu copiii sunt esențiale pentru a asigura o educație de calitate și pentru a sprijini dezvoltarea holistică a copiilor. Printr-o cooperare strânsă și prin valorificarea resurselor și cunoștințelor ambelor părți, se poate crea un mediu educațional stimulant, sigur și incluziv, care răspunde nevoilor fiecărui copil.

Bibliografie:

1. SCHIOPU, U., VERZA, E., *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, EDP, București, 1995
2. BRANDEN, N., *Psihologia stimei de sine*. Bantam Books, New York, 1970
3. ATKINSON, R., L., *Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, București, 2002
4. HENDERSON, J., GORNIK, R. *Transformative curriculum leadership*. Upper Saddle River: Prentice Hall, 2006.
5. <https://itali.uq.edu.au/teaching-guidance/teaching-practices/designing-learning-activities>
accesat în 04.04.2025

Evaluarea impactului activităților educaționale prin metode de feedback colaborativ și observație, pentru a măsura progresul în dezvoltarea competențelor inovative

***Autor: Prof. dr. Ana Gavrilescu
Școala Gimnazială Tâmboești, județul Vrancea***

Rezumat

În contextul transformărilor profunde ale paradigmelor educaționale, evaluarea impactului activităților didactice devine un instrument esențial în direcția dezvoltării competențelor inovative ale elevilor. Articolul explorează modul în care feedbackul colaborativ și observația sistematică pot susține procesul de evaluare autentică, oferind informații valoroase despre progresul individual și colectiv. Este subliniată importanța parteneriatelor funcționale între școală, familie și comunitate „triada educațională”, ca fundament pentru un mediu educațional incluziv și colaborativ. Sunt analizate studii de caz și exemple de bune practici care reflectă eficiența acestor metode în dezvoltarea gândirii critice, creativității și adaptabilității la schimbare.

Cuvinte cheie

feedback colaborativ, observație educațională, competențe inovative, triadă educațională, incluziune, parteneriate educaționale, evaluare autentică

Introducere

Educația contemporană solicită o reconfigurare a procesului de predare-învățare-evaluare, astfel încât să răspundă provocărilor unei societăți dinamice și interconectate. Competențele inovative, precum gândirea critică, soluționarea creativă a problemelor și colaborarea interactivă, devin imperative pentru formarea cetățeanului activ al secolului XXI. În acest context, evaluarea impactului activităților educaționale trebuie să se bazeze pe metode care pun accent pe proces, nu doar pe produs.

Contextul teoretic: triada educațională și mediul colaborativ

Triada educațională – formată din școală, familie și comunitate – reprezintă un pilon strategic în construcția unui mediu educațional autentic, incluziv și eficient. Comunicarea activă între actori contribuie la identificarea nevoilor reale ale elevilor și la co-construirea unor soluții adaptate contextului socio-cultural. Parteneriatele funcționale asigură o abordare integrată a educației, permițând implicarea activă a tuturor factorilor în dezvoltarea personală și profesională a elevului. În acest cadru, feedbackul colaborativ și observația devin instrumente valoroase de evaluare continuă și adaptivă.

Metode de evaluare a impactului: feedbackul colaborativ și observația

Feedbackul colaborativ presupune un schimb de informații între elevi, cadre didactice și părinți, într-o manieră constructivă, centrată pe progres și dezvoltare. Acesta permite adaptarea în timp real a strategiilor de învățare și creează oportunități pentru reflecție metacognitivă.

Observația – aplicată sistematic – oferă date calitative relevante despre comportamentele, atitudinile și evoluția competențelor elevilor în contexte variate. Atunci când este corelată cu autoevaluarea și evaluarea între egali, observația devine o sursă complexă de analiză pedagogică. Ambele metode favorizează dezvoltarea unui climat de învățare sigur, în care erorile sunt percepute ca surse de învățare, iar progresul este valorizat dincolo de performanța academică imediată.

Evaluarea competențelor inovative în practică

Dezvoltarea competențelor inovative nu poate fi evaluată exclusiv prin teste standardizate. Activitățile bazate pe proiect, portofoliile digitale, jurnalele reflexive și autoevaluarea sunt forme complementare care susțin evaluarea formativă. În cadrul unui proiect pilot desfășurat într-o școală gimnazială urbană, elevii au fost implicați în activități interdisciplinare în care au conceput soluții pentru probleme locale. Evaluarea s-a realizat prin sesiuni de feedback colaborativ și fișe de observație dezvoltate împreună cu părinții. Rezultatele au indicat o creștere semnificativă a abilităților de colaborare, a încrederii în sine și a creativității.

Rolul parteneriatelor în crearea unui climat educațional incluziv

Incluziunea educațională presupune mai mult decât integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale. Ea implică recunoașterea și valorizarea diversității, construirea de relații bazate pe respect reciproc și colaborare. Parteneriatele cu ONG-uri, instituții culturale, centre de consiliere sau agenți economici pot aduce resurse valoroase în școală. Prin implicarea activă a acestor parteneri, elevii beneficiază de contexte reale de învățare, iar profesorii pot implementa evaluări autentice, centrate pe competențe.

Concluzii

Evaluarea prin feedback colaborativ și observație contribuie la formarea unui sistem educațional mai echitabil, mai adaptabil și mai relevant. Această abordare sprijină nu doar învățarea individualizată, ci și coeziunea socială și formarea unor competențe esențiale în societatea contemporană. Triada educațională devine astfel un catalizator al inovației pedagogice și al incluziunii autentice.

Bibliografie

1. Cocoradă, E. (2004). Impactul evaluării asupra învățării. Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.
Lucrare fundamentală despre rolul evaluării în procesul de învățare, cu accent pe feedback și autoevaluare.
2. Cristea, S. & Horga, I. (2015). Evaluarea în educație: Aspecte teoretice și practice. Editura Polirom.
Abordare teoretică și practică a evaluării educaționale, incluzând metode de feedback și observație.
3. Iacob, L. & Colibaba, A. (2009). Evaluarea competențelor și calităților profesionale. Editura Didactică și Pedagogică.
Studiu despre evaluarea competențelor profesionale, relevant pentru dezvoltarea triadei educaționale.
4. Vlăsceanu, L. (coord.) (2019). Incluziunea educațională: provocări și perspective. Editura Polirom.
5. Miclea, M. (2015). Psihologia învățării. Fundamente și aplicații educaționale. Editura ASCR.
6. Ministerul Educației (2022). Strategia națională pentru educație incluzivă 2022–2030.

Școala și partenerii săi

**Prof. Gheorghe Geanina,
Școala Gimnazială nr.115, București**

Școala este una din instituțiile centrale ale comunității, are roluri specifice dar nu poate funcționa și nu se poate dezvolta fără a ține cont de specificul comunității în care funcționează.

Comunitatea este: depozitara unui bine comun, este element de referință morală pentru individ, promovează valori de bază (prin legile și tradițiile sale) și de referință pentru individ.

Parteneriatul educațional se realizează între: instituțiile educației: familie, școală și comunitate; agenții educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho-pedagogi, terapeuți etc.); membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.).

Parteneriatul educațional se adresează în principal părinților și profesorilor și se referă la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărăște familia trebuie să fie în acord cu măsurile școlare, și ceea ce face un părinte, să nu fie negat de celălalt.

Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor comunitare.

Ideea de parteneriat între școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii și cunoștințe pe care părțile implicate trebuie să le cunoscă și să le folosească.

Școala ca și organizație, pentru a-și atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcții specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul școlii trebuie să asigure funcționarea și dezvoltarea școlii ca sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai. Pentru a-și realiza obiectivele propuse școala este nevoită să atragă, să aloce, să folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaționale și de timp.

Partenerii reali ai școlii, din comunitate, sunt: familia, instituțiile autorităților locale, instituții de cultură, poliția, unitățile sanitare, biserica, ONG-uri etc.

Încrederea părintelui în școală nu se poate redobândi decât prin rezultatele activităților desfășurate la clasă, prin preocuparea continuă a profesorului de a încuraja și dezvolta potențialul fiecărui copil. E adevărat, părintele societății actuale nu mai are încredere în sistemul de învățământ, din pricina instabilității manifestate de acesta în ultimii 20 de ani, dar, nu tu, profesor, ești sistemul, dar, tu, profesor, poți schimba această mentalitate, prin demersurile tale educative.

Modalitățile diverse de realizare a parteneriatului școală-familie, au implicat mulți părinți și elevi în activități, i-au adus împreună contribuind, la creșterea performanței școlare, sociale, emoționale ale elevului, precum și plăcerea acestuia de a învăța. Prin aceste colaborări, elevii conștientizează că în fiecare grup sau comunitate, oamenii se deosebesc între ei prin trăsături fizice și sufletești, că fiecare are propria lui fire și se manifestă comportamental diferit unii de ceilalți. În activitatea educativă trebuie doar să ne asumăm inițiativa și să conștientizăm faptul că parteneriatul educativ este benefic și că toți avem de câștigat.

Susțin idea abordării unei metodologii centrate pe competențele-cheie și adaptarea activităților de învățare la nevoile specifice fiecărui elev- condiție a dezvoltării școlii ca subsistem social modern.

Închei, citându-l pe Thomas Gordon care spunea:

”Dincolo de materia predată sau de calitatea elevilor, diferența provine din calitatea relațiilor interpersonale”

Exemple de bună practică:

PARTENERIAT CU ONG-uri Fundația Centrul Român Pentru Educație Și Dezvoltare Economică Proiect „Educație financiară,, Lecție susținută de parintele unui elev de clasa a III-a.

Parteneriat cu Politia și ISU

Parteneriat cu agenții economici

Sc. Total Training Center SRL, Mega Image

Ora de chimie proiect desfășurat de Compania Dr. Oetker

Stil de viață sănătos

DOCTOR. DIANA VOICAN – MEDIC PEDIATRU CU SPECIALIZARE IN NUTRITIE

TRIADA EDUCAȚIONALĂ: O COLABORARE ESENȚIALĂ PENTRU DESĂVÂRȘIREA INDIVIDUALĂ A COPILULUI

Prof. Sebastian GHEORGHITĂ, LICEUL TEORETIC C. BREDICEANU LUGOJ

Prof. Cristina-Andreea GHEORGHITĂ, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ

Educația unui copil reprezintă un proces complex și multifactorial, în care interacțiunea dintre părinți, profesori și elevi joacă un rol determinant. Această triadă educațională, fundamentată pe comunicare, colaborare și respect reciproc, constituie pilonul de bază pentru o dezvoltare armonioasă și completă a tânărului.

Rolul părinților: primii educatori și parteneri esențiali

Părinții sunt primii educatori ai copilului, iar influența lor se resimte pe tot parcursul vieții acestuia. Ei sunt responsabili de formarea valorilor morale, a atitudinilor și a comportamentelor sociale de bază. Implicarea activă a părinților în procesul educațional al copilului se manifestă prin:

- **Crearea unui mediu familial propice învățării:** Asigurarea unui spațiu de studiu adecvat, încurajarea lecturii și a curiozității intelectuale, precum și stabilirea unor rutine zilnice echilibrate.
- **Comunicarea deschisă și constantă cu școala:** Participarea la ședințele cu părinții, discuțiile regulate cu profesorii și implicarea în activitățile extrașcolare.
- **Suținerea emoțională și motivațională:** Încurajarea copilului să-și dezvolte pasiunile, să-și depășească limitele și să-și asume responsabilitatea pentru propriul progres.
- **Colaborarea cu profesorii:** Părinții trebuie să colaboreze cu profesorii pentru a înțelege nevoile individuale ale copilului și pentru a găsi cele mai eficiente strategii de învățare.

Rolul profesorilor: mentori, ghizi și modele de urmat

Profesorii au un rol crucial în transmiterea cunoștințelor, în formarea abilităților și în dezvoltarea personalității elevilor. Ei trebuie să fie:

- **Profesioniști competenți și dedicați:** Stăpânirea disciplinei predate, utilizarea metodelor de predare moderne și eficiente, precum și adaptarea strategiilor didactice la nevoile individuale ale elevilor.
- **Mentori și ghizi:** Oferirea de sprijin și îndrumare elevilor în procesul de învățare, stimularea curiozității și a gândirii critice, precum și cultivarea respectului pentru valori precum onestitatea, responsabilitatea și toleranța.
- **Comunicatori eficienți:** Stabilirea unei relații de încredere cu elevii și cu părinții, oferirea de feedback constructiv și transparent, precum și facilitarea unui dialog deschis și respectuos.

- **Modele de urmat:** Profesorii trebuie să fie modele de urmat pentru elevi, prin comportamentul lor, prin atitudinea lor față de învățare și prin valorile pe care le promovează.

Rolul elevilor: participanți activi și responsabili

Elevii sunt principalii beneficiari ai procesului educațional și trebuie să fie participanți activi la propria formare. Acest lucru presupune:

- **Implicare activă în procesul de învățare:** Participarea la ore, realizarea temelor, implicarea în proiecte și activități extrașcolare.
- **Comunicare deschisă cu profesorii și cu părinții:** Exprimarea nevoilor, a preocupărilor și a dificultăților întâmpinate, precum și solicitarea de ajutor atunci când este necesar.
- **Respectarea regulilor școlii și a valorilor morale:** Adoptarea unui comportament responsabil și respectuos față de profesori, colegi și personalul școlii.
- **Asumarea responsabilității pentru propriul progres:** Înțelegerea importanței educației pentru viitorul lor, stabilirea unor obiective realiste și depunerea eforturilor necesare pentru a le atinge.

Importanța colaborării în cadrul triadei educaționale

Colaborarea eficientă între părinți, profesori și elevi creează un mediu educațional optim, în care fiecare copil are șansa de a-și atinge potențialul maxim. Această colaborare se bazează pe:

- **Comunicare deschisă și constantă:** Schimbul de informații, de idei și de feedback între toate părțile implicate.
- **Respect reciproc și încredere:** Construirea unei relații de parteneriat, în care fiecare parte se simte valorizată și respectată.
- **Obiective comune:** Stabilirea unor obiective educaționale clare și realizabile, care să răspundă nevoilor individuale ale copilului.
- **Implicare activă:** Participarea la activitățile școlare, implicarea în proiecte comune și colaborarea pentru rezolvarea problemelor.

Exemple de activități pentru consolidarea triadei educaționale:

- **Proiecte comune părinți-elevi-profesori:** Târguri tematice, voluntariat comunitar, cluburi de lectură sau dezbateri.
- **Ateliere și sesiuni de lucru:** Ateliere de dezvoltare a abilităților parentale, sesiuni de consiliere, ateliere de formare pentru profesori.
- **Evenimente și activități extracurriculare:** Seri de film sau teatru, excursii și vizite culturale, evenimente sportive sau recreative.
- **Comunicare și feedback:** Platforme online de comunicare, chestionare și sondaje, întâlniri periodice.

Perspectiva psihologică asupra triadei educaționale oferă o înțelegere aprofundată a dinamicii complexe dintre părinți, profesori și elevi, evidențiind modul în care factorii emoționali, cognitivi și sociali influențează procesul de învățare și dezvoltarea individuală a copilului.

- **Teoria atașamentului (John Bowlby și Mary Ainsworth)** subliniază rolul fundamental al legăturilor emoționale timpurii în formarea personalității și a capacității de învățare. Un atașament sigur între copil și părinți oferă baza emoțională necesară pentru explorarea mediului și pentru dezvoltarea încrederii în sine și în ceilalți. În contextul școlar, profesorii pot deveni figuri de atașament secundare, oferind un mediu sigur și predictibil care încurajează implicarea activă a elevului în procesul de învățare. Elevii care se simt în siguranță și acceptați de profesori sunt mai predispuși să își asume riscuri în învățare, să pună întrebări și să persevereze în fața dificultăților. Colaborarea dintre părinți și profesori în înțelegerea stilului de atașament al copilului poate facilita crearea unui mediu educațional coerent și suportiv, atât acasă, cât și la școală.
- **Teoria dezvoltării cognitive (Jean Piaget și Lev Vîgotski)** oferă o perspectivă asupra modului în care copiii construiesc activ cunoștințele și își dezvoltă abilitățile cognitive. Piaget a identificat stadii distincte ale dezvoltării cognitive, subliniind importanța adaptării metodelor de predare la nivelul de înțelegere al elevului. Vîgotski a adăugat conceptul de "zonă a dezvoltării proximale", evidențiind rolul interacțiunii sociale și al îndrumării (scaffolding) oferite de adulți (părinți și profesori) în facilitarea progresului cognitiv al copilului. Colaborarea dintre profesori și părinți este esențială pentru a înțelege nivelul actual de dezvoltare al elevului și pentru a oferi sprijinul adecvat în depășirea provocărilor și atingerea potențialului maxim.
- **Teoria inteligențelor multiple (Howard Gardner)** extinde concepția tradițională despre inteligență, sugerând existența a opt sau nouă tipuri distincte de inteligență (lingvistică, logico-matematică, spațială, muzicală, corporal-kinestezică, interpersonală, intrapersonală, naturalistă și posibil existențială).

Această perspectivă subliniază importanța identificării și valorizării punctelor forte ale fiecărui elev. Profesorii pot crea un mediu de învățare diversificat, care să ofere oportunități pentru ca elevii să învețe și să își demonstreze înțelegerea în diferite moduri, apelând la inteligențele lor predominante. Părinții pot contribui prin observarea și încurajarea activităților care rezonază cu înclinațiile naturale ale copilului. Comunicarea deschisă între părinți și profesori poate facilita o înțelegere mai profundă a profilului de inteligență al elevului și poate conduce la strategii educaționale personalizate.

Psihologia pozitivă, cu accentul său pe emoții pozitive, implicare, relații, sens și realizări (modelul PERMA al lui Seligman), oferă un cadru pentru crearea unui mediu educațional care

promovează bunăstarea și reziliența elevilor. Profesorii pot cultiva un climat de clasă pozitiv, bazat pe respect, încurajare și apreciere. Părinții pot susține dezvoltarea emoțională pozitivă a copilului prin oferirea de sprijin necondiționat și prin modelarea unor strategii sănătoase de gestionare a emoțiilor. Colaborarea dintre școală și familie în promovarea valorilor psihologiei pozitive poate contribui la formarea unor indivizi echilibrați, optimiști și motivați să învețe și să se dezvolte.

- **Importanța comunicării eficiente și a empatiei** este un aspect transversal care influențează toate celelalte perspective psihologice. O comunicare deschisă, onestă și empatică între părinți, profesori și elevi este esențială pentru construirea unor relații de încredere și pentru rezolvarea eficientă a problemelor. Profesorii pot utiliza tehnici de ascultare activă și de comunicare asertivă pentru a crea un dialog constructiv cu elevii și părinții. Părinții pot învăța strategii de comunicare care să le permită să-și exprime preocupările și să ofere sprijin copilului fără a-l critica sau judeca. Elevii trebuie încurajați să-și exprime liber gândurile și sentimentele, știind că vor fi ascultați și înțeleși.

O abordare psihologică a triadei educaționale evidențiază complexitatea factorilor care influențează dezvoltarea copilului și subliniază importanța unei colaborări conștiente și informate între părinți, profesori și elevi. Înțelegerea principiilor psihologice poate conduce la crearea unui mediu educațional mai empatic, mai eficient și mai adaptat nevoilor individuale ale fiecărui copil, facilitând astfel desăvârșirea sa individuală.

În concluzie, triada educațională reprezintă un parteneriat esențial pentru succesul educațional și personal al copilului. Prin comunicare, colaborare și respect reciproc, părinții, profesorii și elevii pot crea un mediu propice dezvoltării armonioase și complete a tânărului, pregătindu-l pentru o viață împlinită și responsabilă.

Bibliografie:

1. **Bocoș, M. (2013).** Instruirea interactivă. Iași: Editura Polirom.
2. **Cucoș, C. (2006).** Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
3. **Iucu, R. B. (2006).** Managementul clasei de elevi. București: Editura Polirom.
4. **CJRAE Sibiu. (2020).** Triada educationala in contextul scolii online.
<https://cjraesibiu.ro/wp-content/uploads/2020/11/Irina-Stef-Prezentare-Cerc-Peda.pdf>
5. <https://www.biroticienii.ro/>

PROIECT EDUCAȚIONAL ȘCOALĂ-FAMILIE

”ÎMPREUNĂ SUNTEM O ECHIPĂ!”

PROF. GHERGHIȘAN LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ ”CONSTANTIN PUFAN”

ARGUMENT

Familia cunoaște cel mai bine nevoile, dificultățile și potențialul copilului, în timp ce școala poate oferi resursele și adaptările necesare în procesul educațional. Printr-un parteneriat bazat pe încredere, respect și comunicare deschisă, se pot construi planuri educaționale personalizate și se poate oferi suport emoțional și educațional eficient elevilor cu CES.

Parteneriatul familie-școală urmărește construirea unor relații pozitive între cei doi parteneri care poate avea un efect benefic asupra elevilor, atunci când aceștia văd cadrul didactic sfătuindu-se cu părinții.

Toți părinții au nevoie de informații de bază referitoare la copiii lor, mai ales părinții care educă copii cu CES. Ei trebuie informați despre scopul de bază al programului recuperator la care participă copiii lor și trebuie implicați în luarea deciziilor. De asemenea, familia trebuie să fie la curent cu progresele sau regresele copilului lor, dar și cu percepția pe care o are școala despre calitățile și problemele acestuia. Cadrul didactic va sugera acestora modul în care-și pot ajuta copilul acasă, deoarece părinții trebuie să ofere copiilor sprijin în învățare și să continue munca de recuperare.

Parteneriatul cu familia, prezintă o mare importanță și este necesar să se realizeze. Problemele pe care le implică acest domeniu sunt multiple. Copiii care vin la școală pot avea dificultăți de adaptare în sensul socializării, tulburări comportamentale și din punct de vedere intelectual. Atât părinții copiilor cu dificultăți cât și ai celor cu dezvoltare firească, este necesar să fie consultați pentru a se stabili programe educative eficiente, în care să se implice și familia.

În concluzie, putem spune că reușita privind dezvoltarea și integrarea școlară a copilului depinde de o colaborare dintre doi factori educaționali de bază: familia și școala. De aceea, în cadrul acestui parteneriat coresponsabil dorim să descoperim cheia unității de acțiune ce deschide porțile succesului educațional.

SCOPUL PARTENERIATULUI:

Eficientizarea relației școală-familie, printr-o colaborare responsabilă între aceste două părți, în vederea implicării cât mai active, a familiei în procesul de formare a personalității, de recuperare, a școlarului cu C.E.S.

OBIECTIVE:

- Asigurarea comunicării eficiente între cadrele didactice și părinți în privința evoluției copilului;
- Cunoașterea individuală a elevilor, urmărind manifestarea lor în familie și școală;
- Inițierea unor acțiuni comune, prin contactul direct al grupului de părinți cu persoane abilitate să desfășoare un proces educațional;
- Facilitarea participării elevilor cu CES la toate activitățile școlare și extracurriculare.
- Promovarea unei culturi a acceptării și respectului în rândul colectivului școlar.

PĂRȚI IMPLICATE: părinți, bunici, profesori, elevi, consilier școlar.

RESPONSABILITĂȚILE PĂRȚILOR:

Școala: să cunoască fiecare copil, în vederea integrării școlare și sociale optime a acestuia; să consilieze problemele care se ivesc în educarea/recupararea copiilor, studiind cărți și alte materiale de specialitate; consilierea părinților; monitorizarea progresului elevilor.

Familia: Sprijinirea educației copilului acasă; participarea activă la ședințe, activități și decizii educaționale.

DURATA: un an școlar 2024-2025

GRUP ȚINTĂ: familiile elevilor cu C.E.S

RESURSE:

Umane : cadre didactice, părinți

Materiale : cărți, reviste, pliante, calculator, aparat foto.

MODALITĂȚI DE REALIZARE: consilierea părinților; lectorate pe diverse teme; activități la sala de resurse, desfășurate împreună cu părinții; serbări tematice.

IMPLEMENTEREA PROIECTULUI

Proiectul este elaborat din nevoia de rezolvare a unor situații problematice existente în dezvoltarea elevilor cu CES, dar și din perspectiva realizării unei legături permanente școală-familie.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PROIECTULUI

Întâlnirile cu părinții se desfășoară lunar, timp în care se transmit informații cu specific educațional, se dau exemple de bune practici, se împărtășesc experiențe proprii. La finele fiecărei întâlniri se prezintă tema viitoare pentru a oferi părinților posibilitatea de a aduna informații din sfera cotidiană, din experiențele personale, de a-și așterne pe hârtie nelămuririle și de a încerca să rezolvăm împreună unele aspecte.

DISEMINAREA REZULTATELOR

Se vor realiza fotografii ale produselor activităților.

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- Evaluări periodice ale progresului fiecărui elev cu CES.
- Feedback din partea părinților și a cadrelor didactice.
- Analiza participării elevilor la activitățile școlare.

FINALIZAREA PROIECTULUI

La sfârșitul anului școlar, părțile implicate în parteneriatul cu familiile copiilor se întâlnesc pentru a evalua activitatea derulată de-a lungul întregii perioade, reliefându-se aspectele pozitive, realizările de care s-au bucurat beneficiarii proiectului-părinții/copiii, și nu în ultimul rând, concluziile, propunerile pe care le fac părinții copiilor pentru perfectarea acestei forme de activitate: parteneriatul coresponsabil cu partenerul educațional care este familia.

PROF. GHERGHIȘAN LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ "CONSTANTIN PUFAN" GALAȚI

"Educația nu este pregătirea pentru viață; educația este viața însăși." — John Dewey

În societatea contemporană, marcată de schimbări rapide și complexe, parteneriatul educațional între școală, familie și comunitate a devenit o condiție esențială pentru asigurarea succesului educațional și social al elevilor. Conceptul de parteneriat educațional depășește cadrul formal al relației dintre profesori și părinți, implicând o colaborare profundă, bazată pe respect reciproc, încredere și responsabilitate comună în formarea tinerei generații.

Specialiștii în educație subliniază că implicarea familiei și a comunității în procesul de învățământ are efecte directe asupra performanței școlare, motivației elevilor și integrării lor sociale. În acest context, parteneriatele educaționale nu sunt doar o recomandare, ci o necesitate imperativă pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor și pentru construirea unei societăți coezive și incluzive.

Interesul crescut al părinților pentru activitățile școlare duce la o creștere a motivației elevilor. În cazul educației incluzive, parteneriatele educaționale au o mare importanță în dezvoltarea, recuperarea și integrarea socială a copiilor cu cerințe educative speciale. Activitățile realizate în cadrul acestor parteneriate sunt variate, atingând domenii importante pentru această categorie de elevi.

În funcție de specificul lor, aceste activități dezvoltă la elevi o serie de priceperi, deprinderi, abilități de comunicare și comportamentale. Desfășurându-se timpuriu, s-a constatat că elevul acumulează multe cunoștințe fiind în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Astfel, cu elevii cu cerințe educative speciale se pot desfășura activități care au conținut cultural, artistic, științific, spiritual. Acestea trebuie pregătite astfel încât să fie atractive.

Practica a constatat că participarea copilului la diverse acțiuni imprimă acestuia un anumit comportament, declanșează anumite sentimente.

O contribuție importantă în dezvoltarea personalității o au activitățile care implică în mod direct elevul prin personalitatea sa. Fiind diverse, captează interesul, produc bucurie, facilitează acumularea unor cunoștințe, educarea unor comportamente și conduite civilizate, antrenează gândirea, atenția, memoria, motivația dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform nivelului său de dezvoltare. De asemenea, facilitează colaborarea între elevi, toleranța, înțelegerea și

acceptarea reciprocă, se leagă relații de prietenie. Ducând până la capăt sarcina impusă, copilului îi crește stima de sine.

În cazul educației incluzive, parteneriatele sunt de o importanță majoră, sprijinind integrarea socială și dezvoltarea copiilor cu cerințe educative speciale. Activitățile desfășurate — culturale, artistice, științifice sau spirituale — sunt concepute să fie atractive, dezvoltând priceperi, deprinderi și abilități de comunicare și comportamentale. . Activitățile adaptate nevoilor acestor copii contribuie la formarea de abilități de comunicare; dezvoltarea comportamentelor prosociale; și stimularea interesului și motivației pentru învățare.

Implicarea timpurie a copiilor în astfel de activități are un impact pozitiv asupra acumulării de cunoștințe și abilități prin contact direct cu realitatea înconjurătoare.

Serbările contribuie la afirmarea și formarea și modelarea personalității elevului. Cântecul, poeziile, dansurile din cadrul programului artistic largesc orizontul spiritual, contribuie la îmbogățirea trăirilor afective și a sentimentelor estetice. Prin cântec copilul își formează capacitatea de a analiza, diferenția sunetele muzicale participând activ și conștient la interpretarea lui. Totodată se dezvoltă atenția distributivă, atunci când cadrul didactic solicită copiilor execuția unor mișcări sugerate de text. Prin recunoașterea și reproducerea liniei melodice, textului, a rolurilor, mișcărilor se dezvoltă memoria. Pe lângă dezvoltarea proceselor psihice se remarcă și activizarea și îmbogățirea vocabularului, a limbajului. Textele cântecelor, poeziilor consolidează cunoștințele despre natură, fenomene, meserii, etc. Reușita serbărilor este condiționată de diversitatea programului artistic care trebuie să valorifice potențialul fiecărui elev.

Activitățile care cuprind: desen, pictură, modelaj, împletituri, colaje au rolul de a implica elevul într-un proces de învățare din care va dobândi experiențe perceptive, motrice, vizuale variate. În timpul reproducerii unui obiect, copilul execută o serie de mișcări precise, coordonate, sistematizate. Realizând activitățile practice, copilul își completează cunoștințele despre relațiile spațiale: formă, mărime, culoare. Prin lucrul cu materiale diferite, va cunoaște însușirile acestora. Abilitatea manuală influențează pozitiv activitatea lor intelectuală solicitând gândirea, imaginația, memoria.

Deprinderile și priceperile de muncă dobândite îl obișnuiesc pe copil cu o activitate utilă, ceea ce contribuie la pregătirea lui pentru muncă. De asemenea, contribuie la educarea simțului ordinii și al curățeniei.

Abilitățile manuale au un rol important în dezvoltarea vieții afective a copiilor. Astfel, sentimentul de bucurie pe care aceștia îl au în momentul realizării cu succes a lucrării, are un rol important în educarea dragostei pentru muncă, conducând la creșterea stimei de sine. Implicarea părinților și a comunității în activitățile școlii nu se limitează doar la dezvoltarea copiilor. Literatura de specialitate distinge o serie de avantaje pe care școala, cadrele didactice, părinții și comunitatea le au în urma încheierii și implicării în parteneriatele educaționale. La nivelul cadrelor

didactice, se remarcă următoarele beneficii: prin implicarea familiei în activitatea școlară cresc cunoștințele personalului didactic referitoare la contextul socio-cultural al comunității pe care unitatea școlară o deservește. Aceste cunoștințe contribuie la îmbunătățirea climatului în sala de clasă.

La nivelul părinților, se identifică următoarele avantaje: cei care se implică în activitatea școlară a copilului au ocazii diverse de a contribui la educația acestuia. Participarea în cadrul activităților educaționale duce la realizarea unei relații pozitive cu școala și cu proprii copii. Pe de altă parte, implicarea alături de ceilalți părinți din comunitate creează oportunități. Rețelele informale din comunitate pot oferi ajutor familiilor aflate în dificultate.

Unitățile școlare pot beneficia de suportul moral, informațional și economic al familiilor și comunității. Studiile efectuate, demonstrează că în școlile unde se implică comunitatea, procesul de predare-învățare este mai legat de realitate. Comunitatea locală poate deveni parte a curriculum-ului, multe activități educaționale pot rezulta din contactul cu aceasta. De asemenea, comunitatea reprezintă mediul propice care poate completa și întări valorile morale, culturale ale elevilor.

Din perspectiva comunității, atunci când familia și școala colaborează eficient, școala devine centrul comunității prin promovarea unei dezvoltări integrale a copiilor. Pentru a se atinge acest scop unitățile școlare”trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil și să se afle în strânsă legătură cu comunitatea și familia”. Relația dintre comunitate și școală are ca scop îmbunătățirea coeziunii comunității. Prin dezvoltarea serviciilor comunitare, prin educația oferită elevilor, se oferă comunității o valoare.

În concluzie parteneriatul educațional reprezintă un element cheie pentru succesul procesului educativ. Prin colaborarea strânsă între școală, familie și comunitate, se creează un mediu propice dezvoltării armonioase a copiilor, se consolidează valorile culturale și sociale și se asigură premisele pentru o educație de calitate. Este esențial ca aceste parteneriate să fie construite pe încredere, respect reciproc și implicare activă, adaptându-se permanent nevoilor și contextului social actual.

Bibliografie:

- Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Boulder, CO: Westview Press.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), 813–828.
- Marin, M. (2010). *Activități artistice pentru copii*. București: Editura Aramis.

Studiu de caz- Grădinița Păulești

Autor : Prof. Ed. Timpurie Ghiță Anca Iuliana

Grădinița cu Program Prelungit Păulești

„ Este nevoie de un sat pentru a crește un copil ” este un proverb african care înseamnă că o întreagă comunitate de oameni trebuie să asigure și să interacționeze pozitiv cu copiii pentru ca acești copii să aibă parte de siguranță, protecție, iubire, bunuri materiale și tot ce are nevoie ca să crească într-un mediu sigur și sănătos.

Întreaga comunitate educativă este răspunzătoare de educație, nu doar cadrelor didactice. Implicarea familiei și comunității în educația tinerilor este esențială. Educația nu este o chestiune care trebuie lăsată exclusiv pe seama experților în domeniu. Participarea familiilor și a comunităților locale este necesară pentru oferirea unei educații de calitate pentru toți. Implicarea familiilor și a comunităților în educația școlară reprezintă un proces dinamic ce se desfășurat pas cu pas și care se bazează pe încredere reciprocă.

O etapă fundamentală în dezvoltarea copilului o reprezintă grădinița, care prin conținutul științific al procesului instructiv educativ, prin libertatea de acțiune oferită preșcolarului, îi stimulează interesele de cunoaștere, și de asemenea contribuie la dezvoltarea relațiilor sociale.

Comunitatea de învățare din care fac parte, ca educatoare, reprezintă cumulul de actori educaționali , de pe raza comunei Păulești. Locuitorii comunei s-au așezat aici, acum mai bine de 450 de ani, în urma reformei administrative a domnitorului Cuza, construindu-și case și propriile vieți. Datorită hărniciei oamenilor, comuna, compusă din patru sate, a cunoscut o dezvoltare rapidă, fiind una dintre cele mai frumoase și bogate din județul Prahova.

Grădinița cu Program Normal și Program Prelungit Păulești, este o construcție nouă, ridicată prin fonduri europene și a fost inaugurată în anul 2020. Dezvoltarea grădiniței nu ar fi fost posibilă dacă nu ar fi existat dorința de a investi într-o educație de calitate pentru viitorul copiilor de aici din partea autorităților locale, a comunității, a părinților și a tuturor actorilor implicați în educație. La inaugurarea, grădinița a funcționat cu 2 grupe de program normal și 2 de program

prelungit. În prezent, în grădiniță își desfășoară activitatea 6 grupe, atingându-se gradul maxim de ocupare, în doar 2 ani de la deschidere. Fiecare sala de grupă are dotări corespunzătoare nevoilor preșcolarilor și cadrelor didactice, grupurile sanitare (una la doua grupe) si vestiarele sunt spațioase și bine organizate. În incinta gradiniței, mai exista o cancelarie si cateva anexe pentru depozitarea materialelor, dar si un oficiu si o sala de mese. În cadrul acestei instituții lucrează 10 educatoare , 8 dintre acestea lucrează la program prelungit iar două la program normal, există și o asistentă care are grijă de sănătatea și igiena celor mici și 4 îngrijitoare. Grădinița este situată în centrul comunei Păulești, în imediata apropiere a Căminului Cultural, a Oficiului Poștal și a Bibliotecii comunale, unii dintre cei mai importanți parteneri educaționali. La scurta distanță de clădirea Grădiniței, se afla sediul Primăriei Paulești, proaspat modernizat si secția de poliție, ai carei reprezentanți ne vizitează periodic și ne sprijină în cadrul parteneriatelor ce vizează siguranța rutieră. Grădinița se află în subordinea Scolii Gimnaziale “Toama T.Socolescu”, care este amplasată la aproximativ un km distanță, iar cadrele didactice din grădiniță își desfășoară activitatea și dau răspundere în fața coordonatorului unitatii. Curtea grădiniței este foarte spațioasă și se dorește a fi un spațiu sigur, destinată activităților de cunoaștere a mediului sau de ecologizare, dar si de distracție. Locul de joacă este delimitat de restul curții, astfel se pot desfășura mai multe tipuri de activități concomitent.

Implicarea întregi comunități în activitățile desfășurate de către instituția noastră este benefică în primul rând preșcolarilor, care primesc modele sociale demne de urmat, învață să colaboreze cu instituțiile statului încă de mici, înțeleg însemnătatea fiecărei instituții în parte, cât și rolul pe care fiecare meserie îl are în societate. Copiii se simt parte activă a comunei, participând la activități dinamice, mergând frecvent în vizite la Primărie, la Școală, la sediul Poliției, la Biserică , la Poștă, aceștia pot recunoaște cu ușurință oamenii de bază ai comunei noastre și să lege legături sociale cu aceștia.

Faptul că întreaga cunitate a răspuns mereu pozitiv la toate acțiunile inițiate de instituția noastră este o dovadă a dorinței tuturor cetățenilor din comună să ofere celor mici experiențe inedite, prin care să învețe în mod activ cum funcționează o societate românească tradițională bazată pe legile statului, cât și pe regulile morale nescrise care se transmit din generație în generație la sat.

Enumăr aici câteva exemple de activități pe care le-am desfășurat împreună cu preșcolarii în ultima perioadă: Mers la colindat prin sat și la primărie , Atelier de trimis scrisori în colaborare cu Oficiul Poștal din comună, Împărtășirea copiilor la Biserica din comună, Vizită la Primărie, Serbări în incinta Căminului Cultural, Atelier de lectură la Biblioteca comună, Ateliere cu părinții în aer liber în parcul central din comuna Păulești.

Webografie:

<https://comunapaulesti.ro/>

<https://ro.wikipedia.org/wiki>

ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ: CUM SE POT CONSTRUI CLASE BAZATE PE RESPECT, INCLUZIUNE ȘI COLABORARE

Gordin Iuliana

Colegiul Tehnic de Căi Ferate « Unirea », Pașcani

Să ne imaginăm o sală de clasă în care fiecare voce contează, fiecare experiență este prețuită, iar învățarea capătă forma unei aventuri colective. Nimeni nu este lăsat în urmă, nimeni nu este redus la tăcere. Într-un astfel de mediu, elevii învață unii de la alții, își pun întrebări cu *curiozitate*, nu cu judecată și colaborează nu doar pentru a obține performanțe academice, ci pentru a înțelege lumea - și unii pe alții. Aceasta este esența unui mediu educațional *colaborativ*, bazat pe *respect* și *incluziune*. Și da, este posibil.

Modelul tradițional de clasă - caracterizat prin rânduri rigide, lecții standardizate și profesorul ca unic deținător al cunoașterii - începe treptat să fie înlocuit cu spații mai dinamice și mai centrate pe relațiile umane. În locul acestuia, se conturează un nou tip de învățare, care reflectă complexitatea lumii reale și pregătește elevii pentru a reuși în viață. În centrul acestei transformări se află modele educaționale care pun *oamenii înaintea procedurilor* și *relațiile înaintea rezultatelor*.

Se observă o tranziție semnificativă de la învățarea individuală la *învățarea colaborativă*. În acest tip de învățare, elevii nu mai adoptă un rol pasiv, ci *construiesc cunoașterea împreună*, prin dialog, proiecte de grup și activități de rezolvare de probleme. Aceste practici dezvoltă nu doar abilități academice, ci și competențe sociale esențiale precum *empatia*, *cooperarea* și înțelegerea perspectivelor multiple. Colaborarea implică *ascultarea activă*, respectarea contribuțiilor celorlalți și adaptarea la nevoi și stiluri diferite de învățare.

Într-un astfel de mediu, *respectul* nu se transmite doar prin reguli, ci se cultivă prin *relații* autentice. Profesorii care aplică *practici culturale relevante* integrează identitățile, poveștile și tradițiile elevilor în conținutul educațional, transformând învățarea într-un proces care reflectă comunitatea. Nu este vorba doar despre acceptarea diversității, ci despre *valorificarea acesteia ca resursă*.

Incluziunea nu se limitează la aspectele culturale, ci vizează și **accesibilitatea**. Pentru ca toți elevii să participe activ, este esențială **flexibilitatea** în proiectarea activităților și evaluărilor. Unii elevi pot învăța mai bine prin materiale audio, alții prin reprezentări vizuale sau prin exprimarea ideilor în moduri alternative — desen, conversație, prezentare digitală. O abordare anticipativă și incluzivă permite fiecărui elev să aibă o **șansă echitabilă** de succes.

Un alt element esențial este **dimensiunea emoțională** a procesului educațional. Învățarea eficientă are loc într-un mediu care oferă **siguranță, încredere** și **sentiment de apartenență**. Prin urmare, este important ca școala să cultive și **inteligența emoțională**, sprijinind elevii în gestionarea emoțiilor, rezolvarea conflictelor și construirea unor relații bazate pe **respect reciproc**. Acestea sunt **competențe de viață** esențiale în orice domeniu.

Construirea unei clase **colaborative**, bazate pe **respect și incluziune**, nu presupune aplicarea unui singur model, ci adoptarea unei **mentalități** deschise și orientate spre dezvoltarea fiecărui individ. Educația este, în această viziune, o călătorie comună, în care fiecare elev, indiferent de contextul său personal, are ceva valoros de oferit.

Astfel de clase există deja — în inițiative inovatoare, în practica profesorilor dedicați și în deciziile zilnice care reflectă convingerea că **modul în care se învață este la fel de important ca ceea ce se învață**. Aceste spații educaționale formează nu doar elevi mai bine pregătiți, ci și cetățeni mai empatici și implicați.

Bibliografie:

1. Katz, Jennifer, “Teaching to Diversity”, Portage & Main Press, 2012;
2. Minchin Dalton, Elizabeth, Koreeda, Kiyoji, “Developing Inclusive Environments in Education”, IGI Global, 2023.

Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente pentru un mediu educațional colaborativ și incluziv

Înv. Grama Daniela-Giorgiana

Școala Gimnazială ” Vasile Cristoforeanu”, Râmnicu Sărat

Triada educațională – formată din școală, familie și comunitate – constituie un pilon esențial în construirea unui mediu educațional colaborativ și incluziv. Scopul acestui articol este de a evidenția importanța dezvoltării parteneriatelor eficiente între aceste entități pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor și pentru a asigura o educație echitabilă și de calitate. Prin analiza literaturii de specialitate și exemple de bune practici, se subliniază rolul comunicării, al implicării active și al unei viziuni comune în generarea unui climat educațional pozitiv și adaptat diversității.

Educația contemporană implică o responsabilitate partajată între mai mulți actori sociali. Triada educațională – școala, familia și comunitatea – este tot mai des invocată în studiile de specialitate ca factor cheie în reușita școlară și personală a elevilor (Epure, 2021). În acest context, dezvoltarea unor parteneriate reale și funcționale devine esențială pentru adaptarea procesului educațional la cerințele unei societăți incluzive și democratice.

Triada educațională presupune o relație de interdependență și sprijin reciproc între: școală – instituția principală de formare formală; familie – spațiul inițial al socializării și dezvoltării personale; comunitate – rețea extinsă care susține prin resurse, servicii și modele educaționale.

Potrivit lui Cuciureanu (2020), colaborarea eficientă între aceste entități contribuie la reducerea inegalităților educaționale și la îmbunătățirea performanțelor școlare.

Educația incluzivă urmărește asigurarea accesului egal la învățare pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor individuale. Aceasta presupune adaptarea mediului educațional pentru a răspunde diversității, și este imposibil de realizat fără sprijinul concertat al întregii triade educaționale (Sandu, 2022).

Lucrarea de față se bazează pe analiza calitativă a literaturii de specialitate din reviste științifice românești și internaționale, precum și pe identificarea unor bune practici educaționale. Au fost analizate surse din perioada 2018–2024 care tratează parteneriatele educaționale și incluziunea școlară.

Parteneriatele eficiente se fundamentează pe: comunicare bidirecțională constantă între școală și familie; transparență și încredere reciprocă; implicare comunitară activă în activități școlare, extracurriculare și de sprijin social.

Studiile arată că elevii proveniți din familii implicate în educația lor obțin rezultate școlare superioare și manifestă un nivel mai ridicat de integrare socială (Tudor & Istrate, 2021).

Exemplele analizate includ: programe de mentorat între părinți și profesori; colaborări între școli și ONG-uri locale pentru sprijinirea elevilor defavorizați; proiecte comune între biblioteci, primării și unități școlare pentru promovarea lecturii și culturii civice.

Un mediu educațional colaborativ și incluziv nu poate fi realizat fără implicarea activă a tuturor actorilor educaționali. Triada școală–familie–comunitate trebuie să funcționeze ca un sistem coerent și flexibil, adaptabil nevoilor reale ale elevilor. Prin dezvoltarea parteneriatelor eficiente, se pot atinge obiective majore ale educației moderne: echitate, incluziune și calitate.

Bibliografie

- Cuciureanu, M. (2020). Comunitatea educațională ca factor al reușitei școlare. *Revista Română de Sociologie*, nr. 2, pp. 67–74.
- Epure, M. (2021). Relația școală–familie–comunitate: între teorie și practică. *Revista de Pedagogie*, nr. 3, pp. 45–53.
- Sandu, A. (2022). Incluziunea educațională și rolul parteneriatelor în dezvoltarea copilului. *Educația 21*, nr. 1, pp. 32–40.
- Tudor, E., & Istrate, G. (2021). Practici de parteneriat educațional în școala românească contemporană. *Revista Didactica Nova*, nr. 4, pp. 55–63.
- Zamfir, C. & Zamfir, E. (coord.). (2019). *Politici educaționale pentru echitate și incluziune*. Editura Polirom.

Metode și mijloace interactive pentru o educație integrată

Grama Daniela-Giorgiana

Școala Gimnazială ” Vasile Cristoforeanu”, Râmnicu Sărat

Educația integrată reprezintă un demers pedagogic complex, menit să asigure accesul egal la educație pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor individuale. Pentru a atinge acest obiectiv, este esențială utilizarea unor metode și mijloace interactive care să stimuleze participarea activă a elevilor și să favorizeze învățarea colaborativă.

Învățarea prin cooperare: Această metodă presupune organizarea elevilor în grupuri mici, în care aceștia lucrează împreună pentru a atinge un obiectiv comun. Învățarea prin cooperare dezvoltă abilitățile de comunicare, colaborare și rezolvare a problemelor.

Învățarea bazată pe proiecte: Elevii sunt implicați în proiecte de cercetare și investigație, care le permit să exploreze subiecte de interes și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și creativitate.

Învățarea prin joc: Jocul este o modalitate eficientă de a stimula învățarea și de a menține interesul elevilor. Jocurile didactice pot fi utilizate pentru a preda concepte noi, pentru a consolida cunoștințele și pentru a dezvolta abilitățile sociale.

Metoda cubului: Această metodă presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, folosind un cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvinte precum „descrie”, „compară”, „analizează”, „asociază”, „aplică” și „argumentează”.

Diagrama Wenn: Este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și se folosește pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor.

Mijloace interactive:

Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC): Utilizarea calculatorului, a internetului, a tabletei și a altor dispozitive electronice poate face învățarea mai interactivă și mai atractivă.

Materiale didactice diverse: Utilizarea materialelor didactice variate, cum ar fi imagini, videoclipuri, jocuri și simulări, poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine conceptele și să-și dezvolte abilitățile.

Spații de învățare flexibile: Organizarea sălilor de clasă în moduri diferite, astfel încât să permită lucrul în grupuri mici, activități practice și prezentări, poate stimula participarea activă a elevilor.

Beneficiile utilizării metodelor și mijloacelor interactive:

Stimularea participării active a elevilor; favorizarea învățării colaborative; Dezvoltarea abilităților de comunicare, colaborare și rezolvare a problemelor; creșterea motivației și a interesului pentru învățare; asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii.

Concluzie

Utilizarea metodelor și mijloacelor interactive este esențială pentru a crea un mediu de învățare incluziv și stimulat, care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor. Prin adoptarea unor strategii pedagogice inovatoare, putem contribui la formarea unor generații de tineri competenți, creativi și responsabili.

Exemple concrete de metode și mijloace interactive:

- Jocuri de rol: Simularea unor situații reale pentru a dezvolta abilități sociale și de comunicare.
- Hărți conceptuale: Organizarea informațiilor vizuale pentru a facilita înțelegerea și memorarea.
- Debate: Discuții structurate pentru a promova gândirea critică și argumentarea.
- Storytelling digital: Crearea de povești multimedia pentru a stimula creativitatea și exprimarea personală.
- Tururi virtuale: Explorarea unor locuri și evenimente istorice sau culturale prin intermediul tehnologiei VR.

Utilizarea metodelor și mijloacelor interactive este esențială pentru a crea un mediu de învățare incluziv și stimulat, care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor. Prin adoptarea unor strategii pedagogice inovatoare, putem contribui la formarea unor generații de tineri competenți, creativi și responsabili. Prin implementarea acestor strategii, putem crea un mediu educațional care să valorifice diversitatea, să promoveze incluziunea și să ofere tuturor elevilor oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan. *Metode de învățământ*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2006.
2. Cucoș, Constantin. *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Iași: Polirom, 2008.
3. Pânișoară, Ion-Ovidiu. *Ghidul profesorului – metode interactive de predare*. Iași: Polirom, 2013.
4. Salade, Simona. *Metode și tehnici de predare-învățare interactive în școala incluzivă*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2015.

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIE

Graure Claudia Elena

Liceul Tehnologic "Constantin Bursan" Hunedoara

Educația nu se termină acasă, și nici nu începe la școală, educația nu începe în școală și nici nu se încheie odată cu absolvirea ei ci este o continuă conlucrare a celor două medii. Educația este un proces continuu, subtil, uneori invizibil, alteori exploziv de evident, iar părinții sunt primii și cei mai influenți arhitecți ai acestui proces. Deși adesea se vorbește despre școală ca despre „templul cunoașterii”, fundația aceluia templu este, de fapt, familia. În mod particular, părinții joacă un rol dual în educație: acela de rădăcină și acela de zbor. Ei oferă stabilitate, dar și impulsul de a merge dincolo de limite.

Părintele este primul profesor al copilului, iar mediul familial este prima sală de clasă. Mult înainte de apariția manualelor sau a notelor, copilul învață prin imitație, prin atmosferă, prin cuvântul rostit sau, uneori, tăcut. Atitudinile față de învățare, perseverența, curiozitatea, disciplina, dar și empatia, gândirea critică și încrederea în sine își au originea nu într-un curriculum, ci în interacțiunile cotidiene dintre copil și părinții săi.

Un aspect adesea ignorat în discuția despre educație este puterea exemplului. Nu poți cere unui copil să citească dacă nu te-a văzut niciodată cu o carte în mână. Nu poți cere onestitate într-o casă în care adevărul e flexibil. Educația nu se transmite doar prin reguli, ci și prin atmosferă morală, prin gesturi mărunte, prin reacții în fața dificultăților. Astfel, părintele devine un model viu, care transmite prin acțiune ce înseamnă echilibrul, efortul, respectul și curajul.

În același timp, rolul părintelui este și acela de a crea condițiile necesare pentru ca zborul educațional al copilului să se producă. A fi părinte implicat nu înseamnă a controla sau a sufoca, ci a ghida și a încuraja independența. Uneori, părinții cad în capcana performanței impuse, transformând învățarea într-o competiție sufocantă. Însă adevărata educație nu este despre note, ci despre formarea unui om capabil să gândească singur. Într-o lume în care informația este la un click distanță, părinții care reușesc să cultive discernământul, adaptabilitatea și curiozitatea deschid drumul spre o educație autentică.

Un alt rol esențial, poate cel mai greu de asumat, este acela de a accepta unicitatea copilului. Părintele modern are nevoie de flexibilitate emoțională și intelectuală pentru a înțelege că fiecare copil are propriul ritm, propriile pasiuni, propriile limite. Nu toți vor excela în matematică, dar unii vor desena lumi întregi cu o singură linie. Educația viitorului are nevoie de părinți care știu să vadă potențialul, nu doar să impună standarde

Implicarea activă a părinților în educația copiilor are un impact semnificativ asupra dezvoltării personale, cât și asupra succesului academic, aceștia având rolul de a oferi sprijin, ghidare, de a crea un mediu de învățare favorabil, de a fi disponibili pentru o comunicare deschisă și de a stimula dezvoltarea abilităților de gândire critică și analitică. De asemenea, părinții pot fi surse de inspirație și model, copiii având tendința de a imita comportamentul părinților, pot fi o resursă pentru a oferi răspunsuri și asistență suplimentară.

Înainte de a crea programe de formare pentru profesori, e important să fie explorate percepțiile părinților și profesorilor despre rolurile, conținutul și contextul colaborării dintre aceștia. Școlile au nevoie de metodologii care să asigure un cadru în care să se dezvolte relațiile școală - familie, astfel încât să se țină cont de nevoile copiilor, părinților, profesorilor și să crească participarea părinților la activitățile școlare.

Modele de implicare a părinților în educația copilului

➤ Modelul sferelor de influență suprapuse - Joyce Epstein

Teoria sferelor de influență suprapuse afirmă că elevii învață mai mult atunci când părinții, educatorii și alte persoane din comunitate împărtășesc scopurile și responsabilitățile pentru învățarea elevilor și lucrează împreună, nu individual (Epstein, 1987, 2001). Ariile care se suprapun sunt familia, școala și comunitatea. În cadrul zonelor de “suprapunere” au fost identificate următoarele tipuri de implicare: parentingul, comunicarea, voluntariatul, învățarea acasă, luarea deciziilor și colaborarea cu comunitatea.

➤ Modelul Hoover-Dempsey și Sandler

Acesta ilustrează procesul implicării parentale din perspectiva teoretică mai largă a teoriei învățării sociale. Comportamentul uman este privit ca parte a unui sistem de relații bilaterale între factorii personali și factorii de mediu subliniind contribuția pe care cultura și alte variabile legate de contextul de viață o au, ca elemente fundamentale pentru motivația în implicarea părinților și tutorilor.

➤ Modelul rețelelor tematice - Attride-Stirling

Conform acestui model, implicarea parentală este compusă din trei elemente: *interacțiunea cu copilul*, *disponibilitatea* și *responsabilitatea* pentru copil. Elementele majore de implicare parentală sunt: importanța de a fi un model pozitiv; implicarea împreună cu copiii în activități în aer liber, educația ca un mijloc pentru dezvoltarea copiilor din punct de vedere socio-economic.

➤ Modelul Matsagouras

Matsagouras a descris în anul 2005 patru tipuri de colaborare părinți- profesori pentru a explica rolurile pe care trebuie să le îndeplinească aceștia: centrare pe școală, colaborare,

negociere, centrare pe familie. În timp ce valoarea parteneriatului școală - familie este general acceptată, acesta nu poate fi întotdeauna implementat cu ușurință și eficiență. Aceasta se datorează diferențelor de percepție despre context și conținut între participanți, lipsei unei definiții mai clare în literatură a ceea ce înseamnă implicarea părinților, lipsei unor relații echivalente între părinți și profesori sau barierelor legate de implicarea părinților, precum lipsa de timp a acestora. De aceea, a apărut necesitatea ca formatorii viitorilor profesori să îi “echipeze” pe aceștia cu abilități și strategii pentru a dezvolta o comunicare eficientă cu părinții.

Într-un peisaj educațional aflat într-o continuă transformare – digitalizare, inteligență artificială, globalizare – părinții nu mai pot rămâne simpli observatori. Ei trebuie să fie parteneri activi ai școlii, dar și gardieni ai sănătății emoționale a copilului. Într-o lume în care anxietatea, presiunea socială și comparația sunt la ordinea zilei, părintele poate fi ancora de siguranță care oferă copilului libertatea de a învăța cu sens, fără frică. Educația este un dans între ceea ce moștenim și ceea ce alegem să devenim. Iar părinții, cu toate imperfecțiunile lor, rămân primele oglinzi în care copilul învață să se vadă. Într-un final, cel mai mare dar pe care un părinte îl poate face copilului său este încrederea că poate învăța, greși și reuși, într-o lume complexă, dar plină de posibilități.

Așadar, părinții nu sunt doar începutul educației. Ei sunt și garanția că aceasta poate deveni ceva mai mult decât un set de cunoștințe – poate deveni formarea unui om liber.

Web-bibliografie

<https://edict.ro/rolul-parintilor-in-educatia-copiilor/>

<file:///d:/Users/User/Downloads/Parteneriatscoala-familie-comunitate.pdf>

<https://ea.md/rolul-parintilor-in-sustinerea-educatiei-copiilor/>

ȘEZĂTOAREA - METODĂ MODERNĂ DE IMPLICARE A COMUNITĂȚII ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL

Graure Florentina Daniela

Școala Gimnazială nr. 1 Oinacu

Toate activitățile extracurriculare au un rol formativ-educativ de necontestat, iar succesul lor depinde în mare măsură de inspirația și munca anterioară depusă. Pentru cei din grupa mare am considerat necesar realizarea unei șezători, ca metodă de învățare și promovare a tradițiilor și obiceiurile românești, chiar în primele luni, care să facă mai ușoară trecerea de la grădiniță la noul statut de școlar.

Astfel, în cadrul „Școala Altfel”, am organizat o Șezătoare, structurată în două părți: un moment artistic, prezentat de preșcolari și un atelier de creație pentru confecționarea unor podoabe de sărbători. Această activitate a constituit un moment potrivit pentru implicarea directă a preșcolarilor, valorificarea experiențelor anterioare și stimularea flexibilității cognitive, emoționale și creative a acestora. Am căutat deopotrivă să implic atât preșcolarii cât și a părinții în realizarea programului artistic și a activităților de creație.

Crearea acestei atmosfere de voi bună, prietenească, de relaționare și de lucru a constituit un prilej de descoperire și afirmare a talentelor, pentru dezvoltarea deprinderilor de cânt, pronunție, au contribuit la dezvoltarea expresivității limbajului corporal, satisfăcând nevoia de mișcare prin ritmurile alerte și jucăușe, oferind cadrul necesar manifestării spontaneității și imaginației.

Momentul artistic a constat din recitarea unor poezii din folclorul copiilor, proverbe, zicători, strigături („Cine joacă și nu strigă,/Are-n gură mămăligă.”; „Cine nu știe striga,/Mai bine n-ar mai juca.”);

Jocurile din folclorul copiilor au fost apreciate în mod deosebit de cei mari și cei mici. Dintre acestea pot aminti: Am pierdut o batistuță, Podul de piatră, Mi-o zis mama că mi-o da, Are mama o fetiță, dansuri populare „Coborâi din deal în vale”, „Drag mi-e jocul românesc.”

Atmosfera specifică, alcătuită din ștergare, coșuri cu covrigi, colaci, plăcinte, cozonaci, gogoși, scoarzi, nuci și mere, precum și costumele populare au dat îmbogățit și au dat farmec aparte șezătorii.

Prin activitățile predominante de joc, copiii s-au distrat, au trecut barierele timidității, și-au îmbunătățit cunoștințele, abilitățile de comunicare, de acțiune, de lucru în echipă, și-au format și dezvoltat limbajul, sensibilitatea, percepția verbală și muzicală, precum și auzul muzical și ritmic.

În cadrul atelierului de creație, copiii și părinții au avut ocazia să lucreze împreună, să interrelaționeze, să se cunoască mai bine, să se aprecieze și încurajeze reciproc și au beneficiat la maximum de timpul petrecut împreună, sudându-se astfel relații de colaborare, încredere, respect față de noul dascăl, bază pe care apoi să se clădească o solidă punte de legătură pentru o reușită deplină în viața de școlar.

Educația copiilor începe cu noi: familia, școala, comunitatea

Claudia Doina GREC
Casa Corpului Didactic Mureș

Introducere

Educația este un proces comun, profund ancorat în colaborarea dintre familie, școală și comunitate, nu este și nu ar trebui să fie o responsabilitate izolată. Copilul învață și se formează nu doar în sala de clasă, ci și acasă, pe stradă, în parc, în interacțiunile de zi cu zi cu oamenii din jur. În acest context, cuvântul *împreună* capătă o valoare esențială doar printr-un efort comun, coerent și susținut al adulților din viața copilului, construindu-i un mediu sigur, echilibrat și stimulat pentru dezvoltarea sa. Fiecare partener educațional are un rol unic, dar interdependent, iar armonizarea acestor roluri contribuie decisiv la conturarea unui viitor sănătos și echilibrat pentru generațiile următoare. Această colaborare nu presupune doar prezență fizică sau participare ocazională, ci o implicare reală, bazată pe comunicare, respect reciproc și un scop comun: binele copilului. Când părinții, profesorii și membrii comunității își unesc eforturile, copilul simte că este susținut din toate direcțiile, iar acest sentiment de siguranță și apartenență îi oferă încrederea necesară pentru a învăța, a se exprima și a-și construi identitatea.

Educația eficientă începe cu o relație de încredere între toți actorii implicați, în care fiecare contribuie cu experiența, valorile și resursele proprii. Într-o lume tot mai complexă și imprevizibilă, doar împreună putem pregăti copiii pentru provocările de mâine, oferindu-le nu doar cunoștințe, ci și repere clare, sprijin emoțional și modele de viață autentice.

Familia – primul spațiu educațional

Familia reprezintă primul și cel mai important spațiu educațional din viața copilului. Aici se conturează primele modele de comportament, se învață primele cuvinte, se formează valorile de bază și se dezvoltă încrederea în sine. Părinții sunt primii educatori, iar influența lor emoțională și comportamentală este profundă și de durată. Prin interacțiunile zilnice, prin felul în care oferă afecțiune, stabilitate și ghidare, părinții transmit copilului lecții despre iubire, respect, responsabilitate și empatie. Mai mult decât orice teorie pedagogică, copilul învață din ceea ce vede, din felul în care se discută în familie, din modul în care sunt gestionate conflictele sau celebrate reușitele. Astfel, familia creează fundamentul pe care se construiește întreaga educație ulterioară,

iar relația dintre copil și părinți devine punctul de sprijin pentru adaptarea și integrarea sănătoasă în viața socială și școlară.

Educația din familie nu se limitează la transmiterea unor reguli sau obiceiuri, ci include și formarea caracterului, dezvoltarea inteligenței emoționale și încurajarea curiozității naturale a copilului. Este locul unde copilul învață să se simtă iubit necondiționat, înțeles și valorizat. Aceste elemente stau la baza unei dezvoltări sănătoase și influențează felul în care copilul relaționează mai târziu cu ceilalți, fie că este vorba de profesori, colegi sau membri ai comunității. Tot în familie, copilul învață despre respect, limite, empatie și responsabilitate, prin puterea exemplului. De asemenea, părinții au un rol esențial în susținerea parcursului educațional formal. Implicarea lor activă, fie prin dialog constant cu școala, participarea la activități educaționale sau oferirea unui mediu de învățare acasă, contribuie semnificativ la motivația și succesul școlar al copilului. Când părintele este interesat, prezent și receptiv, copilul simte că educația este importantă, iar învățarea devine un proces valoros, nu o obligație. De aceea, consolidarea relației dintre familie și școală este un pilon de bază al triadei educaționale, iar în centrul acestui parteneriat rămâne copilul, cu nevoile, potențialul și visurile sale. (Deslandes, 2012)

Un aspect fundamental al educației în familie îl reprezintă comunicarea autentică, susținută de afecțiune și stabilitate emoțională. Copiii au nevoie nu doar de îndrumare, ci și de ascultare, înțelegere și răbdare. Când părinții cultivă un dialog deschis, bazat pe respect și empatie, copilul învață să-și exprime emoțiile, să-și formuleze gândurile și să își dezvolte o identitate sănătoasă. Comunicarea afectivă creează punți între generații și transmite mesajul că părerea copilului contează, că el este văzut și acceptat așa cum este. În același timp, stabilitatea emoțională oferită de familie, acea siguranță că indiferent ce s-ar întâmpla, copilul are un loc sigur unde este iubit și protejat, devine fundamentul pe care se clădesc încrederea în sine, autonomia și capacitatea de a face față provocărilor. Fără aceste ancoră emoționale, orice proces educațional riscă să se clatine, oricât de bine ar fi structurat. De aceea, un copil crescut într-un mediu echilibrat emoțional va fi mai receptiv la învățare, mai cooperant și mai deschis în relațiile sociale. Copiii învață prin imitație, cuvintele au greutate, iar exemplul personal este cel mai puternic instrument educațional. De la cele mai simple gesturi, cum ar fi modul în care părinții vorbesc unii cu alții, până la felul în care reacționează în fața unei dificultăți sau a unei reușite, toate devin repere de viață pentru copil. Dacă un părinte manifestă empatie, răbdare și corectitudine, copilul va interioriza aceste valori și le va reproduce, conștient sau nu, în relațiile cu cei din jur. În schimb, lipsa de coerență între ceea ce

adulții spun și ceea ce fac poate crea confuzie, nesiguranță și chiar comportamente contradictorii la copil.

Astfel, familia devine un nucleu de bază, unde se formează primele obiceiuri, atitudini și reacții. Nu este nevoie de perfecțiune, ci de autenticitate, echilibru și dorința de a evolua împreună cu copilul. Un părinte care recunoaște când greșește și își asumă responsabilitatea, devine, paradoxal, un model mai puternic decât unul care pretinde infailibilitate. Prin urmare, calitatea relației părinte-copil și congruența între vorbă și faptă sunt factori esențiali care influențează dezvoltarea psiho-emoțională, socială și morală a copilului.

Școala – mediul de învățare formală și socializare

Dacă familia este primul spațiu educațional, școala devine al doilea pilon fundamental în formarea copilului, oferindu-i cadrul în care să-și dezvolte cunoștințele, abilitățile cognitive, dar și competențele sociale. Aici, copilul intră în contact cu reguli, norme, evaluări și interacțiuni diverse, care îl ajută să își construiască o identitate în raport cu ceilalți. În școală, elevul învață nu doar să citească, să scrie și să calculeze, ci și să lucreze în echipă, să respecte diferențele, să își gestioneze emoțiile și să-și exprime opiniile într-un mod asertiv. Cadrele didactice joacă un rol esențial în acest proces, fiind nu doar transmițători de cunoștințe, ci și modele de comportament, mentori și ghizi în formarea personală a copilului. Un profesor care inspiră, care încurajează curiozitatea și care cultivă o relație bazată pe respect reciproc poate avea un impact major asupra traseului unui copil, oferindu-i încredere și motivație. De asemenea, climatul școlar, modul în care se desfășoară orele, relația dintre elevi și profesori, respectul pentru diversitate și dreptul la opinie, influențează semnificativ felul în care copilul percepe învățarea și propria sa valoare. În plus, școala trebuie să funcționeze ca un spațiu sigur și incluziv, unde fiecare copil se simte acceptat și valorizat, indiferent de particularitățile sale. O școală deschisă spre colaborare cu familia și comunitatea, care încurajează participarea activă și inițiativa, contribuie nu doar la formarea academică, ci și la dezvoltarea unei generații de tineri responsabili, empatici și implicați.

Comunitatea – sprijin și context pentru dezvoltare

Educația copilului nu se desfășoară doar în granițele familiei și ale școlii. Comunitatea în care copilul crește, fie că vorbim de satul sau orașul în care locuiește, de cartier, de instituții culturale, de organizații non-guvernamentale sau chiar de rețelele informale, joacă un rol esențial în modelarea experiențelor sale de viață. Comunitatea oferă contextul larg în care copilul învață să se raporteze la lume, la diversitate, la responsabilitate civică și la apartenență socială. Atunci când

instituțiile comunitare (primăria, biblioteca, centrele culturale, poliția locală, biserica etc.) colaborează cu școala și familia, se creează un ecosistem educațional viu și coerent, care oferă copilului sprijin, repere și oportunități de învățare dincolo de programa școlară. Activitățile extracurriculare, proiectele de voluntariat, atelierele de educație non-formală sau simplele evenimente locale contribuie la dezvoltarea simțului civic, a creativității și a inițiativei personale. Mai mult, comunitatea are un rol protector, un mediu comunitar sănătos, sigur și implicat și poate preveni riscurile marginalizării, abandonului școlar sau comportamentelor de risc în rândul copiilor. Copiii care cresc într-o comunitate activă și solidară sunt mai încrezători, mai deschiși și mai bine pregătiți pentru viață. De aceea, este important ca toți actorii comunitari să își conștientizeze rolul educativ și să se implice în mod activ în susținerea parcursului de dezvoltare al fiecărui copil.

Triada educațională: un parteneriat necesar

Familia, școala și comunitatea formează împreună o triadă educațională esențială, în care fiecare componentă are un rol specific, dar interdependent. Doar prin colaborare reală și constantă între aceste trei entități poate fi asigurată o dezvoltare armonioasă și completă a copilului. Când părinții, profesorii și actorii comunitari lucrează împreună, se creează o rețea de sprijin coerentă, care oferă copilului continuitate, stabilitate și un mesaj clar - *educația ta contează pentru toți*. Acest parteneriat nu trebuie să se limiteze la întâlniri formale sau la responsabilități împărțite în mod mecanic. Din contră, este nevoie de deschidere, de încredere reciprocă și de dorința sinceră de a pune binele copilului în centrul tuturor deciziilor. În practică, aceasta înseamnă dialog constant între părinți și cadrele didactice, implicarea familiei în viața școlii, accesul copiilor la resursele comunitare și implicarea comunității în susținerea proiectelor educaționale. (Deslandes, 2012)

Există numeroase exemple de bune practici în care parteneriatul dintre familie, școală și comunitate a dus la rezultate remarcabile, școli care colaborează cu asociații locale pentru a desfășura ateliere de dezvoltare personală, părinți care participă la activități educaționale alături de copii, comunități care creează spații sigure pentru lectură, sport sau artă. Dincolo de orice strategie educațională, ceea ce face diferența este implicarea sinceră și disponibilitatea de a lucra împreună pentru un scop comun, și anume viitorul copilului. Totodată, trebuie recunoscute și provocările acestui parteneriat: lipsa timpului, diferențele de mentalitate, comunicarea deficitară sau resursele insuficiente care pot afecta calitatea colaborării. (Sanders, 2009) Cu toate acestea,

soluțiile există și pot fi construite pas cu pas, prin asumare, perseverență și o viziune clară asupra importanței educației ca proces colectiv.

În România și în multe alte țări, colaborarea reușită între familie, școală și comunitate a fost pusă în practică prin diverse inițiative care au avut un impact real asupra dezvoltării copiilor. De exemplu, în unele școli s-au implementat programe, ca de exemplu, *Ziua porților deschise*, în care părinții sunt invitați să participe activ la lecții, ateliere sau activități extracurriculare. Acest tip de deschidere transformă relația dintre părinți și profesori într-un parteneriat autentic și contribuie la creșterea încrederii și cooperării dintre aceștia. Un alt exemplu este organizarea de *zile tematice sau târguri educaționale*, în care comunitatea locală: primăria, bibliotecile, centrele culturale, ONG-urile, se implică direct în viața școlii. Astfel de evenimente nu doar că oferă oportunități de învățare alternative, dar le arată copiilor că educația este valorizată și susținută la nivelul întregii comunități. De asemenea, în unele orașe și comune s-au derulat *proiecte de mentorat intergenerațional*, în care voluntari din comunitate (pensionari, artiști, sportivi sau antreprenori) vin în școli pentru a împărtăși din experiențele lor. Aceste inițiative creează punți între generații, stimulează dialogul și diversifică perspectivele educaționale ale elevilor. *Crearea unor centre educaționale comunitare* oferă sprijin copiilor cu risc de abandon școlar, prin colaborarea directă între școală, părinți și autoritățile locale. Aici, copiii pot primi ajutor la teme, consiliere psihologică, mese calde sau acces la activități recreative și culturale, toate acestea contribuind la o dezvoltare echilibrată și la reducerea inegalităților.

În toate aceste situații, cheia succesului a fost colaborarea constantă și orientarea tuturor actorilor către un scop comun și anume, sprijinirea copilului în drumul său educațional. Bunele practici nu sunt neapărat proiecte mari sau costisitoare, ci mai ales inițiative pornite din nevoia reală a copiilor și susținute de oameni care cred în puterea educației.

Beneficiile cooperării pentru dezvoltarea copilului

Când familia, școala și comunitatea colaborează în mod autentic, impactul asupra copilului este profund și vizibil pe multiple planuri. În primul rând, copilul se simte sprijinit, înțeles și valorizat, ceea ce duce la o creștere a stimei de sine și a încrederii în propriile forțe. Știind că este susținut din mai multe direcții, el își asumă mai ușor responsabilități, devine mai motivat și mai deschis spre învățare. Cooperarea eficientă are efecte pozitive și asupra performanței școlare. Studiile arată că elevii ai căror părinți sunt implicați activ în viața școlară tind să obțină rezultate mai bune, au o rată mai mică de absenteism și sunt mai puțin expuși riscului de abandon școlar.

Relațiile pozitive dintre cadrele didactice și părinți generează un climat de încredere care se reflectă în atitudinea copilului față de școală și față de învățare în general. Pe plan socio-emoțional, copilul beneficiază de modele coerente și consistente de comportament, învățând mai ușor cum să interacționeze cu ceilalți, cum să își gestioneze emoțiile și cum să facă față situațiilor de stres sau incertitudine. Sprijinul comunității, prin activități extracurriculare, proiecte locale sau inițiative civice, contribuie la dezvoltarea simțului apartenenței, a empatiei și a responsabilității sociale.

Astfel, colaborarea între cei trei actori creează un cadru educațional stabil și previzibil, care oferă copilului siguranța de care are nevoie pentru a se dezvolta armonios. Această siguranță nu este doar emoțională, ci și structurală, copilul învață că există reguli, dar și sprijin, că efortul este apreciat și că orice dificultate poate fi depășită prin cooperare. Pe termen lung, copilul care crește într-un astfel de ecosistem educațional are mai multe șanse să devină un adult echilibrat, responsabil și activ în propria comunitate, exact acel tip de cetățean care poate duce mai departe valorile unei societăți sănătoase.

Concluzii

Educația nu este o sarcină izolată, ci un efort colectiv, o responsabilitate împărțită între familie, școală și comunitate. Fiecare copil are nevoie de un cerc de siguranță format din adulți implicați, care cooperează, comunică și construiesc împreună un traseu educațional coerent și adaptat nevoilor sale. Triada educațională nu este doar un concept teoretic, ci un model funcțional care, atunci când este aplicat cu implicare și deschidere, produce rezultate vizibile, copii mai încrezători, mai echilibrați, mai bine pregătiți pentru viață. Pentru ca această colaborare să devină realitate în cât mai multe contexte, sunt necesare angajament, deschidere și empatie din partea tuturor actorilor implicați. Este important ca părinții să fie încurajați și sprijiniți să participe activ la viața educațională a copilului, ca școala să devină un spațiu al dialogului și al incluziunii, iar comunitatea să își asume rolul de partener educațional, nu doar de observator pasiv.

Așadar, viitorul copiilor se construiește împreună. Cu încredere reciprocă, cu răbdare și cu viziune comună, putem transforma educația dintr-un sistem închis într-o rețea vie, umană și relevantă, una în care fiecare copil este văzut, sprijinit și pregătit pentru viață.

Bibliografie:

Deslandes, R. (2012). A vision of home-school partnership: Three complementary conceptual frameworks. *School Community Journal*, 22(2), 9–37.

Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge.

Jones, J. M., & Hazuka, H. L. (2012). Family, school, and community partnerships. *School psychology and social justice: Conceptual foundations and tools for practice*, 270-293

Sanders, M. G. (2009). *Collaborating for change: How school-community partnerships support students in low-income communities*. *Teachers College Record*, 111(7), 1638–1674.

UNICEF. (2021). *Building strong school-community partnerships for learners' well-being and success*.

<https://www.unicef.org/education/reports/school-community-partnerships>, accesat la data de 10.02.2025

European Commission/EACEA/Eurydice. (2022). *Teachers in Europe: Careers, Development and Well-being*. Eurydice Report.

<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications>, accesat la data de 24.03.2025

Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). *A new wave of evidence: The impact of school, family, and community connections on student achievement*. Southwest Educational Development Laboratory (SEDL).

<https://sedl.org/connections/resources/evidence.pdf>, accesat la data de 17.02.2025

OECD. (2020). *Strengthening the Social Impact of Education Systems: Evidence and Policy Recommendations*. OECD Publishing.

<https://www.oecd.org/education/>, accesat la data de 28.11.2024

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ: FUNDAMENTUL UNEI COMUNITĂȚI ȘCOLARE COLABORATIVE ȘI RESPECTUOASE

Prof. înv. preșc. Guțilă Denisa-Mădălina, G. P. P. „Albina”

(structură arondată Liceului Teoretic „Marin Preda”, sector 6, București)

Școlile au responsabilitatea de a crea un mediu de învățare care reflectă și valorifică aceste realități într-o societate care este plină de diversitate și schimbare. Educația incluzivă bazată pe respect și cooperare este o necesitate pentru formarea unor cetățeni compasivi și responsabili. Acest eseu examinează metodele și avantajele creării unui astfel de mediu educațional.

Baza unui mediu educațional sănătos este respectul reciproc între elevi și profesori. Acest lucru se manifestă prin ascultarea activă, acceptarea diferitelor perspective și recunoașterea valorii fiecărei persoane. Respectul creează un mediu sigur în care elevii se simt încurajați să vorbească liber și să fie implicați activ în procesul de învățare. Inclusivitatea în educație înseamnă că mediul de învățare trebuie modificat pentru a satisface nevoile tuturor elevilor, inclusiv cei cu cerințe educaționale speciale. Aceasta înseamnă utilizarea unui număr de abordări educaționale diferite, adaptarea materialelor și promovarea unei culturi care încurajează diversitatea și acceptarea. Educația incluzivă valorifică potențialul fiecărui elev și garantează acces egal la educație. Învățarea colaborativă stimulează elevii să colaboreze pentru a atinge obiective comune.

Această metodă îmbunătățește abilitățile sociale precum comunicarea, rezolvarea conflictelor și luarea deciziilor în grup. Elevii învață să aprecieze punctele de vedere diferite și să contribuie la succesul colectiv prin munca în echipă. Elevii dobândesc competențe sociale și interacționează mai bine atunci când învață prin cooperare, cum ar fi proiectele comune, grupurile de discuție și învățarea în perechi. Elevii pot învăța de la alții prin aceste metode și pot fi responsabili pentru ceea ce învață.

Materialele didactice și abordările educaționale trebuie adaptate pentru a răspunde diversității elevilor. Utilizarea unei varietăți de resurse, care reflectă perspective și culturi diverse, ajută la crearea unui mediu care este deschis tuturor. În plus, diferențierea educației în funcție de stilurile de învățare și nivelurile de competență ale elevilor garantează că toți elevii au acces egal la cunoștințe. Comunicarea deschisă și empatia sunt caracteristici ale unui mediu de învățare colaborativ. Cadrele didactice pot promova exprimarea liberă a sentimentelor și

ideilor, creând un mediu de sprijin și încredere reciproc. Elevii învață să înțeleagă și să respecte perspectivele și experiențele colegilor lor prin cultivarea empatiei. Mediul de învățare dincolo de sala de clasă este extins prin colaborarea cu familiile și comunitatea.

Elevii au oportunități de a învăța în contexte diferite atunci când părinții participă la activitățile școlare și colaborează cu organizații locale. Această metodă ajută la consolidarea legilor dintre școală, familie și comunitate, sprijinind dezvoltarea integrală a elevilor.

Numeroase beneficii pot fi obținute prin adoptarea unui mediu de învățare în care toată lumea lucrează împreună și este inclusă:

- elevii dobândesc competențe în gestionarea conflictelor, colaborarea și comunicarea eficientă.
- un mediu pozitiv și sprijinitor încurajează dorința de a învăța și de a fi activ implicat.
- elevii beneficiază de sprijinul reciproc și de diversitatea punctelor de vedere, care îi ajută să înțeleagă mai bine și să învețe mai mult.

O atmosferă școlară corectă și echitabilă este creată prin promovarea respectului și a acceptării.

Sistemul educațional modern se confruntă cu o provocare, dar și cu o oportunitate în crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune. Pentru a transforma școala într-un loc în care toată lumea colaborează – părinți, elevi, cadre didactice și comunitate – este esențial ca toată lumea să colaboreze.

Practicile incluzive și colaborative susțin dezvoltarea academică a elevilor și îi învață valori precum compasiune, compasiune și respect pentru diversitate. Aceste principii sunt esențiale pentru coeziunea socială și pentru educarea tinerilor pentru a fi membri activi și responsabili ai societății. În cele din urmă, crearea unui mediu educațional colaborativ, bazat pe respect și incluziune este o responsabilitate colectivă, mai degrabă decât un ideal.

Putem face școala un loc în care toți elevii se simt sprijiniți și apreciați și motivați să-și atingă cel mai bun nivel.

Școala nu este doar un loc unde se învață; este și un loc important pentru formarea personalității, principiilor și atitudinilor. Construirea unei comunități școlare puternice, bazate pe cooperare și respect reciproc este necesară pentru ca procesul educațional să fie cu adevărat util și semnificativ. O astfel de comunitate nu se formează din întâmplare; are principii clare pe

care toți membrii săi, inclusiv profesorii, părinții și personalul auxiliar, le aplică în mod regulat. Respectul reciproc este cheia unei comunități sănătoase. Fiecare individ ar trebui să se simtă ascultat, apreciat și înțeles. Respectul nu ține cont de vârstă sau statut social – un elev are dreptul la opinie la fel de mult ca și un profesor, iar părinții trebuie să fie deschiși și încrezători în participarea lor la viața școlii. Tensiunile pot fi prevenite și conflictele pot fi rezolvate într-un mod constructiv prin empatie și comunicare non-violentă.

Comunicarea deschisă și sinceră este un alt pilon esențial. Un sentiment de încredere și apartenență este creat atunci când toți cei implicați în actul educațional discută în mod regulat. Împreună, profesorii care își ascultă elevii, elevii care își exprimă liber nevoile și părinții care lucrează activ cu școala creează un mediu pozitiv. Pentru a construi o cultură organizațională sănătoasă, este esențial să fii transparent în luarea deciziilor și să fii dispus să asculți punctele de vedere diferite. Colaborarea este, de asemenea, esențială. Lucrul în echipă întărește nu numai abilitățile sociale, ci și capacitatea de a fi responsabil, tolerant și perseverent.

Învățarea prin cooperare, proiectele comune și activitățile extracurriculare permit elevilor să se descopere unii pe alții și să înțeleagă că fiecare contribuție este importantă. Cu toate acestea, profesorii care lucrează împreună oferă un exemplu de solidaritate și unitate.

Diversitatea și incluziunea sunt, de asemenea, promovate de o comunitate școlară veritabilă. Fiecare elev are șansa de a-și atinge potențialul într-un mediu în care este primit așa cum este, indiferent de diferențele de învățare, culturale sau sociale. Educația ar trebui să fie un proces de creștere și dezvoltare împreună, mai degrabă decât o competiție. În instituțiile de învățământ, este esențial să se promoveze gândirea critică, inițiativa și exprimarea liberă, fără a discrimina sau a marginaliza.

În cele din urmă, o comunitate care lucrează împreună are nevoie de reguli clare și precise care sunt aplicate cu regularitate. Disciplina nu ar trebui să însemne frică; mai degrabă ar trebui să însemne responsabilitate. Elevii trebuie să înțeleagă motivul pentru care există reguli și consecințele încălcării lor. Disciplina devine o modalitate de a educa, mai degrabă decât o barieră, atunci când este combinată cu sprijin și încurajări.

În cele din urmă, o comunitate școlară care este cooperantă și respectuoasă nu este doar un ideal; este o necesitate într-o societate contemporană, democratică. Respectul, comunicarea,

cooperarea și implicarea fac din școală un loc sigur și prietenos pentru toată lumea. Nu numai că se învață, ci și se trăiește, se crește și se construiește viitorul în acest loc.

Bibliografie

1. Mara, D. (2004). *Strategii didactice în educația incluzivă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Ungureanu, D. (2000). *Educația integrată și școala incluzivă*. Timișoara: Editura de Vest.
3. Ministerul Educației din Republica Moldova. (2017). *Educație incluzivă*.
4. Keystone Moldova. (2013). *Educație incluzivă: Ghid metodologic pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general*.
5. UNICEF România. (2024). *Set de instrumente pentru educația incluzivă*.
6. EENET. (2003). *Indexul incluziunii școlare*.
7. Lumos Foundation. (2020). *Educație incluzivă timpurie: Ghid metodologic*.
8. Kovacs, M. (2020). *Educație incluzivă: Ghid pentru licee*.
9. Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu. (2023). *Educație incluzivă și dezvoltarea gândirii critice*.

Educație interculturală în contemporaneitate

Autor: prof. Hînsă Raluca
Școala Gimnazială *Constantin Brâncuși*
Medgidia, Constanța

*Nu există diversitate fără identitate,
după cum nu există identitate fără diferențe.*
Juliana Mallart

Comunicarea multiculturală înseamnă interacțiunea directă între oameni de diferite culturi. Comunicarea multiculturală implică mai mult decât înțelegerea normelor unui grup, ea presupunând acceptarea și tolerarea diferențelor. Trăim într-o lume în care comunicarea între indivizi se produce cvasi-instantaneu, o lume în care spațiul și timpul nu mai reprezintă bariere reale, căci tehnologia informației ne ajută să ne mișcam rapid și liber în contextul virtual, supuși permanent la presiunea vitezei.

În contextul globalizării actuale este ușor să preluăm obiceiuri și moduri de viață noi, dar protejarea culturii proprii rămâne primordială pentru identitatea culturală a popoarelor. Diferențele culturale care există între oameni pot apărea în limbă, îmbrăcăminte și tradiții, în modul în care societățile se organizează, concepția lor cu privire la moralitate și religie, la modul în care interacționează cu mediul înconjurător. Combaterea prejudecăților și intoleranței prin dialog intercultural are ca scop diminuarea acestui deficit de cunoaștere prin dialogul intercultural propriu-zis și prin manifestarea artistică a interculturalității.

Interculturalitatea este un proces, nu un scop în sine în mersul spre Europa de azi care este multiculturală, la Europa de mâine, care va fi interculturală. Se dorește conștientizarea importanței dialogului intercultural în rândul copiilor, tinerilor și adulților și încurajarea lor de a comunica idei referitoare la reprezentarea unui spațiu multicultural, raportul dintre identități naționale și personale, zonele culturale ale copiilor și cadrelor didactice, ale specificul educației abordat de programă. Interculturalismul implică înțelegerea, aprecierea și valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică și pe construirea curiozității față de cultura etnică a celuilalt.

Problematica lumii contemporane include numeroase discriminări (rasism, sexism), dorința popoarelor de autodeterminare și înțelegere, sărăcia și foametea, terorismul internațional, intoleranța religioasă, fundamentalismul, traficul de persoane și stupefiante, noi forme de rasism și de epurare etnică, poluarea mediului, dezarmarea. *Problematica educației contemporane este reverberația în câmpul educațional a problematicii lumii contemporane, căreia îi sunt specifice:*

- Caracterul universal – nici o țară sau regiune nu se poate plasa în afara acestei problematice;
- Caracterul global - afectează toate sectoarele vieții sociale;
- Evoluție rapidă și imprevizibilă – oamenii sunt puși în fața unor situații complexe pentru care nu au metode de abordare sau soluții adecvate;

- Caracterul pluridisciplinar;
- Caracterul presant – pentru soluționarea problemelor sunt necesare răspunsuri prompte, ingeniozitate și eforturi financiare importante.

Școala dispune de resursele necesare pentru constituirea viitorului, fiind însă nevoie să își adapteze serviciile educaționale la exigențele dezvoltării lumii contemporane.

Educația, definită în termeni de proces, semnifică o transformare intenționată, pozitivă și pe termen lung a ființei umane, în perspectiva unor finalități explicit formulate, elaborate la nivelul macrostructurii societății. Reprezintă, deopotrivă, un proces individual, de transformare a umanului pe baza apropiierii intelectuale a culturii (de umanizare) și un *proces social de transformare a omului pe baza apropiierii pe termen lung și planificat a unor forțe esențiale fixate în valorile culturii (de socializare)*.

Educația interculturală este o nouă abordare a disciplinelor clasice. Profesorul va (re)valoriza culturile de origine ale elevilor, sensibilizându-i la diversitatea culturală și evitând stereotipiile și prezentarea culturilor în mod static. La nivel instituțional, ea implică alegerea unui model de integrare mai degrabă, decât de asimilare. **Scop** ei va presupune:

- îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică;
- înțelegerea punctului de vedere al altuia prin poziționarea relativistă;
- legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea;
- asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce.

Obiective majore și generice ale educației interculturale **la nivelul școlii:**

- Păstrarea și apărarea diversității culturale;

Școala, ca instanță de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia.

- Formarea competențelor interculturale ale cetățenilor.

Desfășurată în școală, educația interculturală îi vizează pe toți elevii propunându-și să îi sensibilizeze la respectarea diversității, toleranță și solidaritate.

Conduite interculturale (Cucoș):

1. Disponibilitatea spre a cunoaște;
2. Acceptarea alterității dintr-o perspectivă neutră. De cele mai multe ori, celălalt este perceput fie ca similar, și deci acceptat, fie ca dușman, și deci respins;
3. Aptitudinea de a percepe ceea ce este străin într-o manieră flexibilă;
4. Trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea diferitului;
5. Dominarea și înfrângerea fricii față de celălalt;
6. Capacitatea de a pune în discuție și a reformula propriile norme. Sistemul referențial socio-cultural ne determină comportamentul, iar prin recunoașterea relativității acestui sistem individul devine capabil să îl îmbunătățească și astfel să se adapteze mai ușor;
7. Atitudinea favorabilă de a experimenta moduri existențiale, de gândire și de raportare diferite;
8. Aptitudinea de a asuma conflicte, ca a treia și cea mai pozitivă variantă de conduită în cazul divergențelor, celelalte două fiind refuzul realității și transformarea divergenței în ostilitate. Conflictele trebuie asumate cu calm și negociate într-o abordare de tip câștig-câștigi;

9. Capacitatea de a dobândi identități mai largi (de european, de cetățean al lumii) dezvoltând o loialitate de tip nou, în care să se integreze identitățile națională, regională, profesională, socială.

Educația interculturală – nu doar un concept

În viziunea lui James Banks, una din vocile cea mai autorizate în deninirea conceptului, educația interculturală reprezintă cel puțin trei perspective: o idee/ un concept, o mișcare de reform educațională și un proces:

- include *ideea* că toți elevii, fără deosebire de apartenența etnică sau culturală, trebuie să beneficieze de oportunități egale de învățare;
- este *o mișcare de reformă* capabilă să producă schimbări majore în școală și în cadrul altor instituții educaționale, astfel încât toți elevii să beneficieze de egalizarea șanselor de instrucție;
- este *un proces* în permanentă derulare, care include idei ca echitatea și preocuparea continuă pentru stimularea realizărilor școlare.

Așadar, “alfabetizarea interculturală” reprezintă o necesitate globală, o formă specializată a educației pentru toți, care pune elevii și culturile acestora în postură de tratare diferențiată, dar în același timp de egalitate.

Model de școală interculturală

O școală interculturală reprezintă un spațiu pătruns în toate articulațiile sale de diversitate și demodalități adecvate de respectare a acesteia, este un “organism” viu care se exprimă nu numai prin elemente statice, ci și prin interrelaționări cotidiene, comunicări și schimburi culturale permanente.

Condiții ce aduc succesul unei școlii interculturale:

- școala interculturală reprezintă un spațiu al comunicării și al respectului pentru cei diferiți; toți elevii sunt valorizați și stimulați să-și dezvolte propriul potențial, au oportunități egale de învățare, sunt favorizate interacțiunile între elevi, schimbul cultural, munca în echipă;
- cultura școlii este favorabilă promovării diversității; principiul respectului pentru diferențe sau cel al egalității șanselor fundamentează toate acțiunile și inetracțiunile din școală;
- cadrele didactice promovează dialogurile interculturale în interiorul clasei; prin valorificarea specificității fiecărui elev și gestionează adecvat diferențele culturale dintre medii;
- în școală se desfășoară activități școlare și extrașcolare care solicită adecvat toate categoriile de elevi, care țin cont de specificul acestora, de resursele culturale pe care aceștia le pot aduce în spațiul școlii, din comunitatea din care fac parte;
- curriculumul este intercultural, atât în dimensiunile sale explicite, dar și în ceea ce privește aspectele “ascunse”;
- mediul de învățare al școlii stimulează dezvoltarea și participarea adecvată la viața școlară a fiecărui elev, indiferent de apartenența sa culturală; școală funcționează clase multiculturale, echilibrat structurate și nicidecum segregate pe criterii etnice;
- în spațiul clasei sunt organizate grupuri mixte din punct de vedere cultural, fără separarea elevilor minoritari în spatele clasei sau în poziții dezavantajoase;

- școala este a tuturor elevilor și a întregii comunități.

Cadrelor didactice le revine un rol deosebit de important, ca prin activitățile derulate în cadrul unor proiecte educaționale, să creeze o atmosferă prietenoasă în rândul elevilor, să-i formeze în acceptarea diversității culturale. Încă de la vârsta preșcolară, copilul este sprijinit să-și formeze deprinderea de a comunica, de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Cadrul didactic trebuie să acorde o deosebită atenție educării respectului față de sine dar și față de alții, toleranță față de opiniile diferite.

Minunat este faptul ca în școli, copiii se bucură să fie împreună indiferent de ce naționalitate, etnie sau religie sunt, să participe la jocuri și activități împreună, să participe la serbări și concursuri unii alături de alții. Datinile, obiceiurile și tradițiile au rolul lor în permanența culturală a unui popor, a unui neam și chiar a unui grup care învață într-o pedagogie alternativă.

Am organizat în școala noastră întreaga activitate din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare, și nicidecum marginalizare. În ceea ce privește Dobrogea, e vorba în primul rând despre cultura română și cea turco-tătară și, la o altă dimensiune, de cea romă, greacă sau a rușilor-lipoveni. Înseamnă diversitate, iar o diversitate bine trăită are efecte benefice prin faptul că ne expune. Ne expune altor culturi, altor mentalități, ne oferă reculul necesar față de cultura și identitatea noastră. În al doilea rând înseamnă maturitatea de a nu acționa în detrimentul celuilalt conform reflexelor identitare, sau mai precis spus, a acelor reflexe identitare care ar atenta la libertățile celuilalt de o altă cultură și identitate decât a noastră.

Activitățile comune contribuie la realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație. Trebuie să continuăm munca cu elevii și în rândul părinților subliniind faptul că școala se călăuzește pe principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorii, exploatează diferențele spirituale și valorile locale.

Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învățați de mici să evite tendințele de dispreț a unor culturi minoritare deosebit de interesate pentru zestrea culturală a umanității.

De asemenea, pentru cadrele didactice este foarte important să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre oameni – colegi - și copii, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup.

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori”.

Portrete

Piele albă, părul brun,
Buze, ramuri de alun,
Mână dalbă, zâmbet lin,
Ochii- roadă de măslin,
Vorba-i dulce ori jelită,
Pânza frântă de ursită
Fluturând ușoară-n vânt.
De prin lume temătoare,
De prin holde aurii,
De la rouă pân' la soare.
Și-n sihăstria gândului,
Și-n bătaia vântului,

Cu alean privind spre stele
Înșiratele mărgele
Oglindite peste lac,
Buze roșii ca de mac,
Murmură visele mele.
Într-o mare de tăcere
Adunată într-o rază
Luminată în amiază,
Cuib uitat de vesel joc,
PACE licărind în foc.

elevă clasa a VIII-a

Bibliografie:

- Conceptul de problematică a lumii contemporane a fost introdus de Aurelio Peccei, fostul președinte al Clubului de la Roma.
- Cucos, C., Cozma, T., *Locul educației pentru diversitate în ansamblul problematicii educației contemporane*, p. 29, În Cozma, T., (coord.) *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea.*, Iași, Ed. Polirom, 2001, p. 24-49.
- Panțuru, S., *Fundamentele pedagogiei.*, Brașov, Ed. Universității Transilvania, 1995, p. 8
- Cucos, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iasi, 1996.

PROIECT DIDACTIC:

"Comunitatea noastră în imagini și povești"

Propunător: *IANCU LOREDANA ANDA*

Unitatea de învățământ: *ȘCOALA GIMAZIALĂ FILIAȘI- DOLJ*

Nivel de învățământ: Primar (clasele a III-a și a IV-a)

Domenii integrate:

- Comunicare în limba română
- Educație civică
- Arte vizuale și abilități practice
- Tehnologia informației

Tema proiectului: Valorificarea resurselor locale și promovarea identității comunitare prin cooperare între școală, familie și comunitate.

Obiective:

- Dezvoltarea competențelor de comunicare scrisă și orală;
- Stimularea creativității și a spiritului civic;
- Consolidarea legăturilor dintre școală, familie și comunitate;
- Utilizarea tehnologiilor digitale pentru prezentarea informațiilor.

Activități propuse:

1. **Vizite în comunitate:** elevii, împreună cu părinții, vor vizita obiective locale (muzee, ateliere meșteșugărești, primării, biblioteci).
2. **Interviuri:** realizarea de interviuri cu membri ai comunității (meșteri populari, primari, profesori pensionari).
3. **Realizare de postere digitale:** folosind aplicații simple (Canva, PowerPoint), elevii vor crea postere sau prezentări multimedia.
4. **Expoziție finală:** organizarea unui eveniment în școală, deschis comunității, unde elevii vor prezenta lucrările împreună cu familiile.

Metode inovative integrate:

- Învățare prin proiecte;
- Tehnici de brainstorming și cafenea publică;
- Metoda "turului galeriei" pentru expoziții;
- Utilizarea tehnologiei în realizarea materialelor educative;

- Interviu ca metodă de investigare activă.

Resurse necesare:

- Dispozitive digitale (tablete, laptopuri);
- Acces la internet;
- Materiale de artă (hârtie, carioci, lipici);
- Suportul familiilor și al autorităților locale.

Evaluare:

- Evaluare formativă prin autoevaluare și evaluare colegială;
- Evaluare finală pe baza posterelor și a prezentărilor orale;
- Feedback din partea comunității participante.

Impact așteptat:

- Creșterea gradului de implicare a elevilor în activități comunitare;
- Dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare;
- Promovarea patrimoniului local.

PLANIFICAREA DETALIATA			
Etapa	Planificarea activității	Desfășurarea evenimentelor	Perioada
1	Lansarea proiectului	• Prezentarea temei și obiectivelor proiectului elevilor și părinților; • Organizarea unui brainstorming pentru identificarea obiectivelor locale ce pot fi vizitate.	Săptămâna 1
2	Documentare și explorare	• Vizitarea obiectivelor locale de interes (muzee, ateliere, primăria, biblioteci); • Strângerea de informații prin interviuri cu membri ai	Săptămâna 2 Săptămâna 3

		comunității.	
3	Crearea materialelor	• Redactarea de texte descriptive și povestiri scurte despre comunitate; • Realizarea de postere și prezentări multimedia folosind aplicații digitale.	<i>Săptămâna 4</i>
4	Organizarea expoziției	• Amenajarea spațiului expozițional în școală; • Invitarea părinților, reprezentanților comunității și mass-media locale.	<i>Săptămâna 5</i>
5	Evaluare și reflecție	• Prezentarea proiectelor realizate în fața comunității; • Realizarea unui chestionar de feedback pentru elevi, părinți și profesori; • Discuție de grup despre ce au învățat și cum pot aplica aceste competențe în viitor.	<i>Săptămâna 6</i>

Planificare detaliată:

Etapa 1: Lansarea proiectului (Săptămâna 1)

- Prezentarea temei și obiectivelor proiectului elevilor și părinților;
- Organizarea unui brainstorming pentru identificarea obiectivelor locale ce pot fi vizitate.

Etapa 2: Documentare și explorare (Săptămânile 2-3)

- Vizitarea obiectivelor locale de interes (muzee, ateliere, primăria, biblioteci);
- Strângerea de informații prin interviuri cu membri ai comunității.

Etapa 3: Crearea materialelor (Săptămâna 4)

- Redactarea de texte descriptive și povestiri scurte despre comunitate;
- Realizarea de postere și prezentări multimedia folosind aplicații digitale.

Etapa 4: Organizarea expoziției (Săptămâna 5)

- Amenajarea spațiului expozițional în școală;
- Invitarea părinților, reprezentanților comunității și mass-media locale.

Etapa 5: Evaluare și reflecție (Săptămâna 6)

- Prezentarea proiectelor realizate în fața comunității;
- Realizarea unui chestionar de feedback pentru elevi, părinți și profesori;
- Discuție de grup despre ce au învățat și cum pot aplica aceste competențe în viitor.

Fișă de observație:

- Participarea activă în timpul activităților (da/nu);
- Calitatea colaborării cu colegii (foarte bună/bună/satisfăcătoare);
- Creativitate în realizarea materialelor (ridicăta/medie/scăzută);
- Respectarea termenelor stabilite (da/nu);
- Atitudine pozitivă față de activitate (da/nu).

Chestionar de feedback:

1. Care a fost partea preferată din proiect?
2. Ce ai învățat nou despre comunitatea ta?
3. Cum te-ai simțit lucrând împreună cu colegii și familia ta?
4. Ce ai dori să schimbi sau să adaugi în astfel de proiecte viitoare?
5. În ce alte moduri crezi că am putea coopera cu comunitatea locală?

Implementarea strategiilor educaționale inovative bazate pe cooperare în școlile din România

- STUDIU DE CAZ -

Iancu Loredana Anda- prof. inv. Primar

Școala Gimnazială Filiași

În ultimul deceniu, educația din România a cunoscut provocări majore generate de schimbările socio-economice și de digitalizare. Pentru a răspunde nevoilor unei societăți în continuă transformare, numeroase școli și-au propus să implementeze strategii educaționale inovative, cu accent pe cooperare, în vederea dezvoltării competențelor sociale, civice și de lucru în echipă ale elevilor.

Obiective:

- Promovarea învățării colaborative în 80% dintre unitățile școlare până în 2026;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere și rezolvare de probleme în rândul elevilor;
- Crearea unui mediu educațional incluziv, bazat pe respect reciproc și sprijin activ.

Metodologie:

- Implementarea metodelor de învățare prin proiecte („project-based learning”);
- Utilizarea tehnicilor de învățare colaborativă (grupuri de discuții, dezbateri academice, sesiuni de brainstorming);
- Dezvoltarea de platforme digitale pentru colaborare în timp real (întâlniri online, wiki-uri educaționale);
- Formarea cadrelor didactice în metode de facilitare a lucrului în echipă;
- Introducerea temelor interdisciplinare ce implică cooperarea elevilor din mai multe clase sau niveluri de studiu.

Rezultate anticipate:

- Creșterea motivației școlare prin implicare activă și spirit de echipă;
- Creșterea gradului de incluziune în colectivul școlar;
- Îmbunătățirea performanțelor academice la evaluările naționale;
- Dezvoltarea unui cadru de colaborare sustenabil între școli și comunitatea locală.

Concluzii:

Implementarea strategiilor educaționale bazate pe cooperare contribuie la pregătirea elevilor pentru societatea contemporană, în care munca în echipă, abilitățile de comunicare și spiritul civic sunt esențiale. Deși există provocări legate de formarea profesorilor și de resursele materiale limitate, impactul pozitiv asupra climatului școlar și asupra rezultatelor școlare justifică investițiile în astfel de programe.

Bibliografie:

1. Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (2008). *Cooperation in the Classroom*. Edina: Interaction Book Company.
2. Ministry of Education Romania. (2022). *Strategia Națională pentru Educație 2030*.
3. Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. Boston: Allyn and Bacon.
4. European Commission. (2020). *Key Competences for Lifelong Learning*.
5. Panitz, T. (1996). "A Definition of Collaborative vs Cooperative Learning", *Deliberations Journal*.

Note bibliografice:

[1] Johnson, D. W., Johnson, R. T., Holubec, E. J., *Cooperation in the Classroom*, Interaction Book Company, 2008.

[2] Ministry of Education Romania, *Strategia Națională pentru Educație 2030*, 2022.

[3] Slavin, R. E., *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*, Allyn and Bacon, 1995.

[4] European Commission, *Key Competences for Lifelong Learning*, 2020.

[5] Panitz, T., "A Definition of Collaborative vs Cooperative Learning", *Deliberations Journal*, 1996.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Prof. IEVUȚA MIRELA

Școala Gimnazială „Avram Iancu” Baia de Criș, Hd

Rezumat

Educația contemporană se confruntă cu provocări tot mai complexe legate de diversitate, incluziune și echitate. În acest context, implementarea unor modele educaționale care promovează colaborarea, respectul reciproc și acceptarea diferențelor devine esențială. Lucrarea de față analizează câteva dintre cele mai eficiente modele pedagogice care facilitează construirea unui mediu educațional pozitiv și incluziv: învățarea colaborativă, modelul pedagogiei critice și învățarea socio-emoțională (SEL).

Introducere

Într-o societate marcată de diversitate culturală, socială și economică, școala devine un spațiu crucial de formare a cetățeniei active și a valorilor democratice. Modelele educaționale moderne au rolul nu doar de a transmite cunoștințe, ci și de a construi comunități de învățare în care toți elevii se simt valorizați, respectați și în siguranță.

1. Învățarea colaborativă

Învățarea colaborativă este un model centrat pe elev, care implică lucrul în echipă pentru rezolvarea problemelor, dezvoltarea proiectelor sau discutarea conținutului. Aceasta promovează interdependența pozitivă, responsabilitatea individuală și sprijină dezvoltarea competențelor sociale.

Studiile arată că elevii implicați în activități colaborative dezvoltă empatie, învață să gestioneze conflictele în mod constructiv și devin mai deschiși față de perspectivele celorlalți (Johnson & Johnson, 2009). De asemenea, învățarea colaborativă reduce barierele între elevii proveniți din medii diferite, facilitând incluziunea.

2. Pedagogia critică

Inspirată de lucrările lui Paulo Freire (1970), pedagogia critică promovează educația ca act de eliberare și dialog. Acest model pune accent pe conștientizarea critică a realităților sociale și încurajează participarea activă a elevilor în procesul educativ.

Prin încurajarea gândirii critice și a reflecției asupra injustițiilor sociale, pedagogia critică cultivă un climat bazat pe respectul pentru diversitate, promovând egalitatea de șanse și combaterea discriminării în sala de clasă (Giroux, 2011).

3. Învățarea socio-emoțională (SEL)

Modelul SEL integrează dezvoltarea competențelor emoționale și relaționale în procesul educațional. Acestea includ: autocunoaștere, autoreglare, empatie, abilități de relaționare și luarea deciziilor responsabile.

Conform CASEL (2020), integrarea SEL în curriculum îmbunătățește climatul școlar, reduce comportamentele problematice și crește performanțele academice. Elevii devin mai conștienți de sine și mai capabili să colaboreze în mod respectuos și empatic cu colegii lor.

Concluzii

Modelele educaționale bazate pe colaborare, respect și incluziune nu doar că îmbunătățesc rezultatele școlare, ci contribuie la formarea unor cetățeni activi și responsabili. Învățarea colaborativă, pedagogia critică și învățarea socio-emoțională sunt exemple relevante de abordări ce pot transforma școala într-un spațiu al echității și demnității umane. Este esențial ca aceste modele să fie susținute de politici educaționale coerente și de o formare continuă a cadrelor didactice.

Bibliografie

- CASEL. (2020). *What is SEL?* Retrieved from <https://casel.org/what-is-sel/>
- Freire, P. (1970). *Pedagogy of the Oppressed*. New York: Continuum.
- Giroux, H. A. (2011). *On Critical Pedagogy*. New York: Bloomsbury Academic.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). *An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning*. *Educational Researcher*, 38(5), 365–379.
- OECD. (2017). *Promoting Inclusive Growth through Education*. OECD Publishing.
- Zins, J. E., Weissberg, R. P., Wang, M. C., & Walberg, H. J. (Eds.). (2004). *Building Academic Success on Social and Emotional Learning: What Does the Research Say?* New York: Teachers College Press.

EDUCAȚIA ÎN FAMILIE

Prof. Alina-Daniela Ionel
Grădinița cu PP „Ștefan cel Mare și Sfânt” Dorohoi,
jud. Botoșani

*“Copilăria este o stare fără vârstă, ea ține de infinit,
este singura felie ce topește întregul univers înconjurător.”*

Petre Sălcudeanu

Lumea contemporană, nu numai prin ritmul rapid impus schimbării, ci și prin complexitatea ei, prin noutățile pe care le realizează și le prognozează, pune în fața oamenilor de toate vârstele, noi și noi probleme de ordin economic, cultural, științific etc. Acestei societăți trebuie să-i facă față copilul de astăzi și familia sa. Educația, sub toate formele ei, este chemată să găsească soluții prin care omul să se adapteze rapid și eficient la societatea viitorului. Cunoașterea particularităților dezvoltării personalității, a factorilor care contribuie la desăvârșirea acesteia, a problemelor pe care le ridică ea, contribuie în mare măsură la găsirea unor soluții adecvate.

În prezent construcția celor „șapte ani de acasă” este un proces îndelungat, proces în care avem nevoie de parteneri. Proces în care trebuie să fim conștienți de importanța contribuției fiecăruia dintre noi, ce știm să facem și ce putem face pentru a reuși împreună.

Pentru a fi un părinte bun, nu există un standard care trebuie îndeplinit.

Părinții nu trebuie să uite că și ei au fost copii, iar copiii - că părinții le doresc totdeauna numai binele. Trebuie instituită o permanentă comunicare între părinți și copii, deoarece copiii nu au maturitatea necesară, nu cunosc pericolele unui pas greșit,

Cei șapte ani de acasă reprezintă o oglindă a educației pe care părinții o oferă copiilor în prima parte a copilăriei. Rolul părintelui este acela de a fi educatorul copilului său. Regulile de comportament și educație oferite în primii șapte ani de viață ai copilului sunt definitorii pentru formarea lui ca adult, perioadă în care copilul dovedește sensibilitate, mobilitate și o mare putere de acumulare și asimilare de cunoștințe. Potențialul afectiv-volițional este în creștere, înclinațiile și aptitudinile se conturează în această etapă.

Familia oferă copilului primele informații despre lumea ce-l înconjoară, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. “Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii se menține toată viața” (M. Golu). Acest tip de relație este hotărâtoare în devenirea personalității nu numai prin faptul că ea este primordială și se menține pe toată durata vieții (cu intensități diferite), dar și prin faptul că familia mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale.

Ambianța familială influențează temperamentul copilului. Dacă în casă este bună înțelegere și veselie, temperamentul copilului va lua un aspect calm și de bună dispoziție. Cu cât copilul este mai mic, cu atât este mai influențat de mamă. După 5 ani, tatăl trebuie, prin autoritatea lui, să intervină mai activ, copilul înregistrând în mod subconștient toate stările lor sufletești.

Personalitatea copilului începe să se manifeste de la vârsta preșcolară. Exemplele bune din viața familială vor influența în mare măsură comportarea lui psihică.

După intrarea copiilor la grădiniță, funcția educativă a familiei nu încetează, ci ea continuă să aibă aceeași importanță, realizându-se, însă, într-o ipostază nouă, de interacțiune a familiei cu instituțiile de învățământ. De altfel, funcția socio-educativă a familiei nu încetează toată viața, căci

și atunci când au ajuns adulți și și-au întemeiat o familie, părinții îi consideră tot copiii lor și pot, oricând, să-i ajute.

Prin activitățile de parteneriat cu părinții, ne asigurăm un sprijin în propria activitate, o educație solidă a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial.

Important este să nu uităm nicio zi că sarcina noastră, a părinților și a educatorilor, este aceea de a ajuta copilul să-și dezvolte propriile capacități și, mai puțin, să ne atingem propriile obiective.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, C., Educația – Reîntemeieri, dinamici, prefigurări, Editura Policrom, Iași, 2017;
- Golu, M., Fundamentele psihologiei, Editura Fundației România de Măine, București, 2000;
- Danion, V., Cum să ne creștem copiii?, Editura Sophia, București, 2012.

COLABORAREA FAMILIEI CU ȘCOALA

Prof. IONESCU DANIELA

LICEUL TEORETIC, COMUNA GRĂDIȘTEA, JUDEȚUL VÂLCEA

Familia este cea dintâi școală ce pune temelii viitoarei personalități a copilului, este prima colectivitate care își pune amprenta pe caracterul copilului. Primele valori sociale sunt transmise copilului de către familie, înainte ca acesta să beneficieze de educația instituționalizată.

După cum bine știm, copilul este un dar prețios al lui Dumnezeu și fiecare părinte se simte responsabil de marea comoară ce i-a fost încredințată.

Din punct de vedere fizic, intelectual dar și moral, familia are un rol important în dezvoltarea copilului, dar și să exercite influențe pozitive asupra copilului. Responsabilitatea educării copilului în primele etape ale vieții, revine familiei. Familia constituie pentru copil, primul său univers afectiv, dar și social, deoarece în familie copilul învață să vorbească, să meargă, învață cum să se comporte cu cei din jur și cu cei care reacționează, învață stilul de viață, tradițiile, obiceiurile și credința.

În grădiniță, copilul face primii pași pe drumul integrării sociale care se realizează printr-un proces continuu de adaptare la condițiile vieții sociale și de asumare a normelor care guvernează relațiile dintre indivizi și societate. Unele familii, nu reușesc să creeze personalitatea copilului capabil să facă față tuturor cerințelor societății.

Urmează a doua instituție importantă în viața copiilor, școala, care îi ajută la formarea și pregătirea profesională, dar și pentru viață, iar copiii trebuie să se adapteze noilor cerințe didactice și științifice pentru a exploata din plin nevoia de cunoaștere și înțelegere a noilor orizonturi în toate ariile teoretice și practic-aplicative.

Colaborarea cadrelor didactice cu părinții reprezintă punctul de referință în încercarea de a găsi împreună modalitatea optimă de atingere a obiectivelor propuse în procesul educativ, făcându-l pe copil să își atingă potențialul maxim. Această colaborare este o recunoaștere a contribuției esențiale pe care o are mediul familial în cadrul formării personalității tinerei generații și a orientării acesteia către școală.

Cadrele didactice își doresc o cât mai strânsă colaborare cu părinții, dar nu același lucru putem spune și despre o parte dintre părinți să țină legătura cu școala. În contradicție cu acei părinți care sunt deschiși către noile obiective urmărite în procesul educativ de către cadrele

didactice, se află acei părinți care lasă totul în seama cadrelor didactice, întreaga răspundere de educare și formare a elevilor. Acest tip de părinți nu înțelege aportul familial care îl poate oferi copilului în procesul de învățare. Aceștia se ascund în spatele pretextului lipsei de timp, sau pur și simplu din neglijență sau din comoditate.

Așa după cum se știe, cine lucrează cu copiii, părinții sunt, în mod normal, cei mai importanți adulți din viața unui copil. Ei petrec mai mult timp cu copiii lor decât oricare alt adult și au o influență enormă asupra dezvoltării sociale, emoționale și școlare a copiilor. Părinții sunt cei care cunosc foarte bine punctele tari și punctele slabe ale copiilor lor, capriciile, poveștile lor și de aceea este important să colaboreze cu învățătorul, dirigintele, dar și cu celelalte cadre didactice în vederea creșterii randamentului la învățătură sau atingerea performanței prin implicarea copiilor în diferite activități extrașcolare organizate de școală, concursuri școlare sau olimpiade școlare. Controlul activității școlarului se face printr-o permanentă legătură a familiei cu școala. Aceste două instituții sociale nu au voie să se ignore dacă doresc să obțină aceleași rezultate, nici să se încurce reciproc amestecându-se permanent una în atribuțiile celeilalte.

Psihologii și pedagogii au ajuns la concluzia că majoritatea părinților ignoră etapele de dezvoltare fizică și psihică a copilului și căile educației la nivelul familiei, că această ignoranță este principala cauză a rebuturilor pe plan educativ. Trebuie, deci, să se asigure părinților minimum de cunoștințe pedagogice și psihologice care să-i împiedice să săvârșească greșeli ale căror victime sunt copiii.

În concluzie, legătura familiei cu școala este obligatorie pentru reușita elevilor, dar este și o sarcină a școlii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice din familiile copiilor, să dirijeze pe cât posibil strategiile educative ale acestora în favoarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare familie-școală este determinantă în obținerea succesului.

Bibliografie :

- Nicola, I. (2003). Tratat de pedagogie școlară. București: Aramis, pagina: 18 -19;
- Dima, S. (2007). Revista învățământului preșcolar. București: Coresi, pagina: 34-43;
- M. Gilly, Elev bun-elev slab, E.D.P. , București, 1973

PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE

Prof. Iordache Camelia

Colegiul National “Nicolae Grigorescu” Campina

I. IMPORTANȚA COLABORĂRII ȘCOALĂ – FAMILIE - COMUNITATE

Parteneriatul prevede o bună colaborare între cel puțin două părți unde fiecare dintre ele își are propriile atribuții și roluri. Funcționarea instituțiilor de învățământ preșcolar în contextul economiei de piață, ca și progresul științelor economice impun necesitatea abordării unui nou management al unităților școlare, existând o constantă în munca educativă cu educabilul, dar totodată ea se schimbă în funcție de noile condiții și realități, cu atât mai mult în cadrul reformei învățământului. Relația pedagogică este o variabilă de relație umană cu înțelesul de interacțiune pentru atingerea scopurilor educației. Ca interacțiune ea funcționează într-o situație pedagogică, aceasta fiindu-i suport, în care se întâlnesc și se confruntă mai multe „forțe” rezultate din comportamentul profesorilor și al elevilor, precum și din condițiile generale și specifice ale acțiunii educative. Parteneriatul prevede o bună colaborare între cel puțin două părți (și numărul lor putând crește constant o dată cu vârsta) unde fiecare dintre ele își are propriile atribuții și roluri; de cele mai multe ori una dintre părți oferă ceva, iar cealaltă primește și valorifică într-un anumit mod. Necesitatea abordării parteneriatului dintre cele trei mari „instituții”: școală, familie și comunitate atrage după sine o mare colaborare și responsabilitate din partea fiecăreia dar ceea ce e important e că toate sunt direcționate și canalizate asupra COPILULUI. Parteneriatele cu familia cooptează părinții ca parteneri în procesul educativ, îi informează despre valorile promovate în aceste instituții specializate în educația celor mici, formându-i ca beneficiari direcți ai achizițiilor de ordin educațional ale propriilor copii. Cu sprijinul acestora se poate îmbogăți baza materială a unității. În urma unor vizite ale noilor parteneri, personalul unității își va manifesta disponibilitatea de colaborare în cele mai diverse domenii (educativ, sanitar, rutier, religios, gospodăresc, informativ, cultural-social etc.). Trebuie încurajate acțiunile de voluntariat, ținându-se seama de corespondența dintre competențele personale și activitățile prestate; orice contribuție va fi negociată și contraactualizată prin precizarea rolului, a limitelor de competență, precum și a obligațiilor celor două părți. Adaptarea noului curriculum la cerințele educaționale ale actualei societăți, încurajează

Familia și Comunitatea să se afilieze școlii având în vedere că societatea are nevoie nu doar de informație, ci din ce în ce mai multă creativitate și adaptabilitate.

II. FAMILIA

Familia, primul mediu poate fi simultan: – social; – cultural; – afectiv. Părintele pentru copil constituie primul lui contact cu lumea înconjurătoare, reprezentând modelul de viață și conduită, influențându-i dezvoltarea psihică în mod decisiv în primii ani de viață. S-a crezut multă vreme că instituțiile de învățământ poartă întreaga responsabilitate a educării copilului, familia fiind doar beneficiarul acestei acțiuni. Familia nu poate fi parte separată în acest context, rolul părinților nu încetează odată cu intrarea copilului în instituția de învățământ, se schimbă doar modalitatea de abordare a copilului, în raport cu noul său statul și în deplină concordanță cu ceea ce se întâmplă în mediul educațional. Relațiile dintre părinți se răsfrâng asupra copilului și involuntar el este cel care are de câștigat sau de pierdut în formarea sa. Conduita părinților, modul lor de adresare, afectivitatea, relațiile dintre ei conduc nemijlocit la formarea copilului din toate punctele de vedere: • cognitiv; • socio-afectiv. Dar în evoluția sa copilul are nevoie de o lărgire a sferei de relații sau de ce nu un mediu de viață, de aceea grădinița vine să completeze și să contribuie alături de părinți la formarea și dezvoltarea lor. Principalele elemente cu incidente educative ale acestui mediu sunt: statul socio-economic al copilului; statul socio-cultural; compoziția familiei (numărul de copii, generații, sexe); structura relațională (relații intrafamiliale, atitudini și practici educative,) climatul afectiv (calitatea și dozajul relațiilor afective dintre părinți, între părinți și copii); nivelul aspirațional și motivațional al părinților etc. În acest sens putem implica părinții în diverse parteneriate, acțiuni concrete, activități de consiliere și îndrumare, informări zilnice, serbări organizate în zile festive și diverse concursuri pe teme diferite.

III. COMUNITATEA

Comunitatea reprezintă o potențialitate virtuală pentru dezvoltarea personalității individului. Mediul social oferă posibilități nelimitate în vederea valorificării predispozițiilor native ale individului; putem spune că unei diversități genetice îi corespunde o infinitate de posibilități oferite de mediu. Este important de subliniat că accentul nu se pune aici pe simpla prezență sau absență a factorilor de mediu, ci pe măsura, maniera și rezonanța interacțiunii dintre factorii respectivi de mediu și individul uman. Comportamentul este o activitate observabilă a unui organism, o interacțiune cu mediul său; termenul se referă la activitate în general sau la o anumită

activitate, deci un caz particular. Termenul a început să fie folosit în psihologie de J.B. Watson și H. Pieron, în paradigma psihologică numită Behaviorism. Comportamentul copiilor se definește prin ceea ce copilul face sau spune și poate fi observat în mod obiectiv. Anumite comportamente considerate a fi negative sunt observate de familie și trebuie rezolvate în interiorul acesteia prin următorii pași: Parteneriatul școală – familie – comunitate • aprecierea și acordarea atenției; • stabilirea limitelor și a regulilor; • a spune Nu și a interzice; • ignorarea; • izolarea; • recompensarea; • pedepsirea. Dacă nu pot fi rezolvate, familia recurge la solicitarea comunității prin reprezentanții ei: asistent social, logoped, medic de familie, psihopedagog, preot, directorul școlii etc. care sunt chemați de familie (și uneori și de școală) în soluționarea problemelor (exemplu: în cazul unui copil cu probleme de deficiență de atenție, dacă prestația familiei nu a fost suficientă în rezolvarea cazului, părinții solicită pentru început ajutorul școlii prin cadrele didactice și dacă nici așa nu se rezolvă problema, școala poate coopta comunitatea bineînțeleasă cu acordul familiei; din nou avem în față liantul: familie – școală – comunitate). Parteneriatul școală – familie – comunitate poate fi privit nu doar pe un caz individual – ca cel mai sus prezentat – ci pe cazul unei grupe de preșcolari, a unei clase de elevi sau chiar pe o grădiniță/școală întreagă exemplificat pe modelul ce urmează: o grupă de preșcolari foarte bună la nivelul Grădiniței, Familia solicită atât direct cât și indirect urmarea cursurilor de engleză (ca opțional) prin faptul că trebuie să se ocupe personal de găsirea cadrului didactic care să țină cursurile asigurând astfel nevoia de cunoaștere a preșcolarilor și mulțumind doleanțele părinților. Bineînțeleasă că acesta – cadrul didactic – nu poate fi luat decât din comunitate și integrat în filiere școală – familie.

IV. MODEL CADRU DE PARTENERIAT ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE

I. Părțile parteneriatului:

- 1- Școala
- 2- Familia

II. Descrierea parteneriatului/mod general

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a tuturor factorilor educativi: școală și familie. Școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, dar, cu toate acestea, educația nu poate face abstracție de implicarea familiei în aceasta. Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta. Ele, împreună, trebuie să găsească făgașul

colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschise, permeabile, favorizante schimbului și comunicării de idei.

Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral.

Studiile din ultimii ani dovedesc că atunci când un copil își vede părinții interesați de el și se implică în viața sa școlară, rezultatele lui sunt mai bune și beneficiile evidente.

Acasă trebuie să se creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala să se poate colabora în așa fel încât să se creeze un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei. Este necesar ca părinții să își schimbe optica pe care o au asupra întâlnirilor din mediul școlar, acestea putând deveni un sprijin real în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadru didactic. Cercetările arată că „în programele în care părinții sunt implicați, elevii au performanțe mai mari la școală față de acei elevi în care părinții nu sunt implicați”. Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate. Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru elevi care să le permită integrarea socială rapidă, flexibilitatea, inițiativa și rezolvarea de probleme, diminuarea imprevizibilului. Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include și familia. Când școlile și familiile lucrează împreună ca parteneri, beneficiari sunt elevii.

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și pregătirea părinților pentru toate problemele ce le comportă această acțiune. În ceea ce privește relația școala-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. O bună

colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Parteneriatele dintre școli și familii pot ajuta profesorii în munca lor; perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților; oferi servicii și suport familiilor și crea un mediu mai sigur în școli.

III. Scopul parteneriatului

Asigurarea condițiilor optime de derulare a procesului de învățământ prin implicarea și responsabilizarea părților în educația copiilor/elevilor;

Școala își asumă principala responsabilitate în procesul instructiv-educativ;

Părintele se declară responsabil pentru educarea și comportamentul copilului, precum și pentru colaborarea cu școala în scopul atingerii obiectivelor educaționale.

IV. Obligatiile partilor

1.Responsabilitățile personalului din educație :

- Să asigure spațiul, cadrul organizatoric și logistic pentru desfășurarea procesului educational;
- Să ofere servicii educaționale de calitate, la nivelul standardelor solicitate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru fiecare nivel de studiu/ciclu de școlarizare;
- Să asigure un sistem transparent de evaluare a elevului, care să pună în evidență evoluția acestuia, precum și măsurile concrete care se iau pentru remediere;
- Să asigure funcționarea eficientă a echipei pedagogice implicate în educația elevului;
- Să dea dovadă de respect și considerație în relațiile cu elevii și părinții acestora/reprezentanții lor legali;
- Să nu desfășoare acțiuni de natură să afecte viața privată și familială a elevului;
- Să trateze cu profesionalism și responsabilitate orice situație specială legată de educația elevului/copilului;

- Să elibereze, la cerere și în timp util, orice document școlar care servește interesului elevului;
- Să asigure accesul egal la educație pentru toți copiii, cu interzicerea oricărui tip de discriminare;
- Să analizeze și să decidă, prompt și responsabil, orice solicitare din partea părintelui/elevului;
- Să asigure transparența tuturor activităților derulate, organizate/aprobate de școală;
- Să ia în considerare, să analizeze și să răspundă oricărei sesizări din partea elevilor sau a părinților referitoare la rele practici în școală;
- Să aducă la cunoștința elevilor și părinților prevederile regulamentului intern al școlii;
- Să înțeleagă unicitatea, individualitatea și nevoile specifice ale fiecărui elev și să prevadă orientarea și încurajarea acestuia de a-și realiza întregul potențial;
- Să mențină relații profesionale cu elevii;
- Să apere și să promoveze interesele elevilor și să-i protejeze împotriva oricărui tip de abuz;
- Să asigure accesul elevilor la educație prin intermediul activităților de predare și instruire;
- Să se implice în consilierea elevilor, dar și a părinților;
- Să urmărească progresul școlar și comportamentul fiecărui elev, și să stabilească recompensele și sancțiunile prevăzute de regulament;
- Să realizeze periodic, pe parcursul modulelor/semestrelor, evaluări ale rezultatelor elevilor;
- Sa foloseasca instrumentele de evaluare în funcție de categoria de vârstă a elevului și de specificul fiecărei discipline;
- Să stabilească, acolo unde este cazul, recompense ori sancțiuni pentru elevii înscriși la disciplina predată de acesta;
- Să utilizeze eficient resursele materiale și umane, având obligația de a ține cont de interesele și cerințele fiecărui elev înscris la materia pe care acesta o predă;
- Să nu lezeze în nici un fel demnitatea sau personalitatea elevului.

2.Responsabilitățile părinților

→Una dintre cele mai importante responsabilități ale părinților este oferirea sentimentului de siguranță - singurul care permite copilului să se emancipeze și să-și dobândească personalitatea.

→Să își asume responsabilitatea promovării în educația elevului/copilului a principiilor, valorilor și normelor de conduită susținute de școală;

→Să își asume, împreună cu elevul, responsabilitatea pentru orice faptă a elevului, desfasurata în afara școlii, dar care ar putea prejudicia prestigiul acesteia;

→Să respecte prevederile Regulamentului de organizare și funcționare și a regulamentului intern al școlii;

→Sa asigure protecția împotriva loviturilor din afară;

→ Sa asigure satisfacerea trebuințelor elementare;

→Trebuie sa ofere sentimentul ca este acceptat de ai săi:

a) ca membru al familiei: să fie iubit; să dăruiască dragoste, să fie izvor de bucurie și de mulțumire pentru parinti, să fie condus și îndrumat;

b) ca fiinta umana: să i se accepte caracteristicile individuale; să aibă posibilitatea de acțiune și experiența personală; să aibă asigurată o anumită arie de libertate;

→Să asigure copilului orientarea și sfaturile necesare exercitării corespunzătoare drepturilor prevăzute de lege;

→Sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor și trebuie să le asigure acestora condițiile necesare dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale și sociale;

→Să supravegheze copilul;

→Să coopereze cu copilul și să-i respecte viața intimă, privată și demnitatea;

→Să informeze copilul despre toate actele și faptele care l-ar putea afecta și să ia în considerare opinia acestuia;

→Să întreprindă toate măsurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor și să coopereze cu persoanele fizice și persoanele juridice care exercită atribuții în domeniul îngrijirii, educării și formării profesionale a copilului.

- Să informeze școala cu privire la orice aspect care poate contribui la îmbunătățirea situației școlare a copilului;
- Să dea curs solicitării conducerii școlii, ori de câte ori este necesar, de a lua măsuri cu privire la conduita sau situația școlară a elevului;
- Să îi asigure copilului, în limita posibilităților, materialele activităților școlare;
- Să trateze cu respect și considerație școala și pe reprezentanții acesteia;
- Să informeze, în scris, conducerea școlii în cazul retragerii copilului.

3.Responsabilitatile elevilor:

- Să respecte programul școlii;
- Să organizeze funcționarea consiliului elevilor care să-și desemneze un reprezentant în consiliul de administrație care va informa profesorii de toate problemele ridicate de elevi;
- Consiliul elevilor va elabora un regulament de funcționare care va fi aprobat de Consiliul de administrație;
- Să asigure serviciul pe școala și pe clasă conform graficului stabilit;
- Să se prezinte la cursuri în ținută decentă;
- În școală și în incinta școlii este interzis FUMATUL, CONSUMUL BĂUTURILOR ALCOOLICE si a DROGURILOR;
- Este interzis accesul în incinta școlii cu arme albe, arme de foc, sprayuri paralizante și materiale pirotehnice;
- Este interzisă practicarea jocurilor de noroc;
- Este interzis alergatul pe coridoare;
- Este obligatorie păstrarea curățeniei în incinta școlii;
- Este interzisă folosirea telefoanelor mobile în timpul orelor de curs;
- În incinta școlii sunt interzise altercațiile, limbajul trivial și gesturile obscene;
- Orice abatere de la regulamentul de ordine interioară va fi sanctionata.

V. Durata parteneriatului

Prezentul parteneriat se încheie pe o perioadă nedeterminată.

VI. Politici educaționale

Disciplina școlară poate fi considerată drept o manifestare a disciplinei sociale și este un ansamblu de reguli de comportament necesare pentru buna conviețuire în mediul școlar și pentru buna desfășurare a procesului de învățământ.

În contextul acțiunii educative, disciplina îndeplinește următoarele funcții: socializarea individului, formarea și dezvoltarea unor atitudini morale și a unui sistem unitar de valori, asigurarea securității emoționale, care vizează respectul față de sine și față de ceilalți.

Educarea copiilor în spiritul respectării disciplinei este ghidată de anumite obiective. Acestea sunt: cunoașterea de către elevi a normelor specifice disciplinei; formarea la elevi a unor deprinderi și obișnuințe de conduită disciplinată; dobândirea capacității de autocontrol al forțelor fizice și psihice; stabilizarea atitudinilor de punctualitate și corectitudine.

Regulile clasei trebuie stabilite la începutul anului școlar și trebuie să respecte o serie de exigențe; să fie relevante pentru viața școlară; să fie formulate într-o manieră pozitivă; să fie flexibile și adaptate la situațiile particulare; să fie precizate clar consecințele nerespectării fiecărei reguli; să fie puțin numeroase, pentru a putea fi reținute cu ușurință; să le fie comunicate și părinților elevilor; să fie reamintite în anumite momente.

În general, un program de prevenire și combatere a agresivității în rândul elevilor își propune câteva obiective distincte:

- prevenirea situațiilor cu potențial agresiv;
- combaterea agresivității în școală încă din faza sa incipientă;
- formarea unei culturi școlare nonviolente;
- îmbunătățirea supravegherii elevilor în incinta școlii și în afara ei.

Indisciplina școlară are mai multe cauze, cum ar fi:

→antipatia față de școală;

- nevoia de recunoaștere socială;
- comportamentul impulsiv; ignorarea regulilor (involuntară și deliberată);
- conflictele dintre sistemele opuse de reguli;
- anxietatea;
- modul în care se manifestă anumite cadre didactice.

VII. Alte clauze

- Forța majoră exonerează de răspundere partea care o invocă, în condițiile legii.
- Termenul de notificare, în scris, este de 5 zile de la apariția cazului de forță majoră.
- Eventualele litigii între părți, de orice natură, decurgând din executarea prezentului parteneriat, se vor soluționa de către instanțele judecătorești competente.
- Prezentul parteneriat poate fi modificat sau completat numai cu acordul părților, prin act adițional.

Bibliografie

- Psihopedagogie preșcolară și școlară, Gheorghe Tomșa, Editura București, 2005
- Revista învățământului preșcolar, nr 3/2007
- Revista Redimo, anul V, nr.12, Editura Didactic Pres, Slatina, 2008
- Stan Oana Elena, Revista cadrelor didactice nr. 57/iulie 2019

Universal Design for Learning (UDL) – O abordare incluzivă în educație

În contextul educației moderne, în care diversitatea elevilor este tot mai vizibilă, apariția unor modele de predare care promovează incluziunea a devenit o necesitate. Unul dintre cele mai eficiente și inovative modele este **Universal Design for Learning (UDL)**, cunoscut în limba română ca **Design Universal pentru Învățare**. UDL propune o abordare flexibilă, centrată pe nevoile fiecărui elev, care urmărește eliminarea barierelor în procesul de învățare și crearea unui mediu educațional accesibil pentru toți.

Universal Design for Learning este un cadru educațional bazat pe cercetările din neuroștiințele învățării, care susține faptul că nu există un singur mod „corect” de a învăța. Elevii au stiluri, ritmuri și nevoi diferite, iar UDL oferă un set de principii și recomandări pentru proiectarea lecțiilor în așa fel încât **toți elevii** să aibă șanse egale la învățare.

Modelul UDL a fost dezvoltat de **CAST (Center for Applied Special Technology)** și se bazează pe trei principii fundamentale.

Principiile UDL

1. Oferirea de multiple modalități de reprezentare

→ *Ce învață elevii*

Profesorii sunt încurajați să folosească diferite forme de prezentare a informației: imagini, texte, clipuri video, diagrame, grafice, simulări etc. Acest lucru permite elevilor cu stiluri diferite de învățare să acceseze și să înțeleagă conținutul în mod eficient.

2. Oferirea de multiple modalități de acțiune și exprimare

→ *Cum învață elevii*

Elevii trebuie să aibă posibilitatea de a-și demonstra cunoștințele în moduri variate: oral, în scris, prin desen, proiecte, prezentări digitale etc. Astfel, sunt respectate nevoile și punctele forte ale fiecărui elev.

3. Oferirea de multiple modalități de implicare

→ *De ce învață elevii*

UDL promovează motivarea și implicarea activă a elevilor prin alegerea conținuturilor relevante pentru ei, prin sarcini atractive, prin autonomie și prin sprijin emoțional.

Beneficiile implementării UDL

- **Incluziune reală:** UDL sprijină participarea activă a tuturor elevilor, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale sau deficiențe.
- **Creșterea motivației:** Elevii se simt valorizați și implicați atunci când le sunt recunoscute interesele și stilurile proprii de învățare.
- **Dezvoltarea competențelor-cheie:** UDL încurajează gândirea critică, comunicarea, colaborarea și autoreglarea.
- **Flexibilitate și adaptabilitate:** Profesorii devin mai deschiși în alegerea metodelor și instrumentelor didactice.

Exemple de aplicare UDL în clasă

- Utilizarea de aplicații digitale interactive (ex. Wordwall, Book Creator, Canva Edu) pentru reprezentarea conținuturilor
- Alegerea de teme diferite de proiect, în funcție de interesele elevilor
- Oferirea posibilității de a răspunde la evaluare prin colaje, afișe, prezentări audio sau video

- Folosirea tehnicilor de gamificare pentru creșterea implicării

Universal Design for Learning este mai mult decât o strategie didactică: este o filozofie educațională bazată pe respect, echitate și accesibilitate. Prin aplicarea principiilor UDL, școala devine un loc în care toți elevii, indiferent de capacități, stil de învățare sau provocări, au șanse reale de succes. Este un pas esențial spre o educație cu adevărat incluzivă și echitabilă.

Modelul **UDL – Universal Design for Learning** nu impune o structură rigidă a lecției, dar încurajează **planificarea didactică în așa fel încât să includă variabilitate, flexibilitate și accesibilitate** pentru toți elevii. Etapele unei lecții construite după principiile UDL sunt similare cu cele clasice, dar fiecare este gândită să răspundă la **diversele stiluri de învățare și nevoi ale elevilor**.

Etapele unei lecții în modelul UDL

1. Captarea atenției și implicarea elevilor (De ce învățăm?)

- Obiectiv: **Stimularea motivației și a interesului** pentru conținutul lecției.
- Se oferă **mai multe opțiuni de implicare**, pentru a ține cont de preferințele, nivelul de interes și starea emoțională a elevilor.

Exemple:

- Întrebări provocatoare
- Activități introductive interactive (jocuri, sondaje, aplicații digitale)
- Alegerea între două variante de temă/conținut

2. Prezentarea conținutului (Ce învățăm?)

- Obiectiv: **Accesul la informație** prin diferite canale de învățare.
- Profesorul oferă **multiple moduri de reprezentare** a conținutului, astfel încât fiecare elev să înțeleagă conform stilului său cognitiv.

Exemple:

- Explicații verbale + suport vizual (diapozitive, imagini, hărți mentale)
- Materiale video, audio sau interactive
- Glosare de termeni, scheme logice, rezumate vizuale
- Traducere simbolică (pictograme, culori, coduri)

3. Ghidarea învățării și aplicarea (Cum învățăm?)

- Obiectiv: **Susținerea procesului de învățare activă.**
- Elevii exersează noile cunoștințe prin activități diverse, în funcție de abilități și preferințe.

Exemple:

- Lucru individual, în perechi sau în grup
- Sarcini diferențiate (aceleași obiectiv, nivel de dificultate adaptat)
- Tehnici variate: colaje, proiecte, experiment, storytelling, aplicații digitale

4. Exprimarea învățării (Cum arăt ce am învățat?)

- Obiectiv: **Elevii își demonstrează în mod personalizat învățarea.**
- Se oferă **modalități variate de exprimare** a cunoștințelor, abilităților sau produselor realizate.

Exemple:

- Răspunsuri orale sau scrise, postere, videoclipuri, eseuri creative, prezentări digitale
- Desene, role-play, aplicații de tip „exit ticket”

- Alegerea modului de evaluare finală

5. Reflecția și autoreglarea

- Obiectiv: **Elevii devin conștienți de procesul lor de învățare și își dezvoltă autonomia.**
- Se încurajează **autoreflexia, feedbackul constructiv și stabilirea de obiective personale.**

Exemple:

- Jurnale de reflecție
- Emoțiometre sau scale vizuale de încredere în învățare
- Discuții de tip „Ce am învățat?”, „Ce aş face diferit?”, „Cum m-am simțit?”

Strategii Didactice pentru Incluziune și Personalizare

Dezvoltarea capacității cadrelor didactice de a proiecta și aplica strategii didactice inovative, personalizate și incluzive, adaptate nevoilor specifice ale elevilor din grupuri dezavantajate sau cu dizabilități.

- 1. Identificarea nevoilor educaționale individuale** ale elevilor din grupuri dezavantajate sau cu dizabilități, pe baza unor instrumente și metode de evaluare adaptate.
- 2. Proiectarea de activități de învățare personalizate**, care valorifică punctele forte ale elevilor și răspund nivelului lor de dezvoltare.
- 3. Aplicarea unor tehnici și strategii didactice inovative** (ex. învățare diferențiată, învățare prin joc, utilizarea TIC) în contexte incluzive.
- 4. Adaptarea resurselor educaționale** (materiale, conținut, metode) pentru a facilita accesul la învățare al elevilor cu cerințe educaționale speciale.
- 5. Utilizarea tehnologiei digitale în sprijinul personalizării învățării**, pentru creșterea motivației și participării active a elevilor.
- 6. Colaborarea eficientă cu specialiști, colegi și familii**, pentru elaborarea și implementarea planurilor educaționale individualizate.
- 7. Reflecția asupra propriei practici educaționale** și ajustarea acesteia în funcție de feedbackul elevilor și rezultatele observate.

Modul 1: Educația incluzivă și personalizată – fundamente și valori (6 ore)

- Principii ale educației incluzive și echitabile
 - Cadru legislativ național și european
 - Conceptul de personalizare în educație
-

Modul 2: Identificarea și înțelegerea nevoilor educaționale individuale (8 ore)

- Tipologii de nevoi educaționale speciale
- Evaluarea inițială și continuă
- Stiluri de învățare, ritmuri și motivație
- Aplicații: completarea unui profil educațional

Modul 3: Strategii didactice centrate pe elev și adaptate nevoilor diverse (10 ore)

- Învățare diferențiată, învățare prin descoperire, învățare prin cooperare
 - Modelul UDL (Universal Design for Learning)
 - Activități de grup, jocuri adaptate
 - Aplicații: proiectarea unor lecții incluzive
-

Modul 4: Adaptarea curriculumului și a materialelor didactice (8 ore)

- Adaptări în planificare: obiective, conținuturi, metode, evaluare
 - Materiale alternative și adaptări vizuale/senzoriale
 - Studiu de caz + exerciții practice
-

Modul 5: TIC în sprijinul educației incluzive și personalizate (10 ore)

- Aplicații și platforme accesibile
 - Crearea de resurse digitale: jocuri, fișe interactive, prezentări multimedia
 - Atelier practic: dezvoltarea unui pachet digital personalizat
-

Modul 6: Colaborarea multidisciplinară și comunicarea cu familia (6 ore)

- Parteneriatul cu părinții
 - Rolul echipei multidisciplinare
 - Etapele elaborării PEI (Plan educațional individualizat)
 - Joc de rol + aplicație practică
-

Modul 7: Evaluarea progresului și reflecția pedagogică (6 ore)

- Tipuri de evaluare: formativă, sumativă, alternativă
 - Instrumente de urmărire a progresului individual
 - Portofoliul elevului și al profesorului
 - Reflecție și autoevaluare profesională
-

Modul 8: Proiectul final și bune practici (6 ore)

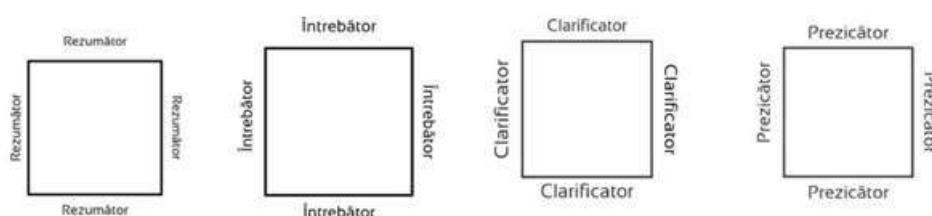
- Prezentarea exemplelor de bune practici din școli incluzive
- Elaborarea și susținerea proiectului final (activitate personalizată / plan de intervenție)
- Feedback colegial și evaluare finală

Metoda predării-învăţării reciproce

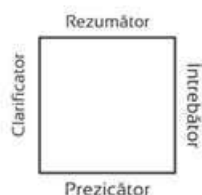
Prof. Iosub-Georgescu Alina Sanda

Colegiul Economic ” Octav Onicescu”- Botoşani

La baza acestei metode stau teoriile cognitive şi cele de dezvoltare precum şi studiile lui Vygotsky. El a promovat conceptul de ”zonă de dezvoltare proximală” respectiv conceptul de bază folosit pentru a explica modul în care se realizează învăţarea unui copil cu ajutorul altora. Această zonă reprezintă distanţa dintre nivelul actual de dezvoltare şi nivelul potenţial de dezvoltare prin care se poate ajunge cu ajutorul altora, fie adulţi sau colegi cu niveluri mai mari de abilităţi. În mod practic, această metodă se bazează pe dezvoltarea dialogului elev-elev, rolul profesorului fiind în mare parte preluat de către elevi. În operaţionalizarea acesteia, cadrul didactic aplică o succesiune de momente cu activităţi specifice şi anume: - explicarea scopului şi descrierea activităţilor; - împărţirea rolurilor elevilor; - lucrul pe text; - realizarea învăţării reciproce; - aprecieri, completări, comentarii⁸⁸. În prima etapă, profesorul explică elevilor că ei vor fi conducătorii discuţiilor şi că vor urmări patru direcţii de analiză a textului ce sunt de fapt patru roluri pe care le au membrii grupului: - rezumarea- identificarea ideilor importante din text, sintetizarea acestuia; - interogarea sau punerea de întrebări pe baza textului citit; - clarificarea termenilor necunoscuţi sau a eventualelor neclarităţi întâlnite; - prezicerea – o predicţie referitoare la ceea ce au citit, o anticipare privind direcţia viitoare de analiză. Etapa de împărţire a rolurilor se poate face în două moduri şi anume: fiecare echipă e formată din patru membrii corespunzător celor patru roluri (rezumător, întrebător, clarificator, prezicător) sau o echipă este formată din toţi rezumătorii/ întrebătorii/clarificatorii/prezicătorii de la nivel de clasă.

Varianta 1

Varianta 2

În varianta 1, elevii din echipa rezumătorilor fac o sinteză a textului parcurs. Cei din echipa întrebătorilor formulează întrebări pe baza textului pe care urmează să le adreseze altor elevi. Clarificatorii se pregătesc pentru a clarifica eventualele neclarități sesizate de ceilalți în timp ce prezicătorii anticipează direcțiile viitoare de discuții. Aceste grupuri lucrează independent un timp stabilit de profesor. La finalul acestuia, fiecare grupă își exercită rolul asumat, prezentând rezultatele muncii în fața clasei.

Organizarea de tip varianta 2 se pretează în analiza unor texte mai de amploare. Pe acestea profesorul le împarte în părți logice iar în clasă formează echipe de câte patru elevi în număr echivalent părților textului. O secvență de timp stabilită tot de profesor, echipele lucrează pe text, fiecare membru analizând din perspectiva rolul asumat- de rezumător/întrebător/clarificator/prezicător. Echipele sunt așadar mixte, fiind formate din câte patru elevi, fiecare având rolul său. După ce au prelucrat textul conform rolului, fiecare echipă află de la celelalte despre ce au analizat și fiecare membru al echipei îi învață pe ceilalți ce au lucrat, prezentând rezultatele activității lor.

Exemplificare

⌘ Modulul: Marketing

Nivelul de studiu: clasa a XI-a

Unitatea de Rezultate ale Învățării nr. 8. Evaluarea oportunităților de piață

Conținutul învățării: Conceptul de marketing și evoluția acestuia

Cunoștințe: 8.1.2. Caracterizarea etapelor parcurse în evoluția marketingului

Abilități: 141 8.2.2. Analizarea evoluției conceptului de marketing Atitudini: 8.3.1.

Manifestarea interesului și inițiativei în fundamentarea unor noțiuni de marketing

Clasa: XI D, Tehnician în Activități Economice

Număr elevi în clasă: 30 Stiluri de învățare: vizual: 12; auditiv: 8; practic: 10.

Tema: Etape în evoluția marketingului.

Tip de lecție: de comunicare/însușire de noi cunoștințe/lecție introductivă.

Forma de organizare: individuală și de grup.

Timp efectiv de lucru: 50 de minute

Mijloace: manualul, foi, markere, calculatoare conectate la internet. Resurse bibliografice: "Marketing- manual clasa a XI-a"-Viorica Bella-Dorin, Iuliana Bechet, Editura CDPres, București, 2020.

a) Motivația alegerii strategiei Personal, prefer să aplic această metodă la clasele de la nivelul superior al liceului, respectiv clasa a XI-a sau a XII-a și asta deoarece am observat că de la acest nivel încep elevii să deprindă corect lucrul pe text, să aibă capacități de analiză și sinteză. Când privește influența conținutului în alegerea strategiei, consider pretabile la această strategie conținuturile de început, cele introductive de genul celui prezent, care nu necesită din partea mea explicații suplimentare. Evoluția etapizată a marketingului este un text static, tipic, ușor de înțeles de către elevi și fără intervenția profesorului. Totodată, specificul acestuia permite enunțarea unor posibile direcții evolutive care să facă obiectul analizei echipei de prezicători.

b) Modalitatea de operaționalizare După introducerea aferentă, prezint textul spre analiză și exemplific succint în mod personal modalitatea de lucru. De exemplu, lecturez textul precedent din manual, îl rezum, discut pe marginea aspectelor neclare, formulez întrebări și predicții, totul în mod verbal și frontal, prin prezentarea în fața clasei. După ce mă asigur că au înțeles modalitatea de lucru, încep să îi organizez pentru activitate. Prefer varianta în care echipele sunt clar delimitate. Ofer întregii clase același text de studiu, respectiv din manualul de "Marketing"- clasa a XI-a, pagina 12-13. Împart colectivul în 4 echipe corespunzătoare celor patru roluri: echipa rezumătorilor (7 elevi), echipa întrebătorilor (7 elevi), echipa clarificatorilor (8 elevi) și echipa prezicătorilor (8 elevi). Pentru că numărul total al elevilor din clasă nu mi-a permis o împărțire exactă în ce privește numărul membrilor dintr-o echipă, am suplimentat echipa clarificatorilor și pe cea a prezicătorilor cu un membru în plus (8 membrii) deoarece am considerat că aceste aspecte necesită o analiză mai de amploare/o exprimare diversificată a ideilor. Un membru în plus le poate asigura cuprinderea și clarificarea necesară. Fiecărei echipe îi acord un timp de studiu de 15 minute. Am optat pentru varianta aceasta extinsă ca timp pentru a asigura epuizarea tuturor aspectelor ce pot fi semnalate de echipe în rolurile asumate de

fiecare. După epuizarea timpului, fiecare grup își exercită rolul și expune rezultatele activității sale în fața celorlalți.

Metoda predării-învățării reciproce se înscrie în rândul activităților educaționale care promovează colaborarea și dezvoltarea autonomiei în rândul elevilor, în contextul învățării active. Prin asumarea rolurilor și prin schimbul de idei în echipă, elevii își dezvoltă abilități de lucru colaborativ, gândire critică și responsabilitate individuală. Această strategie îi determină să își asume un rol activ în procesul de învățare, consolidându-le autonomia și capacitatea de a învăța unii de la alții.

Prin aplicarea unor astfel de metode, profesorul devine un facilitator al învățării, iar elevii își dezvoltă competențe esențiale pentru viitor, cum ar fi lucrul în echipă, comunicarea eficientă și analiza critică a informațiilor. Astfel, predarea devine un proces interactiv, în care elevii învață cu plăcere și se implică activ în propria lor formare.

Această metodă poate fi extinsă și aplicată în diverse discipline, consolidând autonomia elevilor și capacitatea lor de a lucra colaborativ în vederea obținerii unor rezultate educaționale de calitate.

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII LIMBAJULUI LA PREȘCOLARII MARI ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ÎN SOCIETATE

Iriza Claudia, profesor logoped CJRAE Gorj/Liceul Mătășari

Incluziunea și nediscriminarea sunt aspecte esențiale în logopedie, deoarece acestea se referă la abordarea tuturor persoanelor cu respect și înțelegere, indiferent de diferențele lor culturale, lingvistice, de vârstă, de gen sau de orientare sexuală.

Pentru a promova incluziunea și nediscriminarea în logopedie, este important să se respecte diversitatea culturală și lingvistică și să se adapteze abordarea terapeutică la nevoile lor individuale.

Dezvoltării limbajului preșcolarului mare este foarte importantă în vederea integrării în societate și obținerii succesului școlar.

În evoluția psihică și relaționarea cu cei din jur sunt foarte importante, atât comunicarea verbală cât și cea nonverbală. Cercetările au dovedit că, în primii ani de viață, limbajul are un impact asupra creierului.

Abilitățile copilului de a utiliza limbajul influențează nu doar natura relațiilor sale cu ceilalți, ci și abilitățile intelectuale, deoarece limbajul este mijlocul prin care acesta învață.

În dezvoltarea abilităților de învățare și integrare în grupul de copii de același vârstă joacă un rol important capacitățile cognitive și nivelul de dezvoltare a limbajului.

Limbajul este un sistem care funcționează pe baza unor reguli complexe, care au un efect asupra dezvoltării proceselor de gândire și, pe de altă parte, procesele de gândire nedevelopate influențează achiziția limbajului.

Prin intermediul limbajului putem să comunicăm, să exprimăm dorințele, gândurile, sentimentele și obținem informații, înțelegem sentimentele și gândurile altora.

La intrarea în grădiniță, copiii dețin experiențe diferite de comunicare, fie cu alți copii, fie cu adulții, în funcție de mediile sociale din care fac parte. În această perioadă, adultul trebuie să-și focalizeze conținutul limbajului cu copilul pe învățarea formulării și pronunției corecte a propozițiilor și frazelor, pe modalități de exprimare inteligentă, prin intermediul limbajului.

Dezvoltarea limbajului verbal necesită nu doar învățarea cuvintelor, ci și însușirea unor reguli care stau la baza construcției de cuvinte și propoziții. În jurul vârstei de 6 ani, structurile verbale se complică și devin din ce în ce mai perfecționat.

Unii autori (Ch.Buhler, W.Stern) au dat diferite valori vocabularului mediu, maxim și minim la copiii până la 6 ani. La sfârșitul perioadei preșcolare copiii vorbesc prin fraze

construite logico- gramatical, folosind relativ bine părțile de vorbire, ceea ce facilitează discursul fluent și inteligibil. În vorbirea copiilor se mai produc unele greșeli de exprimare și de formulare, iar alteleori nu își amintesc, nu găsesc imediat cuvântul potrivit, dar în ansamblu, vorbire devine tot mai corectă și complexă reușind să cuprindă cunoștințele și ideile pe care le transmit.

Mediul cultural și familial are o influență foarte mare asupra dezvoltării limbajului copiilor. Copilul încearcă să imită adultul și formulează propoziții de gen ”Pot să te ajut cu ceva?”, auzind de la mama discutând cu vecina.

Vocabularul pasiv poate să înregistreze creșteri minime, de la 400 la 1500 de cuvinte, și creșteri maxime între 1000 și 2500-3000, în timp ce vocabularul activ rămâne mai restrâns, atât volumul vocabularului, cât și nivelul vorbirii prezentând variații individuale datorate următorilor factori: procesul de maturizare funcțională a aparatului fonator, preocuparea părinților pentru dezvoltarea copilului, prezența unor frați și surori mai mari, frecventarea grădiniței.

E foarte important, ca copilul care intră în clasă pregătitoare să diferențieze corect sunetele în vederea dezvoltării abilităților de scris-citit. Copilul care nu aude corect sunetele, o să aibă dificultăți de exprimare atât verbal cât și în scris.

Copilul la debutul școlar trebuie să fie capabil:

- să participe la activități în care se citesc povești, povestiri pentru mai mult de 20 minute;
- să povestească un eveniment sau o poveste cunoscută respectând succesiunea evenimentelor;
- să utilizeze dialoguri în jocurile simbolice;
- să inițieze o conversație;
- să utilizeze în vorbire acordul de gen, număr, persoană, timp;
- să utilizeze cuvinte care exprimă sentimente și emoții proprii și ale altora;
- să utilizeze în vorbire propoziții dezvoltate și fraze;
- să despartă cuvinte în silabe cu ajutor;
- să poată identifica poziția sunetului;
- să aleagă din imagini obiecte care încep cu același sunet;
- să articuleze adecvat anumite sunete, toate vocalele și majoritatea consoanelor;
- să deseneze schița corpului uman;
- să copieze literele mari de tipar;

Limbajul copilului preșcolar nu poate fi studiat în afara particularităților generale de

vârstă, pentru că limitele de vârstă reprezintă niveluri și structuri consolidate prin experiența ontogenetică care își au o logică și o dialectică a lor.

Comunicarea verbală în copilărie își pune amprenta asupra dezvoltării psihice a omului influențând ansamblul capacităților sale sociale, influențează precizia și estetica exprimării gândirii și chiar însușirile personalității.

Însușirea structurilor verbale, de comunicare prin limbaj, este un suport al formării mecanismelor gândirii, memoriei, imaginației, al dezvoltării intelectuale a copilului, în general. Cognația preșcolarului, deși preponderent intuitivă, are ca mecanism mediator comunicarea cu adultul, pe baza căreia se creează premisa comunicării cu sine, cu glas tare și în minte.

Pe măsură ce se dezvoltă capacitățile de simbolizare, caracteristice inteligenței umane în general, copilul preșcolar va descoperi treptat că întreaga realitate înconjurătoare poate fi exprimată și comunicată. Stimularea funcțiilor comunicării însă nu se realizează mai bine decât în contextul jocului.

Jocul, ocupând cea mai mare parte din timpul copilului, este considerat tipul fundamental de activitate al acestuia, astfel putem vorbi de existența unor jocuri care contribuie, preponderent, la dezvoltarea educației limbajului. Ele sunt jocuri didactice.

Atenția copiilor e foarte greu de captivat și e și mai greu menținerea atenției asupra sarcinilor. Cărțile de povești trebuie să aibă ilustrații pe toată pagina, iar textul să fie scurt, astfel se plictisesc foarte repede, și nu se mai uită la ele.

Educatoarele trebuie să fie foarte creative în era gadget-urilor, telefoanelor și ceasurilor inteligente, care atrag atenția copiilor și împiedică socializarea.

Bibliografie:

1. CREȚU, T., *Psihologia vârstelor*, București, 2016
2. GOLU, F., *Manual de psihologia dezvoltării*, București, 2015
3. GOLU, F., *Pregătirea psihologică a copilului pentru școală*, București, 2009
4. GOLU, F., *Psihologia dezvoltării umane*, București, 2010
5. VERZA, E., VERZA, F., E., *Psihologia copilului*, București, 2017

IMPORTANȚA COLABORĂRII ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI CU CES

Profesor logoped, Iriza Claudia

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Gorj/Liceul Mătășari

Educația rămâne principalul mecanism de socializare, proces complex ale cărui rezultate sunt deosebit de importante pentru fiecare societate. Este cunoscut faptul că principalele medii educaționale sunt familia, școala, organizațiile non-guvernamentale, biserica, mass-media etc.

Școala reprezintă principala instituție de educare a tinerei generații, dar alături de aceasta, un rol foarte important îl are familia, care reprezintă primul mediu educational și, totodată, acel mediu fără de care acțiunea școlii nu ar avea succes.

Educația specială are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului obișnuit nivele educative și sociale corespunzătoare vârstei. Acești copii sunt copii cu cerințe/nevoi educative speciale.

Cerințe/nevoi educative speciale – CES- cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, ca urmare a unor disfuncții sau deficiențe de natura intelectuală, senzorială, psihomotrice, fiziologică sau ca urmare a unor condiții psihoafective, socioeconomice sau de altă natură.

Cerințele educative speciale solicită abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultate de a înțelege și valorifica conținutul învățării, și nu de pe poziția profesorului sau educatorului care desfășoară activitatea instructiv-educativă în condițiile unei clase omogene sau pseudo-omogene de elevi.

Mediul în care copilul se naște, trăiește primii ani ai vieții, se dezvoltă și se formează pentru viață îl oferă familia. Ea reprezintă un prim instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social.

Are rolul central în asigurarea condițiilor necesare trecerii prin stadiile de dezvoltare ale copilăriei, condiții ce stau la baza structurării personalității individului.

Iată de ce modul de relaționare din familie, climatul afectiv și modelul socio-cultural al acestuia sunt importante în integrarea socială și în construirea comportamentelor sociale .

Un rol foarte important în reușita procesului instructiv-educativ îl are relația familie-școală, de aceea cadrele didactice trebuie să acorde o atenție deosebită comunicării cu copiii și cu familiile acestora.

Familia este unicul grup social, caracterizat prin determinări naturale și biologice, în care legăturile de dragoste și consangvinitate dobândesc o importanță primordială.

Familia este primul grup de socializare din care face parte copilul. J. S. Bruner considera comportamentul uman ca fiind o consecință a tipului de copilarie ; familia este un fel de "cooperativa de sentimente" (A. Berge), capabilă să "îndulcească" pentru fiecare membru în parte loviturile mai grele ale vieții.

Familia constituie mediul natural al copilului, însă acest mediu, a cărui influență asupra dezvoltării individului este esențială, diferă mult de la o familie la alta, pe de o parte în funcție de societatea pe care o reflectă, iar pe de alta parte în funcție de propria sa structură interioară.

Familia este o lume care, în anumite împrejurări trebuie să-și organizeze apararea față de agresiunile exterioare, pentru a-i proteja pe acei membri ai săi care sunt încă prea slabi pentru a le suporta fără prejudicii. În aceste situații, ea nu trebuie să se limiteze numai la acest rol, de "cetate întărită", sarcina familiei constă și în pregătirea membrilor săi pentru viață, nu să-i condamne la "închisoare".

Părinții reprezintă primii mentori reali în viața copilului, ei furnizându-i primele repere de orientare în lume, primele informații și învățături despre lucrurile și fenomenele din natură și din societate, primele sfaturi, norme și reguli de conduită.

Nu toate familiile își înțeleg rolul în același fel. De aceea, diversitatea de "formule" familiale nu depinde numai de activitatea părinților, ci rezultă, de asemenea și din structura mediului. Toate preocupările, frământările, ambițiile părinților - uneori flancate de bunici, unchi și mătuși - converg spre copil, îl copleșesc, îl strivesc. "Când prea multa lume se amestecă să-și dea cu părerea asupra felului cum trebuie crescut un copil, rezultatul este și mai rău decât dacă nimeni nu s-ar îngriji de el, chiar dacă printre aceste numeroase păreri, sunt și unele într-un totu rațional". În același timp, mediul familial nu acționează numai prin compoziția sa numerică. În interiorul unei familii se conturează curenții afectivi cărora fiecare dintre membrii care o compun le suportă efectele. Ceea ce primează și ceea ce imprimă mediului familial trăsătura sa specifică este calitatea legăturii dintre părinți. Întreaga structură familială depinde în mare măsură de atitudinea pe care o au soțul și soția unul față de celălalt. Astfel, un mediu familial încheiat se constituie, în mod clasic din tată, mamă și copii.

Absența sau carența definitivă sau momentană, a unuia sau a altuia dintre acești membri se face resimțită în mod obligatoriu. De exemplu, unui bărbat care nu și-a cunoscut tatăl și față de care nimeni nu a jucat acest rol cu adevărat părintesc, îi vine foarte greu să-și

îndeplinească sarcinile de tată. Atât de adevărat este că este foarte greu să dai ceea ce tu însuși nu ai primit!

Mediul familial îl satisface pe copil în măsura în care răspunde trebuințelor sale elementare, adică în măsura în care este un mediu afectiv și protector, dublă condiție indispensabilă pentru dezvoltarea copilului.

Bibliografie

Baban, Adriana : Consiliere educationala, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca 2001

Florea, Nicoleta-Adriana ; Surlea, Cosmina-Florentina : Scoala si consilierea parintilor, Editura Arves, 2006

Florea, Nicoleta-Adriana ; Surlea, Cosmina-Florentina : Consilierea si orientarea in scoala, Editura Info, Craiova, 2002

Vrasmas, Ecaterina : Consilierea si educatia parintilor, Editura Aramis, Bucuresti 2002

IMPLICAREA TUTUROR FACTORILOR EDUCAȚIONALI ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR CU NEVOI SPECIALE

Profesor logoped, Iriza Claudia
C.J.R.A.E. Gorj/Liceul Mătășari

Educația specială are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului obișnuit nivele educative și sociale corespunzătoare vârstei. Acești copii sunt copii cu cerințe/nevoi educative speciale.

Cerințe/nevoi educative speciale – CES- cerințele în plan educativ ale unor categorii de persoane, ca urmare a unor disfuncții sau deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică sau ca urmare a unor condiții psihoafective, socioeconomice sau de altă natură.

Aceste cerințe educative speciale solicită abordarea actului educațional de pe poziția capacității elevului deficient sau aflat în dificultatea de a înțelege și valorifica conținutul învățării, și nu de pe poziția profesorului sau educatorului care desfășoară activitatea instructiv-educativă în condițiile unei clase omogene sau pseudo-omogene de elevi.

Normalizarea - asigurarea unor condiții de viață, corespunzătoare pentru persoanele cu cerințe speciale, acceptarea acestora în cadrul societății sau comunității din care fac parte, fiindu-le asigurate aceleași drepturi, responsabilități și posibilități de acces la serviciile comunitare ca și celorlalți membrii ai societății, în scopul dezvoltării și valorificării optime a potențialului de care aceste persoane dispun. Altfel spus, normalizarea se referă la sprijinul oferit persoanelor cu cerințe speciale de către componentele sistemului social pentru a permite acestora un mod de viață similar sau apropiat cu al celorlalți membrii ai societății; consecințele practice ale normalizării sunt programele și acțiunile bazate pe incluziune și integrare.

Educația integrată - presupune ca relațiile dintre indivizi să se bazeze pe o recunoaștere a integrității lor, a valorilor și drepturilor comune pe care le posedă.

Educația integrată are drept **obiective**, următoarele:

- a educa acei copii cu cerințe speciale în școli obișnuite alături de ceilalți copii normali;
- a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială) în școala respectivă;
- a acorda sprijin personalului didactic al managerilor școlii în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare ;
- a permite accesul efectiv al copiilor cu cerințe speciale la programul și resursele școlii obișnuite (săli de clasă, cabinete, laboratoare, bibliotecă, terenuri de sport etc.);
- a încuraja relațiile de prietenie și comunicarea între toți copii din clasă/școală;

- a educa și ajuta toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențe dintre ei;
- a ține cont de problemele și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața școlii;
- a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerințe speciale;
- a accepta schimbări radicale în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv-educative din școală.

Formele integrării copiilor cu CES existente în școala românească se bazează pe următoarele modele:

a. Modelul cooperării școlii obișnuite cu școala specială - în acest caz, școala obișnuită coordonează procesul integrării și stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli care vor experimenta și susține un nou mod de desfășurare a activităților didactice, pregătind împreună conținutul activităților școlare, adaptând materialele și mijloacele de învățare folosite în timpul orelor și oferind un cadru confortabil tuturor elevilor din clasă;

- exista alternativa înființării unor centre de zi sau centre de recuperare pentru copiii deficienți (prin reorganizarea școlilor speciale actuale) care să includă un număr mic de copii și în care programul de activitate să fie destinat activităților recuperatorii, compensatorii și de consolidare a cunoștințelor primite la școală, iar regimul de viață să fie unul cât mai aproape de normalitate.

b. Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în școala obișnuită - acest model presupune integrarea copiilor deficienți în școli de masă unde să intre în relație cu elevii normali, facilitându-se, cu sprijinul cadrelor didactice și specialiștilor din școală, o mai bună intercunoaștere și relaționare între cele două categorii de copii.

- modelul este criticat de unii specialiști care nu consideră o integrare reală constituirea unei clase speciale într-o școală obișnuită, practica demonstrând dificultatea aplicării unui program de integrare după acest model; discrepanța dintre clasele obișnuite și clasa specială se accentuează, timpul efectiv în care elevii normali și cei cu cerințe speciale relaționează direct este destul de redus (în cele mai multe cazuri acest timp se reduce la durata pauzelor dintre activitățile școlare), iar în condițiile unui colectiv școlar de acest tip se constituie cu ușurință grupuri de elevi între care apar conflicte sau atitudini ce pot accentua discriminarea față de elevii deficienți din clasa specială (adica efectul opus integrării).

c. Modelul bazat pe amenajarea în școala obișnuită a unui spațiu sau a unei săli de instruire și resurse pentru copiii deficienți, integrați individual în clase obișnuite din școala respectivă - în acest caz, profesorul care se ocupă cu elevii deficienți este și profesorul de sprijin care desfășoară activități cu acești copii, atât în spațiul special amenajat în școală, cât și la orele de clasă, atunci când condițiile solicită/permit acest lucru, colaborând direct cu educatorii din clasele unde sunt

integrați copiii.

d. Modelul itinerant- acest model favorizează integrarea într-o școală de masă a unui număr mic de copii cu cerințe speciale, domiciliați la mică distanță de școală (se evită astfel dezavantajul deplasărilor pe distanțe mari ale copilului) și sprijiniți de un profesor itinerant (specializat în munca la domiciliul copiilor cu un anumit tip de deficiență); ei pot astfel participa la activitățile școlii respective.

e. Modelul comun - este relativ asemănător cu modelul precedent, cu deosebirea că în acest caz profesorul itinerant este responsabil de toți copiii cu deficiențe dintr-un anumit areal și oferă servicii de sprijinire a copilului și familiei, ajută părinții la alcatuirea programelor de învățare, urmărește evoluția școlară a copilului, colaborează cu profesorii școlii obișnuite în care este integrat copilul și intervine atunci când apar probleme de învățare sau de adaptare a copiilor la anumite cerințe școlare.

Procesul de integrare a copiilor în dificultate presupune din partea profesioniștilor antrenați nu doar interes, cunoștințe și competențe – ci și o capacitate reală de a lucra în echipă. O echipă constituită atât în cadrul școlii, dar și o echipă la nivel interinstitucional, care să-i includă pe toți profesioniștii care răspund de copil: educator sau asistent maternal, asistent social, profesor diriginte, director de școală și alții.

Educația integrată, pornind de la intervenția timpurie, urmărește, să ajute familia și copilul cu nevoi speciale în vedere valorizării tuturor potențialităților latente și manifeste, pentru a trăi din plin, cu posibilitățile pe care le are și le dezvoltă, într-o ambianță constructivă, echilibrată. Educația integrată îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalți copii valizi, să desfășoare activități comune, dobândind abilități indispensabile pentru o viață cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o adecvată inserție socială.

Bibliografie:

1. Carasel, A; Lazăr, V(2008) - „Psihopedagogia activităților extracurriculare”- Editura Arves
2. Popovici, D. (1998) – Învățământul integrat sau incluziv – Editura Corint, București
3. Popescu, G; Pleșă O.(1998) - „Handicap, readaptare, integrare” Pro Humanite, București

Părinți și profesori - Împreună pentru viitorul copiilor

IVANCIU CONSTANTA CLAUDIA

Școala Gimnazială Nicolae Titulescu, Călărași

Educația este fundația pe care se construiește viitorul fiecărei generații. De-a lungul timpului, rolul educației a evoluat, iar astăzi, într-o lume tot mai complexă și tehnologizată, implicarea activă a părinților și profesorilor este esențială pentru succesul copiilor. Un parteneriat strâns între familie și școală poate crea un mediu educațional mai echilibrat și mai eficient, contribuind astfel la formarea unor tineri responsabili, informați și pregătiți pentru provocările viitorului. Însă, pentru ca acest parteneriat să fie cu adevărat eficient, părinții și profesorii trebuie să înțeleagă importanța colaborării și să își asume rolurile complementare pe care le au în dezvoltarea copiilor.

1. Colaborarea între părinți și profesori – un element esențial în educație

De multe ori, părinții și profesorii sunt percepuți ca entități separate, fiecare având propria lor sferă de influență asupra copilului. Însă, în realitate, ei sunt parteneri esențiali în educația unui copil. Părinții sunt cei care îl cunosc cel mai bine pe copil și îl susțin acasă, oferindu-i sprijin emoțional și resurse educaționale. Profesorii, pe de altă parte, sunt cei care ghidează copilul în procesul de învățare formală, ajutându-l să dezvolte abilități academice și sociale. Colaborarea între acești doi factori este cheia pentru a oferi copilului o educație completă și echilibrată.

Un dialog deschis între părinți și profesori poate contribui la identificarea nevoilor specifice ale copilului, la soluționarea eventualelor probleme și la promovarea unei învățături care să fie atât stimulatoare, cât și adaptată ritmului și stilului de învățare al copilului. Atunci când părinții și profesorii lucrează împreună, se pot crea planuri educaționale personalizate care să ajute copilul să își atingă potențialul maxim.

2. Importanța comunicării eficiente

Unul dintre cele mai importante aspecte ale colaborării dintre părinți și profesori este comunicarea. Aceasta trebuie să fie clară, constantă și deschisă. Astăzi, tehnologia a făcut ca această comunicare să fie mai ușor accesibilă, cu aplicații și platforme online care permit părinților să urmărească evoluția copiilor lor, să participe la întâlniri și să primească feedback în timp real.

Este esențial ca părinții să fie informați nu doar despre rezultatele academice ale copilului, dar și despre comportamentul acestuia, interacțiunile sociale, dificultățile pe care le întâmpină sau progresele pe care le face. La rândul lor, profesorii trebuie să fie deschiși și să împărtășească orice observație care poate ajuta părinții să înțeleagă mai bine nevoile educaționale ale copilului și să îi

ofere un sprijin suplimentar acasă. O colaborare bazată pe respect și transparență este esențială pentru succesul acestui parteneriat.

3. Implicarea părinților în activitățile educaționale

Implicarea activă a părinților în educația copiilor lor are un impact semnificativ asupra performanțelor școlare și asupra dezvoltării lor personale. Părinții pot sprijini învățătura acasă, ajutându-i pe copii cu teme sau oferindu-le un mediu propice studiului. De asemenea, participarea părinților la activități școlare, cum ar fi evenimentele educaționale, întâlnirile cu profesorii sau activitățile extracurriculare, întărește legătura între familie și școală și oferă copiilor un exemplu pozitiv de implicare.

De asemenea, părinții pot contribui la dezvoltarea unei atmosfere de învățare în familie, încurajând curiozitatea și dorința de a învăța. Citirea împreună, discuțiile pe teme educative și vizitele la muzeu sau la evenimente culturale sunt doar câteva dintre activitățile care pot sprijini învățarea în afacerea școlii. Părinții care se implică activ în educația copiilor lor le oferă acestora un sentiment de susținere și de responsabilitate față de învățătura lor.

4. Sprijinul emoțional – un pilon fundamental în educație

Alături de aspectele academice, sprijinul emoțional este un alt factor crucial în dezvoltarea copiilor. Atât părinții, cât și profesorii trebuie să fie conștienți de importanța unei educații care să includă și dezvoltarea socio-emoțională a copilului. Emoțiile pozitive față de învățare, încrederea în sine și relațiile de calitate cu ceilalți sunt esențiale pentru succesul școlar pe termen lung.

Atunci când părinții și profesorii colaborează pentru a crea un mediu educațional pozitiv și încurajator, copilul se simte mai sigur și mai motivat să învețe. Părinții pot sprijini copilul în dezvoltarea unor abilități emoționale, precum autocontrolul, empatia și rezolvarea conflictelor, iar profesorii pot crea un climat de învățare care să sprijine aceste aspecte.

5. Colaborarea pentru adaptarea la noile provocări ale educației

Lumea educației se schimbă rapid, iar părinții și profesorii trebuie să rămână flexibili și să se adapteze noilor provocări. Noile tehnologii, schimbările curriculare și modelele de învățare alternative sunt doar câteva dintre domeniile în care părinții și profesorii pot lucra împreună pentru a oferi copiilor cele mai bune condiții de învățare. De exemplu, învățământul online sau hibrid poate adresa nevoi educaționale diverse, iar părinții trebuie să fie implicați activ în procesul de învățare digitală al copiilor lor.

Concluzie

Parteneriatul dintre părinți și profesori este esențial pentru succesul educațional al copiilor. Atunci când aceste două părți lucrează împreună, într-o atmosferă de încredere, respect și colaborare, copiii au șanse mult mai mari să își dezvolte întregul potențial și să devină adulți responsabili, creativi și încrezători în propriile lor abilități. Într-o eră a schimbărilor rapide, în care

educația trebuie să răspundă nevoilor unei lumi tot mai complexe, doar un efort comun al părinților și profesorilor va asigura un viitor mai bun pentru tinerelor generații.

IMPLEMENTAREA SOLUȚIILOR INOVATIVE PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA RELAȚIILOR ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

Prof. Jecu Mircea

Liceul Tehnologic Doamna Chiajna

Chiajna, 2025

Relațiile solide între școală, familie și comunitate reprezintă fundamentul unei educații de calitate. Colaborarea eficientă între aceste trei entități contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevilor, la reducerea abandonului școlar și la creșterea implicării civice. Cu toate acestea, multiple provocări, precum lipsa comunicării sau a resurselor, subminează această colaborare.

Acest articol propune soluții inovative pentru îmbunătățirea acestor relații, bazate pe cercetări recente, exemple practice și studii de caz relevante. Voi analiza cum tehnologia, inițiativele comunitare și proiectele educaționale pot contribui la o conexiune mai strânsă între părinți, profesori și comunitatea largă.

Revizuirea Literaturii

Literatura de specialitate subliniază importanța implicării familiei și a comunității în procesul educațional. Studiile arată că elevii ai căror părinți sunt activ implicați în educație au rezultate academice mai bune, o atitudine pozitivă față de învățare și competențe sociale mai dezvoltate. Cu toate acestea, există lacune semnificative în ceea ce privește abordările practice care stimulează colaborarea continuă.

Exemple din literatură:

- **Tehnologia ca punte:** Aplicațiile de comunicare școală-familie (ex.: ClassDojo, Edmodo) au demonstrat o creștere a implicării părinților. Studiile indică faptul că tehnologia poate elimina barierele legate de timp și distanță.
- **Activități extracurriculare comune:** Proiectele care implică părinții și comunitatea în activități precum cluburi STEM, campanii de mediu sau ateliere artistice pot dezvolta legături puternice.
- **Colaborarea interinstituțională:** Parteneriatele dintre școli și organizații nonguvernamentale aduc resurse suplimentare și expertiză pentru implementarea unor proiecte educaționale inovatoare.

Metode și Soluții Inovative Propuse

1. Tehnologia Digitală

Tehnologia joacă un rol esențial în conectarea școlii cu familia și comunitatea. Soluțiile digitale facilitează o comunicare mai rapidă, transparentă și accesibilă pentru toți actorii implicați.

- **Platforme integrate de comunicare:** Crearea unor aplicații personalizate care permit o comunicare rapidă și eficientă între școală, familie și comunitate. Aceste platforme pot include notificări despre evenimente, note școlare, absențe sau feedback privind progresul elevilor.
- **Webinare și ateliere online:** Organizarea de sesiuni virtuale pentru părinți, membri ai comunității și profesori, axate pe subiecte educaționale relevante (ex.: managementul timpului, sprijinirea copiilor cu dificultăți de învățare).
- **Jurnale digitale pentru elevi:** Crearea unui spațiu virtual în care elevii își pot învăța auto-reflecția și împreună cu părinții și profesorii, pot analiza progresul personal.

2. Centre Comunitare Educaționale

Centrele comunitare pot deveni hub-uri pentru colaborare, sprijin educațional și dezvoltare personală.

- **Spații de întâlnire:** Organizarea unor evenimente periodice care să găzduiască sesiuni de consiliere, ateliere sau activități recreative comune pentru elevi, părinți și profesori.
- **Voluntariat în educație:** Implicarea membrilor comunității, precum antreprenori locali, pensionari sau studenți, ca mentori pentru elevi, oferind modele pozitive și sprijin practic.
- **Programe de sprijin socio-educational:** Dezvoltarea unor programe care să susțină familiile defavorizate, contribuind la reducerea inechităților educaționale.

3. Proiecte Colaborative

Proiectele colaborative creează oportunități de a construi relații bazate pe respect reciproc și obiective comune.

- **"Săptămâna Familiei și Comunității":** O inițiativă anuală care implică organizarea de evenimente culturale, sportive și educative pentru elevi, părinți și comunitate. Aceasta poate include prezentări ale proiectelor elevilor, concursuri intergeneraționale sau sesiuni de storytelling.
- **Educație intergenerațională:** Proiecte care promovează colaborarea între copii, părinți și seniori, creând un mediu de învățare reciprocă și consolidare a legăturilor comunitare.

- **Grupuri de suport pentru părinți:** Crearea unor forumuri regulate între părinți pentru a discuta despre provocările educaționale, schimbând experiențe și soluții practice.

Studiu de Caz: Implementarea unei Platforme Digitale

Un exemplu de succes este implementarea unei platforme digitale într-o școală urbană din România. Aceasta a fost concepută pentru a facilita comunicarea între profesori, părinți și elevi. Platforma include notificări privind activitățile școlare, un forum pentru discuții și un spațiu pentru resurse educaționale. După un an de utilizare, s-a observat o creștere cu 35% a participării la ședințele cu părinții, o reducere cu 20% a absențelor și un nivel mai ridicat de satisfacție raportat de către familii.

De asemenea, un alt element-cheie al succesului a fost implicarea comunității locale în susținerea tehnică a proiectului. Prin parteneriate cu companii IT locale, școala a beneficiat de traininguri gratuite pentru profesori și părinți, astfel încât utilizarea platformei să fie accesibilă tuturor.

Concluzii și Recomandări

Implementarea soluțiilor inovative poate transforma modul într-un care interacționează școala, familia și comunitatea. Recomandările includ:

- Investiții în tehnologii digitale accesibile, care să conecteze mai bine actorii implicați în educație.
- Promovarea unor activități colaborative în cadrul comunității, care să aducă beneficii pe termen lung.
- Formarea continuă a cadrelor didactice pentru a utiliza eficient noile soluții tehnologice și sociale.
- Crearea unui cadru legislativ care să sprijine școlile în implementarea acestor inițiative.

Astfel de inițiative contribuie nu doar la succesul educațional al elevilor, ci și la dezvoltarea unui mediu armonios, bazat pe respect, colaborare și participare activă din partea tuturor actorilor implicați.

Bibliografie

1. Zamfir, C., & Zamfir, E. (1995). "Politici sociale în România: Între sărăcie și dezvoltare." Editura Expert.
2. Miclea, M. (2003). "Psihologia educației." Editura Polirom.

3. Holban, I. (1983). "Familia și educația copilului." Editura Didactică și Pedagogică.
4. Potolea, D., Toma, S., & Borza, A. (2012). "Parteneriatul educațional: Teorie și practică." Editura Aramis.

Școala Profesională Specială Trinitas, Târgu Frumos

Iosif Judeanu

Managementul instituțiilor de învățământ poartă o serie de particularități ce-l diferențiază de abordările specifice altor tipuri de organizații. Deși principiile generale din managementul strategic se aplică și asupra acestor entități, apar o serie de specificații în modul în care viitorii manageri trebuie să-și organizeze activitățile de formare. Astfel, bunurile cu care un manager școlar operează și asupra cărora își îndreaptă așteptările din perspectiva eficienței educaționale, sunt reprezentate în primul rând de oameni și relații interumane. În cadrul organizațiilor școlare interacțiunea interumană este dominantă. Liantul acestor interacțiuni îl reprezintă finalitățile actului educațional. Aceste finalități au un caracter ce ține dominant de zona formalului dar în egală măsură un impact semnificativ îl au așteptările actorilor implicați în procesul educațional. Alături de finalitățile trasate instituțional, prin legiferare, apar o serie de variabile din zona subiectivității actorilor implicați: valori personale, dorințe, interese, atitudini, în ultima instanță personalitatea fiecăruia. Din interferență celor două dimensiuni, cea formal delimitată cu zona emanațiilor valorilor personale, se naște un element definitoriu pentru fiecare organizație în parte: cultură organizațională. Extrapolând un principiu din psihologia generală, care explică răspunsul diferit dat de subiecți diferiți expuși aceluiași stimul, vom înțelege cum anume răspund organizațiile la același tip de solicitări din partea mediului educațional precum și explicarea diferențelor apărute în planul eficacității educaționale. Întâlnim o abordare frecventă la nivelul înalt al decidenților de politică educațională: ignorarea specificului diferitelor tipuri de organizații școlare. Astfel, o serie de măsuri cu caracter general produc numeroase distorsiuni în rândul entităților școlare, asupra cărora legislația generală mai mult le afectează funcționarea decât o ameliorează. A reglementa, prin modificarea realităților formale, nu înseamnă neapărat o reală ajustare la nevoile obiective din teren.

Lipsa unei culturi în domeniul promovării schimbărilor în educație a determinat în ultima perioada adevărate furtuni metodologice la nivelul micilor beneficiari. Rezistență la schimbare, din sânul organizațiilor școlare, nu este întodeauna o reală rezistență ci mai degrabă o latență voluntară, de sabotaj, pe fondul saturației actorilor educaționali în multitudinea schimbărilor apărute de-a lungul anilor. Sistemul educațional prezent este unul plin de incertitudini.

În mod curent termenul de calitate trimite la atribute intrinseci unui produs disponibil sau serviciu prestat. Spunem despre ceva că posedă calitatea în măsură în care ne sunt satisfăcute anumite nevoi sau așteptări. Prin urmare elementele constitutive calității nu țin doar de produsul sau serviciul disponibil. Calitatea se definește mai degrabă ca un loc de întâlnire între așteptările beneficiarului și caracteristicile regăsite de acesta din urmă ca intrinseci produsului sau serviciului primit. În acord cu legislația internațională, educația este asimilată unui serviciu public prestat de instituții specializate aflate la dispoziția cetățeanului. Calitatea în educație se dorește a fi un sistem referențial complex înglobând modalitățile în care furnizorul de servicii educaționale reușește satisfacerea, prin raportare la anumite standarde, așteptărilor beneficiarului. În sistemul autohton de învățământ se încearcă eficientizarea implementării standardelor de evaluare în vederea autorizării/acreditării furnizorilor de servicii educaționale. Sunt elaborate standarde minime de autorizare, standarde de acreditare și evaluare periodică precum și standarde de referință. Se poate presupune că aceste standarde au fost elaborate pornindu-se de la o analiză clară a nevoilor de formare identificate în rândul beneficiarilor

directi sau indirecti. Si totusi, daca a furniza calitate inseamna a raspunde unor nevoi reale, elaborarea unor standarde care se doresc a fi atinse de toti furnizorii lasa incerta adaptarea acestora din urma la dinamica societății de astăzi. Altfel spus, cum poate un furnizor de educație să ofere servicii adecvate nevoilor gupurilor țintă și în egală măsură, să respecte anumite standarde? Legislația europeană, din care școală românească și-a ales modelele de urmat, permite o adaptare graduală atât la standardele reper cât și la mediul socio-educățional aflat într-o continuă evoluție.

Standardele impuse au mai degrabă un rol de validare a competențelor furnizorului în asigurarea unor servicii corespunzătoare. Adevărată recunoaștere a calității furnizorului este asigurată de comunitatea în care acesta își desfășoară activitatea. Succesul este garantat doar de măsură în care se reușește identificarea nevoilor reale de formare educațională în rândul membrilor comunității precum și de flexibilitatea în a oferi o gama largă de servicii în cadrul aceluiași furnizor. O școală de succes este una de maximă deschidere. Acolo unde toți membrii comunității se pot regăsi că șansă de formare. Este o școală dinamică ce transcende imobilitatea școlii tradiționale. O școală care iese în întâmpinarea potențialilor beneficiari. O școală care nu doar identifica ci și creează nevoi de formare printr-o abordare prospectivă continuă. Adevărată calitate în educație trebuie privită cu mult dincolo de simplă raportare la anumite standarde mai mult sau mai puțin impuse. Din păcate, în prezent ne aflăm încă în stadiul de pilotare a conceptului de calitate în educație. Pentru a încuraja tradiția calității în educație, legislația specifică trebuie să permită o libertate crescută furnizorilor pe linia utilizării resurselor

Bibliografie

1. Cristea, S, 1996, Managementul organizației școlare, Editura Didactică și Pedagogică
2. Neacșu, I. Instruire și învățare, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Iosifescu S, 2001, Management educațional pentru instituțiile de învățământ, ISE, București

ÎNVĂȚAREA JOCULUI DE ȘAH LA GRĂDINIȚĂ

Jurjiu Emilia, Grădinița cu PP „Lumea copiilor”, Cluj-Napoca

Atunci când pe jocul de șah vezi că scrie 14+ te gândești dacă poți să îl introduci sau nu la grupa ta de preșcolari. Răspunsul este da, poți, pentru că la 14 ani actualul campion mondial la șah, Magnus Carlsen, era deja mare maestru internațional.

Vă voi spune povestea prichindeilor care au învățat să joace șah în timpul celor trei ani de grădiniță. În toamna anului 2022 am luat grupa mică Prichindel cu un efectiv de 25 de copii dornici să învețe limba germană. Pentru că în acea toamnă a început să joace șah și băiatul meu care era în clasa pregătitoare, m-am gândit să introduc șahul și la grupa mea de preșcolari. În dotarea grupei nu exista un set de șah. Seturile de șah existente pe piață erau ca și acum destul de costisitoare, drept urmare, am hotărât să confecționez din carton o tablă de șah și să cumpăr doar pionii. Cererea pentru seturi de șah este mică, prin urmare și prețul unui set este mare. Eu am început de la o tablă de șah pe care am pictat-o pe coperta unui bloc de desen. Pioni am cumpărat de la un magazin online la un preț convenabil. După puțin timp am aruncat la gunoi tabla pictată și am pictat alte două table pe carton mucava. Am observat că aveam nevoie de o tablă de dimensiune de turneu de șah 50 cm X 50 cm cu câmpuri numerotate cu litere și cifre. Preșcolarii au nevoie de o tablă mare și de piese mari, altfel le este foarte greu să mute piesele și să facă capturi, motricitatea lor grosieră și fină fiind în dezvoltare. Dintr-o bucată mare de carton mucava am confecționat două table cu dimensiuni de turneu.

Am început cu cele două table și cu două seturi de piese. La grupa mică i-am învățat pe prichindei denumirea pieselor de șah și regulile după care mută fiecare piesă. I-am anunțat pe părinți despre inițiativa mea, iar ei au început să achiziționeze seturi de șah sau să le confecționeze acasă cu copiii. La sfârșitul grupei mici cunoșteau piesele, știau să le așeze pe tablă și știau să facă câteva mutări. Cunoșteau cifrele de la 1 la 8 și literele de la A la H, observându-le scrise pe marginea tablei. I-am învățat că la 1, 2 așezăm piesele albe, iar la 7, 8 așezăm piesele negre. Nu am avut opțional de șah, nici profesor care să vină să predea șahul. Eu eram singura persoană din grădiniță care le făcea cunoscute tainele jocului.

La grupa mijlocie am început să remarc câțiva copii care erau foarte curioși și doreau să facă în fiecare zi câteva mutări. În familie au început să exerseze cu părinții și bunicii. Le-am spus părinților la prima ședință de la grupa mijlocie că vom continua să învățăm să jucăm șah, iar ei au

fost foarte bucuroși și au promis că vor petrece timp cu copiii acasă jucându-se șah. Până la sfârșitul grupeii mijlocii toți copiii știau să facă câteva mutări, iar câțiva dintre ei începeau să vorbească despre finalizarea jocului prin șah mat dat regelui. Erau interesați de valoarea pieselor și le plăcea să facă capturi. Un copil a început să fie foarte interesat, iar părinții l-au înscris la cursuri de șah la Clubul Juniorul. În câteva luni de pregătire cu președintele clubului, domnul Călin Almășan, candidat de maestru, copilul a început să facă progrese vizibile.

În luna mai 2024 copilul a participat la primul turneu de șah pentru copii începători, Maraton Șahistic Clujean, obținând locul întâi, iar în luna septembrie 2024 a participat la un turneu pentru copii începători la Alba Iulia unde a obținut locul întâi cu două partide câștigate, fiind singurul copil de grădiniță din cei 30 de copii care au participat la turneu. În luna decembrie 2024 copilul a fost premiat la Gala 10 pentru Cluj pentru rezultatele bune obținute la turneele de șah și acesta a fost un moment în care și ceilalți copii din grupă au fost dornici să joace mai mult și să participe la turnee de șah. Cele două seturi de șah erau prea puține pentru câți copii doritori de șah aveam zilnic, astfel încât am mai cumpărat încă două seturi de piese pentru grupă. Am primit două table de la un club de șah clujean și aveam deja patru seturi. Copiii jucau pe rând. Cei care nu jucau erau atenți la mutările celor care jucau și învățau unii de la alții. Știau să ia din dulap seturile de piese și să le pună la loc, fără ca vreo piesă să se piardă. Le plăceau atât de mult piesele, încât în unele zile dispărea câte un cal sau câte un nebun. Atunci copiii se transformau în mici detectivi și căutau piesa lipsă până o găseau.

La grupa mare copiii au început să se antreneze tot mai mult în familie și la grădiniță. Au învățat multe lucruri noi referitoare la acest joc inteligent în care se dă un război fără vărsare de sânge, un război norocos. Bătăile dintre piese sunt niște bătăi fără pumni, astfel copiii au conștientizat importanța comportamentelor pozitive. Au simțit slăbiciunea regelui aflat pe centrul tablei la începutul jocului și puterea damei pe parcursul partidei, astfel încât au exersat atacul asupra regelui și matul începătorului. Au învățat că regele este cel care are pasul mic și nu se poate salva de cele mai multe ori decât prin fugă, iar banalul pion se poate transforma într-o damă, un turn, un cal sau un nebun.

Au început să joace cu calul și dama și să exerseze niște atacuri foarte puternice numite furculițe. Regele trebuia pus la adăpost la începutul partidei și scos din ascunzătoare la sfârșitul partidei pentru a se zori în ajutorul oștenilor săi. Au învățat să facă rocada mică și să-l pună pe rege la adăpost. Deciziile trebuiau luate cu grijă pentru că la șah se aplică regula: piesă atinsă, piesă

mutată. Copiii care frecventau cursurile de șah la clubul Juniorul veneau cu noutăți în fiecare săptămână și îi învățau și pe ceilalți matul piciorușelor, furculițe cu pionul, cu nebunul, cu regele, raza X și legarea pieselor. Astfel jocul de șah începea să prindă viață, devenea tot mai interesant de la o zi la alta.

Dacă la grupa mijlocie abia mutau câteva piese, la grupa mare ajungeau pe jocul de mijloc și pe cel de final. Participarea la turneele de șah pentru copii începători a fost foarte bună pentru socializarea copiilor, pentru controlul emoțiilor și pentru primele încercări de analiză a partidelor. Părinții erau curioși cum s-a desfășurat partida, iar copiii începeau să explice cum au jucat.

Când am început să îi învăț să joace șah nu credeam că vor ajunge să știe toți să joace și să reușească să câștige câteva partide la turneele de șah. Am descoperit cel puțin zece copii foarte talentați din 28 de copii câți sunt acum la grupa mare. Dacă vor continua să joace, vor fi buni jucători pe viitor. Tot mai mulți s-au înscris la cursurile de șah ale clubului Juniorul, iar trei dintre ei sunt s-au legitimat la Federația Română de Șah și vor continua să joace. Cluburile de șah caută copii pe care să îi antreneze și își doresc din partea educatorilor și învățătorilor să îi învețe măcar regulile și să știe să facă câteva mutări. Din păcate, sunt puțini profesori care se implică și acest lucru se întâmplă doar în marile orașe. Cu siguranță șahul ar putea fi practicat și în orașele și satele unde există deja cluburi de șah la care copiii să se poată antrena în continuare și să ajungă pe viitor profesori de șah sau jucători profesioniști de șah. În județul Cluj avem 11 cluburi active de șah dintre care unul este în mediul rural. Prin comparație, în județul Ilfov sunt 37 de cluburi active, iar în județele Teleorman și Sălaj nu există niciun club. Există posibilitatea înființării unor noi cluburi de șah atât în mediul urban cât și în mediul rural. În anul 2025 în România există 272 de cluburi de șah active.

Șahul trebuie să înceapă la grădiniță, aceasta este părerea mea. Șahul este asemănat cu viața, iar pe copii îi ajută foarte mult să își construiască stima de sine și imaginea de sine. Am promovat șahul la grupa mea de preșcolari pe parcursul a trei ani școlari și am avut parte de o mare surpriză din partea copiilor. Nu realizez că șahul va avea atât de mult succes, iar copiii vor avea atât de multe beneficii pe plan socio-emoțional și cognitiv. Recomand tuturor profesorilor educatori și învățători să introducă șahul la grupele și clasele lor, să descopere copiii talentați și să îi îndrume spre cluburile de șah. Nu există satisfacție mai mare decât faptul că am reușit să le aduc copiilor bucuria de a juca șah împreună cu colegii, prietenii, părinții și bunicii lor. Văzând curajul și pasiunea copiilor pentru șah, eu însămi m-am legitimat la Federația Română de Șah și am început

să mă înscriu la turnee alături de jucători de toate vârstele. Părinții copiilor au început să îi susțină tot mai mult, cei care nu știau să joace au învățat și ei pentru a-i putea ajuta pe cei mici să progreseze.

Bibliografie

Iliin E., Grisin V., *Abecedarul jocului de șah*, București, Editura Stadion, 1974

Polihroniade, E., *Șahul pentru toți*, București, Editura Sport-Turism, 1984

*** *Regulamentul jocului de șah*, București, Editura Sport-Turism, 1975

*** *Șahul pentru începători*, București, Editura Sport-Turism, 1975

Parteneriatul cu familia – condiție esențială a unei educații de calitate a școlarilor

- Studiu -

Prof. înv. primar, Kincses Irina, Școala Gimnazială „Alexandru Piru” Mărgineni, jud. Bacău

Motto: „Spune-mi și o să uit. Arată-mi și poate n-o să-mi amintesc. Implică-mă și o să înțeleg.” (proverb american).

“Un copil este ca o sămânță de floare...cât de frumos va crește, cât de frumos va rodi, depinde de grădinarul care o va îngriji, de ce pământ și de câtă lumină și apă are, de cât e de ferită de frig, de furtună și de soare prea tare. E atât de plătândă...Cum ai putea s-o rupi ori sa o calci în picioare când e tot ce va mai rămâne în urma ta?” Irina Petrea.

Am ales această temă deoarece meseria mea este de profesor în învățământul primar și lucrez cu elevi din ciclul primar, cu vârste cuprinse între 6 ani - 11 ani. În toți acești ani mi s-a confirmat faptul că școala nu poate funcționa într-un mod optim fără implicarea și interesul părinților și de asemenea, nici familia nu se descurcă optim în creșterea copiilor lor deoarece întâmpina situații care îi depășesc și atunci se impune intervenția unui specialist. Prin colaborarea dintre școală și familie se pot obține lucruri minunate și surprinzătoare atunci când se lucrează împreună. Familia reprezintă cel mai puternic factor de socializare în dezvoltarea elevilor, mai ales în perioada copilăriei mici. Încă din primii ani ai dezvoltării copilului, familia s-a dovedit esențială pentru dezvoltarea psihică a copilului și este o sursă primară de dragoste și afecțiune. Aceasta trebuie să împlinească aproape toate nevoile de creștere și dezvoltare, atât fiziologice, cât și psihologice ale copilului, nevoi care condiționează fundamental calitatea achizițiilor psihocomportamentale ulterioare. În cadrul familiei, copiii câștigă și dezvoltă aproape toate achizițiile importante de ordin psihomotor, cognitiv și afectiv, motiv pentru care evaluarea contribuției sau influenței familiei în dezvoltarea copilului față de alți factori, cei genetici și sociali, este dificil de realizat. Astfel, familia este cea dintâi școală în care copiii învață să se comporte în viață și în societate. Filozoful american John Dewey relevă faptul că lecția cea mai grea pe care un copil o are de învățat este lecția vieții. *Părinții sunt cei dintâi dascăli ai copilului* lor pentru că ei îl cunosc cel mai bine încă din prima zi de viață, interacționează și comunică constant, sunt un model de urmat pentru acesta. Școala reprezintă, de asemenea, principalul partener educativ al familiei, iar noul Curriculum școlar, pune accent deosebit pe parteneriatul cu familia, sublinind implicarea acesteia nu doar indirect printr-o participare financiară (sponsorizări, donații), ci mai ales direct prin participarea în luarea deciziilor legate de educația copiilor, prezența lor la activitățile din sala de grupă și la viața grădiniței cu toate manifestările ei. Din ce în ce mai des se consideră că „Participarea efectivă a unor părinți ca voluntari, alături de educatoare la activitatea educativă din școală este o formă de parteneriat evoluată, care merită să fie cultivată. Unii părinți vor ajuta facilitând desfășurarea activităților, alții vor conduce, asistați de educatoare, activități pentru care au vocație.” Parteneriatul dintre școală și familie presupune o relație de colaborare, adică muncă în echipă pentru stabilirea unei strategii comune de educare a copilului. Cu cât ne cunoaștem mai bine, cu atât va fi parteneriatul mai eficient. Implicarea activă a părinților la activitățile din sala de clasă, creează sentimentul de apartenență la grupul clasei, se simt utili, părtași la educație, devin conștienți de rolul pe care îl au în dezvoltarea copilului lor. Majoritatea părinților au câte un copil. Unii dintre aceștia sunt răsfățați, necooperanți, încăpățânați, tocmai datorită faptului că nu au avut copii de vârsta lor să se joace,

să comunice, să împartă lucrurile. Venind alături de copii, părintele învață cum să-l crească în relație cu alți copii care provin din medii diferite, de etnii sau naționalități diferite, le accepta prezența, le observă comportamentul, jocul și astfel învață mai multe despre dezvoltarea lor. Părintele îi cunoaște pe prietenii copilului său, apoi între părinți adesea se încheagă relații stabile de prietenie, colaborare. Prezența unui număr cât mai mare de adulți în sala de clasă ajută la individualizarea lecțiilor, acordându-se astfel mai mult timp fiecărui copil și reușind organizarea lecțiilor de învățare prin cooperare. Elevul este mai în siguranță, se reduce timpul de așteptare, este ascultat și i se răspunde la întrebări. Prin efortul părinților se îmbogățește mediul educațional, părinții pot participa la amenajarea afișierului, la confecționarea unor obiecte necesare jocului precum: măști, păpuși pentru teatru, felicitări, salate din fructe sau legume încurajând astfel consumul de legume. Întrebarea „Cum să aduc părinții în sala de grupă?” răspunsul este unul singur: „Cu ajutorul copiilor”. Părinții sunt primii dascăli, care au o mare responsabilitate socio-umană și a căror educație lasă amprente, uneori pentru toată viața deoarece copiii îi imită în tot și în toate. Motivul? Iubirea sinceră pe care le-o poartă! Admirația lor pentru părinți este mare, idolatrizându-i chiar, așa că, micuțul este oglinda fiecărui părinte. Pentru a reuși mai bine în educația copiilor lor, părinții trebuie să fie consiliați, să se pregătească ca să știe care sunt fundamentele concepțiilor și strategiilor educative. Familia, instanță fundamentală în formarea personalității copilului. Trebuie conștientizat faptul, că părinții au datoria sacră de creștere a copiilor lor, fără a deveni însă supușii acestora. La rândul lor și copiii au obligația de a-și iubi și respecta părinții. În timp, odată cu evoluția societății și cu modificarea unor factori sociali, economici și tehnici, tabloul tradițional al familiei s-a modificat profund și în special statutul femeii și echilibrul tradițional al rolurilor pe care le au cei doi părinți. Există patru stiluri parentale care depind nu numai de personalitatea părintelui, de modelul său educativ, ci și de alți factori: mediul, cultura și educația, tradițiile, structura familiei, profesiile părinților etc.

Așadar, efortul familiei este esențial în educarea copilului în vederea adaptării optime la mediul social în menținerea sănătății mentale și emoționale, în dezvoltarea și menținerea stării de bine. Starea de bine reprezintă acceptarea de sine (atitudine pozitivă față de propria persoană), relații pozitive cu ceilalți (toleranță, sociabilitate, încredere în oameni, nevoia de a oferi și de a primi afecțiune, atitudine empatică deschisă și caldă) autonomie (independent, rezistența la presiunile de grup, autoevaluarea după standard personale și nu după expectanțele și standardele celorlalți), control, sens și scop în viață (copilul poate să facă o analiză adecvată a punctelor sale tari, slabe și a oportunităților pentru valorizarea nevoilor personale; ei se bucură de prezent și au încredere în viitor, fiind convinși că trebuie să te implici pentru a reuși) și, nu în ultimul rând dezvoltarea personală (atitudine deschisă față de experiențe noi, valorizarea propriului potențial, capacitatea de autorefecție, percepția schimbărilor de sine pozitive, eficiență, creativitate în nevoia de provocări și respingerea rutinei.

Bibliografie:

1. Aivanhov, O., M., (2009) Galvanoplastia Spirituală, București: Editura Prosveta
2. <http://www.scribd.com/doc/255021412/Colaborarea-Gradinita-Familie#scribd>

MODELE EDUCAȚIONALE INOVATIVE PENTRU UN MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV ȘI INCLUZIV: PROMOVAREA RESPECTULUI ȘI DIVERSITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. preșcolar: Klimpa Gianina Larisa

Școala Gimnazială Nr. 1 Balc, structura G.P.N. Nr. 4 Săldăbagiu de Barcău

Introducere

Într-o lume în continuă schimbare, educația joacă un rol fundamental în formarea tinerelor generații. În acest context, conceptul de mediu educațional colaborativ, bazat pe respect și incluziune, devine esențial. Este necesar ca modelele educaționale să sprijine dezvoltarea unei atmosfere în care toți elevii, indiferent de fundalul lor social, cultural sau economic, să poată învăța împreună, în mod activ și eficient. Acest referat își propune să exploreze câteva modele educaționale care susțin crearea unui astfel de mediu, subliniind importanța respectului și incluziunii în procesul educativ.

1. Modele educaționale colaborative

Un mediu educațional colaborativ înseamnă un loc în care elevii lucrează împreună pentru a-și atinge obiectivele de învățare. Într-un astfel de mediu, interacțiunile între profesori și elevi sunt caracterizate de dialog, încredere și respect reciproc. Modele educaționale care promovează colaborarea sunt esențiale pentru a încuraja învățarea activă și implicarea elevilor.

Exemple de modele educaționale colaborative:

- **Învățarea bazată pe proiecte (Project-based Learning - PBL):** Acest model presupune ca elevii să lucreze în grupuri pentru a rezolva probleme reale sau a crea proiecte aplicative. Acesta dezvoltă abilități de colaborare, comunicare și rezolvare a problemelor. PBL încurajează elevii să fie implicați activ în învățare și să își asume responsabilități colective.
- **Învățarea colaborativă (Collaborative Learning):** Acest model educațional se bazează pe învățarea în grupuri mici, în care elevii își împărtășesc cunoștințele, resursele și

perspectivele. Acesta sprijină dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, ajutând elevii să se învețe unii pe alții și să contribuie activ la învățarea colectivă.

2. Modele educaționale incluzive

Un mediu educațional incluziv este unul care recunoaște și respectă diversitatea elevilor, incluzându-i pe toți într-un proces educativ adaptat nevoilor lor. În acest context, incluziunea se referă la integrarea elevilor cu diferite tipuri de dificultăți (de exemplu, dizabilități, dificultăți de învățare, etnii diferite etc.) într-un mediu educațional comun, fără discriminare.

Exemple de modele educaționale incluzive:

- **Educația diferențiată (Differentiated Instruction):** Acest model presupune adaptarea strategiilor de învățare în funcție de nevoile, interesele și stilurile de învățare ale elevilor. Profesorul creează activități variate, care permit elevilor să participe activ și să învețe într-un mod care li se potrivește cel mai bine.
- **Învățarea bazată pe competențe (Competency-based Learning):** Acest model pune accent pe dezvoltarea abilităților și cunoștințelor necesare pentru a îndeplini standardele educaționale, într-un ritm personalizat pentru fiecare elev. Astfel, toți elevii pot progresa conform propriilor capacități, iar educația devine mai accesibilă și mai echitabilă.

3. Modele educaționale bazate pe respect și incluziune

Un alt aspect esențial al unui mediu educațional colaborativ și incluziv este respectul pentru diversitatea culturală, etnică și socială a elevilor. Modele educaționale care promovează respectul includ metode de învățare care încurajează aprecierea diversității și a diferențelor între elevi.

- **Învățarea prin cooperare (Cooperative Learning):** În acest model, elevii sunt încurajați să lucreze împreună în scopul de a învăța, iar sarcinile sunt structurate astfel încât fiecare membru al grupului să depindă de ceilalți. Aceasta promovează respectul și responsabilitatea reciprocă.
- **Înțelegerea interculturală:** Un alt model important este promovarea înțelegerii interculturale prin integrarea unor teme de diversitate culturală în curriculum. Profesorii pot folosi resurse didactice care să încurajeze elevii să înțeleagă și să aprecieze diferențele culturale, etnice și religioase. Acest model susține dezvoltarea unei culturi a respectului și incluziunii în școlile moderne.

4. Concluzii

Modelele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ și incluziv sunt esențiale pentru dezvoltarea unei educații echitabile și de calitate. Colaborarea între elevi, respectul pentru diversitate și incluziunea tuturor elevilor sunt fundamentale pentru a asigura un mediu educațional în care fiecare elev se simte apreciat și sprijinit în procesul său de învățare. Aceste modele educaționale trebuie implementate prin parteneriate eficiente între profesori, părinți și comunitate, pentru a crea un mediu în care fiecare elev are șansa de a învăța și de a se dezvolta într-un mod optim.

Bibliografie:

1. Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). *Cooperation and the Use of Technology*. Pearson Education.
2. Tomlinson, C. A. (2001). *How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms*. ASCD.
3. DeVries, R., & Zan, B. (2017). *Mediating the Role of Diversity in Schooling: An Intercultural Perspective*. Routledge.
4. Darling-Hammond, L., & Bransford, J. (2005). *Preparing Teachers for a Changing World: What Teachers Should Learn and Be Able to Do*. Jossey-Bass.

ROLUL PĂRINȚILOR ȘI IMPLICAREA COMUNITĂȚII ÎN ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

Prof. înv. primar: **Kocsis Maria-Magdalena**

Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Activitățile extracurriculare sunt esențiale în dezvoltarea copiilor, deoarece contribuie nu doar la formarea lor intelectuală, ci și la dezvoltarea abilităților sociale, fizice și emoționale. În acest context, implicarea părinților și a comunității în activitățile extracurriculare poate aduce beneficii semnificative pentru elevi. Aceste activități, care includ sporturi, arte, cluburi educaționale sau voluntariat, reprezintă o oportunitate de a învăța prin experiență, de a interacționa cu alți copii și de a-și descoperi pasiunile. Să nu neglijăm faptul că implicarea activă a părinților și a comunității ajută la crearea unui mediu mai favorabil în care elevii pot învăța dar le oferă și ocazia de a-și descoperi talentele.

Colaborarea între părinți, școli și comunitate este cheia pentru o educație completă și echilibrată

Pilonii principali ai educației copiilor sunt părinții, iar rolul lor în activitățile extracurriculare este crucial. Prin încurajarea și susținerea participării copiilor la astfel de activități, părinții pot contribui la dezvoltarea unui set diversificat de abilități și la promovarea unui stil de viață echilibrat. Dacă facem referire la aceste roluri, vorbim despre sprijin emoțional, ajutând copiii să depășească fricile sau nesiguranțele legate de activitățile extracurriculare. De asemenea, pot oferi sprijin logistic, asigurând transportul sau resursele necesare participării la activități.. Părinții pot să se implice direct în activitățile extracurriculare ale copiilor lor, devenind voluntari sau chiar organizatori ai unor evenimente. Participarea lor activă creează un sentiment de comunitate și stimulează încrederea în sine a copiilor. Nu în cele din urmă, părinții pot ajuta la găsirea unui echilibru între școală și activitățile extracurriculare, pentru a se asigura că nu se neglijează nici studiile, dar nici activitățile recreative care contribuie la dezvoltarea lor completă.

Comunitatea, prin diversele sale organizații și instituții, joacă un rol esențial în sprijinirea activităților extracurriculare. Aceasta poate include școli, ONG-uri, primării, asociații de părinți, sau chiar firme locale care pot oferi sponsorizări sau facilități.

- **Resurse și infrastructură:** Comunitatea poate sprijini activitățile extracurriculare prin oferirea de resurse materiale și infrastructură. De exemplu, o sală de sport, un teren de

joacă sau un atelier de artizanat pot fi puse la dispoziție pentru desfășurarea activităților. De asemenea, organizațiile locale pot contribui la organizarea de cursuri de educație non-formală sau evenimente de voluntariat.

- **Colaborarea între instituții:** Parteneriatele între școli, autoritățile locale și organizațiile de tineret pot crea o rețea de sprijin pentru activitățile extracurriculare. Aceste colaborări pot duce la organizarea de evenimente culturale, competiții sportive sau campanii de voluntariat care să implice tinerii în diverse inițiative comunitare.
- **Modelul comunitar:** Atunci când membrii comunității se implică în activitățile extracurriculare ale copiilor, aceștia pot deveni modele de urmat pentru tineri. Participarea adulților din comunitate poate încuraja copiii să își dezvolte abilități de leadership, responsabilitate și respect pentru ceilalți.

Putem concluziona că implicarea părinților și a comunității în activitățile extracurriculare aduce multiple beneficii pentru copii și pentru întreaga comunitate, făcând direct referire la:

- **Dezvoltare personală și socială:** Copiii care sunt susținuți de părinți și de comunitate în activitățile extracurriculare au mai multe șanse să dezvolte abilități de socializare, leadership și colaborare. Participarea la activități de grup îi învață să lucreze împreună, să comunice eficient și să își gestioneze emoțiile.
- **Creșterea performanțelor școlare:** Studiile arată că elevii care participă la activități extracurriculare pot obține rezultate mai bune la școală, deoarece aceste activități dezvoltă abilități de gestionare a timpului și îmbunătățesc concentrarea și motivația.
- **Coagularea comunității:** Implicarea părinților și a altor membri ai comunității într-o activitate comună întărește relațiile dintre aceștia, contribuind la crearea unui climat de solidaritate și încredere. O comunitate unită are un impact pozitiv asupra educației și dezvoltării copiilor.

În ciuda beneficiilor, există și câteva provocări în implicarea părinților și a comunității în activitățile extracurriculare, una dintre ele fiind lipsa de timp și resurse. În multe cazuri, părinții pot fi foarte ocupați cu munca sau alte responsabilități, iar implicarea lor în activitățile extracurriculare poate deveni o provocare. De asemenea, unele comunități nu dispun de suficiente resurse pentru a sprijini toate tipurile de activități. O altă provocare este lipsa informării suficiente cu privire la beneficiile activităților extracurriculare sau la cum se pot implica concret în susținerea acestora.

TIMPUL LIBER – NOI DIMENSIUNI ȘI IMPLICAȚII

Desființarea activităților sportive obligatorii ce au fost cuprinse în cadrul unor mari manifestații sportive complexe, reducerea săptămânii școlare la cinci zile, precum și neobligativitatea cadrelor didactice de-a iniția și desfășura activități extrașcolare, au determinat (în unele cazuri chiar până la dispariție) o scădere a diferitelor forme de organizare a practicării exercițiilor fizice în activitățile extrașcolare de către elevi.

Toate acestea se pot constitui numai în câteva motive care ar trebui să stea la baza regândirii și gestionării timpului liber al copiilor.

Acest concept a fost sintetizat ca fiind timpul de care dispune un individ în afara presiunilor exercitate de diverse solicitări și obligații școlare și familiale; este timpul de care dispune o persoană pentru a desfășura o serie de activități alese din proprie voință conform unor interese, inclinații, preocupări.

El reprezintă o mare importanță pentru orice vârstă, dar în mod deosebit pentru vârsta tânără când se pune problema formării unor deprinderi și obișnuințe de a folosi timpul în mod eficient.

După Binet se disting trei funcții fundamentale ale timpului liber (Binet, 1975):

- funcție de odihnă sau destindere;
- funcție de divertisment;
- funcție de dezvoltare a personalității.

Așa cum rezultă din cercetările din domeniul fiziologiei și pedagogiei, efectele funcției de odihnă se obțin mai repede prin odihnă activă. Încercarea de a înlătura oboseala acumulată în timpul învățării numai prin odihnă pasivă, prin

inactivitate duce la apariția plictiselii, a unor stări psihice dezagreabile. Lipsa de ocupație înseamnă încetinirea proceselor psihice, scăderea tonusului fiziologic și eliminarea efortului voluntar.

Funcția de divertisment a timpului liber vizează crearea climatului optimist de viață și se realizează prin activități distractive, discotecă (baruri), jocuri de societate, jocuri pe calculator etc. Deși sunt modalități utile de petrecere a timpului liber, ocuparea acestuia numai cu asemenea preocupări are ca efect consumarea unei mari cantități de timp și acumularea de oboseală care se adaugă celei produse de munca școlară.

Ceea ce interesează în mod deosebit pe toți – cadre didactice, părinți, școală – este funcția de dezvoltare a personalității, funcție prin excelență educativă și autoeducativă. Ea vizează satisfacerea intereselor, inclinațiilor și aptitudinilor artistice, sportive etc.

Delimitarea funcțiilor enunțate mai sus este relativă, pentru că în realitate ele se întrepătrund.

Astăzi se impune ca problema timpului liber să fie abordată într-o cu totul altă concepție. Dacă până nu demult problema care se pune era aceea a canalizării elevilor către acțiuni dirijate, astăzi problema esențială este aceea de a veni în întâmpinarea opțiunilor individuale și colective ale copiilor cu o ofertă cât mai mare și atractivă de petrecere a timpului liber. Totodată, profesorii și părinții trebuie să vegheze asupra calității activităților de timp liber în perimetrul cărora elevul își exprimă opțiuni, mai ales în această perioadă în care curiozitatea, mirajul unor acțiuni ce par tentante îi poate debusola pentru viața întreagă.

Numai o ofertă diferențiată și diversificată va putea sugera conținutul educativ al activităților de timp liber pentru care vor opta elevii, va putea evita șabloanele și va promova entuziasmul, angajarea și emulația.

PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE, O PROVOCARE PENTRU ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

**Prof. înv. primar LĂCĂTUȘ CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ IONEL TEODOREANU, BUCUREȘTI**

Răspunzând cerințelor sociale și comunitare, școala trebuie să orienteze întregul său demers asupra elevilor, care trebuie să devină centrul de interes al oricărui parteneriat practicat în domeniul educației școlare. Realizarea acestui deziderat presupune participarea elevilor la procesul decizional, ameliorarea modalităților de informare adresate elevilor, creșterea numerică și calitativă a activităților extrașcolare, atragerea elevilor în organizarea unor activități cu caracter curricular sau extracurricular. O condiție importantă a unirii eforturilor în educarea copiilor ar fi colaborarea familiei cu școala. Comportarea elevilor în școală și în afara ei nu-i poate lăsa indiferenți pe profesori și pe părinți. Problemele tratate de profesori cu părinții trebuie să reflecte necesitățile stringente ale vieții, ale școlii, ale instruirii și educării eficiente a elevilor, la soluționarea cărora sunt angajate, deopotrivă, școala și familia. Dacă până în prezent acest parteneriat școală-familie a fost dezvoltat unilateral, fiind de multe ori considerat "responsabilitatea școlii", acest lucru trebuie să se schimbe pe viitor. Analizând documentele recente emise în cadrul Consiliului Europei (organizație internațională cu rol important în stabilirea standardelor educaționale internaționale, și care influențează major politicile sociale, respectiv educaționale, în cadrul Uniunii Europene) se remarcă o nouă abordare privind dezvoltarea acestui parteneriat. Conform acestor documente, în cadrul colaborării școlii cu familia accentul este pus pe un angajament mutual clar stabilit între părinți și profesori, pe baza unui "contract parental". Acest tip de contract se constituie ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii și implică colaborarea părinților în activitățile școlare, nu numai sub aspect economic, respectiv de a participa, susține și evalua eforturile și acțiunile financiare ale școlii, ci și sub aspect educațional-cultural.

În contextul unei societăți care se schimbă, învățământul românesc trebuie să-și asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o proprietate a strategiilor orientate către educarea tinerilor. Complexitatea și gradul de dificultate al problemelor cu care școala românească se confruntă, dar și impactul educației școlare asupra întregului sistem social impun soluționarea dificultăților, apelând la colaborarea și cooperarea partenerială a unor categorii sociale cum ar fi:

- ✓ școala;
- ✓ elevii;
- ✓ familia;
- ✓ organizații guvernamentale cu caracter central sau local;
- ✓ organizații nonguvernamentale;
- ✓ agenți economici;
- ✓ autoritățile centrale și locale;

Odată cu schimbările ce se petrec în societatea românească apar exigențele legate de orientarea copiilor într-un univers informațional dinamic, diversificat și uneori contradictoriu și necesitatea racordării permanente a școlii la realitate. Pornind de la aceste exigențe, asumarea și practicarea efectivă a parteneriatului educațional trebuie să se bazeze pe un consens axiologic al tuturor categoriilor interesate în dezvoltarea educației.

În mod concret, realizarea parteneriatului începe prin constituirea unui grup partenerial, care include pe lângă școală și reprezentanții diferitelor categorii și instituții ale comunității. Coeziunea și eficiența grupului sunt condiționate de asumarea și promovarea unor valori comune la nivelul tuturor partenerilor implicați;

- ✓ asigurarea egalității șanselor în educație;
- ✓ revigorarea spiritului civic și a mentalităților comunitare;
- ✓ promovarea dialogului, transparenței și a comunicării deschise;
- ✓ încurajarea inițiativei și a participării;
- ✓ dezvoltarea cooperării și a colaborării;
- ✓ structurarea disciplinei și a responsabilității;
- ✓ armonizarea condițiilor specifice cu exigențele sociale;

În cadrul parteneriatului educațional, școlii îi revine rolul de promotor, catalizator și intermediar, prin reprezentanții săi. Având trăsături caracteristice ce o deosebește de celelalte organizații care funcționează în cadrul comunității, unitatea școlară poate transforma coordonatele sale specifice în atuuri care să îi permită inițierea și/sau dezvoltarea parteneriatului educațional. Pentru a-și asuma un asemenea rol, școala trebuie să admită o serie de principii fundamentale: lărgirea caracterului participativ, al managementului școlar, atragerea familiei ca principal partener al școlii și sensibilizarea tuturor categoriilor care pot avea o relativă disponibilitate în raport cu problemele școlii și cu suținerea sa.

Este un lucru cunoscut că, pentru multe familii, educația și dezvoltarea copilului sunt priorități. Acest lucru nu e posibil fără școală, fără profesori, fără cei din jurul lor, adică fără comunitate. Mult prea ocupați sau cu un program lejer, acești părinți tin o strânsă legătură cu școala,

primind de aici sfaturi importante, legate de rezolvarea eventualelor probleme apărute odată cu vârsta la copiii lor. Este evident că de același sprijin sau ajutor beneficiază minorul și acasă, cooperarea familie-educator fiind de cea mai bună calitate.

La fel de multe sunt însă și familiile care consideră că nu au nimic bun de învățat de la profesori, că vin la școală doar ca să li se reproșeze ceva, că reproșurile nu sunt adevărate și că sigur aceștia „au ceva” cu copiii lor. De aceea, școala trebuie să găsească cele mai eficiente forme de colaborare cu toate familiile, de atragere a acestora într-un dialog cu finalitate. Dacă cele două medii educaționale, școala și familia, se completează și se susțin, ele asigură integrarea copiilor în activitățile școlare și extrașcolare, dar și în viața comunității. Ce beneficii ar fi? O cunoaștere reciprocă mai bună, identificarea interesului comun în folosul copilului-învățare ușoară cu bune rezultate, creșterea stimei de sine. Este confirmat faptul că o colaborare permanentă între școală și familie duce la performanțe înalte, frecvență bună, reducerea abandonului, scăderea delincvenței. Dacă nu putem preciza ce ar trebui să facă părintele pentru o colaborare fructuoasă cu școala, putem să trasăm niște repere ale activității cadrului didactic pentru o mai bună relație cu familiile elevilor noștri mai ales în contextul actual în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. De aceea, școala trebuie să-și asume câteva priorități:

- ✓ atragerea și sensibilizarea familiei;
- ✓ elaborarea și aplicarea sistematică a unor proiecte de parteneriat cu părinții;
- ✓ comunicarea unor informații clare cu privire la școală, activitățile și problemele ei;
- ✓ organizarea unor activități extrașcolare în regim de parteneriat;
- ✓ crearea unor asociații comune care să se unească părinți ai elevilor, cadre didactice;

Școala poate apela deseori la comunitatea locală pentru a sprijini anumite familii aflate în situații dificile. Cu ajutorul unor sponsorizări din partea agenților economici, a unor donații din partea celorlalți părinți, pot fi ajutați copii sau familiile lor, în cazul unei intervenții chirurgicale, al unui deces sau chiar pentru continuarea studiilor, în acest caz școala fiind cea care intermediază operațiunea.

În concluzie, managerul modern trebuie să ofere copiilor un mediu de experiență bogat care să rezoneze cât mai mult cu tendințele interne ale copilului, care-i provoacă dezvoltarea, creșterea, să înlesnească firesc și simplu contactele umane, comunicarea socială, colaborarea, știind că ele sunt condițiile favorabile exprimării libertății persoanei.

Centrat pe redistribuirea deciziei și a contactului, managementul educațional modern extinde posibilitatea copiilor de participare la delimitarea și susținerea propriului lor destin, în condițiile în care apelează cât mai puțin la constrângere și cât mai mult la cooperare. Astfel cele trei chei ale

educației, școala, familia, comunitatea deschid ușa către mintea, înțelepciunea și sufletul copiilor noștri.

Bibliografie:

1. Iosifescu, S (1997) Introducere în managementul educațional – monitorizare de curriculum și managementul clasei. Chișinău : Prodidactica.
- 2.. Iosifescu, S (2000) Managementul educațional la zi, în „Info Educațional” anul I, nr.1.
3. Șincan E. : Școala și familia, Craiova (1993)
4. Cosmovici Andrei și Iacob Luminița(coord.)- Psihologie școlară, editura Polirom, Iași, 1998.
5. Nicola Ioan- Tratat de pedagogie școlară, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000.

Cercetări și analize despre implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate

Cercetările și analizele privind implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate sunt esențiale în contextul educațional actual. O colaborare eficientă între aceste entități nu doar că sprijină dezvoltarea elevilor, dar contribuie și la crearea unui mediu educațional mai sănătos și mai incluziv.

Una dintre soluțiile inovative care a câștigat teren în ultimii ani este utilizarea platformelor digitale pentru a facilita comunicarea între părinți, profesori și comunitate. Aceste platforme permit partajarea rapidă a informațiilor, organizarea de întâlniri virtuale și accesul la resurse educaționale. De exemplu, aplicațiile mobile dedicate educației pot oferi părinților actualizări în timp real despre progresul copiilor lor, ceea ce îi implică mai activ în procesul educațional.

În plus, implementarea programelor de formare pentru profesori și părinți poate îmbunătăți semnificativ colaborarea. Aceste programe pot oferi instrumentele necesare pentru a aborda provocările întâlnite în relația dintre școală și familie, precum și pentru a dezvolta abilități de comunicare eficientă. De asemenea, implicarea comunității în activitățile școlare, prin parteneriate cu organizații locale, poate aduce resurse suplimentare și experiențe diverse care să îmbogățească procesul educațional.

Pentru a continua, este important să explorăm și alte metode care pot sprijini colaborarea între școală, familie și comunitate. Un exemplu relevant este organizarea de evenimente comunitare, cum ar fi târguri educaționale sau zile de voluntariat, care pot aduce împreună elevi, părinți, profesori și membri ai comunității. Aceste evenimente nu doar că promovează un sentiment de apartenență, dar și facilitează schimbul de idei și resurse între toate părțile implicate.

De asemenea, programele de mentorat pot fi o soluție eficientă. Implicarea voluntarilor din comunitate, cum ar fi absolvenți sau profesioniști din diverse domenii, poate oferi elevilor perspective noi și modele de urmat. Acești mentori pot ajuta la dezvoltarea abilităților sociale și profesionale ale elevilor, contribuind astfel la o mai bună integrare a acestora în comunitate.

Un alt aspect important este evaluarea constantă a acestor inițiative. Este esențial ca școlile să implementeze mecanisme de feedback care să permită părinților și comunității să își exprime opiniile și sugestiile. Aceasta nu doar că va ajuta la îmbunătățirea programelor existente, dar va și întări legăturile dintre toate părțile implicate.

În opinia mea, printr-o abordare integrată care include tehnologia, formarea, evenimente comunitare și evaluarea continuă, se pot crea relații mai strânse și colaborative între școală, familie și comunitate. Aceste eforturi nu doar că îmbunătățesc educația elevilor, dar contribuie și la dezvoltarea unei comunități mai unite și mai responsabile.

În concluzie, implementarea soluțiilor inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate este un pas crucial în sprijinul educației de calitate. Prin utilizarea tehnologiei, formarea continuă și implicarea comunității, se poate crea un ecosistem educațional mai eficient și mai colaborativ.

Bibliografie

1. Epstein, J. L. (2011). Parteneriate între școală, familie și comunitate: Pregătirea educatorilor și îmbunătățirea școlilor. Westview Press.
2. Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). De ce se implică părinții în educația copiilor. *Revistă de cercetare educațională*, 67(1), 3-42.
3. Ferlazzo, L. (2011). Construirea unei comunități de elevi motivați: Strategii pentru a ajuta elevii să prospere în școală și dincolo de aceasta.

Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriat eficient pentru un mediu colaborativ și incluziv

Neag Tabita

Laichici Dorca

Liceul Teoretic Harul, Lugoj

Un mediu educațional colaborativ și incluziv eficient pentru dezvoltarea triadei familie – școală – comunitate presupune construirea unor relații de parteneriat reale între toți actorii implicați în educația copilului. Iată câteva direcții esențiale pentru un astfel de mediu:

Comunicare deschisă și constantă între familie și școală:

Stabilirea unor canale clare și accesibile de comunicare (ședințe, platforme online, grupuri de discuție). Comunicare creează încredere reciprocă între școală și familie, permite identificarea timpurie a dificultăților elevului, îi transformă în parteneri activi, susține adaptarea educației la nevoile individuale ale copilului.

Principii ale unei comunicări eficiente:

- ✓ Transparență: informarea clară și completă despre progresul elevului.
- ✓ Reciprocitate: părinții și profesorii își ascultă și respectă opiniile.
- ✓ Empatie și respect: abordarea cu deschidere și înțelegere a dificultăților fiecărei părți.
- ✓ Consecvență: întâlniri regulate și canale de comunicare stabile

Modalități de comunicare:

- ✓ Ședințe cu părinții (individuale și colective).
- ✓ Platforme online educaționale (ex: Adservio, Google Classroom, ClassDojo).
- ✓ Grupuri de WhatsApp/Telegram (moderate)
- ✓ Zilele porților deschise, ateliere comune și activități extracurriculare.
- ✓ Chestionare și consultări periodice cu părinții

Soluții:

- ✓ Crearea unui plan de comunicare școală–familie la nivel instituțional.
- ✓ Formarea cadrelor didactice în competențe de comunicare interpersonală.
- ✓ Promovarea unui climat prietenos, în care părinții să se simtă bineveniți.

- ✓ Acordarea de feedback pozitiv și nu doar în cazuri problematice.
- ✓ Implicarea părinților în luarea deciziilor privind procesul educațional.
- ✓ Organizarea de ateliere pentru părinți privind sprijinirea învățării acasă și dezvoltarea socio-emoțională a copiilor.

Implicarea comunității locale:

- ✓ Colaborări cu instituții locale (primării, ONG-uri, centre culturale, biblioteci).
- ✓ Proiecte comune (ecologizare, ateliere culturale, activități caritabile) pentru a crea un sentiment de apartenență și responsabilitate.
- ✓ Integrarea resurselor comunității în procesul educativ (ex: invitați speciali, excursii tematice).

Mediu incluziv care valorizează diversitatea:

- ✓ Adaptarea materialelor și metodelor la nevoile tuturor copiilor (inclusiv cei cu CES, din medii defavorizate, de etnii diferite).
- ✓ Promovarea respectului, empatiei și cooperării între elevi.
- ✓ Formarea cadrelor didactice în domeniul incluziunii și al colaborării interinstituționale.

Programe și activități centrate pe copil:

- ✓ Activități extracurriculare care implică familia și comunitatea (serbări, târguri, concursuri).
- ✓ Proiecte educaționale în care elevii au rol activ în stabilirea temelor și în implementare.
- ✓ Sprijin psihopedagogic și consiliere pentru elevi și familii.

Importanța parteneriatelor în mediul incluziv este esențială în contextul unei educații moderne, centrate pe echitate, diversitate și sprijin personalizat pentru fiecare copil. Într-un mediu incluziv, parteneriatele funcționează ca punți solide între școală, familie, comunitate și instituțiile de sprijin – toate având un rol cheie în succesul elevilor, mai ales al celor cu cerințe educaționale speciale (CES) sau din grupuri vulnerabile.

Mediul incluziv înseamnă un spațiu educațional în care toți elevii, indiferent de abilități, origine socială, cultură, religie, au șanse egale la învățare și dezvoltare. Accentul cade pe adaptarea școlii la copil, nu pe adaptarea copilului la sistem.

Rolul parteneriatelor în susținerea incluziunii:

- ✓ Părinții sunt primii susținători ai copilului și trebuie implicați activ în luarea deciziilor educaționale.
- ✓ Sprijin reciproc în înțelegerea nevoilor copilului (planuri educaționale individualizate – PEI).
- ✓ Colaborarea cu autorități locale, ONG-uri, centre sociale pentru resurse și sprijin (ex: transport adaptat, activități extracurriculare, consiliere).
- ✓ Activități comune care reduc prejudecățile și promovează diversitatea.
- ✓ Implicarea psihologilor, logopezilor, mediatorilor școlari.
- ✓ Crearea echipelor multidisciplinare care intervin integrat pentru fiecare elev cu CES.

Beneficiile parteneriatelor eficiente într-un mediu incluziv:

- ✓ Creșterea calității actului educațional prin adaptări eficiente și sprijin personalizat.
- ✓ Scăderea riscului de abandon școlar în rândul copiilor vulnerabili.
- ✓ Dezvoltarea empatiei și cooperării în rândul tuturor elevilor.
- ✓ Reducerea discriminării și a barierelor de comunicare între instituții și familie.

Provocări și soluții:

- ✓ Provocări: lipsa de formare a cadrelor în incluziune, prejudecăți, lipsa de resurse, comunicare deficitară.
- ✓ Soluții: formare continuă, crearea unei culturi a colaborării, planuri educaționale clare și sprijinite de întreaga comunitate.

Un mediu incluziv de succes nu poate exista fără parteneriate solide. Școala nu poate acționa singură. Numai printr-o colaborare strânsă cu familia, comunitatea și specialiștii poate fi asigurat dreptul fiecărui copil la o educație de calitate, în condiții de echitate și respect.

Parteneriatele în creșterea calității educației, aplicarea unei strategii coerente la nivel de unitate școlară pentru dezvoltarea acestora și educația ca responsabilitate comună: „Este nevoie de un sat întreg pentru a crește un copil” dezvoltă un mediu educațional colaborativ și incluziv.

Bibliografie:

1. Cucos, C. (2008). Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Iași: Editura Polirom.
2. Răduț-Taciu, R. (2014). Incluziunea educațională – perspective teoretice și aplicative. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
3. Pânișoară, I.-O. (2017). Comunicarea eficientă. Strategii și tehnici. Iași: Editura Polirom.
4. Jolivet, A. (2001). Familiile și școala – parteneri educaționali. Iași: Editura Polirom.
5. Neacșu, I. (2003). „Parteneriatul educațional: între ideal și practică”, Revista de Pedagogie, nr. 4.
6. Păun, E. & Potolea, D. (2002). Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative. București: Editura Polirom.
7. Booth, T., & Ainscow, M. (2011). Index pentru incluziune. București: Editura Alpha MDN.

EVALUAREA METODELOR DE COMUNICARE CU PĂRINȚII ȘI DE INTEGRARE A COMUNITĂȚII ÎN ACTIVITĂȚILE EDUCAȚIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Lazăr Gabriela-Liliana, Școala Primară nr. 2, Săldăbagiu de Barcău

Comunicarea între profesori, părinți și comunitate reprezintă un element esențial în formarea unui sistem educațional de succes, mai ales în învățământul primar, unde dezvoltarea copilului este influențată de mulți factori. Colaborarea strânsă între școală, părinți și comunitate poate sprijini creșterea performanțelor școlare ale elevilor și dezvoltarea unui cadru educațional adaptat nevoilor acestora. În acest context, evaluarea metodelor de comunicare și integrare a comunității devine crucială pentru optimizarea procesului educativ.

Scopul acestui articol este de a analiza principalele metode de comunicare între școală și părinți, precum și strategiile prin care comunitatea poate contribui la activitățile educaționale. De asemenea, se va examina impactul acestor practici asupra performanței școlare și dezvoltării personale a elevilor din învățământul primar.

1. Metodele de comunicare cu părinții

În învățământul primar, părinții sunt parteneri importanți în procesul educativ, iar o comunicare eficientă între profesori și părinți este esențială pentru succesul școlar al copiilor. Comunicarea școlară cu părinții se poate face prin diverse canale și metode, iar alegerea acestora depinde de contextul educativ, de specificul fiecărei școli și de preferințele părinților.

1.1. Comunicarea prin întâlniri periodice - ședințele cu părinții și ora de consiliere a părinților

Una dintre cele mai tradiționale metode de comunicare între școală și părinți sunt întâlnirile periodice, organizate de obicei lunar. Aceste întâlniri oferă părinților oportunitatea de a discuta cu profesorii care predau la clasă despre progresul copiilor, despre dificultățile întâmpinate de aceștia și despre măsurile care pot fi luate pentru a sprijini procesul educativ. Întâlnirile sunt adesea și un prilej pentru părinți de a adresa întrebări legate de activitățile educaționale și de a sugera modalități de îmbunătățire a procesului de învățare.

1.2. Comunicarea prin intermediul tehnologiei

În ultimele decenii, tehnologia a revoluționat procesul de comunicare în educație. Platformele online și aplicațiile destinate comunicării școlare, precum Google Classroom, ClassDojo sau EduPage, sunt utilizate tot mai frecvent pentru a facilita schimbul de informații între profesori și părinți. Aceste platforme permit părinților să monitorizeze progresul elevilor, să primească notificări legate de absențe, teme sau evaluări și să interacționeze cu cadrele didactice într-un mod rapid și eficient.

1.3. Comunicarea prin carnetele de calificative și rapoarte scrise

În unele cazuri, învățătorii utilizează carnetele de calificative sau rapoartele scrise pentru a comunica părinților despre activitatea școlară a copiilor. Aceste documente sunt folosite pentru a transmite informații importante despre comportamentul elevilor, performanțele acestora la școală, precum și recomandări pentru îmbunătățirea procesului educativ. Deși acest tip de comunicare poate părea mai formal și mai limitat comparativ cu altele, el rămâne o metodă eficientă, mai ales în contexte educaționale tradiționale.

2. Integrarea comunității în activitățile educaționale

Comunitatea joacă un rol important în dezvoltarea școlii și în sprijinirea activităților educaționale. Implicarea comunității poate contribui la o educație mai completă, care să țină cont nu doar de programele școlare oficiale, dar și de nevoile specifice ale elevilor și ale comunității în ansamblu.

2.1. Colaborarea cu autoritățile locale și organizațiile non-guvernamentale

Școlile din mediul rural și urban pot colabora cu autoritățile locale pentru a desfășura diverse activități educaționale extracurriculare, care să includă excursii, ateliere de lucru, sesiuni de formare sau activități culturale. De asemenea, organizațiile non-guvernamentale care activează în domeniul educațional pot sprijini școlile prin finanțarea de proiecte educaționale, donații sau prin organizarea de evenimente care să promoveze învățătura și dezvoltarea personală.

2.2. Proiecte educaționale în parteneriate cu instituții locale

Un exemplu de integrare a comunității în activitățile educaționale este realizarea de proiecte comune între școli și diverse instituții locale, precum muzeele, bibliotecile sau centrele culturale. Aceste parteneriate pot oferi elevilor oportunități de învățare prin experiență directă, contribuind astfel la formarea unui spirit civic și la dezvoltarea abilităților sociale ale acestora.

2.3. Participarea părinților în activitățile educaționale

Implicarea părinților în activitățile educaționale ale copiilor nu trebuie să se limiteze la întâlniri formale. Părinții pot contribui direct la procesul educațional prin participarea la activități extracurriculare, organizarea de evenimente școlare, susținerea unor activități educative acasă sau chiar prin organizarea unor sesiuni de educație pentru alți părinți. Acest tip de participare este benefic pentru elevi, deoarece le oferă modele pozitive și îi încurajează să devină mai responsabili în procesul de învățare.

3. Impactul metodelor de comunicare și integrare asupra performanței școlare

Studiile arată că o comunicare eficientă între părinți și profesori și o implicare activă a comunității în educația primară au un impact pozitiv asupra performanțelor școlare ale elevilor. Aceștia sunt mai motivați, mai responsabili și beneficiază de un cadru educațional mai adaptat nevoilor lor.

3.1. Impactul asupra motivației elevilor

Comunicarea constantă și feedback-ul constructiv din partea părinților și a profesorilor pot crește motivația elevilor, stimulându-i să își îmbunătățească performanțele școlare. De asemenea, integrarea comunității în activitățile educaționale poate aduce un plus de diversitate și interactivitate, aspecte care contribuie la creșterea interesului elevilor pentru învățare.

3.2. Impactul asupra dezvoltării sociale și emoționale

Elevii care beneficiază de sprijinul constant al părinților și al comunității tind să dezvolte abilități sociale și emoționale mai bune. Aceștia sunt mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor sociale și educaționale, iar relațiile pozitive cu părinții și cu alți membri ai comunității le stimulează dezvoltarea unui sentiment de apartenență și securitate.

În concluzie, evaluarea metodelor de comunicare cu părinții și de integrare a comunității în activitățile educaționale este esențială pentru optimizarea procesului educativ în învățământul primar. Colaborarea eficientă între școală, părinți și comunitate contribuie semnificativ la dezvoltarea completă a elevilor, nu doar pe plan academic, ci și social și emoțional. Este esențial ca aceste metode să fie continuu evaluate și adaptate la nevoile specifice ale fiecărei comunități educaționale, pentru a asigura un mediu de învățare care să sprijine pe deplin dezvoltarea copiilor.

Bibliografie

- Țibu, S., & Goia, D. *Parteneriatul școală-familie-comunitate*. Editura Universitară. București. 2014
- Ionescu, M. *Educația în societatea modernă*. Editura Didactică și Pedagogică. București. 2020
- Munteanu, A. *Comunicarea eficientă în educație*. Editura Risoprint. Cluj-Napoca. 2021
- Neacșu, I. *Formarea continuă a cadrelor didactice*. Editura Polirom. Iași. 2019
- Popescu, D. *Diversitatea culturală în educație*. Editura Universității de Vest. Timișoara. 2019
- Radu, E. *Psihologia copilului în context școlar*. Editura Trei. București. 2022
- Stan, L. (2017). *Parteneriatul școală-familie*. Editura Universității Transilvania. Brașov. 2017

Soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate

Prof. Înv. Primar Lipciuc Bianca Roxana, Școala Gimnazială "Grigore Antipa"
Botoșani

Îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și succesul lor educațional.

Platforme digitale de comunicare și colaborare pot ajuta menținerea colaborării cu familia. Crearea unor platforme online dedicate în care școala, părinții și comunitatea pot interacționa ușor. Aceste platforme pot include calendar comun necesar pentru a urmări evenimentele și activitățile educaționale.

Platformele pot include mesaje directe: pentru a permite o comunicare rapidă și eficientă între profesori și părinți.

Pe lângă rubrica de mesaje pot fi incluse forumuri și grupuri de discuții pentru a încuraja schimbul de idei și bune practici.

Colaborarea între școală, familie și comunitate poate fi realizată prin proiecte educaționale comune, cum ar fi:

Ateliere de formare pentru părinți: pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine nevoile educaționale ale copiilor și să aplice tehnici eficiente de învățare acasă.

Proiecte de voluntariat comunitar: prin care elevii, părinții și membrii comunității să participe la activități care dezvoltă spiritul de solidaritate și implicare.

Târguri educaționale: în care școala să prezinte activitățile elevilor, iar comunitatea să participe prin organizații locale care oferă oportunități educaționale.

Este important să existe întâlniri regulate între profesori și părinți, nu doar în cadrul sesiunilor parentale, ci și în afacerea activităților școlare. **Întâlniri periodice (lunare sau trimestriale)** sunt importante pentru a discuta progresul elevilor și a identifica nevoile suplimentare. În prezent se folosesc și **sesiuni online** pentru părinții care nu pot participa în persoană, dar care doresc să fie implicați în procesul educațional.

Organizarea de evenimente educaționale mari, care să implice toate părțile (școală, familie, comunitate). **Festivaluri de știință și artizanat** în care elevii să își prezinte lucrările, iar părinții și membrii comunității să participe activ. **Zile de**

voluntariat educațional: în care toți membrii comunității să contribuie la susținerea educației, prin diferite activități de sprijin, cum ar fi donații de materiale, tutoriat, sau organizarea de activități.

Colaborarea cu organizațiile comunitare pentru a crea programe educaționale extracurriculare care să susțină dezvoltarea personală și profesională a elevilor este o altă modalitate de a sprijini colaborarea cu familia. **Parteneriatele cu centre de educație nonformală** pot oferi elevilor oportunități de învățare suplimentare. **Colaborarea cu afaceri locale** oferă elevilor internshipuri, sesiuni de formare și resurse educaționale directe.

Prin implementarea unor astfel de soluții inovative, se poate construi o rețea de sprijin solidă între școală, familie și comunitate, contribuind astfel la succesul educațional și social al elevilor.

Succesul si insuccesul la copiii școlari de vârstă mică

Cunoasterea condițiilor determinative ale succesului în activitatea de învățare sau nereușitei școlare orientează activitatea profesorului, care poate adopta măsuri pentru sporirea capacității intelectuale și morale a elevului sau pentru lichidarea și mai ales prevenirea piedicilor școlare.

Astăzi este pe deplin dovedit că nivelul de dezvoltare a diferitelor funcții poate fi ameliorat într-o oarecare măsură prin activități organizate corect, mai ales la copiii cu o întârziere temporală în ritmul dezvoltării mintale, la cei lipsiți de influențele educative adecvate în cadrul familiei sau la cei cu o deficiență mintală scăzută ca efect al unor traume sau carențe afective. (M. Roșca)

În matricea complexă a reușitei școlare ponderea factorilor intelectuali este destul de însemnată, circa 50% din varianta rezultatelor școlare fiind pusă pe seama inteligenței. Restul de 50% este pusă pe seama factorilor nonintelectuali de personalitate, precum și condițiilor de organizare a activității școlare, metodelor de predare.

Deficiențele în percepțiile vizuale, auditive sau tulburările limbajului oral pot determina pregătirea incompletă a copilului pentru învățarea citirii. Insuficiența dezvoltare a orientării și a structurii spațiale a funcției simbolice a limbajului, a înțelegerii mesajelor verbale pot fi cauze ale imaturității pentru citire.

În dezvoltarea inteligenței și a capacității de autoreglare a copilului există o anumită succesiune stadială obligatorie iar actualizarea potențialităților psihice presupune organizarea cerințelor instructive în acord cu aceste posibilități.

La 6-7 ani copilul trece de la acțiunea imediată la operație. Reușita la aritmetică presupune capacitatea elevului din clasa I de a reprezenta mintal, de a imagina rezultatul unor acțiuni, adică de a anticipa prin reprezentare desfășurarea unor situații simple.

Diferențele individuale sunt definitorii pentru gradul de educabilitate a elevilor. Se caută, astfel, o concordanță între caracteristicile psihofiziologice ale subiectului și exigentele sarcinilor școlare. Criteriul acestei concordanțe este succesul la învățatură exprimat în calificativ ca modalitate de evaluare a randamentului școlar. Calificativul este un indice discutabil al valorii și al pregătirii elevului, depinzând nu numai de elev ci în mare măsură și de învățator.

Inteligența este unul din elementele constelației factorilor interni ai performanței școlare. La elevii cu insuficiențe mintale, importanța factorilor intelectuali în determinarea reușitei – nereușitei este mai mare decât la cei normali sub aspect intelectual. Sunt deci situații în care inteligența, tocmai prin deficiențele sale, devine factorul fundamental în determinarea randamentului școlar.

Unul din factorii de bază ai reușitei școlare este inteligența școlară. Termenul de „inteligență școlară”, cu valoare pur operațională, ar desemna, în perspectiva concepției lui J. Piaget, echilibrul dinamic dintre asimilarea cerințelor școlare și acomodarea la acestea, la diferite niveluri de școlarizare. Se diferențiază de inteligența generală, globală, verbală, practică, etc., mai ales prin specificitatea conținutului, dar se supune legilor generale ale dezvoltării mintale. Inteligența școlară exprimă gradul de adaptare a elevului la cerințele activității de tip școlar. Ea depinde de variațiile permanente ale școlii, de sarcinile școlare și de personalitatea elevului; deci se raportează la capacitatea elevului de a-și însuși

cunostinte școlare, deprinderi intelectuale etc. în condiții obisnuite, normale, de școlarizare cărora li se adaptează marea masa de elevi de aceeași etate cronologică.

Puterea de muncă, rezistența la efort, vivacitatea personalității, ritmul și eficiența activității etc. influențează reușita școlară a elevilor. Inadaptarea elevilor lenți are un caracter foarte particular, având frecvent oricine psiho-somatică. Există, în cazul acestor elevi o cronaxie defectuoasă, care poate fi constituțională și care nu relevă deloc rea-voință din partea elevului. Orice încercare bruscantă, venită din partea școlii sau a familiei, de a-l face pe acest elev mai rapid, poate duce la confuzii, la eșec, care agravează situația tensională a elevului. Încetineala psihofiziologică excesivă, ritmul prea lent pot genera, chiar și la un copil cu posibilități intelectuale normale, o formă specifică a nereușitei școlare. „Astenia mintală”, oboseala de integrare a informațiilor și de coordonare a verigilor activității, fac ca elevul să fie lipsit de eficiență intelectuală.

Eficacitatea inteligenței școlare depinde, alături de perseverența și de rapiditatea funcționării mintale. În contrast cu elevul pasiv (astenic), cel activ (stenic) se caracterizează printr-o mare capacitate de a învinge dificultățile exterioare, care îi stimulează energia fizică și mintală. Dacă activismul se asociază cu aptitudini școlare dezvoltate, firea perseverentă va parcurge o cale ascendentă în activitatea școlară.

Activitatea școlară poate provoca oboseala prevenind de fapt epuizarea rezervelor de energie ale organismului (prin intervenția procesului de inhibiție). Oboseala elevului se manifestă nu atât la nivelul rezultatelor școlare, cât în amplitudinea oscilațiilor acestora.

Ritmul de apariție a oboselii – arată M. Roșca – și în funcție de intensitatea și conținutul activității, de munca pe parcursul unei zile, în funcție de oscilațiile

ritmice ale excitabilității scoarței cerebrale, de regimul de odihnă etc.. Starea subiectivă de oboseală se poate instala și pe fondul monotoniei care duce la saturație. Întrucât atenția este o condiție indispensabilă a desfășurării lecției și implicit a reușitei școlare, gradul de concentrare și intensitatea atenției, stabilitatea și flexibilitatea ei se schimbă în funcție de calitatea predării și de rezistența elevului la efort.

Oboseala elevului, explicabilă în ultima instanță prin procese nervoase corticale, apare drept consecință a implicării funcțiilor psihice în activitatea școlară. Nu memorarea mecanică, reproducerea fidelă etc.; ci capacitatea de a înțelege, curiozitatea intelectuală sunt factori interni care pot întârzia sau preveni apariția nejustificată a fenomenului de oboseală.

Reglarea psihică este cea care îl face pe elev să-și corecteze și să-și adecveze continuu comportamentele și rezultatele, să-și inhibe tendințele impulsive și să-și folosească resursele interne. Ea îndeplinește o funcție adaptativă; ceea ce nu exclude ca elevul să manifeste uneori reglări psihice inadaptative generale și întreținute mai ales prin metode educative greșite. Se poate vorbi de o autoreglare, care se centrează în jurul conștiinței de sine și a voinței.

Începând de la vârsta de cca 5 ani acțiunile copilului sunt planificate și reglate întrucâtva conștient – prin intermediul imaginii mintale și al cuvântului. Astfel, copilul își dă seama că el inițiază și tot el reglează activitatea.

Punctul de plecare în formarea operațiilor mintale la copil îl constituie acțiunea externă cu obiecte concrete. Limbajul înlesnește, pe de o parte, interiorizarea acțiunii materiale și detașarea de aspectele neesențiale, iar, pe de altă parte, exteriorizarea acțiunii mintale în conversație. În final procesul se transpune în planul limbajului intern, adică în planul mintal propriu-zis în care operația se

realizează ca act de gândire. Elevul ajuns în stadiul operațiilor formale (gândire verbal-abstractă, formală) poate fi „activ”, în sensul desfasurării raționamentelor ipotetico-deductive, deși această activitate mintală nu îmbracă o formă concretă, ci una abstractă.

Metodele intuitive fac apel la mecanisme psihologice diferite față de cele implicate în metodele active și nu sunt suficiente pentru dezvoltarea gândirii.

Școlarul trece treptat de la acțiunea modelată obiectual la acțiunea mintală, interiorizată.

Aceasta din urmă devine reversibilă și prescurtată, ceea ce marchează formarea operațiilor mintale. La rândul lor operațiile se grupează în structuri funcționale care nu sunt altceva decât aptitudini, capacități de acțiune mintală care, în interacțiune cu alți factori interni și externi, determină reușita școlară a elevului.

BIBLIOGRAFIE

Coașan A., Vasilescu A. (1988), *Adaptarea școlară*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.

copilului, în *Evoluția scrisului și dificultățile sale*, E.D.P., București.

Gherguț, A.(2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Polirom, Iași.

Gherguț, A.(2005), *Sinteze de psihopedagogie specială*, Polirom, Iași.

Păiși-Lăzărescu, M., Surdu, M., Tudor, L.(2006), *Compendiu de psihologie și pedagogie*, Ed. Pământul, Pitești.

Păiși-Lăzărescu, M.(2008), *Psihologia vârstelor*, Ed. V&I Integral, București.

Păun E.(1991), Debutul școlarității, *Revista învățământului primar* nr.1 / 1991.

Păunescu, C.(1984), *Tulburările de limbaj la copil*, Ed. Medicală, București.

Rusu, C. (coord.), *Deficiență, incapacitate, handicap*, Pro Humanitate, București, 1997.

Șchiopu U., Verza E.(1997), *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, E.D.P., București. .

Verza, E.(1992), Psihopedagogia integrării și normalizării, în *Revista de Educație Specială*, nr.1/1992.

Verza, E.(1998), *Psihopedagogia specială*, EDP, București.

Vrăjmaș, E., Stănică, C.(1997), *Terapia tulburărilor de limbaj*, E.D.P., București.

Inteligența emoțională în procesul educațional

Prof. Lungu Elena Corina
Școala Gimnazială "Tudor Vladimirescu",
Drăgășani, Vâlcea

Ce poate face educația bazată pe **inteligența emoțională** pentru căminul dvs? Este o metodă de a ne regăsi simțul echilibrului atunci când îngrijorarea ne copleșește, copiii încep să se bată, cooperarea se transformă în conflict, adolescenții se revoltă, iar membrii familiei nu știu ce să facă mai întâi. Pentru oamenii cuprinși de nervozitate, este foarte greu să facă ceea ce știu că este bine în condiții normale. Ideea de bază este ca părinții să lucreze cu propriile emoții și cu emoțiile copiilor în mod inteligent, constructiv, pozitiv și creativ, respectând realitățile biologice și rolul sentimentelor în natura omenească.

Care este rolul părinților pe acest pământ? Să-i învețe, să-i sfătuiască și să-i îndrume pe acești copii? Copiii nu-și mai doresc acest tip de îndrumare, iar unii se revoltă fâțiș.

Iată câteva exemple de "cuvinte de îngrijorare":

1. "De câte ori și-am spus să te îmbraci înainte de a te juca sau atunci când te uiți pe fereastră? Știi cât timp pierzi în felul ăsta?"
2. "N-o să ajungi niciodată nicăieri dacă mă minți și nu-și faci ordine în camera aia care o să ajungă ca un grajd. Cum o să te descurci la facultate, când o să fii departe de casă?"

Ca să ne pregătim copiii pentru viitor, trebuie să-i ajutăm să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă și puternică, sentimentul de încredere în sine și autodisciplină, aptitudini sociale și simțul responsabilității.

1. Fiți conștient de sentimentele dvs. și ale celorlalți.

Foarte mulți copii care prezintă dificultăți de comportament au și probleme în a-și identifica corect sentimentele. Pentru ei supărat și furios înseamnă același lucru; la fel se poate spune despre nemulțumit și trist, mândru și bucurios și multe altele. Odată ce suntem capabili să ne recunoaștem diferitele sentimente, există șanse mai mari să le controlăm. Felul dvs. de a fi influențează foarte mult ceea ce faceți. Când sunteți trist, aveți tendința să vă interiorizați. Când sunteți fericit, aveți tendința să răspândiți în jur voie bună. Dar dacă nu știți ce simțiți atunci nu sunteți siguri ce veți face și, prin urmare, nu știți să vă purtați.

2. Fiți empatic și înțelegeți punctele de vedere ale celorlalți.

Empatia este capacitate de a împărtăși sentimentele celorlalți. Pentru aceasta omul trebuie mai întâi să fie conștient atât de propriile sale sentimente, cât și de ale celui alt, conform principiului nr. 1.

A cunoaște sentimentele celui alt este o parte importantă a sensibilității față de oamenii din jurul nostru. Deseori limbajul trupului și tonul vocii ne transmit emoțiile într-un mod mai eficient decât cuvintele. Putem considera empatia o înțelegere emoțională nonverbală a celorlalți. Capacitatea de a manifesta empatie este esențială pentru relațiile părinților cu copiii lor și mi se pare extrem de important ca un copil să-și însușească empatia ca aptitudine socială pozitivă.

Televizorul și filmele video le oferă copiilor o falsă perspectivă asupra sentimentelor celorlalți, pentru că par a fi reale, dar, de fapt, sunt născocite și puse la cale de scenariști, regizori, actori. Bănuiala noastră este că în ziua de azi copiii par să se poarte cu mai multă maturitate decât au în realitate, pentru că sunt expuși la atâtea "experiențe de viață" într-un mod superficial, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă.

3. Dobândiți-vă echilibrul și faceți față impulsurilor emoționale și comportamentale.

În cartea "Inteligența emoțională", Daniel Goleman a popularizat celebrul test al bomboanelor adrest unor copii de patru ani, punându-i să aleagă între a lua o bomboană pe moment sau a aștepta

câteva minute,până când un cercetător avea să revină în cameră și să le ofere două bomboane. S-a constatat că aceia care fuseseră în stare să nu mănânce bomboana imediat nu numai că stăteau mai bine în privința diverselor teste de comportament pozitiv și sănătate mentală, dar și valorile la testele de cunoștințe erau în medie cu 200 de puncte mai mari decât ale foștilor colegi mai grăbiți. În relitate testul bomboanelor vizează un aspect al controlării impulsurilor comportamentale, cunoscut sub numele de recompensă întârziată.

Un aspect al autocontrolului este capacitatea de a ne echilibra reacția emoțională față de o situație,indiferent dacă această reacție este pozitivă sau negativă. A practica stăpânirea de sine și a-i învăța despre aceasta și pe alții poate fi un lucru dificil, dar și străduințele în acest sens ne pot ajuta să rezolvăm o mulțime de probleme familiale.

4.Construiți-vă scopuri și planuri pozitive

Unul dintre cele mai importante aspecte ale gândirii omenești este acela că ne putem stabili scopuri și ne putem face planuri pentru a atinge aceste scopuri. Lucrurile pe care le fac părinții și copiii au un țel. Teoria inteligenței emoționale ne spune că acest fapt are implicații importante. Trebuie să-i ajutăm pe copii să înțeleagă semnificația cuvântului scop Indiferent de felul în care ne percepem noi scopul, conștientizarea acestuia ne ajută să ne construim un plan potrivit, menit să ne ajute.

5.Folosiți aptitudini sociale pozitive în relațiile cu ceilalți.

Alături de faptul de a fi conștienți de propriile sentimente, de autocontrol,de capacitatea de a stabili un scop și de empatie, este important să știm cum să ne purtăm eficient în relațiile cu ceilalți. Aceasta presupune deprinderi sociale cum ar fi comunicarea și rezolvarea problemelor.

Pentru a comunica, nu este suficient să ne exprimăm clar, ci trebuie să știm cum să ascultăm și să oferim răspunsuri constructive. Aceste aptitudini sunt importante atât pentru părinte, cât și pentru copil. A învăța sa-i ascultăm pe ceilalți cu atenție,să vorbim atunci când ne vine rândul,să ne armonizăm diversele simțăminte, să ajungem la un consens și să ne exprimăm ideile cu claritate reprezintă doar o parte a noianului de aptitudini sociale care ne ajută să lucrăm mai bine într-un grup. Și, bineînțeles, când membrii unui grup folosesc aceste aptitudini,grupul respectiv funcționează mai bine-inclusiv o familie.

Conform lui Howard Gardner , reputatul specialist în psihologie educațională de la Harvard, există nu unul ci șapte tipuri de inteligență emoțională:

- Inteligența spațială - capacitatea de a vedea structuri și forme cu precizie; cei care posedă acest tip de inteligență se exprimă foarte ușor prin desene, fotografii sau sculpturi.
- Inteligența kinestezică – capacitatea de a utiliza corpul cu precizie, coordonând mișcările foarte bine și, în același timp, putând să înțeleagă rapid toate nuanțele unei mișcări.
- Inteligența muzicală – capacitatea de a identifica stilul unui compozitor și de a recunoaște diverse partituri muzicale.
- Inteligența lingvistică – capacitatea de a învăța foarte ușor o limbă străină sau de a dezvolta un vocabular foarte bogat.
- Inteligența logico-matematică – capacitatea de a rezolva cu ușurință probleme și de a te simți foarte confortabil atunci când se lucrează cu numere; aceasta este cea care determină obținerea unor scoruri foarte mari la testele care măsoară coeficientul de inteligență tradițional.
- Inteligența interpersonală și cea intrapersonală – capacitățile care te ajută să înțelegi sentimentele celor din jur și, respectiv, să îți înțelegi propriile sentimente; acestea sunt responsabile în bună măsură pentru cele 80 de procente ale succesului organizațional.

Redusă la esență, inteligența emoțională are trei componente: cunoașterea propriilor emoții, „gestionarea” acestora și înțelegerea și luarea în considerare a emoțiilor celorlalți.

Cele initial sapte tipuri de inteligenta sunt : lingvistica, logico-matematica, spatiala, muzicala, kinestezica, intrapersonala si interpersonală, carora le-a mai adăugat inteligenta naturalista. Aceste tipuri de inteligenta, impreuna cu abilitatile si ocupatiile cel mai des intalnite ale persoanelor respective au fost grupate in urmatorul tabel:

Tipul de inteligenta	Abilitati	Ocupatii
Lingvistica	legate de limba cititul scrisul	scriitori oratori profesori
logico-matematica	matematice logice analitice	oameni de stiinta filozofi matematicieni
Spatiala	intelegerea si manipularea legaturilor spatiale	artisti ingineri arhitecti
Muzicala	compunerea si interpretarea de piese muzicale	muzicieni compozitori
Kinestezica	atletice	atleti individuali sau in echipa
Intrapersonala	intelegerea si cunoasterea sinelui	
Interpersonală	intelegerea si cunoasterea celorlalti	consultanti terapeuti

Pe baza acestor cunostinte s-a putut cerceta in special cu meritul lui **Dee Dickinson** efectul si impactul tehnologiei asupra modului in care se poate accentua un anumit tip de inteligenta la elevii din ciclul primar si gimnazial cand influenta asupra acestora poate fi fundamentala.

CUM SĂ-TI ÎMBUNĂȚEȘTI INTELIGENȚA EMOTIIONALĂ

- Ține cont că emoțiile, că de altfel si fericirea ta, stau in mâinile tale;
- Folosește-ți energia pentru a-ți analiza propriile acțiuni decât sa-ți pierzi timpul criticându-i pe alții;
- Fii constructiv si preia din comportamentul celorlalti ceea ce ți se potrivește;
- Invață sa te relaxezi când simți ca autocontrolul îți cam joaca feste si mergi mai departe când simți ca ți-ai revenit;
- Încearcă să faci haz de necaz in caz de criză;
- Fii cinstit cu tine însuși; recunoaște atunci când greșești si vezi care este sursa greșelilor astfel încât să poți rezolva situația respectivă într-un mod cât mai optimal;
- Arată ca te respecți respectând la rândul tău sentimentele celorlalti;
- Evită-i pe cei care încearcă să te pună intr-o situație de inferioritate sau nu-ți respectă sentimentele;
- Învată să ascuți mai mult decât vorbești;
- Fii atent la comunicarea non-verbală; uită-te la fete, ascultă tonul vocii si studiază limbajul trupului;
- Conștientizează că pentru îmbunătățirea inteligenței tale emoționale ai nevoie de timp si de multa răbdare.

Bibliografie:

Gardner Howard-Inteligențe multiple. Noi Orizonturi.Ed.Sigma,București, 2006

Maurice J. Elias, Steven E. Tobias, Brian S. Friedlander-Inteligența emoțională în educația copiilor,
Ed.Curtea Veche, București, 2007

MODELE EDUCAȚIONALE INOVATOARE PENTRU DEZVOLTAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Profesor, LUNGU DANIELA

Colegiul Tehnic "Costin D. Nenițescu"

Într-un context educațional marcat de diversitate și provocări socio-economice, este esențială implementarea unor modele educaționale care promovează colaborarea, respectul reciproc și incluziunea. În societatea noastră dinamică și diversă, educația trebuie să fie un catalizator al incluziunii și colaborării.

Educația contemporană presupune mai mult decât transmiterea de cunoștințe; aceasta implică formarea unor competențe sociale, emoționale și civice care să pregătească elevii pentru o societate pluralistă. În acest sens, crearea unui mediu de învățare colaborativ și incluziv devine o necesitate. Realizarea unui asemenea demers presupune implicarea activă a tuturor actorilor din triadă educațională – școala, familia și comunitatea – în construirea unui climat educațional bazat pe respect, empatie și sprijin reciproc.

Diversitatea culturală, nevoile educaționale speciale, precum și inegalitățile sociale impune adoptarea unor practici pedagogice inovatoare, flexibile și adaptate. În acest context, modelele educaționale care încurajează participarea activă, învățarea colaborativă și incluziunea socială capătă o relevanță deosebită, pentru a facilita interacțiunea pozitivă între elevi, indiferent de originea lor social, economică sau culturală.

Modele educaționale orientate spre colaborare și incluziune

1. Modelul educației centrate pe elev

Acest model valorifică potențialul individual al fiecărui domeniu și pune accent pe reactivitatea acestuia în procesul instructiv-educativ. Educația centrată pe elev presupune dezvoltarea abilităților de colaborare, gândire critică și autonomie prin utilizarea metodelor interactive și a învățării bazate pe proiecte.

Prin implementarea acestui model, se facilitează:

- învățarea personalizată și diferențiată;

- integrarea evaluării formative și autoevaluării;
- crearea unor contexte reale de învățare colaborativă;
- promovarea respectului față de opiniile și ritmurile de învățare ale colegilor.

2. Modelul comunității de învățare

Modelul „comunității de învățare” propune o abordare sistemică a educației, în care parteneriatul între școală, familie și comunitate are un rol determinant. Acesta presupune implicarea activă a părinților, a instituțiilor locale, a ONG-urilor și a altor parteneri în susținerea procesului educațional.

Avantajele acestui model sunt multiple:

- creșterea gradului de incluziune și sprijin pentru elevii aflați în situații de risc;
- dezvoltarea sentimentului de apartenență și responsabilitate;
- valorizarea resurselor locale pentru învățare contextualizată;
- consolidarea relației de încredere între școală și familie.

3. Modelul educației inclusive

Educația incluzivă are ca obiectiv asigurarea accesului egal la educație pentru toți elevii, indiferent de particularități individuale. Acest model susține integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, a celor proveniți din medii defavorizate sau aparținând unor grupuri minoritare.

Componente esențiale ale educației inclusive:

- adaptarea conținuturilor și metodelor didactice;
- colaborarea interdisciplinară cu specialiști (psihologi, consilieri, logopezi);
- formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul diversității și includerii;
- promovarea unui climat școlar empatic și tolerant.
- Flexibilitatea curriculumului și a metodelor de predare;

- Sprijin individualizat pentru elevii cu nevoi educaționale speciale;
- Crearea unui climat școlar care încurajează respectul și acceptarea diferențelor.

Studiu de caz: Implementarea educației incluzive într-un liceu tehnologic Într-un liceu tehnologic din București, profesorii au dezvoltat un program de sprijin pentru elevii cu nevoi educaționale speciale. Programul include:

- Adaptarea materialelor didactice la nevoile individuale ale elevilor;
- Integrarea unui sistem de mentorat între colegi pentru sprijin reciproc;
- Utilizarea tehnologiei asistive pentru a facilita accesul la informație. Rezultatele au arătat o creștere a implicării elevilor și o îmbunătățire a performanțelor școlare.

Practici educaționale relevante în colegiile tehnice

În învățământul tehnic și profesional, implementarea unui mediu de învățare colaborativ și includere presupune dezvoltarea de parteneriate strategice cu mediul economic, instituții de formare și organizații non-guvernamentale. Câteva exemple de bune practici sunt:

- **Organizarea stagiilor de practică** în parteneriat cu economici locali, prin care elevii lucrează în echipe, învață prin colaborare și dezvoltă competențele sociale;
- **Participarea la proiecte Erasmus+** , care facilitează schimburi de experiență interculturală și promovează toleranța și învățarea colaborativă în context internațional;
- **Activități extracurriculare tematice** , cum ar fi campaniile de conștientizare, voluntariatul sau proiectele de educație civică, ce contribuie la coeziunea grupului și la formarea spiritului civic.

Concluzii

Modelele educaționale analizate reflectă necesitatea unei schimbări de paradigmă în educație, dinspre sau abordare exclusiv cognitivă către una integrativă, centrată pe valori umane fundamentale. Crearea unui mediu educațional colaborativ, bazat pe respect și incluziune,

presupune că nu doar reformarea practicilor didactice, ci și implicarea activă a tuturor actorilor educaționali în susținerea procesului de învățare.

Parteneriatele funcționale în cadrul triadei educaționale sunt esențiale pentru atingerea acestui obiectiv, iar cadrele didactice joacă un rol-cheie în facilitarea comunicării și colaborarea între școală, familie și comunitate.

Astfel, promovarea unei educații incluzive, colaborative și centrate pe elev constituie un pas necesar către un sistem educațional echitabil, care oferă dreptul elev șansa de a se dezvolta armonii într-un mediu sigur și respectuos.

Bibliografie completată cu autori români

1. *Învățare* Hattie, J. *Învățare vizibilă pentru profesori: maximizarea impactului asupra învățării* . Routledge, (2012).
2. Cucos, C. *Pedagogie* (ediția a II - a(ediția a II-a revăzută). Editura Polirom, Iași, (2006).
3. Jinga, I., & Istrate, E. *Manual de pedagogie* . Editura All, București, (2008).
4. Holone, I. *Incluziunea educațională – de la teorie la practică* . Editura Pro Universitaria, București, (2017).
5. Pânișoară, I.-O. *Comunicarea eficientă. Strategii și abilități* . Editura Polirom, Iași(2017).
6. Stanciu, M. *Familia și educația: Parteneriatul școală–familie* . Editura Didactică și Pedagogică, București, (2015).

Soluții inovative pentru consolidarea parteneriatului școală–familie–comunitate în educația timpurie din România

Această lucrare explorează importanța unei colaborări eficiente între școală, familie și comunitate în educația timpurie, propunând soluții inovative care reflectă realitățile și provocările specifice contextului românesc. Pe baza cercetărilor recente în domeniul educației și psihologiei copilului, lucrarea oferă direcții strategice pentru dezvoltarea unui parteneriat autentic și sustenabil, capabil să susțină dezvoltarea integrală a copilului. Sunt analizate metode moderne de comunicare, modele de implicare participativă și rolul actorilor comunitari în educația timpurie.

Introducere

Educația timpurie reprezintă fundamentul pe care se construiește dezvoltarea viitoare a copilului. Studiile arată că intervențiile educaționale eficiente în primii ani de viață au un impact major asupra reușitei școlare și sociale (Heckman, 2011). Cu toate acestea, succesul acestor intervenții depinde esențial de colaborarea între actorii implicați: școala, familia și comunitatea. În România, această relație este adesea marcată de lipsa unui dialog real și a unor mecanisme coerente de cooperare (Ionescu, 2020).

Parteneriatul educațional presupune o relație de încredere și colaborare între părinți, educatori și comunitate. Epstein (2011) propune un model cu șase tipuri de implicare parentală, dintre care cooperarea între familie și școală este esențială. În România, Legea Educației Naționale (2011) subliniază importanța cooperării între factorii educaționali, dar aplicabilitatea practică rămâne limitată, mai ales în mediile dezavantajate (Voinea & Bota, 2018).

Soluții inovative pentru un parteneriat educațional efficient

1. Platforme digitale de colaborare

Tehnologia poate deveni un catalizator al comunicării eficiente. Implementarea platformelor de tip „portofoliu digital” (ex: Seesaw, Kinderpedia) permite educatorilor să transmită zilnic feedback personalizat, iar părinților să devină parteneri activi în procesul educațional (Bodrova & Leong, 2019). „Digitalizarea relației educaționale nu trebuie să înlocuiască interacțiunea umană, ci să o potențeze prin accesibilitate și transparență” (Năstase, 2021, p. 54).

2. Ateliere de învățare co-participativă

Activitățile comune părinte-copil-educator dezvoltă o învățare autentică și creează contexte favorabile socializării. Atelierele tematice contribuie la consolidarea relațiilor afective și la implicarea părinților în învățarea nonformală (Weiss et al., 2006).

3. Integrarea actorilor comunitari

Implicarea activă a resurselor locale – medici, artiști, pompieri, bibliotecari – contribuie la lărgirea orizontului copilului și la conectarea învățării la viața reală (Sheridan & Burt, 2009). Astfel de colaborări sporesc vizibilitatea grădiniței în comunitate și creează oportunități de învățare contextualizată.

4. Grupuri de sprijin parental

Crearea unor spații de reflecție și sprijin între părinți, facilitate de cadre didactice, oferă un cadru sigur de împărtășire a experiențelor și de învățare reciprocă. Aceste grupuri contribuie la reducerea stresului parental și la dezvoltarea unei rețele informale de sprijin (Brooks-Gunn & Markman, 2005).

5. Comunități educaționale extinse

Organizarea unor „consilii educaționale” care reunesc părinți, educatori, ONG-uri și autorități locale favorizează un tip de guvernare participativă în educație. Acest model este inspirat din practicile educaționale nordice și poate fi adaptat la realitățile locale românești (Dahlberg, Moss & Pence, 2013).

Impactul soluțiilor propuse

Implementarea acestor soluții are potențialul de a genera transformări semnificative:

- creșterea gradului de implicare a părinților în educația copiilor;
- întărirea încrederii reciproce între școală și familie;
- îmbunătățirea climatului educațional și a stării de bine a copilului;
- mobilizarea resurselor comunitare în sprijinul educației timpurii.

Concluzii

Educația timpurie de calitate nu poate fi realizată fără un parteneriat autentic între școală, familie și comunitate. Soluțiile propuse în această lucrare demonstrează că, prin deschidere, adaptabilitate și viziune, se pot construi punți de colaborare eficiente, care să sprijine dezvoltarea holistică a copilului. Într-o societate în continuă schimbare, doar un efort comun poate asigura incluziunea și echitatea în educație.

Bibliografie

- Bodrova, E., & Leong, D. J. (2019). *Tools of the Mind: The Vygotskian Approach to Early Childhood Education*. Pearson.
- Brooks-Gunn, J., & Markman, L. B. (2005). The Contribution of Parenting to Ethnic and Racial Gaps in School Readiness. *The Future of Children*, 15(1), 139–168.
- Dahlberg, G., Moss, P., & Pence, A. (2013). *Beyond Quality in Early Childhood Education and Care*. Routledge.
- Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Routledge.
- Heckman, J. J. (2011). The Economics of Inequality: The Value of Early Childhood Education. *American Educator*, 35(1), 31–47.
- Ionescu, M. (2020). Parteneriatul educațional în grădinițele din România – între ideal și realitate. *Revista de Pedagogie*, 68(2), 89–102.
- Năstase, L. (2021). Digitalizarea în educația timpurie: realități și perspective. *Revista Educației Timpurii*, 7(1), 45–58.
- Sheridan, S. M., & Burt, J. D. (2009). Family–School Partnerships: The Context of Diversity. In: Christenson, S. L., & Reschly, A. L. (Eds.), *Handbook of School-Family Partnerships*. Routledge.
- Voinea, M., & Bota, O. A. (2018). Rolul parteneriatului educațional în formarea competențelor parentale. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai – Psychologia-Paedagogia*, 63(2), 53–67.
- Weiss, H. B., Caspe, M., & Lopez, M. E. (2006). Family Involvement in Early Childhood Education. *Harvard Family Research Project*.

COMUNICARE ȘI FEED-BACK ÎN CLASA PREGĂTITOARE

**Profesor învățământ primar: Magheț Alina
Școala Gimnazială nr 30 Timisoara**

Motto: „Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari; și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm cum să se adapteze.” (Maria Montessori)

Noțiunea de competență de comunicare este considerată de mulți autori de specialitate ca fiind o capacitate globală care cuprinde abilitățile comunicative ale indivizilor dobândite de-a lungul vieții.

Școala are o singură finalitate - pregătirea elevului pentru activitatea ulterioară, dezvoltarea competențelor acestuia. Astfel, elevul studiind de-a lungul anilor, trebuie să ajungă o persoană capabilă de a se orienta în viață prin comunicarea eficientă în diferite situații, aptă să-și exprime atitudinea față de valorile etice și estetice, pregătită să-și achiziționeze în mod independent cunoștințele și competențele solicitate – o personalitate cu un ansamblu de cunoștințe, atitudini și competențe de comunicare formate pe parcursul școlarității.

Cele mai bune oportunități de dezvoltare a abilităților de comunicare s-au dovedit a fi oferite de însuși exercițiul comunicativ. Teoretizările savante nu pot decât să explice unele chestiuni privind corectitudinea și precizia exprimării, dar nu pot rezolva blocajele și obstacolele reale pe care le simțim cu toții atunci când ne aflăm într-o confruntare directă cu un interlocutor. Pentru astfel de motive consider că în practica educațională este necesar ca elevilor să li se ofere ocaziile de a comunica constructiv. Pentru antrenarea elevilor în procesul comunicativ nu trebuie să li se pretindă să vorbească mult, ci să fie găsite modalități de intensificare a interacțiunilor elev-elev în planul schimbului informațional și interpersonal. Comunicarea se manifestă astfel, nu doar ca o acumulare de cunoștințe, ci și ca oportunitate de coparticipare activă și veritabilă la orice demers didactic sporind astfel, dobândirea competențelor de comunicare.

Privită din perspectiva educației formale, comunicarea educațională, forma specifică a activităților desfășurate în școală, “constituie baza procesului de predare-învățare a cunoștințelor și legătura între parteneri cu roluri determinate, profesori-elevi”. Între competențele de care trebuie să dispună un cadru didactic, cea de comunicare este esențială, deoarece întreaga activitate didactică se bazează pe comunicare, fie ea verbală, scrisă sau nonverbală. Pentru a deveni eficientă, comunicarea trebuie să fie adaptată la specificul temei și la particularitățile de vârstă, trebuie să utilizeze un limbaj adecvat și să se desfășoare într-un spațiu propice care să-i ofere elevului siguranța că activitatea este una care se bazează pe principii respectate în egală măsură de ambii parteneri.

Perioada școlară mică, mai exact clasa pregătitoare, este perioada care se caracterizează prin cele mai profunde, și productive însușiri psihice ale individualității, prin receptivitate, sensibilitate și flexibilitate. De aici, necesitatea de a exersa și fructifica potențialul creativ al școlarului, de a-i forma și dezvolta eul cognitiv, afectiv, socio-acțional în devenire. De mic copilul este atras de povești, motiv pentru care, în organizarea și desfășurarea activităților de lectură ale învățătoarei, trebuie respectate cerințele pedagogice ce decurg din particularitățile de vârstă și specificul lecturilor, ca mijloc al comunicării.

Copiii, trebuie să dispună de capacitatea de a comunica cu cei din jur, de a-și exprima în mod inteligibil impresiile, gândurile, ideile, ceea ce va constitui o bază în viața socială de mai târziu. Imposibilitatea de a comunica prin limbaj ar modifica relațiile lui cu oamenii, cu

realitatea înconjurătoare, l-ar împiedica, în mare măsură, să participe la o activitate sau alta, dacă nu s-ar organiza o muncă instructiv-educativă specială. Limbajul copilului se dezvoltă masiv sub influența adulților, cu care stabilește relații de comunicare din cele mai complexe.

“Atunci când nu au la îndemână cuvinte potrivite pentru diversele situații, copiii si le construiesc, pornind de la cele însușite de la adult. Cuvintele sunt ca niște tăciuni care mocnesc pe vatră, în cenușă. Ca să se aprindă, au nevoie de tensiunea noastră spirituală, de respirația noastră, de inima și plămânii unui vorbitor care, rostindu-le, le imprimă propria lui personalitate.” (Slama-Cazacu T.,1980) Copilul din clasa pregătitoare se află la un anumit nivel de asimilare a textului literar, nivel condiționat atât de particularitățile de vârstă cât și de factorii legați de nivelul socio-familial. Toate aceste considerente impun cadrului didactic o înțelegere a fenomenului lingvistic, a concepției de sine, înțelegere ce se concretizează în căutarea minuțioasă și selectarea riguroasă a textului literar pentru obținerea unor finalități de către copii, prin reproducerea povestirilor. Activitatea cu textul literar este fundamentală în dezvoltarea capacității copiilor de a se adapta la o activitate a cărei finalitate nu este imediată. Modalitățile de lucru se pot aplica cu precădere la sectorul „Bibliotecă”, cu grupuri mai mici, sau în activitățile comune de comunicare (memorizări, jocuri didactice, convorbiri).

Texte literare precum: „Ursul păcălit de vulpe”, „Capra cu trei iezi”, „Pungața cu doi bani” de Ion Creangă au constituit un mijloc important, pe lângă obiectivele specifice – cultivarea expresivității limbii, folosirea mimico-gesticulației în exprimare, socializarea prin intercomunicare - de dezvoltare a comunicării prin: redarea conținutului prin mijloace de exprimare proprii, pronunțarea corectă a cuvintelor, înțelegerea sensului figurat al cuvintelor și expresiilor din povești. Sporirea eficienței acestor activități se realizează folosind permanent mijloace vizuale concomitent cu expunerea verbală. De exemplu, în povestea „Capra cu trei iezi”, am folosit teatrul de păpuși spre ale cuceri atenția și a le trezi interesul pentru această poveste. Folosind acest procedeu, am observat că momentele acțiunii au fost trăite mai intens de copii, fiind alături de personaje atât la bine cât și la rău. Un alt procedeu care a dat rezultate bune a fost folosirea calculatorului pentru audierea și vizionarea poveștii, dar și pentru participarea la diverse jocuri interactive legate de tema poveștii respective.

Povestea „Oul năzdrăvan” a fost transmisă copiilor utilizând teatrul de masă. Astfel, am confecționat o machetă care constituia cadrul de desfășurare al acțiunii: personajele (realizate din carton, vată, plastilină) erau prezentate cu mișcări specifice fiecăruia, simultan cu expunerea educatoarei. Deoarece această poveste este bogată în onomatopee care permit realizarea unor exerciții de pronunție corectă, am urmărit ca în activitățile de fixare a conținutului povestirii să antrenez în mod deosebit copiii care prezentau defecte de pronunție.

Forma specifică a comunicării în perioada școlară mică este cea a limbajului oral. Vorbirea ca activitate comunicativă se însușește treptat, prin numeroase exersări, experiențe ce au loc pe parcursul întregii vieți începând din copilărie, iar cunoașterea se realizează din aproape în aproape, bazată pe suport intuitiv, prin intermediul participării active a copiilor. Inventivitatea învățatorului asigură măsura pregătirii psihologice a copiilor pentru o învățare creativă, pentru o reală dezvoltare a spontaneității și creativității actului învățării și formării aptitudinilor necesare creației .

Bibliografie

- Cerghit, I. , Radu, T. I., Popescu,E., Vlăsceanu, I., *Didactica*, E.D.P., București, 1998
- Cerghit,I. *Metode de învățămînt*, E.D.P., București, 1976
- Slama-Cazacu,T., *Lectura – diverse finalități și niveluri de complexitate*, Buletin de informare științifică și documentare, nr.3, Constanța,1990
- Șchiopu, U., Verza, E., *Psihologia vîrstelor*, E. D. P., București, 1991

COLABORAREA ȘCOLII CU FAMILIA

Prof. înv. Primar
MAIER ANA- MARIA
Șc. Gimnazială "Ax. Sever"
Aiud- Alba
Tema 4

- Factorul cel mai important care contribuie la educarea copiilor și care este familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral, estetic, s.a. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectele casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor.

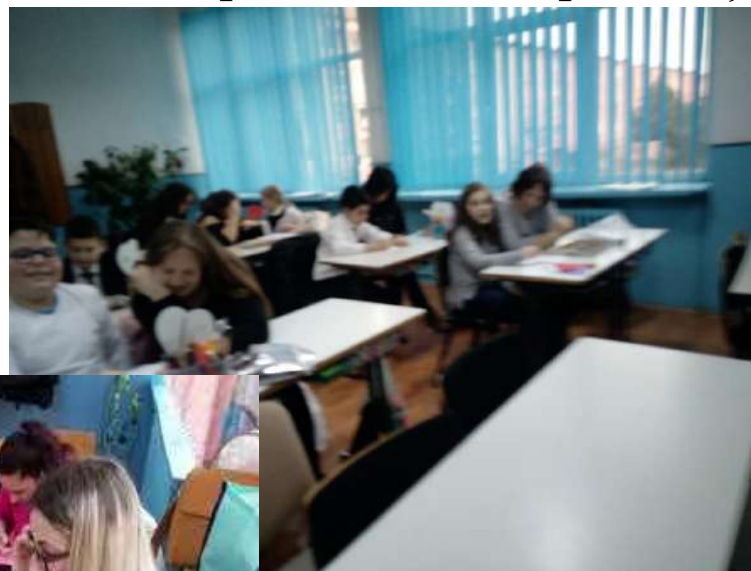
Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător, motiv pentru care lectoratele organizate pe diverse teme i- au ajutat să înțeleagă rolul familiei, locul fiecărui membru, cele mai importante momente din viața familiei, respectul și timpul acordat membrilor acesteia.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. În acest sens un real succes l-au jucat activitățile în care, împreună, părinte și copil au rezolvat diferite sarcini și au găsit cele mai bune soluții de rezolvare a acestora, petrecând timp de calitate împreună și înțelegând acest aspect.

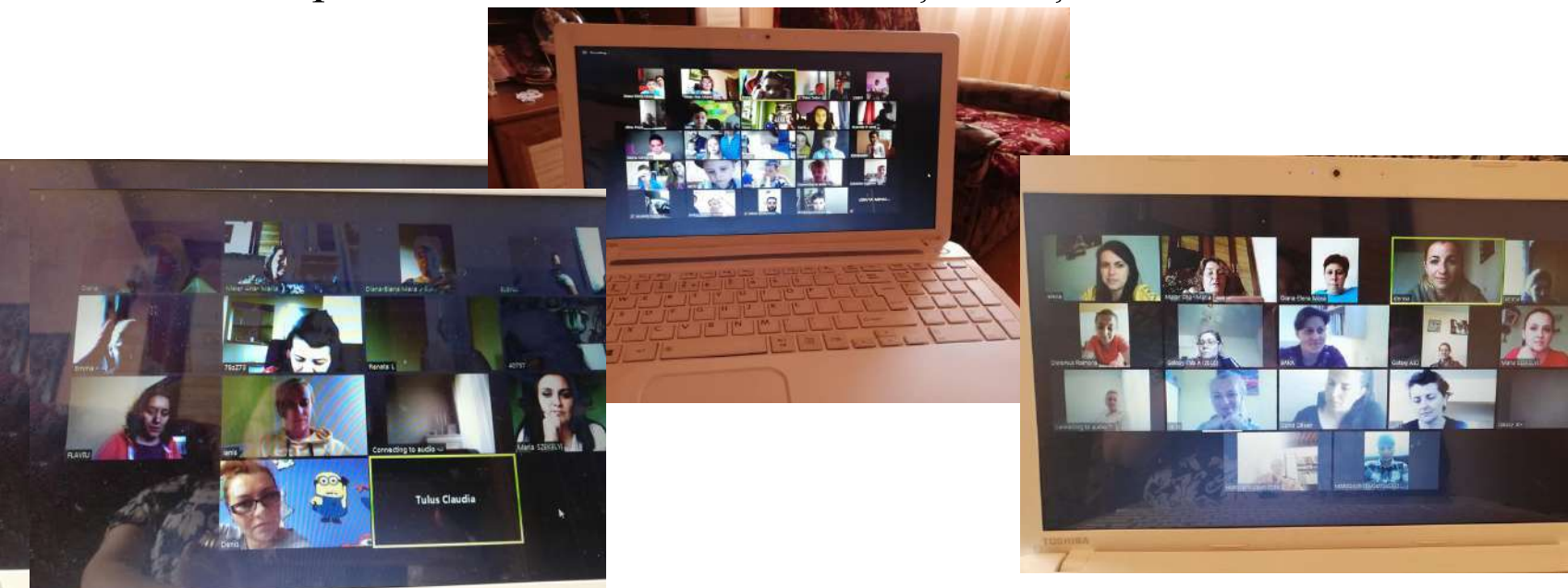

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale prin crearea de momente în care familia și școala să se regăsească și împreună să descopere și să promoveze tradiția românească în clădirea unui viitor luminos.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înnăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Dealtfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară, situația pandemică și organizarea cursurilor online, toate acestea impun o stânsă comunicare între școală și familie.

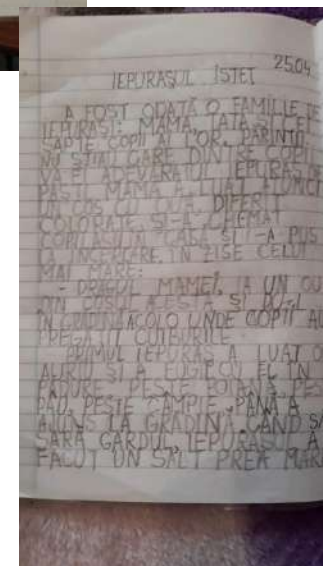
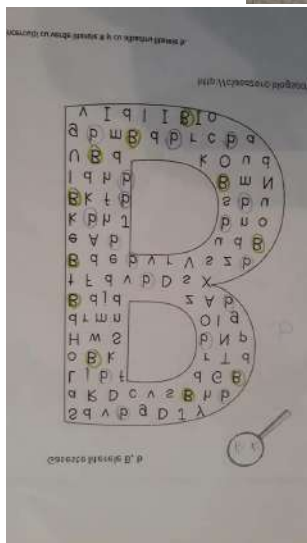
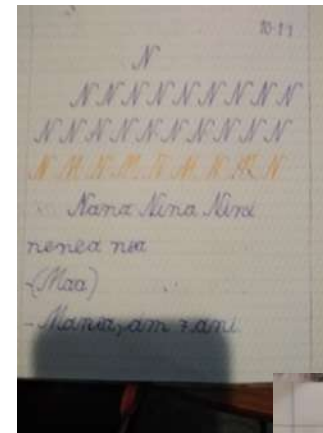
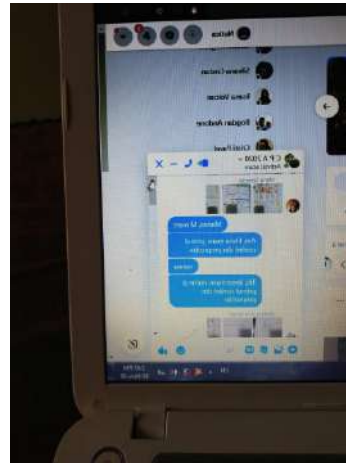
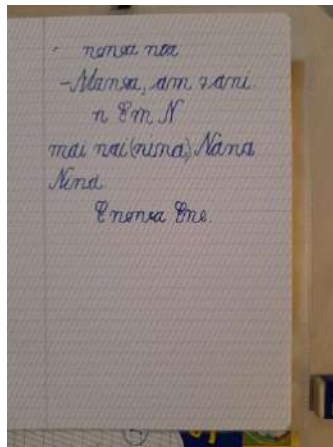

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată. Educația școlarilor în școală nu are sorți de izbândă fără o colaborare strânsă cu alți factori activi implicați în procesul instructiv-educativ.

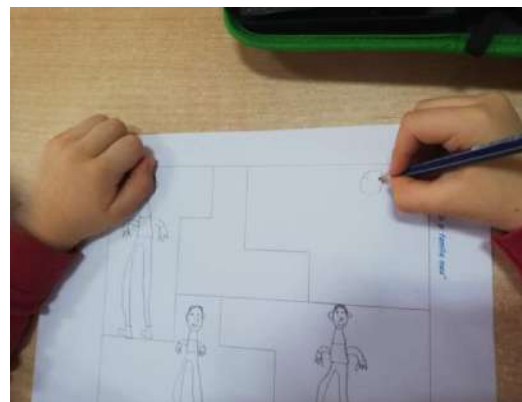
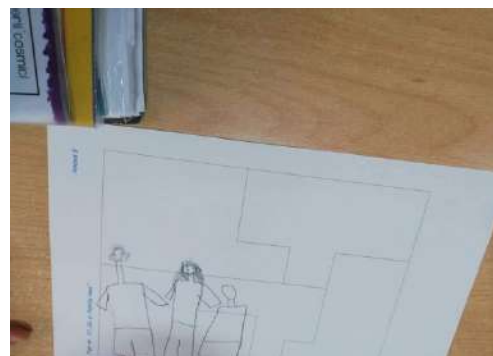
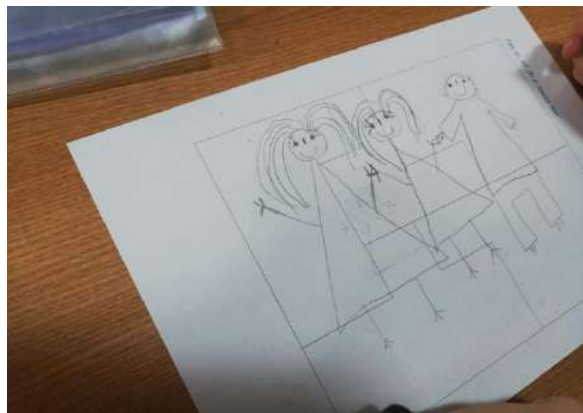

“ Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!”

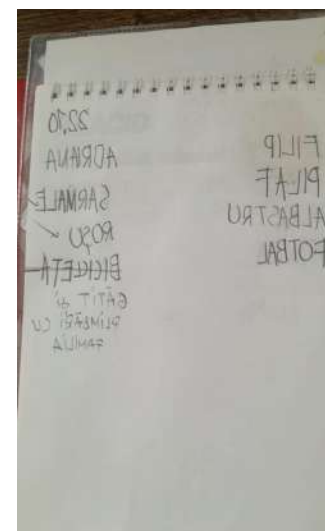
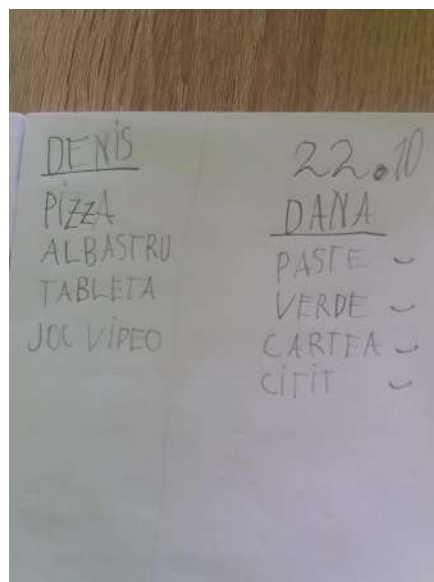
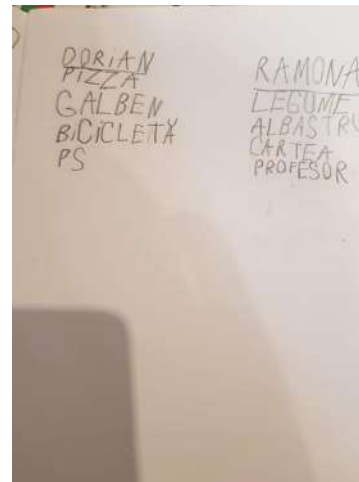
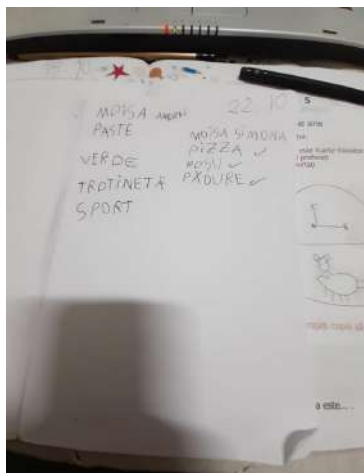
Din Child's Appeal

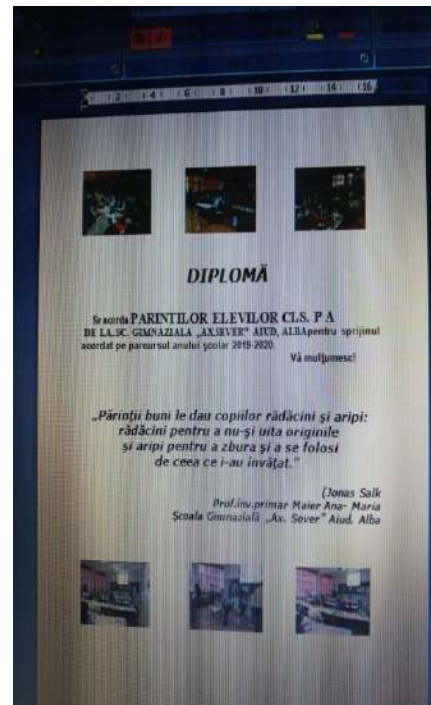
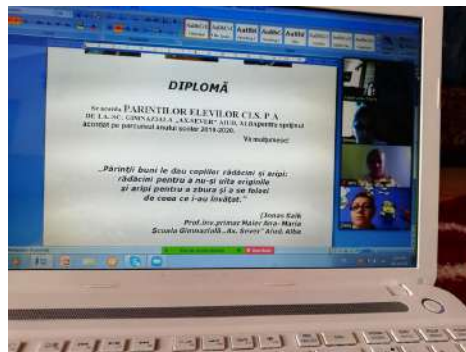
Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, de nevoile copiilor lor și nu în cele din urmă, dorințele acestora.

Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit, motiv pentru care cunoașterea membrilor acesteia de către tot ceea ce o compune este esențială.

Familia și școala, trebuie să se aprecieze și sprijine reciproc, să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

Impactul Parteneriatului Familie-Școală Prin Implicarea Săptămânală a Părinților în Activități Didactice

Învățătoare, grad II, Manases Mara Minodora

Școala Gimnazială Ioan Alexandru, Sânpaul

Introducere

Rolul esențial pe care familia îl are în procesul educațional al copilului este bine cunoscut, însă în ultimii ani a apărut o nevoie clară de a dezvolta forme mai eficiente și mai directe de colaborare între școală și familie. Tradițional, implicarea părinților se rezuma la ședințele periodice sau la participarea la evenimente școlare. Totuși, o abordare mai activă, în care părinții sunt implicați săptămânal în activități educative, poate aduce beneficii semnificative atât pentru elevi, cât și pentru întreaga comunitate școlară. Acest referat analizează un model de parteneriat care presupune participarea unui părinte, în fiecare săptămână, la desfășurarea unei activități didactice, cu scopul de a întări conexiunea dintre școală și familie și de a îmbogăți experiența de învățare a elevilor.

Metodologie

Studiul s-a realizat utilizând o metodologie mixtă, combinând tehnici cantitative și calitative pentru o înțelegere cât mai completă a impactului proiectului. Elevii au completat chestionare anonime pentru a evalua nivelul de implicare și interes manifestat în timpul activităților conduse de părinți. Părinții participanți au fost invitați la interviuri semi-structurate pentru a discuta despre motivațiile implicării, experiențele trăite, dificultățile întâmpinate și beneficiile percepute. În paralel, cadrele didactice au realizat observații sistematice asupra atmosferei din clasă, interacțiunii elevilor cu părinții și a efectelor asupra disciplinei și implicării la lecție. Analiza datelor a combinat metode statistice descriptive și analiza tematică pentru a evidenția tendințele majore și perspectivele relevante.

Rezultate și discuții

Reacția elevilor:

Chestionarele aplicate elevilor au indicat un nivel ridicat de entuziasm și interes față de activitățile desfășurate de părinți. Subiectele abordate, adesea legate de profesiile sau pasiunile acestora, au adus un plus de atractivitate lecțiilor, iar abordarea practică a

stimulat curiozitatea și învățarea activă. Mulți elevi au declarat că astfel de activități i-au ajutat să înțeleagă mai bine anumite concepte și au făcut legătura între teorie și aplicabilitatea în viața reală.

Experiența părinților:

Din interviuri a reieșit că părinții au perceput această implicare ca pe o oportunitate valoroasă de a contribui la dezvoltarea copiilor și a comunității școlare. Mulți au relatat că experiența le-a crescut încrederea în sine și le-a oferit o mai bună înțelegere a activității cadrelor didactice. Totodată, implicarea le-a permis să comunice mai eficient cu propriii copii despre școală și să construiască relații mai solide cu alți părinți și cu profesorii.

Beneficii identificate:

- Diversificarea metodelor de predare și îmbogățirea experiențelor elevilor;
- Creșterea relevanței conținuturilor școlare prin conexiuni directe cu lumea reală;
- Consolidarea sentimentului de comunitate și cooperare între părinți și cadre didactice;
- Dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare ale elevilor prin interacțiunea cu noi figuri de autoritate.

Provocări și soluții:

Dificultățile principale au vizat coordonarea temelor cu programa școlară și asigurarea unei pregătiri adecvate a părinților pentru rolul de „profesor pentru o zi”. Pentru depășirea acestor provocări, s-a propus elaborarea unor ghiduri de sprijin pentru părinți și o colaborare mai strânsă cu cadrele didactice în etapa de planificare a activităților. De asemenea, pentru încurajarea părinților reticenți, s-a sugerat organizarea de sesiuni informative privind beneficiile implicării directe în educația copiilor.

Consolidarea relației școală-familie

Modelul analizat a demonstrat că parteneriatul activ și constant dintre școală și familie aduce rezultate vizibile în ceea ce privește motivația, implicarea și dezvoltarea elevilor. Prin participarea efectivă în procesul educațional, părinții nu doar sprijină școala, ci devin

parte integrantă a mediului de învățare, contribuind la construirea unui climat educațional mai empatic și mai solidar.

Concluzii

Implicarea săptămânală a părinților în activități educative reprezintă o strategie inovatoare, capabilă să îmbogățească procesul de învățare și să întărească relațiile esențiale între familie și școală. Deși necesită o planificare atentă și o bună comunicare, rezultatele obținute arată clar că această formă de colaborare aduce beneficii semnificative tuturor celor implicați.

Împreună pentru Viitorul Copiilor

Manole Ani Lorena

Adulții sunt un factor determinat care modelează principiile și realizarea copiilor și tinerilor. Adulții au o puternică influență asupra ceea ce am devenit, asupra modului în care ne vedem pe noi înșine, asupra tuturor lucrurilor ce ne influențează pe noi. Adulții joacă cel mai important rol în formarea copiilor și tinerilor, în creșterea și dezvoltarea lor ca personalități. Educația trebuie să se manifeste în permanență ca o acțiune unitară, coerentă, iar implicarea educației rezidă în stransa legătură dintre adulți, copii și mediul educațional. Acest lucru impune ca adulții să fie parteneri egali în educația acestora.

„Meseria” de adult este foarte grea. Adulții sunt cei care stabilesc un anumit program zilnic necesar dezvoltării fizice sănătoase ca alimentarea, activitățile, jocurile, plimbările, pregătirea de lecții, ora de culcare și multe altele. Un bun ghid pentru copil în primul rând sunt adulții și anume comportamentul lor între ei și față de semenii lor. Comportamentul adulților față de copil reprezintă o fază principală în dezvoltarea normală a stadiilor de viață a copilului. Un mod de comunicare liber exprimat fără agresiune, prioritate îi permite copilului să se simtă în primul rând liber în gândire și exprimare, în al doilea rând mai deschis spre o comunicare cu ei și spre o gândire matură mai timpurie.

Un alt rol destul de important în educarea copiilor este atenția din partea adulților, ei trebuie să fie cât mai atenți la tot ce face copilul, spre exemplu să fie prezenți la activitățile în care participă copii, să fie interesați de hobiurile copiilor, să discute cu ei despre activitățile zilnice. Să iasă mai des împreună la o plimbare, la o distracție. Participarea afectivă a adulților la necazurile copiilor, la evenimentele din viața acestora, le dau liniștea și siguranța. Nu frica, nu teama trebuie să-l determine pe copil la acțiune; e bine să li se explice natura greșelilor săvârșite, gravitatea acestora și nu să se apeleze la măsuri autoritare și drastice deoarece ele produc blocaje psihice și dezadaptare socială.

Adulții din familie formează cel mai important din toate grupurile sociale deoarece familia influențează și modelează persoana umană. Cercetările care vin din psihanaliză, psihologia socială și sociologie susțin că familia este: adevăratul laborator de formare a persoanei.

L'UTILITÉ DE L'ÉVALUATION EN CLASSE DE FLE

- studiu de specialitate -

Prof. Manole Delia Magdalena
Colegiul Național Pedagogic Carol I

L'évaluation fait partie de l'enseignement, elle est demandée par l'institution scolaire, par la société et pratiquée par les enseignants dans leur classe. Cependant, il est intéressant de se demander si l'évaluation est une fin ou si elle ne constitue qu'un outil à certains moments à l'école. *Évaluer* est devenue en quelques années une préoccupation centrale du système éducatif. On insiste sur la nécessité d'évaluer.

De nos jours, les tests sont considérés comme un élément très important du processus d'enseignement-apprentissage et ils ne peuvent en être séparés car ils représentent le plus grand outil des enseignants pour promouvoir l'apprentissage. En suivant les tendances historiques des tests de langue, nous pouvons remarquer que les réformes des tests ont toujours été une étape derrière les développements et les innovations de l'enseignement. Malgré cela, le terme portait des connotations différentes d'une période à l'autre. Au début du vingtième siècle, le test était considéré comme un processus intuitif, généralement subjectif et utilisé pour s'appuyer sur les propres impressions et perceptions de l'enseignant. Plus tard, il est entré dans une étape différente, celle scientifique qui a mis l'accent sur l'évaluation objective. Même si les méthodes d'enseignement et les matériels d'apprentissage ont pris de nouvelles directions, le processus de test n'a pas pu être assimilé à ces changements. Au cours des dernières décennies, les tests ont commencé à adopter une approche communicative et à s'intéresser à l'évaluation de la langue et de la forme linguistique.

À présent, les tests sont destinés à évaluer la communication réelle dans une langue étrangère et ils sont une véritable preuve de notre besoin de combiner des sous-compétences, comme cela se produit lorsque nous nous trouvons dans des situations réelles. D'abord et avant tout, sont capables d'évaluer les performances et de tenter d'évaluer quelque chose de plus que des compétences linguistiques isolées, leur objectif étant d'indiquer la capacité des étudiants à maîtriser la langue étrangère.

Les tests en classe peuvent être formatifs ou sommatifs, en fonction de la manière dont les résultats de l'évaluation sont utilisés, et à quel moment. Les tests formatifs sont diagnostiques. Ils permettent aux enseignants de s'assurer du bon déroulement de l'apprentissage et, dans le cas contraire, d'apporter les modifications nécessaires à leur programme d'enseignement. Les évaluations formatives peuvent prendre des formes diverses, par exemple des devoirs à la maison, des interrogations, des projets ou des exposés. Les tests sommatifs sont menés à la fin du module, du trimestre ou de l'année pour déterminer si les élèves ont acquis les connaissances et compétences requises.

Les évaluations nationales, régionales et internationales à grande échelle permettent d'évaluer les résultats obtenus par un système éducatif grâce à des instruments qui apportent des éléments sur les niveaux de réussite des élèves dans des domaines d'apprentissage spécifiques. Les évaluations nationales peuvent être utilisées pour réaliser des analyses du système au sein des pays. Les évaluations régionales et internationales (évaluations transnationales) peuvent faire office d'évaluation comparative entre les pays. Elles évaluent généralement un échantillon statistiquement représentatif d'élèves. Les résultats de l'évaluation du système permettent de savoir dans quelle mesure les élèves peuvent apprendre correctement au sein du système et contribuent à expliquer pourquoi certains élèves obtiennent de meilleurs résultats que d'autres.

L'évaluation scolaire ne devrait pas avoir d'autre but que d'améliorer le déroulement de l'action et de chercher à la rendre plus conforme à son projet.

Une des fonctions capitales de l'évaluation est de permettre les repérages sur le parcours d'apprentissage d'un apprenant. À chaque moment d'un cursus, l'apprenant doit savoir où il se trouve alors, il est indispensable d'élaborer des outils d'évaluation permettant de définir le point d'arrivée ainsi que le point de départ afin de situer l'apprenant sur sa trajectoire.

Et d'après *G. Meyer*, pour évaluer l'enseignant doit :

-définir ce qu'il veut évaluer chez ses élèves;

-choisir les tests significatifs qui permettent à l'enseignant d'observer ce qu'il a décidé d'évaluer;
-confronter ce qu'il observe (la performance réalisée par chaque élève) à ce qu'il souhaite (la performance attendue);

-communiquer au moyen d'un code «note ou appréciation» le résultat de cette mesure, l'écart entre la performance attendue et la performance réalisée.

L'évaluation est devenue une clé importante de l'amélioration de la qualité de l'enseignement. Elle est en matière d'enseignement utilisée pour collecter les informations sur les savoirs, les comportements et les compétences d'un élève. *L'évaluation est le processus consistant à obtenir des informations qui seront utilisées pour prendre des décisions sur les élèves en matière d'enseignement, pour compenser l'élève d'informations en retour sur ses progrès, ses points forts et ses faiblesses, et juger de l'efficacité de l'enseignement, de l'adéquation des programmes d'études, et pour informer les politiques générales.*

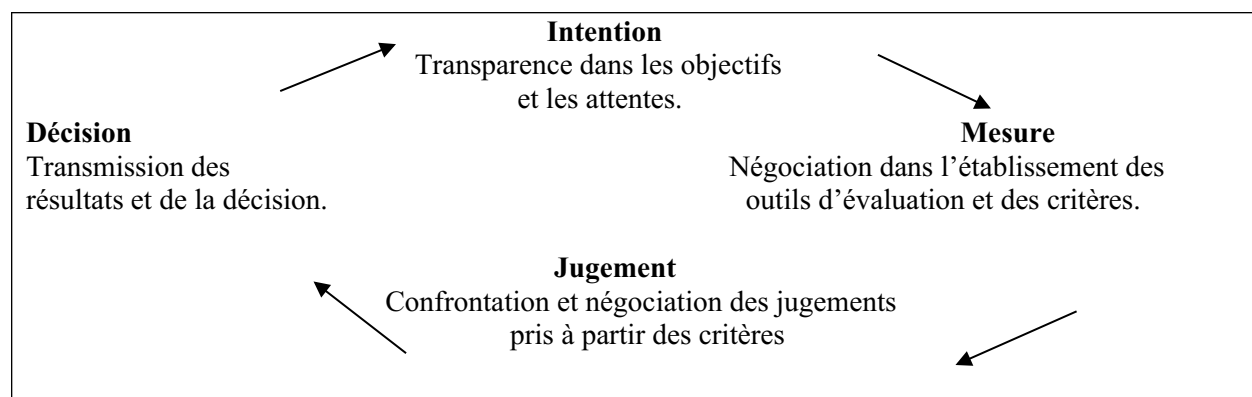
L'évaluation des apprentissages est utilisée à des fins multiples:

- décrire les acquis de l'élève;
- diagnostiquer les problèmes d'apprentissage;
- prévoir l'enseignement et l'apprentissage à venir;
- orienter l'élève et l'amener à prendre une décision à son option professionnelle;
- motiver l'élève en lui proposant des buts ou des cibles, en clarifiant la nature des tâches d'apprentissage;

- faire savoir à l'élève et à l'enseignant comment ils progressent;
- certifier que l'élève a atteint un certain niveau de compétence;
- accorder le passage de l'élève à une classe supérieurs;
- obtenir un diplôme.

Toutes ces possibilités supposent des formes d'évaluation différentes. La démarche d'évaluation implique la mise en œuvre de différents paramètres inter-liés dans la relation évalué-évaluateur. Les jugements portés doivent être pertinents. L'acte d'évaluation appelle plusieurs formes de communication entre partenaires. *L-M, Belair*, dans *L'évaluation dans l'école, Nouvelles pratiques*, p.34, propose le schéma suivant qui résume la démarche de communication dans l'évaluation:

Titre du schéma: La démarche de communication dans l'évaluation.

Bibliographie:

BELAIR, L-M. *L'évaluation dans l'école, Nouvelles pratiques*, ESF, Paris, 1999
CUCOȘ, C. *Psihopedagogie pentru examenle de definitivare și grade didactice*, ed. III, Editura Polirom, Iași, 2009
GEORGESCU, C.A., *La didactique du français langue étrangère. Guide pour les professeurs débutants*, Editura Universitatii din Pitesti, 2009

L'aptitude à lire en français : processus, défis et stratégies

Prof. Manole Delia Magdalena

Colegiul Național Pedagogic Carol I

La lecture est une compétence essentielle dans l'apprentissage d'une langue étrangère, car elle permet non seulement de développer la compréhension de la langue écrite, mais aussi d'enrichir le vocabulaire et de mieux comprendre la culture de la langue cible. En ce qui concerne la lecture en français, cette compétence est influencée par divers facteurs, allant des compétences linguistiques de base aux stratégies spécifiques utilisées pour comprendre le texte. Ce processus implique des interactions complexes entre la langue, la cognition et la culture, et nécessite un entraînement systématique pour être maîtrisé.

Lire en français implique plusieurs étapes. Tout d'abord, l'apprenant doit déchiffrer les mots et reconnaître les structures grammaticales. Cela nécessite une bonne maîtrise du système phonétique et orthographique du français, qui peut poser des difficultés, notamment pour les apprenants dont la langue maternelle diffère fortement du français sur le plan phonologique (Carroll, 1998). Par exemple, des règles d'accord, des conjugaisons ou des particularités orthographiques peuvent déstabiliser les apprenants au début de leur apprentissage.

Ensuite, la compréhension globale du texte repose sur la capacité de l'apprenant à interpréter le sens des phrases dans leur contexte. Cela inclut la compréhension des idées principales, des inférences et des relations logiques entre les informations données. Selon Van den Broeck (1986), un lecteur compétent est capable de dépasser le sens littéral des mots pour saisir le sens implicite, les nuances et les intentions de l'auteur. La lecture en français, comme dans toute autre langue, requiert également des compétences en matière de vocabulaire et de syntaxe pour être pleinement comprise.

Pour les apprenants, plusieurs défis peuvent entraver l'acquisition de la compétence de lecture en français. D'une part, la richesse du vocabulaire et les constructions grammaticales complexes du français représentent un obstacle pour de nombreux étudiants. L'un des problèmes majeurs réside dans la polysémie des mots, où un même terme peut avoir plusieurs significations selon le contexte, ce qui demande une attention particulière au contexte pour une compréhension correcte (Snow, 2002).

De plus, les différences culturelles jouent également un rôle important. Un apprenant peut rencontrer des difficultés à comprendre des références culturelles spécifiques au contexte francophone, telles que des allusions à l'histoire, à la littérature ou aux coutumes locales. La familiarisation avec la culture du pays est donc essentielle pour développer une compréhension plus profonde des textes.

Afin de surmonter ces défis, plusieurs stratégies peuvent être mises en place. L'une des plus efficaces est la lecture active, qui consiste à interagir avec le texte en posant des questions, en faisant des annotations ou en résumant le contenu. Cette technique permet de renforcer la compréhension et de mieux retenir l'information (Grabe & Stoller, 2002). De plus, l'exposition

régulière à des textes divers, allant des articles de journaux aux romans, permet aux apprenants de se familiariser avec une gamme variée de vocabulaire et de structures grammaticales.

L'utilisation de stratégies métacognitives, telles que la prévision du contenu, la recherche d'indicateurs contextuels ou l'identification des mots-clés, peut également être utile. Ces stratégies aident l'apprenant à organiser ses connaissances et à mieux gérer les difficultés de compréhension qui peuvent survenir pendant la lecture.

En somme, la lecture en français est une compétence complexe qui nécessite une maîtrise des compétences linguistiques, ainsi qu'une bonne capacité à naviguer dans le contexte culturel et lexical de la langue. Les apprenants peuvent surmonter les difficultés associées à cette compétence en adoptant des stratégies efficaces et en se plongeant dans une pratique régulière, diversifiée et active. L'amélioration de la compétence en lecture, en combinaison avec d'autres compétences linguistiques, est essentielle pour atteindre une maîtrise complète du français.

Bibliographie :

- Carroll, J. B. (1998). *The psychology of language*. Wadsworth.
- Grabe, W., & Stoller, F. L. (2002). *Teaching and researching reading*. Pearson Education.
- Snow, C. E. (2002). *Academic language and the challenge of reading for learning about science*. *Science*, 298(5602), 1060-1064.
- Van den Broeck, W. (1986). *Reading comprehension: A cognitive approach*. *Applied Linguistics*, 7(3), 211-239.

Studiu de specialitate- Les stratégies didactiques pour la compréhension d'un message écrit en français

Prof. Manole Delia Magdalena

Colegiul Național Pedagogic Carol I

La compréhension écrite est l'une des compétences essentielles dans l'apprentissage d'une langue étrangère, et cela s'applique également à l'apprentissage du français. Pour développer cette compétence, il est important que les enseignants adoptent des stratégies didactiques adaptées qui favorisent une compréhension efficace et permettent aux apprenants d'identifier et d'analyser les informations clés d'un texte écrit. Plusieurs stratégies peuvent être mises en place pour améliorer la compréhension des messages écrits en français.

Une des stratégies les plus efficaces pour développer la compréhension écrite est **la lecture active**. Cette méthode implique que les élèves ne se contentent pas de lire passivement, mais qu'ils interagissent avec le texte. Par exemple, ils peuvent surligner les informations importantes, poser des questions sur le contenu, ou résumer chaque paragraphe. Selon Grabe (2009), la lecture active encourage les étudiants à se concentrer sur les idées principales et à faire des inférences en s'appuyant sur le contexte.

Avant de commencer à lire un texte, il peut être utile de **faire des prédictions sur son contenu à partir du titre, des illustrations ou des mots-clés**. Cela aide les élèves à se préparer mentalement et à orienter leur lecture (Snow, 2002). De plus, après avoir lu un passage, les élèves peuvent reformuler ce qu'ils ont compris avec leurs propres mots. Cette technique améliore la mémorisation et la compréhension globale du texte.

La compréhension de nouveaux mots est un aspect crucial de la lecture en français. Les apprenants doivent être encouragés à deviner le sens des mots inconnus **en utilisant le contexte**. Cette stratégie permet de renforcer le vocabulaire sans avoir à recourir systématiquement à un dictionnaire. Selon Nation (2001), l'acquisition de vocabulaire à travers le contexte est une méthode efficace pour améliorer la fluidité de lecture.

Après la lecture d'un texte, les enseignants peuvent proposer des exercices spécifiques qui évaluent **la compréhension des détails**. Ces exercices peuvent prendre la forme de questions de compréhension, de correspondance de phrases ou de résumés. Ils permettent aux apprenants de vérifier leur compréhension du texte et d'améliorer leur capacité à extraire des informations précises.

Les stratégies didactiques pour la compréhension d'un message écrit en français jouent un rôle crucial dans le processus d'apprentissage. En combinant des techniques de lecture active, de prévision, d'utilisation du vocabulaire contextuel et des exercices ciblés, les enseignants peuvent aider leurs élèves à devenir des lecteurs plus compétents et autonomes.

Bibliographie :

- Grabe, W. (2009). *Reading in a second language: Moving from theory to practice*. Cambridge University Press.
- Nation, I. S. P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge University Press.
- Snow, C. E. (2002). *Academic language and the challenge of reading for learning about science*. *Science*, 298(5602), 1060-1064.

RELAȚIA ȘCOALĂ - FAMILIE,
FACTOR DETERMINANT ÎN SUSCESUL ȘCOLAR
Înv. Manole Luminița, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud

MOTTO:

„Școala, pentru a da roade, are nevoie de sprijinul conștient și de colaborarea părinților. Educația dată în școală se dovedește a fi munca irosită și ineficace, dacă familia e ostilă și indiferentă.”

H. Stern – Educația părinților în lume

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului.

Fără sprijinul activ al părinților, școala nu poate realiza obiectivele educaționale stabilite, oricât de competenți ar fi educatorii. Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale, familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate reprezintă ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. În general, elevii nu primesc în școală nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale zile, elevul este la școală 5–6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste purtată copiilor. De aceea între familie și școală trebuie să existe o colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul e eficient dacă fiecare parte reține că același subiect este copilul și școlarul nostru. Dascălii află cum e fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții cunosc în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a) ajuta profesorii în munca lor;
- b) perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c) îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d) îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e) dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f) conecta familiile cu membrii școlii;

Relația școală-familie impune deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală care, în contextul actual, par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor.

Părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor.

Educația e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește, dar nu are sorți de izbândă fără o colaborare strânsă cu factorii activi implicați în procesul instructiv-educativ. Între aceștia, familia are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea școlii.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator care-i poate ajuta. O sarcină a școlii e să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școala-familie este determinantă în educarea copiilor și trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

- Agabrian, Mircea – Comunicarea. O abordare practică, Editura Napoca Star, Cluj- Napoca, 2000;
- Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „ Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
- Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
- Nicola, I., „ Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;

CONSOLIDAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN COLABORARE DURABILĂ ÎNTR-UN SPAȚIU EDUCAȚIONAL INCLUZIV ȘI PARTICIPATIV

Autor: Profesor, Mare Diana Simona,
Colegiul Tehnic "Danubiana", Roman

În contextul învățământului actual, un aspect esențial al educației este realizarea unui mediu de învățare în care respectul, incluziunea și colaborarea sunt principii fundamentale. Articolul de față analizează cum parteneriatele eficiente între profesori, elevi și părinți pot contribui la dezvoltarea triadei educaționale, creând un mediu educațional incluziv și colaborativ. În plus, sunt explorate modele educaționale inovative, care promovează interacțiunea activă a tuturor părților implicate, în scopul creării unui sistem educativ mai echitabil și accesibil.

Într-o eră caracterizată de rapidă schimbare, educația trebuie să evolueze dincolo de metodele tradiționale și să devină un proces mai deschis, incluziv și colaborativ. Triada educațională – profesor, elev și părinte – trebuie să devină un parteneriat activ, în care toți participanții la procesul educativ contribuie în mod egal la dezvoltarea elevului. O astfel de abordare ajută nu doar la îmbunătățirea rezultatelor academice, ci și la dezvoltarea unor abilități esențiale pentru viitor, cum ar fi gândirea critică, responsabilitatea socială și colaborarea eficientă.

Parteneriatele educaționale – pilonii unui mediu educațional incluziv și colaborativ

Un sistem educațional de succes nu poate fi izolat, ci trebuie să fie bazat pe o colaborare reală între toți actorii educaționali. Parteneriatele eficiente sunt esențiale în crearea unui mediu educațional incluziv. În acest sens, fiecare participant are un rol crucial:

- ❖ **Profesorul** trebuie să fie un facilitator al învățării, nu doar un transmițător de informație, creând un mediu în care fiecare elev se simte în siguranță și respectat.
- ❖ **Elevul** devine protagonist al propriei învățări, contribuind activ la procesul educațional, dar și la construcția unui climat de respect reciproc.
- ❖ **Părintele** joacă un rol important, nu doar prin susținerea copilului acasă, dar și prin participarea activă în discuțiile legate de progresul acestuia în educație.

Când aceste trei entități lucrează împreună, rezultatele sunt remarcabile, iar școala devine un spațiu în care elevii nu doar învață, dar se dezvoltă complet din punct de vedere social și emoțional.

Modele educaționale inovative pentru un mediu colaborativ și incluziv

Pentru a crea un mediu educațional cu adevărat colaborativ și incluziv, trebuie implementate modele educaționale care pun accent pe cooperare, diversitate și învățare activă. Iată câteva exemple de bune practici în educația globală:

Învățarea bazată pe proiecte (PBL) – Acest model implică elevii în activități de învățare centrate pe rezolvarea unor probleme reale. Elevii colaborează pentru a crea soluții inovative, învățând prin aplicarea practică a cunoștințelor. PBL stimulează gândirea critică și dezvoltă abilități de lucru în echipă.

Flipped Classroom – Învățarea inversată presupune ca elevii să învețe conceptele fundamentale acasă, iar în clasă să participe activ la dezbateri, activități practice sau experimente. Acest model încurajează autonomia elevilor și le dezvoltă abilități de auto-organizare.

Învățarea prin cooperare – Elevii lucrează împreună în grupuri mici, fiecare având un rol specific. Acest tip de învățare promovează respectul pentru ideile celorlalți, responsabilitatea și ajutorul reciproc.

Educația incluzivă – Într-un astfel de model, metoda de predare este adaptată pentru a răspunde diversității elevilor, inclusiv celor cu nevoi educaționale speciale. Acest proces presupune ajustarea curricula pentru a răspunde diferitelor stiluri de învățare și ritmuri de progres.

Exemple de succes în implementarea modelelor colaborativ

În lume, mai multe sisteme educaționale au adoptat aceste modele cu rezultate excelente:

- **Finlanda** este un exemplu emblematic al educației colaborative, în care profesorii au autonomie în predare, iar elevii sunt încurajați să participe activ la învățarea lor. Colaborarea dintre profesori și părinți este o prioritate, iar elevii sunt sprijiniți să-și dezvolte atât abilități academice, cât și sociale.
- **Danemarca** pune accent pe învățarea prin experiență și colaborare, iar școlile din această țară au creat un mediu în care fiecare elev este considerat un actor activ în procesul educațional.
- **Canada** aplică principii de educație incluzivă, asigurându-se că toți elevii, indiferent de abilități sau proveniență, au acces la educație de calitate și sunt integrați în activitățile școlii.

Aceste exemple demonstrează că atunci când educația se bazează pe parteneriate eficiente și pe metode de învățare colaborative, rezultatele sunt vizibile atât în performanțele academice, cât și în dezvoltarea personală a elevilor.

Impedimente și soluții la implementarea educației colaborative

În ciuda avantajelor evidente ale educației colaborative, există și obstacole care pot întârzia sau împiedica implementarea acestui model:

- **Rezistența la schimbare** – Mulți profesori și părinți sunt atașați de metodele tradiționale de predare și pot fi reticenți la noile abordări educaționale.
- **Lipsa de resurse** – Implementarea unor metode educaționale inovative necesită resurse financiare și timp pentru formare continuă.
- **Reglementările rigide** – Sistemele educaționale uneori nu permit flexibilitatea necesară pentru a adapta metodele de învățare la nevoile reale ale elevilor.

Pentru a depăși aceste obstacole, sunt necesare politici educaționale care să sprijine formarea continuă a cadrelor didactice, flexibilizarea curriculumului și crearea unor rețele de sprijin pentru profesori, elevi și părinți.

Educația trebuie să devină un proces activ, participativ și colaborativ. Prin implementarea unor parteneriate eficiente între profesori, elevi și părinți, putem construi un mediu educațional incluziv, bazat pe respect și încredere reciprocă. Doar astfel putem pregăti elevii pentru provocările viitoare și pentru a deveni cetățeni responsabili și activi.

Pentru a transforma educația într-un proces cu adevărat colaborativ, este esențial ca toți actorii educaționali să colaboreze, să se adapteze și să îmbrățișeze noi modalități de învățare, construind astfel o comunitate educațională mai unită și mai performantă.

BIBLIOGRAFIE

- Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. Routledge.
- Hattie, J. (2012). *Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning*. Routledge.
- UNESCO. (2020). *Education for Sustainable Development: A Roadmap*. UNESCO Publishing.

INFLUENȚAREA RELAȚIILOR COLABORATIVE PRIN STRATEGII LUDICE – CĂLĂTORIA DIVERSITĂȚII

Marian Gina-Florentina, Liceul Internațional Baia Mare, România

Activitățile care promovează diversitatea și respectul pentru diferențele individuale sunt esențiale în dezvoltarea unui climat de înțelegere și respect reciproc între elevi. Acestea pot ajuta la depășirea prejudecăților și la promovarea incluziunii, oferind elevilor oportunitatea de a învăța unii de la alții și de a-și aprecia diferențele. Este vorba despre o clasă în care o parte dintre elevi sunt remigrați din spații anglofone sau asiatice. În continuare voi prezenta o asemenea activitate, pe care am propus-o la clasa a X-a, la care sunt dirigintă, care are la bază jocul **Călătoria diversității**.

Călătoria diversității este un joc în care elevii sunt împărțiți în grupuri mici și li se dau diverse scenarii care implică diferite culturi, religii sau stiluri de viață. Fiecare grup trebuie să discute și să prezinte o soluție sau o abordare bazată pe respectul pentru diversitate. După fiecare discuție, grupurile își împărtășesc ideile cu întreaga clasă, iar astfel se promovează o înțelegere mai profundă a diversității și a modului în care putem coopera respectuos.

Iată câțiva pași pentru a organiza și a face cât mai eficientă activitatea:

1. Împărțirea în grupuri

Împărțim elevii în grupuri mici (4-5 elevi). Acest lucru le va permite să colaboreze și să dezvolte idei în echipă.

2. Distribuirea scenariilor

Fiecare grup primește un scenariu diferit, care trebuie să fie realizat în mod provocator, astfel încât elevii să învețe ceva nou. Scenariul propus poate include teme ca:

Tradiții sau sărbători din diverse culturi

Diferențe religioase și modul în care acestea influențează viața cotidiană

Diversitatea în privința alimentației, educației sau stilului de viață

Abilități și perspective diferite ale indivizilor în funcție de experiențele lor de viață

Aceste activități se pregătesc din timp și este implicată și familia fiecărui elev (frați, părinți, bunici – dacă e posibil).

3. Discuția în grupuri

Fiecare grup trebuie să discute despre scenariul dat și să găsească soluții sau modalități prin care ar putea respecta și sprijini diversitatea din contextul prezentat. De exemplu, ce ar face pentru a înțelege mai bine o cultură diferită sau cum ar putea ajuta la integrarea unui coleg cu o religie diferită.

E important ca elevii și familiile lor să fie deschiși la diversele experiențe culturale, etnice și religioase și să asculte toate punctele de vedere ale grupului. De asemenea, fiecare elev să aibă ocazia să își exprime opinia și să aducă idei care reflectă respectul și acceptarea diferențelor.

4. Prezentarea soluțiilor

După activitățile derulate, fiecare grup va prezenta soluțiile sau abordările lor întregii clase. În această etapă, elevii vor învăța de la colegii lor despre diferite modalități de a aborda diversitatea.

Încurajăm un schimb de idei și discuții constructive între grupuri.

5. Reflecție comună

După ce toate grupurile au prezentat scenariul ales, creăm o sesiune de reflecție în care întreaga clasă poate discuta despre ceea ce au învățat. Puteți pune întrebări precum:

Ce am învățat despre diversitate?

Cum putem aplica aceste idei în viața de zi cu zi, în școală sau în comunitatea noastră?

Care sunt pașii pe care îi putem face pentru a respecta mai mult diferențele culturale, religioase sau de stil de viață ale altora?

6. Evaluarea și încurajarea unui comportament respectuos

Pentru a încuraja un comportament respectuos și incluziv, ar putea fi utilă crearea unui „contract de diversitate” în care elevii să se angajeze să aplice ce au învățat în cadrul acestui joc, să fie mai conștienți de diversitate și să contribuie activ la crearea unui mediu școlar mai deschis și mai respectuos.

„Călătoria diversității” este o activitate minunată, care ajută elevii să își lărgască perspectivele și să învețe cum să aprecieze și să respecte diferențele. Această activitate nu doar că încurajează înțelegerea și respectul pentru diversitate, dar ajută elevii să dezvolte abilități de colaborare, comunicare și gândire critică. E o metodă eficientă pentru a promova incluziunea și pentru a ajuta elevii să aprecieze diversitatea umană!

Bibliografie:

<https://www.erasmusplus.ro/library/includere/Includere%20%C8%99i%20Diversitate.pdf>

https://issuu.com/cvcn/docs/brosura_ready_for_diversity_-_evs_

http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/2299/Conf_UPSC_2020_Vol_II_p487-491.pdf?sequence=1&isAllowed=y

SOLUȚII INOVATIVE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIILOR DINTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

Profesor: Marin Nicoleta

Liceul Teoretic "I.C.Vissarion", Titu, județul Dâmbovița

Profesor: Marin Constantin

Școala Gimnazială Răciu, județul Dâmbovița

Într-o societate aflată în continuă transformare, școala nu mai poate funcționa ca o entitate izolată. Deși devine evident că acesta devine un factor educațional care a pierdut teren în fața rețelelor sociale care promovează altfel de valori, colaborarea strânsă între școală, familie și comunitate este esențială pentru o educație de calitate, incluzivă și adaptată nevoilor fiecărui copil. Studiul de față propune câteva soluții inovative și exemple de succes care au vizat tocmai această cooperare. Relația dintre școală, familie și comunitate este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor. În același timp, colaborarea eficientă a acestor trei entități contribuie la creșterea performanțelor școlare, la reducerea abandonului școlar și la dezvoltarea socio-emoțională a copiilor. Totuși, în multe cazuri, aceste relații sunt formale, limitate sau chiar inexistente. Implicarea părinților devine tot mai redusă odată cu creșterea copiilor. Din acest motiv, este necesară implementarea unor soluții inovative, care să reconfigureze modul de colaborare și implicare reciprocă.

Implicarea părinților nu trebuie limitată la ședințele cu părinții care au loc de câteva ori pe an. Inovația presupune crearea unui spațiu comun de dialog și acțiune. Școala trebuie să devină un pol de coeziune socială, nu doar o instituție de învățământ. Digitalizarea colaborării și accesul echitabil la informații sunt esențiale în contextul actual. De aceea, este nevoie de formare continuă pentru profesori în domeniul parteneriatelor educaționale și managementului relațional.

Joyce Epstein propune șase tipuri de implicare a părinților:

- Parenting (educație parentală)
- Comunicare
- Voluntariat
- Învățare acasă
- Luarea deciziilor
- Colaborare cu comunitatea

Școlile devin centre comunitare active care oferă nu doar educație, ci și sprijin social, medical și cultural. Pentru ca cele mai bune soluții de colaborare între acești factori educaționali să fie adoptate, pot fi aplicate câteva măsuri: chestionare aplicate cadrelor didactice, părinților și reprezentanților comunității, interviuri semi-structurate, analiza documentelor școlare (rapoarte, statistici).

Câteva soluții inovative ce pot fi propuse în contextul social actual pot fi:

Proiectele de tip Erasmus care le oferă elevilor posibilitatea să meargă să studieze diverse teme în alte țări. Această plecare cere implicare totală din partea părinților, a profesorilor și a comunităților locale. Elevii stau la familiile corespondenților lor, iar, ulterior, acei elevi vor veni să locuiască la elevii pe care i-au găzduit. Aceștia participă la activități în școlile implicate, merg în excursii, cunosc alte culturi, obiceiuri, moduri de viață. Aceste proiecte schimbă perspective, au un impact semnificativ asupra tuturor celor implicați.

Platforme digitale de colaborare. Crearea unor platforme comune (ex: aplicații mobile sau site-uri locale) pentru informare, comunicare, feedback și activități interactive cum ar fi de exemplu: Google Classroom extins și pentru părinți, Edmodo sau ClassDojo. În timpul pandemiei platforme digitale precum *Adservio* (România) și *EduTic* (Republica Moldova) au crescut transparența și interacțiunea între profesori și părinți. Consecința a fost informarea rapidă, feedbackul constant, scăderea absenteismului.

Școli deschise – "Ziua Familiei în Școală". Organizarea lunară de activități interactive: ateliere creative, expoziții, sesiuni de lectură, cursuri pentru părinți. Acest tip de activități este mai frecvent la grădiniță și în primii ani de școală, însă, pe măsură ce elevii trec de la gimnaziu la liceu, aceste activități se răresc până la a deveni inexistente.

Consilii consultative mixte (școală-familie-comunitate). Implicarea activă a reprezentanților comunității (ONG-uri, biserică, autorități locale) în deciziile importante ale școlii. Elevii de astăzi sunt factorii decizionali de mâine, de aceea, întreaga comunitate are interes să se implice, să le ofere acestora o educație de calitate și condiții bune în care să se desfășoare activitatea școlară.

Programe de mentorat intergenerațional. În acest caz elevii colaborează cu membri ai comunității (bătrâni, specialiști, voluntari) pentru schimb de experiență și învățare. În timpul orelor de consiliere și orientare profesională, părinții pot veni să le vorbească elevilor despre profesiile și meseriile pe care le practică ei. Elevii află detalii necunoscute despre aceste profesii și pot lua hotărâri mai potrivite legate de viitorul lor profesional.

Parteneriate cu instituții culturale și economice locale. Muzee, teatre, firme locale implicate în proiecte educative sau sprijin material/logistic. Acest lucru este posibil mai ales în orașele mari, unde există numeroase posibilități; pentru comunitățile rurale sau pentru orașele de provincie, aceste parteneriate devin greu de realizat. Este de dorit și adaptarea practicilor educaționale pentru incluziunea tuturor copiilor (etnici, cu CES, din familii defavorizate...). Dezvoltarea abilităților socio-emoționale și colaborative în rândul elevilor este esențială într-o lume bazată pe cooperare, empatie și autonomie personală. Cadrele didactice, prin colaborare și schimb de bune practici, pot

crea proiecte inovative care susțin aceste dimensiuni esențiale ale dezvoltării armonioase a copiilor.

Printre neajunsurile sistemului de învățământ actual, putem identifica: neimplicarea reală a părinților în procesul educațional, lipsa unei comunicări eficiente și bidirecționale între părți, slaba implicare a comunității locale în susținerea școlilor, lipsa de încredere reciprocă între actorii educaționali.

Bibliografie Selectivă

1. Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships*.
2. Ministerul Educației – România (2023). *Ghid pentru colaborarea școală-familie-comunitate*.
3. OECD (2020). *Supporting students, educators and parents during COVID-19*.

Soluții inovatoare pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate

prof.înv.primar, Martiniuc Alina Monica

Școala Gimnazială „Grigore Antipa”, Botoșani

Într-o societate în continuă schimbare, relația dintre școală, familie și comunitate joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a elevilor. O colaborare eficientă între acești factori influențează pozitiv procesul educațional, asigurând un mediu de învățare favorabil și sprijin moral pentru copii. Implementarea unor soluții inovatoare poate îmbunătăți semnificativ aceste relații, contribuind la creșterea calității educației și la integrarea elevilor în societate.

1. Platforme digitale pentru comunicare eficientă

Tehnologia poate facilita o comunicare mai rapidă și eficientă între profesori, părinți și reprezentanții comunității. Utilizarea unor aplicații și platforme educaționale interactive (Google Classroom, Edmodo, ClassDojo) poate ajuta la:

- Informarea părinților despre progresul și activitatea copiilor;
- Trimiterea de notificări în timp real despre evenimente și ședințe;
- Crearea unui spațiu de discuții unde părinții, profesorii și membrii comunității pot propune soluții la diverse probleme.

2. Programe de voluntariat și mentorat

Implicarea activă a comunității în educație poate aduce beneficii semnificative elevilor. Prin programe de mentorat și voluntariat, elevii pot învăța din experiențele adulților și pot dobândi abilități practice pentru viitor. Exemple de astfel de inițiative includ:

- Mentorat între elevi și profesioniști din diverse domenii;
- Voluntariat în activități educative, culturale sau ecologice;
- Parteneriate cu ONG-uri și companii locale pentru a sprijini proiectele școlare.

3. Ateliere și evenimente comunitare

Organizarea unor ateliere educative, târguri de știință sau evenimente culturale deschise către comunitate poate îmbunătăți colaborarea dintre școală, familie și societate. Aceste activități pot avea multiple beneficii:

- Creșterea implicării părinților în educația copiilor;
- Dezvoltarea spiritului de echipă și a sentimentului de apartenență la comunitate;
- Promovarea valorilor culturale și educaționale.

4. Crearea unor spații de învățare non-formală

Pentru a extinde educația dincolo de sala de clasă, pot fi dezvoltate spații de învățare în aer liber, biblioteci comunitare sau laboratoare mobile. Aceste inițiative încurajează învățarea prin experiență și interacțiunea directă cu membrii comunității.

5. Sprijin psihologic și consiliere pentru familii

Un alt aspect important este susținerea emoțională și psihologică a elevilor și familiilor acestora. Școlile pot colabora cu specialiști pentru a oferi:

- Sesiuni de consiliere pentru părinți și copii;
- Programe de prevenție a abandonului școlar;
- Strategii pentru gestionarea stresului și a conflictelor familiale.

Concluzie

Implementarea unor soluții inovatoare pentru consolidarea relațiilor dintre școală, familie și comunitate contribuie la dezvoltarea unui sistem educațional mai incluziv și eficient. Prin utilizarea tehnologiei, implicarea activă a comunității și susținerea emoțională a elevilor, putem construi un mediu educațional mai colaborativ și orientat spre succes.

Parteneriatul educațional, școală-familie comunitate

Liceul Tehnologic Căpitan Nicolae Pleșoianu
Prof. Matei Alina Mihaela

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. El presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis. El se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali.

Parteneriatul educațional (amintea institutorul Ionela Petrosel în articolul său: „Despre parteneriatul educational”) , se realizează între:

- **instituțiile educației:** familie, școală și comunitate;
- **agenții educaționali:** copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho-pedagogi, terapeuți etc.);
- **membri ai comunității** cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.);

Parteneriatul educațional se adresează în principal părinților și profesorilor și se referă la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărăște familia, trebuie să fie în acord cu măsurile școlare, și ceea ce face un părinte, să nu fie negat de celălalt.

Se știe că **educația**, ca acțiune socială organizată, presupune mai mulți factori: **familia, școala și comunitatea**. Democratizarea educației face necesară deplasarea centrului de interes de pe cunoștințe impuse - pe obiective, de pe programe abstracte - pe nevoile curente ale elevului, astfel încât acesta să fie centrul de interes al tuturor.

În privința **comunității**, încercând să-i dăm o definiție, am putea spune că este:

- Spațiu în care oamenii conlucrează pentru a identifica nevoile comune și valorile pe care le prețuiesc;
- Spațiu al interacțiunilor sociale bazate pe nevoi, interese și aspirații comune;
- Spațiu în care membrii au încredere unii în alții și conlucrează la rezolvarea problemelor comune;
- Spațiu în care există consens axiologic al membrilor (respect civic, respect etnic, cooperare etc.)

Orice program educativ poate deveni eficient în măsura angajării părților componente. În acest sens, vin în ajutor proiectele de parteneriat educaționale care **vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate**, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali.

Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați (școală, familie, comunitate).

Comunitatea reprezintă cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare al elevului. Prin caracteristicile ei, poate susține interesele școlii. Fiecare școală devine „o comunitate a celor ce învață”, în condițiile propriului său plan de îmbunătățire continuă a predării, învățării și disciplinei. Toți elevii săi se străduiesc și fac progrese în direcția atingerii standardelor dorite, fiind ajutați de părinți, cadre didactice și alți parteneri implicați. Școlile și comunitatea îmbunătățesc instrucția, evaluarea, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, implicarea

părinților și a oamenilor de afaceri, astfel încât fiecare aspect al educației funcționează ca parte a unui sistem, care sprijină toți elevii pentru a-și atinge obiectivele.

Reforma efectivă a învățământului preuniversitar, ca învățământ public, se poate realiza numai în interiorul spațiului comunitar, **ca rezultat al conlucrării școlii cu mediul social, cultural și economic**. Procesul educațional este un act de socializare, de culturalizare, de formare și dezvoltare a personalității, dus la îndeplinire de echipa didactică.

Învățătorul trebuie să fie conștient de rolul și contribuția sa în formarea comportamentului democratic și atitudinii disciplinare a elevilor săi. **Școala** nu poate să rămână izolată, ea trebuie să se integreze și să pătrundă în spiritul comunitar, căci comunitatea nu înseamnă altceva decât să fii și să te simți în contact cu ceilalți.

Învățarea școlară pune bazele învățării pe durata întregii vieți, astfel cadrele didactice trebuie să urmărească modelarea copilului în conformitate cu obiectivele societății democratice, în vederea atingerii pe termen lung a idealului educațional, care constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative.

Cadrele didactice **și părinții** trebuie să lucreze împreună pentru a dezvolta o relație de cooperare în clasă. **Centrul acestui parteneriat este copilul**. Acest parteneriat între dascăl și părinți, oferă copiilor un model asupra felului în care adulții cooperează pentru a crea un mediu de învățare stimulator. Este esențială implicarea activă a părinților încă din primul an de școală.

În mod firesc, **părinții sunt primii educatori ai copilului**. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și școli să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Dar educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități.

O comunitate care plasează educația printre prioritățile sale, este o comunitate care acționează conștient în folosul tuturor membrilor săi. Este bine știut faptul că, pe termen lung, investiția în educație este cea mai valoroasă pentru societate.

În cadrul unei comunități, grădinița și școala sunt instituții care asigură educația copiilor, dar sprijină, în același timp preocuparea și nevoia adulților pentru perfecționare continuă și învățarea pe tot parcursul vieții.

Pentru realizarea unui **parteneriat** trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel, trebuie respectate cele **patru condiții de realizare** ale acestui proces: **comunicare, coordonare, cooperare** și în final, **parteneriat**. Aceste distincții sunt importante pentru decizia privind tipul de relaționare pe care se poate miza, pentru un anumit partener din cadrul comunității.

Învățătorii trebuie să creeze o atmosferă deschisă prin implicarea și încurajarea părinților: să vină la ore, să-și împărtășească interesele și talentele, să pună întrebări. Pentru ca învățătorii să fie cu adevărat deschiși părinților, ei trebuie să creadă cu adevărat în beneficiile prezenței și implicării celor din urmă.

De exemplu: o mamă **asistent medical** poate fi invitată la o oră de educație pentru sănătate; alt părinte cu **abilități lingvistice** poate fi invitat la o oră de lectură etc. Dacă părinții sunt implicați în activitatea la clasă, învățătorii pot observa direct felul în care ei își motivează copiii, în care îi ajută să rezolve problemele. Copiii au ocazia să vadă că adulții importanți din viața lor activează împreună spre un scop comun, dobândesc un simț crescut al siguranței și încrederii și le face plăcere să simtă legătura dintre familie și școală.

Părinții care vin regulat la școală **pot aprecia mai realist** felul în care copilul se adaptează școlii. Copiii își văd părinții într-o altă lumină. Un mare avantaj pentru dascăli este faptul că învață mai multe despre viața de familie și comunitatea copiilor.

Prin aceste colaborări, elevii conștientizează că în fiecare grup sau comunitate, oamenii se deosebesc între ei prin trăsături fizice și sufletești, că fiecare are propria lui fire și se manifestă comportamental diferit unii de ceilalți. În activitatea educativă trebuie doar să ne asumăm inițiativa și să conștientizăm faptul că parteneriatul educativ este benefic și că toți avem de câștigat.

Alte tipuri de implicare a părinților în activitatea educațională:

În concepția lui **Joyce Epstein (Godfry Claff, 2006)**, există câteva **tipuri de implicare** a familiei, care ne pot ajuta să creăm parteneriate eficiente cu familiile și comunitatea, pentru a spori eficiența procesului educativ.

Asistența acordată părinților de către școală (ajutorul oferit familiilor pentru a crea un mediu propice învățării prin programe de inițiere a părinților); **Voluntariatul** (recrutarea dintre părinți a unor grupuri de susținere a activității școlii, a profesorilor, a elevilor, a altor părinți); **Luarea deciziilor** (includerea, cooptarea părinților în procesul de decizie la nivel de școală); **Învățarea acasă** (transmiterea de informații către părinți despre cum pot fi de folos elevilor în efectuarea sarcinilor școlare, prin carnetul de mesaje zilnic între învățător și părinte cu informații referitoare la evenimente speciale organizate de școală/ teme/ lucrări pe care le-a făcut copilul/ mici temeri sau întrebări etc.);

Pentru găsirea unor soluții la problemele educative ale familiei, **părintele trebuie văzut ca un colaborator**, ca un partener care se implică activ în aceste forme de intervenție socio-educatională. De aceea, pentru eficiența întâlnirilor dintre părinte și dascăl ar trebui să se acorde un timp suficient pentru un dialog real, întâlnirile să aibă loc într-un cadru bine definit, să se obțină tonul și stilul adecvat astfel încât toate părțile implicate să știe ce se așteaptă de la ele.

Voi cita mai jos câteva aspecte pe care inv. Nicoleta Beznea le-a subliniat în articol său *Despre parteneriatul educațional* publicat în „Revista cadrelor didactice Nr.1 / 2 din 2005 și care sunt reprezentative:

„Parteneriatul între școală și familie și-a demonstrat eficiența pretutindeni unde a fost aplicat, dacă s-au respectat anumite **condiții de realizare** a acestuia:

Părinții să fie percepuți de către cadrele didactice **ca persoane active și valoroase** pentru educarea copiilor; De asemenea **părinții să se implice** în mod concret **în luarea de decizii** referitoare la activități extrașcolare, la modificarea orarului, la stabilirea disciplinelor opționale, iar **responsabilitatea** pentru evoluția copilului **să fie împărțită** între școală și părinți.

Biserica reprezintă un posibil partener din comunitate și poate contribui ca factor important la cultivarea trăsăturilor morale pozitive: acceptarea diversității, respect, dragoste pentru semenii. Date fiind importanța și respectul manifestat de membrii unei comunități față de biserică este recomandabil să folosim intervenția și suportul oferit de aceasta în transmiterea unor mesaje către comunitate.

În abordarea parteneriatelor cu biserica, în faza de elaborare a proiectului se va identifica apartenența religioasă a copiilor respectându-se cultul fiecăruia dintre ei.

În urma discuțiilor cu părinții, dascălii vor planifica împreună cu aceștia activitățile specifice. Parteneriatul se poate desfășura ocazional (cu ocazia sărbătorilor religioase importante din cultul

respectiv) sau pe baza unui proiect educațional cu obiective și activități precise, stabilite de comun acord cu partenerii implicați.

Autoritățile locale, în virtutea prevederilor legale, oferă grădinițelor și școlilor sprijin concretizat prin fonduri, resurse materiale, facilitarea obținerii unor resurse financiare extrabugetare.

Acțiunile în care autoritatea locală poate interveni sunt: **asigurarea unor resurse materiale** și financiare pentru grădinițe și școli; asigurarea **condițiilor optime** pentru desfășurarea activităților într-un spațiu sigur și confortabil (utilități, amenajarea spațiilor de joacă); facilitarea unor **donatii și sponsorizări** în bunuri materiale; alocarea unor **spații** la dispoziția unităților de învățământ din localitate; colaborare în **organizarea de activități culturale și sportive**; acțiuni menite să conducă la îmbunătățirea condițiilor de învățare din grădiniță care vizează **infrastructura și dotarea**.

Agenții economici

Ca parteneri educaționali, **agenții economici** trebuie să fie în atenția unităților preșcolare și școlare, în ipoteza că aceștia pot reprezenta actori importanți pe piața muncii în viitor.

Pentru a **atrage un agent economic** instituția trebuie să cunoască: agenții economici aflați în proximitatea unității de învățământ; disponibilitățile și tipul de servicii sau produse pe care agentul economic le poate oferi grădiniței (școlii) ca partener; setul de nevoi pe care agenții economici le pot formula; modalități de sensibilizare și atragere a agenților economici etc.

Toți agenții economici sau persoanele fizice care au răspuns, într-un fel sau altul, solicitărilor grădiniței, trebuie menționați de fiecare dată când se ivește ocazia în cadrul întâlnirilor cu părinții, în cadrul diverselor manifestări organizate de autoritățile locale, în interviuri sau în diverse rapoarte de activitate, prin scrisori de mulțumire adresate reprezentanților, pe panouri special amenajate la intrarea în grădiniță, la loc vizibil, care menționează numele sponsorilor și le aduce mulțumiri.

Mass-media

Mijloacele de comunicare în masă au o uriașă forță de influențare a consumatorului de informație, a publicului. Acest lucru este valabil atât în domeniul comercial, cât și în cel al vieții comunitare. Ziarele, revistele, radioul, televiziunea și Internetul sunt canale care, prin informațiile difuzate satisfac o nevoie fundamentală a omului modern: **informarea**. Aceste canale de comunicare realizează mai mult decât o informare. Ele influențează, orientează și dirijează opinia publică, interesele și motivațiile oamenilor, conștiințele chiar dincolo de propria voință. Indiferent de proiectul educațional al unei instituții de învățământ, mass-media trebuie să fie un partener constant prin care activitățile să fie cunoscute și recunoscute în comunitate.

Monitorizarea apariției numelui unei instituții de învățământ, a informațiilor despre aceasta sau a articolelor sau emisiunilor în care este menționată, reprezintă o activitate foarte utilă. Este important

ca toți membrii echipei să fie înștiințați despre aparițiile în mass-media a informațiilor despre unitatea respectivă, a contextului în care acest lucru s-a produs, precum și despre efectele scontate.

Organizațiile Nonguvernamentale

Apărute după 1990, organizațiile nonguvernamentale au fost și sunt în permanență factori activi în

rețelele educaționale contribuind cu programele lor la susținerea drepturilor copiilor, tinerilor, adolescenților, la promovarea egalității șanselor educaționale, la educarea și consilierea familiei, la atragerea de fonduri financiare și materiale, la promovarea imaginii grădinițelor și școlilor, la

formarea de formatori, mediatori, cadre didactice, la facilitarea unor parteneriate interne și externe, la dezvoltarea unor rețele comunitare precum și la analizarea unor nevoi comunitare.

Instituțiile de cultură

Este importantă atragerea instituțiilor culturale spre promovarea specificului comunității prin publicarea unor materiale didactice privitoare la istoria și cultura grupului respectiv.

Se pot organiza parteneriate cu centre culturale pentru copii și familiile acestora, iar în cadrul acestora

copiii pot studia și își pot dezvolta abilitățile și talentele, și unde pot deveni conștienți de drepturile lor.

Poliția

Proiectele de parteneriat educațional cu **Poliția** au ca argument educația copiilor pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens, copiii își însușesc concepte cheie: libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor democratice, înțeleg rolul drepturilor omului în viața cotidiană, sunt puși în diferite situații de a-i respecta pe cei de lângă ei, își formează deprinderi de a-și proteja propria persoană și pe ceilalți.

Polițistul de proximitate și cel de la circulația rutieră pot fi parteneri activi în proiectele grădiniței și școlii. Parteneriatele cu Poliția, în mod deosebit cu **Poliția rutieră**, familiarizează copiii cu regulile de circulație pentru pietoni, necesare unei autonomii relative pe stradă, cu aplicarea zilnică a celor însușite pe parcursul derulării acestor proiecte educaționale.

Educația rutieră reprezintă unul dintre elementele esențiale ale civilizației moderne. Pornind de la adevărul că, în circulația rutieră e de ajuns să greșești o singură dată, în abordarea parteneriatelor se încearcă intensificarea activității de sprijinire a copiilor în dobândirea de noi cunoștințe și capacități.

Lipsa de comunicare între membrii unei comunități, reprezintă una din problemele de actualitate. De aceea este nevoie de o colaborare strânsă între partenerii educativi ai unei comunități (**primărie, bibliotecile orașenești și comunale, muzee, Biserică** etc.), pentru a aborda educația valorică din perspectiva afectivității, a cunoașterii, a reglării trebuințelor, valorilor și motivației care stau la baza unei conviețuiri democratice și integrării în comunitate.

A educa înseamnă a adapta copilul la mediul social adult, ținând seama de natura sa proprie, de posibilitățile individuale de asimilare, înseamnă a face apel la mijloacele, metodele și procedeele care corespund trebuințelor copilului. A educa înseamnă răbdare și insistență, înseamnă o muncă cotidiană continuă.

Instituțiile bine determinate ale societății, **școala, familia și comunitatea**, joacă diferite roluri în creșterea și dezvoltarea ființei umane. Pentru valorizarea maximală a acestora pledează instituirea **parteneriatului educațional**. Școala este instituția care realizează în mod planificat și organizat sprijinirea dezvoltării individului prin procesele de instrucție și educație, concentrate în procesul de învățământ. O școală eficientă este partenera elevului, valorizând respectarea identității sale cu familia, recunoscând importanța acesteia și căutând să atragă în procesul didactic toate resursele educative ale societății, pe care le identifică, le implică și le folosește activ

Colaborarea cu alte instituții nu este întotdeauna ușoară, unii răspund pozitiv, alții nu. Este parte a rolului școlii să ajungă la comunitate, să încurajeze și să convingă organizațiile să se implice; uneori oamenii vor rezista din cauza a ceea ce văd ca granițe profesionale.

În devenirea personalității elevului, **comunicarea permanentă, colaborarea și cooperarea factorilor educaționali** reprezintă o prioritate, materializându-se în avantaje oferite de instituții în formarea sa, în spiritul valorii societății în care trăiește.

„Succesul, în mare parte, stă în voința de a învinge; să ne străduim deci și să stăruim.” (Seneca)

Bibilografie :

- Înv. Nicoleta Beznea, art. „*Familia și școala în relație de parteneriat educațional*”, coord./ editori Învățământul primar-revistă dedicată cadrelor didactice/ nr.1-2/ 2005
- Inst. Ionela Petrosel , „*Despre parteneriatul educational*” (sursa Internet)
- Băran- Pescaru, A., „*Parteneriat în educație*”, București, Editura Aramis Print, 2004.
- Vrășmaș, E., A., „*Consilierea și educația părinților*”, București, Editura Aramis 2002.
- Popescu, M., „*Implicarea comunității în procesul de educație*”, Centrul Educația 2000,Corint, București, 2000;
- Claff Gogfrey,Ghid pentru cadrele didactice, „*Parteneriat școală-familie-comunitate*”, Editura Didactică și Pedagogică , R.A., București, 2007
- Cristiana Boca (coord.), Irinela Nicolae, Ana Secrieru, Doina-Olga Ștefănescu. - București 2009: Educația 2000+, 2009, „*Împreună pentru copii : grădinița și comunitatea*”;

STRATEGII INOVATOARE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Profesor pentru educație timpurie, Matei Daniela-Ștefania

Grădinița Nr.242, Sector 5, București

Motto: „*Când cineva începe să învețe, el deschide porțile către o nouă lume plină de speranță și promisiuni.*” MK Soni

Metodele activ – participative pornesc de la ideea că învățarea este o activitate personală iar cel care învață este considerat managerul propriei învățări, al întregului proces de învățare. Ele presupun activism, curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi.

Sunt considerate activ – participative acele metode care mobilizează energiile elevului, care îl ajută să își concentreze atenția, să-i stârnească curiozitatea. Aceste metode au caracter educativ, exemplu: lectura independentă, etc. Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relație cu personalitatea învățătorului și gradul de pregătire, predispoziție și stilurile de învățare ale grupului cu care lucrează.

Exemple de metodele și tehnici activ – participative noi: brainstorming, tehnica ciorchinelui, metoda mozaic, jurnalul cu dublă intrare, cubul, cvintetul, pălăriile gânditoare, etc.

Soluțiile problemelor supuse rezolvării presupun colaborare și cooperare. Trebuie să se expună acordul sau dezacordul, indiferent de relațiile existente între participanții la situația de învățare. Elevii pot citi un text, pot schimba păreri în grup, pentru a participa activ la învățare. Este etapa întrebărilor profesor-elev, elev-profesor, elev-elev.

Metodele de predare-învățare-evaluare oferă o ocazie benefică de organizare pedagogică a unei învățări temeinice, ușoare și plăcute, și în același timp și cu un pronunțat caracter activ – participativ din partea elevilor, cu posibilități de cooperare și de comunicare eficientă. Folosirea sistematică a metodelor moderne, presupune desfășurarea unor relații de comunicare eficientă și constructivă în cadrul cărora, toți cei care i-au parte la discuții, să obțină beneficii în planurile cognitiv, afectiv-motivațional, atitudinal, social și practic aplicativ.

Metoda brainstorming înseamnă formularea a cât mai multor idei – oricât de fantastice ar părea – ca răspuns la o situație enunțată, după principiul cantitatea generează calitatea. Obiectivul fundamental constă în exprimarea liberă a opiniilor elevilor așa cum vin ele în mintea lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Selectarea și ordonarea ideilor care conduc la rezolvarea problemei. Are o serie de avantaje:

- Participarea activă a tuturor participanților;
- Dezvoltarea capacității de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii privind alegerea soluției optime;
- Exprimarea personalității;
- Exersarea creativității și a unor atitudini deschise la nivelul grupului;
- Dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin valorizarea ideilor fiecăruia;
- Realizarea unei ambiante pline de prospețime și emulație.

Metoda pălăriilor gânditoare este un joc în sine. Copiii se împart în șase grupe – pentru șase pălării. Ei pot juca și câte șase într-o singură grupă. Împărțirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar pălăriile să fie frumos colorate, să-i atragă pe copii. Ca material vor fi folosite 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru și un anumit rol. Bineînțeles, că rolurile se pot inversa, participanții fiind liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

În momentul în care decidem să devenim cadre didactice, suntem direct responsabili de educarea și dezvoltarea elevilor, cărora le vom fi educatori. În acest proces, avem un rol important deoarece de noi, de comportamentul nostru, dar mai ales de metodele pe care le aplicăm depinde dezvoltarea și implicarea elevilor în procesul instructiv – educativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Barna, Andrei - „, Curs de pedagogie ”, Ed. Logos, Galați, 2001

2. Cerghit, Ioan - „, Didactica “ , București, 1993
3. Nicola, Ioan - „, Tratat de pedagogie școlară “ , E.D.P. , București, 1996

IMPORTANȚA COLABORĂRII ȘCOALĂ-FAMILIE COMUNITATE

Mateș Rodica

Școala Gimnazială „Horea” Horea

Educația în familie este o parte integrantă a educației. Factorul care exercită cea mai mare influență asupra copiilor, alături de școală, este familia.

Din perspectiva istorică, educația părinților este necesară, atât pentru creșterea și educarea copiilor, cât și ca o cale de emancipare spirituală și socială, ca un vector al democratizării educației și societății.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Analiza realităților școlii noastre ne-a condus spre o generalizare de ordin teoretic și anume aceea că metoda de lucru a școlii cu părinții trebuie să aibă la bază unificarea întregului ansamblu de măsuri care contribuie la educația copiilor în spiritul „drepturilor omului” pentru afirmarea deplină a personalității fiecăruia, potrivit potențialului său nativ și al mediului familial și social creat în etapa actuală.

O problemă stringentă pentru România o reprezintă responsabilitatea locală pentru calitatea educației și succesul școlar, care reclamă căi diferite de stabilire a relațiilor de colaborare între școli, familii și comunități. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile.

Parteneriatele dintre școli, familii și comunități pot: ajuta profesorii în munca lor; perfecționa abilitățile școlare ale elevilor; îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar; îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților; dezvolta abilitățile de lideri ale părinților; conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității; stimula serviciul comunității în folosul școlilor; oferi servicii și suport familiilor; crea un mediu mai sigur în școli.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață.

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. Se consideră că

punctul cheie îl constituie programele de pregătire a formatorilor, a celor care vor îndruma auto/educația părinților; toate persoanele care prin profesia lor sunt în relație cu copiii și familia (profesori, medici, juriști, preoți etc.) au nevoie de o pregătire pe probleme ale educării familiei. Anumite categorii de părinți pot fi folosite ca "formatori voluntari".

Obstacolele relației școală-familie pot fi de ordin comportamental (întâlnite, atât între părinți, cât și la profesori și administratori școlari) sau de ordin material (relația școala-familie cere un surplus de efort material și de timp). Dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind: responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor; libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului; impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului; randamentul pedagogic și datoria parentală; participarea părinților la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară. Se consideră, în general, că problema este de atitudine; este dificil de pretins, atât la părinți, cât și la profesori, că relația de colaborare școală-familie (nu)este doar un drept de opțiune.

Reproșurile care li se fac părinților privind colaborarea cu școala sunt: apatia (nu vin la reuniuni anunțate); lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor); timiditate (lipsa de încredere în sine); preocupări excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului); rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului); contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criză în comportarea copilului); conservatorism (reacții negative la idei noi), activitatea cu părinții are un caracter neorganizat, sporadic și la întâmplare sau este ignorată în multe școli.

Reproșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare inclusiv privind: dificultăți de a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții); definirea imprecisă a rolului de profesor (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului); lipsa pregătirii privind relația școală-familie.

O bună parte din problema se rezolvă în măsura în care părinții și profesorii dispun de mecanisme de evaluare a activității școlare. Discuțiile (critice) ale specialiștilor și politicienilor despre instituția școlară, protestele elevilor, studenților și cadrelor didactice, alte tensiuni de acest gen au tendința de a slăbi susținerea parentală a școlii. Relația familie-școală apare justificată în măsura în care restabilește încrederea colectivității în instituția educativă.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului; drepturile de care dispune pentru educația copilului; importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului; metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog

între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar competența lor în aceasta materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure părinților asistența necesară.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului individual nu se poate substitui participării părinților la gestiunea școlii, din mai multe motive: părinții sunt responsabili legali ai educației copiilor lor, deci trebuie să aibă posibilitatea de a influența natura acestei educații; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate; este necesară o influențare pe plan local asupra rezolvării problemelor locale și luarea deciziilor la nivelul cel mai de jos cu putință; participarea trebuie să facă apel la competențele locale; participarea poate stimula inițiativele și inovațiile.

Cei care lucrează în școală și răspund de destinele educației neamului pot înțelege dincolo de marile dificultăți, condiționarea calității vieții fiecăruia de educația oferită tinerilor și adulților, copiilor și părinților lor; aceasta în măsura în care au doar ceva mai multă competență, bună-voință și responsabilitate morală decât oricare.

Bibliografie:

1. Bunescu Gheorghe, „Școala și valorile morale”, EDP, R:A., București, 1998
2. Șincan E., Alexandru Ghe., „Școala și familia”, Editura „Gheorghe – Cârțu Alexandru”, Craiova, 1993
3. Jean Marc Monteil, „Educație și formare – perspective psihologice”, Editura Polirom, Iași, 1997.

ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE CARE PROMOVEAZĂ COLABORAREA ȘI DEZVOLTAREA AUTONOMIEI ÎN RÂNDUL ELEVILOR, ÎN CONTEXTUL ÎNVĂȚĂRII ACTIVE – STUDIU DE CAZ

Megelea Mihaela, Școala Gimnazială Nr 2 Comarnic

1. Introducere

Transformările din societatea contemporană solicită un sistem educațional adaptat nevoilor generației actuale. Elevii nu mai sunt doar receptori pasivi ai informației, ci devin parteneri activi în construcția propriului demers educațional. În acest sens, învățarea activă, care pune accent pe experiență, colaborare și reflecție, se dovedește a fi esențială pentru formarea unor competențe cheie. Dezvoltarea colaborării și autonomiei devine nu doar o nevoie, ci și un obiectiv educațional major în învățământul gimnazial.

2. Învățarea activă – cadru conceptual

Învățarea activă presupune: implicarea elevului în rezolvarea de probleme; aplicarea cunoștințelor în contexte reale; colaborarea în grupuri; asumarea responsabilității în învățare; autoevaluarea și reflecția asupra propriului proces educațional.

Teoreticieni precum Jean Piaget și Lev Vygotsky au fundamentat ideea învățării prin acțiune și interacțiune socială. În viziunea lui Vygotsky, dezvoltarea cognitivă are loc prin dialog și colaborare, în zona proximei dezvoltări, iar Piaget subliniază importanța explorării active a mediului.

3. Activități educaționale care dezvoltă colaborarea

3.1. Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning)

Această metodă presupune rezolvarea unei sarcini complexe, prin munca în echipă, pe o durată mai lungă. Un exemplu concret în acest sens poate fi, pentru limba română, clasa a VII-a, proiectul „Vocea generației noastre”. – Astfel, elevii, împărțiți în echipe, au fost provocați să redacteze și să prezinte un manifest literar prin care să exprime valorile generației actuale. Activitatea a presupus cercetare, analiză de texte lirice și argumentative, redactare colectivă, prezentare orală și feedback.

Printre competențele dezvoltate s-au regăsit colaborare, argumentare, exprimare orală, redactare, gândire critică.

3.2. Învățarea prin joc de rol și dramă educațională

Activitățile de teatru educativ dezvoltă empatia, lucrul în echipă și comunicarea. Un exemplu de o astfel de activitate poate fi următorul: La finalul studierii nuvelei Alexandru Lăpușneanul, elevii au pus în scenă o dezbatere istorică între personaje. Ei au colaborat pentru a pregăti replicile, costumele și regia. Rezultate constau în faptul că elevii au înțeles mai profund motivațiile personajelor și au exersat cooperarea și empatia.

3.3. Învățarea prin cooperare (Cooperative Learning)

Tehnici ca mozaicul, perechile de discuție, 1-2-4 permit învățarea în grupuri mici, în care fiecare elev are o responsabilitate. De pildă, la o lecție despre textul argumentativ, elevii au fost împărțiți în echipe, fiecare analizând câte un aspect: structură, conectori, argumente, concluzie. Ulterior, echipele au combinat informațiile pentru a redacta un text complet. Beneficiile unei astfel de activități au constat în conștientizarea rolului fiecărui membru în succesul grupului și dezvoltarea comunicării eficiente.

4. Activități educaționale care dezvoltă autonomia

4.1. Portofoliul personal

Elevii adună în portofoliu propriile creații (compuneri, recenzii, eseuri, desene, reflecții) pe care le organizează și autoevaluează periodic. Concret, la finalul fiecărei unități tematice, elevii își selectează două lucrări reprezentative și scriu o reflecție despre progresul lor. Efectele unei astfel de metode pot fi asumarea responsabilității în învățare, autoevaluare, planificarea propriului parcurs.

4.2. Jurnalul de învățare

Elevii notează zilnic sau săptămânal ce au învățat, ce dificultăți au întâmpinat și ce obiective își propun. De pildă, în cadrul unei secvențe despre textul liric, elevii au completat jurnale de reflecție, notând cum s-au simțit în timpul activităților, ce au înțeles și ce nu, precum și ce întrebări le-au rămas. În ceea ce privește efectele amintim metacogniție, reflecție, dezvoltarea gândirii critice.

4.3. Proiectele individuale sau pe interese

Elevii aleg o temă de interes și își planifică singuri activitatea, fiind ghidați de profesor. Spre exemplu, un elev pasionat de mitologie a realizat un proiect comparativ între miturile

grecești și baladele românești, prezentându-l colegilor. Câștigul final îl reprezintă autonomie în învățare, inițiativă, responsabilitate.

5. Evaluarea în contextul învățării active

Evaluarea nu se limitează la teste și lucrări scrise. Se folosesc: rubrici de evaluare pentru proiecte și prezentări; evaluarea colegială; autoevaluarea; feedback constructiv și orientat spre progres. Acest tip de evaluare susține dezvoltarea autonomiei, deoarece elevii învață să-și analizeze performanțele și să-și stabilească obiective de îmbunătățire.

6. Concluzii

Activitățile educaționale care promovează colaborarea și autonomia sunt indispensabile în învățarea activă. Ele contribuie la formarea unor elevi responsabili, implicați și capabili să își asume propria învățare. Profesorul devine facilitator, ghidând elevii în explorarea cunoașterii prin metode interactive și personalizate. Adaptarea constantă la nevoile clasei, diversificarea strategiilor didactice și promovarea gândirii critice sunt elemente definitorii ale unei educații centrate pe elev.

Bibliografie

1. Hattie, J. (2009). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Editura Polirom.
3. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Editura Polirom.

COLABORARE ACTIVĂ ȘI DE DURATĂ ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE, COMUNITATE

**Prof. ELENA MIERCAN,
COLEGIUL ENERGETIC, RM. VÂLCEA**

Colaborarea activă a școlii și a profesorilor cu ceilalți factori educaționali: familia, comunitatea locală, biserica, unitățile sanitare, poliția, agenții economici, organizații neguvernamentale, mass-media, instituții de cultură duc la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a problemelor diverse ale elevilor. Așadar, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Considerăm că trebuie pornit de la pregătirea teoretică și metodologică instituțională a profesorilor cu privire la locul și rolul parteneriatelor școală-familie-comunitate în activitatea școlii centrată pe asigurarea succesului elevului în școală și în viață. Toate activitățile și acțiunile desfășurate în acest scop să vizeze schimbarea mentalității și a comportamentului corpului didactic față de prezența părinților și a membrilor comunității în spațiul social al școlii. Rezistența la schimbare este termenul care definește poate cel mai bine poziția majorității cadrelor didactice, părinți, membri ai comunității. Acest trend atitudinal este în contradicție cu concepția și comportamentul membrilor unei societăți moderne care consideră școala centru al vieții comunitare democratice, iar parteneriatele școală-familie-comunitate reprezintă o dimensiune importantă a societății civile. Realizarea unui parteneriat activ și viabil între școală, familie, comunitate constituie formula cea mai eficientă pentru a face din colaborarea în cadrul proiectelor de parteneriat cheia accelerării procesului de integrare a societății românești în rândul popoarelor europene. Cele mai bune parteneriate sunt cele reciproc avantajoase concepute a menține contactul cu membrii comunității, nu doar cu instituțiile locale. Această legătură strânsă face ca parteneriatele educaționale cu comunitatea să se manifeste pe deplin.

De asemenea, școala poate iniția, elabora și implementa proiecte de educație parentală, de formare a educatorilor parentali, specialiști care, prin profesia lor, să relaționeze cu copiii și familia acestora și vor contribui prin aceasta la dezvoltarea unor servicii destinate părinților, ca suport pentru creșterea nivelului de cunoștințe ale acestora. Dascălii au înțeles că legăturile familiilor cu școala și comunitatea sunt slabe, categoriile de risc fiind, în general familiile

provenite din categorii dezorganizate familial și social, rolul școlii fiind acela de a crea o punte de legătură, de a se implica mai mult în viața copiilor, asumându-și uneori rolul de „părinte”. Pentru punerea în practică a unor asemenea proiecte educaționale de parteneriat local, trebuie conjugate eforturilor tuturor părților implicate: societatea cu realitatea ei situațională, familia subiectivă de multe ori, școala cu structurile motivaționale și proiective și, nu în ultimul rând, elevul factorul primordial al educației.

Într-o lume în permanentă schimbare, aflată sub presiunea competițiilor de orice fel, comunitatea locală, părinții și cadrele didactice trebuie să se străduiască împreună pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. În situația actuală, când se pune accent tot mai mult pe implicarea comunității locale în viața școlii, în vederea desfășurării în bune condiții a unei educații de calitate, am considerat necesar ca între școala noastră și comunitatea locală să se realizeze și să se consolideze un parteneriat educațional. În baza unor prevederi legale și pe baza unor relații tradiționale bune, stabilite de-a lungul timpului, școala noastră s-a implicat în activitățile comunității locale, promovând valori cum ar fi: asigurarea egalității șanselor în educație, revigorarea spiritului civic, a comunicării deschise, dezvoltarea cooperării și colaborării, cât și organizarea acțiunilor de interes comunitar. Din acest motiv, întreaga comunitate ar trebui să fie devotată școlii, elevii să fie încurajați să participe la viața comunității, iar școala să se deschidă spre comunitate. Proiectele de parteneriat educațional încheiate cu comunitatea locală – primărie, poliție, dispensar, biserică – au avut ca argument educația elevilor pentru cetățenie democratică, în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili, capabili să se implice în rezolvarea problemelor comunității. De aceea, acești trei parteneri, școala-familia și comunitatea au același scop, educarea tinerei generații, formarea simțului civic, a gradului de implicare în viața socială, cât și în propria învățare. Școala noastră a încercat să răspundă cerințelor elevilor și părinților și să ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica mai bine în reușita școlară a copiilor și să manifeste disponibilitate acordând mai multă importanță școlii.

Din păcate, unele familii din comunitatea noastră s-au confruntat cu poveri economice care au forțat tot mai mulți părinți să lucreze în străinătate, și astfel au limitat serios timpul pe care aceștia îl petreceau împreună cu copiii lor, iar alte familii au abdicat din funcția educativă, simțindu-se depășiți de actualele exigențe ale societății. Am identificat și familii cu dificultăți în menținerea contactului cu școala, fie din cauza propriilor abilități educaționale limitate, fiind dezavantajați de propria experiență educațională negativă, fie pentru că nu au încrederea necesară pentru a lua contact cu școala și a sprijini educația copiilor lor. În toate situațiile, am constatat că familia a încercat să-și decline răspunderea trecând-o în seama școlii. În multe

cazuri, părinții își doresc foarte mult ca cei mici să reușească și vin să lucreze cu școala pentru a atinge succesul școlar.

Văd școala ca fiind un loc în care crește o comunitate de învățare. Și comunitatea aceasta este formată din copii, profesori și părinți. Ca în orice comunitate, fiecare are rolul său, fiecare își poate aduce aportul astfel încât comunitatea să crească și să prospere. Parteneriatul școală – familie – comunitate este dat de relațiile de colaborare între personalul școlii și familii, membrii comunității, organizații (companii, biserica, biblioteci, servicii sociale) pentru a implementa programe și activități care să îi ajute pe elevi să reușească.

Formarea personalității și instruirea copiilor depinde într-o anumită măsură de relația dintre școală, familie și comunitate. Între cele trei entități trebuie să existe o relație strânsă pentru a sta la baza educației permanente, de calitate. Relația bună dintre școală, familie și comunitate influențează dezvoltarea copilului la diferite vârste.

Cu un rol important în maturizarea psiho-socială a copiilor, în special în conturarea imaginii de sine, familia este cea care pune bazele educației încă din primii ani de viață. Școala continuă acest proces, diversificând și aprofundând, cu scopul de a forma integral personalitatea copiilor. Doar o comunicare eficientă dintre școală și familie conduce creșterea calității acțiunilor și a influențelor familiei și a școlii. Temeiul comunicării și colaborării eficiente a familiei cu școala și cu comunitatea este reprezentat de înțelegere, susținere, respect și dragoste. Astăzi, din ce în ce mai mulți părinți plasează problemele legate de buna educație a copiilor lor în sarcina școlii. Există însă printre ei și părinți care mențin o relație strânsă cu cadrele didactice din școală. Îndrumați de aceștia din urmă, părinții încearcă să creeze și să mențină în mediul familial o ambianță prielnică dezvoltării sănătoase a copiilor lor. Așa se explică cum influența favorabilă exercitată de școală asupra elevilor continuă și acasă. Există însă situații în care părinții nu consideră că această relație este importantă și nu comunică cu reprezentanții școlii eficient. În această situație intervine rolul pe care îl are școala, prin găsirea unor metode de atragere a părinților într-un dialog eficace.

Pe de altă parte, un rol important în educație îl deține și relația cu comunitatea, anumite instituții, printre care:

- *instituții care oferă servicii educaționale;*
- *ONG-uri;*
- *Mass – media;*
- *Instituții administrative locale/regionale;*

Comunitatea poate reprezenta pentru copil cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare a acestuia.

Ce avantaje sunt atunci când există o colaborare bună între cele trei entități?

- Clarificarea anumitor probleme educative;
- O nouă perspectivă în ceea ce privește dezvoltarea personalității elevilor;
- Conștientizarea tuturor persoanelor implicate în procesul educațional;

Doar un parteneriat strâns și susținut între familie, școală și comunitate poate pune în aplicare procesul de educare a copilului. Școala are nevoie de sprijinul familiei și a comunității pentru a oferi un mediu prietenos de educare a copilului și servicii de calitate. Parteneriatul dintre școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor pe care le oferă cele două entități.

Bibliografie

1. Godfrey, Claff, *Parteneriat școală-familie-comunitate*, MEC, București, 2006;
2. Butnar Lia, *Școala și familia, parteneri în educație*, lucrare de disertație, Suceava, 2010

ROLUL SERBĂRILOR ȘCOLARE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR

Prof.înv. primar MINDA CORINA

LICEUL TEORETIC „ALEXANDRU MOCIONI”, CIACOVA

Serbarea școlară este una din cele mai îndrăgite activități extracurriculare , deoarece antrenează în organizare și desfășurare toți copiii . Este un moment distractiv , festiv antrenant ,în același timp. Zilele cu caracter festiv au, desigur, în plan educativ, rolul lor. Ajută la consolidarea sentimentului de apartenență comunitară, sunt repere de semnificare în construcția identitară a copiilor. Totodată îndeplinesc funcția de integrare socială, sunt fericite ocazii de a fi împreună, într-un sens bine intenționat și relevant, a mai multor actori sociali: copii, părinți și profesori.

Serbarea este o oportunitate pentru părinți de a cunoaște propriul copil în alte situații decât cele de acasă, de a cunoaște grupul din care face parte copilul, de a se simți bine alături de propriul copil, de a înțelege mai bine caracteristicile vârstei fiului/fiicei, de a relaționa cu ceilalți părinți din grup și de a găsi puncte comune, de a relaționa cu profesorii care însoțesc copiii. Este o ocazie de a cunoaște viața școlii.

Serbarea școlară reprezintă evenimente de o importanță deosebită în activitatea elevilor și în viața familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât și cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală și originală, tot ce au învățat pe parcursul unui semestru sau an școlar. Acest tip de activități extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul își poate pune în valoare inteligența dominantă descoperită și valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potențialul propriului copil.

Prezența la serbare a părinților, bunicilor, fraților trezește în elev energia de a învinge timiditatea stimulează independența în acțiune.

Valorificând frumusețea tradițiilor si obiceiurilor populare în cadrul serbărilor cu școlarii reușim să înfrumusetăm viața copiilor, îi ajutăm să cunoască tradițiile românești și rolul important pe care-l au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri . Prin conținutul serbărilor îi ajutăm pe copii să înțeleagă mesajul si conținutul acestor obiceiuri populare, adaptându-le particularităților de vârstă si aptitudinilor artistice individuale.Cu acest prilej introducem copiii

într-o lume frumoasă a cântecului, dansului, poeziei, povestilor, glumelor, proverbelor, zicătorilor și strigăturilor , a unor evenimente tradiționale - Moș Nicolae ,Crăciunul, „Anul Nou , etc - copiii având posibilitatea să cunoască frumusețea și bogăția folclorului, diversitatea tradițiilor și obiceiurilor românești, armonia limbii române. Textele cântecelor și poeziilor, a colindelor, plugușorului, sorcovii, transmit urările de bine în legătura cu unele îndeletniciri străvechi ale românilor: uratul, semănatul, păstoritul. Cu aceste ocazii copiii își îmbogățesc vocabularul cu expresii populare, proverbe, zicători, strigături, pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare.

. Noi , dascălii , încercăm să transmitem, din generație în generație, portul, graiul, obiceiurile și datinile așa cum le-am moștenit de la strabuni. Sărbătorile de iarnă sunt o ocazie eficientă de valorificare a tradițiilor populare și a obiceiurilor românești în cadrul serbărilor .Ele sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât și estetice. Copiii ,interpretând diferite roluri; cântăreț, dansator, povestitor, creator de obiecte artizanale poate să-și formeze sau perfecționeze o serie de abilități artistice.

Implicarea activă a părinților în pregătirea copiilor pentru serbare , prin pregătirea costumelor , prin repetarea rolurilor aduce un plus valoare relației școală – familie, aduce informații suplimentare pe care elevul le primește în cadrul familiei despre o anumită sărbătoare , tradiții de familie sau locale , obiceiuri vechi , uitate , pe care la rândul său, copilul le aduce la școală spre folosul tuturor. Simplul fapt că familia se implică în a sprijini dascălul cu obiecte vechi , poate fi necesare în realizarea decorurilor sau ajută ,în alte moduri ,buna desfășurare a activității extracurriculare , vine și întărește legătura școală –familie , atât de importantă pentru dezvoltarea copilului.

Serbările copilăriei , momente de maximă bucurie , atât pentru copii cât și pentru părinți ,aduc lumina în sufletul copiilor, dau aripi imaginației, stimulează gândire creatoare , crează o atmosferă plină de plăcere, bucurie. Inimile părinților se umplu de fericire atunci când își văd copilașii evoluând pe scenă .

Prin participarea părinților la serbările școlare, copilul va simți că părinții îi sunt aproape, că îi apreciază munca, că se bucură împreună cu el și nicio satisfacție nu poate fi mai mare pentru un copil decât lauda și aprecierea dascălului, dar în același timp aplauzele și chiar

lacrimile din ochii părinților. De cele mai multe ori, când evoluția copiilor are loc pe o scenă, părinții sunt mai emoționați decât aceștia, trăiesc cu intensitate momentele spectacolului și aplaudă cu frenezie finalul. Împărtășind succesul sau uneori chiar insuccesul copiilor, părinții vor deveni mai apropiați de aceștia, mai înțelegători, mai dornici de a accepta chiar și anumite comportamente indezirabile, convinși fiind că orice investiție în dezvoltarea personală a copiilor nu este zadarnică.

În concluzie, putem spune că triada, elev- dascăl -părinte, are un rol deosebit în educație, colaborarea dintre acești trei factori contribuind la atingerea finalității educației - formarea, dezvoltarea și modelarea personalității elevului.

Bibliografie :

- Aurelia Berușcă, Ghid metodic al serbărilor școlare pentru învățământ primar ,gimnazial , liceal , Ed. Digitalia,2007.
- [www. Google.com](http://www.Google.com) Didactic
- Potolea, Dan și Păun Emil, (coord), Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Editura Polirom, Iași, 2002

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Prof. Înv. Primar. Mînzicu Simona Valentina
Liceul Teoretic „Șerban Vodă” Slănic

Într-un context educațional global tot mai divers și complex, necesitatea unor modele educaționale care să promoveze colaborarea, respectul reciproc și incluziunea devine esențială. Acest articol investighează principalele modele educaționale contemporane ce facilitează formarea unui climat educațional pozitiv și incluziv, analizându-le din perspectiva teoriilor pedagogice, a practicilor didactice și a impactului asupra dezvoltării socio-emoționale a elevilor. Printr-o abordare interdisciplinară, articolul explorează beneficiile acestor modele și oferă recomandări pentru implementarea lor eficientă în școlile din România și nu numai.

Educația contemporană se confruntă cu provocări majore legate de diversitate, incluziune și coeziune socială. Într-un mediu caracterizat de migrație, multiculturalism și inegalități sociale, sistemele educaționale trebuie să evolueze spre abordări mai umaniste și colaborative. Conceptul de învățare colaborativă și de incluziune nu este nou, dar el a dobândit noi valențe în contextul actual, în care elevii prezintă nevoi educaționale diferite și provin din medii socio-culturale variate. Scopul acestui articol este de a analiza modelele educaționale care promovează un mediu colaborativ de învățare, bazat pe respect și incluziune. Ne vom concentra pe definirea conceptelor-cheie, prezentarea și analiza principalelor modele educaționale relevante, evidențierea impactului asupra dezvoltării personale și academice a elevilor, precum și formularea unor sugestii pentru integrarea acestor modele în practica educațională.

Învățarea colaborativă se referă la o metodă pedagogică în care elevii lucrează împreună în scopul atingerii unor obiective comune. Această abordare are rădăcini în teoriile constructiviste ale învățării, în special în cele promovate de Lev Vygotsky, care a subliniat importanța interacțiunii sociale în dezvoltarea cognitivă. Educația incluzivă presupune integrarea tuturor elevilor, indiferent de abilități, etnie, gen, religie sau statut socio-economic, într-un sistem educațional comun, care le oferă șanse egale de dezvoltare. UNESCO definește educația incluzivă ca un proces care urmărește răspunsul la diversitatea elevilor prin creșterea participării și reducerea excluziunii. Respectul este o valoare fundamentală în educație, care susține dezvoltarea unui climat pozitiv, bazat pe recunoașterea demnității fiecărei persoane. În context educațional, respectul implică ascultarea activă, empatia, acceptarea diferențelor și relațiile de colaborare între elevi și cadre didactice.

Pedagogia critică, propusă de Paulo Freire, promovează o educație eliberatoare, bazată pe dialog și conștientizare socială. Freire consideră că procesul educativ trebuie să fie unul participativ, în care elevii nu sunt receptori pasivi, ci actori implicați activ în propria formare. Accentul pus pe dialog creează premisele unei învățări colaborative și respectuoase, în care diversitatea de opinii este valorizată. Învățarea cooperantă este un model pedagogic ce presupune lucrul în echipă între elevi, cu sarcini și roluri bine definite, în vederea realizării unui produs comun. Acest model, fundamentat pe principiile interdependenței pozitive, responsabilității individuale și a interacțiunii față în față, favorizează dezvoltarea competențelor sociale și învățarea prin colaborare. Reggio Emilia este un model educațional italian aplicabil în special în educația timpurie, care promovează ideea copilului ca participant activ la propria învățare. Mediul educațional este conceput ca un al „treilea educator”, iar accentul cade pe comunicare, respect pentru ideile copilului și colaborare între educatori, părinți și copii. Acest model susține incluziunea prin valorizarea fiecărui copil și adaptarea procesului de învățare la nevoile individuale. Școlile democratice funcționează pe baza principiului egalității între elevi și cadre didactice, toți actorii educaționali având drept de decizie în gestionarea activităților școlare. Acest tip de școală încurajează participarea activă, dialogul, libertatea de exprimare și respectul reciproc, oferind un cadru incluziv și colaborativ de învățare. Abordarea universală a proiectării învățării (Universal Design for Learning - UDL) este un model care propune proiectarea conținutului și activităților educaționale în așa fel încât să fie accesibile tuturor elevilor, indiferent de particularitățile lor. Acest model sprijină diversitatea și se bazează pe oferirea de multiple modalități de reprezentare a conținutului, exprimare a învățării și implicare activă a elevilor. UDL promovează incluziunea prin adaptabilitate și flexibilitate pedagogică.

Învățarea prin proiecte implică realizarea unor activități complexe, care necesită colaborare, cercetare, creativitate și aplicarea cunoștințelor în contexte reale. Această metodă încurajează respectul față de opiniile colegilor, dezvoltarea empatiei și rezolvarea conflictelor prin negociere. Tehnicile de gândire vizibilă (Visible Thinking Routines), dezvoltate de Project Zero (Harvard), sunt metode care facilitează exprimarea ideilor, reflecția critică și colaborarea. Prin utilizarea lor regulată, elevii învață să asculte activ, să își formuleze gândurile clar și să respecte punctele de vedere diferite. Învățarea social-emoțională (SEL) se referă la dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor, cum ar fi empatia, autocontrolul, gestionarea conflictelor și colaborarea. Integrată în curriculum, SEL contribuie la crearea unui mediu sigur și incluziv, în care elevii se simt acceptați și susținuți. Medierea și cercurile restaurative sunt tehnici preluate din justiția restaurativă, care pot fi aplicate în școli pentru prevenirea și

gestionarea conflictelor. Ele promovează dialogul, responsabilizarea și refacerea relațiilor, cultivând astfel un climat de respect și cooperare între elevi.

Modelele colaborative și incluzive sprijină formarea competențelor sociale esențiale: comunicarea, cooperarea, empatia și rezolvarea conflictelor. Studiile arată că elevii implicați în medii educaționale colaborative obțin rezultate academice mai bune, datorită sprijinului reciproc și implicării active în procesul de învățare. Un climat bazat pe respect și acceptare contribuie la formarea unei imagini de sine pozitive și la motivarea elevilor pentru învățare. Mediile incluzive, în care elevii sunt ascultați și implicați activ, reduc riscul de comportamente disruptive și de abandon școlar. Adoptarea unor modele educaționale inovatoare poate întâmpina rezistență din partea cadrelor didactice sau a comunității, din cauza lipsei de informare sau a tradiției educaționale autoritare. Implementarea unor practici incluzive necesită formare continuă, materiale didactice adaptate și sprijin specializat, care nu sunt întotdeauna disponibile. Sistemele tradiționale de evaluare pot fi inadecvate pentru a măsura progresul într-un cadru educațional incluziv și colaborativ, fiind nevoie de instrumente alternative și mai flexibile.

Se recomandă formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive și al învățării colaborative, crearea unor comunități de învățare profesională între cadrele didactice, includerea părinților și comunității locale în viața școlii, promovarea unei culturi a dialogului și a respectului reciproc, precum și adaptarea curriculei și a metodelor de evaluare la nevoile diversificate ale elevilor. Într-o lume în continuă schimbare, școala trebuie să devină un spațiu al cooperării, al respectului și al incluziunii. Modelele educaționale analizate în acest articol oferă o bază solidă pentru construirea unor astfel de medii de învățare. Printr-o implementare consecventă, reflexivă și sprijinită de politici educaționale coerente, acestea pot transforma educația într-un proces profund umanizant, în care fiecare elev se simte valorizat, acceptat și motivat să se dezvolte.

Bibliografie :

- Freire, P. (1970). *Pedagogia celor oprimați*.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in Society*.
- UNESCO (2009). *Policy Guidelines on Inclusion in Education*.
- Tomlinson, C. A. (2017). *How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms*.
- Center for Responsive Schools (2018). *The Power of Our Words*.
- Harvard Graduate School of Education – Project Zero (2020). *Visible Thinking*.
- CASEL (2022). *SEL Framework*.

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE
ÎN ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE IORGA,, FOCȘANI

MIRON GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE IORGA,, FOCȘANI

I. PRECIZĂRI CONCEPTUALE

Managementul educațional poate fi descris ca o știință și arta de a pregăti resursele umane, de a forma personalități, potrivit unor finalități acceptate de individ cât și de societate.

Managementul resurselor umane se diferențiază ca obiective, sferă de cuprindere și tehnici manageriale, după nivelul și tipul ierarhic la care se exercită (la nivelul instituției și al clasei de elevi). Dacă la nivelul central se realizează un management strategic, de orientare, dirijare, control și evaluare a întregului sistem de învățământ, la nivelul Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani se practică un management operațional, menit să înfăptuiască strategia elaborată la eșantioanele superioare. Dacă toate aceste activități sunt reglementate în documentele de conducere cunoscute, se poate pune întrebarea: cu ce îl ajută managementul educațional pe directorul școlii ?

Răspunsul ar putea fi următorul : cu fundamentele și bazele științifice necesare unei conduceri eficiente și cu tehnicile manageriale moderne, necesare concret oricărui director care dorește să-și economisească timpul și resursele pentru atingerea tuturor scopurilor Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani la un nivel de performanță cât mai sus.

Aprecierea acestor cunoștințe, aptitudini și atitudini se realizează în strânsă legătură cu atribuțiile funcționale ale fiecărui potențial director, în raport de domeniu, tipul de servicii etc., în așa fel încât acesta să aibă competențele necesare exercitării funcției pe care vor s-o dețină în sistemul educativ .

Managementul sistemului și a Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani a devenit o condiție sine qua non a reușitei oricărui director din acest domeniu. Gradul de reușită este determinat și de calitățile personale ale persoanei care deține o anumită funcție de conducere. În primul caz se poate vorbi de știință, în cel de al doilea intervine arta directorului de a putea aplica știința în mod creator, în funcție de situație.

Managementul resurselor umane constă în ansamblul activităților orientate către asigurarea, dezvoltarea, motivarea și menținerea resurselor umane în cadrul Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani în vederea realizării cu eficiență maximă a obiectivelor acesteia și satisfacerii nevoilor tuturor salariaților.

II. PRINCIPII ȘI FUNCȚII ALE MANAGEMENTULUI. SPECIFICUL CONDUCERII ȘCOLII GIMNAZIALE „NICOLAE IORGA,, FOCȘANI

În Școala Gimnazială „Nicolae Iorga,, Focșani , arta conducerii prevalează, față de știința conducerii, personalitatea directorului și exemplul lui personal având un rol primordial în realizarea obiectivelor instituției, la un nivel cât mai înalt. Fie că este vorba de elevi sau tineri, fie că ne referim la adulți, arta de a lucra cu oamenii se constituie într-o dimensiune distinctă a directorului modern din școală.

Dacă pentru instruirea și educarea elevilor și tinerilor există principii și metode bine definite și probate într-o activitate practică îndelungată, pentru a lucra cu cadrele didactice, directorul din școală are nevoie de cunoștințe speciale din domeniul educației adulților, unde rezultatele cercetării științifice și ale practicii însăși nu sunt la fel de relevante ca și în cazul pedagogiei, al psihologiei școlare și sociologiei educației. Este și aici o zona « fierbinte » a conducerii școlii și cu deosebire a conducătorilor la diferite niveluri, deoarece succesul lor depinde de capacitatea de a-i orienta, organiza, îndruma și motiva pe colaboratori și subordonați pentru realizarea optimă a obiectivelor programelor de formare sau de perfecționare.

Conducerea Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani constituie o activitate complexă care vizează o seamă de domenii cum sunt : procesul de învățământ în ansamblu, activitatea didactică, activitatea educativă, perfecționarea pregătirii personalului didactic, auxiliar și nedidactic, activitatea economic-financiară și gospodărească, relația școală-familie, școală-comunitate. Directorul, ca și echipa de conducere a școlii, planifică și organizează munca personalului, activitatea elevilor , adoptă decizii și controlează îndeplinirea lor. Toate acestea se învață treptat, pe parcursul exercitării atribuțiilor funcțiilor de conducere, însă eficiența lor practică depinde azi, tot mai mult, de capacitatea directorului de a motiva, atât personalul didactic, didactic auxiliar, administrativ, nedidactic cât și elevii, pentru o participare conștientă și responsabilă a lor la bunul mers al școlii. Prin întreaga sa activitate de argumentare și convingere, directorul școlii trebuie să armonizeze interesele individuale și colective cu cele ale instituției școlare, să atenueze neînțelegerile și conflictele, să stimuleze spiritul de inițiativă, ambiția de a situa școala la cote valorice cât mai ridicate. Condițiile de muncă și climatul în școală are un rol important în dezvoltarea unui potențial motivațional ridicat, asigurând o stare de spirit tonică, bună dispoziție necesară unei munci eficiente, de înalt randament și totodată făcută de plăcere, cu satisfacții individuale și colective. Recunoașterea muncii bine făcute sau sprijinul acordat, fără ostentație, atunci când un angajat întâmpină greutăți în munca sa, contribuie la creșterea încrederii în forțele proprii și în forța modelatoare a educației. Dincolo de calitățile profesionale și organizatorice, de experiența practică în învățământ și în conducerea

acestui, de stăpânirea temeinică a legislației școlare și atribuțiile ce-i revin, directorului oricărei unitati de învățământ i se cer și calități de lider, de animator al colectivului pe care îl conduce, de pedagog social.

III.MANAGEMENTUL ȘCOLII, O REALITATE ISTORICĂ ȘI O PROBLEMĂ CONTEMPORANĂ

La nivelul Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani inovațiile preconizate de reformă sunt armonizate cu condițiile concrete și sigure în care se desfășoară procesul instructiv-educativ, evitându-se astfel discontinuitățile și efectele negative.

Conducerea Școlii Gimnaziale „Nicolae Iorga,, Focșani este la momentul actual tot mai complexă, urmărind toate domeniile și problemele, de la activitatea didactică la cea gospodărească, fiecare cu modul său de caracteristici și particularități care-i obligă pe directori să se adapteze continuu la cerințele managementului actual modern. Managementul școlii este o unire a științei cu arta de a forma personalități competente, independente și adaptabile la schimbările care au loc rapid, concret și profund. El presupune nu numai conducerea școlii ci și procesul instructiv-educativ propriu-zis și concret, situație în care fiecare cadru didactic devine managerul colectivului de elevi cu care lucrează și pe care-l gestionează.

IV.MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

Managementul strategic al resurselor umane, care semnifică stimularea eficienței profesionale a membrilor echipei prin conducerea procesului de schimbare a serviciului, dezvoltarea unei politici de comunicare internă și conducerea strategică a competențelor. Managementul strategic al mijloacelor reprezintă definirea opțiunilor strategice unite de structura organizației, parteneri, instrumente strategice de analiză a contextului și de planificare, etc. Managementul operațional al resurselor umane reprezintă managementul relațional (conducerea echipelor de lucru, conducerea reuniunilor și ședințelor de lucru, negocierea, gestiunea timpului, comunicarea eficientă și concretă cotidiană). Managementul operațional al mijloacelor semnifică managementul instrumental și care se referă la decizie, delegare, transmiterea și descrierea funcțiilor pentru fiecare componentă a serviciului public, coordonarea proiectelor și planurilor, etc. Concret, directorul își arogă sarcini operaționale și strategice.

În cazul directorului din școala noastră, care conduce o echipă în care nu mai există și alte nivele interne de conducere sarcinile acestora sunt preponderent operaționale.

Managementul resurselor umane în Școala Gimnaziala „Nicolae Iorga,, Focșani se coordonează și reglementează pe baza actelor normative adoptate la nivel național și a

metodologiilor aprobate de Minister și se realizează prin exercitarea și conducerea descentralizată la nivelul școlii, a următoarelor funcții:

1. Asigurarea resurselor umane

- Formarea inițială și certificarea, Planificarea, Recrutarea, selecția și angajarea, Încetarea relațiilor de muncă

2. Motivarea , Normarea și salarizarea, Acordarea de stimulente financiare și sancționarea, Îndrumarea, monitorizarea și controlul intern, Evaluarea internă a performanțelor profesionale

3. Formarea și dezvoltarea resurselor umane, Formarea continua, Dezvoltarea profesională, Administrarea carierei, Promovarea.

4. Menținerea resurselor umane în sistem, Disciplina, securitatea și sănătatea în munca, Consilierea

Managementul resurselor umane predominant în economia bazată pe cunoaștere și cercetare, constituie la nivelul educației un reper calitativ esențial.

CONCLUZII

În condițiile descentralizării, directorul unității de învățământ îndeplinește și rolul de manager resurse umane. Resursa umană este elementul cel mai important în cadrul unei instituții de învățământ, fapt ce impune abordarea activității de manager resurse umane cu maximum de profesionalism. Efectele procesului de învățământ sunt date, în măsură covârșitoare, de calitățile profesionale ale personalului didactic, de gradul de angajare al acestora în îndeplinirea responsabilităților privind educarea elevilor. Și, deși comunitatea locală și conducerea școlii sunt primele interesate de calitatea și efectele procesului educativ din școală, acestea sunt lipsite, în prezent, de orice drept de decizie în legătură cu numirea, normarea și salarizarea personalului angajat. Conducerile de școli sunt primele responsabile pentru calitatea și efectele procesului instructiv educativ dar deciziile privind selecția, angajarea și eliberarea personalului didactic aparțin Ministerului Educației și Cercetării Științifice și Inspectoratului Școlar, iar salarizarea și normarea personalului didactic sunt rigid stabilite prin lege, conducerea școlii neavând posibilitatea ca printr-o normare și salarizare flexibile să răspundă nevoilor de mobilitate, schimbare curriculară sau de stimulare a cadrelor didactice și didactice auxiliare cu performanțe. Sistemul de acordare a gradelor didactice este, de asemenea, centralizat și nu este relevant în raport cu competențele profesionale, pedagogice și manageriale ale personalului didactic. Eliminarea acestor contradicții presupune crearea unui cadru legislativ care să ofere conducerii școlii – directorului, consiliului de administrație – capacitatea de decizie/autonomie în legătură cu angajarea, eliberarea din funcție și motivarea și evaluarea

personalului didactic în condițiile respectării stricte a criteriilor de asigurare a calității conform metodologiilor elaborate de Minister. Formarea și dezvoltarea profesională a resurselor umane din sistemul de învățământ este centralizată și nu se corelează întotdeauna cu nevoile și interesele beneficiarilor individuali (cadre didactice, manageri) și instituționali. Nu există un sistem ascendent de identificare a nevoilor de formare ale cadrelor didactice, care să fundamenteze investițiile și programele în acest domeniu. Introducerea formulei de finanțare pe elev, pe baza unor norme riguroase, care trebuie să se sprijine la rândul lor pe o analiză solidă care să reflecte costurile reale și obiectivele politicii, optimizarea rețelei școlare care să reflecte nevoile unei populații școlare în scădere și creșterea capacității instituționale prin formarea de manageri în domeniul educației pentru toate nivelele sistemului. Resursa umană și, în special, profesia didactică trebuie să fie recunoscută ca factor esențial al dezvoltării comunitare, fapt pentru care trebuie să se acorde o atenție deosebită formării inițiale și continue, precum și dezvoltării profesionale a cadrelor didactice. Managementul educațional la nivelul instituției școlare trebuie profesionalizat progresiv pentru a putea prelua și exercita eficient funcțiile care îi revin.

BIBLIOGRAFIE

1. Petrescu, Ion; "Management", Editura Holding Reporter, Bucuresti; 1991.
2. Russu, Corneliu ; « Management, suport de curs », Editura SITI, Bucuresti ; 1991.
3. Rusu, Costache ; Voicu, Monica ; « ABC-ul Managementului », Editura Gh. Asachi, Iasi ; 1993.
4. Cerchez, N ; Mateescu, E. ; « Elemente de management școlar », Editura Spiru Haret, Iasi ; 1994.
5. Jinga, Ioan ; « Managementul învățământului », Editura Aldin, Bucuresti ; 2001.
6. Joita, Elena ; « Managementul școlar », Editura Gh. C. Alexandru, Craiova; 1995.
7. Cristea, Sorin ; "Dictionar de termeni pedagogici", Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti ; 1998.
8. <http://www.scrigroup.com/management/Precizari-conceptuale-manageme25719.php>
9. <http://www.scrigroup.com/management/Managementul-invatamantului-di12783.php>
10. <http://www.scrigroup.com/management/Principii-si-functii-ale-manag64468.php>
11. <http://www.scrigroup.com/management/Managementul-scolii-o-realitat33514.php>
12. <http://forum.portal.edu.ro/index.php?act=Attach&type=post&id=1818601>

EVALUAREA IMPACTULUI ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIONALE PRIN METODE DE FEEDBACK COLABORATIV ȘI OBSERVAȚIE, PENTRU A MĂSURA PROGRESUL ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR INOVATIVE

Prof. MITRU IOAN REMUS

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ION LUCA CARAGIALE SIBIU

Introducere

Într-o lume aflată într-o continuă transformare, sistemul educațional trebuie să răspundă provocărilor societății cunoașterii, axându-se tot mai mult pe dezvoltarea competențelor inovative. Acestea presupun gândire critică, creativitate, rezolvarea de probleme și colaborare eficientă. Pentru a asigura o educație relevantă și adaptată cerințelor secolului XXI, este esențial ca activitățile educaționale să fie atent evaluate, nu doar la nivel de rezultate, ci și în privința impactului lor asupra formării acestor competențe.

Rolul evaluării în procesul educațional

Evaluarea nu mai este percepută doar ca o măsurare sumativă a cunoștințelor, ci ca un instrument de învățare și dezvoltare continuă. Aceasta permite ajustarea strategiilor didactice, individualizarea intervențiilor și monitorizarea progresului elevilor în raport cu obiectivele vizate. Evaluarea eficientă a competențelor inovative presupune metode care să surprindă nu doar produsul final, ci și procesul de învățare și implicarea activă a elevului.

Metode de evaluare colaborativă și prin observație

Feedback-ul colaborativ este o metodă centrată pe comunicare deschisă, reflecție și sprijin reciproc. El implică: feedback între elevi (peer-feedback), autoevaluare ghidată, reflecții scrise sau orale, sesiuni de feedback constructiv cu cadrul didactic.

Această abordare crește motivația, încrederea în sine și stimulează învățarea activă. În același timp, observația sistematică este o metodă valoroasă pentru identificarea comportamentelor și atitudinilor care nu pot fi cuantificate prin teste tradiționale. Prin fișe de observație, jurnale de reflecție sau rubrici de evaluare, cadrul didactic poate urmări aspecte precum creativitatea, inițiativa, colaborarea în echipă sau flexibilitatea cognitivă.

Evaluarea competențelor inovative – o provocare necesară

Competențele inovative nu se formează izolat, ci în contexte de învățare autentice, problematizante și interdisciplinare. De aceea, evaluarea lor presupune un cadru flexibil și adaptat: proiecte aplicative, portofolii, învățare prin sarcini complexe, simulări, evaluare prin rubrici și grile descriptive.

Prin combinarea feedback-ului colaborativ cu observația sistematică, cadrul didactic poate obține o imagine clară asupra progresului elevilor, oferind sprijin personalizat și valorizând contribuțiile individuale într-un mod echitabil.

Beneficii și impact asupra procesului educațional

Integrarea acestor metode în procesul de evaluare produce o serie de efecte pozitive: crește gradul de implicare a elevilor, încurajează gândirea critică și reflecția asupra propriei învățări, dezvoltă responsabilitatea și autonomia, oferă profesorilor date valoroase pentru adaptarea didactică.

Astfel, evaluarea devine un instrument de progres, nu doar de măsurare.

Metode de feedback colaborativ și observație folosite pentru a măsura progresul în dezvoltarea competențelor inovative

Metode de feedback colaborativ

1. Peer Feedback (feedback între colegi)

Elevii își oferă reciproc feedback bazat pe criterii clare, dezvoltând gândirea critică, capacitatea de evaluare și colaborarea eficientă.

2. Autoevaluarea ghidată

Elevii reflectă asupra propriei învățări prin grile, fișe sau jurnale de reflecție, dezvoltând metacogniția și responsabilitatea personală.

3. Feedback în cerc (cercuri de reflecție)

Discuții în grupuri mici despre activități comune, pentru oferirea de sugestii, aprecieri și îmbunătățirea continuă în echipă.

4. Feedback tip „2 plusuri și un minus”

Metodă simplă de feedback constructiv în care fiecare participant oferă două aprecieri pozitive și o sugestie de îmbunătățire. Este accesibilă și eficientă, mai ales la clasele primare și gimnaziale.

Metode de observație sistematică

1. Fișe de observație

Permite monitorizarea sistematică a comportamentelor inovative, cum ar fi inițiativa, originalitatea, colaborarea sau adaptabilitatea. Sunt utile în contexte de învățare activă.

2. Rubrici de evaluare (scări descriptive)

Instrumente care oferă descrieri clare pentru diferite niveluri de performanță (ex: începător, mediu, avansat) în competențe precum gândirea critică, creativitatea sau colaborarea.

3. Jurnale reflexive

Folosite de elevi sau profesori pentru a documenta procesul de învățare, reflecția personală, obstacolele întâlnite și soluțiile aplicate. Oferă o imagine profundă asupra progresului personal.

4. Observația participativă

Cadrul didactic se implică activ în activitatea elevilor și observă comportamente-cheie în contexte reale – de exemplu, în proiecte STEAM, dezbateri, jocuri de rol sau simulări.

Concluzie

Evaluarea impactului activităților educaționale prin metode de feedback colaborativ și observație reprezintă o direcție esențială pentru promovarea unei educații moderne, centrate pe formarea competențelor inovative. Această abordare contribuie nu doar la măsurarea progresului, ci și la stimularea învățării autentice, cu sens, în care elevul devine un partener activ al procesului educativ.

Bibliografie

Black, P., & Wiliam, D. (2009). Developing the theory of formative assessment. Educational Assessment, Evaluation and Accountability.

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. Review of Educational Research.

OECD (2018). The Future of Education and Skills: Education 2030.

UNESCO (2015). Rethinking Education: Towards a global common good?

Vygotsky, L. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes.

Soluții inovatoare pentru consolidarea colaborării școală-familie-comunitate în grădiniță

Prof. Miulescu Tatiana
Grădinița nr. 271, București

În primii ani de formare ai copilului, relația dintre școală, familie și comunitate joacă un rol esențial în modelarea dezvoltării copiilor și a rezultatelor învățării. Ca atare, se pune din ce în ce mai mult accentul pe punerea în aplicare a unor soluții inovatoare care nu numai că îmbunătățesc comunicarea, dar încurajează și colaborarea între aceste părți interesate cheie.

Instrumentele digitale au apărut ca instrumente puternice de comunicare în educația timpurie. Utilizarea platformelor de social media, a documentației electronice și a buletinelor informative digitale zilnice exemplifică modul în care tehnologia poate aduce familiile și educatorii mai aproape unii de alții. De exemplu, proiectele de social media concepute în comun de cadrele didactice oferă noi oportunități de implicare a familiilor și contribuie la crearea unui sentiment de comunitate în cadrul grădiniței. În mod similar, portofoliile electronice, cum ar fi albumele digitale și blogurile, permit părinților să obțină o perspectivă mai profundă asupra parcursului de învățare al copilului lor, promovând astfel un dialog mai semnificativ cu educatorii. Aceste inovații nu numai că fac procesul de învățare mai transparent, dar încurajează și comunicarea continuă și reciprocă între casă și școală (Zywica, 2012).

Programele structurate de parteneriat, precum *Kids in Transition to School* (KITS) sau abordarea *Reggio Emilia*, au condus la îmbunătățirea calității relației dintre cadrele didactice și părinți. Aceste inițiative sunt deosebit de utile în perioade de tranziție, cum este trecerea de la grădiniță la școală. Elementele-cheie care contribuie la succesul lor includ implicarea activă a familiei, activitățile de construire a relațiilor și adaptabilitatea la contexte culturale sau geografice diverse (Kaufman, 2014).

Strategii precum participarea părinților la activități în clasă, înțelegerea procesului educațional și crearea unui mediu școlar primitor sunt esențiale pentru construirea de parteneriate autentice. Modelul Reggio Emilia se remarcă prin experiențele de învățare în grupuri mici, unde părinții participă alături de copii și educatori. Alte studii subliniază importanța furnizării de resurse și informații utile pentru părinți, astfel încât aceștia să se simtă pregătiți și motivați să se implice (Nitecki, 2015).

Toate inovațiile analizate în diverse studii au generat efecte pozitive asupra relațiilor și colaborării. S-au remarcat îmbunătățiri ale tiparelor de comunicare, consolidarea parteneriatelor și creșterea implicării părinților. Mai mult, aceste beneficii relaționale s-au corelat cu progrese în dezvoltarea socială și emoțională a copiilor.

Soluțiile inovatoare – fie ele tehnologice, pedagogice sau organizaționale – pot transforma modul în care școlile, familiile și comunitățile colaborează în cadrul grădiniței. Prin promovarea comunicării deschise, a implicării active și a adaptabilității la nevoile locale, aceste strategii creează o bază solidă pentru parteneriate eficiente care sprijină dezvoltarea armonioasă a copilului. Raportul Elicit oferă o imagine cuprinzătoare asupra impactului pozitiv al acestor intervenții și sugerează direcții valoroase pentru practici viitoare în educația timpurie.

Bibliografie

- Nitecki, E. (2015). Integrated School-Family Partnerships in Preschool: Building Quality Involvement Through Multidimensional Relationships.
- Kaufman, S. (2014). Learning Together. Schools, 11, 263 - 305.
- Zywica, J. (2012). Using Social Media To Connect Families And Kindergarten Classrooms. University Of Pittsburg School of Education.

IMPACTUL EDUCATIV AL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE

Prof. înv. primar **MOISĂ ADRIANA - CLAUDIA**
Școala Gimnazială Nr. 1 Pîncești

Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze." (Maria Montessori)

Trăim într-o lume informațională aflată în permanentă schimbare, în care tehnologia își pune din ce în ce mai mult „amprenta” în toate domeniile. Nici învățământul nu a fost ocolit: avem calculatoare în clase, unii videoproiectoare, ecrane, table de scris cu marker și nu cu cretă, copiii vor să vină la școală cu telefoanele... Cu toată tehnologia, elevii de ciclul primar sunt „tot copii” căroră le place să se joace, să râdă, să spună adevărul, să ierte prietenul de joacă, chiar dacă înainte s-au certat, să se bucure când înfloresc florile, când văd o pisicuță, să cânte în această lume „magică pe care o simt ei”. Ce ar trebui să facem noi, învățătorii? – ne punem adeseori întrebarea. Poate să desfășurăm mai multe activități extrașcolare care să-i pregătească pentru viață, activități în care să folosim noua tehnologie.

Activitățile extrașcolare ne ajută foarte mult în dezvoltarea personalității elevilor, având multiple valențe formativ-educative:

- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații;
- stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceștia fiind mai conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă;
- contribuie la dezvoltarea capacității de exprimare liberă, de susținere a ideilor sau opiniilor despre un anumit subiect, la dezvoltarea creativității și expresivității;
- asigură un demers atractiv, îndrăgit de elevi, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru elevi, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestora;
- ajută la valorificarea inteligențelor multiple ale elevilor;
- facilitează socializarea și intercomunicarea cu alți copii prin intermediul jocurilor sau prin strategii de cooperare;
- ajută la dezvoltarea încrederii în sine, a capacității de control a emoțiilor în situații mai deosebite, la cunoașterea dintre elevi, înțelegerea și acceptarea reciprocă;
- descurajează practicile de speculare sau de învățare doar pentru calificativ/notă.

Elevii participă activ, cu interes la aceste activități și cred că cel mai mult îndrăgesc excursiile și serbările. Excursia ne ajută să unim toate laturile educației, iar interdisciplinaritatea pe care o favorizează este mult mai eficientă și mai permisivă decât cea pe care o realizăm în orele de curs. Intrând în contact direct cu natura, observându-i frumusețile, copiii îi devin prieteni, iar mai târziu, când vor fi adulți, vor fi protectorii ei. Organizând excursii cu elevii avem posibilitatea de a contribui la dezvoltarea personalității lor prin valorificarea intereselor și a aptitudinilor acestora. Ei învață să prețuiască valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru și manifestă interes pentru a afla cât mai multe despre aceștia. Pe lângă fortificarea biologică a organismului, excursia contribuie la fortificarea morală a elevilor, cultivând înalte trăsături de caracter.

Îmi amintesc cu drag excursia care a avut ca temă „Să ne cunoaștem mai bine județul!”. Am admirat relieful județului, am vizitat muzeele, am vorbit cu oamenii. Istoria, geografia, literatura, religia, educația fizică s-au împletit într-o limbă română vorbită pe înțelesul lor. Și-

au consolidat cunoștințele despre uneltele cu care lucrau țăranii pământul, despre ocupațiile lor din vechime, obiceiurile și datinile strămoșești. Interdisciplinaritatea, cerința necesară a învățământului din zilele noastre i-a ajutat pe elevi să-și formeze o viziune de ansamblu asupra vieții oamenilor din trecut, dar și din zilele noastre. Prin observarea directă, elevii au înțeles mai bine anumite noțiuni, și-au consolidat cunoștințe, și-au asigurat o bază pe care se vor „clădi” alte cunoștințe. Și toate acestea într-o atmosferă relaxantă, plăcută.

Parteneriatele sunt mijloace prioritare care ne ajută să cooperăm cu elevi din alte școli, să stabilim relații de colaborare cu oameni din diferite domenii, cu atât mai mult cu cât materializarea lor dovedește că oferă avantaje tuturor părților implicate în procesul educațional. Ele sunt mai eficiente cu cât leagă mai multe domenii și instituții, sporind astfel gradul de transfer al informației, având un fundament comun de acțiune. În cadrul parteneriatului “Copil ca tine sunt și eu” am urmărit stabilirea unor relații de colaborare, sprijin și respect reciproc pentru elevii din învățământul de masă și cel special, formarea atitudinilor pozitive față de sine și față de ceilalți, în concordanță cu propriile nevoi de dezvoltare și afirmare a personalității, dezvoltarea armonioasă a elevilor pentru a deveni oameni care au multe calități.

Cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor populare are o importanță deosebită datorită conținutului de idei și de sentimente a faptelor care oglindesc trecutul bogat și plin de speranțe a poporului nostru. De aceea, încă de la cea mai fragedă vârstă, copiilor trebuie să li se vorbească despre frumusețea folclorului românesc, să li se cultive interesul pentru cântecul și dansul popular, pentru obiceiurile și tradițiile acestui popor, pentru că ele contribuie, în mare măsură la dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă. În cadrul acestor activități elevii reușesc să-și îmbogățească vocabularul, să interacționeze bine cu persoanele din jur, să-și exprime gândurile, stările, sentimentele, opiniile, să-și cultive răbdarea, stăpânirea de sine, perseverența, încrederea, spiritul de echipă.

Am încercat, în cadrul activităților școlare și extrașcolare, să valorific folclorul ținând seama de tipurile de inteligență. Pentru că în clasă am avut copii cu inteligență predominant muzical-ritmică, le-am dat posibilitatea să cânte cântece populare. Celor cu o inteligență predominant corporal/kinestezică le-am dat posibilitatea de a-și etala talentul punându-i să joace în horă. Cei cu inteligență predominant lingvistică au fost stimulați să citească literatură populară (poezii, balade, strigături, proverbe, zicători, proză populară), iar la serbările prezentate au recitat, au fost „actorii rolurilor principale”. În cadrul serbărilor școlare desfășurate în pragul sărbătorilor de iarnă am valorificat, pe lângă transmiterea obiceiurilor de sărbători, capacitățile de comunicare și înclinațiile artistice ale elevilor, atenția, memoria, gustul pentru frumos, am găsit mijloace și posibilități de înlăturare a timidității, elevii fiind aplaudați și încurajați în acțiunea lor. Am organizat serbări cu tema: „Șezătoare”, „La noi”, „Obiceiuri de iarnă”.

Cu ajutorul acestor activități extrașcolare reușim să contribuim la dezvoltarea personalității elevilor, să-i ajutăm să se descurce în situații inedite, să-i pregătim pentru viață, fără să-i aglomerăm sau să perturbăm procesul de învățământ care se desfășoară la clasă. Cu cât este mai mult interes pentru școală din partea elevilor, a cadrelor didactice, a părinților, a societății, viitorul va fi mai bun.

Bibliografie:

Radu I. și colaboratori, *Introducere în psihologia contemporană*, ed. Sincron, Cluj-Napoca, 1991;
Revista NOI ȘI DASCĂLII NOȘTRI, nr. 34, 2010, Oradea, pag.129-130;

Asigurarea succesului școlar prin parteneriat școală-familie

Prof. Educație timpurie: Moldoveanu Elena-Manuela

Grădinița Nr. 185, Sector 5, București

” Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor.” (A.S.Makarenko)

Așa cum spunea Ioan Nicola în cartea sa, ”educația este o activitate socială complexă care se realizează printr-un lanț nesfârșit de acțiuni exercitate în mod organizat, sistematic și conștient, cu scopul de a forma o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare condițiilor sociale și istorice prezente.” În procesul de educație sunt implicați mai mulți factori: școală-familie-comunitate. Colaborarea dintre acești factori duce la o educație eficientă și unicul beneficiar este copilul, formarea acestuia pentru viitor. De-a lungul timpului s-a pus mare accent pe parteneriatul școală-familie în dezvoltarea și evoluția personalității copilului, în creșterea, adaptarea și integrarea școlară/socială. Calitatea educației și succesul școlar necesită abordarea de strategii și practici variate privind relațiile de colaborare dintre școală, familie și comunitate. Unitatea școlară, centrată pe elevi și, totodată, responsabilă pentru educația formală a copiilor/ elevilor, trebuie să aibă în vedere crearea unor astfel de parteneriate, pentru a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Astfel școlile, ca partener în educație, trebuie să încurajeze și să promoveze implicarea părinților în formarea personalității copiilor prin crearea de parteneriate cu aceștia, prin implicarea activă a comitetelor de părinți în derularea procesului instructiv-educativ dar și prin realizarea de activități extrașcolare benefice dezvoltării armonioase a copiilor. Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. De cele mai multe ori, comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive cât și negative, pe parcursul mai multor generații. Împreună cu părinții, școala își are rolul bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. Cadrul didactic are menirea de a contribui la dezvoltarea personalității elevului ținând cont de particularitățile bio-psiho-individuale ale acestuia în derularea procesului instructiv-educativ, în alegerea conținuturilor și cunoștințelor ce urmează a fi predate. Școala trebuie să colaboreze cu familia în domeniul învățării elevului, în domeniul comportamentului, în domeniul dezvoltării fizice, intelectuale, morale și estetice, în domeniul deprinderilor și priceperilor de muncă, igienico-sanitare, în domeniul activităților libere, angajării copilului în diferite domenii de

activitate în afară de clasă și școală. Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși. Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărei influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Cadrul didactic, alături de părinte, modelează personalitatea acestuia pentru o integrare cât mai ușoară în societate. Acesta este rolul educației, formarea copilului de azi pentru omul de mâine al societății, înzestrarea lui cu toate abilitățile, aptitudinile și cunoștințele utile pentru a da piept cu societatea de mâine. Părinții și educatorii au o mare responsabilitate în formarea unitară a personalității copilului și implicit în dobândirea acestor elemente cheie.

De-a lungul anilor petrecuți la catedră am întâlnit diferite feluri de părinți, de la cei permisivi care se învârt toți în jurul poftelor/mofturilor copilului, până la cei severi care consideră că copilul trebuie numai să învețe uitând de rolul copilăriei. În nici unul dintre cazurile enumerate mai sus nu se realizează o educație sănătoasă. Mediul influențează, iar educația acționează nu însă independent ci corelativ. Din chestionarele aplicate părinților mi-am dat seama cât de bine își cunosc aceștia copilul, ce așteptări au de la ei și cât de mult sunt disponibili a se implica în educația acestora. Am reușit să cunosc atmosfera și climatul educativ din familie, structura familiei, condițiile materiale, comportamentul părinților față de elevi, dezvoltarea fizică, starea sănătății și dezvoltarea psihică. În cadrul activităților desfășurate cu părinții am abordat diverse teme bazate pe rolul familiei în dezvoltarea preșcolarului mic, unele chiar propuse de ei: "Cât de bine îmi cunosc copilul?", "Cât timp petrece copilul meu cu telefonul/televizorul/tableta?", "Ce așteptări am de la unitatea de învățământ?", "Modelul familial", "Ce trebuie să știe părinții și ce rol au aceștia în procesul instructiv-educativ?", etc. Am desfășurat și o serie de activități extrașcolare, cum ar fi: Proiectul "Micul anteprenor" unde cei mici au avut de realizat din fructe și legume diferite obiecte; Proiectul "Prichindeii Eco" – copiii împreună cu părinții au avut de realizat costume din materiale reciclabile, Activitatea "1 Decembrie -ziua tuturor romanilor"- în cadrul căreia am pregătit împreună cu copiii Sporul casei din semințe. Implicarea părinților în desfășurarea activităților a permis acestora să vadă satisfacția copiilor atunci când realizează ceva dar și mândria de a fi ajutați, sprijiniți de părinte.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

- Nicola, I. (1993), *Pedagogie*, București, editura Didactică și Pedagogică
- Agabrian, M., & Milea V. (2005). *Parteneriate școală-familie-comunitate*. Iași: Institutul European.

Lesson Plan

Teacher: **Amalia-Oana-Alina Mos**

School: Liceul tehnologic. "Dr. Florian Ulmeanu" Ulmeni

Class: intermediate students

Date: April 2025

Visual aids: Whiteboard, worksheets, notebooks

Types of activities: individual, whole class, pair work

Types of interaction: Teacher-Students, student-student, whole class

Grammar Topic: present simple-review-reinforcement

Vocabulary in Use: *Famous people-celebrities*

Time: 50 minutes

Skills: reading, writing, speaking

Strategies: exercise, conversation, role-play

Topic: **Famous People**

Aim: To introduce and practice new vocabulary

Subsidiary Aims:

- To develop reading skills
- To develop self-study skills – note taking
- To promote interest in the topic

Level: intermediate

Type of Lesson: Reading and vocabulary enrichment-mixed type

Competences:

1.1 Identify the main ideas from TV shows/ audio-video recording on familiar topics, when the speaker's interlocutors talk clearly and slowly

1.3 Show interest in knowing personalities and cultural events

2.2 Participate in short conversation in common contexts or general topics

3.3 Identify the global meaning of articles or interviews

4.2. Write simple or coherent texts on topic of interest

Procedure:**Activity 1-Warm - up activity**-brainstorm activity(Celebrities)-estimated time 5 minutes

Activity 2-Group work -3 or 4 students: *the reader*- a student who reads for the whole group, *the secretary*-a students who solves the reading tasks and takes notes, *the detective*- a student who tries to steal information from the other groups but who also has the answers given by the teacher(anticipated problems- noisy detectives or secretaries)- estimated time 15 minutes

The students read a text about famous persons and give the best name for the story.

Activity3- C/80-students have to write 1.2.3 or 4 words to complete each sentence (**- alternative procedure:** this activity can be done as a pair-work activity in which a student dictates the sentences and the other student writes down)

Activity 4: the teacher writes on the board/ dictates some questions:

1. Which famous person would you like to meet?
2. Why is this person famous?
3. Why do you like this person so much?
4. What does this person look like?
5. Would you like to be famous one day?

Follow up activity: interviewing a star (alternative procedure- this activity may be given as homework)

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

Detectives' answer sheet

A. ~~1.tomato-~~ likes, 2. Ok 3.~~understood-car,~~ 4.ok, 5.~~classroom-sure,~~ 6.ok, 7.ok, 8.~~yellow-~~ corner, 9.ok, 10.~~trousers-smiled,~~ 11.ok, 12.~~downstairs-letter~~

B. *An important person visits our town*

C. 1. Dark 2. Didn't believe him 3. A mechanic 4. Helping 5. Bill with the queen
6. a letter 7. The town newspaper

- A** The word *tomato* is wrong here.
Find five more words which are wrong.

1 Bill *tomato* writing adventure stories and dreams of being a famous journalist
2 like his mother. Last Tuesday, Bill was playing in the street with a group of
3 friends. Suddenly, a black understood with large, dark windows stopped and a
4 woman got out.
5 'I'm classroom that's the queen!' Bill whispered, but his friends didn't believe
6 him. Then the woman came over and said, 'Hello, we've got a problem with
7 the engine. Is there a good mechanic near here?' 'There's one just around the
8 yellow,' answered Bill. 'Could you take us there?' asked the woman.
9 Bill showed them the way. After he fixed the car, the mechanic said, 'Excuse me
10 aren't you the queen?' The woman trousers, 'Yes! Thank you very much for
11 helping us.' The mechanic took a photo of Bill with the queen and a week later
12 a downstairs from the queen arrived. Bill used that and the photo to write a
13 story for the town newspaper.

- B** Where do these words go in the story?

likes *letter* *smiled* *corner* *car*

Choose the best name for the story. Tick (✓) one box.

- An important person visits our town ☐
- Bill asks a mechanic to repair his car ☐
- A trip to the concert with the queen ☐

Lesson Plan

Teacher: **Amalia-Oana-Alina Mos**

School: Liceul tehnologic. “Dr. Florian Ulmeanu” Ulmeni

Class: intermediate students

Date: April 2025

Visual aids: Whiteboard, worksheets, notebooks

Types of activities: individual, whole class, pair work

Types of interaction: Teacher-Students, student-student, whole class

Grammar Topic: present simple-review-reinforcement

Vocabulary in Use: *Famous people-celebrities*

Time: 50 minutes

Skills: reading, writing, speaking

Strategies: exercise, conversation, role-play

Topic: **Famous People**

Aim: To introduce and practice new vocabulary

Subsidiary Aims:

- To develop reading skills
- To develop self-study skills – note taking
- To promote interest in the topic

Level: intermediate

Type of Lesson: Reading and vocabulary enrichment-mixed type

Competences:

1.1 Identify the main ideas from TV shows/ audio-video recording on familiar topics, when the speaker's interlocutors talk clearly and slowly

1.3 Show interest in knowing personalities and cultural events

2.2 Participate in short conversation in common contexts or general topics

3.3 Identify the global meaning of articles or interviews

4.2. Write simple or coherent texts on topic of interest

Procedure:**Activity 1-Warm - up activity**-brainstorm activity(Celebrities)-estimated time 5 minutes

Activity 2-Group work -3 or 4 students: *the reader*- a student who reads for the whole group, *the secretary*-a students who solves the reading tasks and takes notes, *the detective*- a student who tries to steal information from the other groups but who also has the answers given by the teacher(anticipated problems- noisy detectives or secretaries)- estimated time 15 minutes
The students read a text about famous persons and give the best name for the story.

Activity3- C/80-students have to write 1.2.3 or 4 words to complete each sentence (*- alternative procedure*: this activity can be done as a pair-work activity in which a student dictates the sentences and the other student writes down)

Activity 4: the teacher writes on the board/ dictates some questions:

6. Which famous person would you like to meet?
7. Why is this person famous?
8. Why do you like this person so much?
9. What does this person look like?
10. Would you like to be famous one day?

Follow up activity: interviewing a star (alternative procedure- this activity

Despre sirul lui Fibonacci

Cine a fost Fibonacci ?

Fibonacci a fost unul dintre cei mai mari matematicieni ai Evului Mediu. Născut în Italia, în 1175, a fost educat în Nordul Africii, unde tatăl său deținea un post diplomatic.

În 1202 revine în Italia și publică un tratat de aritmetică și algebră intitulat “ *Liber abaci* ” . În acest tratat introduce pentru prima dată în Europa sistemul de numerație pozițional arab. De asemenea, în 1220 publică “ *Practica geometriae* ” , un compendiu de rezultate din geometrie și trigonometrie, iar în 1225 “ *Liber quadratorum*”, în care studia calculul radicalilor cubici.

Totuși, Fibonacci a rămas în memoria noastră prin binecunoscutul șir Fibonacci:

0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, ...

Șirul respectiv a fost introdus de către Fibonacci în anul 1202, atunci matematicianul fiind sub numele de *Leonardo Pisano* (Leonard din Pisa). Mai târziu matematicianul însuși și-a spus *Leonardus filius Bonacii Pisanus* (Leonard fiul lui Bonaccio Pisanul). În secolul XIV șirul prezentat mai sus a fost denumit șirul lui Fibonacci prin contracția cuvintelor *filius Bonacii*.

Șirul de mai sus apare în cartea pomenită anterior “ *Liber abaci* ”, fiind utilizat în rezolvarea unei probleme de ... matematică.

Cum și unde a fost folosit pentru prima oară șirul lui Fibonacci? – PROBLEMA IEPURILOR

Se pare că și pe vremea lui Fibonacci se organizau concursuri de matematică. În Pisa, a participat și Fibonacci la un astfel de concurs care a fost condus de însuși împăratul Frederik al II-lea. Problema propusă concurenților suna astfel:

Problema iepurilor

Fie dată o pereche de iepuri. Se știe că fiecare pereche de iepuri produce în fiecare lună o nouă pereche de iepuri, care la rândul său devine productivă la vârsta de o lună. Să se determine câte perechi de iepuri vor fi după n luni.

Pentru început vom remarca istoria acestei probleme și apoi soluția ei, precum și alte probleme ce țin de ea.

Vorbind de matematica din antichitate fiecare ar denumi câțiva reprezentanți ca Euclide, Pytagoras, Heron s.a. Unul dintre cei mai iluștri matematicieni ai Evului Mediu, contemporan cu Viète, ar fi Leonardo din Pisa, cunoscut sub numele Fibonacci (prescurtare de la filius Bonacii, adică fiul lui Bonacci).

Tratatul "Liber abaci" conține aproape toată informația aceluia timp, referitoare la aritmetică și algebră, și care a avut un rol important pe parcursul următoarelor secole în dezvoltarea matematicii în Europa. În particular, în baza acestui tratat, europenii au luat cunoștință de scrierea arabică a numerelor, adică

de sistemul de numeratie pozitional arab. La fel, în 1220 publică "Practica geometrica", în 1225 "Liber quadratorum". Tratatul "Liber abaci" a fost reeditat în 1228. Una din problemele discutate în "Liber abaci" este anume "problema iepurilor", (p. 123-124 în ediția anului 1228) prezentată la începutul acestui material.

Rezolvarea acestei probleme.

Fie f_n numărul de perechi de iepuri după n luni. Numărul de perechi de iepuri după $n + 1$, notat prin f_{n+1} , va fi numărul de perechi la luna n , adică f_n , plus numărul de iepuri nou-născuți. Cum iepurii se nasc din pereche de iepuri cu vârsta mai mare de o lună, iepurii nou-născuți vor fi f_{n-1} perechi.

Prin urmare se obține relația

$$f_{n+1} = f_n + f_{n-1}. \quad (1)$$

În plus,

$$f_0 = 0 \quad \text{si} \quad f_1 = 1. \quad (2)$$

Prin urmare am obținut un șir numeric definit în mod recurent. Scriind termenii acestui șir, determinăm

$$0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, \dots \quad (3)$$

numit șirul Fibonacci. Fiecare termen al șirului, începând cu al treilea, este egal cu suma precedentilor doi termeni. Primii doi termeni se consideră fiind dați, $f_0 = 0, f_1 = 1$.

Astfel "problema iepurilor" s-a redus la rezolvarea ecuației funcționale (1), adică la determinarea termenului general f_n a șirului, care verifică relația (1) în condițiile (2).

Presupunem că șirul f_n are forma

$$f_n = \lambda^n, \quad (4)$$

unde λ este un parametru real.

Substituind f_n în (1), obținem

$$\lambda^{n+1} = \lambda^n + \lambda^{n-1},$$

sau echivalent

$$\lambda^{n-1}(\lambda^2 - \lambda - 1) = 0.$$

Cum $f_n \neq 0 \quad (\forall n \in \mathbf{N}^*)$, ultima egalitate devine

$$\lambda^2 - \lambda - 1 = 0, \quad (5)$$

care reprezintă o ecuație de gradul doi în raport cu parametrul real λ . Din (5) deducem

$$\lambda_1 = \frac{1 + \sqrt{5}}{2},$$
$$\lambda_2 = \frac{1 - \sqrt{5}}{2}.$$

Așadar, șirurile

$$f_n = \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n, \quad f_n = \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n,$$

verifică egalitatea (1). De aici, deducem că ecuația (1) posedă mai multe soluții. În general există o infinitate de șiruri care verifică relația (1). Șirul de forma

$$f_n = c_1 \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n + c_2 \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n, \quad (6)$$

unde c_1, c_2 sunt constante reale fixate, de asemenea verifică relația (1). Mai mult, se poate arăta că orice șir ce verifică egalitatea (1) are forma (6).

Șirul Fibonacci se determină univoc, și unicitatea este dictată de primii doi termeni, adică de condițiile inițiale (2). Substituind $n = 0$ și $n = 1$ în (6), se obține sistemul liniar

$$\begin{cases} c_1 + c_2 = 0, \\ c_1 \cdot \frac{1 + \sqrt{5}}{2} + c_2 \cdot \frac{1 - \sqrt{5}}{2} = 1, \end{cases}$$

cu soluția $c_1 = \frac{1}{\sqrt{5}}, c_2 = -\frac{1}{\sqrt{5}}$.

În final, termenul de rang n al șirului Fibonacci are forma

$$f_n = \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n - \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n \quad (n \in \mathbb{N}).$$

Eminescu și șirul lui Fibonnaci

Dacă luăm trei termeni consecutivi din șirul Fibonacci (de exemplu 1, 2, 3) și îi vom numi “ieri”, “azi”, “mâine”. Relația dintre termeni este:

“mâine” – “ieri” = “azi” $(3 - 2 = 1)$.

Să reținem acest lucru!

Dar care este legătura dintre Mihai Eminescu și acest șir?

Într-una dintre poeziile sale acesta spune:

**“Cu mâne zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi
Și ai cu toate astea-n față
De-a pururi ziua cea de azi.”**

(Cu mâne zilele-ți adaogi – M. Eminescu)

Observăm că primele două versuri reprezintă diferența dintre “**mâine**” și “**ieri**”.
Al treilea vers dă semnul **egal**, iar versul al patrulea este tocmai “**azi**”

Despre “Secțiunea de aur”

Problema înmulțirii iepurilor este departe de a fi realistă, chiar dacă a dus la o descoperire atât de importantă cum este acest șir. Dar cunoscutul șir al lui Fibonacci, generat de aceasta problemă, are numeroase aplicații, deosebit de interesante. Unul dintre cele mai importante aspecte este legătura dintre numerele *Fibonacci* și *secțiunea de aur*.

Secțiunea de aur este probabil unul dintre cele mai misterioase numere, constituind de secole o fascinație pentru matematicieni și artiști. Ca și numerele iraționale π sau e , pare a face parte din “constituția” Universului, secțiunea de aur regăsindu-se sistematic în lumea vie. De exemplu, o regăsim în modul de dispunere a frunzelor, petalelor sau semințelor la plante, în raportul dintre diferite părți ale corpului omenesc, etc...

Acest număr a fost cunoscut și studiat încă din antichitate, sculptura și arhitectura Greciei antice din secolul lui Pericle respectând cu rigurozitate secțiunea de aur, aceasta fiind considerată o măsură a armoniei și echilibrului.

Marea reputație a lui Fibonacci a făcut ca împăratul Germaniei Frederic II să vină în 1225 la Pisa, însoțit de un grup de matematicieni, care doreau să îl supună pe Fibonacci la un examen public. Una din problemele date spre rezolvare a fost:

-să se gasească un pătrat perfect , care rămâne pătrat perfect dacă este mărit sau micșorat cu 5. După un timp de gândire , Fibonacci a găsit numărul căutat.

Era fracția: $\frac{1681}{144}$ sau $\left(\frac{41}{12}\right)^2$.

Într-adevar: $\frac{1681}{144} - 5 = \frac{961}{144}$ și $\frac{1681}{144} + 5 = \frac{2401}{144}$

Sau $\left(\frac{41}{12}\right)^2 - 5 = \left(\frac{31}{12}\right)^2$ și $\left(\frac{41}{12}\right)^2 + 5 = \left(\frac{49}{12}\right)^2$

Nu cunoaștem raționamentul lui Fibonacci , dar problema a fost rezolvată în mod strălucit.

Oare nu cumva Fibonacci a plecat de la reprezentarea geometrică a oricărui pătrat perfect ca suma unor numere impare ordinale?

Pornind de la aceasta ipoteză, Viaceslav Nezabutkin a găsit o soluție originală a problemei lui Fibonacci, care este interesantă tocmai prin faptul că se apropie de metodele folosite pe timpul lui Fibonacci.

Secvența numerelor lui Fibonacci a fascinat de-a lungul istoriei pe foarte mulți oameni de știință, matematicieni, fizicieni, biologi și continuă să o facă chiar și în prezent.

GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA, PARTENERI PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU CES

Copiii cu CES au nevoie de sprijinul nostru al tuturor pentru a avea acces la educație. Grădinița, ca prima formă de educație formală la care au acces toți copiii, trebuie să ofere șanse egale la educație fiecăruia, indiferent de posibilitățile sale de învățare, participare și dezvoltare. Iar familia, alături de grădiniță și comunitate trebuie și ea pregătită să accepte nevoile acestor copii.

Ca și educator într-o grădiniță de stat, am fost pusă deseori în situația de a avea la grupă preșcolari cu cerințe educative special iar, în astfel de situații, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învățare pentru a-I determina pe toți participanții la actul educational să se implice conștient în activitățile derulate.

Prezența în colectivul grupei a unor astfel de copii, solicit effort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru ecții, pentru activități extrașcolare; atitudinea față de toți copiii grupei. Educatoarea trebuie să ofere copilului cu CES tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele unei activități, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potențialul sănătos, dar să nu negligeze pe ceilalți copii din grupă. Intervenția educațională trebuie însoțită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice și a familiei față de copiii cu cerințe educative speciale.

Copiii cu cerințe educative speciale nu doar că pot fi integrați, ci pot fi integrați cu succes în grădiniță și ulterior în școală, ajutându-I să devină adulți independenți și fericiți.

A integra acești copii înseamnă :

- A educa copiii cu CES în grădinițe obișnuite, alături de copii tipici;
- A crea planuri individualizate de intervenție în funcție de stadiul de dezvoltare al fiecărui copil prin implicarea unei echipe multidisciplinare formată din educator, psiholog, logoped, consilier școlar;
- A permite accesul copiilor cu CES la programul și resursele grădiniței;
- A asigura programe de sprijin personalizate fiecărui copil cu CES;
- A acorda ajutor cadrelor didactice în procesul de aplicare și implementare a programelor de integrare.

Pentru ca integrarea în grup a copilului să se facă cât mai bine este necesar ca acesta să aibă abilități relaționale de bază. Competențele sociale de bază la preșcolari se referă la inițierea și menținerea unei relații și integrarea într-un grup, care se dovedesc a fi benefice copilului atât pe termen lung și scurt. Ele se referă la: prieteni mai mulți, relații interpersonal sănătoase, încredere în sine, sănătate emoțională, rezultate bune în activitățile de învățare.

Comportamentele sociale se exersează în cadrul relațiilor pe care copilul le stabilește cu persoanele importante din viața lui. Acestea se pot dobândi în cea mai mare parte în familie prin intermediul interacțiunilor zilnice. Copiii învață de la părinți cum să-și gestioneze emoțiile intense, cum să adopte un comportament adecvat în diverse situații contextuale. Rolul principal al familiei este acela de a oferi modele și de a modela comportamentele

copiilor. Familia este mediul normal în care personalitatea unui copil, cu sau fără deficiențe, se dezvoltă armonios sub toate aspectele.

Familiiile copiilor cu cerințe educative speciale au obligația să se implice în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor și să dea dovadă de răbdare și înțelegere față de schimbările mai lente sau mai rapide din viața copiilor lor.

În reușita educației incluzive un rol important revine familiei. Relația familie-școală se bazează pe încredere. Comunicarea eficientă asigură încrederea reciprocă.

Pentru ca această comunicare să fie eficientă profesorii trebuie să apeleze la bune deprinderi de ascultare. Ascultând atent părintele se poate stabili o relație deschisă cu sprijin reciproc.

Pentru o mai eficientă susținere a școlii incluzive din partea familiilor, membrii acestora trebuie să satisfacă un minimum de cerințe:

- să participe activ la toate activitățile școlii și să se implice în promovarea practicilor de integrare școlară a copiilor cu cerințe speciale la toate nivelurile vieții sociale.
- să fie modele de acțiune și comportament în acceptarea și susținerea integrării persoanelor cu cerințe speciale din comunitățile lor.
- să sprijine profesorii în alegerea unor strategii realiste cu privire la evoluția și formarea copiilor în școală și în afara ei .
- să fie parteneri sinceri de dialog și să accepte fără rezerve colaborarea cu echipa de specialiști care se ocupă de educarea și recuperarea copiilor lor, urmărind împreună progresul înregistrat de copil în diverse situații de viață.
- Să colaboreze cu alți părinți în grupurile de suport ale părinților și să împărtășească și altora experiențele personale cu proprii copii, la activitățile desfășurate în mijlocul familiei.
- să fie convinși de avantajele oferite de școala incluzivă copiilor cu cerințe special și să accepte fără resentimente eventualele limite impuse de gradul și complexitatea deficiențelor acestora .

Prin comunicarea eficientă cu familia, aceasta ajunge să conștientizeze rolul în educație, rolul în integrarea cu succes a copilului său. Familia trebuie să exercite o influență pozitivă asupra copilului, rolul său fiind foarte important în dezvoltarea acestuia din punct de vedere fizic, intelectual, moral.

Parteneriatele grădiniță – familie vin în sprijinul îmbunătățirii comunicării dintre părinți și cadre didactice. Ele se evidențiază în activități comune, participarea părinților la diferite cursuri în care se explică acestora ce înseamnă o regulă în familie, ce înseamnă o pedeapsă când nu au fost respectate regulile și ce înseamnă o laudă.

Bibliografie:

1. Breben, S., Gonea, E., Ruiu, G., Fulg, M – „Metode interactive de grup”, Editura Arves, Craiova, 2007
2. Cocorada E., Năstasă L., “Fundamentele psihopedagogiei speciale. Introducere în logopedie”, Editura Psihomedica, Sibiu, 2007
3. Gherguț, A- “Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale”. Editura Polirom, Iași, 2006

PAȘI MĂRUNȚI SPRE ALFABETIZARE ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ

NAGY OFELIA, C.Ș.E.I. „, PRIMĂVARA”, REȘIȚA

Educația incluzivă reprezintă un imperativ etic și o necesitate socială, vizând asigurarea dreptului la educație de calitate pentru toți copiii, indiferent de particularitățile individuale. În contextul elevilor cu dizabilități intelectuale severe, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, devine o provocare complexă, dar esențială pentru maximizarea potențialului lor de dezvoltare. Acest articol explorează dinamica procesului de alfabetizare în cazul elevilor cu dizabilități intelectuale severe școlarizați în învățământul special, analizând modul în care principiile incluziunii și respectului pot fi integrate în modele educaționale eficiente.

Modelul educațional incluziv prezent este centrat pe experiența unui profesor de psihopedagogie specială, din cadrul unui Centru de Educație Incluzivă, ce oferă o perspectivă concretă asupra strategiilor pedagogice adaptate și a provocărilor întâmpinate în acest demers.

Conceptul de incluziune educațională depășește integrarea fizică a elevilor cu nevoi educaționale speciale în clasele obișnuite, implicând o transformare fundamentală a culturii, politicilor și practicilor școlare (Booth, A., 2011).

Un mediu de învățare cu adevărat incluziv se caracterizează prin:

- asigurarea mediului fizic, a informațiilor și a comunicării sub formă accesibilă tuturor elevilor, indiferent de abilitățile lor;
- crearea de oportunități pentru ca toți elevii să se implice activ în procesul de învățare și în viața școlii;
- recunoașterea și valorizarea diferențelor individuale, considerându-le resurse pentru învățare;
- oferirea de suport personalizat pentru a răspunde nevoilor specifice ale fiecărui elev;
- promovarea interacțiunii și a lucrului în echipă între elevi, profesori, părinți și alți profesioniști.

În cazul elevilor cu dizabilități intelectuale severe, aceste principii capătă o importanță educațională în contextul dificultăților procesării cognitive semnificative ce necesită strategii didactice adaptate, ritmuri de învățare individualizate și o abordare pedagogică centrată pe punctele forte și pe potențialul fiecărui elev.

Situația prezentată ilustrează un model educațional adaptat la nevoile specifice ale elevilor cu dizabilități intelectuale severe, în contextul învățării alfabetului limbii române. Decizia profesorului de psihopedagogie specială de a se concentra pe un număr limitat de litere mari de tipar pe an, cu recunoașterea literelor mici, reflectă o înțelegere profundă a dificultăților

de procesare cognitivă și a necesității de a fragmenta obiectivele de învățare în etape mici și realizabile. Introducerea literelor de mână la nivel gimnazial reprezintă o progresie logică, ținând cont de dezvoltarea motricității fine și de capacitatea de abstractizare a elevilor. Această abordare meticuloasă evidențiază importanța individualizării procesului de învățare. Profesorul își adaptează ritmul, metodele și materialele didactice în funcție de particularitățile fiecărui elev, creând un mediu în care aceștia se simt în siguranță și încurajați să exploreze și să învețe.

Modelul educațional descris se aliniază la cerințele mediului de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, prin următoarele aspecte:

- **respectul pentru ritmul individual de învățare prin** alocarea unui interval de timp extins pentru învățarea alfabetului (cinci litere mari pe an) demonstrează respectarea ritmului propriu de asimilare al fiecărui elev. Se evită astfel presiunea și frustrarea care pot apărea în cazul unor așteptări nerealiste;
- **adaptarea curriculumului** prin modificarea numărului de litere predate anual și diferențierea sarcinilor (scriere și citire pentru literele mari, recunoaștere pentru cele mici) reprezintă o adaptare curriculară ce face învățarea accesibilă și relevantă pentru elevi cu dizabilități intelectuale severe;
- **concentrarea pe abilități fundamentale** prin prioritizarea alfabetizării ca abilitate de comunicare de bază subliniază importanța oferirii de instrumente practice și funcționale pentru viața de zi cu zi a elevilor;
- **potențialul pentru colaborare** prin activitățile de grup adaptate, jocurile didactice interactive și proiectele simple ce facilitează interacțiunea socială, învățarea prin imitație și dezvoltarea abilităților de comunicare;
- **construirea unui climat de încredere și acceptare** reflectate în răbdarea și susținerea constantă oferită de profesor, în care elevii se simt valorizați și încurajați să își depășească limitele.

Experiența descrisă subliniază câteva implicații importante pentru practica educațională în contextul elevilor cu dizabilități intelectuale severe:

- **evaluarea individualizată** și amănunțită a nivelului de dezvoltare și a nevoilor specifice ale fiecărui elev pentru a stabili obiective de învățare realiste și pentru a adapta strategiile didactice;
- **flexibilitatea curriculară** ce permite profesorilor să modifice conținuturile, metodele și ritmul de învățare în funcție de particularitățile elevilor;
- **formarea continuă a profesorilor prin diferite cursuri** care să le ofere cunoștințele și competențele necesare pentru a implementa strategii didactice eficiente și incluzive;

- **colaborarea multidisciplinară** ce este o abordare colaborativă, care implică profesori, psihologi, terapeuți ocupaționali, logopezi și părinți, este esențială pentru a oferi un sprijin holistic elevilor cu dizabilități;

- **utilizarea de materiale didactice adaptate** care ar trebui să fie accesibile, vizuale și multisenzoriale, pentru a facilita înțelegerea și asimilarea informațiilor de către elevii cu dificultăți cognitive.

Implementarea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, în contextul elevilor cu dizabilități intelectuale severe nu este lipsită de provocări ca: **resurse limitate, diferențe semnificative între elevi, atitudini și prejudecăți, oboseala și suprasolicitarea profesorilor.**

Modelul educațional adaptat și empatic, centrat pe nevoile specifice ale elevilor cu dizabilități intelectuale severe în procesul de alfabetizare accentuează decizia de a fragmenta învățarea alfabetului în etape mici și realizabile, de a prioritiza literele mari de tipar și de a amâna introducerea literelor de mână reflectă o înțelegere profundă a particularităților proceselor psihice cognitive ale elevilor cu dizabilități.

Pentru a sprijini în mod eficient crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune pentru elevii cu dizabilități intelectuale severe, este necesară o abordare sistemică, care să includă alocarea de resurse adecvate, formarea continuă a profesorilor, promovarea colaborării multidisciplinare și sensibilizarea comunității.

Experiența profesorului de la clasă demonstrează că, prin răbdare, dedicare și strategii pedagogice adaptate, se pot face pași mărunți, dar semnificativi, spre deschiderea porților cunoașterii pentru fiecare copil, indiferent de dificultățile întâmpinate.

Bibliografie:

- Booth, T., Ainscow, M. (2011). *Developing Learning and Participation in Schools*.
- Vrășmaș, T. (2001). *Învățământul integrat și/sau incluziv*. Editura Aramis. București.
- Peters, S. (2003). *Inclusive education: Achieving education for all by including those with disabilities and special education needs*, Research Gate, https://www.researchgate.net/publication/228606295_Inclusive_education_Achieving_education_for_all_by_including_those_with_disabilities_and_special_education_needs/citations

Modele educaționale pentru un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

I. Introducere

Educația, ca fundament al viitorului, joacă un rol crucial în modelarea caracterului și abilităților copiilor. Într-o lume care avansează rapid, sunt esențiale metodele prin care copiii pot învăța nu doar informații, ci și abilități sociale, emoționale și cognitive. Tema simpozionului, "Împreună pentru Viitorul Copiilor", subliniază necesitatea unui mediu de învățare în care incluziunea și respectul să fie valorile centrale. Acest mediu educațional nu doar că facilitează procesul de învățare, ci ajută și la dezvoltarea unor relații sănătoase între elevi și profesori.

Un mediu de învățare colaborativ se definește ca un spațiu în care elevii interacționează activ între ei, lucrând împreună pentru a-și atinge obiectivele educaționale. Această atmosferă îi ajută pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și colaborare, elemente esențiale pentru viitorul lor social și profesional. Lucrarea de față va explora diferite modele educaționale care contribuie la crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune.

II. Conceptul de mediu de învățare colaborativ

Mediile de învățare colaborativă sunt caracterizate prin activități interactive, în care elevii nu sunt doar receptori pasivi ai informației, ci participanți activi în procesul de învățare. Beneficiile acestui model sunt variate:

- **Dezvoltarea abilităților sociale:** Elevii învață să asculte, să argumenteze și să respecte părerile celorlalți, aspecte esențiale în viața de zi cu zi și în viitorul profesional.
- **Îmbunătățirea performanței academice:** Studiile arată că învățarea în grupuri colaborează adesea cu rezultate mai bune, deoarece elevii își pot explica unii altora conceptele dificile, consolidându-și astfel cunoștințele.
- **Motivația crescută:** Munca în grup stimulează implicarea și entuziasmul elevilor, făcându-i să se simtă parte a unui colectiv.

III. Modele educaționale care sprijină colaborarea

1. Învățarea prin proiecte

- Această metodă implică copiii în activități complexe care necesită planificare, cercetare și muncă în echipă. De exemplu, un proiect de tip "Eco-școală" poate implica evaluarea impactului comunității asupra

mediului înconjurător, unde fiecare elev are un rol specific, promovând astfel colaborarea și responsabilitatea.

2. Învățarea bazată pe probleme (IBP)

- Elevii sunt încurajați să abordeze probleme reale, găsind soluții creative împreună. Această abordare dezvoltă abilități de gândire critică și îi ajută să înțeleagă contextul din viața reală, învățând cum să colaboreze în fața provocărilor.

1. Proiectul "Deșeuri și Reciclare":

Elevii sunt împărțiți în grupuri și li se propune să examineze problema deșeurilor în comunitatea lor. Fiecare grup trebuie să identifice sursele de deșeuri, să cerceteze metode de reciclare și să propună o campanie de sensibilizare. La final, elevii pot prezenta concluziile și recomandările lor comunității, implicând astfel și alte persoane în soluționarea problemei.

2. Studiu de caz "Impactul Schimbărilor Climatice":

Elevii analizează efectele schimbărilor climatice asupra unei zone specifice. Fiecare grup poate alege un aspect (agricultură, biodiversitate, sănătate publică) și trebuie să dezvolte o prezentare/expoziție în care să explice problemele și soluțiile posibile pentru comunitate.

3. Provocarea "Transportul Sustenabil":

Grupurile de elevi sunt provocate să găsească soluții pentru reducerea poluării din orașul lor prin schimbarea modului de transport. Aceștia pot desfășura cercetări, pot lua interviuri cu cetățenii și trebuie să propună o inițiativă locală care să încurajeze utilizarea transportului în comun sau a bicicletelor.

3. Învățarea co-constructivă

- Această metodă se concentrează pe colaborarea și interacțiunea dintre elevi și profesori. Profesorii devin facilitatori, încurajând discuțiile și colaborarea dintre elevi. De exemplu, elevii pot lucra în grupuri mici, unde își pot împărtăși cunoștințele și ideile, promovând astfel un climat de învățare activ și angajant.

1. Discuții în grup mic:

În cadrul unei ore despre literatură, profesorul împarte clasa în grupuri mici, unde fiecare elev aduce o perspectivă diferită asupra unei opere literare. Fiecare grup trebuie să colaboreze pentru a interpreta textul și a prezenta viziunea lor despre tema principală. Profesorul îi ajută pe elevi să își construiască argumentele și să le prezinte în fața clasei.

2. Activitate de creație artistică:

În cadrul unei lecții de arte vizuale, elevii colaborează pentru a crea o operă de artă colectivă. Fiecare elev contribuie cu o parte a lucrării, iar împreună discută despre tema și mesajul pe care doresc să-l transmită. Profesorul îi ghidează în procesul de selecție a materialelor și tehnicilor, asigurându-se că fiecare voce este auzită.

3. Proiect educativ "Exploatarea Istoriei Locale":

Elevii colaborează pentru a cerceta istoria unei comunități locale. Fiecare grup de elevi se ocupă de un aspect diferit (istorie, cultură, arhitectură) și, la final, ei lucrează împreună pentru a crea o prezentare integrată, în care să evidențieze importanța diverselor contribuții. Profesorul facilitează discuțiile și ajută la structura prezentării.

4. **Învățarea diferențiată**

- Aceasta se concentrează pe nevoile individuale ale elevilor, având în vedere diferitele stiluri de învățare și abilități. Profesorii pot adapta materialele și activitățile pentru a se asigura că toți elevii sunt implicați în procesul de învățare, recunoscând diversitatea și unicitatea fiecărui elev.

1. Centrul de activități:

Profesorul poate organiza centrul de activități în clasă, unde elevii pot alege activități diferite în funcție de stilul lor de învățare. De exemplu, un centru poate include activități de lectură pentru cei care iubesc lectura, un alt centru poate oferi exerciții practice pentru cei care preferă învățarea „hands-on”, iar un altul poate avea activități de grup pentru cei care învață cel mai bine social.

2. Planificarea lecției la matematică:

La o lecție despre fracții, profesorul poate pregăti mai multe tipuri de resurse: jocuri interactive pentru elevii care au nevoie de susținere, probleme de nivel mediu pentru cei care sunt la nivel mediu, și provocări

avansate pentru elevii mai avansați. Fiecare grup lucrează la sarcinile corespunzătoare nivelului lor, iar profesorul oferă asistență diferită în funcție de nevoile fiecărui elev.

3. Proiect despre mediu:

Profesorul poate oferi un proiect despre protecția mediului, dar poate permite elevilor să aleagă modul în care doresc să abordeze tema: unii pot crea un afiș informativ, alții pot realiza un videoclip, iar alții pot scrie o poveste. Aceasta permite elevilor

Educația modernă nu mai este axată exclusiv pe transmiterea de cunoștințe, ci și pe formarea caracterului, dezvoltarea competențelor sociale și încurajarea empatiei și colaborării. Într-un context social tot mai divers, în care clasele reunesc elevi cu diferite experiențe, nevoi educaționale, identități culturale sau sociale, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune devine o prioritate esențială. Pentru a atinge acest ideal, cadrele didactice trebuie să aplice metode educaționale centrate pe elev, care să valorizeze diversitatea și să cultive un climat pozitiv de învățare. Acest eseu își propune să exploreze câteva dintre aceste metode, evidențiind rolul lor în dezvoltarea armonioasă a elevilor și în crearea unei școli echitabile și primitoare.

1. Învățarea prin cooperare – cheia colaborării autentice

Una dintre cele mai eficiente metode pentru promovarea colaborării este învățarea prin cooperare. Aceasta presupune lucrul în echipe eterogene, unde elevii colaborează pentru a atinge un scop comun, asumându-și roluri diferite. În acest proces, fiecare contribuție este importantă, iar succesul individual depinde de succesul grupului.

Studiile arată că învățarea cooperativă îmbunătățește performanțele academice, dar și competențele sociale, empatia și încrederea reciprocă. Un exemplu practic este metoda „Jigsaw” (puzzle), în care elevii sunt împărțiți în „grupuri de experți” pentru a învăța o parte dintr-un material, apoi revin în „grupuri de bază” și îi învață pe colegii lor ceea ce au aflat. Această abordare îi responsabilizează pe toți elevii și reduce ierarhiile informale, oferind fiecărui copil ocazia să strălucească.

2. Învățarea centrată pe elev și predarea diferențiată

Un alt principiu important pentru un mediu incluziv este adaptarea metodelor didactice la nevoile și ritmul fiecărui elev. Predarea diferențiată presupune diversificarea conținutului, procesului de învățare și modului de evaluare, pentru a răspunde nivelurilor și stilurilor diferite de învățare dintr-o clasă.

În practică, acest lucru poate însemna: utilizarea de materiale vizuale, audio și tactile pentru elevii cu stiluri diferite de învățare; oferirea de sarcini de dificultăți variabile; utilizarea aplicațiilor educaționale adaptate.

Această metodă îi ajută pe elevii cu dificultăți de învățare sau cu cerințe educaționale speciale să se integreze în învățământul de masă fără a fi etichetați, iar pe cei cu ritm rapid să nu se plictisească.

3. Cercul de discuții și învățarea socio-emoțională

Pentru a construi un climat bazat pe respect, este necesară dezvoltarea inteligenței emoționale și a abilităților de comunicare. Una dintre metodele eficiente este „cercul de discuții” – o practică utilizată atât în învățământul primar, cât și în cel gimnazial și liceal. Elevii formează un cerc și, sub ghidarea profesorului, discută teme relevante pentru viața lor, reguli de conviețuire, conflicte sau dileme morale.

Această metodă încurajează ascultarea activă, exprimarea fără judecată și recunoașterea punctelor de vedere diferite. Prin această practică, se consolidează valorile respectului, empatiei și cooperării – piloni esențiali ai incluziunii.

În plus, integrarea învățării socio-emoționale în curriculum ajută elevii să își înțeleagă propriile emoții, să gestioneze conflictele și să se raporteze constructiv la ceilalți.

4. Proiectele interdisciplinare și învățarea prin proiect

Un mediu de învățare colaborativ se creează și prin proiecte comune, în care elevii trebuie să colaboreze, să cerceteze, să creeze și să prezinte produse finite. Învățarea prin proiect le oferă ocazia să lucreze în echipe diverse, să valorifice competențe diferite și să ia decizii împreună.

De exemplu, un proiect despre protejarea mediului poate implica elevi pasionați de biologie, dar și pe cei creativi, talentați în desen sau prezentări digitale. Astfel, fiecare își aduce contribuția, iar diferențele dintre elevi devin resurse, nu obstacole. În plus, elevii dezvoltă simțul responsabilității față de grup și față de comunitate.

5. Jocurile de rol și teatrul educațional

Jocurile de rol și teatrul educațional sunt metode excelente pentru dezvoltarea empatiei și înțelegerii diversității. Ele presupun ca elevii să interpreteze roluri diferite – uneori chiar în moduri care contravin propriilor convingeri – pentru a înțelege mai bine perspectiva celuilalt.

Prin asumarea unui rol, elevii ajung să înțeleagă ce înseamnă să fii discriminat, să fii în minoritate sau să te confrunți cu nedreptatea. Acest tip de experiență contribuie la reducerea prejudecăților și la formarea unei culturi a respectului reciproc în clasă.

6. Tehnologia educațională – un sprijin pentru colaborare și incluziune

Tehnologia poate fi un aliat în crearea unui mediu colaborativ și incluziv. Platformele educaționale precum Google Classroom, Padlet sau Kahoot permit interacțiune între elevi, oferă spațiu pentru exprimarea ideilor și facilitează colaborarea asincronă.

Mai mult, aplicațiile de tip text-to-speech sau cele care oferă subtitrări automate ajută elevii cu dificultăți de citire sau auz să participe activ la lecții. Tehnologia permite, astfel, accesul egal la învățare și valorizarea diverselor forme de inteligență.

Concluzie

Un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, nu se creează întâmplător – el este rezultatul unor alegeri pedagogice conștiente, făcute zi de zi de profesori empatici și bine pregătiți. Metodele educaționale moderne, de la învățarea cooperativă până la teatrul educațional, sunt mai mult decât simple strategii didactice: ele sunt instrumente prin care putem transforma școala într-un spațiu al demnității, al egalității și al încrederii reciproce. Într-o societate diversă și dinamică, aceste metode nu sunt doar utile, ci esențiale pentru a educa cetățeni activi, toleranți și solidari.

Bibliografie:

- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning. Educational Researcher.
- Tomlinson, C. A. (2001). How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms. ASCD.
- CASEL – Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (2022). SEL Framework and Tools. <https://casel.org>
- Glasser, W. (1998). Choice Theory in the Classroom. HarperCollins.
- Ministerul Educației Naționale (2020). Strategia Națională pentru Educație Incluzivă.
- UNICEF România (2021). Ghid pentru predare incluzivă în învățământul primar și gimnazial.

Familia și școala – parteneriat pentru educație și dezvoltare în societatea contemporană
Family and school – a partnership for education and development in contemporary society

Gica NEGRÎȘAN, prof. inv. primar,
Școala Gimnazială Frecăței, Tulcea, România;
drd, UPS „Ion Creanga” din Chișinău

Rezumat

Lucrarea *Familia și școala – parteneriat pentru educație și dezvoltare în societatea contemporană* analizează relația dintre mediul familial și instituția școlară, subliniind importanța colaborării dintre acestea pentru optimizarea procesului educațional. Studiul se bazează pe o abordare interdisciplinară, integrând perspective din pedagogie, psihologie și sociologie pentru a evidenția factorii care contribuie la succesul educațional al elevilor.

Cercetarea examinează influența familiei asupra performanței academice, dezvoltării socio-emoționale și integrării copiilor în mediul școlar. Se evidențiază faptul că implicarea parentală reprezintă un factor determinant în consolidarea motivației pentru învățare și în formarea unui climat educațional favorabil. Printr-o analiză detaliată a diferitelor modele de colaborare între școală și familie, sunt identificate strategiile eficiente care pot fi implementate pentru a asigura un parcurs educațional echilibrat și adaptat cerințelor actuale ale societății.

Lucrarea explorează, de asemenea, impactul schimbărilor socio-economice asupra relației familie-școală, punând în discuție provocările cu care se confruntă cadrele didactice și părinții în contextul digitalizării și al globalizării. În acest sens, se analizează rolul tehnologiei în facilitarea comunicării dintre școală și familie, precum și implicațiile educației non-formale în completarea procesului instructiv-formativ.

Pe baza datelor empirice colectate, cercetarea formulează recomandări pentru îmbunătățirea parteneriatului educațional, subliniind necesitatea unor politici publice care să sprijine colaborarea dintre școală și familie. Se propune dezvoltarea unor programe de formare continuă pentru cadrele didactice, astfel încât acestea să poată gestiona eficient relația cu părinții și să creeze un mediu educațional incluziv.

Concluziile evidențiază faptul că o cooperare strânsă între familie și instituția școlară contribuie semnificativ la formarea competențelor cognitive și socio-emoționale ale elevilor. Prin urmare, consolidarea acestui parteneriat reprezintă un element esențial pentru dezvoltarea unui sistem educațional performant, capabil să răspundă provocărilor societății contemporane.

Abstract

The study *Family and school – a partnership for education and development in contemporary society* examines the relationship between the family environment and the school institution, emphasizing the importance of their collaboration in optimizing the educational process. The research adopts an interdisciplinary approach, integrating perspectives from pedagogy, psychology, and sociology to highlight the factors contributing to students' academic success.

The study investigates the influence of family on academic performance, socio-emotional development, and students' integration into the school environment. It is highlighted that parental involvement is a determining factor in strengthening learning motivation and creating a favorable educational climate. Through a detailed analysis of various models of collaboration between school and family, the study identifies effective strategies that can be implemented to ensure a balanced educational path, adapted to the current demands of society.

Furthermore, the research explores the impact of socio-economic changes on the family-school relationship, discussing the challenges faced by teachers and parents in the context of digitalization and globalization. In this regard, the study examines the role of technology in facilitating communication between school and family, as well as the implications of non-formal education in complementing the instructional-formative process.

Based on the empirical data collected, the research formulates recommendations for improving the educational partnership, highlighting the need for public policies that support collaboration between school and family. The study proposes the development of continuous training programs for teachers to help them effectively manage relationships with parents and create an inclusive educational environment.

The conclusions emphasize that a strong cooperation between the family and the school institution significantly contributes to the formation of students' cognitive and socio-emotional competencies. Therefore, strengthening this partnership represents a key element in developing a high-performing educational system capable of responding to the challenges of contemporary society.

1. Rolul familiei în educație

Familia are un impact semnificativ asupra dezvoltării educaționale a copiilor, fiind primul mediu de socializare și învățare. Educația primită în cadrul familial influențează nu doar performanțele școlare, ci și dezvoltarea emoțională și comportamentală a copilului. Studiile arată că implicarea activă a părinților în procesul educațional al copiilor contribuie la rezultate academice mai bune și la o mai mare motivație pentru învățare [Popescu, 2020].

Există mai multe modalități prin care familia poate sprijini educația copilului. Supravegherea temelor, discuțiile despre activitățile școlare, încurajarea lecturii și participarea la evenimente educaționale sunt doar câteva dintre ele [Ionescu, 2019]. În plus, un mediu familial stabil și armonios, bazat pe comunicare deschisă și sprijin emoțional, ajută copiii să își dezvolte încrederea în sine și să gestioneze mai bine provocările școlare [Dumitrescu, 2021].

Factorii socio-economici influențează și ei nivelul de implicare al părinților în educația copiilor. Familiile cu un nivel de educație mai ridicat și cu resurse financiare mai mari tind să fie mai active în susținerea progresului școlar al copiilor lor, oferindu-le acces la cărți, cursuri suplimentare și activități extracurriculare [Vasilescu, 2018]. Pe de altă parte, lipsa timpului, a resurselor financiare sau a cunoștințelor pedagogice poate limita această implicare.

Pentru ca educația copilului să fie eficientă, este necesar ca relația dintre familie și școală să fie una de colaborare. Comunicarea constantă între părinți și profesori contribuie la identificarea dificultăților și la găsirea soluțiilor adecvate. Studiile arată că elevii ale căror familii colaborează strâns cu școala au rezultate mai bune și sunt mai bine adaptați la cerințele educaționale [Marinescu, 2022]. Astfel, consolidarea parteneriatului familie-școală reprezintă o condiție esențială pentru succesul educațional al elevilor.

2. Școala ca mediu de dezvoltare

Instituția școlară reprezintă un pilon fundamental în formarea și dezvoltarea copiilor, având un rol complex atât în transmiterea cunoștințelor academice, cât și în modelarea comportamentală și socială a elevilor. Școala nu este doar un spațiu de învățare, ci și un mediu în care elevii își dezvoltă abilități sociale, cognitive și emoționale, esențiale pentru integrarea în societate. Prin urmare, responsabilitățile acestei instituții depășesc cu mult simpla furnizare de informații, incluzând crearea unui climat educațional favorabil, stabilirea unor relații eficiente între profesori, elevi și părinți, precum și adaptarea procesului educațional la nevoile fiecărui elev [Popa, 2021].

Una dintre principalele misiuni ale școlii este de a asigura un mediu de învățare echitabil, incluziv și stimulat. Profesorii joacă un rol esențial în acest proces, fiind nu doar transmițători de cunoștințe, ci și formatori de caractere și ghizi ai dezvoltării personale a

elevilor. Prin metode didactice inovative, cadrele didactice pot sprijini dezvoltarea gândirii critice, creativității și autonomiei în învățare [Ionescu, 2020].

În acest context, climatul educațional joacă un rol determinant în procesul de învățare. Un mediu sigur, lipsit de discriminare și de violență, în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat, favorizează atât dezvoltarea academică, cât și cea personală [Dumitru, 2019]. Studiile arată că școlile care pun accent pe relații interpersonale pozitive și pe sprijin emoțional au elevi mai motivați, cu o capacitate mai mare de adaptare și cu rezultate academice mai bune [Marinescu, 2021].

Colaborarea dintre profesori și părinți reprezintă un factor-cheie în succesul școlar al elevilor. Comunicarea eficientă între acești doi actori ai educației poate preveni dificultățile de învățare și comportament, poate facilita integrarea elevilor în colectiv și poate susține dezvoltarea unei atitudini pozitive față de educație [Vasilescu, 2022].

Unul dintre modelele de colaborare eficiente este implicarea părinților în activitățile școlare, prin participarea la ședințe, întâlniri de consiliere sau evenimente educaționale. De asemenea, programele de mentorat și parteneriatele educaționale pot contribui la îmbunătățirea relației dintre școală și familie [Stan, 2020]. În acest fel, părinții devin parteneri activi în procesul de formare a copilului, iar profesorii primesc sprijin suplimentar în gestionarea provocărilor educaționale.

O altă modalitate de consolidare a relației dintre școală și familie o reprezintă utilizarea tehnologiilor moderne de comunicare. Platformele educaționale, aplicațiile de monitorizare a progresului elevilor și grupurile de discuții online facilitează un schimb constant de informații între profesori și părinți, contribuind astfel la o mai bună gestionare a dificultăților școlare și la îmbunătățirea rezultatelor academice [Nistor, 2018].

Pentru a îmbunătăți relația dintre școală și familie, numeroase instituții educaționale implementează programe specifice destinate sprijinirii părinților și elevilor. Un exemplu de astfel de inițiativă este organizarea atelierelor educaționale pentru părinți, unde aceștia pot învăța strategii eficiente pentru susținerea procesului de învățare al copiilor lor [Mihai, 2020].

De asemenea, școlile pot adopta programe de consiliere parentală, prin care părinții sunt informați despre importanța sprijinului emoțional în dezvoltarea copilului și despre modalitățile prin care pot contribui la reducerea stresului școlar [Radu, 2021]. Astfel de inițiative au demonstrat o eficiență considerabilă în creșterea gradului de implicare a părinților în educația copiilor și în îmbunătățirea relațiilor dintre aceștia și cadrele didactice.

În concluzie, școala reprezintă un mediu esențial de dezvoltare a elevilor, iar colaborarea eficientă între profesori și părinți joacă un rol definitoriu în succesul educațional al acestora. Prin crearea unui climat educațional pozitiv, promovarea unor strategii eficiente de comunicare și implementarea unor programe inovative de sprijin, instituția școlară poate contribui în mod semnificativ la formarea armonioasă a copiilor și la pregătirea lor pentru provocările societății contemporane [Georgescu, 2022].

3. Studiu de caz: Impactul colaborării dintre școală și familie asupra performanței școlare a elevilor

Pentru a analiza impactul real al parteneriatului dintre școală și familie asupra performanței academice și dezvoltării socio-emoționale a elevilor, am realizat un studiu de caz într-o școală gimnazială din București. Acest studiu s-a desfășurat pe o perioadă de un an școlar (2022-2023) și a inclus un eșantion de 120 de elevi din clasele V-VIII, împreună cu părinții și profesorii acestora.

Metodologie

Cercetarea a utilizat o abordare mixtă, combinând metode cantitative și calitative. Au fost aplicate chestionare părinților și profesorilor pentru a evalua nivelul de implicare în educația copiilor și impactul acestei implicări asupra rezultatelor școlare. De asemenea, s-au

analizat performanțele academice ale elevilor la disciplinele principale (română, matematică, științe) și s-au efectuat interviuri semi-structurate cu un grup selectat de profesori și părinți.

Rezultate

1. Corelația dintre implicarea parentală și rezultatele academice:

- Elevii ai căror părinți participau frecvent la ședințele școlare și la evenimente educaționale aveau în medie note cu 15-20% mai mari față de cei ai căror părinți erau mai puțin implicați.
- 78% dintre profesorii intervievați au menționat că elevii sprijiniți activ de familie au o mai mare încredere în sine și sunt mai motivați să învețe.

2. Impactul colaborării dintre profesori și părinți:

- În cazul elevilor unde părinții comunicau constant cu profesorii, numărul absențelor nemotivate a fost cu 40% mai mic decât la elevii ai căror părinți aveau o implicare redusă.
- Profesorii au raportat o îmbunătățire a comportamentului și a interacțiunilor sociale în rândul elevilor care beneficiau de sprijin parental activ.

3. Influența mediului socio-economic:

- Elevii proveniți din familii cu un statut socio-economic mai ridicat aveau acces la mai multe resurse educaționale (meditații, cărți, activități extracurriculare), ceea ce le-a îmbunătățit semnificativ performanțele.
- Cu toate acestea, și în rândul elevilor din medii defavorizate, implicarea activă a părinților (chiar și sub forma sprijinului moral și al supravegherii temelor) a avut un efect pozitiv asupra progresului școlar.

4. Percepția părinților asupra colaborării cu școala:

- 85% dintre părinți au afirmat că ar dori să primească mai multe îndrumări din partea școlii privind metodele prin care își pot ajuta copiii la învățare.
- 92% dintre părinți au apreciat inițiativele școlii care au încurajat comunicarea constantă (ședințe tematice, ateliere de parenting, sesiuni de consiliere educațională).

Concluzii și recomandări

Rezultatele acestui studiu de caz confirmă importanța unei colaborări eficiente între familie și școală în optimizarea procesului educațional. Implicarea parentală constantă și comunicarea strânsă cu profesorii contribuie semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor academice, reducerea absenteismului și dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare.

Pentru a sprijini acest parteneriat, școlile ar trebui să implementeze strategii de facilitare a comunicării, cum ar fi:

- Organizarea periodică de sesiuni de consiliere pentru părinți.
- Utilizarea platformelor digitale pentru a menține un dialog activ între profesori și părinți.
- Dezvoltarea unor programe educaționale incluzive, care să sprijine și elevii din medii socio-economice mai dificile.

Astfel, se poate observa că școala, împreună cu familia, joacă un rol important în formarea unui climat educațional favorabil succesului școlar și dezvoltării armonioase a elevilor [Georgescu, 2022].

Bibliografie

1. Dumitrescu, A. (2021). *Rolul sprijinului emoțional în performanțele școlare ale elevilor*. Editura Universitară, București.
2. Dumitru, M. (2019). *Impactul climatului educațional asupra motivației școlare*. Editura Didactică și Pedagogică, București.

3. Georgescu, L. (2022). *Strategii educaționale pentru o relație eficientă familie-școală*. Editura Polirom, Iași.
4. Ionescu, C. (2019). *Factori determinanți în implicarea parentală în educația copilului*. Editura Sigma, București.
5. Ionescu, M. (2020). *Metode didactice moderne și impactul acestora asupra performanței școlare*. Editura Humanitas, Cluj-Napoca.
6. Marinescu, D. (2021). *Relația dintre motivația elevilor și suportul parental în procesul educațional*. Editura Trei, București.
7. Mihai, E. (2020). *Programe educaționale pentru părinți și impactul asupra dezvoltării copilului*. Editura Paralela 45, Pitești.
8. Nistor, P. (2018). *Tehnologia și educația: Noi perspective asupra colaborării dintre școală și familie*. Editura Curtea Veche, București.
9. Popa, R. (2021). *Responsabilitățile școlii în crearea unui climat educațional incluziv*. Editura Tracus Arte, București.
10. Popescu, V. (2020). *Importanța implicării părinților în educația copiilor*. Editura Universitară, Timișoara.
11. Radu, C. (2021). *Consilierea parentală și impactul asupra progresului educațional al elevilor*. Editura All, București.
12. Stan, I. (2020). *Modele eficiente de colaborare între școală și familie*. Editura Academiei Române, București.
13. Vasilescu, E. (2018). *Disparități socio-economice și influența acestora asupra educației copiilor*. Editura Lumen, Iași.

Autor: Negru Larisa

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Căpățânești

Cercetări și analize privind soluțiile inovative pentru îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate

1. Fundamentul colaborării în educație

Relația dintre școală, familie și comunitate este recunoscută la nivel internațional drept un pilon central în susținerea progresului educațional. Numeroase cercetări demonstrează că o colaborare eficientă între acești actori conduce la:

- Creșterea participării școlare,
- Îmbunătățirea performanțelor academice,
- Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor,
- Reducerea riscurilor de abandon școlar.

2. Modelul Epstein (2001): Parteneriat educațional integrat

Joyce Epstein, cercetătoare la Johns Hopkins University, a dezvoltat un model teoretic amplu care definește **șase dimensiuni ale implicării** familiei și comunității în educație:

- **Parenting** – Sprijin pentru dezvoltarea abilităților parentale.
- **Comunicare** – Canale eficiente și regulate de schimb de informații între școală și familie.
- **Voluntariat** – Participarea activă a părinților în activitățile școlare.
- **Învățare acasă** – Promovarea activităților educaționale în familie.
- **Luarea deciziilor** – Implicarea părinților în organismele de conducere ale școlii.
- **Colaborarea cu comunitatea** – Crearea de legături între școală și resursele locale (instituții, ONG-uri, antreprenori etc.).

Cercetările au arătat că aplicarea acestui model crește **angajamentul părintesc**, îmbunătățește **rezultatele elevilor** și favorizează un **climat pozitiv în școală**.

3. Perspective internaționale: Raportul OECD (2020)

Raportul *Engaging Families and Communities in Schooling* elaborat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) oferă o analiză amplă a bunelor practici din diverse țări membre și parteneri ai organizației. Printre cele mai relevante concluzii:

- **Tehnologia digitală** trebuie utilizată pentru a susține o comunicare continuă și accesibilă între familie și școală, nu doar pentru livrarea informației.
- Programele de implicare parentală sunt eficiente atunci când sunt **adaptate cultural și contextual**.
- **Curriculumul deschis către comunitate**, care include proiecte sociale, activități civice sau colaborări locale, are un efect pozitiv asupra motivației elevilor și asupra încrederii publice în instituțiile școlare.
- Programele care implică părinții în activitățile de luare a deciziilor sporesc **transparența, responsabilizarea și coerența educațională** între spațiul școlar și cel familial.

4. Soluții inovative testate în diverse sisteme educaționale

☒ **Platforme digitale de parteneriat educațional**

Exemple: ClassDojo, Edmodo, Seesaw, Schoology.

Aceste platforme oferă canale de comunicare constantă între profesori, părinți și elevi, partajare de materiale educaționale, evaluări formative și feedback în timp real.

Studiile arată că utilizarea acestor platforme crește **nivelul de implicare al părinților** și sprijină **monitorizarea progresului elevilor**.

☒ **Programe de educație parentală și consiliere colaborativă**

Implicarea părinților prin ateliere interactive, grupuri de sprijin și sesiuni de învățare comună (ex: „Families as Learners”).

Aceste inițiative reduc distanța psihologică între școală și familie și încurajează formarea unui **parteneriat educațional autentic**.

☒ **Învățare prin servicii comunitare (Service Learning)**

Elevii desfășoară activități cu impact local (ex. mediu, sănătate publică, voluntariat), în colaborare cu părinți, profesori și instituții comunitare.

Acest tip de învățare stimulează **spiritul civic, empatia și conectarea reală** cu societatea.

☒ **Bugete participative în școli**

Elevii și părinții sunt implicați în luarea deciziilor legate de alocarea unor fonduri pentru nevoi educaționale (ex: spații de lectură, cluburi, tehnologie).

Această practică dezvoltă **democrația participativă** și **responsabilitatea comună** pentru mediul școlar.

5. Concluzie

Colaborarea autentică între școală, familie și comunitate este posibilă doar printr-o viziune strategică, deschisă către inovație și adaptabilitate. Cercetările arată că soluțiile care valorifică **tehnologia, implicarea civică și educația pentru parteneriat** nu doar că îmbunătățesc performanța elevilor, ci transformă profund cultura organizațională a școlii.

PARTENERI IN EDUCATIE:FAMILIA ,SCOALA,SOCIETATEA

Prof.Nica Diana Elena-L.T.,Nicolae Titulescu”Slatina-Olt

În zilele noastre calitatea educației și succesul școlar necesită abordarea unor strategii și practici diferite privind relațiile de intercolaborare dintre școală, familie și comunitate. Școala, centrată pe elevi și, totodată responsabilă pentru educația formală a elevilor, trebuie să aibă în vedere crearea unor astfel de parteneriate, cu familia și comunitatea, pentru a ajuta elevii să aibă succes atât în cadrul sau și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și membrii comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de susținere a acestora. Parteneriatele reprezintă actual o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Parteneriatele dintre școli, familii și comunitate pot ajuta profesorii în munca lor. Perfecționarea abilităților școlare ale elevilor, îmbunătățirea programelor de studiu și climatului școlar, îmbunătățirea abilităților educaționale ale părinților, dezvoltarea abilităților de lideri ale părinților, conectarea familiilor cu membrii școlii și ai comunității, stimularea serviciului comunității în folosul școlilor, oferirea unor servicii și suport familiilor și crearea unui mediu mai sigur în școli – sunt exemple grăitoare pentru susținerea ideii de înțelegere reciprocă. (Rădulescu E.)

Parteneriatul școală – familie – comunitate este dat de relațiile de colaborare între personalul școlii și familii, membrii comunității, organizații (companii, biserică, biblioteci, servicii sociale) pentru a implementa programe și activități care să îi ajute pe elevi să reușească. (Țibu S., Goia D.)

Pentru optimizarea parteneriatului școală-familie-comunitate, este nevoie de a îmbina variate forme și metode de colaborare a școlii cu familia și comunitatea. Dintre acestea amintim:

ședințele cu părinții oferă acestora ocazia de a se cunoaște între ei, de a acționa ca o echipă, de a se cunoaște reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului școlar, de a afla despre progresele/ regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluția lor; ; **convorbirile individuale** oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinții pot furniza informații mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educația și instrucția copilului; **consilierea psihopedagogică** constă în abordarea specializată, prin intermediul profesorilor consilieri școlari

a dificultăților de adaptare a elevilor la cerințele școlii; **vizite ale cadrelor didactice la domiciliul copiilor** – pentru aflarea condițiilor concrete de viață și educație ale copilului în familie; **excursii, drumeții** – părinții pot contribui la organizarea și sponsorizarea acestor acțiuni, asigură supravegherea copiilor, trăiesc emoții pozitive alături de copilul lor, le oferă modele de comportare; **participarea părinților la activități organizate de școală** - lecții deschise pentru părinți astfel părinții au posibilitatea să cunoască nivelul de pregătire al copilului, deprinderile însușite, să se familiarizeze cu metodele și procedeele folosite în predare; **participarea părinților la expoziții cu lucrări ale copiilor** reprezintă un prilej de a-i familiariza cu date importante despre evoluția copiilor, atât pe plan artistic, cât și al bagajului de cunoștințe; **serbările școlare** prin care părinții pot descoperi aptitudini speciale ale copiilor, nivelul dezvoltării acestora, pot să le evalueze performanțele, să se implice în organizarea acestor activități; **implicarea părinților în proiecte și parteneriate școlare** (Ziua porților deschise) în cadrul cărora părinții participă la activitățile programate; **ateliere de lucru cu părinții** în cadrul cărora aceștia se familiarizează cu standardele de eficiență a învățării, finalitățile educației, conținuturile, strategiile aplicate, programul de activitate a școlii; **mese rotunde** în cadrul cărora părinții și profesorii fac schimb de experiență .

Școala și autoritățile locale au diverse modalități de colaborare:

- realizarea de demersuri pentru participarea copiilor la învățământul obligatoriu;
- dezvoltarea unor programe de educație pentru părinții tineri;
- organizarea și dezvoltarea unor posibilități adecvate de petrecere a timpului liber și odihnă. (Beznea N.)

Școala și biserica

Școala și biserica au colaborat încă din cele mai vechi timpuri. Biserica a avut un rol important în constituirea instituțiilor destinate învățământului dar și în promovarea educației de tip moral-religios. Cele mai populare manifestări ale parteneriatului le întâlnim în:

- implicarea în ajutorarea familiilor nevoiaș;

- organizarea de excursii, pelerinaje la mănăstiri;
- organizarea de manifestări cultural artistice comune cu ocazia marilor sărbători creștine: Crăciun, Paști, Hramul satului și al Bisericii, Floriile;
- organizarea de mese, gen catering, din partea bisericii cu diferite ocazii (lăsat de sec-intrarea în postul Paștelui, 1 Iunie – Ziua Copilului). (Grecu F. Iliescu A.)

Școala și poliția

În comunitate, poliția reprezintă o instituție de referință pentru locuitorii săi. Rolurile poliției în domeniul educațional pot fi împărțite în două mari categorii: preventive și de intervenție în situații speciale. Domeniile în care întâlnim parteneriatul școală-poliție sunt următoarele:

- asigurarea integrității personale a elevilor, cadrelor didactice, a locuitorilor comunități;
- prevenirea delinvenței juvenile;
- violența în familie, stradală, în cadrul școlii;
- educația rutieră; promovarea unui comportament civilizat în societate.

Conceptul de parteneriat educațional, în cadrul parteneriatului familie-scoala-societate, presupune ca fiecare dintre parteneri să aibă roluri și responsabilități. O astfel de comunicare îi ajută pe părinți și pe profesori să înțeleagă mai bine copilul și să își coordoneze eforturile astfel încât copiii să aibă experiențe și așteptări similare în fiecare situație. Buna comunicare dintre părinți și profesori, societate, ajută la înțelegerea profundă a copilului și la coordonarea eforturilor acestora pentru o mai bună integrare socială a elevului. Susținerea capacității acestuia de a menține interacțiuni cu covârșnicii, dar și cu adulții, cât și gestionarea emoțiilor, sporesc competența socială a copiilor răspunzând astfel așteptărilor sociale ale societății, în general, și mărind șansa acestora ca mai târziu în viața de adult să aibe succes.

Familiile, profesorii și directorii școlilor colaborează cu membrii comunității pentru a conecta elevii, familiile și personalul la oportunități de învățare extinse, servicii comunitare și participare

civică. Prin colaborarea cu comunitatea, elevii pot dobândi experiențe unice care să îi ajute să se dezvolte într-un mod complet și să devină membri activi și responsabili ai societății.

Parteneriatul este o relație stabilă între persoane sau instituții care participă cu anumite resurse pentru atingerea unui scop comun; este o relație de egalitate stabilită în baza unor acorduri semnate, ambii parteneri având dreptul de a evalua gradul de atingere a obiectivelor și modul de gestionare a resurselor: comunicarea este permanentă, responsabilitățile, succesele riscurile sau eșecurile fiind asumate deopotrivă; presupune strategii de cooperare pe termen lung cu o flexibilitate scăzută datorită scopului comun. (Alec S.) Parteneriatul are, așadar, drept scop următoarele: (Ciolan L.)

- să ajute profesorii în munca lor;
- să perfecționeze abilitățile școlare ale elevilor;
- să îmbunătățească programele de studiu și climatul școlar;
- să îmbunătățească abilitățile educaționale ale părinților elevilor;
- să dezvolte abilități de lideri ale părinților;
- să faciliteze legătura dintre familii, personalul școlii și al comunității;
- să ofere servicii și suport familiilor;
- să creeze o atmosferă de lucru mai sigură în școală.

Respectul, încrederea și cooperarea familie-școală-societate, oferă elevilor garanția succesului în învățare. „*Acesta este momentul în care putem avea un impact asupra schimbării practicilor prin care implicăm familia și societatea în educația copilului.*” susține **Karen Mapp**.

]|BIBLIOGRAFIE: Bodrova, E. și Leong, D. (1996), The Vygotskian approach to early childhood, Columbus, Ohio: Merrill, Imprint of Prentice Hall. Boca, C., Batiste, J. și Grigore, L. (2009), „Roluri ale educatorilor în interacțiunea cu copilul. Lucrul în echipă” (pp. 55-58), în C.

Boca (coord.), J Batiste, V. Flueraș, L. Grigore și D. O. Ștefănescu (2009), Noi repere ale educației timpurii în grădiniță, Educația 2000+, București. Marjorie J. Kostelnik, Ph. D., Kara Murphy Gregory Ph. D., Anne K. Soderman, Ph. D., and Alice Phipps Whiren, Ph. D., (2012) Social Development and Learning, Seventh Edition, Wadsworth.

Caracterizarea relației de parteneriat școală – comunitate

PROF.NICA ELENA LOREDANA
C.N.I. "MATEI BASARAB", JUD. VÂLCEA

Educația este acțiunea la care își dau concursul școala, familia, întreaga comunitate. Colaborarea între factorii educogeni ai comunității este eficientă, dar accentul stringent se pune pe relația școală - familiile elevilor. Indiferent de mediul economic, etnic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, scăderea fenomenului delincvenței. Școala trebuie să-i încurajeze pe părinți, să le devină parteneri, să poată lua împreună decizii cu privire la educația copiilor.

Parteneriatul este rezultatul unei tranzacții în plan afectiv - atitudinal, se bazează pe trebuința firească pe care orice om o are de a respecta și a fi respectat, de unde și expresia: respectul este o cale cu dus întors. Gradul reușitei personale este reușita activităților colective, performanța colectivă. Activitățile în grup cu caracter aplicativ devin o sursă de cunoaștere, iar în cadrul lor se formează și se dezvoltă chiar dacă cei ce învață sunt elevi sau adulți, capacitatea de a asculta, respectul de sine și de ceilalți, arta de a face față, a evita și elimina acele carențe pe plan educațional prin soluționare comună, arta de a conlucra pentru realizarea obiectivelor propuse. Munca în parteneriat facilitează înlăturarea barierelor de comunicare dintre participanți, clarifică problemele. Grupul se solidarizează pentru atingerea obiectivelor educaționale, iar rolul coordonator revine educatorului școlar – adică învățătorului/ profesorului . El este cel ce trebuie să dețină între competențele sale pe aceea de a gestiona cantitatea și calitatea relațiilor. Întâlnirile „tipice” cu părinții nu abordează întotdeauna problemele, oferind părinților puține șanse de a cunoaște profesorii elevilor și problemele școlii. De aceea, trebuie pus accent pe activități de cunoaștere interpersonală pentru a crea un cadru de siguranță și pe strategii de desfășurare a acestora cât mai variat și accesibil.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. În țările dezvoltate, cu deosebire pe continentul nord - american, parteneriatele școală - familie - comunitate sunt esențiale în procesul de educație a elevilor și în succesul lor la școală.

Din punct de vedere juridic, parteneriatul se definește ca o înțelegere legală în care partenerii definesc împreună scopul general al parteneriatului. Parteneriatul autentic presupune, cel puțin în teorie, colaborarea strânsă și combinarea avantajelor specifice pentru ambii parteneri. Din punctul de vedere al beneficiilor pe care le aduce, parteneriatul poate fi definit ca o modalitate eficientă în realizarea reformei managementului fie prin schimbarea practicilor manageriale, fie prin schimbarea modului în care sunt abordate problemele publice, astfel încât soluționarea lor să devină fezabilă prin parteneriat. - Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor comunitare. Ideea de parteneriat între școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii și cunoștințe pe care părțile implicate trebuie să le cunoscă și să le folosească. Parteneriatul implică adoptarea unui management bazat pe colaborare și schimbare, comunicare și constientizarea diversității. Într-o relație de parteneriat fiecare partener trebuie să-și definească așteptările, scopul și limitele.

Alături de școală care asigură maxima comunicare între generații, familia și comunitatea au o deosebită valoare în formarea personalității copilului. Fiecare om vine pe lume cu o anumită zestre nativă, apoi grație climatului afectiv din familie, copilul cunoaște lumea din jur printr-un permanent dialog cu cei mari, învață și poate să iubească, comunice, se ghidează după anumite modele, imită diferite acțiuni până își formează propriile valori, propriile principii despre lume, despre viață. În relația școală - familie - comunitate trebuie să existe relații de respect, de acceptare reciprocă, de simpatie și

admirație, nu de suspiciune, nedumerire sau iritare și provocare. Relațiile dintre școală, elevi, familiile acestora și comunitate trebuie să fie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de lucruri, de influențe pozitive asupra comportamentelor elevilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare. Pentru atingerea unui nivel de calitate ridicat în eficientizarea relației școală - elev - familie - comunitate, este necesar de abordat un stil empatic de comunicare între părți ce trebuie transpus în psihologia mentală a elevului astfel încât să se producă o apropiere între părți, păstrând însă o neutralitate necesară și un echilibru constant și permisiv.

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai mult implicarea cadrelor didactice în relații de cooperare cu părinții copiilor și cu alți factori sociali interesați de educație. Rolul cadrelor didactice nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o astfel de activitate în fiecare relație cu elevii și familiile acestora, desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere și de îndrumare. O relație eficientă cadru didactic – părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acțiunile extrașcolare ale copilului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit.

Valoarea educației crește într-o lume în care schimbările s-au accelerat simțitor, într-o societate a opțiunilor individuale și sociale multiple, marcată de o multitudine de tranziții, de naturi diferite. Educația este somată să răspundă provocărilor unei lumi a societăților și indivizilor în derută, o lume în care s-au pierdut și se pierd repere, sisteme de referință, iar sistemele etice se află în criză. Ea trebuie să construiască drumuri noi pentru speranță, prin formarea unor cadre cât mai flexibile, a unor capacități și comportamente capabile să facă față schimbării permanente și să adapteze elevul la incertitudine și complexitate. Școala este chemată să contribuie decisiv la reconstrucția spirituală, la redefinirea unor noi sisteme de valori.

Bibliografie:

Agabrian, Mircea, *Scoala, familia, comunitatea*, Institutul European, Iasi, 2006

Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000

Sandu, Dumitru, *Dezvoltare comunitară Cercetare Practică Ideologie*, Editura Polirom, Iasi, 2005

Stăiculescu, Camelia, *Managementul parteneriatului școală – comunitate în Managementul grupului educat*, Editura ASE, București, 2006

O analiză asupra modalităților de realizare și îmbunătățire a relațiilor pe care școala le are cu familia și comunitatea scoate în evidență anumite situații precare în realitate, acoperite la nivel teoretic.

De cele mai multe ori, în cele mai multe școli, relația dintre școală și familie, respectiv comunitate, cade aproape în mod exclusiv în sarcina profesorului diriginte. Dirigintele este cel care dincolo de aspectele educative, organizatorice și mediere a relațiilor la nivel de școală, de cele mai multe ori este singurul care asigură comunicarea cu familia prin lectorate, ședințe cu părinții, discuții individuale în procesul de educație prin monitorizarea atitudinii și comportamentului elevilor, a abaterilor disciplinare, a absenteismului, relațiilor cu instituții comunitare.

Există școli, puține, din ce cunosc eu la acest moment, care beneficiază de sprijin specializat acordat de mediatorul școlar. În cele mai multe școli dirigințele și într-o măsură relativ mică (concentrată mai ales la nivel de statistici și alte hârtii) consilierul psihopedagogic asigură relația cu familia. Consilierului îi sunt atribuite anumite sarcini de către CJRAE care să acopere cumva absența unui mediator școlar, fapt care este insuficient, deoarece consilierul, pe lângă faptul că trebuie să realizeze multe documente care să dovedească activitatea sa, are și ore de consiliere individuale sau de grup, are și ore de predare la clasă. Limitările în asumarea unui rol de adevărat de mediator școlar pentru consilierul psihopedagogic sunt numeroase și rămân multe zone neacoperite adecvat care sunt a priori delegate în zona de atribuții ale dirigintelui.

Cadrul legislativ există și a fost completat de-a lungul timpului în ceea ce privește mediatorul școlar, atribuțiile acestuia. Astfel, începând cu anul 2001 prin numeroase Ordine de ministru și Hotărâri de guvern s-au făcut precizări asupra activității mediatorului școlar.

Ordinul MECT nr. 1539/19 iul. 2007 (publicat în M. Of. R. nr. 670/1.X.2007) prezintă în cap. III, art. 9 Fișa cu atribuțiile mediatorului școlar, care extinde și flexibilizează sarcinile acestui post didactic auxiliar¹:

- facilitează dialogul școală – familie – comunitate;
- contribuie la menținerea și dezvoltarea încrederii și a respectului față de școală în comunitate și a respectului școlii față de comunitate;
- monitorizează copiii de vârstă preșcolară din comunitate care nu sunt înscriși la grădiniță și sprijină familia/susținătorii legali ai copilului în demersurile necesare pentru înscrierea acestora în învățământul preșcolar;
- monitorizează copiii de vârstă școlară, din circumscripția școlară, care nu au fost înscriși niciodată la școală, propunând conducerii școlii soluții optime pentru recuperarea lor și facilitând accesul acestora la programele alternative de învățământ (înscrierea în învățământul de masă la cursuri de zi sau la cursuri cu frecvență redusă, includerea în programul A doua șansă etc.);

¹ Ghidul mediatorului școlar în România, coordonatori OLIVIER PEYROUX, ADRIANA MARIA ROTARU, Craiova, Reprograph, 2011, p.17

- sprijină organizarea de programe - suport pentru îmbunătățirea performanțelor școlare (programe de recuperare, programe de intervenție personalizată, programe tip „Școala de după școală” etc.);
- colectează datele statistice relevante pentru monitorizarea accesului la educație și menținerea copiilor în sistemul educațional obligatoriu;
- asigură actualizarea bazei de date despre copiii aflați în pericol de abandon școlar, monitorizează situația școlară și activitatea extrașcolară a acestora, încurajând participarea lor la educație;
- consemnează cu acuratețe și obiectivitate problemele educaționale sau de altă natură care au efect asupra participării la educație a copiilor din comunitate, informând familiile despre rolul școlii și despre prevederile legale referitoare la participarea copiilor la educație;
- transmite școlii toate datele colectate din comunitate, în scopul identificării soluțiilor optime pentru asigurarea accesului egal la educație al copiilor;
- contribuie la deschiderea școlii către comunitate și la promovarea caracteristicilor etnoculturale în mediul școlar, prin implicarea în organizarea de activități cu părinții/alți membri ai comunității, organizarea de activități cu dimensiune multiculturală, organizare de activități extracurriculare, etc.;
- monitorizează și încurajează prezența elevilor la orele din cadrul programelor alternative, suplimentare/de sprijin; n sprijină elaborarea planului de desegregare școlară și implementarea acestuia, prin colaborare cu conducerea școlii;
- informează autoritățile responsabile despre eventualele încălcări ale drepturilor copilului și sprijină demersurile acestora pentru soluționarea situațiilor respective.

Mediatorul școlar are multiple posibilități de acțiune pentru a contribui la reușita școlară a elevilor prin crearea unor legături eficiente între școală – familie – comunitate.

În promovarea acțiunilor în parteneriat, valorile fundamentale comune sunt: multiculturalitatea, toleranța, civismul, cooperarea, comunicarea, democrația, umanismul.²

Principiile care stau la baza formării unui parteneriat școală – comunitate sunt:

- respect pentru sine, lege, normă, morală; n integrarea socială păstrând specificitatea;
- deschiderea spre schimbare, nou, dezvoltare, creativitate;
- promovarea toleranței, pluralismului, multiculturalității, acceptării reciproce;
- încurajarea dialogului, transparenței, comunicării, cooperării;
- respectarea principiilor intercultural, dezvoltând civismul și patriotismul;
- respectarea drepturilor omului, a libertății și egalității șanselor.

Succesul creării parteneriatului școală – familie – comunitate presupune ca școala, prin funcțiile și atribuțiile sale, trebuie să se comporte ca un sistem deschis aflat în legătură cu mediul extern – comunitatea. Școala dispune de o serie de resurse pentru a construi parteneriate: umane, materiale, financiare, informaționale și de timp. Pe de altă parte,

² Idem, p.25

famiiliile elevilor pot fi foarte diferite. Fiecare familie are un model propriu de existență, propriile criterii valorice, norme și comportamente provenite din educația membrilor, caracteristici personale, influența mediului.

În ceea ce privește comunitatea³, autoritatea administrației locale este nodul principal al unei rețele de sprijin pentru că este implicată în dezvoltarea și managementul școlii, prin reprezentanții săi în consiliul de administrație al școlii și prin alocarea de fonduri și gestionarea lucrărilor de renovare, igienizare, achiziționare de mobilier și echipamente. Instituțiile guvernamentale implicate sunt: Inspectoratul Școlar Județean/ al Municipiului București, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Centrul Județean/ Municipal de Resurse și de Asistență Educațională, Casa Corpului Didactic, universități, centre de cercetare și dezvoltare, instituțiile medicale.

Agenții economici, ca parteneri educaționali, trebuie să fie în atenția mediatorului școlar pentru că aceștia sunt cei care vor beneficia de educația copiilor și totodată cei care pot sprijini financiar suplimentar formarea profesională a tinerilor.

Organizațiile neguvernamentale sunt un partener valoros în proiectele educaționale, atât prin expertiza pe care o pot furniza cât și prin sprijinul logistic și financiar pe care îl pot aloca.

Trecerea de la planul teoretic și legislativ la practică și aplicarea legislației poate părea dificil, dar cu perseverență, personal dedicat, rezultatele se pot obține, parteneriatele pot funcționa eficient pentru îmbunătățirea comunității. Elevii educați vor reprezenta viitorul comunității, ei vor construi comunitatea din punct de vedere economic, vor aduce bunăstarea socială și un climat favorabil dezvoltării comunității.

³ Ibidem, p. 28-31

PROGRAM DE EDUCATIE PARENTALĂ

NICOLAE DOINA

COLEGIUL NAȚIONAL ȘCOALA CENTRALĂ

1. Argument

Educarea copiilor poate fi plăcută, dar și dificilă în același timp. Ultimii ani au adus cu ei o nouă percepție pe care o are familia asupra formării personalității. Ceea ce cred părinții despre viață și împlinirea ei, va determina felul în care își vor crește copiii.

Un părinte poate fi mai bun decât altul, dar majoritatea au nevoie de sfaturi și sprijin. A fi un bun părinte, reprezintă adesea a dărua foarte mult copilului tău. Pentru a fi un bun părinte, trebuie să ai un nivel ridicat al prețuirii de sine, pentru a diminua riscul de a-și manifesta frustrările asupra copiilor lor.

Fiind de multe ori obosiți, preocupați de grijile cotidiene părinții nu mai au răbdare să asculte nevoile copiilor sau nu mai au suficientă toleranță pentru a accepta anumite comportamente rebele ale acestora. Părinții consideră educația dificilă atunci când copilul prezintă un comportament care pentru ei este inacceptabil sau atunci când copilul nu ascultă de observația lui. În asemenea situații părinții se supără, se simt neputincioși, frustrați, dezamăgiți, incapabili, iar dezvoltarea copilului este amenințată. Copilul prezintă probleme de comportament, probleme emoționale, se simt neglijăți sau chiar abuzați.

Informațiile, capacitățile și abilitățile pe care părinții le obțin prin diferite programe de educație parentală sunt absolut necesare.

2. Grup țintă:

Grup de 10-15 părinți care au copii cu vârsta între 6 și 12 ani și care întâmpină greutăți în educarea copiilor: probleme de comunicare cu copilul, comportamente rebele ale copilului, dificultăți de adaptare la școală sau dificultăți de învățare, conflicte în viața de familie.

3. Scopul

- conștientizarea părinților asupra rolului activ în educarea copilului
- cunoașterea, acceptarea și modelarea pozitivă a personalității copilului
- creșterea abilităților parentale
- stabilirea unei relații pozitive în interiorul familiei

4. Obiective

- Să dezvolte abilitatea părinților de a cunoaște, în funcție de etapele de vârstă ale copilului, nivelul de dezvoltare; capacitatea de a-și explica reacțiile copilului, de a înțelege nevoile copilului și de a formula răspunsuri adecvate acestora;
- Să înțeleagă necesitatea comunicării aservite, să gestioneze adecvat regimul de recompensă, laudă constructivă, critică și pedeapsă, permițând dezvoltarea tuturor potențiatorilor unei personalități armonioase;
- Să releve abilitatea părinților de a determina calitatea și cantitatea timpului petrecut cu propriul copil și capacitatea de a coordona, dirija timpul copilului pentru a crea contexte care să contribuie la stimularea gândirii critice și creatoare, dezvoltarea simțului estetic și să susțină inserția socială a copilului;
- Să cunoască și să utilizeze modalități eficiente de prevenire a stresului în familie și a situațiilor tensionate, să ofere suport afectiv copilului, ajutându-l să-și gestioneze emoțiile negative;
- Să dezvolte abilitatea părintelui de a fi un bun leader, de a găsi soluții la problemele copilului împreună cu acesta, depășind situațiile de criză educațională sau de natură personală, asigurând astfel schimbarea în atitudinea copilului;

5. Modalități de desfășurare

Programul se va desfășura în 12 ședințe, fiecare ședință având o durată de 1 ½ - 2 ore.

1. Construirea unei identități a grupului – cunoașterea (ședință de spargere a gheții) – 1 ședință
2. Cunoașterea nivelului de dezvoltare a copilului – 2 ședințe
3. Comunicarea cu copilul în familie – 2 ședințe
4. Timpul petrecut cu propriul copil – 3 ședințe
5. Modalități de „disciplinare” lauda, critica, recompensa, pedeapsa – 3 ședințe
6. Ședință de evaluare – ședință finală.

I. Ședință de cunoaștere

- așezarea în semicerc
 - a) Părinții sunt rugați să scrie pe o foaie un lucru care i-ar preocupa sau i-ar deranja cel mai mult de a fi în grupuri ca cel existent
 - b) sunt rugați să scrie descrierea unui eveniment fericit/ nefericit din copilărie pe bilete. Apoi un părinte trage un bilet, expune evenimentul. Discuții pe baza întrebării : „Cum te-ar fi afectat acest lucru? ”
 - a) scopul => reguli de grup

III. Comunicarea cu copilul

Analiza exercițiului făcut acasă de către părinți. Descoperirea sau dezvoltarea aptitudinilor de care au dat dovadă copiii au dus la schimbarea atitudinii părinților față de proprii copii.

Prima ședință

- prelegere; discuții pe grup

- Se prezintă tema activității și se discută cu părinții semnificația conceptului de comunicare între părinți și copii (obiectivul nr. 1). Profesorul sau consilierul școlar va sublinia elementele importante ale procesului de comunicare dintre părinți și copii.

b) scopul => părinții trebuie să înțeleagă că cel mai important lucru este de a împărtăși sentimente și experiențe și de a găsi soluții optime, nu de a emite judecăți sau opinii.

II. Cunoașterea nivelelor de dezvoltare a copilului

Prima ședință

- vizionarea unui film care să atragă atenția părinților asupra necesității cunoașterii copilului – 15 min
- prelegere și discuții cu părinții
- prezentarea caracteristicilor psiho-sociale specifice vârstei

1. dezvoltarea fizică a copilului

- standardele de vârstă înscrise pe fișa de dezvoltare fizică
- îndrumarea către specialiști

2. dezvoltarea socială

- limbaj și comunicare
- jocul și importanța lui în dezvoltare
- stima de sine
- autocontrolul
- nevoia de independență

Ședința a II-a

1. Trecerea în revistă a lucrului făcut acasă

- experiența împărtășirii sentimentelor între părinți (25 min)

2. Prezentarea teoriei inteligențelor multiple pe înțelesul părinților – 30 min

3. Discuții cu fiecare părinte prezintă „talentul” propriului copil, realizând astfel calitățile pe care trebuie să le dezvolte copilul său.

IV. Timpul petrecut cu propriul copil

Impresii despre tema pentru acasă (30 min)

- în ce a constatat implicarea în pregătirea temelor
- care a fost impactul jocului de rol propus; ce schimbări a adus în relația de comunicare dintre părinte și copil.

Tema nouă

a) Prelegere; discuții cu părinții

Primele lecții de organizare a timpului

- cum înțeleg școlarii timpul
- ce probleme apar la această vârstă
- clepsidra cu exerciții

b) Prezentarea unor activități pentru petrecerea timpului liber

Expunerea greșelilor făcute de părinți

- încurajează un program încărcat al copilului
- uită de timpul de relaxare
- își pierde răbdarea
- Se identifică prin discuții de grup barierele de comunicare dintre părinți și copii (obiectivul nr. 2). Moderatorul va sublinia atât barierele de comunicare care depind de părinți, cât și pe cele care țin de copii sau alți factori externi (ex. Moartea unui bunic, schimbarea locuinței și a școlii).
- Se discută pe grupuri de 4-6 părinți strategiile de îmbunătățire a comunicării dintre părinți și copii. Moderatorul poate oferi părinților câteva situații concrete de dificultăți în comunicare dintre părinți și copii (se pot utiliza și casete video cu situații concrete) pentru ca aceștia să identifice mai ușor barierele de comunicare și modalitățile de îmbunătățire a comunicării. Acestea vor fi discutate în grupul mare. Moderatorul va sublinia modalitățile eficiente de îmbunătățire a comunicării și va oferi părinților materiale informative pe tema comunicării.

- nu cer ajutorul altor persoane (rude, prieteni)

V. Prezentarea orarelor făcute cu copiii. Discuții privind acordarea unui timp real în activitățile desfășurate cu copiii.

Noua temă

Modalități de disciplinare – lauda constructivă, recompensa, critica constructivă, pedeapsa

Prelegere, discuții cu părinții

În discuția cu copilul este important pe lângă ceea ce spunem și modul în care îl privim pe copil, expresia feței. De menționat este faptul că lauda și critica nu sunt distructive.

Când criticăm sau laudăm acest lucru trebuie făcut direct asupra comportamentului copilului și nu asupra personalității, este de asemenea folositor de a-l lăsa pe copil să știe efectele comportamentului său și cum se răsfrânge asupra celorlalți.

Regulile laudei :

- fii specific, clar, precis și descrie comportamentul ce a cauzat lauda; descrie efectele comportamentului sau asupra celorlalți;

Regulile privind critica :

- fii specific, clar, precis și descrie comportamentul ce a cauzat critica descrie ce ar fi putut să facă copilul.

VI. Evaluarea

În cadrul acestei ședințe se trec în revistă temele făcute de părinți acasă (20-30 min) și punerea în practică a deprinderilor formate și învățate până acum în cadrul programului(50- 60 min).

Trebuie să se știe că nu toate problemele părinților sunt și ale copiilor, copiii au dreptul să-și rezolve și să se descurce cu propriile probleme. Trebuie să-i ajutăm pe părinți să înțeleagă că ei sunt și profesori pentru copii și cum influențează modul lor de a se comporta cu ceea ce copilul învață; tot părinții trebuie ajutați să înțeleagă că, consecințele unui act determină un comportament și de asemenea trebuie să înțeleagă că cel mai bine este să schimbăm comportamentul în pași mărunți.

STILURI PARENTALE LA COPIII CU ADHD

PROF. NICOLAE DOINA

COLEGIUL NAȚIONAL ȘCOALA CENTRALĂ
BUCUREȘTI

Patternurile comportamentale învățate în familie, îndeosebi cele de relaționare între părinți și copii, își pun amprenta asupra întregii activități a copiilor, cu atât mai mult asupra celor care manifestă simptome de ADHD. De cele mai multe ori, copilului i se oferă rar oportunități de a învăța cum să relaționeze în societate sau de a-și dezvolta grija socială ca parte a sistemului său de credințe. Cu alte cuvinte, el observă că toți sunt preocupați de soarta lui, dar nu este învățat să fie și el preocupat de alții. Psihologii au identificat trei stiluri parentale care se manifestă în preajma copiilor cu simptome ADHD. (H. Wallon, apud O. Păcurari, 2005)

Copilul este centrul Universului. În astfel de familii există foarte puține limite, iar drepturile copilului sunt puse deasupra drepturilor celorlalți. Respectul față de drepturile altora și bunăstarea lor nu sunt „introduse” în lumea copilului. El învață să creadă că ar trebui să aibă ce vrea atunci când vrea și, prin urmare, nici nu învață să-și inhibe comportamentele care fac rău altora.

Esențial pentru un astfel de copil este să întâlnească ordine în viață. Părinții trebuie să stabilească limite și să le păstreze cu fermitate. Cum este mai greu să-i controlezi pe alții decât pe sine, părinții pot identifica limite care se află sub controlul lor și să le respecte, în loc să se plângă de crizele copilului. Acest gen de copii trebuie să învețe să-i ajute pe alții și să contribuie la bunăstarea grupului (întâi familial, apoi cel școlar).

Părinții vorbesc, dar un acționează. Ca și în primul model, copilul este lipsit de oportunitatea de a fi expus unor limite, de a învăța respectul. El nu poate acționa spre binele altora pentru că limitele și respectul nu au fost introduse în viața sa. Pe lângă acest fapt, criticismul părinților nu este cuplat cu dorința de a stabili și a urma limite, de a face față consecințelor fiecărei acțiuni, iar acest fapt conduce la egoismul copilului, la lipsa de respect față de ceilalți.

Un remediu ar fi ca părinții să evite critica și ordinele care nu sunt susținute prin fapte (vorbe goale). Este nevoie ca aceștia să spună mai puține, dar să creadă și să respecte ceea ce spun. De asemenea, importantă este și învățarea succesului social.

Părintele controlor excesiv. Modelul are în centrul său părintele autoritar care controlează totul și pedepsește verbal sau chiar fizic. În acest mediu, copilul trăiește cu o teamă constantă că va urma o pedeapsă severă. Adesea părinții sunt perfecționiști și, atunci când folosesc pedeapsa ca metodă de disciplinare, consecințele sunt foarte severe. Atmosfera de control excesiv nu-l învață pe copil să relaționeze, să ofere și să primească, să coopereze. Copilul învață să-i privească pe ceilalți ca dușmani sau ca adversari și devine rezistent la diversele moduri de exprimare a preocupării față de sentimentele și binele altora. Asemenea părinți ar trebui să învețe să se retragă și să nu mai folosească puterea și cerințele multiple asupra copilului. Comunicarea către copil a faptului că a făcut o greșală ar trebui să conțină mesajul că el, copilul, este capabil să ia decizii. Copilul are nevoie, la rândul lui, de respect și de posibilitatea de a analiza situațiile prin care trece și de decide singur, având posibilitatea de a solicita ajutor când simte că e cazul.

Copilul cu simptome ADHD are nevoie de limite și de învățarea respectului, iar părinții îl pot ajuta în acest sens prin efectuarea unor pași importanți: trasarea unei linii ferme între comportamentul copilului și binele celorlalți; a nu permite copilului să întrerupă pe cineva din vorbă sau dintr-o activitate; a nu se permite copilului să comande, să atragă atenția afectând drepturile celorlalți; oferirea șansei copilului de a-i ajuta pe ceilalți, în special prin implicarea lui în anumite sarcini (curățenie, așezarea mesei, depozitarea rufelor murdare în coș, ajutor la gătit etc.).

Copilul cu ADHD are, ca orice alt copil, nevoia de a fi acceptat de proprii părinți așa cum este el: cu defectele sale, cu punctele sale slabe, cu acțiuni care nu sunt pe placul celor din jur, dar și cu punctele sale tari, care pot fi folosite în favoarea dezvoltării sale. Relația dintre părinte și copil din perspectiva acceptării/neacceptării va determina apariția unor caracteristici ale copiilor, caracteristici care reprezintă pentru consilier un punct de plecare în construirea intervenției de suport.

Identificarea tipului de relație părinte-copil, din perspectiva acceptării/neacceptării (P. Osterriich, apud E. Vrăsmaș, 2002)

Copilul acceptat	Copilul neacceptat
Este creativ, liber, denotă spontaneitate, inventivitate și originalitate.	Este închis, necomunicativ.
Manifestă autonomie, independență, capacitatea de a se descurca singur, deschis pentru comunicare și relații cu cei din jur.	Manifestă agresivitate, brutalitate, e pus pe ceartă, se joacă mai mult singur, este respins deseori de colegi și se izolează.
Are capacități de lider, tinde să se impună în grup.	Este partener ineficient de joacă. La fel se comportă în activități comune cu adulții sau covârșnicii. Se supără când pierde.
Manifestă perseverență și curaj în atingerea scopurilor și dezinteres față de sarcinile neimportante.	Este dezordonat, neatent. Are stări de anxietate și frustrare, este nesigur de propriile forțe.
Posedă autoritate, forță de concentrare, capacități de autoapărare și o anumită doză de agresivitate exteriorizată.	Caută simpatia semenilor pe diferite căi (uneori neadecvate: o face pe bufonul sau pe eroul).
Posedă o individualitate evidentă și caută activ să se afirme în mediul social apropiat lui. Preferă jocurile creative.	Se cramponează de adulți. Se teme de părinți, considerându-i duri, ostili, severi. Poate avea dereglări de limbaj și/sau de comportament.
Prezintă un nivel de aspirații înalt, manifestă dorința de a fi recunoscut, de a cunoaște lumea și de a înfrunta dificultățile.	Se îmbolnăvește frecvent, manifestă tristețe, disperare, sarcasm și pesimism. Își reprezintă viitorul vag și confuz.

Creșterea responsabilizării copilului, oferirea oportunităților de a-i respecta pe ceilalți și de a ține seama de nevoile celor din jur, obișnuirea cu limitele sunt doar câteva dintre aspectele care pot diminua din efectele negative ale ADHD. Aceste lucruri devin apoi baza pe care se poate construi un program eficient de ameliorare a performanțelor școlare, de diminuare a dificultăților de învățare. Iar pentru construirea acestor baze este nevoie de cooperarea părinților și chiar de consilierea acestora.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Prof. Niculae Mihaela
Grădinița Nr.271, București

În contextul complex al societății actuale, în care diversitatea culturală, socială și individuală este tot mai prezentă în cadrul învățământului preșcolar, educația preșcolară trebuie să răspundă prin practici care promovează incluziunea, empatia și colaborarea. Cadrul didactic devine astfel un facilitator al relațiilor interpersonale și un model de comportament etic, contribuind activ la formarea unei comunități de învățare echitabile și armonioase.

Dintre modele educaționale orientate spre colaborare și incluziune ne vom concentra pe următoarele: Reggio Emilia, HighScope și Montessori.

În cadrul modelului educațional Reggio Emilia, copilul este văzut ca fiind protagonist al învățării. Acest model se bazează pe ideea că fiecare copil are „o sută de limbi” prin care se exprimă și explorează lumea. Învățarea are loc prin colaborare, investigație și dialog, iar mediul este considerat „al treilea educator”. Acest model sprijină participarea activă a copilului și încurajează formarea unei comunități în care vocea fiecăruia contează.

HighScope reprezintă autonomie, planificare și gândire critică. Acesta este un model educațional centrat pe copil, care valorizează învățarea activă și dezvoltarea autonomiei. Prin ciclul zilnic de tip planificare–acțiune–revizuire, copiii sunt încurajați să-și asume roluri active în învățare, să coopereze și să reflecteze asupra propriei activități. Educația devine astfel un proces constructiv și autoreglat, în care copiii învață unii de la alții.

Pedagogia Montessori promovează un mediu structurat, unde copilul are libertatea de a alege activitățile, dar și responsabilitatea de a le finaliza. Grupurile de vârste mixte susțin colaborarea intergenerațională și sprijinul reciproc, iar materialele autocorective încurajează învățarea independentă și respectul față de ritmul propriu de dezvoltare.

În orice grădiniță, indiferent de modelul educațional urmat, cadrele didactice pot implementa următoarele practici pentru a susține colaborarea și incluziunea: construirea unei rutine afective și previzibile, care oferă siguranță emoțională; activități de grup centrate pe rezolvarea de probleme sau pe proiecte comune, care încurajează comunicarea și negocierea; jocurile de rol și poveștile cu mesaj moral, care dezvoltă empatia și respectul față de ceilalți;

Limbaaj pozitiv, neînvinovățitor, care modelează comportamente de respect și acceptare; abordarea diferențiată a activităților, ținând cont de ritmul, stilul de învățare și particularitățile fiecărui copil; implicarea părinților în activități educative și în promovarea valorilor comune.

Cadrul didactic are datoria profesională și etică de a cultiva un climat bazat pe încredere, respect reciproc și participare activă. Prin observarea atentă a interacțiunilor dintre copii, intervenții blânde și susținerea fiecărui copil în exprimarea propriului potențial, educatorul devine un constructor de comunitate. Totodată, el mediază diferențele și promovează echitatea ca valoare de bază în actul educațional.

Educația timpurie, orientată spre colaborare, respect și incluziune, nu este doar o tendință pedagogică modernă, ci o necesitate care reflectă valorile unei societăți democratice și echitabile. Modelele educaționale prezentate oferă o bază teoretică solidă și practici aplicabile, care pot fi adaptate nevoilor și specificului fiecărei grădinițe.

Este esențial ca formarea profesională continuă a cadrelor didactice să includă componente privind diversitatea, comunicarea empatică și gestionarea relațiilor în grup, pentru ca acestea să devină agenți activi ai incluziunii și ai colaborării în educația preșcolarilor.

Bibliografie

- Edwards, C., Gandini, L., Forman, G., *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Experience in Transformation*, Praeger, Santa Barbara, 2012.
- Montessori, M., *The Absorbent Mind*, Holt Paperbacks, New York, 2007.
- Nutbrown, C., Clough, P., *Inclusion in the Early Years: Critical Analyses and Enabling Narratives*, SAGE Publications, London, 2006.

- Schweinhart, L. J. et al., *Lifetime Effects: The HighScope Perry Preschool Study through Age 40*, HighScope Press, Ypsilanti, 2005.
- Siraj-Blatchford, I., Clarke, K., *Supporting Identity, Diversity and Language in the Early Years*, Open University Press, Buckingham, 2000.

"Inovație pedagogică pentru o școală a respectului și diversității: studiu asupra modelelor educaționale aplicabile"

Prof. Cristina Maria Nistor
Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu”, Bârlad, județul Vaslui

Educația actuală trebuie să răspundă provocărilor unei societăți pluraliste, unde respectul pentru diversitate și cooperarea sunt competențe esențiale. Literatura de specialitate subliniază importanța trecerii de la modele de predare centrate pe profesor către modele centrate pe elev, în care învățarea este un proces social și interactiv (Vygotsky, 1978).

În acest context, identificarea și implementarea unor modele educaționale eficiente este crucială pentru crearea unui mediu de învățare care să sprijine incluziunea și respectul reciproc și să contribuie la dezvoltarea unui climat educațional deschis și echitabil.

Modele educaționale relevante

1. Învățarea colaborativă (Collaborative Learning)

Învățarea colaborativă este definită ca o situație în care doi sau mai mulți elevi lucrează împreună pentru a înțelege un concept, a rezolva o problemă sau a crea un produs. Johnson și Johnson (1999) identifică cinci elemente-cheie ale învățării colaborative eficiente: interdependența pozitivă, responsabilitatea individuală, interacțiunea față-în-față, abilitățile interpersonale și evaluarea de grup.

Exemplu aplicat: Metoda "Think-Pair-Share", unde elevii reflectă individual, discută în perechi și apoi împărtășesc concluziile în grup mare, încurajează respectul pentru ideile altora și participarea activă.

2. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)

Modelul PBL propune ca elevii să învețe prin rezolvarea unor proiecte complexe, reale, care implică colaborare, cercetare și prezentare. Bell (2010) arată că PBL dezvoltă atât abilități academice, cât și competențe sociale, esențiale pentru construirea unei comunități educaționale bazate pe respect și incluziune.

Exemplu aplicat: Realizarea unui proiect intercultural ("Sărbători în lume") în care echipe de elevi explorează tradiții ale diverselor culturi, promovează toleranța și înțelegerea interculturală.

3. Universal Design for Learning (UDL)

UDL, dezvoltat de Rose și Meyer (2002), propune crearea de contexte educaționale accesibile tuturor elevilor, indiferent de abilități sau stiluri de învățare. Principiile UDL includ multiple mijloace de reprezentare, expresie și implicare, facilitând adaptarea conținuturilor la diversitatea elevilor.

Exemplu aplicat: Utilizarea de materiale vizuale, audio și kinestezice în predarea unei lecții despre ecosisteme, pentru a permite accesul la învățare atât elevilor vizuali, cât și celor auditivi sau tactili.

4. Responsive Classroom

Responsive Classroom este o abordare pedagogică ce combină dezvoltarea socială și academică prin crearea unui climat pozitiv de învățare (Northeast Foundation for Children, 2015). Accentul se pune pe construirea de relații, dezvoltarea autodisciplinii și comunicarea respectuoasă.

Exemplu aplicat: Activitatea zilnică de "Morning Meeting" (Întâlnirea de dimineață) în care elevii salută fiecare coleg, își exprimă gândurile și își setează scopurile pentru ziua respectivă, consolidează respectul și empatia.

5. Învățarea cooperativă (Cooperative Learning)

Spre deosebire de învățarea competitivă sau individualistă, învățarea cooperativă (Slavin, 1995) presupune ca succesul fiecărui membru să depindă de eforturile întregului grup. Acest model stimulează colaborarea, responsabilitatea comună și dezvoltarea abilităților de rezolvare pașnică a conflictelor.

Exemplu aplicat: Tehnica "Jigsaw" (Mozaic), în care fiecare elev este responsabil pentru o parte din material și trebuie să o predea colegilor săi, promovează interdependența pozitivă și învățarea colaborativă.

6. Educația incluzivă

Educația incluzivă presupune adaptarea procesului educațional astfel încât să răspundă nevoilor tuturor elevilor, indiferent de dizabilități, apartenență etnică, statut socio-economic sau alte diferențe individuale. Principiile de bază ale educației incluzive sunt:

- acces egal la învățare pentru toți elevii,
- respectarea și valorizarea diversității,
- sprijin personalizat, pentru a asigura participarea activă a fiecărui elev.

Un model recunoscut la nivel internațional este "Universal Design for Learning" (UDL), care propune proiectarea lecțiilor astfel încât să ofere multiple modalități de reprezentare a informației, de exprimare a ideilor și de implicare a elevilor.

7. Rețelele de Învățare Profesională (PLN)

Dezvoltarea continuă a cadrelor didactice joacă un rol esențial în crearea unui climat educațional sănătos. Rețelele de Învățare Profesională (Professional Learning Networks) sunt comunități în care profesorii colaborează, schimbă idei și își îmbunătățesc practicile pedagogice. Prin participarea la astfel de rețele:

- profesorii își dezvoltă abilități de lucru colaborativ și intercultural,
- promovează modele de respect și incluziune în clasele lor,
- construiesc contexte educaționale inovatoare și adaptate realităților diverse ale elevilor.

Exemple de astfel de rețele includ grupurile de învățare colegială, atelierele interdisciplinare sau comunitățile virtuale de practică.

8. Cultura pozitivă în clasă

Crearea unei culturi pozitive în clasă se bazează pe stabilirea unor relații solide între elevi și profesori, încurajarea comportamentelor respectuoase și celebrarea diversității. Strategiile pentru promovarea acestei culturi includ:

- stabilirea de reguli comune, elaborate împreună cu elevii,
- utilizarea comunicării nonviolente,
- integrarea activităților de construire a echipei (teambuilding) și a momentelor de reflecție emoțională,
- recunoașterea și valorificarea succeselor individuale și colective.

Modelul "Responsive Classroom", dezvoltat în Statele Unite, este un exemplu remarcabil de integrare a tehnicilor de construire a unui climat de învățare bazat pe respect și responsabilitate colectivă.

Modelele analizate prezintă elemente comune, precum accentul pe colaborare, diversitate și participare activă. Învățarea colaborativă și cooperativă sunt complementare, prima fiind mai flexibilă, iar a doua având structuri mai stricte. PBL adaugă o dimensiune aplicativă, legând învățarea de probleme reale. UDL, pe de altă parte, oferă cadrul pentru accesibilizarea învățării la nivel de proiectare a activităților. Responsive Classroom aduce dimensiunea relațională în prim-plan, contribuind decisiv la construirea unei comunități școlare solide.

Adoptarea unor modele educaționale colaborative, incluzive și respectuoase nu este doar o opțiune pedagogică, ci o necesitate etică și socială. Profesorii au responsabilitatea de a crea spații de învățare în care fiecare elev este valorizat, iar diversitatea este celebrată. Integrarea strategiilor propuse de modelele Collaborative Learning, PBL, UDL, Responsive Classroom și Cooperative Learning poate transforma școala într-un loc al cooperării autentice și al respectului profund.

Bibliografie

- Bell, S. (2010). *Project-Based Learning for the 21st Century: Skills for the Future*. The Clearing House, 83(2), 39–43.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). *Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning*. Allyn and Bacon.
- Northeast Foundation for Children. (2015). *The Responsive Classroom Approach*. Northeast Foundation for Children.
- Rose, D. H., & Meyer, A. (2002). *Teaching Every Student in the Digital Age: Universal Design for Learning*. Association for Supervision and Curriculum Development.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. Allyn & Bacon.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.

BENEFICIILE SPORTULUI ÎN FAMILIE

prof. învă. primar Nistor Liana Monica

Școala Gimnazială „Ioan Vlăduțiu” Luduș, Mureș

„Sportul te învață să ai caracter, te învață să joci după reguli, te învață să știi ce înseamnă să câștigi și să pierzi – te învață ce este viața.” (Billie Jean King)

Am ales să mă refer la acest subiect deoarece problema copiilor sedentari este una de actualitate în lume și în țara noastră. „Cei 7 ani de acasă” ar trebui să conțină, de acum înainte, și informații și sfaturi pentru copii în ceea ce privește importanța unei alimentații sănătoase și practicarea unui sport, care devine un subiect tot mai neinteresant pentru aceștia. Generația copiilor moderni a uitat cum e să te schimbi în hainele de joacă imediat după ce ai ajuns acasă și să ieși afară. Tehnologia a creat, din păcate, o lume plină de copii sedentari, care înlocuiesc orele de sport cu orele petrecute în fața calculatorului sau a telefonului. Nici orele de educație fizică de la școală nu ajută, acestea fiind mereu ocolite de elevi și asta la îndemnul părinților.

Am încercat în cadrul ședințelor cu părinții, în orele de consiliere a acestora să-i fac să înțeleagă rolul imens pe care îl joacă în asigurarea sănătății copiilor lor. Am organizat diferite activități extracurriculare în care am implicat și părinții, având ca tematică sănătatea.

Consider că familia este un lucru important pentru orice copil. Ea exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Rolul familiei este foarte important în ceea ce privește dezvoltarea copilului, din punct de vedere fizic, intelectual, emoțional, moral sau caracterial și spiritual-estetic.

În ce privește dezvoltarea fizică a copilului, familia este cea care asigură mediul de viață, hrana, îmbrăcăminte, trebuie să îi ferească de pericole, să le asigure condiții și spațiu propice pentru joc, învățare, odihnă, mișcare și să le supravegheze și întrețină starea de sănătate optimă. Familia stabilește regimul de viață al copilului care să îi asigure o dezvoltare optimă, îi formează primele deprinderi de igienă personală și socială și îl obișnuiește să utilizeze factorii naturali (apa, aerul, soarele) pentru bunăstarea organismului. Familia trebuie să se preocupe de dezvoltarea capacității motrice a copilului, prin asigurarea unor activități de joc fizic și mișcare sau sport în aer liber.

Familia este unul din cele mai importante elemente sau, mai bine spus, sisteme care contribuie la dezvoltarea unei persoane și la starea ei de sănătate. Sănătatea depinde de mai mulți factori:

- pentru ca un copil să se simtă în formă, să-i fie asigurat un sistem imunitar de lungă durată, părinții trebuie să aibă grijă să beneficieze de un regim alimentar bine definit, bogat în substanțe nutritive bogate și variate, alimente în stare proaspătă, fructe și legume. Trebuie să se evite fast-food-urile și alimentele pregătite necalitativ, alimentele prăjite la fel.
- un alt lucru care contribuie la menținerea sănătății unui copil este desigur liniștea. Părintele trebuie să țină cont de mediul în care își expune copilul. Aglomerațiile, sunetul intens la care este expus copilul duc la oboseală, tulburări ale sistemului nervos.
- o familie care știe în complexitatea sa, ce înseamnă sănătatea copilului nu va uita nici de somn, nici de igiena personală și nici de plimbările în aer liber care sunt la fel de importante pentru a menține o sănătate de fier urmașilor săi.
- cel mai important lucru, însă, pentru a avea un copil sănătos este desigur mișcarea, sportul. Părinții trebuie să știe că gimnastica de dimineață face minuni, că cele 5 minute dedicate acestui lucru mențin dispoziția și energia copilului său la nivel pe tot parcursul zilei. Antrenamentul la sală, în orele libere, este la fel un lucru binevenit pentru a fi asigurat unui copil. Competițiile sportive, excursiile sunt de asemenea factori destul de importanți care au o influență pozitivă asupra sănătății unui copil, ba chiar mai mult, îi dezvoltă latura sportivă pe baza căreia poate să-și creeze o carieră.

Ca părinți, alegerea practicării unui sport de către copil este o decizie destul de importantă. Se cunosc multe avantaje ale practicării unui sport, indiferent dacă este unul de echipă sau individual. Cert este faptul că practicarea unui sport ajută copiii să se dezvolte într-un mod plăcut fizic, intelectual sau emoțional. Bineînțeles, fiecare sport în parte creează un echilibru între corp, minte și suflet.

De asemenea, părinții trebuie să cunoască beneficiile pe care sportul le are asupra copilului:

- ajută la dezvoltarea fizică armonioasă;
- contribuie la creșterea stimei de sine datorită încurajărilor pe care copilul le primește de la cei din jurul lui;
- îmbunătățește circulația sangvină, evitând astfel apariția unor afecțiuni cardiovasculare.
- se formează un program al meselor ce implică faptul ca alimentele consumate să fie naturale și, de asemenea, presupune și suplimentarea dietei cu diferite vitamine, minerale etc.;
- controlează metabolismul, determinând ca acesta să fie unul activ și să ducă spre furnizarea energiei și nu spre stocare;
- ajută la creșterea absorbției de calciu și implicit la creșterea densității osoase ce conferă rezistență sistemului osos;
- organismul este bine aprovizionat cu oxigen;

- contribuie la formarea unor deprinderi și abilități: devine mai atent, gândește mai repede, se motivează, comunică mai ușor, este mai responsabil, organizat, perseverent și răbdător;
- crește randamentul școlar pentru că prin sport are loc o mai bună oxigenare a creierului, ceea ce duce la creșterea performanțelor școlare, dezvoltându-se memoria, concentrarea, tonusul psihic și felul cum copilul percepe/înțelege diferite informații;
- se reduce riscul de obezitate.

Ideile de a face sport în familie:

Dansați... oricând, oricum!

Dansul este cea mai relaxantă, distractivă și eficientă formă de mișcare fizică pe care o puteți face în familie. Așadar, oricând aveți puțin timp liber, dați drumul la piesele favorite și începeți să faceți cele mai hazlii, interesante și energice mișcări de dans. Faceți-vă o rutină din a dansa zilnic, câte 15 minute.

Nu ratați nicio plimbare de seară!

Zilnic, adună toți membrii familiei laolaltă și mergeți la o plimbare scurtă prin cartier sau prin parc. Nu trebuie să fie foarte lungă. Dacă aveți și un câine, ați găsit pretextul numai bun să ieșiți afară. Circa 20-30 de minute sunt suficiente pentru ca organismul vostru să vă mulțumească pentru porția de energie și buna dispoziție pe care o primiți. În plus, în timpul plimbărilor în familie, vă puteți apropia mai mult de copii, puteți dezbate probleme și confuzii și vă puteți consolida relația.

Încercați câte un sport nou în fiecare weekend!

Programați-vă că în fiecare weekend să vă distrați și destindeți încercând tot soiul de antrenamente sportive interesante. Un weekend vă puteți „delecta” cu tehnici și exerciții yoga, în altul cu fitness sau aerobic, apoi puteți trece și la sporturi de tip volei, înot, fotbal, baschet sau alte forme de antrenament. Important este să nu treacă niciun weekend fără să fii încercat și exersat măcar un tip de sport, sâmbăta și duminica. Puteți chiar să citiți despre sportul respectiv, să urmăriți filmulețe despre principalele reguli și cum se practică el etc. Cine știe, la un moment dat, prichindelul tău ți-ar putea spune că și-a descoperit un sport preferat, pe care vrea să îl practice constant.

Nu ratați întrecerile sportive din oraș!

Ori de câte ori e vreo cursă de alergat, de ciclism sau de altă natură, care se organizează în orașul vostru, cu scop caritabil sau nu, mergeți în familie și înscrieți-vă. Aflați din timp când sunt aceste evenimente, pentru a avea timp să vă antrenați bine și să ieșiți frunțași în acea cursă!

Mizează pe eficiența activităților de curățenie!

Activitățile de curățenie nu sunt cele mai agreabile și interesante activități cu care să îi susciți interesul copilului pentru sport. Însă cu puțină iscusință și cu ajutorul a câteva trucuri pot deveni adevărate exerciții fizice. Atât tu, cât și ceilalți membri ai familiei puteți face curățenia pe ritmuri de dans sau puteți organiza întreceri pentru a vedea care termină primii, contra unui premiu sau a unei recompense. Există o mulțime de jocuri și idei prin care poți transforma activitățile de curățenie într-o formă de mișcare fizică și le poți face atractive pentru cel mic.

Am participat la cursul de Educație parentală sub egida UNICEF, în urma căruia am putut desfășura lectorate cu părinții pe diferite teme ca educator parental. Am pus mare accent pe tema sănătății copiilor!

Am implicat părinții alături de copii în diverse proiecte locale și naționale având ca subiect sănătatea:

- Proiect încheiat, la nivel local, cu Salina „CASA CU SARE” , o salină artificială din orașul nostru, care este dotată cu generator de aerosoli ultra-performant! Copiii au participat la sedințe benefice în ameliorarea afecțiunilor respiratorii și ale pielii sau cure de prevenție.
- Proiect încheiat la nivel național cu titlul „Beneficiile consumului de produse apicole asupra copilului” – activitate online copii și părinți – sub îndrumarea doamnei formator și creator de proiecte educaționale, apicultor Rebeca Sterian.
- Proiect încheiat la nivel național cu firma CALIVITA ROMÂNIA în cadrul olimpiadei Gumy Kids, unde copiii și părinții au primit informații utile, au participat la concursuri și au primit premii pe măsură.
- Proiect „Săptămâna Colgate” desfășurat împreună cu CRUCEA ROȘIE ROMÂNĂ.

Cu alte cuvinte, am încercat să implic părinții în diferite activități alături de copii pentru a-i face să înțeleagă cât de responsabili sunt în creșterea unor copii sănătoși și fericiți! Pe scurt, familia este un pilon pe care se bazează întregul proces de evoluție a copilului.

BIBLIOGRAFIE:

- Gavriluță, N., Gavriluță, C., *Sociologia sportului. Teorii, metode, aplicații*, Editura Polirom, Iași, 2010;
- Mitrofan, I., Mitrofan, N., *Familia de la A la Z, Mic dicționar al vieții de familie*, Editura Științifică, București, 1991;
- Stănciulescu, E., *Sociologia educației familiale*, vol.1, Editura Polirom, Iași, 1998.

INFORMARE DE SPECIALITATE
SURSE EDUCATIONALE UTILIZATE ÎN ORELE DE DEZVOLTARE
PERSONALĂ, LA CLASELE PRIMARE

Prof. înv.primar , NISTOR PARASCHIVA - SIMONELA

Școala - LICEUL TEHNOLOGIC,, ION NISTOR”

Disciplina **Dezvoltare personală** are rolul de a dezvolta personalitatea copilului nou intrat în sistemul de învățământ, de a le forma și dezvolta competențe absolut necesare obținerii succesului în școală, în carieră și în viață. Această disciplină poate și trebuie să contribuie la dezvoltarea emoțională, socială și pentru carieră a elevului, observându-se un raport clar și permanent între ceea ce gândesc și ceea simt, precum și la modul în care se comportă copiii, atât în timpul șederii în școală, cât și în afara programului de școală.

La ora actuală, în educație, ne confruntăm cu **o creștere a numărului de copii care întâmpină probleme academice** cum ar fi eșecul școlar sau abandonul școlar, cu probleme de comportament (agresivitate, hiperactivitate) sau probleme emoționale (anxietate, depresie). În acest sens, școala trebuie să își redefinească rolul și intervențiile educaționale. Precizăm faptul că în dezvoltarea și menținerea stării de bine la copil rolul esențial îl au familia și școala. Din păcate însă, cele două instituții sociale generează, adeseori, condiții care subminează încrederea în sine a copiilor și elevilor, le îngădesc autonomia și independența, le șablonizează individualitățile și îi antrenează în diverse competiții neproductive. Focalizarea exagerată a școlii pe latura intelectuală a elevilor și a performanțelor școlare, ignorând nevoile lor emoționale și sociale, sunt situații care conduc la diminuarea stării de bine a elevilor și, în același timp, la creșterea riscului pentru disfuncții fiziologice și psihice sau chiar la stări malade. **O asemenea stare de lucruri impune nevoia și importanța evaluării și dezvoltării personale, desfășurate regulat, ca disciplină și activitate de sprijin în dezvoltarea personalității elevilor.**

În lumea dinamică în care trăim, investiția în dezvoltarea personală a copiilor devine din ce în ce mai importantă. Lectura cărților de dezvoltare personală poate fi o modalitate captivantă și educativă de a încuraja înțelegerea de sine, empatia și abilitățile sociale la vârste fragede.

„Cărticica dărniceii” este o poveste caldă și emoționantă, ideală pentru a fi citită copiilor

pentru a le insufla valori precum generozitatea și bunătatea.

Cărticica bunătății este o carte ilustrată pentru copii care promovează valorile bunătății, generozității și respectului.

Cărticica generozității este o carte ilustrată pentru copii, care abordează tema generozității grijii față de ceilalți.

O carte pentru copii, din care învață că este important să aștepte să le vină rândul și că așteptarea înseamnă să înțelegi că în jurul tău există și alți oameni, pe care trebuie să îi respecti.

Prin poveștile amuzante și situațiile familiale concrete, copiii se vor putea identifica cu protagonistul poveștii și vor învăța alături de el valoarea gesturilor, bunătatea, dărnicia, respectul, altruismul și folosirea cuvintelor amabile.

Fă cunoștință cu Ema! Este rezilientă, independentă și curajoasă. Dă mereu tot ce are mai bun, iar când situația devine dificilă, Ema nu se dă niciodată bătută.

Această poveste captivantă vorbește despre reziliență, perseverență și capacitatea de a înfrunta cu tenacitate situațiile dificile. Copiii rezilienți sunt curajoși, curioși, încrezători și pricepuți să rezolve probleme. Cultivarea acestor trăsături îi va ajuta pe viitor să facă față numeroaselor provocări pe care le vor întâlni de-a lungul vieții.

Cartea include sugestii de întrebări pentru părinți și educatori, precum și sugestii de activități pentru încurajarea rezilienței.

Această carte îi încurajează pe copii să-și înțeleagă și să-și gestioneze sentimentele și emoțiile schimbătoare și să vorbească fără teamă despre ceea ce simt. Este esențial să-i învățăm cum să reușească asta, pentru a-i putea ajuta să evolueze într-un mod pozitiv.

Să vorbim despre sentimente este cartea perfectă pentru părinții, cadrele didactice și psihologii care vor să-i ajute pe copii să-și analizeze emoțiile într-un mod interactiv și captivant. Dacă îi oferim contextele potrivite și uneltele de care are nevoie, orice copil e capabil să fie remarcabil, să își formeze o motivație sănătoasă, să își dezvolte abilitățile pe care și le dorește, să iubească învățarea, să își gestioneze emoțiile atunci când îl copleșesc și să găsească de unul singur soluții la provocările cu care se confruntă.

❖ Copiii învață alături de Catinca să-și dezvolte forța mentală și să facă față mai ușor obstacolelor pe care le întâlnesc în calea lor. Catinca este o fetiță fericită și foarte activă. Îi place la școală și are o mulțime de prieteni. Totuși, ca orice copil, ea trebuie să facă față adesea unor situații dificile atât acasă, cât și la școală. Ghidați de Catinca, dar și de adulții din jurul lor, cei mici învață cum își pot atinge obiectivele folosind diferite tehnici de dezvoltare personală transformate de autor în jocuri, pe înțelesul celor mici.

- **Pentru a deveni adulți echilibrați, cei mici trebuie să învețe cât mai devreme să:**

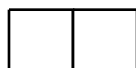
gândească pozitiv și să înfrunte provocările vieții.

aibă

încredere în propriile forțe.

depășească eșecurile și să încerce din nou.

și își îmbunătățească echilibrul mental și emoțional.

Cum vorbești cu copilul tău despre bullying și încredere?

Povestea micuței Alice vine în sprijinul părinților care își doresc să discute cu copilul lor despre bullying pornind de la un exemplu concret și ușor de înțeles pentru cel mic.

Cum știi dacă piticul tău are probleme la școală sau la locul de joacă? Cum puteți rezolva împreună problema?

Cartea prezintă atât consecințele bullyingului asupra personajului principal, cât și măsurile pe care Alice le ia împreună cu părinții săi pentru a pune capăt acestei situații dificile și pentru a-și recăpăta încrederea în sine. Aceasta nu oferă soluții universale pentru combaterea bullyingului, însă este un punct de plecare perfect pentru o discuție despre bullying și importanța comunicării cu părinții.

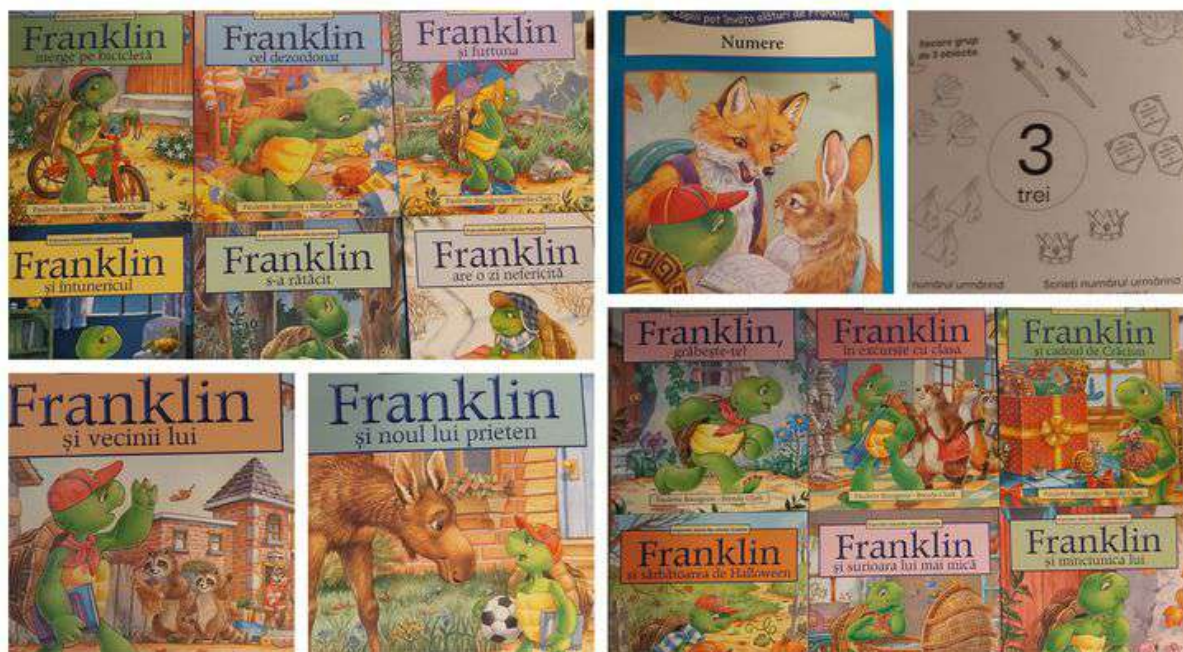

Auxiliarul de „Dezvoltare personală” își propune să vină în sprijinul cadrelor didactice care nu au pregătire de specialitate (psihologie), punându-le la dispoziție o mulțime de exerciții (unele bazate pe suport grafic/intuitiv) și jocuri sau activități pe grupe (descrise detaliat).

Scopul urmărit este ca învățătorul sau învățătoarea să-i cunoască cât mai bine pe copiii din propria clasă.

S-a pus un accent deosebit pe exprimarea emoțiilor, oricare ar fi acestea, dându-se astfel șansa fiecărui copil să se descopere, să se accepte și să afle ce-i place cu adevărat să facă. Sub îndrumarea cadrului didactic se vor stimula emoțiile pozitive, cele care îl ajută pe școlar să-și dezvolte abilitățile empatice și de comunicare.

Sunt propuse jocuri și activități atât individuale, cât și în echipă, elevii fiind încurajați să lucreze împreună, să asculte, să dea răspunsuri, să analizeze și să ducă la bun sfârșit o sarcină de lucru, într-un interval de timp dat.

Multe aventuri, lecții pentru copii și personaje drăguțe.....Cam așa ar putea fi sintetizată seria de cărți ce îl are în prim-plan pe Franklin, o țestoasă haioasă și plină de energie. Țestoasa Franklin este, de fapt, orice copil ce are între patru și opt ani. Peripețiile prin care trece, frământările și activitățile zilnice o transformă pe această broscuță în eroul multor copii. Fiecare carte aduce noi teme de discuție, introspecție și un model de comportament pentru școlari.

Franklin a prins viață datorită scriitoarei canadiene Paulette Bourgeois și contur prin prisma talentului Brendei Clark, cea care a ilustrat aceste cărți. Cărțile cu Franklin se găsesc la Editura Katartis

Cum îi ajută cărțile în dezvoltarea personală pe profesori și pe părinți ?

- Le oferă instrumente și tehnici simple cu ajutorul cărora îi pot ajuta pe pitici să gestioneze situații noi sau momente dificile.
- Le pun la dispoziție exemple simple, pe înțelesul copiilor, pe baza cărora pot discuta despre teme importante pentru dezvoltarea celor mici.
- Le permit să recunoască consecințele negative ale unor emoții puternice precum teama sau tristețea și să le ofere sprijin atunci când au nevoie de ajutor.

Ajută-l pe cel mic să facă, astăzi, primii pași în lumea dezvoltării personale cu ajutorul unor cărți pe înțelesul său și asigură-te că va deveni un adult curajos care învață din fiecare experiență nouă și își păstrează echilibrul psihologic și emoțional, indiferent ce obstacole întâlnește.

PLATFORME DE UNDE NE PUTEM INSPIRA ȘI DE UNDE NE PUTEM PROCURA MATERIALE DIDACTICE PENTRU ORA DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

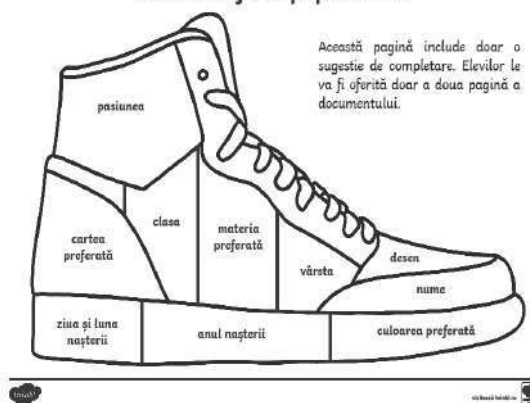

Două fișe de activitate care mi-au plăcut și pe care le-am utilizat la clasă:

Hanoracul cu totul despre mine

Cum e să fii în papucii mei

EDUCAȚIE ONLINE

- platformă educațională pentru dezvoltare personală la clasele primare

<https://academiaabc.ro/>

Această platformă oferă resurse care ne ajută să luăm decizii informate și să găsim locurile și mediile adecvate pentru școlari să învețe și să se dezvolte armonios

PITICLIC

<https://www.youtube.com/c/PitiClic-video>

Aceste resurse nu doar că facilitează învățarea, dar și fac procesul educațional mai interactiv și atractiv.

CONCLUZII

Cum ar fi dacă, de mici copii, ne-am fi construit obiceiuri bune care să ne fie de folos toată viața?

COPILUL DE IERI ȘI ADULTUL DE ASTĂZI AR PUTEA :

- să treacă cu fruntea sus peste orice obstacol în loc să renunțe;
- să gândească în termeni de soluții, în loc să se concentreze doar pe lucrurile care nu funcționează;
- să știe oricând ce anume îl pasionează și ce anume îi dă energie, în loc să alerge în toate direcțiile după „ultimul trend”;
- să accepte mai ușor provocări care îl ajută să se dezvolte;
- să își crească încrederea de sine și să își crească rezistența în fața provocărilor;
- să rămână fidel propriilor valori în loc să se lase influențat de presiunea socială, a prietenilor sau a grupului;
- i-ar fi mult mai ușor să facă un plan prin care să obțină ceea ce-și doresc dacă învață despre planificare, prioritizare, efort și perseverență;
- să știe că doar talentul, fără exersare, efort și perseverență, nu este de ajuns;
- să învețe că orice om care reușește, face greșeli mai întâi;
- să învețe că greșelile fac parte din procesul de creștere și că avem nevoie de ele ca să putem fi mai buni, în loc să încercăm să le evităm cu orice preț;
- să privească învățarea ca pe ceva distractiv și interesant, care le deschide sute de oportunități, în loc să se oprească definitiv din învățat după ce termină liceul sau facultatea;
- să performeze mai bine la școală, la teste sau atunci când își face temele;
- să evite plafonarea pentru că înțelege că doar prin exercițiu constant își crește abilitățile și devine maestru;
- să-și aleagă reacțiile în situații provocatoare, dacă învață să facă asta de mic, atunci când poate mizele nu sunt atât de mari;
- să își clădească bazele inteligenței emoționale și să fie conștient de emoțiile pe care le are în fiecare zi;
- să nu își mai facă griji pentru orice situație și să fie supus mai rar stresului;

DIN INIMĂ, PENTRU VIITOR-ÎMPREUNĂ ÎN EDUCAȚIE

PROF. NIȚĂ FLORINA ADELINA

GRĂDINIȚA „ALBĂ CA ZĂPADA ȘI PITCHII”, BUCUREȘTI, SECTOR 4

Într-o lume în care schimbarea este singura constantă, educația devine mult mai mult decât un simplu transfer de informații. Ea se transformă într-o experiență vie, plină de emoție, în care fiecare clipă petrecută învățând și împărtășind idei contribuie la formarea unei ființe complete. În centrul acestei experiențe se află o relație de parteneriat profund uman, formată din trei elemente esențiale: elevul, familia și școala. Această triadă, atunci când este dezvoltată prin parteneriate eficiente, devine o punte solidă spre un mediu educațional colaborativ și incluziv, unde fiecare copil își poate descoperi și valorifica potențialul.

La baza oricărui demers educațional se află elevul, inima bătailor întregului sistem. Fiecare copil este o ființă unică, cu visuri, temeri și aspirații care merită să fie înțelese și susținute. Într-o lume în care presiunile sociale și academice pot crea bariere, recunoașterea individualității devine primul pas spre crearea unui mediu care să încurajeze curiozitatea și dorința de cunoaștere. Elevul, în calitatea sa de protagonist al propriei vieți, are nevoie de un spațiu în care să experimenteze, să greșescă și să învețe din fiecare experiență, fără teama de a fi judecat. Acest spațiu se construiește dintr-o relație de încredere și deschidere, unde dialogul constant cu profesorii și părinții îi oferă sprijinul necesar pentru a depăși orice obstacol.

Familia este coloana vertebrală a educației, un sanctuar de iubire și suport care încurajează dezvoltarea emoțională și intelectuală a copilului. Într-o lume în continuă agitație, acasă devine locul unde valorile se transmit, iar experiențele de viață se împletesc cu învățăturile școlare. Părinții, în calitatea lor de primii educatori, contribuie nu doar la consolidarea cunoștințelor, dar și la formarea unei personalități echilibrate. Prin implicarea activă în viața școlii – fie că este vorba de participarea la întâlniri, ateliere sau activități extracurriculare – părinții creează o punte de legătură între universul școlar și cel personal, demonstrând că succesul educațional este o responsabilitate comună.

Școala nu este doar un edificiu în care se transmit lecții, ci un spațiu viu, unde teoria se îmbină cu practica și unde cunoașterea devine experiență. Profesorii, ca mentori și ghizi, au misiunea de a transforma fiecare informație într-un instrument de dezvoltare personală. Ei creează medii de învățare adaptate, unde metodele de predare sunt flexibile și se modelează în funcție de nevoile fiecărui elev. În acest cadru, întâlnirile dintre cadrele didactice și părinți nu sunt simple formalități birocratice, ci momente de schimb sincer de idei și experiențe, menite

să îmbunătățească continuu parcursul educațional. Astfel, școala devine un spațiu de colaborare și inovație, unde fiecare reușită este celebrată împreună.

Esența unei educații de calitate rezidă în modul în care aceste trei entități – elev, familie și școală – colaborează și se susțin reciproc. Un parteneriat eficient presupune o comunicare deschisă, sinceră și constantă, în care fiecare parte își aduce contribuția unică la crearea unui mediu educațional armonios. Dialogul nu se oprește la simple discuții despre note sau performanțe academice, ci se extinde la aspecte emoționale, la descoperirea intereselor personale și la dezvoltarea abilităților sociale. Astfel, fiecare reușită sau provocare devine o oportunitate de a învăța împreună, de a crește și de a se adapta la nevoile în continuă schimbare ale societății.

Un exemplu elocvent al acestei colaborări poate fi organizarea de proiecte comune, în care elevii își pot exprima ideile creative, iar părinții și profesorii oferă feedback constructiv și sprijin logistic. Participarea la astfel de activități nu doar că stimulează dezvoltarea abilităților de comunicare și de lucru în echipă, dar creează și legături emoționale puternice, transformând mediul școlar într-o adevărată comunitate de oameni uniți prin dorința de a construi un viitor mai bun.

Pentru ca un mediu educațional să fie cu adevărat colaborativ și incluziv, este necesar ca diferențele să fie privite ca o bogăție, nu ca un impediment. Adaptarea metodelor de predare la diversitatea ritmurilor de învățare, eliminarea stereotipurilor și promovarea diversității culturale sunt doar câteva din măsurile ce pot transforma școala într-un spațiu sigur și stimulant. În acest context, fiecare elev, indiferent de mediul din care provine sau de eventualele dificultăți întâmpinate, trebuie să se simtă valorizat și susținut. Parteneriatele eficiente între școală, familie și comunitate pot asigura accesul egal la resurse și oportunități, contribuind astfel la formarea unor indivizi încrezători și pregătiți să facă față provocărilor viitorului.

Desigur, implementarea unei astfel de viziuni nu este lipsită de provocări. Diferențele de opinii, lipsa de resurse sau dificultățile de comunicare pot apărea în orice sistem complex. Totuși, prin dedicare, empatie și dorința sinceră de a îmbunătăți procesul educațional, aceste obstacole pot fi depășite. Fiecare provocare reprezintă o lecție, iar fiecare efort comun întărește legătura dintre elev, familie și școală. În esență, este vorba despre a construi împreună, pas cu pas, un viitor în care educația nu se limitează la informații de transmis, ci devine o experiență de viață, autentică și plină de sens.

În final, dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente este un demers profund uman, care îmbină valorile personale cu nevoile colective. Este o misiune în care fiecare elev este ascultat, fiecare familie este implicată, iar fiecare profesor își aduce contribuția

cu pasiune și dedicare. Printr-un efort comun, bazat pe empatie, respect și colaborare, se poate construi un mediu educațional colaborativ și incluziv, unde fiecare copil are șansa de a-și descoperi adevăratul potențial. Această viziune nu doar că îmbogățește parcursul educațional, dar modelează și viitorul unei societăți mai deschise, mai tolerante și mai pline de speranță. Din inimă, pentru viitor, împreună construim educația care transformă vieți.

FOSTERING INCLUSIVE AND COLLABORATIVE LEARNING: EDUCATIONAL MODELS FOR RESPECT AND DIVERSITY

Prof. Dr. Niță Oana-Maria

Școala Gimnazială Nr. 66

Sector 2, București

Abstract

In a constantly evolving educational context, creating a collaborative learning environment characterized by mutual respect and inclusion has become a major priority. This article explores the main educational models that support these dimensions, focusing on socio-constructivist learning theory, the differentiated instruction model, and inclusive pedagogy. The analysis includes examples of best practices, as well as recommendations for applying these models in diverse educational settings.

Introduction

Contemporary education places significant emphasis on the development of social, intercultural, and civic competences, alongside cognitive ones. Collaboration, respect, and inclusion are no longer mere theoretical concepts—they are now central pillars in shaping individuals who can actively and responsibly participate in society. In this context, educational models that foster a positive, equitable, and collaborative learning climate are essential.

1. Socio-Constructivist Learning Theory

The socio-constructivist theory, formulated by Lev Vygotsky, argues that learning is a social process mediated by interaction with others and the cultural context. From this perspective:

- Learning is most effective through collaboration and dialogue.
- The teacher acts as a facilitator of learning rather than just a provider of knowledge.
- The Zone of Proximal Development (ZPD) suggests that learners can reach higher levels of understanding with support from peers or adults.

Implementing this theory in the classroom involves group activities, collaborative projects, and the promotion of critical thinking through debate and reflection.

2. Differentiated Instruction Model

Differentiated instruction refers to adapting the educational process to students' needs, learning styles, and interests. Carol Ann Tomlinson, a leading proponent of this model, argues that:

- Student diversity should be seen as an asset, not a challenge.
- In a differentiated classroom, all students access the same content, but in ways tailored to them.
- Differentiation can occur in content, process, product, or learning environment.

This approach prevents the exclusion of students with learning difficulties or varying readiness levels, promoting inclusion and respect for diversity.

3. Inclusive Pedagogy

Inclusive pedagogy seeks to create an educational system where all students—regardless of ability, social background, ethnicity, religion, or orientation—have equal learning opportunities. Core principles include:

- Embracing differences as natural elements of the classroom.
- Eliminating barriers that limit participation and learning.
- Fostering collaboration between teachers, parents, students, and other professionals (psychologists, speech therapists, cultural mediators).

One concrete example is the use of co-teaching strategies, where two teachers work together to better address the diverse needs of students.

4. Examples of Best Practices

- **Project-Based Learning (PBL):** Promotes collaboration among students toward a common goal.

- **Circle Time Discussions:** Creates a safe space for expression and the development of empathy.
- **Jigsaw Method:** Each student becomes an expert on a part of the content and shares it with peers, fostering mutual responsibility.
- **Using ICT to Support Inclusion:** Educational platforms can be adapted to support diverse needs (e.g., subtitles, text-to-speech tools).

5. Conclusions and Recommendations

Creating a collaborative, respectful, and inclusive learning environment is not a utopian ideal but a pedagogical and social necessity. The educational models presented here offer concrete tools to achieve this goal. Teachers play a crucial role in implementing these models, but coherent educational policies, continuous professional development, and active involvement from the educational community are also necessary.

Recommendations:

- Continuous training of educators in inclusion and collaboration.
- Ongoing evaluation of the educational climate and adaptation of teaching strategies.
- Involving students in decision-making regarding the learning process.
- Promoting a school culture based on empathy, dialogue, and solidarity.

Bibliography

- Tomlinson, C. A. *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners* (2nd ed.). ASCD. Alexandria, VA, USA. 2014.
- Vygotsky, L. S. *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press. Cambridge, USA. 1978.
- Booth, T., & Ainscow, M. *The Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools* (3rd ed.). Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE). Bristol. 2011.

- Dooly, M. *Constructing Knowledge Together*. In *Telecollaborative Language Learning: A Guidebook to Moderating Intercultural Collaboration Online*. Peter Lang Publishing Group. New York. 2008.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. *An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning*. *Educational Researcher*, 38(5), 365–379. Open Journal of Social Sciences. Vol. 13. No. 4. USA. 2009.

EFICIENTIZAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN APLICAREA METODEI PROIECTELOR LA CICLUL PRIMAR

P.Î.p. Obadă Iuliana
Școala Gimnazială Nr. 13 Botoșani

„Școala cea mai bună e aceea în care înveți să înveți.”

Aceste cuvinte ale lui Nicolae Iorga sunt valabile încă, deși au trecut zeci de ani de când au fost rostite. A învăța să înveți este o necesitate în orice domeniu al vieții moderne, iar această competență poate fi formată la elevi pornind de la promovarea unui climat de învățare bazat pe o colaborare activă între școală, familie și comunitate. Pentru a îmbunătăți performanțele elevilor și în vederea creării unui mediu educațional eficient, accentul se pune tot mai mult pe formarea unei relații solide între acești trei agenți, pe care literatura de specialitate o denumeste „triada educațională”. Această triadă este fundamentală pentru reușita școlară și personală a elevului.

Cadrele didactice au datoria de a identifica cele mai eficiente strategii de colaborare între școală, familie și comunitate. Din perspectiva unui cadru didactic de învățământ primar, aplicarea metodei proiectelor se dovedește a fi un instrument extrem de eficient pentru a dinamiza această relație și pentru a crea un cadru educațional adaptat nevoilor actuale ale copiilor.

Conceptul de *triadă educațională* presupune colaborarea constantă și echilibrată între școală, familie și comunitate. Fiecare dintre aceste componente joacă un rol specific și esențial în formarea competențelor cognitive, sociale și emoționale ale copilului. Școala are misiunea de a oferi instruirea formală, familia sprijină procesul educațional prin motivație și valori, iar comunitatea aduce resurse și oportunități de învățare contextualizată.

În ciclul primar, când copiii se află la începutul parcursului lor educațional, consolidarea acestei triade este crucială. Orice dezechilibru între aceste elemente poate genera dificultăți de adaptare și performanțe slabe. De aceea, este necesar ca învățătorul să caute permanent metode de a integra familia și comunitatea în procesul de învățare, nu doar ca parteneri ocazionali, ci ca actori implicați activ.

Metoda proiectelor este o strategie didactică centrată pe elev, care implică realizarea unei activități complexe pe o temă de interes, pe parcursul mai multor lecții sau chiar săptămâni. Această metodă se bazează pe învățarea activă, oferindu-le elevilor șansa de a explora subiecte relevante pentru viața lor și pentru comunitatea în care trăiesc.

Aplicarea metodei proiectelor în ciclul primar aduce multiple avantaje:

- dezvoltarea autonomiei elevilor;
- stimularea gândirii critice și creative;
- întărirea abilităților de comunicare și colaborare;
- integrarea cunoștințelor din diverse domenii (interdisciplinaritate);
- apropierea școlii de familie și comunitate prin implicarea directă în proiecte.

De asemenea, această metodă permite personalizarea învățării, răspunzând mai bine nevoilor fiecărui copil și fiind în acord cu noile cerințe curriculare.

În activitatea mea de profesor pentru învățământ primar, am constatat că implicarea familiei și a comunității în proiectele școlare are efecte remarcabile asupra motivației și performanțelor elevilor. Alegerea temelor relevante pentru copii și pentru comunitate este esențială. De exemplu, proiecte precum „*Tradiții de iarnă în familia mea*”, „*Meseriile părinților mei*” sau „*Grija pentru natură în orașul nostru*” stimulează interesul elevilor și deschid porți de comunicare între școală, familie și comunitate.

În astfel de proiecte, părinții pot fi invitați să participe la activități sau să susțină ateliere tematice, comunitatea locală (biblioteca, muzeul, primăria, ONG-uri) poate oferi resurse, locații sau sprijin logistic, iar elevii își pot valorifica experiențele de acasă și pot aduce învățarea din școală înapoi în familie.

Organizarea de expoziții, serbări sau târguri de proiecte în care sunt invitați părinții și reprezentanți ai comunității întărește și mai mult această legătură. De exemplu, un târg al profesiilor, în care părinții își prezintă meseriile, dezvoltă atât competențe la copii, cât și sporește sentimentul de apartenență la comunitate.

În cadrul metodei proiectelor, învățătorul nu este doar un transmițător de informații, ci este ghid și facilitator al învățării. Rolul său este de a crea contexte de învățare stimulative, de a oferi sprijin personalizat și de a cultiva relațiile între școală, familie și comunitate.

Este important ca profesorul să planifice atent proiectele, să stabilească obiective clare, să delimiteze sarcini potrivite vârstei elevilor și să ofere feedback constant. În plus, o comunicare deschisă și constantă cu părinții este cheia succesului: întâlniri de lucru, grupuri de discuții, utilizarea tehnologiei pentru actualizări periodice sunt doar câteva modalități practice.

Ca și exemplu personal, în acest an școlar, având un colectiv de elevi de clasa a II-a, am demarat un proiect având ca temă „*Cartea – prietena mea*”, ce urmărește dezvoltarea competențelor copiilor de lectură și scriere, stimularea interesului pentru carte și formarea atitudinii pozitive față de citit. Scoțând în evidență importanța lecturii în dezvoltarea personală și intelectuală a elevilor și necesitatea cultivării gustului pentru lectură de la o

vârstă fragedă, am implicat părinții în desfășurarea unor activități pe această temă, alături de copiii lor.

În cadrul Săptămânii Verzi și în Săptămâna Altfel, copiii au fost însoțiți de către părinți și bunici la prima activitate de lectură din afara școlii, desfășurată la o filială a bibliotecii județene, unde au avut ocazia să își ia primul permis de bibliotecă și să experimenteze împrumutul cărților la domiciliu și responsabilitatea înapoierii lor la timp. Tot în această perioadă am participat la ecologizarea parcului din proximitatea școlii noastre și la reciclarea hârtiei adunate cu această ocazie, dar și a caietelor vechi, revistelor și altor resturi din carton sau hârtie utilizate în activitățile școlare. Am vizitat apoi o tipografie locală, unde, adulții și copiii au descoperit împreună etapele și procesul de realizare ale unei cărți.

O altă activitate a fost atelierul de creație manuală și lectură „*Cartea toamnei*”, care a presupus confecționarea unei cărțicele sub formă de fluturaș, care este mascota clasei noastre, care să conțină informații și lucrări diverse pe tema toamnei. Pe baza unui plan stabilit inițial cu elevii, aceștia au adunat, cu ajutorul familiei, informații despre transformările naturii, despre activitățile oamenilor, ale animalelor, despre fructe și legume de toamnă, au scris poezii și au compus probleme pe această temă, au realizat colaje și desene în diverse tehnici. Proiectul a fost realizat integrat și a vizat mai multe arii curriculare: limbă și comunicare, științe, consiliere și orientare, arte și tehnologii. Cărțile realizate au fost expuse la filiala bibliotecii din proximitatea școlii, unde elevii au avut prilejul să își prezinte rezultatele muncii.

În cadrul aceluiași proiect anual, am propus elevilor să citească lunar câte o carte din bibliografia școlară, după care realizau un jurnal de lectură și desenau câte un capitol din carte, iar apoi povesteau conținutul ilustrat, în ordinea desfășurării evenimentelor în carte, în cadrul întâlnirii de la sala de lectură. Aceste întâlniri au fost aduse la cunoștința comunității prin postările doamnei bibliotecare de pe pagina de socializare a instituției.

Cu alte ocazii, cum ar fi aniversarea zilei de naștere a lui Mihai Eminescu sau Ziua Națională, elevii au căutat împreună cu părinții cărți și poezii pe aceste teme, pe care le-au învățat și recitat, realizând un mic program artistic prezentat părinților și comunității.

Până la finalul anului școlar urmează a se desfășura și alte activități pe tema cărții, cum sunt vizitele, dezbaterile, expozițiile, vizionarea de filme, realizarea de colaje, ore de lectură și dramatizări, activități despre care cred că vor conduce la formarea unei atitudini de responsabilitate și respect pentru carte, întărind în același timp relația copiilor cu școala, familia și comunitatea.

Aplicarea metodei proiectelor în învățământul primar reprezintă o strategie eficientă pentru dezvoltarea triadei educaționale școală-familie-comunitate. Aceasta permite atât creșterea performanțelor școlare ale elevilor, cât și formare unor deprinderi de viață esențiale: cooperare, inițiativă, responsabilitate. În contextul noilor cerințe educaționale, care vizează formarea unui cetățean activ și implicat, metoda proiectelor devine nu doar o opțiune modernă, ci o necesitate pentru orice cadru didactic care dorește să educe cu adevărat pentru viitor.

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata. *Instruirea interactivă*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2002, p. 144-170.
2. Cerghit, Ioan. *Metode de învățământ*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2006, p. 67-112.
3. Cucoș, Constantin. *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom, 2014, p. 205-230.
4. Gherguț, Atanase. *Psihopedagogie specială*. Iași: Editura Polirom, 2011, p. 57-76.
5. Iucu, Romiță. *Managementul clasei de elevi*. București: Editura Polirom, 2006, p. 93-120.

PARTENERIATE EFICIENTE ÎNTRE GRĂDINIȚĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE – MODELE DE COLABORARE PENTRU UN MEDIU EDUCAȚIONAL INCLUZIV ȘI INOVATOR ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

OGREZEANU ANA-MARIA – GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL TEIȘANI

OGREZANU CRISTINA – GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL CERAȘU

Introducere

În contextul educației timpurii, colaborarea dintre grădiniță, familie și comunitate reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului. Educatoarea, ca liant între aceste trei entități, are un rol esențial în construirea unui mediu educațional incluziv și inovator. În primele etape ale vieții, copiii sunt extrem de receptivi la influențele mediului, iar implicarea activă a familiei și comunității contribuie decisiv la formarea unor baze solide pentru învățare, adaptabilitate și incluziune socială.

Promovarea unor parteneriate eficiente devine, astfel, o necesitate pentru a sprijini dezvoltarea globală a copilului și pentru a răspunde nevoilor sale individuale, într-un cadru de respect, susținere și colaborare.

Fundamente teoretice privind colaborarea educațională

Triada educațională – grădiniță, familie și comunitate – se bazează pe principiul că fiecare copil învață și se dezvoltă optim într-un mediu în care adulții din jurul său cooperează, comunică și construiesc împreună experiențe de viață și învățare.

Familia reprezintă primul mediu educațional al copilului. Grădinița are rolul de a continua, completa și diversifica experiențele copilului, iar comunitatea oferă contextul larg de integrare socială. Fiecare actor educațional aduce propriile resurse, experiențe și perspective, iar când aceste resurse sunt valorificate în mod colaborativ, copilul beneficiază de un cadru educațional complex, sigur și stimulat.

Parteneriatele educaționale eficiente se bazează pe:

- comunicare deschisă și constantă;

- respect reciproc;
- implicare activă și susținută;
- adaptarea la nevoile și particularitățile fiecărui copil.

Modele educaționale inovatoare pentru colaborare

În educația timpurie, mai multe modele educaționale promovează colaborarea între grădiniță, familie și comunitate:

1. Modelul „Grădinița – Centru Comunitar”

Acest model presupune ca grădinița să devină un spațiu deschis comunității, nu doar un loc de educare a copiilor. Activitățile propuse implică:

- organizarea de ateliere comune pentru copii și părinți;
- întâlniri tematice cu specialiști (medici, psihologi, educatori);
- evenimente culturale și de tradiții locale;
- campanii de voluntariat sau acțiuni ecologice în parteneriat cu autoritățile locale.

Prin această deschidere, grădinița devine un centru activ de învățare pentru întreaga comunitate și un factor de coeziune socială.

2. Modelul „Educația bazată pe proiecte colaborative”

În acest model, copiii, părinții și cadrele didactice lucrează împreună pentru realizarea unor proiecte tematice, precum:

- „Săptămâna meseriilor” – părinții vin să prezinte profesiile lor;
- „Luna poveștilor” – bunici și părinți sunt invitați să citească povești copiilor;
- „Prietenii naturii” – proiecte de grădinărit în curtea grădiniței împreună cu părinții.

Astfel, educația devine un proces viu, în care copiii își dezvoltă abilități cognitive, sociale și emoționale într-un mediu bazat pe implicare directă și colaborare.

3. Exemple de bune practici

În multe grădinițe din România și Republica Moldova, aceste modele sunt implementate cu succes:

- Proiectul „Grădinița Familiei” (România) – promovează colaborarea permanentă între educatori și părinți prin activități comune lunare;
- Programul „Comunități pentru educație timpurie” (Republica Moldova) – dezvoltă parteneriate locale pentru sprijinirea educației copiilor din mediile defavorizate.

Aceste inițiative dovedesc că parteneriatul real dintre familie, grădiniță și comunitate crește semnificativ șansele copilului de a reuși în parcursul educațional ulterior.

Studiu de caz: „Împreună pentru copii fericiți”

Într-o grădiniță noastră Grădinița cu Pogram Normal Teișani din mediul rural, s-a derulat proiectul „Împreună pentru copii fericiți”, care a implicat:

- organizarea de ateliere practice cu părinții (creație, pictură, dans);
- sesiuni de informare despre dezvoltarea copilului mic;
- campanii de igienă și sănătate realizate cu ajutorul medicilor locali.

Rezultatele au fost vizibile rapid: copiii s-au simțit mai încrezători, părinții au înțeles mai bine nevoile educaționale ale micuților, iar comunitatea a devenit mai implicată în sprijinirea educației.

Concluzii și propuneri

Colaborarea dintre grădiniță, familie și comunitate este o condiție esențială pentru dezvoltarea unui mediu educațional incluziv, respectuos și inovator.

În educația timpurie, aceste parteneriate influențează direct dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copiilor.

Pentru a consolida aceste parteneriate, propunem:

- extinderea programelor de formare pentru cadrele didactice în domeniul relațiilor de parteneriat educațional;
- crearea de rețele locale de sprijin între grădinițe, familii și actori comunitari;
- promovarea modelelor de bune practici și încurajarea adaptării lor la specificul fiecărei comunități.

Investind în parteneriate eficiente, construim o fundație solidă pentru viitorul copiilor noștri.

JOCURI DIDACTICE PENTRU COLABORARE EDUCAȚIONALĂ

Joc 1: Cutia cu mesaje de acasă

Scop: Crearea unui dialog constant între familie și grădiniță.

Descriere: Copiii vin în fiecare zi cu un bilețel scris de un părinte sau bunic (o urare, o încurajare, un gând pozitiv). Educatoarea le citește dimineața.

Efect: Părinții se simt implicați, iar copilul are sentimentul că familia „vine” cu el la grădiniță.

Joc 2: Cine ne vizitează azi?

Scop: Implicarea comunității în activitățile educative.

Descriere: Un adult din comunitate (părinte, vecin, pompier, brutar etc.) este invitat să prezinte meseria lui.

Efect: Copiii cunosc realitățile din jur, iar comunitatea simte că face parte din educație.

Joc 3: Familia mea pe panou

Scop: Cunoașterea reciprocă și promovarea diversității.

Descriere: Fiecare copil, cu ajutorul familiei, realizează o mini-expoziție cu poze, obiecte sau simboluri.

Efect: Se întărește legătura copil-familie și învățăm despre diversitate.

CHESTIONAR PENTRU PĂRINȚI

Scop: Evaluarea percepției părinților asupra colaborării grădiniță-familie. Răspunsuri pe o scală de la 1 (Deloc de acord) la 5 (Total de acord):

1. Mă simt binevenit/ă și respectat/ă în grădinița copilului meu.
2. Comunic eficient și regulat cu educatoarea.
3. Sunt informat/ă despre activitățile desfășurate la grădiniță.
4. Am participat la activități organizate împreună cu copiii.
5. Apreciez propunerile grădiniței de colaborare cu familia.
6. Mi-ar plăcea să fiu mai implicat/ă în activitățile educaționale.
7. Consider că vocea mea contează în luarea deciziilor referitoare la copil.
8. Simt că grădinița se conectează bine cu valorile și cultura familiei mele.

9. Am încredere în educatoarea copilului meu.
10. Mi-ar plăcea să particip la activități alături de alți părinți.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Bruce, T.** – „Early Childhood Education”, Routledge, Londra, 2011.
2. **Crahay, M.** – „Psihologia educației”, Editura Polirom, Iași, 2009.
3. Ghid metodologic pentru parteneriate educaționale, Ministerul Educației, București, 2022.
4. **Law, N.** – „ICT in Early Childhood Education”, Springer, Singapore, 2018.
5. **Rodd, J.** – „Leadership in Early Childhood”, Allen & Unwin, Sydney, 2013.
6. **Doboși, E.** – „Didactica educației timpurii”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017.
7. **Cucoș, C.** – „Educația. Dimensiuni culturale și interculturale”, Editura Polirom, Iași, 2000.
8. **Klein, P.** – „Developmental Psychology and Early Childhood Education”, Sage Publications, Londra, 2013.
9. Programul Național „Comunități pentru educație timpurie” – UNICEF Moldova, 2020.
10. **Stan, E.** – „Parteneriate educaționale. Teorie și practică”, Editura Universității din Pitești, 2012.

Tipuri de părinți – tipuri de copii

Mulți părinți socotesc că vârsta de șase ani, când copiii lor calcă pentru prima oară pragul școlii, este o etapă în care rolul lor în educația copiilor scade foarte mult dacă nu chiar dispare. Dimpotrivă, acum rolul lor se dublează: acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate. Sunt situații în care apar bariere de comunicare între cadre didactice și părinți, fie din lipsa de experiență, fie din lipsa spiritului de echipă. Pentru binele copilului este recomandabil ca, fie prin efortul părinților, fie prin cel al cadrelor didactice, astfel de bariere să fie îndepărtate. În multe cazuri profesorii cred că părinții nu acordă suficientă atenție copiilor lor sau părinții consideră că profesorii sunt prea distanți și nu se implică suficient.

Este important ca pentru fiecare stadiu de dezvoltare a personalității, părinții să se poarte și să acționeze potrivit necesităților copilului pentru a-i oferi acestuia mediul pentru o dezvoltare sănătoasă. Influențele sistemului familial asupra procesului de formare a copilului sunt hotărâtoare. Specialiștii în acest domeniu precizează că relația părinți-copii deține un rol deosebit în fixarea deprinderilor comportamentale, dar și în asigurarea condițiilor psihologice normale.

Relația părinți-copii nu trebuie lăsată la întâmplare. Există anumite norme precise care stau la baza acestor relații: nevoia de dragoste care asigură protecție, asigură unele raporturi relaționale, juste și echilibrate, cât și complementaritatea rolurilor parentale. Părinții trebuie să alcătuiască un raport cu copilul, o unitate inseparabilă care își împart rolurile și sarcinile.

În funcție de modul specific în care părinții își asumă rolurile, putem distinge mai multe tipuri de părinți și copii:

PĂRINTELE PROTECTOR se va manifesta printr-o îngrijorare excesivă. Părintele va spune: *Nu crește! / Nu acționa!*

Acest tip de părinte dezvoltă o relație armonioasă și satisfăcătoare, oferă un mediu călduros și protector, reprezintă factorul stabilizator al familiei și asigură copilului securitate.

Pe de altă parte, ține cont doar de aspectele pozitive ale copilului, este indecis atunci când este vorba de respectarea regulilor, nu-și exprimă emoțiile de dezamăgire și nemulțumire și nu-i permite copilului să fie independent și să se maturizeze.

Copilul va fi: fie **răsfățat**, dominat de cuvântul *Vreau!*, un copil care nu suportă nici o formă de frustrare și întâmpină dificultăți în respectarea regulilor / fie **dependent de adult**, dominat de cuvintele *Nu pot!*, un copil care nu are voință și nu-și asumă responsabilități.

Se recomandă părinților: să-și exprime emoțiile de dezamăgire și nemulțumire (sentimentele în general), să-l responsabilizeze pe copil prin sarcini pe măsura posibilităților lui, să acorde o mai mare libertate copilului, să fie constant în stabilirea și aplicarea regulilor.

PĂRINTELE AUTORITAR se va manifesta prin deținerea controlului. Părintele va spune: *Nu fi copil! / Fă efort! / Depășește-te! / Fii perfect!*

Acest tip de părinte dorește să aibă un copil competitiv, este responsabil, promovează reușita prin disciplină și muncă, manifestă preocuparea pentru corectitudine.

Pe de altă parte, nu acceptă să fie contrazis și neluat în seamă, vrea să fie ascultat întotdeauna, respectat, chiar „venerat”, crede că este singurul care știe ce este mai bine pentru familie.

Asemănători părinților protectori sunt **părinții perfecționiști** care, de regulă, au cel puțin două diplome de studii superioare. Pe copil încearcă să-l dea la cea mai prestigioasă grădiniță, unde va studia o limbă străină și geometria. În ceea ce privește alegerea școlii, atunci, bineînțeles, pentru a studia acolo, vor depăși toate obstacole: vor veni din celălalt capăt al orașului, vor angaja profesori pentru ore suplimentare pentru a “corespunde nivelului”.

Copilul va fi: fie un **copil inhibat** condus de fraza *Eu nu pot pentru că nu am voie!*, fiind descurajat, copleșit de exigențe, cu rezultate școlare care scad în situații de stres, fricos, fie, un **copil rebel** condus de fraza *Eu fac regulile!*, manifestând tendințe agresive, nu acceptă regulile, nu ține cont de celălalt.

Se recomandă părinților: să accepte că oricine poate greși, să manifeste o mai mare flexibilitate în stabilirea regulilor, îndeplinirea îndatoririlor, să pună accent pe copil și nu doar pe rezultatele (bune/rele) obținute de acesta, să petreacă mai mult timp liber cu copilul, să accepte că ceilalți sunt diferiți în comparație cu el.

PĂRINTELE PRIETEN își va arăta încrederea. Părintele va spune: *Cum vrei tu! / Fă-te plăcut!*

Acest tip de părinte încurajează exprimarea emoțiilor, este cald și înțelegător, copilul apelează la el atunci când are probleme, îi place să-și petreacă timpul cu copilul și cu prietenii acestuia, relația cu copilul se bazează pe stimă și respect reciproc.

Pe de altă parte, nu-și poate refuza copilul, poate fi ușor manipulat de către copil, nu este constant în stabilirea limitelor comportamentului copilului, invadează inconștient intimitatea copilului.

Copilul va fi: fie un **copil indisciplinat** condus de motto-ul *Mie să-mi fie bine!*, nu respectă adultul, nu înțelege restricțiile și regulile, nu acceptă un refuz, fie un **copil amabil** condus de întrebarea *Vă pot ajuta cu ceva?!*, ce dorește să fie plăcut de toată lumea, este superficial în relațiile cu ceilalți, nu ține cont de propriile nevoi și dorințe.

Se recomandă părinților: să știe când și cum este necesar să-și refuze copilul, să stabilească limitele dintre rolul de părinte și cel de prieten, să respecte dreptul la intimitate al copilului, să fie ferm și consecvent în stabilirea drepturilor și responsabilităților copilului.

Mai mult decât atât, un părinte trebuie să îndeplinească o multitudine de roluri simultan, iar cel de prieten este doar unul dintre ele. Redl & Wattenberg referindu-se la multiplele roluri pe care un cadru didactic le îndeplinește aduc în atenție câteva care pot să se potrivească foarte bine și la caracterizarea părinților:

- Părintele trebuie să fie – într-adevăr – prietenul copilului său. Nu cel mai bun prieten, lăsați acest loc pentru un copil de vârsta lui și care îi împărtășește interesele, neliniștile, care trece și el prin ceea ce fiul/fiica dumneavoastră trece.
- Părintele trebuie să fie un model pentru copil. Un model de tipul „Așa aș vrea să fiu eu atunci când o să fiu mare” ceea ce presupune o experiență mai mare, un mod diferit de a vedea lumea etc.
- Părintele trebuie să fie atât detectiv (să afle ce s-a întâmplat în situațiile mai delicate) cât și judecător (să hotărască consecințe, să decidă – fiind, de altfel, un judecător care de multe ori își uită rolul și devine avocat al apărării).
- În sfârșit, un părinte devine, uneori, o țintă pentru ostilitate. Copilul are nevoie să își cunoască propriile limite, să experimenteze, fiind convins de dragostea părinților și văzându-i drept plasă de siguranță pentru toate aceste încercări. Urmărit uneori ca un model, părintele ajunge de multe ori să fie contestat de către copil (ajuns adolescent) în momentul în care acesta încearcă să se rupă de sub dependența pe care a avut-o față de familie.
- Părinții nu trebuie să încerce obsesiv să devină cei mai buni prieteni ai propriilor copii, pentru că sunteți mult mai mult decât atât: sunteți părinți.

PĂRINTELE DEMISIONAR se manifestă prin fugă de responsabilități (abandon). Părintele va spune: *Descurcă-te singur ! Nu mai deranja! Câștigă-ți dragostea!*

Acest tip de părinte acordă libertate mare copilului, dar nu are timp să comunice cu copilul, își aduce de lucru acasă și cere să nu fie deranjat, manifestă o tandrețe superficială, incapabil să exercite un control asupra copiilor; mereu preocupat de problemele personale, dependent de un alt membru al familiei. Ei înlocuiesc conceptul de a iubi cu conceptul de a cumpăra. În loc să-i acorde copilului atenție, ei cumpără jucăria cea mai scumpă, doar să-i ocupe timpul cu ceva, angajează o bonă.

Copilul va fi: fie un ***copil distant*** spunând *Pot singur totul!*, fiind incapabil să se conformeze unor imperative școlare, sociale și morale, frânat în evoluția sa, având un caracter crispat și neliniștit, o autonomie excesivă, determinată de responsabilizarea prematură, îl va respinge, fără milă, la orice vârstă pe părintele absent; fie un ***copil cerșetor*** condus de exprimarea *Dacă mă iubești, stai cu mine!*, simțindu-se lipsit de sprijin și îndrumare, frustrat de copilărie deoarece nu se bucură de înțelegere și apreciere și cerșind dragostea celor din jur.

Se recomandă părinților: să acorde atenție copilului, comunicând cu acesta, să fie disponibil și receptiv la nevoile și dorințele copilului, să delimiteze rolul profesional de cel de părinte, să încerce să-și manifeste în mod sincer și deschis sentimentele de iubire față de cei apropiați.

Asemănător părinților demisionari sunt părinți **obosiți**, care au obosit încă înainte să apară copilul în viața lor. Ei își pierd imediat interesul și pentru viața de familie, și pentru educarea copilului. Expresiile preferate ale acestor părinți sunt: “Nu alerga!”, “Nu fă asta!” “Nu fă cealaltă!”, “M-am săturat de tine!”, “Te voi pedepsi!”, “Am obosit de tine!”.

Cel mai groaznic lucru pentru copil este lipsa atenției din partea unei persoanei apropiate, dragi. Și pentru a obține această atenție, el e gata să facă totul.

Indiferent de vârstă, copilul are nevoie de o ambianță caldă, dar și de supunere, de reguli cărora să se conformeze, stabilite în acord cu părinții. Cumpătarea este măsura tuturor lucrurilor; o dozare optimă a căldurii afective și autorității părintești este premisa unei bune adaptări a copilului.

Relațiile din familie au consecințe asupra dezvoltării personalității copiilor. Tensiunile, certurile din familie sunt traumatizante pentru copil. Trăind intens și repetat aceste tensiuni, nevoia de securitate nu este satisfăcută, iar personalitatea copilului se va cristaliza dizarmonic.

Ambianța familială este hotărâtoare pentru modul în care copilul își fundamentează concepția despre lume și viață. Felul de a fi al părinților va constitui un model pentru copil. Constelația familială, prin rețeaua de relații și sistemul de valori, influențează adaptarea copilului în lume.

Bibliografie:

Mariana Onaci, *Școala părinților*, Editura Școala Noastră, Zalău, 2008

<https://devorbacutine.eu/copilul-este-oglanda-familiei-voastre-nu-exista-copii-problematici-exista-parinti-problematici/>

Prof. Manuela Oncescu

Colegiul Național ” Dinicu Golescu”

Câmpulung, Argeș

ELEMENTE DE STATISTICĂ MATEMATICĂ

Profil Filologie, clasa a XI-a

Statistica matematică se ocupă de gruparea, analiza și interpretarea datelor referitoare la un anumit fenomen, precum și unele previziuni privind producerea lui viitoare.

Populația statistică este orice mulțime construită cu obiecte de aceeași natură. Elementele unei populații se numesc indivizi sau unități statistice.

Caracteristica sau variabila statistică a populației este trăsătura comună tuturor indivizilor populației. Principala trăsătură a unei caracteristici este variabilitatea. După natura lor, variabilele statistice pot fi :

- variabile cantitative atunci când sunt asociate caracteristicilor ce pot fi măsurate
- variabile calitative atunci când sunt asociate variabilelor ce nu pot fi măsurate.

La rândul lor, variabilele cantitative pot fi :

- variabile continue atunci când caracteristicile măsurabile pot lua o infinitate de valori cuprinse într-un interval
- variabile discontinue sau discrete atunci când caracteristicile măsurabile iau un număr finit de valori.

Exemple de variabile :

- variabile cantitative continue : înălțime, greutate, vârstă, nr.globule roșii, etc.
- variabile calitative discrete : număr nașteri, număr copii, etc.
- variabile calitative nominale : culoarea ochilor, pigmentul pielii, etc.

Numărul tuturor indivizilor unei populații se numește **efectivul total** al acestei populații.

Se numește **frecvența absolută** a unei valori x a caracteristicii, numărul de unități ale populației corespunzătoare acestei valori.

Se numește **frecvența relativă** a unei valori x_i a caracteristicii, raportul dintre frecvența absolută n_i a valorii x_i și efectivul total al populației.

Elemente caracteristice ale unei serii statistice :

1. Media

Se numește media caracteristică a numărului x , numărul $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^k n_i x_i}{n}$, unde $\sum_{i=1}^k n_i$ este efectivul total.

2. Mediana

Mediana este valoarea ce împarte în două o colecție ordonată de date. Dacă setul de valori de date conține un număr par de valori, mediana este media perechii din mijloc. Mediana $\tilde{x}$ este o valoare astfel încât jumătatea valorilor x_i ale eșantionului sunt mai mici sau mai mari egale cu $\tilde{x}$ și cealaltă jumătate a valorilor x_i sunt mai mari sau egale cu $\tilde{x}$.

3. Modulul

Prin modulul (dominanta) unei serii statistice se înțelege valoarea caracteristicii corespunzătoare celei mai mari frecvențe.

4. Dispersia

$$v = \frac{n_1(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + n_k(x_k - \bar{x})^2}{n_1 + \dots + n_k}$$
. Numărul v se numește **dispersia** valorilor eșantionului.

Numărul $\sqrt{v} = \sigma$ se numește **abaterea medie pătratică**.

APLICAȚII

1. La teza de matematică de pe trimestrul I la clasa a X-a A s-au obținut următoarele note :

Nota	5	6	7	8	9	10
Nr.elevi	2	5	5	5	5	2

În clasa a X-a B s-au obținut :

Nota	4	5	6	7	8	9	10
Nr.elevi	1	2	4	2	7	8	6

- a) Care clasă este cea mai bună? (are media mai mare)
b) Care clasă are dispersia mai mică? (este mai omogenă)

Soluție :

- a) Calculează media clasei a X-a A: 7,50
Calculează media clasei a X-a B: 8
Deci clasa a X-a B este mai bună
b) Calculăm dispersiile celor două serii.

Clasa a X-a A :

Nota	5	6	7	8	9	10
Abaterea	2,50	1,50	0,50	0,50	1,50	2,50

Dispersia : $\sigma_1^2 = 2,08$

Clasa a X-a B :

Nota	4	5	6	7	8	9	10
Abaterea	4	3	2	1	0	1	2

Dispersia : $\sigma_2^2 = 2,8$

Prin urmare, clasa a X-a A este mai omogenă.

2. În urma unui studiu privind greutatea elevilor dintr-o școală, s-au obținut datele din tabelul de mai jos:

Masa(în kg)	[40,60)	[60,70)	[70,80)	[80,90)	[90,120)
Nr.elevi	45	105	135	60	30

- a) Ce procent din numărul total de elevi îl reprezintă cei cu masa de cel puțin 80 kg?
b) Să se calculeze masa medie, abaterea medie liniară, dispersia și abaterea medie pătratică.

Soluție

a) $\frac{90}{375} = 0,24$ și deci 24% au cel puțin 80 kg

b) Media este $(45 \cdot 50 + 105 \cdot 65 + 135 \cdot 75 + 60 \cdot 85 + 30 \cdot 105) : 375 = 73,2$

Abaterea medie liniară: $(45 \cdot 23,2 + 105 \cdot 8,2 + 135 \cdot 1,8 + 60 \cdot 11,8 + 30 \cdot 31,8) : 375 = 10,16$

$\sigma^2 = (45 \cdot 23,2^2 + 105 \cdot 8,2^2 + 135 \cdot 1,8^2 + 60 \cdot 11,8^2 + 30 \cdot 31,8^2) : 375 = 187,76$

Abaterea medie pătratică $\sigma = 13,702$

3. Seria statistică prezentată în tabelul de mai jos redă frecvența relativă a mijloacelor de transport în comun, luând ca valori clasele ce reprezintă intervalele orare dintr-o zi lucrătoare :

Interval orar	[0;4)	[4;8)	[8,12)	[12,16)	[16,20)	[20,24)
Frecvența relativă	0,05	0,15	0,25	0,2	0,25	0,1

- a) Calculați media seriei statistice și clasa mediană.

b) Într-o zi de weekend frecvența relativă a celei de a treia clase scade, iar frecvența penultimei clase crește cu atât cât a scăzut frecvența celei de a treia. Știind că media seriei statistice crește cu 0,4, determinați frecvențele relative ale celor două clase .

Soluție :

a) Media este $m = 2 \cdot 0,05 + 6 \cdot 0,15 + 10 \cdot 0,25 + 14 \cdot 0,2 + 18 \cdot 0,25 + 22 \cdot 0,1 = 13$, unde 2, 6, 10, 14, 18, 22, sunt valorile centrale ale claselor .

Șirul frecvențelor relative cumulate crescător este: 0,05; 0,2; 0,45; 0,65; 0,9, 1 .

Clasa mediană este intervalul [12;16).

b) Dacă frecvența clasei a treia va fi $0,25 - x$ iar a penultimei clase $0,25 + x$, media pentru o zi de weekend este $2 \cdot 0,05 + 6 \cdot 0,15 + 10 \cdot 0,25 + 14 \cdot 0,2 + 18 \cdot 0,25 + 22 \cdot 0,1 = 13,4$
 $\Rightarrow x = 0,05$

Frecvențele relative ale celor două clase devin 0,2 și 0,3

4. În tabelul de mai jos este înregistrată distribuția elevilor clasei a XI-a după numărul de pagini scrise la simulare la proba de limba română:

Număr pagini	Număr de elevi
0-4	10
4-8	16
8-12	5
12-16	1

a) Calculați media și mediana seriei statistice.

b) Arătați că abaterea medie pătratică este mai mică de 3,10.

c) Care este procentul elevilor care au scris mai mult de 8 pagini?

Soluție :

a) Observăm că seria de frecvențe pe intervale de variație are valorile frecvențelor x_i uniform distribuite

Nr.pagini	Nr.elevi	x_i	$x_i f_i$	Me	$x_i^2 f_i$
0-4	10	2	20	10	40
4-8	16	6	96	26	576
8-12	5	10	50	31	500
12-16	1	14	14	32	196
	T :32		T:180		T:1312

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i f_i}{\sum f_i} = 180/32 = 5,625$$

Notăm cu L_{Me} locul medianei Me în cadrul seriei statistice :

$$L_{Me} = \frac{\sum f_i + 1}{2} = 33/2 = 16,5 \Rightarrow Me \in [4, 8] \text{ (intervalul median)}$$

Cumulăm crescător frecvențele absolute și determinăm acea frecvență cumulată crescător care este imediat mai mare sau egală cu locul medianei (L_{Me}). Intervalul care corespunde frecvenței absolute cumulate ce îndeplinește condiția de mai sus este intervalul median. Calculăm Me după formula:

$$Me = x_0 + \frac{h \cdot L_{Me} - F_{Me}}{f_{Me}} = 4 + (4 \cdot 16,5 - 8) / 16 = 7,63$$

S-a notat astfel: $x_0 = 4$ este lungimea intervalului median;

$F_{Me} = 8$ suma frecvențelor până la intervalul median;

$f_{Me} = 16$ frecvența absolută a intervalului median.

$$b) \sigma^2 = \frac{\sum x_i^2 f_i}{\sum f_i} - \bar{x}^2 = 1312/32 - 5,625^2 = 41 - 31,640625 = 9,359375$$

În final, $\sigma \cong 3,06 < 3,10$

c) Calculăm procentul elevilor care au scris mai mult de 8 pagini:

$$W = m/n = (5+1)/32 = 0,1875 \text{ sau } 18,75 \% \Rightarrow 18,75 \text{ elevi au scris mai mult de 8 pagini}$$

STUDIU DE SPECIALITATE

PROFESOR - PĂRINTE - ELEV – O TRIADĂ EDUCAȚIONALĂ

Autor: prof învă. primar ONEL MARIA-ANTOANETA

Școala Gimnazială, Comuna Sagna, jud. Neamț

Procesul educațional contemporan este profund influențat de calitatea relațiilor dintre cei trei actori esențiali ai săi: **profesorul, părintele și elevul**. Această triadă funcționează ca un sistem interdependent, în care fiecare element contribuie la construirea unei experiențe educaționale autentice și relevante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.

În centrul actului educațional se află **elevul**, privit ca subiect activ al învățării, capabil să participe conștient, reflexiv și responsabil la propriul proces de formare. Elevul nu mai este un simplu receptor pasiv al informațiilor, ci un partener în demersul educativ, cu nevoi, interese, aspirații și potențial propriu.

Pentru ca acest rol să fie consolidat, este esențial ca elevului să i se ofere un cadru predictibil, stimulat și sigur, în care să fie încurajat să își exprime ideile, să își asume decizii și să învețe prin experiență. Sprijinul acordat de profesor și părinte devine astfel suport pentru dezvoltarea autonomiei și a gândirii critice.

Marea majoritate a cadrelor didactice are competențele necesare pentru a putea realiza parteneriatul școală – familie – comunitate și pentru a interacționa eficient cu părinții. Am folosit termenul de „parteneriat”, în loc de „relație”, nu întâmplător, ci pentru că actorii triadei educaționale profesor – părinte – elev trebuie tratați ca având competențe egale în a-și exprima opiniile, atitudinile și așteptările reciproce.

Familia și școala constituie medii socio-culturale care modelează omul pe parcursul întregii vieți. Școala formează personalitatea printr-o pregătire organizată, în perioade de timp bine definite, cu cadre specializate, iar familia, prin mersul firesc al vieții în care copilului i se pun bazele educației primare („cei șapte ani de acasă”).

Referitor la rolul familiei, mi s-a părut interesant un *studiu de cercetare* cu tema „Cât de importantă este familia”, aplicat unui eșantion format din adolescenți, din care am extras o întrebare: „Care este lucrul cel mai important pe care familia îl adaugă vieții tale?”

La această întrebare, 29% au spus dragoste, 13% sprijin, 9% stabilitate, 9% fericire, 8% companie.

De remarcat în acest sens este și articolul 18 din *Convenția cu privire la drepturile copilului*: „Părinții sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.”

Rolul **profesorului** depășește sfera transmiterii de cunoștințe. În paradigma educației centrate pe elev, cadrul didactic este un facilitator al învățării, un mediator între conținuturi și experiențele de viață ale elevului, dar și un model valoric în raport cu care elevul își structurează propriul sistem de referință.

Profesorul trebuie să manifeste competențe pedagogice, psihologice și sociale, să creeze un climat educațional favorabil învățării, să cultive relații de încredere și să adapteze demersul didactic în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev. În același timp, el are responsabilitatea de a coopera eficient cu părinții, într-un parteneriat autentic și orientat spre binele elevului.

Conflictele dintre elevi sunt determinate de: comunicare slabă, exprimarea greșită a emoțiilor, intoleranță, spirit competitiv dus la extrem. Aceste conflicte pot fi aplanate dacă există mai multă toleranță, o stare emoțională pozitivă, cultivarea încrederii în colegi.

Conflictele profesori-elevi sunt generate de obicei de manifestarea greșită a autorității profesorului, dar cred că pot fi evitate dacă există respect reciproc, dacă profesorul ține seama de interesele și trebuințele elevilor în stabilirea unor reguli.

Principalele cauze ale conflictelor profesori-părinți sunt: neînțelegeri datorate comunicării defectuoase, număr mic de contacte, diferențe de valori socio-culturale, prejudecăți ale părinților bazate pe experiențe anterioare. Consider că soluționarea acestor conflicte se poate realiza printr-o informare periodică, completă și clară, pe înțelesul tuturor părinților, a tuturor aspectelor ce țin de procesul educațional.

În rezolvarea acestor conflicte, profesorul, în rolul său de mediator, trebuie să țină seama și de diferitele „stiluri de parenting” și de implicarea părinților în procesul educațional.

Familia este primul cadru în care copilul învață valorile fundamentale, atitudinile sociale și regulile de comportament. De aceea, **părintele** reprezintă primul educator al copilului și are un rol decisiv în formarea personalității acestuia.

Implicarea părinților în procesul educațional trebuie înțeleasă nu doar ca o obligație legală sau formală, ci ca o dimensiune esențială a succesului școlar și personal al elevului. Participarea activă la viața școlii, colaborarea permanentă cu profesorii, susținerea emoțională a copilului și promovarea unei atitudini pozitive față de învățare sunt doar câteva dintre modalitățile prin care părintele poate contribui semnificativ la reușita educațională a propriului copil.

Dacă a fi profesor nu este doar o meserie, ci este o vocație, despre „meseria” de părinte, nu se poate spune că este întotdeauna o vocație.

Dacă discutăm cu un „părinte cloșcă” cred că trebuie să-i sugerăm că inițiativa și curajul adolescentului nu trebuie înfrânate de un părinte excesiv de protector, pentru că adolescentul trebuie să conștientizeze responsabilitățile și uneori ajunge să înțeleagă și să învețe mai mult din propriile greșeli.

„Părintele lui Einstein” este un stil parental cu care mă întâlnesc des. Este greu de convins că copilul lui are alte capacități și talente native decât cele pe care și le dorește părintele și că trebuie să lase copilul să-și aleagă singur drumul în viață.

În cazul unui „părinte paranoic”, acesta ar trebui să conștientizeze că afecțiunea și grija exagerată îl inhibă pe copil, îl face să se simtă inconfortabil, mai ales dacă sunt afișate public.

Ne putem confrunta și cu „părintele țac-pac”, un alt stil toxic de parenting. Severitatea nu este o soluție în psihologia de viață a unui părinte care dorește o relație deschisă cu copilul lui, bazată pe încredere și respect reciproc. Acest părinte trebuie să înțeleagă că dacă ridică tonul la copil pentru a se impune, este clar că nu are alte argumente convingătoare. Nu va reuși să se apropie de copil dacă îl șantajează sau îl amenință că îi va lua bucuriile zilnice.

Interacțiunea coerentă și colaborativă între profesor, părinte și elev constituie fundamentul unei educații de calitate, cu efecte benefice pe termen lung. Comunicarea deschisă, respectul reciproc, încrederea și responsabilitatea comună sunt elemente-cheie care pot transforma această triadă într-un veritabil parteneriat educațional.

Într-un context educațional în continuă schimbare, în care provocările sociale și tehnologice solicită noi abordări pedagogice, consolidarea relației dintre **școală, familie și elev** devine o prioritate strategică. Doar printr-o viziune integrată asupra educației putem contribui la formarea unor tineri bine adaptați, echilibrați emoțional și pregătiți pentru viață.

Bibliografie:

- Carianopol, M., Colibaba, Ș., Faur, C., Lăcătuș, M., Marinescu, R., Popovici, R., Stan, V., Suciu, M., *Împreună. Educație pentru cetățenie democratică*, București, Editura Humanitas Educațional; British Council (2007).

- *Prevenirea consumului de droguri la adolescenți prin intervenții active în școală* – suport de curs, București, Editura Catharsis, (2019).

MODELE EDUCAȚIONALE COLABORATIVE:
ÎNVĂȚAREA COOPERATIVĂ ȘI ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE
CA VECTORI AI INCLUZIUNII ÎN EDUCAȚIA CONTEMPORANĂ

AUTOR: OPREA IRINA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „HENRI MATHIAS BERTHELOT”, PLOIEȘTI

Introducere

Societatea globalizată contemporană impune educației noi exigențe, printre care se numără formarea unor indivizi capabili de cooperare, respect intercultural și gândire critică. În acest sens, conceptul de mediu educațional colaborativ capătă o importanță centrală, devenind nu doar o strategie pedagogică, ci o necesitate socială. Problema articolului de față este: care modele educaționale sprijină eficient construirea unor contexte de învățare bazate pe respect și incluziune?

Pornind de la această întrebare, în prezentul articol vom analiza două modele educaționale majore: Învățarea Cooperativă și Învățarea prin Proiecte (Project-Based Learning - PBL), urmărind să fie evidențiate în ce mod fiecare dintre acestea contribuie la edificarea unui climat educațional incluziv și respectuos. Analiza va fi susținută prin prezentarea unor studii de caz relevante și prin evaluarea critică a avantajelor și limitărilor fiecărui model.

I. Învățarea Cooperativă: Fundamentare teoretică și aplicabilitate practică

1.1 Concept și principii fundamentale

Învățarea Cooperativă se bazează pe ideea că „înțelegerea profundă și dezvoltarea competențelor cognitive și sociale sunt potențate de interacțiunea pozitivă între colegi”¹.

Principiile esențiale identificate de Johnson și Johnson² includ:

- Interdependență pozitivă;
- Responsabilitate individuală;
- Interacțiune directă;
- Utilizarea abilităților interpersonale;
- Reflecția de grup.

1.2 Studiu de caz: Proiectul „Cooperative Learning in Multicultural Classrooms” – Minnesota

În cadrul unui program experimental implementat în școlile din Minnesota³, metoda „Jigsaw” a fost aplicată pentru a promova integrarea elevilor din medii culturale diverse. Grupurile de lucru, formate din elevi de etnii și performanțe academice variate, au fost instruite să colaboreze pentru realizarea de proiecte comune.

Rezultate observate:

- Reducerea stereotipurilor și a conflictelor interetnice;
- Creșterea performanțelor școlare, în special pentru elevii din grupurile dezavantajate;
- Dezvoltarea empatiei și a competențelor sociale.

II. Învățarea prin Proiecte (PBL): Abordare pedagogică și efecte asupra incluziunii

2.1 Concept și caracteristici definitorii

Învățarea prin Proiecte (PBL) este definită ca un „proces de învățare activă, în cadrul căruia elevii investighează întrebări sau probleme autentice, construind produse sau soluții relevante”⁴. Modelul are la bază următoarele caracteristici:

- Întrebări sau provocări autentice;
- Cercetare activă;
- Crearea de produse sau prezentări publice;
- Colaborare între elevi și implicare comunitară.

2.2 Studiu de caz: Proiectul „My Community, Our World” – Toronto

Într-o școală primară multiculturală din Toronto, elevii de clasa a V-a au participat la proiectul „My Community, Our World”⁵. Sarcina lor a fost să investigheze provocările cu care se confruntau comunitățile locale și să propună soluții inovatoare.

Impact observat:

- Elevii marginalizați au avut oportunitatea de a-și valorifica experiențele personale;
- S-a dezvoltat o înțelegere profundă a conceptului de justiție socială;
- Procesul colaborativ a stimulat respectul față de diversitatea culturală și de opinii.

III. Analiză comparativă critică

3.1 Similarități între Învățarea Cooperativă și PBL

Ambele modele:

- Promovează colaborarea autentică;
- Susțin interacțiunea între elevi de diverse origini;
- Implică responsabilitatea individuală și colectivă;
- Valorizează diversitatea de perspective ca resursă de învățare.

3.2 Diferențe majore:

Învățarea Cooperativă:

- Focalizare pe procesul de învățare socială;
- Activități riguroase, clar ghidate;
- Accent pe competențe sociale și cognitive;
- Evaluare formativă, continuă.

Învățarea prin Proiecte:

- Focalizare pe realizarea unui produs final relevant;
- Flexibilitate mare în planificare;
- Accent pe competențe cognitive, civice și creative;
- Evaluare finală prin proiecte prezentate public.

3.3 Limitări și condiții de succes

Ambele modele pot eșua dacă nu sunt aplicate cu rigoare. Lipsa formării cadrelor didactice, neglijarea dinamicii de grup sau suprasolicitarea elevilor pot transforma aceste modele într-un simulacru de colaborare, perpetuând inegalitățile în loc să le atenueze⁶.

Succesul implementării presupune:

- Formare continuă pentru profesori;
- Evaluare continuă a climatului de grup;
- Adaptarea sarcinilor la nivelul de maturitate și diversitate al elevilor.

Concluzii

Învățarea Cooperativă și Învățarea prin Proiecte reprezintă două modele complementare care, aplicate adecvat, pot transforma radical climatul educațional, favorizând respectul și incluziunea. Dacă Învățarea Cooperativă este mai potrivită pentru construirea abilităților sociale de bază și pentru integrarea inițială a diversității, PBL propune o etapă superioară, în care colaborarea se împletește cu gândirea critică și angajamentul civic. Educația viitorului nu va putea ignora aceste modele dacă își propune

să creeze nu doar specialiști competenți, ci și cetățeni responsabili, empatici și activi în societate.

Note de subsol

¹ Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1998). *Cooperation in the Classroom*. Edina, MN: Interaction Book Company.

² Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). *Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic Learning*. Allyn & Bacon.

³ Gillies, R. M. (2007). *Cooperative Learning: Integrating Theory and Practice*. SAGE Publications.

⁴ Thomas, J. W. (2000). *A Review of Research on Project-Based Learning*. San Rafael, CA: Autodesk Foundation.

⁵ Larmer, J., & Mergendoller, J. R. (2010). Seven Essentials for Project-Based Learning. *Educational Leadership*, 68(1), 34-37.

⁶ Salomon, G., & Perkins, D. N. (1998). Individual and social aspects of learning. *Review of Research in Education*, 23, 1–24.

Bibliografie:

- Aronson, E., Blaney, N., Sikes, J., Stephan, C., & Snapp, M., *The Jigsaw Classroom*, Beverly Hills, CA: Sage Publications, 1978
- Gillies, R. M., *Cooperative Learning: Integrating Theory and Practice*, Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2007
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J., *Cooperation in the Classroom*, Edina, MN: Interaction Book Company, 1998
- Larmer, J., & Mergendoller, J. R., *Seven Essentials for Project-Based Learning*, *Educational Leadership*, 68(1), 34-37, 2010
- Thomas, J. W., *A Review of Research on Project-Based Learning*, San Rafael, CA: Autodesk Foundation, 2000
- Salomon, G., & Perkins, D. N., *Individual and social aspects of learning*, *Review of Research in Education*, 23, 1–24, 1998

TRIADA DE AUR A EDUCAȚIEI – PARTENERIATUL ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

OPREA MARA ANDREEA

COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC “GHEORGHE ASACHI” PIATRA NEAMȚ

Există două teorii importante privind relația școală-familie:

1. **Teoria profesionalismului** care consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale; criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.
2. **Teoria schimbului** care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal; se consideră privilegiile tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă. (Bunescu, G, Alecu, G, Badea, D, 1997, p. 20, Macbeth, Al., 1984)

În funcție de teoria îmbrățișată, parintii dezvoltă un anumit tip de relație cu cadrele didactice. Aceasta poate fi *pozitivă* - de încredere sau *negativă* - de neîncredere.

Pentru realizarea unui parteneriat cu succes, sunt necesare parcurgerea unor „*etape de explorare – evaluare – planificare – formare – inițiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acționare – implementare – evaluare*”.

Important este de a fi respectate cele patru condiții de realizare a acestui proces: *comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat*.

Parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui

parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Un parteneriat reușit implică: *identificarea* scopurilor, intereselor comune și utile partenerilor comunității; *găsirea* modului optim pentru realizarea scopului propus; *organizarea și conducerea* resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus; *identificarea* și folosirea la maxim a competențelor persoanelor implicate în parteneriat; *combinarea* eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini; *utilizarea* cu succes a schimbării în folosul instituției.

Un parteneriat eficient presupune nu numai acțiuni comune de decizie, proiectare, realizare și monitorizare ci și „eforturi comune în respectarea unor norme etice”.

Parteneriatul școală – familie – comunitate reprezintă o problemă actuală importantă, reliefată de diferite documente de politică educațională la nivel național și internațional și de cercetările în domeniul educației.

În România, conform Legii Educației Naționale, părinții sunt considerați parteneri principali și beneficiari ai procesului de învățământ și se prevede ca toate deciziile majore din învățământul preuniversitar să fie luate prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților. Legea Educației Naționale dă dreptul părinților de a participa activ la conducerea unităților de învățământ, prin prezența în consiliul de administrație al școlii a doi sau trei reprezentanți ai părinților, în funcție de mărimea școlii.

Părinții sunt implicați în elaborarea ofertei educaționale a unității de învățământ, prin participarea la organizarea programelor Școală după școală și în stabilirea curriculumului la decizia școlii.

Literatura de specialitate (spre exemplu, Epstein, 2009) relevă un rol semnificativ al implicării părinților în colaborarea cu școala în ceea ce privește dezvoltarea și educația copiilor, dar și avantaje pentru părinți, profesori și comunitate. Cu toate acestea, practica indică, în școlile de masă, dar mai ales în școlile din medii dezavantajate existența unor bariere culturale, psihologice și sociale care blochează nu doar colaborarea dintre *școală – familie – comunitate (SFC)* în interesul copiilor, dar de multe ori și o comunicare minimală între acești actori.

Un rol cheie în procesul de coagulare a interacțiunilor SFC revine serviciilor de consiliere educațională prin rețeaua de centre și cabinete de asistență psihopedagogică.

Pe plan internațional, există jurnalul “*International journal about parents in education*”. Această publicație este jurnalul oficial al Rețelei europene de cercetare despre

părinți în educație (ERNAPE) și conține articole peer-reviewed pe diferite teme în aria generală a “Părinților în educație”.

Implicarea în dezvoltarea și educația copiilor are diferite efecte pozitive: note mai mari la limba maternă și matematică, abilități îmbunătățite de scriere și citire, rată de prezență la școală mai bună, mai puține probleme comportamentale. Din acest motiv, implicarea părinților reprezintă o modalitate de a ajuta copiii în tranziția acestora prin adolescență, cu efecte pozitive semnificative (Griffin și Galassi, 2010).

Pe de altă parte, există și autori care și-au manifestat dubiile referitor la fezabilitatea unor astfel de parteneriate. Cercetătorii, mai ales sociologii care se ocupă cu definirea relațiilor de putere, sunt reticenți în a înțelege parteneriatul ca atare, considerându-l drept o iluzie (Cankar și Deutsch, 2009, Griffin și Galassi, 2010).

În aceste situații, cadrul teoretic este definit de următoarele aspecte:

Diferențierea participării părinților după diferite criterii: părinții cu venituri mici participă mai puțin la activități în școli decât cei cu venituri mai mari. Barierele pe care le întâmpină părinții cu venituri mici sugerează că școlile trebuie să dezvolte o nouă abordare pentru implicarea acestor părinți (Cankar și Deutsch, 2009, Griffin și Galassi, 2010); împărțirea tradițională a rolurilor de părinte în funcție de gen a fost reconsiderată în Taiwan, tații sunt mai implicați în deciziile de politică ale școlii, iar mamele se implică mai mult în comunicarea cu profesorii (Beckert, 2006; Chiang, Huang, Lin, 2005; Ho et al., 2011).

Tipologia beneficiilor implicării include:

- *pentru copii:* performanță academică, atitudini și comportament, prezență, adaptare și implicare școlară, rata promovabilității (Suárez-Orozco, 2010; Dor, 2013)
- *pentru părinți:* atitudini pozitive față de școală, relații mai bune între copii și părinți
- *pentru profesori:* motivație crescută pentru îmbunătățirea metodelor educative
- *pentru comunitate:* sprijin crescut din partea comunității.

Lipsa unui cadru teoretic, care să explice factorii care influențează implicarea consilierilor școlari în parteneriatele SFC este depășită prin cercetările realizate de Bryan și McCoy (2007).

Modelele Epstein și Sanders (1998), apoi Epstein și Van Voorhis (2010), au sugerat că *parteneriatul depinde de tipul de programe pe care școlile le dezvoltă pentru implicarea părinților*. Cercetările lor au confirmat faptul că școlile care au creat programe de parteneriat foarte bune au putut implica în mod productiv în educația copiilor, părinți din toate mediile, indiferent de statutul socio-economic, mediul de viață și numărul de membri ai familiei (Cankar și Deutsch, 2009, Griffin și Galassi, 2010).

Există două tipuri de factori care pot influența implicarea consilierilor școlari în parteneriatele SFC: factori care țin de consilierul școlar și factori care țin de școală (Bryan și McCoy, 2007). Evidențele indică faptul că factorii de la nivelul școlii au un efect mai mare asupra implementării parteneriatelor SFC decât factorii de la nivel individual, cum ar fi factorii care țin de consilier.

Se observă că implicarea părinților tinde să scadă în învățământul secundar.

Factorii care determină lipsa de implicare a părinților sunt: lipsa rețelelor sociale pentru părinți, lipsa stabilității financiare, nivelul educațional scăzut al părinților, factori ce țin de școală, ore de întâlnire neconvenabile, transport, îngrijirea copiilor, cunoștințele părinților despre regulile și politicile școlii, lipsa de încredere a școlii în părinți și elevi, rasismul perceput de către părinți, experiențe negative ale părinților cu școala în copilărie (Griffin și Galassi, 2010).

Încrederea între indivizi sau între grupurile dintr-o organizație este semnificativă pentru stabilitatea pe termen lung a organizației și pentru starea de bine a membrilor săi (Uslaner, 1999; Moye, Henkin și Egley, 2005; Tschannen-Morgan, 2004, Ho, 2007; Van Velsor și Or).

Un rol esențial în facilitarea parteneriatelor FSC îl au structurile manageriale și directorii școlilor. Este accentuată ideea importanței unei abordări coordonate, care include școala și familiile pentru succesul educației copiilor (Bernal et al. 2011).

Ca și consilierii școlari, directorii sunt de asemenea „invitați” să își regândească rolul în ceea ce privește conducerea personalului școlii și modul de organizare a rolurilor și relațiilor. *Un model popular de leadership este acela al școlii care învață, unde procesul decizional este activ împărtășit între personal, elevi și familii.* Directorii trebuie să regândească granițele între școli prin dezvoltarea unor centre de servicii integrate la nivel de școală sau prin sprijinirea dezvoltării echipelor de coordonare a ofertelor de servicii la nivel comunitar pentru a oferi elevilor un acces mai mare la servicii complexe (Amatea și Clark, 2005; Ozco, 2007; Moore-Thomas și Day-Vines, 2010).

Există o serie de studii, axate pe dacă și cum implicarea familiei influențează succesul elevilor în școală. Rezultatele sugerează că *implicarea familiei contribuie la îmbunătățirea rezultatelor, frecvenței școlare și o mai mare responsabilitate a elevilor pentru munca legată de școală* (Catsambis și Beveridge 2001; Sheldon și Epstein 2002; Simon 2004; Epstein și Rodriguez Jansorn, 2004, Cankar și Deutsch, 2009).

Implicațiile acestor rezultate pentru școli țin de faptul că, dacă acestea doresc să dezvolte parteneriatul cu părinții și să îmbunătățească succesul elevilor, atunci trebuie să regândească rolul familiei și implicării comunitare. *Școlile trebuie să planifice programe de parteneriat care să stabilească legătura dintre familie și școală în cadrul activităților care încurajează succesul elevilor.*

Pentru consilierii școlari, recomandările sunt centrate în primul rând pe implicarea acestora ca participanți în programe de formare, mai ales din perspectiva regândirii și asumării proactive a rolurilor acestora în programele de parteneriat SFC, și anume: de susținere și construire a unor strategii și acțiuni concrete pentru depășirea barierelor și de facilitare a schimbării (Bryan și Holcomb McCoy, 2004).

Majoritatea recomandărilor pentru părinți (Azaola, 2007; Krüger și Micalek, 2011; Pinter, 2013) *converg către furnizarea de servicii de consiliere, integrarea în grupuri de suport, mai ales pentru familii dezavantajate și desfășurarea unor activități de educație parentală.*

Bernal et al. (2011) consideră important ca profesorii să acorde informații părinților despre copiii lor și suport personalizat în funcție de nevoile fiecărei familii. În același timp este necesar să se ofere ajutor familiilor în stabilirea unor acțiuni specifice disciplinei pozitive: reguli, control, afecțiune și disponibilitate în educația copiilor.

Bibliografie

1. Bernal, A., Urpí, C., Rivas, S. & Repáraz, R. *Social Values and Authority in Education: Collaboration between School and Families*, *International Journal about Parents in Education*, 2011.
2. Bryan, J. & Holcomb McCoy, C., *An Examination of School Counsellors Involvement in School-Family-Partnerships*, *Professional School Counselling*, 2007.
3. Cankar, F., Deutsch, T. & Kolar., M. *Teachers and Parents – Partners with Different Expectations*. *International Journal about Parents in Education*, 2009.
4. Chelcea, S. *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București, 2004.
5. Epstein J.L. and Associates *School, Family, and Community Partnerships. Your Handbook for Action*, Corwin Press, a SAGE Company, 2009
6. Radu I., Miclea M., Albu M., Moldovan O., Nemeș S., Szamoskozy, Ș, *Metodologie psihologică și analiza datelor*. Editura Sincron, Cluj-Napoca, 1993.

Abordarea diversității într-o comunitate este esențială pentru a promova un mediu inclusiv și echitabil pentru toți membrii acelei comunități. În general, există câteva abordări cheie care pot fi utile în gestionarea diversității într-o comunitate:

Educație și sensibilizare: Este important să educați membrii comunității despre diferențele culturale, etnice, de gen, de orientare sexuală și alte tipuri de diversitate. Prin creșterea nivelului de conștientizare, oamenii pot înțelege mai bine perspectiva și experiențele altor membri ai comunității.

Respectul și toleranța: Respectul și toleranța sunt valorile cheie pentru crearea unei comunități care să includă toți membrii săi. Toți membrii comunității ar trebui să fie tratați cu respect și toleranță, indiferent de diferențele lor.

Implicarea și participarea: Este important ca membrii comunității să fie implicați și să participe la procesul de creare a unei comunități incluzive. Acest lucru poate fi realizat prin organizarea de evenimente care să promoveze interacțiunea și comunicarea între membrii comunității.

Adresarea discriminării: Este important ca membrii comunității să fie pregătiți să abordeze și să combată discriminarea în toate formele sale. În cazul în care se constată discriminare, aceasta ar trebui să fie adusă la atenția celor implicați și să se lucreze împreună pentru a găsi soluții.

Gestionarea diversității implică crearea unui mediu care să fie deschis și inclusiv pentru toți membrii comunității, indiferent de diferențele lor. Prin educarea și sensibilizarea membrii comunității și prin promovarea respectului și toleranței, este posibil să se creeze o comunitate mai unită și mai puternică.

A avea o cultură a diversității înseamnă să fii deschis și să recunoști valoarea și importanța diferențelor culturale, etnice, rasiale, religioase, de orientare sexuală și de gen. Este vorba de a fi capabil să apreciezi și să înțelegi diferențele dintre oameni, să fii dispus să înveți despre alte culturi și să fii tolerant față de perspectivele și tradițiile lor.

Într-o lume tot mai interconectată, a avea cultură a diversității este vital. Aceasta ne ajută să ne construim relații mai bune cu ceilalți și să creștem în înțelegere și respect reciproc. A învăța despre alte culturi poate oferi, de asemenea, noi perspective și idei care pot îmbunătăți modul în care ne vedem și interacționăm cu lumea din jurul nostru.

Pentru a avea cultură a diversității, este important să ne educăm și să ne informăm despre diferitele culturi și să fim deschiși la ideea de a explora și înțelege altele decât cea cu care suntem obișnuiți. Putem face acest lucru prin călătorii, lectură, vizionare de filme și alte activități care ne expun la alte culturi. *Trebuie să ajutăm elevii și părinții să prețuim și să păstrăm diversitatea etnică și culturală care hrănește și întărește această comunitate și această națiune.* (James T. Ellison)

Este important să ne amintim că a avea cultură a diversității nu este doar despre a învăța despre alte culturi, ci și despre a recunoaște și a aprecia diferențele dintre noi și alții, și să fim toleranți și respectuoși în interacțiunile noastre cu ceilalți.

Diversitatea în procesul educativ se referă la crearea unui mediu educațional care să ia în considerare nevoile și diferențele individuale ale elevilor. Aceasta poate include diferențe culturale, de gen, de vârstă, de aptitudini și de experiență de viață.

Pentru a crea un mediu educațional divers, este important să se ia în considerare nevoile și diferențele individuale ale fiecărui elev. Aceasta poate include adaptarea programelor educaționale pentru a se potrivi cu nivelul de înțelegere al elevilor, utilizarea diferitelor metode de predare și evaluare pentru a se potrivi cu stilurile de învățare ale elevilor, și crearea unui mediu care să fie sigur și respectuos față de diferențele culturale și de alte diferențe individuale.

Trebuie să se încurajeze diversitatea în rândul cadrelor didactice, astfel încât să poată fi oferit un model divers pentru elevi. Aceasta poate include angajarea de profesori cu experiență în diverse culturi sau care reprezintă diverse grupuri etnice sau de gen.

Diversitatea în procesul educativ poate oferi oportunități unice pentru elevi de a învăța și de a se dezvolta într-un mediu care ia în considerare și respectă diferențele individuale. Prin crearea unui mediu educațional divers, se poate ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de comunicare interculturală, să-și

îmbunătățească înțelegerea și respectul față de alte culturi și să-și dezvolte capacitatea de a colabora și de a lucra împreună cu persoane diferite.

Diversitatea în procesul educațional poate contribui la creșterea calității actului educațional în mai multe moduri:

Îmbunătățirea abilităților de comunicare interculturală: Elevii care sunt expuși la o gamă largă de experiențe culturale și sociale pot dezvolta abilități puternice de comunicare interculturală. Acest lucru poate fi important pentru elevii care se vor angaja în cariere globale sau care vor lucra în medii multiculturale.

Îmbunătățirea performanței academice: Elevii care învață într-un mediu educațional divers pot fi expuși la o gamă mai largă de idei și perspective, ceea ce poate stimula gândirea creativă și inovatoare. De asemenea, elevii care se simt acceptați și susținuți de către profesori și colegi au o șansă mai mare de a-și atinge potențialul academic.

Îmbunătățirea climatului școlar: O școală care încurajează diversitatea poate fi un mediu în care elevii se simt acceptați și respectați pentru cine sunt. Aceasta poate contribui la creșterea încrederii în sine a elevilor și la îmbunătățirea relațiilor între elevi și cadrele didactice.

Dezvoltarea empatiei și a respectului: Prin expunerea la diverse perspective și experiențe, elevii pot dezvolta empatie și respect față de alți oameni și culturi. Aceasta poate fi importantă pentru elevii care vor lucra în profesii care implică interacțiunea cu oameni din diverse medii culturale și sociale. *Este timpul ca părinții să-i învețe pe tineri devreme că în diversitate există frumusețe și există putere.* (Cesar Chavez)

Diversitatea în procesul educațional poate contribui la creșterea calității actului educațional prin îmbunătățirea performanței academice, îmbunătățirea abilităților de comunicare interculturală, îmbunătățirea climatului școlar și dezvoltarea empatiei și a respectului. Prin crearea unui mediu educațional care ia în considerare și respectă diferențele individuale, se poate ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile și să-și îndeplinească potențialul într-un mod mai amplu și mai satisfăcător.

Promovarea diversității în educație poate fi realizată prin diverse strategii și acțiuni. Iată câteva dintre ele:

Crearea și promovarea unei culturi a diversității: Prin crearea unui mediu în care se încurajează diversitatea, se poate ajuta la crearea unei culturi care subliniază diferențele individuale și care promovează toleranța și respectul pentru toți oamenii. Este important să se creeze un mediu educațional care să valorizeze și să celebreze diversitatea culturală și socială. Aceasta poate fi realizată prin organizarea de evenimente care să promoveze diversitatea, prin afișarea de materiale care să reflecte diversitatea, prin implicarea elevilor în activități care să încurajeze înțelegerea și respectul pentru diferențe, precum și prin încurajarea discuțiilor deschise și oneste despre subiecte legate de diversitate.

Utilizarea de materiale didactice diversificate: Pentru a promova diversitatea, este important să se folosească materiale didactice care reflectă diversitatea culturală și socială a elevilor unde să includă diferite perspective și contexte culturale. Aceasta poate cuprinde manuale, exemple și studii de caz, resurse online, filme și alte materiale care acoperă o gamă largă de subiecte și perspective. Aceasta poate ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și de înțelegere a altor culturi și să-și dezvolte empatia și respectul pentru diferențele individuale.

Formarea cadrelor didactice: Pentru a promova diversitatea, cadrele didactice trebuie să fie pregătite să lucreze cu elevi din medii diverse și să poată să ofere o educație echitabilă și accesibilă pentru toți elevii, indiferent de contextul lor cultural sau social. Aceasta poate include formarea lor în ceea ce privește diversitatea și incluziunea, în abilități de comunicare interculturală, dezvoltarea de competențe lingvistice și culturale și înțelegerea diferențelor individuale.

Încurajarea colaborării interculturale: Pentru a promova diversitatea, elevii trebuie să fie expuși la o gamă largă de experiențe sociale și culturale. Aceasta poate include colaborarea cu elevi din alte medii culturale, organizarea de proiecte, evenimente culturale și participarea la activități care implică interacțiunea cu persoane din alte medii culturale și sociale activități care să promoveze înțelegerea și respectul pentru diversitate.

Crearea unui mediu sigur și respectuos: Este important să se creeze un mediu sigur și respectuos pentru toți elevii, indiferent de originea lor culturală sau socială. Aceasta poate include politici și proceduri

care protejează drepturile și demnitatea tuturor elevilor, precum și sancționarea comportamentelor discriminatorii și de hărțuire.

Implicarea părinților și comunității: Implicarea părinților și a comunității poate fi importantă în promovarea diversității în educație. Aceasta poate include organizarea de evenimente culturale care să încurajeze părinții și comunitatea să se implice în educația elevilor și să ofere feedback și sugestii pentru îmbunătățirea procesului educațional ca să devină mai colaborativ și mai eficient.

Promovarea diversității în educație poate fi realizată prin adoptarea acestor strategii și se poate contribui la crearea unui mediu educațional care valorizează și respectă diferențele copiilor și tinerilor și care ajută elevii să-și dezvolte abilitățile și mai eficient. *Varietatea este condiția armoniei.* (Thomas Carlyle)

Amplificarea procesului educațional prin promovarea diversității poate aduce beneficii semnificative pentru elevi, cadrele didactice și comunitatea în ansamblu. Iată câteva dintre aceste beneficii:

Dezvoltarea abilităților interculturale: Prin interacțiunea cu elevi și cadre didactice din medii culturale și sociale diferite, elevii își pot dezvolta abilitățile interculturale și pot învăța să comunice și să colaboreze cu oameni din diferite contexte culturale.

Îmbunătățirea performanței școlare: Diversitatea poate contribui la îmbunătățirea performanței școlare prin creșterea motivației și angajamentului elevilor, precum și prin expunerea lor la perspective și idei diferite care îi pot ajuta să își îmbunătățească abilitățile de gândire critică și de rezolvare a problemelor.

Dezvoltarea empatiei și a respectului pentru diferențe: Prin interacțiunea cu elevi și cadre didactice din medii culturale și sociale diferite, elevii pot dezvolta empatie și înțelegere pentru perspectiva altor oameni și pot învăța să respecte diferențele individuale.

Creșterea toleranței și a respectului pentru diversitate: Prin crearea unui mediu educațional care promovează diversitatea, elevii pot învăța să își depășească prejudecățile și să învețe să respecte și să aprecieze diferențele culturale și sociale. *Diversitatea umană face toleranța mai mult decât o virtute, ea face o cerință pentru supraviețuire.* (Jimmy Carter)

Îmbunătățirea relațiilor interpersonale: Prin interacțiunea cu elevi și cadre didactice din medii culturale și sociale diferite, elevii pot dezvolta relații interpersonale mai bune și pot învăța să colaboreze cu oameni din diferite contexte culturale.

Prin promovarea diversității în educație, se poate contribui la dezvoltarea unei societăți mai tolerante, mai respectuoase și mai echitabile, care respectă diversitatea culturală și socială.

Acestea sunt doar câteva exemple de strategii care pot fi utilizate pentru a promova diversitatea în educație, însă există și alte abordări care pot fi aplicate. De exemplu, una dintre abordările utilizate este cea a învățării personalizate, care se concentrează pe nevoile individuale ale fiecărui elev și îi ajută să-și dezvolte potențialul la nivel maxim, indiferent de contextul lor cultural sau social.

În ultimii ani, tehnologia a devenit o unealtă importantă în promovarea diversității în educație, prin furnizarea de platforme online care permit accesul la materiale didactice și resurse educaționale din întreaga lume, precum și prin utilizarea de instrumente digitale care facilitează comunicarea și colaborarea între elevi din medii culturale și sociale diferite.

Promovarea diversității în educație este o abordare complexă și multidimensională, care necesită implicarea tuturor părților implicate în procesul educațional. Prin adoptarea de strategii adecvate, se poate contribui la crearea unui mediu educațional mai incluziv și mai echitabil, care să permită tuturor elevilor să-și dezvolte abilitățile și potențialul la nivel maxim.

Bibliografie:

COZMA, Teodor, *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Editura Polirom, Iași, 2010
GHERGUȚ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Editura Polirom, Iași, 2005

Importanța relației școală, familie și comunitatea locală

Prof. Înv. Primar Oșan Carlota

Școala Gimnazială Dimitrie Cantemir, Baia Mare

Într-o societate în care, timpul liber al copiilor este ocupat în mare parte de calculator, tabletă, telefon sau alte aparate, educația are nevoie tot mai mare de implicarea cetățenilor, comunitate, familie, școală, în educație, întrucât fără educație nu este posibil să te integrezi într-un mediu în care totul se bazează pe cunoaștere.

Socializarea și responsabilizarea sunt scopuri principale ale educației, școala realizând multiple relații cu mediul social, cultural și economic.

Realizarea de proiecte la nivelul unităților școlare este o realitate tot mai prezentă și necesară pentru atingerea unor obiective și rezolvarea unor probleme cu care se confruntă elevul sau comunitatea. Fiecare elev și cadru didactic trebuie să participe la dezvoltarea societății, la viața comunității, la îmbunătățirea condițiilor în care se desfășoară activitatea școlară, în funcție de disponibilitate, capacitate de relaționare și spirit de responsabilitate. În viața de zi cu zi elevii pot deveni un factor primordial al schimbării, dezvoltării și îmbunătățirii mediului școlar și comunităților din care fac parte. Totul este să se asigure un cadru de colaborare și participare activă, responsabilitate și implicare al elevilor.

Cooperarea activă a școlii și a profesorilor cu ceilalți factori educaționali se bazează pe respect, acceptare reciprocă, colaborare și înțelegere. Școala preia în mod evident sarcinile privind educația, dar și părinții trebuie să se implice în realizarea acestora pentru a avea succes. Indiferența sau opoziția părinților va frâna acest proces educațional. Intrarea copiilor în școală nu înseamnă că rolul părinților s-a încheiat.

Colaborarea strânsă între familie și școală determină o eficiență maximă a muncii educative, ambii factori având același obiectiv și anume pregătirea elevilor astfel încât aceștia să poată face față provocărilor de pe piața forței de muncă, să nu se realizeze doar o pregătire teoretică, abstractă și fără legătură cu realitatea economică.

Trebuie avut în vedere însă că școala nu se poate dezvolta și, de asemenea, nu poate oferi servicii educaționale de calitate, fără menținerea și implicarea hotărâtă a autorităților locale în rezolvarea problemelor cu care se confruntă. Parteneriatul dintre școală și autoritățile locale trebuie să se sprijine pe identificarea intereselor comune și pe acordarea de sprijin reciproc. Felul în care școala și autoritățile locale colaborează are o influență importantă asupra calității serviciilor educaționale oferite de către unitatea de învățământ.

Școala are o misiune și roluri bine stabilite în comunitate. Colaborarea școlii cu comunitatea poate avea în vedere punerea în comun a resurselor materiale, umane, financiare, de timp și informaționale, activități și proiecte comune, voluntariat și implicare și bineînțeles atragerea de resurse.

În concluzie, relația dintre școală, familie și comunitatea locală este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor și pentru succesul educațional. Colaborarea eficientă între cele trei componente oferă sprijin, motivație și resurse necesare atât pentru formarea competențelor academice, cât și pentru dezvoltarea valorilor morale și sociale. Consolidarea acestui parteneriat este cheia pentru construirea unei societăți educate și responsabile.

GHID UTIL
PENTRU PROFESORI SI ELEVI
ANTRENAMENT SPECIFIC ȘI COMPONENTELE LECȚIILOR SPORTIVE

Profesor OSZTALOS IOAN

Clubul Sportiv Școlar Brașovia, Brașov

PRINCIPIILE ANTRENAMENTULUI/LECȚIILOR SPORTIVE

Orientarea spre rezultate maxime, specializarea si individualizarea

Obținerea rezultatelor maxime în sport depinde de un număr de factori interni și externi. În stadiile timpurii ale unui proces de instruire întins pe mai mulți ani, orientat spre obținerea rezultatelor maxime, procesul de antrenament trebuie implementat treptat astfel încât obiectivul de vârf va fi atins mai târziu, la o vârstă mai înaintată, parcurgând etapele instruirii care sunt cele mai potrivite pentru obținerea performanțelor maxime.

Raportul dintre pregătirea generală și cea specifică în antrenament

Antrenamentul sportivilor potrivit ca cea mai amplă și mai importantă parte a pregătirii sportive cuprinde trei componente strâns legate între ele:

1. antrenamentul sportiv
2. competiția sportivă
3. factorii de pregătire din afara terenului și a competițiilor

De exemplu:

Din punct de vedere fizic – se abordează diferit pregătirea generală și specifică

Din punct de vedere tehnic – se antrenează tehnica de baza și tehnica specifică a jucătorului specific postului

Continuitatea procesului de instruire

Continuitatea procesului de instruire este una din regulile de baza ale antrenamentului sportiv. Continuitatea procesului de instruire derivă din necesitatea de a conecta din punct de vedere al conținutului și caracterului efortului microciclurile de pregătire, astfel încât microciclul următor

să se construiască pe baza celui anterior, iar cel anterior să fundamenteze conținutul microciclului care urmează. Principala sarcină în elaborarea microciclurilor este de a realiza pregătirea astfel încât să se asigure efecte pozitive.

Creșterea treptată a încărcăturii (solicitării) în procesul de instruire

Întregul proces de instruire este un proces de adaptare la încărcătura permanent modificată în cadrul fiecărei noi faze de instruire. Sportivii trebuie să-și depășească permanent încărcătura cu care este obișnuit, ceea ce reprezintă limita capacităților lor funcționale. Așadar corpul unui sportiv este într-o continuă adaptare la noi cerințe.

Rezultatele sportive depind direct de dimensiunea încărcăturii de antrenament fizic și mental dar și de capacitatea sportivului de a se adapta. ACEST LUCRU SE ANTRENEAZĂ!

Concentrarea procesului de instruire

La fel ca oricare alte activități din viața de zi cu zi și procesul de antrenament se desfășoară în cicluri de pregătire.

De exemplu: în eșalonarea antrenamentelor în cadrul unui macrociclu, mezociclu și microciclu pentru o echipă care are multe meciuri într-o scurtă perioadă de timp (cazul turneele repetate), o echipă va fi în pericol de a deveni obosită fizic și mental. De aceea trebuie să schimbăm sistemul de antrenament și caracteristicile procesului de instruire.

Pregătirea fizică

Pregătirea fizică este una dintre cele mai importante componente ale antrenamentului sportiv și este parte integrantă a pregătirii sportivilor în toate sporturile. Pregătirea fizică are o semnificație și un conținut diferit pentru fiecare ramură de sport în parte.

Pregătirea fizică este de 2 tipuri:

- generală (PFG)
- specifică (PFS)

Pregătirea tehnică

Tehnica în sport este definită ca o executare rațională și eficientă a mișcării, în scopul de a rezolva sarcini motrice în procesul de antrenament și în competiții. Rezolvarea cu succes a acestor sarcini necesită un anumit nivel de pregătire tehnică. Cuvantul "tehnică", în sport, are două înțelesuri: tehnica ideală (modelul) și tehnica reală, originală a unui anumit sportiv. Execuția tehnică conform modelului trebuie să reprezinte ținta finală a fiecarui sportiv.

Faimosul antrenor american John Wooden a spus: "Baschetul înseamnă să faci elementele de

bază în viteză maximă"

Pregătirea tehnică în sport poate fi:

- generala (PTG)
- specifica (PTS)

PTG - sportivul trebuie mai întâi să învețe mișcările corecte din punct de vedere tehnic și apoi să-și îmbunătățească abilitățile motrice. Așadar, începătorii trebuie să lucreze la dezvoltarea calităților de coordonare și îndemânare pentru că dezvoltarea lor va depinde nivelul tehnicii în viitor.

PTS - cuprinde două părți:

Pregătirea tehnică de bază - atât jucătorii de top cât și începătorii trebuie să antreneze și să își îmbunătățească tehnica de bază, trebuie să depună eforturi pentru a ajunge cât mai aproape de modelul ideal.

Pregătirea tehnică suplimentară - reprezintă un nivel tehnic mai ridicat, caracteristic fiecărui sportiv.

Acest nivel al tehnicii este legat de caracteristicile individuale și reprezintă baza stilului tehnic specific sportivului. Pregătirea tehnică suplimentară devine componentă a instruirii numai după pregătirea tehnică de bază (pentru fiecare procedeu tehnic în parte, corelat cu instruirea de ansamblu).

Pregătirea tactică

În primul rând trebuie înțeleasă diferența dintre tactică și strategie. Noțiunile de strategie și tactică sunt foarte asemănătoare, dar de fapt foarte diferite. Strategia ar trebui să răspundă la întrebarea "ce să facem?", tactica la "cum să facem asta?".

Strategia și tactica pot fi generale și specifice.

Generală – presupune dobândirea de cunoștințe, abilități și metode adecvate care pot fi aplicate rațional în competiții

De exemplu:

- a. începătorii trebuie să aprofundeze noțiunile tehnice de bază, deoarece la această vârstă partea tehnică este cheia succesului
- b. în anumite perioade trebuie modificate condițiile, cerințele și sarcinile în antrenament, cum ar fi creșterea numărului de jocuri pentru a capăta experiența înaintea unei competiții importante.

Specifică - se referă la un anumit meci sau competiție la care participă echipa, în care se cunosc caracteristicile adversarului, perioada și condițiile de desfășurare

De exemplu: pentru echipele care participă la turneul național de baby și minibaschet, acestea trebuie să se antreneze pe terenuri în aer liber cu mult înainte de competiție. De asemenea trebuie organizate meciuri amicale sau turnee amicale de pregătire.

Tactica poate fi:

- a. tactică individuală
- b. tactică de grup
- c. tactică colectivă

Pregătirea psihologică

Un nivel ridicat de pregătire fizică, tehnică și tactică, precum și de pregătire generală influențează în mod pozitiv pregătirea psihologică a sportivilor. Când sportivul se simte puternic el este mult mai încrezător, mai motivat să se antreneze și să concureze. Scopul și sarcinile pregătirii psihologice, se schimbă odată cu înaintarea în vârstă și maturizarea sportivului.

Pregătirea teoretică

Mijloacele pregătirii teoretice frecvent utilizate sunt:

Prelegeri special organizate și programate

Proiecții video.

Discuții constructive între antrenor și jucător.

Bibliografie:

1. Craig Ramsey, Dezvoltarea masei musculare, Editura Litera – București 2013
2. Maria Victoria del Barrio, Psihologia copilului, Editura Litera – București 2022
3. Scott Tudge, Fii în formă fără să mergi la sală, Editura Litera – București 2011

La colaboración entre la escuela y la familia: clave para el éxito educativo

Resumen

La colaboración entre la escuela y la familia representa un eje fundamental en el desarrollo de una educación de calidad y equitativa. Diversas investigaciones coinciden en que una alianza estrecha entre ambos entornos favorece no solo el rendimiento académico, sino también la formación integral del alumnado. Este trabajo se propone analizar las formas de colaboración, los beneficios que conlleva, los desafíos actuales que enfrentan las instituciones educativas en esta área, así como estrategias aplicables en contextos diversos, incluyendo ejemplos reales de buenas prácticas.

1. Introducción

Desde una perspectiva socioconstructivista, el aprendizaje se entiende como una construcción colectiva, donde múltiples agentes intervienen para generar conocimientos, habilidades y actitudes. Entre estos agentes, la familia y la escuela tienen un rol insustituible. La educación no comienza ni termina en el aula; se extiende al hogar, donde se refuerzan hábitos, se cultivan valores y se establece un marco emocional fundamental para el desarrollo de cada niño o adolescente. La necesidad de colaboración no responde solo a una visión idealista, sino a una realidad compleja, donde los retos del presente —como el abandono escolar, el acoso, la desmotivación o la falta de referentes— exigen un trabajo conjunto e integral.

2. Importancia de la colaboración familia-escuela

La implicación de las familias en la vida escolar tiene un impacto comprobado en múltiples dimensiones. Según Epstein (2001), la cooperación se traduce en mejoras académicas, actitudes más positivas hacia el aprendizaje, menos absentismo, mejores relaciones sociales y un entorno emocional más estable. Además, cuando los padres participan activamente, el alumnado percibe un mensaje claro: la educación importa. El ejemplo que dan los adultos se transforma en un modelo de referencia.

Ejemplo: En un centro de Timișoara donde se implementó un programa de seguimiento familiar personalizado, el rendimiento en lengua extranjera aumentó significativamente. Las familias recibían informes mensuales y podían consultar sugerencias prácticas para apoyar desde casa.

3. Modalidades de participación familiar

3.1 Comunicación

Establecer canales eficaces de comunicación permite construir confianza mutua. No basta con convocar reuniones; se trata de escuchar, informar, compartir decisiones. Las tecnologías han abierto nuevas posibilidades, desde plataformas de mensajería hasta agendas digitales. La clave está en mantener la regularidad y la bidireccionalidad del intercambio.

Ejemplo: Una escuela secundaria implementó un canal de WhatsApp trilingüe para mantener informadas a las familias de minoría alemana. La accesibilidad mejoró notablemente la participación y redujo los conflictos por malentendidos.

3.2 Participación en actividades escolares

Las familias pueden integrarse en la vida del centro a través de visitas, talleres, celebraciones o actividades culturales. Este tipo de participación humaniza la escuela, promueve el sentido de pertenencia y ofrece al alumnado referentes positivos.

Ejemplo: En colaboración con un restaurante mexicano, un grupo de familias organizó una jornada cultural gastronómica. Los alumnos participaron activamente, presentaron recetas, decoraron el aula y compartieron tradiciones.

3.3 Apoyo desde el hogar

Más allá de la presencia física en el centro, el acompañamiento desde casa es crucial: revisar tareas, establecer rutinas, leer juntos o simplemente preguntar por el día escolar. Este tipo de implicación silenciosa construye una base sólida para el éxito académico.

Ejemplo: Una madre con escasos conocimientos de español comenzó a leer con su hija cuentos bilingües. A pesar de las dificultades, el vínculo creado mejoró la motivación de la alumna y su fluidez en el idioma.

4. Obstáculos y desafíos

Sin embargo, no todas las familias pueden o saben cómo implicarse. Las barreras estructurales (horarios laborales, bajo nivel educativo, migración, idioma) y las barreras actitudinales (desconfianza, falta de formación, experiencias negativas previas) dificultan esta colaboración. La escuela tiene el reto de identificar estas barreras y responder con empatía y estrategias inclusivas.

Ejemplo: Un centro con alta diversidad lingüística creó un programa de acompañamiento a familias inmigrantes con apoyo de mediadores interculturales, lo que favoreció una mayor integración y confianza en el equipo docente.

5. Estrategias para fortalecer la colaboración

Las escuelas pueden implementar múltiples acciones para promover la participación familiar. Algunas ideas incluyen:

- Talleres para padres sobre habilidades parentales, uso de tecnologías o apoyo emocional.
- Actividades conjuntas como jornadas de lectura, huertos escolares, proyectos solidarios.
- Espacios formales de participación como consejos escolares o comités de convivencia.
- Programas de mentoría o tutoría que conecten a familias con necesidades similares.
- Uso de redes sociales y plataformas para compartir logros, noticias o recursos pedagógicos.

Ejemplo de buena práctica: En Timișoara, una profesora de español organizó el proyecto 'Lectura en familia', donde semanalmente una familia presentaba un libro y su hijo exponía en clase en español. El proyecto fortaleció la autoestima y el vínculo con el aprendizaje.

6. Conclusión

La alianza entre escuela y familia no debe ser vista como un añadido, sino como una condición esencial para lograr una educación verdaderamente inclusiva y transformadora. Las acciones compartidas, el diálogo constante y el respeto por la diversidad familiar enriquecen el proceso educativo.

Invertir tiempo y recursos en fortalecer esta colaboración es apostar por una educación más humana, más justa y más eficaz. Las buenas prácticas demuestran que es posible, incluso en contextos complejos, construir puentes entre los hogares y las aulas.

Bibliografía

1. Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships*. Westview Press.
2. Hoover-Dempsey, K. V. & Sandler, H. M. (1997). *Why do parents become involved...? Review of Educational Research*.
3. García Bacete, F. J. (2006). La implicación de las familias en la escuela. *Revista de Educación*.
4. Martínez, M. (2012). *Familia y escuela: dos contextos clave en el desarrollo infantil*. Ediciones Morata.
5. Ministerio de Educación y Formación Profesional (2020). *Guía para la participación de las familias*.

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOTIONALA LA PRESCOLARI

Prof. Înv.preșcolar PAPA MARIANA
GRĂDINIȚA NR. 3 OTOPENI/ILFOV

Specificul domeniului socio-emoțional este dat de strânsa legătură care există între planul social și cel emoțional. Ambele dimensiuni se completează reciproc și sunt interdependente. Interacțiunile sociale reușite fac posibilă dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și a autocontrolului.

Comportamentul social și emoțiile preșcolarilor se dezvoltă odată cu fiecare etapă de vârstă și potrivit temperamentului fiecărui copil. Chiar din primele clipe ale vieții copiii intră în interacțiune cu părinții, cu frații, cu alți membrii ai familiei – adulți sau copii. Apoi experiențele se multiplică cu cele de la grădiniță și din comunitate, de felul în care acestea sunt percepute depinzând în mod semnificativ succesul copiilor la școală și în viață.

Trăim într-o lume în care ne confruntăm cu o mulțime de probleme, în care stresul își pune amprenta nu doar asupra adulților, ci chiar și asupra tinerei generații și mai grav, asupra copiilor. Astfel rolul nostru, al cadrelor didactice trebuie să fie și mai pregnant, fiind nevoiți să găsim resurse diverse pentru a-i putea salva pe acești copii de evaluarea globală negativă, de gândirea irațională, de emoții disfuncționale și de comportamente dezaprobativ.

Grădinița este locul unde copiii interacționează cu semenii lor de vârstă apropiată. Inițierea și menținerea unei relații presupune însușirea unor comportamente esențiale din partea copiilor, o serie de formule verbale care îl ajută să stabilească relații cu cei din jur. Rolul adulților este foarte important, deoarece copilul imită ceea ce vede la ei. În timpul jocurilor liber alese, dacă îi observăm pe copii apoi încercăm să inițiem un joc aproape de ei, iar în final cu ei, putem observa că până și cei mai timizi ni se alătură urmând exemplul nostru. Trebuie să încurajăm în permanență și să ghidăm copilul în inițierea a cât mai multor interacțiuni cu ceilalți copii. În jocurile inițiate este bine să-i antrenăm pe fete și pe băieți deopotrivă (nimeni nu zice că la „căsuța păpușilor” nu se pot juca și băieții sau că fetele nu pot conduce mașini).

O atenție deosebită trebuie acordată acelor copii care încearcă să pătrundă în mod agresiv într-un joc aflat în desfășurare, deranjându-i pe ceilalți. Este foarte probabil ca el să fie respins, iar pe viitor copiii să evite relaționarea cu el. Cu multă tactică educatoarea poate să-l introducă în joc, oferindu-i și lui un rol și astfel să se evite un posibil conflict. Implementarea ideii că fiecare persoană merită să fie tratată cu respect și bunăvoință se poate realiza prin învățarea unor poezii, cântece, prin analizarea unor imagini reprezentând persoane diferite: de culoare, cu probleme fizice vizibile, nevoiași.

Ca parte firească a procesului de comunicare cu cei din jur, pot apărea conflictele. Acestea, pe lângă starea de agitație și disconfort pe care le generează, pot duce la deteriorarea relațiilor de prietenie. Astfel se impune să-i ajutăm pe copii în descoperirea modalităților de a depăși

conflictele, fapt ce le va fi de un real folos și mai târziu, în viața de zi cu zi. Mediarea conflictului de către educatoare trebuie făcută de pe o poziție neutră, punându-i pe cei implicați să descrie faptele, să-și exprime sentimentele față de cele întâmplate și apoi să găsească soluții de remediere a conflictului. De cele mai multe ori copiii sfârșesc prin a-și da o îmbrățișare sau o strângere de mână.

Exprimarea și înțelegerea propriilor emoții și a emoțiilor celorlalți, de la emoțiile primare (bucurie, frică, mânie) la cele mai complexe (mândrie, rușine, vină) constituie competențe specifice domeniului emoțional. Copilul învață cu ajutorul adultului (educator sau părinte) să le exprime și să le recunoască.

De cele mai multe ori, copiii sunt învățați să-și ascundă și să-și stăpânească emoțiile pentru a nu le face rău persoanelor care primesc mesajul respectiv. Este adevărat că exprimarea unor emoții negative față de celelalte persoane poate avea un efect devastator asupra calității vieții ambelor părți. Tocmai de aceea este necesar ca preșcolarul să fie învățat să-și recunoască propriile emoții, să le categorizeze în emoții pozitive și emoții negative, iar mai apoi să reușească să le gestioneze astfel încât sentimentele resimțite să aibă un impact benefic, atât asupra propriei persoane cât și a celei cu care interacționează. (Goleman, 2008)

Înțelegerea emoțiilor celorlalți de către copil este un prim pas în manifestarea empatiei. O dată ce copilul dezvoltă această capacitate, acestuia îi va fi mult mai ușor să-și controleze propriul comportament, ceea ce va determina ca acesta să stabilească interacțiuni sociale optime. Comportamentul copilului poate fi influențat de maniera în care acesta a înțeles emoția transmisă de persoana cu care interacționează. Astfel, copilul își va modela, modifica maniera de a se comporta în funcție de ceea ce i s-a transmis prin intermediul emoției exprimate de cealaltă persoană.

Studiile au demonstrat faptul ca acei copii care au dezvoltate abilitățile sociale se vor adapta mai bine la mediul școlar și vor avea rezultate mai bune. În schimb cei cu abilități sociale slab dezvoltate (de ex. copiii care se comportă agresiv-fizic sau verbal) au o probabilitate mai mare de a fi respinși de ceilalți și de a dezvolta probleme de comportament.

Consider că activitățile desfășurate în grădiniță pot fi cadrul în care copilul poate fi ghidat să învețe să-și recunoască emoțiile și să le regleze cu scopul de a-i permite acestuia să și le manifeste astfel încât să nu lezeze persoanele cu care interacționează.

Bibliografie:

*, „Ghid pentru cadrele didactice din învățământul prescolar 2007” Adina Botis, Loredana Mihalca.

*Baban Adriana, „Consiliere educatională”, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2011

Metode inovative de învățare

Prof. Paraschiv Corina
Școala Gimnazială Dumbrăvița, jud. Timiș

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării copiilor încă de la vârste timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional.

Metodele utilizate la preșcolari și școlari sunt atât cele "clasice", cât și cele "moderne", numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut. Procesul de formare interactiv presupune acțiune atât din partea profesorului cât și din partea copilului. Dascălul modern pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la copii, nivelul de dezvoltare intelectuală și capacitățile copiilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfășoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învățării.

Metodele inovative presupun o învățare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Metoda Frisco a fost propusă de echipa de cercetare Fours boys of Frisco (cei patru băieți din San Francisco), scopul său principal fiind acela de a identifica problemele complexe și dificile și de a le rezolva pe căi simple și eficiente, având la bază brainstorming-ul regizat, și solicită din partea elevilor capacități empatice și spirit critic, punând accentul pe stimularea gândirii, a imaginației și a creativității (Oprea, 2009).

În opinia lui Bocoș (2002, apud Cerghit, 2008) metoda este o metodă activ-participativă care presupune abordarea unei probleme din mai multe perspective, bazându-se pe interpretarea din partea participanților a unui rol specific, care să acopere o anumită dimensiune a personalității. Este o metodă modernă, în măsură să solicite plinar, dar să și valorifice maximal și pe multiple planuri potențialul uman de cunoaștere, de simțire și de acțiune, fiind o metodă de rezolvare de probleme prin stimularea creativității, care acționează procesul de predare-învățare. Astfel, copiii din grupul de lucru vor trebui să joace, fiecare, pe rând, rolul conservatorului, rolul exuberantului, rolul pesimistului și rolul optimistului față de problema dezbătută. Trebuie să interpreteze anumite roluri și să-și susțină cu argumente punctele de vedere în cadrul unei dezbateri colective.

Etapele metodei sunt următoarele:

1. Etapa punerii problemei: vizează sesizarea unei situații problemă și propunerea acesteia spre analiză;
2. Etapa organizării colectivului stabilește rolurile (conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul) și cine le va juca, putând fi abordate individual sau, în cazul colectivelor numeroase, același rol poate fi jucat de mai mulți participanți concomitent, aceștia formând o echipă.
3. Etapa dezbaterii colective: vizează interpretarea rolului ales și susținerea punctului de vedere în acord cu acesta.
4. Etapa sistematizării ideilor emise și a concluzionării asupra soluțiilor găsite: presupune sistemizarea ideilor principale și formularea concluziilor cu privire la modul de soluționare a problemei inițiale (Oprea, 2009).

Potrivit lui Petty (2007) metoda Frisco are următoarele avantaje și limite:

Avantajele metodei:

- dezvoltarea gândirii, imaginației, creativității;
- exersarea capacității de comunicare; manifestarea capacității empatice și a spiritului critic;
- dezvoltarea capacității de argumentare și contraargumentare, conform rolului deținut;
- dezvoltarea capacității de relaționare a participanților;
- dezvoltarea respectului față de opiniile celorlalți;
- formarea și dezvoltarea capacității de luare a deciziilor.

Limitele metodei:

- posibilitatea apariției unor conflicte între elevi;
- imposibilitatea găsirii unor soluții adecvate de rezolvare a problemei, conform rolului jucat;
- neimplicarea tuturor copiilor, în măsură egală, în cadrul activității.

”Poveste terapeutică - Cei trei prieteni”- grupa mare.

Protagoniștii poveștii sunt: Ursulețul Martinel, Pui-puișor și rățușca Mac. După ce este citită, pe un ton calm, rar și intonație corespunzătoare, sunt formulate întrebări cu privire la înțelegerea conținutului, urmând prelucrarea acestuia. Întrebările vor viza, în special, comportamentul personajelor, identificarea emoțiilor personajelor, identificarea subiectului cu unul dintre personaje și argumentarea fiecărui răspuns. De exemplu:

- Ce ți-a plăcut cel mai mult în această poveste?
- Cine s-a comportat cel mai frumos în poveste? Dar cel mai urât?
- Ce au făcut prietenii lui Martinel când acesta s-a comportat urât?
- Ce crezi că a simțit Pui-puișor când a fost împins și a căzut?
- Cu cine ai vrea/ nu ai vrea să fii prieten dintre personaje? De ce?
- Ce a făcut Martinel la sfârșitul poveștii? De ce ?

Copiii se împart în cele două echipe (echipa de investigație și echipa de concluzionare), se împart rolurile, pe care trebuie să le interpreteze și să-și susțină cu argumente punctele de vedere în cadrul unei dezbateri colective, respectiv distribuirea întrebărilor.

Obiective vizate:

- să se confrunte cu comportamentul furios și agresiv;
- să identifice modalitățile de caracterizare ale personajelor (trăsăturile fizice și morale din faptele, comportamentul și vocabularul utilizat);
- să identifice consecințele comportamentului agresiv;
- să emită judecăți de valoare asupra personajelor;
- să -și dezvolte empatia și să deprindă soluții de rezolvare a conflictelor.

Conservatorul - are rolul de a aprecia meritele soluțiilor vechi, pronunțându-se pentru menținerea lor, fără a exclude însă posibilitatea unor eventuale îmbunătățiri.

Posibile răspunsuri ale copiilor: este foarte trist, faptul că, Ursulețul Martinel și-a schimbat comportamentul față de cei doi prieteni vechi, rățușca Mac și puișorul Piu, comportându-se urât, atât cu ei, cât și cu învățătoarea și colegii de clasă, fiind toți supărați pe el și etichetat ca fiind ”întotdeauna nervos și se certa cu toată lumea, obraznic, înjură și bate mereu copiii.” Cei doi prieteni vechi, ar trebui să-i explice mai bine, care sunt consecințele comportamentului său, ca să înțeleagă că poate rămâne singur, dacă nu își stopează furia.

Exuberanțul - privește către viitor și emite idei aparent imposibile de aplicat în practică, asigurând astfel un cadru imaginativ-creativ, inovator și stimulându-i și pe ceilalți participanți să privească astfel lucrurile, bazându-se pe un fenomen de contagiune.

Posibile răspunsuri ale copiilor: și ce dacă ursulețul Martinel se comportă urât, se certa cu toată lumea, este obraznic, înjură și bate mereu copiii? Totuși parcă nu este chiar așa de rău ceea ce face el, prefer și eu, să fiu considerat cel mai bun la bătaie și nu un bleg ! Dacă aș avea și eu colegi care mi-ar permite să mă comport asemenea lui, multă vreme, să fac ce vreau fără să fiu aspru pedepsit, aș face la fel.

Pesimistul - nu are o părere bună despre ce se discută, cenzurând ideile și soluțiile inițiale propuse, relevând aspectele nefaste ale oricăror îmbunătățiri.

Posibile răspunsuri ale copiilor: Ursulețul Martinel nu poate deveni un copil cuminte, fiind insensibil, nerecunoscător, răsfățat, puternic și nu bleg! Sigur s-a întâmpla ceva, care l-a determinat să își schimbe comportamentul, el fiind înainte un prieten adevărat, care se comporta frumos. Cu siguranță nu este doar el vinovat de ceea ce se întâmpla!

Optimistul - luminează umbra lăsată de pesimist, îmbărbătând participanții să privească lucrurile dintr-o perspectivă reală, concretă și realizabilă, găsește fundamentări realiste și posibilitățile de realizare a soluțiilor propuse de către exuberant, stimulând participanții să gândească pozitiv.

Posibile răspunsuri ale copiilor: suntem siguri că Martinel nu este un prieten nerecunoscător și, în final, și-a schimbat comportamentul și a revenit la vechile obiceiuri! Credem că după experiența aceasta, a învățat valoarea prieteniei adevărate!

Folosind acest mod de lucru este important să ținem seama de avantaje și dezavantaje, având în vedere că o bună organizare a activității în echipă este un succes pentru învățământul preșcolar care trebuie să țină pasul cu întreg sistemul de învățământ românesc și să meargă împreună spre un învățământ modern. Esențial este ca noi, profesorii, să avem o atitudine pozitivă față de diferitele dimensiuni ale schimbării, să fim abilitați să folosim diferite instrumente metodologice care să ne permită efectuarea „pasului înainte” pe care societatea ni-l cere.

Bibliografie:

1. Bocoș , M.,(2002). Instruire interactivă, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
2. Cerghit, I., (2008). Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași.
3. Oprea, C.L., (2009). Strategii didactice interactive, E.D.P., București.
4. Petty, G.,(2007). Profesorul azi. Metode moderne de predare, Atelier Didactic, București.

TEMELE PENTRU ACASĂ- PROVOCAREA PĂRINȚILOR

Prof.Paraschiv Mirela-Magda

Șc.Gimn."D.Sturdza" Tecuci

Auzim mereu în jurul nostru dezbătută problema temei pentru acasă, ba că e prea multă, ba prea puțină, ba prea grea, că li se fură copiilor copilăria etc. Deși importanța temelor pentru acasă este susținută de majoritatea părinților și a profesorilor, există voci ce sunt împotriva lucrului individual acasă.

O serioasă întrebare se impune astăzi: cât de eficientă este tema pentru acasă, asigură ea o creștere a calității în pregătirea elevilor? Cât de implicați sunt părinții în efectuarea temelor pentru acasă? Cât și ce trebuie să constituie o temă pentru acasă pentru a avea efectul așteptat? Cât se cere copiilor să lucreze acasă? Care este raportul dintre activitatea în clasă și cea propusă acasă? Ce se așteaptă de la elev atunci când efectuează tema: lucru independent sau implicare nemijlocită a părintelui? Or, o meditare asupra aspectelor enumerate mai sus a fiecărui părinte va constitui un pas spre calitatea în managementul temelor pentru acasă.

Tema pentru acasă a format în rândul elevilor, dar mai ales a părinților două tabere: una pro-temă , cea care solicită cât mai multe teme și una contra-temă, cea sătulă de teme, cea care nu are și nu dorește să-și petreacă timpul cu teme pentru acasă

I OBIECTIVE GENERALE ALE TEMEI PENTRU ACASĂ

Obiectivele generale ale temei pentru acasă sunt:

- ✓ îmbogățirea și adâncirea informației;
- ✓ folosirea timpului în mod util și plăcut;
- ✓ -corelarea valențelor educaționale formative, nonformative și informative;
- ✓ implicarea elevului în viața socială;
- ✓ conectarea la valorile culturale și spirituale ale omenirii;
- ✓ participarea elevului la propria sa formare;
- ✓ dezvoltarea înclinațiilor, aptitudinilor și talentelor copilului;
- ✓ cultivarea interesului pentru diferite domenii de cunoaștere sau tehnologii;
- ✓ exersarea tehnicilor de muncă intelectuală independentă

"Temele pentru acasă trebuie să fie de așa natură, încât să fie efectuate cu ușurință. Scopul lor nu este de a permite împărțirea elevilor în foarte buni și slabi, ci de a controla dacă toți elevii și-au însușit un ansamblu anume de cunoștințe prealabile." R.Gagne

II ABORDAREA TEMELOR DE ACASĂ DIN PERSPECTIVA CELOR CARE PARTICIPĂ LA EFECTUAREA, CONTROLUL ȘI EVALUAREA ACESTORA

- ÎNVĂȚĂTOR
- PĂRINTE
- ELEV

- Din perspectiva *elevilor* temele reprezintă o modalitate de scurtare a timpului liber.
- Din perspectiva *cadrelor didactice*, temele reprezintă:
 - o modalitate de verificare a cunoștințelor, prin aplicarea acestora în mod independent, în exerciții diverse;
 - o modalitate de transformare a cunoștințelor în competențe
- Din perspectiva *părinților* temele reprezintă:
 - Un mod de verificare a însușirii noțiunilor predate la școală („Ce a învățat astăzi la școală?”)
 - O formă de control (facultativ) al petrecerii timpului liber (Ce știe să facă cu aceste cunoștințe? Se regăsesc în comportamentul copilului?)

Tema pentru acasă văzută din perspectiva

Definiției = exercițiu dat de profesori elevilor pentru acasă, în scopul aplicării cunoștințelor dobândite;

Necesității = fără de care nu poate fi realizat ceva, nu pot fi observate deprinderile de muncă independentă;

Componentei educaționale = ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic, în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale sau fizice ale copiilor;

- De ce ...necesitate?

Scopul temei pentru acasă este *consolidarea achizițiilor prin aplicarea cunoștințelor*

dobândite de elevi în timpul orelor de curs.

- ✓ **Tema obligatorie**, de nivel mediu de dificultate, pentru toți elevii clasei;
- ✓ **Tema suplimentară și individuală**, fără caracter permanent, pentru situații adecvate, precum:
 - activități de recuperare;
 - activități de dezvoltare, pregătirea pentru concursuri etc.

Necesitatea temelor pentru acasă este discutabilă, existând păreri **pro** și **contra**. Astfel, asociațiile profesorilor și învățătorilor din Marea Britanie au cerut interzicerea temelor pentru elevii din ciclul primar. O moțiune din partea Asociației Învățătorilor și Profesorilor din Marea Britanie a cerut chiar și instituirea unei Comisii Regal care ar trebui să ancheteze de ce sunt copii nefericiți la școală.

Unul dintre liderii de sindicat ai profesorilor și învățătorilor din Marea Britanie a declarat că dificultatea ridicată a temelor ar putea dezvolta repulsie față de școală și educație, mai ales în rândul copiilor din mediile mai sărace. Și asta pentru că volumul și dificultatea temelor nu i-ar sprijini pe copii să își rezolve temele singuri, ceea ce i-ar defavoriza în comparație cu copiii care primesc sprijinul familiei. Guvernul britanic a răspuns că temele nu sunt obligatorii, dar că sunt încurajate pentru că ar juca un rol cheie în procesul de învățare. Instrucțiunile din prezent ale ministerului pentru școlile din Marea Britanie includ temele pentru acasă în toți anii. Acestea spun că pentru elevii de clasa I într-o săptămână temele pentru acasă nu trebuie să depășească cumulativ o oră pe săptămână. Temele ajung până la 90 sau chiar 150 de minute pe zi pentru elevii de 16 ani.

Argumente pro:

Argumentul 1. *Ajută la însușirea noțiunilor predate în orele de curs*

Temele pentru acasă conțin elemente învățate de elevi în ziua respectivă și sunt impuse tocmai pentru o mai bună înțelegere a noțiunilor. Aceste teme îl obligă pe elev să aplice partea teoretică într-o problemă de ordin practic. Astfel, partea teoretică va fi înțeleasă și învățată mai ușor și nu în mod mecanic. Acest lucru îi va fi viitorul membru al societății de un real folos pentru că va reține noțiunile învățate pe o perioadă mai lungă de timp și va putea apela la acestea oricând va avea nevoie.

Argumentul 2. *Temele pentru acasă reprezintă un mod eficient pentru elev de a-și petrece timpul liber*

Rezolvarea temelor pentru acasă va conferi elevului o creștere a nivelului de inteligență a acestuia, ceea ce va duce la obținerea de rezultate mai bune în școală și în viață. Tot în acest fel copilul va căpăta mai multă încredere în modul său de a raționa. De asemenea, impunerea temelor pentru acasă reprezintă o modalitate satisfăcătoare de a-l împiedica pe copil să se implice în alte activități care s-ar putea să nu fie benefice pentru educația lui.

Argumente contra:

Argumentul 1: *Temele pentru acasă nu reprezintă o modalitate eficientă de educare a copiilor.*

Temele pentru acasă sunt ineficiente în contextul în care, acasă, copilul este înconjurat de numeroase tentații (de ex. calculatorul, televizorul, etc.). Pe lângă acest lucru, părinții sunt prea ocupați pentru a-și supraveghea în permanență odraslele. Având în vedere aceste două elemente, oricât de bine intenționate ar fi temele, atâta timp cât elevul le rezolvă uitându-se la televizor, acestea nu își îndeplinesc scopul pentru care au fost impuse.

Argumentul 2. *Elevul poate demonstra însușirea cunoștințelor în clasă.*

Orice aplicație care poate fi dată ca temă pentru acasă poate fi redefinită pentru a fi lucrată în clasă. Distincția școală – acasă este similară pentru elev cu cea muncă – timp liber. De altfel, dacă școala îl pregătește pe elev pentru viață, așa ar și trebui să fie. Tot ceea ce elevul are de demonstrat va trebui să se petreacă la locul de învățare. Odată ce se află în afara cadrului formal, va fi dificil pentru elev să ia în serios sarcina de lucru care i-a fost trasată. Mai mult, toate instrumentele de lucru de la școală pe care le asociază cu învățatul nu vor fi regăsite

acasă. Este preferabil așadar ca activitățile de verificare a deprinderilor și cunoștințelor învățate să se petreacă în clasă.

III TEMELE PENTRU ACASĂ: REGULI ȘI SFATURI PENTRU PĂRINȚI

Problema temelor pentru acasă a fost și este larg dezbătută în triumghiul școală-părinți-elevi. Discuțiile pornesc de la importanța și locul lor în dezvoltarea copilului și ajung la perspectiva învățării în clasă (care poate conduce chiar la eliminarea completă a temelor pentru acasă). Părerile sunt împărțite între profesori și părinți: astfel profesorii se plâng că părinții nu urmăresc suficient implicarea copiilor lor în rezolvarea temelor, părinții acuză școala că dă prea mult de lucru elevului acasă, că temele sunt prea multe, prea grele și că fiecare dascăl în parte nu ține cont de faptul că elevul are mai mulți profesori (și dă teme pentru acasă fără să țină seamă de faptul că elevul a mai primit deja și alte teme).

Chiar dacă întoarcem problema temelor pentru acasă pe toate fețele, un lucru rămâne clar: faptul că micuțul nostru are teme de rezolvat induce modificări în climatul familial. Iată de ce părinții trebuie să gestioneze cu atenție acest fenomen (mai ales că este vorba despre o situație de lungă durată). Dumesnil (2010) ne atrage atenția asupra unor aspecte de care părinții trebuie să țină seama:

- Prima întrebare: **când se fac temele?** Trebuie spus că, de cele mai multe ori, efectuarea temelor nu este unul dintre cele mai plăcute momente ale zilei pentru copil. Iată de ce este posibil ca el să încerce – prin diferite pretexte – să amâne momentul. Părintele trebuie să se asigure că elevul se apucă de teme cât mai devreme posibil, când informațiile predate la școală sunt încă proaspete în mintea lui. Nu trebuie să uităm că, pe măsură ce trece timpul copilul devine mai obosit, se apropie ora de culcare etc. Este utilă stabilirea unor limite – cum este, spre exemplu, regula bunicii (Grandma's Rule) care spune că „tortul se mănâncă după ce copilul a terminat supă”. Copilul dorește să vadă un film la televizor, să se joace pe computer, să iasă cu prietenii etc. Toate acestea sunt elemente motivante care să asigure realizarea în bune condițiuni a temelor pentru acasă. Majoritatea părinților știu această regulă, dar puțini o aplică. De obicei părintele cedează și își lasă copilul să amâne momentul în care se apucă de teme (din oboseală, din faptul că micuțul aplică un mic șantaj emoțional asupra părintelui etc.)
- Un alt aspect important este dat de **locul în care trebuie să se desfășoare temele**. Este bine dacă cel mic are la dispoziție un loc izolat unde să nu existe stimuli perturbatori. Dumesnil atrage atenția asupra greșelii pe care o fac unii părinți atunci când – speriați că micuțul lor ar putea să nu-și facă temele – aleg să îl pună să facă temele alături de ei. În fapt, chiar acest lucru distrage atenția copilului, părinții pot să aibă discuții, să se uite la televizor, iar asta perturbă concentrarea copilului. Fiul/fiica dumneavoastră trebuie să învețe să-și construiască un mediu favorabil învățării, să își dezvolte puterea de concentrare, să își facă un obicei din a rezolva temele (ideea de obișnuință este foarte utilă, copilul o să ajungă să considere

fierec momentul în care venind de la școală se apucă de rezolvarea temelor, nu o să mai încerce să amâne momentul).

- **Durata în timp** a rezolvării temelor este un alt aspect esențial. Există riscul ca micuțul să stea prea mult timp încercând să rezolve temele (fie că nu reușește, fie că are perioade de timp în care nu le rezolvă deși stă cu caietele în față). Este bine ca părintele să încerce să urmărească care este durata medie a timpului care îi este necesar copilului ca să rezolve temele și să stabilească, împreună cu acesta, care sunt limitele de timp necesare. Folosirea unor factori motivatori (așa cum am expus mai devreme) sprijină încadrarea în limitele convenite. La un singur aspect trebuie să fie părintele atent când pune în practică o astfel de metodă: tendința copilului de a acționa superficial, de a rezolva „repede” temele pentru ca apoi să spună „Gata!” și să încerce să treacă la activitățile motivatoare. Dar dacă părintele este ferm de la început și copilul își dă seama că rezolvarea superficială a temelor mai mult îl încurcă decât îl ajută în obținerea recompenselor, problema o să se rezolve de la sine.
- În sfârșit, **gradul de supraveghere** este un alt aspect de care trebuie să se țină seama. O supraveghere foarte strictă o să îl pună pe copil în situația de a își rezolva cu succes temele, dar o să îi diminueze gradul de autonomie. O supraveghere foarte relaxată (sau inexistentă!) conduce la tendința copilului de a rezolva superficial sau de a evita efectuarea temelor. Părintele trebuie să găsească acel echilibru care să conducă și la un grad de autonomie ridicat, dar și la rezolvarea în bune condiții, zi de zi, a temelor pentru acasă.

Colaborarea dintre părinte și profesor este vitală pentru ca întregul proces e învățământ să funcționeze la cote optime (deci și efectuarea temelor pentru acasă). Profesorii trebuie atenționați atunci când temele date răpesc copilului din timpul pentru relaxare și reîmprospătare. Părintele trebuie să discute cu toți profesorii elevului său, să găsească cu ei echilibrul între învățarea în clasă și învățarea acasă.

Din ce în ce mai des și din ce în ce mai multi copii vin la școală cu teme incomplete sau neefectuate motivând ca „Mi-a fost rău”, „N-am avut timp s-o fac”, „N-am știut să rezolv”, „Aaa... am uitat!”. De ce fac asta?

Poate pentru că vor să se asemene cu multi dintre părinții lor care vin acasă după serviciu și se odihnesc neavând grija „temei pentru acasă”. Poate pentru că preferă să se joace decât să muncească. Adeseori, copiii nu înțeleg importanța temei pentru acasă și nu-și pot imagina că poate fi plăcut să înveți. După ce jumătate din zi au fost ținuti „închiși” între pereții clasei, nu mai vor să deschidă iarăși cărțile și caietele. Oricât de bine intentionați ar fi, sunt distrași de televizor, de calculator sau de alți copii.

Este rândul părinților să își asume rolul de profesori, „chinându-se” să-și ajute copiii să învețe cine stie ce lucru pe care, probabil, unii dintre ei l-au uitat demult. De aceea, devin frustrați deoarece, până la urmă, e treaba copilului, nu a lor. Astfel, este posibil să înceapă discuțiile și tensiunile în familie. Mulți părinți pot deveni excesivi de pretențiosi sau neputincioși când încearcă să-ți ajute copiii la lecții. Acest lucru daunează atât relației dintre părinte și copil, cât și modului în care percepe copilul procesul de învățare.

Iată câteva sfaturi utile părinților:

Cuvântul de ordine în casă este bine să fie „**munca înaintea jocului**”. Copilul trebuie convins că făcutul temelor este responsabilitatea lui, așa cum părinții au alte responsabilități.

În primul rând este bine să îl obișnuiești să facă în fiecare zi **temele**, să transforme acest lucru într-un **element de rutină**. Împreună cu copilul, de comun acord, stabiliți momentul potrivit rezolvării temelor: imediat după școală, după masă de seară, înainte sau după emisiunea TV preferată. Prima opțiune este soluția adoptată de cele mai multe ori pentru că îi scapă de grija temelor.

Evită să pornești **o luptă pentru putere** pe acest subiect. Dacă totuși copilul nu vrea să si le facă, părintele va vorbi cu profesorul despre posibilele consecințe, care pot acoperi o gamă largă: interdicția de a ieși în pauză, rămânerea după program, calificative diminuate etc.

Practic, sunt **câteva etape** ce trebuie urmate:

✓ Nu-l mai lăsa să stea mult la **televizor sau la calculator**, marile lor ispite. Discutați intervalele orare fără televizor sau calculator, cele dedicate temelor, lecturii suplimentare și activităților împreună cu ceilalți membri ai familiei.

✓ Învățați copilul care este **scopul temelor**: consolidarea celor învățate la școală în ziua respectivă. Așa va înțelege că nu este un lucru scornit de adulți că să-i strice după-amiezile, ci îi asigură un drum mai ușor și mai sigur către reușita școlară.

✓ Învățați-i pe copii următorul truism: „**Dacă nu o faci azi, trebuie s-o faci mâine**”. Dați un exemplu personal de la serviciu sau alte situații cu care a intrat și el în contact de-a lungul vieții de familie.

✓ Dacă nu reușesc să si facă tema, **fii alături de el** spunându-i lucruri de genul: „Da, e cam complicat”, „Hai să încercăm împreună!”, fără a face însă un obicei din aceasta. Încurajează-l să i spună profesorului dacă unele aspecte ale temei sunt prea grele pentru el. Este posibil să fie nevoie de **muncă diferențiată** și încă nu s-a depistat lucrul acesta.

Este important ca părinții să si ajute copiii, dar fără să se lase pacaliți și să facă tema în locul lor.

ÎN LOC DE CONCLUZII...

Tema pentru acasă prelungește timpul dedicat învățării. Efectele formative sunt mai mari și mai importante pentru școlarul mic, deoarece atitudinea față de școală și abilitățile de studiu sunt în formare.

„Nu cred că suntem o țară cu elevi surmenați, cred că suntem în pragul de a avea tot mai mulți elevi fără exercițiul de a învăța, fără să știe cum să învețe. (...) Performanța nu se poate obține doar din pauze”, susține psihologul Mihaela Săhlean.

Să nu uităm că

“Școala cea mai bună e aceea în care înveți, înainte de toate, a învăța.”

N.Iorga

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

prof. dr. Pășcan Sabin-Gavril

Colegiul Național „Unirea”, Târgu Mureș, România

Rezumat

Lucrarea explorează modele educaționale moderne care favorizează dezvoltarea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe valori fundamentale precum respectul și incluziunea. Pornind de la nevoia reală de a transforma școala într-un spațiu deschis tuturor, studiul prezintă repere teoretice și exemple de bună practică aplicate în sistemul educațional românesc și european. Scopul este de a demonstra că învățarea eficientă presupune, dincolo de conținuturi, formarea caracterului și a capacității de conviețuire armonioasă.

1. Introducere

Educația contemporană trebuie să depășească granițele abordărilor tradiționale, centrate exclusiv pe transmiterea de cunoștințe. În prezent, accentul se mută pe formarea unor comunități de învățare în care colaborarea, empatia, acceptarea diversității și incluziunea devin valori fundamentale. Modelele educaționale moderne trebuie să răspundă provocărilor lumii globalizate, să contribuie la reducerea inechităților și să creeze un climat pozitiv în școală.

2. Cadrul teoretic

Un model educațional incluziv presupune acceptarea și valorizarea fiecărui elev, indiferent de particularitățile sale personale, culturale sau sociale. Vygotsky, Piaget, Freire și Dewey au oferit fundamentele pedagogiei colaborative. Empatia, gândirea critică, învățarea prin cooperare și educația socio-emoțională sunt componente esențiale ale unei educații centrate pe valori umane. UNESCO și OECD susțin implementarea modelelor care promovează echitatea și participarea activă.

3. Exemple de aplicare în școală

La Colegiul Național „Unirea” din Târgu Mureș, s-au desfășurat activități didactice care au urmărit cultivarea respectului reciproc și învățarea colaborativă: proiecte tematice interdisciplinare, cercuri de lectură multiculturală, dezbateri pe teme sociale și istorice, activități în echipe mixte româno-maghiare. Astfel, elevii au fost încurajați să își exprime opiniile într-un mediu sigur, să își dezvolte competențele socio-emoționale și să lucreze împreună pentru realizarea unor produse educaționale comune.

4. Concluzii

Un model educațional care promovează colaborarea, respectul și incluziunea are un impact pozitiv nu doar asupra rezultatelor școlare, ci și asupra stării de bine a elevilor și a climatului educațional general. Profesorii devin facilitatori ai învățării autentice, iar elevii – parteneri activi. Investiția în formarea cadrelor didactice și adaptarea curriculumului la nevoile actuale sunt pași esențiali pentru o educație echitabilă.

Bibliografie

1. Freire, P. (2017). Pedagogia celor oprimați. Editura Litera.
2. Goleman, D. (2008). Inteligența emoțională. Curtea Veche Publishing.
3. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society. Harvard University Press.
4. UNESCO. (2017). A Guide for Ensuring Inclusion and Equity in Education.
5. OECD. (2012). Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools.
6. CASEL. (2020). Core SEL Competencies. <https://casel.org>

ÎNVĂȚAREA PRIN COLABORARE - UN PLUS DE INOVAȚIE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR CU CES

Profesor Pavăl Andreea

Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian”, loc. Botoșani, județul Botoșani

Beneficiile educației incluzive depășesc cu mult aspectele academice. Beneficiile asupra cărora experții sunt unanimi, acoperă beneficiile sociale, deoarece învățarea într-un mediu general oferă copiilor cu dizabilități posibilitatea de a interacționa cu un grup divers de colegi și de a dezvolta relații cu aceștia. Acest lucru le permite să-și îmbunătățească abilitățile sociale și comportamentul, având exemple adecvate în sala de clasă de educație generală sau în cadrul unor activități comune. Un alt beneficiu al educației incluzive este depășirea prejudecăților sociale. Expunerea la medii incluzive îi determină pe elevi în general să obțină o mai bună înțelegere a diferitelor aspecte ale vieții și, prin urmare, o atitudine mai tolerantă și o acceptare a diferențelor individuale.

Scopul principal al practicilor educaționale incluzive este eliminarea excluziunii și discriminării care pot apărea din prejudecăți și atitudini negative cu privire la diferitele caracteristici și circumstanțe ale indivizilor din mediile educaționale. Deoarece educația afectează în mod direct toți indivizii societății, un sistem educațional incluziv este esențial pentru construirea unei societăți cu o experiență educațională înalt calificată și fără discriminare.

În cadrul parteneriatului Școlii Profesionale Speciale „Sfântul Stelian” Botoșani cu Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, instituții recunoscute pentru grija față de copilașii cu nevoi speciale, s-a desfășurat un proiect intitulat „Învățăm unii de la alții”. În cadrul acestui proiect au fost angrenați elevii clasei a II-a B – Step by Step, îndrumați de doamnele lor învățătoare, prof. M. C. și prof. S. C., și elevii clasei pregătitoare a Școlii Profesionale Speciale „Sfântul Stelian”, coordonați de doamna prof. Andreea Pavăl.

Copiii de la cele două clase au desfășurat o activitate de evaluare cu tema „Anotimpurile în sărbătoare”, ca urmare a finalizării studiului tematic.

Într-o atmosferă plină de entuziasm ei au relaționat frumos, învățând unii de la alții, au realizat lucrări colective și s-au bucurat de momentele speciale petrecute împreună cântând și dansând.

Întâlnirea a demonstrat că implicarea copiilor cu CES în activități de învățare și activități sociale oferă posibilitatea dezvoltării unor relații de toleranță, întraajutorare, prietenie și colaborare lipsite de prejudecăți.

Bibliografie

Alois Gherghuț - Educație Incluzivă, Ghid metodologic, Editura Polirom, 2019

ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIEI ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE CU AJUTORUL UNOR SOLUȚII INOVATIVE

Profesor învățământ primar: Petcu Cristina Georgiana,

Școala Gimnazială "Mihai Viteazul" Târgoviște

Îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate este un aspect esențial pentru dezvoltarea holistică a copiilor și pentru succesul educațional. Analizele referitoare la soluțiile inovative în acest domeniu abordează mai multe aspecte și propun diverse strategii. Iată câteva linii de acțiune și soluții inovative:

1. Platforme Digitale de Comunicare

Utilizarea tehnologiei poate facilita comunicarea între profesori, părinți și comunitate. Platformele digitale pot include aplicații sau website-uri dedicate unde părinții pot găsi informații despre activitățile școlare, progresul copiilor, precum și evenimentele comunității. Exemple:

- **Aplicații de Educație:** Aplicații precum ClassDojo sau Remind permit profesorilor să comunice cu părinții, să trimită mesaje, să partajeze fotografii și să anunțe evenimente importante.
- **Platforme de Feedback:** Utilizarea chestionarelor online pentru a obține feedback de la părinți și comunitate, care poate fi apoi folosit pentru a îmbunătăți colaborarea.

2. Programe de Implicare a Familiei

Participarea activă a părinților în educația copiilor este crucială. Școlile pot dezvolta programe care să încurajeze părinții să fie implicați, cum ar fi:

- **Ateliere și Seminarii:** Organizarea de sesiuni informative pentru părinți pe teme educaționale, oferindu-le instrumente și resurse pentru a sprijini învățarea acasă.
- **Evenimente Comunitare:** Crearea de evenimente care să aducă împreună școlile, familiile și comunitatea, cum ar fi târguri educaționale, ziua porților deschise sau activități extracurriculare comune.

3. Colaborarea cu Organizații Comunitare

Implicarea organizațiilor locale poate sprijini școlile și familiile. Parteneriatele cu ONG-uri, centre comunitare sau afaceri locale pot aduce resurse suplimentare:

- **Proiecte Comune:** Realizarea de proiecte sau campanii care implică elevii, părinții și comunitatea, promovând valori comune și responsabilitate socială.
- **Resurse Educative:** Colaborarea cu biblioteci, muzee sau centre de știință pentru a crea programe de învățare interactive.

4. Educația Parentală

Implicarea părinților în procesul educațional și sprijinirea lor în creșterea și educarea copiilor este esențială. Soluțiile pot include:

- **Formare pentru Părinți:** Programe care să îi ajute pe părinți să înțeleagă metodologia educațională modernă și cum pot sprijini învățarea.
- **Grupuri de Suport:** Crearea unor grupuri de suport pentru părinți unde aceștia pot împărtăși experiențe, bune practici și pot învăța unii de la alții.

5. Promovarea unei Culturi Colaborative

Este important să se dezvolte o cultură a colaborării în cadrul școlii, care să încurajeze comunicarea deschisă între toate părțile implicate:

- **Formarea Cadrelor Didactice:** Instruirea cadrelor didactice asupra managementului relațiilor, abilităților de comunicare și importanței colaborării cu părinții.
- **Strategii de Rezolvare a Conflictelor:** Implementarea unor metode de mediere și de rezolvare a conflictelor care să se concentreze pe colaborare și dialog.

6. Proiecte de Servicii Comunitare

Includerea elevilor în activități de voluntariat și servicii comunitare poate întări legăturile cu comunitatea, iar aceste experiențe îi pot ajuta să înțeleagă mai bine problemele și nevoile comunității:

- **Atragerea de Resurse pentru Nevoi Specifice:** Organizarea de campanii pentru a sprijini diverse cauze comunitare în care elevii, împreună cu părinții și profesori, pot fi implicați activ.

Concluzie

Colaborarea între școală, familie și comunitate este complexă și necesită abordări inovative, personalizate și adaptate la nevoile specifice ale fiecărei comunități. Implementarea cu succes a acestor soluții poate conduce la un mediu educațional mai eficient, la creșterea succesului academic al elevilor și la întărirea legăturilor dintre toate părțile implicate.

Bibliografie: Mircea Agabrian, Vlad Millea, PARTENERIATE ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE, editura INSTITUTUL EUROPEAN, 2015.

EXPERIENȚE ALE COLABORĂRII GRĂDINIȚEI CU COMUNITATEA PRIN PROGRAME SPECIALE PENTRU ÎNCURAJAREA INOVAȚIEI ȘI CREATIVITAȚII

PETCU TITIANA- GRĂDINIȚA M.Ap.N. Nr. 2

Odată cu evoluția societății se impun noi perspective în toate sistemele și subsistemele sale de funcționale. Astfel o nouă perspectivă vizează și învățământul care evoluează de la o etapă socială la alta. Calitatea procesului educațional este asigurată de un sistem unitar de cerințe privind instruirea și educarea copilului. Într-o societate care se schimbă, cadrul didactic, motorul calității învățământului, trebuie și el să manifeste o largă deschidere spre nou, o implicare în tot ceea ce înseamnă interesul suprem al copilului.

În vederea acestor lucruri, în învățământul românesc s-au adoptat noi idei și principii prin care să se asigure calitatea și bunul demers al activităților educative. Parteneriatul educațional constituie o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești. Astfel, cooperarea, colaborarea și parteneriatele între instituțiile de învățământ și alte categorii comunitare, pot duce pe lângă experiențe noi și pozitive, și finalități armonioase ale procesului educațional.

Într-un grup partenerial în care sunt incluse diferite categorii și instituții comunitare, unitatea de învățământ are rol promotor, de catalizator al parteneriatului educațional.

Copiii învață în fiecare zi despre oameni, locuri și activități din comunitatea lor, atunci când își însoțesc cadrele didactice sau părinții în plimbări și vizite, cât și în activitățile desfășurate în grădiniță. De aici recurge necesitatea parteneriatelor unităților de învățământ preșcolar cu alte instituții comunitare. Complexitatea și dificultatea problemelor cu care se confruntă grădinița, impactul educației copilului asupra întregului sistem social și cultural, demonstrează, dacă mai era nevoie necesitatea colaborării grădiniței cu comunitatea.

În cadrul învățământului preșcolar, implementarea proiectelor și parteneriatelor este foarte importantă. Grădinița reușește să realizeze obiective majore ale reformei actuale și ale integrării unității de învățământ preșcolar în viața comunității.

Grădinița M.Ap.N Nr. 2 a înțeles rolul important al realizării parteneriatelor educaționale și de aceea a inițiat și derulat de-a lungul timpului proiecte cu comunitatea. Partenerii comunitari cu care grădinița noastră a inițiat astfel de programe sunt: Primăria Municipiului București- Direcția Protecția Mediului, Biserica, Policlinica M.Ap.N, ONG- Salvați Copiii, A.C.T.O.R, Infotrix, Infomedia Pro.

Cadrele didactice din grădiniță au considerat necesară colaborarea cu partenerii din diferite instituții, atât pentru extinderea și desfășurarea activităților educative, cât și pentru întărirea sistemului grădiniță- comunitate. Astfel de parteneriate oferă șansa cadrelor didactice să-și întărească experiența profesională, să se antreneze într-o multitudine de activități cu membrii parteneriatelor în ceea ce privește activitatea profesională, să dobândească noi mentalități și capacități prin care să ajute la modernizarea și evoluția optimă a educației românești. Rezultatele parteneriatelor educaționale pot duce și la:

- formarea unei rețele de sprijin comunitar, complementar grădiniței, pentru realizarea unor obiective;
- cunoașterea specificului cultural, a valorilor mediului comunitar;
- antrenarea membrilor comunității cu disponibilități în luarea unor decizii privitoare la modernizarea grădiniței (atât din punct de vedere material, cât și didactic)
- oferirea unui suport material necesar unei bune desfășurări a activității;
- participarea copiilor din grădiniță la diferite evenimente și manifestări organizate de comunitate: concursuri, serbări, festivități, competiții;
- stimularea continuă a învățării și integrarea copilului în ambianța școlii.

Grădinița noastră a format o rețea de sprijin comunitar fidelă, motiv pentru care multe dintre obiectivele propuse au fost foarte ușor realizate și atinse. De exemplu, în Parteneriatul cu Primăria Municipiului București, principalul obiectiv urmărit a fost acela de elaborare de strategii și metode pentru educarea cetățenilor și tinerei generații în domeniul protecției mediului, precum și elaborarea de programe de educație eco-civică pentru copii pe categorii de vârstă, editarea de materiale educaționale și informative în domeniul protecției mediului, prelucrarea și gestionarea informației de mediu, precum și realizarea atribuțiilor ce revin aparatului executiv în domeniul protecției mediului. S-a urmărit dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător, stimularea curiozității pentru investigarea acestuia, lucrându-se cu copiii pe segmente de vârstă. De asemenea s-a mai urmărit dezvoltarea și exersarea unor deprinderi și capacități ale copiilor pentru stărnirea interesului de a proteja mediul și astfel pentru a avea un climat sănătos propice vieții și conviețuirii între oameni, pentru inițierea unor acțiuni de curățare a mediului înconjurător. De asemenea s-a mai urmărit reducerea impactului negativ al activității umane asupra mediului înconjurător pentru ca Municipiul București să devină o capitală, la standarde europene.

Astfel s-au organizat acțiuni ce au constat în: activități practice, plantări realizate de copii în curtea unității de învățământ, ieșiri în natură, realizări de machete cu materiale provenite din mediul înconjurător (inclusiv materiale refolosibile), organizarea unor concursuri și expoziții cu caracter ecologic în diverse locații, despre mediul înconjurător cu teme diverse cum ar fi (Pământul este casa noastră), (Apa- suflet viu), Natura- prietena noastră) etc; participarea la concursuri cu caracter ecologic; organizarea de activități educative conform calendarului ecologic; susținerea unor lecții interactive pe teme de protecția mediului înconjurător.

Alte parteneriate educaționale de succes inițiate și derulate de grădinița noastră a avut loc, și încă mai au împreună cu A.C.T.O.R- Asociația Culturală de Teatru și Origami din România, și cu Infomedia Pro- programe software interactive, multimedia (acestea sunt prezentate și în format ppt)

Cadrele didactice din grădinița noastră au găsit folositor parteneriatul cu A.C.T.O.R deoarece prin acțiunile întreprinse cu aceștia, copiii se pot iniția în arta origami, dezvoltându-și pe lângă multe capacități și deprinderi motrice-intelectuale și calități precum: autodisciplina, (voință și ambiție), dexteritatea, ordinea și echilibrul interior (încrederea în forțele proprii, în ceea ce privește creația), imaginația și fantezia, creativitatea. Cu reprezentările origami construite cu mâinile lor, copiii realizau individual sau în grup, mici spectacole care pot concura și câștiga premii. Această activitate dezvoltă capacitatea copiilor de a crea povești însușind figurinele de hârtie realizate de ei și de a le comunica altora. Introducerea artei origami ca element de dezvoltare al comportamentului copilului pornind de la trăirile interioare, stările afective, emoționale și sociale, a avut un efect armonios asupra personalității și dezvoltării copiilor. Copiii au participat la activități opționale de origami, și-au însușit arta “magiei hârtiei” și apoi au participat la concursuri naționale de origami unde au primit rezultate bune și foarte bune. Aceste acțiuni au creat copiilor sentimentul de responsabilitate și totodată aceștia și-au dezvoltat și un sistem de valori personale. În cadrul Concursului Național de Origami, copiii participanți din grădinița noastră au câștigat locul I, primind titlul de “Profesori Origami” (ei, la rândul lor, inițiind alți copii în arta origami).

Parteneriatul grădiniței noastre cu Infomedia Pro constă în realizarea unor softuri educaționale, în care scenariile cadrelor didactice implicate în acțiuni sunt transpuse pe suport electronic, luând naștere astfel CD-uri cu diferite teme educaționale: “Iarna- în așteptarea lui Moș Crăciun, În țara lui Vâj Brum Pic, Aventuri de-o vară (realizate pe metoda proiectelor), Învățăm să desenăm, poezii să recităm, Cazemata Mate, Circulația rutieră”. Prin derularea acestor proiecte cu InfomediaPro, educatoarele au urmărit implementarea unor metode moderne

de lucru cu copiii, și anume realizarea unor lucrări sau activități pe suport electronic, la calculator. Suportul informațional este foarte bine dozat și prezentat copiilor sub formă de joc și totodată de reprezentări. Copiii, jucându-se jocurile de pe cd-uri, dobândesc foarte multe cunoștințe și informații referitoare la diverse teme educative: sărbătorile, anotimpurile, circulația rutieră, literatură, matematică. Scenariile jocurilor didactice transpuse în soft educațional au obiective și sarcini precise.

Ultimul proiect cu Infomedia Pro, a adus noi parteneri grădiniței, precum Poliția Rutieră a Capitalei și Ministerul Educației care au demarat un program de educație rutieră în care sunt implicate școli și grădinițe. Softul educațional ; “Circulația rutieră” oferă copiilor posibilitatea de a-și însuși în timpul jocului didactic pe calculator importante informații privind regulile de circulație. Toate acțiunile acestui program intitulat “Educația rutieră- educație pentru viață”, s-au derulat în activități alese, și în activitățile extracuriculare, având ca obiectiv prioritar determinarea copilului de a se respecta în mod conștient regulile de circulație, cunoscând faptul că astfel își protejează propria viață dar și pe a celorlalți.

Grădinița M.Ap.N Nr. 2 în strânsă legătură cu partenerii comunitari au realizat acțiuni, activități, lucruri, prin intermediul cărora procesul instructiv-educativ să se desfășoare în condiții excelente, cu materiale calitative, moderne, copiii primind astfel informațiile prin metode avansate și diversificate. În urma acestor parteneriate atât cadrele didactice, cât și copiii au dobândit experiențe noi și pozitive, atitudini noi despre muncă și au inițiat, derulat și însușit metode și mijloace noi și facile de activitate.

Parteneriatul educațional reprezintă un principiu fundamental în ceea ce privește inovația și modernizarea educației românești.

Bibliografie;

- Proiect Parteneriat Grădinița M.Ap.N – Primăria Municipiului București- Direcția Protecția Mediului
- Proiect Parteneriat Grădinița M.Ap.N – A.C.T.O.R
- Proiect Parteneriat Grădinița M.Ap.N –Infomedia Pro
- Proiect Parteneriat Grădinița M.Ap.N –Poliția Rutieră București

Implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea colaborării între școală, familie și comunitate în învățământul primar

Prof.înv.primar Petrache Dorina

Școala Gimnazială Nr.96, București

Literatura de specialitate evidențiază importanța crucială a colaborării dintre școală, familie și comunitate pentru dezvoltarea optimă a copilului în perioada învățământului primar. Modelul ecologic al lui Bronfenbrenner (1979) plasează elevul în centrul unui sistem complex de relații interconectate, unde interacțiunile dintre aceste trei medii formative influențează direct rezultatele educaționale. Cercetările lui Epstein (2001) au conturat șase tipuri de implicare parentală care stau la baza modelelor contemporane de colaborare: parentingul, comunicarea, voluntariatul, învățarea acasă, luarea deciziilor și colaborarea cu comunitatea.

În contextul românesc, studiile realizate de Vrăsmaș (2018) și Stănciulescu (2015) relevă că implicarea familiei în educație se corelează pozitiv cu performanțele academice ale elevilor, reducerea absenteismului și îmbunătățirea comportamentului școlar. Aceste cercetări demonstrează că atunci când părinții, cadrele didactice și reprezentanții comunității colaborează eficient, se creează un mecanism de susținere multiplă pentru copil, oferind continuitate între experiențele educaționale din diverse contexte.

Beneficii pentru elevi

- Creșterea motivației pentru învățare
- Îmbunătățirea rezultatelor școlare
- Dezvoltarea competențelor sociale
- Reducerea problemelor comportamentale

Beneficii pentru părinți

- Înțelegerea mai bună a curriculumului școlar
- Dezvoltarea competențelor parentale
- Acces la resurse educaționale suplimentare
- Îmbunătățirea comunicării cu propriul copil

Beneficii pentru școală

- Climat școlar pozitiv
- Eficientizarea activităților educaționale

- Acces la resurse comunitare diverse
- Creșterea prestigiului instituțional

Implementarea unor modele eficiente de colaborare între școală, familie și comunitate în învățământul primar din România întâmpină multiple obstacole, identificate prin cercetări recente realizate de Institutul de Științe ale Educației (2019) și studii independente (Cucoș, 2017; Bocoș, 2020). Înțelegerea acestor bariere reprezintă primul pas în dezvoltarea unor soluții inovative adaptate realităților locale.

Bariere temporale

- Programul încărcat al părinților care lucrează în regim full-time
- Supraîncărcarea cadrelor didactice cu sarcini administrative
- Sincronizarea dificilă între programul școlii și disponibilitatea părinților

Bariere comunicaționale

- Utilizarea unui limbaj specializat, inaccesibil unor părinți
- Lipsa canalelor formalizate de comunicare între școală și comunitate
- Comunicare predominant unidirecțională, de la școală către familie

Bariere culturale și atitudinale

- Perpetuarea modelului tradițional de separare a responsabilităților
- Reticența unor cadre didactice față de "amestecul" părinților
- Experiințe educaționale negative ale părinților în propria școlaritate

Bariere structurale și instituționale

- Lipsa unui cadru legislativ clar privind implicarea comunității
- Resurse financiare și umane insuficiente pentru implementarea programelor
- Absența formării inițiale a cadrelor didactice pentru colaborarea cu familiile
- Cercetările realizate de Anghelache (2018) în școlile din mediul rural evidențiază bariere suplimentare specifice: izolarea geografică, nivelul educațional mai scăzut al părinților, migrația economică și infrastructura digitală precară. Aceste obstacole conduc la o "colaborare de fațadă", limitată la ședințele cu părinții și la aspecte administrative, fără a atinge dimensiunile profunde ale parteneriatului educațional.
- Studiul longitudinal realizat de Universitatea Babeș-Bolyai (2021) asupra percepțiilor cadrelor didactice din învățământul primar relevă că 78% dintre profesori consideră implicarea părinților ca fiind "foarte importantă", dar doar 34% declară că aplică sistematic strategii pentru

stimularea acestei implicări. Acest decalaj între valorizare și implementare reflectă necesitatea unor intervenții structurate la nivelul formării cadrelor didactice și al culturii organizaționale școlare.

Cercetările recente în domeniul științelor educației propun o serie de soluții inovative pentru depășirea barierelor identificate și optimizarea colaborării între școală, familie și comunitate în învățământul primar. Aceste soluții integrează atât componente tehnologice, cât și abordări pedagogice transformative, adaptate contextului socio-cultural românesc.

1. Platforme digitale integrate: Dezvoltarea unor ecosisteme digitale care conectează toți actorii educaționali, facilitând comunicarea multidirecțională și accesul la resurse educaționale

2. Formare specializată: Module de pregătire pentru cadre didactice focalizate pe abilitățile de colaborare cu familiile din diverse medii socio-culturale

3. Spații fizice colaborative: Crearea unor "hub-uri educaționale" în școli, deschise după orele de curs pentru activități comune elevi-părinți-comunitate

4. Programe de mentorat reciproc: Implementarea unor sisteme prin care părinții și profesioniștii din comunitate oferă expertiză, iar profesorii asigură guidance educațional

Experimentul pedagogic realizat de Tărnăuceanu (2022) în 12 școli primare din România a demonstrat eficacitatea "Modelului 4C de colaborare" (Comunicare, Consiliere, Coordonare, Co-educație). Această abordare presupune trecerea de la implicarea parentală sporadică la un parteneriat structurat, cu responsabilități clare pentru fiecare actor. Rezultatele arată o creștere cu 47% a participării părinților la activitățile școlare și o îmbunătățire semnificativă a rezultatelor elevilor la evaluările standardizate.

Programul "Școala Comunității", pilotat în județele Cluj și Iași, propune un model inovativ de integrare a resurselor comunitare în curriculum prin metoda proiectelor tematice. Profesorii identifică experți locali (meșteșugari, antreprenori, artiști) care devin "profesori invitați" în cadrul unor module de învățare experiențială. Această abordare valorifică capitalul social al comunității și creează contexte autentice de învățare, crescând relevanța educației pentru viața reală a elevilor. Evaluarea longitudinală a programului indică beneficii multiple: creșterea motivației elevilor, diversificarea experiențelor de învățare și consolidarea identității comunitare.

Evoluția rapidă a tehnologiei digitale oferă oportunități fără precedent pentru reconceptualizarea relațiilor dintre școală, familie și comunitate. Cercetările recente (Istrate, 2021;

Velea, 2020) evidențiază potențialul transformativ al tehnologiilor emergente în depășirea barierelor tradiționale și crearea unor ecosisteme educaționale interconectate.

1. Aplicații mobile dedicate: Platformele precum ClassDojo, adaptate contextului românesc, permit comunicarea în timp real între profesori și părinți, oferind actualizări despre progresul academic și comportamental al elevilor. Cercetările realizate de Universitatea din București (2022) în 25 de școli primare demonstrează că utilizarea consecventă a acestor aplicații crește implicarea parentală cu 68% și îmbunătățește semnificativ percepția părinților asupra transparenței procesului educațional.

2. Realitatea virtuală și augmentată: Tehnologiile imersive facilitează participarea virtuală a părinților și membrilor comunității la activitățile educaționale, depășind constrângerile spațiale și temporale. Proiectul pilot "Clasa Deschisă VR" implementat în județul Timiș permite părinților să observe lecții în timp real prin intermediul ochelarilor VR sau al aplicațiilor mobile, creând oportunități pentru continuarea învățării acasă prin aceleași experiențe educaționale.

3. Tehnologia blockchain: Sistemele bazate pe blockchain permit crearea unor "pașapoarte educaționale digitale" care integrează evaluările formale cu recunoașterea competențelor dobândite în contexte nonformale și informale. Acest tip de tehnologie facilitează tranziția între ciclurile educaționale și oferă o imagine holistică asupra dezvoltării copilului, accesibilă tuturor actorilor implicați în educația sa.

Pe baza analizei realizate, se pot formula următoarele recomandări pentru factorii de decizie și practicienii din domeniul educației:

1. **La nivel de politici educaționale:** Dezvoltarea unui cadru normativ clar care să definească rolurile și responsabilitățile fiecărui actor în colaborarea educațională; integrarea competențelor de colaborare în standardele profesionale pentru cadrele didactice; alocarea unor resurse specifice pentru programele de parteneriat.

2. **La nivel instituțional:** Includerea strategiilor de colaborare în documentele programatice ale școlii; crearea unor structuri formale de implicare a părinților și comunității în guvernanta școlară; dezvoltarea unor mecanisme flexibile pentru recunoașterea și valorificarea resurselor comunitare.

3. **La nivel de practici educaționale:** Diversificarea modalităților de comunicare și colaborare, ținând cont de particularitățile socio-culturale ale familiilor; integrarea tehnologiilor

digitale accesibile pentru facilitarea comunicării; proiectarea unor experiențe de învățare autentice care valorifică expertiza comunitară.

4. **La nivel de formare profesională:** Dezvoltarea unor programe specializate pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în domeniul colaborării educaționale; crearea unor comunități de practică pentru schimbul de experiențe și resurse între profesioniștii din educație.

În concluzie, tranziția de la modelul tradițional fragmentat la un ecosistem educațional integrat necesită o abordare sistemică, multidimensională, care să combine inovația pedagogică cu cea tehnologică și organizațională. Investiția în optimizarea relațiilor dintre școală, familie și comunitate reprezintă nu doar o strategie pentru îmbunătățirea rezultatelor academice, ci și o condiție esențială pentru formarea unor cetățeni adaptați provocărilor societății contemporane.

Bibliografie:

1. Anghelache, V. (2018). Parteneriatul educațional în mediul rural românesc. Editura Universității "Dunărea de Jos".
2. Bocoș, M. (2020). Managementul relațiilor școală-familie-comunitate. Editura Polirom.
3. Bronfenbrenner, U. (1979). The ecology of human development. Harvard University Press.
4. Cucoș, C. (2017). Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări. Editura Polirom.
5. Istrate, O. (2021). Tehnologii digitale în educație: între inovație și echitate. Revista de Pedagogie.
6. Pânișoară, I. O. (2023). Tehnologia în educație: perspective critice. Editura Universitară.
7. Stănciulescu, E. (2015). Sociologia educației familiale. Editura Polirom.
8. Tărnăuceanu, C. (2022). Modelul 4C de colaborare școală-familie. Revista de Psihologie Educațională.
9. Vrăsmaș, E. (2018). Parteneriatul educațional: școală-familie-comunitate. Editura Aramis.

PETRE CRENGUȚA - MĂLINA

GRĂDINIȚA CU PN ȘI PP „FRUNZA DE STEJAR”, ORAȘ PLOPENI

Studiu de caz privind implementarea unor strategii educaționale inovative într-o unitate de învățământ din România

I. Introducere

Contextul educațional general: Prezentarea sistemului educațional actual din România, cu focus pe provocările existente, cum ar fi deficitul de resurse, utilizarea limitată a tehnologiei, metodele tradiționale de învățare și nevoia de adaptare la schimbările din societatea globală.

Scopul studiului: Identificarea și analiza unor strategii educaționale inovative implementate într-o unitate de învățământ (școală, liceu sau universitate) din România. Exemplificarea modului în care aceste strategii pot contribui la îmbunătățirea procesului educațional și la pregătirea elevilor pentru provocările viitorului.

II. Obiectivele studiului

- 1. Analiza implementării strategiilor inovative:** Cum au fost introduse și aplicate noile strategii educaționale?
- 2. Evaluarea impactului asupra performanței elevilor:** Cum au influențat aceste strategii rezultatele școlare și motivația elevilor?
- 3. Implicațiile pentru profesori și pentru managementul instituției educaționale:** Care au fost provocările întâmpinate de profesori și conducerea școlii în implementarea acestor strategii?
- 4. Identificarea factorilor de succes și a obstacolelor:** Ce a funcționat bine și ce ar putea fi îmbunătățit?

III. Metodologia de cercetare

Tipul studiului: Studiu de caz (calitativ și cantitativ).

Locația: O unitate de învățământ dintr-o regiune a României (de exemplu, o școală urbană sau rurală).

Datele colectate: Interviuri cu profesori și conducători școlari, chestionare pentru elevi, observații directe în sălile de clasă, analiza documentelor (planuri de lecție, programe educaționale etc.).

Instrumente de cercetare: Interviuri semistructurate, chestionare online, observație participativă.

IV. Strategii educaționale inovative implementate

Învățarea bazată pe proiecte (PBL – Project-Based Learning): Elevii lucrează în echipe pentru a rezolva probleme reale, învățând prin aplicarea teoriei în practică.

Învățarea personalizată: Folosirea tehnologiei pentru a adapta ritmul și stilul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor.

Gamificarea: Integrarea jocurilor și a elementelor de joc în procesul educațional pentru a crește motivația și angajamentul elevilor.

Învățarea colaborativă: Crearea unor activități de învățare în grupuri, care să încurajeze colaborarea între elevi și să stimuleze dezvoltarea abilităților de comunicare și rezolvare de probleme.

Utilizarea tehnologiilor educaționale: Integrarea platformelor online, aplicațiilor educaționale și a altor instrumente digitale în lecțiile de zi cu zi.

V. Rezultatele implementării

Performanța elevilor: Analiza evoluției notelor, a abilităților practice și a atitudinii față de învățare.

Motivația elevilor: Măsurarea gradului de implicare și satisfacție a elevilor prin chestionare și interviuri.

Feedback-ul profesorilor: Evaluarea percepțiilor profesorilor privind eficiența noilor metode, dificultățile întâmpinate și avantajele observate în aplicarea acestor strategii.

Impactul asupra managementului școlii: Cum au fost susținute aceste strategii de conducerea școlii și ce schimbări au fost necesare în infrastructura educațională.

VI. Provocări și obstacole întâmpinate

Rezistența la schimbare: Dificultăți în adaptarea profesorilor la noi metode, lipsa de formare profesională continuă.

Resurse insuficiente: Limitarea accesului la tehnologii moderne sau la materiale didactice adecvate.

Managementul clasei: Provocări legate de gestionarea unor grupuri mari de elevi într-un mediu de învățare mai interactiv.

VII. Recomandări și concluzii

Formare continuă pentru profesori: Programe de dezvoltare profesională în domeniul strategiilor educaționale inovative.

Sprijin financiar și infrastructural: Investiții în tehnologie și în resurse educaționale pentru a susține implementarea acestor metode.

Îmbunătățirea colaborării între profesori și elevi: Crearea unor parteneriate mai strânse între toți actorii educaționali pentru a maximiza impactul pozitiv al noilor strategii.

VIII. Referințe bibliografice

Literatură de specialitate privind educația inovativă, metodologii de învățare bazate pe proiecte, gamificare, etc.

Studii de caz internaționale relevante.

Resurse educaționale oferite de ministerele educației și de organizațiile internaționale.

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Rezumat

Acest articol explorează modele educaționale inovatoare care contribuie la crearea unui climat școlar colaborativ, incluziv și centrat pe valori precum respectul reciproc, diversitatea și empatia. Se analizează impactul strategiilor pedagogice precum învățarea cooperativă, clasa inversată și modelul democratic în dezvoltarea competențelor sociale, reducerea comportamentelor discriminatorii și creșterea coeziunii în rândul elevilor.

Cuvinte-cheie

educație incluzivă, învățare colaborativă, respect, pedagogie democratică, diversitate, incluziune socială

1. Introducere

Schimbările profunde din societatea contemporană impun regândirea paradigmatelor educaționale tradiționale. Într-o lume tot mai interconectată și diversă, școala are responsabilitatea de a deveni un spațiu al dialogului, colaborării și incluziunii. Astfel, modelele educaționale moderne trebuie să răspundă nu doar nevoilor cognitive ale elevilor, ci și celor sociale și emoționale.

2. Fundamente teoretice

Modelele educaționale incluzive se bazează pe principii ale psihologiei sociale, pedagogiei critice și teoriilor inteligențelor multiple (Gardner, 1983). Ele încurajează:

- Participarea activă a tuturor elevilor, indiferent de abilități, origine sau statut socio-economic;
- Acceptarea diversității ca valoare și resursă educațională;
- Construcția cunoașterii prin interacțiune și cooperare.

3. Modele educaționale analizate

3.1. Învățarea cooperativă

Este una dintre cele mai eficiente metode de construire a unui mediu respectuos și echitabil. Grupurile eterogene încurajează sprijinul reciproc, asumarea responsabilității și dezvoltarea abilităților socio-emoționale (Johnson & Johnson, 1994).

3.2. Modelul clasei democratice (Dewey, Freinet, Neill)

Promovează participarea elevilor în luarea deciziilor, respectarea opiniei celuilalt și construirea unui spațiu de dialog deschis.

3.3. Învățarea prin proiecte

Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning – PBL) reprezintă un model educațional centrat pe elev, care presupune explorarea aprofundată a unei teme relevante prin intermediul unui demers colaborativ, interdisciplinar și orientat spre soluționarea unei probleme reale sau simulată. Această abordare stimulează gândirea critică, responsabilitatea personală și colaborarea între elevi, sprijinind în mod natural un climat educațional bazat pe respect, încredere și incluziune.

Valențele incluzive ale PBL se manifestă prin diversitatea sarcinilor, flexibilitate și încurajarea exprimării fiecărui elev. Un exemplu relevant este proiectul „Exploratori printre stele: Descoperim Sistemul Solar”, desfășurat la nivelul învățământului primar. Elevii au lucrat în echipe eterogene, fiecare contribuind conform abilităților proprii – unii au realizat machete, alții au cercetat informații, iar unii au susținut prezentarea finală. Proiectul a stimulat implicarea, cooperarea și valorizarea diferențelor individuale.

3.4. Pedagogia incluzivă (Index for Inclusion – Booth & Ainscow)

Este un model sistemic ce propune schimbări la nivel de cultură, politici și practici școlare pentru a sprijini participarea și succesul tuturor elevilor.

Exemplu de aplicare: Proiect interdisciplinar – „Exploratori printre stele: Descoperim Sistemul Solar”

Nivel de învățământ:

Învățământ primar (clasa a III-a / a IV-a)

Durata:

2 săptămâni

Discipline implicate:

Științe ale naturii, Comunicare în limba română, Matematică, Educație plastică, Muzică și

mișcare, Educație civică, TIC

Scopul proiectului:

Dezvoltarea cunoștințelor despre Sistemul Solar și a competențelor de colaborare, comunicare, respect reciproc și implicare activă în învățare.

Etape ale proiectului și activități:

1. Lansarea proiectului – Vizionare video educativ: „Călătorie prin Sistemul Solar” – activarea interesului și introducerea temei;
2. Formarea echipelor – elevii se împart în echipe (fiecare cu o planetă de explorat) – asigurarea incluziunii și echilibrului între elevi;
3. Cercetare și descoperire – elevii caută informații despre planeta aleasă (dimensiune, mișcări, curiozități) – exersarea gândirii critice;
4. Realizarea produsului final – poster / machetă / carte digitală / mini-prezentare – exprimarea individuală și colectivă;
5. Prezentarea și expoziția – fiecare echipă își prezintă creația în fața clasei și părinților – valorizarea efortului;
6. Reflecție și feedback – fișe de autoevaluare și feedback între colegi – consolidarea spiritului reflexiv.

Exemple de sarcini adaptate pentru incluziune:

- Un elev cu dificultăți în exprimare orală a realizat o ilustrație a planetei;
- Un alt elev, cu înclinații tehnice, a contribuit prin crearea unei machete interactive;
- Elevii cu ritm de lucru diferit au avut roluri variate (scriere, desen, căutare, colaj etc.).

Rezultatele observate:

- Elevii au demonstrat un interes crescut și o participare activă;
- Grupurile au colaborat eficient și s-au susținut reciproc;
- A fost redus comportamentul competitiv și accentuat sprijinul mutual;
- Părinții s-au implicat activ în susținerea proiectului.

Reflecție finală:

Proiectul a devenit un spațiu sigur și motivant pentru toți copiii, indiferent de nivelul lor de pregătire sau particularitățile personale, stimulând cooperarea și valorizarea diferențelor individuale.

Petrovici Cristina Alina

Scoala Gimnaziala Comuna Foeni, Jud. Timis

Educatia in spatial familial

În general, termenul de educație parentală, acesta denumește, în sens larg, ”programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii” (Carter, 1996). Într-un sens mai restrâns, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală, și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite cu copiii.

În România, educația parentală a început să se dezvolte la sfârșitul anilor '90, odată cu desfășurarea primelor programe de inspirație internațională. În 1998, Programul „Educați așa”, furnizat de Fundația Copiii Noștri, după un model inițiat de Institutul Olandez pentru Îngrijiri și Bunăstare (NIZW) a constituit un program pilot experimentat împreună cu Ministerul Educației și Cercetării în trei județe. În anul 2000, cu sprijinul UNICEF, programul a fost dezvoltat timp de 5 ani până a ajuns să fie implementat în toate județele din țară. Începând cu anul 2005, programul „Educați așa” a fost preluat de către Ministerul Educației și Cercetării în anul 2000, ca Program Național de Educație Parentală în Învățământul Preșcolar (UNICEF, 2009). În anul 2000, programul „Cum să devenim părinți mai buni” (furnizat de Holt România) a fost dezvoltat concentrându-se asupra părinților cu copii de vârste 0-3 ani, după modelul Birth to Three din SUA; după aproximativ 10 ani de adaptare, a fost extins la categoria părinților cu copii școlari. Și acest program a beneficiat de la început de sprijinul Unicef, fiind un program care a cunoscut o dinamică accelerată atât în ceea ce privește adaptarea la diferite categorii de părinți, cât și în privința dezvoltării unui sistem propriu de formare a educatorilor parentali, de supervizare și acreditare a acestora (Unicef, 2009).

Scopul educației parentale este de a dezvolta relațiile dintre părinți și copii prin încurajarea comportamentelor de sprijin ale părinților și modificarea comportamentelor nonproductive sau vătămătoare (Small, 1990). Programele de educație parentală își propun, în general, să dezvolte la părinți comportamente noi, pozitive, pe de o parte și să elimine o serie de comportamente care afectează nefavorabil dezvoltarea copilului, pe de altă parte. Small (1990) operează cu diferențe în ceea ce privește educația parentală și sprijinul parental. Ca entitate de

sine stătătoare sau în combinație cu alte programe, educația parentală ajută părinții să-și dezvolte și să-și îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea umană, să alterneze abordările în creșterea copiilor și să învețe tehnicile pentru a reduce stresul care subminează funcționarea parentală (Small, 1990). Educația parentală pune accent atât pe îmbunătățirea exercitării parentalității, cât și pe latura terapeutică de reducerea a tensiunilor generate de îndeplinirea rolurilor de părinte. Scopul sprijinul parental de a îmbunăți capacitatea părinților de a valorifica resursele dinafara familiei pentru propria bunăstare a lor și a copiilor lor. Considerăm că aceste diferențe surprinse de autor sunt utile pentru clarificarea modului în care educația parentală răspunde unor nevoi și produce anumite efecte. În România există deseori confuzii în ceea ce privește educația parentală: deseori, orice intervenție asupra părinților (consiliere, sprijin moral, grupuri de suport, informare etc.) sunt considerate a fi activități de educație parentală. Pe măsură ce părinții participă la programe de educație parentală devin mai capabili să ofere o îngrijire mai atentă a copiilor. Nu-i suficient doar să informezi oamenii și ei să înțeleagă mesajele transmise în diferite campanii de informare pentru schimba comportamentele. Cele mai citate exemple în literatură sunt cele legate de comportamentele în sănătate și cele subsumate conceptului de stil de viață; astfel, în ciuda nenumăratelor campanii de informare și educare, fumătorii nu-și modifică comportamentul, persoanele care-și agresează membrii familiei nu devin mai puțin agresivi sau mai puțin violenți, părinții care-și neglijează copiii nu devin mai atenți față de aceștia etc. Producerea unor schimbări la nivelul comportamentelor presupune înțelegerea complexă a culturii, factorilor personali și sociali, asigurarea unor contexte de interacțiune și control social capabile să motiveze și să susțină schimbarea.

Bibliografie: unicef.org

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Prof. Pinzaru Ana-Maria

Școala Gimnazială "George Călinescu" Iași

Un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, se dezvoltă cel mai bine atunci când se aplică modele educaționale care pun accent pe interacțiune, diversitate și implicare activă. Iată câteva modele și strategii care pot sprijini crearea unui astfel de mediu:

1. Învățarea cooperativă (Cooperative Learning)

- **Definiție:** Elevii lucrează în grupuri mici pentru a rezolva probleme sau a realiza proiecte comune.
- **Beneficii:** Dezvoltă abilități sociale, comunicare eficientă și empatie, încurajând schimbul de idei și sprijin reciproc.
- **Implementare:** Activități structurate (ex. "jigsaw", "think-pair-share") și roluri definite în cadrul grupului pentru a asigura participarea egală.
 - Această metodă implică grupuri mici de elevi care lucrează împreună pentru a atinge un obiectiv comun.
 - Accentul se pune pe interdependența pozitivă, responsabilitatea individuală și interacțiunea față în față.
 - Elevii învață să comunice eficient, să-și asume roluri și să rezolve conflicte în mod constructiv.

2. Pedagogia incluzivă

- **Universal Design for Learning (UDL):** Oferă multiple modalități de reprezentare a informațiilor, de implicare și de exprimare a cunoștințelor, astfel încât să răspundă nevoilor diverse ale tuturor elevilor.
- **Strategii:**
 - Adaptarea materialelor didactice pentru a include diferite stiluri de învățare.
 - Utilizarea tehnologiilor educaționale care facilitează accesul la informație.
 - Crearea unui mediu în care fiecare elev se simte valorat și ascultat.

3. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning)

- **Definiție:** Elevii abordează probleme reale prin proiecte care le permit să exploreze subiecte din mai multe perspective.
- **Beneficii:** Încurajează gândirea critică, creativitatea și colaborarea, oferind oportunități pentru ca elevii să se implice activ în procesul de învățare.
- **Implementare:** Proiecte interdisciplinare care să permită fiecărui elev să-și aducă contribuția unică, sub îndrumarea unui profesor facilitator.

- Elevii explorează probleme și provocări din lumea reală, lucrând în echipă pentru a găsi soluții.
- PBL promovează gândirea critică, creativitatea și abilitățile de colaborare.
- Elevii învață să-și gestioneze timpul, să-și planifice activitățile și să-și prezinte rezultatele.

4. Pedagogia centrată pe elev

- **Concept:** Profesorul devine un ghid sau facilitator, iar elevii sunt încurajați să-și asume rolul activ în propria învățare.
- **Beneficii:** Crește motivația, responsabilitatea și încrederea în sine, contribuind la dezvoltarea unei comunități de învățare în care respectul reciproc este esențial.
- **Strategii:** Învățare prin descoperire, discuții deschise și evaluare formativă continuă.

5. Abordări culturale și comunitare

- **Pedagogie Culturally Responsive:** Integrează perspectivele și experiențele culturale ale elevilor în curriculum, făcând învățarea mai relevantă și accesibilă.
- **Beneficii:** Contribuie la reducerea barierelor culturale și la construirea unui mediu în care diversitatea este apreciată.
- **Implementare:** Proiecte comunitare, colaborări cu familiile și comunitatea locală, precum și integrarea de teme relevante din viața reală.

6. Învățarea bazată pe probleme (PBL):

- Este o strategie didactică în care elevii învață despre un subiect prin lucrul în grupuri mici pentru a rezolva o problemă deschisă.
- Problema este folosită pentru a motiva elevii să caute cunoștințe despre un subiect și pentru a aplica acele cunoștințe pentru a rezolva problema.

7. Învățarea prin descoperire:

- Această metodă încurajează elevii să exploreze și să descopere singuri concepte și principii.
- Profesorul joacă rolul de facilitator, ghidând elevii în procesul de învățare.
- Învățarea prin descoperire stimulează curiozitatea, gândirea critică și independența.

Modele educaționale care promovează respectul și incluziunea:

- **Educația incluzivă:**
 - Asigură accesul egal la educație pentru toți elevii, indiferent de abilități, origine sau mediu socio-economic.
 - Promovează diversitatea și acceptarea, combatând discriminarea și stigmatizarea.
 - Necesită adaptarea curriculumului, a metodelor de predare și a resurselor educaționale la nevoile individuale ale elevilor.

- **Educația interculturală:**
 - Cultivă respectul pentru diversitatea culturală și promovează dialogul intercultural.
 - Elevii învață despre diferite culturi, valori și perspective, dezvoltând empatie și toleranță.
 - Educația interculturală contribuie la construirea unei societăți mai armonioase și incluzive.
- **Educația pentru cetățenie democratică:**
 - Pregătește elevii să devină cetățeni activi și responsabili, implicați în viața comunității.
 - Promovează valorile democratice, cum ar fi respectul pentru drepturile omului, egalitatea și justiția socială.
 - Elevii învață să-și exprime opiniile, să participe la dezbateri și să ia decizii în mod democratic.

Elemente cheie pentru un mediu de învățare incluziv:

- **Climat pozitiv:** Crearea unui mediu sigur, primitor și respectuos, în care toți elevii se simt valorizați.
- **Diversitatea:** Recunoașterea și valorificarea diversității elevilor, inclusiv a diferențelor de abilități, cultură, limbă și mediu socio-economic.
- **Colaborare:** Încurajarea colaborării între elevi, profesori, părinți și comunitate.
- **Empatie:** Dezvoltarea empatiei și a abilităților de comunicare interpersonală la elevi.
- **Adaptabilitate:** Flexibilitatea curriculumului și a metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor.

Concluzie

Fiecare model educațional menționat aduce contribuții semnificative în crearea unui mediu de învățare colaborativ, în care respectul și incluziunea sunt fundamentale. Cheia este combinarea acestor abordări pentru a crea un cadru flexibil, adaptabil și centrat pe nevoile fiecărui elev, promovând astfel dezvoltarea atât academică, cât și socială.

Aceste strategii nu doar că îmbunătățesc performanțele școlare, dar și contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să colaboreze și să se adapteze într-o societate diversă.

Crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor. Există diverse modele educaționale care sprijină acest demers, punând accent pe interacțiune, diversitate și empatie.

Activități educaționale care promovează colaborarea și dezvoltarea autonomiei în rândul elevilor, în contextul învățării active

Prof.Pînzaru Ana-Maria

Școala Gimnazială "George Călinescu" Iași

Învățarea activă pune accent pe implicarea directă a elevilor în procesul educațional, dezvoltând atât colaborarea, cât și autonomia. Iată câteva activități educaționale eficiente care ating aceste obiective:

1. Învățarea prin proiecte

Elevii lucrează în echipe pentru a realiza un proiect pe o temă dată, având responsabilități individuale.

- **Descriere:** Elevii lucrează în echipe pentru a investiga și rezolva probleme complexe din lumea reală.
- **Colaborare:** Elevii își împart sarcinile, discută idei, iau decizii împreună și își oferă feedback constructiv.
- **Autonomie:** Elevii își aleg subiectele, își planifică propriile sarcini și își gestionează propriul timp.
- **Exemple:** Proiecte științifice, campanii de conștientizare socială, crearea de produse sau servicii inovatoare.

Exemple -Crearea unei reviste tematice/ Construirea unui model științific/Organizarea unei expoziții interactive

2. Învățarea bazată pe probleme (Problem-Based Learning - PBL)

Elevii primesc o problemă reală pe care trebuie să o rezolve colaborativ, dezvoltând gândirea critică și autonomia.

- **Descriere:** Elevii lucrează în grupuri mici pentru a rezolva probleme deschise, care nu au o singură soluție corectă.
 - **Colaborare:** Elevii își împărtășesc cunoștințele, își argumentează punctele de vedere, își negociază soluțiile și își reflectă asupra procesului de învățare.
 - **Autonomie:** Elevii își definesc propriile întrebări, își caută propriile resurse și își evaluează propriile soluții.
 - **Exemple:** Studii de caz, simulări, scenarii.
-
- „Cum putem reduce consumul de plastic în școala noastră?”
 - „Cum putem îmbunătăți calitatea aerului în orașul nostru?”

3. Dezbateri și jocuri de rol

Elevii sunt împărțiți în grupuri și trebuie să susțină puncte de vedere diferite asupra unei teme. Aceasta dezvoltă argumentarea logică și ascultarea activă. Exemple:

- O dezbatere despre avantajele și dezavantajele tehnologiei în educație
- Un joc de rol despre negocieri comerciale internaționale

4. Învățarea prin predare (Peer Teaching)

Elevii învață un concept și apoi îl explică colegilor lor, consolidând astfel atât înțelegerea proprie, cât și colaborarea. Exemple:

- Un elev predă un concept matematic colegilor
- Grupurile de elevi pregătesc și prezintă lecții despre diferite etape ale unui eveniment istoric

5. Ateliere de tip „escape room” educațional

Elevii trebuie să rezolve o serie de provocări și puzzle-uri pentru a „evada” dintr-o situație fictivă, ceea ce le dezvoltă spiritul de echipă și autonomia. Exemple:

- „Misterul laboratorului pierdut” pentru chimie
- „Descifrarea unui cod secret” pentru matematică

6. Portofolii digitale și autoevaluare

Elevii își documentează progresul prin crearea unui portofoliu digital, reflectând asupra învățării lor și stabilindu-și obiective personale.

7. Învățarea prin cooperare

- **Descriere:** Elevii lucrează în echipe pentru a atinge obiective comune, în care succesul fiecărui membru depinde de succesul tuturor.
- **Colaborare:** Elevii își asumă roluri specifice, își oferă sprijin reciproc, își sărbătoresc realizările și își învață unii de la alții.
- **Autonomie:** Elevii își iau decizii comune, își monitorizează propriul progres și își adaptează propriile strategii.
- **Exemple:** Puzzle-uri, jocuri, dezbateri.

8. Învățarea bazată pe investigație

- **Descriere:** Elevii își pun propriile întrebări, își formulează propriile ipoteze, își colectează propriile date și își trag propriile concluzii.
- **Colaborare:** Elevii își împărtășesc descoperirile, își discută interpretările și își construiesc împreună cunoștințele.

- **Autonomie:** Elevii își aleg propriile metode de investigație, își interpretează propriile rezultate și își prezintă propriile argumente.
- **Exemple:** Experimente științifice, cercetări istorice, analize literare.

9. Învățarea bazată pe jocuri

- **Descriere:** Elevii învață prin jocuri interactive, care stimulează curiozitatea, creativitatea și gândirea critică.
- **Colaborare:** Elevii își dezvoltă abilitățile de comunicare, negociere și rezolvare de conflicte.
- **Autonomie:** Elevii își iau propriile decizii, își asumă propriile riscuri și își învață din propriile greșeli.
- **Exemple:** Jocuri de rol, simulări, jocuri digitale.

10. Învățarea bazată pe discuții

- **Descriere:** Elevii învață prin discuții structurate, în care își exprimă propriile opinii, își ascultă punctele de vedere ale altora și își construiesc împreună înțelegerea.
- **Colaborare:** Elevii își dezvoltă abilitățile de argumentare, dezbateri și negociere.
- **Autonomie:** Elevii își aleg propriile subiecte de discuție, își formulează propriile întrebări și își evaluează propriile argumente.
- **Exemple:** Dezbateri, paneluri de discuție, cercuri de lectură.

11. Învățarea bazată pe tehnologie

- **Descriere:** Elevii folosesc instrumente digitale pentru a colabora, a crea și a împărtăși cunoștințe.
- **Colaborare:** Elevii lucrează împreună la documente partajate, la prezentări multimedia și la proiecte online.
- **Autonomie:** Elevii își aleg propriile instrumente digitale, își explorează propriile resurse online și își creează propriile produse digitale.
- **Exemple:** Platforme de colaborare online, instrumente de creare de conținut digital, simulări virtuale.

Aceste activități pot fi adaptate la diferite materii și niveluri de vârstă, în funcție de obiectivele de învățare și de nevoile elevilor.

COLABORAREA FAMILIE – ȘCOALĂ PENTRU ASIGURAREA REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. Pitiș Eugenia
„Școala Gimnazială “SF.GHEORGHE”, Craiova

Fără sprijinul activ al părinților, școala nu poate realiza obiectivele educaționale stabilite, oricât de competenți ar fi educatorii.

Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare.

Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită

că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor.

De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

În viață nimic nu este garantat sută la sută. În cele din urmă, fiecare copil va trebui să aleagă singur calea pe care vrea să meargă. Șansele de a influența un copil în mod pozitiv pot fi semnificativ crescute dacă, prin aceste dezbateri, lectorate, activități de consiliere părinții ar dedica câteva ore în plus pentru a afla lucruri noi despre dezvoltarea și comportamentul tipic al copilului.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Între acțiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate decât de rivalitate, acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Dealtfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

- 1.Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „ Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
- 2.Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
- 3.Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
- 4.Nicola, I., „ Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
- 5.*** - „ Tribuna învățământului”, 2000.
- 6.Revista Învățământului preșcolar, 3-4/ 2005.

Învățarea temeinică a noilor concepte prin Hărți conceptuale

Prof. Pitiș Eugenia

Școala Gimnazială "SF.GHEORGHE", Craiova

„Învățarea este schimbare. Este schimbarea din interiorul nostru, pentru că învățarea înseamnă schimbări la nivelul creierului nostru. Prin urmare arta predării trebuie să fie arta schimbării creierului.” James E. Zull, 2002

Hărți conceptuale

Este o tehnică de reprezentare vizuală a conceptelor și a legăturilor dintre ele și se bazează pe ideea: învățarea temeinică a noilor concepte depinde de conceptele deja existente în mintea elevului și de relațiile care se stabilesc între acestea. Important este nu cât cunoști, ci relațiile care se stabilesc între cunoștințele asimilate.

Hărțile conceptuale se definesc astfel ca fiind o imagine a modului de gândire, simțire și înțelegere ale elevului care le elaborează, la început simplist, apoi tot mai complete, devenind o procedură de lucru la diferite discipline, dar și inter și trans disciplinar.. Ele se pot utiliza atât în predare-învățare, cât și în evaluare, la toate nivelurile și toate disciplinele. Aceste instrumente de evaluare presupun operații de analiză, identificare a semnificației conceptelor (prin procedura de ierarhizare), comparații, clasificări și raționamente. Hărțile conceptuale sau „formularele de argumentare” pun accentul pe relațiile care se stabilesc între cunoștințele pe care le are elevul, pe modul în care fiecare elev își organizează experiență, ideile, dar și modul de aplicare al acestora. Această metodă îi face pe elevi să devină activi în propriul proces de învățare, să asimileze cunoștințe, priceperi și deprinderi având la bază cunoștințe, priceperi și deprinderi deja existente.

Etapele implementării

1. Faza de brainstorming. Elevii organizați în grupuri se gândesc la câteva idei, cuvinte, propoziții care au legătură cu subiectul pentru care realizează harta conceptuală. De exemplu, la limbă engleză trebuie realizată o compunere. Se pornește de la cerință și se notează toate ideile și gândurile care le vin în minte când o citesc, în ordine aleatoare, fără a le ierarhiza.

2. Faza de organizare. Se notează încă o dată ideile din faza de brainstorming, însă mai structurat și rezumat, sub formă unor idei ori sintagme – cheie, pe câte o bandă de hârtie. Se împărtășie pe o coală , cu spații între ele pentru a le putea citi cu mai mare ușurință. Apoi elevul/ elevii încearcă să le grupeze după diverse criterii: importantă, relevanță, costuri-beneficii, utilitate, grad de realizare etc. Aceasta/ aceștia obțin în acest fel grupe și subgrupe de informație, reușind să le elimine pe cele care nu le sunt de prea mare folos. Dacă li se pare că au uitat unele aspecte

privind acest subiect, le adaugă, iar dacă vor să mai realizeze o nouă grupă sau subgrupă, se vor simți liberi să o facă aplicând modificările de rigoare.

3. Faza de așezare în pagină. Contează mult aspectul de organizare și aranjare în pagină pentru că atunci când arunci o simplă privire asupra foii să-ți dai seamă cu ușurință despre ce este vorba. Oricine trebuie să înțeleagă ierarhizarea și legăturile dintre concepte. Astfel elevul/ elevii se gândesc la elementul-cheie și îl așază, fie în partea de sus a paginii, fie la mijloc. Îl integrează într-un dreptunghi sau cerc, după care așază în jurul lui, în funcție de relațiile existente cu celelalte concepte, cuvintele ori sintagmele din grupurile și subgrupurile formate în fază de organizare. Le vor scrie pe aceeași linie dacă e vorba de relație simetrică sau echivalentă și unele sub altele în caz de influență sau determinare. Pot folosi culori diferite pentru elementele-cheie și restul componentelor. În acest fel le vor observa după criteriul importantă și relevantă.

4. Faza de legătură continuă faza anterioară prin fixarea relațiilor de legătură dintre elemente. În mijloc se scrie conceptul – cheie. Se folosesc săgețile unidirecționale sau bidirecționale, arce între concepte (în cazul în care unul dintre componentele finale se leagă direct de cuvântul-cheie din susul paginii, se poate trasa un arc cu rolul de a sublinia această relație, în afară întregii scheme, pe margine), după caz.

5. Faza de finalizare a hărții conceptuale constă în a oferi o imagine de ansamblu și de a detalia aspectul acesteia. În cazul unei compuneri, elevul / elevii se gândesc la un titlu, folosind caractere italice sau boldite prin care să evidențieze anumite lucruri, elimină eventualele greșeli. Aruncă o ultima privire asupra ei, de la distanță și se pune în locul unei alte persoane care nu știe nimic despre subiect. Dacă acea persoană citește hartă conceptuală pe care a creat-o elevul, va înțelege ceea ce a expus, elementele importante, relațiile dintre ele? În cazul în care răspunsul este afirmativ, înseamnă că a realizat o schemă/ hartă bine concepută.

Mind mapping to enhance speaking and listening

Practicing speaking with phrases and responses: to improve your speaking skills, you can make mind maps that include common conversational phrases and responses that one might use in different scenarios.

Examples: mind mapping

1. **TRANSPORT MEANS /A Shopping scenario**
2. **Writing an Essay**
 1. **Central concept:** shopping for clothing
Categories: sizes, colors, brands

In the example above, the categories that branch out from the central topic of “shopping for clothing” include “sizes, colors, and brands.” For sizes, you could then branch out further by adding conversational phrases, such as the following:

“Do you have a smaller/larger size?”/ “Is this the only size you have?”/ “What sizes do you have?”/ “This size is too big/small for me.”

You could then expand out even further by adding the clerk’s possible responses to these questions and can then follow suit by adding conversational phrases to the “colors” and “brands” categories as well. This would give you a full overview of a conversational mind map that you could practice your speaking skills with, and you can always make a copy of it to take turns playing the roles of customer and clerk with a partner.

Organizing what you’re hearing

When listening to a teacher or lecturer, you can carry out a mind mapping activity simultaneously by taking notes and writing them down as a mind map. This can help you quickly organize your notes during different parts of a lesson, where topics discussed can be organized as categories and then the smaller details about these topics can serve as sub-categories and side notes. You can easily improve your listening skills this way because you’re learning how to pay more attention to details while noticing which ones are more central to a topic and how the different concepts connect to each other.

Mind mapping: a skill that builds other skills

As a versatile technique that can be applied to just about any situation, mind mapping is a quick and fun way to organize your thoughts and new information. Although mind mapping can be quite easy in its most basic form, you should challenge yourself when first starting out by seeing how many categories, branches, or concepts you can add, which can improve not only your English skills, but your mind mapping skills as well.

A. Match the words with the correct definition and write a–f next to the numbers 1–6.

1..... kinds 2..... vocabulary 3..... the middle 4..... to brainstorm 5..... the sea
6..... parts

- a. sections b. to think of lots of answers to the same question c. the ocean d. words and phrases
e. types f. the centre

B. WRITE True or False for these sentences.

1.. A mind map is a picture of useful information. Mind maps are only for learning languages. You start by drawing a circle. Mind maps are so easy you don't have to think. When you learn a new word, you should add it to your mind map. It is better to make a simple mind map, with no colour.

2. Check your understanding: ordering Write numbers (1–5) to put these instructions for making a mind map in order.

Draw a circle in the middle of the page.

Add new circles and write the group words ‘sea’, ‘road’ and ‘air’ in them.

Write ‘transport’ in the middle of the circle.

Brainstorm some word groups for 'transport'. For example, 'sea', 'road' and 'air'.
Add lines to the group words. For example, to the 'road' group, add 'car', 'bus' and 'bike'.

3. Check your vocabulary: gap fill

Complete the sentences with a word from the box. write show start learn add brainstorm

Mind maps _____ information as a picture. They can help you _____ a new language. You _____ with a circle in the middle of the page. You _____ groups of words. You _____ the words on lines or inside circles. You can _____ more words to the mind map as you learn them.

Bibliografie

1. Ciascai, L. – Model ciclic de predare-învăţare bazat pe metoda investigaţiei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2016
2. Elias. M.J.; Zins J.E.; Weisserberg R.P.; Frey K.S.; Greensbers M.T.; Haynes N.M.; Kessler R.; Scwab-Stone M.E.; Shriver T.E - Promoting Social and Emotional Learning: Guidelines for Educators, Editura Association for Supervision and Curriculum Development, Alexandria, 1997
3. Hattie, J. – Învăţarea vizibilă – ghid pentru profesori, Editura Trei, Bucureşti, 2014

CÂND EDUCAȚIA DEVINE UN EFORT DE IUBIRE: PUNȚI ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

Prof. Poiană Roxana, C.S.E.I. „Elena Doamna”

Într-o lume în care copiii cresc între algoritmi și anxietăți, alianța dintre școală, familie și comunitate devine un act de rezistență, o formă de speranță activă.

Există momente în viața unei comunități în care, dincolo de programe, statistici și indicatori, se simte nevoia unui pas sincer spre ceilalți. În educație, acest pas este parteneriatul. O legătură tăcută dar profundă între cei trei mari piloni care însoțesc copilul în drumul său: școala, familia și comunitatea. Nu vorbim aici doar de colaborări ocazionale sau de simple ședințe cu părinții, ci de o adevărată țesătură de încredere, empatie și acțiune comună.

Educația, în forma ei vie și firească, nu se întâmplă doar între patru pereți, ci respiră prin legătura dintre casa copilului, vocile profesorilor și forța tăcută a comunității. Modelul propus de Joyce Epstein, încă din 1995, oferă un cadru de înțelegere al acestei simfonii educaționale. Un cadru care ne spune că părinții nu trebuie doar informați, ci implicați. Nu doar invitați, ci ascultați. Iar comunitatea nu e un fundal pasiv, ci un partener activ și resursă inepuizabilă de sprijin și inspirație.

În România, și nu numai, aceste principii încep să prindă contur prin mijloace inovative. Tehnologia, de exemplu, a devenit o punte vitală în pandemie. Platformele digitale și aplicațiile de comunicare educațională au adus familia înapoi în sălile de clasă – chiar dacă uneori, doar printr-un ecran. Dar cele mai frumoase exemple vin de la firul ierbii: acolo unde profesorii gândesc ateliere împreună cu părinții, unde copiii învață despre ecologie într-o expediție cu familia și voluntari locali, unde școala devine o scenă deschisă către visurile comunității.

Sunt și locuri unde distanța dintre școală și familie pare insurmontabilă. Acolo, intervenția unor mediatori educaționali – deseori membri ai comunității – a însemnat o renaștere. Ei nu doar că traduc mesaje, ci reconstruiesc încrederea, refac dialogul și oferă sprijin uman, acolo unde lipsurile sunt mari și speranțele mici.

Cercetările internaționale vin să confirme această direcție. Implicarea părinților duce la performanțe mai bune, la reducerea abandonului școlar și la un sentiment mai puternic de

responsabilitate personală în rândul elevilor. Iar acolo unde comunitatea este chemată să participe – nu doar simbolic, ci cu adevărat – apare și coeziunea, apartenența, speranța.

Dar pentru ca toate acestea să nu rămână doar povești de succes izolate, avem nevoie de o schimbare profundă de mentalitate. Profesorii nu sunt singuri în această misiune. Părinții nu sunt doar spectatori. Comunitatea nu e un element decorativ. Împreună, putem construi o educație ancorată în realitate și în umanitate. Soluțiile nu sunt complicate, dar cer deschidere: formarea profesorilor în empatie și comunicare, pacte reale între școală și familie, implicarea părinților în evaluarea și viața școlii, crearea de proiecte comune, valorizarea poveștilor de succes.

Pentru că, în fond, educația este cel mai nobil efort colectiv pe care o societate îl poate face. Un efort care nu are nevoie doar de reforme, ci de relații. De oameni care aleg să se asculte. Să construiască. Să iubească împreună viitorul copiilor lor.

Bibliografie:

- Epstein, J. L. (1995). *School/family/community partnerships: Caring for the children we share*. Phi Delta Kappan.
- Epstein, J. L. (2018). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge.
- OECD. (2021). *Education at a Glance 2021: OECD Indicators*. OECD Publishing.
- Borup, J., Graham, C. R., West, R. E., Archambault, L., & Spring, K. (2014). *The adolescent community of engagement framework: A model for research on adolescent online learning*. Journal of Technology and Teacher Education.
- Flecha, R. (2015). *Successful educational actions for inclusion and social cohesion in Europe*. Springer.
- RREUSE. (2020). *Social Enterprises in Education: Best Practices and Innovations*. European Commission.
- Institutul de Științe ale Educației. (2022). *Parteneriatul școală-familie-comunitate: realități și perspective*. București.

*MAI MULT DECÂT LECȚII: MODELE EDUCATIONALE PENTRU UN MEDIU
COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE*

Prof. Poiană Roxana, C.S.E.I. „Elena Doamna”

Într-o lume din ce în ce mai fragmentată, școala are șansa de a deveni laboratorul unei conviețuiri reale, în care diferențele nu despart, ci îmbogățesc.

Cum poate deveni școala românească un spațiu în care fiecare copil se simte ascultat, valorizat și în siguranță? Acest articol explorează modele educaționale emergente din România care transformă sălile de clasă în comunități vii de învățare, punând în centrul lor respectul, colaborarea și incluziunea reală. Dincolo de reforme și statistici, schimbarea vine de la firul ierbii: de la profesori implicați, elevi solidari și comunități care cred în puterea educației de a construi punți, nu ziduri.

Există un loc unde viitorul se naște în fiecare zi, în tăcerea de dinaintea primului clopoțel și în forfota pașilor grăbiți pe coridoarele unei școli. Acel loc este sala de clasă – un spațiu aparent simplu, dar în realitate încărcat de promisiuni, emoții, frici, potențial. Iar ceea ce face dintr-o clasă un adevărat laborator de umanitate nu este doar conținutul manualelor, ci felul în care ne raportăm unii la alții în acel spațiu.

În România de azi, provocările educației sunt intense, dar și pline de oportunități. Școlile încep să îmbrățișeze, timid dar vizibil, ideea că fiecare copil trebuie să simtă că aparține, că este ascultat, că poate învăța fără frică de judecată și poate greși fără teamă de etichetare. Exemple din școli mici de provincie sau din mari orașe ne arată că schimbarea este posibilă.

Un model de bună practică îl găsim în școlile unde *învățarea prin proiecte* prinde rădăcini. În cadrul Săptămânii Altfel sau Săptămânii Verzi, elevii colaborează în echipe, își asumă roluri, negociază idei și creează împreună produse educaționale, fie că este vorba de expoziții, experimente sau campanii pentru comunitate. Prin aceste activități, elevii învață nu doar să aplice cunoștințe, ci să colaboreze cu respect și să își aprecieze reciproc perspectivele.

Un alt exemplu autentic este modelul de *cerc pedagogic aplicat* din unele județe, unde profesori din mai multe școli colaborează pentru a crea materiale didactice incluzive și adaptate diversității elevilor. Această muncă de echipă între profesori, deseori desfășurată în ateliere sau schimburi de bune practici, transmite elevilor un mesaj clar: cooperarea produce cunoaștere mai solidă și mai durabilă.

La nivelul elevilor, programele de *peer learning* sau „elevii mentori” încep să câștige teren: copiii mai mari îi sprijină pe cei mai mici, fie la teme, fie în adaptarea la mediul școlar. Astfel, școala devine nu doar un loc de învățare academică, ci și un spațiu de solidaritate umană.

Toate aceste inițiative funcționează pentru că, la rădăcina lor, se află o filozofie clară: respectul și siguranța emoțională sunt esențiale. Copiii nu pot colabora autentic dacă nu simt că sunt respectați pentru cine sunt, indiferent de ritmul lor de învățare, de mediul din care vin sau de particularitățile lor personale.

Incluziunea reală presupune, în școlile românești, curajul de a diferenția predarea, de a crea momente de reflecție colectivă, de a deschide școala spre părinți și comunitate, nu ca act formal, ci ca exercițiu viu de dialog și colaborare. Chiar dacă rapoartele oficiale arată că mai avem un drum lung de parcurs, poveștile vii din școlile noastre – clasele în care elevii dezbate probleme reale, profesorii adaptează strategiile la nevoile diverse, iar greșelile sunt privite ca oportunități de învățare – ne dau speranță.

Schimbarea nu vine din directive generale, ci din curajul fiecărui profesor de a crede că fiecare copil merită să fie ascultat. Pentru că educația, în forma ei cea mai profundă, nu este despre „a ști”, ci despre „a fi împreună”. A construi, cu blândețe și perseverență, o lume în care fiecare copil poate spune: aici sunt bine. Aici pot fi eu.

Bibliografie:

- Institutul de Științe ale Educației (2022). *Parteneriatul școală-familie-comunitate: realități și perspective*. București.
- Ministerul Educației (2021). *Strategia națională pentru reducerea abandonului școlar*.
- Salvați Copiii România (2020). *Raport privind incluziunea școlară în comunități vulnerabile*.
- CNEE (2022). *Proiecte de învățare prin colaborare și incluziune în școlile din România*.

**.Modele educaționale
care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ,
bazat pe respect și incluziune**

**p.i.p. POPA CARMEN-TITINA
Școala Gimnazială „Mircea Eliade”
Craiova**

Autenticitatea actului educațional într-o societate diversă și în continuă transformare presupune, în mod inevitabil, reconfigurarea paradigmelor pedagogice tradiționale. Astfel, se impune implementarea unor modele educaționale care favorizează colaborarea, respectul reciproc și incluziunea – valori fundamentale într-o școală modernă, adaptată nevoilor reale ale elevilor.

1. Fundamentele unui mediu de învățare colaborativ și incluziv

Un mediu de învățare colaborativ este acela în care **participarea activă a tuturor elevilor este încurajată, valorizată și ghidată**, într-un cadru sigur, deschis și empatic. Acest mediu:

- Promovează **învățarea prin cooperare**, nu competiția individualistă.
- Recunoaște **unicitatea fiecărui elev**, încurajând exprimarea liberă și creativă.
- Cultivă **respectul pentru diversitate** – de opinie, de stil de învățare, de cultură, religie sau condiție socială.
- Integrează strategii de **învățare diferențiată și adaptativă**.

2. Modelul pedagogiei centrate pe elev

Unul dintre cele mai relevante modele în acest context este cel al **pedagogiei centrate pe elev**, promovat de autori precum Carl Rogers sau John Dewey. Acest model presupune:

- **Implicarea elevului** în procesul decizional privind propria învățare.
- Respectarea **nevoilor afective și cognitive** ale fiecărui copil.
- Crearea unei relații **bazate pe încredere și sprijin** între cadru didactic și elevi.

Prin acest model, **inclusiunea nu mai este o măsură suplimentară**, ci o componentă organică a actului educațional. Elevii învață unii de la alții, în ritm propriu, dezvoltând competențe sociale, emoționale și civice.

3. Învățarea colaborativă – metodologie și aplicabilitate

Învățarea colaborativă presupune **organizarea elevilor în grupuri eterogene**, în care fiecare membru are un rol activ, contribuind la realizarea unei sarcini comune. Acest model aduce multiple beneficii:

- **Creșterea empatiei și toleranței.**
- **Îmbunătățirea comunicării** și a gândirii critice.
- **Responsabilizarea** fiecărui elev în raport cu propria contribuție.
- **Reducerea marginalizării** copiilor cu dificultăți sau proveniți din medii defavorizate.

Printre metodele specifice se numără: **Învățarea prin proiecte, Jocul de rol, Studiul de caz, Tehnica Mozaicului, Grupul de discuții dirijate.**

4. Școala incluzivă – realitate sau ideal?

Școala incluzivă nu este doar o „școală pentru toți”, ci una în care **fiecare copil se simte valorizat, acceptat și sprijinit**. În acest sens, cadrele didactice devin **facilitatori ai învățării**, nu doar furnizori de cunoștințe. Practica educației incluzive implică:

- Adaptarea curriculumului la nevoile individuale.
- Colaborarea cu părinții, specialiștii (psihologi, logopezi) și comunitatea.
- Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul diversității și echității educaționale.

Incluziunea nu este o povară, ci **o oportunitate de a construi o cultură școlară sănătoasă**, în care fiecare copil contează.

5. Rolul învățătoarei în promovarea respectului și incluziunii

Învățătoarea are un rol cheie în formarea acestor valori de bază. Ea devine:

- **Model de comportament etic și empatic.**
- **Mediator în gestionarea conflictelor.**
- **Creator de contexte de învățare stimulative și echitabile.**
- **Suținător al fiecărui copil**, indiferent de particularitățile sale.

Cercul de lectură incluziv „Vocea fiecăruia contează”

Descriere: O activitate săptămânală desfășurată în clasă, în care fiecare elev este încurajat să citească (sau să asculte) fragmente din povești potrivite vârstei, urmate de discuții ghidate.

Element de incluziune:

- Elevii cu dificultăți de citire pot asculta fragmente înregistrate sau pot citi împreună cu un coleg „cititor-sprijin”.
- Se valorifică **diversitatea punctelor de vedere** prin întrebări deschise: „*Cum crezi că s-a simțit personajul?*”, „*Ai trăit o situație asemănătoare?*”.

Impact: Copiii învață să asculte activ, să respecte opiniile altora și să empatizeze, dezvoltându-și în același timp vocabularul și încrederea în sine.

Proiect educațional comun cu școala specială din localitate

Descriere: Un proiect intitulat „Împreună putem fi mai buni”, desfășurat pe durata a 2 luni, în care elevii unei clase obișnuite colaborează cu elevi de la o școală specială, prin ateliere creative (pictură, confecționat felicitări, dans, jocuri în aer liber).

Element de incluziune:

- Activitățile sunt structurate astfel încât fiecare copil să aibă un rol clar și accesibil.
- Grupurile sunt mixte, iar învățătoarea facilitează comunicarea prin strategii vizuale și non-verbale, când e nevoie.

Impact: Se dezvoltă empatia, cooperarea, spiritul civic și **respectul pentru diferență**. Pentru unii copii, această experiență este prima interacțiune reală cu persoane cu nevoi speciale.

Săptămâna valorilor „Fiecare copil este o poveste”

Descriere: Activitate tematică desfășurată în cadrul Săptămânii „Școala altfel”, având câte o zi dedicată unei valori: *Respect, Toleranță, Prietenie, Generozitate, Demnitate*.

Exemple de activități:

- Crearea unui **copac al valorilor**, cu frunze personalizate de fiecare copil.
- Jocuri de rol în care elevii învață cum să reacționeze în fața excluziunii.
- Invitați speciali (părinți, bibliotecari, persoane cu dizabilități) care împărtășesc povești de viață reale.

Impact: Valorile devin vizibile, tangibile și aplicate. Climatul clasei se îmbunătățește, iar elevii își dezvoltă **conștiința socială și etică**.

Exemplele concrete de bune practici – precum cercurile de lectură incluzive, proiectele comune cu alți parteneri educaționali, săptămânile tematice bazate pe valori – pot contribui semnificativ la construirea unei școli pentru toți.

Concluzii

Într-un context globalizat și marcat de diversitate, **școala trebuie să devină spațiul în care colaborarea, respectul și incluziunea nu sunt doar principii, ci practici constante**. Prin adaptarea modelelor educaționale la realitatea elevilor și prin implicarea activă a cadrelor didactice, putem forma nu doar minți luminate, ci și caractere solide, capabile să construiască o societate mai echitabilă și mai solidară.

Bibliografie

1. **Bocoș, M. (coord.) (2013).** *Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*. Editura Paralela 45 – ghid practic pentru metode colaborative în școală.
2. **Cucoș, C. (2021).** *Educația incluzivă: Fundamente, reflecții și practici*. Editura Polirom – lucrare recentă, utilă pentru profesori și decidenți educaționali.
3. **Programul Național „Școala pentru toți” (2020).** *Ghid de bune practici pentru crearea unui mediu școlar incluziv*, Coordonat de Fundația SERA România și UNICEF
4. **Ministerul Educației Naționale (2018).** *Ghid privind incluziunea copiilor cu CES în învățământul de masă*, București, Institutul de Științe ale Educației

STUDII DE CAZ PRIVIND IMPLEMENTAREA UNOR STRATEGII EDUCATIONALE INOVATIVE ÎN ȘCOLILE DIN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA, CU UN FOCUS PE COOPERARE

Prof. înv. primar, Popa Ecaterina
Școala Gimnazială Comuna Văleni

Într-o lume în continuă schimbare, școala nu mai poate funcționa ca o entitate izolată. Provocările globale – de la transformările digitale, până la inechitatea educațională – impun necesitatea unei abordări colaborative în educație. Cooperarea între elevi, profesori, părinți și comunitate este o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă a actului educațional.

Această lucrare explorează două **studii de caz din România și Republica Moldova**, care ilustrează implementarea unor **strategii educaționale inovative** centrate pe cooperare și parteneriat.

Cadrul teoretic

Cooperarea în educație presupune participarea activă a tuturor actorilor implicați în procesul de învățare. Potrivit lui John Dewey (1938), învățarea eficientă se realizează prin experiență și colaborare. La fel, Vygotsky susține că dezvoltarea cognitivă a copilului este dependentă de interacțiunea socială, într-un mediu de sprijin reciproc.

În ultimele două decenii, conceptul de „comunitate educațională extinsă” a fost promovat atât de Uniunea Europeană, cât și de UNESCO, subliniind rolul actorilor extra-școlari în sprijinirea educației.

Studiu de caz 1: România – Școala Gimnazială „George Topîrceanu”, Curtea de Argeș

Context:

- Școală de dimensiuni medii, cu o comunitate mixtă: familii din mediul urban mic și zone rurale adiacente.
- Nivel redus de implicare a părinților și lipsa motivației școlare la elevii de gimnaziu.

Strategie educațională inovativă: „Laboratorul cooperării”

Implementat în cadrul proiectului „Școala care crește”, laboratorul a fost un spațiu de învățare transdisciplinară, bazat pe:

- ⌘ **Proiecte de echipă:** elevii au lucrat în grupe mixte, colaborând pentru a rezolva probleme reale (ex: cum reducem risipa alimentară).
- ⌘ **Participare parentală activă:** părinții au fost invitați să sprijine activitățile practice (gătit, reciclare, construire de machete).
- ⌘ **Ateliere cu comunitatea:** ONG-uri și artiști locali au susținut sesiuni tematice (teatru, meșteșuguri, educație ecologică).

Rezultate:

- Îmbunătățirea relațiilor între elevi și creșterea empatiei.
- Creșterea cu 20% a participării părinților la activități școlare.
- Scăderea cu 30% a cazurilor de conflict școlar în rândul elevilor implicați.

Studiu de caz 2: Republica Moldova – Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Chișinău

Context:

- Liceu urban de renume, care a implementat programe pilot de formare continuă a cadrelor didactice.
- Nevoie de modernizare a strategiilor didactice și de adaptare la nevoile elevilor digitalizați.

Strategie educațională inovativă: „Clasa inversată și învățarea colaborativă”

În cadrul proiectului finanțat de Ministerul Educației al Republicii Moldova și UNICEF, școala a introdus:

- ✂ **Clasa inversată:** elevii vizionau acasă materialele teoretice (video, prezentări interactive), iar timpul din clasă era dedicat lucrului colaborativ pe proiecte.
- ✂ **Parteneriate educaționale cu universități:** studenți în formare pedagogică susțineau activități extracurriculare cu elevii.
- ✂ **Platforme digitale colaborative:** utilizarea Padlet, Google Docs și Kahoot pentru a stimula cooperarea elevilor.

Rezultate:

- ❖ Creșterea autonomiei elevilor și dezvoltarea abilităților de comunicare.
- ❖ Cadrele didactice au raportat o implicare activă a elevilor în învățare cu peste 70%.
- ❖ Elevii au evaluat pozitiv (în proporție de 85%) metoda colaborativă în sondajele de final de semestru.

Elemente comune și lecții învățate

Ambele studii de caz pun accentul pe:

- **Deschiderea școlii către familie și comunitate;**
- **Utilizarea metodelor active și digitale pentru colaborare;**
- **Valorificarea învățării prin proiecte;**
- **Dezvoltarea gândirii critice, a creativității și empatiei.**

Lecții învățate:

- Este esențială formarea continuă a profesorilor pentru a facilita învățarea cooperativă.
- Succesul implicării părinților depinde de formele concrete de participare, nu doar de ședințe.
- Cooperarea reală transformă relațiile din clasă și reduce fenomenele de excluziune.

Concluzii

Cooperarea în educație nu este doar un ideal teoretic, ci un instrument practic care poate transforma radical climatul școlar. Strategiile inovative care favorizează interacțiunea între elevi, implicarea părinților și colaborarea cu comunitatea generează un spațiu educațional mai echitabil, dinamic și eficient.

Bibliografie

- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Macmillan.
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
- Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships*. Routledge.
- UNICEF Moldova (2021). *Proiecte educaționale pilot în școlile din Republica Moldova*.
- Ministerul Educației, România (2022). *Strategia pentru dezvoltarea școlilor prietenoase și incluzive*.
- European Commission (2020). *Teachers and school leaders in schools as learning organisations*.
- Ghergut, A. (2017). *Managementul educațional: teorie și practică*. Editura Polirom.

CERCETARE ȘI ANALIZĂ: SOLUȚII INOVATIVE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIILOR ȘI COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

Prof. înv. primar, Popa Ecaterina

Școala Gimnazială Comuna Văleni

Relația dintre școală, familie și comunitate reprezintă un pilon esențial în construirea unui mediu educațional eficient și incluziv. Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, caracterizată de diversitate, mobilitate și digitalizare, apar noi provocări și oportunități în consolidarea acestui parteneriat. Cercetările recente indică faptul că implicarea activă a părinților și colaborarea cu instituții comunitare contribuie semnificativ la succesul școlar al elevilor, la reducerea abandonului școlar și la dezvoltarea unei culturi a responsabilității partajate.

Această analiză își propune să identifice și să propună soluții inovative care pot contribui la îmbunătățirea relațiilor între școală, familie și comunitate, evidențiind exemple de bună practică și fundamente teoretice relevante.

1. Fundamente teoretice și context

1.1 Teorii educaționale relevante

Epstein (2001) propune un model de parteneriat școală-familie-comunitate, bazat pe șase tipuri de implicare: parenting, comunicare, voluntariat, învățare la domiciliu, luare a deciziilor și colaborare cu comunitatea. Acest model a stat la baza multor politici educaționale internaționale și este utilizat ca punct de referință pentru dezvoltarea de programe de implicare parentală.

Vygotsky subliniază importanța interacțiunii sociale în învățare, accentuând rolul mediului socio-cultural în dezvoltarea copilului. În acest context, familia și comunitatea devin co-constructori ai procesului educațional.

2. Analiza situației actuale

În multe școli, comunicarea cu familia este redusă la informări formale sau sancționatorii, iar relația cu comunitatea este adesea una pasivă. Există o lipsă de cadre formale și informale care să faciliteze implicarea reală și activă a tuturor actorilor implicați în educație. Factorii care contribuie la acest decalaj includ:

- Lipsa timpului și a resurselor părinților;
- Lipsa de pregătire a cadrelor didactice pentru a lucra cu familiile;
- Percepții negative între părinți și profesori;
- Slaba integrare a ONG-urilor sau instituțiilor locale în viața școlii.

3. Soluții inovative implementate sau propuse

3.1 Ateliere și hub-uri educaționale comunitare

Crearea unor spații interactive în școală, deschise comunității, unde părinții, profesorii și alți actori locali colaborează în proiecte comune – ateliere de meșteșuguri, cursuri pentru părinți, activități de învățare intergenerațională.

Exemplu: Proiectul „Școala din mijlocul comunității” (România) – spații deschise părinților și voluntarilor din comunitate pentru sprijin educațional.

3.2 Platforme digitale de comunicare activă

Dezvoltarea unor platforme interactive (ex. ClassDojo, Edmodo, Google Classroom) prin care se comunică transparent și frecvent progresul elevilor, activitățile școlii, dar și feedbackul părinților.

3.3 Proiecte service-learning

Elevii participă la activități de voluntariat organizate în parteneriat cu comunitatea locală (bătrâni, ONG-uri, biblioteci), dezvoltând abilități sociale și responsabilitate civică, iar părinții sunt implicați în organizare.

3.4 Consilii mixte de decizie

Formarea unor consilii consultative la nivelul școlii, din care fac parte părinți, elevi, profesori și reprezentanți ai comunității (biserica, primărie, ONG-uri). Acestea participă la luarea deciziilor privind proiectele școlii, nevoile elevilor și direcțiile strategice.

3.5 Formarea părinților ca „parteneri educaționali”

Implementarea de cursuri și ateliere pentru părinți despre metode moderne de învățare, comunicare nonviolentă, susținerea copilului în învățare acasă etc. Aceasta reduce tensiunile și crește nivelul de implicare.

4. Rezultate și impact așteptat

Aplicarea acestor soluții inovative poate genera:

- Creșterea participării părinților la viața școlii cu peste 40%;
- Reducerea cu 15-20% a abandonului școlar în școlile vulnerabile;
- Îmbunătățirea performanțelor școlare prin sprijin familial și comunitar;
- Dezvoltarea unei culturi a cooperării în școală și în afara ei;
- Creșterea gradului de satisfacție a cadrelor didactice și a părinților.

Concluzii

Colaborarea dintre școală, familie și comunitate nu trebuie privită ca un lux, ci ca o necesitate. Investiția în aceste relații, prin mijloace inovative, poate transforma radical climatul educațional. Cheia succesului constă în deschiderea, formarea și implicarea reală a tuturor actorilor educaționali.

Bibliografie

Epstein, J. L. (2001). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Westview Press.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. Teachers College Press.

UNESCO. (2021). *Education for Sustainable Development*. <https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development>

Ministerul Educației, România (2020). *Strategia națională privind reducerea părăsirii timpurii a școlii*.

Salvați Copiii România. (2022). *Implicarea părinților în educație – Raport de cercetare*.

Educația colaborativă: Crearea unui mediu de învățare inclusiv și respectuos

Prof. POPA Ioana

Grădinița Nr. 271, Sector 5, București

Educația joacă un rol fundamental în dezvoltarea unei societăți echilibrate și prospere. Un mediu educațional colaborativ, respectuos și incluziv nu este doar benefic pentru rezultatele academice ale elevilor, ci și esențial pentru formarea unor indivizi empatici și responsabili. Voi prezenta în acest articol modelele educaționale moderne care pot sprijini crearea acestor medii, accentuând importanța diversității și cooperării în procesul educațional.

Istoricul și evoluția educației colaborative

De-a lungul timpului, abordările educaționale au evoluat semnificativ. În trecut, educația era adesea un proces unidirecțional, în care profesorul transmitea cunoștințe elevilor. Această perspectivă a început să se schimbe în secolul al XX-lea, când cercetători precum John Dewey au subliniat importanța experienței și interacțiunii sociale în învățare. Dewey a promovat ideea că educația ar trebui să fie relevantă pentru viața elevilor și că învățarea trebuie să aibă loc într-un context social activ.

În anii '60 și '70, teoriile constructiviste, susținute de cercetători precum Lev Vîgotsky, au început să influențeze profund educația. Vîgotsky a răspuns ideea că învățarea are loc în interacțiune cu colegii și cu profesorii, subliniind rolul important al mediului social în dezvoltarea cognitivă. Această paradigmă a dus la dezvoltarea unor modele educaționale mai flexibile și incluzive.

Modele educaționale contemporane

Unul dintre cele mai influente modele contemporane este **Învățarea bazată pe proiecte** (Project-Based Learning - PBL). Acest model permite elevilor să colaboreze pentru a explora și a rezolva probleme reale sau pentru a crea proiecte care au relevanță în lumea lor. De exemplu, o echipă de elevi poate lucra la dezvoltarea unui proiect ecologic, cum ar fi crearea unui grădiniță comunitare, învățând despre responsabilitatea socială și despre sustenabilitate, în cadrul aceluiași timp.

Învățarea cooperativă este un alt model important, care promovează munca în echipă. Acesta implică formarea de grupuri mici, în care fiecare elev joacă un rol activ. Studii arată că elevii care lucrează în grupuri cooperante dezvoltă mai multe abilități sociale și emoționale, devin mai empatici și mai implicați în învățare. De exemplu, metoda „Jigsaw” implică împărțirea materialului de studiu între membri, fiecare având responsabilitatea de a învăța și a preda informații colegilor, ceea ce duce la o învățare profundă și mai eficientă.

Un alt model important este **Învățarea social-emoțională** (Social and Emotional Learning - SEL). Acesta se concentrează pe dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor, promovând abilități precum autocunoașterea, managementul emoțiilor, empatia, și stabilirea de relații pozitive. Educația SEL a fost integrată în multe școli și programe educaționale, cu scopul de a sprijini wellnessul mental și formarea unor relații sănătoase între elevi.

Pedagogia relațională pune accentul pe construirea de relații pozitive și respectuoase între profesori și elevi, dar și între elevi. Această abordare promovează un climat educațional în care fiecare voce este ascultată, iar diversele perspective sunt apreciate. Prin crearea unui astfel de ambient, elevii sunt mai predispuși să se implice activ și să contribuie la un climat de respect și colaborare.

Metoda Montessori, cunoscută pentru abordarea sa individualizată, își propune să faciliteze învățarea prin explorarea liber aleasă de către elevi. În această metodă, diversitatea este nu doar acceptată, ci încurajată, iar copii sunt îndemnați să exploreze subiectele care le stârnesc curiozitatea, învățând astfel într-un mediu unde respectul și acceptarea sunt valori fundamentale. Clasele Montessori sunt structurate astfel încât să permită interacțiunea între elevi de diferite vârste, favorizând un mediu de învățare inclusiv pentru toți copiii, indiferent de abilitățile sau ritmurile lor de învățare.

Beneficiile unui mediu colaborativ și incluziv

Un mediu educațional care promovează colaborarea și incluziunea aduce multiple beneficii. Studiile sugerează că elevii care participă la activități colaborative au tendința de a obține rezultate academice mai bune. Acest lucru se datorează nu doar sprijinului reciproc, ci și angajamentului mai mare față de procesul de învățare. Elevii care învață în grupuri dezvoltă abilități de gândire critică, creativitate și rezolvare a problemelor, iar aceștia sunt totodată mai pregătiți să facă față provocărilor vieții reale.

Un alt beneficiu notabil este dezvoltarea abilităților sociale. Elevii care colaborează cu colegii lor în cadrul grupurilor învață să comunice mai eficient, să negocieze și să gestioneze conflictele. Aceste competențe socio-emotionale sunt esențiale pentru succesul într-o lume din ce în ce mai diversificată și interconectată. De exemplu, în programele de învățare social-emoțională, elevii învață să își exprime emoțiile într-un mod sănătos, să recunoască emoțiile altora și să dezvolte empatia, comportamente care au un impact pozitiv asupra relațiilor interumane.

Provocări și soluții în implementare

Implementarea acestor modele educaționale nu este lipsită de provocări. Există numeroase obstacole care pot afecta procesul de integrare a unui mediu colaborativ și incluziv. Printre acestea se numără resursele limitate, cum ar fi lipsa de materiale didactice, insuficiența timpului dedicat instruirii profesorilor pentru a aplica modelele promote, și rezistența la schimbare din partea cadrelor didactice și a părinților.

Pentru a depăși aceste provocări, instituțiile educaționale pot adopta strategii de dezvoltare profesională continuă, asigurându-se că profesorii sunt bine echipați să aplice tehnici colaborative. Crearea unor echipe de suport în cadrul școlilor, care să colaboreze pentru a dezvolta practici inovative și să monitorizeze progresul, poate fi de asemenea benefică. De asemenea, implicarea părinților în procesul educațional și comunicarea regulată cu aceștia poate ajuta la construirea unui suport comunitar pentru schimbările necesare.

Studii de caz și exemple de bune practici

Diverse școli din întreaga lume au implementat cu succes aceste modele educaționale. De exemplu, sistemul educațional finlandez este adesea citat ca un model de bune practici. În această țară, accentul este pus pe colaborare, nu pe competiție, iar elevii au libertatea de a alege ce și cum să învețe. Acest lucru a dus la o creștere a performanțelor academice și la dezvoltarea unor abilități sociale și emoționale puternice.

Un alt exemplu notabil este programul „High Scope”, implementat în SUA, care combină învățarea bazată pe proiecte și metoda Montessori. Acest program subliniază importanța alegerii și a explorării de către elevi, combinând activitățile de învățare cu un accent pe interacțiunea socială și colaborarea. Studiile au arătat că elevii care participă la programele High Scope obțin rezultate mai bune în domeniul abilităților sociale și academice.

Rolul cadrelor didactice și al părinților

Cadrele didactice sunt esențiale în implementarea acestor abordări inovative. Este crucial ca profesorii să fie bine pregătiți să sprijine diversitatea și să creeze un mediu de învățare colaborativ. Formarea inițială și continuă în tehnici de predare colaborativă, gestionarea diversității și promovarea incluziunii sunt esențiale pentru succesul acestora. De asemenea, profesorii trebuie să dezvolte relații solide cu elevii, bazate pe încredere și respect, pentru a facilita un mediu de învățare deschis și colaborativ. Utilizarea feedback-ului constructiv și a comunicării empatică este fundamentală pentru crearea unui spațiu educațional în care elevii se simt confortabil să își exprime opiniile și să colaboreze cu colegii lor.

Părinții joacă, de asemenea, un rol de necontestat în acest proces. Colaborarea între profesori și părinți poate îmbunătăți semnificativ experiența educațională a elevilor. Implicarea părinților în activitățile școlare și în deciziile educaționale promovează o comunitate educațională unită, în care valorile de respect și incluziune sunt consolidate în afara clasei. De exemplu, organizarea de întâlniri lunare sau poziționarea de comitete care să includă părinți în discuțiile despre dezvoltarea curriculumului educațional poate duce la rezultate pozitive.

Concluzii și recomandări

În concluzie, modelele educaționale care promovează un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, sunt esențiale pentru pregătirea elevilor ca cetățeni activi și responsabili. Aceste abordări nu doar că îmbunătățesc performanțele academice, dar contribuie și la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale necesare în societatea contemporană.

Recomandările pentru viitor includ:

1. **Investiții în formarea cadrelor didactice:** Este vital să existe programe de formare care să se concentreze pe metodele de predare colaborative, dar și pe gestionarea diversității. Formarea continuă a profesorilor ar trebui să devină o prioritate a sistemului educațional.
2. **Crearea unor politici educaționale favorabile:** Guvernele și autoritățile educaționale ar trebui să dezvolte politici care să sprijine incluziunea și colaborarea în școli, asigurând resursele necesare pentru implementarea acestor practici.
3. **Implicarea comunității:** Școlile ar trebui să colaboreze cu comunitatea locală pentru a sprijini inițiativele educaționale ce promovează diversitatea și respectul. Aceasta poate consta în parteneriate cu organizații locale, centre culturale sau afaceri pentru a dezvolta programe de învățare relevantă și inclusivă.

4. **Promovarea educației socio-emoționale:** Integrarea educației socio-emoționale în curriculumul școlar ar ajuta elevii să dezvolte abilități esențiale pentru viață. Acest lucru ar putea include programe care să îi învețe pe elevi cum să recunoască și să gestioneze emoțiile, cum să construiască relații pozitive și cum să se implice în comunitate.
5. **Evaluarea și adaptarea continuă a practicilor educaționale:** Este important ca instituțiile educaționale să evalueze regulat impactul strategiilor de învățare colaborativă și incluzivă și să fie deschise la feedback din partea profesorilor, elevilor și părinților, pentru a face ajustările necesare.

Prin adoptarea acestor recomandări și prin angajamentul față de modelele educaționale care sprijină colaborarea și incluziunea, putem construi un sistem educațional care nu doar că răspunde nevoilor actuale ale elevilor, dar îi pregătește pentru provocările viitoare ale societății. Viitorul educației depinde de capacitatea noastră de a crea medii de învățare care să valorifice diversitatea, să încurajeze colaborarea și să promoveze respectul, asigurând astfel o educație de calitate pentru toți.

Bibliografie

1. Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405-432. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x>
2. Dewey, J. (1997). *Experience and education*. Touchstone.
3. Gagnon, G. W., & Harnish, R. L. M. (2012). Creating inclusive learning environments. *Educational Leadership*, 70(2), 44-49.
4. Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2014). *Joining together: Group theory and group skills*. Allyn & Bacon.
5. Kagan, S. (1994). *Cooperative learning*. Kagan Publishing.
6. Montessori, M. (1967). *The absorbent mind*. Holt, Rinehart and Winston.
7. Vîgotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

MODELE EDUCAȚIONALE

PROF. POPESCU ALINA COSMINA

LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU MOCIONI" CIACOVA

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Abstract: În prezent, educația modernă pune un accent deosebit pe crearea unui mediu de învățare colaborativ, care să promoveze respectul și incluziunea. Modelele educaționale care susțin aceste principii contribuie semnificativ la dezvoltarea unui climat în care diversitatea este acceptată și valorificată, iar fiecare elev este încurajat să participe activ și să contribuie la învățarea colectivă. Acest articol analizează câteva dintre cele mai relevante modele educaționale care sprijină crearea unui astfel de mediu și discută importanța implementării acestora în școli.

1. Introducere

Un mediu educațional colaborativ, bazat pe respect și incluziune, este esențial pentru dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale ale elevilor. Modelele educaționale care susțin aceste principii ajută elevii să învețe nu doar prin interacțiuni individuale, dar și prin colaborarea în grupuri, dezvoltând competențe esențiale pentru succesul lor viitor.

2. Modele educaționale pentru un mediu colaborativ și incluziv

2.1 Învățarea colaborativă (Cooperative Learning)

Învățarea colaborativă este un model educațional care promovează lucrul în echipă, în care elevii colaborează pentru a învăța unii de la alții. Acest model presupune interdependența pozitivă, responsabilitatea individuală și abilități sociale dezvoltate prin activități de grup. Într-un astfel de mediu, diversitatea opiniilor și experiențelor este considerată un atu, iar elevii sunt încurajați să respecte și să aprecieze contribuțiile colegilor.

2.2 Învățarea centrată pe elev (Student-Centered Learning)

Modelul centrat pe elev pune accent pe nevoile, interesele și stilurile de învățare ale acestora, iar profesorul joacă rolul unui ghid. În cadrul acestui model, elevii au posibilitatea de a-și alege temele, metodele de învățare și evaluare, contribuind astfel la crearea unui mediu educațional personalizat și incluziv. Colaborarea între elevi este încurajată pentru a stimula gândirea critică și rezolvarea de probleme.

2.3 Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL)

Învățarea bazată pe proiecte este un model educațional care permite elevilor să aplice cunoștințele într-un context real. Aceștia colaborează pentru a rezolva probleme complexe, dezvoltând abilități de rezolvare a problemelor, gândire critică și cooperare. Această abordare este eficientă pentru încurajarea respectului reciproc, deoarece fiecare elev aduce o perspectivă diferită în rezolvarea unui proiect comun.

2.4 Educația incluzivă

Educația incluzivă vizează integrarea tuturor elevilor, indiferent de abilitatea lor sau de diversele lor nevoi educaționale speciale. Crearea unui mediu de învățare în care toți elevii sunt acceptați și sprijiniți este esențială pentru promovarea respectului și a colaborării. Acest model se concentrează pe eliminarea barierelor care ar putea împiedica participarea activă a elevilor și pe oferirea unui sprijin personalizat.

2.5 Învățarea socială și emoțională (Social-Emotional Learning - SEL)

Învățarea socială și emoțională este un model educațional care ajută elevii să-și dezvolte competențele necesare pentru a interacționa într-un mod respectuos și incluziv. Acesta se concentrează pe autoreglarea emoțională, empatie, gestionarea conflictelor și comunicarea eficientă. Aceste abilități sunt esențiale pentru crearea unui mediu de învățare colaborativ și armonios.

3. Importanța respectului și incluziunii în educație

Un mediu educațional bazat pe respect și incluziune nu doar că sprijină dezvoltarea academică a elevilor, dar joacă și un rol esențial în dezvoltarea lor socială și emoțională. Elevii care învață într-un astfel de mediu sunt mai capabili să colaboreze eficient cu ceilalți, să aprecieze diversitatea și să participe activ la crearea unui climat pozitiv. În plus, prin promovarea respectului și incluziunii, elevii sunt mai predispuși să dezvolte un sentiment de apartenență și să se simtă valorizați în cadrul comunității educaționale.

4. Concluzii

Modelele educaționale care sprijină un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, sunt esențiale pentru formarea unor elevi echilibrați și pregătiți pentru provocările viitoare. Învățarea colaborativă, centrata pe elev, învățarea bazată pe proiecte, educația incluzivă și învățarea socială și emoțională sunt doar câteva dintre modelele care pot contribui la construirea unui astfel de mediu educațional. Implementarea acestora poate sprijini dezvoltarea abilităților sociale și academice ale elevilor și poate crea o atmosferă de învățare în care fiecare elev se simte apreciat și respectat.

Bibliografie

1. **Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009).** *Joining together: Group theory and group skills* (10th ed.). Pearson.
2. **Slavin, R. E. (2011).** *Cooperative learning: Theory, research, and practice* (3rd ed.). Pearson.
3. **Tomlinson, C. A., & Strickland, C. A. (2005).** *Differentiation in practice: A resource guide for differentiating curriculum, grades 5-9*. ASCD.
4. **Weimer, M. (2013).** *Learner-centered teaching: Five key changes to practice* (2nd ed.). Jossey-Bass.

5. **Sapon-Shevin, M. (2007).** *Because we can change the world: A practical guide to building cooperative, inclusive classroom communities.* Pearson.
6. **Zins, J. E., & Elias, M. J. (2007).** *Social and emotional learning: Promoting the development of all students.* Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).
7. **Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J. (2012).** *Motivation and learning: Theory and research.* Taylor & Francis.
8. **Baines, E., & Blatchford, P. (2011).** *The impact of collaborative group work on student engagement: A research study.* *Learning and Instruction*, 21(6), 440-455.
9. **OECD (2018).** *The future of education and skills: Education 2030.* OECD Publishing.
10. **UNESCO (2017).** *A guide for ensuring inclusion and equity in education.* UNESCO.

Studiu de caz: Colaborarea între școală, familie și comunitate pentru un mediu educațional incluziv în clasa a III-a

Institutor, Popescu Ecaterina Mihaela, Școala Gimnazială Burla, jud. Suceava

1. Introducere

Scopul acestui studiu de caz este de a analiza cum colaborarea între școală, familie și comunitate poate sprijini crearea unui mediu educațional incluziv și colaborativ pentru elevii din clasa a III-a. Clasa noastră este formată dintr-un grup divers de elevi, inclusiv copii cu nevoi educaționale speciale (CES), copii din medii economice defavorizate și copii cu părinți care sunt implicați în mod activ în viața școlii. De asemenea, școala beneficiază de sprijinul unui mediator școlar și al unui consilier educațional, care au un rol esențial în facilitarea comunicării și colaborării între toți factorii implicați.

2. Contextul și problema abordată

În acest context, clasa a III-a este caracterizată printr-o diversitate semnificativă. Avem elevi cu CES (ex. ADHD, dislexie) care necesită un suport suplimentar pentru a se integra în activitățile școlare. În plus, sunt și copii care provin din familii vulnerabile, unde părinții nu sunt întotdeauna disponibili pentru a se implica activ în educația copiilor. Deși școala oferă un mediu educațional deschis și prietenos, integrarea acestor elevi, mai ales a celor cu CES, și implicarea părinților rămân o provocare constantă.

3. Strategiile implementate

Pentru a îmbunătăți colaborarea între școală, familie și comunitate, am implementat următoarele activități și strategii:

- **Atelier „Povești de familie”:**
Am organizat un atelier în care părinții și elevii au fost invitați să împărtășească tradiții sau povești din viața lor. Scopul a fost să încurajăm comunicarea și să întărim legăturile dintre familie și școală. Atelierul a fost coordonat de mediatorul școlar, care a asigurat un mediu prietenos și deschis. Elevii au adus obiecte sau au vorbit despre povești din familiile lor, iar părinții au avut oportunitatea să se exprime despre importanța educației în viața lor.
- **Joc „Fereastra prieteniei”:**
Am organizat un joc didactic în care elevii, împreună cu părinții, au realizat desene sau colaje ce reprezentau valori precum respectul, sprijinul reciproc și prietenia. Aceste lucrări au fost expuse într-un colț al clasei, denumit „Fereastra prieteniei”, devenind un simbol al colaborării dintre elevi, părinți și profesori. Elevii cu CES au fost sprijiniți de colegi și de părinți pentru a exprima ceea ce înseamnă pentru ei respectul și prietenia.
- **Mini-târgul „Ziua Porților Deschise”:**
Am organizat o zi în care părinții au fost invitați să aducă obiecte sau să participe la activități care reflectau cultura și tradițiile lor. Această activitate a fost o oportunitate pentru elevi și părinți de a se cunoaște mai bine și de a crea un cadru în care fiecare familie a putut să își exprime valorile și tradițiile. Părinții au fost implicați activ, iar această activitate a consolidat legătura între școală și comunitate.

- **Chestionar de feedback:**

După fiecare activitate, părinții au completat un chestionar simplificat, oferind feedback despre experiența lor și despre cum ar putea fi îmbunătățită colaborarea între școală și familie. Mediatorul școlar a fost prezent pentru a ajuta părinții în completarea formularului, în special celor care aveau nevoie de suport. Chestionarele au fost folosite pentru a ajusta viitoarele activități și pentru a evalua gradul de satisfacție al părinților.

4. Rezultatele obținute

Rezultatele activităților implementate au fost pozitive. Am observat o îmbunătățire a relației între școală și familie. Părinții au devenit mai activi în viața școlii și în educația copiilor lor. În plus, elevii au fost mai implicați în activitățile școlii, iar cei cu CES au beneficiat de un sprijin mai puternic din partea colegilor și a părinților. De asemenea, atmosfera din clasă s-a îmbunătățit, devenind mai colaborativă și incluzivă. Elevii au învățat să aprecieze diversitatea și să lucreze împreună pentru a atinge obiective comune.

5. Provocări și soluții

Una dintre provocările majore a fost dificultatea unor părinți de a se implica activ din cauza programului încărcat sau a problemelor de comunicare. Pentru a depăși această provocare, am organizat activitățile la ore convenabile pentru părinți și am folosit diverse canale de comunicare (SMS, apeluri telefonice, platforme online) pentru a le oferi informații și pentru a le solicita implicarea. De asemenea, mediatorul școlar a jucat un rol important în sprijinirea părinților în comunicarea cu școala.

6. Concluzii și recomandări

Acest studiu de caz demonstrează importanța colaborării între școală, familie și comunitate pentru a crea un mediu educațional incluziv. Strategiile implementate în clasa mea au avut un impact pozitiv asupra performanțelor elevilor și au contribuit la dezvoltarea unei relații mai strânse între școală și familie. Recomand ca aceste activități să fie continuate și extinse, iar părinții și comunitatea să fie implicați activ în educația copiilor pentru a asigura o dezvoltare armonioasă și completă a acestora.

Întrebări pentru Părinți (Chestionar de Feedback)

1. Cum ați descrie experiența dumneavoastră în cadrul activităților organizate în școală?
 - Foarte pozitivă
 - Pozitivă
 - Neutru
 - Negativă
2. Ați simțit că activitățile organizate au ajutat la îmbunătățirea relației dintre școală, familie și comunitate?
 - Da
 - Nu
 - Parțial
3. Cum considerați că implicarea dumneavoastră în activitățile școlare a contribuit la educația copilului dumneavoastră?
 - A contribuit semnificativ
 - A contribuit într-o oarecare măsură
 - Nu a avut un impact semnificativ
4. Ce tipuri de activități ați dori să fie organizate în viitor pentru a încuraja colaborarea între familie, școală și comunitate?

5. Care credeți că ar fi cele mai eficiente moduri de a îmbunătăți comunicarea între școală și familie?
6. Cum evaluați nivelul de sprijin oferit de mediatorul școlar și consilierul educațional în cadrul activităților organizate?
 - Foarte eficient
 - Eficient
 - Mediocru
 - Ineficient

Întrebări pentru Elevi (Feedback Post-Activitate)

1. Ce activitate ți-a plăcut cel mai mult și de ce?
2. Ai învățat ceva nou despre colaborarea cu colegii sau părinții tăi?
 - Da
 - Nu
 - Parțial
3. Cum te-ai simțit participând la activitățile din clasă?
 - Foarte bine
 - Bine
 - Neutru
 - Nu prea bine
4. Ce îți dorești să schimbăm în viitor pentru ca aceste activități să fie și mai interesante pentru tine?

Concluzie:

În urma activităților desfășurate, am reușit să întărim legăturile dintre școală, familie și comunitate, creând un mediu educațional deschis și incluziv. Colaborarea activă a părinților și a comunității a contribuit la dezvoltarea unor relații mai strânse și mai de încredere, iar feedback-ul primit de la elevi și părinți ne va ghida în îmbunătățirea viitoarelor activități. Este esențial să continuăm să lucrăm împreună pentru a sprijini dezvoltarea copiilor, încurajându-i să devină cetățeni activi și responsabili. Aceste inițiative sunt doar începutul unui proces continuu de învățare și colaborare, iar implicarea fiecăruia dintre noi va duce la construirea unui mediu educațional mai puternic și mai unit.

Construind poduri: modele simple de colaborare școală-familie-comunitate într-o școală incluzivă

Institutor, Popescu Ecaterina Mihaela, Școala Gimnazială Burla, jud. Suceava

Rezumat

Lucrarea propune un model practic și accesibil de colaborare între școală, familie și comunitate, într-un context educațional caracterizat de diversitate și incluziune. Prin implicarea mediatorului școlar, a consilierului educațional și a părinților, au fost derulate activități care au consolidat relațiile dintre actori educaționali și au sprijinit dezvoltarea socio-emoțională a elevilor, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale. Rezultatele obținute confirmă faptul că parteneriatul autentic și continuu poate crea un mediu educațional sigur, colaborativ și incluziv.

1. Introducere

În contextul actual al educației incluzive, colaborarea reală între școală, familie și comunitate devine esențială pentru sprijinirea fiecărui copil în drumul său educațional. În școala noastră, caracterizată de diversitate etnică și prezența elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), am dezvoltat un proiect educațional realist și accesibil, implicând activ părinții, mediatorul școlar și consilierul educațional, pentru a crea un mediu sigur, empatic și colaborativ.

2. Obiective

- Stimularea implicării părinților, inclusiv a familiilor rome și a familiilor elevilor cu CES, în activitățile școlii.
- Dezvoltarea abilităților socio-emoționale și a sentimentului de apartenență în rândul elevilor.
- Crearea unui spațiu de comunicare autentică între școală, familie și comunitate.
- Promovarea respectului pentru diversitate și incluziune.

3. Activități organizate pentru dezvoltarea triadei educaționale școală–familie–comunitate

a) Atelier „Povești de familie”

Descriere:

Elevii, însoțiți de părinți sau membri apropiați ai familiei (bunici, frați mai mari), au fost invitați să povestească o amintire, o tradiție sau o întâmplare importantă din familia lor. Fiecare poveste a fost încurajată să scoată în evidență valori precum respectul, sprijinul, curajul sau generozitatea.

Organizare:

- Activitatea a fost moderată de mediatorul școlar și consilierul educațional, care au creat o atmosferă prietenoasă și incluzivă, încurajând participarea tuturor familiilor, indiferent de etnie sau statut.
- S-a utilizat o „Cutie a Poveștilor”, din care copiii au extras întrebări ajutătoare („Care este cel mai frumos lucru pe care l-ai învățat din familie?” sau „Ce obicei păstrați cu drag în familia voastră?”).

- Povestirile au fost adaptate limbajului accesibil pentru copiii CES, iar pentru copiii romi, s-a oferit libertatea de a povesti și în limba maternă, cu traducere oferită de mediatorul școlar.

b) Joc „Fereastra prieteniei”

Descriere:

Elevii și părinții au creat împreună desene, colaje sau picturi care ilustrau valori esențiale: respectul, ajutorul, bunătatea, curajul, prietenia.

Organizare:

- Activitatea a început cu o scurtă discuție ghidată de consilierul educațional despre „Ce înseamnă un prieten adevărat?”.
- Copiii CES au fost ajutați de voluntari sau părinți în realizarea colajelor, folosindu-se materiale tactile (textile, fire, hârtie colorată).
- Lucrările au fost expuse într-un spațiu numit „Fereastra prieteniei”, decorat de elevi, cu etichete bilingve acolo unde a fost necesar (română–romani).

c) Mini-târgul comunității „Ziua Porților Deschise”

Descriere:

Evenimentul a adunat într-un singur loc părinți, copii și cadre didactice care au prezentat tradiții, talente sau realizări proprii.

Organizare:

- Fiecare familie a avut ocazia să expună un obiect de suflet: o fotografie veche, un obiect meșteșugit manual, o carte preferată, o piesă muzicală tradițională.
- Copiii au prezentat (ajutați de învățător sau mediator) câteva cuvinte despre obiectele aduse, învățând să vorbească în public.
- Moment special: un grup de copii romi a prezentat un cântecel tradițional, susținuți de familiile lor și aplaudați de toți participanții.
- Au fost organizate și standuri cu gustări simple pregătite de părinți, sub forma unui „picnic comunitar”.

d) Chestionar de feedback

Descriere:

Pentru a îmbunătăți colaborarea, părinților li s-a propus completarea unui chestionar simplificat.

Organizare:

- Chestionarul a fost scurt (5 întrebări esențiale, de tip alegere multiplă și răspuns deschis).
- Întrebări propuse:
 1. Ce activități v-ar plăcea să repetăm?
 2. În ce mod v-ar plăcea să vă implicați mai mult la școală?
 3. Cum putem sprijini mai bine copiii în colaborarea cu părinții?
 4. Ce propuneri aveți pentru alte activități comune?
 5. Cum vi s-a părut implicarea mediatorului și consilierului în eveniment?
- Mediatorul școlar a sprijinit completarea pentru părinții care au avut dificultăți în înțelegerea limbajului formularului.
- Rezultatele au fost centralizate și folosite pentru planificarea viitoarelor activități.

Chestionar de feedback pentru activitatea „Triada educațională: Împreună pentru viitorul copiilor”

Date generale: Numele (opțional): _____ Relația cu elevul: părinte /
tutore / alt membru al familiei

1. Ce activități v-au plăcut cel mai mult?

•

2. În ce mod v-ați dori să vă implicați pe viitor în viața școlii?

•

3. Cum credeți că putem sprijini mai bine colaborarea între școală și familie?

•

4. Ce propuneri aveți pentru alte activități comune?

•

5. Cum apreciați implicarea mediatorului școlar și a consilierului educațional în activitățile organizate?

•

Vă mulțumim pentru implicare!

4. Rezultate

- Participare crescută a părinților romi și a părinților de copii CES la activitățile școlare.
- Îmbunătățirea relațiilor dintre copii, indiferent de origine sau nevoi speciale.
- Creșterea încrederii reciproce între părinți și cadre didactice.
- Dezvoltarea unei culturi școlare bazate pe respect, cooperare și incluziune.
- Identificarea de noi idei pentru viitoare activități comune (ex: ateliere de gătit tradițional, seri de povești multiculturale, cluburi de voluntariat pentru părinți și copii).

5. Concluzii

Proiectul „Poduri de încredere” a demonstrat că prin activități simple, dar atent gândite, se pot obține schimbări reale în modul în care școala colaborează cu familiile și comunitatea.

Succesul activităților a evidențiat importanța implicării mediatorului școlar și a consilierului educațional, ca punți vitale în comunicarea cu părinții și în sprijinirea elevilor cu nevoi diverse.

Modelul propus este replicabil și poate inspira alte unități școlare să construiască medii educaționale mai incluzive și colaborative.

Bibliografie

1. Marga, A. (2005). *Educația în societatea cunoașterii*. Editura Polirom.
2. Cucos, C. (2006). *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*. Editura Polirom.
3. Vlasceanu, L. (2002). *Școala și comunitatea. Relații și strategii de parteneriat*. Editura Paideia.
4. Ministerul Educației. (2022). *Strategia națională pentru incluziunea socială și reducerea abandonului școlar*.
5. Documente interne ale școlii: Proiectul educațional „Poduri de Încredere” (2025).

SOLUȚII INOVATOARE PENTRU CONSOLIDAREA PARTENERIATULUI ȘCOALĂ –FAMILIE – COMUNITATE: CERCETĂRI ȘI PERSPECTIVE APLICATE

Popi Miruna Irina, Școala Gimnazială Comuna Dumbrăvița

Comunicarea și colaborarea dintre familie, școală și comunitate influențează semnificativ parcursul educațional al elevilor. Dincolo de rolul formal al școlii, implicarea părinților și a comunității contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv și incluziv. În ultimele decenii, nevoia de a moderniza canalele de comunicare și de a crea punți de colaborare a dus la apariția unor inițiative și soluții inovative, adaptate contextului social actual și nevoilor în schimbare ale sistemului educațional.

Studiul s-a bazat pe analiza unor proiecte educaționale implementate în școli din mediul urban și rural, precum și pe interviuri realizate cu cadre didactice, părinți și reprezentanți ai autorităților locale. De asemenea, au fost evaluate platforme digitale utilizate pentru comunicarea instituțională și implicarea comunității în activități educative.

Unul dintre cele mai vizibile rezultate ale acestor inițiative inovative este reprezentat de utilizarea platformelor digitale precum Google Classroom, Adservio sau EduApps. Acestea au facilitat o comunicare constantă și directă între părinți și profesori, reducând semnificativ barierele fizice și cele de timp. Părinții au putut accesa în timp real informații legate de progresul elevilor, activitățile desfășurate și evenimentele școlare, ceea ce a condus la o implicare mai activă și conștientă.

Totodată, organizarea de ateliere comune pentru părinți și cadre didactice a contribuit la crearea unui spațiu de dialog deschis și la o mai bună înțelegere a rolurilor și responsabilităților fiecărei părți. Aceste ateliere au permis schimbul de experiență și au încurajat identificarea de soluții comune pentru sprijinirea elevilor în procesul de învățare.

Un alt exemplu de succes îl reprezintă proiectele de voluntariat comunitar derulate împreună cu elevii, părinții și parteneri din comunitate. Prin activități precum campanii ecologice, acțiuni caritabile sau ateliere de meșteșuguri, elevii au dezvoltat un puternic sentiment de apartenență și responsabilitate civică, iar comunitatea a început să perceapă școala ca pe un centru activ al vieții sociale locale.

În plus, înființarea unor consilii consultative în cadrul școlilor, cu participarea reprezentanților părinților, cadrelor didactice și ai autorităților locale, a creat premisele unui cadru decizional mai transparent și democratic. Astfel, nevoile reale ale comunității școlare au fost mai bine identificate și adresate, iar deciziile luate au reflectat o abordare integrată și participativă.

Soluțiile implementate au evidențiat necesitatea unei abordări centrate pe colaborare și adaptabilitate. Implicarea activă a tuturor actorilor educaționali presupune transparență, respect reciproc și deschidere către inovație. Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul comunicării eficiente cu părinții și al gestionării parteneriatelor educaționale se dovedește esențială pentru succesul acestor inițiative. De asemenea, se impune o regândire a rolului instituției școlare în raport cu comunitatea locală, promovând un model de educație deschisă și interactivă.

Colaborarea între școală, familie și comunitate poate fi profund eficientizată prin integrarea tehnologiei, promovarea dialogului constant și dezvoltarea unor proiecte comune cu impact local. Soluțiile inovative analizate în acest articol demonstrează că relațiile educaționale pot deveni mai solide și mai eficiente atunci când sunt construite pe baza implicării autentice, a colaborării interinstituționale și a adaptării continue la nevoile reale ale elevilor și familiilor lor. Astfel, educația nu mai rămâne doar responsabilitatea școlii, ci devine un demers colectiv, susținut activ de întreaga comunitate.

Bibliografie:

- Epstein, Joyce L., *School, Family, and Community Partnerships*, Routledge, Londra, 2011.
- Fullan, Michael, *The New Meaning of Educational Change*, Teachers College Press, New York, 2016.
- Vlăsceanu, Lazăr, *Sociologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2011.
- Miclea, Mircea, *Inovație în educație*, Cluj University Press, Cluj-Napoca, 2015.

Relația școală-familie-comunitate pentru îmbunătățirea performanțelor elevilor

În procesul educațional, relația dintre școală, familie și comunitate joacă un rol esențial în dezvoltarea și performanțele elevilor. Când aceste trei entități colaborează eficient, se creează un mediu favorabil învățării, susținerii emoționale și integrării sociale a copiilor. Elevul nu învață izolat, ci este influențat de întreaga rețea de relații care îl înconjoară.

Familia este primul factor educativ din viața copilului. Sprijinul părinților în formarea valorilor, în stabilirea unei rutine și încurajarea studiului are efecte directe asupra rezultatelor școlare. Elevii care provin din familii implicate sunt, de regulă, mai motivați, mai responsabili și mai încrezători în forțele proprii. Comunicarea constantă dintre părinți și cadrele didactice contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor copilului.

Școala este mediul principal în care se desfășoară procesul de învățare formală. Profesorii nu sunt doar transmițători de cunoștințe, ci și modele de comportament, sprijin emoțional și ghizi în formarea personalității elevului. O școală deschisă spre dialog, spre colaborare cu părinții și spre proiecte comunitare contribuie semnificativ la succesul elevilor.

Comunitatea – formată din autorități locale, organizații neguvernamentale, instituții culturale sau economice – poate avea un impact pozitiv în educație. Prin resurse, mentorat, voluntariat sau programe de sprijin, comunitatea oferă contexte reale de învățare și dezvoltare. Activitățile extracurriculare desfășurate cu sprijinul comunității dezvoltă spiritul civic, creativitatea și simțul responsabilității.

Pentru a îmbunătăți performanțele elevilor, este esențial ca școala, familia și comunitatea să formeze un parteneriat activ și continuu. Numai prin colaborare și implicare reciprocă se poate construi un sistem educațional eficient, centrat pe nevoile reale ale elevilor. Un elev sprijinit din toate direcțiile este un elev cu șanse mai mari de reușită.

INOVAȚIE ȘI COLABORARE ÎN EDUCAȚIE:
MODELE PENTRU CONSTRUIREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE
BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Autor: PREDĂ LOREDANA MELANIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DR. VICTOR BABEȘ” BAIA MARE

În contextul transformărilor sociale și tehnologice rapide, sistemele educaționale sunt chemate să dezvolte modele care nu doar transmit cunoștințe, ci și formează competențe sociale, colaborative și interculturale. Acest articol analizează concepte-cheie din educația incluzivă și pedagogiile inovative care susțin construirea unui mediu educațional centrat pe respect, colaborare și incluziune. Sunt explorate modele precum învățarea bazată pe proiecte (PBL), comunitățile de învățare profesionale (PLC) și pedagogia relațională, alături de exemple de bună practică și recomandări pentru implementare.

1. Introducere

Educația contemporană se confruntă cu o provocare fundamentală: cum să devină un spațiu al inovației și al colaborării, fără a compromite principiile respectului și incluziunii? Dezvoltarea unui mediu de învățare colaborativ implică nu doar metode didactice moderne, ci și o schimbare de paradigmă în relația profesor-elev și între elevi.

2. Inovația educațională: definiții și direcții actuale

Inovația în educație este definită ca introducerea de idei, practici sau tehnologii care îmbunătățesc procesul de învățare. Modelele inovatoare includ:

Învățarea personalizată, care răspunde nevoilor individuale ale elevilor;

Utilizarea tehnologiei educaționale pentru creșterea accesibilității și interactivității;

Pedagogia activă, care încurajează implicarea elevilor în procesul de învățare prin gândire critică și rezolvare de probleme.

3. Colaborarea ca fundament al unui climat incluziv

Colaborarea educațională înseamnă cooperarea între profesori, elevi, părinți și comunitate.

Modelele care sprijină acest tip de interacțiune includ:

Comunități de învățare profesionale (Professional Learning Communities – PLC): grupuri de cadre didactice care colaborează pentru a îmbunătăți practicile de predare și rezultatele elevilor.

Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning – PBL): elevii lucrează împreună pentru a rezolva probleme autentice, dezvoltând abilități sociale, cognitive și interculturale.

Co-teaching și echipe interdisciplinare, care oferă un model de predare colaborativă și incluzivă.

4. Educația incluzivă: principii și practici

Educația incluzivă presupune adaptarea școlii pentru a răspunde diversității elevilor. Principiile de bază includ:

Respectarea diversității culturale, sociale, cognitive și emoționale;

Participarea activă a tuturor elevilor;

Eliminarea barierelor din calea învățării.

Exemple de practici eficiente:

U.D.L. (Universal Design for Learning): planificarea lecțiilor pentru a fi accesibile unui număr cât mai mare de elevi;

Grupuri de sprijin și tutoriat între elevi;

Spații de învățare flexibile și non-ierarhice.

5. Pedagogia relațională: respectul ca axă centrală

Pedagogia relațională promovează relații pozitive între toți actorii educaționali. Profesorii devin facilitatori ai învățării, iar respectul reciproc devine bază pentru cooperare. Cercetările arată că:

Un climat școlar pozitiv reduce absenteismul și violența;

Relațiile bazate pe încredere sporesc implicarea elevilor.

6. Concluzii și recomandări

Construirea unui mediu educațional colaborativ, bazat pe respect și incluziune, necesită o abordare integrată: metode inovatoare, formare continuă a cadrelor didactice, implicarea comunității și politici educaționale clare. Modelele analizate demonstrează că inovația și colaborarea pot coexista cu principiile de respect și echitate, conducând la rezultate educaționale superioare și la dezvoltarea unei societăți democratice și coezive.

Bibliografie:

Jigău, M. (coord.) (2001). Parteneriat educațional: Școală – familie – comunitate. București: Editura Alpha MDN.

Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Ediția a II-a revizuită și adăugită. Iași: Editura Polirom.

Cristea, S. (2010). Dicționar de termeni pedagogici. Chișinău: Editura Litera Internațional.

Nica, P. (2021). Comunicarea educațională. Perspective teoretice și aplicații practice. București: Editura Tritonic.

RELAȚIA ȘCOALĂ – FAMILIE - COMUNITATE

Prof. Preoteasa Carmen – Florina

Colegiul Național "Ecaterina Teodorescu", Tg-Jiu, Gorj

Parteneriatul educațional constituie un angajament de colaborare și cooperare în acțiunea de formare și educare a personalității copilului. Relația dintre școală, familie și comunitate are un rol determinant în cadrul comunității educative. Unul dintre obiectivele școlilor ar trebui să fie încurajarea familiilor și stabilirea acordurilor de parteneriat pentru învățare, școala și familia devenind parteneri egali în asigurarea succesului elevilor. cu lumea și cu sine.

Pentru a construi un mediu prietenos copilului, a fi calitativă, interesantă, școala are nevoie de sprijinul conștient și permanent al părinților și al actorilor educativi comunitari. Pe tot parcursul perioadei școlare trebuie să existe un acord de parteneriat, conform căruia părinții urmează să colaboreze cu instituția de învățământ frecventată de copiii lor și cu instituțiile educative din întreaga comunitate. Instituțiile de învățământ conștientizează rolul implicării părinților și a actorilor comunitari, iar colaborarea cu ei intră în obiectivele majore ale școlii. Părinții trebuie sensibilizați și obișnuiți cu ideea că rolul lor în raport cu școala este unul de tip activ-participativ decisiv, deoarece ei sunt persoanele responsabile de soarta copiilor lor.

Cercetările arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor, rezultă *performanța* elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței. Părinții au anumite așteptări privind activitatea cadrelor didactice:

- să exprime sensibilitate la nevoile, interesele și talentele speciale ale copiilor;
- să stabilească cerințe școlare identice pentru toți copiii;
- să-i ajute pe copii să-și sporească stima de sine;
- să întărească disciplina copiilor;
- să comunice des și deschis cu părinții;
- să ofere recomandări privind modul în care părinții îi pot ajuta pe copii să învețe.

Cadrelor didactice au anumite așteptări față de părinți:

- să le creeze copiilor oportunități de învățare (un mediu sigur de dezvoltare fizică și psihică);
- să susțină scopurile, regulile și cerințele școlii;
- să-și accepte responsabilitatea de părinte, fiind un bun exemplu;
- să-i ajute pe copii să atingă un echilibru între activitățile școlare și cele extrașcolare;
- să comunice des și deschis cu cadrele didactice.

Părinții trebuie să aibă încredere în cadrele didactice. Ei trebuie să recunoască profesionalismul cadrelor didactice, pedagogia fiind o adevărată măiestrie, nu doar o simplă ocupație. Pentru a nu se ajunge la dificultăți, este de preferat ca părinții să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt chemați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite probleme.

Formarea personalității și instruirea copiilor depinde într-o anumită măsură de relația dintre **școală, familie și comunitate**. Între cele trei entități trebuie să existe o relație strânsă pentru a sta la baza educației permanente, de calitate. Relația bună dintre școală, familie și comunitate influențează dezvoltarea copilului la diferite vârste.

Cu un rol important în maturizarea psiho-socială a copiilor, în special în conturarea imaginii de sine, familia este cea care pune bazele educației încă din primii ani de viață. Școala continuă acest proces, diversificând și aprofundând, cu scopul de a forma integral personalitatea copiilor. Doar o comunicare eficientă dintre școală și familie conduce creșterea calității acțiunilor și a influențelor familiei și a școlii. Temeiul comunicării și colaborării eficiente a familiei cu școala și cu comunitatea este reprezentat de înțelegere, susținere, respect și dragoste. Astăzi, din ce în ce mai mulți părinți plasează problemele legate de buna educație a copiilor lor în sarcina școlii. Există însă printre ei și părinți care mențin o relație strânsă cu cadrele didactice din școală. Îndrumați de aceștia din urmă, părinții încearcă să creeze și să mențină în mediul familial o ambianță prielnică dezvoltării sănătoase a copiilor lor. Așa se explică cum influența favorabilă exercitată de școală asupra elevilor continuă și acasă. Există însă situații în care părinții nu consideră că această relație este importantă și nu comunică cu reprezentanții școlii eficient. În această situație intervine rolul pe care îl are școala, prin găsirea unor metode de atragere a părinților într-un dialog eficace.

Pe de altă parte, un rol important în educație îl deține și relația cu comunitatea, anumite instituții, printre care:

- *instituții care oferă servicii educaționale;*
- *ONG-uri;*
- *Mass – media;*
- *Instituții administrative locale/regionale;*

Comunitatea poate reprezenta pentru copil cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare a acestuia.

Ce avantaje sunt atunci când există o colaborare bună între cele trei entități?

- *Clarificarea anumitor probleme educative;*
- *O nouă perspectivă în ceea ce privește dezvoltarea personalității elevilor;*
- *Conștientizarea tuturor persoanelor implicate în procesul educațional;*

Doar un parteneriat strâns și susținut între familie, școală și comunitate poate pune în aplicare procesul de educare a copilului. Școala are nevoie de sprijinul familiei și a comunității pentru a oferi un mediu prietenos de educare a copilului și servicii de calitate. Parteneriatul dintre școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor pe care le oferă cele două entități.

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Mihaela Băsu – *Rolul parteneriatului școală – familie în formarea personalității copilului* (Ghid metodologic)
- ✓ Vlad Milea – *Parteneriate școală – familie – comunitate*
- ✓ Diana Crina Marin – *Parteneriatul școală - familie*

STRATEGII DE OPTIMIZARE A PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE

Prof.-educator: Prunaru Constantina
Școala: C.S.E.I. "Sf.Vasile" Craiova

Părinții și familiile au impactul cel mai direct și durabil asupra învățării și dezvoltării copiilor. Un mediu educativ stimulat care încurajează învățarea și implicarea părinților în activități școlare sunt esențiale pentru dezvoltarea cognitivă, socială și emoțională a copilului. Crearea de parteneriate de familie și școală și implicarea părinților ca parteneri de învățare începând cu primii ani este, prin urmare, esențială pentru îmbunătățirea dezvoltării copiilor și tinerilor. Cercetările arată că o abordare multidisciplinară, cu implicarea părinților, a copiilor, a profesorilor și a profesioniștilor din comunitatea locală, este esențială pentru rezolvarea problemelor comportamentale ale copiilor școlari.

Pentru parteneriatul să devină eficient, familia trebuie să fie implicată, responsabilizată în educația copiilor să dețină în permanență o legătură cu activitățile școlare. Cele mai eficiente eforturi de implicare a părinților sunt acelea care oferă acestora o varietate de roluri în contextul unui proces bine organizat și pe termen lung. Părinții vor avea nevoie să poată alege dintr-o serie de activități care se adaptează unor programe, preferințe și capacități diferite. Ca parte a procesului de planificare, va fi necesar ca și cadrele didactice să-și evalueze propria disponibilitate față de implicarea părinților și să stabilească modul în care doresc să îi implice și să facă uz de ajutorul lor.

Parteneriatele educaționale școală-familie-comunitate nu se reduc la acele forme tradiționale prin care școala colaborează cu familia și anume: ședințe cu părinții, vizite la domiciliul elevilor, corespondența cu părinții, lectoratele pedagogice, vizite, activități extrașcolare, ci implicarea părinților prin activități concrete la nivel de școală. Părinții preferă activități ce utilizează metode moderne, interactive, au nevoie să colaboreze, să obțină produse imediate, prin activități creative, care să valorifice resursele și experiențele de viață a fiecărui participant.

Activitățile propuse în parteneriat cu familia pot viza: intercunoașterea, socializarea cu ceilalți părinți, munca în echipă, exersarea unor tehnici de comunicare eficientă, prezentarea unor experiențe personale referitoare la educație, ateliere creative de lucru, planuri de acțiune pentru succesul copiilor lor, consilierea în alegerea carierei, campanii de voluntariat, etc. Metode eficiente în activitățile desfășurate cu părinții sunt: brainstormingul, studiul de caz, jocul de rol, hărțile, analiza produselor activității.

De exemplu, prin brainstorming putem să solicităm participanților să ofere cât mai variate și multe răspunsuri pentru ce înseamnă a fi un părinte bun, ce este educația, care sunt beneficiile ei și cum se pot implica ei în activitățile educaționale, iar toate răspunsurile vor fi consemnate pe tablă sau vor fi ilustrate prin desene semnificative. Situațiile în care părinții sprijină sau nu procesul educațional se pot gestiona utilizând studiul de caz, prin vizionarea unor filmulețe tematice, testimoniale ale unor părinți, citirea unor scurte texte din ziare sau reviste. În utilizarea acestei metode, este importantă comunicarea și sesizarea datelor esențiale, elaborarea de soluții multiple, selectarea prin argumentare a soluțiilor, moderarea discuțiilor pro și contra.

La activitățile cu părinții într-un mediu care conferă încredere, vor avea loc conversații în care aceștia sunt provocați la dialog, la ascultarea empatică a opiniilor și argumentelor celuilalt, vor fi dispuși să facă o negociere reală. Într-o atmosferă caldă și prietenoasă, părinții se vor exprima liber și se vor simți acceptați. Sunt importante abilitățile de ascultare activă, de expunere liberă a ideilor și oferire de feedback pozitiv.

Transformarea ședințelor tradiționale sau clasice în întâlniri eficiente cu părinții, prin crearea unui centru funcțional pentru aceștia, introducerea unui program educațional de formare/serate informale pentru părinți, ateliere de lucru și de creație alături de copii, caietele de corespondență, organizarea unor evenimente tematice cum ar fi : „Părinții/ bunicii anului/ semestrului”, „Echipa sportivă-părinte, copil”, întăresc și susțin relația școală-familie.

Obținerea feedback-ului la finalul activităților propuse/realizate și proiectarea cu succes a activităților/ intervențiilor viitoare, este facilitată de utilizarea unor metode de evaluare cum ar fi: chestionarul de evaluare, portofoliul, jurnalul activităților cu părinții, autoevaluarea/ interevaluarea.

Bibliografie:

Stăiculescu Camelia, „Managementul parteneriatului școală-familie”, Editura ASE, București, 2007

Godfrey Claff, „Parteneriat școală

Școala online, între provocare și schimbare Studiu

Prof. Purcarescu Oana-Angela, Colegiul National Pedagogic “Stefan Velovan”, Craiova

Școala online a reprezentat și reprezintă, în continuare, o provocare pentru toți cei implicați în procesul educațional, atât la nivel de macrosistem, cât și de microsistem. Trecerea de la formula „față în față” la modalitatea „online” de livrare a educației, a presupus o pliere pe cerințele impuse de urgență, dar și o „cotitură” didactică și de paradigmă.

În lipsa unei infrastructuri tehnologice decente, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale ale profesorilor, fără acces gratuit la platforme online, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, cadrele didactice au fost nevoite să identifice rapid soluții pentru a asigura tuturor copiilor acces la o educație de calitate.

Cei mai buni prieteni au devenit platformele educaționale online și platformele de streaming, modalitățile cele mai potrivite pentru continuarea procesului educațional în acest context sensibil. A existat o explozie de experiențe didactice la distanță, soluții ad-hoc, dar și profesionale, eclecticisme operaționale, dar și viziuni unitare.

Perioada aprilie – iunie a fost destul de greu de gestionat atât din pricina lipsei de experiență a dascălilor în ceea ce privește modul de predare online, cât și din pricina lipsei device-urilor necesare. Din septembrie, însă, situația este vizibil îmbunătățită. Cadrele didactice au avut timp să se perfecționeze în domeniul utilizării platformelor și aplicațiilor informatice, iar autoritățile publice și ONG-urile au reușit să acopere, în mare parte, necesarul de dispozitive digitale.

Școala online presupune o reorganizare completă a modului în care se abordează actul didactic, pornind de la metode și tehnici de predare, procedee de lucru, dozajul diferit al timpului și terminând cu materialele și mijloacele didactice utilizate. Monitorizarea învățării se realizează într-un alt mod acum, câteodată chiar foarte greu. Lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi modului în care elevii își iau notițe, dificila administrare a probelor de evaluare reprezintă aspecte care trebuie regândite și îmbunătățite.

Rolul părintelui ca partener al cadrului didactic, în situația mutării școlii în noul sistem, este unul extrem de important. Părintele este unul dintre factorii care trebuie să gestioneze activitatea de acasă și să se asigure atât de funcționarea fizică a sistemului informatic, de frecventarea cursurilor de către elev, cât și de motivarea și implicarea acestuia în actul de învățare. De asemenea, părintele deține rolul de suport emoțional pentru stările specifice acestei perioade restrictive. Trebuie să empatizeze cu copilul, să discute cu el, oferind multe explicații despre situația actuală și să susțină cauza educației și a învățării, chiar și în aceste condiții dificile.

Consumul de resurse personale- energia, concentrarea atenției- depinde foarte mult de modul în care este organizat învățământul la distanță, de calitatea actului educațional și de implicarea profesorilor, a elevilor și a părinților în gestionarea aspectelor didactice și a celor afective. De asemenea, sunt foarte importante acceptarea acestui sistem de învățare și acordarea unei atenții sporite, așa cum i se acordă școlii „față în față”.

Cu toate că interesul tuturor actorilor educaționali este foarte vizibil, procesul de instruire își pierde, din punctul meu de vedere, din calitate și din consistență. Există, conform studiilor efectuate de specialiști, probleme legate de nivelul scăzut al rezultatelor școlare, dar sunt convinsă că noile experiențe prin care trecem cu toții vor reprezenta puncte de plecare pentru găsirea unor soluții eficiente de reglare a procesului de învățământ.

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.

Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe **cel puțin trei zone pedagogice**:

- *învățarea online de calitate,*
- *predarea online*
- *proiectarea instruirii online.*

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

Atribuții

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice:

- Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.
- Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. Elevii/ studenții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare:

- Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. Existența conținuturilor multimedia:

- Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință:

- Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor:

- Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului:

- Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.

Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online

1. Dificultăți în utilizarea tehnologiei:

- Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. Lipsa comunicării reale/fizice:

- Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează.

3. Situații limită:

- Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

- Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.
- Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.
- Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.
- De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.
- În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari.

BIBLIOGRAFIE

Botnariuc, P., Cucuș, C., Glava, C., Iancu, E.D., Ilie, D.M., Istrate, O., . . . Velea, S. (2020). *Școala Online - Elemente pentru inovarea educației*. București: Editura Universității din București. Preluat de pe https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
<https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>

„Beneficiile și exemplele activităților outdoor în învățământul preuniversitar”

*Înv. Rachina Elena-Teodora
Școala Gimnazială Udrești,
Școala Primară Lăunele de Jos,
Comuna Dănicei, Județul Vâlcea*

Activitățile outdoor reprezintă acele activități care se desfășoară în aer liber, în contact direct cu natura, fiind esențiale pentru dezvoltarea fizică, mentală și emoțională a copiilor. În cadrul învățământului preuniversitar, aceste activități au un rol semnificativ, contribuind nu doar la îmbunătățirea sănătății fizice, ci și la dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și creative ale elevilor. Participarea activă la jocuri, excursii, drumeții sau activități de grădinărit permite copiilor să învețe prin experiență directă, stimulându-le curiozitatea, spiritul de echipă și încrederea în propriile forțe.

În contextul educațional, activitățile outdoor nu sunt doar o modalitate de recreere, ci și un mijloc de învățare activă, oferind oportunități de dezvoltare personală și socială. Ele contribuie la învățarea prin joc și explorare, metode care se aliniază cu tendințele educaționale moderne, axate pe învățarea activă și participativă. De asemenea, activitățile în aer liber pot influența pozitiv performanțele școlare ale copiilor, reducând stresul și îmbunătățind concentrarea, oferind un echilibru necesar între studiul teoretic și activitățile fizice.

Activitățile outdoor aduc o serie de beneficii esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor, influențând pozitiv atât aspectele fizice, cât și cele emoționale, sociale și cognitive. În primul rând, activitățile desfășurate în aer liber contribuie semnificativ la dezvoltarea fizică a copiilor, fiind esențiale pentru consolidarea sănătății generale. Prin participarea la jocuri de grup sau activități sportive în aer liber, copiii își îmbunătățesc coordonarea, echilibrul, flexibilitatea și rezistența fizică. De asemenea, expunerea la natură și mișcarea în aer liber contribuie la întărirea sistemului imunitar și la prevenirea obezității, o problemă tot mai frecventă în rândul copiilor din societatea modernă.

Pe lângă beneficiile fizice, activitățile outdoor au un impact semnificativ asupra dezvoltării emoționale și sociale ale copiilor. Participarea la jocuri în aer liber îi învață pe copii să colaboreze, să împărtășească și să rezolve conflictele, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților sociale. De asemenea, aceste activități stimulează încrederea în sine și independența, prin încurajarea copiilor de a-și asuma responsabilități și de a înfrunta provocări. De exemplu, în cadrul unor jocuri de echipă sau drumeții, copiii învață să comunice eficient și să lucreze împreună pentru atingerea unui obiectiv comun.

Un alt beneficiu important al activităților outdoor este stimularea creativității și imaginației copiilor. Fiind în contact direct cu natura, aceștia pot explora mediul înconjurător și pot învăța prin experiență, dezvoltându-și gândirea creativă și abilitatea de a rezolva probleme. Activitățile de tipul construcției de adăposturi din ramuri sau realizarea de lucrări artistice cu materiale naturale stimulează imaginația și încurajează exprimarea personalității. În plus, natura oferă un cadru perfect pentru descoperirea și învățarea despre diversitatea biologică, ceea ce poate contribui la formarea unei atitudini ecologice responsabile și la înțelegerea importanței protejării mediului înconjurător.

Nu în ultimul rând, activitățile outdoor au un impact semnificativ asupra performanței școlare a copiilor. Studiile au arătat că timpul petrecut în aer liber poate reduce stresul și anxietatea, îmbunătățind astfel concentrarea și atenția copiilor la școală. De asemenea, aceste activități ajută la dezvoltarea unor abilități cognitive, cum ar fi rezolvarea de probleme, gândirea critică și abilități de orientare, prin intermediul jocurilor și provocărilor educaționale din natură.

Exemple de activități outdoor relevante în învățământul preuniversitar

În învățământul preuniversitar, activitățile outdoor pot fi integrate cu succes în procesul educațional, oferind oportunități de învățare prin experiență și dezvoltare a abilităților fizice și sociale. Iată câteva exemple de activități care pot fi implementate în școli pentru a sprijini dezvoltarea copiilor:

1. Jocuri de grup în aer liber

Jocurile de grup în aer liber sunt esențiale pentru învățarea prin joc și colaborare. Activități precum „Țara, țara, vrem ostași!” sau „De-a v-ați ascunselea” sunt jocuri care implică mișcare, coordonare și muncă în echipă. Aceste jocuri ajută copiii să își dezvolte abilități sociale importante, cum ar fi comunicarea și cooperarea. De asemenea, ele pot fi folosite pentru a învăța diverse concepte educaționale, precum respectarea regulilor și învățarea prin înfruntarea provocărilor.

2. Excursii educaționale și drumeții

Excursiile educaționale în natură reprezintă o metodă de învățare activă, care îi ajută pe copii să exploreze și să înțeleagă mai bine mediul înconjurător. Copiii pot observa direct procese naturale și pot învăța despre ecosisteme, diverse tipuri de plante și animale sau despre importanța protejării mediului. În plus, excursiile educaționale le oferă copiilor ocazia de a învăța despre istorie sau tradiții locale, prin vizite la muzee în aer liber sau la obiective istorice.

3. Activități de grădinărit și cultivarea plantelor

Grădinăritul este o activitate outdoor care poate fi integrată în lecțiile de știință și educație ecologică. Această activitate dezvoltă responsabilitatea și răbdarea, deoarece copiii sunt direct implicați în îngrijirea plantelor pe o perioadă mai lungă de timp. De asemenea, grădinăritul poate fi folosit pentru a învăța concepte matematice, precum măsurarea și calcularea distanțelor între plante sau estimarea cantității de apă necesară pentru îngrijirea acestora.

4. Activități de protecție a mediului

În cadrul activităților outdoor, copiii pot învăța despre importanța protejării mediului înconjurător prin activități de reciclare, colectare a deșeurilor sau plantarea de arbori. Aceste activități sunt excelente pentru a le insufla celor mici valori ecologice și un sentiment de responsabilitate față de planetă.

În concluzie, activitățile outdoor reprezintă o componentă esențială în educația preuniversitară, având un impact pozitiv asupra dezvoltării fizice, emoționale, sociale și cognitive ale copiilor. Prin încurajarea participării la activități în aer liber, precum jocuri de grup, excursii educaționale, grădinarit sau sporturi, copiii au oportunitatea de a învăța într-un mod activ și practic, într-un mediu care stimulează creativitatea, încrederea în sine și spiritul de echipă. De asemenea, aceste activități contribuie la consolidarea sănătății fizice și mentale, promovând un stil de viață activ și echilibrat.

Integrarea activităților outdoor în curriculumul școlar poate sprijini nu doar dezvoltarea competențelor academice, dar și formarea unor copii responsabili și conștienți de importanța protejării mediului înconjurător. Astfel, educația prin experiență în natură nu doar că îmbogățește procesul educațional, dar contribuie și la formarea unor tineri echilibrați, creativi și pregătiți să facă față provocărilor vieții.

Bibliografie:

- **Vasile, A. (2011).** *Psihopedagogia învățământului primar*. Editura Didactică și Pedagogică.
- **Dumitru, M. (2017).** *Pedagogia și literatura în școala primară*. Editura Universității din București.
- **Bălăceanu, C. (2012).** *Educația literară în învățământul primar: Teorie și practică*. Editura Art.
- **Popescu, I. (2015).** *Metode activ-participative în învățământul primar*. Editura Paralela 45.
- **Luca, L. (2013).** *Literatura pentru copii – fundamente și practici educaționale*. Editura All.

RESURSE DIGITALE PENTRU PROFESORI - METODE DE CREȘTERE A INTERESULUI ELEVILOR PENTRU ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE

Rădoi Simona (Școala Gimnazială “ Ion Creangă”, Craiova, Dolj)

Diseminare curs Digital Resources for Teachers, Paris, 25-29 noiembrie 2024 finantat din fonduri europene in cadrul Proiectului Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH-000228778, ca parte a acreditarii in domeniul Educatiei Scolare nr 2023-1-RO01-KA-120-SCH-000192240

În perioada 25-29 noiembrie Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Craiova a avut prima mobilitate Erasmus+ pentru a îndeplini unul din cele trei obiective propuse in Planul Erasmus, acela de a acorda cadrelor didactice oportunitatea de a participa la cursuri internationale sau activitati de tip Job Shadowing pe tema digitalizarii in educatie, a folosirii instrumentelor TIC in activitatea de predare-învățare-evaluare.

Prin urmare, cinci cadre didactice din arii curriculare diferite au participat la Paris la cursul Digital Resources for Teachers (Web2.0 Tools- Safe Internet) oferit de Eruditus Language School, o institutie de prestigiu, cu personal bine instruit in organizarea de cursuri antrenante si interactive utilizand metode extrem de eficiente într-un mediu de învățare pozitiv si dinamic. Fiind mereu conectați la realitățile școlii, aceștia cunosc nevoile generației actuale si curente educaționale.

Rezultatele învățării:

1. Utilizarea instrumentelor WEB 2.0 Tools în educație

Competențe dobândite:

- utilizarea metodelor digitale in clasa si in afara ei
- dezvoltarea competențelor digitale pentru a promova învățarea activă si comunicativă între elevi
- dobandirea de noi cunostințe despre aplicații si instrumente digitale si evaluarea gradului de eficientizare.

2. Inteligența Artificială in Educație

Competențe dobândite:

- explorarea modului in care AI poate aduce inovație in educație
- etica folosirii AI

3. Învățarea in afara clasei (outdoor)

Competențe dobândite:

- capacitatea de a organiza activități în afara clasei cu ajutorul aplicațiilor digitale.
- capacitatea de a integra tehnologia in activitati in aer liber cu scopul de a explora aspecte istorice si culturale ale diferitelor locații

4. Constientizarea si explorarea culturală

Competențe dobândite:

-observarea diferențelor și asemănărilor dintre culturi și sistemele educaționale din țările participante la curs.

-împărtășirea valorilor și moștenirii culturale, întâmpinarea diversității.

Pentru crearea unui mediu de învățare motivant și atractiv, s-au explorat site-uri și resurse online educaționale precum: **Kahoot, Freerice, Babadoom, Incredibox, Lyricstraining, Quizlet, Socrative, Quizizz, Plickers, Wordwall, Quiver și Goosechase.**

Freerice combina jocul, cunoștințele generale și spiritul civic la un loc. Este o aplicație prin care progresezi în educație donând în același timp hrană celor nevoiași deoarece fiecare răspuns corect înseamnă 10 grăunte de orez donate către WFP (World Food Programme), schimbând destine în întreaga lume. A juca Freerice înseamnă să transmiți un mesaj important către lumea întreagă - comunitatea contează și doar lucrând împreună putem rezolva probleme globale precum nesiguranta sau lipsa alimentatiei.

Testele sunt ideale pentru exersarea vocabularului în domeniul limbilor străine deoarece conțin răspunsuri multiple. Școlile pot crea echipe și susține competiții pe această platformă. Se pot adăuga întrebări sau propune categorii de exerciții, ceea ce face ca această platformă să fie mereu în transformare și progres. Temele abordate sunt cele de actualitate: Sănătate și Nutriție, Schimbări climatice, Egalitatea între sexe. Elevii pot citi despre zone defavorizate sau persoane cu dorințe mărunte, dar irealizabile în lumea lor, iar elevii pot deveni eroii lor ajutându-i să-și îndeplinească visurile.

Babadoom este o altă aplicație ideală pentru a fi folosită în cadrul orelor de limbi străine deoarece elevii se distrează și învață în același timp cuvinte și sunete noi, exersează cele trei competențe: vorbit, ascultat, citit. Există 1500 cuvinte puse la dispoziție, 21 limbi care pot fi schimbate printr-un click, 5 tipuri de exerciții pentru exersarea vocabularului: alegerea literei lipsă, alegerea cuvântului corect, alegerea imaginii corecte, ordonarea literelor, alegerea sunetului corect. Formatul poate fi schimbat imediat iar progresul este afișat mereu în colțul din dreapta al ecranului. Aplicația poate fi utilizată cu ușurință la clasele gimnaziale, dar și la cele primare.

Quizlet este o aplicație care propune tipuri de exerciții din diferite domenii: limbi străine, științe (biologie, informatică), arte și științe umaniste (istorie, filozofie, muzică), matematică, științe sociale (antropologie, sociologie, psihologie). Se pot crea clase și acestea sunt populate cu elevi. Profesorul realizează un set de carduri cu termeni sau definiții, poate imprumuta direct din secțiunea Library notiunile deja create și verificate, sau poate utiliza Inteligența Artificială pentru a realiza setul de carduri. Mai departe, se selectează opțiunea de lucru dorită: test (adevărat/fals, răspunsuri multiple), exercițiu de potrivire, sau studiu. Poate fi adaptat oricărui nivel de studiu și cuprinde o gamă largă de teme.

Socrative. Fie ca esti profesor sau elev, poti descarca aplicatia pe orice dispozitiv si porneste intr-o calatorie captivanta printre activitati precum teste de cultura, întrebări scurte cu raspunsuri scurte, de tip adevarat/fals, sau cu multiple variante. Profesorii pot crea clase pana la 50 elevi, distribuie un cod unic si invita elevii sa se alature in clasa sau de departe, pot vedea progresul acestora instant, pot crea teste pe loc sau le pot selecta din modul Librarie, pot decide cat timp sa dureze activitatea fara a fi nevoie sa verifice mereu timpul ramas si, cel mai important, elevii primesc punctajul sau evaluarea imediat, fara a mai fi nevoie ca profesorul sa petreaca timp corectand, astfel interactionand direct cu acestia. Se poate vizualiza gradul de intelegere fie la nivel de întrebare, sau la nivel de elev. Acesta este un raport pe care profesorul il poate descarca, sau distribui daca este nevoie. Aplicatia este ideala pentru partea de evaluare din cadrul procesului de invatare, poate fi folosita pentru orice materie scolara si permite competitia distractiva intre elevi cu premii garantate.

Quizizz Motto-ul aplicatiei este “Joaca-te si invata!”, asadar platforma te incurajeaza sa participi ca elev la activitati de grup sau sa studiezi in ritmul propriu, iar , ca profesor, poti cauta resurse din orice domeniu, oricand si oriunde cu ajutorul Inteligentei Artificiale, poti adapta website-ul cautat la nevoile clasei prin intermediul butonului Edit, poti cere elevilor sa parcurga etapa previzualizarii (sa citeasca practic) pasaje evidentiata si apoi sa rezolve testele puse la dispozitie. Exista o gama larga de teste summativ si formative din orice domeniu. Aplicatia poate fi asadar, nu doar o metoda de evaluare a gradului de intelegere al elevilor, ci o lectie in sine , din moment ce pune la dispozitie informatii

Quiver sau Realitatea Dimensionată atrage elevii instant prin ineditul ei. Meniul principal al aplicatiei afișează 4 pași simpli: printează, colorează și joacă. Ideala pentru orele de Biologie, sau clasele primare, website-ul aplicatiei permite printarea unor pagini cu desene educative. Elevii le coloreaza si apoi scaneaza prin intermediul aplicatiei, codul QR care ii va directiona catre setul dorit. Timp de cateva secunde se mentine camera aplicatiei asupra paginii dorite si totul prinde viata. Elevii sunt transpusi intr-o realitate virtuala si incep explorarea.

În procesul educational vin în ajutorul cadrelor didactice instrumentele digitale. Înregistrările multimedia, simulatoare de orice fel, desene-grafice colorate, jocuri educative variate la care creativitatea nu cunoaște limite - toate sunt menite pentru a cultiva gândirea critică-logică-coerentă. Menirea cadrelor didactice este de a ajuta, de a optimiza și de a adapta conținutul lecției astfel încât să fie atractiv pentru fiecare elev.

Folosirea internetului în educație devine un instrument la care utilizatorii au acces permanent, în toate colțurile lumii. Scopul rămână neschimbat, fie că vorbim despre educație clasică sau modernă - formarea individului pentru societate, dezvoltarea

creativității, partajarea informațiilor. Transpunerea, adaptarea aplicațiilor Web 2.0 în orele de tehnologie deschide o latură nouă către învățare.

Bibliografie

1. Dobre I. (2010) - Studiul critic al actualelor sisteme de e-learning - Referat Academiei Române, Institutul de Cercetări pentru Inteligenței Artificiale
2. Dobrițoiu M., Corbu C., Guta A., Urdea G., Bogdan L (2019) - Instruirea asistată de calculator și platforme on-line, Editura Universitas, Petroșani
3. Iuhos C.I., Bal C. (2017) - Consecințele pedagogice ale instruirii asistate pe calculator din punct de vedere al stimulării imaginației, dezvoltării gândirii logice și a creativității, A XVII-a Conferință internațională-multidisciplinară, Sebeș

CERCETĂRI ȘI ANALIZE DESPRE IMPLEMENTAREA UNOR SOLUȚII INOVATIVE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA RELAȚIILOR ȘI COLABORĂRII ÎNTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI COMUNITATE

Răileanu Mihaela, Școala Gimnazială Puiești

Într-o societate în continuă schimbare, școala nu mai poate funcționa izolat, ci are nevoie de un parteneriat activ cu familia și comunitatea. Implicarea acestor actori în procesul educațional are un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului. Scopul acestui eseu este de a analiza cercetările recente și soluțiile inovative implementate în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre școală, familie și comunitate.

Colaborarea școală-familie-comunitate este fundamentată pe teorii educaționale moderne, precum constructivismul social (Vygotsky) și teoria capitalului social (Coleman). Legea educației naționale nr. 1/2011 susține parteneriatul educațional, încurajând implicarea părinților și a comunității în viața școlii¹.

Studiile arată că elevii ai căror părinți sunt implicați în educația lor au rezultate școlare mai bune, o atitudine pozitivă față de școală și o rată mai mică a absenteismului². În plus, colaborarea cu comunitatea oferă resurse educaționale suplimentare și contribuie la dezvoltarea unui climat școlar pozitiv.

Printre provocările frecvente în colaborarea școală-familie-comunitate se numără: lipsa timpului și a resurselor pentru implicarea părinților; comunicarea deficitară dintre cadrele didactice și familii; lipsa culturii colaborării în comunitate; diferențele culturale și sociale dintre actori³.

În ceea ce privește soluțiile inovative implementate putem enumera: utilizarea tehnologiei instrumentele digitale (platforme educaționale, aplicații de comunicare, rețele sociale) facilitează schimbul de informații între profesori și părinți. Studiile arată că implementarea platformelor precum Edmodo, ClassDojo sau Google Classroom a crescut semnificativ gradul de implicare al părinților⁴.

O altă soluție inovatoare care a dat rezultate sunt centrele de învățare comunitară. Aceste centre servesc ca spații de întâlnire pentru profesori, părinți și membri ai comunității, oferind

¹ Legea educației naționale nr. 1/2011, art. 80, alin. 2.

² Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships*. Routledge, p. 55.

³ Popa, D. (2018). *Provocările colaborării educaționale*. Ed. Didactică și Pedagogică, p. 74.

⁴ Vlăsceanu, L. (2020). *Tehnologia în sprijinul educației*. Ed. Universitară, p. 123.

activități educaționale, sesiuni de formare și sprijin pentru elevi. În unele localități din România, astfel de centre au fost implementate cu sprijinul ONG-urilor⁵.

Parteneriatele public-private sunt cele care duc la colaborarea școlilor cu întreprinderi locale sau organizații nonguvernamentale prin finanțarea unor proiecte educaționale, tabere, ateliere sau programe de mentorat. Astfel de parteneriate creează oportunități de învățare non-formală pentru elevi și întăresc legătura cu comunitatea⁶.

Programele de educație parentală au rolul de a sprijini părinții în înțelegerea nevoilor copiilor, dezvoltarea unor metode eficiente de sprijin educațional și îmbunătățirea comunicării cu școala. Programele implementate de Ministerul Educației în colaborare cu UNICEF au avut un impact pozitiv în comunitățile defavorizate⁷.

Studii de caz relevante în județul Cluj, proiectul "Școala în comunitate" a urmărit integrarea educației formale cu activități extrașcolare derulate în parteneriat cu părinții și autoritățile locale. Rezultatele au arătat o creștere cu 30% a participării părinților la activitățile școlare⁸.

În București, programul "Familia – partener în educație" a vizat dezvoltarea competențelor parentale și crearea unei rețele de comunicare între familii și școală. Evaluările au indicat o scădere a abandonului școlar cu 12% în școlile implicate⁹.

Recomandări pentru implementare: formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul relațiilor cu familia și comunitatea; Încurajarea participării active a părinților prin consultări și implicare în luarea deciziilor; susținerea inițiativelor comunitare prin fonduri și resurse logistice; promovarea unei culturi a dialogului și colaborării la toate nivelurile educaționale.

Îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate este esențială pentru asigurarea unui parcurs educațional de calitate pentru fiecare copil. Soluțiile inovative prezentate în acest eseu demonstrează că, prin implicare, creativitate și sprijin instituțional, se pot obține rezultate semnificative în creșterea coeziunii educaționale.

Bibliografie:

- Cernat, C. Parteneriate educaționale inovatoare. Revista Educația Azi, nr. 4. 2021
- Epstein, J. L. School, Family, and Community Partnerships. Routledge. 2011
- Legea educației naționale nr. 1/2011.

⁵ Raport World Vision România 2019, p. 17.

⁶ Cernat, C. Parteneriate educaționale inovatoare. Revista Educația Azi 2021., nr. 4, p. 29.

⁷ UNICEF România, Raport de evaluare 2020, p. 41.

⁸ Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Raport anual 2022, p. 56.

⁹ Asociația Step by Step, Raport de impact 2021, p. 33.

- Popa, D. Provocările colaborării educaționale. Ed. Didactică și Pedagogică. 2018
- Raport World Vision România 2019.
- UNICEF România, Raport de evaluare 2020.
- Vlăsceanu, L. Tehnologia în sprijinul educației. Ed. Universitară. 2020
- Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Raport anual 2022.
- Asociația Step by Step, Raport de impact 2021.

DEZVOLTAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN PARTENERIATE EFICIENTE PENTRU UN MEDIU EDUCAȚIONAL COLABORATIV ȘI INCLUZIV

Răileanu Mihaela, Școala Gimnazială Puiești

În contextul actual, marcat de schimbări rapide și nevoi educaționale tot mai diverse, colaborarea între actorii principali ai educației – familia, școala și comunitatea – devine o condiție esențială pentru asigurarea unui mediu educațional eficient, incluziv și adaptat copilului. Această triadă educațională, denumită frecvent și „triunghiul educațional”, nu mai poate funcționa fragmentat, ci trebuie consolidată prin parteneriate reale și durabile, menite să susțină dezvoltarea armonioasă a elevilor.

Familia este prima instituție educativă din viața copilului. Valorile, obiceiurile, limbajul și atitudinile deprinse în mediul familial reprezintă baza pe care școala construiește. Prin urmare, implicarea activă a părinților în educația formală contribuie semnificativ la progresul școlar al copilului, la dezvoltarea încrederii în sine și la integrarea armonioasă în colectiv.

Studiile arată că „nivelul de implicare al părinților este direct proporțional cu succesul școlar al elevilor”¹. Din această perspectivă, școala trebuie să creeze mecanisme prin care părinții să nu fie doar informați, ci și implicați: participarea la ședințe, ateliere comune, proiecte extracurriculare sau voluntariat educațional.

Profesorii, în special cei din învățământul primar, joacă un rol-cheie în formarea personalității elevului. În același timp, aceștia au responsabilitatea de a stimula colaborarea între actorii educaționali și de a crea un mediu incluziv, în care fiecare copil să se simtă valorizat.

Un mediu educațional colaborativ înseamnă mai mult decât predare interactivă. Înseamnă construirea unor relații de încredere între cadre didactice și părinți, precum și între școală și comunitate. Astfel „școala devine eficientă atunci când își extinde misiunea dincolo de curricula oficială și răspunde nevoilor reale ale comunității”².

Comunitatea locală, prin instituțiile sale (primărie, ONG-uri, biserici, agenți economici), poate juca un rol esențial în susținerea actului educațional. Prin parteneriate educaționale durabile, școala poate beneficia de resurse, expertiză și sprijin logistic. De exemplu, colaborările cu organizații non-guvernamentale pot facilita incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale sau proveniți din medii defavorizate.

¹ Ion, A. (2015). *Implicarea părinților în procesul educațional*. Editura Didactică și Pedagogică, p. 78.

² Iucu, R. B. (2018). *Management educațional pentru instituțiile școlare*. Editura Polirom, p. 144.

Un bun exemplu este programul „Școala după școală”, implementat cu sprijinul autorităților locale și al sponsorilor privați, care contribuie la reducerea abandonului școlar și la creșterea performanțelor elevilor. Dezvoltarea unei educații incluzive nu poate avea loc în absența unei colaborări autentice între toți actorii implicați. Fiecare dintre cele trei componente ale triadei are roluri complementare și esențiale: familia asigură continuitatea valorilor și sprijin emoțional; școala oferă cadrul formal și profesionalismul actului educativ; comunitatea contribuie cu resurse și contextualizare socială. O bună comunicare și implicare reciprocă duc la dezvoltarea unui sentiment de apartenență, de „responsabilitate partajată”³, ceea ce sporește eficiența procesului educațional și favorizează integrarea fiecărui elev, indiferent de particularitățile sale.

Pentru a construi un mediu educațional cu adevărat colaborativ și incluziv, este nevoie de parteneriate eficiente între familie, școală și comunitate. Acestea nu trebuie să rămână doar pe hârtie, ci trebuie susținute prin activități concrete, strategii comune și deschidere către diversitate. Doar împreună putem forma nu doar elevi performanți, ci și oameni echilibrați, empatici și pregătiți pentru viață.

Bibliografie

- Iucu, R. B. *Management educațional pentru instituțiile școlare*. Iași: Editura Polirom. 2018
- Ion, A. *Implicarea părinților în procesul educațional*. București: Editura Didactică și Pedagogică. 2015
- Păun, E. *Școala – o instituție socială*. București: Humanitas Educațional. 2010
- Cucoș, C. *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*. Iași: Polirom. 2014
- UNICEF România *Educația incluzivă în școlile românești – ghid de bune practici*. 2020

³ Păun, E. (2010). *Școala – o instituție socială*. Editura Humanitas Educațional, p. 102.

MODELE EDUCAȚIONALE CARE SPRIJINĂ CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV, BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Răileanu Mihaela, Școala Gimnazială Puiești

În societatea contemporană, diversitatea nu mai este o excepție, ci o realitate prezentă în fiecare clasă. Prin urmare, crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune nu este doar o opțiune educațională, ci o necesitate. În calitate de cadru didactic în învățământul primar, este esențial să aplicăm modele educaționale care răspund acestei realități și care permit fiecărui copil să se dezvolte în ritmul și stilul său propriu, într-un climat de acceptare și sprijin reciproc. În continuare voi încerca să enumăr câteva modele: modelul constructivist – învățarea prin colaborare și experiență, modelul educației incluzive – fiecare copil contează, modelul socio-emoțional – dezvoltarea empatiei și relațiilor pozitive, pedagogia Freinet – libertate, expresie și cooperare, modelul Reggio Emilia – educația centrată pe copil

Modelul constructivist, bazat pe teoriile lui Piaget și Vygotsky, susține că elevii își construiesc cunoașterea în mod activ, prin experiențe și interacțiuni cu ceilalți¹. Acest model promovează învățarea colaborativă și valorizarea ideilor fiecărui copil, încurajând participarea activă și reflecția. Aplicarea acestui model înseamnă organizarea activităților în perechi sau grupuri mici, utilizarea învățării prin proiecte și încurajarea gândirii critice. De exemplu, un proiect interdisciplinar despre „Mediul înconjurător” poate stimula cooperarea, împărtășirea responsabilităților și dezvoltarea empatiei față de natură și colegi.

Educația incluzivă presupune acceptarea și valorizarea tuturor elevilor, indiferent de abilități, origine, limbă sau statut social. Acest model este susținut de politici educaționale moderne și de documente internaționale, cum ar fi Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități².

Profesorul care adoptă o abordare incluzivă folosește strategii diferențiate de predare, materiale adaptate și sprijin individualizat, acolo unde este nevoie. De asemenea, încurajează o cultură a respectului și a cooperării în clasă. După cum afirmă Booth și Ainscow, „incluziunea nu este despre copii, ci despre școli care răspund diversității”³.

¹ Piaget, J. (1977). *The development of thought: Equilibration of cognitive structures*. Viking Press.

² Organizația Națiunilor Unite (2006). *Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*.

³ Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *Index for Inclusion: Developing learning and participation in schools*. Centre for Studies on Inclusive Education, p. 9.

Un alt model esențial în conturarea unui climat pozitiv este educația socio-emoțională, care vizează dezvoltarea competențelor precum autocontrolul, empatia, responsabilitatea socială și rezolvarea conflictelor. În cadrul acestui model, activitățile de grup, jocurile de rol și discuțiile ghidate sunt utilizate pentru a învăța copiii să se exprime, să asculte activ și să gestioneze emoțiile în mod sănătos. Cercetările arată că „programele de educație socio-emoțională au un impact pozitiv asupra comportamentului elevilor și a performanțelor școlare”⁴.

Pedagogia Freinet se bazează pe ideea că învățarea autentică se face prin activitate, exprimare liberă și colaborare. În acest model, elevii sunt încurajați să își exprime ideile în scrieri libere, să participe la „conferințe” și să colaboreze în „ateliere de viață”. Această abordare dezvoltă spiritul democratic și respectul reciproc, oferind tuturor copiilor, inclusiv celor timizi sau proveniți din medii defavorizate, șansa de a se afirma și de a se simți parte din comunitatea clasei.

Inspirat de filosofia italianului Loris Malaguzzi, modelul Reggio Emilia promovează ideea că fiecare copil este competent, curios și capabil de construcție a propriei cunoașteri. Mediul fizic este considerat „al treilea profesor”, iar profesorii sunt parteneri de învățare. Accentul se pune pe explorare, documentare și colaborare între copii, părinți și profesori. Această abordare favorizează incluziunea prin flexibilitate, deschidere și respect pentru diversitatea stilurilor de învățare.

Crearea unui mediu de învățare colaborativ, respectuos și incluziv nu este posibilă fără aplicarea unor modele educaționale coerente și adaptate realităților actuale. Indiferent de modelul abordat, esențială rămâne atitudinea profesorului, care trebuie să fie deschis, empatic și dispus să învețe continuu alături de elevii săi.

Ca învățători, avem responsabilitatea și privilegiul de a forma nu doar minți, ci și caractere. Iar acest lucru începe cu respectul pentru fiecare copil, cu crearea unui spațiu sigur, cald și incluziv, unde învățarea devine o bucurie împărtășită.

Bibliografie

- Booth, T., & Ainscow, M. *Index for Inclusion*. Centre for Studies on Inclusive Education. 2011
- Cucoș, C. *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*. Iași: Polirom. 2014

⁴ CASEL (2020). *What is Social and Emotional Learning (SEL)?* www.casel.org

- Freinet, C. *Tehnici Freinet în școala modernă*. București: Editura Didactică. 1994
- Malaguzzi, L. *History, Ideas, and Basic Philosophy: An Interview with Lella Gandini*. In C. Edwards (Ed.), *The Hundred Languages of Children*. Ablex. 1998
- Piaget, J. *The development of thought*. Viking Press. 1977
- Vygotsky, L. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press. 1978

Împreună putem educa mai eficient

Ranta Florina Ioana

Școala Gimnazială „Ștefan Micle”

Feleacu, Cluj

„Educația este acțiunea generațiilor adulte asupra celor tinere, cu scopul de a le forma acestora din urma anumite stări fizice, intelectuale și mentale necesare vieții sociale “

(E. Durkheim)

Pentru a supraviețui, orice societate trebuie să rezolve anumite probleme care apar în mod frecvent. Ea trebuie să asigure satisfacerea nevoilor fizice și afective ale membrilor săi, să asigure transmiterea moștenirii comune a societății din generație în generație și să aibă grijă de tineret. Acest lucru nu se poate face decât prin educație. Educația a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, transformări majore. Începând cu pregătirea tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu.

A educa înseamnă,, a cultiva curățenia sufletească și buna-cuviință a copiilor și tinerilor, a-l crește pe copil moral și în evlavie, a avea grijă de sufletul lui, a-i modela inteligența..... Educația este asemenea unei arte, căci dacă toate artele aduc un folos pentru lumea de aici, arta educației se înfăptuiește pentru a câștiga lumea veșniciei (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Realitatea contemporană demonstrează că educația are un rol tot mai important și mai complex. Este foarte clar că azi avem nevoie de o educație dinamică care pune bază pe valorile autentice.

Ținând cont de acest dinamism și de evoluția societății, de problemele pe care omenirea și le pune vis-a- vis de evoluția planetei, a vieții pe Pământ, în activitatea didactică pe care am desfășurat-o la grupă, am abordat teme privind educația financiară, educația pentru mediu, educația pentru pace.

Prin derularea proiectului de educație financiară,, De la joc ...la educația financiară” am urmărit imprimarea respectului copiilor față de muncă și față de bani; asigurarea alfabetizării copiilor de vârste mici în domeniul financiar, prin introducerea unor noțiuni de bază legate de bani,

formării unor deprinderi legate de utilizarea corectă a banilor, precum și prin cunoașterea bunelor practici în acest domeniu, începând chiar cu deprinderea de a economisi(jocul „Pușculițele”); asigurarea transmiterii unor informații, deprinderi sănătoase și bune practici legate de educația financiară, care pot conduce la schimbarea mentalității adulților din jurul copilului; antrenarea și stimularea creativității cadrelor didactice, în vederea implementării primelor noțiuni de educație financiară la copiii preșcolari.În vederea înțelegerii cât mai exacte și corecte a tuturor informațiilor și cunoștințelor transmise, am realizat vizite la bancă, jocuri de rol, („La bancă”), precum și dramatizări („Pinocchio și copacul cu monede”).

Educația pentru mediu care poate ajuta copiii să dobândească cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului, am realizat-o prin activități care au contribuit la formarea și dezvoltarea dragostei pentru frumosul din natura, la cultivarea sentimentului de a proteja și îngriji natura cu tot ceea ce ea ne oferă, la responsabilizarea copiilor în a îngriji un parc, o floare, o pădure, în a conștientiza faptul că orice acțiune, activitate pe care o desfășoară fie în a proteja sau a distruge mediul, își pune amprenta asupra calității propriei vieți. Tot ceea ce noi oferim oamenilor și naturii se întoarce înapoi la noi. Dacă avem grijă de natură, ea ne va da aer curat, în acest sens am plantat pomi, flori, dacă nu aruncăm gunoarie în râuri, apa care ajunge în orașele sau satele noastre va fi mult mai curată.

Prin integrarea copiilor cu nevoi speciale în grupă, copiii au învățat să se iubească, să se respecte și să se ajute reciproc, chiar dacă sunt diferiți. Ei au învățat că un om este bun și frumos nu prin aspectul său fizic, exterior, ci prin ceea ce el are în suflet, prin capacitatea lor de a empatiza atunci când sunt supărați, prin puterea, voința și munca în comun, în echipă în a rezolva anumite sarcini.

Ținând cont și de situația actuală în care ne aflăm, de faptul că azi domeniul educației se confruntă cu multe schimbări, nu putem să nu amintim și de influența internetului. Această societate a informației poartă amprenta progresului. Ea deschide perspective noi în materie de educație și formare oferind un acces ușor la informare, documentare și cunoaștere: învățământul la distanță, bibliotecile și muzeele virtuale. Societatea informației se deschide cu o nouă perspectivă în materie de formare. Se creează o veritabilă exigență de a învăța mereu și de a căpăta cunoștințe de-a lungul vieții. În același timp face posibilă auto-formarea, facilitează accesul la diferite resurse documentare și educative. Mijloacele cele mai des folosite sunt bibliotecile care au

un rol mult mai activ decât odinioară în difuzarea cunoștințelor, ele devenind centre de resurse educaționale și pedagogice. În special bibliotecile, muzeele virtuale au o importanță deosebită ele putând fi accesate ușor de mii de oameni.

Relația dintre instituțiile de învățământ și comunitate trebuie să fie bazată pe contact și colaborare. Este necesar ca ele să formeze un front unitar educativ pentru că roadele educației sunt mai bogate atunci când între factorii ei există unitate, deoarece ea potențează forțele educative, pe când lipsa de unitate le diminuează. Atât timp cât există un sprijin reciproc și atitudini unitare, educarea copiilor se face mai ușor și cu efecte pozitive lesne vizibile. În ceea ce privește comunitatea locală, se pot încheia parteneriate cu Biserica, Poliția , Pompierii în vederea desfășurării unor activități corelate cu nevoile grădiniței și a comunității.

De-a lungul secolelor, educația a fost strâns legată de religie. În Antichitate, în Orient. Școlile funcționau în general pe lângă temple. În țara noastră, încă din secolul al XI-lea existau școli pentru pregătirea preoților pe lângă mănăstiri, cu predare în limbile latină, greacă și slavă. Receptarea și înțelegerea de la cele mai fragede vârste a valorilor autentice ale culturii și civilizației omenirii, în ceea ce are ea mai valoros, este esențială în formarea respectului generațiilor ce vor veni față de idealuri morale și civice ale fiecărei societăți.

A face binele și a lupta împotriva răului sunt acțiuni permanente ale vieții omului, iar cunoașterea și interiorizarea lor pot începe foarte devreme, încă din copilărie. Frobel, întemeietorul grădinișelor de copii, spunea: „ Educația trebuie să călăuzească și să conducă pe om spre claritate asupra sa, spre pace cu natura și spre unire cu Dumnezeu; de aceea ea trebuie să-l ridice pe om la cunoașterea sa proprie și a omului, la cunoașterea divinității și a naturii și la cunoașterea umei vieți curate”. Aceste parteneriate cu biserica, prin activitățile desfășurate, au contribuit la formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter, cum ar fi ; simplitatea, bunătatea, solidaritatea, hărnicia, curajul și răbdarea. Aceste trăsături de caracter, coroborate cu deprinderea de a iubi oamenii, plantele, animalele, tot ceea ce ne înconjoară au rol important în ceea ce privește virtutea, datorită faptului că dau naștere la dispoziția de a acționa în aceleași împrejurări totdeauna la fel. Fericitul Augustin definește virtutea ca pe „ o dispoziție sufletească, potrivită naturii și rațiunii, sau ca o calitate a sufletului celui înțelept, sau ca iubirea binelui moral sub toate aspectele sale.”. Tocmai de aceea eu consider că aceste parteneriate cu Biserica sunt nu doar eficiente, dar și necesare.

Parteneriatele desfășurate cu Politia, mai exact cu Poliția Rutieră, prin prezența agentului de circulație în sala de grupă, dar și prin însoțirea grupei de preșcolari în plimbările realizate pe străzile orașului, pe jos sau cu mijloacele de transport, au contribuit foarte mult la cunoașterea și înțelegerea semnificației indicatoarelor de circulație, dar mai ales la respectarea lor în trafic, la conștientizarea faptului că strada nu este loc de joacă, la educarea spiritului de atenție distributivă pe stradă și de colaborare cu semenii, cu agenții de circulație, la formarea unor deprinderi corecte de comportament rutier și în mijloacele de transport și la dezvoltarea unor atitudini, privind evitarea unor consecințe grave în urma unor clipe de neatenție sau nerespectare a regulilor de circulație. Acum, mai mult decât în anii trecuți, grădinița și poliția rutieră trebuie să formeze o echipă unită în a ajuta copiii cât mai de timpuriu să învețe și să respecte regulile de circulație și de securitate rutieră.

Parteneriatele desfășurate cu Pompierii au contribuit la cunoașterea de către copii a măsurilor de protecție și de autoprotecție; la conștientizarea rolului fiecărui cetățean, copil sau adult, de a acționa prompt și corect în diverse situații de risc; la formarea și dezvoltarea unor comportamente responsabile în ceea ce privește protecția civilă; la identificarea principalelor tipuri de dezastre; la sesizarea corespondenței între activitatea umană și dezastre; la identificarea corectă a situațiilor de urgență; la evaluarea posibilităților de intervenție în situații de urgență; la manifestarea unui comportament civic; la participarea și cooperarea activă în acțiuni practice de simulare a situațiilor de risc/ în desfășurarea concursurilor cu tematică de protecție civilă; la manifestarea creativității și imaginației prin lucrări artistico-plastice.

Tot ceea ce se întâmplă în mediul școlar are ecou în comunitatea locală. Apropierea grădiniței, a copiilor preșcolari și de comunitățile din care ei fac parte reprezintă un lucru esențial deoarece aceștia sunt principalii beneficiari ai educației, cei care pot oferi un feedback în funcție de gradul de (ne)mulțumire pe care îl au față de cadrele didactice și de activitățile care se desfășoară în unitățile de învățământ.

Bibliografie:

Marțian Nicoleta, Suport de curs, „Școala și comunitatea”

Revista Învățământului Preșcolar nr.12/1998. p.237

Munteanu, Camelia, Munteanu, Eusebiu Neculai, Ghid pentru învățământul preșcolar:
o abordare din perspectiva noului curriculum, Editura Polirom, Iași, 2009.

STUDIU DE CAZ

PROFESOR RAȚIU ANDREEA. VERȘAN ADRIANA CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ȘIMLEU SILVÂNIEI, JUD. SĂLAJ

Subiect - L.O

Am ales acest caz fiind convinsă că pot ameliora situația creată, *pot preveni abandonul școlar al copilului*, știind că printr-o implicare mai intensă și cu un efort suplimentar se pot realiza ameliorări și se pot recupera unele întârzieri înregistrate în dezvoltare, cauzate în mare parte de condițiile de mediu familial și lipsa totală de interes a familiei față de școală.

De asemenea am avut ca scop sprijinirea și conștientizarea familiei în ceea ce privește rolul ei activ în creșterea și educarea propriului copil, precum și cu referire la relațiile familie – copil-școală, relații ce trebuie bazate pe încredere și respect reciproc.

Descrierea cazului:

Elevul L.O. s-a născut în cadrul relației de concubinaj dintre mama H. M și L.R, mama care nu a dorit să o aibă în grijă, acesta , rămânând sub tutela tatălui , împreună cu sora acestuia. Mama M s-a recăsătorit neavând nici un interes față de cei doi copii rămași cu tatăl. În urma acestei întâmplări tatăl s-a recăsătorit și a întemeiat o familie cu A. care i-a acceptat ca și cum ar fi copii ei , subiectul LO devenind cel mai mare dintre frați , fiind grijuliu și greu familiarizându-se cu noua mamă, deoarece aceasta a mai adus pe lume alți copii, astfel L.O. trebuind să se ocupe și de ei .

Familia copilului L.O. locuiește în Șimleu Silvaniei, într-o locuință formată dintr-o cameră și o mobilată sărăcăcios bucătărie cu toaletă comună în capătul holului de la etaj. Familia întâmpină dificultăți în asigurarea unor condiții minime de trai deoarece nu există apă

Din cauza condițiilor precare de mediu precum și a lipsei de atenție și comunicare, a faptului că nu a frecventat cursurile învățământului preșcolar, Octavian, prezintă o întârziere de aproximativ 2 ani față de normalitate, necesitând un program educativ special, intens pentru a recupera (pe cât este posibil) cunoștințele, priceperile și deprinderile pierdute și a se putea integra în programul și cerințele școlii.

Acesta a fost orientat în învățământul special , depășind vârsta de școlarizare .

Nu știe să citească și recunoaște doar câteva litere.

La nivelul organelor de simț nu s-au constatat probleme deosebite.

Motricitatea fină, este slab dezvoltată, orientarea spațială se realizează cu dificultate. Are un intelect limitat.

Limbajul era situat la nivelul vârstei de 7 ani, având un vocabular sărac, prezintă defecte de vorbire (omisiuni, înlocuiri de sunete, repetări).

Reprezentările sunt sărace. În gândire prezintă dificultăți de analiză și sinteză.

Memoria – memorează cu mare greutate doar poezii scurte.

Atenția era instabilă.

Are formate deprinderile elementare de muncă și autoservire, dar nu prezintă dexteritate manuală în realizarea unor lucrări la abilități practice

Îi place jocurile sportive și activitățile din cadrul terapiilor ocupaționale, ludoterapia, (pictură , modelaj, teatru, desen , tenis de masă , fotbal.)

Situație

Comportament inadecvat în grup, comportament introvertit față de colegi, opoziție față de sarcinile primite, rămânere în urmă la învățătură.

Obiective

- determinarea cauzelor acestei situații
- eliminarea acestor cauze
- elaborarea unui proiect educațional de intervenție care să remedieze prin acțiuni de consolidare situația, să ridice gradul de pregătire a copilului și să se prevină abandonul școlar, să-i redea încrederea în sine, să-l conducă spre o atitudine pozitivă.

Strategii de intervenție

Identificarea subiectului și a situației

- Am observat timiditatea și tendința spre introvertire a lui Octavian față de noii săi colegi;
- Nerezolvarea sarcinilor școlare;
- Incapacitate de a finaliza acțiunile intelectuale;
- Rămânere în urmă la învățătură (La sfârșitul clasei nu reușea să despartă în silabe, avea deficit de pronunție, nu recunoștea toate literele alfabetului.)

Colectarea informațiilor s-a realizat prin:

- ședințe individuale;
- analiza documentelor școlare: fișa psiho-pedagogică;
- analiza produselor activității: caiete, desene, fișe de evaluare, lucrări practice;
- observarea comportamentului școlar.

Fisa individuală de examinare psiho-pedagogică

➤ Antecedente fiziologice:

Am luat legătura cu familia pentru a afla istoricul dezvoltării fizice și starea de sănătate a copilului.

- De la tata nu am putut culege nici o informație pentru că susține că nu-și amintește, a afirmat că nu a suferit de nici o boală gravă, doar simple răceli, roșu în gât, febră. Nici în baza de date a medicului de familie nu figurează ca fiind bolnav cronic.

➤ Date medicale retard psihic ușor, IQ=62, întârziere în achiziția limbajului expresiv și receptiv, carențe instructiv-educative, situație familială atipică

➤ Achiziții școlare: - minime

-Nu a frecventat grădinița;

-Reține cu foarte mari eforturi cifre deși am făcut asociații, comparații, desene care să reprezinte mulțimea de X elemente, scrierea cifrei ... totuși, după un sfert de oră nu știe ce cifră scrie.

-memorie foarte slabă;

-limbaj inadecvat;

-imposibilitatea concentrării atenției;

-motivație slabă;

-voință slabă

- Cred că manifestă reticență față de propunerile colegilor tocmai pentru că a făcut prea puțin parte dintr-un colectiv, periodic chiar, nu cunoaște normele/regulile relațiilor de grup, nu a socializat de mică cu alți copii și poate fi chiar o formă de invidie. Poate fi și o formă de răspuns la „răutățile” și tachinările copiilor care probabil că o „cataloghează” într-un fel în timpul pauzelor.

-

PROGRAMUL DE INTERVENȚIE AL CADRULUI DIDACTIC :

- Parametrii după care este analizată situația:
 - Elemente ale unui comportament neadecvat
 - Inadaptarea la norme școlare, refuz de integrare în grup, randament școlar minim, absenteism.
- **Strategii de intervenție:**
 - Pentru a rezolva situația existentă și pentru a putea acționa strategia pe care am aplicat-o a fost ca mai întâi să realizez o cunoaștere deplină a elevului știind foarte bine că numai așa îl voi putea înțelege și ajuta. Apoi să îl antrenez în acțiuni de susținere și exersare a psihomotricității fine.

Pentru a putea să îl sprijin să dobândească aptitudini minimale în vederea integrării școlare și pentru a consilia părinții am realizat metode de cunoaștere (individuale și de grup) a personalității.

Am observat copilul în anumite situații, am studiat fișa medicală. La activități manifestă interes de scurtă durată.

Am intervenit prin:

- **-Dezvoltarea relațiilor de colegialitate -colegii încep să-l încurajeze și să-l ajute la efectuarea unor sarcini;**
- **-Sprijin susținut din partea cadrului didactic, acordarea unei atenții deosebite :îi evidențiez în public doar calitățile, îl laud în zilele când s-a comportat frumos și a fost mai activ;**
- **-Antrenarea în activități ca: ștersul tablei și orice altă activitate din clasa care îi atrage atenția și vrea să o realizeze –(primește cu plăcere sarcinile, a devenit dornic să mă ajute, săritor), astfel a devenit membru activ al grupului.**
- **-În jocurile didactice desfășurate în clasă i se dau rolurile care-i plac.**
- **-Este încurajat chiar și pentru performanțe la jocuri sportive , fotbal, tenis de masă.**
- Implementarea programului
Intervenții realizate

Înșușirile și capacitățile psihice ale unei persoane se exprimă și în produsele activității sale: desene, colaje, construcții, jocuri sportive.

Analizând aceste produse am obținut informații despre capacitățile psihice, despre coerența proceselor mintale, calitatea cunoștințelor, despre nivelul dotării psihice.

La început Octavian desena niște mânzgăleli. L-am învățat să îmbine forme geometrice pentru a obține un colaj, contribuind la dezvoltarea imaginației creatoare.

Am făcut exerciții specifice pentru corectarea defectelor de vorbire.

Am folosit exerciții de orientare spatio – temporală, pentru însușirea culorilor, pentru percepția vizuală a formei și redarea grafică.

Am constatat că Octavian are nevoie de afectivitate și de atenție pentru câștigarea încrederii în sine și în forțele proprii **„are nevoie să fie „văzut și auzit”**- acesta fiind primul pas care a făcut să –și schimbe rapid și radical comportamentul în clasă.

Prezentarea problemei și motivarea ei

-Familiei și copilului –prin discuții privind norme și responsabilități școlare;

Evaluarea problemei

-Dezavantaje psihologice (nivel minim de înțelegere, limbaj deficitar deoarece in familie se vorbește și limba maghiară)

-Dezavantaje pedagogice (inconsecvența, chiar indiferența familiei față de școală la început)

Implementarea strategiilor

-În activitatea școlară zilnică

-În activitățile extrașcolare

Concluziile intervenției

Familia lui Octavian a fost cooperantă și interesată să cunoască posibilitățile de a progresa ale copilului. Au venit la ședințele cu părinții. Se interesează de situația copilului așa cum au făcut și până acum.

Tot ce am avut de transmis familiei a fost telefonic sau prin înșnțări

Am reușit să-i câștig încrederea și sa il fac să colaboreze cu mine pentru ca să poată recupera întârzierile.

În felul acesta am ajutat copilul să vină la școală cu optimism și încredere.

A participat la diferite concursuri artistico plastice și sportive unde a câștigat diferite premii și s-a dezvoltat mult în domeniul cognitiv. Astfel a fost atras să vină la școală după ce au fost luate măsurile de eliminare a absenteismului.

STRATEGII DIDACTICE DE SUCCES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

prof. Otilia Georgeta Rebrean,

Director Grădinița cu Program Prelungit „Universul copiilor” Cluj-Napoca, județ Cluj

Implementarea de **strategii didactice** de succes în învățământul preșcolar coroborate cu elemente de **pedagogie pozitivă** oferă educatorilor debutanți și nu numai, un set de instrumente fundamentate științific și psihologic pentru a sprijini dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor.

Strategiile didactice ce vizează **dezvoltarea holistică** a copilului includ **un set de metode pedagogice adaptate nevoilor, intereselor și stilurilor de învățare** ale copiilor mici, destinate să faciliteze o experiență de învățare îmbogățită, holistică; sunt bazate pe principii fundamentale ale dezvoltării copilului, promovând explorarea activă, creativitatea, colaborarea, comunicarea și reflecția; favorizează construirea unui mediu de învățare stimulant; optimizează experiența educațională a copiilor pentru o învățare bazată pe curiozitate, independență și relații pozitive; încurajează dezvoltarea unor adulți empatici și rezilienți; facilitează descoperirea potențialului fiecărui copil, construind premisele pentru o educație sănătoasă și sustenabilă pe termen lung.

Strategii didactice de succes în învățământul preșcolar coroborate cu pedagogia pozitivă

Copiii învață cel mai bine prin activități practice care le permit să exploreze și să interacționeze cu mediul. Această teorie se aliniază cu conceptul de învățare activă, unde copiii construiesc cunoștințe prin experiențe directe(Jean Piaget,Constructivismul).

Exemplu: Organizarea de activități de tip „studiu de caz” în natură, unde copiii observă plantele și animalele, discutând despre ele, îi ajută să învețe prin observație și experimentare.

În Teoria inteligențelor multiple, Gardner a lărgit conceptul de inteligență, și a descris capacitatea cognitivă a omului printr-un ansamblu de abilități, talente, deprinderi pe care le numește „inteligențe” și le grupează în nouă categorii. În acest sens, este acceptată ideea că fiecare copil are moduri diferite de a învăța. Aplicarea Teoriei Inteligențelor Multiple cu scopul

eficientizării instruirii presupune organizarea unei instruirii interactive și diferențiate. Educatorii pot adapta activitățile didactice pentru a răspunde stilurilor de învățare ale fiecărui copil.

Exemplu: Folosirea jocurilor de rol pentru a dezvolta inteligența interpersonală și a crea activități artistice încurajează dezvoltarea inteligenței spațiale.

Colaborarea cu părinții (Comunitatea de învățare) - Teoria lui Bronfenbrenner: Modelul ecologic al dezvoltării, dezvoltat de Urie Bronfenbrenner, evidențiază importanța interacțiunilor dintre diversele medii (familie, grădiniță, comunitate) în dezvoltarea copiilor. O contribuție importantă în dezvoltarea completă, armonioasă a copilului o au în egală măsură mediul formal reprezentat de grădiniță și cel informal reprezentat de familie.

Exemplu: Organizarea de sesiuni regulate de informare pentru părinți, îi pot învăța pe aceștia despre strategii de suport în sprijinirea copiilor pentru continuarea învățării acasă. În cadrul acestora pot fi utilizate practicile de sprijin propuse în *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*.

Pedagogia pozitivă este un model educațional care pune accent pe aspectele pozitive ale dezvoltării copilului, promovând un mediu de învățare pozitiv, motivant și încurajator și presupune o abordare centrată pe motivația interioară, învățarea prin joacă și tehnici care încurajează dezvoltarea emoțională și academică a copiilor într-un mediu stimulat și prietenos. Accentul cade pe experiența pozitivă, se caută să se construiască un mediu în care copiii simt că pot explora fără frica de eșec, viziunea asupra eșecului e văzută ca oportunitate de învățare, încurajând copiii să-și înfrunte provocările cu o atitudine deschisă. În pedagogia pozitivă personalizarea învățării valorizează unicitatea copilului cu nevoile și stilurile de învățare proprii, încurajează adaptarea metodelor de predare pentru a se potrivi acestor diferențe.

Pentru educatorii debutanți, aplicarea pedagogiei pozitive coroborată cu strategii didactice de succes în învățământul preșcolar poate facilita dezvoltarea globală a copiilor prin sprijinirea autonomiei, dezvoltarea încrederii în sine și susținerea unei motivații intrinseci. De exemplu:

Crearea unei atmosfere de siguranță emoțională

Conform teoriei atașamentului dezvoltată de John Bowlby, copiii au nevoie de un mediu sigur și previzibil pentru a explora în mod autonom. Această siguranță emoțională reduce anxietatea și stimulează deschiderea cognitivă, o stare în care copiii pot învăța mai eficient.

Aplicație practică: Rutinele zilnice, organizarea mediului educațional pe centre de interes, centrele tematice și regulile expuse la nivelul de înțelegere al copilului oferă un cadru predictibil și familiar, care este esențial pentru ca aceștia să se simtă în siguranță. Crearea unui cadru emoțional în care sunt evitate pedepsele, iar educatorul utilizează permanent aprecierile/recompensele verbale, ajută copiii să se concentreze asupra învățării și cooperării.

Încurajarea autonomiei și a responsabilității

Conform teoriei autodeterminării (Deci & Ryan), autonomia este o nevoie psihologică fundamentală care, atunci când este satisfăcută, crește motivația intrinsecă și îmbunătățește performanța. Autonomia dezvoltă încrederea în sine și independența la copii, abilități esențiale pentru dezvoltarea lor ulterioară.

Aplicație practică: Crearea centrelor de activități autonome, unde copiii își aleg sarcinile, îi ajută să își dezvolte abilitatea de a lua decizii. Această practică le oferă oportunitatea de a învăța să gestioneze opțiunile, ceea ce stimulează atât gândirea critică, cât și autoreglarea emoțională.

Furnizarea de feedback pozitiv specific și descriptiv

Feedbackul specific îmbunătățește metacogniția și conștiința de sine la copii, ajutându-i să își dezvolte un „self-efficacy” sănătos (Albert Bandura). Feedbackul specific și descriptiv este mai eficient decât laudele generale, deoarece îi ajută pe copii să identifice comportamentele pozitive pe care le pot repeta.

Construirea și întărirea încrederii în sine

Potrivit psihologului Erik Erikson, la vârsta preșcolară copiii trec prin stadiul dezvoltării inițiativei versus vinovăției. Un mediu care susține inițiativa prin activități pozitive și de succes ajută la consolidarea unei stime de sine sănătoase.

AI la vârsta timpurie - este o strategie didactică de succes în 2025?

Introducerea AI în educația timpurie este o tendință interesantă și promițătoare, dar implică o serie de considerații practice, etice și de dezvoltare psihologică, în special pentru copiii de vârstă preșcolară și primară. AI are un potențial mare în educația timpurie, însă succesul acestei strategii depinde de modul în care este utilizată și integrată în contextul general al dezvoltării copilului. AI poate fi un sprijin eficient pentru personalizarea învățării, dezvoltarea abilităților cognitive și lingvistice și monitorizarea progresului, dar trebuie utilizată complementar, nu în locul interacțiunilor umane. Un echilibru bine gestionat între AI și metodele

tradiționale de învățare poate crea un mediu educațional modern, stimulativ și adaptat nevoilor fiecărui copil, asigurând atât siguranța, cât și dezvoltarea echilibrată a acestora.

Mind Mapping-ul în preșcolaritate

Mind Mapping-ul la vârsta timpurie **este o metodă vizuală eficientă** ce se bazează pe principiile neuroplasticității (capacitatea creierului de a forma noi conexiuni sinaptice). La preșcolari, aceasta contribuie la organizarea ideilor, la dezvoltarea gândirii asociative și la întărirea memoriei episodice și semantice. Prin expunerea la concepte vizuale, copiii își dezvoltă simțul spațial și își extind capacitatea de a înțelege relații și conexiuni între idei.

Mind Mapping „Activitățile zilei”

Scop: Îmbunătățirea rutinei și structurarea conceptului de timp, esențiale pentru dezvoltarea funcțiilor executive, cum ar fi planificarea și organizarea.

Abordare psihologică: Familiarizarea cu activitățile zilnice este o formă de învățare asociativă care contribuie la consolidarea memoriei episodice. Repetiția zilnică și asocierea activităților cu momente ale zilei formează structuri cognitive stabile, ceea ce îi ajută pe copii să-și organizeze mai bine gândurile și comportamentele.

Exercițiu: Utilizați o hartă cu simboluri vizuale pentru activitățile din zi și culori pentru a ajuta copiii să facă legături între activități și emoțiile lor (de exemplu, o activitate preferată poate fi reprezentată cu o culoare veselă). Asociați activitățile cu sentimente pozitive sau negative, facilitând discuțiile despre ceea ce le place și ce nu le place.

Mind Mapping „Calendarul naturii”

Scop: Învățarea anotimpurilor și a schimbărilor naturale pentru dezvoltarea cunoașterii de bază și a înțelegerii mediului.

Abordare psihologică: Familiarizarea copiilor cu ritmurile naturale îi ajută să-și dezvolte sentimentul de stabilitate și continuitate temporală. Aceasta susține o înțelegere incipientă a consecvenței și îi ajută să se conecteze cu mediul.

Exercițiu: Realizați un arbore sezonier în care copiii adaugă elemente naturale corespunzătoare fiecărui anotimp. Acest lucru contribuie la crearea de hărți mentale despre schimbările din natură, fundamentale pentru dezvoltarea gândirii logice. Întrebați-i cum se simt în fiecare anotimp, încurajându-i să observe legătura dintre mediul exterior și dispozițiile lor.

Mind Mapping „Cuvinte frumoase”

Scop: Îmbogățirea vocabularului emoțional și dezvoltarea abilităților sociale prin învățarea limbajului pozitiv.

Abordare psihologică: Cuvintele frumoase, asociate cu emoțiile și experiențele pozitive, pot stimula secreția de endorfine și oxitocină, care induc stări de bine și consolidează conexiunile sociale.

Exercițiu: Fiecare copil alege un cuvânt pozitiv (de exemplu, „mulțumesc” sau „te rog”) și îl asociază cu o culoare sau un simbol. Încurajați copiii să discute între ei despre aceste cuvinte și să le folosească într-un mod jucăuș, dezvoltând astfel empatia și cooperarea.

Cultura organizațională a școlii este determinantă în facilitarea cadrului de complicitate a tuturor actorilor care au rol în învățare: directorul școlii, profesorii, mentorii, părinții, pentru a crea contextul de învățare, iar acest lucru să fie sprijinit de politici unitare, elaborate de toți factorii interesați și cu sprijinul întregii comunități.

Strategiile didactice eficiente și de succes în învățământul preșcolar, pedagogia pozitivă, comunitățile reale, eficiente și incluzive de învățare, cu accentul pus pe experiențele pozitive, feedback-ul constructiv și celebrarea realizărilor, pot crea premisele unui mediu propice pentru atingerea scopului final al educației: copii educați, adulți fericiți.

Bibliografie:

J. Piaget , *Traité de psychologie expérimentale*, Fascicule VI, La perception, Presses Universitaires de France, 1963

H. Gardner, *Perspective ale minții, Teoria inteligențelor multiple*, Editura Curtea veche, 2022

Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, 2024

J. Bowlby, *O bază de siguranță. Aplicații clinice ale teoriei atașamentului*, Editura Trei, 2025

R. M. RYAN, E. L. DECI, *Self-Determination Theory, Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness*, Guilford Publications, 2027

C. Cucoș, *Educatia. preocupari, viziuni, previziuni*, Editura Polirom, 2024

MODELE EDUCAȚIONALE COLABORATIVE ȘI INCLUZIVE APLICATE PE LECTURA „POVESTEA FRINDELULUI” – CLASA a V-a

ROMAN ANAMARIA
Prof. Limba și literatura română
Școala Gimnazială Sâncraiu de Mureș, Jud. Mureș

Lectura cărții *Povestea Frindelului* oferă un cadru ideal pentru aplicarea modelelor educaționale moderne, centrate pe colaborare, incluziune și respect reciproc. Povestea lui Nick Allen, un elev creativ care transformă un simplu cuvânt într-o mișcare simbolică, poate fi pretextul pentru dezvoltarea unor activități care stimulează participarea activă a tuturor elevilor și construirea unei comunități de învățare.

1. Învățarea colaborativă – „Ce înseamnă pentru tine un Frindel?”

Elevii lucrează în echipe pentru a explora diferite perspective ale poveștii:

- caracterizarea lui Nick și a transformării sale;
- analiza conflictului cu doamna Granger;
- rolul colegilor în propagarea ideii;
- valorile promovate (curaj, perseverență, libertate de exprimare).

Produs final: panou colaborativ cu ideile grupurilor. Activitatea încurajează respectul pentru opiniile celorlalți și învățarea în echipă.

2. Învățarea bazată pe proiecte – „Cuvântul nostru inventat”

Pe modelul ideii lui Nick, fiecare grup inventează un cuvânt nou pentru un obiect obișnuit, stabilește reguli gramaticale, creează un desen și o poveste în care acesta este folosit.

Etape:

- brainstorming în echipă.
- redactarea poveștii și a definiției.
- prezentare creativă în fața clasei.

Valori dezvoltate: colaborare, creativitate, responsabilitate. Activitatea oferă ocazia de afirmare fiecărui elev în ritmul propriu.

3. Pedagogia incluzivă – „Toți putem contribui la poveste”

Pornind de la un fragment-cheie din carte (ex. momentul lansării „frindelului”), elevii primesc sarcini diferențiate:

- Desenarea scenei;
- Crearea unui dialog imaginar;

- Scrierea unei scrisori către doamna Granger.

Toate rezultatele sunt integrate într-o „*carte a clasei*”. Se promovează participarea tuturor elevilor, indiferent de nivelul de dezvoltare, prin valorizarea contribuției personale.

4. Învățarea prin joc – „*Tribunalul cuvintelor*”

Elevii interpretează rolurile din poveste: Nick, doamna Granger, colegi, juriu. Argumentează pro și contra folosirii cuvântului „frindel”.

Beneficii: dezvoltarea gândirii critice, exprimarea respectuoasă a opiniei, empatie.

5. Colaborarea școală – familie – comunitate

Activitățile inspirate din Povestea Frindelului pot depăși granițele clasei și pot deveni punți între elevi, părinți și comunitate:

- Familia: poate fi implicată în proiecte precum „Cuvântul inventat în familie”, unde părinții și copiii creează împreună un cuvânt și o poveste. De asemenea, părinții pot participa la expoziții sau lecturi publice ale produselor elevilor.
- Comunitatea: biblioteci, centre culturale sau chiar scriitori locali pot fi invitați să vorbească despre evoluția limbajului și puterea cuvintelor. Activitățile pot deveni evenimente deschise comunității.
- Școala: joacă rolul de coordonator al acestor parteneriate, cultivând un mediu de învățare în care elevii se simt valorizați și susținuți din toate direcțiile.

Exemplu concret: Organizarea unui eveniment tematic „*Ziua Frindelului*” – cu participarea părinților, prezentarea proiectelor elevilor, o mică expoziție și invitați din comunitate.

Prin activitățile colaborative și creative bazate pe *Povestea Frindelului*, clasa devine un mediu în care fiecare elev își găsește vocea, fiecare idee este ascultată, iar diversitatea este apreciată. Colaborarea cu familia și comunitatea amplifică aceste valori și contribuie la formarea unui spațiu educațional sigur, incluziv și motivant.

MODELUL ARIPI – UN CADRU EDUCAȚIONAL BAZAT PE RESPECT ȘI INCLUZIUNE

Autor: Rotaru Cremona

Școala Gimnazială „Ing. Gh. Pănculescu” Vălenii de Munte, Prahova

VIZIUNE GENERALĂ:

Modelul ARIPI pornește de la ideea că fiecare elev este capabil să “zboare” spre potențialul său maxim dacă i se oferă un mediu sigur, în care este recunoscut, respectat, ascultat și implicat cu adevărat în procesul de învățare. Acest model nu înseamnă doar toleranță sau coabitare pașnică, ci o comunitate vie, în care diferențele sunt valorizate activ și învățarea e rezultatul colaborării autentice.

CELE 5 ARIPI ALE MODELULUI:

A – AUTENTICITATE:

- Exprimarea sinceră a emoțiilor, opiniilor și nevoilor.
- Reflecții personale, jurnal emoțional, spații de dialog liber.

R – RECUNOAȘTERE:

- Fiecare participant este văzut și ascultat.
- Diversitatea este sărbătorită prin ritualuri pozitive.

I – IMPLICARE:

- Elevii decid asupra parcursului educațional.
- Profesorul este partener de drum, nu autoritate absolută.

P – PERSPECTIVE:

- Promovarea dialogului între puncte de vedere diferite.
- Metode: hărți vizuale, jocuri de rol, empatie activă.

I – INTERCONECTARE:

- Clasa este un organism viu, fiecare influențează întregul.
- Proiecte comunitare, parteneriate cu ONG-uri, reflecții comune.

CICLUL EDUCAȚIONAL ARIPI:

1. Start conștient (Check-in)
2. Învățare colaborativă activă
3. Recunoaștere personală
4. Reflectare colectivă
5. Feedback democratic

REZULTATE AȘTEPTATE:

- Creșterea încrederii în sine și apartenenței.
- Abilități de colaborare, empatie și gândire critică.
- Climat educațional sigur, fără discriminare.

BIBLIOGRAFIE:

Dewey, John – Experiență și educație, traducere de Ileana Dascălu, Editura Universității din București, București, 2021.

Freire, Paulo – Pedagogia celor oprimați, traducere de Mihaela Ghițiu, Editura Litera, București, 2017.

Boal, Augusto – Jocuri pentru actori și non-actori, traducere de Eugenia Anca Rotescu, Editura Polirom, Iași, 2005.

Rogers, Carl R. – A deveni o persoană. Perspectiva unui psihoterapeut, traducere de Anacana Mîndrilă-Sonetto, Editura Trei, București, 2008.

VIITORUL COPIILOR - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. RUNCAN ASPAZIA LUCIA

COLEGIUL NAȚIONAL „ANA ASLAN”, TIMIȘOARA

SCOPUL PROIECTULUI constă în dezvoltarea sistemului educațional românesc prin măsuri destinate deopotrivă preșcolarilor, elevilor și părinților acestora, cât și personalului didactic, de sprijin și de management al Școlii Gimnaziale Nr. 24 Timișoara

Proiectul își propune să aducă plus valoare în dezvoltarea unui sistem educațional incluziv, bazat pe integrarea copiilor proveniți din medii vulnerabile și a oferit șanse egale de dezvoltare personală și educațională.

Adresarea nevoilor specifice ale copiilor și părinților pentru înlăturarea barierelor din calea participării copiilor la școala a vizat sprijinirea materială a preșcolarilor și elevilor, dar și implicarea activă a părinților în educația copiilor prin activități de consiliere și educație parentală. Totodată, în vederea îmbunătățirii competențelor cadrelor didactice, personalului de sprijin și de management, se va facilita accesul la cursuri de formare pentru un număr de 50 profesori.

De asemenea, se urmărește ameliorarea și diversificarea serviciilor educaționale prin transformarea mediului școlar într-unul prietenos și interactiv prin desfășurare de activități extracurriculare. Sustenabilitatea instituțională și a programelor educaționale va fi asigurată prin dezvoltarea de parteneriate cu actori locali și regionali relevanți și diseminarea, transferul și valorificarea bunelor practici acumulate în cadrul proiectului.

În acest sens au fost prevăzute măsuri specifice să combată majoritatea cauzelor identificate:

- Furnizarea de sprijin material (rechizite, îmbrăcăminte și încălțăminte) pentru un număr 250 elevi și preșcolari);
- Educație și consiliere parentală pentru 250 părinți/tutori;
- Crearea unui program de tip ”Școala după Școală” de care vor beneficia 120 de elevi;
- Oferirea unei game largi de activități extracurriculare (cercuri, tabere, excursii, workshop-uri, vizite de informare la licee din regiune pentru elevii clasei a VIII-a) menite să contribuie la dezvoltarea personală a copiilor și să faciliteze tranziția acestora la următorul ciclu de învățământ (gimnazial/liceal) ;
- Promovarea unui mediu prietenos prin implementarea conceptului de „Școala/Grădinița prietenoasă”;
- Dezvoltarea resurselor umane din grădinițe și școli prin intermediul participării acestora la cursuri de formare;

Beneficiile materiale concretizate în pachetele gratuite cu îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, cu materiale de igienă primite de toți elevii din proiect va veni în sprijinul părinților elevilor.

Proiectul își propune o creștere substanțială a gradului de satisfacere a nevoilor cadrelor didactice ale școlilor și grădinițelor cuprinse în proiect. Astfel, acestea vor beneficia de cursuri de perfecționare desfășurate în școala coordonatoare.

Exemple de bună practică se concretizează în participările elevilor, cadrelor didactice, părinților la activitățile derulate care au venit în ajutorul tuturor la nivelul școlilor noastre.

Toți elevii care se înscriu în acest program vor fi favorizați și, prin urmare, vor fi sprijiniți să progreseze în rezolvarea cu responsabilitate a temelor, comparativ cu restul elevilor. O mare parte din acești elevi vor învăța să învețe, vor învăța să acorde mai multă importanță înțelegerii noțiunilor în defavoarea memorării acestora.

Din experiența anterioară cu elevii care au urmat programul Școală după școală, cadrele didactice participante la proiect au observat că, pe parcursul derulării proiectului, elevii cu rezultate predominant satisfăcătoare au progresat vizibil către calificative bune, uneori și foarte bune, iar elevii din ani terminali (clasa a VIIIA) s-au înscris la școli profesionale și chiar la licee. Se urmărește ca elevii să înregistreze un progres educațional și, mai mult de atât, să nu mai acumuleze un număr foarte mare de absențe la școală, participând zilnic la programul Școală după școală. Pentru elevii cu condiții sociale la limita existenței, masa caldă va avea un impact hotărâtor. Ne propunem să-i atragem în mod deosebit cu activități diversificate, atractive, cu material confecționat și de elevi sub îndrumarea cadrelor didactice specializate (învățători, profesori), dar și activitățile realizate cu materiale educaționale diverse și atractive achiziționate prin proiect.

Părinții vor fi sprijiniți material cu pachete gratuite cu rechizite, haine de bună calitate, încălțăminte, materiale de igienă pentru elevi. Amintim și consilierea părinților elevilor ca un aspect binevenit pentru aceștia din partea consilierilor psihologici care ni se vor alătura în acest program.

Activitățile de realizat de către cadrele didactice implicate în cadrul proiectului sunt:

- Supraveghează și îndrumă elevii în efectuarea temelor;
- Elaborarează un portofoliu educațional individual al elevilor în vederea monitorizării evoluției acestora;
- Desfășoară activități practice – aplicative menite să recreeze (arte, tehnologie, sport, etc.);
- Identifică și valorifică posibilitățile de învățare ale elevilor;
- Promovează continuu importanța efectuării temelor;
- Stabilește strategii didactice optime în vederea obținerii rezultatelor maxime;

- Asigură formarea competențelor specifice disciplinei necesare efectuării temelor;
- Utilizează materialele didactice adecvate;
- Apreciază cantitativ și calitativ rezultatele elevilor;
- Tratează diferențiat elevii, în funcție de nevoile lor specifice;
- Sprijină comunicarea profesor-elevi și utilizează feedback-ului bidirecțional în comunicare.

La sfârșitul perioadei de program Școală după școală, se dorește ca elevii înscriși să acorde mai multă atenție așezării în pagină a temelor de realizat, caietele de teme să fie mai organizate, mai aerisite, temele să fie realizate cu responsabilitate, fiind motivați de calificative mai mari din partea cadrului didactic de la clasă. Elevii care au dificultăți în a recunoaște literele, să le recunoască individual, să scrie după dictare și, implicit, să citească, pe cuvinte, propoziții. Ne propunem să achiziționăm prin proiect diverse materiale didactice, puzzle, material NumLit-alfabetare individuale, planșe cu litere în corespondență cu numere de la 1 la 31, jocuri de asociere cu imagini . Elevii care au dificultăți la matematică, cu deprinderile de calcul, vor fi ajutați cu ajutorul materialului intuitiv construit chiar de către elevi sub îndrumarea cadrului didactic și de cele puse la dispoziție de către învățător (bețișoare, castane, fasole, capace, sârmă plușată etc)îi ajutau să efectueze temele corect.

Referitor la comportamentul în sala de clasă, elevii, cu mici scăpări, vor înțelege că nu cu pumnul se face dreptate și nici nu îi convine nimănui să fie lovit.

Elevii care vor înregistra progrese remarcabile au participat la tabere în timpul vacanțelor de vară sau excursii organizate tot în vacanțe.

În consecință, ne propunem ca implementarea acestui proiect să aibă un impact pozitiv asupra reducerii ratei abandonului timpuriu a sistemului educațional la nivelul Școlii Gimnaziale Nr 24 Timisoara asupra creșterii accesului la educație al copiilor care provin din grupuri defavorizate și a incluziunii sociale a acestora. Copiii vor fi încurajați să participe activ la actul educațional, fiind stimulați de un mediu prietenos, de existența unui program de tip „Școală după Școală” și de activități extracurriculare.

ÎMPREUNĂ ÎN SPRIJINUL COPIILOR NOȘTRI (cercetare)

*Prof. Rupa Doriană Mihaela, Grădinița cu P. P. Nr. 3 Drobeta Turnu Severin, județul
Mehedinți*

Parteneriatele grădiniță-școală-familie-comunitate au la bază ideea că educatorii, copiii, părinții și ceilalți membri ai comunității sunt parteneri în educație. Dacă în trecut aceste parteneriate erau activități cu caracter opțional și țineau mai mult de domeniul relațiilor publice, în prezent ele au un rol esențial în procesul de educație a copiilor, deoarece îi ajută să-și dezvolte competențe și abilități sociale încă din primii ani ai copilăriei, pregătindu-i să aibă succes la grădiniță, la școală și, mai târziu, în viață și în carieră.

Una dintre cele mai importante condiții ale creșterii eficienței activității educative desfășurate cu copiii o constituie asigurarea unei depline unități de acțiune a factorilor educativi: școala, familia etc. Școala este factorul de care depinde în mod covârșitor devenirea personalității umane, dar educația coerentă nu poate face abstracție de rosturile familiei în această lucrare. Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta trebuind să găsească făgașul colaborării autentice bazată pe încredere și respect reciproc, pe iubirea față de copil, să facă loc unei relații deschis, favorizante schimbului și comunicării de idei.

Suntem contemporani cu schimbările profunde care s-au derulat în educație în ultima perioadă și totul confirmă că acestea vor continua, probabil, într-un ritm tot mai accelerat. Reacția școlii, ca instituție de educație, formare și orientare, la mobilitatea socială și economică, trebuie să fie de adaptare a conținutului, structurii și funcțiilor sale, de creare de premise favorabile pentru copii, care să le permită acestora integrarea socială rapidă, să le dezvolte flexibilitatea, spiritul de inițiativă și capacitatea de rezolvare a problemelor, care să diminueze imprevizibilul.

Școala trebuie să facă tot ce-i stă în putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin mai raționala stimulare intelectuală a elevilor, a aptitudinilor, a atitudinilor și a trăsăturilor lor de personalitate. Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata întregii vieți a individului.

Parteneriatele dintre școli, familii și comunitate pot:

- ajuta profesorii în munca lor;
- perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității;
- stimula serviciul comunității în folosul școlilor;
- oferi servicii și suport familiilor;
- crea un mediu mai sigur în școli.

Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în țările Comunității Europene (Al.Macbeth, 1984), bazat pe cercetări comparative, documentate și empirice (prin ancheta de opinie cu chestionare aplicate pe un lot de 1744 conducători de instituții școlare) enumeră anumite motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor (legislația reflectă astfel libertatea părinților de a-și crește copiii așa cum doresc);
- există diferențe între țări privind: măsura în care părinții pot alege între diferitele școli și cursuri pe care să le urmeze copiii lor;
- măsura în care părinții trebuie consultați de responsabili școlari;
- învățământul nu este decât o parte din educația copilului;
- bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar competența

lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii, școlile trebuie să asigure părinților asistența necesară.

Realizarea parteneriatelor funcționale presupune însă și un sistem de activități cuprinse într-un plan pe termen scurt și mediu, cu obiective și responsabilități clare. Ca și *obiective operaționale* pentru un parteneriat școală-familie pot fi enumerate:

- implicarea conștientă a elevilor, părinților și membrilor comunității în activitățile propuse potrivit capacităților psiho - fiziologice și aptitudinilor lor;
- identificarea și înlăturarea barierelor de comunicare;
- combaterea eșecului școlar, a abandonului școlar;
- consilierea elevilor și a părinților să devină frecventă și eficientă;
- îmbunătățirea relațiilor între școală și părinți, profesori și elevi, părinți - părinți;
- înlăturarea prejudecăților și a discriminării elevilor în funcție de mediul din care provin sau de statutul părinților;
- identificarea caracteristicilor individuale ale elevilor;
- exprimarea liberă a opiniilor;
- dezvoltarea încrederii în sine și în reușita acțiunii.

Cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a cadrului didactic deoarece părinții sunt clienți ai școlii. Eficacitatea învățământului poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie, părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot avea exigența de a evalua rezultatele activității școlare. Familia nu reprezintă doar un mediu fizic, ci un univers plin de semnificații psiho-educative și socio-culturale.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Agabrian, M., Millea, V., – *Parteneriate Școala-Familia-Comunitate*, Ed. Institutul European, 2005;
- 2) Bucur, G., -*Educația pentru sănătate în familie și în școală*, Ed. Fiat Lux, 2005;
- 3) Bunescu, G., *Școala și valorile morale*, EDP, R:A:, București, 1998;
- 4) Nedelcu, D., - *Educație democratică, incluziune și interculturalitate*, EDP, 2007;
- 5) Stoica, C., *Educație și comportament*, EDP, R:A:, București, 1998
- 6) Șincan E., Alexandru Ghe., *Școala și familia*, Editura „Gheorghe – Cârțu Alexandru”,

7) Craiova, 1993;

METODE INOVATIVE DE EVALUARE

Prof. RUSU NICOLETA ALINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 113, BUCUREȘTI

Evaluarea este o componentă a procesului de învățământ care implică trei operații: măsurarea achizițiilor dobândite de elevi, aprecierea nivelului acestora prin utilizarea unei scări de valori și validarea rezultatului evaluării printr-un indicator (cifră sau calificativ).

În ceea ce privește Educația muzicală, evaluarea ar trebui să îndeplinească următoarele funcții:

- Funcția de diagnosticare, de stabilire a elementelor inițiale necesare în stabilirea demersului didactic;
- Funcția de prognosticare, de conturare a elementelor care vizează evoluția ulterioară a elevilor;
- Funcția selectivă, de verificare a elevilor în scopul selecției pentru activitățile muzicale școlare și extrașcolare.

După modul de integrare în desfășurarea procesului didactic, evaluarea poate avea trei forme: evaluare inițială, evaluare sumativă și evaluare continuă (formativă). Pentru toate cele trei forme de evaluare, putem folosi o gamă largă de metode de evaluare atât tradiționale, cât și moderne/ complementare.

Metode tradiționale de evaluare:

1. Proba orală- este cea mai răspândită în cadrul disciplinei noastre, principalul avantaj al acesteia îl constituie posibilitatea dialogului profesor- elev, ceea ce permite corectarea pe loc a erorilor sau clarificarea neînțelegerilor;
2. Proba scrisă- reprezintă modalitatea de elebora și exprima idei în scris fără intervenția profesorului, concretizate în: test, probă de control;
3. Proba practică – evaluează capacitatea de a aplica în practică anumite cunoștințe teoretice.

Metode moderne, complementare de evaluare:

1. *Portofoliul*- „, cartea de vizită” a elevului, prin care profesorul îi urmărește progresul de- a lungul unui interval mai lung de timp.

Exemplu de temă pentru portofoliu: „*Prezintă, pe o foaie A4, Opera Națională București. Adaugă imagini care să își susțină ideile prezentate. Informează-te de pe internet, din cărți sau documentare*”.

2. *Proiectul*- o metodă mai amplă de evaluare, nelimitată la orele de curs, care pune elevii în situația de rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice.

Temă de proiect: „*Tradiții și obiceiuri de iarnă din Bucovina*”.

Realizați un spectacol muzical- folcloric dedicat sărbătorilor de iarnă din Bucovina.

Creați un afiș de promovare a spectacolului. Confectionați invitații pentru părinți și profesori. Învățați colinde, textele diferitelor obiceiuri (capra, ursul).

3. *Ciorchinele*- ajută la stabilirea legăturii între elementele studiate, pentru comparații și clasificări. În centru se notează conceptul de referință, apoi se trasează sateliții acestuia și ideile derivate de la fiecare.

4. *Cvintetul*- poezie care impune sintetizarea unor informații, conținuturi în exprimări clare care prezintă reflecții asupra temei sau subiectului dat.
5. *Metoda R.A.I.* Printr-un joc de aruncare a mingii, elevii răspund la întrebările colegilor și formulează întrebări provocându-și colegii să răspundă. Cel care prinde mingea răspunde apoi o aruncă, punând o nouă întrebare. Elevul care nu știe să răspundă aruncă mingea celui care i-a adresat întrebarea, iar acesta îi va da răspunsul. Exemple de întrebări: *Cât durează șaisprezecimea? Ce este măsura de trei timpi?*
6. *Diagrama Wenn*- ajută la înțelegerea asemănărilor și deosebirilor dintre ideile, temele studiate.

**Diagrama Venn
pentru doime – notă întreagă**

7. *Explozia solară* – formularea de întrebări pentru rezolvarea noii descoperiri. Exemplu:
Tema este scrisă în mijlocul stelei, ale cărei soluții trebuie descoperite.
Cuvintele din colțul stelei desemnează începutul întrebărilor ce vor ajuta la descoperirea (Cum? De ce? Ce? Cine? Unde?).
8. *Jurnalul muzical*- însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii, o „excelentă strategie de evaluare pentru dezvoltarea abilităților metacognitive”.

Oricare dintre metodele de evaluare (tradiționale sau moderne) trebuie folosite și promovate pentru aprecierea elevilor. Prin utilizarea ansamblului de metode vom reuși să diversificăm evaluarea elevilor pe tot parcursul anului școlar, implicând toate competențele.

Bibliografie:

1. Munteanu, Gabriela, *Didactica Educației Muzicale*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005
2. *Programa școlară pentru disciplina Educație muzicală*, anexă a OMEN nr. 3393/ 28.02.2017
3. Radu T. Ion, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Libris, 2009
4. Cristea, Sorin, *Clasificarea metodelor de evaluare*, Tribuna învățământului, 2017.

METODE INOVATIVE DE EVALUARE

Prof. RUSU NICOLETA ALINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 113, BUCUREȘTI

Evaluarea este o componentă a procesului de învățământ care implică trei operații: măsurarea achizițiilor dobândite de elevi, aprecierea nivelului acestora prin utilizarea unei scări de valori și validarea rezultatului evaluării printr-un indicator (cifră sau calificativ).

În ceea ce privește Educația muzicală, evaluarea ar trebui să îndeplinească următoarele funcții:

- Funcția de diagnosticare, de stabilire a elementelor inițiale necesare în stabilirea demersului didactic;
- Funcția de prognosticare, de conturare a elementelor care vizează evoluția ulterioară a elevilor;
- Funcția selectivă, de verificare a elevilor în scopul selecției pentru activitățile muzicale școlare și extrașcolare.

După modul de integrare în desfășurarea procesului didactic, evaluarea poate avea trei forme: evaluare inițială, evaluare sumativă și evaluare continuă (formativă). Pentru toate cele trei forme de evaluare, putem folosi o gamă largă de metode de evaluare atât tradiționale, cât și moderne/ complementare.

Metode tradiționale de evaluare:

1. Proba orală- este cea mai răspândită în cadrul disciplinei noastre, principalul avantaj al acesteia îl constituie posibilitatea dialogului profesor- elev, ceea ce permite corectarea pe loc a erorilor sau clarificarea neînțelegerilor;
2. Proba scrisă- reprezintă modalitatea de elabora și exprima idei în scris fără intervenția profesorului, concretizate în: test, probă de control;
3. Proba practică – evaluează capacitatea de a aplica în practică anumite cunoștințe teoretice.

Metode moderne, complementare de evaluare:

1. *Portofoliul*- „ cartea de vizită” a elevului, prin care profesorul îi urmărește progresul de- a lungul unui interval mai lung de timp.

Exemplu de temă pentru portofoliu: „*Prezintă, pe o foaie A4, Opera Națională București. Adaugă imagini care să își susțină ideile prezentate. Informează-te de pe internet, din cărți sau documentare*”.

2. *Proiectul*- o metodă mai amplă de evaluare, nelimitată la orele de curs, care pune elevii în situația de rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice.

Temă de proiect: „*Tradiții și obiceiuri de iarnă din Bucovina*”.

Realizați un spectacol muzical- folcloric dedicat sărbătorilor de iarnă din Bucovina.

Creați un afiș de promovare a spectacolului. Confectionați invitații pentru părinți și profesori. Învățați colinde, textele diferitelor obiceiuri (capra, ursul).

3. *Ciorchinele*- ajută la stabilirea legăturii între elementele studiate, pentru comparații și clasificări. În centru se notează conceptul de referință, apoi se trasează sateliții acestuia și ideile derivate de la fiecare.

4. *Cvintetul*- poezie care impune sintetizarea unor informații, conținuturi în exprimări clare care prezintă reflecții asupra temei sau subiectului dat.
5. *Metoda R.A.I.* Printr-un joc de aruncare a mingii, elevii răspund la întrebările colegilor și formulează întrebări provocându-și colegii să răspundă. Cel care prinde mingea răspunde apoi o aruncă, punând o nouă întrebare. Elevul care nu știe să răspundă aruncă mingea celui care i-a adresat întrebarea, iar acesta îi va da răspunsul. Exemple de întrebări: *Cât durează șaisprezecimea? Ce este măsura de trei timpi?*
6. *Diagrama Wenn*- ajută la înțelegerea asemănărilor și deosebirilor dintre ideile, temele studiate.

**Diagrama Venn
pentru doime – notă întreagă**

7. *Explozia solară* – formularea de întrebări pentru rezolvarea noii descoperiri. Exemplu:
Tema este scrisă în mijlocul stelei, ale cărei soluții trebuie descoperite.
Cuvintele din colțul stelei desemnează începutul întrebărilor ce vor ajuta la descoperirea (Cum? De ce? Ce? Cine? Unde?).
8. *Jurnalul muzical*- însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii, o „ excelentă strategie de evaluare pentru dezvoltarea abilităților metacognitive”.

Oricare dintre metodele de evaluare (tradiționale sau moderne) trebuie folosite și promovate pentru aprecierea elevilor. Prin utilizarea ansamblului de metode vom reuși să diversificăm evaluarea elevilor pe tot parcursul anului școlar, implicând toate competențele.

Bibliografie:

1. Munteanu, Gabriela, *Didactica Educației Muzicale*, Editura Fundației România de Măine, București, 2005
2. *Programa școlară pentru disciplina Educație muzicală*, anexă a OMEN nr. 3393/ 28.02.2017
3. Radu T. Ion, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Libris, 2009
4. Cristea, Sorin, *Clasificarea metodelor de evaluare*, Tribuna învățământului, 2017.

Dezvoltarea competențelor interculturale

Prof. Schiteanu Corina Elena
Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Nicolae”, Rm. Vâlcea

*„Învățăm din diferențe, nu din mai multe lucruri de același fel”
Judith A. Lambert*

Învățarea interculturală este un subiect care suscită un mare interes din cauza globalizării și a studiilor culturale. Deși nu există încă o definiție univocă a învățării interculturale, ghidurile UNESCO cu privire la educația interculturală îi definesc acesteia scopul ca fiind acela de „a trece dincolo de coexistența pasivă, de a ajunge la un mod sustenabil de a trăi împreună în societăți multiculturale prin crearea înțelegerii, respectării și dialogului dintre diferitele grupuri culturale.”

Pe măsură ce comunitățile și societățile devin din ce în ce mai interconectate, crește și importanța abilităților interculturale în vederea asigurării dialogului și cooperării. Abilitățile de înțelegere, respect și dialog se corelează direct cu cunoștințe, atitudini și abilități, astfel:

Pentru a dezvolta competențe interculturale, primul pas este cunoașterea și înțelegerea identității culturale; mai exact, aceasta reprezintă capacitatea de a înțelege cum propria cultură ne influențează comportamentul, identitatea și punctul de vedere. A fi conștient de sine le permite oamenilor să înțeleagă lumea din alte perspective culturale sau globale odată ce acumulează cunoștințe specifice culturii altor comunități.

Cunoștințele culturale specifice reprezintă înțelegerea profundă a ideilor, obiceiurilor și comportamentelor sociale ale altor grupuri culturale. Identitatea socio-lingvistică este importantă deoarece conștientizarea momentului oportun de a utiliza un anumit limbaj le permite oamenilor să comunice mai eficient.

Pe măsură ce oamenii își dezvoltă competențe interculturale, mentalitatea lor trece de la una monoculturală la una interculturală. Rezultatele interne ale acestui proces includ cunoștințele, atitudinile și abilitățile descrise mai sus și conduc la flexibilitate, adaptabilitate, empatie și la o perspectivă etnorelativă. Rezultatele externe le reprezintă o comunicare și un comportament eficace și adecvat din perspectiva altor grupuri culturale. Cu toate acestea, culturile sunt ele însele multiple, astfel încât, pentru persoanele din interior, fiecare grup nu se dezvoltă la fel de omogen, ci mai degrabă o serie de grupuri din ce în ce mai mici, ai căror membri sunt prea conștienți de deosebirile dintre ei. Culturile în sine sunt rareori în centrul atenției în discuția competențelor interculturale, căci culturile nu există în afară de oamenii care le construiesc și le animă. Astfel, membrii grupurilor culturale servesc, mai adecvat, ca punct de atenție.

Competențele interculturale pot fi definite, în general, ca fiind cunoștințele adecvate despre anumite culturi, precum și cunoștințele generale despre probleme apărute atunci când membrii diferitelor culturi interacționează, păstrând atitudini receptive care încurajează stabilirea și menținerea contactului cu diverse persoane, precum și abilitățile necesare interacționând cu alții din diferite culturi. Unele dintre elementele comune ale competențelor interculturale din

diferite culturi includ respectarea, conștientizarea/ identitatea de sine, privirea din alte perspective/ viziuni ale lumii, ascultarea, adaptarea și construirea relațiilor.

Cultura influențează așteptările societale ale comportamentului și comunicării indivizilor care sunt considerați adecvați în anumite contexte. Astfel, pentru a dezvolta competențe interculturale, este important să începem cu indivizii. Competențele interculturale, au fost definite drept comunicare și comportament care este atât eficient cât și adecvat atunci când interacționăm neținând cont de diferențe. Aceste competențe sunt legate și chiar sunt ancorate în drepturile omului. În special, principiile drepturilor omului referitoare la relaționare, egalitate, respect, demnitate, participare și incluziune sunt toate strâns aliniate competențelor interculturale.

Competențele interculturale vizează îmbunătățirea interacțiunilor umane neținând cont de diferențe, fie în cadrul unei societăți (diferențe datorate vârstei, sexului, religiei, statutului socio-economic, apartenenței politice, etniei, etc.) sau peste granițe.

Există două abordări principale pentru dezvoltarea competențelor interculturale: învățarea formală și informală/ non formală. Învățarea interculturală formală poate avea loc prin programa educațională la toate nivelurile de școlarizare, cursuri specifice de scurtă durată, axate pe anumite elemente ale competențelor interculturale și oportunități de învățare prin experiență formalizate (cum ar fi prin formare profesională sau studiere sau muncă în străinătate). Oportunitățile de învățare informală și non formală apar prin schimburi, organizații culturale, media, spații publice, cum ar fi muzee și biblioteci. O astfel de învățare are loc și prin experiența trăită zilnic în interacțiunea cu cei care diferă de noi din punct de vedere al vârstei, sexului, religiei, etniei, statutului socio-economic, credințelor politice sau abilităților fizice, pentru a numi câteva diferențe.

Ambele abordări ale dezvoltării competențelor interculturale cuprind trei domenii principale ale învățării pentru a încuraja educația cetățeniei globale: cognitiv, socio-emoțional și comportamental. Odată cu utilizarea tehnologiei, materialele interculturale sunt acum disponibile și accesibile pentru mulți care poate nu au nevoie sau au acces la contextul de învățare formală, dar pot fi motivați să se angajeze în învățarea autodidactă.

Toate aceste modalități de dezvoltare a competențelor interculturale - formale, non formale, informale, tehnologice, autodidacte - implică abilități de comunicare într-o oarecare măsură, deoarece, până la urmă, comunicarea și comportamentul sunt în centrul competențelor interculturale. Această imagine de ansamblu se concentrează în principal pe instrumente și activități specifice de formare interculturală utilizate în principal în contexte formale de învățare (școli, cursuri, ateliere, instruiți), deoarece acestea sunt vizate în mod special pentru dezvoltarea competențelor interculturale ale participanților. Este important de menționat că cercetarea a arătat că dezvoltarea competențelor interculturale este un proces pe tot parcursul vieții, deci o instruire sau experiență unică este insuficientă dacă obiectivul este atingerea competențelor interculturale. Cu toate acestea, dacă accentul se concentrează pe procesul în sine, atunci obiectivele dezvoltării competențelor interculturale devin mai realiste. Obiectivele interculturale mai realiste pot include practicarea ascultării profunde, creșterea propriei conștiințe culturale de sine, conștientizarea celorlalți, dezvoltarea empatiei și descoperirea unor asemănări, în special cu cei care par destul de diferiți.

Competența interculturală este abilitatea de a comunica eficient și adecvat cu reprezentanții altor culturi. Într-o lume care este mai mobilă decât vreodată, în contextul unei

Europe care renunță la frontierele interne tradiționale, competența interculturală devine, pe bună măsură, competența-cheie a secolului al XXI-lea. Crescut și educat într-un stat multiethnic, absolventul de gimnaziu sau de liceu are șanse de a intra, eventual, în contact cu reprezentanții unor culturi străine din afara țării. Fie că îndrumă pe stradă un turist rătăcit sau pleacă la studii ori la muncă în străinătate, acest absolvent de ieri va avea nevoie de un set de cunoștințe, deprinderi și, mai ales, atitudini care îi vor permite să contacteze pașnic, eficient, civilizat cu reprezentanții altor culturi. Persoanele provenind din culturi diferite posedă, de regulă, mai multe trăsături sau perspective comune. Aceste similitudini ajută la construirea înțelegerii și a respectului reciproc.

Competența interculturală se referă la interacțiunea dintre indivizi, nu sisteme, cum ar fi culturile corporative sau naționale. Pentru a interacționa adecvat cu persoane care fac parte din sisteme diferite de al nostru, este necesar să le cunoaștem și să le înțelegem particularitățile. Din această cauză, nu putem separa competența interculturală de cea culturală.

Competența interculturală se formează prin toate dimensiunile educației, prin diferite arii curriculare și activități extracurriculare. Ea rareori este formalizată în subiect concret de învățare, mult mai des fiind dezvoltată indirect, prin crearea unor contexte specifice, noi, profesorii, urmând să le oferim elevilor modele practice de comportament în acest sens. Observarea, imitarea și replicarea comportamentelor respective de către elevi deseori au o valoare mai mare decât discuțiile despre necesitatea respectării diversității. Prin propriul comportament, profesorul, conștient sau inconștient, influențează pozitiv sau negativ formarea competenței interculturale la elevi.

Chiar dacă procesul de formare a competenței interculturale își poate găsi un cadru propice pe oricare dintre palierele educației (formal/nonformal/informal), fundamentul acestei competențe este asigurat, în principal, prin intermediul activităților instructiv-educative derulate în școală.

Bibliografie

1. Cucoș, C.- *Pedagogie- Ediția a III a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2014.
<https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/competentele-interculturale-si-dialogul-intercultural>
<https://eduform.snsh.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-dezvoltarea-capacitatii-institutionale-a-scolilor-defavorizate/bune-practici-privind-educatia-interculturala>

Colaborarea între școală și familie – soluții inovatoare

**Prof. inv. primar Schuhmann Monica-Elisabeta, Colegiul Național Bănățean, Timișoara,
jud. Timiș**

Educația este un proces complex, care depășește granițele instituției școlare. Familia și școala reprezintă două medii esențiale în dezvoltarea copilului, iar colaborarea dintre acestea este o condiție esențială pentru succesul educațional. Într-o lume în continuă schimbare, marcată de tehnologizare, globalizare și diversitate culturală, este nevoie de soluții inovatoare pentru a întări parteneriatul dintre familie și școală.

Colaborarea eficientă dintre școală și familie aduce numeroase beneficii: crește motivația elevului, îmbunătățește rezultatele școlare, reduce absenteismul și abandonul școlar, și contribuie la dezvoltarea emoțională și socială a copilului. Părinții sunt primii educatori ai copilului, iar implicarea lor activă în procesul educațional sprijină continuitatea învățării acasă și la școală.

În același timp, profesorii beneficiază de o mai bună cunoaștere a mediului din care provine copilul, fapt ce permite adaptarea metodelor didactice la nevoile individuale ale elevului. Astfel, parteneriatul educațional dintre școală și familie devine o resursă valoroasă în promovarea unei educații incluzive și eficiente.

Obstacole în colaborarea familie-școală

Cu toate beneficiile evidente, colaborarea dintre școală și familie întâmpină adesea obstacole. Printre cele mai frecvente se numără lipsa de timp a părinților, lipsa de încredere între părinți și profesori, diferențele culturale și sociale sau lipsa unor strategii clare de comunicare. De asemenea, unele familii pot fi reticente în a se implica, din cauza experiențelor anterioare negative cu instituția școlară.

Soluții tradiționale și limitele acestora

Tradițional, comunicarea dintre școală și familie se rezuma la ședințele cu părinții sau la întâlnirile individuale ocazionale. Deși aceste forme de comunicare rămân importante, ele nu

sunt suficiente într-un context educațional modern, în care copiii au nevoi diverse și în continuă schimbare. Este nevoie de o abordare mai activă, mai deschisă și mai inovatoare.

Soluții inovatoare pentru consolidarea colaborării

1. Platforme digitale de comunicare

Tehnologia oferă oportunități extraordinare pentru facilitarea dialogului dintre profesori și părinți. Platforme precum Google Classroom, Edmodo sau aplicații dedicate comunicării (Klassly, Adservio, etc.) permit actualizarea în timp real a progresului elevului, trimiterea de mesaje, programarea întâlnirilor și partajarea de resurse educaționale.

2. Ateliere comune pentru părinți și elevi

Organizarea de activități comune, precum ateliere de lectură, științe, educație civică sau dezvoltare personală, creează ocazii valoroase de implicare a părinților într-un cadru informal și stimulant. Aceste activități nu doar întăresc legătura școală–familie, ci și oferă modele pozitive de învățare colaborativă.

3. „Părintele de serviciu” – implicare voluntară în viața școlii

Unele școli au implementat cu succes conceptul de „părinte de serviciu”, prin care părinții se implică voluntar în organizarea de activități extracurriculare, supraveghere, curățenie sau consiliere. Această inițiativă reduce distanța dintre cadrele didactice și familie și întărește sentimentul de apartenență la comunitatea educațională.

4. Grupuri de sprijin și consiliere pentru părinți

Organizarea unor grupuri de sprijin psihologic sau consiliere pentru părinți poate ajuta la gestionarea conflictelor, a stresului parental și la înțelegerea mai bună a etapelor de dezvoltare ale copilului. Aceasta este o soluție inovatoare, mai ales în școlile unde părinții se confruntă cu dificultăți economice sau sociale.

Implicarea părinților în consiliile de administrație ale școlii sau în proiectele educaționale ale instituției este o formă de colaborare bazată pe respect reciproc. Astfel, părinții nu mai sunt doar spectatori, ci devin parteneri activi în luarea deciziilor care privesc viața școlară.

Colaborarea între școală și familie este un pilon esențial pentru reușita educațională a elevului. Într-o societate aflată într-o continuă transformare, această colaborare trebuie regândită prin soluții inovatoare, flexibile și adaptate contextului actual. Tehnologia, activitățile comune, implicarea reală a părinților și sprijinul emoțional sunt doar câteva direcții care pot contribui la o educație mai eficientă, echitabilă și orientată spre viitor.

Bibliografie

1. Iucu, R. B. (2019). *Parteneriatul școală–familie–comunitate*. Editura Universității din București.
2. Jinga, I., & Istrate, E. (2008). *Manual de pedagogie*. Editura All.
3. Voiculescu, F. (2014). *Implicarea părinților în educația copilului – o abordare socio-pedagogică*. Revista „Educația 21”, Cluj-Napoca.
4. ***Educație incluzivă și participativă în școlile din România*** – Raport UNICEF România, 2020.
5. Site-ul Adservio: <https://www.adservio.ro>
6. Ministerul Educației – Ghid privind colaborarea cu familia: <https://www.edu.ro>

IMPLEMENTAREA UNOR STRATEGII EDUCAȚIONALE INOVATIVE ÎN ȘCOLILE DIN ROMÂNIA

PROF. SILVEȘEANU ALEXANDRA TEODORA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 CĂPÂLNA

În contextul educațional actual din România, în care provocările legate de digitalizare, adaptabilitatea la nevoile elevilor și accesul echitabil la educație sunt din ce în ce mai evidente, strategiile educaționale inovative sunt esențiale pentru a răspunde nevoilor unei societăți în continuă schimbare. Aceste strategii nu doar că îmbunătățesc procesul de învățare, dar contribuie și la dezvoltarea unor competențe cheie, pregătind elevii pentru cerințele unei lumi globale și interconectate.

Digitalizarea și utilizarea tehnologiilor educaționale

Unul dintre pașii cei mai importanți în implementarea de strategii educaționale inovative este integrarea tehnologiei în procesul de învățământ. În România, în ciuda unor provocări legate de infrastructura digitală și accesul la resurse tehnologice, au fost deja făcute progrese semnificative în direcția digitalizării școlilor. Platformele online, aplicațiile educaționale interactive și utilizarea tablourilor inteligente în sălile de clasă au devenit tot mai prezente, facilitând atât predarea, cât și învățarea.

Utilizarea tehnologiilor în educație nu doar că sprijină învățarea personalizată, dar oferă și elevilor o modalitate mult mai atractivă de a învăța. De exemplu, aplicațiile educaționale care includ jocuri, quiz-uri sau simulări interactive pot transforma învățarea unui subiect complex într-o activitate mai accesibilă și captivantă. Această abordare inovativă poate fi cu atât mai eficientă în învățământul online sau hibrid, un model care a devenit tot mai popular în urma pandemiei de COVID-19.

Încurajarea gândirii critice și a învățării active

O altă strategie inovativă adoptată în școlile din România este promovarea gândirii critice și a învățării active. În loc să fie văzuți doar ca receptori pasivi de informație, elevii sunt încurajați să participe activ la procesul educațional, să pună întrebări, să dezbată teme complexe și să-și exprime punctele de vedere. Metode precum învățarea prin proiecte, studiile de caz și dezbaterile sunt tot mai utilizate în cadrul școlilor din România, stimulând astfel creativitatea și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor.

De asemenea, învățarea bazată pe competențe (în loc de învățarea bazată pe acumularea de cunoștințe) este o direcție importantă, care vizează dezvoltarea abilităților de gândire critică, colaborare și adaptabilitate. Astfel, elevii nu doar că dobândesc cunoștințe teoretice, dar sunt încurajați să aplice aceste cunoștințe în contexte practice, pregătindu-i mai bine pentru provocările din viața reală.

Elevii pot învăța într-un mod personalizat, cu acces la materiale didactice care sunt adaptate nivelului lor de înțelegere. Astfel, se depășește abordarea tradițională, bazată exclusiv pe manuale tipărite.

În această direcție, școlile din mediul rural, unde accesul la resurse educaționale poate fi mai limitat, beneficiază de suport suplimentar, iar procesul de digitalizare este accelerat. De exemplu, unii profesori au început să folosească **Google Classroom** sau **Moodle**, care sunt platforme gratuite ce permit crearea unui mediu interactiv de învățare.

Educația STEM și abilități pentru viitor

Un alt exemplu de strategie educațională inovativă este implementarea educației STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică), un domeniu care capătă din ce în ce mai multă importanță în școlile din România. Proiectele educaționale care includ activități de programare, robotică sau știință aplicată sunt esențiale pentru dezvoltarea abilităților tehnice ale elevilor. Colaborarea cu universitățile, organizațiile non-guvernamentale și diverse companii tehnologice este un aspect important în susținerea acestui tip de educație, iar investițiile în laboratoare echipate corespunzător și formarea cadrelor didactice sunt pași esențiali pentru succesul acestor programe.

Includerea elevilor cu nevoi speciale

Una dintre provocările majore ale sistemului educațional românesc este asigurarea unei educații incluzive, care să răspundă nevoilor diverselor categorii de elevi. Strategiile educaționale inovative trebuie să includă și măsuri pentru integrarea elevilor cu dizabilități sau alte nevoi speciale, prin metode de învățare adaptate și prin crearea unui mediu școlar prietenos și accesibil pentru toți. Aceste strategii implică atât formarea continuă a cadrelor didactice, cât și dezvoltarea de resurse educaționale specifice, care să faciliteze integrarea completă a acestor elevi.

Concluzie

Implementarea unor strategii educaționale inovative în școlile din România reprezintă un pas esențial pentru îmbunătățirea calității educației și pentru pregătirea tinerelor generații pentru provocările viitorului. Tehnologia, învățarea activă, educația STEM și includerea elevilor cu nevoi speciale sunt doar câteva dintre direcțiile care pot transforma educația din România într-un sistem mai modern și mai echitabil. Desigur, implementarea acestor strategii necesită nu doar investiții financiare, ci și un

angajament solid din partea autorităților, cadrelor didactice și întregii societăți pentru a crea un mediu educațional propice dezvoltării elevilor. Strategiile educaționale inovative implementate în școlile din România sunt tot mai aplicate și au un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor. Fie că este vorba de integrarea tehnologiei în procesul educațional, învățarea activă prin proiecte, educația STEM sau incluziunea elevilor cu nevoi speciale, aceste abordări contribuie la o educație mai echitabilă, modernă și adaptată cerințelor lumii de azi. Continuarea implementării acestor strategii va face ca sistemul educațional românesc să fie mai pregătit pentru provocările viitorului, formând tineri capabili să facă față unui mediu global din ce în ce mai complex.

Bibliografie

1. **Ministerul Educației Naționale.** (2020). *Strategia națională de educație digitală 2020-2025*. București, România: Ministerul Educației Naționale. Disponibil la: <https://www.edu.ro>
2. **Țepuș, C., & Popescu, A.** (2022). *Educația incluzivă în România: Provocări și perspective*. În *Revista de Educație și Formare Profesională*, 12(1), 35-45. București, România: Editura Universitaria.
3. **Vasile, A., & Popovici, D.** (2020). *Metode inovative în educația primară: Proiecte și activități de învățare prin colaborare*. În *Jurnalul Educațional al învățământului preșcolar și primar*, 8(2), 100-110. Iași, România: Editura Polirom.
4. **Opriș, M. (coord.).** (2021). *Educația STEM în România: Modele de bune practici și impactul asupra dezvoltării elevilor*. Editura Educația, București.

CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV

Prof învăț primar SIMA NICOLETA

Liceul Teoretic *Ion Ghica* Răcari

Învățarea prin cooperare/colaborare este o practică pedagogică ce promovează socializarea și învățarea în grup și care presupune ca elevii să lucreze împreună pentru atingerea unui obiectiv comun, obiectiv pe care singuri l-ar atinge mai greu sau deloc.

Învățarea prin colaborare presupune organizarea copiilor în grupuri suficient de mici astfel încât fiecare membru să aibă posibilitatea de a participa activ la o sarcină comună, bine definită sau la mai multe sarcini separate care să conducă la atingerea unui obiectiv comun. Există numeroase opinii cu privire la modul de organizare a grupurilor de copii, în funcție de tipul sarcinii, de timpul alocat, de abilitățile necesare pentru îndeplinirea sarcinii, de nivelul de dezvoltare și înțelegere al copiilor.

Efectul asupra învățării al abordării sarcinilor prin colaborare este unul pozitiv. Cu toate acestea, mărimea efectului diferă de la o abordare la alta. Simpla grupare a elevilor în echipe nu aduce cu sine efecte importante, în timp ce organizarea lor și atribuirea judicioasă a sarcinilor poate conduce la rezultate substanțiale. Sarcinile de lucru trebuie să fie bine și corect delimitate și înțelese de către elevi. Elevii trebuie să comunice între ei și să înțeleagă că au un obiectiv comun, că fac parte dintr-o echipă și că, în ciuda eventualei concurențe dintre ei, rezultatul lor este unul de grup care aduce beneficii fiecărui membru. Dacă aceste condiții sunt respectate, învățarea prin colaborare produce efecte de mărime medie spre înaltă în competențele școlare.

De-a lungul timpului s-au realizat numeroase studii cu privire la beneficiile învățării prin colaborare. Astfel, s-a arătat că învățarea prin colaborare are efecte la toate grupele de vârstă dacă activitățile sunt adecvate în funcție de capacitățile elevilor. De asemenea, una dintre primele metaanalize efectuate în acest domeniu a arătat că învățarea prin colaborare și prin competiție intergrup sunt mult mai eficiente decât competiția interpersonală și eforturile individuale. Aceste rezultate s-au dovedit a fi valabile indiferent de vârsta elevilor, de disciplina de studiu sau de tipul sarcinii (înțelegerea conceptelor, rezolvarea de probleme, categorizare, raționament. Aceste rezultate sunt susținute și de un alt studiu de tip metaanalitic

în care au cuprins 117 studii empirice cu privire la efectele implementării metodei „învățând împreună și învățând singuri” asupra unui mare număr de variabile precum: rezultatele școlare, atracția interpersonală, suportul social, stima de sine, viziunea, învățarea în grup și controversele.

Autorii au constatat o mărime a efectului puternică între învățarea prin cooperare comparativ cu învățarea individuală (.58 - .70).

O sinteză a 60 de studii efectuate în școli primare și gimnaziale, în care au fost comparate rezultatele obținute de elevi prin învățarea prin cooperare și grupuri de control care studiau aceleași discipline dar în mod tradițional, au arătat că efectul total al învățării prin cooperare asupra rezultatelor școlare a fost pozitiv în 72% din situații și numai în 13% dintre acestea au arătat că nu există diferențe semnificative.

Costurile estimate în diverse studii sunt foarte scăzute, de aproximativ 25 EUR/elev, și sunt costuri cu formarea profesională a cadrelor didactice în vederea implementării coerente a metodei și nu cu derularea efectivă a metodei.

Intervenția de acest tip este complet și perfect scalabilă fără resurse suplimentare în majoritatea contextelor școlare, având în vedere faptul că profesorii au libertatea de a alege maniera de lucru la clasă sau în afara claselor prin proiecte sau activități de grup desemnate elevilor.

În anumite cazuri, este necesară o pregătire suplimentară a cadrului didactic pentru a reuși în mod optim să implementeze acest tip de învățare prin însușirea unor tehnici specifice. Cu toate acestea, intervențiile nu necesită alte investiții suplimentare, cum ar fi investiții suplimentare în infrastructură.

Implementarea în școli a învățării prin colaborare este ușor realizabilă, dar presupune totuși o gestionare bună a activităților prin monitorizare, care cade în sarcina profesorului. De asemenea, tot profesorul este cel care trebuie să analizeze și judece diferențiat aportul fiecărui elev la activitatea comună, fapt ce poate fi anevoios în anumite contexte.

Literatura de specialitate indică stabilirea unor elemente cheie care trebuie să fie respectate pentru ca învățarea prin cooperare să aibă impactul dorit.

Primul element presupune structurarea unei *interdependențe pozitive* în cadrul situațiilor de învățare astfel încât toți membrii grupului să înțeleagă că sunt „aliați”, că unul singur nu poate avea succes dacă nu au succes toți și că este necesar să își sincronizeze eforturile pentru a obține acest succes comun. Coeziunea grupului se produce atunci când toți membrii înțeleg ce

înseamnă interdependența în sarcină și interdependența între membri (Deutsch citat în Gillies, 2016). Interdependența pozitivă se stabilește în cadrul unui grup numai dacă elevii înțeleg că fiecare dintre ei sunt responsabili pentru o parte a sarcinii, neputându-se atinge obiectivul final fără aportul fiecăruia. Așadar, profesorii trebuie să se asigure că desemnează sarcini precise elevilor și că acestea joacă rolul unor piese de puzzle care trebuie să se îmbine exact pentru a crea o imagine coerentă.

Cel de-al doilea element care facilitează cooperarea între elevi constă în promovarea *interacțiunii* sau a dorinței membrilor grupului de a se încuraja și ajuta reciproc în vederea atingerii obiectivelor comune. În viziunea elevilor, această interacțiune constă în: oferirea reciprocă de ajutor, împărțirea resurselor și a materialelor, oferirea unui feedback sănătos celorlalți membrii ai grupului cu privire la performanțele lor, cererea părerii celorlalți cu privire la rezolvarea anumitor probleme ce intervin pe parcursul realizării sarcinii, participarea activă comună pentru atingerea obiectivului. Astfel, elevii conștientizează că ceilalți membri poate nu au înțeles cerințele sarcinii și le oferă explicații sau suport. Dorința de a-i ajuta pe ceilalți are beneficii nu numai asupra celui care primește asistență, dar și asupra celui care oferă deoarece acesta din urmă își reorganizează și restructurează informațiile la nivel mental, dezvoltându-și astfel o înțelegere cognitivă mai rafinată. Profesorii pot să faciliteze interacțiunile în cadrul grupului, având grijă ca elevii să fie așezați aproape unul de celălalt, astfel încât să audă ce se discută în grup, să vadă și să înțeleagă limbajul verbal și nonverbal al colegilor, să răspundă la stimulii sociali și să diminueze eventualele conflicte din grup.

Cea de-al treilea element este *responsabilitatea* individuală a elevului de a completa sarcina care îi revine și de a se asigura că și ceilalți membrii ai grupului își completează sarcinile. În realitate, cu cât elevii înțeleg mai bine că sunt „aliați”, cu atât se simt mai responsabili să contribuie la efortul colectiv al grupului. Specialiștii susțin că profesorii pot să promoveze responsabilitatea individuală a elevilor pe două căi: prin structurarea interdependenței pozitive între membrii grupului pentru ca aceștia să se simtă responsabili să faciliteze efortul celorlalți și prin încurajarea elevilor să fie responsabili pentru partea lor de sarcină, asigurându-i că va fi remarcată contribuția personală a fiecăruia dintre ei.

Cel de-al patrulea element cheie este reprezentat de *abilitățile interpersonale*. Inițial, elevii nu reușesc să coopereze și adesea pot să apară conflicte în cadrul grupurilor. La elevii mai mari, abilitățile interpersonale trebuie să fie negociate, iar la elevii mai mici trebuie să fie predate.

În general, elevii care au fost instruiți să lucreze prin cooperare și întrajutorare sunt mult mai incluzivi față de ceilalți, respectă contribuția adusă de ceilalți, oferă explicații detaliate pentru a-i ajuta pe ceilalți să învețe. Printre abilitățile sociale care facilitează interacțiunile pozitive ale elevilor în grup se numără: ascultarea activă reciprocă, împărtășirea de idei și de resurse, discutarea constructivă a ideilor celorlalți, asumarea responsabilității față de propriul comportament, luarea de decizii în mod democrat. Elevii trebuie să învețe abilitățile sociale pentru a putea coopera cu succes și să fie motivați să folosească aceste abilități pentru a facilita învățarea la sine și la ceilalți. Mai mult de atât, oferirea de feedback elevilor cu privire la modul în care își folosesc abilitățile sociale conduce la construirea de relații interpersonale pozitive între membrii grupului și la obținerea de rezultate școlare însemnate.

Cel de-al cincilea element al învățării prin cooperare este *procesarea de grup*. Aceasta presupune ca elevii să reflecteze la progresul personal și al grupului și la relațiile de muncă din grup. În acest sens, ar trebui să se răspundă la următoarele întrebări: „ce rezultate am obținut?”, „ce sarcini mai avem de îndeplinit?”, „cum am putea face asta?”. Elevii care participă la discuțiile de grup cu privire la evaluarea activităților din cadrul grupului respectiv, adică la procesarea de grup, obțin rezultate mai bune decât cei care nu participă. Pe această cale se obține totodată și respectul reciproc între membrii grupului, de unde derivă o mai mare implicare a elevilor, acceptarea regulilor grupului și o creștere a nivelului identificării colective a membrilor.

Bibliografie relevantă

- Cerghit, Ioan, 1997, *Metode de învățământ*, ediția a III-a, E.D.P. R.A., București;
- Cerghit, Ioan; Neacșu, Ioan; Negreț-Dobridor, Ion; Pânișoară, Ion Ovidiu, 2001, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași;
- Cucoș Constantin (coord.), 1998, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași;
- Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.

DEZVOLTAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN PARTENERIATE EFICIENTE PENTRU UN MEDIU EDUCAȚIONAL COLABORATIV ȘI INCLUZIV

PROFESOR PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ, ȘIMON MARIA

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ VIȘEU DE SUS

În contextul educațional actual, colaborarea între școală, familie și comunitate reprezintă nu doar un aspect esențial, ci o condiție sine qua non pentru succesul școlar și dezvoltarea holistică a elevilor. Parteneriatele educaționale, fondate pe comunicare autentică, încredere și implicare activă, contribuie semnificativ la crearea unui mediu propice în care fiecare copil poate să își descopere și să își cultive potențialul. În cadrul acestei lucrări, am explorat modul în care cercetările recente, modelele educaționale inovative, proiectele educaționale și metodele de colaborare continuă sprijină consolidarea acestei relații fundamentale.

Potrivit unui raport elaborat de OECD (2020), școlile care implică activ familiile și comunitatea în actul educațional înregistrează o creștere cu 23% a performanțelor academice ale elevilor, comparativ cu școlile unde această colaborare este slabă. Această statistică subliniază importanța unei abordări strategice și consecvente în construirea parteneriatelor educaționale. O înțelegere profundă a interconexiunii dintre școală, familie și comunitate este, prin urmare, esențială pentru realizarea unei educații care să răspundă nevoilor contemporane ale elevilor.

În acest sens, specialiștii în educație subliniază importanța implicării reale a familiilor și comunității în procesul educațional. Joyce Epstein (2011) sugerează șase moduri fundamentale prin care părinții și școala pot coopera mai eficient. De asemenea, proiectul european INCLUD-ED a demonstrat impactul semnificativ al tehnologiilor, forumurilor de discuții și grupurilor de învățare interactive în reducerea inegalităților educaționale. În România, inițiative precum „Educație pentru toți” au relevat faptul că, atunci când comunitatea se implică activ, participarea părinților în educație crește cu peste 20%. Această implicare se reflectă pozitiv în performanțele școlare ale elevilor, iar studiile de caz din

județele Bistrița-Năsăud și Mureș au indicat o scădere semnificativă a abandonului școlar (25%) în urma implementării unor astfel de proiecte.

Un exemplu suplimentar vine din cadrul programului "Comunități implicate pentru educație" (World Vision România, 2022), care a demonstrat că implicarea părinților și a actorilor locali a condus la o creștere a promovabilității la Evaluarea Națională cu 18% în școlile rurale participante. În plus, acest program a reușit să îmbunătățească participarea la activitățile extracurriculare, dezvoltând în același timp abilități sociale și de lucru în echipă la elevi. Aceste exemple sugerează că doar printr-o implicare sinceră și adaptabilă se pot depăși provocările actuale din educație.

Exemplele concrete de succes ale colaborării între școală, familie și comunitate nu sunt greu de găsit. Programul „Școala Altfel”, de exemplu, a avut un impact pozitiv asupra motivației elevilor, grație implicării părinților și comunității. În Republica Moldova, „Școala Părinților” a demonstrat că părinții implicați activ în educația copiilor contribuie semnificativ la reducerea abandonului școlar, având un impact direct asupra vieților acestora. În cadrul „Școlii Altfel”, peste 65% dintre părinți au declarat că s-au simțit mai conectați la procesul educațional al copiilor lor. De asemenea, în județul Cluj, un studiu a relevat faptul că, în 35% dintre cazuri, părinții activi în activitățile educaționale au îmbunătățit semnificativ rezultatele elevilor la examenele de final de ciclu.

În susținerea acestor date, un raport al UNICEF România (2021) a concluzionat că implicarea părinților în educație determină o reducere a comportamentelor de risc în rândul elevilor și crește nivelul de încredere al copiilor în forțele proprii. De asemenea, în comunitățile în care se organizează constant activități comune școală-familie-comunitate, rata de retenție școlară este cu 12% mai mare. Aceste exemple demonstrează clar că apropierea autentică între școală, familie și comunitate aduce beneficii tangibile și măsurabile.

Totuși, implementarea unor astfel de parteneriate nu este lipsită de provocări. În mod deosebit, lipsa de timp și resurse este o dificultate întâmpinată de profesori și părinți. De exemplu, părinții din medii socio-economice defavorizate sunt adesea împovărați de un program de muncă încărcat, ceea ce le limitează posibilitatea de a se implica activ în educația copiilor lor. În paralel, cadrele didactice se pot confrunta cu dificultăți în integrarea efectivă a familiilor și comunității într-un mod care să aducă beneficii autentice elevilor, din cauza presiunii curriculum-ului școlar sau a lipsei de pregătire în gestionarea relațiilor educaționale extinse.

Potrivit unei cercetări realizate de Ministerul Educației (2023), peste 48% dintre cadrele didactice au semnalat lipsa timpului și a formării continue ca principale obstacole în dezvoltarea colaborării eficiente cu familiile. Aceasta evidențiază necesitatea unor politici educaționale care să sprijine concret formarea profesională a profesorilor în domeniul colaborării educaționale.

Un alt obstacol semnificativ este diversitatea culturală și socială a familiilor și comunităților implicate. În ciuda potențialului tehnologiilor de a facilita comunicarea, diferențele de acces la resurse digitale și abilitățile tehnice ale părinților pot crea bariere în comunicarea eficientă între școală, familie și comunitate. În plus, diferențele de percepție și așteptările variate ale celor trei părți pot genera tensiuni sau confuzie, mai ales atunci când nu există o viziune clară și comună.

În acest context, este esențial să înțelegem mai profund natura implicării parentale. Cercetările recente (Hill & Tyson, 2009) subliniază că implicarea parentală este direct corelată cu performanțele academice, dar natura acestei implicări este esențială. Implicarea bazată pe susținerea autonomiei și sprijinirea procesului educațional, mai degrabă decât pe control excesiv, are efecte pozitive semnificative asupra dezvoltării cognitive și socio-emoționale a elevilor. De asemenea, studii realizate de Fan și Chen (2001) au arătat că frecvența comunicării dintre școală și familie este mai puțin importantă decât calitatea acesteia, indicând necesitatea unui dialog autentic și centrat pe nevoile reale ale elevilor.

În sprijinul acestei idei, studiile realizate de Institutul de Științe ale Educației (ISE, 2022) au arătat că aproximativ 30% dintre părinți întâmpină dificultăți în utilizarea tehnologiilor educaționale, ceea ce limitează participarea lor la activitățile școlare digitale. Inițiativele de alfabetizare digitală a părinților au avut, însă, un impact pozitiv asupra reducerii acestor decalaje, favorizând colaborarea.

În acest sens, soluțiile inovative și modelele educaționale moderne, precum învățarea în echipă (Johnson & Johnson, 1989) și educația incluzivă promovate de UNESCO prin Declarația de la Salamanca, au fost fundamentale în dezvoltarea unui climat școlar sănătos. De asemenea, integrarea educației socio-emoționale, conform modelului CASEL, ajută elevii să dezvolte empatie, autocontrol și spirit de echipă, contribuind astfel la crearea unui mediu de învățare bazat pe respect și incluziune.

În această direcție, literatura de specialitate adaugă o perspectivă valoroasă: implicarea parentală evoluează de la participare fizică la sprijinirea proceselor de învățare acasă,

sugerând o reconceptualizare a colaborării educaționale în era digitală. În acest context, tehnologiile emergente nu doar facilitează comunicarea, ci creează oportunități pentru o implicare mai profundă, în care părinții devin parteneri reali în proiectarea experiențelor educaționale ale copiilor. Astfel, educația viitorului presupune un model participativ, adaptabil și susținut prin relații autentice între toți actorii implicați."

Mai mult, implementarea programelor de educație socio-emoțională, așa cum s-a observat în proiectul "S.E.A.L. – Social and Emotional Aspects of Learning" (Marea Britanie, 2019), a condus la o îmbunătățire cu 25% a relațiilor interpersonale dintre elevi, profesori și părinți. Acest model poate fi adaptat și aplicat în România pentru a întări colaborarea triadică școală-familie-comunitate.

În ultimii ani, numeroase proiecte educaționale au demonstrat efectele pozitive ale colaborării între școală, familie și comunitate. Proiectele de tip service-learning, în cadrul cărora elevii își folosesc cunoștințele pentru a sprijini comunitatea, ajută la dezvoltarea spiritului civic, dar și la întărirea legăturilor dintre școală și familie. Proiectul „Școala și Familia în Era Digitală” (2023), implementat în județul Iași, a evidențiat cum platformele digitale au contribuit la creșterea cu 40% a participării părinților în activitățile educaționale și la reducerea absențelor elevilor. Alte exemple de bună practică includ organizarea de cluburi tematice sau ateliere susținute de părinți, care au avut un impact pozitiv asupra educației elevilor.

În această direcție, proiecte precum „Școala Viitorului” sau „Poveștile Comunității Noastre” subliniază importanța utilizării tehnologiilor inovative, cum ar fi realitatea augmentată și poveștile digitale, pentru a implica părinții și comunitatea în procesul educațional. Aceste metode creative fac educația mai atractivă și întăresc legătura între școală și familie. În cadrul „Poveștilor Comunității Noastre”, 70% dintre părinți au afirmat că această abordare a fost esențială în crearea unui proces educațional mai semnificativ și în întărirea legăturii cu copiii lor.

Un aspect esențial al educației moderne este evaluarea impactului colaborării între școală, familie și comunitate. Instrumentele de feedback colaborativ, precum fișele de lucru comune, chestionarele și platformele digitale de evaluare, sprijină o comunicare constantă și permit o evaluare continuă a progresului.

Conform cercetării realizate de European Schoolnet (2022), utilizarea constantă a platformelor de feedback între școală și părinți a crescut satisfacția familială privind educația

cu 18% și a îmbunătățit cu 22% adaptarea elevilor la mediul școlar. Această abordare bazată pe feedback colaborativ devine astfel un pilon esențial al educației moderne.

Studiile recente arată o îmbunătățire cu 30% a competențelor de comunicare și colaborare ale elevilor implicați activ în proiecte educaționale de parteneriate. Mai mult, un studiu din 2024 a demonstrat o creștere de 15% a satisfacției părinților față de educația oferită copiilor lor.

În concluzie, pentru a construi un mediu educațional colaborativ și incluziv, este esențial să dezvoltăm parteneriate autentice între școală, familie și comunitate. Atunci când aceste relații sunt bazate pe încredere și implicare activă, ele pot îmbunătăți semnificativ performanțele elevilor și îi pot sprijini în dezvoltarea lor completă. Provocările pot apărea, dar prin soluții inovative și un dialog constant, putem depăși obstacolele și putem construi un sistem educațional mai echitabil și mai eficient pentru toți elevii.

Bibliografie:

- Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools*. Westview Press.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1989). *Cooperation and competition: Theory and research*. Interaction Book Company.
- UNESCO. (1994). *The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education*. UNESCO.
- Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL). (2020). *Social and emotional learning (SEL) framework*. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning. <https://casel.org>
- European Commission. (2023). *INCLUD-ED project: Educating children and communities for the future*. European Commission.
- Ministerul Educației Naționale al României. (2023). *Educație pentru toți: Proiecte educaționale în școlile din România*. MENCS.
- Babeș-Bolyai University. (2024). *Case studies in inclusive education: Projects in Bistrița-Năsăud and Mureș counties*. UBB Publishing.
- Inspectoratul Școlar Județean Cluj. (2023). *Report on students' academic performance and the impact of community involvement*. IȘJ Cluj.
- Ministry of Education and Research of the Republic of Moldova. (2023). *School of Parents: Support program for families*. Ministry of Education and Research.

Alexandru Ioan Cuza University of Iași. (2023). *School and Family in the Digital Age: Impact of online educational platforms in Iași schools*. UAIC Publishing.

Școala Altfel. (2022). *Reducing school dropout through parental involvement*. Ministry of Education, Romania.

Poveștile Comunității Noastre. (2024). *Interactive educational projects in Romanian schools*. Association for Education and Communication.

Institutul de Științe ale Educației. (2022). *Impactul tehnologiilor educaționale asupra participării părinților în educația copiilor*. ISE Publishing.

ȘCOALA INCLUZIVĂ – O ȘCOALĂ PENTRU FIECARE PRIN ADAPTARE ȘI INTEGRARE

prof. Sîrbu Simona, Colegiul Economic „F.S. Nitti” Timișoara

Pornind de la un aforism scris de istoricul Plutarh:

« Capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care să o aprinzi astfel încât, mai târziu, să lumineze cu lumină proprie ! »

să ne imaginăm că ne trezim în întuneric și căutăm lumina...

Am învățat că putem folosi chibriturile, putem aprinde un bec, o lanternă, să căutăm lumina soarelui, și așa...pe moment am găsit o lumină...Copilul așteaptă și el cu făclia minții lui o lumină pe care noi, dascălii, putem încerca să-l ajutăm să o aprindă și apoi să-l învățăm cum să se folosească de ea pentru a pași mai sigur și mai bine. Gândiți-vă ce rău este să fi în întuneric și să nu știi să cauți lumina, să te simți singur... Dar ce bine este să găsești pe cineva care să te iubească, să te înțeleagă și să te ajute. Fiecare avem nevoie de lumină, căutăm o viață lumina pentru ca apoi să trăim bucuria de a dăru și celorlalți din ea.

Am pornit de la aceste gânduri pentru că în ceea ce se dorește a fi școala incluzivă este foarte importantă dragostea și grija pentru copil pe care trebuie să o aibă fiecare dintre noi, cei care lucrăm cu copiii, în special cu cei cu cerințe educaționale speciale (CES) : fie că sunt copii cu handicap mental, fizic, cu tulburări de comportament, cu deficiențe în învățare, cu probleme familiare grave (orfani), cu dizabilități mai mult sau mai puțin grave.

Noi, profesorii, trebuie să conștientizăm rolul pe care-l avem pentru:

- copilul cu cerințe educaționale speciale, care așteaptă un cuvânt bun spus cu drag (« *Cu cuvânt rău și pe cei buni îi faci răi, și cu cuvânt bun și pe cei răi îi faci buni.* »), așteaptă pe cineva care chiar dacă le cunoaște problema (« handicapul » de care de obicei nu sunt ei de vină) nu le-o readuce permanent în atenție ci caută să găsească o cale spre comunicare, *înțelegere și încredere* și apoi spre învățatură;
- copilul capabil de performanță, de obicei non-conformist sau retras, care este copilul ce apreciază atât sarcini de lucru individuale, suplimentare cât și rolul de coordonator în activitatea pe grupe;
- copilul obișnuit, care ca și cel cu cerințe educaționale speciale, caută să afle ceva interesant și util ca să fie atras să învețe și poate fi stimulat să-și valorifice potențialul prin susținere și educare.

Fiecare dintre ei așteaptă să fie implicat, să fie « luat în seamă » în timpul unei ore. Proiectarea unei activități didactice pentru fiecare categorie de elevi se bazează pe câteva repere:

1. *Documentarea* din punct de vedere al studierii programei școlare, a cunoșterii copilului (« Observați copiii, identificați-le dizabilitățile și nevoile, îndrumați copilul spre Comisii de expertiză ; *Nu acuzați și nu criticați* », discutați cu familia, dirigintele, psihologul în vederea proiectării unei strategii potrivite ; « Să nu ții să te faci auzit când copilul căruia te adresezi este surd »). Să favorizeze în fiecare etapă a dezvoltării potențialul nativ. Să diferențieze activitatea didactică pentru copilul superdotat, copilul cu o dezvoltare ritmică și copilul cu cerințe educaționale speciale cu dificultăți în învățare.

2. *Adaptarea:*

- a) activităților de învățare pentru copiii cu dizabilități cu accent pe esențial și aplicații (*Integrați idei pozitive*, pentru clasele cu CES în învățământul preuniversitar este apreciat de copii jocul didactic) iar pentru copiii capabili de performanță cu accent pe detaliu, pe creativitate și pe studiu individual cu responsabilizarea elevului dar și răsplătirea efortului depus;
- b) obiectivelor de referință astfel că pe unele le adaptăm permanent, pe an școlar iar pe altele pe termen scurt /mediu, pentru elevii cu CES pe unele le reluăm pentru recuperare, pe unele le transformăm pentru perioada imediat următoare iar pe altele le simplificăm/le adaptăm respectând principiul accesibilității;
- c) resurselor de timp (ore la domiciliu cu profesori de sprijin, lecții în parteneriat profesorul clasei și profesorul de sprijin, ore în cadrul Curriculumului la decizia școlii), resurselor umane (direcțiunea școlii, profesori și învățători de sprijin, psiholog, logoped);
- d) strategiilor de predare, învățare și evaluare respectând capacitățile elevului cu CES.

3. *Evaluarea. Ce evaluăm ?*

Evaluăm cunoștințele, comportamentele acumulate de copil prin teste, grila de evaluare, produse ale activității lor raportându-ne la posibilitățile lui.

Când evaluăm ? și Cum evaluăm ?

Respectând principiul « Șanse egale », al evaluării pozitive în conformitate cu metodologia în vigoare.

4. *Monitorizarea evoluției copilului*

Urmărirea continuă a activității cognitive a elevului cu CES este singura modalitate de identificare a greutăților și lacunelor iar apoi este necesară luarea unor decizii privind: continuarea strategiei, modificarea ei sau ieșirea din programul de educație integrată ca urmare a progresului înregistrat de elev.

Nu este simplu, dar dacă faci din dragoste nu simți greutatea pentru că te bucuri să poți fi de folos.

Provocările la care trebuie să răspundă învățământul românesc în perioada actuală sunt legate de: accesul la informație, la învățatură al tuturor elevilor (vizând integrarea elevilor într-o școală care se dorește incluzivă), pregătirea personalului didactic pentru a susține un învățământ modern, adaptat, informatizat, eficient dar și de crearea unor condiții și oportunități de valorificare și dezvoltare a potențialului uman și material al societății.

Pentru ca personalul didactic din școlile obișnuite să facă față provocării legate de integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale, una dintre condițiile de bază este suportul/sprijinul în activitatea la clasă. Experiențele și dezvoltările educaționale pe linia învățământului integrat au condus la explorarea și structurarea unor modalități diverse și complexe de asigurare a suportului de învățare. Sprijinul poate și trebuie să vină de la directorul unității școlare, de la personalul didactic cu experiență din școală, de la cadre didactice (sau echipe de profesioniști) specializate în abordarea copiilor cu CES, de la psihologi școlari, asistenți sociali și de la personalul medical relevant. Suportul poate lua diferite forme. În trecut, sprijinul specializat era asigurat mai ales prin retragerea copilului cu probleme din clasă, pentru a lucra cu un profesor specialist (intervenție de remediere). O critică importantă a acestui mod de lucru se bazează pe ideea că scoaterea copilului în afara clasei poate reprezenta o formă de segregare – chiar în școala generală. În prezent se conturează o tendință crescândă de descurajare a retragerii (excluderii) din clasă. Se caută tot mai mult modalități de sprijin a copiilor cu CES chiar din clasa obișnuită.

Profesorii de educație specială, de pildă, lucrează din ce în ce mai mult alături de profesorul (profesorii) clasei obișnuite, în aceste clase, acordând sprijin nu numai copiilor integrați ci și altor copii care întâmpină dificultăți. Avantajele intervenției unor cadre didactice specializate sau a utilizării altor modalități de asigurare a suportului pentru învățare în clasa obișnuită pot fi sintetizate astfel:

- rămânerea copiilor în clasa obișnuită, pentru a nu se perturba activitatea din clasă și din școală;
- evitarea stigmatizării, etichetării, discriminării și segregării;
- eliminarea sau reducerea testării standardizate excesive;
- crearea ocaziilor pentru copiii obișnuiți să cunoască și să înțeleagă copiii cu deficiențe;
- apariția ocaziilor necesare pentru copiii cu CES de a avea în preajmă modele obișnuite de copii și de interacțiuni sociale;
- familiarizarea cadrelor didactice din învățământul obișnuit cu elementele necesare de educație specială;
- valorificarea, într-un cadru mai larg a competențelor cadrelor didactice specializate.

Un rol important în realizarea unei strategii didactice eficiente îl are realizarea și menținerea unei discipline pozitive în școală, în clasă și în afara clasei. Aceasta presupune în primul rând o organizare eficientă, crearea unei atmosfere de muncă, de sprijin și încurajare bazată pe înțelegere, fermitate și respect reciproc.

În activitatea didactică se încearcă evitarea dirijării excesive a elevilor observându-se că aceasta dezvoltă conformismul, dependența și poate favoriza comportamentul pasiv-agresiv căutând realizarea unui echilibru în măsura participării la activitatea didactică, atât profesorul cât și elevul conștientizând că este bine să învețe fiecare din toate și toți să caute să-și facă datoria cât mai bine. Profesorii reconsideră faptul că știu ce este mai bine de făcut pentru elevii lor fără să-i întrebe sau să-i asculte căutând să le transmită elevilor încredere și deschidere. O situație în care o elevă cu CES a venit în sprijinul dascălului ei spunându-i:

„ – Doamna, noi la începutul orei avem nevoie de câteva minute să stați de vorbă cu noi, nu putem să vă urmărim altfel iar la sfârșitul orei să terminăm lecția un picuț mai repede, să mai vorbim...” a marcat sfârșitul unei perioade de încercări și neliniști pentru găsirea unei porțițe spre comunicare dar și începutul unei mari bucurii trăită de profesorul și elevii săi . Concluzia pe care am dedus-o a fost că:

Elevul trebuie să simtă bucurie când te vede și cu bucurie să cauți să rămâni la sfârșitul orei. Profesorul trebuie să se deschidă către elev, să caute soluții pentru a-i fi acestuia mai bine, să-l iubească pe copil, să caute măsura potrivită în toate, să susțină întrebările de tipul: *Cât este bine? Ce ar fi mai bine? Când este bine? și Cum ar fi mai bine?*.

Elevul va realiza efortul profesorului și se va deschide și el. Este nevoie de răbdare, înțelegere și profesionalism. Să încercăm să-i învățăm să-și controleze comportamentul, să înțeleagă nevoia de a comunica problemele care-i frământă și de a le rezolva, să nu depindă de cel de lângă el dar să se susțină împreună cu acesta. Profesorul de obicei se concentrează asupra manifestărilor comportamentale ale elevilor și mai puțin asupra credințelor și convingerilor pe care acestea se întemeiază. De aceea am sesizat necesitatea unei cunoașteri și a unei susțineri, cu grijă și preocupare.

R. Dreikurs spunea că: „*elevii/copiii au nevoie de încurajare precum plantele au nevoie de apă*”. Încurajarea poate fi suportul esențial al determinării elevilor să întreprindă ceva, să încerce, să aibă curaj. Prin încurajare putem determina elevii să-și diminueze greșelile învățând din ele. Încurajarea de tipul „Hai încearcă, o să poți!” sau „Ce pierzi dacă încerci? Încearcă!” trebuie însoțită de laude pentru fiecare realizare sau manifestare pozitivă, suport și susținere în cazul unor nereușite și împărtășirea împreună a stărilor de bucurie.

Elevii învață cel mai bine când managementul clasei se bazează pe respect reciproc și pe crearea de oportunități pentru ca ei să-și manifeste opțiunile, să fie implicați toți elevii să caute să învețe ceva util în acea oră, să descopere și să înțeleagă ceea ce este potrivit (permis, se cuvine), să înțeleagă interdicțiile, să se concentreze asupra sarcinii de lucru căutând soluții, să-și focalizeze întrebările pe obținerea de informații necesare rezolvării sarcinii de lucru. Astfel, el va începe să-și formeze deprinderi de viață, va fi atent asupra lui și asupra celorlalți căutând să învețe din toate cum să trăiască mai frumos.

O meserie bine făcută înseamnă o viață frumos trăită, atât de către formatori, cât și de către cei formați, elevi, în primul rând, căci a forma este echivalentul cu a iniția în arta de a trăi.

Trebuie precizat, de asemenea, că alături de cadrele didactice și colegii de clasă, un rol important în asigurarea succesului copiilor cu CES este atribuit familiei și părinților acestor copii. A fost demonstrat, de altfel, că în acele cazuri în care părinții și familia s-au implicat activ în procesul de învățare, copiii cu CES au avut rezultate mult mai eficiente. Prin această implicare activă a familiei se crează, de fapt, o comunitate incluzivă ce-i va ajuta pe copiii cu CES să se integreze mai repede și cu mai mult succes în societate, după terminarea studiilor.

Așadar, necesitatea de redimensionare a învățământului pentru a stabili standarde educaționale și pentru a determina școlile să devină responsabile de rezultatele elevilor, necesită un mare efort și dedicație, atât colectiv cât și individual. Pentru aceasta trebuie să credem că fiecare copil în parte poate învăța și reuși, că diversitatea ne este utilă tuturor și că elevii expuși diferitelor riscuri le pot depăși printr-o atenție și implicare din partea cadrelor didactice și a comunității, în general. Pe măsură ce va interveni această redimensionare a învățământului, incluziunea nu va mai fi privită ca o acțiune izolată, distinctivă, ci va deveni o acțiune naturală, simultană.

Concluzionând, putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate și recunoașterea faptului că fiecare copil este unic. Școala incluzivă ne demonstrează, așadar, că suntem unul, dar nu unul și același.

Bibliografie

- [1] Alina Georgeta Mag – **Intervenții educaționale în școala incluzivă românească. Ghid de bune practici**, Editura Pro Universitaria, București, 2023
- [2] Traian Vrăsmaș – **Învățământul integrat și/sau inclusiv**, Editura Aramis, București, 2001
- [3] Dorel Ungureanu – **Educația integrată și școala incluzivă**, Editura de Vest, Timișoara, 2000
- [4] Rudolf Dreikurs – **Children: The challenge**, E.P. Dutton, New York, 1987

ROLUL PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE-COMUNITATE ÎN EDUCAREA ELEVILOR DIN ȘCOALA SPECIALĂ

Având în vedere complexitatea îngrijirii și educării elevilor din școlile speciale, este foarte importantă o strânsă colaborare între specialiști, familie și comunitate, în vederea asigurării unui echilibru bio-psiho-social optim al acestora. Desfășurat în paralel cu procesul instructiv-educativ, parteneriatul între școală-familie-comunitate are multiple efecte pozitive, printre care îmbunătățirea abilităților de comunicare, creșterea ratei de prezență la școală, diminuarea problemelor de ordin comportamental. Succesul său este garantat de acceptarea acțiunilor fiecăruia dintre acești parteneri, conștientizarea responsabilității fiecăruia în parte, comunicarea optimă și eficientă, cooperarea și unirea acțiunilor către realizarea acțiunilor educative comune, acceptarea feedback-ului de către toți partenerii (Cristea, 2000).

Beneficiile parteneriatului dintre școală-familie și comunitate se poate identifica la nivelul fiecărei părți implicate: elevul obține o performanță academică mai ridicată, comportament dezirabil și prezență școlară crescută, părinții stabilesc relații de comunicare eficiente cu personalul didactic și conducerea școlii, cadrele didactice prezintă o motivație crescută, o mai bună cunoaștere a elevilor, iar comunitatea va primi elevii mai bine pregătiți pentru integrarea social-profesională.

Bineînțeles, fiecare partener are la rândul lui un rol bine stabilit și foarte important în dinamica parteneriatului. În primul rând școala, prin cadrele sale didactice, oferă părinților informații și sfaturi de specialitate. De asemenea oferă un cadru organizat și specializat pentru dezvoltarea cognitivă, socială și emoțională a elevilor săi, jucând un rol crucial în formarea abilităților, competențelor și atitudinilor necesare pentru succesul lor în viață. În plus, mediul școlar oferă oportunități egale de învățare necesare dezvoltării la maxim a potențialului.

Familia la rândul ei, pune la dispoziția cadrelor didactice informații despre copil referitoare la creșterea și dezvoltarea acestuia, necesitățile de bază, interesele și punctele forte, situația financiară și familială, fobii, neplăceri, stresuri, stimuli negative, etc. În special în etapa inițială de școlarizare, familia joacă un rol de mediator între elev și școală; ulterior implicarea părinților și a întregii familii în acest tip de parteneriat este absolut necesară pentru progresul copiilor (Balan & Romanciuc, 2020; Agabrian, 2005).

În condițiile unei societăți tot mai complexe, este necesar ca familia și școala să aibă ca suport comunitatea din care fac parte. Scopul principal al acesteia este de a forma și susține un

mediu educațional pozitiv, prin resurse, programe de integrare și sprijin social, care să ajute la dezvoltarea armonioasă a copiilor, ca urmare a influențelor educative directe și indirecte exercitate de toți specialiștii cu care elevul cu CES intră în contact (medici, psihologi, consilieri, etc).

Buna colaborare dintre cei trei factori este baza pentru asigurarea realizării procesului de incluziune/integrare a copiilor cu CES. Însă pentru aceasta este necesară implicarea părinților în soluționarea problemelor apărute la nivelul clasei și acordarea de sprijin suplimentar părinților copiilor cu nevoi speciale, elaborarea unor programe de informare a comunității pentru educația de tip incluziv, adaptarea școlii la cerințele speciale ale fiecărui copil prin acțiuni de identificare a strategiilor didactice adecvate, a metodelor și tehnicilor de lucru specifice (Anghel & Prună, 2020).

Educarea și dezvoltarea copilului din școala specială sunt rezultatul intersectării eforturilor celor trei actori ai parteneriatului, anterior menționați. Școala oferă un cadru educațional structurat, adaptat nevoilor speciale ale elevilor, familia asigură suport emoțional și continuitate în procesul de învățare, iar comunitatea prin specialiști și instituții cu influență asigură suport, și astfel fiecare efort al fiecărei părți contribuie la integrarea elevilor cu CES.

Bibliografie:

- Agabrian, M., Milea, V. (2005). *Parteneriate școală - familie - comunitate*, Institutul European, Iași.
- Anghel, M.L., Prună, N.D. (2020). Bune practici ale educației speciale și incluzive. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. *Materialele conferinței științifice internaționale*. Tytul_Zmist.pdf (npu.edu.ua)
- Balan, A., Romanciuc, X. (2020). Rolul familiei în integrarea copiilor cu CES. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. *Materialele conferinței științifice internaționale*. Tytul_Zmist.pdf (npu.edu.ua)
- Bruja, C.V. (2020). Educația incluzivă-Probleme actuale, experiențe și perspective. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv. *Materialele conferinței științifice internaționale*. Tytul_Zmist.pdf (npu.edu.ua)
- Crăciun, D. (2025). Școala și familia, parteneri în procesul de incluziune și asigurare a egalității de șanse a copiilor cu CES, *EDICT -Revista educației*, disponibil la Școala și familia, parteneri în procesul de incluziune și asigurare a egalității de șanse a copiilor cu CES – EDICT
- Cristea S. (2000). *Dicționar de pedagogie*. București-Chișinău.

Analizarea implementării unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între școală, familie și comunitate

Prof. înv. preșcolar Smocot Adriana

Grădinița ”Clopotel” București

Pentru a îmbunătăți relațiile și colaborarea între școală, familie și comunitate, se pot implementa soluții inovative care să stimuleze comunicarea, implicarea și parteneriatul. Iată câteva idei:

1. Platforme digitale de comunicare și colaborare
 - Crearea unui portal online sau a unei aplicații mobile dedicate, unde părinții, cadrele didactice și membrii comunității pot comunica rapid și eficient.
 - Funcționalități: notificări despre evenimente, forumuri de discuții, partajarea de materiale educaționale și feedback.
2. Ateliere și evenimente comune
 - Organizarea de ateliere de parentaj, sesiuni de informare și evenimente culturale sau sportive care să implice toate părțile.
 - Aceste evenimente pot consolida relațiile și pot crea un sentiment de comunitate unită.
3. Proiecte comunitare co-creative
 - Dezvoltarea de proiecte în care elevii, părinții și membrii comunității să lucreze împreună pentru rezolvarea unor probleme locale, precum curățenia, amenajarea spațiilor verzi sau promovarea culturii locale.
 - Aceste inițiative stimulează responsabilitatea socială și întărirea legăturilor.
4. Mentorat și parteneriate cu organizații locale
 - Implementarea unor programe de mentorat în care persoane din comunitate să sprijine elevii, fie în domeniul educației, fie în dezvoltarea abilităților.
 - Colaborarea cu ONG-uri, întreprinderi locale și instituții culturale pentru susținerea programelor educaționale și sociale.
5. Utilizarea tehnologiei pentru personalizarea și monitorizarea implicării
 - Implementarea unor sisteme digitale care să urmărească participarea și progresul elevilor, precum și implicarea părinților, pentru a identifica rapid nevoile și a ajusta intervențiile.

6. Crearea unor consilii consultative

- Înființarea unor consilii formate din reprezentanți ai școlii, părinți și membri ai comunității, pentru a discuta și decide asupra proiectelor și priorităților educaționale.

7. Campanii de sensibilizare și promovare a valorilor comune

- Organizarea de campanii și sesiuni de informare pentru a promova valorile educației, responsabilitatea civică și participarea activă a tuturor părților.

Implementarea acestor soluții necesită angajament și colaborare strânsă între toate părțile implicate, precum și adaptarea la specificul fiecărei comunități. Prin aceste măsuri, se poate crea un mediu educațional mai incluziv, colaborativ și orientat spre dezvoltarea armonioasă a elevilor.

Relațiile dintre școală, familie și comunitate sunt esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor și pentru consolidarea unui mediu educațional sănătos. Iată o explicație a fiecărei componente și modul în care acestea interacționează:

1. Școală:

- Rolul principal este de a oferi educație, formând cunoștințe, abilități și valori.
- Creează un mediu de învățare în care elevii își dezvoltă personalitatea și socializarea.
- Colaborează cu familia și comunitatea pentru a susține progresul elevilor.

2. Familie:

- Primele surse de sprijin și educație pentru copil.
- Oferă stabilitate emoțională și valorile fundamentale.
- Colaborează cu școala pentru a urmări și susține evoluția academică și socială a copilului.

3. Comunitate:

- Include mediul în care trăiesc elevii, precum vecinii, organizațiile locale, instituțiile culturale și sportive.
- Oferă resurse, oportunități de implicare și modele de comportament.
- Participă la crearea unui climat favorabil învățării și dezvoltării.

Interacțiunea dintre cele trei elemente:

- O colaborare strânsă între școală, familie și comunitate contribuie la crearea unui sistem de sprijin solid pentru elevi.
- Comunicarea eficientă și parteneriatul între aceste entități asigură o adaptare mai bună la nevoile individuale și colective.

- Implicarea activă a părinților și a comunității în activitățile școlii stimulează interesul pentru învățare și responsabilitatea civică.

În concluzie, relațiile dintre școală, familie și comunitate sunt fundamentale pentru dezvoltarea holistică a elevilor și pentru promovarea unui mediu educațional colaborativ și responsabil.

- Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente pentru un mediu educațional colaborativ și incluziv reprezintă o strategie esențială pentru îmbunătățirea calității procesului educațional și pentru promovarea egalității de șanse. Aceasta triadă, formată din elevi, cadre didactice și părinți, poate fi consolidată și extinsă prin parteneriate strategice cu diferite instituții și organizații, contribuind la crearea unui mediu de învățare dinamic, adaptat nevoilor fiecărui elev și susținut de o comunitate activă.
- Principalele componente ale acestei dezvoltări includ:
- **Îmbunătățirea comunicării și colaborării între părți:** Crearea unor canale eficiente de comunicare între elevi, profesori și părinți, precum și cu alte organizații, pentru a asigura transparență și implicare.
- **Parteneriate cu instituții și organizații locale:** Colaborarea cu biblioteci, ONG-uri, universități și alte entități pentru a diversifica oportunitățile educaționale și pentru a sprijini incluziunea socială.
- **Implementarea proiectelor comune și activităților participative:** Dezvoltarea de proiecte și activități care să promoveze valori precum respectul, responsabilitatea și solidaritatea, și care să răspundă nevoilor specifice ale comunității.
- **Formarea continuă a cadrelor didactice și implicarea părinților:** Organizarea de ateliere, seminarii și cursuri de dezvoltare profesională și personală pentru cadrele didactice și părinți, pentru a susține un mediu educațional incluziv și colaborativ.
- **Promovarea unui mediu sigur și incluziv:** Crearea unui climat în care toți elevii se simt acceptați, respectați și motivați să își atingă potențialul maxim.
- Prin consolidarea acestor parteneriate și prin promovarea unei culturi a colaborării, școlile pot deveni centre de dezvoltare holistică, în care fiecare componentă a triadei educaționale contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și integrați în societate. Astfel, se promovează un mediu educațional prietenos, adaptat diversității și nevoilor moderne ale elevilor.

INTERDISCIPLINARITATE CU AJUTORUL PROIECTELOR

Prof. înv. primar Șoacă Erika
Liceul Teoretic "Mircea Eliade"- Școala Gimnazială Nr. 1 Lupeni

Instruirea prin proiecte este promovată de mai multe științe pedagogice: psihologia educației; teoria generală a instruirii (didactica generală); teoria generală a curriculumului.

Din perspectivă istorică, instruirea prin proiecte evoluează de la epoca premodernă, la epoca modernă și postmodernă. Modelul promovat de J. Dewey evidențiază rolul profesorului necesar în conceperea și realizarea proiectelor pentru transformarea interesului inițial al elevilor în metodă de acțiune angajată în rezolvarea de probleme. Învățarea în cadrul proiectelor se realizează prin metode și procedee didactice, forme de organizare formală, nonformală, pe microgrupe sau individual, valorificându-se prioritar evaluarea continuă formativă.

Etapa premodernă începe cu deschiderea Academiei di San Luca, Roma, 1593, în cadrul cărei vor fi inițiate, pentru studenții de la arhitectură, prelegeri și ateliere practice și competiții axate pe proiecte, respectiv pe „exerciții de imaginație” cu „sarcini ipotetice”, realizate înaintea trecerii la construcția de bază. Această metodă va fi promovată, ulterior și în SUA, în programele pentru formarea arhitecților și a inginerilor, prin colegii și institute tehnice universitare. [5, pp. 103-120].

În etapa premodernă, în plan metodologic, „proiectul intră în aceeași categorie cu experimentul folosit în științele naturii, cu studiul de caz, utilizat de jurist sau cu machetele pentru pregătirea în strategii de luptă a lucrătorilor din armată”, fiind integrat în programele de instruire „pentru ca elevii/studenții să combine teoria cu practica și să învețe să lucreze independent și în grup” [Ibidem, p. 118].

În etapa modernă metoda proiectului este promovată la nivelul a două modele: modelul Woodward, care implică fragmentarea materiei pe unități de cunoștințe și abilități care trebuie mai întâi însușite, ulterior aplicate „în mod independent și creativ” și modelul Richards, care implică utilizarea metodei proiectului în cadrul materiei, „ca parte a instruirii”, elevii învățând „în mod integrat, pentru a dezvolta interese și perspective autentice”.

Etapa postmodernă, pe care o putem fixa convențional, în limitele epocii contemporane, până în prezent, oscilează între cele două modele de abordare a proiectelor menționate anterior, fiind abordată la nivel de „strategie de instruire”, angajată în perfecționarea acțiunilor de predare-învățare-evaluare pe termen mediu și lung în context formal, dar și nonformal, cu deschideri multiple spre informal.

Strategia proiectului, promovată în raport de specificul fiecărei trepte și discipline de învățământ, integrează în structura sa de funcționare metodele didactice bazate pe investigație (observare, experiment; descoperire, demonstrație, modelare, problematizare) și acțiune (exercițiul algoritmic – euristic, lucrările practice, studiul de caz, jocul didactic etc.), utilizând procedeele didactice care pot fi integrate în metoda instruirii asistată de calculator. Formele de organizare ale instruirii în cadrul proiectelor susțin învățarea pe microgrupe și individuală, se realizează în context formal și nonformal, interdisciplinaritatea fiind specifică.

Astfel putem afirma, că la nivel conceptual, proiectul este definit ca strategie de instruire centrată pe acțiunea de învățare/autoînvățare a elevilor, realizată prin valorificarea cunoștințelor și abilităților, interiorizate deja sau dobândite pe parcurs, „lucrând mai mult timp – în context formal și mai ales nonformal – pentru a explora și a găsi un răspuns la o întrebare, o problemă sau o provocare complexă” (vezi Buck Institute for Education, 2013; apud C. Ulrich [5, p. 135]),

normativ fiind ”metoda de instruire prin care profesorii îi ghidează pe elevi printr-un proces de rezolvare de probleme” (S.Wurdinger et al. [apud 6, p. 134]).

În plan metodologic, proiectul promovează acțiunea de învățare, „focalizată pe elev, inspirată de constructivism, ce constă în investigația aprofundată (individuală, în grupuri mici sau mari) a unei teme sau probleme, abordată pedagogic, ce captează interesul, energia și timpul elevilor, în care se evaluează deopotrivă procesul și produsele”, susținute cognitiv (în special prin valorificarea gândirii), noncognitiv (prin afectivitate pozitivă și motivație internă) și „sociointeracțional” (prin perfecționarea corelației dintre profesor, elevi, comunitate școlară, educațională, locală etc.)

Un exemplu concret de utilizare a proiectului, ca instrument de abordare interdisciplinară, este Programul Eco- Provocarea, implementat la nivel național de Asociația ViitorPlus, un program educațional, extra-curricular, de protecția mediului și dezvoltare personală adresat elevilor de școală primară, gimnaziu și liceu. Eco Provocarea a primit, în 2024, în cadrul galei Green Report, premiul pentru „Exelență în Educație pentru mediu”. Conform juriului, *Eco Provocarea contribuie la realizarea celui de-al IV-lea obiectiv al dezvoltării durabile stabilit de Națiunile Unite (SDG 4): educație de calitate.*

Luând în considerare cele menționate, anul acesta am decis să-mi provoc micii discipoli și întreaga comunitate, și am înscris o echipă de juniori în program. Scopul nu a fost însă câștigarea vreunui premiu, fiind conștientă de limitele micii comunități în care îmi desfășor activitatea, ci mai degrabă desfășurarea unor activități interdisciplinare pe teme de mediu, explorarea muncii în echipă și mai important învățarea experiențială.

Astfel am început timid, prin desfășurarea unor ateliere tematice, în cadrul cărora elevii au lecturat materiale, au dezbătut diverse teme, au creat materiale educaționale, implicând mai multe competențe cheie ale profilului de dezvoltare, cum ar fi: competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului, competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie, competența digitală, competența de sensibilizare și exprimare culturală, competența civică, juridică și de protejare a mediului etc.

Am realizat sacoșe reutilizabile pentru mămici, pentru a reduce consumul de plastic și a încuraja refolosirea. Astfel am învățat să lucrăm cu materiale diverse, ne-am documentat asupra

diferitelor tehnici de lucru, am socotit, măsurat dimensiuni și am observat cum se combină culorile, îmbinând cu succes aproape toate disciplinele școlare.

O altă activitate experiențială a fost plantarea de arbuști și copaci. În prima etapă elevii au susținut un atelier pe baza Ghidului de plantare oferit de ViitorPlus, după care au trecut la fapte. Au despachetat arbuștii primiți în cadrul programului, s-au organizat în echipe, au marcat zona de plantare și au plantat circa 50 de arbuști și pomi, în parcul din apropierea unității școlare. Activitățile s-au desfășurat în mai multe zile, elevii fiind implicați și antrenați în învățare. Și în cadrul acestei activități au fost intercalate mai multe discipline, de la comunicare în limba română și limba maternă

maghiară, la matematică și explorarea mediului, științe ale naturii, geografie sau arte vizuale și abilități practice.

Cea mai așteptată săptămână de elevii mei, după Școala Altfel, o altă perioadă propice interdisciplinarității și proiectelor, a fost Săptămâna Verde, când a avut loc ultima componentă a programului Eco-Provocarea, și anume Târgul de economie circulară.

Plecând de la nevoia identificată în rândul comunității noastre, de a oferi și celor mai nevoiași

mici bucurii, am implementat un "troc" de bunuri, reușind să bucurăm aproape toți elevii de la nivel primar cu o jucărie, carte "nouă" înainte de vacanța de primăvară. Și această activitate a implicat mai multe etape, la care elevii au răspuns prezent cu mare drag.

Astfel s-a abordat ideea de sustenabilitate într-o manieră concretă, elevii donând din jucăriile, rechizitele, cărțile lor pentru organizarea târgului, primind în schimb jetoane, cu care puteau face la rândul lor cumpărături. Este important de menționat că nu au fost implicate produse noi, ci doar produse reutilizate, ideea principală a târgului fiind re folosirea și implementarea unui stil de viață sustenabil. Elevii

nu numai că au învățat teoretic despre ce înseamnă o viață sustenabilă, cum putem recicla sau refolosi, ci au și aplicat cunoștințele acumulate pentru organizarea târgului. A fost o reală plăcere să observăm zumzetul creat de entuziasm, în ziua târgului, precum și zâmbetele copiilor cu brațele încărcate de noile mici bucurii.

Iată doar câteva exemple de activități care îmbină cu succes metoda proiectelor și interdisciplinaritatea, desfășurabile cu resurse minime, în orice tip de comunitate, chiar și una defavorizată. Această abordare a activităților cu elevii favorizează dialogul, comunicarea, stimularea inteligenței colective, autoeducația, spiritul de observație și spiritul organizatoric.

Învățarea prin proiecte, datorită caracterului foarte deschis al metodei, acoperă, în mod constructiv, dezideratul comunicațional al educabilului, îl pune în valoare și totodată poate contribui la descoperirea unor talente și abilități ascunse sau insuficient valorizate ale copiilor. Prin concepția și realizarea unor proiecte, elevul își poate dezvolta competențe digitale (acolo unde este posibil), competențe colaborative (cu prioritate), prin lucrul în echipă, competențe adaptative, prin care elevul renunță la o serie de cutume și abilități de tip rutinier, tradiționalist și adesea păgubos în favoarea unor abilități moderne, adaptate noilor cerințe curriculare prioritar formative și nu cumulative.

„Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”, Jean Moffet.

Ca o concluzie putem afirma că metoda proiectelor, construite prin apelul la resurse pedagogice informaționale de tip monodisciplinar, intradisciplinar, interdisciplinar, pluri-/multidisciplinar, transdisciplinar, poate fi utilizată cu succes la toate treptele și disciplinele de învățământ, fiind un real beneficiu beneficiarilor primari ai învățării.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Cerghit I. Metode de învățământ, editura Polirom, Iași, 2006.
2. Ciolan L. Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, editura Polirom, Iași 2008.
3. Dewey J. Fundamente pentru o știință a educației. EDP, București, 1992.
4. Manolescu M. Teoria și metodologia instruirii. Universitaria, București, 2010.
5. Ulrich C. Învățarea prin proiecte. Ghid pentru profesori. Iași: Polirom, 2016.
6. www.viitorplus.ro

7. Wurdinger S. et al. A qualitative study using projectbased learning in a mainstream middle school. În: Improving School, 10 (2), 2007, pp.150-161.

Abordarea elevului din perspectiva teoriei inteligențelor multiple

Profesor învățământ primar Șoacă Erika

Liceul Teoretic "Mircea Eliade" Lupeni

„Este de cea mai mare importanță să recunoaștem și să dezvoltăm toată diversitatea de inteligențe umane și toate combinațiile de inteligențe. Dacă recunoaștem acest lucru, cred că vom avea cel puțin o mai bună șansă de a ne ocupa în mod adecvat de problemele pe care le întâmpinăm în viață.” (Howard Gardner, Teoria Inteligențelor Multiple, 1983) Probabil că fiecare dintre noi a observat cât de diferite sunt comportamentele elevilor la clasă. Dar poate că nu întotdeauna am știut să ne adaptăm modul de predare la interesele, preferințele și talentele elevilor. Teoria Inteligențelor Multiple ne ajută să ne cunoaștem elevii și din perspectiva aptitudinilor lor, a intereselor pe care le manifestă și ne instrumentează în a-i ajuta să evolueze în mod diferit. Din această perspectivă este important să schimbăm modul în care lucrăm cu elevii.

Fiecare elev trebuie, încurajat să învețe utilizând propriul său tip de inteligență. Elevii își amintesc mai bine cunoștințele, dacă le-au învățat în modul lor specific. Învățământul nostru se adresează mai mult inteligenței matematice și verbale. Inteligența interpersonală și intrapersonală sunt mai puțin dezvoltate în școală. Adesea copiii sunt etichetați ca având dificultăți de învățare sau hiperactivitate, dar în realitate nu sunt implicați în învățare printr-o sarcină conform tipului de inteligență. În locul viziunii unilaterale asupra intelectului, Gardner propune o viziune pluralistă, care ia în considerare numeroasele și diferitele fațete ale activității cognitive, deducând că indivizii diferă între ei prin abilități și stiluri cognitive. Howard Gardner susține că toate ființele umane au inteligență multiplă. Aceste diverse tipuri de inteligență pot fi alimentate și întărite sau dimpotrivă ignorate și slăbite.

Studiind cum rezolvă oamenii problemele Gardner a evidențiat 8 inteligențe:

1. Inteligența verbal-lingvistică sau inteligența cuvintelor
2. Inteligența logico-matematică sau inteligența numerelor și a rațiunii
3. Inteligența vizual-spațială sau inteligența imaginilor
4. Inteligența muzical-ritmică sau inteligența tonului, ritmului și a timbrului

5. Inteligența corporal-kinestezică sau inteligența propriului corp
6. Inteligența interpersonală sau inteligența interacțiunilor sociale
7. Inteligența intrapersonală sau inteligența autocunoașterii
8. Inteligența naturalistă sau inteligența tiparelor/ regularităților și a comportamentelor

Inteligența verbal – lingvistică reprezintă capacitatea de a folosi eficient cuvintele, fie în registrul oral, fie în registrul scris. Un elev cu tipul acesta de inteligență va agreea în mod deosebit să citească, să scrie, să povestească, să facă jocuri de cuvinte.

Inteligența logico – matematică include capacitatea de a utiliza raționamente inductive și deductive, de a rezolva probleme abstracte, de a înțelege relațiile complexe dintre concepte, idei și lucruri, deprinderea de a emite raționamente și are aplicabilitate în multe arii ale cunoașterii. Un elev cu tipul acesta de inteligență are plăcerea de a rezolva probleme, de a lucra cu cifre; raționează inductiv și deductiv; are un bun discernământ în ceea ce privește relațiile și conexiunile; realizează calcule complexe; are gândire științifică.

Inteligența vizual - spațială – această inteligență a „imaginilor și tablourilor” cuprinde capacitatea de a percepe corect lumea înconjurătoare pe cale vizuală, precum și capacitatea de a recrea propriile experiențe vizuale. Acești elevi pot vizualiza, pot reprezenta grafic imagini în spațiu, pot transfera imagini mentale asupra unui obiect pe care îl creează ori îl îmbunătățesc. Un elev cu tipul acesta de inteligență are imaginație activă; își formează imagini mentale (vizualizează); se orientează ușor în spațiu; are percepții corecte din diferite unghiuri; reprezintă ușor grafic prin pictură, desen.

Inteligența muzical – ritmică exprimă gradul de sensibilitate la sunet și capacitatea de a răspunde emoțional la acest tip de stimuli. Pe măsură ce elevii își dezvoltă conștiința muzicală, își dezvoltă și fundamentele acestui tip de inteligență. Elevii din această categorie apreciază structura muzicii și a ritmului; sunt sensibili la sunete și tipare vibraționale; recunosc, creează și reproduc sunete, ritmuri, muzică, tonuri și vibrații; apreciază calitățile caracteristice ale tonurilor și ritmurilor.

Inteligența corporal – kinestezică include deprinderi fizice speciale precum coordonarea, echilibrul, dexteritatea, forța, flexibilitatea, viteza, precum și deprinderi tactile. Un elev cu tipul acesta de inteligență își poate controla în mod voluntar mișcările corpului; își poate programa mișcări ale corpului; face ușor legătura dintre corp și minte.

Inteligența interpersonală - reprezintă abilitatea de a sesiza și de a evalua cu rapiditate stările, intențiile, motivațiile și sentimentele celorlalți. Elevii au deprinderi de comunicare nonverbală, deprinderi de colaborare, capacitatea de rezolvare a conflictelor, de lucru consensual în grup, capacitatea de a avea încredere, de a respecta, de a fi lider, de a-i motiva pe ceilalți în vederea atingerii unor scopuri comune. Elevii din această categorie se recunosc rapid pentru că lucrează bine în grup, comunică eficient verbal și non-verbal, sunt sensibili la sentimentele și temperamentele celor din jur, optează pentru lucruri în cooperare dau dovada de empatie.

Inteligența intrapersonală presupune capacitatea de a avea o reprezentare de sine corectă (de a cunoaște calitățile și punctele slabe), de a avea conștiința stărilor interioare, a propriilor intenții, motivații, de a-și cunoaște temperamentul și dorințele; de asemenea, capacitatea de autodisciplină, autoînțelegere și autoevaluare. Elevii din această categorie pot fi recunoscuți pentru că au capacitate de concentrare; au tendință de a reflecta asupra realității înconjurătoare; sunt conștienți de propriile sentimente; au abilități de gândire, se concentrează ușor, învață singuri prin metode individualizate.

Inteligența naturalistă este sesizabilă la copiii care învață cel mai bine prin contactul direct cu natura. Pentru aceștia, cele mai potrivite lecții sunt cele din aer liber. Acestor elevi le place să alcătuiască proiecte la științe naturale. Elevii din această categorie se recunosc pentru că au dezvoltat simțul de comuniune cu natura; recunosc și clasifică elementele naturii; apreciază impactul naturii asupra sinelui și a sinelui asupra naturii. Acești copii vor fi foarte interesați de lecțiile de geografie și vor participa activ la desfășurarea acestora.

Instruirea bazată pe inteligențele multiple are șanse mari să fie activă, întrucât, fiind diferențiată și răspunzând intereselor și nevoilor individuale ale elevului, determină implicarea sa superioară în activitatea didactică. Prin acest tip de activitate (T.I.M.) învățătorul are posibilități diferite de a-și cunoaște elevii, de a-i dirija, de a le influența dezvoltarea, de a-i pregăti pentru viață. La școală, abilitățile cognitive multiple trebuie identificate, stimulate și dezvoltate, pentru că ele reflectă modalitățile diferite ale elevilor de a interacționa cu lumea. Misiunea noastră, a profesorilor, este de a dezvolta strategii de predare care să permită elevilor să își demonstreze modalitățile multiple de a înțelege și valoriza propria lor unicitate.

Bibliografie:

1. Gardner, Howard - Inteligențe multiple. Noi orizonturi, Editura Sigma, București 2006;
2. Gardner, Howard - Mentea disciplinată: educația pe care o merită orice copil, dincolo de informații și teste standardizate, Editura Sigma, București 2005;
3. Elena Mândru, Areta Niculae, Lucica Borbeli - Strategii didactice interactive, București - Didactica Publishing House, 2010.

ELEVUL ÎN CENTRUL EDUCAȚIEI ȘCOLII, FAMILIEI ȘI A COMUNITĂȚII

Prof. Oana Gabriela Șorodoc

Școala Gimnazială Găinești, jud. Suceava

Factorii principali care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt *școala, familia și comunitatea*. O bună colaborare între acești trei factori înseamnă o comunicare eficientă și o mare șansă de reușită.

Rolul școlii este ca, în cadrul întrunirilor cu părinții, mai mult sau mai puțin organizate, să-i ajute pe părinți să conștientizeze care sunt consecințele imediate și de perspectivă ale acțiunilor lor educaționale și să-i ajute să aleagă acele strategii care influențează pozitiv evoluția copilului.

Comportamentele educaționale ale părinților, chiar dacă sunt bine intenționate, pot avea și efecte negative asupra copiilor dacă nu sunt alese conform particularităților de vârstă și individuale, la situațiile concrete de acțiune, la sistemul de cerințe adresate celor mici. Pe de altă parte, și părinții superprotectori pot constitui piedici în dezvoltarea personalității copiilor. Aceștia consideră că școala are o serie de cerințe care depășesc posibilitățile copiilor și aceștia trebuie menajați. Astfel apar atitudini de îngâmfare, de supraevaluare a propriilor posibilități, dar și atitudini de subevaluare a celor mici. Aceștia vor deveni exagerat de timizi, vor avea un comportament lipsit de acțiune.

O altă categorie de părinți sunt cei ce impun copiilor propriile exigențe și dorințe. Aceștia din urmă nu vor reuși să inițieze relații cu cei apropiați de vârsta lor, mai mult aceștia sunt izolați de membrii mediului socio-cultural în care încearcă să se integreze.

Copilul are nevoie de un cadru general de viață în care să se simtă în siguranță, deci are nevoie de părinți calmi, înțelegători, afectuoși, maleabili, fără a da dovadă de slăbiciune. Are nevoie să simtă că părinții se ocupă de el, că iau parte la problemele care îl interesează, că nu se dezică de cele ce se întâmplă la școală. Dar, în același timp, are nevoie și de disciplină, reguli și limite, împărtășite de toți membrii familiei. În succesul școlar factorul decisiv îl reprezintă raportarea corectă a realității la exigența activității comune școală-familie. Formele colective de colaborare (consultații colective, lectorate cu părinții) pot avea conținuturi variate. Ședințele cu părinții, organizate periodic, pot fi organizate fie pentru un bilanț al activității, fie dezbaterii unor teme psihopedagogice în vederea informării părinților cu aspecte teoretice necesare activității lor practice (organizarea regimului de viață al elevului în familie, orientarea școlară și profesională, temele pentru acasă, importanța lecturii, etc, toate în funcție de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe unitate școlară) asigurând comunicarea de informații, metodologii de lucru, forme de activitate posibil de folosit în familie.

Vizitele la domiciliul elevilor oferă posibilitatea de cunoaștere concretă a condițiilor specifice fiecărei familii și prin aceasta de a se lua în comun măsurile ce se impun a fi cele mai adecvate pentru a se asigura progresul copilului. Acestea trebuie programate din timp și trebuie să vizeze pe toți elevii clasei, nu numai pe cei care prezintă vreo problemă.

Prin extinderea relației familie – școală se poate realiza o implicare a întregii comunități în buna funcționare a instituțiilor de învățământ. Implicarea întregii comunități în relația cu școala nu poate decât să aibă un efect pozitiv asupra desfășurării întregii activități a unității de învățământ.

Doar dacă comunitatea vede importanța instituției de învățământ, adoptă o atitudine pozitivă față de aceasta, față de cadrele didactice ce-o slujesc, manifestă încredere și respect pentru procesul de învățământ, copiii vor aprecia ca atare școala, vor deveni mai responsabili față de dezvoltarea și educarea lor. Exemplele concrete și ușor de observat în comunitate (cadre didactice, medici, apărători ai legii, economiști, proprietari de firme, etc), toate formate în școlile în care și ei la rândul lor învață pot constitui modele de urmat, încurajându-i pe drumul cunoașterii. Reprezentanții comunității pot transmite copiilor mesajul „învață și vei deveni și tu asemeni lor”. Școala este cea care promovează acele exemple pozitive, de oameni realizați prin muncă, prin responsabilitate față de educație și de a respinge „modelele” celor certați cu legea, cu moralitatea, cu educația.

Fiecare școală reprezintă „ comunitatea celor ce învață”, în condițiile propriului său plan de îmbunătățire contunuu a predării, învățării, disciplinei.

Școlile și comunitatea îmbunătățesc procesul instructiv-educativ, dezvoltarea profesională a dascălilor, implicarea părinților și a oamenilor de afaceri, astfel încât fiecare aspect al educației funcționează ca parte a unui sistem care sprijină toți elevii în a-și atinge obiectivele.

Nu se poate discuta despre parteneriatul școală- comunitate fără a include și familia în acest parteneriat. Atunci când există un parteneriat real între școală, familie, comunitate, cadrele didactice caută căi noi și puternice de a îndrepta copiii către standarde școlare provocatoare. Părinții se implică discutând cu dascălii cu privire la comportamentul copiilor raportat la acest standard ridicat, despre modul în care îi pot ajuta iar elevii depun eforturi să atingă noile standarde specifice disciplinelor de studiu (matematică, științe, limbă, etc).

„Modul în care școlilor le pasă de copii este reflectat în felul în care le pasă de familiile lor. Dacă educatorii îi privesc pe copii ca pe niște simpli elevi, e probabil să considere familia ca fiind separată de școală. De aceea, familia este așteptată să-și facă treaba și să lase școlii educarea copiilor. Dacă, însă, îi privesc ca pe niște copii, e posibil să vadă atât familia, cât și comunitatea, ca parteneri ai școlii în dezvoltarea și educația copiilor. Partenerii recunosc interesele lor comune și responsabilitățile față de copii și lucrează împreună pentru a crea programe mai bune și oportunități pentru elevi” (Epstein, 1995).

Bibliografie:

1. Baran-Pescaru, Adina, „Familia azi. O perspectivă sociopedagogică”, Editura Aramis, București, 2004;
2. Baran Pescaru, Adina, „Parteneriat în educație”, Editura Aramis, București, 2004;
3. „Rolul familiei în dezvoltarea copilului”, Editura Cartea universitară, București, 2006;
4. Neacșu, Ioan, “Introducere în psihologia educației și a dezvoltării”, Editura Polirom, Iași, 2010.

Relația dintre factorii importanți ai dezvoltării elevului

Prof. Șova Anca

Școala Gimnazială „General Nicolae Șova”, Poduri, Bacău

Sistemul de învățământ este un produs al dezvoltării sociale, reflectat întotdeauna în cerințele și posibilitățile oferite de societate, afirmându-se ca factor al dezvoltării sociale. Sub impulsul acestor cerințe, sistemele de învățământ se modifică, tinzându-se spre modernizarea metodelor de predare și evaluare, a conținutului, a formelor de organizare, precum și a formelor de colaborare, de cooperare dintre diferitele instituții educative. Învățământul preșcolar trebuie să realizeze educația școlară având ca funcție majoră formarea și dezvoltarea personalității copilului în raport cu nevoile specifice vârstei, cu posibilitățile și dotările sale, în interesul său și al comunității sociale.

Relația pedagogică este o variabilă de relație umană cu înțelesul de interacțiune pentru atingerea scopurilor educației, ca interacțiune ea funcționează într-o situație pedagogică, aceasta fiindu-i suport, în care se întâlnesc și se confruntă mai multe „forțe” rezultate din comportamentul profesorilor și al elevilor, precum și din condițiile generale și specifice ale acțiunii educative.

Necesitatea abordării parteneriatului dintre cele trei mari „instituții”: școală, familie și societate atrage după sine o mare colaborare și responsabilitate din partea fiecăreia dar ceea ce e important e că toate sunt direcționate și canalizate asupra COPILULUI.

Faptul că elevul intră în contact cu mediul în care trăiește este *ceva normal*, însă faptul că în dezvoltarea lui sunt antrenați alți factori care au rolul de a-l stimula este un *lucru deosebit*.

Școala este spațiul modern pentru satisfacerea nevoilor de comunitate ale copilului orășean. Aici fiind foarte importantă funcția de socializare, de ieșire în lume de stabilire a apartenenței la un grup de congeneri. Pentru mediul sătesc, școala nu îndeplinește aceeași funcție, deoarece aici copilul dispune de o comunitate închegată, dar ea are un important rol de asigurare a unui start școlar bun. Totuși și la sat, acolo unde copilul petrece foarte mult timp în școală, funcția de socializare este foarte importantă. Școala răspunde deci unor funcții educative foarte diferite în funcție de mediul în care ea se află, de aceea poate că și curriculum educativ ar trebui să poată ține seama de aceasta. “Acasă” la școală!

Școala este o instituție care oferă servicii educaționale, transmite cunoștințe, dezvoltă abilități, formează competențe, norme, valori recunoscute și acceptate social. Ea funcționează într-o comunitate alcătuită din mai mulți factori de educație, care au la rândul lor o ofertă educațională: familia, autoritățile, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale, poliție, biserică etc.

În familie, fiecare membru este special, are rolul său și în raport cu ceilalți își constituie o identitate specifică. Aici sunt valorizate diferențele pentru că fiecare este important și indispensabil.

Familia însăși există și se structurează prin caracteristicile membrilor ei, ea evoluează împreună cu aceștia, integrează schimbările din viața lor și se lasă modificată de fiecare membru al ei. Familia, pentru copil, este reprezentată de acei oameni cu care locuiește în același spațiu și care participă la satisfacerea nevoilor lui, dar și de oamenii importanți pentru părinți în al căror spațiu copilul merge des și unde are tabieturile sale. Casa copilului este mediul în care copilul crește și se dezvoltă în siguranță, este locul de odihnă și retragere, locul explorării și al construcției de sine. Casa este un „corp matern”, un spațiu intim pe care copilul nu-l împarte decât cu oameni foarte apropiați afectiv, care își lasă amprenta asupra devenirii lui: părinții, frații și bunicii. Toți ceilalți vin și pleacă străduindu-se să deranjeze cât mai puțin. Copilul însă nu ezită să-și apropie spații și să-și creeze obiceiuri în casele oamenilor apropiați cu care el stabilește legături afective: așa se întâmplă cu casa bunicii, mătușilor și a altor rude.

Prin participarea în societate, copilul reușește să pășească dincolo de „pragul casei” în condiții de siguranță. El se află printre semenii, dar care nu sunt și intimi. Aici relațiile sunt mai puțin afectivizate și au detașarea unei comunicări sociale. Este un spațiu unde copilul poate experimenta o imagine de sine mai realistă (care nu este prea încărcată de afectiv) și poate stabili relații pe care el însuși să le gestioneze. Tot prin societate, copilul poate adera la un model de grup, poate obține opusul individualității: starea de apartenență. Comuniunea cu ceilalți asemenea, colectivitatea îi oferă omului forță, stabilitate, siguranță.

Colaborarea între școală – familie - societate se referă la construirea unor relații pozitive între familie, școală și comunitate, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții și membrii comunității. Activitatea cu părinții ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copiilor în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respectul de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinții lor și în membrii societății (actori, sportivi etc.), iar aceștia, la rândul lor vor să crească mici genii.

O bună comunicare între familie și școală este necesară, dar nu este suficientă pentru buna dezvoltare a copilului în acest mediu. Este nevoie ca această colaborare să se poarte în jurul nevoii pe care o are copilul de a fi în societate.

Racordarea la realitățile prezentului presupune, din perspectivă europeană, cel puțin, compatibilizarea curriculară, precum și armonizarea procedurilor de instrucție cu cele din țările având o substanțială tradiție în domeniu. Adoptarea unor noi planuri de învățământ respectă atât specificitatea sistemului național, cât și interfețele necesare cu o educație din ce în ce mai „europeană”. Aceasta implică și un proces de recunoaștere reciprocă a diplomelor și calificărilor, proces ce are drept finalitate crearea unei piețe unic formalizate a pregătirii resurselor umane.

Dimensiunea internațională cu cel mai ridicat impact mediatic a fost și este creșterea accentuată a mișcărilor de elevi, studenți, cadre didactice și de cercetare, către și dinspre exterior, mișcare generată de cele mai diverse resorturi.

Posibilitatea de a veni în contact cu alte culturi și civilizații se dovedește una dintre pârgurile cele mai importante și relevante în formarea și afirmarea tinerei generații.

Creșterea nivelului cunoașterii și dezvoltarea culturii reprezintă una dintre cele mai pregnante condiționări ale lumii actuale. Noua societate va fi una a cunoașterii, bazată pe tehnologie, pe o cultură în care aspectul de masă se combină cu pătrunderea valorilor înalte în toate aspectele funcționării societății. Învățământul preuniversitar este chemat să ia parte la acest proces de dezvoltare a cunoașterii, de depășire a limitelor actuale.

Procesul globalizării, al generalizării competiției presupune utilizarea cu eficiență maximă a resurselor existente, precum și identificarea și atragerea altora noi.

Revenind la realitățile românești actuale, un sistem educațional devine puternic dacă are profesori bine pregătiți.

Profesorii pregătesc astăzi generația viitorului. Cum ar putea să facă acest lucru dacă nu sunt ei înșiși ancorați în prezent și cu fața spre viitor? Profesorii, cadrele didactice se află în fața unor multiple provocări. Nevoia de a pregăti tineri pentru timpurile viitoare reclamă ca profesorul să înceteze a fi un om al trecutului, să încerce să se detașeze de pedagogia tradițională, a ascultării, a discursului magistral și a strategiilor expositive și să practice o pedagogie modernă, actuală, a timpurilor pe care le trăim. Sub imperiul unei astfel de orientări, competențele profesionale ale profesorilor ar putea să se concentreze în jurul următoarelor aspecte: concentrarea preofesorilor mai degrabă pe procesul de învățare decât pe cel de predare și încurajarea unei învățări de profunzime, practicarea gândirii critice, creative de natură să-i sprijine în restructurarea conținuturilor și a modalităților de parcurgere a acestora, relaționarea și comunicarea cu elevii în vederea unei reale implicări a acestora în desfășurarea activităților didactice, valorificarea tehnologiilor moderne în predare-învățare-evaluare, deschiderea față de schimbare, dinamism, flexibilitate, atitudinea transculturală, adaptare la nevoile de pregătire individuale și comunitare, comportamentul reflexiv, stăpânirea a cel puțin una dintre limbile de circulație internațională.

„Profesorii eficienți au, în mod sigur, personalități diferite. Dar, indiferent de tipul de personalitate, succesul în muncă cu elevii va fi legat de simpatia lor gemină pentru elevi, de bucuria de a preda, aceștia tratându-i pe elevi cu respect și corectitudine, permițându-le să se simtă în clasă ca acasă și comunicându-le preocuparea pentru ei.” (Timoty Blair)

Profesorul trebuie să cunoască psihologia elevului, structurile lui cognitive, precum și metodele și procedeele de a transmite elevilor corpul de cunoștințe și deprinderi din specialitatea sa. El trebuie să dispună de o temeinică pregătire psihopedagogică.

Calitatea de profesor nu este înăscută. Ea se câștigă și se formează în universitate și se perfecționează în procesul instructiv-educativ. Profesorul are datoria să cunoască corpul esențial de informații al pedagogiei moderne și al educației democratice, metodele și procedeele educaționale, să știe cum să le folosească în munca sa în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, să fie

familiarizat cu modalitățile pedagogice de concepere, organizare, proiectare și desfășurare a activității instructiv-educative.

Educatorul trebuie să fie un cercetător continuu al sufletelor elevilor săi, mereu preocupat de mijloacele cele mai potrivite pentru a-l perfecționa, oferindu-i modele, precum dictonul chinezesc: „semeni fapte și culegi deprinderi; semeni deprinderi și culegi caractere; semeni caractere și culegi destine.”

Noua orientare a învățământului românesc urmărește dezvoltarea gândirii critice a copiilor prin folosirea metodelor și tehnicilor activ-participative noi, care pun accentul pe participarea elevului și îl plasează pe acesta în centrul procesului de învățare. Activismul elevului implicat de strategiile folosite de către cadrul didactic în desfășurarea activității de predare-învățare se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educație. Școala postmodernistă trebuie să știe cum să motiveze pe elev să învețe și cum să faciliteze procesul învățării, organizând și dezvoltând strategii de lucru interactive, punând accentul pe utilitatea cunoștințelor și pe necesitatea însușirii lor pentru a se descurca în viață. Agenții educaționali trebuie să fie interesați de ceea ce-și doresc elevii să învețe și de ceea ce pot să facă cu aceste cunoștințe. Rolul profesorului nu constă în a « îndopa » elevii cu diverse cunoștințe, ci în a le indica ce au de făcut cu acestea. Lecția de predare-învățare poate deveni “o aventură a cunoașterii” la care elevul participă activ, după puterile proprii, întâlnind probleme și situații dificile, examinându-le și descoperind soluții plauzibile. Rolul profesorului constă mai mult în cel de stimulare și dirijare, iar motivația activității reiese din participarea entuziastă a cadrului didactic. Elevul e implicat atât în procesul de predare, de învățare și de evaluare, iar disciplina devine autodisciplină a muncii și interesului, asigurată de satisfacția cooperării. Conduita creativă a cadrului didactic este unul din factorii care asigură dezvoltarea potențialului creativ al elevilor. Predarea, ca proces creativ, presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea cel înconjoară. El trebuie nu numai să organizeze spațiul și activitatea, ci și să participe alături de elevi la elaborarea cunoștințelor; să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre elevi.

Nivelul înalt al prestației educatorului, comportamentul elevat nu depinde numai de cunoștințele de specialitate, ci felul cum se lucrează cu elevii, de felul cum îi observă, flexibilitatea pe care o are în munca lui, capacitatea de a intra în sferile emoționale ale acestora, de a fi empatic, de a avea o personalitate deschisă, adaptabilă la inovație, un spirit experimentator, o justă cunoaștere de sine, un echilibru moral, simțul umorului, o nouă manieră de a gândi, de a acționa.

Numai fiind întreprinzător, participativ, încurajator, interesat să vrei, să simți bucuria de a te recunoaște pe tine în performanțele elevilor, având un limbaj abordat pe înțelesul elevilor, clar, dinamizat, patetic, o atenție distributivă, o prezență mereu vie în rândul elevilor, o imagine pedagogică dezvoltată, poți fructifica și modela personalitatea copilului care-ți este încredințat.

Învățământul preuniversitar trebuie să-și extindă și să-și diversifice oferta educațională, să perfecționeze structura acesteia potrivit cererii existente, prin adaptabilitate și anticipare a evoluțiilor din mediul educațional și din spațiul cunoașterii și culturii.

- Schimbarea și ameliorarea continuă a metodelor de predare - învățare în conformitate cu standardele de calitate asumate.
- Realizarea unui învățământ modern, dedicat elevului și dezvoltării unei gândiri critice și investigative, bazate pe muncă individuală susținută.
- Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Managementul trebuie să capete valențe noi, corespunzătoare necesităților de integrare la nivel organizațional. Măsurile vizează :

- Flexibilizarea sistemului managerial în funcție de necesitățile dezvoltării unității școlare.
- Descentralizarea sistemului școlar, creșterea autorității decizionale a conducerii unității, mai ales a directorului, în domeniile financiar, al resurselor umane, curricular și al dezvoltării generale a școlii.
- Transformarea cadrului didactic în manager al situațiilor de învățare ce au ca principal actor elevul și perfecționarea continuă a procesului instructiv – educativ.
- Folosirea rețelelor informatice în întreaga activitate din unitatea școlară.

- Transformarea comunității locale într-un partener activ, implicat efectiv în viața unității școlare.

În acest context, formarea continuă nu este doar o necesitate, ci și o obligație pentru a te putea numi cu adevărat profesionist în cariera didactică.

Bibliografie:

- Badea Elena-„Caracterizarea dinamică a copilului și a adolescentului”, E.D.P., București, 1993;
- Emil Stan, „Profesorul între autoritate și predare”, Ed. „Teora”, 1999;
- Ioan Jude, „Psihologie școlară și optim educațional”, E.D.P., București, 2002;
- Romița B. Iucu, „Managementul clasei de elevi”, Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză educațională, Ed. „Collegium Poliorom”, Iași, 2006.

MEDIU DE ÎNVĂȚARE COLABORATIV

Stanciu Andreea Mădălina

Grădinița cu PN și PP „Frunza de stejar”, orașul Plopeni

Introducere

Un mediu de învățare colaborativ se referă la un spațiu în care elevii lucrează împreună, împărtășindu-și ideile și resursele pentru a-și atinge obiectivele educaționale. Respectul și incluziunea sunt esențiale în acest context, deoarece contribuie la crearea unei atmosfere de încredere și suport. Studiile arată că mediile de învățare care promovează aceste valori pot îmbunătăți performanța academică și dezvoltarea socială a elevilor.

Modele educaționale cheie

1. Învățarea bazată pe proiecte

- Această metodă implică elevii în activități complexe și relevante care necesită colaborare. De exemplu, un proiect de cercetare pe teme de mediu poate implica grupuri mixte de elevi, încurajându-i să își împărtășească perspectivele și expertiza.

- Acest tip de învățare ajută elevii să dezvolte abilități de comunicare și lucru în echipă, tastându-le nu doar cunoștințele, ci și empatia și respectul unul față de celălalt.

- Exemple de succes includ școli care au integrat programe STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică) cu un accent pe proiecte comunitare.

2. Învățarea colaborativă

- Aceasta se referă la metodele care presupun interacțiuni active între elevi pentru a rezolva probleme sau a îndeplini sarcini. Grupurile mici sunt adesea folosite pentru a încuraja participarea fiecărui membru.

- Diversitatea echipelor de lucru poate aduce perspective unice, ceea ce contribuie la un mediu de respect reciproc. Elevii pot învăța nu doar din ideile colegilor lor, ci și cum să accepte și să valorizeze diferențele.

- Studiile sugerează că elevii care participă la învățarea colaborativă dezvoltă o mai bună capacitate de adaptare și toleranță.

3. Învățarea bazată pe competențe

- Aceasta încurajează elevii să își dezvolte abilități specifice, lucrând în ritmul lor. Această metodă promovează populația diversificată a elevilor și recunoaște că fiecare are propriul stil de învățare.

- Profesorii pot crea un mediu de respect prin abordarea personalizată, încurajând elevii să își exprime nevoile și să colaboreze între ei.

- Această abordare a fost implementată cu succes în mai multe școli, ajutând elevii cu nevoi speciale și cei din medii dezavantajate să se integreze și să participe activ.

Strategii pentru implementare

- Metode didactice active, cum ar fi dezbateri, jocuri de rol și simulări, pot stimula participarea și colaborarea în clasă.

- Evaluarea formativă, care include feedback constant, permite elevilor să fie implicați în procesul lor de învățare și să contribuie la evaluarea colegilor într-un cadru de respect.

- Rolul profesorilor ca facilitatori este crucial; ei trebuie să încurajeze discuțiile deschise și să ajute elevii să își reconcilieze diferitele opinii.

Provocări și soluții

- Provocări pot include lipsa de pregătire a cadrelor didactice sau rezistența din partea elevilor. Soluțiile pot implica forme de formare profesională pentru profesori și introducerea graduală a acestor metode în curriculum.

- Alte soluții includ dezvoltarea unui mesaj consistent în școală despre importanța respectului și incluziunii, prin sesiuni de formare și activități extracurriculare care să consolideze aceste valori.

Concluzie

Crearea unui mediu educațional bazat pe respect și incluziune nu este doar benefică pentru elevi, ci esențială pentru dezvoltarea unei societăți mai echitabile. Investind în modele educaționale

care sprijină aceste principii, școlile pot produce generații viitoare de indivizi înțelecători și colaborativi.

Bibliografie

1. Gredler, M. (2020). "Understanding AI in Educational Contexts". Educational Technology Research and Development.
2. Gunkel, D. J. (2017). Robot Rights. MIT Press.
3. H. Sundar, S. S., & K.N., S. S. (2019). "The Impact of Conversational Agents on Information Seeking and Decision Making". Information Processing & Management.
4. Kearney, R. (2021). "The Evolution and Impact of Virtual Assistants". Journal of Digital Communications.
5. McKinsey Global Institute. (2018). AI, Automation, and the Future of Work. Retrieved from [McKinsey](<https://www.mckinsey.com>).
6. Russell, S. J., & Norvig, P. (2020). Artificial Intelligence: A Modern Approach. Prentice Hall.

CREAREA UNUI MEDIU PROPICE PENTRU ÎNVĂȚARE

PROF. ÎNV. PRIMAR, STANCIU NICOLETA

LICEUL TEHNOLOGIC DĂRMĂNEȘTI, JUD. BACĂU

„Educația nu este umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc.” (William Butler Yeats)

Exemplu de creare a unui mediu propice pentru învățare prin intermediul unei activități de discuție și colaborare

În calitate de profesor sau educator, este important să ne asumăm responsabilitatea de a crea un mediu de învățare pozitiv și sigur pentru elevii noștri. Să respectăm diversitatea culturală și nevoile individuale ale elevilor. Aceste lucruri pot fi realizate prin furnizarea de instrucțiuni clare și concise, oferind feedback constructiv și încurajând dialogul și colaborarea între elevi.

În ceea ce privește o situație specifică de învățare, am putea utiliza tehnici de învățare cooperative, cum ar fi **discuțiile în perechi** sau grupuri mici, pentru a încuraja elevii să vorbească și să asculte activ într-un mediu mai puțin intimidant decât o dezbatere între întreaga clasă. În timpul discuției, elevii trebuie să asculte și să ia în considerare opiniile și ideile colegilor lor și să încerce să ajungă la o concluzie comună sau să găsească o soluție la problema discutată.

Pentru a facilita crearea unui mediu propice pentru învățare, începem prin a stabili **așteptările pentru comportamentul dorit** la începutul exercițiului. Acestea includ ascultarea atentă a celorlalți, participarea activă și constructivă la discuție și respectul pentru punctele de vedere ale colegilor de grup. În timpul exercițiului, monitorizăm comportamentul elevilor și îi încurajăm să își **respecte colegii de grup** și să se concentreze asupra subiectului discutat. Dacă apar probleme sau conflicte, îi încurajăm pe elevi să găsească împreună o soluție și să se străduiască să colaboreze în mod constructiv. La finalul exercițiului, revizuim comportamentul elevilor și discutăm împreună despre ce s-a făcut bine și cum se poate îmbunătăți pentru viitoarele exerciții. Această evaluare oferă o oportunitate pentru elevi să reflecteze asupra comportamentului lor și să identifice moduri în care își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare și colaborare.

De asemenea, am putea utiliza **jocurile de rol** sau alte activități interactive pentru a le permite elevilor să își exerseze abilitățile de comunicare într-un mod distractiv și interactiv. În timpul acestor activități, vom monitoriza și oferi feedback individual pentru fiecare elev în parte, pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile de comunicare și pentru a îi încuraja să se simtă confortabil în a-și exprima ideile și opiniile.

Un alt exemplu de activitate care poate crea un mediu propice pentru învățare este **implicarea elevilor în proiecte**. Elevii pot fi invitați să lucreze în echipă la un proiect de cercetare, de construcție sau de creație. Această situație de învățare îi poate ajuta pe elevi să își dezvolte abilitățile de cercetare, creativitate, colaborare și comunicare. În cadrul proiectelor, elevii pot fi încurajați să împărtășească idei, să colaboreze și să învețe unii de la alții. De asemenea, feedback-ul constant oferit de către profesor și de către colegii de echipă poate ajuta elevii să se dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile.

Simulările reprezintă și ele o modalitate eficientă de a crea un mediu propice pentru învățare. Elevii pot fi implicați în simulări care să le permită să își exerseze abilitățile și cunoștințele într-un mediu controlat și sigur. Aceste situații de învățare pot ajuta la dezvoltarea abilităților de analiză, de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor. Prin simulări, elevii pot fi expuși la situații reale sau imaginate, iar apoi pot reflecta asupra experienței lor și pot învăța din rezultatele obținute.

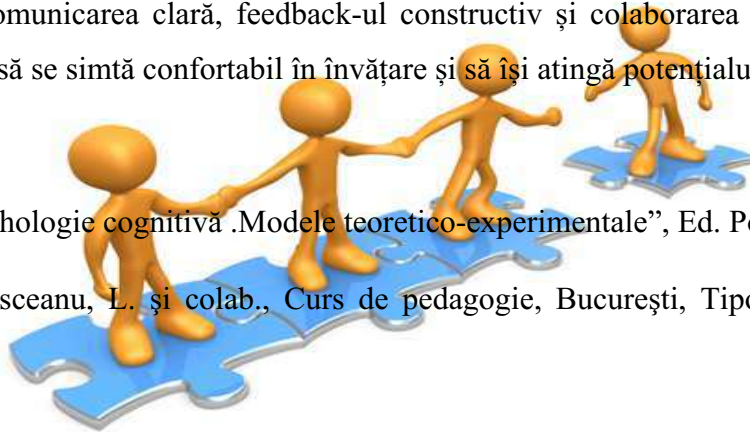
Excursiile reprezintă o altă modalitate prin care putem crea un mediu propice pentru învățare. Excursiile la muzeu, la laboratoare sau în natură pot fi utilizate pentru a face învățarea mai realistă și mai tangibilă. Această situație de învățare poate ajuta la dezvoltarea abilităților de observare, de înțelegere și de apreciere a lumii din jur. În timpul excursiilor, elevii pot avea ocazia să exploreze, să descopere și să învețe prin experiență directă, ceea ce poate încuraja un mediu de învățare activ și captivant.

Prin crearea unui mediu propice pentru învățare și prin facilitarea unui exercițiu interactiv de discuție și colaborare, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilitățile de comunicare, colaborare și ascultare activă, comportamente care sunt esențiale pentru succesul în școală și în viață.

În concluzie, facilitarea unui mediu propice pentru învățare este esențială pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile și comportamentele dorite. Ca educator, este important să ne concentrăm pe comunicarea clară, feedback-ul constructiv și colaborarea între elevi, pentru a ajuta fiecare elev să se simtă confortabil în învățare și să își atingă potențialul maxim.

Bibliografie:

- Miclea, M., „Psihologie cognitivă .Modele teoretico-experimentale”, Ed. Polirom, Iași, 2003
- Cerghit, I., Vlăsceanu, L. și colab., Curs de pedagogie, București, Tipografia Universității, 1988;

Relația profesor - părinte

prof. Stancu Marilena

disciplina: istorie

Școala Gimnazială Nr. 39 - „Nicolae Tonitza”,

Constanța

Succesul copilului la școală depinde mult și de disponibilitatea părinților și a profesorilor de a construi o relație pozitivă, din care copiii să aibă de câștigat pe termen lung. Nimănui nu îi este ușor să interacționeze cu copiii: atât rolul de părinte, cât și cel de profesor implică o mulțime de responsabilități și momente dificile, dar și satisfacții pe măsură.

Ca în orice relație de comunicare și cooperare, este important ca ambele părți să fie convinse de bunele intenții ale celuilalt și să arate înțelegere pentru dificultățile cu care celalalt se confruntă. Părinții pot înțelege și pot sprijini mai bine profesorii dacă țin minte câteva lucruri importante legate de munca și nevoile cadrelor didactice.

Unii părinți se implică atât de mult în viața copilului, încât îi caută pe profesori la tot pasul și solicită mereu atenția acestora asupra copilului. La polul opus, părinții care nu se implică suficient (nu ajung la sedințe, nu pot fi contactați ușor de către profesori) fac mai grea viața cadrelor didactice. Este bine ca părinții să clarifice de la începutul anului școlar felul în care profesorii preferă să comunice cu părinții și să respecte, pe cât posibil, aceste preferințe.

Pentru că scopul educației este evoluția copilului, profesorii vor tinde să își îndrepte atenția către aspecte care pot fi îmbunătățite. Este dificil pentru profesori să formuleze tot timpul feedback-ul astfel încât impactul acestora să fie pozitiv asupra părintelui. Este dificil pentru părinți să audă că propriul copil nu are un comportament dezirabil sau are nevoie de mai mult ajutor pentru a învăța eficient, însă atitudinea părintelui în aceste situații dictează rezultatele pe termen lung. Când părinții se concentrează asupra unei soluții, pe care o pot găsi împreună cu cadrul didactic, copilul are întotdeauna de câștigat.

„Învățarea continuă și acasă.”- acest lucru nu înseamnă că trebuie să te transformi într-un profesor și să cauți teme suplimentare pentru copil, ci să îi poți oferi resurse (cărți, jocuri educaționale) și activități care să îi crească interesul pentru învățare și care să îi ofere informații noi (vizite la muzeu, ateliere pentru copii, cursuri extrașcolare, proiecte de familie, experimente științifice etc.).

„Nimeni nu-i perfect, dar suntem în aceeași echipă.” Un strop în plus de acceptare și empatie față de profesori îi ajută pe părinți să devină partenerii lor de încredere în educația copiilor. Știm din experiență că e greu să educi un copil sau doi, dar să interacționezi eficient tot timpul cu o clasă de peste 20 de elevi? Greșelile sunt inevitabile, atât în rolul de părinte, cât și în rolul de profesor. Important este ca ele să fie îndreptate și depășite.

„Apreciez când văd că părinții au încredere în mine și îmi observă reușitele.” Munca de profesor este dificilă, dar și satisfăcătoare. Profesorii au nevoie să știe că eforturile lor sunt apreciate și înțelese de către părinți.

„Părinții sunt primii profesori ai copilului.” Dacă părinții acordă importanță educației, și copiii vor învăța să facă acest lucru. Când părinții consideră școala o povară prea mare pentru copilul lor, vor transmite această convingere și copilului lor.

Discuțiile pe grupurile de WhatsApp din care fac parte părinții și cadrele didactice pot scoate la iveală diverse dileme și dificultăți uneori pedagogice, alteori organizatorice. Totuși, indiferent de diferențele de opinie care pot apărea uneori, colaborarea părinte-profesor este de o importanță majoră. Împreună alcătuiesc o echipă, ambele părți având același scop: performanțe școlare optime pentru copil, dezvoltarea armonioasă a personalității acestuia, formarea unei conduite morale, dezvoltarea unor trăsături pozitive de caracter, toate acestea contribuind la integrarea cu succes în societate. De aceea, părinții ar trebui să treacă pe la școală și să se sfătuiască cu profesorul/consilierul școlar ori de câte ori întâmpină dificultăți sau neajunsuri în relația cu copilul, pentru a găsi răspunsuri prompte și profesioniste la problemele care îi frământă.

Părinți moderni, metode moderne. Se întâmplă uneori să ne simțim copleșiți de responsabilitățile profesionale și personale, să ne frustreze lipsa timpului pentru noi înșine și ne doară că nu mai avem suficientă răbdare și înțelegere pentru copiii noștri. Devenim nervoși, iritați și temători că, în mijlocul acestei furtuni, cei mici ar putea ajunge să negligeze școala. De o importanță majoră pentru rezultatele școlare ale copiilor este atitudinea noastră, a părinților, în raport cu școala. Este ideal ca zilnic să ne întrebăm copilul „*Ce ai făcut azi la școală?*” și să nu ne mulțumim cu răspunsuri de tipul: „*Bine.*”

În schimb, ar trebui să-l ajutăm să povestească ce a învățat nou, ce provocări a întâlnit, ce i-a plăcut mai mult, cum a interacționat cu ceilalți copii, ce rezultate a obținut și ce poate să facă pentru a îmbunătăți rezultatele obținute etc. Interesul manifestat de părinte se va transmite și copilului, oferindu-i o motivație în plus pentru activitățile desfășurate la școală. La finalizarea temelor, oferiți-i un feedback de 2-3 minute, apreciați-i munca depusă, arătați-i mai întâi ce vă place, apoi ceea ce vă nemulțumește.

Specialiștii în educație atrag atenția că interacțiunea profesor-părinte este esențială pentru copii, pentru dezvoltarea lor intelectuală, afectivă sau motivațională. În egală măsură, este important să fim prieteni ai copiilor noștri, dar să reprezentăm totodată și autoritatea din viața lor. Deciziile din familie se iau împreună cu cei mici, în diferite contexte, inclusiv în ceea ce privește activitatea școlară, însă noi suntem cei care avem ultimul cuvânt, **deoarece avem o mai mare capacitate de discernământ.**

ÎMPREUNĂ PENTRU O EDUCAȚIE DE CALITATE: GRĂDINIȚĂ-FAMILIE-COMUNITATE!

Prof. Ștefan Melania Andreea, Grădinița M.Ap.N. NR.2, Sector 1, București

Parteneriatul educațional oferă posibilitatea de a întări procesul instructiv-educativ prin activități specifice vârstei preșcolare, colaborări directe cu specialiști din diferite domenii, astfel încât copiii să descopere concret societatea în care se dezvoltă, în care cresc și în care se formează ca adulți.

Familia, grădinița, comunitatea în ansamblu - sunt agenții educativi cu o influență deosebită asupra formării și dezvoltării personalității copilului, încă de la cele mai fragede vârste.

În didactica de specialitate *„Educația non-formală se desfășoară în afara instituțiilor școlare, adică în spații aflate în relație de parteneriat cu școala. De fapt, acest tip de educație se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăți de cerințe de învățare. Profesorului ce adoptă o variantă non-formală i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.”* (Revista Edict, 2018).

Principiile educației non-formale:

- e centrată pe cel ce învață, pe procesul de învățare, nu pe cel de predare,
- subiecții sunt solicitați diferit
- curriculum e la alegere, flexibil și variat,
- activitățile sunt diferite și atractive (după interese, după aptitudini, după aspirații).

Eficiența și calitatea actului instructiv-educativ, de formare a omului contemporan, se regăsește, la vârsta preșcolară, în preocuparea grădiniței de a colabora cu familia și cu instituții ale comunității. Un factor important îl constituie raporturile dintre cei doi factori educativi, relațiile reciproce pe care le dezvoltă, poziția pe care o adoptă fiecare în relația grădiniță - familie.

În cadrul unității noastre de învățământ am încheiat și derulat diferite proiecte educaționale atât cu familia cât și cu alte instituții și ONG-uri din comunitatea locală, în vederea implicării copiilor în activități atractive dar extraordinar de practice și eficiente, atât în mediul formal cât și non-formal.

1. În parteneriat cu familia, am derulat activitatea *„Un copil - un pom - un zâmbet”*. Copiii alături de părinți, au plantat pomi fructiferi și plante decorative în parcul grădiniței când acesta a fost reamenajat. Bucuria a fost extraordinar de mare atât pentru cei mici cât și pentru cei mari. Toți copiii implicați în acest proiect, au dorit să continue astfel de activități și acasă, alături de bunici și părinți, în special în activitățile de primăvară. Tot în parteneriat cu familia, în cadrul programului „Școala verde”, am vizitat „Ferma ograda bunicilor” în cadrul unei excursii de o zi. Preșcolarii s-au bucurat de activități în aer liber, în mijlocul naturii și au participat la ateliere de plantat flori în ghivece.

2. În parteneriat cu școala, am derulat *proiectul „Ecologie și artă”*, în care preșcolari și școlari mici, au confecționat jucării din materiale reciclabile, au realizat diferite postere cu mesaj tematic și activitatea a fost diseminată cu „Parada costumelor Eco” – pe care le-au confecționat împreună cu părinții.

3. În parteneriat cu reprezentanți ai Consiliului Local, copiii au participat la activitatea „Ecologist de mic”, în care, prin vizionări PPT și joculețe interactive, copiii au învățat despre

reciclare și importanța acesteia, despre tipul de reciclare în funcție de sortarea deșeurilor. S-au jucat cu drag și au dobândit cunoștințe valoroase.

4. Deoarece educația pentru sănătate necesită o deosebită atenție a noastră a tuturor, am considerat extraordinar de util să implicăm preșcolarii în activități tematice, educative despre o alimentație sănătoasă. Împreună cu o altă grădiniță parteneră, am derulat **proiectul „Sănătos de mic”**, în care preșcolarii au învățat despre alimentația sănătoasă, despre categoriile de alimente, despre importanța fructelor și a legumelor, prin intermediul poveștilor, a creațiilor plastice, a jocurilor interactive, a schimbului de experiență și a activităților practic-gospodărești. În cadrul proiectului copiii și-au gătit sendvișuri haioase, folosind diferite legume; au gătit salate din legume timpurii și de sezon.

5. Tot în cadrul educației pentru sănătate, la nivelul unității de învățământ am derulat **proiectul „Stomatologul-prietenul dințișorilor mei”** în care copiii și-au aprofundat cunoștințe despre igiena dinților și importanța acesteia, și-au înfrânt anumite temeri despre vizita la medicul stomatolog, s-au jucat „de-a dentiștii”. Preșcolarii au vizitat cabinetul de stomatologie unde, prin joc, au interacționat cu personalul medical de specialitate, au observat aparatura și au dovedit curaj extraordinar în a accepta și un control de rutină. Din feedback-ul primit de la părinți, după derularea acestor activități, copiii nu au mai prezentat reticențe în ceea ce înseamnă periajul dinților sau vizita la stomatolog. Asta ne încurajează să derulăm în continuare astfel de proiecte cu un impact atât de pozitiv asupra copiilor, încă de la cele mai fragede vârste.

6. „Dar din dar se face rai” , „Sărbători-jucării-bucurii”, „O jucărie, un zâmbet, o bucurie”, câteva dintre proiectele umanitare desfășurate la nivelul grădiniței împreună cu ONG-uri precum *Fundația ASSA*, *Fundația „Noi orizonturi-familia”*, etc.. Obiectivele generale ale acestor acțiuni au vizat implicarea preșcolarilor în activități umanitare prin care să empatizeze cu copiii și oamenii aflați în dificultate, cu nevoi speciale, din medii sărace și defavorizate. Implicarea preșcolarilor în aceste acțiuni, pregătesc adulții altruști și cu suflet bun de mâine.

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, preșcolarii grupelor mari au colindat copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul Școlii Speciale, le-au oferit cadouri și au participat împreună la o activitate de desene cu tematică de Crăciun.

7. Într-o societate în care modernizarea ne împinge mai departe de credință și valorile spirituale, am derulat **parteneriatul „Micul creștin”**, alături de biserica din proximitatea grădiniței. Preșcolarii, de toate vârstele, au vizitat biserica, au ascultat o pildă spusă de preot și au fost împărtășiți. Proiectul se derulează anual, și copiii, împreună cu educatoarele, dar și cu părinții doritori, vizitează biserica cu ocazia Sărbătorilor de iarnă și de Paște. De Crăciun, copiii cântă colinde și duc pachete cu alimente pentru nevoiași.

8. „Cartea-izvorul cunoașterii”, un parteneriat educațional alături de Biblioteca Metropolitană, ce vizează apropierea copiilor de cărți, dezvoltarea gustului pentru lectură. Cei mici, împreună cu educatoarele, realizează vizite la bibliotecă, observă cum arată aceasta, învață care este procedura pentru a beneficia de cărți într-un mod gratuit și responsabil. Preșcolarii răsfoiesc cărți, ascultă povestiri și trăiesc momente frumoase în universul lecturii.

9. Parteneriatul cu familia „Copii, părinți, educatoare – o echipă de vis”, se derulează anual și are drept obiectiv apropierea și implicarea părinților într-un mod direct și transparent în educația formală. În cadrul parteneriatului, copiii, părinții și educatoarele participă la workshopuri și ateliere de creație cu diferite tematici, activități demonstrative, serbări și festivaluri la nivelul grădiniței, diferite activități extracurriculare (vizite, excursii, drumeții). În parteneriat cu părinții am derulat activități diverse în mediul non-formal precum „O zi la cinema!” (vizionare film la

cinema), „La teatru-cu mic cu mare” (vizionare spectacol de teatru la Teatrul Țândărică), „File de lectură” (vizită la bibliotecă unde părinții și copiii au prezentat cartea/povestea preferată), etc. . Acest parteneriat este extraordinar de valoros, deoarece apropie cele două entități direct responsabile de formarea și educarea adulților de mâine: mediul educațional și familia. Familia și mediul preșcolar sunt agenții educativi cu o influență deosebită asupra formării și dezvoltării personalității copilului. Acestea acționează în următoarele direcții: ajută profesorii în munca lor, generează și perfecționează competențele elevilor, îmbunătățesc programele de studiu și climatul educațional, dezvoltă abilitățile educaționale ale părinților, creează un mediu de siguranță sporit în unitatea școlară.

Cu pași mici și gesturi mărunte vom reuși să sădim în sufletul și conștiința copiilor valori deosebite și necesare pentru a forma generații de calitate pentru viitor.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerkez M, Costea, O(coord.), Sarivan,, 2009, „Educația non- formală și informală: realități și perspective în școala românească” , Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Toader, A.D., 1995, „Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional”, EDP, București;
- Angela Muscă, Petre Botnariuc, 2014, „Parteneriatul Școala – familie - comunitate”, Editura Universitară, București;
- Elena Bonchiș, 2014, „Familia și rolul ei în educația copilului”, Editura Polirom, București;
- Costea, O (coord.), 2009, „Educația non- formală și informală: realități și perspective în școala românească” , Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Mircea Agabrian, 2007, „Școala, familia, comunitatea”, Editura Institutul European, București;

Introducere

Educația este un proces complex care depășește granițele școlii. Implicarea familiei și a comunității joacă un rol esențial în formarea și dezvoltarea armonioasă a copilului. Colaborarea eficientă între aceste trei entități – școala, familia și comunitatea – creează un mediu favorabil învățării, bazat pe sprijin, încredere și comunicare. Într-un context în continuă schimbare, soluțiile inovative devin esențiale pentru a construi punți reale între aceste segmente ale societății. Lucrarea de față explorează metode moderne prin care această colaborare poate fi întărită și eficientizată.

1. Importanța relației școală – familie – comunitate

Parteneriatul dintre școală, familie și comunitate este fundamentul unui sistem educațional sănătos. Implicarea părinților în viața școlară a copilului s-a dovedit a avea un impact pozitiv asupra rezultatelor academice, comportamentului și motivației acestuia. La rândul ei, comunitatea poate oferi resurse, experiență practică și suport emoțional. Lipsa unei comunicări eficiente duce adesea la neînțelegeri, lipsă de implicare și performanțe scăzute. Este, așadar, vital să dezvoltăm metode inovative care să reducă aceste bariere și să creeze o legătură autentică între actorii implicați.

2. Soluții inovative în sprijinul colaborării

a) Platforme digitale de comunicare

Utilizarea aplicațiilor precum Google Classroom, ClassDojo, Edmodo sau grupuri WhatsApp dedicate părinților oferă posibilitatea unei comunicări rapide, transparente și constante între cadrele didactice și părinți.

b) Evenimente educaționale comunitare

Organizarea de ateliere tematice, zile ale porților deschise, târguri educaționale și proiecte de voluntariat unde participă și comunitatea locală creează un sentiment de apartenență și responsabilitate comună.

c) Consilii consultative mixte

Crearea unor consilii formate din profesori, părinți, elevi și reprezentanți ai comunității poate întări încrederea și implicarea activă.

d) Proiecte de învățare bazată pe servicii în comunitate

Elevii pot participa la activități care combină învățarea cu serviciul civic, dezvoltând competențe academice și sociale.

e) Spații de dialog participativ

Organizarea de cafenele educaționale, mese rotunde sau dezbateri publice cu tematică educațională stimulează empatia și soluționarea problemelor.

3. Provocări în implementare

Chiar dacă soluțiile inovative există, implementarea lor se poate lovi de obstacole precum:

- Resurse financiare limitate
- Reticența la schimbare
- Diferențe culturale sau sociale
- Niveluri scăzute de alfabetizare digitală în rândul unor părinți

Acestea pot fi depășite prin formare continuă, campanii de conștientizare, parteneriate public-privat și deschiderea sistemului educațional către colaborare reală.

4. Beneficiile unei colaborări eficiente

O colaborare bine construită între școală, familie și comunitate conduce la:

- Creșterea performanței școlare
- Reducerea abandonului școlar
- Îmbunătățirea stării emoționale a elevilor
- Crearea unui climat educațional pozitiv și sigur

Concluzie

Viitorul educației depinde de capacitatea noastră de a lucra împreună. Implementarea unor soluții inovative pentru întărirea relației dintre școală, familie și comunitate este nu doar o necesitate, ci o investiție pe termen lung în generațiile viitoare. Doar prin dialog, cooperare și deschidere către nou putem construi o educație adaptată nevoilor reale ale elevilor și ale societății.

Bibliografie

- Epstein, J. (2011). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools. Routledge.
- Fullan, M. (2007). The New Meaning of Educational Change. Teachers College Press.
- OECD (2020). Education and Covid-19: Focusing on the long-term impact of school closures.
- UNESCO (2021). Reimagining our futures together: A new social contract for education.
- Popescu, C. (2019). Parteneriat educațional – școală, familie, comunitate. Revista de Pedagogie.

INCLUZIUNEA ȘCOLARĂ – FACTOR DE MOTIVARE ȘI EVOLUȚIE

PROF. STOICA SIMONA DORINA

LICEUL TEORETIC ADAM MULLER GUTTENBRUNN ARAD

Educația contemporană se confruntă cu provocări semnificative în asigurarea incluziunii, motivației și stării de bine a elevilor. Pe măsură ce ne îndepărtăm de modele tradiționale de predare centrate pe informație și testare, crește interesul pentru abordări care pun în centrul atenției elevul, emoțiile și dezvoltarea holistică. În acest context, psihologia pozitivă, și în special teoria PERMA a lui Martin Seligman, precum și Cadrul Universal pentru Învățare (Universal Design for Learning), oferă cadre teoretice și practice valoroase pentru reimaginarea educației. Acest articol își propune să analizeze interacțiunea dintre aceste trei concepte – Psihologia Pozitivă, PERMA și UDL – evidențiind modul în care integrarea lor poate duce la crearea unui mediu educațional incluziv, stimulant și centrat pe dezvoltarea personală și bunăstarea elevului.

1. Psihologia pozitivă: o schimbare de paradigmă

Psihologia pozitivă este un domeniu relativ nou al psihologiei care se concentrează pe studiul și promovarea factorilor care contribuie la funcționarea optimă a indivizilor, grupurilor și instituțiilor. În loc să se concentreze pe deficiențe, patologii și probleme, psihologia pozitivă explorează concepte precum fericirea, reziliența, speranța, sensul vieții și împlinirea personală.

Martin Seligman este considerat fondatorul psihologiei pozitive, prin redefinirea misiunii psihologiei în termenii următori: "Nu este suficient să tratăm ceea ce nu merge; trebuie să cultivăm ceea ce este bun." Seligman (2011) a introdus conceptul de „bunăstare autentică” (well-being), pe care o distinge de simpla „fericire” sau „satisfacție”. El propune un model operațional al bunăstării: **PERMA**.

2. Modelul PERMA: O arhitectură a bunăstării

Modelul PERMA, propus de Martin Seligman, identifică cinci componente esențiale ale bunăstării umane:

2.1. P – Emoții pozitive (Positive emotions)

Emoțiile precum recunoștința, speranța, bucuria sau inspirația contribuie nu doar la confortul psihologic imediat, ci și la dezvoltarea resurselor cognitive și sociale. Emoțiile pozitive favorizează învățarea, perseverența și deschiderea către experiențe noi.

2.2. E – Angajamentul (Engagement)

Angajamentul apare când ne implicăm profund într-o activitate care ne absoarbe complet atenția – un fenomen cunoscut drept „flow” (Csikszentmihalyi, 1990). În educație, acest lucru se manifestă atunci când elevii sunt atât de captivați de ceea ce fac, încât își pierd noțiunea timpului.

2.3. R – Relații pozitive (Positive Relationships)

Calitatea relațiilor interumane influențează decisiv starea de bine. Relațiile pozitive cu colegii, profesorii și familia oferă suport emoțional, sentimentul de apartenență și securitate.

2.4. M – Sens (Meaning)

Să faci parte din ceva mai mare decât tine – fie o cauză, o comunitate sau un ideal – oferă direcție și motivație. În context educațional, sensul poate fi cultivat prin proiecte sociale, reflecție personală și conexiuni cu valorile personale.

2.5. A – Realizări (Accomplishment)

Sentimentul de progres, competență și succes are un impact major asupra stimei de sine și motivației. O educație centrată pe realizări reale și autentice (nu doar pe note) promovează o mentalitate de creștere (Dweck, 2006).

3. Designul Universal pentru Învățare (UDL)

UDL este un cadru educațional dezvoltat de CAST (Center for Applied Special Technology) care are ca scop eliminarea barierelor din procesul de învățare și crearea unui mediu educațional accesibil tuturor elevilor, indiferent de stilul de învățare, capacități sau contexte personale.

Principiile UDL

UDL se bazează pe trei principii fundamentale:

- Oferirea de multiple mijloace de reprezentare: Informația trebuie prezentată în moduri variate (vizual, auditiv, tactil) pentru a corespunde diverselor stiluri de învățare.

- Oferirea de multiple mijloace de acțiune și exprimare: Elevii trebuie să aibă posibilitatea să-și exprime cunoștințele și competențele în moduri diferite (prezentări, proiecte, eseuri, etc.).
- Oferirea de multiple mijloace de implicare: Pentru a susține motivația și perseverența, este necesar să se țină cont de interesele, preferințele și nivelurile de provocare ale fiecărui elev.

UDL și incluziunea

UDL promovează incluziunea autentică, mergând dincolo de simpla integrare fizică. Elevii cu dizabilități, dar și cei cu nevoi emoționale sau sociale specifice, beneficiază de o structură flexibilă care le respectă unicitatea.

4. Legătura între PERMA și UDL: O sinergie pentru bunăstare și învățare

Deși PERMA și UDL au fost dezvoltate în contexte diferite (psihologie vs. educație), ele se completează remarcabil, având un scop comun: dezvoltarea potențialului uman.

4.1. Emoții pozitive + UDL

UDL creează contexte educaționale în care emoțiile pozitive sunt cultivate activ:

- Elevii primesc alegeri autentice deci crește sentimentul de control
- Sarcinile sunt adaptate deci scade anxietatea
- Feedbackul este constructiv deci încurajează dezvoltarea

4.2. Angajament + UDL

Prin diversitatea de metode, UDL permite elevilor să se conecteze la învățare în moduri personale, stimulând starea de „flow” prin:

- Proiecte interactive
- Activități multisenzoriale
- Lucru pe teme relevante

4.3. Relații pozitive + UDL

Un mediu educațional bazat pe UDL:

- Încurajează cooperarea, nu competiția
- Susține învățarea colaborativă

- c. Valorizează diferențele individuale

4.4. Sens + UDL

UDL facilitează învățarea cu sens:

- a. Permite conexiunea dintre conținutul academic și interesele personale
- b. Sprijină reflecția și autoreglarea
- c. Încurajează proiectele de impact social

4.5. Realizări + UDL

Elevii își pot demonstra competențele în moduri variate, iar succesul nu se reduce la o notă:

- a. Portofolii
- b. Evaluare autentică
- c. Progres personal ca reper

5. Aplicarea integrată în practică: Un exemplu din clasă

Să imaginăm o clasă de gimnaziu în care profesorul de limba engleză decide să integreze principiile UDL și PERMA într-o unitate de învățare despre importanța protejării mediului. Iată câteva strategii:

Reprezentare: Textele sunt oferite în format tipărit, audio și adaptat pentru dificultăți de citire.

Exprimare: Elevii pot alege între un eseu, o prezentare digitală sau un colaj vizual.

Implicare: Tema propusă le cere elevilor să coreleze mesajul textului cu o cauză socială relevantă pentru ei (ex. drepturile copiilor la un aer curat, la un mediu sănătos etc.).

PERMA: Se discută emoțiile generate de lectură (**P**), activitățile sunt alese liber (**E**), elevii lucrează în perechi (**R**), se face conexiunea cu valori personale (**M**), iar rezultatele sunt prezentate public (**A**).

6. Impactul asupra profesorilor

Integrarea PERMA și UDL nu aduce beneficii doar elevilor, ci și profesorilor:

- a. Crește satisfacția profesională.
- b. Îmbunătățește relațiile cu elevii.

- c. Reduce stresul cauzat de nevoia de uniformizare.
- d. Oferă un cadru flexibil și creativ pentru predare.

Concluzie

Educația viitorului trebuie să fie una umană, flexibilă și centrată pe dezvoltarea completă a individului. Psihologia pozitivă, prin modelul PERMA, oferă o busolă pentru cultivarea bunăstării, iar UDL oferă o hartă pentru crearea unor contexte educaționale accesibile și relevante pentru toți. Împreună, aceste cadre creează premisele pentru o educație transformatoare, care nu doar informează, ci și formează.

Bibliografie

1. Seligman, M. E. P. (2011). Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being. Free Press.
2. CAST (2018). Universal Design for Learning Guidelines version 2.2. <http://udlguidelines.cast.org>
3. Erasmus+ - Mobilitate Italia, Florența, 2024-1-RO01-KA121-SCH-000197632 - Instructional Strategies to Address the Diverse Needs of All Students, Europass SRL

Implementarea Soluțiilor Inovative pentru Îmbunătățirea Relațiilor și Colaborării între Școală, Familie și Comunitate

1. Introducere

În ultimii ani, relațiile dintre școală, familie și comunitate au devenit tot mai importante pentru dezvoltarea unei educații de calitate. Colaborarea eficientă între acești factori poate contribui la creșterea succesului școlar al elevilor, la promovarea unui mediu educațional sănătos și la integrarea valorilor educaționale în comunitate. Implementarea unor soluții inovative poate ajuta la depășirea barierelor tradiționale și la stimularea unui parteneriat activ între aceste entități.

Implicarea activă a școlii, familiei și comunității în educația elevilor nu este un concept nou, dar, pe măsură ce tehnologia și societatea evoluează, apar și noi oportunități pentru colaborare eficientă. Multe dintre soluțiile inovative care sunt acum testate pot transforma radical modul în care se construiesc relațiile educaționale, crescând implicarea părinților și a comunității în viața școlii și a elevilor. Acest tip de colaborare este crucial pentru dezvoltarea holistică a elevilor și pentru succesul lor în cadrul educațional.

2. Contextul actual al relațiilor dintre școală, familie și comunitate

- **Relația dintre școală și familie:** În multe cazuri, comunicarea dintre școală și familie este fragmentată, iar părinții nu sunt suficient de implicați în educația copiilor lor. Lipsa unei colaborări active poate duce la scăderea performanțelor școlare ale elevilor și la o înțelegere superficială a nevoilor acestora.
- **Relația dintre școală și comunitate:** Implicarea comunității în educație este esențială, dar în multe locuri, școlile nu reușesc să stabilească legături puternice cu autoritățile locale, organizațiile non-guvernamentale și alte entități din comunitate. Aceste relații pot aduce beneficii precum resurse suplimentare pentru școli, programe educaționale pentru tineri sau evenimente comunitare care sprijină educația.

În contextul global actual, există mai multe tendințe și provocări care influențează relațiile dintre școală, familie și comunitate:

- **Globalizarea și diversitatea culturală:** Școlile sunt tot mai diversificate din punct de vedere cultural, iar părinții provenind din culturi diferite pot avea dificultăți în înțelegerea sistemului educațional local sau în comunicarea eficientă cu cadrele didactice. Soluțiile inovative trebuie să țină cont de aceste diferențe și să sprijine integrarea acestor familii în procesul educațional.
- **Tehnologia și educația digitală:** Platformele de învățare online și tehnologiile educaționale sunt utilizate tot mai frecvent, iar acest lucru poate crea atât oportunități, cât și provocări în ceea ce privește comunicarea între școală, familie și comunitate. Pe de o parte, tehnologia poate facilita accesul la informații și la resurse educaționale, dar pe de altă parte, există riscul ca unele familii să fie excluse din proces din cauza lipsei accesului la tehnologie.

- **Implicarea scăzută a părinților:** În multe comunități, părinții nu sunt suficient de implicați în educația copiilor lor, iar acest lucru poate fi influențat de mai mulți factori, precum lipsa de timp, educația insuficientă a părinților sau dificultăți de comunicare cu școala.

3. Soluții inovative pentru îmbunătățirea colaborării

Există mai multe soluții inovative care pot contribui la întărirea relațiilor dintre școală, familie și comunitate:

- **Platforme digitale de comunicare:** Utilizarea unor platforme online dedicate, care permit părinților, profesorilor și comunității să comunice rapid și eficient, poate elimina barierele de timp și locație. Aceste platforme pot include mesaje instantanee, actualizări ale progresului școlar și oportunități de implicare a părinților în activități educaționale.

Exemple de platforme: Google Classroom, Edmodo, ClassDojo, etc.

- **Proiecte educaționale comunitare:** Implicarea comunității în organizarea de proiecte educaționale (de exemplu, ateliere pentru părinți, sesiuni de formare, activități extracurriculare) poate întări legătura dintre școală și familie. Aceste proiecte pot include și parteneriate cu organizații locale, cum ar fi ONG-uri, centre culturale sau autorități locale.

Exemple de proiecte: „Școala după școală” (activități suplimentare pentru copii în colaborare cu comunitatea locală), programe de mentorat, campanii de educație civică.

- **Îmbunătățirea formării cadrelor didactice:** Profesori care sunt mai bine pregătiți să colaboreze cu părinții și cu comunitatea pot crea o atmosferă educativă mai incluzivă. Training-uri dedicate acestora, în special în domenii legate de comunicare și dezvoltarea parteneriatelor educaționale, pot avea un impact semnificativ.

Exemple de programe: Training-uri pentru profesori în comunicarea cu părinții, sesiuni despre înțelegerea diversității culturale și sociale.

- **Evenimente de socializare și educație:** Organizarea de evenimente care reunesc părinții, elevii și membrii comunității poate crea o atmosferă de colaborare. De exemplu, târguri educaționale, zile ale porților deschise, festivaluri de știință sau evenimente culturale pot facilita interacțiunile între aceste grupuri.

Exemple: Zilele educației, Târguri de cariere, evenimente comunitare de voluntariat.

Pentru a îmbunătăți colaborarea dintre școală, familie și comunitate, au fost dezvoltate mai multe soluții inovative, care includ atât utilizarea tehnologiei, cât și implicarea activă a comunității. Iată câteva exemple extinse:

- **Platforme digitale de comunicare și învățare:**
 - **Google Classroom și Microsoft Teams** sunt platforme care permit interacțiuni eficiente între profesori, părinți și elevi, facilitând accesul la informații, teme și feedback continuu. Utilizarea acestor platforme poate transforma modul în care părinții urmăresc progresul școlar al copiilor lor, având acces la temele și notele lor în timp real.
 - **ClassDojo** este o aplicație care ajută profesorii să creeze o relație mai strânsă cu părinții, permițându-le acestora să comunice despre comportamentul și progresul copiilor, dar și să participe la activitățile educaționale ale școlii prin mesaje și fotografii.
- **Proiecte educaționale comunitare:**
 - **Școala după școală (after-school programs):** Acestea pot include activități educative suplimentare sau evenimente în colaborare cu organizații locale sau autorități publice. De exemplu, în unele școli din Statele Unite sau în Marea Britanie, programele de tip „școală după școală” sunt concepute pentru a sprijini elevii care au dificultăți în învățare, în special aceștia fiind susținuți de voluntari din comunitate sau de profesori locali.
 - **Ateliere de formare pentru părinți:** Proiectele care implică părinții în activități educaționale nu doar pentru copii, dar și pentru ei înșiși, pot fi foarte eficiente. De exemplu, în Finlanda, există programe care formează părinții în abordarea diversității educaționale și în utilizarea tehnologiei pentru a sprijini învățarea acasă.
- **Evenimente educaționale și de socializare:**
 - **Zilele educației sau ale porților deschise:** Aceste evenimente permit părinților și comunității să participe direct la viața școlii, să înțeleagă activitățile educaționale și să interacționeze cu profesori și elevi.
 - **Târguri educaționale:** Acestea pot include sesiuni de consiliere pentru cariere, workshopuri pentru dezvoltarea abilităților și activități care implică întreaga familie.
- **Mentorat și mentorat comunitar:**
 - Proiectele de mentorat care implică profesioniști din comunitate pot oferi un sprijin semnificativ pentru elevii din medii defavorizate. În multe școli, mentorii ajută la dezvoltarea abilităților sociale și academice ale elevilor, ceea ce poate crește încrederea acestora în propria lor capacitate de a reuși.

4. Beneficiile implementării soluțiilor inovative

- **Îmbunătățirea performanțelor școlare:** O colaborare mai strânsă între școală și familie poate duce la o mai bună susținere a elevilor și la o mai bună înțelegere a nevoilor lor educaționale.
- **Reducerea abandonului școlar:** O relație mai puternică între școală și părinți poate contribui la reducerea abandonului școlar, deoarece părinții sunt mai implicați în educația copiilor lor.

- **Creșterea sentimentului de apartenență:** Atunci când părinții și comunitatea se simt implicați în educația elevilor, aceștia dezvoltă un sentiment de apartenență și de responsabilitate față de școală și de progresul copiilor.

Îmbunătățirea imaginii școlii în comunitate: Școlile care reușesc să stabilească parteneriate eficiente cu comunitatea pot deveni centre de excelență educațională, atrăgând mai multe resurse și sprijin din partea acestora. Beneficiile acestor soluții inovative nu se limitează doar la școală, ci se extind și în comunitate și în viața elevilor:

- **Îmbunătățirea performanțelor școlare:** O colaborare mai strânsă între școală și familie ajută elevii să beneficieze de mai mult sprijin acasă, ceea ce poate conduce la o performanță academică mai bună. Studiile arată că elevii ai căror părinți sunt activ implicați în educația lor au șanse mai mari de succes.
- **Reducerea abandonului școlar:** Atunci când părinții sunt implicați și școala colaborează strâns cu comunitatea, elevii au șanse mai mari să rămână în școală, să înfrunte dificultățile și să nu abandoneze studiile.
- **Promovarea incluziunii și a echității:** Proiectele educaționale comunitare pot ajuta la integrarea elevilor din medii dezavantajate și la crearea unor oportunități egale pentru toți copiii, indiferent de statutul lor social sau economic.

5. Provocări în implementarea soluțiilor inovative

- **Rezistența la schimbare:** Uneori, cadrele didactice sau părinții pot fi reticenți la utilizarea de noi tehnologii sau la participarea la noi tipuri de proiecte. Este important să fie create strategii de motivare și formare continuă.
- **Lipsa resurselor:** Implementarea unor soluții inovative poate necesita investiții semnificative în infrastructură sau formare, ceea ce poate fi o provocare pentru școlile sau comunitățile cu bugete limitate. În multe școli, în special în zonele rurale sau defavorizate, accesul la tehnologie și resurse financiare pentru implementarea soluțiilor inovative poate fi limitat. Așadar, este important să se caute parteneriate public-private sau fonduri externe pentru a sprijini aceste inițiative.
- **Rezistența la schimbare:** Atât profesorii, cât și părinții, pot avea reticențe în a adopta noi tehnologii sau modalități de colaborare. Pentru a depăși aceste bariere, este necesară o pregătire continuă și campanii de sensibilizare privind beneficiile colaborării.

6. Concluzie

Implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor dintre școală, familie și comunitate poate transforma modul în care educația este percepută și susținută. Colaborarea eficientă între acești factori poate contribui nu doar la îmbunătățirea performanțelor educaționale, dar și la construirea unei comunități educaționale mai unite și mai puternice. Cu toate acestea, succesul acestor soluții depinde de implicarea activă a tuturor părților și de dorința de a înfrunta provocările existente.

În concluzie, implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor dintre școală, familie și comunitate poate transforma fundamental sistemul educațional. Cu toate acestea, succesul acestora depinde de voința părților implicate de a depăși barierele tradiționale și de a se angaja într-un proces de colaborare activă și reciprocă.

Etapele dezvoltării copilului: 4 – 5 ani

Prof. educație timpurie Tahir Luiza Veronica

Grădinița cu P.P. "PHOENIX", Craiova

Etapele dezvoltării copilului la această vârstă constituie un element de ghidaj pentru părinți în dobândirea de către copil a abilităților necesare. În această perioadă, evoluția copilului depinde de foarte mulți factori: sociali, psihologici, familiari etc. Asigurarea unui mediu optim, a unor relații deschise între membrii familiei contribuie semnificativ la dezvoltarea psihică și fizică a copilului. Evenimentele ce se petrec în această perioadă determină într-o proporție mare personalitatea viitorului adult. Chiar dacă copilul nu își poate exprima toate trăirile, el înțelege ceea ce se petrece în jurul său. Astfel, etapele dezvoltării copilului însușite de părinți, alături de un mediu optim determină o evoluție favorabilă a copilului.

4 – 4,5 ani

Personalitatea

În această perioadă, copilul parcurge o etapă importantă de dezvoltare din punct de vedere psihologic. Comportamentul său nu este mereu constant, apar diferite provocări pentru părinți, iar un echilibru se poate stabili după vârsta de patru ani. Așadar, copilul este zgomotos, are o imaginație bogată și încearcă să pună în aplicare ceea ce își imaginează prin inventarea jocurilor. Este mândru de invențiile sale și are o plăcere deosebită de a vorbi despre acestea. Dorește a fi în centrul atenției, iar în caz contrar poate

deveni furios și agresiv, atât verbal, cât și fizic. Poate plânge destul de des, dar la fel de des poate și râde, acesta schimbându-și des dispoziția.

Pe parcursul acestei etape pot apărea și unele manifestări neobișnuite, precum: copilul își roade unghiile, are momente când se bâlbâie și nu vorbește clar, poate dezvolta ticuri, are coșmaruri, manifestă frici pentru diferite animale, obiecte, personaje etc. Copilul necesită explicații clare și precise cu privire la acestea. Nu este indicat ca părinții să se alarmeze, deoarece ele vor dispărea în timp.

La această vârstă, copilul începe să conștientizeze propria persoană, autonomia sa. El înțelege că are drepturi și îndatoriri, dar nu se conformează mereu acestora. Gradul de independență al acestuia crește, el devenind capabil să întreprindă mai multe activități pe cont propriu.

Copilul începe să facă distincția între realitate și imaginație, dar o diferențiere completă se va realiza după vârsta de patru ani. Învăță să folosească toaleta singur. De asemenea, el deprinde elemente de igienă, precum: se spală pe mâini, pe față, folosește prosopul pentru a-și usca mâinile. Copilul poate chiar să se îmbrace singur, dacă îi sunt furnizate obiectele vestimentare și poate încheia singur nasturii. Cei mai mulți dintre copii învăță să își lege șireturile singuri.

Limbajul

Noțiunea timpului devine din ce în ce mai clară pentru copil. Acesta începe să utilizeze în majoritatea cazurilor timpurile verbale corespunzătoare. Copilul înțelege și folosește corect cuvinte, precum: „înainte”, „înapoi”, „în spate”, „în față”, „deasupra”, „dedesubt”. Poate compune fraze lungi, pune multe întrebări, creează povești. Formele de plural încep a fi utilizate corect în majoritatea situațiilor.

Creativitatea copilul este în continuă dezvoltare. Îi face plăcere să deseneze, să picteze, să coloreze, să modeleze plastilina sau lutul. Realizează construcții complicate din piese de lego sau cuburi. După această perioadă, creativitatea acestora tinde să scadă și să se încadreze într-un tipar mai conformist. De aceea, este importantă încurajarea manifestării imaginației, atunci când copilul dorește.

Copilul învăță să numere până la cincisprezece, chiar douăzeci. Poate sorta obiecte în funcție de criterii definitorii. Spre exemplu, poate sorta îmbrăcămintea de încălțăminte, cuburile roșii de cele verzi etc. Învăță poezii și cântecele și îi face plăcere să le recite.

Această perioadă este caracterizată de prezența sintagmei „De ce?”. Copilul are o curiozitate fantastică și aceasta este întrebarea sa favorită. Explicațiile oferite de părinți constituie un instrument bun de clădire a cunoștințelor copilului. Este important ca părinții să își mențină calmul și să ofere răspunsuri simple și ușor de înțeles. În caz contrar, copilul poate interpreta că a întreba nu este un lucru benefic. În acest mod, copilul va renunța la a se mai exprima și la a-și mări bagajul de cunoștințe.

Socializarea

Jocurile devin din ce în ce mai diversificate. Preferatele copilului sunt jocurile de rol: de-a medicul, de-a mama sau tata, imitația unor scene din povești sau de la televizor care l-au impresionat. Unii copii pot

avea și prieteni imaginari. Aceștia sunt de cele mai multe ori incluși în jocuri. Pe lângă aceste tipuri de jocuri, copilului îi face plăcere să își ocupe timpul cu activități creative, care îi stimulează imaginația.

Relațiile cu membri familiei și cu cei din jur suferă unele modificări. Băieții tind să prefere compania tatălui mai mult decât a mamei. Ei devin conștienți de sexul lor și astfel încep a-și imita tatăl în acțiuni. Fetele pot dezvolta un comportament opoziționist față de mamă, încercând să iasă de sub autoritatea acesteia.

În relațiile cu frații mai mici, copii pot deveni mai protectivi, jucând rolul părinților. Cu prietenii, se conturează relații puternice. În contrast cu acestea, pot exista și certuri sau conflicte intense. În cadrul jocurilor, se vor delimita grupe de joacă în funcție de sexul participanților. Acest comportament va fi accentuat după vârsta de patru ani.

Detectarea eventualelor probleme ce pot apărea în dezvoltarea copilului

La această vârstă, copii nu își pot exprima întotdeauna sentimentele și trăirile coerent, astfel încât acestea să fie înțelese de adult. De aceea, un rol important în prevenirea diferitelor probleme legate de dezvoltarea psihologică a acestora revine părinților. Prin examinarea comportamentului copilului, aceștia pot depista dacă există sentimente de frustrare, abandon, gelozie etc. Înțelegerea acestora poate conduce la evitarea tulburărilor psihosomatice. Astfel, un copil care începe grădinița poate deveni gelos pe sora mai mică. Motivul geloziei este constituit de faptul că sora rămâne acasă cu mama și se bucură de atenția acesteia. Perceperea acestui comportament ar trebui să conducă la o comunicare mai eficientă între copil și părinte, astfel încât gelozia să se diminueze și să dispară.

Analiza desenelor copilului poate evidenția tipul de personalitate al acestuia, modul în care el percepe locul său în familie sau anturaj, raportul dintre el și alți membri ai familiei sau prieteni, dispoziția pe care o are, etc. Spre exemplu, copilul desenează familia sa, dar uită să își deseneze sora mai mică. În acest caz, se poate interpreta că sora nu este o prezență plăcută, nu o acceptă și nu o dorește în viața sa. Înălțimea membrilor familiei reprezintă importanța pe care copilul o acordă acestora. Culorile utilizate indică caracteristici ale dispoziției acestuia. Culorile deschise indică veselie, în timp ce culorile închise denotă tristețea. Există multe asocieri între comportamentele, trăirile copilului și desenele acestuia. Dacă părinții suspectează existența anumitor provocări întâmpinate de copil, sunt încurajați să apeleze la un psiholog. Psihologul este în măsură să detecteze cu ușurință cauzele acestora și poate găsi soluțiile eficiente pentru rezolvarea lor.

4,5 – 5 ani

Personalitatea

La această vârstă copilul este mai atras de ceilalți copii, decât de adulți. Jocul este foarte important pentru el. Părinții pot profita de această ocazie pentru a-l învăța diferite jocuri educative. Alegerea jocurilor se face în funcție de abilitățile care se doresc a fi dezvoltate de copil.

Copilul poate experimenta diferite frici. Dacă la vâstele mai mici predominau temerile legate de abandon, străini, zgomote puternice, acum acestea se estompează. Frica de întuneric, de insecte și

coșmarurile încă sunt prezente. Alte frici caracteristice acestei perioade sunt: teama de a vorbi în public, teama de a rămâne singur etc. Acestea pot fi depășite prin explicații clare și amănunțite. Dacă aceste frici persistă, se recomandă consultarea unui psiholog.

Părintele trebuie să înțeleagă frica copilului și să nu-l ironizeze. De asemenea, părintele este un important model pentru copil în depășirea fricilor acestuia. Frica de întuneric poate fi eliminată prin jocuri. Copilul este legat la ochi și i se cere să găsească un membru al familiei. Când copilul reușește, este recompensat.

Coșmarurile sunt o caracteristică a etapelor de dezvoltare ale copilului ce pot fi prezente pentru o perioadă de până la doi ani în mod constant. Acestea reprezintă o detașare a copilului de fricile sale și constituie o etapă esențială pentru dezvoltarea normală a psihicului acestuia. Atitudinea părinților este importantă. Astfel, este recomandat ca după apariția unui coșmar, părintele să îl liniștească pe copil și să îl încurajeze să doarmă. Copilul este îndemnat să povestească visul. În acest mod, părintele poate afla ce anume îi creează teamă copilului.

Încrederea în sine se construiește și în această perioadă de dezvoltare. Copilul trebuie încurajat să îndeplinească singur anumite sarcini ușoare. La îndeplinirea acestora, copilul primește laude și / sau recompense. În acest mod, copilul va câștiga sentimentul de împlinire și se va simți util.

Limbajul

Copilul acumulează foarte multe cuvinte. Reușește să facă propoziții cu o complexitate crescută. Îi plac jocurile de cuvinte și poeziile.

Jocurile în care copilul are de ordonat succesiunea de întâmplări dintr-o poveste îl stimulează cognitiv. Relatarea poveștii după ce a ordonat cronologic evenimentele îl stimulează și din punct de vedere verbal.

Pentru a evita anumite confuzii între sunete, sunt indicate anumite jocuri de cuvinte. Acestea îl stimulează să rețină mai bine sunetele literelor. Copii pot încurca litere precum: „s” și „ș”, „b” și „p”. Aceste confuzii vor dispărea în timp, dacă se insistă pe forma corectă a sunetului corespunzător literei. Importanța acestei corecții este mare. O confuzie între două litere poate genera scrierea incorectă a cuvântului, atunci când copilul va debuta să scrie.

Alte jocuri care îl stimulează pe copil să comunice eficient sunt: copilul este încurajat să spună cuvinte care încep cu o anumită literă, identificarea obiectelor dintr-o imagine care încep cu litera dorită, completarea de către copil a unei propoziții formulată de adult etc.

Etapile dezvoltării copilului

Etapile dezvoltării constituie o modalitate de comparare a evoluției actuale a unui copil față de evoluția normală. În practică, apar deseori modificări de la partea teoretică stabilită de specialiști. Aceste modificări (particularitățile de dezvoltare ale copilului) nu diferă foarte mult ca interval de timp față de

standardul realizat prin studii. Așadar, etapele dezvoltării copilului rămâne un criteriu de comparare și evaluare eficient în monitorizarea evoluției copilului.

BENEFICIILE JOCULUI ÎN DEZVOLTARE

Prof. educație timpurie Tahir Luiza Veronica

Grădinița cu P.P. "PHOENIX", Craiova

"Jocul este cel mai elevat tip de cercetare." (Albert Einstein)

Jocul reprezintă limbajul universal al copiilor. Fiecare copil are, în mod natural, capacitatea de a se juca și de a fi creativ. Încă de la cele mai mici vârste, jocul este esențial pentru fiecare aspect al dezvoltării și el ar trebui să fie activitatea predominantă a copilului (chiar și în perioada școlarității). Învățarea prin joc, comparativ cu metoda clasică de învățare, este una practică, antrenantă și eficientă.

În spațiul "magic" al jocului, între realitate și fantezie, copilul poate fi ce vrea el, cum vrea el, poate fi om mare, copil mai mic, educator, doctor, pompier, părinte, animal, vrăjitoare, luptător, dragon, unicorn, agresor, victimă, creator, atotputernic, distrugător și stăpân al propriei lumi interioare pe care acum, prin joc, o poate cunoaște mai bine, explora, poate experimenta diferite părți ale sale și o poate controla. În acest spațiu intermediar dintre realitate și imaginație, spațiul jocului, au loc experiențe foarte importante pentru dezvoltarea cognitivă și socio-emoțională a copilului. În lumea jocului, obiectele, jucăriile și persoanele se pot transforma și deveni orice. Cu ajutorul fanteziei, copiii pot transforma realitatea obiectivă, facilitând învățarea și adaptarea la mediu.

Copilul are nevoie de timp și spațiu adecvat (în interior sau afară) pentru jocuri exploratorii libere. El este esențial pentru dezvoltarea sănătoasă a creierului și permite copilului să își folosească imaginația, să găsească modalități noi de a folosi diverse obiecte și să rezolve probleme cu care se confruntă. Este foarte important să oferim un mediu sigur și protejat, în care copilul să se poată juca și explora liber. Pe lângă activitățile coordonate și organizate (activități educative, jocuri, povești etc.) de părinte sau pedagog – acasă, la grădiniță, școală sau în alte locuri – copilul are nevoie de un timp de joacă liberă, supravegheat de la distanță, fără coordonare și cu intervenție minimă din partea adultului.

Unii cercetători au clasificat jocul în funcție de complexitatea sa cognitivă, ca fiind:

- joc funcțional (locomotor) – care apare încă din perioada de sugar și constă în exersarea unor mișcări musculare ample, în mod repetitiv (exemplu, rostogolirea unei mingi);
- joc de construcție (cu obiecte) – care implică folosirea obiectelor sau a materialelor pentru a construi (elabora) ceva (exemplu, joc cu cuburi, desenat);
- joc de rol (joc imaginativ) – implică obiecte, oameni, acțiuni sau situații imaginare și se bazează pe funcția simbolică (capacitatea de a folosi simboluri care să reprezinte oameni, lucruri etc.). Jocul de rol stimulează dezvoltarea creierului (conexiuni dense la nivelul creierului) și capacitatea de gândire abstractă. Jocul de rol oferă oportunitatea de a exersa abilitățile sociale, interpersonale și lingvistice, copilul având posibilitatea de a experimenta roluri diverse, de a învăța despre lume și despre sine. Totodată, prin joc de rol copilul are posibilitatea de a se pune în locul altcuiva, de a fi altcineva, de a înțelege perspectiva altuia și a deveni mai empatic.

Beneficiile jocului

Jocul are beneficii în toate aspectele dezvoltării – fizic, cognitiv, social și emoțional:

- stimulează dezvoltarea motorie (antrenarea musculaturii, coordonarea oculo-motorie, dezvoltarea echilibrului etc.). Pentru o dezvoltare armonioasă, copiii au nevoie să se joace, să exploreze și să se miște cât mai mult. Jocul fizic susține dezvoltarea, coordonarea, controlul și conștientizarea corpului. Astfel, copiii care petrec mult timp cu activități fizice ajung să își cunoască bine corpul și capacitățile.
- dezvoltă simțurile;
- stimulează procesele psihice și abilitățile cognitive (atenție, memorie, gândire). Jocurile presupun implicare, de cele mai multe ori, combinând angajamentul fizic, mental și verbal. În timp ce se joacă, atenția celor mici este direcționată către activitatea desfășurată. Ei își creează un univers propriu. Astfel, prin joacă, nivelul de atenție și concentrare este antrenat. De exemplu, să ne gândim la rezolvarea unui puzzle. Acest tip de joc presupune un nivel de atenție și implicare ridicat din partea celor mici. Sigur și eficient, este un exercițiu minunat pentru memorie.
- dezvoltă vocabularul, limbajul și abilitățile de comunicare. În timp ce se joacă, copiii învață să comunice în mod efektiv, descoperă cuvinte noi și înțeleg legătura dintre obiect și numele care îl

denumeste. În timpul jocului, micuții practică noțiuni noi, numesc obiectele din jurul lor și învață să își manifeste imaginația, curiozitatea și creativitatea. Toată această joacă are ca rezultat un copil capabil să își exprime ideile, gândurile și sentimentele și un adult extrovertit, sigur pe sine și pe abilitățile sale.

- stimulează creativitatea și imaginația;
- dezvoltă abilitățile de rezolvare de probleme.

Joaca este considerată ”ocupația” copiilor, sinonimă cu învățarea, vehiculul prin care aceștia dobândesc cunoștințe și aptitudini noi, motiv pentru care trebuie să fie parte integrantă din educația timpurie a copilului. Prin intermediul jocurilor pe care le practică, cei mici învață cum să rezolve problemele cu care se confruntă. De exemplu, cum să suplinească lipsa unei piese de lego dreptunghiulare cu două piese pătrate.

- reduce tensiunile, nivelul de anxietate, îmbunătățește starea emoțională.

Dacă privim copiii în timp ce se joacă, vom observa că în jurul lor se creează un univers magic, un univers de poveste. Chiar dacă jocurile îi provoacă, starea generală este de relaxare, multe zâmbete și chicoteli. Acest lucru se datorează caracterului natural și spontan al jocului. Cei mici se implică de dragul satisfacției pe care o obțin în timp ce desfășoară activitatea, fără a avea o motivație extrinsecă sau a aștepta vreun rezultat.

- dezvoltă abilitățile socio-emoționale (identificarea și exprimarea emoțiilor, reglarea emoțională, autocontrolul, empatia, cooperarea, gestionarea conflictelor, negocierea, asertivitatea);
- ajută copilul să descopere lumea înconjurătoare și modul în care aceasta funcționează, obiectele și proprietățile acestora;
- ajută copilul să își testeze limitele, să învețe despre sine și cei din jur.

BIBLIOGRAFIE:

Palmer, Sue, ”Copilărie curată. Un ghid pentru părinți responsabili: cum să crești copii inteligenți și echilibrați”, ed. Elena Francisc, București, 2007

Papalia, D. E., ”Dezvoltarea umană”, ed. Trei, București, 2010

<https://first7.ro/blog/beneficiile-jocului-în-educația-timpurie/>

Metode și tehnici active-participative de predare- învățare

**Profesor educație timpurie Tahir Luiza Veronica
Grădinița cu P.P. "PHOENIX", Craiova**

Metodele constituie elementul esențial al strategiei didactice, ele reprezentând latura executorie. În acest context, metoda poate fi considerată ca instrumentul de realizare, într-o cât mai mare măsură, a obiectivelor prestabilite ale activității didactice de învățare.

Din experiența acumulată până acum, se poate afirma cu certitudine că ancorarea școlii românești în secolul XXI, presupune în mod obligatoriu utilizarea unor metode moderne de predare-învățare.

Pornind de la aceste considerente, un exemplu de metode, care să satisfacă cerințele actuale, sunt cele activ – participative. Ele presupun activism, curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi. Sunt considerate activ – participative acele metode care mobilizează energiile elevului, care îl ajută să își concentreze atenția, să-i stârnească curiozitatea. Elevul trebuie pus permanent în situația de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri, a analiza răspunsurile auzite, a ajunge la identificarea răspunsurilor corecte, din care apoi descoperă cunoștințele noi. Interesul lui pentru lecții crește atunci când sunt folosite metode de participare activă, aceste apunând accent pe cunoașterea operațională, pe învățarea prin acțiune, aduce elevul în contact nemijlocit cu situațiile de viață reală.

Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relație cu personalitatea cadrului didactic și gradul de pregătire, predispoziție și stilurile de învățare ale grupului cu care lucrează.

Între noile orientări din domeniul practicilor educaționale, se situează și cea privind dezvoltarea gândirii critice a elevilor, prin folosirea metodelor și tehnicilor activ-participative noi: brainstorming, tehnica ciorchinelui, metoda mozaic, jurnalul cu dublă intrare, cubul, cvintetul, pălăriile gânditoare, etc. Gândirea critică îi învață pe elevi să emită și să-și susțină propriile idei. Satisfacția noastră, a oamenilor de la catedră, nu constă în a vedea că elevul a reprodus lecția citită, compunerea sau comentariul dictat „cuvânt cu cuvânt”, ci în a-i pune în evidență „talentul” de a își realiza propriul rezumat, propria compunere.

În continuare, va fi prezentată una dintre metodele activ-participative – **metoda pălăriilor gânditoare** – care contribuie la dezvoltarea gândirii critice și la stimularea creativității elevilor. Această metodă este un joc în sine, care presupune interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: albastră, albă, roșie, galbenă, verde și neagră. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul, care reprezintă un mod de gândire, oferind o privire asupra informațiilor, sentimentelor, judecăților, atitudinii pozitive, creativității, controlului.

Cum funcționează această metodă în cazul rezolvării de probleme? **Pălăria albastră:** este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă de controlul discuțiilor, supraveghează și dirijează bunul mers al activității.

Pălăria albă: este povestitorul, cel care redă pe scurt conținutul textului, exact cum s-a întâmplat acțiunea, este neutru, informează.

Pălăria roșie: își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, nu se justifică – spune ce simte. Lasă frâu liber imaginației și sentimentelor; este impulsivă; poate exprima și supărare sau furie; reprezintă o bogată paletă a stărilor afective.

Pălăria verde: este gânditorul, care oferă soluții alternative, idei noi, stimulând gândirea critică; este simbolul fertilității, al producției de idei inovatoare.

Pălăria galbenă: este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, pe un fundament logic, explorează optimist posibilitățile. Oferă o perspectivă pozitivă și constructivă asupra situației; culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul.

Pălăria neagră: este criticul, prezintă aspectele negative ale întâmplărilor, emite doar judecăți negative, identifică greșeli, exprimă prudența, grija, avertismentul, judecata. Oferă o perspectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situației în discuție. Reprezintă perspectiva gândirii negative, pesimiste. Această metodă este pusă în valoare de o mulțime de aspecte, precum:

- ✓ este o tehnică ușor de folosit, aplicabilă unei largi categorii de vârste;
poate fi folosită în diferite domenii de activitate și discipline;

stimulează creativitatea elevilor, gândirea colectivă și individuală;

- ✓ dezvoltă competențele inteligenței lingvistice, inteligenței logice și inteligenței interpersonale;

dezvoltă capacitățile sociale ale participanților, de intercomunicare și toleranță reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt;

- ✓ este o strategie metacognitivă care încurajează elevii să privească conceptele din diferite perspective;

- ✓ determină și activează comunicarea și capacitatea de a lua decizii;
încurajează gândirea laterală, gândirea constructivă, complexă și completă;

- ✓ încurajează și exersează capacitatea de comunicare a gânditorilor;
- ✓ este atractivă pentru elevi.

Am folosit această metodă la una dintre activitățile desfășurate la disciplina *Consiliere și orientare*, subiectul fiind: *"Utilizarea Internetului – avantaje și dezavantaje"*. Unul dintre elevi, care a fost atras în mod deosebit de această tehnică, a utilizat-o într-un mod ingenios într-o lucrare cu care a participat la concurs, obținând locul I. Lucrarea respectivă, cu titlul ***"Eu și Internetul"***, este prezentată în anexă, iar concluziile vor evidenția efectul utilizării acestei metode.

COLABORAREA ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI COMUNITATE – SOLUȚII INOVATOARE

Prof. Tămaș Ramona, Colegiul Național Bănățean Timișoara

În societatea actuală, educația nu mai este responsabilitatea exclusivă a școlii. Comunitatea locală, autoritățile, instituțiile culturale, organizațiile non-guvernamentale și agenții economici joacă un rol tot mai important în procesul educațional. Astfel, colaborarea dintre școală și comunitate devine o componentă esențială în formarea cetățenilor activi, responsabili și adaptați realităților socio-economice. În acest context, este necesară dezvoltarea unor soluții inovatoare care să consolideze acest parteneriat.

O relație strânsă între școală și comunitate aduce multiple beneficii: diversifică resursele educaționale, oferă elevilor exemple concrete din viața reală, crește implicarea civică și promovează incluziunea socială. În plus, contribuie la reducerea abandonului școlar și la formarea unor competențe practice utile pentru viața profesională.

Școala nu mai este doar un spațiu de transmitere a cunoștințelor, ci un centru de viață comunitară, unde copiii învață prin experiențe, proiecte, colaborări și implicare directă. În același timp, comunitatea devine un partener activ în sprijinirea educației de calitate.

Cu toate avantajele evidente, colaborarea dintre școală și comunitate se confruntă cu o serie de dificultăți. Printre cele mai frecvente se numără lipsa de comunicare eficientă, interesele divergente ale actorilor locali, birocrăția, lipsa fondurilor sau mentalitățile conservatoare. De asemenea, unele instituții comunitare nu percep școala ca un partener strategic, ci doar ca un beneficiar pasiv.

Pentru a depăși aceste obstacole, este necesară o schimbare de perspectivă: comunitatea trebuie să fie implicată încă din faza de planificare a activităților educaționale, iar școala trebuie să fie deschisă spre colaborare și inovare.

1. Proiecte comunitare integrate

Una dintre cele mai eficiente metode de colaborare este implementarea proiectelor educaționale care implică resursele comunității. De exemplu, școlile pot derula proiecte ecologice în parteneriat cu primăria sau cu ONG-uri locale, campanii de responsabilizare civică sau acțiuni caritabile împreună cu bisericile, centrele culturale sau asociațiile de părinți.

2. Școala ca hub educațional comunitar

O abordare inovatoare este transformarea școlii într-un centru deschis comunității. Astfel, spațiile școlare pot fi utilizate și în afara programului pentru activități culturale, cursuri de formare pentru adulți, întâlniri civice sau cluburi pentru tineri. Aceasta creează o legătură strânsă între școală și cetățenii din jurul său.

3. Parteneriate cu mediul de afaceri

Implicarea agenților economici în viața școlii este esențială pentru dezvoltarea competențelor relevante pe piața muncii. Prin organizarea de stagii de practică, vizite în fabrici, sponsorizări sau burse private, firmele devin parteneri în formarea profesională a tinerilor.

4. Educația prin voluntariat

Implicarea elevilor în activități de voluntariat organizate în parteneriat cu comunitatea (campanii de ecologizare, ajutor pentru persoane în dificultate, promovarea patrimoniului local) contribuie la dezvoltarea spiritului civic și a empatiei. În același timp, comunitatea percepe școala ca un sprijin real în viața cotidiană.

5. Tehnologie pentru conectare

Platformele online pot facilita colaborarea dintre școală și comunitate, mai ales în mediile rurale sau defavorizate. Prin intermediul rețelelor sociale, aplicațiilor educaționale sau site-urilor web, școlile pot promova inițiativele lor și pot atrage sprijinul membrilor comunității, chiar și de la distanță.

Colaborarea dintre școală și comunitate este o investiție în viitor. O școală deschisă spre lume, conectată cu realitățile și resursele locale, formează elevi mai bine pregătiți, mai motivați și mai responsabili. Soluțiile inovatoare, cum ar fi parteneriatele educaționale, transformarea școlii în centru comunitar sau utilizarea tehnologiei, sunt pași concreți spre o educație modernă și incluzivă. Este esențial ca toți actorii implicați – profesori, părinți, autorități locale, organizații – să înțeleagă că educația este un efort colectiv, iar comunitatea este parte activă a acestui proces.

Bibliografie

Iucu, R. B. (2018). Parteneriat educațional: familie – școală – comunitate. Editura Universității din București.

Cucos, C. (2012). Pedagogie. Editura Polirom.

Voinea, M. (2021). Școala și comunitatea – o relație în transformare. Revista de Pedagogie, nr. 2.

UNICEF România (2020). Raport privind educația incluzivă și parteneriatul comunitar.

CAUZELE INSUCCESULUI ȘCOLAR

Tănase Mariana

Școala Gimnazială Mateești
Comuna Mateești, jud. Vâlcea

Insuccesul presupune rămânerea în urmă la învățătură sau la neîndeplinirea cerințelor obligatorii din cadrul procesului instructiv - educativ, fiind efectul discrepantei dintre exigențe, posibilități și rezultate.

Insuccesul școlar, cu toate formele lui de manifestare, reprezintă ansamblul pierderilor școlare ale căror efecte se repercutează negativ asupra integrării sociale și profesionale și asupra relațiilor de conviețuire cu semenii. Insuccesul școlar reprezintă un indicator cu o sferă mai largă decât inadaptarea școlară, aceasta din urmă fiind o premisă a insuccesului școlar.

În evaluarea corectă a insuccesului școlar trebuie să luăm în considerare persistența și amploarea cu care el se manifestă. Astfel, el poate avea un caracter episodic, limitat la circumstanțele unei situații conflictuale sau tensionale care l-au generat, sau poate lua aspectul unui fenomen de durată, atunci când el se grefează pe fondul unor handicapuri senzoriale sau intelectuale, mai mult sau mai puțin severe, sau atunci când situațiile psiho-traumatizante care l-au generat persistă. Insuccesul se poate manifesta doar în raport cu anumite materii sau sarcini de învățământ, ca expresie a lipsei de interes și de înclinații (aptitudini) pentru respectivele materii sau ca urmare a unui mod neinteresant în care sunt predate aceste materii. Acest insucces parțial, dacă nu este contracarat la timp, poate duce la situații de corigență a elevilor în cauză sau la examene restante. Un elev cu insucces generalizat prezintă lacune grave în cunoștințe, absentează nemotivat, manifestă, aversiune față de învățătură și dispreț față de autoritatea școlară în general, iar în clasă perturbă orele prin tachinarea colegilor și realizarea unor glume de prost gust (bufonerie). Trebuie să atragem atenția asupra faptului că, pe lângă aceste situații, există în realitatea școlară și numeroase situații de false insuccese școlare, sau încercări de exagerare ori diminuare de către unii elevi a nereușitelor lor de moment.

Aceste situații evidențiază faptul că insuccesul școlar reprezintă, în mare măsură, o noțiune subiectivă, deoarece autoaprecierea negativă și neîncrederea manifestată în propriile capacități sunt atitudini care pot influența formarea rapidă a impresiei de incompetență personală sau de nereușită în raport cu sarcina propusă. Astfel, timizii autentici, indecizii, resemnații apreciază, de obicei, în mod exagerat dificultatea sarcinilor școlare de moment,

considerându-le chiar de netrecut, deoarece nu au încredere în propriile posibilități de acțiune. Diferențierea învățării prin programe cu grade treptate de dificultate și prin procedee didactice adecvate constituie una dintre soluțiile cele mai sigure de profilaxie și de terapie a insuccesului școlar. Organizarea instruirii în clase eterogene prin atribuirea de sarcini didactice cu grade de dificultate diferite, prin folosirea fișelor de muncă independentă limitează aria de gravitate a insuccesului școlar.

Mediul social-cultural deteriorat în anumite perioade de frământări, convulsii sociale influențează negativ și politica școlară și calitatea organizării pedagogice a instituțiilor de învățământ. Din acest punct de vedere, mai cu seamă ,deficiențele activității de predare și erorile de evaluare au cea mai mare influență negativă asupra randamentului învățării. Nedreptățirea frecventă prin notare și excesele de severitate, blochează și demobilizează elevul. Evenimentele stresante în viața de familie (boală, divorț, conflicte), dezinteresul familiei față de școală și mediul prietenilor ostili școlii influențează negativ atitudinile față de obligațiile școlare. Factorii interni au un rol ,esențial în exprimarea refuzului de a învăța. Bolile acute și, cronice, perioadele de convalescență, intrerup ritmul învățării. Lacunele instalate împiedică recuperarea retardului. Deficiențele intelectuale, aptitudinale, influențează insuccesul și eșecul școlar.

În fenomenul complex al insuccesului școlar cauzele devin efecte și efectele devin cauze. Tulburările de comportament și personalitate sunt cauză și efecte a inacceptării realității școlare, a inacceptării obligațiilor școlare. Terapia preventivă și curativă au ca punct de plecare depistarea cauzelor, eliminarea sau diminuarea acțiunii lor.

Munca în echipe favorizează colaborarea și utilizarea de sine a fiecărui membru după capacitățile lui. Activitatea psihopedagogică de orientare școlară și profesională pentru examinarea corectă a opțiunilor previne neșansa insuccesului și a eșecului și favorizează adaptarea școlară. Intervenția terapeutică asupra elevului marcat de handicapul școlar, de insucces, se desfășoară în timp.

Bibliografie,

1. Neacșu, I., *Metode și tehnici moderne de învățare eficientă*. București. : Editura Militară, 1990
2. Oprea , C. L. ,*Pedagogie. Alternative metodologice interactive*. București: Editura Universității din București, 2003
3. Popescu, V. V. , „*Succesul și insuccesul școlar – precizări terminologice, forme de manifestare, cauze*”, Revista de pedagogie, 1991, nr. 12;

STRATEGII ACTIV-PARTICIPATIVE DE PROMOVARE A SUCCESULUI ȘCOLAR

Tănase Mariana,
Școala Gimnazială Mateești,
Comuna Mateești, jud.Vâlcea

În activitatea școlară, de multe ori ne întrebăm de ce unii elevi nu învață, de ce au un comportament indisciplinat, de ce nu sunt respectuoși cu profesorii? Și de ce alți elevi sunt sârguincioși, învață bine sau foarte bine, sunt respectuoși și se implică în sarcinile școlare. Chiar și în viața de zi cu zi constatăm că unii realizează ceva, pe când alții, preferă să nu facă nimic sau, dacă fac ceva, efectuează acel ceva de mântuială. Toate acestea se întâmplă pentru că la baza conduitei individului uman stau întotdeauna mai multe mobiluri: trebuințe, intenții, tendințe, interese, aspirații, idealuri, care susțin și întăresc sau, dimpotrivă, nu susțin și slăbesc anumite conduite, fapte sau acțiuni.

Este vorba de rezultatele învățării, aceasta reprezentând performanțele elevilor, la baza cărora stau numeroase motive. Se știe că un elev mai motivat atinge performanțe mai ridicate decât unul care este puțin motivat, ceea ce înseamnă că performanța este nemijlocit determinată de motive. Performanța, la rândul ei, exercită o acțiune asupra percepției de sine a elevului. Prin performanța sa ridicată, el se percepe ca fiind competent. Dacă performanța avută este slabă, el se va percepe ca o persoană lipsită de calități, ca un individ care se devalorizează.

Dezvoltarea unui punct de vedere realist. Se are în vedere o concepție realistă asupra motivației după care să se conducă educatorul în activitatea lui la clasă. Fixându-și ca obiectiv, de exemplu, creșterea maximală a motivației intrinseci, el trebuie să recunoască rolul impulsurilor „de autoafirmare și afiliativ”.

Evaluarea trebuințelor celui care învață. Dacă un elev nu este motivat pentru un anumit obiect de învățământ, profesorul va trebui să afle cauzele (motivele) acestei situații. El va trebui să caute și să găsească o cale didactică salutară pentru tratarea „impulsurilor” neorientate spre sarcina didactică propusă.

Dezvoltarea impulsului cognitiv Educatorul trebuie să facă „orice” pentru stimularea „impulsului” cognitiv existent, manifest și pentru dezvoltarea unuia „deficitar”. În acest scop, ar putea, de exemplu, să fie redus accentul pus pe învățarea pentru examene, sau sublinierea necesității ca admiterea în învățământul superior să se efectueze pe baza rezultatelor la testele

de aptitudini. De asemenea, educatorul ar putea să utilizeze, într-o mai mare măsură, procedee care să stârnească interesul elevului pentru noutatea, surpriza sau contrastul incluse în probleme atunci când „impulsul” cognitiv este minim. Elevul poate să nu fie inițial motivat pentru învățarea algebrei, dar poate fi intrigat de un paradox logic sau de o contradicție vizibilă; rezolvarea problemei respective de algebră poate da naștere unei satisfacții, iar aceasta, la rândul ei, să reprezinte un punct de pornire pentru dezvoltarea unei atitudini ulterioare pozitive față de domeniul algebrei.

Captarea interesului. Există numeroase modalități prin care educatorul poate să capteze interesul elevului pentru disciplina pe care o predă. Dacă avem în vedere, de exemplu matematica, se poate porni de la „impulsul de autoafirmare” al elevului, subliniind perspectivele profesionale ale matematicii într-o mulțime de domenii prestigioase. În ceea ce privește alte discipline de învățământ, se pot folosi exemple despre care știm că îi interesează în mod deosebit pe elevi. De asemenea, profesorii buni stimulează interesul elevilor pentru un obiect de învățământ prin simpla forță a entuziasmului lor.

Există mai multe strategii de promovare a succesului școlar. Cele mai importante sunt:

- utilizarea competiției. Se are în vedere utilizarea judicioasă a competiției individuale între elevi, care cultivă autoformarea. Așa sunt competițiile interșcolare, care pun în valoare talentele elevilor în numeroase domenii de activitate.

- predarea în absența motivației. Sarcinile didactice susceptibile de învățare conștientă pot fi însușite adeseori cu un efort minim și cu un nivel scăzut de motivare. Datorită succesului inițial, este posibil ca nivelul de motivare să crească și să stimuleze astfel comportamentul de învățare al elevului.

- utilizarea nivelului adecvat al impulsului. De obicei, nivelurile foarte ridicate ale motivației, adică intensitatea prea mare a acesteia poate determina fenomenul de inhibare a învățării sarcinilor complexe. Deci, simpla „punere sub presiune” a elevului care se lovește de greutăți în legătură cu o problemă va face mai mult rău decât bine. Supramotivarea este mai mare la elevii cu un grad mai ridicat de anxietate.

Analiza și remodelarea programului de recompensare și pedepsire a celui care învață

În trecut, pentru unii elevi rămași în urmă la diferite materii de studiu singura modalitate de a ieși din acest impas o constituia doar retragerea de la școală. Astăzi, lucrurile s-au schimbat. Există posibilitatea de stimulare a aptitudinilor individuale. De asemenea, este accesibilă tehnica de autoinstruire pentru recuperarea rămănelor în urmă.

La aceste strategii de dezvoltarea motivației la elevi, se pot adăuga și altele :

-cultivarea pasiunii pentru activitatea de învățare. Profesorul nu trebuie să dezvolte numai intenția și dorința elevului de a învăța, ci să cultive, treptat, mai ales implicarea puternică a elevului în activitatea de studiu. Poate să realizeze acest obiectiv prin procedee educaționale care să întărească trăirile afective pozitive ale elevilor legate de sarcinile școlare. Creșterea duratei acestor trăiri emoționale se obține treptat, prin dozarea lor judicioasă.

-dezvoltarea intereselor cognitive. Interesele cognitive presupun curiozitatea epistemică, a cărei satisfacere aduce plăcere, fără a produce o reducere totală de tensiune, ceea ce induce efectul de facilitare în învățarea obiectului de învățământ preferat. Se știe că la aceste obiecte elevii respectivi învață adeseori peste limitele solicitate, trăind puternice satisfacții și obținând performanțe ridicate. Între activitatea cognitivă și subiect se încheagă o reacție circulară cu efecte optime. Dezvoltarea intereselor cognitive (care urmăresc trebuințe, motive, tendințe, scopuri) se obține prin antrenarea elevilor în activități de cunoaștere: rezolvarea de probleme în cadrul oricărui obiect de învățământ, efectuarea de experiențe științifice în diferite laboratoare, elaborarea (pe măsura posibilităților) a unor lucrări cu caracter științific, participarea la diferite sesiuni științifice, la olimpiade.

-dezvoltarea intereselor profesionale. Îndeosebi pentru elevii din clasele mari stimularea acestui tip de interese trebuie să constituie unul din obiectivele cele mai importante, pentru că acești elevi se pregătesc mai intens pentru alegerea viitorului tip de învățământ superior sau a viitoarei profesiuni. Ca strategii pentru dezvoltarea acestor interese se pot utiliza: dezbateri cu elevii pe teme preferate; aplicarea de inventare (chestionare) de interese; cunoașterea modului cum își folosesc elevii timpul liber; cunoașterea fișelor de caracterizare psihopedagogică; antrenarea elevilor în activități extrașcolare preferate etc.

La prima vedere sugestiile prezentate în legătură cu dezvoltarea motivației elevilor par simple, dar ele sunt esențiale și utile. De altfel, nu există rețete pentru realizarea acestui obiectiv educațional fundamental. De aceea, dirijarea motivației în clasă rămâne mai mult o artă.

Tehnica întrebărilor succesive și a disonanței cognitive. Tehnica întrebărilor succesive impune o mobilizare cognitivă intensă din partea elevilor, care trebuie să dea răspunsuri cât mai corecte la întrebările puse de profesor. Acest tip de întrebări nu numai că incită curiozitatea epistemică, dar menține concentrată atenția copiilor pe o durată mai mare în timpul lecțiilor, asigurând astfel o învățare mai eficientă.

Pe de altă parte, ca strategie de cultivare a motivației, disonanța cognitivă

poate fi utilizată de educatori prin tehnica rezolvării creative a problemelor. Problemele creative prin datele lor, dintre care unele cunoscute altele mai puțin sau deloc cunoscute, creează contradicții în cunoaștere, în căutarea și găsirea de soluții.

Cursuri de psihologie școlară ingenioase pentru rezolvare, iar contradicțiile determină mobilizarea cognitivă a elevului în vederea asimilării de informații suplimentare, care să faciliteze soluționarea și să conducă totodată la reducerea stării de tensiune psihică în care acesta se află.

Bibliografie,

1. Cucoș, C., *Pedagogie*. Ed. a II-a. Iași, Polirom, 2002
2. Dumitru, I., *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*. Timișoara: Ed. Univ. de Vest. 2000
3. Oprea, C. L., *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*. București: Editura Universității din București, 2003
4. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004.

DETERMINAREA FACTORILOR CARE CONTRIBUIE LA REUȘITA ȘCOLARĂ

Tănase Mariana

Școala Gimnazială Mateești

Comuna Mateești, jud. Vâlcea

Care sunt factorii care determină reușita școlară? Ei sunt de două categorii: *externi și interni*. În prima categorie intră factorii care țin de mediul școlar, de cel familial și factorii pedagogici (nivelul de instruire, personalitatea profesorului, baza materială a școlii etc.). Factorii interni ai reușitei școlare sunt, la rândul lor, intelectuali (cognitivi) și nonintelectuali (necognitivi). Printre factorii intelectuali cel mai important este considerat a fi inteligența școlară. Ca și inteligența generală, inteligența școlară se măsoară prin IQ (Intelligence Quotient – Coeficient de inteligență). Principalul indicator al inteligenței școlare nu este rapiditatea (trăsătură temperamentală), ci *ușurința și calitatea activității intelectuale*. Întrucât contează, în primul rând, corectitudinea și eficiența în soluționarea unei probleme.

Inteligența școlară se dezvoltă în funcție de programul genetic, dar și în dependență de condițiile activității școlare. Această dezvoltare este nemijlocit legată de varietatea concretă a sarcinilor școlare. Unii elevi obțin succese mai mari în sarcini teoretice, alții se afirmă mai bine în sarcini practice. Inteligența școlară nu are deci caracter general, pentru că ea reprezintă modelarea potențialităților intelectuale ale elevilor după specificul și structura acestei varietăți de sarcini particulare de natură școlară.

De altfel, reușita școlară, și o dată cu ea, inteligența elevului, este evaluată după capacitatea manifestată în învățarea unei poezii, în realizarea unei analize gramaticale, în analiza literară a unui text, în efectuarea diferitelor tipuri de sarcini școlare cu caracter teoretic sau practic. Toate acestea necesită intervenția a numeroși factori: percepția, gândirea, memoria, imaginația etc. dovedind caracterul complex al inteligenței școlare.

Reușita școlară este condiționată și de factori noncognitivi (efort voluntar, interese, atitudini etc.), ceea ce este demonstrat de faptul că performanțele școlare sunt diferite atunci când factorii intelectuali se mențin relativ constanți.

Inteligența școlară nu este o valoare psihică absolută. Eficiența ei este condiționată mereu de întreaga viață a elevului, mai ales de particularitățile afectiv-motivaționale ale personalității. Există o tendință de creștere a rolului factorilor nonintelectuali de personalitate în determinarea reușitei școlare pe măsura trecerii de la o clasă la alta.

De asemenea , emoțiile și sentimentele se integrează organic în structura personalității , formând aspectul ei dinamico-energetic .Gradul de maturitate al personalității depinde , într-o mare măsură de maturitatea emoțional-afectivă . Nivelul de dezvoltare a voinței , capacitatea de autoreglare se răsfrâng asupra întregii activități a elevului . Nu este suficient pentru o reușita școlară să se detecteze doar trăsăturile de personalitate ale elevului , întrucât trebuie să se realizeze alături de informarea elevului și formarea condițiilor interne , a premiselor psihologice ale succesului școlar .

“Succesul la învățătură este dependent nu numai de nivelul dezvoltării intelectuale ci , într-o însemnată măsură și de natura trăsăturilor de personalitate ale elevilor , ceea ce impune necesitatea cunoașterii și a influențării pozitive a acestor trăsături “.

Dezvoltarea psihică a elevului are o “istorie individuală “, a cărei fundamentare se realizează încă din familie . Copilul , crescut într-un anumit tip de climat afectiv și intelectual , va asimila mai ușor acele valori socio-culturale cu care vine în contact repetat și nemijlocit încă prin modelele de conduită ale părinților . Familia îndeplinește , prin funcția sa de socializare a copilului , un rol nebanuit de important în formarea ierarhiei valorilor individuale . Familiile cu nivel de aspirație ridicat , orientate spre succese și performanțe, acordă o importanță deosebită reușitei școlare a copilului . În acest tip de familie, la baza motivării bucuriilor sau a necazurilor , a succeselor sau a insucceselor, într-un cuvânt a autoevaluării , stau realizările.

Încrederea în sine observată la elev este “oglindea “încurajării și a încrederii ce i se acordă în familie și în școală . Pe baza evaluării sistematice a randamentului școlar , copilul își formează o autoevaluare din ce în ce mai realistă , care se manifestă , la rândul său , în nivelul de aspirație al copilului.

Cunoașterea și afectivitatea sunt strâns legate. Ele se dezvoltă simultan, în relație reciprocă. Factorul afectiv, inclusiv cel atitudinal, constituie principala forță motrice a activității școlare, în special . Activitatea școlară încununată de succes întărește , consolidează factorul afectiv .Interacțiunea factorilor externi și interni poate genera atitudinea preferențială a elevului față de anumite obiecte de învățământ .Dintre factorii externi pot fi amintiți : conținutul , noutatea cunoștințelor școlare , caracterul atractiv și interesant al metodologiei folosite , personalitatea educatorului , opiniile părinților etc. Dintre factorii interni pot fi menționați :capacitățile cognitive și interesele cognitive ale elevului , componentele motivaționale de ordin afectiv , sentimentul succesului și al insuccesului școlar , nivelul de aspirație format în funcție de capacitatea de autoestimare etc.

Relația dintre motive și școală nu poate fi tratată în mod univoc. Motivul devine însă eficient numai în momentul în care el se constituie la nivelul personalității , investindu-se într-o atitudine . De regulă se pornește de la surse motivaționale bogate și variate , dar până la urmă se conturează atitudinea față de activitatea școlară .

În general, legătura dintre atitudinea față de activitatea școlară și reușita școlară este extrem de solidă. Progresele în dezvoltarea aptitudinii școlare sunt cu atât mai evidente cu cât mai pozitivă este atitudinea elevilor față de activitatea școlară și cu cât această activitate are o semnificație mai mare .

BIBLIOGRAFIE,

1. Bîrzea, C.. *Arta și știința educației*. București: EDP, 1995
2. Bocoș, M., (2003), *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
3. Chiș, V., *Pedagogia contemporană-Pedagogia pentru competențe*. Cluj-Napoca: Editura Cărții de Știință, 2000
4. Cozma, T. ,*Introducere în pedagogie*. Iași, Ed. Univ. Al.I. Cuza, 2002
5. Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*. București: EDP, 1998
6. Cucuș, C., *Pedagogie*. Ed. a II-a. Iași, Polirom, 2002

Rolul educației în dezvoltarea personalității umane

Prof. TERESCUMARIANA

Grad. P.P. Nr. 1 Orsova

Educația în viața unui om are un rol foarte important, educația dezvoltă nenumărate laturi senzitive, emoționale, cât și laturi pragmatice de viață, educația ca definiție este un fenomen social care reprezintă transmiterea de date și trăiri existențiale, a generalităților despre cultură și societate.

Educația dezvoltă stilul unui om, până la urmă această învățare ți-o predai tu, nu există un profesor, învățarea ajută la formarea unui scop în viață, la formarea viitorului, însă și cantitatea face diferența în acest caz, tocmai de aceea în funcție de învățăturile primite, personalitățile sunt diverse. Adică un om plin de cultură și învățat ca la carte niciodată nu va fi cel mai popular sau cel care se pricepe la cele mai multe lucruri practice, însă unul care cu adevărat este educat să facă față fizic vieții nu posedă o cantitate atât de mare de informații logice și teoretice. Dezvoltarea personalității unui om începe în momentul în care persoana în cauză este capabilă de a putea face alegeri, pentru ca un om care știe să meargă într-o direcție știe și de ce a ales să meargă în acea direcție, asta e educația, atunci când știi de ce faci un lucru și știi cum să faci un lucru.

Totul contează într-o lume în care sunt puțini cei care au carte, iar restul face parte din acei 7 ani de acasă, acei 7 ani care se vor transforma într-o viață. Educația din zilele noastre și de pe tărâmurile noastre reprezintă niște foi cu îndrumări care niciodată nu s-au schimbat, mereu educația teoretică primită în instituții de învățământ a fost inutilă, tot ceea ce se învață printre bănci și ore scurse în nopți nu au nicio importanță, nimic din ce înveți într-o astfel de cameră cu 4 pereți, sala de clasă, nu te va ajuta în viața de zi cu zi, ca om care vrea succesul și fericirea pe plan personal. Omul din zilele noastre are nevoie de o personalitate puternică, plină de entuziasm, doar așa poți reuși într-o societate contemporană plină de cerințe spre fizic, nu spre psihic, teoria nu îți oferă acea lingură de mâncare pe care visezi să o ai primită pentru munca depusă.

Fie că dai importanță educației din școli, fie că dai importanță educației primite ca om de rând, educație elementară, această învățare este importantă pentru caracterul și personalitatea ta, așa îți conturezi motivația și voința, ceea ce îți dorești, o întâmplare nefericită nu ar trebui să schimbe ceea ce educația te-a învățat să faci, mereu trebuie să ai o țintă, să tragi înspre acea țintă și să ai norocul ori siguranța că vei nimerii din prima. Sunt multe păreri despre educație, bune și mai puțin bune, însă atunci când omul care vrea să te educe nu este un om cu carte la cap, adică unul capabil să fie învățător, nici tu nu vei devenii un educat.

Repetiția e mama învățăturii, nu prea sunt de acord, viața e mama învățăturii.

ABORDAREA PLURILINGVISTĂ ȘI PLURICULTURALĂ ÎN ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE

Prof. Laura Maria Teșu

Liceul Tehnologic de Transporturi ”Transilvania”, Cluj-Napoca

Comisia Europeană a creat un cadru oficial pentru a încuraja profesorii care doresc să propună elevilor o abordare plurilingvistă în învățarea limbilor străine. FREPA (Framework of Reference for Pluralistic Approaches to Languages and Cultures) este instrumentul creat de Consiliul Europei, care sprijină plurilingvismul și pluriculturalismul în educația lingvistică. Astfel FREPA propune o serie de competențe, cunoștințe și atitudini pentru dezvoltarea conștientizării și înțelegerii diversității lingvistice și culturale. Scopul acestui instrument este de a încuraja abordările pluraliste, adică acele metode de predare care iau în considerare mai multe limbi și culturi simultan, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților interculturale ale elevilor. Se încurajează dezvoltarea cunoștinței lingvistice și culturale, nu doar prin dobândirea unei singure limbi, ci prin învățarea și utilizarea mai multor limbi străine. Se subliniază ideea că învățarea limbilor străine este parte integrantă dintr-un context mai larg de diversitate culturală.

A învăța o limba străină presupune dezvoltarea de competențe de comunicare în acea limbă. Trebuie ținut seama că doar însușirea gramaticii și vocabularului unei limbi nu echivalează cu cunoașterea acelei limbi. Cultura și civilizația oamenilor care vorbesc acea limbă influențează mult felul în care aceștia folosesc cuvintele acelei limbi. O abordare plurilingvistă ar încuraja elevii să exploreze asemănările și diferențele dintre limbile pe care le cunosc și cele pe care le învață, le oferă elevilor ocazia să învețe despre diferite culturi și să aprecieze diversitatea culturală, dezvoltă competențele interculturale ale elevilor, pregătindu-i pentru o lume într-o continuă mișcare. Abordarea predării unei limbi străine în acest context suferă modificări.

Competențele de comunicare pe care dorim să le formăm în cadrul orelor de limbi străine sunt strâns legate de situații de comunicare diferite din punct de vedere socio-cultural. Astfel, o dată cu însușirea de cunoștințe lingvistice, elevul trebuie să însușască bagajul de cunoștințe sociale și culturale care să-i permită comunicarea eficientă și pertinentă în limba

pe care o învață. Iată câteva exemple de competențe relevante care subliniază importanța unei abordări plurilingvistice în predare limbilor străine: competențe de rezolvare a conflictelor, clarificare neînțelegerilor, competențe în negocieri, competențe de adaptare la situații noi, de mediere, competențe în descrierea unor situații lingvistice și culturale care nu ne sunt familiare, competență în analiza critică a unei situații în care ne aflăm. Europa pledează pentru o educație plurilingvistică și interculturală care să susțină un sistem democratic eficient și inclusiv.

Limba și cultura merg mână în mână. Ținând cont de acest lucru, predarea în context plurilingvistic și pluricultural presupune formare de competențe lingvistice în contexte culturale și sociale diverse, profesorul transmitând elevilor ideea că o anumită formă lingvistică se potrivește pentru anumite situații de comunicare.

Bibliografie:

1. <https://www.ecml.at/Resources/ECMLresources/tabid/277/id/20/language/en-GB/Default.aspx>
2. <https://cursuri-bsmart.ro/impactul-globalizarii-asupra-predarii-limbilor-straine/>
3. <https://www.ecml.at/Portals/1/documents/ECML-resources/CARAP-EN.pdf?ver=2018-03-20-120658-443>
4. <https://journals.openedition.org/rdlc/10585>
5. <https://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2020-2023/Pluralisticteachercompetences/tabid/4300/language/fr-FR/Default.aspx>

ABORDĂRI INOVATOARE ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ

Prof. Educație Timpurie: Țetcof Elena-Izabela
Grădinița Electromagnetica, București, Sectorul 5
An școlar: 2024-2025

Educația preșcolară reprezintă stadiul inițial al sistemului de învățământ formal, destinat copiilor cu vârste cuprinse între aproximativ 3 și 6 ani. Această etapă este concepută pentru a oferi copiilor un mediu stimulant și sigur în care să învețe și să se dezvolte într-un mod holistic, având în vedere aspectele cognitive, sociale, emoționale și fizice ale dezvoltării lor.

Perioada preșcolară este crucială în dezvoltarea copilului din mai multe motive:

- Fundamentarea competențelor de bază: Educația preșcolară oferă oportunități pentru copii să-și dezvolte abilitățile de bază în domenii precum limbajul, matematica, științele, creativitatea și abilitățile sociale. Aceste competențe servesc ca temelie pentru învățarea continuă pe tot parcursul vieții.
- Stimularea curiozității și a explorării: În mediul preșcolar, copiii sunt încurajați să exploreze lumea din jurul lor prin intermediul jocului și al activităților practice. Această explorare activă stimulează curiozitatea și setea de cunoaștere, pregătindu-i pentru învățarea ulterioară.
- Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale: Educația preșcolară oferă oportunități esențiale pentru copii să învețe să interacționeze cu alți copii și adulți într-un mediu structurat și susținător. Ei învață să-și exprime emoțiile, să-și dezvolte empatia și să înțeleagă importanța cooperării și a respectului reciproc.
- Promovarea independenței și a abilităților de rezolvare a problemelor: În cadrul educației preșcolare, copiii sunt încurajați să devină mai independenți și să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor. Ei învață să-și facă alegeri, să-și gestioneze timpul și să-și depășească obstacolele într-un mediu sigur și susținător.
- Pregătirea pentru școală și pentru viață: Educația preșcolară îi pregătește pe copii pentru tranziția către învățământul primar și pentru viața în societatea modernă. Aceasta îi ajută să dobândească abilitățile necesare pentru a avea succes în școală și în viața de zi cu zi, precum și să-și dezvolte o atitudine pozitivă față de învățare și explorare.

Educația preșcolară joacă un rol esențial în dezvoltarea copilului, oferindu-le acestora fundația necesară pentru a deveni adulți încrezători, autonomi și bine pregătiți pentru provocările vieții. Este o perioadă critică în care se pot forma bazele pentru succesul pe termen lung al copilului în domeniul academic și al vieții în general.

Metodele inovative de predare și învățare reprezintă abordări și tehnici educaționale care implică utilizarea unor strategii noi, creative și adaptative pentru a sprijini procesul de învățare al elevilor. Aceste metode se bazează pe cercetările recente în domeniul educației și pe înțelegerea în continuă evoluție a nevoilor și caracteristicilor individuale ale elevilor. Ele pun accentul pe implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, pe dezvoltarea abilităților lor critice și creative și pe crearea unui mediu de învățare stimulant și relevant.

Este important să aplicăm metode inovative de predare și învățare în educația preșcolară din mai multe motive:

- Răspuns la nevoile individuale: Copiii preșcolari au nevoi și ritmuri de învățare diferite. Metodele inovative permit personalizarea procesului de învățare pentru a se potrivi mai bine nevoilor și abilităților individuale ale fiecărui copil, astfel încât să se asigure că toți copiii sunt sprijiniți în maximizarea potențialului lor.
- Stimularea imaginației și creativității: Metodele inovative de predare și învățare încurajează explorarea, jocul și creativitatea în procesul de învățare. Acestea oferă copiilor oportunități ample de a-și folosi imaginația și de a-și dezvolta gândirea creativă, care sunt esențiale pentru dezvoltarea lor holistică.
- Promovarea abilităților sociale și colaborative: Multe metode inovative implică activități de grup și colaborare între copii. Aceste activități nu numai că promovează dezvoltarea abilităților sociale, cum ar fi comunicarea și lucrul în echipă, dar și încurajează empatia, înțelegerea și respectul reciproc.
- Încurajarea gândirii critice și rezolvării de probleme: Metodele inovative încurajează gândirea critică și rezolvarea de probleme prin intermediul activităților practice și provocărilor relevante pentru vârsta copiilor. Acestea îi încurajează pe copii să pună întrebări, să exploreze și să experimenteze în mod activ pentru a-și dezvolta abilitățile de rezolvare a problemelor.
- Pregătirea pentru lumea modernă: În lumea modernă, este important ca elevii să dobândească abilități relevante pentru secolul 21, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea și comunicarea. Metodele inovative de predare și învățare sunt concepute pentru a încuraja și dezvolta aceste abilități încă din primele etape ale educației.

Aplicarea metodelor inovative de predare și învățare în educația preșcolară este esențială pentru a asigura că copiii sunt pregătiți să facă față provocărilor și oportunităților lumii moderne. Aceste metode creează un mediu de învățare stimulant și adaptabil, care îi încurajează pe copii să-și dezvolte abilitățile, creativitatea și curiozitatea, pregătindu-i pentru succesul în viață.

Exemplificate metodele inovative de predare și învățare pentru preșcolari menționate anterior:

Învățare prin joc:

Un exemplu ar putea fi utilizarea unui colț de joacă tematic în clasă, unde copiii pot explora roluri și scenarii diferite, cum ar fi un magazin alimentar sau un spital de jucărie. Prin intermediul

acestor jocuri, copiii pot învăța despre concepte matematice simple, cum ar fi numărarea și sortarea, sau pot dezvolta abilități sociale, cum ar fi colaborarea și rezolvarea problemelor.

Metoda Montessori:

Într-o clasă Montessori, copiii ar avea acces la materiale didactice specifice și structurate, cum ar fi materialele sensoriale sau de matematică. Un exemplu ar putea fi utilizarea "cilindrilor de formă", unde copiii învață să facă corespondența între formele geometrice și orificiile corespunzătoare dintr-un bloc de lemn, dezvoltând astfel coordonarea ochi-mână și recunoașterea formelor.

Abordarea Reggio Emilia:

Pentru a implementa abordarea Reggio Emilia, educatoarea ar putea organiza un proiect de explorare a naturii în curtea școlii. Copiii ar putea să colecteze mostre din mediul lor înconjurător, să le studieze folosind lupi de mărime și să documenteze observațiile lor prin desene și discuții în grup. Acest proiect ar promova curiozitatea și investigarea activă, iar rezultatele ar putea fi expuse într-un "atelier al naturii" creat în clasă.

Învățarea bazată pe proiecte:

Un exemplu de proiect ar putea fi construirea unei "orașe din carton". Împreună, copiii ar putea planifica și construi un oraș folosind cutii de carton, hârtie colorată și alte materiale reciclabile. În timp ce lucrează la acest proiect, copiii pot învăța despre concepte precum spațiul și comunitatea, pot dezvolta abilități practice, cum ar fi tăierea și lipirea, și pot colabora pentru a rezolva problemele întâmpinate în timpul construcției.

Aceste exemple ilustrează modul în care metodele inovative de predare și învățare pot fi aplicate în practică în contextul educației preșcolare, oferind copiilor oportunități ample de explorare, descoperire și dezvoltare.

Bibliografie:

Otilia Clipa - "Educația preșcolară în România. Strategii de formare continuă"

Luminița Olteanu - "Educație și formare continuă. Strategii de intervenție și dezvoltare personală"

Viorica Trif - "Metode inovative de predare și învățare în educația timpurie"

Katz, L. G., & Chard, S. C. (2013). Angajarea minților copiilor: Abordarea proiectului. Grupul de publicații Greenwood.

Montessori, M. (1964). Metoda Montessori: Pedagogia științifică aplicată educației copiilor în casele pentru copii. Editura Schocken Books.

Edwards, C., Gandini, L., & Forman, G. (Eds.). (1998). Cele o sută de limbaje ale copiilor: Abordarea Reggio Emilia în educația timpurie a copiilor. Editura Ablex Publishing Corporation.

Pianta, R. C., Barnett, W. S., Burchinal, M., & Thornburg, K. R. (2009). Efectele educației preșcolare: Ce știm, în ce măsură politicile publice sunt sau nu aliniate cu baza de dovezi și ce mai trebuie să știm. *știința psihologică în interes public*, 10(2), 49-88.

IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITATEA ȘCOLII

Profesor Țipă Mihaela

Liceul Tehnologic Ioan N. Roman Constanța

Implicarea părinților în activitatea școlii este esențială pentru succesul academic și dezvoltarea socială a elevilor. Iată cinci modalități eficiente prin care părinții se pot implica activ în viața școlară:

1. Participarea la ședințele cu părinții și la evenimentele școlare

Participarea regulată la ședințele cu părinții și la evenimentele școlare, cum ar fi serbările, expozițiile și zilele porților deschise, este o modalitate excelentă de a fi la curent cu activitățile și progresul copiilor lor.

Beneficii:

- Părinții devin mai bine informați despre evoluția academică și comportamentul copilului.
- Se dezvoltă o relație de colaborare între părinți și profesori.
- Părinții pot oferi feedback și sugestii pentru îmbunătățirea activităților școlare.

2. Voluntariat în cadrul școlii

Părinții pot să se implice prin voluntariat în diverse activități școlare, cum ar fi organizarea de evenimente, ajutor la bibliotecă, coordonarea activităților extracurriculare sau participarea la excursii școlare.

Beneficii:

- Creează o legătură mai puternică între părinți, profesori și elevi.

- Părinții își pot folosi abilitățile și expertiza pentru a îmbunătăți mediul educațional.
- Elevii beneficiază de sprijin suplimentar și activități diversificate.

3. Comunicarea constantă cu profesorii

Menținerea unei comunicări deschise și regulate cu profesorii, prin e-mail, platforme online de management școlar sau întâlniri față în față, este crucială pentru monitorizarea progresului academic și comportamental al copilului.

Beneficii:

- Problemele pot fi identificate și soluționate mai rapid.
- Se stabilește un parteneriat educațional bazat pe încredere și colaborare.
- Părinții pot oferi și primi sugestii pentru a sprijini învățarea acasă.

4. Implicarea în asociațiile de părinți

Participarea activă în asociațiile de părinți sau comitetele școlare permite părinților să aibă un cuvânt de spus în deciziile care afectează școala și educația copiilor lor.

Beneficii:

- Părinții pot influența pozitiv politica și procedurile școlare.
- Se promovează transparența și responsabilitatea în administrarea școlii.
- Se construiește o comunitate școlară puternică și coezivă.

5. Sprijinirea activităților de învățare acasă

Crearea unui mediu propice pentru studiu și sprijinirea activităților de învățare acasă, cum ar fi stabilirea unui program de studiu, ajutor la teme și încurajarea lecturii, sunt esențiale pentru succesul academic al copilului.

Beneficii:

- Îmbunătățirea performanțelor academice ale copilului.
- Dezvoltarea unor obiceiuri de studiu sănătoase și a unui program organizat.
- Consolidarea cunoștințelor și abilităților dobândite la școală.

Concluzie

Implicarea părinților în activitatea școlii contribuie semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor academice și a comportamentului elevilor. Prin participarea activă la ședințe, voluntariat, comunicare constantă cu profesorii, implicare în asociațiile de părinți și sprijinirea activităților de învățare acasă, părinții pot deveni parteneri importanți în procesul educațional, asigurând astfel o educație de calitate pentru copiii lor.

Bibliografie:

1. <https://www.kinderpedia.co/ro/beneficiile-implicarii-familiei-in-educatia-copilului.html?format=html>
2. <https://academiaabc.ro/wp-content/uploads/2021/03/Importanta-implicarii-familiei-in-viata-scolarului.pdf>

„CEI ȘAPTE ANI DE ACASĂ”- PREMISĂ A UNEI EDUCAȚII DE CALITATE

Autor: prof. Educ. Timpurie. ȚOIA ALINA
Unitatea de proveniență: GRĂDINIȚA NR.268

Auzim de nenumărate ori expresia „Nu are cei șapte ani de acasă!” sau „Ce educație i-au dat părinții?!” atunci când cineva are un comportament neadecvat regulilor societății în care trăiește. Pornind de la aceste sintagme, am conceput un material în care să aprofundez puțin sensul acestor expresii, gândindu-mă la importanța pe care o are această „educație de acasă”, la întregul parcurs educativ pe care îl are de trecut un individ în formare.

Conform documentelor legislative existente în sistemul de învățământ actual, familia reprezintă un factor activ la desăvârșirea formării copilului- viitor adult.

„Părinții au nu numai dreptul, ci și obligația de a lua parte la viața copiilor lor în instituția de învățământ.

Parteneriatul *ȘCOALĂ -FAMILIE- COMUNITATE* reprezintă o problemă actuală importantă, reliefată de diferite documente de politică educațională la nivel național și internațional și de cercetările în domeniul educației.”(*Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează Curriculumul pentru Educație Timpurie, 2019, p.74*).

Copilul ia contact cu lumea prin părinți- primii adulți pe care îi are în apropiere. Aceștia reprezintă primele modele pentru el: comportamental, socio-afectiv, social și chiar cognitiv. Altfel spus: dacă părinții sunt persoane educate, cu vaste cunoștințe, cu o viață socială bine definită, copilul își va însuși toate aceste lucruri și le va „aplica” în formarea sa.

O familie în care relațiile sunt de colaborare , de acceptare, respect și de conviețuire reprezintă un reper deosebit de important în viața copilului. Astfel, cel mic va învăța că tata o ajută pe mama, că toate hotărârile din familie se iau împreună, că respectul pentru persoana de lângă tine este definitorie și va deprinde ce înseamnă „Cei șapte ani de acasă”.

Este de subliniat faptul că acasă, în familie, în mediul în care copilul primește atenție, suport, îngrijire, afecțiune și respect se conturează primele noțiuni de educație. Dacă celui mic i se va vorbi calm, cu înțelegere, fără cuvinte agresive, atunci el va ști că acesta este modul ideal de comunicare. Dacă în cămin vor fi reguli care se respectă, atunci copilul va ști că oriunde există o ordine și că păstrarea ei va conduce la armonie și echilibru. Dacă în relațiile dintre membrii familiei există respect și toleranță, atunci copilul va înțelege că orice persoană trebuie tratată cu aceeași atitudine.

Mediul educațional reprezintă o altă perspectivă a vieții. Acesta creează relații noi cu covârșnici și cu alte persoane diferite de cele apropiate, inițiază un cadru nou prin dimensiuni și conținut și, peste toate acestea, valorifică tot „bagajul” cu care copilul vine din familia sa. Pentru a desăvârși formarea unui individ din toate perspectivele, este necesar și important ca partenerul-cheie în educația copilului- *PĂRINTELE /FAMILIA* să fie prezent/ă permanent în acest „cerc educațional”, iar relația *ȘCOALĂ -FAMILIE- COMUNITATE* să fie hotărâtoare.

„Cei 7 ani de acasă reprezintă pașaportul care te însoțește peste tot și toată viața!”

BIBLIOGRAFIE :

-Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează Curriculumul pentru Educație Timpurie, 2019

Colaborarea grădiniță-școală-familie

Ursu Dumitrita Carmen-mediator școlar

La vârsta prescolară și școlară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice trebuie continuată, susținută și întărită de familie.

Funcția de părinte este o „meserie” și, ca orice meserie, ea trebuie învățată. Noțiunea de părinte nu poate exista separat de cea de copil/urmas, după cum noțiunea de educator nu poate exista separat de cea de educat. Părinții trebuie să cunoască, să devină conștienți de influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația ce trebuie dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea viitoare va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător. Gresesc acei părinți care le interzic copiilor să „atingă anumite obiecte” sau să se deplaseze singuri. Tendința copilului de a apuca, de a desface piesele unei jucării, de a le pipăi, de a le privi, chiar de a le izbi pentru a vedea dacă se sparg sau nu, nu trebuie oprită. Un copil sănătos, bine alimentat și crescut în condiții igienice, manifestă un activism care trebuie stimulat, dar și supravegheat și îndrumat. Curiozitatea acută, de a cerceta tot ce-l înconjoară trebuie încurajată.

Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădinița/scoala-familie) în opera de formare a copilului este condiționată de unitatea de vederi, de un mod comun de lucru și o bună cunoaștere reciprocă. Interesul comun al celor două instituții trebuie să determine o mișcare cu dublu sens, familie-scoala, scoala-familie, în vederea unei suficiente cunoașteri a ambelor părți.

În procesul educației rolul coordonator îl are grădinița, iar mai apoi școala, însă familia este aceea care contribuie prin susținerea și continuarea a ceea ce unitățile de învățământ se străduiesc să facă.

Din punct de vedere pedagogic coordonarea presupune, pe de o parte, selectarea și valorificarea influențelor pozitive ce se exercită în familie, iar pe de altă, îndrumarea familiei în vederea exercitării unor acțiuni educative care să fie în concordanță cu idealul educativ. Ca instituție care dispune de cadre pregătite în acest sens, grădinița și școala pot asigura această coordonare. O primă consecință ce rezultă de aici se referă la necesitatea cunoașterii de către educatoare a trasaturilor și potențialului educativ al familiei. De un real folos pentru valorificarea

influentelor familiei si indrumarea ei sunt informatiile ce se refera la incadrarea parintilor in procesul muncii, la structura si tipul familiei, la relatiile interpersonale dintre membrii sai (intre parinti, intre parinti si copii, intre copii si bunici), la climatul educativ din familie, la responsabilitatile pe care copilul le indeplineste in familie, la autoritatea parintilor si metodele educative pe care acestea le folosesc etc. Cunoscand asemenea aspecte, cadrul didactic poate trece la stabilirea unui program comun de educatie-al institutiei de invatamant si al familiei- in care actiunile ce se intreprind sa se completeze reciproc. Numai in acest fel se poate contura un sistem unitar de cerinte. Odata stabilite aceste lucruri, urmeaza aplicarea lor. Si in acest proces cadrului didactic ii revine sarcina sa indrume si sa orienteze modalitatile de aplicare si mai ales sa urmareasca rezultatele. In acest sens, el trebuie sa-i familiarizeze pe parinti cu anumite cunostinte psihopedagogice si sa-i initieze in folosirea unor metode si procedee de educatie in concordanta cu particularitatile de varsta si individuale ale copilului.

Principalele aspecte asupra carora educatorul trebuie sa insiste se refera la regimul zilnic din familie, la relatiile dintre parinti si la unitatea de cerinte dintre ei, la importanta climatului afectiv pentru dezvoltarea personalitatii copilului, la necesitatea cunoasterii copilului, la semnificatia stilului de viata care trebuie sa domine in familie, la jocurile si activitatile copilului, intr-un cuvint la tot ceea ce s-ar putea repercuta, intr-un fel sau altul, asupra dezvoltarii copilului.

Familia reprezinta un element cheie in dezvoltarea sanatatii, competentei si activitatii copilului insa ea nu poate exercita aceasta functie fara colaborarea cu scoala, care asigura resurse suplimentare. Pentru a realiza un parteneriat eficient institutie de invatamant-familie, cadrul didactic poate implica familia in anumite activitati instructiv-educative. Astfel, parintii trebuie sprijiniti sa isi cunoasca copiii, sa le identifice nevoile si sa sprijine dezvoltarea si cresterea lor armonioasa. Parteneriatul familie-scoala, cu tot ceea ce presupune el, prezinta avantaje pentru toti factorii implicati: cadre didactice, parinti, copii.

In privinta formelor concrete de colaborare dintre gradinita, scoala si familie, trebuie spus ca ele se deosebesc in functie de scopul urmarit si modul concret de realizare. Un exemplu ar fi conferintele si referatele prezentate in fata parintilor cu anumite prilejuri.

De asemenea, organizarea unor expozitii cu lucrari executate de copii, prin care parintii au posibilitatea sa-si cunoasca copilul prin prisma rezultatelor muncii sale. Participarea parintilor la anumite activitati demonstrative ii ajuta sa cunoasca metodele si procedeele folosite, le sugereaza anumite modalitati concrete de indrumare a jocurilor, de folosire a jucariilor. In cadrul acestor participari, parintii observa modul de comportare al copilului in colectivitate, precum si modul si gradul de implicare al prescolarului in activitati.

Un alt mijloc eficient de colaborare între unitatile scolare si familie sunt convorbirile cu familia. Asemenea convorbiri au loc spontan ori de cate ori se ivede prilejul, sau organizat, din initiativa cadrului didactic sau a parintilor. Avantajul lor consta in posibilitatile pe care ni le ofera de a analiza diferite situatii concrete si de a ajunge la un consens asupra masurilor ce se vor intreprinde in continuare. Cadrul didactic are prilejul sa cunoasca mai bine copilul prin intermediul parintilor, sa-i cunoasca pe acestia din perspectiva calitatii pe care o au. O varianta a acestor convorbiri imbraca forma consultatiilor individuale. Cu acest prilej sunt analizate unele manifestari concrete mai dificile sau iesite din comun, cauzele care le genereaza, si in colaborare se ajunge la initierea unor masuri concrete.

Vizitele constituie o alta forma de colaborare. Includem aici ambele variante, vizitarea familiei de catre cadrul didactic si vizitarea unitatii de invatamant de catre parinti. Cu acest prilej educatorul are posibilitatea sa cunoasca structura si climatul educativ din familie, relatiile si valorile morale ale acestui microgrup, locul pe care copilul il ocupa in interiorul sau. Vizitand gradinita si scoala, parintii au posibilitatea sa-si cunoasca mai bine copilul si sa-i vada rezultatele, observand si informandu-se asupra atitudinii si comportamentului copilului. De asemenea la nivelul clasei, se constituie comitetul de parinti. Acesta are rolul de a-i antrena pe toti parintii la organizarea si desfasurarea in bune conditii a muncii in scoala.

In cadrul formelor de colaborare mai sus mentionate se pot observa "pe viu" relatiile dintre copii si parinti, hobby-urile, preferintele sau talentele familiei, precum si modul in care parintii isi cunosc copiii. Adevaratii beneficiari ai acestui parteneriat sunt copiii, ei simt dragostea si apropierea parintilor, nu numai prin bunavointa si bucuriile ce li se ofera acasa, ci si din interesul pe care parintii il acorda in realizarea activitatilor din gradinita si scoala; copiii sunt mai siguri pe ei, sentimentul de siguranta fiindu-le atat de necesar dezvoltarii si echilibrului interior; totodata ei traiesc mandria de a-si vedea parintii in situatii apropiate lor si de a-i aprecia si mai mult. Parintii au sansa de a deveni participanti la educatie, prin implicarea afectiva si prin emotiile traite alaturi de copiii lor; au prilejul de a sta foarte aproape de copii, de a-i intelege mai bine, au posibilitatea sa-i observe, sa vada cum se compoarta acestia in colectiv. Participand afectiv si efectiv la viata gradinitei si a scolii, parintii nu vor mai vedea doar functia sociala a acesteia, de supraveghere a copiilor atunci cand ei lipsesc de acasa, ci vor constientiza ca ea desfasoara un proces instructiv-educativ bine fundamentat si organizat.

In concluzie, dezvoltarea psihica si fizica a copilului la aceasta varsta depinde in mare masura si de cadrele didactice, dar si de parinti si de aceea e nevoie stringenta de un parteneriat educational in favoarea cresterii adecvate a copiilor.

Climatul de învățare bazat pe colaborare activă între școală, familie și comunitate îmbunătățește performanțele elevilor și conduce la crearea unui mediu educațional eficient

VASILESCU IRINA MADALINA

SCOALA GIMNAZIALA NR. 62 - BUCURESTI

Educația este un proces complex, care depinde nu doar de activitatea didactică desfășurată în cadrul instituțiilor școlare, ci și de interacțiunile cu mediul familial și comunitar. În acest context, promovarea unui climat de învățare colaborativ între școală, familie și comunitate devine esențială pentru îmbunătățirea performanțelor elevilor și crearea unui mediu educațional eficient. Colaborarea activă între aceste trei componente poate duce la creșterea motivației, implicării și performanței școlare ale elevilor, contribuind astfel la dezvoltarea lor armonioasă și la succesul educațional pe termen lung.

Conceptul de climat de învățare și importanța colaborării între școală, familie și comunitate

1.1 Definirea climatului de învățare

Climatul de învățare se referă la totalitatea factorilor psihologici, sociali și organizaționali care influențează modul în care elevii interacționează cu mediul educațional. Un climat de învățare pozitiv este unul în care elevii se simt în siguranță, stimulați și sprijiniți să își atingă potențialul maxim. Acest climat poate fi influențat de multiple variabile, inclusiv relațiile dintre elevi și profesori, organizarea activităților educaționale, dar și de sprijinul din partea familiei și comunității.

1.2 Colaborarea între școală, familie și comunitate

Colaborarea între aceste trei entități reprezintă un aspect esențial în procesul educativ. Fiecare dintre ele joacă un rol vital în dezvoltarea elevului:

- **Școala** este principalul loc de învățare formală, unde elevii dobândesc cunoștințe și abilități fundamentale. Rolul său este de a oferi un mediu educațional adecvat și de a susține dezvoltarea intelectuală și emoțională a elevilor.
- **Familia** influențează dezvoltarea elevilor prin valorile, atitudinile și comportamentele pe care le transmite. Aceasta poate oferi sprijin emoțional și poate stimula dorința de învățare prin implicare activă în procesul educațional.
- **Comunitatea** are un impact semnificativ asupra formării valorilor și a comportamentelor elevilor, fiind sursa de resurse și oportunități educaționale. Sprijinul din partea comunității locale poate adresa nevoile educaționale specifice și poate îmbogăți experiențele de învățare.

Modele de colaborare între școală, familie și comunitate

2.1 Modele de colaborare școală-familie

Colaborarea eficientă între școală și familie presupune o comunicare deschisă și constantă.

Astfel, părinții pot fi informați despre progresul școlar al elevilor, iar profesorii pot afla despre nevoile și stilurile de învățare ale elevilor. Exemple de modele eficiente de colaborare includ:

- **Întâlniri periodice între profesori și părinți**, pentru a discuta evoluția elevilor și a identifica eventualele probleme.
- **Proiecte educaționale comune**, în care părinții participă activ la activitățile școlare.
- **Platforme online de comunicare**, care facilitează schimbul rapid de informații între școală și familie.

2.2 Colaborarea cu comunitatea

Comunitatea poate sprijini școlile prin intermediul unor parteneriate cu diverse organizații, autorități locale sau instituții culturale. Colaborarea școlii cu diverse instituții externe poate adresa nevoile educaționale specifice ale elevilor și poate crea un mediu de învățare diversificat și stimulativ. Modelele de colaborare includ:

- **Parteneriate cu organizații non-guvernamentale** care oferă resurse educaționale suplimentare sau activități extracurriculare.
- **Implicarea instituțiilor culturale și științifice** în organizarea unor vizite educaționale, workshopuri sau activități care să extindă orizonturile elevilor.
- **Sprijin din partea autorităților locale** pentru crearea unor programe educaționale de tip after-school sau pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare.

Beneficiile colaborării între școală, familie și comunitate

3.1 Îmbunătățirea performanțelor școlare

Un mediu educațional în care școala, familia și comunitatea colaborează activ contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor elevilor și la o abordare personalizată a procesului educațional. Acest lucru poate duce la creșterea motivației elevilor și, implicit, la îmbunătățirea performanțelor școlare. De exemplu, atunci când părinții sunt implicați activ în educația copiilor lor, aceștia tind să aibă rezultate școlare mai bune, mai ales în ceea ce privește disciplina și comportamentul.

3.2 Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor

Colaborarea între școală, familie și comunitate contribuie la dezvoltarea unei rețele de sprijin care ajută elevii să își gestioneze emoțiile, să învețe să colaboreze cu ceilalți și să își îmbunătățească abilitățile de comunicare. Aceste abilități sunt esențiale nu doar pentru succesul academic, ci și pentru viața lor socială și profesională viitoare.

3.3 Crearea unui mediu educațional sigur și stimulant

Atunci când toate părțile implicate într-un proces educațional lucrează împreună, se creează un mediu mai sigur și mai stimulativ pentru elevi. Acesta îi sprijină pe elevi să își exprime ideile și să participe activ în procesul de învățare, contribuind la dezvoltarea lor completă.

Provocări în promovarea colaborării între școală, familie și comunitate

4.1 Lipsa de timp și resurse

Una dintre principalele provocări este lipsa de timp și resurse pentru organizarea unor activități de colaborare între școală, familie și comunitate. Programul încărcat al părinților sau al profesorilor poate face dificilă organizarea de întâlniri sau de evenimente educaționale.

4.2 Diferențele culturale și sociale

În unele comunități, diferențele culturale și sociale pot crea bariere în calea unei colaborări eficiente între școală și familie. În aceste cazuri, este important ca educația să fie adaptată la specificul cultural al elevilor, iar părinții să fie sprijiniți în înțelegerea rolului lor în educația copiilor.

4.3 Comunicarea ineficientă

Comunicarea între școală, familie și comunitate poate fi uneori ineficientă, din cauza unor diferențe în stilurile de comunicare sau a unor tehnologii inadecvate. Este esențial ca toate părțile să utilizeze canale de comunicare clare și accesibile pentru a asigura o colaborare eficientă.

Promovarea unui climat de învățare bazat pe colaborarea activă între școală, familie și comunitate reprezintă un factor esențial în îmbunătățirea performanțelor școlare ale elevilor și în crearea unui mediu educațional eficient. Prin implicarea activă a fiecărei părți, elevii beneficiază de sprijinul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim. Totodată, colaborarea între aceste entități contribuie la formarea unui sistem educațional mai echitabil, mai sigur și mai stimulat, care sprijină dezvoltarea completă a elevilor. Este esențial ca toate părțile implicate să depună un efort comun pentru a depăși provocările și pentru a crea un mediu educațional în care elevii pot învăța și se pot dezvolta într-un mod optim.

Bibliografie

1. Epstein, J. L. (2001). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Westview Press.
2. Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). *A New Wave of Evidence: The Impact of School, Family, and Community Connections on Student Achievement*. National Center for Family & Community Connections with Schools.
3. Fenger, M., & Young, M. (2006). *Educational Partnerships: Schools, Families, and Communities*. Pearson Education.

Studii de caz privind implementarea unor strategii educaționale inovative în școlile din România și Republica Moldova, cu un focus pe cooperare

Introducere

În contextul educațional actual, atât în România, cât și în Republica Moldova, s-a observat o creștere a interesului față de implementarea unor strategii educaționale inovative, care promovează învățarea activă, colaborativă și incluzivă. Aceste strategii vizează îmbunătățirea calității procesului educațional și pregătirea elevilor pentru provocările unei societăți în continuă schimbare. O componentă importantă a acestor strategii este **cooperarea** între elevi, profesori, părinți și comunitate, care joacă un rol esențial în crearea unui mediu educațional dinamic, adaptabil și echitabil. În acest eseu, vom explora câteva studii de caz din România și Republica Moldova, care exemplifică implementarea unor strategii educaționale inovative și focusul acestora pe **cooperare**.

Studiu de caz 1: Implementarea învățării prin cooperare în școlile din România

În România, învățarea prin cooperare a fost introdusă ca parte a unui proiect educațional finanțat de Uniunea Europeană, având scopul de a sprijini dezvoltarea unor competențe sociale și cognitive esențiale în rândul elevilor. Acest model educațional pune accent pe învățarea activă în grupuri mici, în care elevii sunt încurajați să colaboreze, să comunice și să își asume responsabilitatea în cadrul activităților de învățare.

Un exemplu relevant este proiectul „Educație pentru cooperare”, implementat în mai multe școli din mediul rural și urban. În cadrul acestui proiect, elevii sunt organizați în echipe, iar activitățile sunt concepute astfel încât fiecare membru să contribuie la rezolvarea sarcinilor. De asemenea, profesorii facilitează activitățile prin crearea unui climat pozitiv, bazat pe respect reciproc și încurajarea feedback-ului constructiv.

Rezultatele acestui proiect au fost remarcabile. Elevii au învățat să lucreze în echipă, să își aprecieze diversitatea și să își exprime ideile într-un mod clar și respectuos. De asemenea, nivelul de implicare al părinților în educația copiilor lor a crescut semnificativ, datorită activităților comune între școală și familie, care au consolidat legătura dintre aceștia.

Studiu de caz 2: Abordarea educațională integrată în școlile din Republica Moldova

În Republica Moldova, un alt exemplu de strategie educațională inovativă este implementarea educației integrate, care promovează **cooperarea între profesori, elevi și părinți** într-un cadru multidisciplinar. În cadrul acestui model, școlile colaborează cu diverse instituții educaționale, autorități locale și organizații nonguvernamentale pentru a crea un mediu educațional mai incluziv, care răspunde nevoilor tuturor elevilor, indiferent de contextul lor social sau cultural.

Un exemplu concret al acestei abordări este implementarea modelului de **învățare integrată a științelor sociale și ale naturii** în școlile din Chișinău și alte regiuni ale Republicii Moldova. În cadrul acestui model, elevii participă la activități de învățare care includ aspecte ale mai multor discipline, fiind organizate sub forma de proiecte de grup. Profesorii, părinții și comunitatea sunt implicați activ în definirea tematicii proiectelor, iar elevii sunt încurajați să își exprime opiniile și să își asume responsabilități specifice în cadrul echipei.

Un exemplu de succes a fost proiectul „Copii pentru comunitate”, derulat într-o școală din Chișinău, unde elevii au lucrat împreună cu autoritățile locale pentru a dezvolta un proiect de protecție a mediului. Prin

această activitate, elevii au avut ocazia să își pună în practică cunoștințele teoretice și să colaboreze cu profesori, părinți și membri ai comunității pentru atingerea unui scop comun.

Studiu de caz 3: Colaborarea între școli și mediul de afaceri în România

Un alt exemplu relevant din România este **proiectul de colaborare între școli și mediul de afaceri**, care pune accent pe dezvoltarea unor competențe profesionale și antreprenoriale în rândul elevilor. În cadrul acestui proiect, școlile colaborează cu companii locale pentru a crea stagii de practică și activități extracurriculare care să sprijine dezvoltarea abilităților de colaborare, comunicare și rezolvare a problemelor.

Un exemplu concret este **Proiectul „Școala și comunitatea”**, care a fost implementat în mai multe județe din România, în special în zonele rurale. Acesta a facilitat colaborarea dintre profesori și reprezentanți ai unor companii din domeniul tehnologiei și al industriei alimentare, care au oferit elevilor oportunități de a învăța prin intermediul unor activități de mentorat și training. Prin aceste parteneriate, elevii au dobândit abilități esențiale pentru succesul în carieră și au învățat importanța colaborării în mediul profesional.

Beneficiile și impactul cooperării în educație

Aceste studii de caz din România și Republica Moldova subliniază importanța cooperării în cadrul procesului educațional. Implementarea unor strategii educaționale inovative, care promovează colaborarea între elevi, profesori, părinți și comunitate, a adus multiple beneficii, printre care:

1. **Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor**, precum comunicarea eficientă, empatia și lucrul în echipă.
2. **Îmbunătățirea relațiilor dintre familie și școală**, care contribuie la un climat educațional mai pozitiv și mai susținător.
3. **Creșterea implicării comunității în educație**, ceea ce duce la o educație mai relevantă și mai adaptată nevoilor reale ale elevilor.
4. **Reducerea inegalităților educaționale**, prin crearea unui mediu de învățare accesibil tuturor elevilor, indiferent de mediul lor socio-economic.

Concluzie

Studiile de caz din România și Republica Moldova demonstrează că implementarea unor strategii educaționale inovative care pun accent pe cooperare este esențială pentru îmbunătățirea calității educației și pentru dezvoltarea unui mediu educațional incluziv și echitabil. Colaborarea între școală, familie și comunitate joacă un rol crucial în crearea unor oportunități de învățare mai valoroase și mai adaptabile nevoilor elevilor. Continuarea și extinderea acestor inițiative în ambele țări poate contribui semnificativ la formarea unei generații de elevi bine pregătiți pentru provocările secolului XXI.

Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

Introducere

Într-o lume în continuă schimbare, educația joacă un rol crucial în formarea valorilor, atitudinilor și competențelor care vor determina viitorul individului și al societății. În acest context, modelele educaționale care promovează un mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, sunt esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și pentru construirea unei societăți echitabile și sustenabile. În prezent, există diverse abordări pedagogice care susțin aceste principii, iar implementarea lor în grădinițe și școli poate contribui semnificativ la crearea unui mediu educațional în care toți elevii, indiferent de proveniența lor, se simt valorizați, sprijiniți și încurajați să învețe.

Conceptul de educație colaborativă și incluziune

Un mediu educațional colaborativ înseamnă crearea unui spațiu în care elevii, educatorii și părinții lucrează împreună pentru atingerea unui obiectiv comun: educația de calitate. Acest mediu pune accent pe interacțiunea, schimbul de idei și sprijinul reciproc. Colaborarea se realizează nu doar între elevi, ci și între cadrele didactice, părinți și comunitate, având ca scop crearea unei experiențe de învățare integrative, care să reflecte diversitatea și să încurajeze respectul și solidaritatea.

Educația incluzivă presupune, pe de altă parte, integrarea tuturor copiilor în procesul educațional, indiferent de abilități, statut social, etnie, religie sau alte diferențe. Astfel, un model educațional care susține incluziunea înseamnă adaptarea metodei de predare, a materialelor didactice și a activităților pentru a răspunde nevoilor fiecărui copil. Un astfel de model pune accent pe echitate, diversitate și respect pentru individualitatea fiecărei persoane.

Modele educaționale bazate pe colaborare și incluziune

1. Învățarea prin cooperare (Cooperative Learning)

Învățarea prin cooperare este un model educațional care promovează colaborarea între elevi, astfel încât aceștia să își ajute unii altora să învețe. În acest model, elevii sunt organizați în grupuri mici și lucrează împreună pentru a rezolva sarcini sau proiecte comune. Fiecare membru al grupului are un rol important și este responsabil de contribuția proprie la succesul grupului. Acest model sprijină dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale copiilor, încurajându-i să comunice, să rezolve conflicte și să lucreze împreună pentru a atinge scopuri comune.

Învățarea prin cooperare contribuie la crearea unui mediu de învățare bazat pe respect, deoarece fiecare elev are un rol activ în grup, iar succesul depinde de colaborarea și ajutorul reciproc. În plus, acest model încurajează incluziunea, deoarece elevii sunt implicați într-un proces de învățare activă, în care sunt valorificate atât cunoștințele, cât și diversele perspective ale fiecărui membru.

2. Educația bazată pe proiecte (Project-Based Learning)

Educația bazată pe proiecte este un alt model care sprijină un mediu colaborativ. În acest model, elevii sunt implicați în proiecte care necesită cercetare, gândire critică și soluționarea unor probleme reale. Proiectele sunt adesea inter-disciplinare și permit elevilor să aplice cunoștințele într-un context concret, ceea ce face ca învățarea să fie mai relevantă și mai captivantă.

Prin colaborarea în echipe pentru realizarea unui proiect comun, elevii învață să își împărtășească ideile, să negocieze și să asculte opiniile celorlalți. Educația bazată pe proiecte promovează respectul pentru diversitate și ajută la integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale sau din medii defavorizate, printr-un proces de învățare personalizat și accesibil. În plus, acest model contribuie la dezvoltarea competențelor de viață, cum ar fi lucrul în echipă, leadershipul și rezolvarea de probleme.

3. Educația incluzivă prin învățare diferențiată

Într-un mediu educațional incluziv, este esențial ca fiecare copil să primească un sprijin adecvat în funcție de nevoile sale individuale. Învățarea diferențiată este o abordare care răspunde diversității în clasă, adaptând metodele de predare, materialele didactice și evaluările la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Aceasta presupune oferirea unor activități variate și a unor resurse care să se potrivească diferitelor nivele de abilități ale copiilor, permițându-le să progreseze în ritmul lor propriu.

Prin învățarea diferențiată, fiecare elev beneficiază de un sprijin individualizat, ceea ce contribuie la crearea unui mediu educațional în care toți copiii se simt încurajați și valoroși. Acest model contribuie la creșterea gradului de incluziune, oferind fiecărui copil șansa de a învăța și de a se dezvolta conform propriilor capacități.

4. Modelul educațional bazat pe învățarea socială și emoțională (Social and Emotional Learning – SEL)

Într-un mediu educațional colaborativ și incluziv, este esențial ca elevii să învețe nu doar conținuturi academice, ci și să își dezvolte abilități sociale și emoționale. În acest sens, modelul educațional bazat pe învățarea socială și emoțională (SEL) joacă un rol important. SEL ajută elevii să își înțeleagă și să își gestioneze emoțiile, să stabilească relații sănătoase și să ia decizii responsabile. Aceste abilități sunt fundamentale pentru construirea unui climat de respect și colaborare în clasă.

Prin implementarea programelor SEL, educatorii pot sprijini dezvoltarea unui mediu în care elevii sunt încurajați să își exprime opiniile, să aprecieze diversitatea și să își rezolve conflictele într-un mod constructiv. În plus, aceste abilități sociale și emoționale sunt esențiale pentru integrarea copiilor cu nevoi speciale sau din medii mai dificile, contribuind la un climat de incluziune.

Concluzie

Modelele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune sunt esențiale pentru dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea prin cooperare, educația bazată pe proiecte, învățarea diferențiată și educația socială și emoțională sunt doar câteva dintre modelele care contribuie la construirea unui mediu în care toți copiii se simt valorizați, respectați și integrați. Aceste modele permit o învățare mai profundă, mai echitabilă și mai incluzivă, pregătind elevii pentru provocările unei lumi diversificate și interconectate. Implementarea acestor abordări în grădinițe și școli reprezintă un pas important în direcția unei educații care promovează solidaritatea, respectul și echitatea.

Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente pentru un mediu educațional colaborativ și incluziv

Introducere

Educația reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării unei societăți echilibrate, iar succesul său depinde de colaborarea eficientă între cei trei actori principali: **familia, grădinița și comunitatea**. Această triadă educațională joacă un rol esențial în asigurarea unui mediu de învățare colaborativ și incluziv, care răspunde nevoilor fiecărui copil. Prin parteneriate bine structurate și susținute, educația poate deveni un proces dinamic, adaptabil și orientat spre excelență.

Importanța parteneriatelor în cadrul triadei educaționale

Triada educațională funcționează eficient doar atunci când există o comunicare clară și o colaborare strânsă între familie, grădiniță și comunitate. **Familia** joacă un rol crucial în dezvoltarea atitudinilor și valorilor copiilor, oferindu-le sprijin emoțional și motivațional. **Grădinița** asigură instruirea timpurie și dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și emoționale, în timp ce **comunitatea** contribuie la extinderea experiențelor de învățare prin resurse suplimentare, activități extracurriculare și sprijin instituțional.

Parteneriatele eficiente între acești factori permit o mai bună adaptare a procesului educațional la nevoile copiilor, creând un cadru propice pentru o educație incluzivă. Acestea ajută la reducerea inegalităților educaționale, la îmbunătățirea dezvoltării timpurii și la crearea unui mediu educațional prietenos și echitabil pentru toți copiii, indiferent de mediul socio-economic sau de particularitățile individuale.

Strategii pentru dezvoltarea unui mediu educațional colaborativ și incluziv

1. Îmbunătățirea comunicării între familie și grădiniță

- Organizarea de întâlniri periodice cu părinții și crearea unor canale de comunicare deschise (platforme online, grupuri de discuții, consiliere parentală). O comunicare eficientă ajută la identificarea timpurie a dificultăților întâmpinate de copii și la aplicarea unor soluții adecvate.
- Implicarea părinților în activitățile grădiniței prin programe de voluntariat, ateliere și proiecte comune contribuie la creșterea gradului de responsabilizare a acestora față de educația copiilor lor.
- Crearea unui climat de încredere între educatori și părinți, astfel încât aceștia să participe activ la educația copiilor lor, încurajând un parteneriat solid bazat pe respect reciproc.

2. Parteneriate cu instituțiile locale și mediul de afaceri

- Colaborarea cu ONG-uri, instituții culturale și companii locale pentru organizarea unor programe educaționale adaptate vârstei preșcolare, cum ar fi ateliere creative, activități ecologice și excursii tematice.
- Crearea unor centre educaționale comunitare care să ofere sprijin copiilor din medii defavorizate contribuie la reducerea inegalităților educaționale și la creșterea șanselor de integrare armonioasă în ciclul școlar.
- Implicarea agenților economici în sprijinirea grădinițelor prin donații, materiale didactice sau organizarea de activități extracurriculare educative.

3. Promovarea educației incluzive și a diversității

- Implementarea unor metode pedagogice adaptative, care să răspundă nevoilor individuale ale fiecărui copil, cum ar fi jocurile educaționale interactive, utilizarea tehnologiilor educaționale și adaptarea conținuturilor la ritmul fiecărui copil.

- Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive și al diversității culturale este esențială pentru a putea răspunde provocărilor unei grupe eterogene și pentru a asigura un mediu educațional echitabil pentru toți copiii.
- Dezvoltarea unor politici educaționale care să promoveze egalitatea de șanse și integrarea tuturor copiilor, indiferent de particularitățile lor individuale, contribuie la reducerea discriminării și la crearea unui sistem educațional mai echitabil.

4. Proiecte educaționale interdisciplinare și activități extracurriculare

- Dezvoltarea unor proiecte comune între grădiniță și comunitate pentru a stimula creativitatea și gândirea critică a copiilor, încurajând învățarea prin experiență și colaborare.
- Organizarea de activități extracurriculare care să implice copiii, educatorii și părinții în activități educative, sociale și culturale contribuie la dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor și la consolidarea relațiilor dintre actorii educaționali.
- Crearea unor cluburi educaționale și programe de mentorat care să ofere copiilor oportunități de dezvoltare personală și emoțională, sprijinindu-i în explorarea intereselor și talentelor lor.

Exemple de bune practici în parteneriate educaționale

În numeroase țări europene, parteneriatele educaționale dintre grădinițe, părinți și comunități au condus la îmbunătățirea dezvoltării timpurii a copiilor. De exemplu, în Finlanda, un model de succes este integrarea comunității în procesul educațional prin ateliere practice, activități artistice și colaborare cu specialiști din diferite domenii. Acest model permite copiilor să învețe prin joc și experiențe concrete.

În România, există inițiative de colaborare între grădinițe și mediul privat, precum proiectele de tip „Grădinița Altfel”, care oferă copiilor oportunități de învățare interactivă, bazată pe explorare și joc. Aceste parteneriate contribuie la reducerea decalajului educațional și la dezvoltarea abilităților necesare pentru viitor.

Concluzie

Pentru a construi un mediu educațional colaborativ și incluziv, este esențial ca triada educațională să funcționeze ca un mecanism coerent, bazat pe parteneriate eficiente. Printr-o colaborare autentică între familie, grădiniță și comunitate, se poate asigura dezvoltarea armonioasă a fiecărui copil și pregătirea sa pentru viitor. Educația timpurie de calitate nu este responsabilitatea exclusivă a grădiniței, ci rezultatul unui efort comun, susținut și direcționat către binele generațiilor viitoare.

Pentru viitor, este necesară consolidarea acestor parteneriate prin politici educaționale clare, resurse adecvate și implicarea activă a tuturor părților interesate. Numai printr-o colaborare strânsă și prin strategii inovatoare putem asigura un sistem educațional echitabil și performant, capabil să răspundă provocărilor secolului XXI.

Cercetări și analize despre implementarea unor soluții inovative pentru îmbunătățirea relațiilor și colaborării între grădiniță, familie și comunitate

În prezent, numeroase studii evidențiază importanța implementării soluțiilor inovative în educația timpurie pentru a consolida parteneriatul dintre grădiniță, familie și comunitate. Printre aceste soluții se numără:

- **Utilizarea platformelor digitale** pentru a menține un flux constant de comunicare între părinți și educatori, permițând acces rapid la informații despre progresul copiilor și activitățile desfășurate.
- **Programe de formare pentru părinți și educatori**, prin care aceștia să învețe metode moderne de interacțiune și sprijinire a copiilor în procesul educațional.
- **Organizarea de întâlniri comunitare interactive**, unde părinții, educatorii și membrii comunității locale pot discuta despre nevoile educaționale ale copiilor și pot colabora la proiecte comune.
- **Dezvoltarea unor spații educaționale interactive** în comunitate, unde copiii și părinții pot participa la activități educaționale non-formale, bazate pe învățarea experiențială.

Aceste inițiative contribuie la consolidarea relațiilor dintre părinți, educatori și comunitate, creând un mediu educațional mai incluziv și mai eficient.

În contextul educației timpurii, cercetările recente subliniază importanța colaborării eficiente între grădiniță, familie și comunitate pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor. Diverse studii au arătat că parteneriatele inovative între acești actori pot adresa provocările educaționale și pot contribui la crearea unui mediu educațional mai incluziv și mai echitabil.

Soluții tehnologice pentru facilitarea comunicării

Unul dintre cele mai importante aspecte în colaborarea dintre grădiniță, familie și comunitate este comunicarea constantă și eficientă. În acest sens, tehnologia joacă un rol crucial. Platformele educaționale online, aplicațiile mobile și grupurile de social media sunt utilizate tot mai des pentru a crea un canal direct de comunicare între educatori și părinți. De exemplu, în unele grădinițe, părinții au acces la aplicații mobile unde pot urmări progresul zilnic al copiilor, pot participa la sondaje pentru a-și exprima opiniile sau pot accesa resurse educaționale.

În plus, prin aceste platforme, părinții pot comunica cu educatorii despre comportamentele și evoluția copiilor, ceea ce contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor individuale ale fiecărui copil. Aceste soluții inovative reduc barierele de timp și spațiu, facilitând un flux de informații continuu și adaptabil.

Implicarea comunității în procesul educațional

Un alt exemplu de soluție inovativă este crearea de parteneriate cu instituțiile și organizațiile locale pentru a aduce experiențe educaționale diversificate în viața copiilor. Proiectele comunitare, cum ar fi grădinițele verzi, activitățile ecologice sau parteneriatele cu muzeele locale și instituțiile culturale, permit copiilor să învețe în mod activ prin experiență. De exemplu, unele grădinițe au dezvoltat programe de colaborare cu centre de reciclare sau ferme educaționale, iar copiii au ocazia să participe la ateliere și activități care le îmbogățesc cunoștințele despre mediul înconjurător.

Aceste activități nu doar că îmbogățesc curriculum-ul educațional, dar și facilitează implicarea părinților, care pot participa direct la organizarea și desfășurarea activităților. Mai mult, activitățile în aer liber sau cele de tip „învățare prin joacă” contribuie la o învățare activă și aplicată, sprijinind dezvoltarea cognitivă și emoțională a copiilor.

Programe de formare continuă pentru părinți și educatori

Un alt domeniu important în crearea unui mediu educațional colaborativ și inovativ este formarea continuă a părinților și educatorilor. În unele grădinițe, sunt organizate sesiuni de formare pentru părinți, unde aceștia învață cum să sprijine mai eficient dezvoltarea copiilor acasă. De asemenea, educatoarele participă la workshopuri și cursuri care le învață cum să integreze metode pedagogice inovative, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte sau utilizarea tehnologiilor educaționale.

Aceste sesiuni contribuie la dezvoltarea unei relații mai strânse între părinți și educatori și încurajează schimbul de bune practici între aceștia, consolidând parteneriatele educaționale. Aceste programe sunt esențiale nu doar pentru îmbunătățirea colaborării, ci și pentru creșterea gradului de implicare și responsabilizare a părinților în educația copiilor lor.

Dezvoltarea unui model educațional adaptabil și inclusiv

O altă soluție inovativă este integrarea unui model educațional flexibil, care să răspundă nevoilor tuturor copiilor, indiferent de background-ul lor social, cultural sau economic. Implementarea unor politici educaționale care să sprijine diversitatea și să ofere egalitate de șanse pentru toți copiii este esențială pentru dezvoltarea unui mediu educațional incluziv. Prin implementarea unor strategii adaptative, educația poate fi personalizată în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui copil.

De exemplu, în unele grădinițe, sunt folosite aplicații și jocuri educaționale care se adaptează automat nivelului de cunoștințe al copilului, ceea ce permite o învățare personalizată. Aceste soluții tehnologice contribuie la dezvoltarea competențelor de bază, dar și la stimularea creativității și gândirii critice ale copiilor, pregătindu-i astfel pentru provocările secolului XXI.

Concluzie

Pentru a construi un mediu educațional colaborativ și incluziv, este esențial ca triada educațională să funcționeze ca un mecanism coerent, bazat pe parteneriate eficiente. Printr-o colaborare autentică între familie, grădiniță și comunitate, se poate asigura dezvoltarea armonioasă a fiecărui copil și pregătirea sa pentru viitor.

Importanța parteneriatelor educaționale în educația timpurie

Prof.înv.prescolar. Vespan Mădălina

Scoala Gimnazială "Explorator Teodor Gheorghe Negoită " Sascut

Rezumat

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării ulterioare a copilului, iar succesul acesteia depinde de o colaborare eficientă între toți actorii implicați în procesul educativ. Parteneriatele educaționale – între cadrele didactice, familie, instituții și comunitate – joacă un rol esențial în asigurarea unui climat educațional favorabil, personalizat și incluziv. Acest articol analizează importanța parteneriatelor educaționale în educația timpurie, beneficiile acestora și direcțiile de optimizare a colaborării interinstituționale și interpersonale.

1. Introducere

Educația timpurie este recunoscută ca o etapă critică în dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copilului. Literatura de specialitate susține că intervențiile educaționale precoce, atunci când sunt susținute prin parteneriate eficiente, conduc la rezultate semnificativ îmbunătățite pe termen lung (UNESCO, 2021). În acest context, parteneriatele educaționale devin instrumente esențiale în personalizarea învățării și în crearea unui cadru educațional holistic.

2. Conceptualizarea parteneriatelor educaționale

Parteneriatul educațional presupune o colaborare activă, susținută și continuă între cadrele didactice, părinți, instituții educaționale și reprezentanți ai comunității. Obiectivul acestor parteneriate este de a susține copilul în procesul său de învățare și dezvoltare, valorificând resursele, competențele și perspectivele fiecărei părți implicate.

3. Rolul familiei în parteneriatul educațional

Părinții sunt primii educatori ai copilului, iar implicarea lor în procesul educațional contribuie semnificativ la progresul acestuia. Studiile arată că o comunicare constantă și deschisă între cadrele didactice și familie conduce la o mai bună adaptare a copilului la cerințele școlare, la creșterea încrederii în sine și la formarea unei imagini de sine pozitive.

4. Implicarea comunității și a instituțiilor locale

Colaborarea cu biblioteci, muzee, centre culturale sau instituții de sănătate poate îmbogăți experiențele de învățare și poate contribui la dezvoltarea unei rețele de sprijin pentru copii și familii. Astfel de parteneriate promovează incluziunea, diversitatea și echitatea în educație.

5. Beneficiile parteneriatelor educaționale în educația timpurie

Printre beneficiile identificate în literatura de specialitate se numără:

Creșterea performanțelor educaționale ale copiilor;

Îmbunătățirea comportamentului și a relațiilor interpersonale;

Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale;

Creșterea coeziunii comunitare în jurul unităților de învățământ.

6. Provocări și soluții

Printre principalele provocări se regăsesc: lipsa de timp, barierele de comunicare, nivelul redus de implicare al unor părinți sau lipsa de formare a cadrelor didactice în gestionarea parteneriatelor. Soluțiile propuse includ: organizarea de ateliere de formare, crearea unor platforme de comunicare online, dar și inițierea unor proiecte comune care să valorifice potențialul fiecărui partener.

7. Concluzii

Parteneriatele educaționale reprezintă un factor determinant în reușita educației timpurii. Colaborarea eficientă între familie, școală și comunitate contribuie la crearea unui mediu educațional pozitiv, adaptat nevoilor fiecărui copil. Consolidarea acestor parteneriate trebuie să devină o prioritate strategică în politicile educaționale contemporane.

Bibliografie

UNESCO (2021). Early Childhood Care and Education.

Epstein, J. L. (2011). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools. Routledge.

Bronfenbrenner, U. (1979). The Ecology of Human Development. Harvard University Press.

Articol științific: Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune

În contextul educației contemporane, accentul pe respect reciproc, colaborare și incluziune este esențial pentru dezvoltarea unei societăți echitabile și durabile.

Acest articol explorează diverse modele educaționale care promovează un mediu de învățare în care diversitatea este valorizată iar relațiile interumane sunt bazate pe empatie și cooperare.

Educația modernă nu mai poate fi privită doar ca proces de transmitere a cunoștințelor, ci ca un sistem complex care urmărește formarea unor personalități responsabile, deschise, cooperative și empatică. Modelele educaționale contemporane tind să se axeze tot mai mult pe colaborare, incluziune și diversitate. În acest sens, apare nevoia reevaluării strategiilor pedagogice tradiționale în favoarea unor abordări centrate pe elev și interacțiune.

Modelul constructivist

Constructivismul, promovat de teoreticieni precum Piaget și Vygotsky, susține că învățarea este un proces activ, în care cunoașterea se construiește prin experiențe și interacțiuni sociale. Aplicarea acestui model în clasă presupune crearea unor medii de învățare în care elevii colaborează, discută și reflectează împreună, dezvoltându-și astfel competențele sociale și cognitive.

Învățarea bazată pe proiecte

Învățarea bazată pe proiecte implică elevii în rezolvarea unor probleme reale, în echipe, promovând astfel colaborarea, gândirea critică și respectul pentru ideile celorlalți. Această metodă contribuie la crearea unui mediu incluziv, deoarece permite valorizarea competențelor diverse ale elevilor, oferind fiecăruia un rol activ în procesul de învățare.

Învățarea social-emoțională

Dezvoltă competențele sociale și emoționale ale elevilor: autocunoaștere, autoreglare, empatie, relaționare, responsabilitate. Prin cultivarea acestor abilități, învățarea emoțională contribuie la crearea unui climat pozitiv în clasă, favorabil învățării colaborative și respectului reciproc.

Impactul modelelor asupra mediului educațional

Adoptarea acestor modele educaționale are multiple beneficii:

- Reducerea conflictelor
- Implicare activă din partea elevilor
- Stimularea motivației
- Formarea unei culturi a respectului și empatiei în comunitatea școlară

Pentru a sprijini crearea unui mediu de învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune, cadrele didactice pot implementa următoarele strategii și activități concrete:

- ✓ Lucrul în perechi și în echipe eterogene: Împărțirea elevilor în grupuri variate (în funcție de nivel, stiluri de învățare, interese) pentru a stimula învățarea reciprocă și respectul pentru diversitate.
- ✓ Roluri rotative în echipă: Fiecare elev își asumă pe rând roluri diferite în cadrul unui proiect (lider, reporter, cercetător, prezentator), astfel încât toți să se simtă implicați și valoroși.
- ✓ Jocuri de rol: Simularea unor situații sociale în care elevii învață empatia, ascultarea activă și exprimarea asertivă a opiniilor.
- ✓ Planuri de lecție diferențiate: Adaptarea sarcinilor de lucru pentru a răspunde nevoilor diferite ale elevilor (ex. materiale audio pentru elevii cu dificultăți de lectură, suport vizual pentru cei cu dificultăți de învățare).
- ✓ Stabilirea unor reguli de clasă împreună cu elevii: Acestea trebuie să reflecte valori precum respectul, responsabilitatea și colaborarea.
- ✓ Feedback constructiv și orientat spre proces: Accent pe progresul fiecărui elev, nu doar pe rezultate. Recunoașterea eforturilor și a comportamentelor pozitive.
- ✓ Întâlniri periodice cu părinții: Comunicarea regulată contribuie la susținerea învățării și incluziunii acasă și în comunitate.
- ✓ Proiecte comune școală-comunitate: Activități extracurriculare în care elevii colaborează cu membri ai comunității, învățând despre diversitate și responsabilitate socială.

Profesorii și educatorii joacă un rol esențial în crearea unui spațiu educațional sigur, echitabil și stimulant. Prin aplicarea unor strategii pedagogice care

favorizează colaborarea, empatia și participarea activă a tuturor elevilor, se pun bazele unei educații incluzive autentice. Investiția în formarea continuă a cadrelor didactice și în resurse educaționale adecvate este crucială pentru susținerea acestui proces.

Bibliografie:

1. Vygotsky, L.S. (1978). *Mintea în societate: Dezvoltarea proceselor psihologice superioare.*
2. Piaget, J. (1952). *Originile inteligenței la copil.*
3. Thomas, J.W. (2000). *O analiză a cercetărilor privind învățarea bazată pe proiecte.*
4. CASEL (2023). *Cadru pentru învățarea socială și emoțională.*
5. Booth, T., & Ainscow, M. (2002). *Index pentru incluziune: Dezvoltarea învățării și participării în școli.*

Autor: Veștemean Alexia-Maria

PLAN DE INTERVENȚIE

Profesor psihopedagog Viezure Isabelle Elena,
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Băbeni

Strategia de intervenție: Conectează-te și redirecționează

Numele și prenumele: A.R.

Vârsta: 4 ani și 2 luni

Problematica întâlnită în context educativ:

R. este copil de vârstă preșcolară care manifestă accese de furie de fiecare dată când un coleg îi împrumută jucăriile. Starea de furie este resimțită la nivel corporal, în special la nivelul feței. Această stare escaladează, ajungându-se la țipete și agresarea celorlalți. Posibile ipoteze ca factori declanșatori:

- a) toleranță scăzută la frustrare;
- b) incapacitatea de a diferenția un act intenționat de unul neintenționat;
- c) necunoașterea unor metode de managementul conflictului;
- d) comportamente observate în diferite medii;
- e) comportamente întărite necorespunzător, etc.

Membrii familiei afirmă că n-au experimentat cu el astfel de episoade.

Obiectivele intervenției

- Integrarea emisferelor cerebrale;
- Identificarea strategiilor de coping focalizate pe emoție (control emoțional, exprimare emoțională) care îl ajută pe copil să își reducă starea de tensiune care este asociată unei situații de stres

Strategia de intervenție: Conectează-te și redirecționează

Această strategie permite copilului să conștientizeze pericolul reprezentat de agresiunea fizică, să-și manifeste sentimentul de empatie față de colegi și să respecte regulile impuse.

Am folosit metafora conducerii unei mașini pe drum, pentru a-l ajuta pe copil să înțeleagă scopul modificării obiceiurilor. Folosind o hartă, i-am explicat copilului că, dacă cineva care conduce pe acel traseu greșește drumul, persoana respectivă trebuie să dea înapoi, mergând în marșarier, până când va putea să-și continue călătoria pe drumul corect.

Drumul principal reprezintă traseul către comportamentele mai dezirabile. Traseele greșite reprezintă manifestarea comportamentului repetitiv. Tehnica îl ajută pe copil să se întoarcă și să ajungă pe traseul corect. Copilul poate să deseneze o mașină sau un camion pe care să-l decupeze și să-l împingă pe drum. O mașinuță de jucărie este, de asemenea, o alegere potrivită, deoarece copilului îi va face plăcere să o manevreze. De-a lungul drumului sunt indicatoare de circulație, iar copilul va fi îndemnat să le completeze cu strategii de coping, cum ar fi tehnici de relaxare, reacții competitive și cu instrucțiuni personale care îl vor ajuta să-și modifice

comportamentul. Destinația reprezintă eliminarea sau reducerea comportamentului repetitiv, iar obiectul specific trebuie completat chiar de către copil. Mașina este oprită la diverse intersecții pe drum, ele reprezentând stresorii și factorii declanșatori ai comportamentului. Copilul exersează în felul acesta abilitățile de intervenție și continuă deplasarea pe traseul dorit.

Modalități de evaluare a reușitei/ajustarea programului în funcție de rezultate:

- diminuarea frecvenței și intensității comportamentelor nedorite (crizele de furie s-au diminuat, eleva fiind capabilă să își exprime nemulțumirea prin intermediul jocului de rol atribuind roluri jucăriilor)
- creșterea adaptabilității sociale (respectă anumite reguli sociale și a reușit să își facă prieteni la școală)

Propun continuarea programului terapeutic pentru a-i facilita fetei integrarea în mediu.

Bibliografie:

- Holdevici, I. (2011). Tratat de psihoterapie cognitiv – comportamentală, Editura Trei, București.
- Jurcău, E., Jurcău, N. (1989). Cum vorbesc copiii noștri, Editura Dacia, Cluj – Napoca.

Crearea unui mediu propice pentru învățare prin intermediul unei activități de discuție și colaborare

Educația nu este umplerea unei găleți, ci aprinderea unui foc.” (William Butler Yeats)

În calitate de profesor, este important să ne asumăm responsabilitatea de a crea un mediu de învățare pozitiv și sigur pentru elevii noștri. Să respectăm diversitatea culturală și nevoile individuale ale elevilor. Aceste lucruri pot fi realizate prin furnizarea de instrucțiuni clare și concise, oferind feedback constructiv și încurajând dialogul și colaborarea între elevi.

În ceea ce privește o situație specifică de învățare, am putea utiliza tehnici de învățare cooperative, cum ar fi discuțiile în perechi sau grupuri mici, pentru a încuraja elevii să vorbească și să asculte activ într-un mediu mai puțin intimidant decât o dezbatere între întreaga clasă. În timpul discuției, elevii trebuie să asculte și să ia în considerare opiniile și ideile colegilor lor și să încerce să ajungă la o concluzie sau să găsească o soluție la problema discutată.

Pentru a facilita crearea unui mediu propice pentru învățare, începem prin a stabili așteptările pentru comportamentul dorit la începutul exercițiului. Acestea includ ascultarea atentă a celorlalți, participarea activă și constructivă la discuție și respectul pentru punctele de vedere ale colegilor de grup. În timpul exercițiului, monitorizăm comportamentul elevilor și îi încurajăm să își respecte colegii de grup și să se concentreze asupra subiectului discutat. Dacă apar probleme sau conflicte, îi încurajăm pe elevi să găsească împreună o soluție și să se străduiască să colaboreze în mod constructiv. La finalul exercițiului, revizuim comportamentul elevilor și discutăm împreună despre ce s-a făcut bine și cum se poate îmbunătăți pentru viitoarele exerciții. Această evaluare oferă o oportunitate pentru elevi să reflecteze asupra comportamentului lor și să identifice moduri în care își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare și colaborare.

De asemenea, am putea utiliza jocurile de rol sau alte activități interactive pentru a le permite elevilor să își exerseze abilitățile de comunicare într-un mod distractiv și interactiv. În timpul acestor activități, vom monitoriza și oferi feedback individual pentru fiecare elev în parte, pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile de comunicare și pentru a îi încuraja să se simtă confortabil în a-și exprima ideile și opiniile.

Un alt exemplu de activitate care poate crea un mediu propice pentru învățare este implicarea elevilor în proiecte. Elevii pot fi invitați să lucreze în echipă la un proiect de cercetare, de construcție sau de creație. Această situație de învățare îi poate ajuta pe elevi să își dezvolte abilitățile de cercetare, creativitate, colaborare și comunicare. În cadrul proiectelor, elevii pot fi încurajați să împărtășească idei, să colaboreze și să învețe unii de la alții. De asemenea, feedback-ul constant oferit de către profesor și de către colegii de echipă poate ajuta elevii să se dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile.

Simulările reprezintă și ele o modalitate eficientă de a crea un mediu propice pentru învățare. Elevii pot fi implicați în simulări care să le permită să își exerseze abilitățile și cunoștințele într-un

mediu controlat și sigur. Aceste situații de învățare pot ajuta la dezvoltarea abilităților de analiză, de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor. Prin simulări, elevii pot fi expuși la situații reale sau imaginate, iar apoi pot reflecta asupra experienței lor și pot învăța din rezultatele obținute.

Excursiile reprezintă o altă modalitate prin care putem crea un mediu propice pentru învățare. Excursiile la muzeu sau în natură pot fi utilizate pentru a face învățarea mai realistă . Această situație de învățare poate ajuta la dezvoltarea abilităților de observare, de înțelegere și de apreciere a lumii din jur. În timpul excursiilor, elevii pot avea ocazia să exploreze, să descopere și să învețe prin experiență directă, ceea ce poate încuraja un mediu de învățare activ și captivant.

Prin crearea unui mediu optim pentru învățare și prin facilitarea unui exercițiu interactiv de discuție și colaborare, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilitățile de comunicare, colaborare și ascultare activă, comportamente care sunt esențiale pentru succesul în școală și în viață.

În concluzie, facilitarea unui mediu propice pentru învățare este esențială pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile și comportamentele dorite. Ca dascăl, este important să ne concentrăm pe comunicarea clară, feedback-ul constructiv și colaborarea între elevi, pentru a ajuta fiecare elev să se simtă confortabil în învățare și să își atingă potențialul maxim.

Prof. Vitoreanu Cremona

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL

“TRIADA EDUCAȚIONALĂ: ÎMPREUNĂ PENTRU VIITORUL COPIILOR”

TEMA: "Dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente pentru un mediu educațional colaborativ și incluziv."

SECȚIUNEA:

1. Articole științifice

**Modele educaționale care sprijină crearea unui mediu de
învățare colaborativ, bazat pe respect și incluziune**

Prof. Înv. Primar: SIMONA MARIA VLAD

Unitatea de învățământ: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 11 „ȘT O IOSIF” BRAȘOV

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, educația joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a fiecărui copil. Acest articol explorează modele educaționale care susțin un mediu de învățare colaborativ, incluziv și centrat pe valori precum respectul, empatia și acceptarea diversității. Prin exemple de bune practici și abordări moderne, se evidențiază importanța parteneriatului dintre școală, familie și comunitate în sprijinirea fiecărui elev, indiferent de nevoile sau particularitățile sale.

1. Introducere

Colaborarea între actorii educaționali – școală, familie și comunitate – este cheia pentru construirea unui mediu de învățare eficient și echitabil. Într-un context educațional în care diversitatea este o realitate cotidiană, este esențial ca toți factorii implicați să își unească eforturile pentru a răspunde nevoilor fiecărui copil. Atât părinții, cât și cadrele didactice și reprezentanții comunității locale au roluri complementare în susținerea unui proces educațional de calitate.

În mod particular, școala are responsabilitatea de a crea un spațiu sigur, primitor și adaptabil, unde fiecare elev se simte acceptat, încurajat și valorificat. Familia contribuie prin sprijin emoțional, implicare activă și comunicare constantă cu instituțiile școlare. Comunitatea, la rândul ei, poate deveni un partener activ în educație prin resurse, proiecte, servicii și modele de implicare civică.

Modelele educaționale moderne pun accent pe învățarea activă, participativă și pe dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor. Ele nu mai vizează doar transmiterea cunoștințelor, ci dezvoltarea unor tineri capabili să colaboreze, să gândească critic și să acționeze empatic. Un astfel de cadru poate fi realizat doar printr-un efort comun, în care incluziunea și respectul devin valori fundamentale ale actului educațional.

Scopul acestui articol este de a analiza modele educaționale care favorizează incluziunea și colaborarea, contribuind astfel la dezvoltarea unei societăți bazate pe respect reciproc și cooperare.

2. Fundamente teoretice

Fundamentele teoretice ale unui mediu educațional colaborativ și incluziv derivă din teoriile constructiviste și socioconstructiviste care pun accent pe rolul activ al elevului în procesul de învățare. Jean Piaget a subliniat importanța dezvoltării cognitive prin interacțiune și experiență directă, în timp ce Lev Vygotsky a evidențiat rolul limbajului și al interacțiunii sociale în procesul de învățare, introducând conceptul de „zonă a dezvoltării proximale”.

Howard Gardner, prin teoria inteligențelor multiple, a contribuit la diversificarea metodelor educaționale, încurajând valorizarea fiecărui tip de inteligență (logico-matematică, lingvistică, muzicală, kinestezică, interpersonală etc.). Astfel, s-a creat un cadru teoretic favorabil pentru o educație personalizată și incluzivă.

În plus, principiile educației incluzive promovate de organisme internaționale (UNESCO, UNICEF) susțin ideea că fiecare copil are dreptul la o educație de calitate, adaptată nevoilor sale. Aceste principii implică flexibilitate curriculară, metode active și colaborarea strânsă între toți actorii implicați în procesul educativ.

3. Modele educaționale colaborative și incluzive

3.1. Învățarea prin cooperare Învățarea prin cooperare se bazează pe munca în echipă și presupune ca elevii să colaboreze în grupuri mici pentru a atinge obiective comune. Fiecare membru al grupului are o contribuție valoroasă și responsabilă, învățând să asculte, să negocieze și să își exprime ideile. Acest model reduce competiția și stimulează incluziunea prin faptul că elevii sunt încurajați să se ajute reciproc.

3.2. Învățarea centrată pe proiecte (Project-Based Learning) Învățarea prin proiecte presupune implicarea elevilor în activități autentice, care pornesc de la probleme reale și stimulează curiozitatea și cercetarea. Proiectele se desfășoară pe o perioadă mai lungă și implică planificare, colaborare, reflecție și prezentare publică. Astfel, elevii învață să colaboreze, să își asume roluri și responsabilități și să construiască împreună cunoștințe semnificative.

3.3. Abordarea Reggio Emilia Inspirată din filosofia pedagogică a orașului Reggio Emilia (Italia), această abordare valorifică potențialul creativ al copilului și pune accent pe învățarea prin explorare, joc și expresie artistică. Spațiul educațional este considerat un „al treilea educator”, iar părinții sunt parteneri activi ai educației. Colaborarea cu comunitatea este esențială, iar documentarea procesului educațional oferă o imagine clară asupra progresului copilului.

3.4. Școala incluzivă Modelul școlii incluzive presupune eliminarea barierelor în calea învățării și participării, adaptarea metodelor didactice și curriculumului, precum și sprijinirea tuturor elevilor în funcție de nevoile lor individuale. Accentul este pus pe crearea unui climat pozitiv, în care diversitatea este apreciată și valorizată, iar elevii învață unii de la alții în mod natural.

4. Parteneriatul educațional: școală-familie-comunitate

Un parteneriat autentic între școală, familie și comunitate este esențial pentru susținerea dezvoltării copilului. Comunicarea deschisă și constantă, respectul reciproc și implicarea părinților în viața școlii contribuie la un climat de încredere și sprijin. Atunci când părinții sunt implicați activ în educația copiilor lor, rezultatele școlare și starea emoțională a acestora se îmbunătățesc considerabil.

Comunitatea joacă un rol esențial în susținerea școlii prin resurse materiale și umane, prin organizarea de activități extracurriculare și prin facilitarea accesului la servicii sociale, culturale sau de sănătate. Modelele de parteneriat reușit presupun o abordare integrată, în care toți actorii colaborează pentru binele copilului.

5. Exemple de bune practici

- **Proiectul „Școala părinților”:** sesiuni interactive de informare și formare pentru părinți, în care sunt abordate teme precum comunicarea eficientă cu copiii, dezvoltarea emoțională, prevenirea bullying-ului etc.

- **Atelierele intergeneraționale:** activități în care elevii, părinții și bunicii colaborează în cadrul unor proiecte educative, artistice sau ecologice, consolidând legăturile dintre generații.
- **Biblioteca vie:** evenimente în care membrii comunității devin „cărți vii” și împărtășesc povești de viață, încurajând toleranța și empatia în rândul elevilor.
- **Târguri ale parteneriatului:** ocazii de a reuni la școală reprezentanți ai comunității (ONG-uri, biblioteci, poliție, instituții medicale) pentru a prezenta servicii și oportunități de colaborare în sprijinul copiilor.

6. Concluzii

Modelele educaționale colaborative și incluzive transformă școala într-un spațiu în care fiecare copil se simte valorizat, respectat și susținut. Ele pun accent pe relațiile interumane, pe comunicare autentică și pe participare activă. Colaborarea dintre școală, familie și comunitate nu este doar un deziderat, ci o condiție esențială pentru un sistem educațional modern și eficient.

Prin aplicarea acestor modele, se consolidează valorile democratice, se promovează echitatea și se contribuie la formarea unor cetățeni responsabili și empatici. În acest context, educația devine un proces partajat, în care toți actorii au un rol activ și conștient.

Bibliografie (selectivă):

- Gardner, H. (2006). Inteligențele multiple: noi orizonturi în teorie și practică.
- Piaget, J. (1972). Psihologia inteligenței.
- Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes.
- UNESCO (2020). Inclusive Education: A Renewed Commitment to Action.
- Școala incluzivă – Ghid de bune practici, Ministerul Educației, România (2022).
- Emilia Ferreiro & Ana Teberosky (1991). Alfabetizarea în contextul dezvoltării cognitive.
- OECD (2019). Education for Inclusive Societies.

Interactive methods in teaching foreign languages

Vladut-Marin Maria

Liceul Tehnologic”Capitan Nicolae Plesoianu”

Teaching process is mainly based on two activities. They are imparting knowledge and acquiring knowledge. In the first case teacher sends information and the learners receive it. The innovative methods also deal with this process and their aim is to evaluate the activities of a teacher and learners using new ways and methods of teaching including new technical means of teaching. As we know that methodological approach in teaching foreign languages may be divided into three groups. They are passive methods, active methods and also interactive methods.

Interactive teaching styles incorporate a multitude of goals beneath a single roof. Interactive classes are designed around a simple principle: Without practical application, students often fail to comprehend the depths of the study material. Whereas students often lose interest during lecture-style teaching, interactive teaching styles promote an atmosphere of attention and participation. In my presentation, I offer the following guidelines to express the focus of interactive educational teaching styles: encouraging student participation by using questions that stimulate response, discussion and a hands-on experience; using teaching aids that press for answers, and capture and hold the student’s attention; setting up a work group environment; involving yourself as well as the student.

Interactive learning is a special form of school learning, appeared from the necessity of keeping up with the new transformations in the socio- human activity. The person who learns actively is his own initiator and organizer of learning experiences, capable of permanently reorganizing and redesigning his own acquisitions. Modern educational theories emphasize the fact that school has an essential role in training responsible citizens, aware of their role in the social and spiritual life of contemporaneity.

The educational process is an active one, where learning becomes efficient. Students need the capacity to select information and to choose what is or is not essential for their interests. They must understand the connection between pieces of information, discover their meaning and reject the ones that are not interesting. An important objective followed in our students’ evolution is developing their critical thinking and we can do that by using specially

some active- participative learning strategies. These strategies represent a superior level in the hierarchy of the didactic strategies, but they mustn't be separated from the traditional strategies. In order to develop the students' critical thinking, the teacher must offer a suitable teaching approach, good for active and interactive learning, using efficient methods and techniques. By active- participative methods we understand those situations or actual active methods when students are transformed from the object of learning into active subjects, participating themselves at their own training. We consider active- participative methods all those methods that help bringing together the student's energies, focus, interest and curiosity in the lesson, that stimulates the imagination, understanding, power of anticipation.

These are methods that help students search, find the knowledge they are about to learn, discovering solutions to the problems, processing knowledge, in other words they teach the student how to learn or to work independently. Instead, independent reading, learning by discovery, learning by cooperation, problematization involves students in learning more than an explanation, an exposure and a demonstration. One of the advantages of these interactive methods is that they can be used successfully both in learning and evaluation.

The impact of using the active methods is as follows:

- It motivates students to think boldly, without being discouraged by other people's opinions;
- Students participate with pleasure in such activities;
- They are confident in their own forces.

Some of the active-participative methods and techniques, designed to help the diversification of teaching methodology and that I already used successfully in my classes, are:

1. The pyramid method or the snowball method is based on blending the individual activity with the cooperative one, inside a group. It is about the incorporation of every member of the group's activity in a bigger one, meant to solve a task.
2. The diamond is the method used to describe a character. We choose a noun (character). Then we write: two adjectives, three verbs, a four- word sentence, a gerund verb or a synonym of the noun.
- 3."Caligrama" can be used both in teaching- learning lessons, and the sistematization of knowledge, being approached individually or in a group. The words or sentences are arranged so that they represent the form which is the object of the suggested theme.
4. The R. A. I. method is a method to arrange and organize knowledge, but also to verify them. It is about achieving feed- back by throwing a small ball. The title comes from the first letters: Answer- Throw- Interrogate. The student who throws the ball must ask the catcher a question from the lesson. The one that catches the ball answers the question, then he throws it next to another classmate, asking a new question. The student that doesn't know the answer leaves the

game, the same as the student that doesn't know the answer to his own question.

5. Brainstorming is the most common method of stimulating creativity in a group activity, encouraging all the members to participate. It can be defined as: „a way of obtaining, in a very short time, a large number of ideas from a group of people.”

6. The trusses technique is a teaching- learning technique which consists in using a graphic way to organize brainstorming in order to show relations and connections between ideas.

7. The technique „Think- Work in pairs- Communicate” assumes learning through collaborative activity, which consists of stimulating students to reflect upon a text, an informational content, by collaborating with a colleague to formulate ideas, and then to communicate them to the others, to the whole class.

8. Buzz session- participants come together in session groups that focus on a single topic. Within each group, every student contributes thoughts and ideas. Teacher encourages discussion and collaboration among the students within each group. Everyone should learn from one another's input and experiences.

9. Incident process- this teaching style involves a case study format, but the process is not so rigid as a full case study training session. The focus is on learning how to solve real problems that involve real people. Small groups of participants are provided details from actual incidents and then asked to develop a workable solution.

10. The Six-Thinking Hats technique of Edward de Bono is a model that can be used for exploring different perspectives towards a complex situation or challenge. Seeing things in various ways is often a good idea in strategy formation or complex decision-making processes.

The interactive methods promote interactions within the minds of the participants, leading to a more active learning and with obvious results. They allow the democratization of the teaching instrument, ensuring equal learning opportunities for all students, considering the fact that they address to multiple intelligences and they give the opportunity for students to assert themselves according to next developments.

Bibliography:

Cucos, C.- Pedagogy, Ed.Polirom, Bucharest, 1998

Dumitru, Ion Al.- Developing the critical thinking and efficient learning, Ed. West, Timișoara, Jeremy Harmer,-The Practice of English Language Teaching”,

Richards G.C.and Rodgers Th.S. Approaches and Methods in Language Teaching.USA,1993

DEZVOLTAREA TRIADEI EDUCAȚIONALE PRIN PARTENERIATE EFICIENTE PENTRU UN MEDIU EDUCAȚIONAL COLABORATIV ȘI INCLUZIV

Prof.VOINEA MITRU CARMEN

Școala gimnazială nr.8 Sibiu

Introducere

În contextul transformărilor accelerate din societatea contemporană, educația nu mai poate rămâne o responsabilitate exclusivă a școlii. Este din ce în ce mai evident că succesul unui elev depinde de implicarea activă și constantă a triadei educaționale: școală – familie – comunitate. Formarea unor parteneriate autentice și eficiente între acești actori este esențială pentru construirea unui mediu educațional colaborativ și incluziv, în care fiecare copil să aibă șanse reale de reușită.

Rolul fiecărui actor în educație

Parteneriatul educațional reprezintă o formă de cooperare activă între școală, familie și comunitate, în care fiecare parte contribuie cu resurse, timp, idei și sprijin în beneficiul educației copilului.

Școala, în calitate de nucleu al procesului educativ, are rolul de a facilita comunicarea și colaborarea, de a crea punți de legătură și de a promova transparența în relațiile cu ceilalți actori.

Familia, primul mediu de învățare al copilului, trebuie încurajată să participe activ la viața școlii: prin prezența la activități comune, prin sprijin emoțional și prin menținerea unei comunicări deschise cu cadrele didactice.

Comunitatea – reprezentată de autorități locale, ONG-uri, instituții culturale, culte religioase sau agenți economici – poate susține educația prin oferirea de resurse materiale și umane, prin inițierea unor programe de sprijin sau mentorat și prin implicarea în acțiuni de responsabilizare civică și socială.

Colaborare și incluziune – piloni ai educației moderne

Un mediu educațional colaborativ presupune comunicare eficientă, cooperare activă și încredere reciprocă. Acesta este contextul ideal în care elevii pot să-și dezvolte potențialul, valorile și competențele necesare pentru viața personală și profesională.

În același timp, un mediu incluziv este acela în care diversitatea este acceptată, sprijinită și valorizată. Prin parteneriate solide, școala poate asigura sprijin individualizat pentru:

copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), cei din medii defavorizate, cei aflați în risc de abandon școlar.

Provocări și soluții

Apar și obstacole în calea acestui demers: lipsa de implicare, comunicarea deficitară, prejudecățile, lipsa de formare a actorilor educaționali.

Aceste bariere pot fi depășite prin strategii bine gândite, cum ar fi: organizarea de întâlniri regulate, ateliere comune, sesiuni de consiliere, implicarea mediatorilor școlari sau a altor profesioniști specializați.

Concluzie

În concluzie, dezvoltarea triadei educaționale prin parteneriate eficiente nu este doar un ideal, ci o necesitate. Doar împreună – școala, familia și comunitatea – putem crea un sistem educațional solid, echitabil și adaptat nevoilor fiecărui copil. Educația de calitate începe cu relații de calitate, iar aceste relații se construiesc prin dialog, colaborare și implicare reală.

Bibliografie

- Cojocariu, V. M. (2012). Parteneriatul educațional – componentă a dezvoltării educației incluzive. *Revista de Științe ale Educației*.
- Dudley-Marling, C., & Burns, M. B. (2014). Two Perspectives on Inclusion in the United States. *Global Education Review*.
- Ministerul Educației Naționale. (2018). Strategia națională privind incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale.
- UNESCO. (2020). Inclusion and education: All means all. *Global Education Monitoring Report*.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development*. Harvard University Press.

S-AU DESCHIS NOI PORȚI ÎN GRĂDINIȚĂ

Autori: Kertész Katalin și Weisz Réka

Instituția de proveniență: Grădinița cu Program Prelungit ȘTEFANIA, Târgu Mureș

Succesul formelor de colaborare între profesori pentru educație timpurie și părinți, precum și implicarea și prezența comunității sunt influențate în mare măsură de deschiderea profesională a educatorului, pregătirea acestuia, capacitatea de inițiativă și organizare, și nu în ultimul rând, de cunoașterea vieții, structurilor, situației sociale și practicii educaționale a familiilor. Profesorul pentru educație timpurie este cel care, având suficientă experiență și atenție, își asumă rolul inițiator în stabilirea relațiilor, ceea ce reprezintă punctul de plecare pentru crearea unui pod între familie și grădiniță, și comunitatea grădiniței.

Părinții se implică și colaborează în educația preșcolară a copiilor lor în măsură în care simt că această sarcină face parte din rolul lor parental și în funcție de posibilitățile lor de implicare. Întâlnirile tradiționale cu părinții îi readuc, într-o oarecare măsură, pe aceștia la anii lor de școală, care, uneori, pot să nu evoce cele mai plăcute amintiri și sentimente. Atunci când intră în sala de grupă și găsesc scaunele pregătite și educatoarele impunătoare, care stau la centru cu o mulțime de hârtii și instrumente de scris în fața lor, părinții devin imediat silențioși, ocupă locurile și astfel poate începe întâlnirea cu părinții, cu transmiterea de date seci, enumerări și notificări. Desigur, transmiterea informațiilor este importantă, dar contează cum și în ce atmosferă se realizează aceasta. De multe ori am observat că, deși copiii erau deja în grupa mijlocie sau chiar în grupa mare, majoritatea părinților nu se cunoșteau între ei. Având în vedere toate aceste observații, ne-a venit în minte ideea că trebuie să schimbăm ceva, să organizăm activități de alt tip, inovatoare, în locul întâlnirilor cu părinții deja tradiționale și standardizate. Pentru a schimba aceste întâlniri nu a fost necesară, în primul rând, o investiție, ci, la început, a fost suficient să privim ceea ce există dintr-o altă perspectivă.

În decursul mai multor ani de experiență, am dezvoltat și testat următoarele activități, pe care le-am împărțit în două categorii: activități comune, părinți-copii și activități doar pentru părinți.

Mai jos, vom prezenta pe scurt câteva activități comune (părinți – copii).

1. A fi mamă de ziua mamei

„– Ce înseamnă acest cuvânt: Mamă?

Comoara vieții, aurul ei,

cea mai frumoasă bijuterie a lumii.”

Aranyosi Ervin: Ce înseamnă acest cuvânt: Mamă?

Pregătirile pentru ziua mamei sunt precedate de discuții, în care fiecare copil povestește cu bucurie despre experiențele sale și despre relația sa cu mama, deoarece mama iubește, are grijă, acceptă, încurajează, îngrijește, mângâie – pentru că ea este o minune. Aceste activități oferă o oportunitate specială de a retrăi și de a aprofunda aceste sentimente și experiențe. Se deschide o lume specială atunci când încep jocurile, iar copiii și mamele lor au ocazia să participe la jocurile „*Recunoaște-ți copilul!*”, „*Recunoaște-ți mama!*”, „*Găsește-mă!*”, „*Cine vorbește?*” – bazate pe recunoașterea tactilă și auditivă. Aceste experiențe comune, trăite aproape simultan, au un efect pozitiv și încurajator asupra dezvoltării personalității copilului și a mamei.

Momentele dinamice alternează cu cele liniștite în timpul desfășurării jocurilor: „*Schimbare fulgerătoare de locuri*”, „*Jocul cu balonul*”, „*Masaj pentru mamă*”, „*Masaj pentru copil*”, „*Mângâierea palmei*”, „*Mamă sau copil?*”, „*Desenează-ți copilul!*”, „*Crin alb*”, „*Am plantat o mică grădină*”, „*Unde ai fost, mieușelul meu?*”, precum și în timpul jocurilor populare și a cântecelor, deoarece se poate baza cu încredere pe interesul copiilor, pe cunoștințele și experiențele lor anterioare.

Desigur, nici felicitarea mamelor nu lipsește din cadrul activităților – după pregătirile intense și harnice, nu putea lipsi nici realizarea cadoului-surpriză, mult îndrăgit de copii, a cărui înmânare este însoțită de un cântecel sau o mică poezie, dând astfel o notă festivă momentului.

Unul dintre cele mai îndrăgite jocuri este acela în care 5-6 mame sunt rugate să iasă din sală în același timp, în timp ce copiii lor se întind pe covor cu mâinile întinse în față. Copiii sunt apoi acoperiți cu o pătură mare, astfel încât să li se vadă doar mâinile. Sarcina mamelor, când se întorc în sală, este să-și recunoască propriii copii doar după mâinile lor. Surprinderea inițială a mamelor este foarte repede înlocuită de bucuria sinceră și pură a copiilor, atunci când mamele își recunosc copiii (și da, mamele își recunosc copiii chiar și după mâini ☺).

2. A fi tată de ziua tatălui

„Cum ar trebui oare să fii tată?”

O rețetă adevărată n-a scris încă nimeni.”

Aranyosi Ervin: A fi tată

Într-adevăr, nimeni nu oferă o rețetă clară taților despre creșterea copiilor, însă prezența și grija lor sunt esențiale pentru o dezvoltare emoțională echilibrată. Tații se ocupă de copii într-un mod puțin diferit, iar copiii învață altceva de la ei decât de la mame. Ca profesori pentru

educație timpurie - nivelul preșcolar, considerăm importantă prezența taților și în viața de grădiniță. Totuși, atragerea lor în această lume magică, plină de imaginație și joc, reprezintă o provocare. Le putem vorbi despre importanța activităților de bază ale copiilor de vârstă preșcolară, însă mesajul jocului ajunge mai profund dacă îl experimentează ei înșiși.

La planificare, am avut în vedere faptul că un tată oferă un model masculin copilului prin comportament, gândire și rezolvarea problemelor. Timpul petrecut împreună în joacă oferă o oportunitate de conexiune emoțională între participanți (tată-fiu / tată-fiică), întărind încrederea, punând în același timp accent pe exercițiile fizice și provocările intelectuale. Tații își pot pune în valoare și creativitatea și îndemânarea în timpul activităților de bricolaj realizate împreună.

Prima provocare a fost pentru tați: au primit ca sarcină „răscumpărarea” copilului lor în cadrul unui joc. În timpul acestuia s-au cântat cântece cunoscute: *Cheamă, cheamă calul de lemn, Mânzul galben cu clopoței, A fost un soldățel de lemn* (cântece pentru copii din folclorul maghiar). Astfel, tații au învățat cântecele sau au recunoscut melodiile fredonate de copii. Șirul de cântece s-a încheiat cu un cântec comun. După încălzirea vocală, a urmat mișcarea fizică. Micii călăreți și-au „călărit” caii (tații și-au luat copiii în brațe), iar galopul și mersul călare au fost acompaniate de rime și ritmuri. Tații, fiind în rolul cailor, au putut alege dacă își iau micii călăreți în spate sau pe umeri.

Seria sarcinilor nu s-a încheiat aici – au urmat jocuri pentru testarea auzului bun și a atenției. Un exemplu este jocul *1, 2, 3, bum*, unde, în loc de numărul 4, participanții trebuiau să spună „bum”. Un moment deosebit a fost în jocul *Sunt supărat pe tine*, când micii călăreți – copiii – au primit mesajul: „Sunt supărat pe tine pentru că nu i-ai dat un pupic calului tău!”. În acele clipe, pupicii zburători, zâmbetele largi și ochii sclipitori ai taților-cai au umplut sala. Acest joc este cu adevărat recomandabil, deoarece, prin simple instrucțiuni date calului și călărețului, putem introduce elemente de exprimare a iubirii în relația lor.

În încheiere, tații și copiii au confecționat un cal de jucărie, care acasă va putea fi sursa unor noi jocuri comune și momente fericite.

În zilele noastre, este din ce în ce mai răspândit obiceiul de a sărbători ziua tatălui în a doua duminică din mai. Din acest motiv, în anul școlar trecut (2023–2024), în grupa noastră ziua tatălui nu a mai fost sărbătorită în martie, cum fusese în anii anteriori, ci în mai. Cu câteva modificări minore, a rămas o activitate plină de distracție, emoții și consolidare a relațiilor.

Unul dintre cele mai de succes – și totodată cele mai „înfricoșătoare” (pentru tați 😊) – momente a fost când educatoarele au scos spuma de ras și le-au cerut copiilor să-i

„bărbierească” pe tații lor în timp ce stăteau în poala acestora. Bineînțeles, copiii nu au primit lame de ras, ci spatule de lemn, cu care au „ras” barba taților. A fost o experiență specială pentru toți – o ocazie de a trăi încrederea reciprocă: copiii s-au dovedit instinctiv foarte atenți, iar tații, odată ce au observat cât de îndemânatici sunt copiii lor, și-au oferit tot mai curajoși obraji.

Desigur, ca în orice activitate planificată, trebuie luată în considerare componența grupei, mobilitatea acesteia, vârsta copiilor și atitudinea taților față de ideea jocului. „Chiar dacă nici noi, ca pedagogi, nu putem oferi rețeta „adevărată”, putem contribui oricând, prin experiențe vesele și pline de joc, la petrecerea timpului de calitate și la întărirea relației dintre tați și copii.” (Kertész, 2016, pp. 65–66)

3. A fi bunică de ziua bunicilor

În foarte multe familii, bunicii oferă un sprijin indispensabil părinților în creșterea și supravegherea copiilor. De multe ori, ei sunt cei care îi iau pe cei mici de la grădiniță sau de la școală, au grijă de ei când sunt bolnavi și părinții trebuie să lucreze. În cariera noastră ca profesori pentru educație timpurie, am observat adesea cât de esențial este ajutorul bunicilor pentru părinți, iar de aici a apărut ideea ca, din când în când, și ei să beneficieze de o activitate comună cu nepotul sau nepoțica de vârsta preșcolară.

Dincolo de prezentarea jucăușă și reactualizarea amintirilor, bunicile pot re trăi experiențele copilăriei cu jocurile *Ciupi-ciupi cioara* sau *Melcul se mișcă încet*, desigur, alături de nepotul lor, ceea ce face totul și mai special. Blândețea mâinii ei mângâietoare, profunzimea părții jucăușe a bunicii se transmite mai departe prin jocul plin de voie bună *Ce fac cele două mâini ale mele?*, iar respectarea regulilor devine exemplu viu pentru nepotul ei în fiecare moment al jocurilor comune.

Este prezentă o inspirație reciprocă, deoarece fiecare descoperă și trăiește ceva nou în relația lor, pe parcursul învățării comune a cântecului de leagăn *Bate clopotul*, sau chiar în dialogul cântat din melodia *Ce vânt te-a adus, mic mesager?*. Poate nici relația bunică-nepot nu este lipsită de conflicte, așa că supărarea își găsește și ea locul în jocul *Sunt supărat pe tine*. Firește, această supărare dispare cât ai clipi, mai ales când nepotul își surprinde bunica cu o mică urare, moment care este intensificat și mai mult de posibilitatea de a crea împreună un mic cadou.

4. Aprinderea lumânărilor de Advent

În febra pregătirilor de Crăciun, în mijlocul numeroaselor sarcini, adesea uităm să încetinim ritmul și să ne pregătim sufletește, să ne acordăm cu spiritul sărbătorii. Pentru ca această armonizare festivă să fie cât mai intimă, am organizat întâlniri speciale de Advent. La

prima întâlnire, am adus o mică schimbare: i-am invitat pe bunici să ne onoreze cu prezența lor. La următoarele întâlniri, i-am primit cu drag pe mame, tați, frați sau pe oricine avea timp să participe.

Aprinderea lumânărilor de Advent a fost planificată pentru după-amiezile de luni, activitățile fiind încadrate într-un interval de 30-40 de minute. Scopul principal în aceste momente era liniștirea, încetinirea ritmului și petrecerea timpului împreună. Organizarea acestor activități a depins întotdeauna de persoana adultă prezentă. De exemplu, în cazul bunicilor, ne-am amintit de crăciunurile din vremurile de demult prin poveștile lor; în cazul fraților invitați, mesajul zilei din Advent a fost transmis sub forma unei povești. Am pus accent și pe învățarea și exersarea colindelor de Advent. Cântatul împreună a oferit o semnificație mai profundă și o încărcătură emoțională momentului aprinderii lumânării.

Experiențele trăite, nevoile interioare, multitudinea influențelor externe și interacțiunea lor reciprocă ne-au condus, de-a lungul anilor, la conștientizarea faptului că această schimbare de perspectivă a profesorului se face în cadrul activității noastre educative cu scopuri bine gândite, în interesul formării unei comunități sănătoase. Credem că evoluția acestui proces și buna sa organizare influențează puternic formarea naturală a comunității din grădiniță și a grupului.

Bibliografie:

1. *Curriculumul educației timpurii*. Ministerul Educației și Cercetării. 2019
2. Arapovics M., Vercseg I.: *Ghid metodologic pentru dezvoltarea comunitară*. Muzeul Național al Satului în aer liber, Centrul de Educație Muzeală și Metodologică, Institutul de Cultură NMI Nonprofit, Biblioteca Națională Széchenyi, Budapesta. 2017
3. Kertész K. :*A fi tată de Ziua Tatălui*. Magiszter, XIV(2), 65-66. 2016, vară
4. Kertész K. :*Formarea comunităților parentale prin activități de relaționare inovatoare – lucrare științifică metodologică de grad I*, Târgu Mureș. 2022
5. Moldovan, D. M.: *Strategii de consolidare a parteneriatului educațional școală-familie. Oportunități și obstacole*. În D.-C. Marin, A. Todea, M.-D. Bocoș, & M. S. Pinte, *Parteneriatul educațional școală-familie*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. 2021

Arhitectura lecției de dans

Prof. Xenis-Oprea Roxana - Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, Constanța

Limbajul unui curs de dans clasic se structurează ca o veritabilă arhitectură; principiile acestei arhitecturi sunt universale: *plié, battement tendu, battement jeté, rond de jambe à terre, fondu, frappé, développé, petit battement, rond de jambe en l'air, grand battement*. Antrenamentul la centru va avea *adagio/balances*, diferite tipuri de *pirouettes* și întoarceri, *petit* și *grand allegro*, structurate și împărțite în conformitate cu rigorile orei de predare. De exemplu, un profesor poate începe la bară cu un *battement tendu simplu* sau câteva serii de mișcări “*terapeutice*” înainte de *plié*, sau poate propune *pirouettes* înainte de *adagio*, și poate încheia cursul cu *batteries* în loc de *port de bras*, dar acestea sunt diferențe structurale minore. Structura esențială și vocabularul unui curs de balet rămân tributare unor legități anatomice și conținutistice deja elaborate.

Scopurile importante pentru un dansator sunt acelea de a construi putere și flexibilitate și de a-și perfecționa întreaga tehnică. Este un proces lent corporal cu repetare de-a lungul anilor, iar succesul depinde nu numai de structura cursurilor și acuratețea predării ci și de capacitatea de conștientizare deținută de elev. Impedimente majore în tehnica și evoluția corectă a unui elev sunt următoarele:

1. Construirea combinațiilor care sunt complicate în mod inutil, făcându-le dificil de memorat. Prea des, profesorii își coregrafiază cursurile, construind combinații lungi, cu prea mulți pași. Studentul perfecționează pasul prin repetare, și ar trebui petrecut un timp făcând doar acest lucru, nu consumând energie pentru memorarea unei coregrafii lungi. În consecință sunt preferabile exerciții mai scurte.
2. Numărul inadecvat de sărituri din componența exercițiilor *allegro*, care sunt foarte importante în construirea forței musculare.
3. Grăbirea cursului – profesorul înregistrează un eșec atunci când nu își alocă suficient timp pentru a ghida metodic elevii în executarea unui pas. Prin urmare, este important să păstrăm planul de lecție simplu, necomplicat, și aceasta mai ales pentru clasele gimnaziale.

Planificarea cursurilor trebuie să se axeze pe continuitate și progresivitate; există și formule de predare ale aceluiași curs o perioadă intervenindu-se doar cu modificări simple. Acest lucru

este deosebit de important atunci când predarea este destinată elevilor începători. S-a constatat că în cele mai multe cazuri elevii își amintesc materialul predat de profesor la ultimul curs și se bucură când li se oferă oportunitatea să lucreze același pas sau combinație în cursurile care urmează. Întotdeauna trebuie să introducem câțiva pași pe care i-am predat la cursul anterior, în special pași la centru, care contribuie la realizarea corectă a unor combinații mai avansate. Există profesori care predau un curs fără conexiuni cu cel anterior; acest fapt poate naște multe confuzii pentru cursant. Chiar și atunci când se predă un material avansat, zilnic, vom repeta combinațiile selectate. În cazul în care combinația este cunoscută dansatorilor, ei nu trebuie să aloce un plus de timp și energie să o memoreze; ei au oportunitatea să se concentreze pe perfecționarea executării.

Cele mai valoroase calități reperate pentru un dansator sunt claritatea și precizia în tehnică și o simplitate de stil și linie; asemenea date permit ulterior coregrafiei de scenă să intervină cu aspecte stilistice speciale. Trebuie evitate în procesul de predare tot ceea ce ține de un manierism al execuției.

Cursul de balet este împărțit întotdeauna în două secțiuni: o secțiune de exerciții la bară urmate de secțiunea exercițiilor la centru. Cantitatea de timp alocată barei și centrului poate depinde și de cantitatea de cunoștințe acumulate de cursanți.

În sistemul profesionist de învățământ coregrafic nivelurile intermediare și avansate sunt programate în mod tradițional pentru nouăzeci de minute până la două ore. De obicei, cursul de nouăzeci de minute ar trebui împărțit în trei părți: treizeci-patruzeci de minute la bară, douăzeci și cinci-treizeci de minute la centru, și douăzeci și cinci-treizeci de minute pentru sărituri. Profesorilor li se pare deseori dificil să predea exerciții complexe la bară în doar treizeci de minute. Faptul este posibil totuși când combinăm mai multe exerciții.

Odată ce exercițiile de bază au fost predate la bară, concentrarea cursului ar trebui să se focalizeze pe desfășurările de la centru, loc în care elevii învață cu adevărat să danseze – să se echilibreze, să se întoarcă, să sară, să lege pași, și să se miște în spațiu. Aici este în fapt miezul întregului vocabular de balet. Scopul lucrului la bară este acela de a pregăti dansatorul în mai multe moduri pentru lucrul la centru. Prin urmare, odată ce fundamentele de bază au fost predate, mai mult de jumătate din timpul cursului ar trebui petrecut perfecționând mișcările la centru.

Bibliografie

- Au, Susan, *Ballet and Modern Dance*, Thames & Hudson world of art, London, 2006;

- Baciú Cl., *Principii generale de anatomie funcțională și biomecanică*, Cult. Fizică și Sport, București, 1985;
- Beaumont, Cyril and Idzikowski, Stanislas, *The Cecchetti Method of Classical Ballet – Theory and Technique*, Dover Publication, INC, New York, 2003;
- Béjart, Maurice, *Lettres à un jeune danseur*, Ed. Actes Sud, Paris, 2001.

Învățarea în educația coregrafică

Prof. Xenis-Oprea Roxana - Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, Constanța

Pentru toate artele și pentru întregul act al pedagogiei mijloacele de modelare ale elevului, ale viitorului tânăr dansator constituie un perimetru de preocupări ample, complexe, cu ecou atât în preocupările științifice cât și în practicile sociale.

Dezvoltarea psihică a elevului înregistrează aspecte particulare îndeosebi în funcție de educația care determină formarea unei baze de cunoștințe și deprinderi. Aceste fenomene care reprezintă acumulări ale elevului au accepțiunea generală de învățare privită ca:

- învățarea ca acumulare: elevul dobândește o experiență proprie care se consolidează și prin termenii constitutivi ai caracterului și personalității sale;
- învățarea ca proces de adaptare, este un act de învățare, de însușire a unei experiențe adaptative noi;
- învățarea ca instrucție-educație; are rolul de a contribui la constituirea unui sistem de noțiuni, la dezvoltarea capacităților intelectuale, la dezvoltarea calităților și funcțiilor sale creatoare și la formarea unei personalități multilaterale.

Tinerii de azi sunt subiecți ai actului instrucțional-educativ pe o perioadă importantă de timp, educația, învățarea trebuie să fie eficiente având drept corolar dezvoltarea vizibilă a factorului educat – elevul. Problemele de dezvoltare au o mare legătură cu cele de învățare. Totul depinde de formarea și dezvoltarea capacităților psihice și trebuie să ia în considerație materialul uman la care se referă.

Învățarea în educația coregrafică are ca particularitate distinctă faptul că:

- nu se reduce la formarea deprinderilor motrice ci cuprinde și aspecte privitoare la dobândirea cunoștințelor și formarea priceperilor caracteristice, precum și conștientizarea puternică a mișcărilor corpului;
- dobândirea de priceperi și deprinderi motrice nu este un proces îngust; ea se realizează sub permanenta conducere a celui care-i transmite elevului, viitor dansator, o bogată experiență acumulată în timp;
- formarea priceperilor și deprinderilor reprezintă un proces unic în care elementele se influențează și se întrepătrund reciproc;
- cunoștințele primite trebuie să reflecte cunoașterea mecanismelor formării și perfecționării deprinderilor motrice, a căilor pentru ridicarea capacității de efort a organismului și a dezvoltării calităților motrice;

- acumularea noțiunilor se încheie cu concretizarea acestora, cu raportarea la execuția proprie în funcție de particularitățile dezvoltării fizice, vârstă, sex, pregătire anterioară;
- educarea calităților personalității reflectă unitatea procesului instruirii și educării, unitatea dintre cunoștințe, priceperi, deprinderi.

Învățarea în educația coregrafică este un proces complex care unifică, într-o sinteză specifică, învățarea motrică și învățarea inteligentă. Învățarea din domeniul activităților corporale cuprinde, pe lângă învățarea gestuală, motrică, realizată la nivel de priceperi, deprinderi sau obișnuințe motrice, forme de învățare inteligentă constând din însușirea noțiunilor, conceptelor și din învățarea creatoare. Așadar este o învățare complexă, în care modificările comportamentului preponderent motric se realizează prin acordarea schemelor motrice cu cele intelectuale, elevul utilizând cunoștințele, deprinderile, aptitudinile în deplin acord cu cerințele conștientizate ale situației în care se află. Cele mai utilizate în antrenamentul dansului clasic și neoclasic sunt:

- învățarea perceptivă, învățarea senzorio-motrică, învățarea motrică, învățarea verbală, învățarea inteligentă.

Desigur mișcarea de balet se demonstrează fizic dar este însoțită și de o sumă întreagă de observații verbale. De aceea vorbim de o bază de cunoștințe în care sunt procesate deopotrivă date senzoriale cât și cele ale memoriei, atenției. Totul se structurează într-o construcție cognitivă ce marchează personalitatea elevului.

Bibliografie

- Blandine, Calais-Germain, *Anatomie pour le mouvement, tome 1: Introduction à l'analyse des technique corporels*, Edition Desiris, 1991;
- Dewey, J. - *Fundamente pentru o știință a educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992;
- Foster, Rory, *Ballet Pedagogy, The Art of Teaching*, Ed. University Press of Florida, USA, 2010;
- Negreș-Dobridor, Ion, Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Știința învățării- Dela teorie la practică*, Editura Polirom, Iași, 2005;
- Salavastu, Doina, *Psihologia învățării. Teorii și aplicații educaționale*, Editura Polirom, Iași, 2009.

EDUCAȚIA ARTISTICĂ – ARTA DANSULUI

Prof. Xenis-Oprea Roxana – Colegiul Național de Arte “Regina Maria” Constanța

Educația artistică în instituțiile de învățământ presupune, în primul rând, o sensibilizare estetică a celor educați și conducerea lor spre înțelegerea, aprecierea și asimilarea creatoare a artelor printr-un proces continuu și sistematic. Acest proces determină și o valorificare a potențialului formativ al valorilor materiale și spirituale ale societății. Posibilitatea înrâuririi spiritului prin artă este asigurată de faptul că emoția estetică constituie o angajare integrală a personalității ca răspuns la sistemul de valori existent în opera percepută, finalitatea educației artistice devenind o formare a priceperilor (capacităților) de receptare, de integrare și de creație a structurilor expresive autentice.

Educația artistică presupune dezvoltarea și cultivarea capacităților creative în registre metodice, specifice fiecărui gen de artă, în cazul nostru dansul; forța lor de acțiune asupra personalității umane este profundă. Din definiția educației rezultă faptul că pedagogul exercită un rol de conducător responsabil pentru informarea și modelarea conduitei elevilor, pentru coordonarea tuturor elementelor educative care influențează formarea și dezvoltarea tinerilor.

Educația artistică poate fi analizată pe două paliere fundamentale : palierul informativ-teoretic și palierul creativ-aplicativ. Corelarea acestor paliere poate dirija elevii pe traiectoria dezvoltării activităților de gândire, de percepție, de cultivare a valorilor artistice și de formare a unei sensibilități particulare. Procesele de stimulare a creativității trebuie urmărite la toate vârstele, ce definesc conturarea gradată a unei personalități creatoare.

Departa de a urmări formarea elevului doar ca un deținător de tehnică corporală, trebuie urmărită în viitoarea personalitate a fiecărui elev educat prin artă, prin arta dansului, un descriptor de sensuri ale existenței umane și un ordonator al acestora într-o direcție pozitivă ; cultivarea gustului pentru frumos, educarea capacităților de reflecție asupra dansului, cultivarea receptivității și sensibilității artistice, conștientizarea contribuției dansului la constituirea fondului cultural comun al societății, gândirea critică și autocritică dobândite prin receptarea și interpretarea creațiilor coregrafice.

Orice profesor este și un creator de modele, de proiecte educaționale, de profile, de metode și procedee, un inovator. O asemenea calitate îi pretinde profesorului imaginație, abilitate, inovație în toate împrejurările, nu numai în cadrul lecțiilor. Orice elev este un unicat și fiecare cere un anumit tratament pentru a se realiza optimal. A stabili condițiile, tratamentul și modalitățile prin care fiecare elev își poate pune în valoare mai bine disponibilitățile și calitățile sale și a obține succese, înseamnă a descoperi specificul fiecăruia și a ști să adaptezi tehnologia educației acestor particularități. Îndrumarea elevului de-a lungul anilor în școală, astfel încât să se realizeze pe deplin, este cea mai autentică probă a unei acțiuni pedagogice reușite. Modelând personalitatea fiecărui elev, profesorul este preocupat să descopere direcția optimă de dezvoltare a acestuia și de stimulare a capacităților necesare împlinirii sale. El devine astfel specialistul care acordă și o calificată asistență psihopedagogică indispensabilă dezvoltării multilaterale a fiecărui elev - viitor artist.

Acestor aspecte li se adaugă și problemele de formare și activare permanentă a unei gândiri logice, critice, autoreflexive a viitorului elev-artist, pentru că de ele depinde capacitatea acestuia

de a se integra într-un veritabil lanț de relaționări, de demersuri semantice, apte să-i dezvolte alese valențe interpretative și creatoare.

La final aş reveni la câteva rânduri formulate de Noverre în *Scrisori despre dans și balet*, formulări care în pofida timpului scurs de la prima lor apariție și-au păstrat vitalitatea.

“ Pașii, ușurința și strălucirea îmbinării lor, echilibrul, fermitatea, viteza, vioiciunea, precizia, opoziția brațelor cu a picioarelor, iată ce numesc eu mecanismul dansului. (...) dansul conține tot ceea ce este necesar unui limbaj frumos și nu este suficient să-i cunoști alfabetul. Dacă un om de talent îi potrivește literele, combină și leagă cuvintele, el încetează să fie mut și vorbește cu forță și energie.(...)”¹

Bibliografie:

1. Foster, Rory, *Ballet Pedagogy, The Art of Teaching*, Ed. University Press of Florida, USA, 2010;
2. Pânișoară, I. O., *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Ed. Polirom, Iași, 2009;
3. Gretchen, Ward Warren, *Classical Ballet Technique*, University Press of Florida, 1989;
4. Noverre, Jean Georges, *Scrisori despre dans și balet*, 1967;

¹ Noverre Jean Georges, *Scrisori despre dans și balet*, Ed. Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.S.R., București, 1967, Scrisoarea II, pag. 43

Profesor de limba engleză MIHAELA ZACHMAN

LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE LEONIDA” PIATRA-NEAMȚ

EVALUAREA PROGRESULUI ELEVILOR ÎN DOMENIUL ABILITĂȚILOR DE COLABORARE ȘI INOVAȚIE ADAPTATE NEVOILOR ACESTORA LA DISCIPLINA LIMBA ENGLEZĂ

(Articol științific/lucrare în cadrul simpozionului internațional *Arhitectii viitorului: inovație, colaborare și schimbare în educație*)

Evaluarea progresului elevilor în domeniul abilităților de colaborare și inovație adaptate nevoilor lor este un proces esențial pentru a înțelege modul în care aceștia dezvoltă competențe fundamentale **la disciplina limba engleză** pentru succesul în învățare și în viața profesională. Aceste abilități sunt din ce în ce mai apreciate în contextul educațional modern, deoarece se concentrează pe capacitatea elevilor de a lucra împreună în echipe și de a gândi creativ și critic pentru a rezolva probleme. Pentru o evaluare eficientă, este important să se adopte o abordare holistică, care să includă mai multe tipuri de măsurători și tehnici: ***Evaluarea prin Observație***: profesorii pot observa comportamentele elevilor în timpul activităților de grup. Aceste observații pot include:

Modul în care elevii colaborează între ei.

Cum își împart sarcinile și responsabilitățile.

Abilitățile lor de a rezolva conflicte și de a negocia soluții.

Cum își exprimă ideile inovatoare sau propun soluții creative în cadrul echipei.

Evaluarea prin Proiecte și Activități Practice

Un mod eficient de a evalua abilitățile de colaborare și inovație este prin proiecte de grup care implică soluționarea unor probleme reale. Aceste proiecte permit elevilor să aplice cunoștințele și să își demonstreze capacitățile de a inova și de a colabora într-un context concret. Profesorii pot evalua:

Originalitatea și relevanța soluțiilor propuse.

Abilitatea de a lucra împreună pentru a implementa aceste soluții.

Calitatea muncii individuale și contribuția la echipă.

Autoevaluare și Evaluare Reciproca

Elevii pot fi încurajați să își autoevalueze progresul **la disciplina limba engleză** în ceea ce privește abilitățile de colaborare și inovație. De asemenea, evaluările reciproce între colegi sunt utile pentru a înțelege percepțiile acestora asupra colaborării și contribuției fiecăruia în cadrul echipei.

Feedback Continuu

Un alt aspect important în evaluare este feedback-ul continuu. Profesorii ar trebui să ofere feedback regulat și constructiv, încurajând elevii să își îmbunătățească abordările colaborative și inovative. Feedback-ul poate include:

Sugestii pentru îmbunătățirea comunicării și a colaborării la orele de limba engleză

Îndrumări pentru dezvoltarea gândirii critice și creative.

Recomandări pentru îmbunătățirea abordării în activitățile de grup.

Folosirea Instrumentelor Digitale

Instrumentele digitale pot facilita evaluarea progresului elevilor în domeniul colaborării și inovației. Platformele online care permit colaborarea în timp real, precum Google Docs, platformele de gestionare a proiectelor sau aplicațiile pentru brainstorming și crearea de prototipuri, pot oferi o imagine clară a modului în care elevii își împart sarcinile și își generează idei inovative.

Evaluarea Competențelor de Gândire Creativă

Evaluarea abilității de a inova poate implica măsurarea modului în care elevii propun idei noi, diferite de soluțiile tradiționale, și cum explorează posibilitățile de a rezolva o problemă. Aceasta poate fi realizată prin:

Crearea de prototipuri sau soluții originale.

Participarea la sesiuni de brainstorming.

Implicarea în activități care promovează gândirea „outside the box”.

Scoruri și Indicatori Clare

Este important să se stabilească criterii clare de evaluare pentru abilitățile de colaborare și inovație. Acești indicatori pot include:

Nivelul de implicare în activitățile de grup.

Capacitatea de a contribui la soluționarea problemelor.

Creativitatea în generarea de idei noi și implementarea lor.

Abilități de comunicare și leadership în cadrul grupului.

Evaluarea progresului elevilor în domeniul abilităților de colaborare și inovație adaptate nevoilor lor este un proces esențial pentru a înțelege modul în care aceștia dezvoltă competențe fundamentale pentru succesul în învățare și în viața profesională. Aceste abilități sunt din ce în ce mai apreciate în contextul educațional modern, deoarece se concentrează pe capacitatea elevilor de a lucra împreună în echipe și de a gândi creativ și critic pentru a rezolva probleme.

În concluzie, evaluarea abilităților de colaborare și inovație ale elevilor ar trebui să fie diversificată, oferind atât informații calitative, cât și cantitative. Este important ca evaluarea să fie un proces continuu, adaptat nevoilor fiecărui elev și să sprijine dezvoltarea acestora într-un mod individualizat, în funcție de ritmul și stilul lor de învățare.

ABILITATI DE AUTOEVALUARE PRIN INOVATIE LA LIMBA ENGLEZA :

Abilitățile de autoevaluare prin inovație la Limba Engleză sunt esențiale pentru dezvoltarea autonomiei elevilor în procesul de învățare și pentru încurajarea gândirii critice și a creativității. Aceste abilități permit elevilor să își reflecteze asupra propriei evoluții, să identifice punctele forte și domeniile care necesită îmbunătățiri, și să adopte metode inovative pentru a-și atinge obiectivele de învățare. Iată câteva modalități prin care pot fi dezvoltate și evaluate abilități de autoevaluare prin inovație la Limba Engleză:

Crearea unui Portofoliu Personalizat de Învățare

Elevii pot utiliza un portofoliu pentru a-și monitoriza progresul în învățarea limbii engleze. Acesta poate include: eseuri sau compuneri scrise pe teme diverse, înregistrări audio sau video în care elevii își exprimă opiniile în limba engleză, prin reflecții personale despre lecțiile învățate, autoevaluări periodice, în care elevii notează ce au învățat, ce consideră că au înțeles și ce ar trebui să îmbunătățească. Portofoliul poate fi o metodă inovativă de autoevaluare, deoarece le permite elevilor să-și urmărească progresul de-a lungul timpului și să aprecieze impactul propriilor strategii de învățare.

Jurnale Reflective

Elevii pot folosi jurnale reflective pentru a-și evalua propriile abilități și progrese. Aceasta poate include: scrierea despre provocările întâmpinate în procesul de învățare; identificarea celor mai eficiente tehnici de învățare pe care le-au folosit.

Discutarea metodelor inovative pe care le-au aplicat pentru a învăța (ex. folosirea aplicațiilor de învățare a limbii engleze, vizionarea filmelor în engleză, discuții online cu vorbitori nativi, etc.). Aceste jurnale pot fi folosite pentru a încuraja gândirea critică și pentru a ajuta elevii să își exprime opiniile într-un mod structurat.

Testarea Abilităților de Comunicare prin Proiecte Creative

Elevii pot participa la proiecte care combină limba engleză cu activități inovative, cum ar fi:

Crearea de prezentări video, pod-cast uri sau bloguri pe teme de interes, realizarea unor jocuri educative sau aplicații interactive care ajută la învățarea vocabularului sau a gramaticii, dezvoltarea unor scenarii sau povești originale, în care elevii își pun în aplicare atât abilitățile lingvistice, cât și creativitatea.

Aceste activități oferă elevilor ocazia de a evalua nu doar progresul lor lingvistic, ci și capacitatea de a inova și de a utiliza limba engleză într-un context real.

Utilizarea Tehnologiilor pentru Autoevaluare

Tehnologia poate fi un instrument extrem de util în dezvoltarea abilităților de autoevaluare în limba engleză. De exemplu: aplicații de învățare a limbii engleze (*precum Duolingo, Memrise, Quizlet*) pot oferi feedback imediat asupra progresului elevului, ajutându-l să își evalueze nivelul de înțelegere și să își îmbunătățească vocabularul sau abilitățile gramaticale, sau utilizarea platformelor online de testare: Elevii pot realiza teste interactive pe teme precum gramatică, vocabular sau pronunție și pot primi feedback instantaneu, ceea ce le permite să își

măsoare progresul și să identifice domeniile care necesită îmbunătățiri. Bloguri sau forumuri online: participarea activă la bloguri sau forumuri în limba engleză poate ajuta elevii să-și autoevalueze abilitățile de scriere și comunicare, într-un context de învățare continuă și colaborativă.

Feedback Peer-to-Peer (Evaluare Reciproca)

Elevii pot fi încurajați să își evalueze colegii în cadrul activităților de grup. Acest tip de evaluare este benefic pentru dezvoltarea abilității de autoevaluare, deoarece le permite elevilor să reflecteze asupra propriilor puncte forte și a aspectelor care pot fi îmbunătățite. Evaluarea reciprocă poate include: analiza unui eseu sau a unui proiect realizat de un coleg, observarea și evaluarea abilității unui coleg de a se exprima verbal în limba engleză, sesiuni de feedback în care elevii discută ce a fost bine și ce poate fi îmbunătățit într-un proiect sau activitate de învățare.

Reflecția asupra Performanțelor în Teste

După realizarea unui test de limba engleză, elevii pot să își reflecteze asupra răspunsurilor date și să identifice ce anume le-a fost dificil sau ușor de înțeles. Acest tip de autoevaluare permite elevilor să își regleze metodele de învățare și să aplice strategii inovative pentru îmbunătățirea abilităților: Stabilirea Obiectivelor Personale de Învățare, elevii pot stabili obiective de învățare pe termen scurt și lung, pe care să le urmărească și să le autoevalueze. Aceste obiective pot fi legate de înțelegerea unui anumit concept de gramatică, îmbunătățirea vocabularului pe un anumit subiect, crearea unor activități sau resurse inovative pentru a învăța și a practica limba engleză. Prin urmărirea progresului lor și ajustarea obiectivelor în funcție de nevoile lor, elevii pot învăța cum să se autoevalueze mai eficient.

Abilitățile de autoevaluare prin inovație la Limba Engleză sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor lingvistice și cognitive ale elevilor. Prin utilizarea unor tehnici și instrumente inovative, elevii nu doar că își pot evalua progresul, dar și își pot stimula creativitatea și gândirea critică. Astfel, autoevaluarea devine un proces activ, în care elevii sunt implicați într-o reflecție continuă asupra învățării lor și își dezvoltă abilități esențiale pentru succesul pe termen lung. În concluzie, evaluarea abilităților de colaborare și inovație ale elevilor ar trebui să fie diversificată, oferind atât informații calitative, cât și cantitative. Este important ca evaluarea să fie un proces continuu, adaptat nevoilor fiecărui elev și să sprijine dezvoltarea acestora într-un mod individualizat, în funcție de ritmul și stilul lor de învățare.

TRIADA INCOMPLETĂ?

Prof. Ștefan Zaharia

Palatul Copiilor Bacău

Am primit cu mare interes invitația colegilor de la TeachIt de a participa la Simpozionului Internațional „Triada Educațională: Împreună pentru Viitorul Copiilor”, cu atât mai mult cu cât consider că tema aleasă este actuală și nu doar interesantă cât importantă, mai cu seamă în contextul actual.

Citind mai multe despre regulamentul și descrierea acestui simpozion, am descoperit că triada educațională, în viziunea organizatorilor, include școala, familia și comunitatea, o definiție de altfel standard în toate materialele de specialitate. Când vorbim despre triadă educațională, de principiu, ne referim la aceste trei elemente: școală (cu elementele ei), familie și comunitatea. În alte viziuni, mai putem descoperi o triadă formată din elev, profesor și părinte. Doar că, în acest caz, copilul este parte din triadă și nu beneficiar. Triada educațională ar trebui, în modul în care interpretez eu această sintagmă, să fie un mecanism prin care beneficiarul final, copilul, ajunge la maturitate folosindu-se de elementele acumulate în prima parte a vieții, reușim să creștem generații racordate la prezent și care nu sunt „analfabeți funcționali”. Dar educația nu este doar despre deprinderi ci și despre cum devin acești copii, cum se transformă ei în adulți stabili emoțional.

Fiind profesor de teatru și Film la palatul Copiilor Bacău, filiala Buhuși, nu pot să nu introduc elemente din aceste două materii în acest articol, tocmai pentru a sublinia importanța acestei triade nu doar în educație ci în formare. Chiar dacă tematica este despre triada educațională, considerăm că educația este mai amplă și nu constă doar în materiile predate și învățate la școală ci și în alte aspecte ce țin de sănătatea și dezvoltarea frumoasă a unui copil. Întreaga Europa a fost afectată de lansarea mini seriei britanice „Adolescență coruptă” (Adolescence) realizată de Stephen Graham. Mini seria de doar patru episoade, prezintă tragică experiență a unei familii normale din Anglia. În această familie tipică unde tatăl are o muncă decentă, mama este și ea muncitoare, fiica mai mare este la facultate, băiatul cel mic, de doar treisprezece ani, este acuzat că ar fi omorât o colegă de aceeași vârstă cu el. Fără a deconspira elemente din seria ce ar trebui urmărită de orice părinte, profesor sau adult ce are legătură cu puștii, putem analiza câteva elemente ce reies din serial, deoarece aceste elemente le întâlnim și în societatea noastră.

Într-o societate perfectă în care triada ar funcționa perfect doar cu două elemente: școală și familie, iată că societatea are, pare-se, un impact mai mare asupra tinerilor. Ei au suport acasă, au îndrumare bună la școală, dar societatea contemporană, bazată pe consumerism și ghidată de *influenceri*, pare-se că afectează cel mai tare pe tinerii băieți ce nu se regăsesc, nu își mai găsesc modele în societate decât prin personaje ca frații Tate sau alți *influenceri* plini de tatuaje, mușchi și adrenalină și care îi îndoctrinează despre cum ar putea și ei să devină *masculi alpha* peste noapte.

Toate aceste argumente aduse până acum ar fi nule, dacă am discuta doar despre un serial, dar acest serial are ca inspirație un caz real. Și astfel de cazuri sunt tot mai dese în care tineri, mai cu seamă băieți, sunt abrutizați, marginalizați, ostracizați, iar acest bully-ing zilnic la școală, în pauze, pe stradă dacă nu au ultima versiune de încălțări îi îndeamnă pe acești tineri spre izolare și spre telefon, spre mediul online unde frații Tate¹ le explică în câțiva pași „simpli” cum pot deveni bărbați.

Nu este doar cazul băieților adolescenți sau în pre-adolescență ce sunt victimele influenței rețelelor sociale. Fetele, la rândul lor, sunt asaltate de tot felul de imagini și filtre pe rețelele sociale, filtre ce le denaturează percepția despre sine și realitate. Cu toate acestea, pot spune, din discuția și cu alți colegi de la Palate și Cluburi, că interesul băieților față de activitățile extrașcolare a scăzut, în timp ce interesul fetelor, a crescut. Corelez toate aceste aspecte cu perioada de pandemie prin care acești copii au trecut în urmă cu puțini ani, perioadă de izolare socială și putem înțelege mai bine contextul. Avem la îndemână câteva studii publicate de organisme cum ar fi Salvați copiii ce ne prezintă urmările acestor perioade izolatorii. Într-un dintre aceste studii reiese faptul că: „aproape jumătate dintre copii nu au acces la o tabletă sau la un computer, singurele dispozitive care pot permite o participare reală la lecțiile online, iar peste 50% spun că unul dintre riscurile majore ale acestei perioade a fost dependența de internet și, ca atare, expunere la conținut agresiv și la fake news”².

Același studiu realizat pe 5.000 de copii ne arată date și mai cutremurătoare: „plictiseala este principala stare resimțită negativ de copii (47,5%), urmată de oboseală (32,7%), tristețe (27,1%) și furie (23,2%). Copiii de vârste mici, în special din ciclul primar de studii, au resimțit mai puternic impactul negativ al izolării. Adolescenții spun într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși. 57,4% din copii au declarat că jocul pe telefon, tabletă sau calculator a fost principala activitate recreativă, urmată de timpul petrecut în fața televizorului (44,9%) și de timpul

¹ https://www.bbc.com/news/articles/cne4vw1x83po?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0ISVj-P0jkrVyqZWrwzbFthX-x1lCuqMk0ILPKjOc6UMPtRx2C0zljELO_aem_Xda8FHR6grEqPb202rY7Hg

² https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/educatie/vreau-la-scoala/impactul-covid-19-asupra-educatiei?utm_source=chatgpt.com

petrecut pe rețelele sociale (40,8%). 7 din 10 copii admit că au petrecut între trei și patru ore online pe zi, iar 20,7%, peste șase ore. 54,7% din copii recunosc că cel mai mare risc la care au fost expuși în această perioadă a fost dependența de Internet. Informațiile false se situează pe locul următor, urmate de bullying-ul online.”

Iată cum un serial pe care l-am citat anterior, serial bazat pe fapte reale, are de fapt referințe clare și în prezentul nostru. Triada educațională funcționează doar împreună iar societatea, parte a acestei triade, nu poate fi la fel de ușor convinsă să coopereze în societatea actuală.

Soluția, din perspectiva noastră, este includerea activităților extrașcolare în ecuație. Considerăm că activitățile extrașcolare sunt mofturi sau doar pierdere de timp. Mulți profesori spun cuvinte grele la adresa Săptămânii verzi sau a Săptămânii altfel, părinții evită cercurile private deoarece sunt scumpe, dar se uită că există palatele și Cluburile copiilor unde activitățile sunt gratuite. Un elev se poate înscrie de la șase ani și până la 19 la mai multe cercuri. Astfel, poate veni zilnic la Palatul Copiilor pentru a face sport, arte plastice, canto, teatru, film. Este nevoie să încurajăm copiii să vină spre aceste activități, fie la palate și cluburi, fie la cluburi sportive sau orice fel de alternative de petrecere a timpului liber ce limitează accesul la telefon și la rețelele sociale. Acești copii au stat doi ani în case și nu mai cunosc cum să socializeze normal. Reintegrarea lor în societate și în normalitatea interacțiunilor interumane se poate face doar pe activități extrașcolare unde sunt încurajate lucrul în echipă, colaborarea, creativitatea, exprimarea liberă etc.

Cu siguranță nu avem generații pierdute și nu trebuie să cădem în păcatul disperării, dar trebuie analizat cu atenție stadiul la care ne aflăm și implicați toți factorii decizionali și toate resursele pentru a învăța din experiența de până acum.

Bibliografie:

Flonta M. - *Cognitio. O introducere critică în problema cunoașterii*, București: ALL, 2008.

Frumos F. - *Didactica. Fundamente și dezvoltări cognitive*, Iași, Polirom, 2008.

Joița E. - *Educația cognitivă*, Iași: Polirom, 2002.

Vlașin I. - *Competența. Participarea de calitate la îndemâna oricui*, București: Unirea, 2013.

https://www.bbc.com/news/articles/cne4vw1x83po?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR0ISVj-P0jkrVyqZWrwzbFthX-x1ICuqMk0ILPKjOc6UMPtRx2C0zljEL0_aem_Xda8FHR6grEqPb202rY7Hg

https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/educatie/vreau-la-scoala/impactul-covid-19-asupra-educatiei?utm_source=chatgpt.com

Scoala: Colegiul Economic "Anghel Rugină"

Localitatea : Vaslui

Profesor : Zahariuc Andreea

Studiu de caz

Implementarea proiectului Erasmus+ „Practica – primul pas în carieră” la Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui – o inițiativă strategică pentru integrarea profesională a tinerilor

Rezumat

În contextul adaptării învățământului profesional și tehnic la cerințele pieței europene a muncii, proiectele Erasmus+ reprezintă instrumente-cheie pentru dezvoltarea competențelor elevilor și internaționalizarea educației. Studiul de față analizează implementarea proiectului „*Practica – primul pas în carieră*”, derulat de Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui în perioada 1 iunie 2022 – 31 august 2023. Acest proiect a permis desfășurarea unor stagii de practică în Portugalia pentru 25 de elevi și 3 profesori, în parteneriat cu Braga mob. Se evidențiază impactul formării în contexte europene, beneficiile pentru participanți și lecțiile învățate la nivel instituțional.

1. Introducere

În contextul actual al transformărilor rapide de pe piața muncii, accentul pus pe dezvoltarea personală și profesională a elevilor din învățământul profesional și tehnic nu mai este doar o recomandare, ci o direcție strategică esențială atât la nivel național, cât și european. Pregătirea tinerilor pentru un parcurs profesional coerent, adaptat cerințelor economiei moderne, presupune mai mult decât acumularea de cunoștințe teoretice; este necesară o învățare contextualizată, practică, centrată pe dobândirea de competențe reale, transferabile. În acest sens, programul Erasmus+, prin acțiunea-cheie 1 (KA1) – mobilități în scop educațional și formativ – a devenit un instrument extrem de valoros pentru instituțiile de învățământ, oferindu-le posibilitatea de a colabora cu parteneri europeni, de a organiza stagii de practică în contexte multiculturale și de a le facilita elevilor accesul la experiențe relevante de muncă.

Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui s-a aliniat acestei viziuni europene și a reușit să transforme oportunitatea oferită de Erasmus+ într-un vector concret de modernizare a actului educațional. Prin obținerea acreditării Erasmus+ în domeniul Educației și Formării Profesionale (VET), colegiul s-a angajat într-un proces de internaționalizare sustenabilă, cu obiective clare de îmbunătățire a calității formării profesionale. Proiectul „*Practica – primul pas în carieră*” (cod: 2022-1-RO01-KA121-VET-000060197), implementat în perioada 1 iunie 2022 – 31 august 2023, a marcat finalizarea cu succes a primului an de acreditare, reprezentând nu doar o etapă administrativă, ci mai

ales o confirmare a angajamentului școlii față de dezvoltarea holistică a elevilor. Prin acest proiect, colegiul nu a făcut doar un pas spre integrarea în rețeaua educațională europeană, ci a contribuit activ la formarea unor viitori profesioniști capabili să răspundă provocărilor unei economii globale, dinamice și competitive.

2. Obiectivele proiectului

Proiectul a urmărit atingerea următoarelor obiective specifice:

- Dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor în domeniile Economic, Comerț, Turism și alimentație.
- Îmbunătățirea competențelor lingvistice, interculturale și digitale.
- Creșterea șanselor de inserție profesională a absolvenților.
- Promovarea calității în formarea profesională prin colaborări internaționale.
- Dezvoltarea abilităților de mentorat și supervizare ale cadrelor didactice în contexte europene.

3. Descrierea implementării

Proiectul a implicat selecția riguroasă a 25 de elevi din clasele a X-a, profil Servicii, care au participat la un stagiul de practică de 2 săptămâni în Portugalia, în orașul Braga. Elevii au fost repartizați în 13 firme din domeniile lor de specializare, acoperind o gamă variată de activități: contabilitate primară, gestiunea stocurilor, marketing, activități turistice și servicii de alimentație publică.

Pregătirea pre-mobilitate a inclus:

- Instruire lingvistică (limba engleză și noțiuni de portugheză).
- Pregătire culturală (informații despre cultura, obiceiurile și codurile etice din Portugalia).
- Pregătire pedagogică și psihologică (managementul timpului, lucru în echipă, autocontrol).

Partenerul de primire, **Braga mob**, a asigurat plasamentele în firme, supervizarea locală, cazarea și suportul logistic. De asemenea, elevii au beneficiat de un program cultural complementar: vizite la obiective istorice din Braga, Porto și Guimarães.

4. Rezultatele proiectului

Rezultatele obținute au fost remarcabile atât la nivel individual, cât și instituțional:

Elevii au:

- Dobândit competențe profesionale specifice (ex: utilizarea aplicațiilor contabile, elaborarea de oferte turistice, gestionarea relației cu clienții).
- Devenit mai autonomi și mai încrezători în propriile capacități.
- Îmbunătățit abilitățile de comunicare în limba engleză și competențele digitale.
- Obținut documente de recunoaștere a stagiului: Europass Mobility și certificate de participare.

Profesorii însoțitori au:

- Obținut o perspectivă comparativă asupra practicii în contexte europene.
- Contribuit la întărirea parteneriatului strategic cu Braga mob.
- Promovat diseminarea rezultatelor prin ateliere, conferințe și materiale publicate pe site-ul școlii și în mass-media locală.

La nivel instituțional:

- S-a consolidat direcția strategică de internaționalizare a colegiului.
- S-au dezvoltat noi resurse educaționale (ghiduri, materiale multimedia, exemple de bune practici).
- S-a încurajat implicarea cadrelor didactice în proiecte europene viitoare.

5. Impactul pe termen lung

Implementarea proiectului a produs efecte semnificative pe termen lung:

- A stimulat interesul elevilor pentru cariere internaționale.
- A contribuit la reducerea abandonului școlar prin creșterea motivației.
- A creat un model replicabil pentru alte instituții de învățământ profesional.
- A întărit capacitatea instituțională a colegiului în gestionarea proiectelor Erasmus+.

6. Concluzii

Proiectul „*Practica – primul pas în carieră*” a demonstrat valoarea adăugată a mobilităților internaționale pentru formarea profesională a tinerilor. Prin colaborarea eficientă cu parteneri europeni, printr-o planificare riguroasă și printr-un management orientat spre rezultate, Colegiul Economic „Anghel Rugină” din Vaslui a reușit să ofere elevilor o experiență relevantă și transformatoare. Această inițiativă este un exemplu concret al modului în care educația poate deveni un instrument al integrării europene și al dezvoltării durabile.

Bibliografie

- Comisia Europeană. (2022). *Ghidul programului Erasmus+ 2022*.
- Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale. (2023). *Rapoarte de monitorizare VET*.
- Site-ul oficial al Colegiului Economic „Anghel Rugină” din Vaslui – www.colegiulanghelrugina.ro